

မူဆွေသံဂါယန
အဘိဓမ္မပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ဓမ္မသင်္ဂါဟိ ဘာသာမန်

တြးပတိတ် နူဂကောံပါဠိပိဋကတ် ကျွဲစွဲဘာသာမန်

သာသနာ- ၂၅၆၂

ဍုင်- ၁၃၈၀

ခရေစ်- ၂၀၁၈

ပါဠိဓမ္မသင်္ဂဏီ ဘာသာမန်

မာတိကာ

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိက်

(၁) တိကမာတိကာ

(ခ) ဒုကမာတိကာ

၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက	၆
၂။ စူဠန္တရဒုက်	၇
၃။ အာသဝဂေါစ္ဆက	၈
၄။ သညောဇနဂေါစ္ဆက	၉
၅။ ဂန္ထဂေါစ္ဆက	၁၀
၆။ ဩဃဂေါစ္ဆက	၁၁
၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက	၁၁
၈။ နိဝရဏဂေါစ္ဆက	၁၂
၉။ ပရာမသဂေါစ္ဆက	၁၃
၁၀။ မဟန္တရဒုက်	၁၄
၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက	၁၆
၁၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆက	၁၇
၁၃။ ပိဋ္ဌိဒုက်	၁၉
(ဂ) သုတ္တန္တိကမာတိကာ	၂၁

(က) စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ခဏ်ထွေးစိုတ်စေတသိက်

(က) ကုသလပဒဘောဇနီ-ပွမပါပရအ်ဗွင်ကုသိုလ်	၂၈
ကာဝစရကုသိုလ်	၂၈
ရူပါဝစရကုသိုလ်	၇၁
အရူပါဝစရကုသိုလ်	၁၁၃
တောဘူမကကုသိုလ်	၁၁၄
လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်...	၁၂၂

လွှတ်	ပရူပရာ	မှက်လိက်
(ခ) အကုသလပဒဘောဇနီ- ပွမပါပရဒ်ဗွင်အကုသိုလ်	၁၅၂
(ဂ) 'အဗျာဂတပဒဘောဇနီ ဟံဟိုတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်တွံ ပွမပါပရဒ်ဗွင်ခရ် မဟိုတွံ ဗွဲအစောံတုဟ်ခြာ		
ဝိပက်အဗျာဂတစိုတ်	၁၇၆
ကြိယာအဗျာဂတစိုတ်	၂၃၁

၂။ ရူပကဏ္ဍ-ခဏ်ထွေးရုပ်

(က) မာတိကာ

ဇြကက-ပွမရိုဟ်လွှတ်နဒဒ်မွဲ	၂၄၀
ဒုက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံဓါဂကူဓါရဲ	၂၄၂
တိက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံပိဂကူပိရဲ	၂၅၀
စတုက္က-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံပန်ဂကူပန်ရဲ	၂၆၃
ပဉ္စက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံမသုန်ဂကူမသုန်ရဲ	၂၇၁
ဆက္က-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံတြိဂကူတြိရဲ	၂၇၂
သတ္တက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံထပုံဂကူထပုံရဲ	၂၇၂
အဋ္ဌက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံဒစာ်ဂကူဒစာ်ရဲ	၂၇၃
နဝက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံဒစိတ်ဂကူဒစိတ်ရဲ	၂၇၃
ဒသက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံစိဂကူစိရဲ	၂၇၄
ဇြကာဒသက-ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံစိမ္မဲဂကူစိမ္မဲရဲ	၂၇၅

(ခ) ရူပဝိဘတ္တိ-ပွမပါပရဒ်ရုပ်

ဇြကကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးမ္မဲမ္မဲဂကူ	၂၇၆
ဒုကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးဓါဓါဂကူ	၂၇၈
တိကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးပိပိဂကူ	၃၃၃
စတုက္ကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးပန်ပန်ဂကူ	၃၅၉
ပဉ္စကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးမသုန်မသုန်ဂကူ	၃၈၆
ဆက္ကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးတြိတြိဂကူ...	၃၈၇
သတ္တကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးထပုံထပုံဂကူ	၃၈၈
အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးဒွံဒွံဂကူ	၃၈၈
နဝနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးဒစိတ်ဒစိတ်ဂကူ	၃၈၉

လွှဲဟ်	ပရူပရာ	မုက်လိက်
ဒသကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးစိုဏ်ဂူ	...	၃၉၀
ဇုကာဒသကနိဒ္ဒေသ-ပွမထွေးဗွဲတြးစိုဏ်မဲ့	...	၃၉၁

၃။ နိက္ခေပကဏ္ဍ

(က) ပါပရအ်ဖျေလင် နမပွမ်ကို မူလခန္ဓတဲ ခဏ်ပွမထွေး							
တိကနိက္ခေပ ပါပရအ်ဖျေလင် ပိဂကောံပိဗွင်တဲ ပွမထွေး	၃၉၃
(ခ) ဒုကနိက္ခေပ ပါပရအ်လင် ဗွဲအစောံဓါဂကောံ(ဓါဗွင်)	၄၁၇
၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက	၄၁၇
၂။ စူဠန္တရဒုက်	၄၃၀
၃။ အာသဝဂေါစ္ဆက	၄၃၅
၄။ သညောဇနဂေါစ္ဆက	၄၄၁
၅။ ဂန္ဓဂေါစ္ဆက	၄၅၁
၆။ ဩဃဂေါစ္ဆက	၄၅၉
၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက	၄၅၉
၈။ နီဝရဏဂေါစ္ဆက	၄၅၉
၉။ ပရာမသဂေါစ္ဆက	၄၆၇
၁၀။ မဟန္တရဒုက်	၄၇၁
၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက	၄၇၈
၁၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆက	၄၈၄
၁၃။ ပိဋ္ဌဒုက်	၅၀၂
(ဂ) သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပ	၅၁၇

၄။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ

ခဏ်ထမံက်ထွေးအရထ ဂလာန်ကျက်ကျက်တြဲ မတွံဂးပိဋကတ်ပိ

(က) တိကအတ္ထုဒ္ဓါရ ထမံက်ထွေးကိုအကံက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်							
သုပိဂအုမ်တဲ မဂပ်ပ်ဟီတုံ	၅၄၅
(ခ) 'ဒုကအတ္ထုဒ္ဓါရ' သုဓါဂအုမ်တဲ ပွမထမံက်ထွေးကိုအကံက်							
ဒဒက်တ်ကိုခရ်မဂပ်ပ်ဟီတုံဂမ္ဘိုင်	၅၆၄
၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက	၅၆၄
၂။ စူဠန္တရဒုက်	၅၆၉

လွှတ်	ပရူပရာ							မုက်လိက်
၃။ အာသဝဂေါစ္ဆက	၅၇၂
၄။ သညောဇနဂေါစ္ဆက	၅၇၆
၅။ ဂန္ထဂေါစ္ဆက	၅၈၀
၆။ သြဃဂေါစ္ဆက	၅၈၄
၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက	၅၈၄
၈။ နိဝရဏဂေါစ္ဆက	၅၈၅
၉။ ပရာမသဂေါစ္ဆက	၅၈၈
၁၀။ မဟန္တရဒက်	၅၉၁
၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက	၅၉၇
၁၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆက	၆၀၁
၁၃။ ပိဋ္ဌဒက်	၆၀၇

မာတိကာ

ပါဠိဓမ္မသင်္ဂဏီ ဘာသာမန်တုရ။

.

သွက်ဂွံသမ္ဘိ ဗွဲကိုပ်ကွာ

သင်္ကေတ ပြကိုဟ်ဂမ္တိုင်

* * * * *

- ၊ ပိုဒ်မွဲ- ပွဲဂါထာ လအိတ်ပထမပါဒကို တတိယပါဒ။
- ။ ပိုဒ်ဓါ- ပွဲဂါထာ လအိတ်ဒုတိယပါဒကို စတုတ္ထပါဒ။
- ၊ ပိုဒ်မွဲ- ပွဲစုဏ္ဏိယ ဝါကျဍုတ်။
- ။ ပိုဒ်ဓါ- ပွဲစုဏ္ဏိယ ဝါကျဇုတ်။
- ? ဂံက်သရေင်- ဂလာန်သွာန်။
- ! ဇိုင်ကရေ- အာမေဍိတ် (အမ်သပ်)။
- “ ” ဇိုင်ဂတာမ်- ထွေးအာကာရဝါကျ (ပိုဒ်သုသမ္ဘိ ပွဲကိုပ်ကွာလွဲမွဲ)။
- ‘ ’ ငှေက်ထဲ- ထွေးအဓိပ္ပါယ် မတုပ်သွဟ် ကျောံပိုဒ်မဃန်ကြပ်မံင် ပွဲလက်ကရံရ။
- , သင်္ကေတ ညုတ်အယ်မွဲတျိုင်ဝံ ထွေးသရုပ်လှိုဟ်ရ။
- “ ‘ ’ ” သင်္ကေတဝံ ထွေးအပွဲဂလာန် ပွဲကိုပ်ကွာလွဲမွဲ မိက်ဂွံဟိုတ် ဂလာန်တုဟ် သအာင်မွဲလေဝ် လုပ်ပါမံင်ရ။
- () ခွေင်ဗိုင်- ကျိုင်ပါဠိ တိုက်ရိုက်ဟံသေင်၊ အသုင်စောဲမန် ဂွံချိုက်ပေင်တဲ ပိုဒ်ထပ်စုတ်လပ်ရ။
- လေံစောန်- ဂလာန်ဝါကျ ဟံစိုပ်ဒတဲဏီ သွက်ဂွံဆက်ဂလာန်ရ။
- [] ခစံက်ဗိုင်- ဒွံဂလာန်ဗကန် တုပ်ကိုန်နယ် မတဲကျိုင်တေံ။
- ° -° ဂွန်သျှင်- သွက်ဂွံတိကေတ်အဓိပ္ပါယ် ပိုဒ်ဗွဲမလောဲသွ အတိုင်လေင် ဂွန်ဗွဲ ထွေးလပ်ကို ပွဲဇိုင်မုက်လိခ်။
- ။ ပ။ ပေယျာလ- ဗလိုက်လပ် ဝါကျ။ (ဝါ) ခွန်လပ် ဂလာန်။

* * * * *

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
အဘိဓမ္မပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိဓမ္မသင်္ဂဏိ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မာတိကာလွှေင်ကျိပ်

(က) တိကမာတိကာ

၁။ ကုသလတိက်

- (၁) ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် (ပွမဟံမွဲကိုဒုဟ်, မုံလက်သဏ် ပွမကိုဖိုမခိုဟ်ပြဲ)၊ (၁-၃၆၄၊ ၉၈၅၊ ၁၃၈၄)။
- (၂) ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် (ပွမဒ်မွဲဟာန်ကောံဒုသ်, မုံလက်သဏ် ပွမကိုဖိုဒ်ဒိၣ်)၊ (၃၆၅၊ ၄၃၀၊ ၉၈၆၊ ၁၃၈၅)။
- (၃) ခရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင် (မတွံဂးဝိပက် ကြိယာ ရုပ် နိဗ္ဗာန်) မဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ဒ် ကုသိုလ်အကုသိုလ်)၊ (၄၃၁၊ ၉၈၄၊ ၉၈၇၊ ၁၃၈၆)။

၂။ ဝေဒနာတိက်

- (၁) ခရ် မစိုန်သကို ကောံ‘သုခဝေဒနာ’ ပွမဒ်စသိုင်တသိုၣ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၉၈၈၊ ၁၃၈၇)။
- (၂) ခရ် မစိုန်သကို ကောံ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ပွမဒ်စသိုင်ဒ်ဒိၣ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၉၈၉၊ ၁၃၈၈)
- (၃) ခရ် မစိုန်သကို ကောံ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ ပွမဒ်စသိုင် မဒ်လဒေါပ် ဟံသေင်ကို တသိုၣ်ဒ်ဒိၣ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၉၉၀၊ ၁၃၈၉)။

၃။ ဝိပါကတိကံ

- (၁) ခရ် 'ဝိပက်' ဖိုဂမ္ဘိုင်၊ (ဧဇ၁၊ ၁၃၉၀)။
- (၂) ခရ် မွဲသဘာပမကတိုဗဒ်ကို 'ဝိပက်' ဖိုဂမ္ဘိုင်၊ (ဧဇ၂၊ ၁၃၉၁)
- (၃) ခရ် 'ဝိပက်' ဖိုလေဝ်ဟံသောင်၊ မွဲသဘာကတိုဗဒ်ကို 'ဝိပက်' ဖိုလေဝ်ဟံသောင်ဂမ္ဘိုင်၊ (ဧဇ၃၊ ၁၃၉၂)

၄။ ဥပါဒိဏ္ဍတိကံ

- (၁) ခရ်ဍဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောမသွအာရီ) စောလံာ်ဂိုင်ကောတ်လေဝ် ဂပ်ပ်စောလံာ်ဂိုင်ကောတ် (နဒဒ် 'ဝိပက်' ဖို)ဂမ္ဘိုင်ဂံဒ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံာ်တဲ ဗွဲမလောန်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်လောကီဝိပက်ကိုကမ္မဇရပ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍဲဒမိန်ဥပါဒိန်မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိမအာဂတပူတရ်တဲ သိုဒ်ဒဲတဲမြမောပ် ဒဒက်တကိုဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင်)။ (ဧဇ၄၊ ၁၃၉၃)။
- (၂) ခရ်ဍဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောမသွအာရီ) မဟဂပ်ပ်စောလံာ်ဂိုင်ကောတ် (နဒဒ် 'ဝိပက်' ဖို)ဂမ္ဘိုင်ဂံဒ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံာ်တဲ ဗွဲမလောန်ဟောင်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်တိဇရပ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူဟိုတ်ပိပြကာ မတွံးစိုတ် ဥတု အာဟာရကို လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ မဒ်ဒဲတဲမြမောပ် ဒဒက်တကိုကမ် ဍဲဒမိန်ဥပါဒိန်မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိမအာဂတပူတရ်ဟံသောင်၊ ဒ်ဒဲတဲမြမောပ် ဒဒက်တကိုဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်)။ (ဧဇ၅၊ ၁၃၉၄)။
- (၃) ခရ်ဍဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောမသွအာရီ) စောလံာ်ဂိုင်ကောတ်လေဝ် ဟဂပ်ပ်စောလံာ်ဂိုင်ကောတ် (နဒဒ် 'ဝိပက်' ဖို)ဂမ္ဘိုင်၊ အာရီဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံာ်တဲ ဗွဲမလောန်လေဝ် ဟံသောင်ဂမ္ဘိုင် (ခရ်လောကုတ္တိုရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍဲဒမိန်ဥပါဒိန် မတွံးတဏှာဒိဋ္ဌိမအာဂတပူတရ်လေဝ်ဟံသောင်၊ ဒ်ဒဲတဲမြမောပ်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံသောင်)။ (ဧဇ၆၊ ၁၃၉၅)။

၅။ သံကိလိဋ္ဌတိကံ

- (၁) ခရ် မိန်ခရ်(ကိလေသ)ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ်မဂပ်ပ်ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံဒ်တဲ မထေက်ကြိုက် (တုဟ်နကလိဝ္တ)ခရ်(ကိလေသ) မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဒးဒင်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်ကို ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်အာရီဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)။ (ဧဇ၇၊ ၁၃၉၆)

- (၂) ခရ် မိန်ခရ်(ကိလေသ)ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် ဟဂပ်ပ် ကိုကတ်ကတာန် ဟဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ မထေက်ကြိုက်(တုဟ်နကလိဂွံ) ခရ်ကိလေသမလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်၊ (ခရ်လောကီ ကုသိုလ် လောကီဝိပက် ကြိယာကိုရုပ်ဂမ္ဘိုင် ဟံဒးဒင်ဍိုက်ခလိုဍိုက်ကို ခရ်ကိလေသ ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒ်အာရီကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်)။ (ဥဇ္ဈ-၁၃၉၇)။
- (၃) ခရ် မိန်ခရ်(ကိလေသ)ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် ကတ်ကတာန်လေပ် ဟဂပ်ပ်ကိုကတ်ကတာန် ရာန်သကိုတ်လေပ် မဟဂပ်ပ်ရာန် သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ မဟံထေက်ကို (တုဟ်နကလိဂွံ) ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကို ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်၊ (ခရ်လောကုတ္တိုရ်ဂမ္ဘိုင် ဟံဒးဒင်ဍိုက်ခလို ဍိုက်ကိုခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ၊ ဟံဒ်အာရီကိလေသဂမ္ဘိုင်)။ (ဥဇ္ဈ၊ ၁၃၉၈)။

၆။ ဝိတက္ကတိက်

- (၁) ခရ် မဒ်မ္မဟာန်ကော့'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ မဒ်မ္မဟာန်ကော့'ဝိစာရ' ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၀၊ ၁၃၉၉)။
- (၂) ခရ် ဟံမ္မကို'ဝိတက်' ပွမချပ်တဲ မ္မုအယာံမာတ်'ဝိစာရ' ပွမဇွတ်သပေါတ်ဟေင်ဂမ္ဘိုင်။ (၁၀၀၁၊ ၁၄၀၊)။
- (၃) ခရ် ဟံမ္မကို'ဝိတက်' ပွမချပ်ကို၊ ဟံမ္မကို 'ဝိစာရ' ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၂၊ ၁၄၀၁)။

၇။ ဝိတိတိက်

- (၁) ခရ် မဒ်မ္မဟာန်ကော့'ဝိတိ' ပွမသိုက်မျိုက်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၃၊ ၁၄၀၂)။
- (၂) ခရ် မဒ်မ္မဟာန်ကော့'သုခ' ပွမဒ်တသိုခ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၄၊ ၁၄၀၃)။
- (၃) ခရ် မဒ်မ္မဟာန်ကော့'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဇ္ဈဟ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၅၊ ၁၄၀၄)။

၈။ ဒဿနတိက်

- (၁) ခရ် မဂပ်ပ်ပါကော့ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၆၊ ၁၄၀၅)။
- (၂) ခရ် မဂပ်ပ်ပါကော့ နကိုမဂ်လတူပိဋကဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၁၁၊ ၁၄၀၆)။
- (၃) ခရ် မဂပ်ပ်ပါကော့ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လေပ် ဟံသေင်၊ မဂပ်ပ်ပါကော့ နကိုမဂ် လတူပိဋကလေပ် ဟံသေင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၁၂၊ ၁၄၀၇)။

၉။ ဒဿနဟေတုတိက်

- (၁) ခရ် မ္မုကို'ဟိုတ်'ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ပ်ပါကော့ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၀၃၊ ၁၄၀၈)။

- (၂) ခရံ မှုံကို'ဟိတ်'ရိဟိတုမ် မဂင်ဝံပါကေ နကိုမဂ်လတူပိပြကာဂမ္ဘိ၊ (၁၀၁၈၊ ၁၄၀၉)။
 (၃) ခရံ မှုံကို'ဟိတ်'ရိဟိတုမ် မဂင်ဝံပါကေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လေဝ် ဟံသေင်၊
 မှုံကို'ဟိတ်'ရိဟိတုမ် မဂင်ဝံပါကေ နကိုမဂ်လတူပိလေဝ် ဟံသေင်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၁၉၊
 ၁၄၁၀)။

၁၀။ အာစယဂါမိတိကံ

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိဟိတ် အာစိပ် စုတိပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၀၊ ၁၄၁၁)။
 (၂) ခရံ မဒ္ဒိဟိတ် အာစိပ် နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၁၊ ၁၄၁၂)။
 (၃) ခရံ မဒ္ဒိဟိတ် အာစိပ် စုတိပဋိသန္ဓိလေဝ် ဟံသေင်၊ နိဟိတ် အာစိပ် နိဗ္ဗာန်လေဝ်
 ဟံသေင်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၂၊ ၁၄၁၃)။

၁၁။ သေက္ခတိကံ

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိဂြပ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်သေက္ခ ထပ်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၃၊ ၁၄၁၄)။
 (၂) ခရံ မဒ္ဒိဂြပ်ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် 'အသေက္ခ' တုအရှုန်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၄၊ ၁၄၁၅)။
 (၃) ခရံ မဒ္ဒိဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခဂမ္ဘိထပ်လေဝ် ဟံသေင်၊ မဒ္ဒိဂြပ်ပူဂိုလ် 'အသေက္ခ'
 တုအရှုန်လေဝ် ဟံသေင်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၅၊ ၁၄၁၆)။

၁၂။ ပရိတ္တတိကံ

- (၁) ခရံ'ပရိတ္တ' မှုံကိုအာနုဘမအောန်ဂမ္ဘိ၊ (ခရံကာမဂမ္ဘိ) (၁၀၂၆၊ ၁၄၁၇)။
 (၂) ခရံ'မဟဂ္ဂတ' မအာစိပ် ဒဒ်မဇ္ဈေပြုလဲလေးဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၇၊ ၁၄၁၈)။
 (၃) ခရံ'အပ္ပမာဏ' မဇ္ဈေစး ဒဒက်တမတ္တကိုရာဂဂမ္ဘိ မလေဝ်သွ ပ္ဍမဇ္ဈေဗ္ဗတိဂမ္ဘိ၊
 (၁၀၂၈၊ ၁၄၁၉)။

၁၃။ ပရိတ္တာရမ္ပဏတိကံ

- (၁) ခရံ မှုံကိုအာရိဇေ ခရံမှုံကိုအာနုဘမအောန်ဟေင်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၂၉၊ ၁၄၂၀)။
 (၂) ခရံ မှုံကိုအာရိဇေ ခရံအာစိပ် ဒဒ်မဇ္ဈေပြုလဲလေးဟေင်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၃၀၊ ၁၄၂၁)။
 (၃) ခရံ မှုံကိုအာရိဇေ ခရံမဇ္ဈေစး ဒဒက်တမတ္တကိုရာဂဂမ္ဘိ မလေဝ်သွ ပ္ဍမဇ္ဈေဗ္ဗတိ
 ဟေင်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၃၁၊ ၁၄၂၂)။

၁၄။ ဟိနတိကံ

- (၁) ခရံ'ဟိန' မယုတ်မာဂမ္ဘိ၊ (၁၀၃၂၊ ၁၄၂၃)။
 (၂) ခရံ'မဇ္ဈိမ' မဒ်လဒေါဝ်ဂမ္ဘိ၊ (၁၀၃၃၊ ၁၄၂၄)။
 (၃) ခရံ'ပဏိတ' မသျှင်ပြဂမ္ဘိ၊ (၁၀၃၄၊ ၁၄၂၅)။

၁၅။ မိစ္ဆတ္တတိကံ

- (၁) ခရံ မ္မုံသဘမပ္ပန်ဂတးအိုတ်တဲ မဗိုန်ဂှိ ဗွဲအစောမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကို စုတိဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၃၅၊ ၁၄၂၆)။
- (၂) ခရံ မ္မုံသဘဟံပုန်ဂတးအိုတ်တဲ မဗိုန်ဂှိ ဗွဲအစောမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကို ကောဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၃၆၊ ၁၄၂၇)။
- (၃) ခရံ ဟံပိုန်ဂှိ ပွမကိုဖို (ဗွဲအကာဲအရာ ဓါပြကာ)ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၃၇၊ ၁၄၂၈)။

၁၆။ မဂ္ဂါရမ္မဏတိကံ

- (၁) ခရံ မ္မုံကိုအာရီ မတွံဂး မဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၃၈၊ ၁၄၂၉)။
- (၂) ခရံ မ္မုံကို'ဟိုတ်'ရိဟ်တွမ် မတွံဂး မဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၃၉၊ ၁၄၂၉)။
- (၃) ခရံ မ္မုံကို'အဓိပတိ' သကိုပ်သက မတွံဂး မဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၀၊ ၁၄၂၉)။

၁၇။ ဥပ္ပန္နတိကံ

- (၁) ခရံ ဃောမအာစိုပ် ခဏပိမတွံဂး ဥပါဒ် ဣ ဘင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၁၊ ၁၄၃၀)။
- (၂) ခရံ မအာစိုပ် ခဏပိမတွံဂး ဥပါဒ် ဣ ဘင်တဲလောင် ဟံသောင်၊ ဃောမအာစိုပ်လောင် ဟံသောင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၂၊ ၁၄၃၀)။
- (၃) ခရံ(ဝိပက်ကမ္မဇရပ်) ကြက်ကတိုဒ်ဗွဲစွတ် အဆတ်ဇကန်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၃၊ ၁၄၃၀)။

၁၈။ အတိတတိကံ

- (၁) ခရံ'အတိကံ' အာစိုပ် ခဏပိပြကာ မပ္ပံကိုဥပါဒ်တဲ မကလိလောန်ကော့ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၄၊ ၁၄၃၁)။
- (၂) ခရံ'အနာဂတိ' ဟံအာစိုပ် ခဏပိပြကာ မပ္ပံကိုဥပါဒ်ဏီဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၅၊ ၁၄၃၁)။
- (၃) ခရံ'ပစ္စုပ္ပန်' သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်ဂှိတဲ မကတိုဒ်ဒိုင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၆၊ ၁၄၃၁)။

၁၉။ အတိတာရမ္မဏတိကံ

- (၁) ခရံ မ္မုံကိုအာရီဇေ ခရံအတိကံဟောင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၇၊ ၁၄၃၂)။
- (၂) ခရံ မ္မုံကိုအာရီဇေ ခရံအနာဂတ်ဟောင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၈၊ ၁၄၃၃)။
- (၃) ခရံ မ္မုံကိုအာရီဇေ ခရံပစ္စုပ္ပန်ဟောင်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၄၉၊ ၁၄၃၄)။

၂၀။ အဇ္ဈတ္တတိကံ

- (၁) ခရံ မဒ်ပွဲ'အဇ္ဈတ္တ' အပွဲသန္တာန်ဂမ္ဘိုင် (၁၀၅၀၊ ၁၄၃၅)။
- (၂) ခရံ မဒ်ပွဲ'ဗဟိဒ္ဓ' မူးသန္တာန်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၅၁၊ ၁၄၃၅)။
- (၃) ခရံ မဒ်ပွဲ'အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ' အပွဲ မူးသန္တာန်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၅၂၊ ၁၄၃၅)။

၂၁။ အဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏတိကံ

- (၁) ခရံ မျှိုကိုအာရိဉ္ဇေ ခရံ‘အဇ္ဈတ္တ’ အပ္ပေဟင်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၅၃၊ ၁၄၃၆)။
- (၂) ခရံ မျှိုကိုအာရိဉ္ဇေ ခရံ‘ဗဟိဒ္ဓ’ မှူးဟေင်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၅၄၊ ၁၄၃၇)။
- (၃) ခရံ မျှိုကိုအာရိဉ္ဇေ ခရံ‘အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ’ အပ္ပေမှူးဟေင်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၅၅၊ ၁၄၃၈)။

၂၂။ သနိဒဿနတိကံ

- (၁) ခရံ မဒ္ဒမ္မဟာန်ကော ပုမညာတ် မ္မဟာန်ကော ပုမဒ္ဒိလျတ်ဂမ္ဘိင် (၁၀၅၆၊ ၁၄၃၈)။
- (၂) ခရံ ဟံမ္မေကို ပုမညာတ်တေ မဒ္ဒမ္မဟာန်ကော ပုမဒ္ဒိလျတ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၅၇၊ ၁၄၃၉)။
- (၃) ခရံ ဟံမ္မေကို ပုမညာတ်ကို ဟံမ္မေကို ပုမဒ္ဒိလျတ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၅၈၊ ၁၄၄၀)။

တိကမာတိကာ တုဆဝံရ။

(ခ) ဒုကမာတိကာ

၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက

၁ (၁)။ ဟေတုဒုကံ

- (၁) ခရံ ဝံယျု‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၅၉၊ ၁၀၇၇၊ ၁၄၄၁)။
- (၂) ခရံ ဟံဝံယျု‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၆၀၊ ၁၄၄၂)။

၂ (၂)။ သဟေတုကဒုကံ

- (၁) ခရံ မျှိုကို‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၇၉၊ ၁၄၄၂)။
- (၂) ခရံ ဟံမ္မေကို‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၀၊ ၁၄၄၄)။

၃ (၃)။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကံ

- (၁) ခရံ မစိန်သကိုကော‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၁၊ ၁၄၄၄၅)။
- (၂) ခရံ ဟံစိန်သကိုကော‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၂၊ ၁၄၄၆)။

၄ (၄)။ ဟေတု သဟေတုကဒုကံ

- (၁) ခရံ ဝံယျု‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ကို၊ မျှိုကို‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ကိုဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၃၊ ၁၁၄၇)။
- (၂) ခရံ မျှိုကို‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ဟေင်တေ ဟံဝံယျု‘ဟိတ်’ ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၄၊ ၁၄၄၈)။

၅ (၅)။ ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကံ

- (၁) ခရံဝံယျု‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ကို၊ စိန်သကိုကော‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ကိုဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၅၊ ၁၄၄၉)။
- (၂) ခရံ စိန်သကို ကော‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ဟေင်တေ ဟံဝံယျု‘ဟိတ်’ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၀၈၆၊ ၁၄၅၀)။

၆ (၆)။ နဟေတု သဟေတုကဒုက်

- (၁) ခရံ စိန်ဟံဝံယု၊ 'ဟိတ်' ရိုဟ်တုမ်ကိုလေဝ် မှုကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၈၇၊ ၁၄၅၁)။
 (၂) ခရံ ဟံဝံယု၊ 'ဟိတ်' ရိုဟ်တုမ်ကို၊ ဟံဝံကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ကိုဂမ္တိုင်၊ (၁၀၈၈၊ ၁၄၅၂)။

ဟေတုဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၂။ စူဠန္ဒရဒုက်

၇ (၁)။ သပ္ပစ္စယဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံခရံဟိတ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ (မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ)ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၈၉၊ ၁၄၅၃)။
 (၂) ခရံ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ခရံဟိတ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ (မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၀၊ ၁၄၅၄)။

၈ (၂)။ သင်္ခတဒုက်

- (၁) ခရံ ခေုဒမိန်ခရံဟိတ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ (မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရေင်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၁၊ ၁၄၅၅)။
 (၂) ခရံ ခေုဒမိန်ခရံဟိတ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ (မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ် ပြုပြင်စီရေင်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၂၊ ၁၄၅၆)။

၉ (၃)။ သနိဒဿနဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၃၊ ၁၄၅၇)။
 (၂) ခရံ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၄၊ ၁၄၅၈)။

၁၀ (၄)။ သပ္ပဋိဃဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဒိလျာတ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၄၊ ၁၄၆၀)။
 (၂) ခရံ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဒိလျာတ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၆၊ ၁၄၆၀)။

၁၁ (၅)။ ရူပိဒုက်

- (၁) ခရံ 'ရူပံ' မှုသတ် ပွမပုန်ဂတးဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၇၊ ၁၄၆၁)။
 (၂) ခရံ 'နာမ်' ဟံဝံကိုသတ် ပွမပုန်ဂတးဂမ္တိုင်၊ (၁၀၉၈၊ ၁၄၆၂)။

၁၂ (၆)။ လောကီယဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မလုပ်လို့ဟ် ပွဲလောကဂမ္ဘိုင်၊ (၁၀၉၉၊ ၁၄၆၃)။
- (၂) ခရံ မတိတ်ဗူး နူလောကဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၀၀၊ ၁၄၆၄)။

၁၃ (၇)။ ကေနစိဝိညေယျဒုက္ခ

- (၁) ခရံ ချေဒမိန်စိုတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ မဂပ်ဝတီ မထေက်ကိုတီဂမ္ဘိုင် (၁၁၀၁၊ ၁၄၆၄)။
- (၂) ခရံ ချေဒမိန်စိုတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ မဟဂပ်ဝတီ ဟုံထေက်ကိုတီဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၀၁၊ ၁၄၆၄)။

စူဠန္တရဒုက္ခ တဲ့ဆဝံရ။

၃။ အာသဝဂေါစ္ဆက**၁၄ (၁)။ အာသဝဒုက္ခ**

- (၁) ခရံ မဝံယျအာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (ခရံမလေပ်ကိုဇ္ဇော်အာ မလေပ်ကိုကတို့နဲ့ ဒဒိန္နသံသာ မစိုင်သော့ဂမ္ဘိုင်)၊ (၁၁၀၂၊ ၁၄၆၅)။
- (၂) ခရံ ဟုံဝံယျအာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၀၃၊ ၁၄၆၆)။

၁၅ (၂)။ သာသဝဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၀၈၊ ၁၄၆၇)။
- (၂) ခရံ ဟုံဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၀၉၊ ၁၄၆၈)။

၁၆ (၃)။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မစိုန်သကို ကော်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၁၀၊ ၁၄၆၉)။
- (၂) ခရံ ဟုံစိုန်သကို ကော်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၁၁၊ ၁၄၇၀)။

၁၇ (၄)။ အာသဝသာသဝဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မဝံယျ အာသဝကို၊ မဒ်အာရီ အာသဝကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၁၂၊ ၁၄၇၁)။
- (၂) ခရံ မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟုံဝံယျ အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၁၃၊ ၁၄၇၂)။

၁၈ (၅)။ အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက္ခ

- (၁) ခရံဝံယျ အာသဝကို စိုန်သကိုကော် အာသဝကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၁၄၊ ၁၄၇၃)။
- (၂) ခရံ စိုန်သကို ကော်အာသဝဟောင်တဲ ဟုံဝံယျ အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၁၅၊ ၁၄၇၄)။

၁၉ (၆)။ အာသဝဓိပ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရံ ဗိနိဟံစိနိသကီကောံအာသဝကိုလေဝံ မဒ္ဒိအာရိအာသဝဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၁၆၊ ၁၄၇၅)။
 (၂) ခရံ ဟံစိနိသကီကောံအာသဝကို ဟံဒိအာရိအာသဝဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၁၇၊ ၁၄၇၆)။

အာသဝဂေါစ္ဆက တဲ့ဆဝံရ။

၄။ သညောနေဂေါစ္ဆက

၂၀ (၁)။ သညောနေဒုက်

- (၁) ခရံ မဂ္ဂယျသံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (ခရံမလေဝံဗဒ္ဒိဒက်ဆက်ဖျပ် ပဲ့ဒဒိက်ဝဋ်ဂမ္ဘိင်)။ (၁၁၁၈၊ ၁၄၇၇)။
 (၂) ခရံ ဟံဂ္ဂယျသံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၂၉၊ ၁၄၇၈)။

၂၁ (၂)။ သညောနေိယဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိအာရိ ဒဒက်တကိုသံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၀၊ ၁၄၇၉)။
 (၂) ခရံ ဟံဒိအာရိ ဒဒက်တကိုသံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၁၊ ၁၄၈၀)။

၂၂ (၃)။ သညောနေသမ္ပတ္တယုတ်ဒုက်

- (၁) ခရံ မစိနိသကီကောံ သံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၂၊ ၁၄၈၁)။
 (၂) ခရံ ဟံစိနိသကီကောံ သံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၃၊ ၁၄၈၂)။

၂၃ (၄)။ သညောနေ သညောနေိယဒုက်

- (၁) ခရံ ဂ္ဂယျသံယောဇိနိကို၊ မဒ္ဒိအာရိ သံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၄၊ ၁၄၈၃)။
 (၂) ခရံ မဒ္ဒိအာရိ သံယောဇိနိဂမ္ဘိင်ဟေင်တဲ့ ဟံဂ္ဂယျသံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၅၊ ၁၄၈၄)။

၂၄ (၅)။ သညောနေ သညောနေသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရံ ဂ္ဂယျသံယောဇိနိတဲ့ မစိနိသကီကောံ သံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၆၊ ၁၄၈၅)။
 (၂) ခရံ စိနိသကီ ကောံသံယောဇိနိဟေင်တဲ့ ဟံဂ္ဂယျသံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၇၊ ၁၄၈၆)။

၂၅ (၆)။ သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ သညောနေိယဒုက်

- (၁) ခရံ ဗိနိဟံစိနိသကီကောံသံယောဇိနိကိုလေဝံ မဒ္ဒိအာရိ သံယောဇိနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၃၈၊ ၁၄၈၇)။

- (၂) ခရ် ဟုံစိုန်သကိုကျောံသံယောဇိန်ကို၊ ဟုံဒ်အာရီ သံယောဇိန်ကိုမ္တိုင်၊ (၁၁၃၉၊ ၁၄၈၈)။

သညောဇနဂေါတ္တက တဲဆဝံရ။

၅။ ဂန္ထဂေါတ္တက

၂၆ (၁)။ ဂန္ထဒုက်

- (၁) ခရ် မဝံယုဂန္ထဂ္တိုင်၊ (ခရ် မလောင်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် နပမတန်ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ်ဂ္တိုင်)၊ (၁၁၄၀၊ ၁၄၈၉)။
(၂) ခရ် ဟုံဝံယုဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၄၅၊ ၁၄၉၀)။

၂၇ (၂)။ ဂန္ထနိယဒုက်

- (၁) ခရ် မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၄၆၊ ၁၄၉၁)။
(၂) ခရ် ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၄၇၊ ၁၄၉၂)။

၂၈ (၃)။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရ် မစိုန်သကို ကျောံဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၄၈၊ ၁၄၉၃)။
(၂) ခရ် ဟုံစိုန်သကို ကျောံဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၄၉၊ ၁၄၉၄)။

၂၉ (၄)။ ဂန္ထ ဂန္ထနိယဒုက်

- (၁) ခရ် ဝံယုဂန္ထကို မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဂန္ထကိုမ္တိုင်၊ (၁၁၅၀၊ ၁၄၉၅)။
(၂) ခရ် မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဂန္ထကိုမ္တိုင်ဟောင်တဲ ဟုံဝံယုဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၅၁၊ ၁၄၉၆)။

၃၀ (၅)။ ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရ် ဝံယုဂန္ထကိုတဲ မစိုန်သကို ကျောံဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၅၂၊ ၁၄၉၇)။
(၂) ခရ် မစိုန်သကို ကျောံဂန္ထဟောင်တဲ ဟုံဝံယုဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၅၃၊ ၁၄၉၈)။

၃၁ (၆)။ ဂန္ထဝိပယုတ္တ ဂန္ထနိယဒုက်

- (၁) ခရ် စိုန်ဟုံစိုန်သကိုကျောံဂန္ထကိုလောင် မဒ်အာရီ ခရ်ဂန္ထဂ္တိုင်၊ (၁၁၅၄၊ ၁၄၉၉)။
(၂) ခရ် ဟုံစိုန်သကိုကျောံဂန္ထကို ဟုံဒ်အာရီ ခရ်ဂန္ထကိုမ္တိုင်၊ (၁၁၅၅၊ ၁၅၀၀)။

ဂန္ထဂေါတ္တက တဲဆဝံရ။

၆။ သြဃဂေါစ္ဆက**၃၂ (၁)။ သြဃဒုက**

- (၁) ခရံ မဝံယုသြဃဂမ္ဘိင်၊ (ခရံ မလေပ်ကိုတို့ဗိုက် ပွဲဒဒိန္ဒဝဋ်ဂမ္ဘိင်)၊ (၁၁၅၆၊ ၁၅၀၁)။
- (၂) ခရံ ဟံဝံယုသြဃဂမ္ဘိင်။

၃၃ (၂)။ သြဃနိယဒုက

- (၁) ခရံ မဒိအာရီ ဒဒက်တကိုသြဃဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ ဟံဒိအာရီ ဒဒက်တကိုသြဃဂမ္ဘိင်။

၃၄ (၃)။ သြဃသမ္ပယုတ္တဒုက

- (၁) ခရံ မစိန်သကိုကျောံသြဃဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ ဟံစိန်သကိုကျောံသြဃဂမ္ဘိင်။

၃၅ (၄)။ သြဃ သြဃနိယဒုက

- (၁) ခရံ ဝံယုသြဃကို ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုသြဃကိုဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ မဒိအာရီ ဒဒက်တကိုသြဃဂမ္ဘိင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုသြဃဂမ္ဘိင်။

၃၆ (၅)။ သြဃ သြဃသမ္ပယုတ္တဒုက

- (၁) ခရံ ဝံယုသြဃကို စိန်သကိုကျောံသြဃကိုဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ မစိန်သကိုကျောံသြဃဟောင်တဲ ဟံဝံယုသြဃဂမ္ဘိင်။

၃၇ (၆)။ သြဃဝိပ္ပယုတ္တ သြဃနိယဒုက

- (၁) ခရံ စိန်ဟံစိန်သကို ကျောံသြဃကိုလေပ် မဒိအာရီ ဒဒက်တကိုသြဃဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ ဟံစိန်သကို ကျောံအာရီသြဃကို ဟံဒိအာရီ ဒဒက်တကိုသြဃကိုဂမ္ဘိင်ကို။

သြဃဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက**၃၈ (၁)။ ယောဂဒုက**

- (၁) ခရံ မဝံယုယောဂဂမ္ဘိင်၊ (ခရံမလေပ်ကိုစိန်သကို ပွဲဒဒိန္ဒဝဋ်ဂမ္ဘိင်)၊ (၁၁၅၇၊ ၁၅၀၂)။
- (၂) ခရံ ဟံဝံယုယောဂဂမ္ဘိင်။

၃၉ (၂)။ ယောဂနိယဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုယောဂဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ ဟံဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုယောဂဂမ္ဘိင်။

၄၀ (၃)။ ယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရံ မစိန်သကိုကောယောဂဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ ဟံစိန်သကိုကောယောဂဂမ္ဘိင်။

၄၁ (၄)။ ယောဂ ယောဂနိယဒုက်

- (၁) ခရံ ဝံယုယောဂကို မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုယောဂကိုဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ မဒ္ဒိအာရီ ယောဂဂမ္ဘိင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုယောဂဂမ္ဘိင်။

၄၂ (၅)။ ယောဂ ယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရံ ဝံယုယောဂကို မစိန်သကိုကောယောဂကိုဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ မစိန်သကိုကောယောဂဟေင်တဲ ဟံဝံယုယောဂဂမ္ဘိင်။

၄၃ (၆)။ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တ ယောဂနိယဒုက်

- (၁) ခရံ ဓိန်ဟံစိန်သကိုကောယောဂလေဝ် မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုယောဂဂမ္ဘိင်။
- (၂) ခရံ ဟံစိန်သကိုကောယောဂကို ဟံဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုယောဂဂမ္ဘိင်။

ယောဂဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၈။ နီဝရဏဂေါတ္ထက**၄၄ (၁)။ နီဝရဏဒုက်**

- (၁) ခရံ မဝံယုနီဝရဏဂမ္ဘိင်၊ (ခရံ မလေဝ်ကွာတ်လဒ္ဓိကော့ ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္ဘိင်)၊ (၁၁၅၈၊ ၁၅၀၃)။
- (၂) ခရံ ဟံဝံယုနီဝရဏဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၆၉၊ ၁၅၀၄)။

၄၅ (၂)။ နီဝရဏိယဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုနီဝရဏဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၇၀၊ ၁၅၀၅)။
- (၂) ခရံ ဟံဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုနီဝရဏဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၇၁၊ ၁၅၀၆)။

၄၆ (၃)။ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရ် မစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၂၊ ၁၅၀၇)။
- (၂) ခရ် ဟံစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၃၊ ၁၅၀၈)။

၄၇ (၄)။ နီဝရဏ နီဝရဏိယဒုက်

- (၁) ခရ် ဝံယုနီဝရဏကို မဒ်အာရိဒဒက်တက်နီဝရဏကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၄၊ ၁၅၀၉)။
- (၂) ခရ် ဒ်အာရိဒဒက်တက်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၅၊ ၁၅၁၀)။

၄၈ (၅)။ နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရ် ဝံယုနီဝရဏကို မစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၆၊ ၁၅၁၁)။
- (၂) ခရ် မစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏဟေင်တဲ ဟံဝံယုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၇၊ ၁၅၁၂)။

၄၉ (၆)။ နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏိယဒုက်

- (၁) ခရ် ဝိနိဟံစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏကိုလေဝ် မဒ်အာရိဒဒက်တက်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၈၊ ၁၅၁၃)။
- (၂) ခရ် ဟံစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏကို ဟံဒ်အာရိဒဒက်တက်နီဝရဏကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၇၉၊ ၁၅၁၄)။

နီဝရဏဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၅။ ပရာမာသဂေါတ္ထက**၅၀ (၁)။ ပရာမာသဒုက်**

- (၁) ခရ် မဝံယုပရာမာသဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ် မလေဝ်ဇွတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ ရံဝံမွဲး အရာဟံပိုန်ဂ် ပိုန်ဂမ္ဘိုင်၊) (၁၁၈၀၊ ၁၅၁၅)။
- (၂) ခရ် ဟံဝံယုပရာမာသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၈၂၊ ၁၅၁၆)။

၅၁ (၂)။ ပရာမဋ္ဌဒုက်

- (၁) ခရ် မဒ်အာရိ ဒဒက်တက်ပရာမာသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၈၃၊ ၁၅၁၇)။
- (၂) ခရ် ဟံဒ်အာရိ ဒဒက်တက်ပရာမာသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၈၄၊ ၁၅၁၈)။

၅၂ (၃)။ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရ် မစိုန်သကိုကျောံပရာမာသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၈၅၊ ၁၅၁၉)။
- (၂) ခရ် ဟံစိုန်သကိုကျောံပရာမာသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၁၈၆၊ ၁၅၂၀)။

၅၃ (၄)။ ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌဒုက်

- (၁) ခရံ ဝံယုပရာမာသကို မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုပရာမာသကိုဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၈၇၊ ၁၅၂၁)။
- (၂) ခရံ စိနိဒ္ဓိအာရီ ဒဒက်တံကိုပရာမာသကိုလေဝံ ဟံဝံယုပရာမာသဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၈၈၊ ၁၅၂၂)။

၅၄ (၅)။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဒုက်

- (၁) ခရံ စိနိဟံစိနိသကိုကောပရာမာသကိုလေဝံ မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုပရာမာသဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၈၉၊ ၁၅၂၃)။
- (၂) ခရံ ဟံစိနိသကို ကောပရာမာသကို ဟံဒ္ဓိအာရီ ဒဒက်တံကိုပရာမာသကိုဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၀၊ ၁၅၂၄)။

ပရာမာသဂေါတ္ထက တဲ့ဆဝံရ။

၁၀။ မဟန္တရဒုက်

၅၅ (၁)။ သာရမ္မဏဒုက်

- (၁) ခရံ မုနိက္ခိပ္ပမသ္မအာရီဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၁၊ ၁၅၂၅)။
- (၂) ခရံ ဟံမ္မေက္ခိပ္ပမသ္မအာရီဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၂၊ ၁၅၂၆)။

၅၆ (၂)။ စိတ္တဒုက်

- (၁) ခရံ မဝံယုစိုတိဂမ္ဘိဋ်၊ (ခရံ မလေဝံတိကေတံ ဗွေအစောမဂိုင်ကေတံအာရီဂမ္ဘိဋ်)၊ (၁၁၉၃၊ ၁၅၂၇)။
- (၂) ခရံ ဟံဝံယုစိုတိဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၄၊ ၁၅၂၈)။

၅၇ (၃)။ စေတသိကဒုက်

- (၁) ခရံ မဝံယုစေတသိကဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၅၊ ၁၅၂၉)။
- (၂) ခရံ ဟံဝံယုစေတသိကဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၆၊ ၁၅၃၀)။

၅၈ (၄)။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက်

- (၁) ခရံ မစိနိသကိုကောစိုတိဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၇၊ ၁၅၃၁)။
- (၂) ခရံ ဟံစိနိသကိုကောစိုတိဂမ္ဘိဋ်၊ (၁၁၉၈၊ ၁၅၃၂)။

၅၉ (၅)။ စိတ္တသံသဋ္ဌာနဒုက

- (၁) ခရံ မနုရ်ကောစိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၁၉၉၊ ၁၅၃၃)။
- (၂) ခရံ ဟံနုရ်ကောစိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၀၀၊ ၁၅၃၄)။

၆၀ (၆)။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက

- (၁) ခရံ မုဂ္ဂဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (ခရံ ကဘိဒ္ဓိဟိတိနူစိတဂမ္ဘိဉ်)၊ (၁၂၀၁၊ ၁၅၃၅)။
- (၂) ခရံ ဟံမ္မဲကိဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၀၂၊ ၁၅၃၆)။

၆၁ (၇)။ စိတ္တသဟဘုဒုက

- (၁) ခရံ မဒ္ဓိမ္မဲဟာနကောစိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၀၃၊ ၁၅၃၇)။
- (၂) ခရံ ဟံဒ္ဓိမ္မဲဟာနကောစိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၀၄၊ ၁၅၃၈)။

၆၂ (၈)။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက

- (၁) ခရံ မဒ္ဓေတိဗက်လေင်စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (စေတသိက်ကို ဝိညတဂမ္ဘိဉ်) (၁၂၀၅၊ ၁၅၃၉)။
- (၂) ခရံ ဟံဒ္ဓေတိဗက်လေင်စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၀၆၊ ၁၅၄၀)။

၆၃ (၉)။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုက

- (၁) ခရံ မနုရ်ကောစိတကို မုဂ္ဂဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (ခရံစေတသိက်ဂမ္ဘိဉ်) ၁၂၀၇၊ ၁၅၄၁)။
- (၂) ခရံ ဟံနုရ်ကောစိတကို ဟံမ္မဲကိဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၀၈၊ ၁၅၄၂)။

၆၄ (၁၀)။ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုက

- (၁) ခရံ မနုရ်ကောစိတကို မုဂ္ဂဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတကို မဒ္ဓိမ္မဲဟာနကောစိတဂမ္ဘိဉ်၊ (ခရံစေတသိက်ဂမ္ဘိဉ်) (၁၂၀၉၊ ၁၅၄၃)။
- (၂) ခရံ ဟံနုရ်ကောစိတကို ဟံမ္မဲကိဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတကို ဟံဒ္ဓိမ္မဲဟာနကောစိတကို ဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၁၀၊ ၁၅၄၄)။

၆၅ (၁၁)။ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက

- (၁) ခရံ မနုရ်ကောစိတကို မုဂ္ဂဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတကို မဒ္ဓေတိဗက်လေင်စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၁၁၊ ၁၅၄၅)။
- (၂) ခရံ ဟံနုရ်ကောစိတကို မုဂ္ဂဟိတိကဘိဒ္ဓိမ္မုး စိတကို ဟံဒ္ဓေတိဗက်လေင်စိတဂမ္ဘိဉ်၊ (၁၂၁၂၊ ၁၅၄၆)။

၆၆ (၁၂)။ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိပွဲ‘အဇ္ဈတ္တ’ အပွဲသန္တာန်ဂမ္ဘို၊ (၁၂၁၃၊ ၁၅၄၇)။
- (၂) ခရံ မဒ္ဒိပွဲ‘ဗဟိဒ္ဓ’ မူးသန္တာန်ဂမ္ဘို၊ (၁၂၁၄၊ ၁၅၄၈)။

၆၇ (၁၃)။ ဥပါဒါဒုက်

- (၁) ခရံ လေဝနိဿယံတု မကတိန္ဒိဂမ္ဘို၊ (၁၂၁၅၊ ၁၅၄၉)။
- (၂) ခရံ ဟုံလေဝနိဿယံတု မကတိန္ဒိဂမ္ဘို၊ (၁၂၁၆၊ ၁၅၅၀)။

၆၈ (၁၄)။ ဥပါဒိဏ္ဏဒုက်

- (၁) ခရံ ခေုဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘို၊ မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောမသ္မအာရီ) မဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်‘ဝိပက်’ဖို)ဂမ္ဘို၊ (ခရံလောကီဝိပက်စိုတ် စေတသိက် ကိုကမ္မဇရပ်ဂမ္ဘို၊ မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်ဥပါဒါန်မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိ မအာဂတ ပှတရံ)၊ (၁၂၁၇၊ ၁၅၅၁)။
- (၂) ခရံ ခေုဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘို၊ မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောမသ္မအာရီ) မဟဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်‘ဝိပက်’ဖို)ဂမ္ဘို၊ (ခရံကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖိုလ် ကိရိယာဂမ္ဘို၊ ကို တိဇရပ် နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘို၊ ဟုံသေင်ကိုဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်ဥပါဒါန် မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိ မအာဂတပှတရံ)၊ (၁၂၁၈၊ ၁၅၅၂)။

မဟန္တရဒုက် တဲဆဝံရ။

၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက

၆၉ (၁)။ ဥပါဒါနဒုက်

- (၁) ခရံ မဝံယုဥပါဒါန်ဂမ္ဘို၊ (ခရံ မလေဝ်စောလံာ် ဗွဲမသကာတ်ဂမ္ဘို)၊ (၁၂၁၉၊ ၁၅၅၃)။
- (၂) ခရံ ဟုံဝံယုဥပါဒါန်ဂမ္ဘို၊ (ခရံ ဟုံလေဝ်စောလံာ် ဗွဲမသကာတ်ဂမ္ဘို)၊ (၁၂၂၀၊ ၁၅၅၄)။

၇၀ (၂)။ ဥပါဒါနိယဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါန်ဂမ္ဘို၊ (ခရံလောကီဂမ္ဘို၊ မဒ်ဒတဲမြမောပ် ဥပါဒါန်ဂမ္ဘို)၊ (၁၂၂၅၊ ၁၅၅၅)။
- (၂) ခရံ ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါန်ဂမ္ဘို၊ (ခရံလောကုတ္တိရိဂမ္ဘို၊ ဟုံဒ်ဒတဲမြမောပ် ဥပါဒါန်ဂမ္ဘို)၊ (၁၂၂၆၊ ၁၅၅၆)။

၇၁ (၃)။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုကံ

- (၁) ခရံ မစိန်သကို ကောံဉပါဒါနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၁၂၇၊ ၁၅၅၇)။
 (၂) ခရံ ဟံစိန်သကို ကောံဉပါဒါနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၂၈၊ ၁၅၅၈)။

၇၂ (၄)။ ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဒုကံ

- (၁) ခရံ ဝံယုဉပါဒါနိကို ဌိအာရိဒဒက်တကိုဉပါဒါနိကိုဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၂၉၊ ၁၅၅၉)။
 (၂) ခရံ ဌိအာရိဒဒက်တကိုဉပါဒါနိဂမ္ဘိင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုဉပါဒါနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၃၀၊ ၁၅၆၀)။

၇၃ (၅)။ ဥပါဒါန ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုကံ

- (၁) ခရံ ဝံယုဉပါဒါနိကို စိန်သကိုကောံဉပါဒါနိကိုဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၃၁၊ ၁၅၆၁)။
 (၂) ခရံ စိန်သကိုကောံဉပါဒါနိဟေင်တဲ ဟံဝံယုဉပါဒါနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၃၂၊ ၁၅၆၂)။

၇၄ (၆)။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒါနိယဒုကံ

- (၁) ခရံ စိန်ဟံစိန်သကို ကောံဉပါဒါနိကိုလေဝ် မဒ္ဒိအာရိ ဒဒက်တကိုဉပါဒါနိဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၃၃၊ ၁၅၆၃)။
 (၂) ခရံ ဟံစိန်သကိုကောံဉပါဒါနိကို ဟံဒ္ဒိအာရိဒဒက်တကိုဉပါဒါနိကိုဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၃၄၊ ၁၅၆၄)။

ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၁၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆက**၇၅ (၁)။ ကိလေသဒုကံ**

- (၁) ခရံ မဝံယုကိလေသဂမ္ဘိင်၊ (ခရံ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိင်)၊ (၁၂၃၅၊ ၁၅၆၅)။
 (၂) ခရံ ဟံဝံယုကိလေသဂမ္ဘိင်၊ (၁၂၄၆၊ ၁၅၆၆)။

၇၆ (၂)။ သံကိလေသိကဒုကံ

- (၁) ခရံ မထေက်ကြိုက် တ္ဍဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိင်၊ (ခရံ မဒ္ဒိအာရိ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိင်)၊ (၁၂၄၇၊ ၁၅၆၇)။

- (၂) ခရံ ဟံထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၄၈၊ ၁၅၆၈)။

၇၇ (၃)။ သံကိလိဋ္ဌဒုက

- (၁) ခရံ ချေဒမိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဂပ်ပ်ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရံအကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဒးဒင်ချီချိုက် ဝေဇီချိုက် ဒဒက်တကိုခရံကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ (၁၂၄၉၊ ၁၅၆၉)။
- (၂) ခရံ ချေဒမိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဟဂပ်ပ်ကိုကတ်ကတာန် မဟဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရံဂမ္ဘိုင် ဟံဒးဒင်ချီချိုက် ဝေဇီချိုက် ဒဒက်တကိုခရံကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ (၁၂၅၀၊ ၁၅၇၀)။

၇၈ (၄)။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက

- (၁) ခရံ မစိန်သကို ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၁၊ ၁၅၇၁)။
- (၂) ခရံ ဟံစိန်သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၂၊ ၁၅၇၂)။

၇၉ (၅)။ ကိလေသသံကိလေသိကဒုက

- (၁) ခရံ မဝံယုကိလေသကို မထေက်ကြိုက် (တွဟ်နကလိဝံ)ကိလေသ မလေပ်ကို ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ကိုဂမ္ဘိုင်၊ (ခရံ ဝံယုကိလေသတဲ မဒ်အာရီ ကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ (၁၂၅၃၊ ၁၅၇၃)။
- (၂) ခရံ မထေက်ကြိုက် (တွဟ်နကလိဝံ)ကိလေသ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၄၊ ၁၅၇၄)။

၈၀ (၆)။ ကိလေသသံကိလိဋ္ဌဒုက

- (၁) ခရံ ဝံယုကိလေသတဲ သိုဒ်တခရံ မိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဂပ်ပ်ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၅၊ ၁၅၇၅)။
- (၂) ခရံ မိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဂပ်ပ်ကို ကတ်ကတာန် မဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်ဟေင်ဒ်တဲ ဟံဝံယုကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၆၊ ၁၅၇၆)။

၈၁ (၇)။ ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက

- (၁) ခရံ မဝံယုကိလေသကို မစိန်သကို ကောံကိလေသကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၇၊ ၁၅၇၇)။
- (၂) ခရံ စိန်သကိုကောံကိလေသဟေင်တဲ ဟံဝံယုကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၈၊ ၁၅၇၈)။

၈၂ (စ)။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိကဒုကံ

- (၁) ခရံ ဝိနိယုတ္တိသုက္ခိကောကိလေသဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝံ မထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝ္ဋံ ကိလေသ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၅၉၊ ၁၅၇၉)။
- (၂) ခရံ ဟိန္ဒုသုက္ခိကောကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို ဟိန္ဒုထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝ္ဋံကိလေသ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ကိုဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၆၀၊ ၁၅၈၀)။

ကိလေသဂေါစ္ဆက တုဆဝံရ။

၁၃။ ပိဋိဒုကံ**၈၃ (၁)။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုကံ**

- (၁) ခရံ မဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၆၁၊ ၁၅၈၁)
- (၂) ခရံ ဟဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၆၅၊ ၁၅၈၅)

၈၄ (၂)။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဒုကံ

- (၁) ခရံ မဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိဗြကာဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၆၆၊ ၁၅၈၃)
- (၂) ခရံ ဟဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိဗြကာဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၆၇၊ ၁၅၈၄)

၈၅ (၃)။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုကံ

- (၁) ခရံ မှုကို‘ဟိတံ’ ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၆၈၊ ၁၅၈၅)။
- (၂) ခရံ ဟိန္ဒုကို‘ဟိတံ’ ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၂၊ ၁၅၈၆)။

၈၆ (၄)။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုကံ

- (၁) ခရံ မှုကို‘ဟိတံ’ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိဗြကာဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၃၊ ၁၅၈၇)
- (၂) ခရံ ဟိန္ဒုကို‘ဟိတံ’ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပိဗိက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိဗြကာဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၄၊ ၁၅၈၈)

၈၇ (၅)။ သဝိတက္ကဒုကံ

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၅၊ ၁၅၈၉)
- (၂) ခရံ ဟိန္ဒုမ္မဟာန်ကော‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၆၊ ၁၅၉၀)

၈၈ (၆)။ သဝိစာရဒုကံ

- (၁) ခရံ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဈိတသပေါတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၇၊ ၁၅၉၁)
- (၂) ခရံ ဟိန္ဒုမ္မဟာန်ကော‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဈိတသပေါတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၇၈၊ ၁၅၉၂)

၈၉ (၇)။ သပ္ပိတိကဒုက

- (၁) ခရ် မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ် မ္ဗုကို'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂမ္ဘိုင်)
(၁၂၇၉၊ ၁၅၉၃)
(၂) ခရ် ဟံဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ် ဟံဒ္ဒိကို'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂမ္ဘိုင်)
(၁၂၈၀၊ ၁၅၉၄)

၉၀ (၈)။ ပိတိသဟဂတဒုက

- (၁) ခရ် မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၁၊ ၁၅၉၅)
(၂) ခရ် ဟံဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၂၊ ၁၅၉၆)

၉၁ (၉)။ သုခသဟဂတဒုက

- (၁) ခရ် မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'သုခ' ပွမဒ်တသိုခ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၃၊ ၁၅၉၇)
(၂) ခရ် ဟံဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'သုခ' ပွမဒ်တသိုခ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၄၊ ၁၅၉၈)

၉၂ (၁၀)။ ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက

- (၁) ခရ် မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မ္မဲ ဗွဲမဗွဲဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၅၊ ၁၅၉၉)
(၂) ခရ် ဟံဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မ္မဲ ဗွဲမဗွဲဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၆၊ ၁၆၀၀)

၉၃ (၁၁)။ ကာမာဝစရဒုက

- (၁) ခရ် 'ကာမာဝစရ' တို့လုပ် ပွဲကာမဘုံတဲ မကတိဒ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၇၊ ၁၆၀၁)
(၂) ခရ် 'နကာမာဝစရ' တို့လုပ် ပွဲကာမဘုံတဲ ဟံကတိဒ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၈၊ ၁၆၀၂)

၉၄ (၁၂)။ ရူပါဝစရဒုက

- (၁) ခရ် 'ရူပါဝစရ' တို့လုပ် ပွဲရူပဘုံတဲ မကတိဒ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၈၉၊ ၁၆၀၃)
(၂) ခရ် 'နရူပါဝစရ' တို့လုပ် ပွဲရူပဘုံတဲ ဟံကတိဒ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၉၀၊ ၁၆၀၄)

၉၅ (၁၃)။ အရူပါဝစရဒုက

- (၁) ခရ် 'အရူပါဝစရ' တို့လုပ် ပွဲအရူပဘုံတဲ မကတိဒ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၉၁၊ ၁၆၀၅)
(၂) ခရ် 'နအရူပါဝစရ' တို့လုပ် ပွဲအရူပဘုံတဲ ဟံကတိဒ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၉၂၊ ၁၆၀၆)

၉၆ (၁၄)။ ပရိယာပနဒုက

- (၁) ခရ် မလုပ်လို့ဟ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၉၃၊ ၁၆၀၇)
(၂) ခရ် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်ဂမ္ဘိုင်၊ (၁၂၉၄၊ ၁၆၀၈)

၉၇ (၁၅)။ နိယျာနိကဒုက်

- (၁) ခရံ မဒ်ဟိတံ မတိတဗ္ဗံ နူကိဒဒိခိဝဋ်ဂမ္ဘိ၊ (၁၂၉၅၊ ၁၆၀၉)
 (၂) ခရံ ဟံသေင်ကိဟိတံ မတိတဗ္ဗံ နူကိဒဒိခိဝဋ်ဂမ္ဘိ၊ (၁၂၉၆၊ ၁၆၁၀)

၉၈ (၁၆)။ နိယတဒုက်

- (၁) ခရံ မကိဇ္ဇိပိနိဗတံ ပွဲမသက္ကုခြာစုတိကို ပွဲမသက္ကုခြာဇေကကတိဒ်ကိဂမ္ဘိ၊ (၁၂၉၇၊ ၁၆၁၁)
 (၂) ခရံ မကိဇ္ဇိဟံပိနိဗတံ ပွဲမသက္ကုခြာစုတိကို ပွဲမသက္ကုခြာဇေကကတိဒ်ကိဂမ္ဘိ၊ (၁၂၉၈၊ ၁၆၁၂)

၉၉ (၁၇)။ သဉ္ဇတ္တရဒုက်

- (၁) ခရံ ‘လောကီ’ မ္မုကိခရံ မပြလောနန္နလတူဇေကဂမ္ဘိ၊ (၁၂၉၉၊ ၁၆၁၃)
 (၂) ခရံ ‘လောကုတ္တရီရံ’ ဟံမ္မေကိခရံ မပြလောနန္နလတူဇေကဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၀၊ ၁၆၁၄)

၁၀၀ (၁၈)။ သရဏဒုက်

- (၁) ခရံ မ္မုကိမပတမ်ကိရာဂ ဒ်ဟိတံ မလရိအိယာမ်ဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၁၊ ၁၆၁၅)
 (၂) ခရံ ဟံမ္မေကိမပတမ်ကိရာဂ ဒ်ဟိတံ မလရိအိယာမ်ဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၂၊ ၁၆၁၆)

ပိဋ္ဌိဒုက်တဲရ။

ဒုကမာတိကာ တဲဆဝံရ။

အဘိဓမ္မမာတိကာ တဲဆဝံကွာရ။

သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ**၁၀၁ (၁)။ ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်**

- (၁) ခရံ မလေပ်ပြာပ်အာ ဝိဇ္ဇာဒွာံပြကာဂမ္ဘိ၊ (ဝါ) ခရံ မကတိဒ် ပွဲဂကောံသွက်ဝိဇ္ဇာဒွာံပြကာဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၃)
 (၂) ခရံ မလေပ်ပြာပ်အာ အဝိဇ္ဇာဂမ္ဘိ၊ (ဝါ) ခရံ မကတိဒ် ပွဲဂကောံသွက်အဝိဇ္ဇာဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၄)

၁၀၂ (၂)။ ဝိဇ္ဇုပမာဒုက်

- (၁) ခရံ မတုပ်သွဟ်ကို ဇုက်လလီဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၅)
 (၂) ခရံ မတုပ်သွဟ်ကို စက်ဂရီတးဂမ္ဘိ၊ (၁၃၀၆)

၁၀၃ (၃)။ ဗာလဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်မှိတ်သမ္ဘိဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၀၇)
 (၂) ခရံ မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်မှိတ်တပညာဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၀၈)

၁၀၄ (၄)။ ကဏ္ဍဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မက္ခိဒ္ဓက်ဂမ္ဘိင်၊ (ခရံ မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ် မှိတ်ဒိန္နဂတ်ဂမ္ဘိင်)၊ (၁၃၀၉)
 (၂) ခရံ မသအးဇုဂမ္ဘိင်၊ (ခရံ မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ် မှိတ်သိုင်လိုင် မှိတ်ပိုင်ဇုဂမ္ဘိင်)၊
 (၁၃၁၀)

၁၀၅ (၅)။ တပနီယဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၁)။
 (၂) ခရံ ဟုံလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၂)။

၁၀၆ (၆)။ အဓိဝေဒနဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မဒ်ယုပညပ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၃)။
 (၂) ခရံ မဒ်ဟိုတ် ဒဒက်တ်ကိုယုပညပ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၄)။

၁၀၇ (၇)။ နိရုတ္တိဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မဂပ်ဝရင်တုင်တဲ ဟိုပတိတ် (သဒ္ဓပညပ်)ဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၅)။
 (၂) ခရံ မဒ်ဟိုတ် ရင်တုင်တဲ ဟိုပတိတ်ဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၆)။

၁၀၈ (၈)။ ပညတ္တိဒုက္ခ

- (၁) ခရံ မလေပ်ကိုတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရဂမ္ဘိင်၊ (၁၃၁၇)။
 (၂) ခရံ မဒ်ဟိုတ် ဒဒက်တ်ကိုခရံဂမ္ဘိင် မလေပ်ကိုတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရဂမ္ဘိင်၊
 (၁၃၁၈)။

၁၀၉ (၉)။ နာမရူပဒုက္ခ

- (၁) ခရံနာမ်၊ (ခရံမလေပ်လွှာပ် မလေပ်ကိုလွှာပ်အာ အာရီ)၊ (၁၃၁၉)။
 (၂) ခရံရုပ် (ခရံမလေပ်ဖံက်ဗုန်)၊ (၁၃၂၀)။

၁၁၀ (၁၀)။ အဝိဇ္ဇာဒုက်

- (၁) ခရ် 'အဝိဇ္ဇာ' ပွမဟုံတိ၊ (ခရ် 'အဝိဇ္ဇာ' ဂြောပ်ဗွန်လင်ခရ်ညှံတဲ ပွမဟုံတိကေတ်
မထေက်ကိုတိ ပွမတိကေတ် ဟုံထေက်ကိုတိ)၊ (၁၃၁၈)။
- (၂) ခရ် 'ဘဝတဏှာ' ပွမရာဒ္ဓာမိက် စေဲလံကိုဘဝ၊ (၁၃၀၉)။

၁၁၁ (၁၁)။ ဘဝဒိဋ္ဌိဒုက်

- (၁) ကွေတ်မဒ်တံ ဗွဲအစောဘဝ ဗိုန်ဂှိ၊ (၁၃၂၀)။
- (၂) ကွေတ်မဒ်တံ ဗွဲအစောဘဝ ပိုတ်၊ (၁၃၂၁)။

၁၁၂ (၁၂)။ သဿတဒိဋ္ဌိဒုက်

- (၁) ကွေတ်မဒ်တံ ရံဝံမွး (အတ္တကို လောကကို) ဗိုန်ဂှိ၊ (၁၃၂၂)။
- (၂) ကွေတ်မဒ်တံ ရံဝံမွး (အတ္တကို လောကကို) ကြက်ပိုတ်၊ (၁၃၂၃)။

၁၁၃ (၁၃)။ အန္တဝိဒိဋ္ဌိဒုက်

- (၁) ကွေတ်မဒ်တံ ရံဝံမွး (အတ္တကို လောကကို) မှုကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊ (၁၃၂၄)။
- (၂) ကွေတ်မဒ်တံ ရံဝံမွး (အတ္တကို လောကကို) ဟုံမွဲကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊ (၁၃၂၅)။

၁၁၄ (၁၄)။ ပုဗ္ဗန္တာနဒိဋ္ဌိဒုက်

- (၁) ကွေတ်မမှာရာ မဒ္ဒေတ်ဗက်လွေင် သွက်ကိုပ်ကွာ၊ (၁၃၂၆)။
- (၂) ကွေတ်မမှာရာ မဒ္ဒေတ်ဗက်လွေင် သွက်လက်ကြ၊ (၁၃၂၇)။

၁၁၅ (၁၅)။ အဟိရိကဒုက်

- (၁) ခရ် 'အဟိရိက' ပွမဟုံဂွ နူပွသရာမ်ပါမ်၊ (၁၃၂၈)
- (၂) ခရ် 'အနောတ္တပ္ပ' ပွမဟုံလကိုတ် နူပွသရာမ်ပါမ်၊ (၁၃၂၉)

၁၁၆ (၁၆)။ ဟိရိဒုက်

- (၁) ခရ် 'ဟိရိ' ပွမဂွ နူပွသရာမ်ပါမ်၊ (၁၃၃၀)။
- (၂) ခရ် 'ဩတ္တပ္ပ' ပွမလကိုတ် နူပွသရာမ်ပါမ်၊ (၁၃၃၁)။

၁၁၇ (၁၇)။ ဒေါဝစဿတာဒုက်

- (၁) ဒဒိညးမဒ္ဒေံဗတောန်ဝါတ်ဂါတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒိညးဒ္ဒေံဗတောန်ဝါတ်ဂါတ်)
(၁၃၃၂)။

- (၂) ဒန္တိညးမုံကိုမိတ်သဟာဲမယုတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမုံကိုမိတ်သဟာဲမယုတ် မိတ်သဟာဲပရေဒ်)၊ (၁၃၃၃)။

၁၁၈ (၁၈)။ သောဝစသတာဒုက်

- (၁) ဒန္တိညးမဒ္ဒောံဗတောန်လောဲသွာ၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ဒန္တိညးမဒ္ဒောံဗတောန်လောဲသွာ)၊ (၁၃၃၄)။
- (၂) ဒန္တိညးမုံကို မိတ်သဟာဲမနိဟ်ဆဲ၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမုံကိုမိတ်သဟာဲ မနိဟ်ဆဲ)၊ (၁၃၃၅)။

၁၁၉ (၁၉)။ အာပတ္တိကုသလတာဒုက်

- (၁) ဒန္တိညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဂမ္တိုင်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဂမ္တိုင်)၊ (၁၃၃၆)။
- (၂) ဒန္တိညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမလိက်ကတိနူအာပတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမတိတ်ဗူး နူအာပတ်)၊ (၁၃၃၇)။

၁၂၀ (၂၀)။ သမာပတ္တိကုသလတာဒုက်

- (၁) ဒန္တိညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲ(ပွမလုပ်စ)သမာပတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညး မုံကိုညဏ် ပိုင်ခြာတဲတိကေတ် ပွမလုပ်စသမာပတ်)၊ (၁၃၃၈)။
- (၂) ဒန္တိညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမလိက်ကတိနူသမာပတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမုံကိုညဏ် ပိုင်ခြာတဲတိကေတ် ပွမလိက်ကတိ နူသမာပတ်)၊ (၁၃၃၉)။

၁၂၁ (၂၁)။ ဓာတုကုသလတာဒုက်

- (၁) ဒန္တိညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲသဘာဝ (ဓာတ်)၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမတိ စိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲဓာတ်(၁၈)ပြကာဂမ္တိုင်)၊ (၁၃၄၀)။
- (၂) ဒန္တိညးမစိကူး ပွဲပွမသွပှပ်စိုတ် သဘာဝ(ဓာတ်)ဂမ္တိုင်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမတိစိကူး ပွဲပွမသွပှပ်စိုတ် ဓာတ်(၁၈)ပြကာဂမ္တိုင်)၊ (၁၃၄၁)။

၁၂၂ (၂၂)။ အာယတနကုသလတာဒုက်

- (၁) ဒန္တိညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာယတန၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ်စိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာယတန(၁၂)ပြကာ)၊ (၁၃၄၂)။
- (၂) ဒန္တိညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ်တိ စိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)၊ (၁၃၄၃)။

၁၂၃ (၂၃)။ ဌာနကုသလတာဒုက

- (၁) ဒန့်ညးမစီကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဟိုတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညး မလေပ်တီ စီကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဟိုတ်)၊ (၁၃၄၄)။
- (၂) ဒန့်ညးမတီစီကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာ ဟံသောင်ကိုဟိုတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ်တီစီကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဟံသောင်ကိုဟိုတ်)၊ (၁၃၄၅)။

၁၂၄ (၂၄)။ အဇ္ဇဝဒုက

- (၁) ‘အဇ္ဇဝ’ ဒန့်ညးမလ္လုတပ်တး၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးမလ္လုတပ်တး)၊ (၁၃၄၆)။
- (၂) ‘မဒ္ဒဝ’ ဒန့်ညးမချိုန်ချောက် ကလိတ်ကလောတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးမချိုန်ချောက် ကလိတ်ကလောတ်)၊ (၁၃၄၇)။

၁၂၅ (၂၅)။ ခန္တိဒုက

- (၁) ‘ခန္တိ’ ခရ်ပွမအေင်ဒင်၊ (၁၃၄၈)။
- (၂) ‘သောရဇ္ဇ’ ဒန့်ညးမလဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြဲ၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးမလဟိင်ပွဲကမ္မောန် မခိုဟ်ပြဲ)၊ (၁၃၄၉)။

၁၂၆ (၂၆)။ သာခလျဒုက

- (၁) ‘သာခလျ’ ဒန့်ညးမုံကိုဂလန်မချိုန်ချောက် ကလိတ်ကလောတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ်ဟိုသွးဂလန်မချိုန်ချောက် ကလိတ်ကလောတ်သျှိုက်ဆာန်)၊ (၁၃၅၀)။
- (၂) ‘ပဋိသန္တာရ’ ပွမသွဖျပ် ဝတ်လောက၊ (ပွမချိုက်ပေင် ပြေပြိုင်မံင်ကိုဝတ်လောက)၊ (၁၃၅၁)။

၁၂၇ (၂၇)။ ကုန္တိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာဒုက

- (၁) ဒန့်ညးမုံကိုဟော်တြင် ဟံမင်မဲ့ပွဲကုန္တိဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညး ဟံလေပ် မင်မဲ့ထိုင်ဒင်ကုန္တိဂမ္ဘိုင် မပ္ပံင်ကိုမတ်)၊ (၁၃၅၂)။
- (၂) ဒန့်ညးဟံလေပ်တီကေတ်ဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိန်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးဟံလေပ်တီကေတ်ဗွတ်ဗွတ် ပွဲစုအာဟာရဘောဇိန်)၊ (၁၃၅၃)။

၁၂၈ (၂၈)။ ကုန္တိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရတာဒုက

- (၁) ဒန့်ညးမုံကိုဟော်တြင် မမင်မဲ့လပ် ပွဲကုန္တိဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်မလေပ်သွတ် ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ်မင်မဲ့ ထိုင်ဒင်ကုန္တိဂမ္ဘိုင် မပ္ပံင်ကိုမတ်)၊ (၁၃၅၄)။

- (၂) ဒန့်ညးမလေပ်တီကေတ် ဗုတ်ဗုတ် ပွဲဘောဇိန်၊ (ခရ်မလေပ်ကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ် တီကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲစုအာဟာရဘောဇိန်)၊ (၁၃၅၅)။

၁၂၉ (၂၉)။ မုဋ္ဌသစ္စဒုက်

- (၁) ‘မုဋ္ဌသစ္စ’ ဒန့်ညးမုၚ်ကိုသတိ မဝိတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညး သတိမဝိတ်)၊ (၁၃၅၆)။
- (၂) ‘အသမ္ပဇေ’ ဒန့်ညးဟံမ္မဲကိုညာဏ် စင်ခြင်ဗွာရဏာ၊ (ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညး ဟံမ္မဲကိုညာဏ်စင်ခြင်ဗွာရဏာ)၊ (၁၃၅၇)။

၁၃၀ (၃၀)။ သတိဒုက်

- (၁) ခရ်‘သတိ’ မလေပ်မိဗျဟ်၊ (၁၃၅၈)။
- (၂) ခရ်‘သမ္ပဇေ’ မလေပ်စင်ခြင်ဗွာရဏာ၊ (၁၃၅၉)။

၁၃၁ (၃၁)။ ပဋိသန္နိနဗလဒုက်

- (၁) ‘ပဋိသန္နိနဗလ’ ပွမစင်ခြင်ဗွာရဏာ မဟံချီတေဝ်၊ (၁၃၆၀)။
- (၂) ‘ဘာဝနာဗလ’ ပွမဇော်ပွင် မဟံချီတေဝ်၊ (၁၃၆၁)။

၁၃၂ (၃၂)။ သမထဒုက်

- (၁) ခရ်‘သမထ’ မလေပ်ကိုလလမ်ညိုင်ဝတ်ကွံ (ခရ်အကုသိုလ် မစှေစးဂမ္တိုင်)၊ (၁၃၆၂)။
- (၂) ခရ်‘ဝိပဿနာ’ မလေပ်မုၚ်သို ဗွဲအကာဲအရာတေဝ်တေဝ် မပတမ်ကိုအနိစ္စ၊ (၁၃၆၃)။

၁၃၃ (၃၃)။ သမထနိမိတ္တဒုက်

- (၁) ခရ်ဟိုတ် ဒဒက်တကို ‘သမထ’ ပွမကိုလလမ်ညိုင်ဝတ်၊ (၁၃၆၄)။
- (၂) ခရ်ဟိုတ် ဒဒက်တကို ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်တ ခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၃၆၅)။

၁၃၄ (၃၄)။ ပဂ္ဂါဟဒုက်

- (၁) ‘ဝီရိယ’ ပွမထံက်ပင်တ ခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၃၆၆)။
- (၂) ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလံ၊ (၁၃၆၇)။

၁၃၅ (၃၅)။ သီလဝိပတ္တိဒုက်

- (၁) ‘သီလဝိပတ္တိ’ ဒွေတ်သီလမလိုလ်၊ (၁၃၆၈)။
- (၂) ‘ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ’ ကွေတ်မလိုလ်၊ (၁၃၆၉)။

၁၃၆ (၃၆)။ သီလသမ္ပဒါဒုကံ

- (၁) ‘သီလသမ္ပဒါ’ နေ့တံသီလမချိုက်ပေင်၊ (၁၃၇၀)။
 (၂) ‘ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ’ ကွေတံမချိုက်ပေင်၊ (၁၃၇၁)။

၁၃၇ (၃၇)။ သီလဝိသုဒ္ဓိဒုကံ

- (၁) ‘သီလဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအားဇူးဗွဲတွေင် ဒဒက်တံကိုနွေတံသီလ၊ (၁၃၇၂)။
 (၂) ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအားဇူးဗွဲတွေင် ဒဒက်တံကိုကွေတံ၊ (၁၃၇၃)။

၁၃၈ (၃၈)။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပနဒုကံ

- (၁) ပွမသအားဇူးဗွဲတွေင် ဒဒက်တံကိုကွေတံ၊ (၁၃၇၄)။
 (၂) လ္လိပရာ မဗွဲကိုကွေတံ မသအားဇူးဗွဲတွေင်၊ (၁၃၇၅)။

၁၃၉ (၃၉)။ သံဝေဂဒုကံ

- (၁) ပွမလကိုတံတို၊ ပွဲဟိုတ် မထေက်ကိုလကိုတံတို၊ (၁၃၇၆)။
 (၂) ပွမသုလ္လိပရာ ဗွဲမဗွဲ ဒဒက်တံကိုညးမလကိုတံတို၊ (၁၃၇၇)။

၁၄၀ (၄၀)။ အသန္တုဋ္ဌိတာဒုကံ

- (၁) ဒဒ်ညးတရိုပ်ကိုစိုတ်ဟုံမာန် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးတရိုပ် ကိုစိုတ်ဟုံမာန် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၃၇၈)။
 (၂) ဒဒ်ညးဟုံဆုတ်ကလေင် ပွဲ‘ဝိရိယ’ ပွမသုလ္လိပရာ၊ (ခရ်မလေပ်သွကိုညံင်ဂွံဒ်ညးဟုံ ဆုတ်ကလေင် ပွဲပွမသုလ္လိပရာ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်၊ (၁၃၇၉)။

၁၄၁ (၄၁)။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဒုကံ

- (၁) ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တဲ မတီ၊ (၁၃၈၀)။
 (၂) ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး၊ (၁၃၈၁)။

၁၄၂ (၄၂)။ ခယေဉာဏဒုကံ

- (၁) မဂ်ဉာဏ် မလေပ်သွဖအိုတ်ကွဲ ကိလေသ၊ (၁၃၈၂)။
 (၂) ဖိုလ်ဉာဏ် ဟုံလေပ်ကိုကတိုဒ် ကိလေသ မွဲလှေ့ဗွဲန၊ (ဖိုလ်ဉာဏ် မဒ်ပွဲလအိတ် ဒဒက်တံကိုမဂ် ဟုံလေပ်ကိုကတိုဒ် ကိလေသ မွဲလှေ့ဗွဲန၊ (၁၃၈၃)။

သုတ္တန္တိက ဒုကမာတိကာ တဲဆဂွံရ။

မာတိကာ တဲဆဂွံရ။

၁။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ

ခဏ်ထွေး စိုတ် စေတသိက်

(က) ကုသလပဒဘာဇနီ (ပွမပါပရဒ် ဂကောံခရ်ကုသိုလ်)

(ခ) ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ (ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ့ ပွမဟိုတွံ)

ဥဒ္ဒေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမ္မန်)

ကာမာဝစရကုသိုလ်ပဌမစိုတ် ၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျာကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယ (ဟိုတ်မညီသာ)မွဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ သောမနဿဝေဒနာ မစိုန်သကိုကောံညာဏ်ဂ် သွအာရိုက် ဩဩအာရို မမိက်ကိုမွဲမွဲ ရူပါရိုက်၊ သဒ္ဓါရိုက်၊ ဂန္ဓာရိုက်၊ ရသာရိုက်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုက်၊ ဓမ္မာရိုက်တဲ့ နိုတ် ဃောမဒ်ရ။

ခရ်ခမ္မန်။ ပွဲသမယ (ဟိုတ်မညီသာဂ်) ‘ဖဿ’ပွမတွတ်ဒွံ နိုရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမ ဒုင်စသိုင် နိုရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နိုရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ် နိုရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိ နိုရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နိုရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် နိုရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျိုက်မျိုက် နိုရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန် နိုရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မျိုက်အာရိုမွဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ် နိုရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမ ပတော်ကေတ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဒ်မျဟ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွေင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘မနိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သောမနဿိန္တီ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမ တိညာတ်ဗွဲမဒ်းရး နိုရ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒ်းရး နိုရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဗွဲမဒ်းရး နိုရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဒ်မျဟ် ဗွဲမဒ်းရး နိုရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒ်းရး နိုရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတော်ကေတ် ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လီပရာ ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဒ်မျဟ် ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂုဿရာမ်ပါပ် ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ် နူသရာမ်ပါပ် ဟံ့ချီတေင် နိုရ၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံ့မွဲပွဲက်

ဟုံထွေခန့်စပ် ခြံရ၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလတ် ဟုံမွဲပိုက်ကိုလိုလတ် ခြံရ၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံ
 ဝိဝိင်ပွဲခရ်မဉ်ပြ ခြံရ၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟုံထွေခန့်စပ်မက်ဂှက် ပွဲဂြပ်ညးတုဟ်သအာင် ခြံရ၊
 ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟုံမွဲပိုက်ကိုလိုလတ် ခြံရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး ခြံရ၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂ
 နူသရာမ်ပါပ် ခြံရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်နူသရာမ်ပါပ် ခြံရ၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ်
 ဒဒက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) ခြံရ၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ်
 ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ခြံရ၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံ
 စေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) ခြံရ၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ခြံရ၊
 ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) ခြံရ၊
 ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ခြံရ၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒဒက်တ်
 ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) ခြံရ၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်
 ခြံရ၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ)
 ခြံရ၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ခြံရ၊ ‘ကာယုဇုကတာ’ ပွမလ္လူတပ်တး
 ဒဒက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) ခြံရ၊ ‘စိတ္တုဇုကတာ’ ပွမလ္လူတပ်တး
 ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ခြံရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂှ် ခြံရ၊ ‘သမ္ပဇေသ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ
 ဗွဲမဒးရး ခြံရ၊ ‘သမထ’ ပွမကိုလလမ် ခရ်မဉ်စးဂမ္တိုင် ခြံရ၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှတ်သေ့ဝ်
 ဗွဲအာကာရအရာတောင်တောင် ခြံရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်သင်ရိဟ် ခြံရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံ
 ကလိုလပ် ခြံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွဲသမယဂ် ဩခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး (ဆန္ဒ၊
 အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊
 သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ်
 နွံတ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမ္မန် တဲဆဝံရ။

ကာမာဝစရကုသလပဒဘာဇနီ (ပွမပါပရဒ် ဂကောံခရ်ကာမာဝစရကုသိုလ်)

သဘ်ဖဿ ၂။ ပွဲသမယ (ဟိုတ်မညီသာ)ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမွဲဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော?
 ပွဲသမယ(ဟိုတ်မညီသာ)ဂ် ဩဖဿ ပွမတွတ်ဒွံ၊ ‘ဖုသနာ’အကောံအရာ ဗိုတွတ်ဒွံ၊ ‘သမ္မု
 သနာ’ အကောံအရာဗိုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မုသိတတ္တံ’ ဒဒ်မလေပ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။
 ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ န်သဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝေဒနာ ၃။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ်
 ‘စေတသိကံ သာတံ’ ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူပွမတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး
 ဒဒက်တ်ကို‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မျံသဘ်ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်၊ ‘တဇ္ဇာ’ ဗွဲထေက်ကြိုက်ကို

တသိုခ်မသာယာ၊ ‘စေတသိကံ သုခံ’ ပွမဒ်တသိုခ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ‘စေတော သမ္မဿဇံ သာတံ သုခံ ဝေဒယိတံ’ ပွမဒ်စသိုခ်တသိုခ် ပွမဒ်စသိုခ် မသာယာ မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲ ပွမဒးရး ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒ်စသိုခ်တသိုခ် ပွမဒ်စသိုခ်မသာယာ မကတိန်ဟိုတ်နူ ပွမတုတ်ဒွဲပွမဒးရး ဒေက်တ်ကိုစိုတ် (နွဲရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒ်စသိုခ် နိသဘဝံရ။

သဘသညာ ၄။ ပွဲသမယဟ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမွဲ မသဘမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘သညာ’ ဩပွမစုတ်သတ္တိ မဒ်ဟိုတ်တုတ်ဒွဲပွမဒးရး ဒေက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မွဲသဘမတိကေတ်ပွဲတေင် ‘တဇ္ဇာ’ ခွဲမပွဲကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သဉ္ဇာနနာ’ အကာ အရာဗိုစုတ်သတ္တိ၊ ‘သဉ္ဇာနိတတ္တံ’ ဒ်ဒ်မလေပ်စုတ်သတ္တိ (နွဲရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သညာ’ ပွမစုတ် သတ္တိ နိသဘဝံရ။

သဘစေတနာ ၅။ ပွဲသမယဟ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မူဟ်မွဲ မသဘမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘စေတနာ’ ဩပွမဆပ်မူဟ် မကတိန် ဟိုတ်နူလုက်စုတ်ပွဲမဒးရး ဒေက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မွဲသဘမတိကေတ်ပွဲတေင် ‘တဇ္ဇာ’ ခွဲမပွဲကို ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မူဟ်၊ ‘သဉ္ဇေတနာ’ အကာအရာ ဗိုဝံဆပ်မူဟ် ပွဲမဒးရး၊ ‘စေတယိတတ္တံ’ ဒ်ဒ်မလေပ်ဆပ်မူဟ်ပွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မူဟ် နိသဘဝံရ။

သဘစိုတ် ၆။ ပွဲသမယဟ် ‘စိုတ်’ ပွမတိမွဲ မသဘမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘စိတ္တံ’ ဩသဘမစိစောန်၊ ‘မန’ သဘလေပ်(လှောင်ဏာအာရိက္ခ)တိ၊ ‘မာနသ’ သဘပွမတိ၊ ‘ဟဒယ’ ကောန်စိုတ် (ဂွမ်စိုတ်)၊ ‘ပဏ္ဍရ’ သဘမဗုဒ္ဓအာ၊ ‘မန’ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ အရာဌာန် မကတိန်မတွံဂး ပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ပွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ပွဲစိုတ် မလေပ်တိကေတ်ပွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘမတိကေတ် ပွဲတေင် ‘တဇ္ဇာ’ ဗပွဲထေက်ကြိုက်ကိုစိုတ် (နွဲရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘စိုတ်’ ပွမတိ နိသဘဝံရ။

(ဣဒ္ဓံ ဂကောံဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိုတ် မဒ် ဖဿပဉ္စမကရာသီရောင်)။

သဘဝိတက် ၇။ ပွဲသမယဟ်မညီသဟ် ဩ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်မွဲ မသဘမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘တက္က’ ဩသဘပွမချပ်၊ ‘ဝိတက္က’ သဘပွမချပ်ပွဲတေင်၊ ‘သင်္ကပ္ပ’ သဘပွမချပ် ပွဲမဒးရး၊ ‘အပ္ပနာ’ သဘပွမကိုစိုတ်မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရိ၊ ‘ဗျပ္ပနာ’ သဘပွမကိုအာစိုပ် ပွဲတေင်၊ ‘စေတောအဘိနိရောပနာ’ သဘပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရိ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ သဘပွမချပ် ကသပ်မဂပ်ဝံထိုင်သး မအာစိုပ် ဒ်ဒ်ကုသိုလ်ပွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝိတက်’ ပွမ ချပ် နိသဘဝံရ။

သဘဝိစာရ ၈။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်မွဲ မသဘမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘ဝိစာရ’ ဩပွမစိုတ်သပေါတ် (ညိုင်ဂွံတိကေတ်အာရိ) ပွဲမဒးရး၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် ပွဲတေင်၊ ‘အနုဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်ထပ်ကိုထပ်၊ ‘ဥပဝိစာရ’ ပြာပ်အာတု ပွမစိုတ်သပေါတ်၊

‘စိတ္တဿ အနုသန္ဓနတာ’ ပွမဆက်ဖျပ် စွပ်တန်လပ်စိုတ် (ကောံအာရီ) လွင်ဟံသကုတ်ပိုတ်၊ ‘အနုပေက္ခနတာ’ သဘမဒ်မံင် ညံင်ရမ္ဘာသိုတ် (အာရီစိုတ်) လွင်ဟံပိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂ် နိသဘဝံရ။

သဘဝီတိ ၉။ ပွဲသမယာ် ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်မွဲးဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ‘ဝီတိ’ ဩပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘ပါမောဇ္ဇ’ ပွမမိပ်မြဟ်၊ ‘အာမောဒနာ’ ပွမမိပ်မြဟ်သွောင်သွပ် ဗွဲမလောန်၊ ‘ပမောဒနာ’ ပွမအိုဟ်တိုဟ်ဗွဲမဂျိုင်း၊ ‘ဟာသ’ ပွမမြဟ်မြိပ်သွောင်၊ ‘ပဟာသ’ ပွမမြဟ်မြိပ်သွောင်ဗွဲမဂျိုင်း၊ ‘ဝိတ္တိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘ဩဒဂျ’ ပွမတိုန်၊ ‘အတ္တမနတာ စိတ္တဿ’ ပွမအိုဟ်တိုဟ် ဒဒက်တက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ဂ် နိသဘဝံရ။

သဘသုခ ၁၀။ ပွဲသမယာ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ်မွဲးဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ‘စေတသိကံ သာတံ’ ပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ‘စေတသိကံ သုခံ’ ပွမဒ်တသိုဒ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုဒ်တသိုဒ် ပွမဒင်စသိုဒ် သဘမသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုဒ်တသိုဒ် ပွမဒင်စသိုဒ် သဘမသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နုလုက်စုက် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ်ဂ် နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၁၁။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျိုက်အာရီမွဲ ဒဒက်တက်စိုတ်မွဲးဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿ ဌိတိ’ ဩပွမတန်တ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ‘သဏ္ဌိတိ’ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ ‘အဝဌိတိ’ တို့လုပ်တု ပွမတန်တ၊ ‘အဝိသာဟာရ’ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ်၊ ‘အဝိသာဟဋမာနသတာ’ ဒဒ်ညးမျိုက်စိုတ်ဟံဆဲး ပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ‘သမထ’ ပွမညိုင်ဝတ်စိုတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီစေတပ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျိုက်အာရီမွဲ ဒဒက်တက်စိုတ်ဂ် နိသဘဝံရ။ (ဣဝံ ဗိုဟိုတ်တံ ဈာနင်္ဂရာသီ၊ လစေ်အင်္ဂဇာန် ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင်ရ)။

သဘသဒ္ဓိန္ဒြိယ ၁၂။ ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ် ဝံအလိုအသီမွဲးဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓါ’ ဩပွမပတေ်၊ ‘သဒ္ဓဟနာ’ အကာဲအရာဗိုပတေ်၊ ‘ဩကပ္ပနာ’ အကာဲအရာ ဗိုတို့စေ်၊ ‘အဘိပ္ပသာဒ’ ပွမဖြိုင်ကေပ် ဗွဲမလောန်၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ်၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယ ပွမပတေ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ် ဝံအလိုအသီဂ် နိသဘဝံရ။

သဘဝိရိယိန္ဒြိယ ၁၃။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွီပရာ ဝံအလိုအသီမွဲးဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယာရမ္ဘ’ ဩပွမပတိတ်ဗြဟတ်လွီပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ‘နိက္ကမ’ ပွမတိတ်ဗူး နုလုဟ်၊ ‘ပရက္ကမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဂျိုင်တိုန်ကဆံင်ကဆံင်၊ ‘ဥယျာမ’ ပွမလွီပရာ တိုန်အာလပါလတူ (ပွမလွီပရာ ညံင်ဝံသျှိုင်တိုန် သျှိုင်တိုန်အာ) ‘ဝါယာမ’ ပွမလွီပရာ ပတိတ်ဗြဟတ်၊ ‘ဥဿာဟ’ ပွမအေင်ဒင်ဒင်ဒ်၊ ‘ဥဿောဠ’ ပွမလွီပရာပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမ

သကာတ်မြတ်၊ ‘ထာမ’ ပွမခိုင်ပိုန်၊ ‘မိတိ’ ပွမပကင်ရင်၊ ‘အသိထိလပရက္ကမတာ’ ဒဒ်ညးမုံကို လွီပရာ ဟံသ့ဒ်သာ၊ ‘အနိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ’ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒဟံဖျေကွေ၊ ‘အနိက္ခိတ္တရတာ’ ဒဒ်ညးမုံကိုလျိုင်ဟံဖျေကွေ၊ ‘ဓရသမ္ပဂ္ဂါဟ’ ပွမရင်တျိုင်လျိုင် ဗွဲဒးရး၊ ‘ဝီရိယ’ ပွမဂံင်သကာ မတွံဂး ကမ္မောန် ဒဒက်တက်ညးမဂံင်သကာမၢ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွီပရာ ဝံအလိုအသိ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွီပရာ ဝံအလိုအသိ န်သဘဝံရ။

သဘသတိန္ဒြိယ ၁၄။ ပွဲသမယာ် ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသိမ္မုး မူသဘဝံရော၊ ပွဲသမယာ် ‘သတိ’ ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ‘အနုသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲလေင်၊ ‘ပဋိသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် မွဲလေ်ပုန်၊ ‘သရဏတာ’ အကဲအရာ ဗိုဗျဟ်မတွံဂး သတိ၊ ‘ဓာရဏတာ’ အကဲအရာ ဗိုဗျဟ်ပကင်ရင်၊ ‘အပိလာပနတာ’ အကဲအရာ ဟံမံက်တိုန် (ပွမစိန်ဝုန် ပွဲအာရီ)၊ ‘အသမ္မုသနတာ’ ပွမဟံ ဟိုတ်မဲ၊ ‘သဒ္ဓါန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသိ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသိ န်သဘဝံရ။

သဘသမာဓိန္ဒြိယ ၁၅။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသိမ္မုး မူသဘဝံ ရှိရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲဒးရး၊ တို့လုပ်တု ပွမ တန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပြင်၊ ပွမဟံကလံလဖ်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ် ဟံဆဲးပြင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြင်)၊ ပွမ ညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသိ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုသိတန်ကြန် န်သဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံပိုဒ်-စုတ် ၁၁၊ စိတ္တသေကဂ္ဂတာညိ)

သဘပညိန္ဒြိယ ၁၆။ ပွဲသမယာ် ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် ဝံအလိုအသိမ္မုး မူသဘဝံရှိရော? ပွဲသမယာ် ‘ပညာ’ ဩပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ‘ပဇာနာ’ သဘပွမ တိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ‘ဝိစယ’ သဘပွမစိုစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘ပဝိစယ’ သဘပွမ စိုစုတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုစုတ် (ဓရသစ္စပန်)ဂမၢ်၊ ‘သလ္လလက္ခဏာ’ သဘ ပွမစုတ်သတ္တိ ဗွဲဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘ဥပလက္ခဏာ’ ပြာပ်အာတု သဘပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘ပစ္စုလက္ခဏာ’ ပြာပ်အာတူရုတု သဘပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘ပဏှိစ္စ’ ဒဒ်ညးမုံကိုလညာတ်ညဏ်၊ ‘ကောသလ္လ’ ဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ‘နေပုည’ ဒဒ်ညးမဇိပ်ဂိုပ်၊ ‘ဝေဘဗျာ’ ဒဒ်ညးမ လေပ်ပါ်ပါ် (ညးမလေပ်သွပြာကင် မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘စိန္တာ’ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘ဥပပရိက္ခာ’ သဘပွမကေပ်ကေပ်၊ ‘ဘူရီ’ သဘမတုပ်သုဟ် ကေုာ်တိဇှော်၊ (ဝါ) သဘမလေပ် မိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉာ်စုတ်၊ ‘မေဓာ’ သဘမလေပ်ချိုချိုက်ပျဲပျဲ ကိလေသဂမၢ်၊ ‘ပရိဏာ ယိကာ’ သဘမလေပ်ကိုလော့အာ ပွဲပွမထပက်ခိုင်တုတိ၊ ‘ဝိပဿနာ’ သဘမလေပ်မ္မုးသေ့ဝံ

ဗွဲတွင်၊ ‘သမ္ပညေ’ သဘမလေပ်တီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဗွဲမဒးရ၊ ‘ပတောဒ’ သဘမတုပ် သွဟ်ကောံလေဝ်စင် မလေပ်တက် စိုတ်မဂြိပ်အာမံင် (နက်ဂိုင်တရံ ဗွတ်ဗွတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂိုင်တရံစုတ်)။ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံးပညာရ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဟုံချီတေဝ်ရ၊ ‘ပညာသတ္တ’ လွဟ်မတွံး ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် ပကာရ (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်)။ ‘ပညာပသာဒ’ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ မလေပ်သျှင်ပတိုန်ကိပ္ပဂိုလ် နှိအရာဇုကတိုန်)။ ‘ပညာအာလောက’ လျးပွမတီ ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ‘ပညာဩဘာသ’ အရံင် ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ‘ပညာပဇ္ဇောတ’ ပှာင်သ္မံ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ‘ပညာရတန’ ရတ်ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျှက်) ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန် ဖြိုင်ကိုဒ်မာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုတ်ခရ် (သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)။ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီဂ် နှိသဘဝံရ။

သဘမနိန္ဒြီ ၁၇။ ပွဲသမယဂ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီမွဲဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩစိုတ်၊ လျှောဝ်ဏာအာရီုတဲ သဘမလေပ်တီ၊ သဘပွမတီ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘမဗု သအး၊ သဘပွမတီကေတ်၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုန် မတွံးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမ တီကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ်မတီ ကေတ်ဗွဲတွင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် ဗွဲကိုစိုတ်ဂ် (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီဂ် နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၆၊ စိတ္တညိ)

သဘသောမနဿိန္ဒြီ ၁၈။ ပွဲသမယဂ် ‘သောမနဿိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိုဒ်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ မွဲဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ပွမသာယာမနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိုဒ်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာမကတိုန် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် တသိုဒ် ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာမကတိုန် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမ ဒင်စသိုင်တသိုဒ်ဂ် (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သောမနဿိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိုဒ်စိုတ် ဂွံအလိုအသီဂ် နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင် ပိုဒ်-စုတ် ၃၊ ဝေဒနာညိ)

သဘဇီဝိတိန္ဒြီ ၁၉။ ပွဲသမယဂ် ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီမွဲဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ‘တေသံ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယု’ ဩလမျှိဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ ‘ဌိတိ’ သဘဟိုတ်မတန်တ်၊ ‘ယပနာ’ သဘပွမဒ်၊ ‘ယာပနာ’ သဘပွမကိုကတိုန်၊ ‘ဣရိယနာ’ သဘပွမကတိုန်၊ ‘ဝတ္တနာ’ သဘဟိုတ်မကတိုန်၊ ‘ပါလနာ’ သဘပွမမင်မွဲ၊ ‘ဇီဝိတ’ သဘဟိုတ် အာယုက်ဂိုင်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီဂ် နှိသဘဝံရ။

(ဣဒ္ဓံ ဣန္ဒြိယရာသီ၊ ဇီဝိတ၊ စိုတ်၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ ဣန္ဒဂ္ဂတာ၊ ပညာ)

သဘသမ္မာဒိဋ္ဌိ ၂၀။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရးမွဲဂ် မုသဘမ္မဲ နှိဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုစုတ်ဗွဲတောင်၊ သဘပွမစိုစုတ် ခရိသစ္စပန်ဂမ္တိုင်၊ သဘပွမစုတ်သမ္ဘိဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတဲ သဘပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတဲ သဘပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒနိညးမုံကိုလညာတ်ညာဏ်၊ ဒနိညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒနိညးမချီန် ညောတ်ဇိပ်ဂ်၊ ဒနိညးမပါပရဒ် (ညးမလေပ်သ့ပြာကဋ်)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကေပ်၊ သဘမတုပ်သုဟ် ကောံတိဇ္ဇော် (ဝါ) သဘမလေပ်လဟ်င် ပွဲအရထ မချံပြ၊ သဘမလေပ်ချီချိုက်ရာန်သကိုတ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလော့ဝ်အာ ပွဲပွမ ထပက်ခွင်တဲတီ၊ သဘမလေပ်မ္တိုင်သုဝ်ဗွဲတောင်၊ သဘမလေပ်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကောံလေံကလး (မလေပ်ထပက်စတ် စိုတ်မဂြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရံ ဗွဲတံင်ဗွဲတံင် တုဟ်နဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရံညာစုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံင်အလိုအသီ မတံကးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဟုံချီဇေတ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံ ကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ကိုပုဂိုလ် နှိအရာဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ပှာင်သျှပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက် (မြိုင်ကို နှိမာန် မြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်)၊ ဟုံမ္မဲကိုပွမဝိဝိင်၊ သဘပွမစိုစုတ် (ခရိသစ္စပန်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမ တိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရးဂ် နှိသဘဝံရ။

(သုဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြီညိ)

သဘသမ္မာသင်္ကပ္ပ ၂၁။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရးမွဲဂ် မုသဘမ္မဲ နှိဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် သဘပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ဗွဲတောင်၊ သဘပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ သဘပွမ ကိုစိုတ်မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရီ၊ သဘပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတောင်၊ သဘပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် အာရီ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရးဂ် နှိသဘဝံရ။

(သုဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၇၊ ဝိတက္ကညိ)

သဘသမ္မာဝါယာမ ၂၂။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမဒးရးမွဲဂ် မုသဘမ္မဲနှိဂ်ရော? ပွဲကာလဂ် ဩပွမပတိတ်တြဟတ်လ္လိပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူးနု ပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဂျိုင်တိုန်ကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမပတိတ်တြဟတ် တိုန်လပါ်လတူ၊ ပွမလ္လိပရာပတိတ်တြဟတ် (ပွမလ္လိပရာပတိတ်တြဟတ် ညံင်ဂွံစိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမအေင်ဒုင်ဒုဒ်၊ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်၊ ပွမမိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒနိညးမုံကိုလ္လိပရာ ပတိတ်

ဣဟတ် ဟံသုအံသာ၊ ဒဒိညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေကွေ၊ ဒဒိညးမုံကိုလျိုင် ဟံဖျေကွေ၊ ပွမ ရင်တျင်လျိုင် ဗွမဒးရး၊ ကမ္မောန်ညးမဂံင်သကာဂမ္တိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလ္လိပရာ ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဣဟတ် ဗွမဒးရးမ္တေ (နွံရ)။ ပွသမယာ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဣဟတ် ဗွမဒးရး နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၃၊ ဝီရိယိန္ဒြိယ)

သဘသမ္မာသတိ ၂၃။ ပွသမယာ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ်ဗွမဒးရးမ္တေ မုသဘမ္တေ နှိရော? ပွသမယာ် ဩပွမဗျူဟ်၊ ပွမဗျူဟ်ဗွမလ္လေင်၊ ပွမဗျူဟ်ဗွမလ္လေင်ပုန်၊ အကာအရာပွမ ဗျူဟ် မတံဂးသတိ၊ အကာအရာပွမရင်တျင်၊ အကာအရာဟံမံက်တိုန် (ပွမစိန်ဝုန်ပွအာရီ)၊ ပွမဟံဟိုတ်မဲ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗျူဟ် ဝံအလိုအသီ မတံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟ် ဟံချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ်ဗွမဒးရးမ္တေ (နွံရ)။ ပွသမယာ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ် ဗွမဒးရး နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၄၊ သတိန္ဒြိယ)

သဘသမ္မာသမာဓိ ၂၄။ ပွသမယာ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွမဒးရးမ္တေ မုသဘမ္တေ နှိရော? ပွသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမ တန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပိုင်၊ ပွမဟံကလှလှ၊ ဒဒိညးမုံကိုစိုတ်ဟံဆဲးပိုင်၊ ပွမညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန် ကြန်ဗွမဒးရးမ္တေ (နွံရ)။ ပွသမယာ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွမဒးရး နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၅၊ စိတ္တသေသကဂ္ဂတာညိ)

သဘသဒ္ဓါဗိုလ် ၂၅။ ပွသမယာ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ ဟံချီဇတဝ်မ္တေ မုသဘမ္တေ နှိရော? ပွသမယာ် ဩပွမပတေ၊ အကာအရာဗိုပတေ၊ အကာအရာပွမတို့လုပ်၊ ပွမဖြင်ကော် ဗွမလောန်၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ၊ ‘သဒ္ဓါန္ဒြိယ’ ပွမပတေ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ ဟံချီဇတဝ်မ္တေ (နွံရ)။ ပွသမယာ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ ဝံအလိုအသီ နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၂၊ သဒ္ဓါန္ဒြိယ)

သဘဝီရိယဗိုလ် ၂၆။ ပွသမယာ် ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီဇတဝ်မ္တေ မုသဘမ္တေ နှိရော? ပွသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဣဟတ်လ္လိပရာ မနိဿယပုစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူးနုပွမလ္လဟ်၊ ပွမပတိတ်ဣဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလ္လိပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလ္လိပရာ ညံင်ဝံ စိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဣဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒင်ဒင်၊ ပွမလ္လိပရာဗွမသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒိညးမုံကိုလ္လိပရာ ဟံသုအံသာ၊ ဒဒိညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေကွေ၊ ဒဒိညးမုံ ကိုလျိုင် ဟံဖျေကွေ၊ ပွမရင်တျင်လျိုင် ဗွမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာဂမ္တိုင်၊

‘ဝိရိယိန္ဒြီ’ ပွမလ္လိပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီတေဝ်ဂှ် နိသဘာ်ဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၃၊ ဝိရိယိန္ဒြီသိ)

သဘာသတိဗိုလ် ၂၇။ ပွဲသမယဟ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေဝ်မွဲဂှ် မုသဘာ်မွဲ နှိဂှ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲတေဝ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလှေ့ဗွဲန့၊ အကာဲအရာ ပွမဗိုဗျဟ် မတွံဂးသတိ၊ အကာဲအရာ ပွမပကင်ရင်၊ အကာဲအရာ ဟံမံက်ဂတင် (ပွမစိန်ဝုန် ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟံဟိုတ်မာဲ၊ ‘သတိန္ဒြီ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမ ဗိုဗျဟ် ဟံချီတေဝ်ဂှ် နိသဘာ်ဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၄၊ သတိန္ဒြီသိ)

သဘာသမာဓိဗိုလ် ၂၈။ ပွဲသမယဟ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်မွဲဂှ် မုသဘာ်မွဲနှိဂှ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုင်တု ပွမတန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပြင်၊ ပွမဟံကလံလှံ၊ ဒဒ်ညးမ္တုကိုစိုတ် ဟံဆဲးပြင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြင်)၊ ပွမညိင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ နိသဘာ်ဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၅၊ သမာဓိန္ဒြီသိ)

သဘာပညာဗိုလ် ၂၉။ ပွဲသမယဟ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ ဟံချီ တေဝ်မွဲဂှ် မုသဘာ်မွဲနှိဂှ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမတီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ သဘာပွမတီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ သဘာပွမစိုစုတ်၊ သဘာပွမစိုစုတ်ဗွဲတေဝ်၊ သဘာပွမစိုစုတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘာပွမစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး၊ ပြာပ်အာတု သဘာပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတုရူတု သဘာပွမစုတ် သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမ္တုကိုလညာတ်ညာဏ်၊ ဒဒ်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒဒ်ညးမချိန်ဍောတ်ဇိပ်ဂိုပ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်ပိာ်ဝါ (ညးမလေပ်သွပြာကဋ်)၊ သဘာပွမချပ်၊ သဘာပွမကေပ်ကွေပ်၊ သဘာမတုပ် သွဟ်ကိုတိဇှော် (ဝါ)သဘာမမိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉာ်စုတ်၊ သဘာမလေပ်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘာမလေပ်ကိုလောပ်အာ၊ ထပက်ခွင်တု ပွဲပွမတီ၊ သဘာမလေပ်မွှာ်သေ့ဝ် ဗွဲတေဝ်၊ သဘာမလေပ်ကိုတီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရဗွဲမဒးရး၊ သဘာမတုပ်သွဟ်ကောံလေံကလး (နမလေပ်ထပက်စတ် စိုတ်မဂ္ဂိပ်အာမံင် ဂွံင်တရံဗွေတ်ဗွေတ်ဂှ် တုဟ်နဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရံ ချာ်စုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေဝ်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမ တီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ ဟံချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ (မလေပ်

ကုတ်ထပိုက်ကွေ့ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်ကိုသျှင် တိုန်အာပူဂိုလ် နှိအရာဇုကတိုန်၊ လျးပညာ ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ပှာင်သျှပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ‘ရတ်ပညာ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျှိုက် ဖြိုင်ကိုကတိုန် ဖြိုင်ကို ကလိဝံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘာပွမစိုစွတ် (ခရ်သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲသုစိုစွတ် (လညာတ်သျှပ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဟံချီတေဝ်ဂ် နှိသဘာဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင် ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြည်)

သဘာဟိရိဗိုလ် ၃၀။ ပွဲသမယာ် ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါပ် ဟံချီတေဝ်မွဲ မုသဘာမွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘာခရ်မွဲ လေပ်ဂ္ဂတ် မပ္ပန်ကိုကာယဒုစရိတ် မထေက်ကိုဂ္ဂရ၊ လေပ်ဂ္ဂတ် ပွမအာစိုပ် ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲကာလဂ် ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါပ် ဟံချီတေဝ်ဂ် နှိသဘာဝံရ။

သဘာဩတ္တပ္ပဗိုလ် ၃၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဖေက်လကိုတ် ဟံချီတေဝ်မွဲ မုသဘာမွဲဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်ဂ် ဩသဘာခရ်မွဲ လေပ်ဖေက်လကိုတ် နူမပတမ်ကို ကာယဒုစရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ လေပ်ဖေက်လကိုတ် နူပွမအာစိုပ် ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာ ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲသမယာ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဖေက်လကိုတ် ဟံချီတေဝ်ဂ် နှိသဘာဝံရ။

(ဣဝံ ဗလရာသီရောင်)

သဘာအလောဘ ၃၂။ ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ သဘာပွမဟံမွဲပိုက်မွဲ မုသဘာမွဲ ဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ဩသဘာပွမဟံမွဲပိုက်၊ ‘အလုဗ္ဗနာ’ အကာအရာဗိုဟံမွဲပိုက်၊ ‘အလုဗ္ဗိတတ္ထ’ ဒဉ်ညးဟံလေပ်မွဲပိုက်၊ ‘အသာရာဂ’ ပွမဟံစေလံ၊ ‘အသာရဇ္ဇနာ’ အကာ အရာ ဗိုဟံစေလံ၊ ‘အသာရဇ္ဈိတတ္ထ’ ဒဉ်ညးဟံလေပ်စေလံ၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထေန်စပ် မဂ်ဂက်၊ ‘အလောဘကုသလမူလ’ ပွမဟံမွဲပိုက် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒေက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ပွမဟံမွဲပိုက် နှိသဘာဝံရ။

သဘာအဒေါသ ၃၃။ ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလ်မွဲ မုသဘာမွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ဩသဘာပွမဟံပလိုပလ်၊ ‘အဒုဿနာ’ အကာအရာ ဗိုဟံပလိုပလ်၊ ‘အဒုဿိတတ္ထ’ ဒဉ်ညးဟံလေပ်ပလိုပလ်၊ ‘အဗျာပါဒ’ စိုတ်ဟံပလိုပလ်၊ ‘အဗျာပဇ္ဇ’ စိုတ်ဟံ မွဲပိုက်ကိုပလိုပလ်၊ ‘အဒေါသကုသလမူလ’ ပွမဟံပလိုပလ် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒေက်တကို ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလ် နှိသဘာဝံရ။

သဘာအမောဟ ၃၄။ ပွဲသမယာ် ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်မွဲ မုသဘာမွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ သဘာပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ သဘာပွမ

စို့စွတ် (မပွင့်ကိုအနီစွတ်)၊ ပွမစို့စွတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ သတ်ပွမစို့စွတ် (ခရိသစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ သတ်ပွမစွတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး၊ ပြာပ်အာတဲ သတ်ပွမစွတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရတဲ သတ်ပွမစွတ်သမ္ဘိ၊ ဒနိညးမုံကိုလညာတ်ညာတ်၊ ဒနိညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒနိညးမချိန်ဇောက်၊ ဒနိညးမလေပ် ပါ်ပါ (မပတမ်ကိုအနီစွတ်)၊ ဒနိညးမလေပ်သွပြာကဉ်၊ သတ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနီစွတ်)၊ သတ်ပွမကောင်ကွေ၊ သတ်မတုပ်သုတ်ကိုတိသုန္ဓရီ (ဝါ) သတ်မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထမဉ်ပြ၊ သတ်မလေပ်ပျဲပျံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ သတ်မလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တဲတိ၊ သတ်မလေပ်မုာ်သေဝ်ဗွဲတွင်၊ သတ်မလေပ်တိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သတ်မတုပ်သုတ်ကိုလေကလး (နမလေပ်ထပက်စတ် စိတ်မဂြိပ်အာမိင် ဂွံင်တရဲဗွေတ်ဗွေတ်ကို တုတ်နဂွံအာစိပ် ဂွံင်တရဲဉာ်စွတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်ပကာရ ဂွံင်အလိုအသီမတွံဂး ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ ဟံ့ချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကွံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်ကိုသျှင်တိုန်အာ ပုဂ္ဂိုလ်ဒ်အရာဇကုကတိဒ်)၊ လျးပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ အရံင်ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ဖျာင်သု ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်၊ ရတ်ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက် ဖြိုင်ကိုကတိဒ် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်)၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သတ်ပွမစို့စွတ် ခရိ(သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး (လညာတ်ဉာ်)၊ ‘အမောဟကုသလမူလ’ ပွမဟံဝိဝိင် မဒ်ရိဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် နိသတ်ဝံရ။

(သေဝ်ရံင်ပိုဒ်-စွတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြီညိ)
(ဣဝံ မူလရာသီရောင်)

သတ်အနဘိဇ္ဈာ ၃၅။ ပွဲသမယာ် ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေန်စပ်မဂ်ဂွက်မွဲးကို မုသတ်မွဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ဩသတ်ပွမဟံမွဲပိုက်၊ ‘အလုဗ္ဗနာ’ အကာအရာဗိုဟံမွဲပိုက်၊ ‘အလုဗ္ဗိတတ္ထ’ ဒနိညးဟံလေပ်မွဲပိုက်၊ သတ်ဟံစောဲလာံ၊ အကာအရာဗိုဟံစောဲလာံ၊ ဒနိညးဟံလေပ်စောဲလာံ၊ ပွမဟံထွေန်စပ်၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံမွဲပိုက် မဒ်ရိဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကို ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေန်စပ်မဂ်ဂွက်ကို နိသတ်ဝံရ။

(သေဝ်ရံင် ပိုဒ်-စွတ် ၃၂၊ အလောဘညိ)

သတ်အဗျာပါဒ ၃၆။ ပွဲသမယာ် ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟံပလိုပလာ်မွဲးကို မုသတ်မွဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယာ် ဩသတ်ပွမဟံပလိုပလာ်၊ အကာအရာ ဗိုဟံပလိုပလာ်၊ ဒနိညးဟံလေပ် ပလိုပလာ်၊ စိတ်ဟံပလိုပလာ်၊ စိတ်ဟံမွဲပိုက်ကိုပလိုပလာ်၊ ‘အဒေါသ ကုသလမူလ’ ပွမဟံပလိုပလာ် မဒ်ရိဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟံပလိုပလာ်ကို နိသတ်ဝံရ။

(သေဝ်ရံင် ပိုဒ်-စွတ် ၃၃၊ အဒေါသညိ)

သဘသမ္မာဒိဋ္ဌိ ၃၇။ ပွဲသမယာ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကောတံ ဗွမဒေးရမ္ပေ မုသဘမ္ပဲ နှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ ဩပွမတိကောတံ ဗွေတွင်ပကာရ၊ သဘပွမတိကောတံ ဗွေတွင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစွတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပွမစိုစွတ် ဗွေတွင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစွတ် (ခရိသစ္စပန် ဂမ္ဘိုင်)၊ သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ ဗွမဒေးရမ္ပေ၊ ပြာပ်အာတု သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတု သဘပွမ စိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ဒနိညးမ္ပုကိုလညာတ်ညာဏ်၊ ဒနိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒနိညးမချိန်ချောတ်၊ ဒနိ ညးမလေပ်ပါပီ (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ဒနိညးမလေပ်သွပြာကဋ်၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကွေပ်၊ သဘမတုပ်သွဟ်ကိုတိသုန္ဓရီ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထ မချာ်ပြ၊ သဘမလေပ်ပျာ်ပျာ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတိ၊ သဘမလေပ်မှ်သျှင်ဗွေတွင်၊ သဘမလေပ်တိကောတံ ဗွေတွင်ပကာရ ဗွမဒေးရမ္ပေ၊ သဘမတုပ် သွဟ်ကိုလေံကလး (နမလေပ်ထပက်စတ် စိုတ်မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရံဗျေတ်ဗျေတ်တို တုဟ်န ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရံဗျေတ်စိုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတိကောတံဗွေတွင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကောတံ ဗွေတွင်ပကာရ ဟံချီဇေတ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကောတံ ဗွေတွင် ပကာရ (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကောတံ ဗွေတွင်ပကာရ (မလေပ်ကိုသျှင်တိုန်အာပူဂိုလ် ဒ်အရာဇေကတိုန်)၊ လျးပွမတိကောတံ ဗွေတွင်ပကာရ၊ အရံင် ပွမတိကောတံဗွေတွင်ပကာရ၊ ပှာင်သွပွမတိကောတံဗွေတွင်၊ ရတ်ပွမတိကောတံဗွေတွင်ပကာရ (မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက် ဖြိုင်ကိုကတိုန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်)၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံ ဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုစွတ် ခရိ(သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကောတံဗွမဒေးရမ္ပေ (လညာတ်ချာ်)မ္ပဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကောတံ ဗွမဒေးရမ္ပေ နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံင် ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြီသိ)

သဘဟိရိ ၃၈။ ပွဲသမယာ ‘ဟိရိ’ ပွမဂ္ဂပါပ်မ္ပေ မုသဘမ္ပဲနှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ ဩသဘခရိမ္ပဲ လေပ်ဂွတ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိတ် မထေက်ကိုဂွရ၊ လေပ်ဂွတ် ပွမအာစိုပ် ခရိအကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲသမယာ ‘ဟိရိ’ ပွမဂ္ဂပါပ် နှိသဘဝံရ။

သဘဩတ္တပ္ပ ၃၉။ ပွဲသမယာ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ်မ္ပေ မုသဘမ္ပဲနှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ ဩသဘခရိမ္ပဲ လေပ်လကိုတ် နူမပတမ်ကိုကာယဒုစရိတ် မထေက်ကိုလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လေပ်ဖေက်လကိုတ်တံ နူပွမအာစိုပ် ခရိအကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲသမယာ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ် နှိသဘဝံရ၊ (ဣဝံ မဒ်လောကပါလဒုကရောင်)။

သဘကာယပဿဒ္ဓိ ၄၀။ ပွဲသမယာ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒဒက်တကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်ကို မုသဘမ္ပဲနှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ ‘ပဿဒ္ဓိ’ ဩပွမစိုဟ်လလမ် ဒဒက်တကိုဝေဒနာက္ခန္ဓကို သညာက္ခန္ဓကို သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ‘ပဋိပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်ဩဟ် ‘ပဿန္တာ’ ပွမစိုဟ်လလမ်၊ ‘ပဋိပဿန္တာ’ ပွမစိုဟ်ဩဟ်၊ ‘ပဋိသဿန္တာတ္တ’ ဒဒ်(ခန္ဓပိပြကာ) မစိုဟ်ဩဟ်မ္ပဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒဒက်တကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်ကို နှိသဘဝံရ။

သဘ်စိတ္တပဿဒ္ဓိ ၄၁။ ပွဲသမယာ နိဗ္ဗာနပဿဒ္ဓိ ပွမဓိဟိလလမ် ဒေကိတကိစိတိတိ မုသဘမ္ပဒ္ဓိရော? ပွဲသမယာ ‘ပဿဒ္ဓိ’ ဩပွမဓိဟိလလမ် ဒေကိတကိဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ‘ပဋိပဿဒ္ဓိ’ ပွမဓိဟိသြိုဟိ၊ ‘ပဿမ္ဘနာ’ ပွမဓိလလလမ်၊ ‘ပဋိပဿမ္ဘနာ’ ပွမဓိဟိသြိုဟိ၊ ဒဒ္ဓိမဓိဟိသြိုဟိ ဒေကိတကိဝိညာဏက္ခန္ဓာမ္ပ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမဓိဟိလလမ် ဒေကိတကိစိတိတိ နိသဘဝံရ။

သဘ်ကာယလဟုတာ ၄၂။ ပွဲသမယာ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟိပြဟိသာဓု ဒေကိတကိ(ကာယ) ဂကောစေတသိကိတိ မုသဘမ္ပဒ္ဓိရော? ပွဲသမယာ ‘လဟုတာ’ ဩပွမပြဟိပြဟိသာဓု ဒေကိတကိဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သညာက္ခန္ဓာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို၊ ‘လဟုပရိဏမတာ’ ဒဒ္ဓိမပြဟိပြဟိသာဓု၊ ‘အဒန္နတာ’ ဒဒ္ဓိဟံလဇေလဇ ‘အဝိတ္တတာ’ ဒဒ္ဓိဟံကြင်မိုဟိမ္ပ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟိပြဟိသာဓု ဒေကိတကိ(ကာယ) ဂကောစေတသိကိတိ နိသဘဝံရ။

သဘ်စိတ္တလဟုတာ ၄၃။ ပွဲသမယာ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟိပြဟိသာဓု ဒေကိတကိစိတိမ္ပဒ္ဓိရော? ပွဲသမယာ ‘လဟုတာ’ ဩပွမပြဟိပြဟိသာဓု ဒေကိတကိဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သညာက္ခန္ဓာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို၊ ‘လဟုပရိဏမတာ’ ဒဒ္ဓိမပြဟိပြဟိသာဓု၊ ‘အဒန္နတာ’ ဒဒ္ဓိဟံလဇေလဇ ‘အဝိတ္တတာ’ ဒဒ္ဓိဟံကြင်မိုဟိမ္ပ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟိပြဟိသာဓု ဒေကိတကိစိတိတိ နိသဘဝံရ။

သဘ်ကာယမုဒတာ ၄၄။ ပွဲသမယာ ‘ကာယမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒေကိတကိ(ကာယ) ဂကောစေတသိကိတိ မုသဘမ္ပဒ္ဓိရော? ပွဲသမယာ ‘မုဒတာ’ ဩဒဒ္ဓိမချိန်ညောန် ဒေကိတကိဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သညာက္ခန္ဓာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို၊ ‘မဒ္ဒတာ’ ဒဒ္ဓိမကလိတကလောတိ၊ ‘အကက္ခဋတာ’ ဒဒ္ဓိဟံသကာတိမြဟိ၊ ‘အကထိနတာ’ ဒဒ္ဓိဟံကြင်မိုဟိမ္ပ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘ကာယမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒေကိတကိ(ကာယ) ဂကောစေတသိကိတိ နိသဘဝံရ။

သဘ်စိတ္တမုဒတာ ၄၅။ ပွဲသမယာ ‘စိတ္တမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒေကိတကိစိတိမ္ပဒ္ဓိရော? ပွဲသမယာ ‘မုဒတာ’ ဩဒဒ္ဓိမချိန်ညောန် ဒေကိတကိဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ‘မဒ္ဒတာ’ ဒဒ္ဓိမကလိတကလောတိ၊ ‘အကက္ခဋတာ’ ဒဒ္ဓိဟံသကာတိမြဟိ၊ ‘အကထိနတာ’ ဒဒ္ဓိဟံကြင်မိုဟိမ္ပ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘စိတ္တမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒေကိတကိစိတိတိ နိသဘဝံရ။

သဘ်ကာယကမ္မညတာ ၄၆။ ပွဲသမယာ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒေကိတကိ(ကာယ) ဂကောစေတသိကိ (သဘ်မသုဟိအစော လုပ်ကရောမ်မာန် စိကိစိပိဒတုပွဲ ကမ္မောန်မခိုဟိ) မုသဘမ္ပဒ္ဓိရော? ပွဲသမယာ ‘ကမ္မညတာ’ ဩပွဒုင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒေကိတကိဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သညာက္ခန္ဓာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို၊ ‘ကမ္မညတာ’ သဘ်မဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန် မခိုဟိ၊ ‘ကမ္မညတာဝ’ ဒဒ္ဓိမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟိမ္ပ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒေကိတကိ(ကာယ) ဂကောစေတသိကိတိ နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တကမ္မညတာ ၄၇။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုစရင် ဒဒက်တကိုစိတ် (သဘမသုဟ်အစောံ လုပ်ကရောမ် စိုက်မစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြဲ)၌ မုသဘမ္မဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယ၌ ‘ကမ္မညတာ’ ဩပွမဒုစရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တကိုဝိညာဏက္ခန္ဓ၊ ‘ကမ္မညတ္တ’ သဘဟိတ်မဒုစရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြဲ၊ ‘ကမ္မညဘာဝ’ ဒဒ်မဒုစရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ် ပြဲမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုစရင် ဒဒက်တကိုစိတ်၌ နိသဘဝံရ။

သဘကာယပါဂုညတာ ၄၈။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယပါဂုညတာ’ မျှိုကိုဒွေတ်လုတ် ဒဒက် တကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်မ္မဲ၌ မုသဘမ္မဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယ၌ ‘ပဂုဏတာ’ ဩပွမ မျှိုကိုဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တကိုဝေဒနာက္ခန္ဓကို သညာက္ခန္ဓကို သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ‘ပဂုဏတ္တ’ သဘဟိတ်မဒွေတ်လုတ်၊ ‘ပဂုဏဘာဝ’ ဒဒ်မျှိုကိုဒွေတ်လုတ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယ ပါဂုညတာ’ မျှိုကိုဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၌ နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တပါဂုညတာ ၄၉။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမျှိုကိုဒွေတ်လုတ် (ဖျုန် မချိုတ်) ဒဒက်တကိုစိတ်မ္မဲ၌ မုသဘမ္မဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယ၌ ‘ပဂုဏတာ’ ဩပွမမျှိုကိုဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တကိုဝိညာဏက္ခန္ဓကို၊ ‘ပဂုဏတ္တ’ သဘဟိတ်မဒွေတ်လုတ်၊ ‘ပဂုဏဘာဝ’ ဒဒ်ဒဒက်တ ကိုပွမဒွေတ်လုတ် (မျှိုကိုဖျုန်မချိုတ်)မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမျှိုကိုဒွေတ် လုတ်(ဖျုန်မချိုတ်) ဒဒက်တကိုစိတ်၌ နိသဘဝံရ။

သဘကာယုဇကတာ ၅၀။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်မ္မဲ၌ မုသဘမ္မဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယ၌ ‘ဥဇကတာ’ ဩပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တကိုဝေဒနာက္ခန္ဓကို သညာက္ခန္ဓကို သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ‘ဥဇကတာ’ ဒဒ်မဒိုတ် ဗွဲအစောံ အကောံအရာ မလ္လုတပ်တး၊ ‘အဇိမုတာ’ ဒဒ်ဟုံတုံက၊ ‘အဝင်္ကတာ’ ဒဒ်ဟုံကဝေန်၊ ‘အကုဋိ လတာ’ ဒဒ်ဟုံကုန်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၌ နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တုဇကတာ ၅၁။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တကို စိတ်မ္မဲ၌ မုသဘမ္မဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယ၌ ‘ဥဇကတာ’ ဩပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တကိုဝိညာဏက္ခန္ဓ၊ ‘ဥဇကတာ’ ဒဒ်မဒိုတ် ဗွဲအစောံအကောံအရာ မလ္လုတပ်တး၊ ‘အဇိမုတာ’ ဒဒ်ဟုံတုံက၊ ‘အဝင်္ကတာ’ ဒဒ်ဟုံကဝေန်၊ ‘အကုဋိလတာ’ ဒဒ်ဟုံကုန်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တကိုစိတ်မ္မဲ၌ နိသဘဝံရ။

သဘသတိ ၅၂။ ပွဲသမယ၌ ‘သတိ’ ပွမဗျုပ္ပန်မ္မဲ၌ မုသဘမ္မဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမဗျုပ္ပန်၊ ပွမဗျုပ္ပန်ဗွဲလေင်း၊ ပွမဗျုပ္ပန် မွဲလေ်ပုန်၊ အကောံအရာ ပွမဗျုပ္ပန် မတွံဂးသတိ၊ အကောံအရာပွမပကင်ရင်၊ အကောံအရာဟုံမင်ကတင် (ပွမတို့လုပ်ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟုံဝိတိ၊ ‘သတိဇ္ဇ’ ပွမဗျုပ္ပန် ဝံအလိုသီ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျုပ္ပန်ဟုံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျုပ္ပန် ဗွဲမဒးရးမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲအခိုင်၌ ‘သတိ’ ပွမဗျုပ္ပန်၌ နိသဘဝံရ။

(သေ့ဝင်ရင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၄၊ သတိဇ္ဇပါ)

သဘသမ္ပညေ ၅၃။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္ပညေ’ ပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရးဂ် မုသဘမ္ပဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစွတ်၊ သဘပွမစိုစွတ်ဗွဲတောင်၊ သဘပွမစိုစွတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး၊ သဘပြာပ်အာတု ပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ သဘပြာပ်အာတုရူတု ပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလညာတ်ညာဏ်၊ ဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒဒ်ညးမချိန်ဇောက်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်ပါ်ပါ (ညးမလေပ်သွပြာကဋ်)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကောင်ကွေပ်၊ သဘမလေပ်မိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉ္စာစွတ်၊ သဘမလေပ်ချိချိုက်ပျာ်ပျာ် ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတိ၊ သဘမလေပ်မုာ်သုတ်ဗွဲတောင်၊ သဘမလေပ်တိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘမတုပ်ကော့လေံကလး (နမထပက်စတ်တံ စိုတ်မဂြိုပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗွေတ်ဗွေတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရ်ဉ္စာစွတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံ့ချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတံဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကော့ မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတံဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် ဒ်အရာဇုကတိုန်ဒ်)၊ လျးပညာ ပွမတိကေတံဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ပှာင်သျှပညာ ပွမတိကေတံဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုစွတ်ခရ် (သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတံ ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမ္ပညေ’ ပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီဂ် ဒ်သဘဝံရ။ (ဣဝံ ဥပကာရဒုက မဒ်ရ)။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြီညိ)

သဘသမထ ၅၄။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမထ’ ပွမစိုဟ်လလမ်မွဲဂ် မုသဘမ္ပဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမတန်ကြန် ဒဒက်တံကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တံ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တံ၊ ပွမဟံ့ဆုပြိုင်၊ ဟံ့ကလံလံ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟံ့ဆုပြိုင် (စိုတ်ဟံ့ဆုပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘သမထ’ ပွမစိုဟ်လလမ်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၁၊ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာညိ)

သဘဝိပဿနာ ၅၅။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမုာ်သီဗွဲတောင်မွဲဂ် မုသဘမ္ပဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမတိကေတံ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစွတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုစွတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစွတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတုရူတု သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမချိန်ဇောက်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သွပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကောင်ကွေပ်၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကော့ တိဇော၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉ္စာစွတ်၊ သဘမလေပ်ချိချိုက်ပျာ်ပျာ် ကိလေသ

ဂမ္ဘိုင်၊ သတ်မလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထွက်ခွင်တုတီ၊ သတ်မလေပ်မှ်သေ့ဝ်ဗွဲတောင်၊ သတ်
မလေပ်တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သတ်မတုပ်သုဟ်ကောံလေဝ်စပ် (နမလေပ်
တက်စိုတ် မဂြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရဲဗွဲတောင်တု ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရဲညာစိုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမ
တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်
ပကာရ ဟံ့ချီဇတဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံ မပတမ်
ကိုက်လေသဂမ္ဘိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ်
ဒ်အရာဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတီ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်
ပကာရ၊ ဖှာင်သျှပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ
(မလေပ်ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မ္ဘိုင်) ဖြိုင်ကိုန်မာန် ဖြိုင်ကိုကာလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံ့ဝိဝိင်၊
သတ်ပွမစိုတ် ခရ်(သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ်
‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သီ ဗွဲတောင်ဂွံ နှိသတ်ဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြီညိ)

သတ်ပဂ္ဂါဟ ၅၆။ ပွဲသမယာ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်မွဲးဂွံ မုသတ်မွဲဒိုက်ရော?
ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဗြဟတ်လ္လိပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗွဲ နူပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်
ဗြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလ္လိပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလ္လိပရာ ညံင်ဂွံစိုပ်ကဆံင်
လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒ်ဒ်၊ ပွမလ္လိပရာဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊
ဒ်ညးမွဲကိုလ္လိပရာ ဟံ့သွအ်သာ၊ ဒ်ညးမွဲကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံ့ဖျေကောံ၊ ဒ်ညးမွဲကိုလျိုင်ဟံ့ဖျေကောံ၊
ပွမရင်တျိုင်လျိုင် ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြီ’ ပွမလ္လိပရာ
ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံ့ချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ
(နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်ဂွံ နှိသတ်ဝံရ။

(သေ့ဝ်ရံင် ပိုဒ်-စုတ် ၁၃၊ ဝိရိယိန္ဒြီညိ)

သတ်အဝိက္ခေပ ၅၇။ ပွဲသမယာ် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလ္လိမွဲးဂွံ မုသတ်မွဲဒိုက်ရော?
ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်ကြန် ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ် ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တ်၊
ပွမဟံ့ဆဲးပြိုင်၊ ဟံ့ကလံလ္လိ၊ ဒ်ညးမွဲကိုစိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊
‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’
ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲကာလတ် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလ္လိဂွံ နှိသတ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင် သအာင်နူဂ်ဗုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ
မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ)
သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တု မကတိုန် မဒ်တုတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျိုင်တုတအ်)ဂွံ နွံအိုတ်ရ၊
ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘ပဒဘာဇနီ’ ပွမပါပရအ်ဂကောံခရ်တုဆဝံရ။

ပဌမဘာဏဝါရ တုဆဝံရ။

ကောဠာသဝါရ (ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ)

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် ပဌမစိုတ် ၅၈။ ပွဲသမယၣ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဝါပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဝါပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယံပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာ (မလေပ်စံင်ပွင်ကွေ့ ကိလေသ ပြာပ်အာတဲ မလေပ်မှ်သေဝ်)ၣ် နှိရ၊ မဂ်မုံကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာၣ် နှိရ၊ ဗိုလ်ထံၣ် ပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင်ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမွဲၣ် နှိရ၊ ဝေဒနာမွဲၣ် နှိရ၊ သညာမွဲၣ် နှိရ၊ စေတနာမွဲၣ် နှိရ၊ စိတ်မွဲၣ် နှိရ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓမွဲၣ် နှိရ၊ သညာက္ခန္ဓမွဲၣ် နှိရ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမွဲၣ် နှိရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓမွဲၣ် နှိရ၊ မနာယတနမွဲၣ် နှိရ၊ မနိန္ဒြိယမွဲၣ် နှိရ၊ မနော ဝိညာဏဓာတ်မွဲၣ် နှိရ၊ ဓမ္မာယတနမွဲၣ် နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲၣ် နှိရ၊ သအာင်နူၣ်ပုန် ပွဲသမယၣ် ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကို ဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ၣ် နှိအိုတ်ရ၊ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဥဒ္ဓေသ တဲဆဝံရ။

(ခ) နိဒ္ဓေသကို ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ

ခန္ဓနိဒ္ဓေသ (ထွေးခန္ဓဗွဲတြး) ၅၉။ ပွဲသမယၣ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင်တအ်ၣ် ညးဍေုအိုတ် ရ်ရော? ဝေဒနာက္ခန္ဓကို သညာက္ခန္ဓကို သင်္ခါရက္ခန္ဓကို ဝိညာဏက္ခန္ဓကို ဣဝံ မဒိအိုတ်ရ။

ခန္ဓပဋိနိဒ္ဓေသ (ထပ်ထွေးကိုခန္ဓ ဗွဲတြး)

ဝေဒနာက္ခန္ဓ ၆၀။ ပွဲသမယၣ် ဝေဒနာက္ခန္ဓမွဲၣ် မူသဘ်မွဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩပ္ပမ သာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒ်တသိုၣ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒ်စသိုၣ် သဘ်မသာယာ မကတိုန်တဲ ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဏ်တဲကိုစိုတ်၊ ပွမဒ်စသိုၣ်တသိုၣ်၊ ပွမဒ်စသိုၣ် သဘ်မသာယာ မကတိုန်တဲ ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး၊ ပွမဒ်စသိုၣ်တသိုၣ်မွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယၣ် ဝေဒနာက္ခန္ဓၣ် နှိသဘ်ဝံရ။

(သေုရ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၃၊ ဝေဒနာညိ)

သညာက္ခန္ဓ ၆၁။ ပွဲသမယၣ် သညာက္ခန္ဓမွဲၣ် မူသဘ်မွဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩပ္ပမ စုတ်သမ္ဘိ၊ အကာအရာ ဗိုစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်မလေပ်စုတ်သမ္ဘိမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယၣ် သညာက္ခန္ဓၣ် နှိသဘ်ဝံရ။

(သေုရ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၄၊ သညာညိ)

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၆၂။ ပွဲသမယ၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓမှူး၌ မုသဘ်မွဲဒ်ဂံၤရော? ပွဲသမယ၌ ‘ဗဿ’ ဩပ္ပမတုတ်ဒွိလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆဏ်မျှဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျှိုက်အာရီမွဲ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တိ’ ပွမပတေၣ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗျူဟ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္တိ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေၣ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တိယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေၣ် ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟ် ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေၣ်ပကာရ ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘ဟိရီဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပိပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်) ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပိပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်) ဟံၣ်ချီတေၣ်၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံၣ်ဗိုက်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံၣ်ပလိုပလ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံၣ်ဝိဝိင်၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံၣ်ထွေန်စပ်မဂ်ဂွက်၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမျှိုက်စိုတ်ဟံၣ်လိုလ်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂပိပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်)၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်)၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒဒက်တက်ကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ်ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမသာဓုာ ဒဒက်တက်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမသာဓုာ ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယမုဒတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တက်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တမုဒတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒဒက်တက်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမျှိုက်နွေတ်လုတ် ဒဒက်တက်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမျှိုက်နွေတ်လုတ် ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလျူတပ်တး ဒဒက်တက်ကိုကာယ၊ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမတပ်လျူတးဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ်၊ ‘သမ္မုဇေ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေၣ်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမထ’ ပွမလလမ်၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမဗျူဟ်ဗွဲတေၣ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံၣ်ကလံလံဗွဲ (နွံရ)။ သအာင်နူၣ်ပုန် ပွဲသမယ၌ ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတေၣ်တဲ ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး(ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တဲတုဟ်ခြာ (နူမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲတအ်)ၣ် နွံအိုတ်ရ၊ ပွဲသမယ၌ သင်္ခါရက္ခန္ဓမှူး၌ ဒ်သဘ်ဝံရ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓ ၆၃။ ပွဲသမယ၌ ဝိညာဏက္ခန္ဓမှူး၌ မုသဘ်မွဲဒ်ဂံၤရော? ပွဲသမယ၌ ဩစိုတ်၊ သဘ်ပွမတိ၊ သဘ်ပွမတိညာတ်၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘ်ပွမဗုသအး၊ သဘ်မလေပ်တိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာန်မဒ်အရာကတိဒ်မတွံး ပွမတိ၊ ‘မနိန္တိ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’

ပွမတိကေတိဗွဲတွင်း၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ဗွင်ပွမတိဗွဲတွင်း၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ်ပွမတိကေတိဗွဲတွင်း မဗွဲကိုစိုတ်ကို (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို နှိသတ်ဝံ့ရ။ ပွဲသမယကို ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ့ နှိတ်အိုတ်ရ။

အာယတနနိဒ္ဒေသ (ပွမထွေးအာယတန ဗွဲတြး) ၆၄။ ပွဲသမယကို ‘အာယတန’ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်အရာကတိုက်တအ်ကို ညးဍဲအိုတ်ကိုရော? မနာယတန ဓမ္မာယတနဂမ္ဘိုင်ရော။

အာယတနပဋိနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေး အာယတန ဗွဲတြး)

မနာယတန ၆၅။ ပွဲသမယကို အာယတနမွဲကို မုသတ်မွဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယကို ဩစိုတ် သတ်ပွမတိ၊ သတ်ပွမတိညာတ်၊ ဂှမ်စိုတ်၊ သတ်မဗုဒ္ဓအာ၊ သတ်ပွမတိကေတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုက် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတိ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတိဗွဲတွင်း၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ဗွင်စိုတ် မတိကေတိဗွဲတွင်း၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ်ပွမတိကေတိဗွဲတွင်း မဗွဲကိုစိုတ်ကို (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယကို မနာယတနကို နှိသတ်ဝံ့ရ။

ဓမ္မာယတန ၆၆။ ပွဲသမယကို ဓမ္မာယတနမွဲကို မုသတ်မွဲဒ်ကိုရော? ဝေဒနာက္ခန္ဓ သညာက္ခန္ဓ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယကို ဓမ္မာယတနကို နှိသတ်ဝံ့ရ။ ပွဲသမယကို အာယတန ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ့ နှိတ်အိုတ်ရ။

ဓာတုနိဒ္ဒေသ (ပွမထွေးဓာတ်ဗွဲတြး) ၆၇။ ပွဲသမယကို ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်မွဲကို ညးဍဲ အိုတ်ကိုရော? မနောဝိညာဏဓာတ် ဓမ္မဓာတ် ကူဝံ့ မဒ်အိုတ်ရ။

ဓာတုပဋိနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေးဓာတ် ဗွဲတြး)

မနောဝိညာဏဓာတ် ၆၈။ ပွဲသမယကို မနောဝိညာဏဓာတ်မွဲကို မုသတ်မွဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယကို ဩစိုတ်၊ သတ်ပွမတိ၊ သတ်ပွမတိညာတ်၊ ဂှမ်စိုတ်၊ သတ်မဗုဒ္ဓအာ၊ သတ်ပွမတိကေတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုက် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတိ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတိဗွဲတွင်း၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ဗွင်စိုတ် မတိကေတိဗွဲတွင်း၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ်ပွမတိကေတိဗွဲတွင်း မဗွဲကိုစိုတ်ကို (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယကို မနောဝိညာဏဓာတ်ကို နှိသတ်ဝံ့ရ။

ဓမ္မဓာတ် ၆၉။ ပွဲသမယကို ဓမ္မဓာတ်မွဲကို မုသတ်မွဲဒ်ကိုရော? ဝေဒနာက္ခန္ဓ သညာက္ခန္ဓ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယကို ဓမ္မဓာတ်ကို နှိသတ်ဝံ့ရ။ ပွဲသမယကို ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ့ နှိတ်အိုတ်ရ။

အာဟာရနိဒ္ဒေသ (ပွမထွေးအာဟာရ ဗွဲတြး) ၇၀။ ပွဲသမယကို အာဟာရဓါပြကာဂမ္ဘိုင် မွဲကို ညးဍဲအိုတ်ကိုရော? ဖဿာဟာရ မနောသဗ္ဗေတနာဟာရ ဝိညာဏာဟာရ ကူဝံ့ မဒ်အိုတ်ရ။

အာဟာရပဋိနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေးတ်အာဟာရ ဗွဲကြီး)

ဖဿာဟာရ ၇၁။ ပွဲသမယ၌ ဖဿာဟာရများ၌ မုသဘ်မွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩသဘ်ပွမတုတ်ဒွံ၊ အကဲအရာ ဗိုဝံတုတ်ဒွံ၊ အကဲအရာ ဗိုဝံတုတ်ဒွံဗွဲဒးရ၊ ဒ်ဒ်မလေဝ် တုတ်ဒွံ ဗွဲဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ဖဿာဟာရ၌ ဒ်သဘ်ဝံရ။

မနောသဉ္စေတနာဟာရ ၇၂။ ပွဲသမယ၌ မနောသဉ္စေတနာဟာရများ၌ မုသဘ်မွဲ ဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ‘စေတနာ’ ဩသဘ်ပွမဖအောင်ဗတိုက်၊ ‘သဉ္စေတနာ’ သဘ်ပွမဖအောင် ဗတိုက် ဗွဲဒးရ၊ ‘စေတယိတတ္ထ’ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဖအောင်ဗတိုက်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ မနောသဉ္စေ တနာဟာရ၌ ဒ်သဘ်ဝံရ။

ဝိညာဏာဟာရ ၇၃။ ပွဲသမယ၌ ဝိညာဏာဟာရများ၌ မုသဘ်မွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩစိုတ်၊ သဘ်ပွမတီ၊ သဘ်ပွမတီညာတ်၊ ဂှမ်စိုတ်၊ သဘ်မဗုသအး၊ သဘ်ပွမတီကေတ်၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုန် မတွံးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွမ်စိုတ် မတီကေတ်ဗွဲတေ့၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘ်ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့ မဗွဲကိုစိုတ် (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ဝိညာဏာဟာရ၌ ဒ်သဘ်ဝံရ။ ပွဲသမယ၌ အာဟာရပိပြကာဂမၠိုင်ဝံ ကတိုန်တိုန်အိုတ်ရ။

ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ (ထွေးဣန္ဒြိ ဗွဲကြီး) ၇၄။ ပွဲသမယ၌ ဣန္ဒြိဒွံပြကာဂမၠိုင်မွဲး၌ ညးဍဲ အိုတ်ဒ်ရော? သဒ္ဓိန္ဒြိ ဝီရိယိန္ဒြိ သတိန္ဒြိ သမာဓိန္ဒြိ ပညိန္ဒြိ မနိန္ဒြိ သောမနဿိန္ဒြိ ဇီဝိတိန္ဒြိ ဣဝံ မဒ်ဒွံပြကာအိုတ်ရ။

ဣန္ဒြိယပဋိနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေးဣန္ဒြိ ဗွဲကြီး)

သဒ္ဓိန္ဒြိ ၇၅။ ပွဲသမယ၌ သဒ္ဓိန္ဒြိများ၌ မုသဘ်မွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမပတေ့၊ အကဲအရာဗိုပတေ့၊ အကဲအရာပွမတိုလု၊ ပွမဖြိုင်ကေပ် ဗွဲမလောန်၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ့၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိ’ ပွမပတေ့ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ့ ဟံချီတေပ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိ’ ပွမပတေ့ ဂွံအလိုအသီ၌ ဒ်သဘ်ဝံရ။

(သေုဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၂၊ သဒ္ဓိန္ဒြိညိ)

ဝီရိယိန္ဒြိ ၇၆။ ပွဲသမယ၌ ဝီရိယိန္ဒြိများ၌ မုသဘ်မွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမ ပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူး နူပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် တိုန်အာ ကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလွီပရာ ညံင်ဝံစိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ် ဖြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒ်ဒိ၊ ပွမလွီပရာဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒ်ညးမျှံကိုလွီပရာ ဟံသွအ်သာ၊ ဒ်ညးမျှံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေံကေံ၊ ဒ်ညးမျှံကိုလျိုင် ဟံဖျေံကေံ၊ ပွမရင်တျိုင်လျိုင် ဗွဲဒးရ၊ ညးဂံင်သကာ ကမ္မောန် ညးဂံင်သကာဂမၠိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊

‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံ့ချီတော်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။
ဗွဲသမယာ် ‘ဝိရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလ္လိပရာ ဂွံအလိုအသီၣ် နှိသတ်သတ်ဝံရ။

(သေ့ဝံရံင် ပိုဒ်- စုတ် ၁၃၊ ဝိရိယိန္ဒြိယ)

သတိန္ဒြိယ ၇၇။ ဗွဲသမယာ် ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီမ္းၣ် မုသတ်မွဲဒ်ၣ်ရော?
ဗွဲသမယာ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလော့၊ ပွမဗိုဗျဟ် မွဲလော့ပုၣ်၊ အကာဲအရာ ပွမဗိုဗျဟ်
မတွံဂးသတိ၊ အကာဲအရာ ပွမပကင်ရင်၊ အကာဲအရာ ဟံ့မံက်ဂတင် (ပွမတို့လုပ် ဗွဲအာရီ)၊
ပွမဟံ့ဝိုတ်၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုသီ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ်ဟံ့ချီတော်၊
‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ဗွဲသမယာ် ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီၣ်
နှိသတ်ဝံရ။

(သေ့ဝံရံင် ပိုဒ်- စုတ် ၁၄၊ သတိန္ဒြိယ)

သမာဓိန္ဒြိယ ၇၈။ ဗွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီမ္းၣ် မုသတ်မွဲဒ်ၣ်ရော?
ဗွဲသမယာ် ဩပွမတန်တတ် ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တတ် ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တတ်၊
ပွမဟံ့ဆဲးပြိုင်၊ ဟံ့ကလံလၢ၊ ဒဒ်ညးမ္တုာ်စိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊
‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတော်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’
ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ဗွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီၣ် နှိသတ်ဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၁၊ စိတ္တသေသကဂ္ဂတာညိ)

ပညိန္ဒြိယ ၇၉။ ဗွဲသမယာ် ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင် ဂွံအလိုအသီမ္းၣ် မုသတ်မွဲ
ဒ်ၣ်ရော? ဗွဲသမယာ် ဩပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သတ်ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊
သတ်ပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သတ်ပွမစိုတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သတ်ပွမစိုတ်(ခရ်သစ္စပန်)
ဂမ္တိုင်၊ သတ်ပွစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတဲ သတ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာ
တူရုတဲ သတ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမချီန်ဍောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သွပြာကဏ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ
(မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သတ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သတ်ပွမကော်ကော်၊ သတ်မတုပ်သွဟ်
ကော်တိဇှော်၊ (ဝါ) သတ်မလေပ်မိပ်လဟိင် ဗွဲအရထမဍုာ်စုတ်၊ သတ်မလေပ်ချီချီက်ပျဲပျဲ
ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သတ်မလေပ်ကိုလော့အာ ဗွဲပွမထပက်ခွင်တဲတိ၊ သတ်မလေပ်မှာ်သေ့ဝံ
ဗွဲတောင်၊ သတ်မလေပ်တိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သတ်မတုပ်သွဟ်ကော်လေံစပ်
(နမလေပ်တက်စိုတ်မဂြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗျော်ဗျော်ဟ် ညံင်ဂွံအာစိုပ်ဂွံင်တရ်ဗျော်စုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’
ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင်
ပကာရ ဟံ့ချီတော်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုက်ကော့ မပတမ်ကို
ကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် နှိအရာ
ဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတိ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ၊
ပှာင်သုပညာ ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ

(မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ခြိုင်ကိုဒ်မာန် ခြိုင်ကိုကလိဝံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုစုတ် ဓရ်(သစ္စပန်ဂမျိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဂွံအလိုအသိက် နှိသဘဝံရ။

(သေဝ်ရင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြီသိ)

မနိန္ဒြီ ၈၀။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသိမ္မးဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ်၊ သဘပွမတိ၊ သဘပွမတိညာတ်၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘမဗုသအး၊ သဘပွမတိကေတ်၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိန် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ်ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွမ်စိုတ် မတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မဗွဲကိုစိုတ်ဂ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသိ နှိသဘဝံရ။

သောမနသိန္ဒြီ ၈၁။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနသိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိခံစိုတ် ဂွံအလိုအသိမ္မးဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမသာယာမနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိခံမနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမ ဒုင်စသိုင် သဘမသာယာမကတိန် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒုင်စသိုင် တသိခံ၊ ပွမဒုင်စသိုင် သဘမသာယာမကတိန် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒုင်စသိုင်တသိခံဂ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနသိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိခံစိုတ် ဂွံအလိုအသိ နှိသဘဝံရ။

ဇိဝိတိန္ဒြီ ၈၂။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသိမ္မးဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩလမျိုဒဒက်တ်ကိုဓရ်နာမ်ဂမျိုင်ဂ်၊ သဘဟိုတ်မတန်တ်၊ သဘပွမဒ်၊ သဘပွမ ကိုကတိန်၊ သဘပွမကတိန်၊ သဘဟိုတ်မကတိန်၊ သဘပွမမင်မွဲ၊ သဘဟိုတ် အာယုက်ဂ်၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသိမ္မး (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသိ နှိသဘဝံရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ကုန္ဒိန္ဒြီဒ်ပြကာဂမျိုင်ဝံ နှိတ်အိုတ်ရ။

(သေဝ်ရင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၉၊ ဇိဝိတိန္ဒြီသိ)

(ဇိဝိတ စိုတ် ဝေဒနာ သဒ္ဓါ ဝိရိယ သတိ ဣန္ဒြိယ ပညာ သေဝ်ရင်ကုန္ဒိန္ဒြီဒ်ပြကာ)

ဇ္ဈာနနိဒ္ဒေသ (ထွေးကိုဇ္ဈာန် ဗွဲတြး) ၈၃။ ပွဲသမယာ် ဇ္ဈာန်မျိုကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာမ္မးဂ် ညးဗျိုင်ရော? ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိတ်သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိခံ၊ ‘ဝိတ္တသေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျိုကိုအာရိမ္မဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် က္လဝံ မဒ်အိုတ်ရ။

ဇ္ဈာနပဋိနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေးဇ္ဈာန် ဗွဲတြး)

ဝိတက် ၈၄။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်မ္မးဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ ပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ဗွဲတေင်၊ သဘပွမချပ်ဗွဲမဒးရး၊ သဘပွမကိုစိုတ်မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရိ၊

သဘာပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတောင်၊ သဘာပွမပတိန်တူရူကိုစိုတ် ဟိန်အာရီ၊ သဘာပွမချပ် ကသပ် မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မအာစိုပ် ဒဒိန်ကုသိုလ်မွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ဂှ် နှိသဘာပွဲရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၇၊ ဝိတက်ညါ)

ဝိစာရ ၈၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမစွိတ်သပေါတ်မွဲဂှ် မူသဘာပွဲဒိန်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမစွိတ်သပေါတ်၊ ပွမစွိတ်သပေါတ်ဗွဲတောင်၊ ပွမစွိတ်သပေါတ်ထပ်ကိုထပ်၊ ပြာပ်အာတု ပွမစွိတ်သပေါတ်၊ စွပ်တန်လပ်အဆက်အစပ် လေ့င်ဟံသကုတ်ကျောံ(အာရီ)စိုတ်၊ သဘာမဒ်မံင် ညံင်ရံမွဲသေ့ဝ်တလေ့င်ဟံပိုတ် (အာရီစိုတ်)ဂှ် (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမစွိတ်သပေါတ်ဂှ် နှိသဘာပွဲရ။ (သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၈၊ ဝိစာရညါ)

ဝိတိ ၈၆။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်မွဲဂှ် မူသဘာပွဲဒိန်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ပွမမိပ်မြဟ်၊ ပွမမိပ်မြဟ်သေ့ဝ်သွပ် ဗွဲမလောန်၊ ပွမအိုဟ်တိုဟ်ဗွဲမဂှိုင်၊ ပွမမြဟ်မြမိပ်သေ့ဝ်၊ ပွမမြဟ်မြမိပ်သေ့ဝ်ဗွဲမဂှိုင်၊ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ပွမတိုန်၊ ပွမအိုဟ်တိုဟ် ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်မွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ဂှ် နှိသဘာပွဲရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၉၊ ဝိတိညါ)

သုခ ၈၇။ ပွဲသမယာ် ‘သုခ’ ပွမဒိတသိုန်မွဲဂှ် မူသဘာပွဲဒိန်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမ သာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိုန်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘာမသာယာမကတိုန် ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုန် ပွမဒင်စသိုင် သဘာမသာယာ မကတိုန် ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုန်မွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သုခ’ ပွမဒိတသိုန်ဂှ် နှိသဘာပွဲရ။ (သေ့ဝ်ရံင် ပိုဒ်-စုတ် ၁၀၊ သုခညါ)

စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၈၈။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိန်မျိုက်အာရီမွဲ ဒဒက်တက်ကို စိုတ်မွဲဂှ် မူသဘာပွဲဒိန်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမတန်တ ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ဟံကလှ်လှ်၊ ဒဒိညးမျိုက်စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိန်မျိုက်အာရီစိုတ်မွဲဂှ် နှိသဘာပွဲရ။ ပွဲသမယာ် ဇျာန်မျိုက်အင်္ဂမသုန်ပြကာဝံ နှိတ်ရ။

(သေ့ဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၁၊ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာညါ)

(ဝိတက် ဝိစာရ ဝိတိ ဝေဒနာ ဇြကဂ္ဂတာ ဇျာနင် မသုန်ပြကာ)

မဂ္ဂနိဒ္ဒေသ (ထွေးမဂ်ဗွဲတြး) ၈၉။ ပွဲသမယာ် မဂ်မျိုက်အင်္ဂမသုန်ပြကာဂှ် ညးဗျိုင်ရော? သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ ဣဝံဂမ္တိုင်ရ။

မဂ္ဂနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထူးမဂ် ဗွဲတြး)

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ၉၀။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရဲး မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ သဘ်ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ သဘ်ပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမစိုတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ သဘ်ပွမစိုတ်(ခရ်သစ္စပန်) ဂမိုင်၊ သဘ်ပွစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရဲး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာ တူရူတု သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒိညးမချီန်ဍောတ်၊ ဒဒိညးမလေပ်သွပြာကဏ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမကေပ်ကေတ်၊ သဘ်မတုပ်သုဟ် ကေတ်တိဇ္ဇော်၊ (ဝါ) သဘ်မလေပ်မိပ်လဟ်င် ပွဲအရထမဍုတ်၊ သဘ်မလေပ်ချီချီက်ပျဲပျံ ကိလေသဂမိုင်၊ သဘ်မလေပ်ကိုလောပ်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတ်၊ သဘ်မလေပ်မုာ်သေဝ် ဗွဲတေင်၊ သဘ်မလေပ်တိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဗွဲမဒးရဲး၊ သဘ်မတုပ်သုဟ်ကေတ်လေဝ်စပ် (နမလေပ်တက်စိုတ်မဂြိပ်အာမင် ဂွံင်တရ်ဗေတ်ဗေတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ်ဂွံင်တရ်ဗေတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် ပကာရ ဟံ့ချီဇတပ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုက်ကေတ် မပတမ်ကို ကိလေသဂမိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပုဂ္ဂိုလ် ဒ်အရာ ဇကုကတိုဒ်)၊ လျးပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေပ်ပါ်ပွင်ကေတ် အဝိဇ္ဇာဒမ္မာတု ကိုယးတုးတု)၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ (မတုးကေပ်)၊ ပွာင်သျှပညာ ပွမ တိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေပ်ပဂိုတ်)၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေပ် ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မိုက်) ခြိုင်ကိုဒ်မာန် ခြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မ ဝိစယ’ သဘ်ပွမစိုတ် ခရ်(သစ္စပန်ဂမိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရဲးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရဲး ဒ်သဘ်ဝံရ။ (သေဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြိသိ)

သမ္မာသင်္ကပ္ပ ၉၁။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရဲးမုာ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမချပ်၊ သဘ်ပွမချပ်ဗွဲတေင်၊ သဘ်ပွမချပ် ဗွဲမဒးရဲး၊ သဘ်ပွမကိုစိုတ် မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရီ၊ သဘ်ပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတေင်၊ သဘ်ပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရီ၊ သဘ်ပွမချပ် ကသပ်မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မအာစိုပ် ဒဒ်ကုသိုလ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရဲး ဒ်သဘ်ဝံရ။ (သေဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၇၊ ဝိတက်သိ)

သမ္မာဝါယာမ ၉၂။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်ဗွဲမဒးရဲးမုာ် မုသဘ်မွဲ ဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဗြဟတ်လ္လီပရာ မနိဿယ်ပွဲစိုတ်၊ ပွမပတိတ်ဗွဲနုပမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလ္လီပရာတိုန်အာလပါ်လတူ (ပွမလ္လီပရာညံင်ဂွံစိုပ် ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒုင်ဒုဒ်၊ ပွမလ္လီပရာ ဗွဲမသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလ္လီပရာ ဟံ့သွအ်သာ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံ့ဖျေံကေတ်၊ ဒဒ်ညးမုံ

ကိုလျှင် ဟံ့ဖျေကော့၊ ပွမရင်တုင်လျှင် ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာကမ္မိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြ’ ပွမလ္လိပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမဒးရးမ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမဒးရး နှိသဘဝံရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၃၊ ဝီရိယညိ)

သမ္မာသတိ ၉၃။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရးမွဲဂှ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလေဝ်၊ ပွမဗိုဗျဟ် မွဲလေဝ်ပုန်၊ အကာဲအရာ ပွမဗိုဗျဟ် မတုဲဂးသတိ၊ အကာဲအရာ ပွမပကင်ရင်၊ အကာဲအရာ ဟံ့မံက်ဂတင် (ပွမတိုလုပ် ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟံ့ဝိုတ်၊ ‘သတိန္ဒြ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီ မတုဲဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရး နှိသဘဝံရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၄၊ သတိညိ)

သမ္မာသမာဓိ ၉၄။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရးမွဲဂှ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တုဲ ပွမတန်တ၊ ပွမဟံ့ဆဲးပြိုင်၊ ဟံ့ကလံလဖျ၊ ဒဒ်ညးမ္မုကိုစိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိဝတ် လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး မွဲဂှ် နှိသဘဝံရ။ ပွဲသမယာ် မဂ်မ္မုကိုအင်္ဂမသုန်သဘံ နှိတ်ရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၅၊ သမာဓိန္ဒြညိ)

(ပညာ, ဝိတက်, ဝီရိယ, သတိ, ဣန္ဒြိယာ သောဓမ္မေသုဂ္ဂေ မသုန်ပြကာ)

ဗလနိဒ္ဒေသ (ထွေးဗိုလ်ဗွဲတြး) ၉၅။ ပွဲသမယာ် ဗိုလ်ထပ်ပြကာကမ္မိုင်ဂှ် ညးဗွဲအိုတ်ဂှ်ရော? သဒ္ဓါဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် ပညာဗိုလ် ဟိရီဗိုလ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် က္ကဝံ မဒ်အိုတ်ရ။

ဗလနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေးဗိုလ် ဗွဲတြး)

သဒ္ဓါဗိုလ် ၉၆။ ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ့ ဟံ့ချီတေဝ်မွဲဂှ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတေ့၊ အကာဲအရာ ဗိုပတေ့၊ အကာဲအရာပွမတိုလုပ်၊ ပွမဖြင်ကေပ် ဗွဲမလောန်၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ့၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြ’ ပွမပတေ့ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ့ ဟံ့ချီတေဝ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ့ ဟံ့ချီတေဝ် နှိသဘဝံရ။

(သေ့ဝံရံင် ပိုဒ်-စုတ် ၁၂၊ သဒ္ဓိန္ဒြညိ)

ဝီရိယဗိုလ် ၉၇။ ပွဲသမယာ် ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ (ဂံင်သကာ) ဟံ့ချီတေဝ်မွဲဂှ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်တြဟတ်လ္လိပရာ မနိဿယပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူး

နုပွမလူဟ်၊ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလ္လိပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလ္လိပရာညံင်ဂွံစိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ်၊ ပွမအေင်ဒုင်ဒုဒိုန်၊ ပွမလ္လိပရာဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလ္လိပရာ ဟံသုအံသာ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေကွေံ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလျိုင်ဟံဖျေကွေံ၊ ပွမရင်တျိုင်လျိုင်ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမောန် ညးဂံင်သကာဂမိုင်း၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမလ္လိပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ် ဗွဲမဒးရးမ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီတေဝ်ဂ် နိသဘဝံရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၃၊ ဝီရိယိန္ဒြီညိ)

သတိဗိုလ် ၉၈။ ပွဲသမယဟ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေဝ်မ္းဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလေ့၊ ပွမဗိုဗျဟ် မွဲလေ့ပုန်၊ အကဲအရာ ပွမဗိုဗျဟ် မတွံဂးသတိ၊ အကဲအရာ ပွမပကင်ရင်၊ အကဲအရာ ဟံမံက်ဂတင် (ပွမတို့လုပ်ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟံဂိုတ်၊ ‘သတိန္ဒြီ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုသီ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရးမ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဟံချီတေဝ် မဗိုဗျဟ်ဂ် နိသဘဝံရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၄၊ သတိန္ဒြီညိ)

သမာဓိဗိုလ် ၉၉။ ပွဲသမယဟ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်မ္းဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမတန်တတ် ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တတ် ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တတ်၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ဟံကလံလံ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ် လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရးမ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်ဂ် နိသဘဝံရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၅၊ စိတ္တသေသကဂ္ဂတာညိ)

ပညာဗိုလ် ၁၀၀။ ပွဲသမယဟ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့င် ဟံချီတေဝ်မ္းဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့င်ပကာရ၊ သဘပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့င်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုစုတ် ဗွဲတေ့င်ပကာရ၊ သဘပွမစိုစုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမိုင်း၊ သဘပွမစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရတု သဘပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမချိန်ချောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သွပြာကဍု ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကေပ်၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကောံတိဇ္ဇော၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉ္စုတ်၊ သဘမလေပ်ချိုချိုက်ပျဲပျဲ ကိလေသဂမိုင်း၊ သဘမလေပ်ကိုလော့အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတ်၊ သဘမလေပ်မှ်သေ့ဝံဗွဲတေ့င်၊ သဘမလေပ်တီကေတ် ဗွဲတေ့င်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘမတုပ်သုဟ် ကောံလေဝ်စပ် (နမလေပ်တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗွဲတေ့င်ဗွဲတေ့င် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရ် ချံစုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့င်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂး ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့င်ပကာရ ဟံချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့င် (မလေပ်ကုတ်

ထပိုက်ကော့ မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သ္မုင် ပတိန်ပုဂ္ဂိုလ် ဒ်အရာဇုကတိုဒ်)၊ လျးပညာ ပွမတီကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ပါပွေင်ကော့ အဝိဇ္ဇာဒမ္မုတဲ ကိုယးတူးတဲ)၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (မတူးကောင်)၊ ပှာင်သ္မု ပညာ ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ဗဂိုတ်)၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုပွမသ္မုက်မ္မိုက်) ခြိုင်ကိုဒ်မာန် ခြိုင်ကိုကလိဝံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘ်ပွမစိုစုတ် ဓရ်(သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကောတ် ဗွဲမဒးရးမ္မဲ (န္တရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဟံချီတောင်ဒ် ဒ်သဘ်ဝံရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုင်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒြည်)

ဟိရိဗိုလ် ၁၀၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါပ် ဟံချီတောင် (နုပွသရာမ်ပါပ်မပတမ် ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲဒ် မုသဘ်မ္မဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ဓရ်မ္မဲ လေပ်ဂ္ဂတ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂ္ဂရ၊ လေပ်ဂ္ဂတ် ပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ဓရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲကာလာ် ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါပ် ဟံချီတောင်ဒ် ဒ်သဘ်ဝံဟောင်ရ။

ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ၁၀၂။ ပွဲသမယာ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဖေက်လကိုတ် ဟံချီတောင် (နုပွ သရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲဒ် မုသဘ်မ္မဲဒ်ရော? ပွဲအခိုင်ဒ် ဩသဘ်ဓရ်မ္မဲ လေပ်ဖေက်လကိုတ် နုမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ လေပ်ဖေက် လကိုတ် နုပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ဓရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲသမယာ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဖေက်လကိုတ် ဟံချီတောင်ဒ် ဒ်သဘ်ဝံဟောင်ရ။ ပွဲသမယာ် ဗိုလ်ထပ်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်တဲအိုတ်ရ။

(သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ,သမာဓိ, ပညာ, ဟိရိ, ဩတ္တပ္ပ သရုပ်ဗိုလ် ထပ်ပြကာ)

ဟေတုနိဒ္ဒေသ (ထွေးဟိုတ် ဗွဲတြး) ၁၀၃။ ပွဲသမယာ် ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်မွဲဒ် ညးဗွဲ အိုတ်ဒ်ရော? အလောဘ အဒေါသ အမောဟ ဣဝံ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဟေတုပဋိနိဒ္ဒေသ (ထပ်ထွေးဟိုတ် ဗွဲတြး)

အလောဘ ၁၀၄။ ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ပွမဟံမ္မဲပိုက်မွဲဒ် မုသဘ်မ္မဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမဟံမ္မဲပိုက်၊ အကဲအရာဗိုဟံမ္မဲပိုက်၊ ဒ်ညးဟံလေပ်မ္မဲပိုက်၊ ပွမဟံ စောဲလံ၊ အကဲအရာဗိုဟံစောဲလံ၊ ဒ်ညးဟံလေပ်စောဲလံ၊ ပွမဟံထွေန်စပ်မဂ္ဂက်၊ ‘ပွမ ဟံမ္မဲပိုက် မဒ်ရိဟ်တုမ် ဒ်ဒက်တဲကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မ္မဲ (န္တရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ပွမဟံမ္မဲ ပိုက်ဒ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုင်-စုတ် ၃၂၊ အလောဘညိ)

အဒေါသ ၁၀၅။ ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလီပလတ်မွဲဒ် မုသဘ်မ္မဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမဟံပလီပလတ်၊ အကဲအရာ ဗိုဟံပလီပလတ်၊ ဒ်ညးဟံလေပ်ပလီပလတ်၊

စိုတ်ဟွံပလိုပလတ်၊ စိုတ်ဟွံမွဲပိုက်ကိုပလိုပလတ်၊ ပွမဟွံပလိုပလတ် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကို ကုသိုလ်ဂမၠိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟွံပလိုပလတ်န နိသတ်ဝံရ။

(သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၃၃၊ အဒေါသညါ)

အမောဟ ၁၀၆။ ပွဲသမယာ် ‘အမောဟ’ ပွမဟွံဝိဝိင်မွဲ မုသတ်မွဲဒ်ရိုဟ်? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ သတ်ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟွံဝိဝိင်၊ သတ်ပွမစိုတ် (ခရ်သစွပ်နီုမၠိုင်) ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီညာတ်ကေတ် ဗွဲမဃာ်စုတ် (လညာတ်ဃာ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အမောဟ’ ပွမဟွံဝိဝိင်န နိသတ်ဝံရ။ ပွဲသမယာ် ဟိုတ်ပိ ပြကာဂမၠိုင်ဝံ နိအိုတ်ရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်-စုတ် ၁၆၊ ပညိန္ဒညါ)

ဖဿမ္မပြကာ ၁၀၇။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲမွဲ မုသတ်မွဲဒ်ရိုဟ်? ပွဲသမယာ် ယြဲသတ်ပွမတုတ်ဒွဲ၊ အကာဲအရာ ဗိုဝံတုတ်ဒွဲ၊ အကာဲအရာ ဗိုဝံတုတ်ဒွဲဗွဲဒးရ၊ ဒ်ဒ်မလေပ် တုတ်ဒွဲ ဗွဲဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲမွဲ နိသတ်ဝံရ။

ဝေဒနာမ္မပြကာ ၁၀၈။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲပြကာမွဲ မုသတ်မွဲဒ်ရိုဟ်? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိုမ်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သတ် မသာယာမကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲဒးရ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုမ် ပွမဒင် စသိုင် သတ်မသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲဒးရ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် တသိုမ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မွဲပြကာမွဲ နိသတ်ဝံရ။

သညာမ္မပြကာ ၁၀၉။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ မွဲပြကာမွဲ မုသတ်မွဲဒ်ရိုဟ်? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ အကာဲအရာပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒ်ဒ်မလေပ်စုတ်သမ္ဘိမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ မွဲပြကာ နိသတ်ဝံရ။

စေတနာမ္မပြကာ ၁၁၀။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဖအေဝ်ဗတိုက်မွဲ မုသတ်မွဲ ဒ်ရိုဟ်? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမဖအေဝ်ဗတိုက်၊ အကာဲအရာဗိုဖအေဝ်ဗတိုက် ဗွဲဒးရ၊ ဒ်ဒ် မလေပ်ဖအေဝ်ဗတိုက်ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဖအေဝ်ဗတိုက် မွဲပြကာ နိသတ်ဝံရ။

စိုတ်မ္မပြကာ ၁၁၁။ ပွဲသမယာ် စိုတ်မွဲပြကာမွဲ မုသတ်မွဲဒ်ရိုဟ်? ပွဲသမယာ် ယြဲစိုတ်၊ (လောဝ်ဏာအာရီုတု) သတ်မလေပ်တီကေတ်၊ သတ်ပွမတီ၊ ဂုမ်စိုတ်၊ သတ်ပွမ ဗုသအ၊ သတ်ပွမတီ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုဒ် မတွံးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြိ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွဲစိုတ် မတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ်ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် မဗွဲကိုစိုတ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် စိုတ်မွဲ ပြကာ နိသတ်ဝံရ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓ မွဲပြကာ ၁၁၂။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင် မွဲပြကာမွဲးဟ် မုသဘ်မွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိုန်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒုင်စသိုင် သဘ်မသာယာမကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒုင်စသိုင် တသိုန် ပွမဒုင်စသိုင် သဘ်မသာယာ မကတိုဒ်ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမ ဒုင်စသိုင်တသိုန်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ဒုင်စသိုင်မွဲပြကာဟ် နိသဘ်ဝံရ။

သညာက္ခန္ဓ မွဲပြကာ ၁၁၃။ ပွဲသမယဟ် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိ မွဲပြကာမွဲးဟ် မုသဘ်မွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမစုတ်သတ္တိ အကဲအရာပွမစုတ်သတ္တိ ဒဒ်မလေပ်စုတ်သတ္တိ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိ မွဲပြကာဟ် နိသဘ်ဝံရ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓ မွဲပြကာ ၁၁၄။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲပြကာမွဲးဟ် မုသဘ်မွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျှိုက်အာရုံမွဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွီုပရာ ဂွံအလိုအသိ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗျူဟ် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသိ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ် ဟုံချီတေတ်၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီုပရာ ဟုံချီတေတ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟ် ဟုံချီတေတ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေတ်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ)ဟုံချီတေတ်၊ ‘ဟိရီဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်) ဟုံချီတေတ်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်) ဟုံချီတေတ်၊ ‘အလောဘ’ ပွမ ဟုံမွဲပွဲက်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလာ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟုံထွေန်စပ် မဂ်ဂုက်၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမျှိုက်စိုတ် ဟုံလိုလာ်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂပါပ်(နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်)၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်(နူမပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်ဂမ္တိုင်)၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒဒက်တ်ကို(ကာယ)ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တ ပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တ်ကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယ မုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင်ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမျှိုက်ဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမျှိုက်ဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယုဇုကတာ’ ပွမလူ့တပ်တး ဒဒက်တ်ကိုကာယ၊ ‘စိတ္တုဇုကတာ’ ပွမလူ့တပ်တး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ်၊ ‘သမ္မုဇေ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊

‘သမထ’ ပွမလလမ်၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သေ့ဝိဗ္ဗေတေ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဖိုက် နွံရ၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင်‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမ ဒိုင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင်‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင်‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူခရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြေင်စီရင် မွဲပြကာဂ် ဒ်သဘဝံရ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓ မွဲပြကာ ၁၁၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်မွဲဂ် မုသဘဝံဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြ်စိုတ်၊ (လွှာဝ်ဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ် တိကေတ်၊ သဘပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာ ကတိုန် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ်မတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မဗွဲကိုစိုတ်ဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ် ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မွဲပြကာဂ် ဒ်သဘဝံရ။

မနာယတန မွဲပြကာ ၁၁၆။ ပွဲသမယာ် ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုန် မတွံး ပွမတိမွဲဂ် မုသဘဝံဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြ်စိုတ်၊ (လွှာဝ်ဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ် တိကေတ်၊ သဘပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ် အရာကတိုန် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ် မတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိ ကေတ်ဗွဲတေင် မဗွဲကိုစိုတ်ဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနာယတန’ ဌာနဒ်အရာကတိုန် မတွံး ပွမတိမွဲပြကာဂ် ဒ်သဘဝံရ။

မနိန္ဒြီ မွဲပြကာ ၁၁၇။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသိ မွဲပြကာမွဲဂ် မုသဘဝံ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြ်စိုတ်၊ (လွှာဝ်ဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ်တိကေတ်၊ သဘပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုန် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ် မတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မဗွဲကိုစိုတ်ဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသိ မွဲပြကာဂ် ဒ်သဘဝံရ။

မနောဝိညာဏဓာတ် မွဲပြကာ ၁၁၈။ ပွဲသမယာ် ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိ ဗွဲတေင်မွဲဂ် မုသဘဝံဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြ်စိုတ်၊ (လွှာဝ်ဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ် တိကေတ်၊ သဘပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုန် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိ

ကေတ်ဗွဲတွေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွဲစိုတ် မတီကေတ်ဗွဲတွေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ်ပွမ တီကေတ်ဗွဲတွေင် မဗွဲကိုစိုတ်ဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ်ပွမတီကေတ် ဗွဲတွေင် မွဲပြကာဂ် နှိသတ်ဝံရ။

ဓမ္မာယတန မွဲပြကာ ၁၁၉။ ပွဲသမယာ် ‘ဓမ္မာယတန’ မွဲပြကာမွဲဂ် မုသတ်မွဲဒိုက်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမဒုင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမပြု ပြေင်စီရေင်ဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဓမ္မာယတန’ မွဲပြကာဂ် နှိသတ်ဝံရ။

ဓမ္မဓာတ် မွဲပြကာ ၁၂၀။ ပွဲသမယာ် ‘ဓမ္မဓာတ်’ မွဲပြကာမွဲဂ် မုသတ်မွဲဒိုက်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမဒုင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမပြုပြေင် စီရေင်ဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဓမ္မဓာတ်’ မွဲပြကာဂ် နှိသတ်ဝံရ။

ဓရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင် သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး(ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နုကိုဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ၊ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နိဒ္ဒေသကို ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ တဲဆဝံရ။
ကောဠာသဝါရ တဲဆဝံကွာရ။

သုညတဝါရ (ပွမဟိုတ် တုဟ်နထွးတ် လုအာနုအတ္တ ဒဏ်တကိုဓမ္မဂမ္ဘိုင်)

(က) ဥဒ္ဒေသဝါရ (ပွမဟိုတ် ဗွဲဓမ္မန်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် ပဌမစိုတ် ၁၂၁။ ဆက်တဲသွးပုန်ရ၊ ပွဲသမယာ် ဓမ္မဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ခန္ဓဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန် နှိရ၊ မဂ် နှိရ၊ ဗိုလ်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿ နှိရ၊ ဝေဒနာ နှိရ၊ သညာ နှိရ၊ စေတနာ နှိရ၊ စိုတ် နှိရ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓ နှိရ၊ သညာက္ခန္ဓ နှိရ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓ နှိရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓ နှိရ၊ မနာယတန နှိရ၊ မနိန္ဒြိ နှိရ၊ မနော ဝိညာဏဓာတ် နှိရ၊ ဓမ္မာယတန နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ် နှိရ၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နုကိုဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသွး ကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ၊ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဥဒ္ဒေသဝါရ တဲဆဝံရ။

(ခ) နိဒ္ဒေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး)

ဓမ္မဂမ္ဘိုင် ၁၂၂။ ပွဲသမယာ် မုရ်ဓမ္မဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒုင်စသိုင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီဗွဲတွေင်ဂှ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ဓမ္မဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

ခန္ဓဂမ္ဘိုင် ၁၂၃။ ပွဲသမယာ် မုရ်ခန္ဓဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒုင်စသိုင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီဗွဲတွေင်ဂှ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

အာယတနဂမ္ဘိုင် ၁၂၄။ ပွဲသမယာ် မုရ်အာယတနဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘မနာယတန’ ဌာန်မဒိအရာကတိန် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘ဓမ္မာယတန’ ဌာန်မဒိအရာကတိန် မတွံဂး သဘာဝဓရ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် အာယတနဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

ဓာတ်ဂမ္ဘိုင် ၁၂၅။ ပွဲသမယာ် မုရ်ဓာတ်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘ်ပွမတီကေတ်ဗွဲတွေင်၊ ‘ဓမ္မဓာတ်’ သဘာဝဓရ်(စေတသိက်)ဂှ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ဓာတ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် နှိအိုတ်ရ။

အာဟာရဂမ္ဘိုင် ၁၂၆။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘အာဟာရ’အထံက်အပင်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘ဖဿာဟာရ’ အထံက်အပင် မတွံဂးတွတ်ခွံ၊ ‘မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ’ အထံက်အပင် မတွံဂး ပွမဖအောပ်ဗတိုက်စိုတ် ဗွဲဒးရး၊ ‘ဝိညာဏာဟာရ’ အထံက်အပင်မတွံဂး ပွမတီကေတ် ဗွဲတွေင်ဂှ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အာဟာရ’ အထံက်အပင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

ဣန္ဒြိယဂမ္ဘိုင် ၁၂၇။ ပွဲသမယာ် မုရ်ဣန္ဒြိယဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ် ဝံအလိုအသိ၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွီုပရာ ဝံအလိုအသိ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသိ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသိ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတွေင် ဝံအလိုအသိ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသိ (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ဣန္ဒြိယဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

ဇျာန် ၁၂၈။ ပွဲသမယာ် မုရ်ဇျာန်မွဲ နှိဂှ်ရော? ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ် သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘သုခ’ ပွမဒိတသိုခ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဏ်မျိုက်အာရီုမွဲ ဒဏ်တက်စိုတ်ဂှ် (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ဇျာန်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

မဂ် ၁၂၉။ ပွဲသမယာ် မုရ်မဂ်မွဲ နှိဂှ်ရော? ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီညာတ် ဗွဲဒးရး၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲဒးရး၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲဒးရး၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲဒးရး (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် မဂ်ဝံ နှိရ။

ဗိုလ်ဂမ္ဘိုင် ၁၃၀။ ပွဲသမယာ် မုရ်ဗိုလ်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ဂှ်ရော? ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ် ဟံချီတေင်၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီုပရာ ဟံချီတေင်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေင်၊

‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတော်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကော် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံ့ချီတော်၊ ‘ဟိနိဗိုလ်’ ပွမဝ္ဗပါပ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတော်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတော် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိအိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဂမ္တိုင် ၁၃၁။ ပွဲသမယာ် မုရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရော? ‘အလောဘ’ ပွမဟံ့မွဲဗိုက် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံ့ပလိုပလ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံ့ဝိဝိင် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ဟိုတ်ဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ။

ဖဿ ၁၃၂။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲမွဲ နှိရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ။

ဝေဒနာ ၁၃၃။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲ နှိရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နှိရ။

သညာ ၁၃၄။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နှိရ။

စေတနာ ၁၃၅။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်မွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် နှိရ။

စိုတ် ၁၃၆။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘စိုတ်’ ပွမတိမွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတိ နှိရ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓ ၁၃၇။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ပွမဒင်စသိုင် နှိရ။

သညာက္ခန္ဓ ၁၃၈။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘သညာက္ခန္ဓ’ ပွမစုတ်သတ္တိမွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နှိရ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၃၉။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင် နှိရ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓ ၁၄၀။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်‘စိုတ်’ ပွမတီကော်ဗွဲတောင်မွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်‘စိုတ်’ ပွမတီကော်ဗွဲတောင် နှိရ။

မနာယတန ၁၄၁။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘မနာယတန’ ဌာန်မဒိအရာကတိန် မတွံဂးပွမတိမွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘မနာယတန’ ဌာနမဒိအရာကတိန် မတွံဂးမတိဝံ နှိရ။

မနိန္ဒြ ၁၄၂။ ပွဲသမယာ် မုရ်‘မနိန္ဒြ’ ပွမတီကော် ဂွံအလိုအသီမွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတီကော် ဂွံအလိုအသီ နှိရ။

မနောဝိညာဏဓာတ် ၁၄၃။ ပွဲသမယာ် မုရ် ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သာ်ပွမတီကော် ဗွဲတောင်မွဲ နှိတ်ရော? ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သာ်ပွမတီကော် ဗွဲတောင် နှိရ။

ဓမ္မာယတန မွဲပြကာ ၁၄၄။ ပွဲသမယၣ် ‘ဓမ္မာယတန’ အရာမကတိုၣ်ဒီးမူးၣ် မုသဘ်မွဲ နှိၣ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွၣ်ပွမဒုင်စသိုၣ်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွၣ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွၣ်ပွမ ပြုပြင်စီရင်ၣ် (နှံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘ဓမ္မာယတန’ အရာမကတိုၣ်ဒီး နှိသဘ်ဝံရ။

ဓမ္မဓာတ် ၁၄၅။ ပွဲသမယၣ် မုရ်‘ဓမ္မဓာတ်’ သဘာဝဓရ်မွဲ နှိၣ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွၣ်ပွမဒုင်စသိုၣ်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွၣ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွၣ်ပွမပြုပြင်စီရင်ၣ် (နှံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘ဓမ္မဓာတ်’ သဘာဝဓရ်ဝံ နှိရ။

ဓရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူၣ်ပွန် ပွဲသမယၣ် ဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုၣ်ဒ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကိုဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ၣ် နွံတဲအိုတ်ရ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နိဒ္ဒေသဝါရ တဲရ။

သုညတဝါရ တဲဆဝံရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) ပဌမစိုတ် တဲဆဝံကွာရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ် ဒုတိယစိုတ် ၁၄၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ၣ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မွဲဟာန်ကော် သောမနဿဝေဒနာ မစိုန်သကို ကော်ညဏ် မဒ်မွဲဟာန်ကော်သင်္ခါရၣ် သွအာရီကိုဩဩအာရီ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ရူပါရီကိုၣ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုၣ်တဲ နှိတ် ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယၣ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမ ဟံကလံလဏ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) ဒုတိယစိုတ် တဲဆဝံရ။

ဓမ္မဝေဏ္ဏာနဝါရ (ပိုင်ခြာဓရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဟိုတ်)

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ (ပွမဟိုတ် တဲဆမုန်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် တတိယစိုတ် ၁၄၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ၣ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မွဲဟာန်ကော် သောမနဿဝေဒနာ ဟံစိုန်သကို ကော်ညဏ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ရူပါရီကိုၣ် သဒ္ဓါရီကိုၣ် ဂန္ဓာရီကိုၣ် ရသာရီကိုၣ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီကိုၣ် ဓမ္မာရီကိုၣ်တဲ နှိတ် ဃောမဒ်ရ။

ဓရ်ခမုန်။ ပွဲသမယၣ် ‘ဖဿ’ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုၣ် နှိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နှိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မူဟ် နှိရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီ နှိရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နှိရ၊

‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတိသပေါတ် နှိရ၊ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျှိုက် နှိရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒိတသိန် နှိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမ္မုံကိုအာရိမ္မဲ ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တိ’ ပွမပတေကေတ် ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဝီရိယိန္တိ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗျူဟ် ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘မနိန္တိ’ ပွမတိကေတ် ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သောမနသိန္တိ’ ပွမဒိတသိန်စိုတ် ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တိ’ ပွမမင်မဲ့ ဂုံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒေးရး နှိရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒေးရး နှိရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ် ဗွဲမဒေးရး နှိရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒေးရး နှိရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေကေတ် ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟ် ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂ (နူပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံမ္ပဲပိုက် ဟံထွေန်စပ် နှိရ၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလတ် ဟံမ္ပဲပိုက်ကိုလိုလ် နှိရ၊ ‘အနာဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံ ထွေန်စပ်မက်ဂှက် ဗွဲဂြပ်ညးတူဟ်သအာင် နှိရ၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟံမ္ပဲပိုက်ကိုလိုလ် နှိရ၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂ (နူပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပု သရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒဒက်တကို ကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဍ္ဎကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓုာ ဒဒက်တကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓ ပိဍ္ဎကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓုာ ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဍ္ဎကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဍ္ဎကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဍ္ဎကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလျူတပ်တး ဒဒက်တကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက် ခန္ဓပိဍ္ဎကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလျူတပ်တး ဒဒက်တကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ်ဟ် နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမကိုလလမ် ဓရ်မစေ်စးဂမ္တိုင် နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ် နှိရ။

ဝရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ဗွဲသမယဂ် ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တူဟ်ခြာ (နူကိုဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတဲအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ၊ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

ကောဋ္ဌာသဝါရ (ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ)

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် တတိယစိုတ်။ ပွဲသမယဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနစါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်စါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ကုန္တိထပ်ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာ နှိရ၊ မဂ်မုံကိုအင်္ဂ ပန်ပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်တြပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်စါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္မပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္မပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။ပ။

ဥဒ္ဓေသဝါရ တဲဆဝံရ။

(ခ) နိဒ္ဓေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး)

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၄၈။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒ်ကံတ်ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်မွဲဒ်ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် မွဲဒ်ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်မွဲဒ်ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မွဲဒ်ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ် ကေတ်ဟုံချီတေတ်၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေတ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟုံချီတေတ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေတ်၊ ‘ဟိရီဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေတ်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေတ်၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပွဲဂ်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလ်၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟုံ ထွေန်စပ်၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမုံကိုစိုတ်ဟုံလိုလ်၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂ(နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒ်ဒ်ကံတ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ်ဒ်ဒ်ကံတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒ်ဒ်ကံတ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တလ ဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒ်ဒ်ကံတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒ်ဒ်ကံတ်ကို (ကာယ)ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန်ဒ်ဒ်ကံတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’

ပွမဒင်စရင် ဒေကံတံကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒေကံတံ ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမုံကိုဒွေတံလုတ် ဒေကံတံကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမုံကိုဒွေတံလုတ် ဒေကံတံကိုစိုတ်၊ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလှူတပ်တး ဒေကံတံကိုကာယ၊ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလှူတပ်တး ဒေကံတံကိုစိုတ်၊ ‘သတိ’ ပွမဗ္ဗုဗျဟ်၊ ‘သမထ’ ပွမလလမ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလှံ (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယံ ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနုဿိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တုဟ်ခြာ(နုကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသုး ကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတအိုတ်ရ၊ ပွဲသမယံ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိဿာတ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ် တတိယစိုတ် တဲဆဝံရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ် စတုတ္ထစိုတ် ၁၄၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မ္တဲဟာန်ကောံ သောမနဿဝေဒနာ မဟံ့စိုန်သကို ကောံဉာဏ် မဒ်မ္တဲဟာန်ကောံသင်္ခါရံ သွအာရီကိုဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ရူပါရီကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ နိတ် ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယံ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမ ဟံ့ကလံလှံ နိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) စတုတ္ထစိုတ် တဲဆဝံရ။

ဓမ္မဝေဒနာနဝါရ (ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ)

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်)

ကာမာဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမစိုတ် ၁၅၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မ္တဲဟာန်ကောံဥပေက္ခာ မစိုန်သကိုကောံဉာဏ်ဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ရူပါရီကိုဒ် သဒ္ဓါရီကိုဒ် ဂန္ဓာရီကိုဒ် ရသာရီ ကိုဒ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီကိုဒ် ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ နိတ် ဃောမဒ်ရ။

ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ်မဒ်ဂ် ‘ဖဿ’ပွမတုတ်ဒွံ နိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မူဟ် နိရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိ နိရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နိရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် နိရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မှိုက် နိရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒေဒ်မုံကိုအာရီမ္တဲ ဒေကံတံကိုစိုတ် နိရ၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ့ကောတ် ဝံအလံအသီ နိရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဝံအလံအသီ

ဒ်ရ၊ ‘သတိဇ္ဇိ’ ပွမဗျူဟာံ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိဇ္ဇိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ပညိဇ္ဇိ’ ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိဇ္ဇိ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဥပေက္ခိဇ္ဇိ’ ပွမသောင်မဇ္ဈဟံ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိဇ္ဇိ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟာံ ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေကောတ် ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟာံ ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင် ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘ဟိရီဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂ(နူပ မသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ်(နူပ သရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံမ္မဲပွိုက် ဟံထွေန်စပ် မဂ္ဂှက် ဒ်ရ၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလာ် ဟံမ္မဲပွိုက်ကိုလိုလာ် ဒ်ရ၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် ပွဲခရ်မချာ်ဒ်ရ၊ ‘အနာဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေန်စပ်မဂ္ဂှက် ပွဲဂြပ်ညးတုဟ်သအာင် ဒ်ရ၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟံမ္မဲပွိုက်ကိုလိုလာ် ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကောတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂ (နူပမသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဒ်ရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ် (နူပမသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) ဒ်ရ၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓ ပိဋက) ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမ ပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဋက) ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒေက်တ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချီန်ညောန် ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဋက) ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချီန်ညောန် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ဒေက်တ်ကိုကာယ(ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဋက) ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမဒေတ်လုတ် ဒေက်တ် ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိဋက) ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမဒေတ်လုတ် ဒေက်တ် ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ကာယုဇုကတာ’ ပွမလ္လူတပ်တး ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓ ပိဋက) ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တုဇုကတာ’ ပွမလ္လူတပ်တး ဒေက်တ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟာံဒ်ရ၊ ‘သမ္မုဇေည’ ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမထ’ ပွမကိုလလမ် ခရ်မစေ်စးဂမ္တိုင် ဒ်ရ၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သောင် ဗွဲအာကာရအရာတောင်တောင် ဒ်ရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် ဒ်ရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလှ်လှ် ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဥဒ္ဓေသဝါရ တဲဆွံရ။

သဘဗေဒ ၁၅၁။ ပွဲသမယ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒိက္ခိ 'ဗေဒ' ပွမတုတ်ဒွိမ္မိန္ဒရော? မူသဘဗ္ဗိန္ဒရော? ပွဲသမယာ ဩပွမတုတ်ဒွိ။ အကာအရာ ဗိုတုတ်ဒွိ။ အကာအရာ ဗိုတုတ်ဒွိ ဗွမဒေရး။ ဒဒိမလေပ်တုတ်ဒွိ ဗွမဒေရးမ္မေ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ 'ဗေဒ' ပွမတုတ်ဒွိ နိသဘဝံရ။

သဘဥပေက္ခာဝေဒနာ ၁၅၂။ ပွဲသမယာ 'ဝေဒနာ' ပွမဒုင်စသိုင်မ္မိန္ဒရော? ပွဲသမယာ ဩသဘသာယာလေပ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေပ်ဟံသေင် မနိဿယပုဗ္ဗိန္ဒရော? နိဟိတနုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကို 'မနောဝိညာဏဓာတ်' သဘပွမတိဗွေတွင် မပဗ္ဗိန္ဒရော? ပွမဒုင်စသိုင်။ ဩသဘပွမဒုင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် တသိမ်လေပ်ဟံသေင် မကတိန္ဒ ဟိတနုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကိုစိုတ်။ ဩသဘပွမဒုင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် တသိမ် လေပ်ဟံသေင် မကတိန္ဒဟိတနုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကိုစိုတ်မ္မေ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ 'ဝေဒနာ' ပွမဒုင်စသိုင် နိသဘဝံရ ။ ပ ။

သဘဥပေက္ခာ ၁၅၃။ ပွဲသမယာ 'ဥပေက္ခာ' ပွမသေုဝ်မဇ္ဈဟ်မ္မိန္ဒရော? ပွဲသမယာ ဩသဘသာယာလေပ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေပ်ဟံသေင် မနိဿယပုဗ္ဗိန္ဒရော? ဩသဘပွမဒုင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် မကတိန္ဒဟိတနုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကိုစိုတ်။ ဩသဘပွမဒုင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် တသိမ်လေပ်ဟံသေင် မကတိန္ဒ ဟိတနုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကိုစိုတ်မ္မေ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ 'ဥပေက္ခာ' ပွမသေုဝ်မဇ္ဈဟ်မ္မိန္ဒ နိသဘဝံရ ။ ပ ။

သဘဥပေက္ခိန္ဒြိ ၁၅၄။ ပွဲသမယာ 'ဥပေက္ခိန္ဒြိ' ပွမသေုဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီမ္မိန္ဒရော? မူသဘဗ္ဗိန္ဒရော? ပွဲသမယာ ဩသဘသာယာလေပ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေပ်ဟံသေင် မနိဿယပုဗ္ဗိန္ဒရော? ဩသဘပွမဒုင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် မကတိန္ဒဟိတ နုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကိုစိုတ်။ ဩသဘပွမဒုင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟံသေင် တသိမ်လေပ် ဟံသေင် မကတိန္ဒဟိတနုတုတ်ဒွိဗွမဒေရး ဒဒက်တကိုစိုတ်မ္မေ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ 'ဥပေက္ခိန္ဒြိ' ပွမသေုဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီမ္မိန္ဒ နိသဘဝံရ ။ ပ ။

ဓရိယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နုပ္ပန် ပွဲသမယာ ဓရိနာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တဩမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သဟိတကိုဟိတတုံ မကတိန္ဒ မဒိတုဟ်ခြာ (နုကိဓရိဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တုံတဒိ) နွံအိုတ်ရ။ ဓရိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နိဒ္ဒေသဝါရ တုံဆဝံရ။

ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ တုံဆဝံကွာရ။

ကောဠာသဝါရ (ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ)

ကောဠာသဝါရ (က) ဥဒ္ဒေသ။ ပွဲအခိုင် ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ်မဒိုက် ခန္ဓပန်ပြကာ ဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရ ပိပြကာဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂပန်ပြကာ နှိရ၊ မဂ်မုံကို အင်္ဂမသုန်ပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿဗွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္ပပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပပြကာ နှိရ။

ခရိယေဝါပနကဂမိုင်။ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွဲသမယာ် ခရိနာမ်ဂမိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရိဂမိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နှိအိုတ်ရ၊ ခရိဂမိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နိဒ္ဒေသဝါရ (ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး)

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၅၅။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မူဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမ ဖွိတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿကဂ္ဂတာ’ ဒန်မုံကိုအာရိမ္မဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမမင်မ္မဲ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗ်ဗျဟ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ်ကေတ် ဟုံချီတေင်၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေင်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗ်ဗျဟ် ဟုံချီတေင်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေင်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဟုံချီတေင်၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂွပ်ပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစွရိုတ်) ဟုံချီတေင်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစွရိုတ်) ဟုံချီတေင်၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလက်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟုံထွေန်စပ်မဂ်ဂွက်၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမုံကိုစိုတ် ဟုံလိုလ်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂွပ်ပ် (နူပွ သရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစွရိုတ်)၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ် ကိုကာယဒုစွရိုတ်)၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒဒက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ်ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တ် ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တ်ကို(ကာယ)ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမ

ချိန်ညှာန် ဒေက်တက်စိုတ်၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒေက်တက်(ကာယ) ဂကောံ စေတသိက်၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ဒေက်တက်စိုတ်၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမှိုက် ခွေတ်လှတ် ဒေက်တက်(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမှိုက်ခွေတ်လှတ် ဒေက်တက်စိုတ်၊ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလှူတပ်တး ဒေက်တက်ကာယ၊ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမ လှူတပ်တး ဒေက်တက်စိုတ်၊ ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ‘သမ္မဇည’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမထ’ ပွမလလမ်း၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှော်သောင် ဗွဲတောင်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှိုင် နွံရ၊ သအာင်ဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသူးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် န်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) ပဉ္စမစိုတ် တဲဆဝံရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ် ဆဋ္ဌစိုတ် ၁၅၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒိမ္မဟာန်ကောံဥပေက္ခာ မစိုန်သကိုကောံဉာဏ် မဒိမ္မဟာန်ကောံသင်္ခါရ် သွအာရိုက် ဩဩအာရို မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ရူပါရိုက်ဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရိုက်ဒ်တဲ န်တဲ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒ် န်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှိုင် န်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) ဆဋ္ဌစိုတ် တဲဆဝံရ။

၁။ ‘မေဃဝဏ္ဏာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတ်

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲမုန်

ကာမာဝစရကုသိုလ် သတ္တမစိုတ် ၁၅၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩသမယမ္တဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒိမ္မဟာန်ကောံဥပေက္ခာ ပွမသောင်မဇ္ဈဟ် မဟုံစိုန်သကို ကောံဉာဏ်ဂ် သွအာရိုက် ဩဩအာရို မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ရူပါရိုက်ဒ် သဒ္ဓါရိုက်ဒ် ဂန္ဓာရိုက်ဒ် ရသာရိုက်ဒ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုက်ဒ် ဓမ္မာရိုက်ဒ်တဲ န်တဲ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ် ဗွဲမုန်။ ပွဲသမယာ် ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒိဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒ် န်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် န်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ န်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်ဂ် န်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိကေတ် န်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် န်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ် န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသောင်မဇ္ဈဟ် န်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဏ်မှိုက်အာရိုမ္တဲ ဒေက်တက်စိုတ် န်ရ။

‘သဒ္ဓါန္တိ’ ပွမပတေကေတံ ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘ဝိရိယိန္တိ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗုဗ္ဗဟံ ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘မနိန္တိ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္တိ’ ပွမသေ့ဝံမဇ္ဈဟံ ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တိယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒးရး နိရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ် ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး နိရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗုဗ္ဗဟံဗွဲမဒးရး နိရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး နိရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေကေတံ ဟံချီဇတဝ် နိရ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာဟံချီဇတဝ် နိရ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗုဗ္ဗဟံ ဟံချီဇတဝ် နိရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန်ဟံချီဇတဝ် နိရ၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါဝ် (နူပသရာမ်ပါဝ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီဇတဝ် နိရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ် ပါဝ်(နူပသရာမ်ပါဝ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီဇတဝ် နိရ၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံဗွဲပွဲက် နိရ၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလတ် နိရ၊ ‘အနာဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေန်စပ်မဂ္ဂက် နိရ၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမျှကိုစိုတ် ဟံလိုလတ် နိရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတံ ဗွဲမဒးရး နိရ၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂပါဝ် (နူပသရာမ်ပါဝ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နိရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါဝ် (နူပသရာမ်ပါဝ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နိရ၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံ စေတသိက် နိရ၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နိရ၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟံ ပြေဟံသာသာ ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက် နိရ၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟံပြေဟံ သာသာ ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နိရ၊ ‘ကာယမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံ စေတသိက် နိရ၊ ‘စိတ္တမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန်ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နိရ၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမ ဒုင်စရင် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက် နိရ၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒေက်တ် ကိုစိုတ် နိရ၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမျှကိုဒွေတ်လုတ် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက် နိရ၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမျှကိုဒွေတ်လုတ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နိရ၊ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလူ့ တပ်တးဒေက်တ်ကိုကာယ နိရ၊ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလူ့တပ်တးဒေက်တ်ကိုစိုတ် နိရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗုဗ္ဗဟံ နိရ၊ ‘သမထ’ ပွမလလမ် နိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် နိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလု နိရ။

ခရိယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ္ဂုဗ္ဗံ ပွဲသမယဂ္ဂံ ခရိနာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တဏှိမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာ အာဇီဝ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုဂ္ဂံခရိဂမ္ဘိုင်မသွးကျင်တဲတဲအိ)ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ပွဲသမယဂ္ဂံ ခန္တပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မျှကိုအင်္ဂပန်ပြကာ နိရ၊ ‘မဂ်’ မဒိဟိတ် မအာစိုပ်သုဂတိဘဝ မျှကိုအင်္ဂပန်ပြကာ

ဒ်ရ၊ ဗိုလ်တြပြကာဂမ္ဘိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဝါပြကာဂမ္ဘိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဖဿမ္ပဲပြကာ ဒ်ရ ။ ပ ။
ဓမ္မာယတနမ္ပဲပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပဲပြကာ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာ အာဇီဝ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၅၈။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ သဒ္ဓါန္တိ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တိ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗျူဟ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တိယံ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒးရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမဒးရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ်ဗွဲမဒးရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ်ကေတ် ဟံ့ချီတေတ်၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလီပရာ ဟံ့ချီတေတ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟ် ဟံ့ချီတေတ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေတ်၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပိပ် (နုပုသရာမ်ပိပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတေတ်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပိပ် (နုပုသရာမ်ပိပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတေတ်၊ ‘အလောဘ’ ပွမ ဟံ့မ္ပဲပိုက်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလ်၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေ့စပ်မဂ်ဂုက်၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမုံကိုစိုတ် ဟံ့လိုလ်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရ၊ ‘ဟိရိ’ ပွမဂ္ဂပိပ်(နုပု သရာမ်ပိပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပိပ် (နုပုသရာမ်ပိပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒ်ဒ်ကတ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တ ပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ်ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒ်ဒ်ကတ်ကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယ မုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒ်ဒ်ကတ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တမုဒတာ’ ပွမချိန်ညောန် ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒ်ဒ်ကတ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမုံကိုဒွေတ်လုတ် ဒ်ဒ်ကတ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမုံကိုဒွေတ်လုတ် ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလျူတပ်တး ဒ်ဒ်ကတ်ကိုကာယ၊ ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလျူတပ်တး ဒ်ဒ်ကတ် ကိုစိုတ်၊ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ်၊ ‘သမထ’ ပွမလလမ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလု (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပုဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပုမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်

ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတံးဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာ မုဒိတာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) သတ္တမစိုတ် တဲဆဝံရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ် အဋ္ဌမစိုတ် ၁၅၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒိမ္မဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဟံစိုန်သကို ကောံဉာဏ် မဒိမ္မဟာန်ကောံသင်္ခါရဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီမဓိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ရူပါရီကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ နိတ် ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမ ဟံကလံလဖ် နိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ကာမာဝစရကုသိုလ်) အဋ္ဌမစိုတ် တဲရ။

မဟာကုသိုလ်စိုတ် ဒွံပြကာ တဲဆဝံရ။

ဒုတိယဘာဏဝါရ တဲဆဝံကွာရ။

‘ရူပါဝစရကုသလပဒဘာဇနီ’ ပွမပါပရဒ် ဗွင်ခရ်ရူပါဝစရကုသိုလ်

(၁) နယံစတုက္က မထွးတ် ဗိုဇျာန်ပန်ပြကာ ကတိဒ်

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဇျာန်စိုတ် ၁၆၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩသမယမ္တဲ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒိဟိတ် အာစိပ်ရူပဘုံရ)။ လူအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် လူအာနူခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်တဲဟောင် အာစိပ် ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒိမ္မဟာန်ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ်, မကတိုဒ်ကျင် ဟိတ်နူလူအာ နူနီဝရဏ, မွဲကို‘ဝိတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒိတ်သိုဒ် မွဲကို အာရီခဲၣ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ် နိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဇျာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဇျာန်စိုတ် ၁၆၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒိဟိတ် အာစိပ်ရူပဘုံရ)။ အာစိပ်ဒုတိယဇျာန် (ကလိဝံဒုတိယဇျာန်) မဒိပွဲသန္တာန်ဇကု ဟိတ်ပွမ ကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တ်ကို‘ဝိတက်’ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ်ဂမ္တိုင်,

မလေပ်ကိုဖြင်ကောင်တစိုတ်ဗွဲမလောန့်၊ မလေပ်ကိုဇော်ပွပ် ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဒိတ်မပြဲတဲမဒ်၊ မဟံ့မွဲကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဟံ့မွဲကို ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ မကတိန် ဟိုတ်နူ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်၊ မှုကို ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်၊ မှုကိုအာရီမဲ့ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိကေတ် ဒ်ရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မျိုက်အာရီမဲ့ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတော်ကေတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗျုဟ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သောမနဿိန္တီ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ။ ။ ပ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ဒ်ရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလုလု ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ပွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာဟာရဓါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယာပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဇာန်မျိုက်အင်္ဂီပြကာ ဒ်ရ၊ ‘မဂ်’မဒ်ဟိုတ်မတိတ်ဗူးနူကာမ မှုကိုအင်္ဂီပန်ပြကာ ဒ်ရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဗဿမ္ပပြကာ ဒ်ရ ။ ပ။ ဓမ္မာယတနမ္ပပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပပြကာ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ပွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၆၂။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘ်မွဲဒ်ရော? ‘ဗဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျဟ်၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မျိုက်အာရီမဲ့ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတော်ကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗျုဟ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန်

ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြီယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွတိညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ် ဖြဟတ်ဗွဲမဒးရး၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလုပ် (နှံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တု ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတု ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်တု ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတုံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ် ကိုဟိုတ်တု မကတိုန် မဒ်တုတုခြာ (နူကိုဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တုတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိသဘဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဇျာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲခမုန်

ရူပါဝစရကုသိုလ် တတိယဇျာန်စိုတ် ၁၆၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဇော်ပွင်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွင်တဇျာန် မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နူကျဟ်မွဲ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ကို သေဝ်မဇ္ဈဟ်ဒ်တုကို ချိုက်ပေင်တကောံ ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ်ဒ်တုကို ချိုက်ပေင်တကောံ ‘သမ္မုဇေည’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ) ဗွဲမဒးရးဒ်တုကို ပဒတ်ရ၊ နကိုကာယဂ် ဒင်စသိုင် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်ရ၊ ဩဟိုတ်နူ တတိယဇျာန်မွဲ ပူဂိုလ်အရီုဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုကျ်တအ်ဂ် ထိုင်သးတ ပူဂိုလ်မကလိဝံ တတိယ ဇျာန်ဂ် ရဲဝံမွဲ ‘သေဝ်မဇ္ဈဟ်မာန်ကွေရသွံ၊ မျှံကို ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ်ကွေရသွံ၊ မျှံပကတိ မံင်တ ဗွဲတသိုန်ကွေရသွံအိုတ်ရ၊ အာစိုပ်တတိယဇျာန် (ကလိဝံတတိယဇျာန်) မျှံကိုအာရီုဇေ ပထဝီ ကသိုဏ်ဟေင်တု ပဒတ်ရ။

ဝရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီကေတ် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမ ဒ်တသိုန် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မျှံကိုအာရီုမွဲ ဒ်ဒက်တကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြီ’ ပွမပတေ် ကေတ်ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သတိန္ဒြီ’ ပွမဗျုဟ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သောမနဿိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြီယံ’ ပွမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ဒ်ရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံ လုပ် ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္မိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္မိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္မိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ပွဲသမယဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယံပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂါပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’မဒိဟိုတ် မတိတ်ဗူးနူကာမ မုံကိုအင်္ဂါပန်ပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိတ်ပိပြကာဂမ္မိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္မဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္မဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္မိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္မိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန်အိုတ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္မိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၆၄။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓာ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မှုဟ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒေန်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒေက်တ် ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ်ကောတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိ ကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွတိညာတ်ကောတ် ဗွဲမဒေရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒေရး၊ (သမ္မာ သတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုလု (နှံရ)။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္မိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္မိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိသဘ်ဝွံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် တတိယဇာန်စိုတ် တဲဆဝွံရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် စတုတ္ထဇာန်စိုတ် ၁၆၅။ မုရ်ခရ်ဂမ္မိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နဂွံကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒိဟိုတ်

မအာစိပ်ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နုပွမပါကော့‘သုခ’ တသိန်ကာယကို ဟိုတ်နုပွမပါကော့‘ဒုက္ခ’ ဒဒိန် ကာယကို ဗွဲကိုပ်ကွာဟောင် ဟိုတ်ပွမပျိုတ်လလမ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘သောမနဿ’ ပွမဒ် တသိန်စိုတ် ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဒ်ဒဒက်စိုတ်ဂမ္ဘိုင်ကိုက်ရ အာစိပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇာန်) မဟံမွဲကို‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒဒိန် ဟံမွဲကို‘သုခ’ ပွမဒ်တသိန်၊ မွဲကိုပွမသအးဇုပ္ပိပ္ပူ။ ဒဒက်တ်ကို‘သတိ’ ပွမဒ်ဗျုဟ် မိန်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဂပ်ဝ်ကတိဗဒ်ကို၊ မွဲအာရီုသေ့ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။

သရုပ်ခရ် ဗွဲခမုန်။ ဗွဲသမယကို ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နှိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နှိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် နှိရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီကေတ် နှိရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နှိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မွဲကိုအာရီုမွဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗုဗျဟ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘မနိန္တီ’ ပွမတီ ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္တီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး နှိရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရး နှိရ၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ ကလိုလဖ် နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအောင်နူဂ်ဗုန် ဗွဲသမယကို ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

‘ကောဠာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ဗွဲသမယကို ခန္တပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယံပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မွဲကိုအင်္ဂါပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗူးနုကာမ မွဲကိုအင်္ဂါပန်ပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအောင်နူဂ်ဗုန် ဗွဲသမယကို ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၆၆။ ။ ပ ။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဟ် မုသဘ်မွဲ နှိုက်ရော? ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေ ကဂ္ဂတာ’ ဒေသ်မျိုက်အာရီမွဲ ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗျုဟ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ် ဩဟတ်ဗွဲမဒးရး၊ (သမ္မာသတိ၊သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဟ် (နွံရ)။ သအာင်နုက်ပုန် ပွဲသမယဟ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တု ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတု ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်တု ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကို ဟိုတ်တု မကတိုဒ် မဒ်တုတုဟ်ခြာ (နုက်ဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တုတအ်)ဟ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဟ် နှိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

နယံစတုက္က မထွေးတ် ဗိုဇ္ဈာန်ပန်ပြကာ ကတိုဒ် တဲဆဝံရ။

(၂) နယံပဉ္စက မထွေးတ် ဗိုဇ္ဈာန်မသုန်ပြကာဂမ္တိုင် ကတိုဒ်

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပထမဇ္ဈာန်စိုတ် ၁၆၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဟ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဇ္ဈောပုင်တ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈောပုင်တ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်ရူပဘုံရ)။ လုအာနုကာမဂ္တိုင်တုဟောင် လုအာနုဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်တုဟောင် အာစိုပ် ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂွံပဌမဇ္ဈာန်) ။ ပ ။ မွဲအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဟ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ် အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဇ္ဈာန်စိုတ် ၁၆၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဟ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဇ္ဈောပုင်တ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈောပုင်တ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ အာစိုပ်ဒုတိယဇ္ဈာန် (ကလိဂွံဒုတိယဇ္ဈာန်) ဟံမွဲကို ‘ဝီတက်’ ပွမချပ်တု မွဲအယာ်မာတ် ‘ဝီစာရ’ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်ဟောင်, မကတိုဒ်ဟိုတ်နု ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်, မွဲကို ‘ဝီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ်, မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တု ပဒတ်ရ။

သရုပ်ရံ ဗွဲခမ္မန်။ ဗွဲသမယာဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် နှိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နှိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် နှိရ၊ ‘စိတိ’ ပွမတိကေတ် နှိရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် နှိရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျှိုက် နှိရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒိတသိုမ် နှိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမျှိုက်အာရိမ္မံ ဒဒက်တ်ကိုစိတ် နှိရ၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေကေတ် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမပဉ္စုဟ် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘မနိန္ဒြိယ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သောမနဿိန္ဒြိယ’ ပွမဒိတသိုမ်စိတ် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ်ဗွဲဒးရး နှိရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲဒးရး နှိရ၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလှလှံ နှိရ။

ရံယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ဗွဲသမယာဂ် ရံနာမ်ဂမ္ဘိုင်မဝံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုရံဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ရံဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

‘ကောဠာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ဗွဲသမယာဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မျှိုက်အင်္ဂပန်ပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’မဒိဟိုတ်မတိတ်ဗူးနူကာမ မျှိုက်အင်္ဂပန်ပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဗဿမ္မဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္မဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မဲပြကာ နှိရ။

ရံယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ဗွဲသမယာဂ် ရံနာမ်ဂမ္ဘိုင်မဝံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုရံဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ရံဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၆၉။ ။ ပ ။ ဗွဲသမယာဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘ်မွဲ နှိဂ်ရော? ‘ဗဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှဟ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျှိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမျှိုက်အာရိမ္မံ ဒဒက်တ်ကိုစိတ်၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမပဉ္စုဟ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ်

ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမဒးရး၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှိုင် (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ပါစွဲလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစွဲလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစွဲလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမၠိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိရ်ဂမၠိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိသဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဇျာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် တတိယဇျာန်စိုတ် ၁၇၀။ မုရ်ခရ်ဂမၠိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွင်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွင်တဇျာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နုမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်ဂမၠိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်တတိယဇျာန် (ကလိဂွံတတိယဇျာန်) မွဲအာရီ ခေပ်ထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ န်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် န်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ န်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် န်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီကေတ် န်ရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် န်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန် န်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မွဲကိုအာရီမ္မဲ ဒဒက်တကိုစိုတ် န်ရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတော်ကေတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗျူဟ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘မနိန္တီ’ ပွမ တီကေတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘သောမနသိန္တီ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး န်ရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး န်ရ၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက် ထံက်ပင် န်ရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှိုင် န်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကာဂမၠိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ခရ်နာမ်ဂမၠိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိရ်ဂမၠိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ပွဲသမယဟ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမၠိုင် န်အိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမၠိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမၠိုင် န်အိုတ်ရ၊ အာဟာရဓါပြကာဂမၠိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမၠိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဇျာန်မွဲကိုအင်္ဂပိပြကာ န်ရ၊ ‘မဂ်’မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗူးနုကာမ မွဲကိုအင်္ဂပန်ပြကာ

ဒ်ရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဖဿမ္ပဲပြကာ ဒ်ရ ။ ပ ။
ဓမ္မာယတနမ္ပဲပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပဲပြကာ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၇၁။ ။ ပ ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘမ္ပဲ ဒ်ဂ်ရော? ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ(ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိုလဖိုက် (နွံရ)။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် တတိယဇ္ဈာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်စိုတ် ၁၇၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယဂ် ဇော်ပွပ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွပ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်ပွမကျဟ်မ္ပဲ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မိုက်ကို ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်) မုံအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမ ဖအောင်ဗတိုက် ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိကေတ် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိဒ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒက်တကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ(ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဝံအလို အသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိန္တီ’ ပွမတိ ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သောမနသိန္တီ’ ပွမဒ်တသိဒ်စိုတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီယံ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊

‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးဒ်ရ၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ဒ်ရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာယတနစါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဓာတ်စါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယံပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂါပြကာ ဒ်ရ၊ ‘မဂ်’မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗူးနုကာမ မုံကိုအင်္ဂါပန်ပြကာ ဒ်ရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဖဿမွဲပြကာ ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၇၃။ ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘ်မွဲ ဒ်ဂ်ရော? ‘ဖဿ’ ပွမလက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မှုဟ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရိယံ ဒ်ဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင်‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ် ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် စတုတ္ထဇာန်စိုတ် တဲဆဝံရ။

ရူပါဝရကုသိုလ် ပဉ္စမဇ္ဈာန်စိတ် ၁၇၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နဂ္ဂကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဉ္စမဇ္ဈာန် (ကလိဝံ ပဉ္စမဇ္ဈာန်) မွဲကိုအာရီုညေံ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။

ဝရ်ခမ္မန်။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိုရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိုရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နိုရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် နိုရ၊ ‘စိတ်’ ပွမတိကေတ် နိုရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နိုရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မွဲကိုအာရီုညေံ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ် နိုရ၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေံကေတ် ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗျူဟ် ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ပညိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘မနိန္ဒြိယ’ ပွမတိ ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ် ကေတ်ဗွဲမဒးရး နိုရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမဒးရး နိုရ၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ)။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် နိုရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နိုရ။

ဝရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအောင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ဝရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ဝရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသ။ ပွဲသမယဟ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ အာဟာရဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဇ္ဈာန်မွဲကိုအင်္ဂါပြကာဂ် နိုရ၊ ‘မဂ်’မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗွဲနူကာမ မွဲကိုအင်္ဂါပန်ပြကာ နိုရ၊ ဗိုလ်ထပ်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္ပဲပြကာ နိုရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္ပဲပြကာ နိုရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပဲပြကာ နိုရ။

ဝရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအောင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ဝရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ဝရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၁၇၅။ ။ ပ ။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘ်မ္ပဲ နိုဂ်ရော? ‘ဖဿ’ ပွမလက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မွဲကိုအာရီုညေံ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ်၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိယ’ ပွမပတေံကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်

ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္ဒြိ’ ပွမဗျုဟ်ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိ’ ပွမတန်ကြန်ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္ဒြိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ (သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ) ။ ပ ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် (နှံရ)။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစွဲလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစွဲလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစွဲလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွဲ(စိုတ်)ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်တဲ ဓရ်နာမ်ဂ်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုဓရ်မိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိသဘဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နယ်ပဉ္စက ထွေးတဲဗိုဇျာန်မသုန်ပြကာ ကတိုန် တဲဆဝံရ။

‘စတဿော ပဋိပဒါ’ ဒွေတ်ပန်ပြကာ

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇျာန် ၁၇၆။ မုရ်ဓရ်မိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ စာ်စူးအာနူကာမမိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ဗျိုန်လျ၊ မွဲအာရီဇဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှံရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် နှံရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညဇျာန် ၁၇၇။ မုရ်ဓရ်မိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ စာ်စူးအာနူကာမမိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ပြဟ်ပြေဟ်, မွဲအာရီဇဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှံရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် နှံရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇျာန် ၁၇၈။ မုရ်ဓရ်မိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ စာ်စူးအာနူကာမမိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ဗျိုန်လျ, မွဲအာရီဇဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှံရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် နှံရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညဇ္ဇာန် ၁၇၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇ္ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ စာ်စူးအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဇာန် (ကလိဂွံပဌမဇ္ဇာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်ပြဟ်ပြေဟ်, မွဲအာရီဇျဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကို ဒုတိယဇ္ဇာန်ဂမ္ဘိုင် ၁၈၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇ္ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ဟိုတ်အာ ဒဒက်တကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဂွံဒုတိယဇ္ဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဇာန် မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဇျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ၊ မွဲအာရီဇျဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဇျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ် ပြဟ်ပြေဟ်, မွဲအာရီဇျဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ် ချိန်လျ, မွဲအာရီဇျဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ် ပြဟ်ပြေဟ်, မွဲအာရီဇျဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘စတသော ပဋိပဒါ’ ဒွေတ်ပန်ပြကာ တဲဆဝံရ။

‘စတ္တာရိ အာရမ္မဏာနိ’ အာရီပန်ပြကာ

ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇ္ဇာန် ၁၈၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇ္ဇာန် ဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လူအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဇာန် (ကလိဂွံပဌမဇ္ဇာန်) (ဟွံဂွံဒွေတ်လုတ် လဝ်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂွံဇ္ဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီမဉ် (အယာ် မာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဇျဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇ္ဇာန် ၁၈၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇ္ဇာန် ဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လူအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဇာန် (ကလိဂွံပဌမဇ္ဇာန်) (ဟွံဂွံဒွေတ် လုတ်လဝ်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂွံဇ္ဇာန်မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ ဟဂပ်ဝ် စတ်ဗွတ်(မလဲလး ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီဇျဲပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၁၈၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် နှိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လုအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဟဂပ်ဝ် ဇတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီမဉ် (အယာံမာတ်ကွဲခေါ်သွတ်), မွဲကိုအာရီမဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၁၈၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် နှိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လုအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဟဂပ်ဝ် ဇတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ အစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကို အာရီ ဟဂပ်ဝ်ဇတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္ပဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီမဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇျာန်ဂမ္ဘိုင် ၁၈၅။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန်လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမ ဇွိတ်သပေါတ် ။ ပ ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇျာန် (ကလိဝံဒုတိယဇျာန်) ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန် (ဟဝံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီမဉ် (အယာံမာတ်ကွဲခေါ်သွတ်), မွဲကို အာရီမဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ (ဟဝံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ် လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂပ်ဝ်ဇတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္ပဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီမဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ မဟဂပ်ဝ်ဇတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တုဟ်န ကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီမဉ် (အယာံမာတ်ကွဲခေါ်သွတ်), မွဲကိုအာရီမဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ မဟဂပ်ဝ်ဇတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တုဟ်န ကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီ ဟဂပ်ဝ်ဇတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္ပဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီမဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမ တုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

စတ္တာရိ အာရမ္မဏာနိ’ အာရီပန်ပြကာ တဲဆဝံရ။

နယ် 'အာရမ္မဏပဋိပဒါမိဿက သောဠသက္ခတ္တက'

စောန်ထွေးတ် အာရိက္ခေတ် နှစ်ဇော်ပွတ်တဲ ဗိဇ္ဇာန်စုံတြုကာ ကတိန်

(ပဌမဇ္ဈာန်)

(၁) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၁၈၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ် အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ် ဇ္ဈာန်မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊ (ဟဂုံဒွေတ်လုတ် လင်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂုံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်၊ မွဲကိုအာရိမဉ် (အယံ မာတ်ကွဲခေါ်သွတ်), မွဲကိုအာရိဉ် ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၂) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၁၈၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ် တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊ (ဟဂုံဒွေတ်လုတ် လင်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂုံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်၊ မွဲကိုအာရိ မဟဂပ်ဝ် ဓတ်ဗွတ်(မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရိဉ်ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ် အိုတ်ရ။

(၃) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၁၈၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ် တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊ မဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လင်တဲဒွဲတဲ တွဟ်နကလိဂုံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ညံဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရိ မဉ် (အယံမာတ်ကွဲခေါ်သွတ်), မွဲကိုအာရိဉ်ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ် အိုတ်ရ။

(၄) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၁၈၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊ မဟဂပ်ဝ်

ဓာတ်ဗူတံ (ဒွေတိလုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ ညံဒ်အစောံသတ္တိမဇ္ဈေတိ), မွဲကုာ်အာရီ ဟဂပ်ဓာတ်ဗူတံ (မလဲလးဟံမွဲကုာ်ဗူတံဗူတံ), မွဲကုာ်အာရီညံ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလုဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၅) ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္ပဏဇျာန် ၁၉၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ် အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈေပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံ ပဌမဇျာန်) မွဲကုာ်ဒွေတိမဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, (ဟံဂွံဒွေတိလုတ်လပ် ဇ္ဈေတိ တုဟ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ) မွဲကုာ်အစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကုာ်အာရီမဉ် (အယာ်မာတ် ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကုာ်အာရီညံ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလုဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၆) ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္ပဏဇျာန် ၁၉၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈေပုတ် ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မွဲကုာ်ဒွေတိမဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, (ဟံဂွံဒွေတိ လုတ်လပ်ဇ္ဈေတိ တုဟ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ) မွဲကုာ်အစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကုာ်အာရီ မဟဂပ်ဓာတ်ဗူတံ (မလဲလး ဟံမွဲကုာ်ဗူတံဗူတံ), မွဲကုာ်အာရီညံ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလုဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၇) ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္ပဏဇျာန် ၁၉၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈေပုတ် ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မွဲကုာ်ဒွေတိမဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, မဟဂပ် ဓာတ်ဗူတံ (ဒွေတိလုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ ညံဒ်အစောံသတ္တိမဇ္ဈေတိ), မွဲကုာ်အာရီမဉ် (အယာ်မာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကုာ်အာရီညံ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလုဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၈) ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္ပဏဇျာန် ၁၉၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈေပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မွဲကုာ်ဒွေတိမဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်,

မဟဂင်္ဂဝတ်ဗုဒ္ဓ (ဒွေတိလုတ်လင်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ ခွဲဒအစောံ သတ္တိမဇ္ဈေ), မွဲကိုအာရီ ဟဂင်္ဂဝတ်ဗုဒ္ဓ (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗုတ်ဗုတ်), မွဲကိုအာရီဇွဲ ပထဝီ ကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ ဒ်ရ။ ပ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံ ကလံလံ နီရ။ ပ။ ဓရ်မ္မိုင်ဂုံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၉) သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၁၉၄။ မုရ်ဓရ်မ္မိုင် ဂုံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇေပုတ် တဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂ္မိုင်တဲဟောင်။ ပ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတိမဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချီန်လု၊ (ဟုံဂုံဒွေတိလုတ်လင်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီမဇ္ဈေ (အယာ်မာတ်ကွဲ ခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဇွဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ ဒ်ရ။ ပ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလံ နီရ။ ပ။ ဓရ်မ္မိုင်ဂုံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၁၀) သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၁၉၅။ မုရ်ဓရ်မ္မိုင် ဂုံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇေပုတ် တဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂ္မိုင်တဲဟောင်။ ပ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတိမဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချီန်လု၊ (ဟုံဂုံဒွေတိလုတ်လင်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂင်္ဂဝတ်ဗုဒ္ဓ (မလဲလးဟုံမွဲကိုဗုတ်ဗုတ်), မွဲကိုအာရီဇွဲပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ ဒ်ရ။ ပ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလံ နီရ။ ပ။ ဓရ်မ္မိုင်ဂုံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၁၁) သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၁၉၆။ မုရ်ဓရ်မ္မိုင် ဂုံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇေပုတ် တဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂ္မိုင်တဲဟောင်။ ပ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတိမဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချီန်လု၊ မဟဂင်္ဂဝတ်ဗုဒ္ဓ (ဒွေတိလုတ်လင်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ ခွဲဒအစောံသတ္တိမဇ္ဈေ), မွဲကိုအာရီ မဇ္ဈေ (အယာ်မာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဇွဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ ဒ်ရ။ ပ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလံ နီရ။ ပ။ ဓရ်မ္မိုင်ဂုံ ဂုံယုကုသိုလ် အိုတ်ရ။ ပ။

(၁၂) သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၁၉၇။ မုရ်ဓရ်မ္မိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇေပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇေပုတ်တဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနူကာမဂ္မိုင်တဲဟောင်။ ပ။ အာစိုပ် ပဌမဇျာန်(ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတိမဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချီန်လု၊ မဟဂင်္ဂဝတ်ဗုဒ္ဓ (ဒွေတိလုတ်လင်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ ခွဲဒအစောံသတ္တိမဇ္ဈေ), မွဲကိုအာရီ

ဟဂင်္ဂဝတ်ဗ္ဗတ် (မလှဲလး ဟွံမွဲကိုဗ္ဗတ်ဗ္ဗတ်), မွဲကိုအာရီဍဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၁၃) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ပရိတ္တာပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၁၉၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟွံဝံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန်မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီမဉုန် (အယာံမာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဍဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၁၄) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၁၉၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟွံဝံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂင်္ဂဝတ်ဗ္ဗတ် (မလှဲလးဟွံမွဲကိုဗ္ဗတ်ဗ္ဗတ်), မွဲကိုအာရီဍဲပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၁၅) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၂၀၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂင်္ဂဝတ်ဗ္ဗတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ဍဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီမဉုန် (အယာံမာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဍဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၁၆) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၀၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂင်္ဂဝတ်ဗ္ဗတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ဍဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီ ဟဂင်္ဂဝတ်ဗ္ဗတ် (မလှဲလး ဟွံမွဲကိုဗ္ဗတ်ဗ္ဗတ်), မွဲကိုအာရီဍဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ

ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလှ်လှ် နှိရ ။ ပ ။
ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကို ဒုတိယဇာန်ဂမ္ဘိုင်

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇာန် ၂၀၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်
အိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ (ဇော်ပွတ်ဇာန်
မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို ‘ဝိတက်’
ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန်
။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန် ။

- (၁) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, (ဟဝံဒွေတ်လုတ်လပ်
ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီမချန်
(အယံမာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။
- (၂) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, (ဟဝံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ
တုဟ်နကလိဝံဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂပ်ဝ်
ဓတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။
- (၃) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗွတ် (ဒွေတ်
လုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇာန် မဒ်လတူ ညေဒအစောံသတ္တိမအောန်), မွဲကို
အာရီမချန် (အယံမာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။
- (၄) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗွတ် (ဒွေတ်
လုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇာန် မဒ်လတူ ညေဒအစောံသတ္တိမအောန်), မွဲကို
အာရီ ဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီ
ကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။
- (၅) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, (ဟဝံဒွေတ်လုတ်
လပ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ
မချန် (အယံမာတ်ကွဲခေါ်သုတ်), မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။
- (၆) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, (ဟဝံဒွေတ်လုတ်
လပ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကို
အာရီ မဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မွဲကိုအာရီဇေ ပထဝီ
ကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။

- [illegible]

(၁၆) မျှော်ကိုဒွေတ်မဒ္ဒိတသိုဝ် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်၊ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒွေတ် လုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ္ဒိလတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇ္ဈေန်), မျှော်ကို အာရီ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံဗ္ဗကိုဗွတ်ဗွတ်), မျှော်ကိုအာရီဇဲ ပထဝီကသိုဏ် ဟေင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ ကလံလံဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နယံသောဠသက္ခတ္တက တဲဆဝံရ။

စောန်ထွးကို ဗိုဇျာန်ဂ်တြပြကာ မျှော်ကိုအာရီကသိုဏ် ဒစံပြကာ ကတိဒ်
နယံ ‘အဋ္ဌကသိဏ သောဠသက္ခတ္တက’

ဇျာန်ဂ်မျှိုင် မျှော်အာရီ မပတမ်ကိုဗိုအဝဏ်ကသိုဏ်ဍုင် ၂၀၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ် အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ္ဒိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနုကာမဂ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံ ပဌမဇျာန်) မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝန်အာပေါကသိုဏ် ဍုင် ။ ပ ။ မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝန်တေဇော ကသိုဏ် ပွတ် ။ ပ ။ မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝန်ဝါယောကသိုဏ် ကျာ ။ ပ ။ မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝန်နီလကသိုဏ် လမ္မက် ။ ပ ။ မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝန်ပီတကသိုဏ် သာ်မိတ် ။ ပ ။ မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝဏ်လောဟိတကသိုဏ် ဗကေတ် ။ ပ ။ မျှော်အာရီဇဲ ဗိုအဝန်ဩဒါတကသိုဏ် ဗုတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလံဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နယံ ‘အဋ္ဌကသိဏသောဠသက္ခတ္တက’ ဗိုဇျာန်ဂ်တြပြကာ

မျှော်ကိုအာရီကသိုဏ် ဒ္ဓံပြကာ ကတိဒ် တဲဆဝံရ။

ဇ္ဇော်ပွပ်ဓလိုချိုက်ကွေ်အာရီတဲ မကလိဝံ ‘အဘိဘာယတန’ဇျာန်ဂ်မျှိုင်
နယံသုဒ္ဓိက

ပဌမဇျာန် ၂၀၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွတ် ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ္ဒိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံဗ္ဗာ် သေုင်သာ်ဗိုအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္တိုင်) ပွဲသန္တာန်ကျေတဲ မှာ်သေုင် တ်သာ်ဗိုအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ။ ဓလိုချိုက်ကွေ်သာ်ဗိုအဝန် ကသိုဏ်ဂမ္တိုင်မကုန် (ဗုတ်တုာ်ကွေ်ခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစွတ်)ရ။ ရဲသာ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လုအာနုကာမဂ္တိုင်ဟေင်တဲ ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမ

ဇရာနိ)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဉ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇရာနိဂမ္ဘိုင် ၂၀၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇရာနိ) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇရာနိ မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမာ်သေ့ဝ်သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဇကုတဲ့ မာ်သေ့ဝ်သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက် ကေံသဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗွတ်တုာ်ကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ။ ရံသဉ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ့) ဟိုတ်နမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်။ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံဒုတိယဇရာနိ ။ ပ ။ တတိယဇရာနိ ။ ပ ။ စတုတ္ထဇရာနိ ။ ပ ။ ပဌမဇရာနိ ။ ပ ။ ပဉ္စမဇရာနိတဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဉ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နယသုဒ္ဓိက တဲဆဝံရ။

‘စတသော ပဋိပဒါ’ ဒွေတ်ပန်ပြကာ

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇရာနိ ၂၀၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇရာနိ) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇရာနိ မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမာ်သေ့ဝ်သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဇကုတဲ့ မာ်သေ့ဝ်သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက် ကေံသဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗွတ်တုာ်ကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ။ ရံသဉ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ့) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံပဌမဇရာနိ မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ဗျိုန်လျာ်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဉ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိညဇရာနိ ၂၀၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇရာနိ) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇရာနိ မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမာ်သေ့ဝ် သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ့ မာ်သေ့ဝ်သဉ် သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက်ကေံ သဉ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗွတ်တုာ်ကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ။ ရံသဉ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ့) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံပဌမဇရာနိ မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဉ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇ္ဈာန် ၂၀၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွာန်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွာ်သေဝ် သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ကေုတဲ မွာ်သေဝ်တ သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက် ကေုသာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ၊ ရံသာ်ဝံ (ပုပ္ဖိတဲ) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂုံပဌမဇျာန် မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိညဇ္ဈာန် ၂၀၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွာန်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွာ်သေဝ် သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ကေုတဲ မွာ်သေဝ်တ သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကေု သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ၊ ရံသာ်ဝံ (ပုပ္ဖိတဲ) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂုံပဌမဇျာန် မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကို ဒုတိယဇျာန်ဂမ္ဘိုင် ၂၁၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွာန်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွာ်သေဝ် သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ကေုတဲ မွာ်သေဝ်တ သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကေု သာ်ဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ၊ ရံသာ်ဝံ (ပုပ္ဖိတဲ) ။ ပ ။ ဟိုတ်နုမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂုံဒုတိယဇျာန် ။ ပ ။ တတိယဇျာန်။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန် မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန် ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြဟ် ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ် ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘စတဿော ပဋိပဒါ’ ဒွေတ်ပန်ပြကာ တဲဆဝံရ။

‘ဒွေအာရမ္မဏာနိ’ အာရိဓါပြကာ

ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇာန် ၂၁။ မရခရဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွှ်သေဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇောတု မှ်သေဝ်တ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပ္ပမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုဍိုက်ကွေံသာဗ္ဗိ အဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗွတ်တုကွေံသော်သွတ်)တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်ဟေင်တု ။ ပ ။ ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မဒ် (ဗွတ်တုကွေံသော်သွတ်)တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လှူအာနူကာမ ဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဂွံပဌမဇာန်) (ဟဂွံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတု တွဟ်န ကလိဂွံဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရိမကုန် (ဗွတ်တုကွေံသော် သွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလံ န်ရ ။ ပ ။ ဓရဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇာန် ၂၁၂။ မရခရဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွှ်သေဝ်သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဇောတု မှ်သေဝ်တ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုဍိုက် ကွေံသာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗွတ်တုကွေံသော်သွတ်)တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဂွံ ပဌမဇာန်) မဟဂပ်ဝဲဓတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တုဒ်တု တွဟ်နကလိဂွံဇာန် မဒ်လတူ ဒေဒ အစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရိမကုန် (ဗွတ်တုကွေံသော်သွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလံ န်ရ ။ ပ ။ ဓရဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇာန်ဂမ္ဘိုင် ၂၁၃။ မရခရဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွှ်သေဝ်သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဇောတု မှ်သေဝ်တသာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုဍိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗွတ်တုကွေံသော်သွတ်)တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) ။ ပ ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်, ‘ဝိစာရ’ ပွမဒွိတ်သပေါတ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန် (ဟဂွံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတု တွဟ်နကလိဂွံဇာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရိမကုန် (ဗွတ်တုကွေံ သော်သွတ်) ။ ပ ။ မဟဂပ်ဝဲဓတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တုဒ်တု တွဟ်နကလိဂွံဇာန် မဒ်လတူ

ဧည့်အစောသတ္တိမဇ္ဈေ၊ မှုကိုအာရုံမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘ဒေအာရမ္မဏာနိ’ အာရုံဝါပြကာ တဲဆဝံရ။

နယ်‘အာရမ္မဏပဋိပဒါမိဿကအဋ္ဌက္ခတ္တက’ စွောန်ထွေးတ်အာရုံ

ဒွေတ်နှရ်ပုတ်တဲ ဗိုဇျာန်ဒွံပြကာ ကတိန်

ပဌမဇျာန်

(၁) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၂၁၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျကုသိုလ် အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေတု မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရ်သဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ကလိဝံပဌမဇျာန် မှုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခဲဇျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ (ဟုံဝံ ဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ) မှုကိုအစောသတ္တိမအောန်, မှုကိုအာရုံ မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၂) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၂၁၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေတု မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရ်သဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ကလိဝံပဌမဇျာန် မှုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခဲဇျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗုတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ဧည့်အစောသတ္တိ မဇ္ဈေ), မှုကိုအာရုံမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၃) ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၂၁၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျကုသိုလ် အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန်

မဒိဟိတမအာစိဝံ ရူပဘုံရ)။ ဟံမှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒကိတ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေတု မှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမှးသန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိက်ကော သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကွန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တု ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရသဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိဝံ ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန် မှုကိုဒွေတ်မဒိဒိခိုင်သေင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟံဝံဒွေတ်လုတ်လင်ဏီတု တွာန်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒိလတူ) မှုကိုအစောသတ္တိမအောန်, မှုကို အာရိမကွန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၄) ဒုက္ခပဋိပဒါဒိဗျာဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၂၁၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိတ်(ဇ္ဈာန်) တွာန်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ် တဇ္ဈာန် မဒိဟိတမအာစိဝံ ရူပဘုံရ)။ ဟံမှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒကိတ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေတု မှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမှးသန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိက်ကော သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကွန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တု ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရသဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိဝံ ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန် မှုကိုဒွေတ်မဒိဒိခိုင်သေင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂပ်ဝံဓတ်ဗုတ် (ဒွေတ်လုတ်လင်တုဒ်တု တွာန်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒိလတူ ခွဲဒအစောသတ္တိ မဇ္ဈာန်), မှုကိုအာရိမကွန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၅) သုခပဋိပဒါဒိဗျာဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၂၁၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိတ်(ဇ္ဈာန်) တွာန်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ် တဇ္ဈာန် မဒိဟိတမအာစိဝံ ရူပဘုံရ)။ ဟံမှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒကိတ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေတု မှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမှးသန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိက်ကော သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကွန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တု ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရသဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိဝံ ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန် မှုကိုဒွေတ်မဒိဒိခိုင်သေင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လှူ, (ဟံဝံဒွေတ် လုတ်လင်ဏီတု တွာန်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒိလတူ) မှုကိုအစောသတ္တိမအောန်, မှုကိုအာရိမကွန် (ဗုတ်တွာကွဲခေါ်သွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၆) သုခပဋိပဒါဒိဗျာဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၂၁၉။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု ကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဇော်ပွတ်ဟိတ်(ဇ္ဈာန်) တွာန်နကတိဒ်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပွတ် တဇ္ဈာန် မဒိဟိတမအာစိဝံ ရူပဘုံရ)။ ဟံမှာသေဝံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒကိတ်မပတမ်ကို

သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေယျာတေ မှာသေဝံတ သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိပျိုက်ကော သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရသံဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနုကာမမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မှုံကိုဒွေတ်မဒိတသိန် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ၊ မဟဂပ်ဝံ ဓတ်ဗုတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲဒိတဲ တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒိလတူ ခွဲဒအစောသတ္တိမဇ္ဈေန်), မှုံကိုအာရီမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဗ် ဒိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၇) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၂၂၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ် အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဈေပုဝ်တဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိဒိ ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဈေပုဝ် တဇျာန် မဒိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံမှ်သေဝံ သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေယျာတေ မှာသေဝံတ သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိပျိုက်ကော သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရသံဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနုကာမမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မှုံကိုဒွေတ်မဒိတသိန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟံဝံ ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲတဲ တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒိလတူ) မှုံကိုအစောသတ္တိမအောန်, မှုံကိုအာရီ မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဗ် ဒိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၈) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန် ၂၂၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဈေပုဝ်တဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိဒိပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဈေပုဝ် တဇျာန် မဒိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံမှ်သေဝံ သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကို သော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေယျာတေ မှာသေဝံတ သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိပျိုက်ကော သာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရသံဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနုကာမမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မှုံကိုဒွေတ်မဒိတသိန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂပ်ဝံ ဓတ်ဗုတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲဒိတဲ တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒိလတူ ခွဲဒအစောသတ္တိမဇ္ဈေန်), မှုံကိုအာရီမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဗ် ဒိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇျာန်ဂမ္ဘိုင် ၂၂၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂံရော? ဩပွဲ သမယမ္မ ဇ္ဈေပုဝ်တဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိဒိ ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဈေပုဝ်တဇျာန် မဒိဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံမှ်သေဝံသာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဇေယျာတေ မှာသေဝံတသာဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိပျိုက်ကော

သင်္ခါအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင်မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသင်္ဂ (ပျပ်စိုတ်တဲ့) ။ ပ ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို 'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဖွိတ်သပေါတ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဂွံဒုတ်ယဇျာန် ။ ပ ။ တတ်ယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန်

- (၁) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ (ဟွံဂွံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ မုံကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မုံကိုအာရီမကုန် (ဗုတ် တောကွဲခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၂) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒွေတ် လုတ်လပ်တဲ့ဒ်တဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မုံကို အာရီမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၃) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, (ဟွံဂွံဒွေတ်လုတ် လပ်ဏီတဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ မုံကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မုံကိုအာရီ မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၄) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲ့ဒ်တဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မုံကိုအာရီမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၅) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ, (ဟွံဂွံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ့ တုတ်န ကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ မုံကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မုံကိုအာရီမကုန် (ဗုတ်တောကွဲ ခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၆) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ, မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ် တဲ့ဒ်တဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မုံကိုအာရီမကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၇) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, (ဟွံဂွံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ မုံကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မုံကိုအာရီမကုန်(ဗုတ် တောကွဲခေါ်သွတ်) ။ ပ ။
- (၈) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်, မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ်(ဒွေတ်လုတ် လပ်တဲ့ဒ်တဲ့ တုတ်နကလိဂွံဇျာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မုံကိုအာရီ မကုန် (ဗုတ်တောကွဲခေါ်သွတ်)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ကာလဂ် 'ဗဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟွံကလိလပ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နယံ 'အဋ္ဌကုတ္တက' စောန်ထွေး ဗိုဇျာန်ဒွံပြကာ ကတိန် တဲဆဂွံရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇာန်ဂမ္ဘိုင် ၂၂၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟွံမှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇောတု မှ်သေ့ဝ်တ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဗက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ခလိုဗျိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တု ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပုပ္ပိတ်တု)တု ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို'ဝိတက်' ပွမချပ် 'ဝိစာရ' ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန်တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟွံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဇာန်ကိုဒွေတ် ပန်ပြကာ

(၁) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇာန် ၂၂၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟွံမှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇောတု မှ်သေ့ဝ်တ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဗက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ခလိုဗျိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တု ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပုပ္ပိတ်တု) လှူအာနူကာမမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံပဌမဇာန် မှ်ကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒ်ဒေင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ဗျိန်လျတု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟွံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၂) ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိညဇာန် ၂၂၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နကတိုဒ်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟွံမှ်သေ့ဝ်သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဇောတု မှ်သေ့ဝ်တ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဗက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ခလိုဗျိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟွံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တု ကြက်တီကြက် ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပုပ္ပိတ်တု) လှူအာနူကာမမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံပဌမဇာန် မှ်ကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒ်ဒေင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟွံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၃) သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇာန် ၂၂၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်

မအာစိပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟံ့မှော်သေဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဧကုတဲ မှော်သေဝံသ် သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမှူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိုက်ကွေ့ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗုတ်ဗုတ်)ဂ်တဲ ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန် မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၄) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိညဇ္ဈာန် ၂၃၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟံ့မှော်သေဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဧကုတဲ မှော်သေဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမှူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိုက်ကွေ့ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗုတ်ဗုတ်)ဂ်တဲ ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန် မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင် ၂၃၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟံ့မှော်သေဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန် ဧကုတဲ မှော်သေဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဘက်) ပွဲမှူးသန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိုက်ကွေ့ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗုတ်ဗုတ်)ဂ်တဲ ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် ။ ပ ။

- (၁) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ ။ ပ ။
- (၂) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ် ။ ပ ။
- (၃) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ ။ ပ ။
- (၄) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘စတဿော ပဋိပဒါ’ ဒွေတ်ပန်ပြကာ တဲဆဝံရ။

‘ဒွေ အာရမ္မဏာနိ’ အာရိဓါပြကာ (ပဌမဇျာန်)

ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၃၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတု မှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကွဲသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂုံတု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လျာအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂုံပဌမဇျာန် (ဟဂုံဒေဝ်လုတ်လင်ဏီတု တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ မှ်ကို အစောံသတ္တိမအောန်, မှ်ကိုအာရိ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂုံ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၃၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတု မှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကွဲ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂုံတု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လျာအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂုံပဌမဇျာန် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒေဝ်လုတ်လင်တုဒ်တု တွဟ်နကလိဂုံဇျာန် မဒ်လတူ ခွဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မှ်ကိုအာရိ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂုံ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မဗ္ဗမ်ကို ဒုတိယဇျာန်ဂမ္ဘိုင်

မပတမ်ကို ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၃၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမှ်သေ့ဝံ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတု မှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကွဲ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂုံတု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) ဟိုတ်နူမကလိ လောန်လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂုံဒုတိယဇျာန် ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန် ။ ပ ။

- (၁) (ဟဂ္ဂဒ္ဓေတ်လုတ်လင်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂ္ဂဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောသတ္တိ မအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။
 - (၂) မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (ဒ္ဓေတ်လုတ်လင်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဂ္ဂဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ခွဲဒ အစောသတ္တိမဇ္ဈေ), မွဲကိုအာရီ မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။
- ‘ဒွေ အာရမ္မဏာနိ’ အာရီ ဓါပြကာ တဲဆဝံရ။

‘အဋ္ဌကုတ္တက’ နယ်ထွေးကို ဗိဇ္ဇာန်ဒဏ်ပြကာ ကတိန် (မ္မေနယ်ပုန်)

ပဌမဇ္ဈာန်

(၁) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၂၃၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိန်ဒ်ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံမ္မာ်သေဝ်သင်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ် ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္တိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ မှာ်သေဝ်သင်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက်ကွေံ သင်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တဲ ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသင်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လူအာနူကာမ မ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂ္ဂပဌမဇ္ဈာန် မွဲကိုဒ္ဓေတ်မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာဏ် ချိုန်လျ, (ဟဂ္ဂဒ္ဓေတ်လုတ်လင်ဏီတဲ တွဟ်နကလိဂ္ဂဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၂) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇ္ဈာန် ၂၃၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိန်ဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဈေပုတ်ဟိုတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံမ္မာ်သေဝ် သင်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ် မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္တိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ မှာ်သေဝ်သင်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် (မပတမ် ကိုလမ္မက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ။ ဓလီုချိုက်ကွေံ သင်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္တိုင် မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တဲ ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသင်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လူအာနူ ကာမဂ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂ္ဂပဌမဇ္ဈာန် မွဲကိုဒ္ဓေတ်မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (ဒ္ဓေတ်လုတ်လင်တဲဒ်တဲ တွဟ်နကလိဂ္ဂဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ခွဲဒအစောသတ္တိမဇ္ဈေ), မွဲကိုအာရီ မဟဂင်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမ္မဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၃) ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၃၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇောပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇောပုတ် ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံ့မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ် ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇျာန်တု မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကို ဗွတ်ဗွတ်)ဂုံတု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လျာအာနူကာမ ဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မျှိုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိဗျာန် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟဂွံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတု တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ) မျှိုကိုအစောံသတ္တိ မအောန်, မျှိုကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂုံ ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၄) ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၃၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇောပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇောပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံ့မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ် မတ္တမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇျာန်တု မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ် ကိုလမ္မက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂုံတု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လျာအာနူ ကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မျှိုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိဗျာန် လညာတ် ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တုဒ်တု တွဟ်နကလိဝံဇျာန်မဒ်လတူ ခေုဒအစောံသတ္တိမဇ္ဇော), မျှိုကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂုံ ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၅) သုခပဋိပဒါဒိန္နဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၃၉။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇောပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇောပုတ် ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟံ့မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ် ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇျာန်တု မှ်သေ့ဝ် သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကို လမ္မက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ဓလိဗျိုက်ကွေံ သာဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂုံတု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသာဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) လျာအာ နူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မျှိုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိဗျာန် လညာတ်ညာဏ် ချိန်လျ, (ဟဂွံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတု တွဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ) မျှိုကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မျှိုကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံ့မွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂုံ ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၆) သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၄၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တ္တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမှ်သေ့ဝ်သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက် တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေကုတဲ မှ်သေ့ဝ်သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ် ကိုလမ္ပက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ခလိုဗျိုက်ကွဲ သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လျုအာနူ ကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မျှ်ကိုဒွေတ်မဒ်တသိုခ် လညာတ်ညာဏ် ချိန်လျ၊ မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တ္တုဟ်နကလိဝံဇျာန်မဒ်လတူ ခွဲဒအစောံ သတ္တိမဇ္ဇော်), မျှ်ကိုအာရီ မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၇) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ပရိတ္တအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၄၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တ္တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ် ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမှ်သေ့ဝ်သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမ်မပတမ် ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေကုတဲ မှ်သေ့ဝ်သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကို လမ္ပက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ခလိုဗျိုက်ကွဲ သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လျုအာ နူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မျှ်ကိုဒွေတ်မဒ်တသိုခ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ်, မျှ်ကိုအစောံသတ္တိမအောန် (တ္တုဟ်နကလိဝံဇျာန်မဒ်လတူ ဟုံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီ) (ဟုံဝံဒွေတ်လုတ်လဝ်ဏီတဲ တ္တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ) မျှ်ကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မျှ်ကို အာရီ မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမ တုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(၈) သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇျာန် ၂၄၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တ္တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟုံမှ်သေ့ဝ် သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက် တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇေကုတဲ မှ်သေ့ဝ်သုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ် ကိုလမ္ပက်) ပွဲမှ်သန္တာန်ရ၊ ခလိုဗျိုက်ကွဲသုဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ်(မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လျုအာ နူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံပဌမဇျာန် မျှ်ကိုဒွေတ်မဒ်တသိုခ် လညာတ် ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တ္တုဟ်နကလိဝံဇျာန် မဒ်လတူ ခွဲဒအစောံသတ္တိမဇ္ဇော်), မျှ်ကိုအာရီ မဟဂပ်ဝ်စတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။

ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဉ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိဝံ
ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိဝံ ၂၄၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ယြပွဲ
သမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်
ရူပဘုံရ)၊ ဟံမွာ်သေဝ်သင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိဝံ (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိဝံ) ပွဲသန္တာန်
ဇကုတဲ မွာ်သေဝ်သင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိဝံ (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ခလီုချိုက်
ကေုသင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိဝံ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်)ဂ်တဲ ကြက်တိ
ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသင်္ဂ (ပုဂံစိုတ်တဲ) ဟိုတ်နမကလိလောန် လလမ်ပိုတ်အာ
ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိဝံဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ
ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် ။ ပ ။

- (၁) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ (ဟံဝံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။
- (၂) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ပ။
- (၃) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟံဝံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။
- (၄) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ်(မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။
- (၅) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, (ဟံဝံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။
- (၆) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒွေတ်လုတ်လပ်တဲဒ်တဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ချဲဒအစောံသတ္တိမဇော်), မွဲကိုအာရီ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။
- (၇) မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, (ဟံဝံဒွေတ်လုတ်လပ်ဏီတဲ တုဟ်နကလိဝံဇ္ဈာန် မဒ်လတူ) မွဲကိုအစောံသတ္တိမအောန်, မွဲကိုအာရီ မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်) ။ ပ ။

(၈) မျှော်ကိုးခွင့်မရှိတော့သဖြင့် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, မဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ခွေတ် လုတ်လဝ်တဲဒ်တဲ တ္ဍဟ်နကလိဂ္ဂဇ္ဈာန် မဒ်လတူ ချေဒ်အစောတ္တိမဇ္ဈေ), မျှော်ကိုးအာရီ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံဗ္ဗဏ္ဍိကဗ္ဗတ်ဗွတ်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမ တုတ်ဒွံ ဒ်ရ။ ပ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုလဗ် ဒ်ရ။ ပ။ ဓရ်ဗျိုင်ဂ် ဂ္ဂဗျူကုသိုလ် အိုတ်ရ။

နယ်သောဌသက္ကတ္တုက မွဲနယ်ဉ် တဲဆဝံရ။

ကုသိုလေဝ်

‘အဋ္ဌကုတ္တုက’ နယ်ထွေးကို ဗိုဒိုဇျန် ဒစာပြကာ မွဲနယ်ပွန်

ပဌမဇ္ဈာန် ၂၄၄။ မုရ်ရ်ဂ်မိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တ္တဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟံမှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂ်မိုင် (ဒေကိတ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂ်မိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ မှ်သေ့ဝံသ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂ်မိုင် (မပတမ်ကိုလမ္မက်) ပွဲမှးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကွဲ သ်ဗ္ဗိအဝန်ကသိုဏ်ဂ်မိုင် ဟဂ်ဝံစတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မှ်ကိုသ်ခိုဟ် သ်ဟံခိုဟ် (မှ်ကိုသ်သအးဇး သ်ဟံသအးဇး)ဂ်တဲ ကြက်တီ ကြက်ညာတ်ကေတ်(ဗွဲစုတ်)ရ ရ်သ်ဝံ (ပျပ်စိုတ်တဲ) လုအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇာန်ဂမ္ဘိုင် ၂၄၅။ မရဲရဲဂမ္ဘိုင် ဂွံယျာကုသိုလ်အိုတ်ဂရော? (ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တ္တဟ်နကတိန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုဏ်ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွာ်သေ့ဝ်သားဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတု မှာ်သေ့ဝ်တ သားဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပွက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကောံသားဗွီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် ဟဂပ်ဝ်ဓတ်ဗွတ် (မလဲလး ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်), မှုကိုသားခိုဟ်သားဟုံခိုဟ် (မှုကိုသားသအးဇူး သားဟုံသအးဇူး)ဂ်တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစွတ်)ရ ရံသားဝံ (ပျပ်စိုတ်တု) ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တကို ‘ဝိတက်’ ပွမချင် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန်တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိလပ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ကွပ်ကဲလေ့ နိနယ် 'အဋ္ဌကုတ္တုက' ကိုရ။

နယ်အဘိဘာယတနသောဠသက္ခတ္ထက

ပဌမဇ္ဈာန် ၂၄၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ရူပဘုံရ)။ ဟံမ္ဘ်သေဝ်သင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇောတု မှ်သေဝ်တသင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုဍိုက်ကောံ သင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မလမ္ပက်, မ္မုကိုသ်လမ္ပက်, ဒိတ်သ်လမ္ပက်တိုဍုတ်တု မပြာကဏ္ဍ, မစိုန်သကိုကောံသ်လမ္ပက်ဂ်တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ဗျုပ်စိုတ်တု) လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ပဌမဇ္ဈာန် ၂၄၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ရူပဘုံရ)။ ဟံမ္ဘ်သေဝ်သင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇောတု မှ်သေဝ်တသင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ပက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဓလီုဍိုက်ကောံ သင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်သ်မိတ်, မ္မုကိုအရံင်သ်မိတ်, ဒ်သ်မိတ်တိုဍုတ်တု မပြာကဏ္ဍ, မစိုန်သကိုကောံအရံင်သ်မိတ် ။ ပ ။ မပကေတ် မ္မုကိုသ်အရံင်ပကေတ် ဒ်သ်ပကေတ်တိုဍုတ်တု မပြာကဏ္ဍအိုတ် မစိုန်သကိုကောံသ်အရံင်ပကေတ် ။ ပ ။ မဗု, မ္မုကိုသ်အရံင်မဗု, ဒ်သ်ဗုတိုဍုတ်တု မပြာကဏ္ဍ, မစိုန်သကိုကောံအရံင်သ်ဗုဂ်တု ကြက်တိ ကြက်ညာတ်ကေတ် (ဗွဲစုတ်)ရ ရံသ်ဝံ (ဗျုပ်စိုတ်တု) လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဣဝံဂမ္ဘိုင်လေဝ် အဘိဘာယတနဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင် သောဠသက္ခတ္ထက (မ္မု ၁၆-အလန်ရ)။

အဘိဘာယတနဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင် တုဆဝံရ။

‘ဝိမောက္ခ’ဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင် မတိတ်ဗူးနူကိုခရ် မစေ်စးအိုတ်

ပဌမဇ္ဈာန် ၂၄၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ရူပဘုံရ)။ ညးမ္မုကိုရူပဇ္ဈာန်ဂ် မှ်သေဝ်တသင်္ဃီအဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုနီလကသိုဏ် ပွဲမူး နကိုမတ်မတွံဂး ဇ္ဈာန်ရ)၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂၄၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တူဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟုံမွှ်သေဝ် သာ်ဗွီ အဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒကတ်မပတမ်ကိုသော်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်) ပွဲသန္တာန်ဇကုတု မှ်သေဝ်တသာ်ဗွီ အဝန်ကသိုဏ်ဂမ္ဘိုင် (မပတမ်ကိုလမ္ဗက်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂၅၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တူဟ်နကတိုန်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်ရူပဘုံရ)၊ သွအာရီ ရံဝံမွှ် ‘သုဘ’ အာရီကသိုဏ်မဆဲတု လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဝိမောက္ခဇျာန်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဝံလေဝ် သောဠသက္ခုတ္တက (၁၆-အလန်)ဂမ္ဘိုင်ရောင်။

ဝိမောက္ခဇျာန်ဂမ္ဘိုင် တဲဆဝံရ။

‘ဗြဟ္မဝိဟာရဇျာန်’ဂမ္ဘိုင် ကလိဂုံ နပ္ပမပဒတ် မဠ

မေတ္တာပဌမဇျာန် ၂၅၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တူဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် (မဠိုက်ပေင်ကောံမေတ္တာ)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မေတ္တာဒုတိယဇျာန် ၂၅၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တူဟ်နကတိုန်ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန်လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒကတ်ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇျာန် (ကလိဂုံဒုတိယဇျာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် (မဠိုက်ပေင်ကောံမေတ္တာ)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မေတ္တာတတိယဇျာန် ၂၅၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပုတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တူဟ်နကတိုန် ပွဲရူပဘုံရ၊ (ဇ္ဇော်ပုတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နူကျဟ်မ္မံ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ကို ။ ပ ။ အာစိုပ်တတိယဇျာန် (ကလိဂုံတတိယဇျာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် (မဠိုက်ပေင်ကောံမေတ္တာ)တု ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ်

‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ္ဗံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မေတ္တာပဌမဇ္ဈာန် ၂၅၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွပ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိန်ဒိပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွပ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ရူပဘုံရ)။ လုအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် (မချိုက်ပင်ကောံမေတ္တာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ္ဗံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မေတ္တာဒုတိယဇ္ဈာန် ၂၅၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွပ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိန်ဒိပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွပ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ရူပဘုံရ)။ အာစိပ်ဒုတိယဇ္ဈာန် (ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန်) ဟံမ္မဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မ္မုအယာ်မာတ်‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဟောင်, မကတိန်ဟိုတ်နူ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်, မ္မုကို‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိမ်, မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် (မချိုက်ပင်ကောံမေတ္တာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ္ဗံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မေတ္တာတတိယဇ္ဈာန် ၂၅၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွပ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိန်ဒိပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွပ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နုမကလိလောန်လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေကတ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်, ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်တတိယဇ္ဈာန် (ကလိဝံတတိယဇ္ဈာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမ သျှိုက်ဆာန် (မချိုက်ပင်ကောံမေတ္တာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ္ဗံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မေတ္တာစတုတ္ထဇ္ဈာန် ၂၅၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွပ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိန်ဒိ ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွပ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်အာစိပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နုကျဟ်မ္မေ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ကို ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် (မချိုက်ပင်ကောံမေတ္တာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ္ဗံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ် အိုတ်ရ။

ကရုဏာပဌမဇ္ဈာန် ၂၅၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇ္ဇော်ပွပ်တဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိန်ဒိ ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇ္ဇော်ပွပ်တဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်အာစိပ် ရူပဘုံရ)။ လုအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘ကရုဏာ’ ပွမဆာန်ဍု (မချိုက်ပင်ကောံကရုဏာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ္ဗံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုကရုဏာဒုတိယဇာန် ၂၅၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် မဒ်မ္မဟာန်ကောံ‘ကရုဏာ’ ပွမဆာန်ဍု (မချိုက်ပေင် ကောံကရုဏာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံ ကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မုဒိတာပဌမဇာန် ၂၆၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဂွံပဌမဇာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘မုဒိတာ’ ပွမအိုတ်တိုဟ် (မချိုက်ပေင်ကောံမုဒိတာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကို မုဒိတာဒုတိယဇာန် ၂၆၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် မဒ်မ္မဟာန်ကောံ‘မုဒိတာ’ ပွမအိုတ်တိုဟ် (မချိုက်ပေင် ကောံမုဒိတာ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံ ကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဥပေက္ခာစတုတ္ထဇာန် ၂၆၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ်ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နူမပါကောံ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခိကာယကို ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဂွံစတုတ္ထဇာန်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် ပွမသေဝ်ဗွဲမဗွဲတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဗြဟ္မဝိဟာရဇာန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာတအ်ဂ် သောဠသက္ခတ္တက (၁၆-အလန်)ဂမ္ဘိုင်ရောင်။

ဗြဟ္မဝိဟာရဇာန်ဂမ္ဘိုင် တဲဆဝံရ။

(အသုဘ) ဇာန်ဂမ္ဘိုင် မုဂ်ကိုအာရီ အသုဘနိမိတ်ဟေင်

၁။ **ဥဒ္ဓမ္မာတကသညာ ပဌမဇာန်** ၂၆၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်

မအာစိုပ် ရှုပဘုံရ)၊ လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မဒ်မွဲဟန်ကောံ ‘ဥဒ္ဓါမာတကသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ မပုတောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယု ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဇာန်တုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်မပတမ်ကိုဝိနိတကသညာ ၂၆၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ် အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲရှုပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ် ဟ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရှုပဘုံရ)၊ လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံ ပဌမဇာန်—

- (၂) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ဝိနိလကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ မလစံက်ယောမ် ။ ပ ။
- (၃) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ဝိပုဗ္ဗကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ မှုကုပတိုဟ်မဇောင်ဇော် ။ ပ ။
- (၄) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ဝိစ္ဆိဒ္ဓက’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ မပိုတ်မံင်ဓါသကုတ် ပွဲလဒေါင် ။ ပ ။
- (၅) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ဝိက္ခာယိတကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ ခွဲဒမိန်မပတမ် ကိုက္ခိက္ခာန် ကျီဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင်မကိတ်လပ် ပွဲအကဲအရာတောင်တောင် ။ ပ ။
- (၆) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ဝိက္ခိတ္တကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ မကွဟ်ထောံလပ်တဲ တုဟ်ခြာ ဇိုင်တုဟ်ခြာ ပွဲတောင်ပကာရ ။ ပ ။
- (၇) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ဟတဝိက္ခိတကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ ကုတ်ထပိုတ်လပ် နကိုဇန်မြဲတဲ ကွဟ်ထောံလပ် တဲတုဟ်ခြာ ဇိုင်တုဟ်ခြာ ပွဲတောင်ပကာရ ။ ပ ။
- (၈) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘လောဟိတကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ မလံက်လေတ် ကွေပ်မံင် ကိုဆီဇောင် ။ ပ ။
- (၉) မဒ်မွဲဟန်ကောံ‘ပုဠကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇ္ဇ စုတျုတိတ်မံင်မြိုင် ။ ပ ။
- (၁၀) မဒ်မွဲဟန်ကောံ ‘အဠိကသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဗွပ်ဇုတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယု ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဇာန်မကလိဝံ နပွမဇော်ပွတ် ဘာဝနာ မတွံဂးအသုဘ (ဟံကျော်ဆဲး ကျဟ်မံ)ဂ် သောဠသက္ခတ္တုကရောင်။

ရှုပါဝစရကုသိုလ်စိုတ် တဲဆဝံရ။

အရူပါဝစရကုသိုလ်

ပဌမာရူပဇ္ဈာန် ၂၆၅။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ဟိုတ်နူကလိလောန်ကွေံ သညာစုတ်သမ္ဘိ (အာရီ ဒဒက်တ်ကိုရူပဇ္ဈာန် အရူပဇ္ဈာန်) မဒ်ပွဲသဉ် ဗိုအဝန်ကသိုဏ် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သို၊ ဟိုတ်နူပွမပျိုတ် ဒဒက်တ်ကို ‘ပဋိဃသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ဟိုတ်နူဒိုလျတ် (ဒဒက်တ်ကိုဝတ္ထုအာရီ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်), ဟိုတ်နူပွမ ဟံပျိုတ်စိုတ် ‘နာနတ္တသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်တွဟ်တွဟ် (မဒ်ပွဲအာရီတွဟ်တွဟ်), ဟိုတ်နူပွမပါကွေံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ, မဒ်မွဲဟာန်ကွေံ ‘အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုပဌမာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂး အာကာသ ဟံမွဲကိုလအိတ် အပိုင်အခြာကို ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်မွဲဟာန်ကွေံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ ကလံလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုတိယာရူပဇ္ဈာန် ၂၆၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွေံ အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သိုတဲ ဟိုတ်နူ မပါကွေံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မွဲဟာန်ကွေံ ‘ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုဒုတိယာရူပဇ္ဈာန်)မတွံဂး ဝိညာဏ်စိုတ် ဟံမွဲကိုလအိတ် ကိုဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်မွဲဟာန်ကွေံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

တတိယာရူပဇ္ဈာန် ၂၆၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွေံ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သို ဗွဲမဒးရး ဟိုတ်နူမပါကွေံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ မဒ်မွဲဟာန်ကွေံ ‘အာကိဉ္စညာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုတတိယာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂး ဟံမွဲကိုသေ့သေ့ဟ် အယာ်မာတ်ညိညဇိုင်သာ ဒဒက်တ်ကိုဝိညာဏ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်မွဲဟာန်ကွေံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

စတုတ္ထာရူပဇ္ဈာန် ၂၆၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွေံ အာကိဉ္စညာယတနဇ္ဈာန် နကိုအကဲအရာအိုတ်သို ဗွဲမဒးရးတဲ

ဟိုက်နူမပါကော့‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုၣ်ကာယ မဒ်မ္မဲဟာန်ကော့‘နေဝသညာနာသညာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုစတုတ္ထာရုပ္ပဇာန်) ဟံမ္မဲကို‘သညာ’ စုတ်သမ္ဘိ မရန်မို ဟံမ္မဲကိုသညာစုတ်သမ္ဘိ မချိန်ဇောက် ဟံသောင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဂံစတုတ္ထဇာန်) မဒ်မ္မဲဟာန်ကော့‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂံယုကုသိုလ် အိုတ်ရ။

အရူပါဝစရကုသိုလ်စိုတ် တဲဆဝံရ။

‘တောဘူမက’ ကုသိုလ် မဒ် ပွဲဘုံပိပြကာ

ကာမာဝစရကုသိုလ်ပဌမစိုတ် ၂၆၉။ မုရ်ဓရ်မ္ဘိုင် ဂံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္မဲ ၁။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မယုတ်သင် မဒ်မ္မဲဟာန်ကော့‘သောမနဿ’ ပွမဒ် တသိုၣ်စိုတ်, မစိုန်သကိုကော့(ဉာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)ဂ် နိုတ် ဃောနှိရ ။ ပ ။

- ၂။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်လဒေါင်ဂ် ။ ပ ။
- ၃။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မပြဂ် ။ ပ ။
- ၄။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မျှကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက မနွံပိုက်ဂ် ။ ပ ။
- ၅။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မျှကို‘ဝီရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပတိတ် ဖြဟတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၆။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မျှကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက(စိုတ်) ပွမတီဂ် ။ ပ ။
- ၇။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မျှကို‘ဝီရိယာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမ စိုစုတ်စမ်စတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၈။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မယုတ်သင် မျှကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက ပွမ နွံပိုက်ဂ် ။ ပ ။
- ၉။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်လဒေါင်, မျှကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက ပွမ နွံပိုက်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၀။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ်မပြ, မျှကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက ပွမနွံပိုက်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၁။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မယုတ်သင်, မျှကို‘ဝီရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဖြဟတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၂။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ်လဒေါင်, မျှကို‘ဝီရိယာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက ပွမ ပတိတ်ဖြဟတ်ဂ် ။ ပ ။

- ၁၃။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ်မပြဲ၊ မှုံ့ကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက ပွမပတိတ်
ဇြဟတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၄။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မယုတ်သင်၊ မှုံ့ကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက
စိုတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၅။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ္ဒိလဒေါင်၊ မှုံ့ကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက
စိုတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၆။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မပြဲ၊ မှုံ့ကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက စိုတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၇။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မယုတ်သင်၊ မှုံ့ကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက
ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၈။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ္ဒိလဒေါင်၊ မှုံ့ကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက
ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ်ဂ် ။ ပ ။
- ၁၉။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မပြဲ၊ မှုံ့ကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ နှော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ
ပွမစိုစွတ်စမ်စတ်ဂ် (ဒိတ် ဃောမဒ္ဒိရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒိရ ။ ပ ။
‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလှလှံ ဒိရ ။ ပ ။ ဓရိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုကာမာဝစရကုသိုလ် ဒုတိယစိုတ် ၂၇၀။ မုရ်ခရ်မ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်စိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ဘဲ—

- ၂။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ‘သောမနဿ’ ပွမဒ္ဒိတသိုလ်စိုတ် မစိုန်
သကိုကော‘ဉာဏ်’ ပွမတိကောတ် ပွဲတွေင်ပကာရ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော‘သင်္ခါရ’ ပွမ
ဖအောင်ဗတိုက် ။ ပ ။
- ၃။ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ‘သောမနဿ’ ပွမဒ္ဒိတသိုလ်စိုတ် ဟုံစိုန်သကိုကော‘ဉာဏ်’ ပွမတိ
ကောတ်ပွဲတွေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။
- ၄။ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ‘သောမနဿ’ ပွမဒ္ဒိတသိုလ်စိုတ် ဟုံစိုန်သကိုကော‘ဉာဏ်’ ပွမ
တိကောတ်ပွဲတွေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ), မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော‘သင်္ခါရ’ ပွမဖအောင်
ဗတိုက် ။ ပ ။
- ၅။ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်, မစိုန်သကိုကော‘ဉာဏ်’ ပွမတိပွဲတွေင်
ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။
- ၆။ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်, မစိုန်သကိုကော‘ဉာဏ်’ ပွမတိပွဲတွေင်
ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ), မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော‘သင်္ခါရ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် ။ ပ ။
- ၇။ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်, မဟုံစိုန်သကိုကော‘ဉာဏ်’ ပွမတိ
ပွဲတွေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။

၈။ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မဟံစိန်သကိုကော'ဉာဏ်' ပွမတိ
 ဗွဲတေ့င်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မယုတ်သင် ။ ပ ။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။ မပြေ ။ ပ ။ မှုံကို
 'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမနွံပွက် ။ ပ ။ မှုံကို'ဝိရိယာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက
 ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ။ ပ ။ မှုံကို'စိတ္တာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။ မှုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ'
 ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် မယုတ်သင်။ ပ ။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။ မပြေ ။ ပ ။ မှုံကို'ဝိရိယာဓိပတိ'
 နှိဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဖြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။ မပြေ ။ ပ ။ မှုံကို
 'စိတ္တာဓိပတိ' နှိဇော်သကိုပ်သက စိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။ မှုံကို'စိတ္တာဓိပတိ'
 နှိဇော်သကိုပ်သကမပြဲ နှိတ် ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယှ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ'
 ပွမဟံကလှ်လှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ်စိုတ် မဒ္ဒိ ပွဲကာမဘုံ တဲဆဝံရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဇျာန် ၂၇၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲ
 သမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်
 ရူပဘုံရ)။ လှူအာနူကာမဂ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မှုံကိုအာရီ
 ပထဝီကသိုဏ်—

- ၁။ မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၂။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။
- ၃။ မပြေ ။ ပ ။
- ၄။ မှုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် ။ ပ ။
- ၅။ မှုံကို'ဝိရိယာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ။ ပ ။
- ၆။ မှုံကို'စိတ္တာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။
- ၇။ မှုံကို'ဝိမသာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုတ်စမ်စတ် ။ ပ ။
- ၈။ မှုံ'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၉။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။
- ၁၀။ မပြေ ။ ပ ။
- ၁၁။ မှုံကို'ဝိရိယာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဖြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၁၂။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။
- ၁၃။ မပြေ ။ ပ ။
- ၁၄။ မှုံကို 'စိတ္တာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၁၅။ မဒ္ဒိလဒေါင် ။ ပ ။
- ၁၆။ မပြေ ။ ပ ။

၁၇။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ်
မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၈။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၉။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မပြဲတဲ့ ပဒတ်ရ။
ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖုံ နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ
ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဇာန် ၂၇၂။ မရ်ခရ်ဂမိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇာန်
မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တက်‘ဝိတက်’ပွမချပ်၊
‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ်ဂမိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။
စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန် ။ ပ ။ မွှဲအာရီဇေ ပထဝီကသိုဏ်—

၁။ မယုတ်သင် ။ ပ ။

၂။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၄။ မွှဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက မနွံပိုက် ။ ပ ။

၅။ မွှဲကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ။ ပ ။

၆။ မွှဲကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက စိုတ် ။ ပ ။

၇။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် ။ ပ ။

၈။ မွှဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက မနွံပိုက် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၉။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၀။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၁။ မွှဲကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၂။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၄။ မွှဲကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက စိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၅။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၆။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၇။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မယုတ်သင်
။ ပ ။

၁၈။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၉။ မွဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မပြဲတဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလှံ နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ
ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကုသိုလ်စိုတ် တဲဆဝံရ။

အရူပါဝစရကုသိုလ်

ပဌမဇ္ဈာန် ၂၇၃။ မုရ်ခရ်ဂမိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ နော်ပွတ်
ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုန် ပွဲအရူပဘုံရ။ (နော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)။
ဟိုတ်နူကလိလောန်ကွဲဗွဲဒးရး သညာစုတ်သမ္ဘိ (အာရီဒဒက်တက်ဂိုဏ်ဇ္ဈာန် အရူပဇ္ဈာန်)ဂမိုင်
မဒ်ပွဲ(ကသိုဏ်)ရုပ် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သို၊ ဟိုတ်နူပွမပျိုတ် ဒဒက်တက်ကို ‘ပဋိဿသညာ’ဂမိုင်
သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ဟိုတ်နူဒိုလျတ် (ဝတ္ထုအာရီဓါဂမိုင်), ဟိုတ်နူဟုံပျိုတ်စိုတ် ‘နာနတ္ထသညာ’
ဂမိုင် သညာစုတ်သမ္ဘိ (မဒ်ပွဲအာရီ)တုဟ်တုဟ် ဟိုတ်နူမပါကွဲ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ
မဒ်မွဲဟန်ကောံ ‘အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန်
(ဒဒက်တက်ပဌမာရူပဇ္ဈာန်) မတွံး အာကာသ ဟုံမွဲကိုလအိတ်ဂှ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန်
(ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်)—

- ၁။ မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၂။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။
- ၃။ မပြဲ ။ ပ ။
- ၄။ မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက မနွံပိုက် ။ ပ ။
- ၅။ မွဲကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ။ ပ ။
- ၆။ မွဲကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။
- ၇။ မွဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် ။ ပ ။
- ၈။ မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက မနွံပိုက် မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၉။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။
- ၁၀။ မပြဲ ။ ပ ။
- ၁၁။ မွဲကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၁၂။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။
- ၁၃။ မပြဲ ။ ပ ။
- ၁၄။ မွဲကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက စိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။
- ၁၅။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။
- ၁၆။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၇။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မယုတ်သင်

။ ပ ။

၁၈။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၉။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မပြဲတဲ့ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလှုံ နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုတိယာရူပဇ္ဈာန် ၂၇၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ပြဲပွဲသမယမဲ့ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တူဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွဲ ပွဲမဒးရး အာကာသာနဉ္စယတနဇ္ဈာန် ပွဲအကောအရာ အလုမ် အိုတ်သိုတဲ့ ဟိုတ်ပွမပါကွဲ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ မဒ်မ္မဟာန်ကော‘ဝိညာဏဉ္စာယတန သညာ’ သညာစွတ်သတ္တိ မဒ်ပွဲ(အာရုံ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုဒုတိယာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂး ဝိညာဏ်စိုတ် ဟုံမ္မဲကိုလအိုတ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်—

၁။ မယုတ်သင် ။ ပ ။

၂။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၄။ မွှဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။

၅။ မွှဲကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ။ ပ ။

၆။ မွှဲကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက စိုတ် ။ ပ ။

၇။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် ။ ပ ။

၈။ မွှဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက မန္တပိုက် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၉။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၀။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၁။ မွှဲကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ပွမပတိတ်ဗြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၂။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၄။ မွှဲကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သကစိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၅။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၆။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၇။ မွှဲကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုင်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မယုတ်သင်

။ ပ ။

၁၈။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၉။ မွဲကို'ဝိမံသာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မပြဲတဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလုံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ
ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

တတိယာရပုဇျာန် ၂၇၅။ မုရ်ခရ်ဂမိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ
ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်
အရူပဘုံရ)။ ကလိလောန်ကွဲ ဗွဲမဒးရး ဝိညာဏဉ္စာယတနဇျာန် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သိုတဲ
ဟိုတ်နူမပါကွဲ 'သုခ' ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ မဒ်မ္မဟာန်ကောံ 'အာကိဉ္စညာယတနသညာ'
သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုတတိယာရပုဇျာန်) မတံဂးဟံမ္မဲကို
သျှေသွဟ်ဗွတ်ညိနာင် ဒဒက်တ်ကိုဝိညာဏ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံစတုတ္ထဇျာန်—

၁။ မယုတ်သင် ။ ပ ။

၂။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၄။ မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။

၅။ မွဲကို'ဝိရိယာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ။ ပ ။

၆။ မွဲကို'စိတ္တာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။

၇။ မွဲကို'ဝိမံသာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် ။ ပ ။

၈။ မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၉။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၀။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၁။ မွဲကို'ဝိရိယာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၂။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၄။ မွဲကို'စိတ္တာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သကစိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၅။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၆။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၇။ မွဲကို'ဝိမံသာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မယုတ်သင်။ပ။

၁၈။ မဒိလဒေါင် ။ ပ ။

၁၉။ မွဲကို'ဝိမံသာဓိပတိ'ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစွတ်စမ်စတ် မပြဲတဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလုံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ
ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

စတုတ္ထာရပ္ပဇာန် ၂၇၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပူသမယမ္ပ
 ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇာန်) တူဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်
 အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွဲဗွဲဒးရး အာကိဉ္ဇညာယတနဇာန် ဗွဲအကဲအရာ အလုမ်အိုတ်
 သိုတဲ ဟိုတ်နုမပါကွဲ‘သု’ ပွမဒ်တသိုဒ်ကာယ မဒ်မ္မဟာန်ကော‘နေဝသညာနာသညာယတန
 သညာ’ သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်ပွဲ(အာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တက်စတုတ္ထဇာန်) မတံဂး ဟွံမ္မဲကို
 ‘သညာ’ စုတ်သတ္တိ မရန်မိုကိုလေဝ်ဟံသေင် ဟွံမ္မဲကို‘သညာ’ စုတ်သတ္တိ မချိန်စတ်လေဝ်
 ဟံသေင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂံစတုတ္ထဇာန်—

၁။ မယုတ်သင် ။ ပ ။

၂။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၄။ မုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။

၅။ မုံကို‘ဝီရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ။ ပ ။

၆။ မုံကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။

၇။ မုံကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစုတ်စမ်စတ် ။ ပ ။

၈။ မုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၉။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၀။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၁။ မုံကို‘ဝီရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၂။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၃။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၄။ မုံကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သကစိုတ် မယုတ်သင် ။ ပ ။

၁၅။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၆။ မပြဲ ။ ပ ။

၁၇။ မုံကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစုတ်စမ်စတ် မယုတ်သင်
 ။ ပ ။

၁၈။ မဒ်လဒေါင် ။ ပ ။

၁၉။ မုံကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ဉာဏ်ပညာ ပွမစိုစုတ်စမ်စတ် မပြဲတဲ ပဒတ်ရ။
 ပူသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလံဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ
 ဂံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အရူပါဝစရကုသိုလ်စိုတ် တဲဆဝံရ။

တောဘူမကကုသိုလ်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် (မဒ် ပွဲဘုံပိဋက) တဲဆဝံရ။

လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်

‘သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ’ ပွမဟိုတွံ ဒေုတသက်သက်

၁။ ‘မဗ္ဗဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္ဘိုင်တွံ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

ပဌမမဂ် ၂၇၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂုံရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကွံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှိုကိုပွမဒ်မတုပ်သုဟ် ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆင်သောတာပန်)ကို ဇှော်ပွတ်တ လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒ်ဒိုက်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မျှိုကိုဒေုတမဒ်တသိုဒ် လညာတ်ညာဏ်မချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။

သရပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယ ‘ဖဿ’ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှဟ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ်’ ပွမတိ ဒ်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် ဒ်ရ၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျှိုက် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တ သေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မျှိုက်အာရိမ္မဲ ဒ်ဒက်တကိုစိတ် ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓါန္တိ’ ပွမပတေ်ကေတ် ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္တိ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ပညိန္တိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိန္တိ’ ပွမတိကေတ် ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သောမနဿိန္တိ’ ပွမဒ်တသိုဒ်စိတ် ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တိ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘အနညာတညဿာမိတိန္တိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မကတိန်ကျင် အတိုင်မပျပ်စိတ် ရဲပွဲမွဲး ကြက်တိကေတ်နိဗ္ဗာန် ဟဂပ်ဝံတိကေတ်ဏီ ဂုံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွမဟိုသူးဂလာန် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွမကောန် ကမ္မာန် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမဂယိုင်လမျှို ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ် ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး ဒ်ရ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ်ကေတ် ဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗ်ဗျဟ် ဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် ဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ(နူပဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နူပဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေပ် ဒ်ရ၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမ္ပဲပွဲက် ဟုံထွေန်စပ်မက်ဂှက် ဒ်ရ၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလာ် ဟုံမ္ပဲပွဲက်ကိုလိုလ် ဒ်ရ၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင် ပွဲခရ်မချာ်ပြ ဒ်ရ၊ ‘အနာဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟုံထွေန်စပ်မက်ဂှက် ပွဲဂြပ်ညးတုဟ်သအာင် ဒ်ရ၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟုံမ္ပဲ

ပွဲကံကိုလိုလ်ာ် နှိရ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒေးရး နှိရ၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဝှ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)နှိရ၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒေက်တ်ကိုကာယ(ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုဟ်လလမ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓုာ ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓုာ ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက် ခန္ဓပိပြကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန်ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမ ဒုင်စရင် ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုင် စရင် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမဒွေတ်လုတ် ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံ စေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမဒွေတ်လုတ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘ကာယု ဇုကတာ’ ပွမလ္လူတပ်တး ဒေက်တ်ကိုကာယ (ဂကောံစေတသိက်ခန္ဓပိပြကာ) နှိရ၊ ‘စိတ္တု ဇုကတာ’ ပွမလ္လူတပ်တး ဒေက်တ်ကိုစိုတ် နှိရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗျဉ္ဇဟ်ဂ် နှိရ၊ ‘သမ္မုဇေည’ ပွမ တီကေတ် ဗွဲတွေင်ပကာရ ဗွဲမဒေးရး နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမကိုလလမ် ခရ်မစေ်စးဂမ္တိုင် နှိရ၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သေ့ဝ် ဗွဲအာကာရအရာတွေင်တွေင် နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိမ်သင်ရိဟ် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုလ် နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဥဒ္ဓေသဝါရ တဲဆဝံရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘ်ဖဿ ၂၇၈။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမွဲဂ် မူသဘ်မွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩသဘ်ပွမတွတ်ဒွံ၊ အကာံအရာဗိုတွတ်ဒွံ၊ အကာံအရာ ဗိုတွတ်ဒွံဗွဲမဒေးရး၊ ဒေက်တ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒေးရးမွဲ (နှိရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝေဒနာ ၂၇၉။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင်မွဲဂ် မူသဘ်မွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုန်ဟိုတ်နူပွမတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒေးရး ဒေက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မှုံသဘ်ပွမတီကေတ်ဗွဲတွေင်၊ ဗွဲထေက်ကြိုက်ကိုတသိုမ်မသာယာဂ်၊ ပွမဒ်တသိုမ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒုင်စသိုင်တသိုမ် ပွမဒုင်စသိုင် မသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နူ တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒေးရး ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒုင်စသိုင်တသိုမ် ပွမဒုင်စသိုင်မသာယာ မကတိုန် ဟိုတ်နူပွမတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒေးရး ဒေက်တ်ကိုစိုတ်ဂ် (နှိရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘသညာ ၂၈၀။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမ္မုးၣ် မူသဘမ္ပဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမစုတ်သတ္တိ မဒ်ဟိုတ်တုတ်ဒွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မူသဘမတီကေတ်ဗွဲတေ့ၣ် မဗွဲကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိၣ်၊ အကဲအရာ ဗိုစုတ်သတ္တိ၊ ဒဒ် မလေပ်စုတ်သတ္တိမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိၣ် န်သဘဝံရ။

သဘစေတနာ ၂၈၁။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်မ္မုးၣ် မူသဘမ္ပဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဆပ်မုဟ် မကတိုၣ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မူသဘမတီကေတ်ဗွဲတေ့ၣ် ခွဲမဗွဲကို ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်ၣ်၊ အကဲအရာ ဗိုဝံဆပ်မုဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ဒဒ်မလေပ်ဆပ်မုဟ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်ၣ် န်သဘဝံရ။

သဘစိုတ် ၂၈၂။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတီမ္မုးၣ် မူသဘမ္ပဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ် (လှောင်ဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ်တီကေတ်၊ သဘပွမတီ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတီ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုၣ် မတွံးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလို အသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့ၣ်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွတ်စိုတ်မတီကေတ်ဗွဲတေ့ၣ်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့ၣ် မဗွဲကိုစိုတ်ၣ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတီၣ် န်သဘဝံရ။

သဘဝိတက် ၂၈၃။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်မ္မုးၣ် မူသဘမ္ပဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ဗွဲတေ့ၣ်၊ သဘပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ သဘပွမကိုစိုတ်မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရီ၊ သဘပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတေ့ၣ်၊ သဘပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရီ၊ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး(ဉာ်စုတ်) မဒ် ‘မဂ္ဂ’ အဝယ်လစှေ ဒဒက်တ်ကိုမဂ် န်ဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် န်ဟိုတ်တိတ်ဗူးမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ၣ် န်သဘဝံရ။

သဘဝိစာရ ၂၈၄။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ်မ္မုးၣ် မူသဘမ္ပဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဖွတ်သပေါတ်၊ ပွမဖွတ်သပေါတ်ဗွဲတေ့ၣ်၊ ပွမဖွတ်သပေါတ် ထပ်ကိုထပ်၊ ပြာပ်အာတဲ ပွမဖွတ်သပေါတ်၊ စွံပတန်လပ် အဆက်အစပ်လှောင် ဟံသကုတ်ကောံ (အာရီ) စိုတ်၊ သဘမဒ်မံင် ညိုင်ရံၣ်သုဝိတ် လှောင်ဟံပိုတ် (အာရီစိုတ်)မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ်ၣ် န်သဘဝံရ။

သဘပီတိ ၂၈၅။ ပွဲသမယာ် ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်မ္မုးၣ် မူသဘမ္ပဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ပွမမိပ်မြဟ်၊ ပွမမိပ်မြဟ်သှောင်သွပ် ဗွဲမလောန်၊ ပွမအိုဟ်တျိုဟ်ဗွဲမဂ္ဂိုင် ပွမမိပ်သှောင်၊ ပွမမိပ်သှောင်ဗွဲမဂ္ဂိုင်၊ ပွမတရိုပ်စိုတ်၊ ပွမတိုန်၊ ပွမနွံပိုက်စိုတ်၊ ‘ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မဒ်အဝယ်လစှေအင်္ဂ် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ဉာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရးမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ၣ် န်သဘဝံရ။

သဘသုခ ၂၈၆။ ပွဲသမယာဂ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်မွဲဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒ်တသိုခ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယျာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုခ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက် ဗွဲဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ (ဝေဒနာ) ဒင်စသိုင် တသိုခ် (နွဲရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၂၈၇။ ပွဲသမယာဂ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မူကိုအာရီမ္မဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲဂ် မုသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမတန်ကြန် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမ တန်တ် ဗွဲဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ်၊ ပွမဟုံဆဲပြိုင်၊ ဟုံကလုံလုံ၊ ဒ်ဒ်ညးမူကိုစိုတ် ဟုံဆဲပြိုင် (စိုတ်ဟုံဆဲပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲဒးရး၊ ‘သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒ်အဝယ်လဇော်အံင် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မူကိုအာရီစိုတ်မွဲဂ် နိသဘဝံရ။

သဘသဒ္ဓိန္ဒြိ ၂၈၈။ ပွဲသမယာဂ် ‘သဒ္ဓိန္ဒြိ’ ပွမပတေကေတ် ဂွံအလိုအသီမွဲဂ် မုသဘမွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမပတေ၊ အကဲအရာဗိုပတေ၊ အကဲအရာပွမတို့လုပ်၊ ပွမဖြိုင်ကေတ် ဗွဲမလောန်၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ၊ ‘သဒ္ဓိန္ဒြိ’ ပွမပတေဂွံအလိုအသီ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေ ဟုံချီ တေဝ်မွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘သဒ္ဓိန္ဒြိ’ ပွမပတေ ဂွံအလိုအသီ နိသဘဝံရ။

သဘဝိရိယိန္ဒြိ ၂၈၉။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဝိရိယိန္ဒြိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီမွဲဂ် မုသဘမွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမပတိတ်ဗြဟတ်လွီပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗွဲ နုပမလျဟ်၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလွီပရာ ညိုင်ဂွံ စိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒ်ဒ်၊ ပွမလွီပရာဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒ်ဒ်ညးမူကိုလွီပရာ ဟုံသွအံင်သာ၊ ဒ်ဒ်ညးမူကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟုံဖျေကောံ၊ ဒ်ဒ်ညး မူကိုလျိုင် ဟုံဖျေကောံ၊ ပွမရင်တုင်လျိုင် ဗွဲဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာကမျိုင်၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲဒးရး၊ ‘ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် မဒ်အဝယ်လဇော်အံင် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဝိရိယိန္ဒြိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ နိသဘဝံရ။

သဘသတိန္ဒြိ ၂၉၀။ ပွဲသမယာဂ် ‘သတိန္ဒြိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီမွဲဂ် မုသဘမွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလွေင်၊ ပွမဗိုဗျဟ် ထပ်ကိုထပ်၊ အကဲအရာ ဗိုဗိုဗျဟ် မဝံင်သတိ၊ အကဲအရာ ဗိုဗိုဗျဟ်ကင်ရင်တ် (ပွမကလင်လပ်တဲ ကတ်ဗတောန်

လပ်တဲ့)၊ အကဲအရာဟုံမံက်တိုန် (ပွမစိန်ဝန်ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟုံဟိုတ်မဲ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမမဉ်ဗျဟ်
 ဝံအလိုအသီ မတွံးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဉ်ဗျဟ် ဟုံချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဉ်ဗျဟ်
 ဗွဲမဒးရး၊ ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမဉ်ဗျဟ်မဒ်အဝယ်လဇဏ်အင်္ဂံ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိ
 ကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇဏ် ဒဒက်တကိုမဂ် န်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ်
 န်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သတိန္တီ’ ပွမဉ်ဗျဟ် ဝံအလိုအသီ န်သဘဝံရ။

သဘသမာဓိန္တီ ၂၉၁။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီမွဲ မုသဘဝံ
 န်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ့ ပွမ
 တန်တ၊ ပွမဟုံဆဲးပြိုင်၊ ပွမဟုံကလုံလဏ်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟုံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟုံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမ
 ညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်၊
 ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒ်အဝယ်လဇဏ်အင်္ဂံ
 ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇဏ် ဒဒက်တကိုမဂ်
 န်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် န်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန်
 ဝံအလိုအသီ န်သဘဝံရ။

သဘပညိန္တီ ၂၉၂။ ပွဲသမယာ် ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေဝ် ဝံအလိုအသီမွဲ
 မုသဘဝံန်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ သဘပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်
 ပကာရ၊ သဘပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ သဘပွမစိုတ်
 (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘပွမစိုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတဲ့ သဘပွမ
 စိုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတဲ့ သဘပွမစိုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမချိန်ချောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သွပြာကဉ်၊
 ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကေပ်၊
 သဘမတုပ်သုဟ်ကောံတိဇဏ်၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟ် ပွဲအရထမချာ်စိုတ်၊ သဘမလေပ်
 ချီချိုက်ပျာ်ပျာ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလောဝ်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတ်၊ သဘ
 မလေပ်မှာ်သေဝ်ဗွဲတေဝ်၊ သဘမလေပ်တိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘမတုပ်သုဟ်
 ကောံလေဝ်စပ် (နမလေပ်တက်စိုတ် မဂြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗွဲတေဝ် ညိုင်ဝံအာစိုပ်ဂွံင်တရ်
 ချာ်စိုတ်)၊ ‘ပညိန္တီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ ဝံအလိုအသီ မတွံးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’
 ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ ဟုံချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ်ဗွဲတေဝ် (မလေပ်ကုတ်
 ထပိုတ်ကောံ မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ (မလေပ်သျှင်
 ပတိန်ပုဂ္ဂိုလ် န်အရာကောံတိုန်)၊ လူးပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ
 ပွမတိကေတ်ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ ဖှာင်သုပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမ
 တိကေတ်ဗွဲတေဝ်ပကာရ (မလေပ်ကတိဗန်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုန်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဝံမာန်၊
 ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်၊ ‘ခမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်
 ကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘ခမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်လဇဏ်အင်္ဂံ
 ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇဏ် ဒဒက်တကိုမဂ်

ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမင် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ပညိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီၣ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘမနိန္ဒြ ၂၉၃။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီမ္းၣ် မုသဘဝံ မွဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ်၊ (လောဘဏာအာရီတု) သဘမလေပ်တိကေတ်၊ သဘပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုဒ် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ် မတိကေတ်ဗွဲတောင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဗွဲကိုစိုတ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီၣ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသောမနဿိန္ဒြ ၂၉၄။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနဿိန္ဒြ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ မ္းၣ် မုသဘဝံမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိုန်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာမကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် တသိုန်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုန် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနဿိန္ဒြ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလိုအသီၣ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဇိဝိတိန္ဒြ ၂၉၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီမ္းၣ် မုသဘဝံမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩလမျို ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်၊ သဘဟိုတ်မတန်တ်၊ သဘပွမဒ်၊ သဘပွမ ကိုကတိုဒ်၊ သဘပွမကတိုဒ်၊ သဘဟိုတ်မကတိုဒ်၊ သဘပွမမင်မွဲ၊ သဘဟိုတ်အာယုက်ဂိုင်၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီမ္း (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီၣ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘအနညာတညဿာမိတိန္ဒြ ၂၉၆။ ပွဲသမယာ် ‘အနညာတညဿာမိတိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ကတိုဒ်ကျင် အတိုင်မသွပျပ်စိုတ် ရဲဝံး ကြက်ဝံ တိကေတ်နိဗ္ဗာန် ဟဂပ်ဝံတိကေတ်ဏီ ဂွံအလိုအသီမ္းၣ် မုသဘဝံမွဲဒ်ရော? ပွဲသမယာ် တုဟ်န သွဇောင်မတ်ကိုခရ်ဂမ္တိုင် မဟဂပ်ဝံတိကေတ်၊ မဟဂွံအာစိုပ်ကလိဝံ၊ မဟံပြာကဋ်၊ မဟံဂွံသွ ဇောင်မတ်ဏီ ဩပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘပွစိုတ်သတ္တိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘပွမစိုတ်သတ္တိ၊ ပြာပ်အာတုရူတု သဘပွမစိုတ်သတ္တိ၊ ဒဒ်ညးမချီန်ဇောက်၊ ဒဒ်ညးမလေပ် သွပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါဝါ (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမ ကေပ်ကေပ်၊ သဘမတုပ်သွဟ်ကေပ်တိဇော်၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိလဟိင် ပွဲအရထမချာ်စိုတ်၊ သဘမလေပ်ချီချီက်ပျာ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလောင်အာ ပွဲပွထပက်ခိုင်တုတ်၊ သဘမလေပ်မွဲသေ့ဗွဲတောင်၊ သဘမလေပ်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘ

မတုပ်သွဟ်ကောံလေံစဉ် (နမလေဝ်တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရဲဗှေတ်ဗှေတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရဲဗှေတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတံင်ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံ့ချီဇတပ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် (မလေဝ်ကုတ် ထပိုတ်ကောံ မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေဝ်သျှင် ပတိုန်ပူဂိုလ် ဒ်အရာဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ပှာင်သျှပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေဝ်ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုတ်ဓရ် (သစ္စပန်ဂမ္တိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ်ဓရ် (သစ္စပန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘အနညာတညသ္မာမိတိန္ဒြ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မကတိုန်ကျင် အတိုင်မသွပျပ်စိုတ် ရဲဝွံမွဲ ကြက်ဂွံတီကေတ်နိဗ္ဗာန် ဟဂွံတီလပ်ဏီ ဂွံအလိုအသီဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသမ္မာဒိဋ္ဌိ ၂၉၇။ ပွဲသမယဂ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ မုသဘဝံ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစိုတ် (ဓရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘပွစိုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘပွမစိုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတု သဘပွမစိုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမချိုန်ဇျောက်၊ ဒဒ်ညးမလေဝ်သွပြာကဉ်၊ ညးမလေဝ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကောံ၊ သဘမတုပ်သွဟ်ကောံတိဇော်၊ (ဝါ) သဘမလေဝ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထ မသုာ်စိုတ်၊ သဘမလေဝ်ချိုချိုက်ပျဲပျဲ ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘမလေဝ်ကိုလော့ဝ်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတီ၊ သဘမလေဝ်မှ်သေ့ဝ်ဗွဲတောင်၊ သဘမလေဝ်တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘမတုပ်သွဟ်ကောံလေံစဉ် (နမလေဝ်တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရဲဗှေတ်ဗှေတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရဲဗှေတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတံင်ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံ့ချီဇတပ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် (မလေဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံ မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေဝ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် ဒ်အရာဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ပှာင်သျှပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေဝ်ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုတ်ဓရ် (သစ္စပန်ဂမ္တိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ်ဓရ် (သစ္စပန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်

‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇ္ဇေ ဒဒက်တကိမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ၊ မလုပလ္လိဟိပွဲမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေမ္မေ (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယာ နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ ပွဲမဒေရး (ချာပြ) နှိသဘဝံရ။

သဘသမ္မာသင်္ကပ္ပ ၂၉၈။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွဲမချပ် ပွဲမဒေရးမှူးမှူး မုသဘဝံ မုသဘဝံမ္မေ နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ? ပွဲသမယာ ဩသဘပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ပွဲတွင်၊ သဘပွမချပ် ပွဲမဒေရး၊ သဘပွမ ကိုစိတ်မတန်ကြန် အာစိပ်အာရီ၊ သဘပွမကိုအာစိပ်ပွဲတွင်၊ သဘပွမပတိန်တူရူကိုစိတ် ဟိန်အာရီ၊ ပွဲမချပ် ပွဲမဒေရး(ချာပြ) မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇ္ဇေ ဒဒက်တကိမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ၊ မလုပလ္လိဟိပွဲမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေမ္မေ (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွဲမချပ် ပွဲမဒေရးမှူးမှူး နှိသဘဝံရ။

သဘသမ္မာဝါစာ ၂၉၉။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွဲမဟိုသွေး ပွဲမဒေရး(ချာပြ)မှူးမှူး မုသဘဝံမ္မေ နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ? ပွဲသမယာ ‘အာရတိ’ ဩသဘပွမဝေင်ပါကွေ့ပွဲမသွေ့ နူဒွေတ်ပါင်ဟံခိုဟ် (ဝစီဒုစ္စရိတ်)ပန်ပြကာ၊ ‘ဝိရတိ’ သဘပွမဝေင်ပါကွေ့ပွဲတွင်၊ ‘ပဋိဝိရတိ’ ဆုတ်ကလေင်တဲ သဘပွမဝေင်ပါ၊ ‘ဝေရမဏိ’ သဘမလေင်ပလီပလှာ်ကွေ့သွေ့ (သဘမလေင်ဝေင်ပါ)၊ ‘အကိရိယ’ သဘပွမဟံသွေ့၊ ‘အကရဏံ’ သဘပွမဟံကွေ့နံ၊ ‘အနုဇ္ဈာပတ္တိ’ သဘကလိ လောန်တဲ ဟံအာစိပ် (ပွဲမဟံကလိလောန်ကွေ့ ဝစီဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ဝေလာအနုတိက္ကမ’ သဘ ပွဲမဟံကလိလောန်ကွေ့ အပိုင်အခြာသြင် မတွံဂးဝစီဒုစ္စရိတ်၊ ‘သေတုဃာတ’ သဘမလေင် ဂစိတ်ကွေ့ဟိတ် ဒဒက်တကိမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ၊ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွဲမဟိုသွေး ပွဲမဒေရး(ချာပြ) မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇ္ဇေ ဒဒက်တကိမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ၊ မလုပလ္လိဟိပွဲမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေမ္မေ (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွဲမ ဟိုသွေး ပွဲမဒေရး(ချာပြ)မှူးမှူး နှိသဘဝံရ။

သဘသမ္မာကမ္မန္တ ၃၀၀။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွဲမကွေ့နိတ် ပွဲမဒေရး(ချာပြ)မှူးမှူး မုသဘဝံမ္မေ နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ? ပွဲသမယာ ‘အာရတိ’ ဩသဘပွမဝေင်ပါကွေ့ပွဲမသွေ့ နူဒွေတ်ကာယ ဟံခိုဟ် (ကာယဒုစ္စရိတ်)ပန်ပြကာ၊ ‘ဝိရတိ’ သဘပွမဝေင်ပါကွေ့ပွဲတွင်၊ ‘ပဋိဝိရတိ’ မဆုတ် ကလေင်တဲ သဘပွမဝေင်ပါ၊ ‘ဝေရမဏိ’ သဘမလေင်ပလီပလှာ်ကွေ့သွေ့ (သဘမလေင် ဝေင်ပါ)၊ ‘အကိရိယ’ သဘပွမဟံသွေ့၊ ‘အကရဏံ’ သဘပွမဟံကွေ့နံ၊ ‘အနုဇ္ဈာပတ္တိ’ သဘကလိလောန်တဲ ဟံအာစိပ် (ပွဲမဟံကလိလောန်ကွေ့ ကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ဝေလာအနုတိက္ကမ’ သဘပွဲမဟံကလိလောန်ကွေ့ အပိုင်အခြာသြင် မတွံဂးကာယဒုစ္စရိတ်၊ ‘သေတုဃာတ’ သဘမလေင်ဂစိတ်ကွေ့ဟိတ် ဒဒက်တကိမဂ် ကာယဒုစ္စရိတ်၊ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွဲမကွေ့နိတ်ကမ္မောန် ပွဲမဒေရး (ချာပြ) မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇ္ဇေ ဒဒက်တကိမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ၊ မလုပလ္လိဟိပွဲမဂ် နှိဟိတိတိတဗ္ဗေမ္မေ (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွဲမကွေ့နိတ်ကမ္မောန် ပွဲမဒေရး (ချာပြ)မှူးမှူး နှိသဘဝံရ။

သဘသမ္မာအာဇီဝ ၃၀၁။ ပွဲသမယာ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွဲမဂယိုင်လမျှိပွဲမဒေရး (ချာစုတ်) မုသဘဝံမ္မေ နှိဟိတိတိတဗ္ဗေ? ပွဲသမယာ ‘အာရတိ’ ဩသဘပွမဝေင်ပါကွေ့ပွဲမသွေ့ နူ‘မိစ္ဆာဇီဝ’

ပွမဂယိုင်လမျီုမမှာရာ၊ ‘ဝီရတိ’ သဘာပွမဝေင်ပါကွဲဗွဲတွေင်၊ ‘ပဋိဝီရတိ’ ဆုတ်ကလေင်တဲ သဘာပွမဝေင်ပါ။ ‘ဝေရမဏိ’ သဘာမလေပ်ပလိုပလာ်ကွဲသွဲ (သဘာမလေပ်ဝေင်ပါ)၊ ‘အကိရိယ’ သဘာပွမဟံသွ၊ ‘အကရဏ’ သဘာပွမဟံကွောန်၊ ‘အနဇ္ဈာပတ္တိ’ သဘာကလိလောန် ကွဲတဲ ဟံအာစိပ် (ပွမဟံကလိလောန်ကွဲ ဝစီဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ဝေလာအနတိက္ကမ’ သဘာပွမ ဟံကလိလောန်ကွဲ အပိုင်အခြာသြင် မတွံဂးပွမဂယိုင်လမျီုမှာရာ၊ ‘သေတုယာတ’ သဘာ မလေပ်ဂစိုတ်ကွဲဟိုတ် ဒဒက်တ်ကိုပွမဂယိုင်လမျီုဟံဒးရး၊ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမဂယိုင်လမျီုဗွဲမ ဒးရး(ဍုာ်ပြ) မဒ်‘မဂ္ဂင်’အဝယ်လဇှေ ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ် တိတ်ဗွဲမ္မဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမဂယိုင်လမျီု ဗွဲမဒးရး(ဍုာ်ပြ)ကို နှိသဘာဝံရ။

သဘာသမ္မာဝါယာမ ၃၀၂။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးမ္မဲကို မုသဘာမ္မဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဇြဟတ်လို့ပရာ မနိဿယ်ပွဲစိုတ်၊ ပွမပတိတ်ဗွဲ နူပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် တိုန်အာကဆင်ကဆင်၊ ပွမလို့ပရာ တိုန်အာလပါ်လတူ (ပွမလို့ပရာ ညံင်ဂံစိပ်ကဆင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒဒိန်၊ ပွမလို့ပရာ ဗွဲမ သကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလို့ပရာ ဟံသွအံသာ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေံကွဲ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလျိုင် ဟံဖျေံကွဲ၊ ပွမရင်တျိုင်လျိုင် ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမောန် ညးဂံင်သကာဂမ္တိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလို့ပရာ ဂံင်အလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလို့ပရာ ဟံချီတေင်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မဒ်အဝယ် လဇှေအင် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကောတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှေ ဒဒက်တ် ကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗွဲမ္မဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး(ဍုာ်ပြ)ကို နှိသဘာဝံရ။

သဘာသမ္မာသတိ ၃၀၃။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရး(ဍုာ်ပြ)မ္မဲကို မုသဘာမ္မဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလေင်၊ ပွမဗိုဗျဟ် ထပ်ကိုထပ်၊ အကာအရာ ဗိုဂံဗိုဗျဟ် မတွံဂးသတိ၊ အကာအရာ ဗိုဂံပကင်ရင်တ် (ပွမကလင်လပ်တဲ ကတ်ဗတောန်လပ်တဲ)၊ အကာအရာဟံမံက်တိုန် (ပွမစိန်ဝန်ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟံဟိုတ်မာဲ၊ ‘သတိန္ဒြိယ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂံင်အလိုအသီ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတေင်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမဗိုဗျဟ်မဒ်အဝယ်လဇှေအင် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကောတ်ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှေ ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗွဲမ္မဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရး(ဍုာ်ပြ)ကို နှိသဘာဝံရ။

သဘာသမ္မာသမာဓိ ၃၀၄။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရးမ္မဲကို မုသဘာမ္မဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ်ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ်၊ ပွမဟံဆဲပြိုင်၊ ပွမဟံကလိလဇှေ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟံဆဲပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂံင်အလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေင်၊

‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲဒးရး၊ ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒ်အဝယ်လဇှော်အင်္ဂ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကောတ် ဗွဲဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှော် ဒဒက်တကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမ တန်ကြန် ဗွဲဒးရး (ဍုင်ပြ)ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသဒ္ဓါဗိုလ် ၃၀၅။ ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတော်ကောတ် ဟံချီတောင်မွဲဂ် မုသဘဝံဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတော်၊ အကဲအရာ ဗိုပတော်၊ အကဲအရာပွမတို့လုပ်၊ ပွမဖြင်ကောင် ဗွဲမလောန်၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတော်၊ ‘သဒ္ဓါန္တီ’ ပွမပတော် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတော် ဟံချီတောင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတော် ဟံချီတောင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝိရိယဗိုလ် ၃၀၆။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ ဟံချီတောင်မွဲဂ် မုသဘဝံဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ မနိဿယ်ပွဲစိုတ်၊ ပွမပတိတ်ဗွဲ နူပွမလျှာ်၊ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် တိုန်အာကဆင်ကဆင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလယ်လတူ (ပွမ လွီပရာ ညံင်ဝံစိုပ်ကဆင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ပွမအောင်ဒင်ဒ်ဒ်၊ ပွမလွီပရာ ဗွဲမ သကာတ်၊ ပွမဗိုန်နိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒ်ဒ်ညးမွဲကိုလွီပရာ ဟံသွအံသာ၊ ဒ်ဒ်ညးမွဲကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေကွေံ၊ ဒ်ဒ်ညးမွဲကိုလျိုင် ဟံဖျေကွေံ၊ ပွမရင်တုင်လျိုင် ဗွဲဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာကမ္မိုင်၊ ‘ဝိရိယိန္တီ’ ပွမလွီပရာ ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတောင်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲဒးရး၊ ‘ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် မဒ်အဝယ် လဇှော်အင်္ဂ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကောတ် ဗွဲဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှော် ဒဒက်တ ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ ဟံချီတောင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသတိဗိုလ် ၃၀၇။ ပွဲသမယာ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတောင်မွဲဂ် မုသဘဝံ မွဲ ဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဗိုဗျဟ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလေင်၊ ပွမဗိုဗျဟ် ထပ်ကိုထပ်၊ အကဲအရာ ဗိုဝံဗိုဗျဟ် မတွံးသတိ၊ အကဲအရာ ဗိုဝံပကင်ရင်တ (ပွမကလင်လပ်တဲ ကတ်ဗတောန် လပ်တဲ)၊ အကဲအရာဟံမံက်တိုန် (ပွမစိန်ဝုန်ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟံဟိုတ်မဲ၊ ‘သတိန္တီ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသီ မတွံးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတောင်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲဒးရး၊ ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမဗိုဗျဟ်မဒ်အဝယ်လဇှော်အင်္ဂ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိ ကောတ်ဗွဲဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှော် ဒဒက်တကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတောင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသမာဓိဗိုလ် ၃၀၈။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတောင်မွဲဂ် မုသဘဝံ မွဲ ဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တဗွဲဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ပွမဟံကလံလဏ်၊ ဒ်ဒ်ညးမွဲကိုစိုတ်ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမ ညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတောင်၊

‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲဒေးရး၊ ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒိအဝယ်လဇှော်အင်္ဂံ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲဒေးရး၊ မဒိ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှော် ဒဒက်တကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမဝံ အလိုသီ တန်ကြန် နှိသဘဝံရ။

သဘပညာဗိုလ် ၃၀၉။ ပွဲသမယဟ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ) ဟံ့ချီတောင်မွဲးဟ် မူသဘဝံဗွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ပြုပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ)။ သဘပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)။ သဘပွမစိုစွတ် (မပတမ်ကို အနိစ္စ)။ သဘပွမစိုစွတ် ဗွဲတောင်ပကာရ။ သဘပွမစိုစွတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမိုဉ်၊ သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ ဗွဲဒေးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)။ ပြာပ်အာတဲ သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတဲ သဘပွမစိုစွတ် သမ္ဘိ၊ ဒဒိညးမချီန်ဇျောက်၊ ဒဒိညးမလေပ်သွပြာကဉ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)။ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)။ သဘပွမကေတ်ကေတ်၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကောံတိဇှော်၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉ်စွတ်၊ သဘမလေပ်ချီချီက်ပျာ်ပျာ် ကိလေသဂမိုဉ်၊ သဘမလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တဲတိ၊ သဘမလေပ်မာ်သေ့ဗွဲတောင်၊ သဘ မလေပ်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲဒေးရး၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကောံလေဝ်စပ် (နမလေပ် တက်စိုတ် မပြိုင်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗွဲတောင်ဗွဲတောင် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရ်ဗွဲတောင်)။ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမ တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ ဟံ့ချီတောင်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံ မပတမ် ကိုကိလေသဂမိုဉ်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် နှိအရာ ကေုကတိုန်)၊ လူးပညာ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ၊ ဖှာင်သုပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှင်မိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံ့ ဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုစွတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမိုဉ်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲဒေးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုစွတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမိုဉ် မဒိအဝယ်လဇှော်အင်္ဂံ ဒဒက်တကို (မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲဒေးရး၊ မဒိ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှော် ဒဒက်တကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဟံ့ချီတောင် နှိသဘဝံရ။

သဘဟိရီဗိုလ် ၃၁၀။ ပွဲသမယဟ် ‘ဟိရီဗိုလ်’ ပွမပိပ် ဟံ့ချီတောင် (နူပွသရာမ်ပိပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲးဟ် မုသဘဝံဗွဲဒ်ရော? ပွဲသမယဟ် ပြုသဘဝံဗွဲဒ် လေပ်ဂွတ်မပတမ် ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂွရ၊ လေပ်ဂွတ် ပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမိုဉ်ရ၊ ပွဲကာလဟ် ‘ဟိရီဗိုလ်’ ပွမပိပ် ဟံ့ချီတောင် (နူပွသရာမ်ပိပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ဟ် နှိသဘဝံရ။

ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ၃၁၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဖေက်လကိုတ် ဟံ့ချီတေင် (နူပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲးဂှ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်ဂှ် ဩသဘ်ခရ်မွဲ လေဝ်ဖေက်လကိုတ် နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ လေဝ်ဖေက်လကိုတ် နူပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္တိုင်ရ၊ ပွဲသမယာ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဖေက်လကိုတ် ဟံ့ချီတေင် (နူပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဂှ် နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်အလောဘ ၃၁၂။ ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ပွမဟံ့မွဲပိုက်မွဲးဂှ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမဟံ့မွဲပိုက်၊ အကဲအရာဗိုဟံ့မွဲပိုက်၊ ဒနိညးဟံ့လေဝ်မွဲပိုက်၊ ပွမဟံ့စေဲလံာ်၊ အကဲအရာ ဗိုဟံ့စေဲလံာ်၊ ဒနိညးဟံ့လေဝ်စေဲလံာ်၊ ပွမဟံ့ထွေန်စပ်မဂ်ဂှ်၊ ပွမဟံ့မွဲပိုက် မဒ်ရိတ်တုမ် ဒဒက်တံကိုကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အလောဘ’ ပွမဟံ့မွဲပိုက် နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်အဒေါသ ၃၁၃။ ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံ့ပလိုပလ်မွဲးဂှ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမဟံ့ပလိုပလ်၊ အကဲအရာ ဗိုဟံ့ပလိုပလ်၊ ဒနိညးဟံ့လေဝ်ပလိုပလ်၊ စိုတ်ဟံ့ပလိုပလ်၊ စိုတ်ဟံ့မွဲပိုက်ကိုပလိုပလ်၊ ပွမဟံ့ပလိုပလ် မဒ်ရိတ်တုမ် ဒဒက်တံကိုကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံ့ပလိုပလ် နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်အမောဟ ၃၁၄။ ပွဲသမယာ် ‘အမောဟ’ ပွမဟံ့ဝိဝိင်မွဲးဂှ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမစိုတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ သဘ်ပွမစိုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘ်ပွစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတုဲ သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတုဲ သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒနိညးမချီန်ဇောတ်၊ ဒနိညးမလေဝ်သွပြာကဋ်၊ ညးမလေဝ်ပါ်ဝါ (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမကေင်ကေင်၊ သဘ်မတုပ်သုဟ်ကေုာ်တိဇ္ဇေ၊ (ဝါ) သဘ်မလေဝ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထမချာ်စုတ်၊ သဘ်မလေဝ်ချီုက်ပျဲပျာ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘ်မလေဝ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုဲတီ၊ သဘ်မလေဝ်မှ်သေုဝ်ဗွဲတေင်၊ သဘ်မလေဝ်တီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘ်မတုပ်သုဟ်ကေုာ်လေဝ်စပ် (နမလေဝ်တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗျေတ်ဗျေတ်ဂှ် ညံင်ဝံအာစိုပ် ဂွံင်တရ်ဗျေတ်စုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ ဂွံင်အလိုအသီမတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဟံ့ချီတေင်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် (မလေဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကေုာ် မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေဝ်သ္မုဗုဒ္ဓိပုဂ္ဂိုလ် နိအရာဇကုကတိဒ်)၊ လျးပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ပွာင်သုပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေဝ်ကတိဗဒ်ကိုပွမသ္မုဂ်မ္တိုင်)၊ ဖြိုင်ကိုဒ်မာန်၊ ဖြိုင်ကိုကလိ

ဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစူစုတ် ခရ်(သစ္စပန်ဂမ္တိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစူစုတ်ခရ် (သစ္စပန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ် လဇှော်အင်္ဂ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှော် ဒဒက် တကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် နှိသဘဝံရ။

သဘအနဘိဇ္ဈာ ၃၁၅။ ပွဲသမယာ် ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေန်စပ်မဂ်ဂုက်မွဲ မုသဘမွဲ နှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမဟံမွဲပွဲဂ်၊ အကဲအရာဗိုဟံမွဲပွဲဂ်၊ ဒဒ်ညးဟံလေပ်မွဲပွဲဂ်၊ သဘဟံစောဲလံ၊ အကဲအရာ ဗိုဟံစောဲလံ၊ ဒဒ်ညးဟံလေပ်စောဲလံ၊ ပွမဟံထွေန်စပ်၊ ပွမဟံမွဲပွဲဂ် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံ ထွေန်စပ်မဂ်ဂုက် နှိသဘဝံရ။

သဘအဗျာပါဒ ၃၁၆။ ပွဲသမယာ် ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟံပလီုပလိာ်မွဲ မုသဘမွဲနှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမဟံပလီုပလိာ်၊ အကဲအရာဗိုဟံပလီုပလိာ်၊ ဒဒ်ညးဟံလေပ်ပလီုပလိာ်၊ စိုတ်ဟံပလီုပလိာ်၊ စိုတ်ဟံမွဲပွဲဂ်ကုပလီုပလိာ်၊ ပွမဟံပလီုပလိာ် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တကို ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အဗျာပါဒ’ ပွမဟံပလီုပလိာ် နှိသဘဝံရ။

သဘသမ္မာဒိဋ္ဌိ ၃၁၇။ ပွဲသမယာ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး (ဒုာ်ပြ)မွဲ မုသဘမွဲနှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမ တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမစူစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစူစုတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ သဘပွမစူစုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘပွမစူစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကို အနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတုဲ သဘပွမစူစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရတုဲ သဘပွမစူစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညး မချီန်ဇောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သွပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကေပ်၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကောံတိဇှော်၊ (ဝါ) သဘမလေပ် မိပ်လဟိင် ပွဲအရထမဉ်စုတ်၊ သဘမလေပ်ချီုချီုကုပျာ်ပျာ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘမလေပ်ကို လျှော်အာ ပွဲပွမထွက်ခွင်တုဲတိ၊ သဘမလေပ်မုာ်သေ့ဗွဲတောင်၊ သဘမလေပ်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကောံလေံစပ် (နမလေပ်တက်စိုတ် မကြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗွေတ်ဗွေတ်ကို ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရ်ဗွေတ်)၊ ‘ပညါနီု’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံချီုဇောတ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံ မပ္တမ်ကိုကိလေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် နှိအရာဇုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတိ ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ပှာင်သုပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုနှိမာန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစူစုတ်ခရ်

(သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒေးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ်စင်ရဲ (သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင် မဒ်အဝယ်လဇဏ်အင်္ဂံ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒေးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇဏ် ဒဒက်တကိုမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒေးရး (ချံပြ)ဟ် နိသဘဝံရ။

သဘဟိရီ ၃၁၈။ ပွဲသမယဟ် ‘ဟိရီ’ ပွမဂွပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်)မွဲဟ် မုသဘမ္ပဲဒ်ဟ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩသဘဇဏ်မွဲ လေပ်ဂွတ်မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂွရ၊ လေပ်ဂွတ် ပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ဇဏ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲကာလဟ် ‘ဟိရီ’ ပွမဂွပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဟ် နိသဘဝံရ။

ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ၃၁၉။ ပွဲသမယဟ် ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမဖေက်လကိုတ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲဟ် မုသဘမ္ပဲဒ်ဟ်ရော? ပွဲအခိုင်ဟ် ဩသဘဇဏ်မွဲ လေပ်ဖေက်လကိုတ် နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ လေပ်ဖေက်လကိုတ် နူပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ဇဏ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲသမယဟ် ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမဖေက်လကိုတ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဟ် နိသဘဝံရ။

သဘကာယပဿဒ္ဓိ ၃၂၀။ ပွဲသမယဟ် ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုတ်လလမ် ဒဒက်တကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်ဟ် မုသဘမ္ပဲဒ်ဟ်ရော? ပွဲအခိုင်ဟ် ဩပွမစိုတ်လလမ် ဒဒက်တကို ဝေဒနာက္ခန္ဓကို၊ သညာက္ခန္ဓကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ပွမစိုတ်ဩဟ်၊ ပွမစိုတ်ဩဟ်၊ ပွမစိုတ်ဩဟ်၊ ‘ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ်လလမ် မဒ်အဝယ်လဇဏ်အင်္ဂံ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲမဒေးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုတ်လလမ် ဒဒက်တကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်ဟ် နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တပဿဒ္ဓိ ၃၂၁။ ပွဲသမယဟ် ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုတ်လလမ် ဒဒက်တကိုစိုတ်ဟ် မုသဘမ္ပဲဒ်ဟ်ရော? ပွဲအခိုင်ဟ် ဩပွမစိုတ်လလမ် ဒဒက်တကိုဝိညာဏက္ခန္ဓ၊ ပွမစိုတ်ဩဟ်၊ ပွမစိုတ်လလမ်၊ ပွမစိုတ်ဩဟ်၊ ဒဒ်မစိုတ်ဩဟ် (ဒဒက်တကိုဝိညာဏက္ခန္ဓ)၊ ‘ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ်လလမ် မဒ်အဝယ်လဇဏ်အင်္ဂံ ဒဒက်တကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲမဒေးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမစိုတ်လလမ် ဒဒက်တကိုစိုတ်ဟ် နိသဘဝံရ။

သဘကာယလဟုတာ ၃၂၂။ ပွဲသမယဟ် ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓု ဒဒက်တကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်ဟ် မုသဘမ္ပဲဒ်ဟ်ရော? ပွဲအခိုင်ဟ် ဩပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓု ဒဒက်တကိုဝေဒနာက္ခန္ဓကို၊ သညာက္ခန္ဓကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ဒဒ်မလေပ်ကိုလောဝ်အာ (အာရီ) (ဂတးဂတန်) ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်သာဓု၊ ဒဒ်ဟုံလဇလဇ၊ ဒဒ်ဟုံကြိုင်မိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓု ဒဒက်တကို ဂကောံစေတသိက်ဟ် နိသဘဝံရ။

သဘ်စိတ္တလဟုတာ ၃၂၃။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက် တ်ကိုစိုတ်မွဲး၌ မုသဘ်မွဲးဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်၌ ဩပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တံကိုဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဒဒ်မလေဝ်ကိုလောဝ်အာ(အာရီ) (ဂတးဂတန်) ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒ်ဟံလဇုလဇ ဒဒ်ဟံ ကြိုင်မျိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တံကိုစိုတ်၌ နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်ကာယမုဒုတာ ၃၂၄။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တံကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၌ မုသဘ်မွဲးဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်၌ ဩဒဒ်မချိုန်ညောန် ဒဒက်တံကို ဝေဒနာက္ခန္ဓကို၊ သညာက္ခန္ဓကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ဒဒ်မကလိတ်ကလောတ်၊ ဒဒ်ဟံသကာတ်မြဟ်၊ ဒဒ်ဟံကြိုင်မျိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တံကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၌ နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်စိတ္တမုဒုတာ ၃၂၅။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တံကိုစိုတ်မွဲး၌ မုသဘ်မွဲးဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်၌ ဩဒဒ်မချိုန်ညောန် ဒဒက်တံကိုဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဒဒ်မကလိတ် ကလောတ်၊ ဒဒ်ဟံသကာတ်မြဟ်၊ ဒဒ်ဟံကြိုင်မျိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမ ချိုန်ညောန် ဒဒက်တံကိုစိုတ်၌ နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်ကာယကမ္မညတာ ၃၂၆။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက် တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက် (သဘ်ပွမသုဟ်အစောံ လုပ်ကရောမ်မာန် စိုက်စိုပ်ဒတုံဖို ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်)၌ မုသဘ်မွဲးဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်၌ ဩပွမဒုင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တံကို ဝေဒနာက္ခန္ဓကို၊ သညာက္ခန္ဓကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ သဘ်မဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြု၊ ဒဒ်မဒုင် စရင် ပွဲကမ္မောန် မခိုဟ်ပြုမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တံကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၌ နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်စိတ္တကမ္မညတာ ၃၂၇။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက် တ်ကိုစိုတ် (သဘ်မသုဟ်အစောံ လုပ်ကရောမ် စိုက်စိုပ်ဒတုံ ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြု)၌ မုသဘ်မွဲး ဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်၌ ဩပွမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြု ဒဒက်တံကိုဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ သဘ်ဟိုတ် မဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြု၊ ဒဒ်မဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြုမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိတ္တ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တံကိုစိုတ်၌ နိသဘ်ဝံရ။

သဘ်ကာယပါဂုညတာ ၃၂၈။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယပါဂုညတာ’ မျှိုက်ဒွေတ်လုတ် ဒဒက် တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်မွဲး၌ မုသဘ်မွဲးဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်၌ ဩပွမမျှိုက်ဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တံကိုဝေဒနာက္ခန္ဓကို၊ သညာက္ခန္ဓကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ သဘ်ဟိုတ် မျှိုက်ဒွေတ်လုတ်၊ ဒဒ်မျှိုက်ဒွေတ်လုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ကာယပါဂုညတာ’ မျှိုက်ဒွေတ်လုတ် ဒဒက် တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၌ နိသဘ်ဝံရ။

သဘစိတ္တပါဂုညတာ ၃၂၉။ ပွဲသမယၣ် ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမူၣ်ကီုဒွေတ်လုတ် (ဖျုန်မချိုတ်) ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲးၣ် မုသဘမွဲးၣ်ရော? ပွဲအခိၣ်ၣ် ဩပွမမူၣ်ကီုဒွေတ်လုတ် ဒဒက်တ်ကို ဝိညာဏက္ခန္ဓကို၊ သဘဟိုတ် မူၣ်ကီုဒွေတ်လုတ်၊ ဒဒ်ဒဒက်တ်ကို ပွမဒွေတ်လုတ် မူၣ်ကီု(ဖျုန်မချိုတ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမူၣ်ကီုဒွေတ်လုတ် (ဖျုန်မချိုတ်) ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ၣ် နိသဘဝံရ။

သဘကာယုဇကတာ ၃၃၀။ ပွဲသမယၣ် ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ်ကို (ကာယ) ဂကောံစေတသိက်မွဲးၣ် မုသဘမွဲးၣ်ရော? ပွဲအခိၣ်ၣ် ဩပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ်ကို ဝေဒနာက္ခန္ဓကို၊ သညာက္ခန္ဓကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓကို၊ ဒဒ်မဒ်တ ဗွဲအစောံအကာံအရာမလ္လုတပ်တး၊ ဒဒ်ဟံတုံကံ၊ ဒဒ်ဟံကဝေန်၊ ဒဒ်ဟံကုန်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘ကာယုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်ၣ် နိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တုဇကတာ ၃၃၁။ ပွဲသမယၣ် ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ်ကို စိုတ်မွဲးၣ် မုသဘမွဲးၣ်ရော? ပွဲအခိၣ်ၣ် ဩပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ်ကိုဝိညာဏက္ခန္ဓ၊ (ပွမလ္လုတပ်တး) ဒဒ်မဒ်တ ဗွဲအစောံအကာံအရာ မလ္လုတပ်တး၊ ဒဒ်ဟံတုံကံ၊ ဒဒ်ဟံကဝေန်၊ ဒဒ်ဟံ ကုန်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘စိတ္တုဇကတာ’ ပွမလ္လုတပ်တး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ၣ် နိသဘဝံရ။

သဘသတိ ၃၃၂။ ပွဲသမယၣ် ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ်မွဲးၣ် မုသဘမွဲးၣ်ရော? ပွဲအခိၣ်ၣ် ဩပွမဗျုဟ်၊ ပွမဗျုဟ်ဗွဲလွေၣ်၊ ပွမဗျုဟ်ထပ်ကိုထပ်၊ အကာံအရာဗိုဝ်ဗျုဟ် မတွံးသတိ၊ အကာံအရာ ဗိုဝ်ပကင်ရင်တ် (ပွမကလင်လပ်တဲ ကတ်ဗတောန်လပ်တဲ)၊ အကာံအရာ ဟံမံက်တိုန် (ပွမစိန်ဝုန်ပွဲအာရီ)၊ ပွမဟံဟိုတ်မာဲ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗျုဟ် ဝံအလိုအသီ မတွံး သတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျုဟ် ဟံချီဇတပ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျုဟ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမဗျုဟ်မဒ်အဝယ်လဇှေအင်္ဂံ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇှေ ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲအခိၣ်ၣ် ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ်ၣ် နိသဘဝံရ။

သဘသမ္ပဇေည ၃၃၃။ ပွဲသမယၣ် ‘သမ္ပဇေည’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွေပ်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ) ဗွဲမဒးရးၣ် မုသဘမွဲးၣ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩပွမတိကေတ် ဗွဲတွေပ်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ)၊ သဘပွမတိကေတ် ဗွဲတွေပ်ပကာရ(ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမစူစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစူစုတ် ဗွဲတွေပ်ပကာရ၊ သဘပွမစူစုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ သဘပွစုတ်သမ္ပိဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတဲ သဘပွမစုတ်သမ္ပိ၊ ပြာပ်အာတူရူတဲ သဘပွမစုတ်သမ္ပိ၊ ဒဒ်ညးမချီန်ဇောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သွပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမကေပ်ကေပ်၊ သဘမတုပ်သုဟ် ကေုာံတိဇှေ၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထမသုစုတ်၊ သဘမလေပ်ချီချီကံပျာ်ပျာ် ကိလေသဂမ္တိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလော့အာ ပွဲပွမထပ်ပက်ခွင်တဲတီ၊ သဘမလေပ်မုာ်သေ့ဝ်ဗွဲတွေပ်၊ သဘ

မလေပ်တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံလေံစပ် (နမလေပ် တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရံဗွေတ်ဗွေတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရံဗွေတ်ဂ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမ တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ ဟံ့ချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံ မပတမ် ကိုက်လေသဂမိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် ဒ်အရာ ဇကုကတိုဒ်)၊ လျးပညာ ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင် ပကာရ၊ ဖှာင်သျှပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မိုက်) ခြိုင်ကိုဒ်မာန် ခြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘ်ပွမစိုတ် ခရ်(သစ္စပန်ဂမိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မ ဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုတ်ခရ်(သစ္စပန်)ဂမိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ် ပွမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သမ္မဇေည’ ပွမဂွံအလိုသီ တီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်သမထ ၃၃၄။ ပွဲသမယဂ် ‘သမထ’ ပွမစိုတ်လလမ်မွဲဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမတန်တ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ် ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တ်၊ ပွမဟံ့ဆဲးပြိုင်၊ ပွမဟံ့ကလံလဏ်၊ ဒဒ်ညးမွဲကိုစိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံ့ဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ ဒဒက်တ်ကို (မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သမထ’ ပွမစိုတ်လလမ်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝိပဿနာ ၃၃၅။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှတ်သေ့ဝ် ဗွဲတောင်မွဲဂ် မုသဘ်မွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမစိုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမစိုတ် ဗွဲတောင် ပကာရ၊ သဘ်ပွမစိုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမိုင်၊ သဘ်ပွမစိုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘ်ပွမစိုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတုလူတု သဘ်ပွမစိုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒ်ညးမချီန်ဇောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်သျှပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါ်ပါ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမချုပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမကေပ်ကောံ၊ သဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံတိဇော်၊ (ဝါ) သဘ်မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထ မချာ်စိုတ်၊ သဘ်မလေပ်ချီချီက်ပျဲပျဲ ကိလေသဂမိုင်၊ သဘ်မလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမ ထပက်ခွင်တုတီ၊ သဘ်မလေပ်မှတ်သေ့ဝ်ဗွဲတောင်၊ သဘ်မလေပ်တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံလေံစပ် (နမလေပ်တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရံဗွေတ်ဗွေတ်ဂ် ညံင်ဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရံဗွေတ်ဂ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂး ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံ့ချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ်

ဗွဲတွင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကွံ မပတမ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် နှိအရာဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ဖှာင်သျှပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတွင်ပကာရ (မလေပ်ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဝံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုစွတ်ဓရ် (သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုစွတ်ဓရ် (သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမ္မာ်သေုဝ် ဗွဲတွင်ကို နှိသဘဝံရ။

သဘပဂ္ဂါဟ ၃၃၆။ ပွဲသမယဟ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်မွဲးဟ် မုသဘမ္မဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမပတိတ်ဗြဟတ်လ္လိပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူး နူပွမလျှဟ်၊ ပွမ ပတိတ်ဗြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလ္လိပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလ္လိပရာ ညံင်ဝံစိုပ် ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒဒိခိ၊ ပွမလ္လိပရာ ဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလ္လိပရာ ဟံသွအ်သာ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေံကွေံ၊ ဒဒ်ညး မုံကိုလျိုင် ဟံဖျေံကွေံ၊ ပွမရင်တျိုင်လျိုင် ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလ္လိပရာ ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာ ဟံချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက် ထံက်ပင်ကို နှိသဘဝံရ။

သဘအဝိက္ခေပ ၃၃၇။ ပွဲသမယဟ် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ်မွဲးဟ် မုသဘမ္မဲဒ်ကိုရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမတန်တ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ် ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ်၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ပွမဟံကလံလဗ်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီဇတဝ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ် ဒဒက်တ်ကို (မဂ်ညာဏ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမဂ် နှိဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲအခိုင်ကို ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ်ကို နှိသဘဝံရ။

ဓရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကိုဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ကို နှံအိုတ်ရ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) နိဒ္ဒေသ တဲဆဝံရ။

၁။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ တဲဆဝံကွာရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယၣ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဝါပြကာ ဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဝါပြကာဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယစိတ် ပြကာဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာ နှိရ၊ မင်္ဂမုံကိုအင်္ဂဒွာံပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ထပ် ပြကာဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပိပြကာဂမၠိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမဲ့ နှိရ၊ ဝေဒနာမဲ့ နှိရ၊ သညာမဲ့ နှိရ၊ စေတနာမဲ့ နှိရ၊ စိတ်မဲ့ နှိရ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမဲ့ နှိရ၊ သညာက္ခန္ဓာမဲ့ နှိရ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာမဲ့ နှိရ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမဲ့ နှိရ၊ မနာယတနမဲ့ နှိရ၊ မနိန္ဒြိယမဲ့ နှိရ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်မဲ့ နှိရ၊ ဓမ္မာယတနမဲ့ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မဲ့ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမၠိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယၣ် ခရ်နာမ်ဂမၠိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမၠိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ၣ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြးကို

(ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၃၃၈။ ပွဲသမယၣ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်မွဲးၣ် မုသတ်မွဲဒ်ၣ်ရော? ပွဲသမယၣ် ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျက်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တ် ကိုစိုတ်၊ ‘သဒ္ဓါန္တ’ ပွမပတေံကောတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယိန္တ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သတိန္တ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္တ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ပညိန္တ’ ပွမတိ ကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္တယံ’ ပွမမင်မဲ့ ဝံအလိုအသီ၊ ‘အနုညာတညဿာမိတိန္တ’ ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မကတိုဒ် အတိုင် မပျပ်စိုတ် ရဲဝံမွဲး ကြက်ဝံတိကောတ်နိဗ္ဗာန် ဟံကောင်တိကောတ်မွဲလှေ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကောတ် ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွမဟိုသွး ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွမကျောန်ကမ္မောန် ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမဂယိုင် လမျို ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမ ဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး(ချံပြ)၊ ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမပတေံ ဟံချီတောင်၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလီပရာ ဟံချီတောင်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟံချီတောင်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတောင်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ)ဟံချီတောင်၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂွပ်ပ် (နုမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမၠိုင်) ဟံချီတောင်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ် (နုမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမၠိုင်) ဟံချီတောင်၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံ မွဲပိုက်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘အနဘိဇ္ဈာ’ ပွမဟံထွေန်စပ်

မဂ်ဂုဏ်၊ ‘အဗျာပါဒ’ ပွမမျှော်စိုတ် ဟုံလိုလား၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒေးရ၊ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂုပါဝ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမျိုင်)၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်(နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ဂမျိုင်)၊ ‘ကာယပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒေက်တ်ကို(ကာယ)ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ပွမလလမ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တလဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တမုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယပါဂုညတာ’ ပွမမျှော်ဒွေတ်လုတ် ဒေက်တ်ကို(ကာယ) ဂကောံစေတသိက်၊ ‘စိတ္တပါဂုညတာ’ ပွမမျှော်ဒွေတ်လုတ် ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ကာယုဇုကတာ’ ပွမလှူတပ်တး ဒေက်တ်ကိုကာယ၊ ‘စိတ္တုဇုကတာ’ ပွမလှူတပ်တး ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ‘သမ္မုဇေည’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ‘သမထ’ ပွမလလမ်၊ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှော်သောင်ဗွဲတောင်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိမ်ထံက်ပင်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖုံဂ် နွံရ။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမျိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမျိုင် မသွးကွိုင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ပဌမမဂ် ပဌမဇျာန်

ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညဇျာန် ၃၃၉။ မုရ်ခရ်ဂမျိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကောံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ပွမဒ်မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို နှော်ပွပ်တ လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒိဒိမ်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္နိဂမျိုင်ရ၊ လှူအာနူကာမဂမျိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒိဒိမ်သောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ် ပြေဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖုံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါနန္ဒာဘိညဇျာန် ၃၄၀။ မုရ်ခရ်ဂမျိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကောံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို နှော်ပွပ်တ လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒိဒိမ်ဝဋ် မလေပ်အာတ်

သို့မပလိုပလက်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါနိပျာဘိညဇ္ဈာန် ၃၄၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုတ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆင်သောတာပန်)ကို ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလက် ကောံပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနုကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ပဌမမဂ် မပတမ်ကို ဒုတိယဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင်

မပတမ်ကိုဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇ္ဈာန် ၃၄၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုတ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆင် သောတာပန်)ကို ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလက်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်နမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဒွိတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ အာစိုပ်ကလိဂုံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန်—

- (၁) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ ။
- (၂) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ် ။ ပ ။
- (၃) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ ။
- (၄) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ တဲဆဝံရ။

‘သုညတ’မဂ် လှူအာနုမတ္တမ္ဘိရာဂဂမ္ဘိုင်

သုညတပဌမဇ္ဈာန် ၃၄၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ်

မတုပ်သွဟ် ကော်‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလီပလာ်ကော့ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လူအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ် ပဌမဇာန် (ကလိဂုံပဌမဇာန်) မုံယုသုညတ (ဒဒိမလူအာနူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ် အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုသုညတဒုတိယဇာန် ၃၄၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကော်‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလီပလာ်ကော့ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိတ်အာ ဒဒတ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္တိုင်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဂုံ ဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် မုံယုသုညတ (ဒဒိမလူအာနူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုညတ တဲဆဂုံကွာရ။

‘သုညတမူလကပဋိပဒါ’ ဇာန်မကလိဂုံ နကိုဒေတ်ပန်ပြကာ
မုံကိုရိုဟ်တုမ်‘မူလ’ သုညတဟောင် ပွမလူအာ နူမပ္ပမ်ကိုရာဂဂမ္တိုင်
ပဌမဇာန်

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတဇာန် ၃၄၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကော်‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလီပလာ်ကော့ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လူအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဂုံပဌမဇာန်) မုံကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိန်ဇောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ၊ မုံယုသုညတ (ဒဒိမလူအာနူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည သုညတဇာန် ၃၄၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ

မူၼ်ကိပ္ပမဒ် မတုၼ်သ့ဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာကိ၊ တူဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိဒဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မူၼ်ကိဒ္ဇေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိဘေင်စိတ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ်, မူၼ်ယုသုညတ (ဒဒိမလုအာနူမတမ်ကိရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတဇျာန် ၃၄၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ တူဟ်နပါကောံဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မူၼ်ကိပ္ပမဒ် မတုၼ်သ့ဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာကိ, တူဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိဒဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင် တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မူၼ်ကိဒ္ဇေတ်မဒ်တသိဉ် လညာတ်ညာဏ်ဍုန်လု, မူၼ်ယု သုညတ (ဒဒိမလုအာနူမတမ်ကိရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည သုညတဇျာန် ၃၄၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ တူဟ်နပါကောံဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မူၼ်ကိပ္ပမဒ် မတုၼ်သ့ဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာကိ, တူဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိဒဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မူၼ်ကိဒ္ဇေတ်မဒ်တသိဉ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မူၼ်ယုသုညတ (ဒဒိမလုအာနူမတမ်ကိရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိဒုတိယဇျာန်ဂမ္တိုင်

မပတမ်ကိဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည ၃၄၉။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္တဲ တူဟ်နပါကောံဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မူၼ်ကိပ္ပမဒ် မတုၼ်သ့ဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမ္မာရာကိ, တူဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိဒဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တကို'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဖွတ်သပေါတ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇျာန် ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန်—

- (၁) မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မှုံ့ယျာသုညတ (ဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။
- (၂) မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်၊ မှုံ့ယျာသုညတ (ဒဒ်မလှူအာနူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။
- (၃) မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်တသိုခ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မှုံ့ယျာသုညတ (ဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။
- (၄) မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်တသိုခ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်၊ မှုံ့ယျာသုညတ (ဒဒ်မလှူအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုညတမူလပဋိပဒါ တဲဆဝံရ။

‘အပ္ပဏိဟိတမဂ်’ စာ်စူးအာနုပမရာဒုမိက် မပ္ပင်ကိုရာဂ

အပ္ပဏိဟိတပဌမဇ္ဈာန် ၃၅၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇှော်ပွတ်တ လောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိခိုင်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံ ပဌမဇ္ဈာန်) မှုံ့ယျာအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒ်ဟုံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုအပ္ပဏိဟိတ ဒုတိယဇ္ဈာန် ၃၅၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကွေံဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇှော်ပွတ်တလောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိခိုင်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒတ်တကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် မှုံ့ယျာအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒ်ဟုံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာ ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အပ္ပဏိဟိတမဂ် တဲဆဝံကွာရ။

‘အပ္ပဏိဟိတမူလကပဋိပဒါ’

ဇျာန်မကလိဝံ နကိုဒ္ဓေတိပန်ပြကာ မျံရိုဟ်တုမ်‘မူလ’ ‘အပ္ပဏိဟိတ’

ပုမတ်စူးအာ နုမပ္ပမ်ကိုရာဂ

ပဌမဇျာန်

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိဟိတဇျာန် ၃၅၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂံယျကုသိုလ်အိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ မျံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော့‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
(ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်
အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျံကိုဒ္ဓေတိမဒ်ဒိဋ္ဌိခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
ချိုန်လျ၊ မျံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒိဋ္ဌိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ
ဂံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည အပ္ပဏိဟိတဇျာန် ၃၅၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂံယျကုသိုလ်အိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ မျံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော့‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
(ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်
အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျံကိုဒ္ဓေတိမဒ်ဒိဋ္ဌိခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
မပြဟ်ပြေဟ်၊ မျံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒိဋ္ဌိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ
ဂံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိဟိတဇျာန် ၃၅၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂံယျကုသိုလ်အိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ မျံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော့‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
(ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်
အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျံကိုဒ္ဓေတိမဒ်ဒိဋ္ဌိခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊
မျံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒိဋ္ဌိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ်

‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖှိ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

သုခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိည အပ္ပဏိဟိတဇ္ဈာန် ၃၅၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တူဟ်နပါကွေ်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလီပလက်ကွေ် ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖှိ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင်

မပတမ်ကိုဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇ္ဈာန် ၃၅၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တူဟ်နပါကွေ်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလီပလက်ကွေ် ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန်—

- (၁) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။
- (၂) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။
- (၃) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကို ပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။
- (၄) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (ဒဒိဟံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖှိ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အပ္ပဏိဟိတမူလကပဋိပဒါ တဲဆဝံရ။

‘ဝိသတိမဟာနယ’ နယ်စါစောဂမ္ဘိုင်

၃၅၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ—

၁။ [လောကုတ္တရံ ဇ္ဈာနံ ဘာဝေတိဝံ ဟိတံလင် ပွဲပိုဒ်လိမ် ၂၇၇- ၃၅၆ တေတဲရ။]

၂။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်မင်ရ ။ ပ ။

၃။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်သတိပဋ္ဌာန်ရ ။ ပ ။

၄။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်သမ္ပပဓာန်ရ ။ ပ ။

၅။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဣဒ္ဓိပါဒ်ရ ။ ပ ။

၆။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဣန္ဒြိယ ။ ပ ။

၇။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဗိုလ်ရ ။ ပ ။

၈။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဗောဇ္ဈင်ရ ။ ပ ။

၉။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်သစ္စရ ။ ပ ။

၁၀။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်သမထရ ။ ပ ။

၁၁။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဓမ္မရ ။ ပ ။

၁၂။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ခန္ဓ (ပန်ပြကာ)ရ ။ ပ ။

၁၃။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်အာယတန (ဓါပြကာ)ရ ။ ပ ။

၁၄။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဓာတ် (ဓါပြကာ)ရ ။ ပ ။

၁၅။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်အာဟာရရ ။ ပ ။

၁၆။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဖဿရ ။ ပ ။

၁၇။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်ဝေဒနာရ ။ ပ ။

၁၈။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်သညာရ ။ ပ ။

၁၉။ ဇော်ပွင် လောကုတ္တရ်ရ်စေတနာရ ။ ပ ။

၂၀။ တူဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကော့‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွင်တ လောကုတ္တရ်ရ်စိုတ် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကို ဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌဇ္ဈာန်) မှုကို ဒေတမ်ဒိဒိခိဝဋ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလျလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

နယ်စါစောဂမ္ဘိုင်တဲ တဲဆဝံရ။

အဓိပတိ ပန်ပြကာ ကောဇာနိဂမ္ဘိုင်

ပဌမဇာနိ ၃၅၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ် ကော့'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇာနိ မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇာနိ (ကလိဂုံပဌမဇာနိ)

- (၁) မုံကိုဒွေတ် မဒ်ဒိဋ္ဌိခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ၊ မုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမနွံပွက် ။ ပ ။
- (၂) မုံကို'ဝိရိယာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇဟတ် ။ ပ ။
- (၃) မုံကို'စိတ္တာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။
- (၄) မုံကို'ဝိမံသာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပညာ ပွမစိုတ်စမ်စတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇာနိ ၃၅၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကော့'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဇာနိ မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တကို'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမစိုတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဂုံ ဒုတိယဇာနိ ။ ပ ။ တတိယဇာနိ ။ ပ ။ ပဌမဇာနိ ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာနိ—

- (၁) မုံကိုဒွေတ် မဒ်ဒိဋ္ဌိခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ၊ မုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမနွံပွက် ။ ပ ။
- (၂) မုံကို'ဝိရိယာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇဟတ် ။ ပ ။
- (၃) မုံကို'စိတ္တာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက စိုတ် ။ ပ ။
- (၄) မုံကို'ဝိမံသာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက ပညာ ပွမစိုတ်စမ်စတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုလောကုတ္တိရ်မဂ် ၃၆၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ

မုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဠိ’ လညာတ်မမ္မာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမာဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကို ဇော်ပွပ်တံ လောကုတ္တိုရ်မဂ် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ် သတိပဋ္ဌာန်ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်သမ္မပ္ပဓာန်ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်ကုဒ္ဓိပါဒ်ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ် လောကုတ္တိုရ်ကုဒ္ဓိရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်နိဗ္ဗာန်ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်ဗောဇ္ဈင်ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်သစ္စရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်သမထရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ် လောကုတ္တိုရ်ဓမ္မရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်ခန္ဓ(ပန်ပြကာ)ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ် အာယတန (ဓါပြကာ)ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်ဓာတ် (ဓါပြကာ)ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ် လောကုတ္တိုရ်အာဟာရ ရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်ဖဿရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ် ဝေဒနာရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်သညာရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်စေတနာရ။ ။ ပ။ ။ ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်စိတ် လှူအာနူကာမဂ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ။ ။ အာစိုပ် ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံ ပဌမဇ္ဈာန်)။

- (၁) မုံ့ကိုဒေဝ် မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိဝိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊ မုံ့ကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမနွံပိုက်။ ။ ပ။ ။
- (၂) မုံ့ကို‘ဝိရိယာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ်။ ။ ပ။ ။
- (၃) မုံ့ကို‘စိတ္တာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက စိတ်။ ။ ပ။ ။
- (၄) မုံ့ကို‘ဝိမံသာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပညာ ပွမစိုစုတ်စမ်စတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယှ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ။ ။ ပ။ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမကလှ်လှ် နှိရ။ ။ ပ။ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘အဓိပတိဇ္ဈာန်’ ဇော်သကိုပ်သက တဲဆဝံရ။
ပဌမဇ္ဈာန် တဲဆဝံကွာရ။

ဒုတိယမဂ် ၃၆၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယှ် တုဟ်နတေံ တြီကောံ ဒေက်တံကို ‘ကာမရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမာဘုံ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမပလိုပလာ်ဂမ္တိုင်ကို တုဟ်နအာစိုပ်ဒုတိယာဘုံ (ကဆံင်သကဒါဂါမ်)ကို ဇော်ပွပ်လောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ။ လှူအာ နူကာမဂ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ။ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မုံ့ကိုဒေဝ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိဝိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယှ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ။ ။ ပ။ ။ ‘အညိန္ဒြိ’ ပွမ တိကေတ် ဝံအလိုအသီ ဓရ်မဂ်ပတိ နကိုပဌမမဂ်ဟေင် နှိရ။ ။ ပ။ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ ကလှ်ကလှ် နှိရ။ ။ ပ။ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒုတိယမဂ် တဲဆဝံရ။

တတိယမဂ် ၃၆၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ယြဲပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်န ပါကွဲ ဗွဲသက္ကုသေဟ် ‘ကာမရာဂ’ ပွမထွေန်စပ်ပွဲကာမဘုံ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမပလိုပလာ်ဂမ္ဘိုင်တု တုဟ်အာစိုပ်တတိယဘုံ (ကဆံင်အနာဂါမ်)ကို ဇှော်ပွပ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူဒဒိန်ဝဋ်သံသာ မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွဲပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူ ကာမဂမ္ဘိုင်တုဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒိဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အညိန္ဒြီ’ ပွမ တိကေတ်ဂုံအလိုအသီ ခရ်မဂပ်ဝ်တိ နကိုပဌမမဂ်ဟောင် နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံ ကလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံကုသိုလ်အိုတ်ရ။

တတိယမဂ် တုဆဂုံကွာရ။

စတုတ္ထမဂ် ၃၆၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်? ယြဲပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကွဲ ဗွဲသက္ကုသေဟ် ‘ရူပရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပဘုံ ‘အရူပရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရူပဘုံ ‘မာန’ ပွမပတိုန်လပ်မာန် ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်ကို တုဟ်နအာစိုပ် စတုတ္ထဘုံ (ကဆံင်အရဟတ္တဖိုလ် ကဆံင် တုအရှုန်)ကို ဇှော်ပွပ်တ လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူဒဒိန်ဝဋ်သံသာ မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မွဲကိုဒွေတ်မဒိဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂုံအလိုအသီ ခရ်မဂပ်ဝ်တိတု နကိုမဂ်သွပ်ပိဟောင် နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံကလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အညိန္ဒြီ ၃၆၄။ ပွဲသမယဂ် ‘အညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ်ဂုံအလိုအသီ ခရ်မဂပ်ဝ်တိတု နကို မဂ်သွပ်ပိဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် တုဟ်နသွဇှော်မတ်ကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် ‘ဉာတ’ မဂပ်ဝ်တိ ‘ဒိဋ္ဌိ’ မဂပ်ဝ်ညာတ် ‘ပတ္တ’ မဂပ်ဝ်အာစိုပ် (ကလိဂုံအိုတ်) ‘ဝိဒိတ’ မပြာကဋ် ‘သစ္စိကတ’ မဂပ်ဝ်သွဇှော်မတ်ကို ယြဲပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမစိုစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမစိုစုတ် ဗွဲတောင် ပကာရ၊ သဘ်ပွမစိုစုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတုရူတု သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ဒဒိညးမချိုန်ချောင်၊ ဒဒိညးမလေပ်သွပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါပါ (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမကေပ်ကွေပ်၊ သဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံတိဇှော်၊ (ဝါ) သဘ်မလေပ်မိပ်လဟိင်ပွဲအရထ မသုံစုတ်၊ သဘ်မလေပ်ချိုချိုက်ပျဲပျဲ ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ သဘ်မလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမ ထပက်ခွင်တုတိ၊ သဘ်မလေပ်မွှ်သွပ်ဗွဲတောင်၊ သဘ်မလေပ်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံလေံစပ် (နမလေပ်တက်စိုတ် မဂြိပ်အာမံင် ဂုံတရဗွေတ်တိဂ်

ညင်ဝံ့အာစိုပ် ဂွံင်တရံညံ့စွတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံဂး ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံ့ချီတေဝ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင် (မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကွဲ မပတမ်ကိုက်လေသဂမ္တိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် ဒ်အရာဇကုကတိန်)၊ လျးပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ပှာင်သျှပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘ်ပွမစိုစွတ်ခရ် (သစ္စပန်ဂမ္တိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုစွတ်ခရ် (သစ္စပန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင်္ဂ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ မဒ် ‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လို့ဟ်ဗူးမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အညိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုသီ ခရ်မဂ်ဝိတိတဲ နကိုမဂ်သွပ်ပိပြကာ် ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလိလဇ် ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

စတုတ္ထမဂ် တဲဆဝံရ။
 လောကုတ္တိရ်စိုတ် တဲဆဝံရ။
 ‘ကုသလပဒဘာဇနီ’ ပွမပါပရအ် ဗွပ်ကုသိုလ် တဲဆဝံကွာရ။

(၁) ‘အကုသလ ပဒဘာဇနီ’ ပွမပါပရအ် ဗွပ်အကုသိုလ်
၁။ ‘ဓမ္မဝေဏ္ဏာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ
(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲမုန်

လောဘမူပဌမစိုတ် ၃၆၅။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ အကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိုဒ်စိုတ် မစိုန်သကိုကောံ ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲ ရူပါရီကိုဒ် သဒ္ဓါရီကိုဒ် ဂန္ဓာရီကိုဒ် ရသာရီကိုဒ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီကို မ္မောရီကိုဒ်တဲ ဒ်တ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်မုန်။ ပွဲသမယ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစွတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ် ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိ ဒ်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ် ဒ်ရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ်

ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မှုံကိုအာရိမ္မံ ဒ်ဒ်ကံတံကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတံ
 ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် မဝံအလိုသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိန္ဒြိယ’ ပွမတိကောတံ ဝံအလိုအသီ
 ဒ်ရ၊ ‘သောမနသိန္ဒြိယ’ ပွမဒ်တသိုဝ်စိုတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဝံအလိုအသီ
 ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမလညာတ်မှာရာ ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’
 ပွမပတိတ်ဗြဟတံ ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’
 ပွမလ္လိပရာ ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’
 ပွမဟံဝှံ (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိတ်) ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမ
 ဟံလကိုတ်ပါပ် (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိတ်) ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘လောဘ’ ပွမ
 နှံပိုက်ထွန်စပ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝင် ဒ်ရ၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွန်စပ်မဂ်ဂှက် ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’
 ပွမတိကောတံ ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဝှံ (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစရိတ်)
 ဒ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ်ပါပ် (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိတ်) ဒ်ရ၊ ‘သမထ’
 ပွမကိုညိတ်ဝတ် ဒ်ရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ် ဒ်ရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုလ်လှံ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမျိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမျိုင်မတွံး (ဆန္ဒ
 အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တံတူဟ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမျိုင်
 မသွးကျိုင်တဲတအ်)ဂ် နွံတအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဝံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၃၆၆။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ်
 ဩသဘဗွမတွတ်ဒွံ၊ အကံအရာဗိုတွတ်ဒွံ၊ အကံအရာဗိုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒ်ဒ်မလေပ်တွတ်ဒွံ
 ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နိသဘဗွဲရ။

သဘဝေဒနာ ၃၆၇။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော?
 ပွဲသမယဂ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နုပမတွတ်ဒွံဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကံတံကို
 ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မျုံသဘဗွမတိကောတံဗွဲတွေင် ဗွဲထေက်ကြိုက်ကိုတသိုဝ်မသာယာဂ်၊
 ပွမဒ်တသိုဝ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုဒ်ဟိုတ်နုပမတွတ်ဒွံဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကံ
 တံကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုဝ်၊ ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုဒ်ဟိုတ်နုပမတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး
 ဒ်ဒ်ကံတံကိုစိုတ် (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိသဘဗွဲရ။

သဘသညာ ၃၆၈။ ပွဲသမယဂ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော?
 ပွဲသမယဂ် ဩပွမစုတ်သတ္တိ မဒ်ဟိုတ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကံတံကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’
 မျုံသဘဗွမတိကောတံဗွဲတွေင် မဗွဲကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ၊ အကံအရာ ဗိုစုတ်သတ္တိ ဒ်ဒ်
 မလေပ်စုတ်သတ္တိမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နိသဘဗွဲရ။

သဘစေတနာ ၃၆၉။ ပွဲသမယ၌ ‘စေတနာ’ ပွမဆဝ်မုဟ်မွဲမွဲ မုသဘမွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမဆဝ်မုဟ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူလုက်စုက် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ မှုသဘမတီကေတ်ဗွဲတေၣ် ချေမဗွဲကို ‘စေတနာ’ ပွမဆဝ်မုဟ်၊ အကဲအရာ ဗိုဝ်ဆဝ်မုဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ဒဒ်မလေဝ်ဆဝ်မုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စေတနာ’ ပွမဆဝ်မုဟ်၌ ဒ်သဘဝံရ။

သဘစိုတ် ၃၇၀။ ပွဲသမယ၌ ‘စိုတ်’ ပွမတီမွဲ မုသဘမွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩစိုတ်၊ (လွှာဝ်ဏာအာရီုတဲ) သဘမလေဝ်တီကေတ်၊ သဘပွမတီ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘပွမဗုဒ္ဓအာ၊ သဘပွမတီ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုဒ် မတွံးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေၣ်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွဲစိုတ်မတီကေတ်ဗွဲတေၣ်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတီကေတ်ဗွဲတေၣ် မဗွဲကိုဗုဒ္ဓ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘စိုတ်’ ပွမတီ၌ ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝိတက် ၃၇၁။ ပွဲသမယ၌ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်မွဲ မုသဘမွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩသဘပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ဗွဲတေၣ်၊ သဘပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ သဘပွမကိုစိုတ်မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရီု၊ သဘပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတေၣ်၊ သဘပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရီု၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၌ ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝိစာရ ၃၇၂။ ပွဲသမယ၌ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ်မွဲ မုသဘမွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမဖွတ်သပေါတ်၊ ပွမဖွတ်သပေါတ်ဗွဲတေၣ်၊ ပွမဖွတ်သပေါတ် ထပ်ကိုထပ်၊ ပြာပ်အာတု ပွမဖွတ်သပေါတ်၊ စွံပတန်လဝ် အဆက်အစပ်လေၣ် ဟံသကုတ်ကောံ (အာရီု) စိုတ်၊ သဘမဒ်မံင် ညံင်ရံၣ်သေဝ်တ လေၣ်ဟံပိုတ် (အာရီုစိုတ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ်၌ ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝိတိ ၃၇၃။ ပွဲသမယ၌ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်မွဲ မုသဘမွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ပွမမိပ်မြဟ်၊ ပွမမိပ်မြဟ်သွာင်သွပ် ဗွဲမလောန်၊ ပွမအိုဟ်တျိုဟ် ဗွဲမဂျိုင်း၊ ပွမမိပ်သွာင်၊ ပွမမိပ်သွာင်ဗွဲမဂျိုင်း၊ ပွမတရိုပ်စိုတ်၊ ပွမတိုန်၊ ပွမနွံပိုက်စိုတ်၊ ‘ဝိတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မဒ်အဝယ်လစေ်အင်္ဂ ဒဒက်တကို(မဂ်ဉာဏ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၌ ဒ်သဘဝံရ။

သဘသုခ ၃၇၄။ ပွဲသမယ၌ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်မွဲ မုသဘမွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယ၌ ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒ်တသိုခ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုခ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘမသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူလုက်စုက် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ (ဝေဒနာ) ဒင်စသိုင် တသိုခ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်၌ ဒ်သဘဝံရ။

သဘ်စိတ္တသေကဂ္ဂတာ ၃၇၅။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တသေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တကိုစိုတ်မွဲးဟ် မုသဘ်မွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲဒဒ်ရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တ၊ ပွမဟုံဆဲးပြင်၊ ဟုံကလုံလဖုံ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ် ဟုံဆဲးပြင် (စိုတ်ဟုံဆဲးပြင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်း၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တသေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တကိုစိုတ်ဟ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝိရိယိန္ဒြီ ၃၇၆။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယိန္ဒြီ’ ပွမလွီပရာ ဝံအလိုအသီမွဲးဟ် မုသဘ်မွဲ ဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဇြဟတ်လွီပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူး နူပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလွီပရာညိုင်ဝံ စိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒဒ်ခိ၊ ပွမလွီပရာဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလွီပရာ ဟုံသွအ်သာ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟုံဖျေံကွေံ၊ ဒဒ်ညးမုံ ကိုလျိုင် ဟုံဖျေံကွေံ၊ ပွမရင်တျိုင်လျိုင် ဗွဲဒဒ်ရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာကမျိုင်၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြီ’ ပွမလွီပရာ ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေဝ်၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမမှာရာမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယိန္ဒြီ’ ပွမဝံအလိုသီလွီပရာဟ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်သမာဓိန္ဒြီ ၃၇၇။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီမွဲးဟ် မုသဘ်မွဲ ဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲဒဒ်ရး၊ တို့လုပ်တု ပွမတန်တ၊ ပွမဟုံဆဲးပြင်၊ ပွမဟုံကလုံလဖုံ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟုံဆဲးပြင် (စိုတ်ဟုံဆဲးပြင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမဝံအလိုသီ ပွမတန်ကြန်ဟ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်မနိန္ဒြီ ၃၇၈။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဝံအလိုအသီမွဲးဟ် မုသဘ်မွဲ ဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ်၊ (လျှော်ဏာအာရီတု) သဘ်မလေပ်တိကေတ်၊ သဘ်ပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘ်ပွမဗုသအး၊ သဘ်ပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုဒ် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေဝ်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်စိုတ် မတိကေတ်ဗွဲတေဝ်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘ်ပွမတိကေတ်ဗွဲတေဝ် မဗွဲကိုဖဿဟ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဝံအလိုအသီဟ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်သောမနဿိန္ဒြီ ၃၇၉။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနဿိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဝံအလိုအသီ မွဲးဟ် မုသဘ်မွဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမသာယာမနိဿယံပွဲစိုတ်၊ တသိုန်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘ်သောယာမကတိုဒ် ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲဒဒ်ရး ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် တသိုန်၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘ်သောယာမကတိုဒ် ဟိုတ်နူလုက်စုက်ဗွဲဒဒ်ရး ဒဒက်တကိုစိုတ်၊

ပွမဒင်စသိုင်တသိုခ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနသိန္ဒြေ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ် ဂွံအလိုအသီၣ် နိသတ်ဝံရ။

သတ်ဇိဝိတိန္ဒြေ ၃၈၀။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြေ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီၣ်မ္း မုသတ်မွဲဒ် ဂွံရော? ပွဲသမယာ် ဩလမျီုဒေက်တက်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်၊ သတ်ဟိုတ်မတန်တ၊ သတ်ပွမဒ်၊ သတ်ပွမကိုကတိုဒ်၊ သတ်ပွမကတိုဒ်၊ သတ်ဟိုတ်မကတိုဒ်၊ သတ်ပွမမင်မွဲ၊ သတ်ဟိုတ် အာယုက်ဂွံ၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြေ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီၣ်မ္း (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြေ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီၣ် နိသတ်ဝံရ။

သတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၃၈၁။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာမ္း မုသတ်မွဲဒ်ဂွံရော? ပွဲသမယာ် ‘ဒိဋ္ဌိ’ ဩပွမလညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂတ’ သတ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာ (တြှေတ်ဓါပြကာဂမ္တိုင်)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂဟန’ သပိုဟ်ဂြိုပ်လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်စိုဒှ်အံၤ ကွေံ လညာတ် မဆုံပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိကန္တာရ’ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံၣ်ဂွံအာစိုပ် လညာတ်ဆုံပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိယ’ သတ်ပွမပလီုပလော်ပထောင်ကျိဟ်ကွေံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ‘ဒိဋ္ဌိ ဝိပုဗ္ဗိတ’ သတ်ပွမဖံက်ပုန်ချီုတေပ်မတွံး လညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဒိဋ္ဌိသံယောဇန’ လညာတ်မှာရာ မဒ်ဟိုတ်ဗန်ဒက် (ပွဲဒ်ဒိုက်ဝံၣ်)၊ ‘ဂါဟ’ သတ်မဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သတ်မစောံလံာ် ပွဲကွေတ်)၊ ‘ပတိဋ္ဌာဟ’ သတ်မဒ်အရာဒတန် (ဒေက်တက်ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ ‘အဘိနိဝေသ’ သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ‘ပရာမာသ’ သတ်မလေပ်စိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ‘ကုမ္မဂ္ဂ’ ဂွံင်တရ် မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မွဲ၊ ‘မိစ္ဆာပထ’ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆတ္တ’ သတ်မမှာရာ၊ ‘တိတ္ထာယတန’ နိအရာကတိုဒ် ဒေက်တက်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္တိုင် မတွံးကွေတ် မမှာရာ၊ ‘ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟ’ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ်ဗွဲအစောံဖံက်ပုန်မမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ နိသတ်ဝံရ။

သတ်မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ ၃၈၂။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာမ္း မုသတ်မွဲ ဒ်ဂွံရော? ပွဲသမယာ် ဩသတ်ပွမချပ်၊ သတ်ပွမချပ်ဗွဲတေၣ်၊ သတ်ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ သတ်ပွမ ကိုစိုတ် မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရီ၊ သတ်ပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတေၣ်၊ သတ်ပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရီ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမ မှာရာ နိသတ်ဝံရ။

သတ်မိစ္ဆာဝါယာမ ၃၈၃။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမမှာရာမ္း မုသတ်မွဲဒ်ဂွံရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ မနိဿယပွဲစိုတ်၊ ပွမပတိတ်ဗူး နူပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမ လွီပရာ ညံင်ဂွံစိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒီဒ်၊ ပွမလွီပရာ ဗွဲမ သကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒ်ဒ်ညးမျှံကိုလွီပရာ ဟံၣ်သပအံၤသာ၊ ဒ်ဒ်ညးမျှံကိုပိုက်ဆန္ဒ

ဟံဖျေကော၊ ဒဒိညးမျှကိုလျိုင် ဟံဖျေကော၊ ပွမရင်တုင်လျိုင် ဗွမဒေးရ၊ ညးဂံင်သကာကမောန် ညးဂံင်သကာကမျိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတော်၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ် ဇြဟတ် ဗွမမှာရာ် နှိသတ်ဝံရ။

သတ်မိစ္ဆာသမာဓိ ၃၈၄။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွမမှာရာမွဲ မုသတ်မွဲဒွံဒွံရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွမဒေးရ၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ဟံကလံလဗ်၊ ဒဒိညးမျှကိုစိုတ် ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမ ညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီ တော်၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွမမှာရာ် နှိသတ်ဝံရ။

သတ်ဝီရိယဗိုလ် ၃၈၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတော်မွဲ မုသတ်မွဲ ဒွံဒွံရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဇြဟတ်လွီပရာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူး နူပွမလျှဟ်၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလွီပရာ ညိုင်ဝံစိုပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒုင်ဒုဒိခိ၊ ပွမလွီပရာဗွမသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒိညးမျှကိုလွီပရာ ဟံသုဒ္ဓါသ၊ ဒဒိညးမျှကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေကော၊ ဒဒိညးမျှကိုလျိုင် ဟံဖျေကော၊ ပွမရင်တုင်လျိုင် ဗွမဒေးရ၊ ညးဂံင်သကာကမောန် ညးဂံင် သကာကမျိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတော်၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမဟံချီတော် မလွီပရာ် နှိသတ်ဝံရ။

သတ်သမာဓိဗိုလ် ၃၈၆။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတော်မွဲ မုသတ်မွဲဒွံဒွံရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တဗွမဒေးရ၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ဟံကလံလဗ်၊ ဒဒိညးမျှကိုစိုတ် ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမ ညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီ တော်၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမဂွံအလိုသီ မတန်ကြန် နှိသတ်ဝံရ။

သတ်အဟိရိကဗိုလ် ၃၈၇။ ပွဲသမယာ် ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံဂွပါပ် ဟံချီတော် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲ မုသတ်မွဲဒွံဒွံရော? ပွဲသမယာ် ဩသတ်ခရ်မွဲ ဟံလေပ်ဂွတ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂွရ၊ ဟံလေပ်ဂွတ် ပွမအာစိုပ် (ပွမ ကလိလောန်) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမျိုင်ရ။ ပွဲကာလက် ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံဂွပါပ် ဟံချီတော် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)် နှိသတ်ဝံရ။

သဘာဝအနာတ္တပုပ္ဖိလ် ၃၈၈။ ပွဲသမယာဂ် ‘အနာတ္တပုပ္ဖိလ်’ ပွမဟံဖေက်လကိုတ်
ဟံချီတေဝ် (နုပ္ပသရာမ်ပါဝ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲးဂ် မုသဘာဝမွဲဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်ဂ်
ဩသဘာဝရ်မွဲ ဟံလေဝ်ဖေက်လကိုတ်နုပ္ပသရာမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊
ဟံလေဝ်ဖေက်လကိုတ် နုပ္ပမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂ်မိုင်ရ၊
ပွဲသမယာဂ် ‘အနာတ္တပုပ္ဖိလ်’ ပွမဟံဖေက်လကိုတ် ဟံချီတေဝ် (နုပ္ပသရာမ်ပါဝ် မပတမ်ကို
ကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် နိသဘာဝ်ရ။

သဘာဝလောဘ ၃၈၉။ ပွဲသမယာဂ် ‘လောဘ’ သဘာဝပွမနွံပိုက်မွဲးဂ် မုသဘာဝမွဲဒိုက်ရော?
ပွဲအခိုင်ဂ် ‘လောဘ’ ဩသဘာဝပွမနွံပိုက်၊ ‘လုဗ္ဗနာ’ အကာအရာဗိုနွံပိုက်၊ ‘လုဗ္ဗိတတ္တ’ ဒဒိ
ညးမလေဝ်နွံပိုက်၊ ‘သာရာဂ’ ပွမစောလံ၊ ‘သာရဇ္ဇနာ’ အကာအရာဗိုစောလံ၊ ‘သာရဇ္ဇိတတ္တ’
ဒဒိညးမလေဝ်စောလံ၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်မဂ်ဂွက်၊ ‘လောဘ အကုသလမူလ’ ပွမနွံပိုက်
မဒိုက်ဟံတုမ် ဒဒက်တက်ကိုအကုသိုလ်ဂ်မိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ဂ် နိသဘာဝ်ရ။

သဘာဝမောဟ ၃၉၀။ ပွဲသမယာဂ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိဇ်မွဲးဂ် မုသဘာဝမွဲဒိုက်ရော? ပွဲအခိုင်ဂ်
‘အညာဏ’ ဩသဘာဝပွမဟံတီ၊ ‘အဒဿန’ သဘာဝပွမဟံညာတ်ကေတ် ခရ်(မဉ်စုတ်)၊
‘အနဘိသမယ’ ထပက်ခိုင်တု သဘာဝဟံလေဝ်တီ၊ ‘အနနုဗောဓ’ သဘာဝဟံလေဝ်တီကေတ်
ဗွဲမဗွဲကို(ခရ်မဉ်စုတ်)၊ ‘အသမ္မောဓ’ စိုန်သကိုမပတမ်ကိုအနိစ္စတု သဘာဝဟံလေဝ်တီ (သဘာဝ
မလေဝ်တီကေတ် ဗွဲမမာရာ)၊ ‘အပ္ပဋ္ဌိဝေဓ’ ထပက်ခိုင်တု သဘာဝပွမဟံတီ၊ ‘အသံဂါဟန’
သဘာဝဟံလေဝ်ဂိုင်ကေတ် (နမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘အပရိယောဂါဟန’ တို့စေံ (ခရ်မဉ်စုတ်တု)
သဘာဝဟံလေဝ်ဂိုင်ကေတ်၊ ‘အသမပေက္ခန’ သဘာဝဟံလေဝ်မုာ်သေဝ် ညီသာသုဟ်သုန် (မလေဝ်
မုာ်သေဝ် ဗွဲဟံညီသာ ရံပွဲမွဲ မပတမ်ကိုအနိစ္စ နိစ္စ)၊ ‘အပစ္စဝေက္ခန’ သဘာဝဟံလေဝ်ဗွာရဏာ၊
‘အပစ္စက္ခကမ္မ’ သဘာဝဟံလေဝ်မုာ်သေဝ်ဂတမတ် (သဘာဝမလေဝ်ပါဝ် ခိုဟ်ပရေအ်ဟံမာန်)၊
‘ဒုဗ္ဗေဇ္ဈ’ သဘာဝဟံတီ ပလိပလ်ကေံ စိုတ်မဗုဓတ်သအးဇုး၊ ‘ဗာလု’ သဘာဝဟံတီမိုသ်ခိုဟ်ခို၊
‘အသမ္ပဇေည’ သဘာဝဟံလေဝ်တီကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဗွဲမဒးရး၊ ‘မောဟ’
သဘာဝပွမဝိဝိဇ်၊ ‘သမောဟ’ သဘာဝပွမဝိဝိဇ်ဗွဲသကာတ်၊ ‘သမ္မောဟ’ သဘာဝပွမဝိဝိဇ် ဗွဲပွဲပွဲ
(ပွဲခရ်အိုတ်သို)၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သဘာဝဟံတီကေတ် မထေက်ကိုတီ (ဟံတီကေတ်ခရ်သစ္စပန်)၊
‘အဝိဇ္ဇောယ’ သဘာဝဟံတီကေတ် မလေဝ်ကိုတို့ဗျိုက် (ပွဲဒဒိခိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာယောဂ’ သဘာဝ
ဟံတီကေတ် ပွမကိုစိုန်သကို (ပွဲဒဒိခိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာနုဿယ’ သဘာဝဟံတီကေတ် ပွမတိက်
သတင်ဗွဲတေဝ်၊ ‘အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာန’ သဘာဝဟံတီကေတ်ပွမကလိုက်ကွါ (ဒဒက်တက်ကိုလေသ
ဂ်မိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာလင်္ကီ’ သဘာဝဟံတီကေတ် မတုင်သုဟ်ကေံသေဝ်တြင် (ဗွဲဒဒိမလေဝ်
ကွာတ်လနီ ညိုင်ဟံဂွံအာစိုပ်တသိုသိုဉ်ဟာန်)၊ ‘မောဟအကုသလမူလ’ ပွမဝိဝိဇ်မဒိုက်ဟံတုမ်
ဒဒက်တက်ကိုအကုသိုလ်ဂ်မိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိဇ်ဂ် နိသဘာဝ်ရ။

သဘာဝအဘိဇ္ဈာ ၃၉၁။ ပွဲသမယာဂ် ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်မွဲးဂ် မုသဘာဝမွဲဒိုက်ရော?
ပွဲအခိုင်ဂ် ဩသဘာဝပွမနွံပိုက်၊ အကာအရာဗိုနွံပိုက်၊ ဒဒိညးမလေဝ်နွံပိုက်၊ ပွမစောလံ၊

အကုသရာ ဗိုဝ်စောလော၊ ဒဋ္ဌိညးမလေဝ်စောလော၊ ပွမထွေန်စပ်၊ ‘လောဘ အကုသလမူလ’ ပွမနွံပိုက် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တက်အကုသိုလ်ဂမၠိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန် စပ်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၃၉၂။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာမွဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲအခိုင်ဂ် ဩလညာတ်မမှာရာ၊ သဘပွမတို့လုပ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမၠိုင်(တြဇောဓါ)၊ သပိုဟ် ကြိုပ်လညာတ်မမှာရာ၊ (မလေဝ်စိုဒ္ဓါ လညာတ်မချုပ်) တရ်ကန္တာဝါတ်ဂါတ် လညာတ်မမှာရာ၊ (မကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟုံအာစိုပ် လညာတ်မချုပ်)၊ သဘပွမထပက်ခွင် ပလိုပလာ်ကောံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သဘပွမဖံက်ပွန် ချီတေဝ်မတွံး လညာတ်မဗျေတ်၊ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်ဗန်ဒက် (ပွဲဒဒိဝံဠ)၊ သဘမလေဝ်ဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန် (ဗွဲအစောမမှာရာ) (သဘမစောလောံ ကိုကေတ်)၊ သဘမဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တက်လညာတ်မမှာရာ၊ သဘမလေဝ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲမ မှာရာ၊ သဘမလေဝ်စိုတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ဂွံင်တရ် မဂပ်ဝ်ကျဟ်မော့၊ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ သဘမမှာရာ၊ ဒ်အရာကတိုဒ် ဒဒက်တက်လလေဝ်ဖိုဂမၠိုင် မတွံး ကေတ်မမှာရာ၊ သဘ မလေဝ်စောလောံဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောမပွန်ဂတးမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ် မမှာရာဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘအဟိရိက ၃၉၃။ ပွဲသမယာ် ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဂွပ် (နူပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘခရ်မွဲ ဟုံလေဝ်ဂွတ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂွရ၊ ဟုံလေဝ်ဂွတ် ပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမၠိုင်ရ။ ပွဲကာလဂ် ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဂွပ် (နူပသရာမ်ပါပ်မပတမ် ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘအနောတ္တပ္ပ ၃၉၄။ ပွဲသမယာ် ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံဖေက်လကိုတ် (နူပ သရာမ်ပါပ်မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲအခိုင်ဂ် ဩသဘခရ်မွဲ ဟုံလေဝ် ဖေက်လကိုတ် နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ ဟုံလေဝ်ဖေက် လကိုတ် နူပမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမၠိုင်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံဖေက်လကိုတ် (နူပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသမထ ၃၉၅။ ပွဲသမယာ် ‘သမထ’ ပွမစိုဟ်လလမ်မွဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရ၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ၊ ပွမဟုံဆဲးပြင်၊ ဟုံကလံလံ၊ ဒဋ္ဌိညးမူကိုစိုတ် ဟုံဆဲးပြင် (စိုတ်ဟုံဆဲးပြင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိဇ္ဈိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သမထ’ ပွမစိုဟ်လလမ်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘပဂ္ဂါဟ ၃၉၆။ ပွဲသမယာ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်မွဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတိတ်တြဟတ်လ္လိပရာ မနိဿယ်ပူစိုတ်၊ ပွမတိတ်ဗူး နူပမလူဟ်၊ ပွမ

ပတိတ်ဇြဟတ် တိုန်အာကဆင်ကဆင်၊ ပွမလ္လိပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလ္လိပရာ ညံင်ဂွံစိုပ် ကဆင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒိုင်ဒိုင်၊ ပွမလ္လိပရာ ဗွဲမသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုလ္လိပရာ ဟံသပအ်သာ၊ ဒဒ်ညးမုံကိုပိုက်ဆန္ဒ ဟံဖျေံကွေံ၊ ဒဒ်ညး မုံကိုလျိုင် ဟံဖျေံကွေံ၊ ပွမရင်တျိုင်လျိုင်ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မာန် ညးဂံင်သကာကမ္မိုင်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမလ္လိပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာဟံချီဇေတ်၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်ဂ် န်သဘဝံရ။

သဘာအဝိက္ခေပ ၃၉၇။ ပွဲသမယဟ် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဖျံးဟ် မုသဘမ္မဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩပွမတန်တံ ဒဒက်တံကိုစိုတ်၊ ပွမတန်တံ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တံ၊ ပွမဟံဆဲးပြိုင်၊ ဟံကလုံလဖျံး၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ် ဟံဆဲးပြိုင် (စိုတ်ဟံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီဇေတ်၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာမွဲ (နွံရ)။ ပွဲအခိုင်ဟ် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဖျံး န်သဘဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္မိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ခရ်နာမ်ဂမ္မိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္မိုင် မသွးကျိုင်တဲတအ်)ဂ် နွံတအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဟ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန်ပြကာ ဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအံင်မသုန်ပြကာ န်ရ၊ ‘မဂ်’ဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မုံကိုအံင် ပန်ပြကာ န်ရ၊ ဗိုလ်ပန်ပြကာဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဓါပြကာဂမ္မိုင် န်အိုတ်ရ၊ ဖဿမ္မပြကာ န်ရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္မပြကာ န်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မပြကာ န်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္မိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဟ် ခရ်နာမ်ဂမ္မိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္မိုင် မသွးကျိုင်တဲတအ်)ဂ် နွံတအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) နိဒ္ဓေသဝါရကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၃၉၈။ ။ ပ ။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွဲပွမပြုပြင်စီရင်မွဲဟ် မုသဘမ္မ ဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယဟ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မူဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရိပ္ပ ဒဒက်တံကိုစိုတ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမလ္လိပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ။

‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမ ချပ်ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပ်ရာဟွံချီဇေတ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန်ဟွံချီဇေတ်၊ ‘အဟိ ဂီကဗိုလ်’ ပွမဟွံဂွ(နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟွံချီဇေတ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟွံလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟွံချီဇေတ်၊ ‘လောဘ’ ပွမ နွံပိုက်ထွန်စပ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွန်စပ်မဂ်ဂွက်၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘အဟိဂီက’ ပွမဟွံဂွ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟွံလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘သမထ’ ပွမကိုညိတ်ဝတ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလုံလဗ် (နွံရ)။ သအာင်နူဂ်ဗုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်တဲ ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင် တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

လောဘမူဒုတိယစိတ် ၃၉၉။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ အကုသိုလ်စိတ် မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိခံစိတ် မစိုန်သကို ကော် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် ပွမဖအောပ်ဗတိုက်ဂ် သွအာရိုကို ဩဩအာရိုမမိက်ကိုမွဲမွဲ ရူပါရိုကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရိုကိုဒ်တဲ ဒ်တဲ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလုံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ် အိုတ်ရ။

‘မေဃဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာဓရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ
(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲမနုန်

လောဘမူတတိယစိတ် ၄၀၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမွဲ အကုသိုလ်စိတ် မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိခံစိတ် ဟွံစိုန်သကို ကော် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာဂ် သွအာရိုကို ဩဩအာရို မမိက်ကိုမွဲမွဲ ရူပါရိုကိုဒ် သဒ္ဓါရိုကိုဒ် ဂန္ဓာရိုကိုဒ် ရသာရိုကိုဒ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုကို မဓမ္မာရိုကိုဒ်တဲ ဒ်တဲ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ဓရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ် ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိ ဒ်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ် ဒ်ရ၊ ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိခံ ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရိုမွဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ်

ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘မနိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သောမနသိန္ဒြိယ’ ပွမဒိတသိုဝ်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံလကိုတ်ပါမ် (နူပွသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတေဝ် နှိရ၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ် နှိရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝင် နှိရ၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်မဂ်ဂွက် နှိရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ်ပါမ် (နူပွသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမကိုညိတ်ဝတ် နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ ကလံလှ် နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဂ် ခန္တပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မျှ်ကိုက်မသုန်ပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’ဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မျှ်ကိုအင်္ဂ ပိပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြးကို

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၀၁။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓာ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲဟ် မုသဘ်မွဲဒ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျှဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ်၊ ‘ဝိတိ’ ပွမချိုက်မျှိုက်၊ ‘စိတ္တသေသကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မျှ်ကိုအာရီမွဲ ဒ်ဒ်ကတ် ကိုစိုတ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိ တိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်

ဣဟတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလ္လိပရာဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံ့ဂွ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံဗိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမ ထွေန်စပ်မဂ်ဂွက်၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံ့ဂွ(နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် (နွံရ)။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတေဝ်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး(ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ မာန) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓာ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် န်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

လောဘမူစတုတ္ထစိုတ် ၄၀၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ အကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကော်‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိခ်စိုတ် မစိုန်သကို ကော်‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မဒ်မ္မဲဟာန်ကော်‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် ပွမဖအောင်ဗတိုက်ဂ် သွအာရိုကို ဩဩအာရို မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရိုကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရိုကိုဒ်တဲ န်တဲ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် န်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလဗ် န်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယု အကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၁။ ‘မေဃဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ
(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

လောဘမူပဉ္စမစိုတ် ၄၀၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ အကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မစိုန်သကိုကော်‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမ လညာတ်မမှာရာဂ် သွအာရိုကို ဩဩအာရို မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရိုကိုဒ် သဒ္ဓါရိုကိုဒ် ဂန္ဓာရိုကိုဒ် ရသာရိုကိုဒ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုကို ဓမ္မာရိုကိုဒ်တဲ န်တဲ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် န်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် န်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ န်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ် န်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီ န်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် န်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဒိတ်သပေါတ် န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် န်ရ၊ ‘စိတ္တသေ ကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မ္မုံကိုအာရိုမ္မဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် န်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမပတ်တ်ဣဟတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် မဂွံအလိုသီ န်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုအသီ န်ရ။

‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမလညာတ်မှာရာ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမ ပတိတ်ကြောက် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမ လှိပ်ရာ ဟုံချီတောင် နှိရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတောင် နှိရ၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမ ဟုံဝှ (နုပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတောင် နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟုံ လကိုတ်ပါပ် (နုပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတောင် နှိရ၊ ‘လောဘ’ ပွမ နွံပွက်ထွန်စပ် နှိရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် နှိရ၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွန်စပ်မဂ္ဂက် နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကောတ် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝှ (နုပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နုပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ် နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖုံ နှိရ။

ခရိယေဝါပနကာဂမျှင်။ သအာင်နုဂ္ဂပုန် ပွဲသမယာ် ခရိနာမ်ဂမျှင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုခရိဂမျှင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတအိုတ်ရ။ ခရိဂမျှင်ဝံ ဝံယျအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၄၀၄။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမွဲဂ် မုသဘမ္ပဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမတွတ်ဒွံ၊ အကာအရာဗိုတွတ်ဒွံ၊ အကာအရာဗိုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒဒိမ်လေပ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နိသဘဝံရ။

သဘဝေဒနာ ၄၀၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲဂ် မုသဘမ္ပဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘသာယာလေပ်ဟုံသေင် ဟုံသာယာလေပ်ဟုံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုန် ဟိုတ်နုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘပွမတိ ဗွဲတွင် မဗွဲကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟုံသေင် တသိုမ်လေပ် ဟုံသေင် မကတိုန် ဟိုတ်နုတွတ်ဒွံဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ် ဟုံသေင် တသိုမ်လေပ်ဟုံသေင် မကတိုန် ဟိုတ်နုတွတ်ဒွံဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂ် နိသဘဝံရ။

သဘဥပေက္ခာ ၄၀၆။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်မွဲဂ် မုသဘမ္ပဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘသာယာလေပ်ဟုံသေင် ဟုံသာယာလေပ်ဟုံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟုံသေင် တသိုမ်လေပ်ဟုံသေင် မကတိုန် ဟိုတ်နုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်လေပ်ဟုံသေင် တသိုမ်လေပ်ဟုံသေင် မကတိုန် ဟိုတ်နုတွတ်ဒွံဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်မွဲဂ် နိသဘဝံရ ။ ပ ။

သဘဥပေက္ခိန္ဒြိယ ၄၀၇။ ပွဲသမယ၌ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီမွဲး၌ မုသဘဗွဲဒ်ဂံၤရော? ပွဲသမယ၌ ဩသဘာသာယာလေဝ်ဟံၣ်သေင် ဟံၣ်သာယာလေဝ်ဟံၣ်သေင် မနိဿယပွဲစိုတ်၊ ဩသဘာပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခိလေဝ်ဟံၣ်သေင် တသိုခိလေဝ်ဟံၣ်သေင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲဗွဲမဒးရး ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ဩသဘာပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခိလေဝ်ဟံၣ်သေင် တသိုခိ လေဝ်ဟံၣ်သေင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲဗွဲမဒးရး ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယ၌ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီမွဲး၌ နိသဘာဝံရ ။ ပ ။

ဝရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယ၌ ဝရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကုဝရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)၌ နွံအိုတ်ရ။ ဝရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယ၌ ခန္တပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဇျာန်မျှံကိုအင်္ဂပန်ပြကာ နိရ၊ ‘မဂ်’နိဟိုတ် မအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မျှံကိုအင်္ဂ ပန်ပြကာ နိရ၊ ဗိုလ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္မပြကာ နိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္မပြကာ နိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မပြကာ နိရ။

ဝရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယ၌ ဝရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကုဝရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)၌ နွံအိုတ်ရ။ ဝရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတံ ဗွဲတြးကို

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၀၈။ ပွဲသမယ၌ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲး၌ မုသဘဗွဲဒ်ဂံၤရော? (ပွဲသမယ၌) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ်၊ ‘ဝိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျှံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြိယ’ ပွမ လွီပရာ ဝံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဝံအလို အသီ၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံၣ်ချီတေဝ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံၣ်ချီတေဝ်၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံၣ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံၣ်ချီတေဝ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံၣ်လကိုတ်ပါပ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံၣ်ချီတေဝ်၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေ့စပ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေ့စပ်မဂ်ဂုက်၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံၣ်

(နုပုဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နုပုဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဟ် (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်တဲ ဓရ်နာမ်ဂမၠိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုဓရ်ဂမၠိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် န်သဘဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

လောဘမူဆဋ္ဌစိုတ် ၄၀၉။ မုရ်ဓရ်ဂမၠိုင် ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ အကုသိုလ်စိုတ် မဒိမ္မဲဟာန်ကော်‘သောမနဿ’ ပွမဒိတ်သိုခ်စိုတ် မစိုန်သကို ကော်‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မဒိမ္မဲဟာန်ကော်‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် ပွမဖအောပ်တိုက်ဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရီကိုန် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုန်တဲ န်တဲ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ န်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဟ် န်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဂွံယျ အကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၁။ ‘မေဃဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာကွေ်ဓရ်ဂမၠိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

လောဘမူသတ္တမစိုတ် ၄၁၀။ မုရ်ဓရ်ဂမၠိုင် ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ အကုသိုလ်စိုတ် မဒိမ္မဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဟုံစိုန်သကို ကော်‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပွမလညာတ်မမှာရာ သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရီကိုန် သဒ္ဓါရီကိုန် ဂန္ဓာရီကိုန် ရသာရီကိုန် ဖောဠဗ္ဗာရီကို ဓမ္မာရီကိုန်တဲ န်တဲ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ဓရ်ခမုန်။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ပွမတုတ်ဒွံ န်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် န်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ န်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ် န်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီ န်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် န်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ် န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် န်ရ၊ ‘စိတ္တဿေ ကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမ္မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒဒက်တက်စိုတ် န်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြီ’ ပွမတန်ကြန် မဂွံအလိုသီ န်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမမှာရာ န်ရ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ်ဗွဲမမှာရာ န်ရ၊ ‘မိစ္ဆာ သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ န်ရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေင် န်ရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေင် န်ရ၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟုံဂွ (နုပုဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေင် န်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နုပုဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေင် န်ရ၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ် န်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝင် န်ရ၊

‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စင်မင်ဂှက် နှိရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဂွ (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ် နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံ ကလုံလဗ် နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ မာန) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုခရ် ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဗါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဗါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရဗါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မျှ်ကိုအင်္ဂပန်ပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’နှိဟိုတ် မအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိ ၁၀ မျှ်ကိုအင်္ဂ ပိပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဗါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္ပပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမ္ပပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ မာန) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုခရ် ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၁။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓာ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲဂ် မုသဘ်မွဲဒိုက်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒေန်မျှ်ကိုအာရီမ္မဲ ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမ လွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဂွံအလို အသီ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘သမ္မာ သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေဝ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမ တန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟုံဂွ (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေဝ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟုံချီတေဝ်၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စင်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝင်၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စင် မင်ဂှက်၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဂွ (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမ ဟုံလကိုတ်ပါပ် (နုပုသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘သမထ’ ပွမကိညိတ်ဝတ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံ

လဝ်‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒုင်စသိုင်တဲ ပါစုံလဝ် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလဝ် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ မာန) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂှ် နွံတ်အိုတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂှ် ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

လောဘမူအဌမစိုတ် ၄၁၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ အကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မဲ့ဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဟံစိုန်သကို ကော်‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မဒ်မဲ့ဟာန်ကော်‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် ပွမဖအောင်ဗတိုက်ဂှ် သွအာရိုကို ဩဩအာရို မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ရူပါရိုကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရိုကိုဒ်တဲ ဒ်တဲ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယျ အကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘မေဃဝဏ္ဏာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတ်

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် မွဲခမုန်

ဒေါသမူပဌမစိုတ် ၄၁၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ အကုသိုလ်စိုတ် မဒ်မဲ့ဟာန်ကော်‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟံဒ်တသိုဒ်စိုတ် မစိုန်သကို ကော်‘ပဋိယ’ (ဒေါသ) ပွမလုက်စုက် ပွဲအာရိုကို သွအာရိုကို ဩဩအာရို မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ရူပါရိုကိုဒ် သဒ္ဓါရိုကိုဒ် ဂန္ဓာရိုကိုဒ် ရသာရိုကိုဒ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုကို မဓ္မာရိုကိုဒ်တဲ ဒ်တဲ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒ် ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မူဟ် ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီ ဒ်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် ဒ်ရ၊ ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ် မှုကိုအာရိုမဲ့ ဒ်ဒ်တဲကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် မဂွံအလိုသီ ဒ်ရ၊ ‘မနိန္ဒြိယ’ ပွမတီကေတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဒေါမနဿိန္ဒြိယ’ ပွမ ဟံဒ်တသိုဒ်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမ တန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်) ဟံချီ တောင် ဒ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်) ဟံချီတောင် ဒ်ရ၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလာ် နွံပိုက်ကိုလိုလာ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် ဒ်ရ၊ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမစိုတ်လိုလာ် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်) ဒ်ရ၊

‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ် နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိတ် နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖုံ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျအာကုသိုလ် အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၄၁၄။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩသဘဗွမတွတ်ဒွံ၊ အကာဲအရာဗိုတွတ်ဒွံ၊ အကာဲအရာဗိုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒဒိမလေပ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိသဘဗွဲရ။

သဘဝေဒနာ ၄၁၅။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမဟုံသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘဗွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဗွဲကိုဟုံသာယာဂ်၊ ပွမဒ်ဒဒိမ် မနိဿယံ ပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသာယာ မကတိုဒ်ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင် စသိုင်ဒဒိမ်၊ ပွမဒင်စသိုင်ဟုံသာယာ မဒ်ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ်ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်မွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂ် နှိသဘဗွဲရ ။ ပ ။

သဘဒုက္ခ ၄၁၆။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမဟုံသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ဒဒိမ်မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသာယာ မဒ်ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်ဒဒိမ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်ဒဒိမ်မွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂ် နှိသဘဗွဲရ ။ ပ ။

သဘဒေါမနသိန္ဒြိ ၄၁၇။ ပွဲသမယဂ် ‘ဒေါမနသိန္ဒြိ’ ပွမဟုံဒ်တသိုမ်စိုတ် ဝံအလို အသီမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမဟုံသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ဒဒိမ်မနိဿယံ ပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသာယာ မကကိုဒ် ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမ ဒင်စသိုင်ဒဒိမ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသာယာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူဒ္ဓါလျတ် ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်ဒဒိမ်မွဲ (နှံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဒေါမနသိန္ဒြိ’ ပွမဟုံဒ်တသိုမ်စိုတ် ဝံအလိုအသီဂ် နှိသဘဗွဲရ ။ ပ ။

သဘဒေါသ ၄၁၈။ ပွဲသမယဂ် ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ‘ဒေါသ’ ဩပွမပလိုပလ်၊ ‘ဒုဿနာ’ အကာဲအရာ ဗိုပလိုပလ်၊ ‘ဒုဿိတတ္ထ’

ဒဒိညးမလေပ်ပလိုပလ်၊ ‘ဗျာပတ္တိ’ ပွမဖံက်ပွန်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇနာ’ အကားအရာဗိုဖံက်ပွန်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇိတတ္ထ’ ဒဒိညးမလေပ်ဖံက်ပွန်၊ ‘ဝိရောဂ’ ပွမစေ့စး၊ ‘ပဋိဝိရောဓ’ ပွမစေ့စးထပ်ကိုထပ်၊ ‘စဏ္ဍိက္က’ ဒဒိညးကြမ်ကြ၊ ‘အသုရောပ’ ပွမဟိုသွး ဗွဲမချိုက်ပေင်ခိုဟ်ပြဟံမာန်၊ (ပွမဟိုသွးဟံဒးရး)၊ ‘အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ’ ပွမဟံသျိုက်မျိုက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဒေါသ’ စိုတ်မလို လာ်ဂ် ဒ်သဘာ်ဝံရ ။ ပ ။

သဘာ်ဗျာပါဒ ၄၁၉။ ပွဲသမယာ် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမစိုတ်လိုလ်မွဲ မုသဘာ်မွဲ နှိဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပလိုပလ်၊ အကားအရာဗိုပလိုပလ်၊ ဒဒိညးမလေပ်ပလိုပလ်၊ ပွမဖံက်ပွန်၊ အကားအရာဗိုဖံက်ပွန်၊ ဒဒိညးမလေပ်ဖံက်ပွန်၊ ပွမစေ့စး၊ ပွမစေ့စးထပ်ကိုထပ်၊ ဒဒိညးကြမ်ကြ၊ ပွမဟိုသွး ဗွဲမချိုက်ပေင်ခိုဟ်ပြဟံမာန်၊ (ပွမဟိုသွး ဟံဒးရး)၊ ပွမဟံသျိုက်မျိုက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမစိုတ်လိုလ်ဂ် ဒ်သဘာ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမျိုင်။ သအာင်နုဂ်ပွန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမျိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (ခရ်ဂမျိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန်ပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇျာန်မျိုက်အင်္ဂပန်ပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’နှိဟိုတ် မအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မျိုက်အင်္ဂပိပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ပန်ပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဓါပြကာဂမျိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမျိုင်။ သအာင်နုဂ်ပွန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမျိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမျိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၂၀။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘာ်မွဲနှိဂ်ရော? (ပွဲသမယာ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမျိုက်အာရီမွဲ ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြိယ’ ပွမလွပ်ရာ ဂွံအလိုအသိ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသိ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသိ၊

‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံ့ချီတော်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတော်၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံ့ဂွ (နုပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတော်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါပ် (နုပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတော်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလာ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်၊ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမစိတ်လိုလာ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံ့ဂွ(နုပွ သရာမ်ပါပ်မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါပ် (နုပွသရာမ်ပါပ်မပတမ် ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလုံလဖ် (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်တဲ ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ ဥဒ္ဓစ္စ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကစ္စ)ဝံ သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံတ်အိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် န်သဘဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဒေါသမူဒုတိယစိတ် ၄၂၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ အကုသိုလ်စိတ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကော ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟံ့ဒ်တသိုခ်စိတ် မစိန်သကို ကော ‘ပဋိဿ’ (ဒေါသ) ပွမလုက်စုက် ပွဲအာရီ မဒ်မ္မဲဟာန်ကော ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် ပွမဖအောင်ဗတိုက်ဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရီကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ န်တ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် န်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလုံလဖ် န်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

‘မေဃဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာဓရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ
(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံဗွဲခမုန်

မောဟမူ ပဌမစိတ် ၄၂၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ အကုသိုလ်စိတ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကော ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မစိန်သကိုကော ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမ သွဟိုတ်ဟာဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရီကိုဒ် သဒ္ဓါရီကိုဒ် ဂန္ဓာရီကိုဒ် ရသာရီ ကိုဒ် ဖောဠဗ္ဗာရီကို ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ န်တ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ဓရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် န်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် န်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ န်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မှုဟ်) န်ရ၊ ‘စိတ်’ ပွမတိ န်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် န်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိတ်သပေါတ် န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် န်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ် န်ရ၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြီ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ န်ရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်

ဝံအလိုအသိ နှိရ၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြိ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသိ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချင် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမမှာရာ နှိရ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီုပရာ ဟံ့ချီတောင် နှိရ၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံ့ဝ (နုပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတောင် နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါမ် (နုပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံ့ချီတောင် နှိရ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမချင်သွေဟ်ပှာ နှိရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝင် နှိရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံ့ဝ (နုပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါမ် (နုပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) နှိရ၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ် နှိရ။

ခရိယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရိနာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ ဥဒ္ဒစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုခရိဂမ္တိုင် မသူးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရိဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၄၂၃။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမွဲးဂ် မသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗွမတွတ်ဒွံ၊ အကာဲအရာဗိုတွတ်ဒွံ၊ အကာဲအရာဗိုတွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒဒ်မလေပ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နိသဘဗွဲရ။

သဘဗိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၄၂၄။ ပွဲသမယာ် ‘ဗိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ဂ် မသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဗိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ဂ် နိသဘဗွဲရ ။ ပ ။

သဘဗိစိကိစ္ဆာ ၄၂၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာမွဲးဂ် မသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ‘ကင်္ခါ’ ဩပွမသွေဟ်ပှာ၊ ‘ကင်္ခါယနာ’ အကာဲအရာ ဗိုသွေဟ်ပှာ၊ ‘ကင်္ခါယိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်သွေဟ်ပှာ၊ ‘ဝိမတိ’ ပွမဟံ့တိ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သဘဗိဟိုတ်သျှောင်စိုတ် ချပ်အာသဘာဝမွဲး (သျှုတ်သွာတ်ဟံ့မာန်)၊ ‘ဒေဠ က’ သဘဗလေပ်ချီတောင် (သျှုတ်သွာတ်ဟံ့မာန်) ဗွဲအစောံသုာ် ဟံ့သုာ် ဝါပြကာ၊ ‘ဒေဓာပထ’ သဘဗတုပ်သွေဟ်ကျောံဂံင်ဝါသွာင်၊ ‘သံသယ’ သဘဗလေပ်ဒ် (မလေပ်သွေဟ်ပှာ)နုပိပ္ပု၊ ‘အနောသဂ္ဂါဟ’ သဘဗဟံ့သွေဟ်အစောံ တုဟ်နဂိုင်ကေတ်ဗွဲစုတ် ၉ကန္တ၊ ‘အာသပ္ပနာ’ (တုဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟံ့သွေဟ်အစောံတဲ) သဘဗလေပ်ဆုတ်ကလောင် နုအာရီ၊ ‘ပရိသပ္ပနာ’ (တုဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟံ့သွေဟ်အစောံတဲ) သဘဗလေပ်ဆုဲပြင် နုကိုအာရီ ဗွဲပိပ္ပု၊ ‘အပရိယောဂါဟနာ’ (တုဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟံ့သွေဟ်အစောံတဲ) သဘဗတို့လုပ် (ပွဲအာရီ နကိုညဏ်)ဟံ့မာန်၊ ‘ထမ္ဘိတတ္ထံ ဗိတ္တဿ’ (တုဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟံ့သွေဟ်အစောံတဲ) ဒဒ် မကြိုင်မိုဟ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘မနောဝိလေခ’ သဘဗလေပ်ကတိဗဒ် ညံင်ရဲမချူခရက်စိုတ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာ နိသဘဗွဲရ ။ ပ ။

ခရိယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရိနာမ်ဂမ္ပိုင်မတွံး (မနသိကာရ ဥဒ္ဒစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရိဂမ္ပိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရိဂမ္ပိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဒေသဝါရ။ ပွဲသမယဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ပိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာယတနစါပြကာဂမ္ပိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဓာတ်စါပြကာဂမ္ပိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ပိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္ပိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဇာန်မုံကိုအင်္ဂပန်ပြကာ ဒ်ရ၊ ‘မဂ်’ဒ်ဟိုတ် မအာစိပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မုံကိုအင်္ဂစါပြကာ ဒ်ရ၊ ဗိုလ်ပိပြကာဂမ္ပိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်မွဲပြကာ ဒ်ရ၊ ဖဿ မွဲပြကာ ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ ဒ်ရ။

ခရိယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရိနာမ်ဂမ္ပိုင်မတွံး (မနသိကာရ ဥဒ္ဒစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရိဂမ္ပိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရိဂမ္ပိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြးကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၂၆။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမ ဇွတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမွဲ ဒ်ဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ် ဖြဟတ်ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲဂွံအလိုအသီ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်မွဲမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာ ဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် မွဲမမှာရာ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတေဝ်၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပိ မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတေဝ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံ လကိုတ်ပိ (နူပွသရာမ်ပိ မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်) ဟံချီတေဝ်၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမချပ် သွဟ်ပွ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝင်၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပိ မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ်ပိ (နူပွသရာမ်ပိ မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိဟ် (နွံရ)။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမ ဒုင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်မွဲတေဝ်တဲ ခရိနာမ်ဂမ္ပိုင်မတွံး (မနသိကာရ ဥဒ္ဒစ္စ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တူဟ်ခြာ (နူကိုခရိဂမ္ပိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရိဂမ္ပိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၁။ ‘မေဃဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ
‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

မောဟမူ ဒုတိယစိတ် ၄၂၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ အကုသိုလ်စိတ် မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် မစိုန်သကီုကောံ ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမကလံ လဖိုက် သွအာရိုက် ဩဩအာရို မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ရူပါရိုက်ဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရိုက်ဒ်တဲ ဒ်တဲ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ။ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ဒ်ရ။ ‘စေတနာ’ ပွမဆဝ်မုဟ် ဒ်ရ။ ‘စိတ်’ ပွမတီ ဒ်ရ။ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ။ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိတ်သပေါတ် ဒ်ရ။ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် ဒ်ရ။ ‘စိတ္တဿေ ကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုက်အာရိုမဲ့ ဒ်ဒက်တဲကိုစိတ် ဒ်ရ။ ‘ဝီရိယိန္တိ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ။ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် မဝံအလိုသီ ဒ်ရ။ ‘မနိန္တိ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ။ ‘ဥပေက္ခိန္တိ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ။ ‘ဇီဝိတိန္တိ’ ပွမမင်မဲ့ ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ။ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ။ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဩဟတ် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ။ ‘မိစ္ဆာ သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ ဒ်ရ။ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံချီတေဝ် ဒ်ရ။ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ် ဒ်ရ။ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိုတ်) ဟံချီတေဝ် ဒ်ရ။ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံလကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိုတ်) ဟံချီတေဝ် ဒ်ရ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် ဒ်ရ။ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထေ့စပ်မဂ်ဂှက် ဒ်ရ။ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဂွ (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်) ဒ်ရ။ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံ လကိုတ်ပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်) ဒ်ရ။ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ် ဒ်ရ။ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ် ဒ်ရ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဖို ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွဲသမယဟ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တဲတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘ်ဖဿ ၄၂၈။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံမူးဂ် မုသဘ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဟ် ဩသဘ်ပွမတုတ်ဒွံ၊ အကောံအရာဗိုတုတ်ဒွံ၊ အကောံအရာဗိုတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒ်ဒ်မလေဝ်တုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။

သဘ်ဥဒ္ဓစ္စ ၄၂၈။ ပွဲသမယဟ် ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဲမူးဂ် မုသဘ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဟ် ‘စိတ္တဿ ဥဒ္ဓစ္စ’ ဩဒ်ဒ်မချီတေဝ် ဒ်ဒက်တဲကိုစိတ် (ပွမဂြိုက်ဒဲ)၊ ‘အဂ္ဂပသမ’ ပွမဟံညိတ်ဝတ် (ပွမဟံစိုဟ်လလမ်)၊ ‘စေတသောဝိက္ခေပ’ သဘ်မလေဝ်ဗိုတ်ကွဟ်စိတ် (ပွမကလံလဖိုပြီးဆဲး

ဒဒက်တံကိုစိုတ်)၊ ‘သန္တတ္ထံ စိတ္တဿ’ ဒဒ်မလေင်ချီတေဝ် ဒဒက်တံကို စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲမွဲးဂှ် နှိသတ်ဝံရ ။ ပ ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္မိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂှ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

ဥဒ္ဒေသဝါရ။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနစါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်စါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန်ပြကာ ဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဇာန်မွဲကိုအင်္ဂပန်ပြကာ နှိရ၊ ‘မဂ်’နှိဟိုတ် မအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မှုကိုအင်္ဂ ပိပြကာ နှိရ၊ ဗိုလ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်မွဲပြကာ နှိရ၊ ဖဿမွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ဓမ္မာယတန မွဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္မိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂှ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၃၀။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြေင်စီရင်မွဲးဂှ် မုသတ်မွဲဒိုက်ရော? (ပွဲသမယာ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မှုဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မွဲကိုအာရုံမွဲ ဒဒက်တံကိုစိုတ်၊ ‘ဝိရိယိန္ဒြိယ’ ပွမ ပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် မဂွံအလိုသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဝါယာမ’ ပွမလွီပရာမမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘အဟိရိကဗိုလ်’ ပွမဟံ့ဝွ (နုပဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိုတ်) ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါပ် (နုပဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိုတ်) ဟံ့ချီတေဝ်၊ ‘အနောတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဟံ့ချီတေဝ် ဟံ့လကိုတ်ပါပ်(နုမပတမ်ကို ကာယဒုစရိုတ်ဂမ္တိုင်)၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံ့ဝွ (နုပဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိုတ်) နှိရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံ့လကိုတ်ပါပ် (နုပဿရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစရိုတ်) နှိရ၊ ‘သမထ’ ပွမညိတ်ဝတ်၊ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ်၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ့ကလံလှ် (နွံရ)။ သအာင်

နဂါးပုန် ပဲ့သမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမ
စုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမိုင် မတွံး
(အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမိုင်
မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပဲ့သမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ
။ ပ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ ဂွံယုအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

အကုသိုလ်စိုတ် စိုတ်ပြကာ တဲဆဝံရ။

အကုသလပဒဘာဇနီ တဲဆဝံကွာရ။

၃။ ‘အဗျာဂတပဒဘာဇနီ ဟံဟိုတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်တဲ

ပွမပါပရဒ်ဗွင်ခရ် မဟိုတွံ ဗွဲအစောံတုဟ်ခြာ

‘ဝိပက်’ ဝိညာဏ်မသုန်ပြကာ ဇိုကုသိုလ် ဟံမွဲကိုဟိုတ်

‘အဟိုတ် ကုသလဝိပက် ပဉ္စဝိညာဏ်’

၁။ ‘မေဃဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

စက္ခုဝိညာဏ် ၄၃၁။ မုရ်ခရ်ဂမိုင် ဂွံယုအဗျာဂတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပဲ့သမယမ္ပဲ (ပဲ့အခိုင်
မတဲကျင်တေ) ဟိုတ်နူ ‘ကတတ္ထ’ ဒ်ဒ်မဂ်ဝိသုပတဲလင်, ‘ဥပစိတတ္ထ’ ဒ်ဒ်မဂ်ဝိဆန်ခရ်လင်တဲ
(ဒ်ဒ်မဂ်ဝိသုလင်ထင်ကိုထင်) ကာမာဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ (သွအာရိုကို
ရူပါရီတဲ) စိုတ်မတိညာတ်, မဒ်ဖို ‘ဝိပါက်’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မှုကို
အာရီဇေ ‘ရူပါရီ’ သာ်အရံင်ဂ် နိုတ် ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပဲ့သမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိုရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိုရ၊
‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နိုရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မှုဟ်) နိုရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိ
နိုရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နိုရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မှုကိုအာရီမွဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်
နိုရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဂွံအလိုအသီ
နိုရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီနိုရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နဂါးပုန် ပဲ့သမယာ် ခရ်နာမ်ဂမိုင်မတွံး (မနသိကာရ)
သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။
ခရ်ဂမိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာဂတအိုတ်ရ။

(၁) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၄၃၂။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗွမတုတ်ဒွံ၊ အကဘာရ ဗိုတုတ်ဒွံ၊ အကဘာရ ဗိုတုတ်ဒွံ ဗွမဒးရး၊ ဒဒ်မလေပ်တုတ်ဒွံ ဗွမဒးရးမွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိသဘဗွဲရ။

သဘဝေဒနာ ၄၃၃။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗာယာလေပ်ဟုံသေင် ဟုံသဿာလေပ်ဟုံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံဗွမဒးရး ဒဒက်တက် ‘စက္ခုဝိညာဏဓာတ်’ သဘဗွမတိညာတ်(အာရီ) မဗွဲကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ဩသဘဗွမဒင်စသိုင် ဒဒ်လေပ်ဟုံသေင် တသိုလေပ် ဟုံသေင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံဗွမဒးရး ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ဩသဘဗွမဒင်စသိုင် ဒဒ်လေပ် ဟုံသေင် တသိုလေပ်ဟုံသေင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံဗွမဒးရး ဒဒက်တက်စိုတ်မွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိသဘဗွဲရ။

သဘသညာ ၄၃၄။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗွမစုတ်သတ္တိ မဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွမဒးရး ဒဒက်တက် ‘စက္ခုဝိညာဏဓာတ်’ သဘဗွမတိ ညာတ်(အာရီ) မဗွဲကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ၊ အကဘာရ ဗိုစုတ်သတ္တိ၊ ဒဒ်မလေပ်စုတ် သတ္တိမွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နိသဘဗွဲရ။

သဘစေတနာ ၄၃၅။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗွမဆပ်မုဟ် မဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွမဒးရး ဒဒက်တက် ‘စက္ခုဝိညာဏဓာတ်’ သဘဗွမတိညာတ်(အာရီ) မဗွဲကို ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ်၊ အကဘာရ ဗိုဆပ်မုဟ် ဗွမဒးရး၊ ဒဒ်မလေပ်ဆပ်မုဟ် (ဒဒက်တက်စိုတ်)မွဲ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မုဟ် နိသဘဗွဲရ။

သဘစိုတ် ၄၃၆။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတိမွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ် ပွမတိ၊ (လောဝဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ်တိ၊ သဘပွမတိ၊ ဂုဏ်စိုတ်၊ သဘမဗုဒ္ဓအာ၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုဒ် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြိ’ ပွမတိ ဂုံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဂကေံစိုတ် ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘စက္ခု ဝိညာဏဓာတ်’ သဘမတိကေတ်(အာရီ) မဗွဲဗက် ကုမပတမ်ကိုဗဿ (နွဲရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတိ နိသဘဗွဲရ။

သဘဥပေက္ခာ ၄၃၇။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေင်မဇ္ဈဟ်မွဲးဂ် မုသဘဗွဲဒွံဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗာယာလေပ်ဟုံသေင် ဟုံသဿာလေပ်ဟုံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ဩသဘဗွမဒင်စသိုင် ဒဒ်လေပ်ဟုံသေင် တသိုလေပ်ဟုံသေင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွမဒးရး ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ဩသဘဗွမဒင်စသိုင် ဒဒ်လေပ်ဟုံသေင် တသိုလေပ်ဟုံသေင်

မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွိဗ္ဗမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈာန်မုးဂ် နိသတ်ဝံရ။

သတ်စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၄၃၈။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မုသတ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပမတန်တ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် နိသတ်ဝံရ။

သတ်မနိန္ဒြ ၄၃၉။ ပွဲသမယာ် မနိန္ဒြ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီမုးဂ် မုသတ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ်ပွမတိ၊ (လောဝ်ဏာအာရီတု) သတ်မလေပ်တိ၊ သတ်ပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သတ်မဗုသအး၊ သတ်ပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိန် မတွံးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဂကောံစိုတ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတွေင်၊ ‘စက္ခုဝိညာဏဓာတ်’ သတ်မတိကေတ်(အာရီ) မဗွဲဗက် ကုမပတမ်ကို ဖဿဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ နိသတ်ဝံရ။

သတ်ဥပေက္ခိန္ဒြ ၄၄၀။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခိန္ဒြ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈာန် ဂွံအလိုအသီမုးဂ် မုသတ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသတ်သာယာလေပ်ဟုံသေင် ဟုံသာယာလေပ်ဟုံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ဩသတ်ပွမဒင်စသိုင် ဒဒ်ခိလေပ်ဟုံသေင် တသိုခိလေပ်ဟုံသေင် မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွိဗ္ဗမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ဩသတ် ပွမဒင်စသိုင် ဒဒ်ခိလေပ်ဟုံသေင် တသိုခိ လေပ်ဟုံသေင် မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွိဗ္ဗမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခိန္ဒြ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈာန် ဂွံအလိုအသီ နိသတ်ဝံရ။

သတ်ဇိဝိတိန္ဒြ ၄၄၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီမုးဂ် မုသတ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယာ်) ဩအာယုက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်၊ သတ်ဟိုတ်မတန်တ်၊ သတ်ပွမဒ်၊ သတ်ပွမကိုဒ်၊ သတ်ပွမဒ်၊ သတ်ဟိုတ်မဒ်၊ သတ်ပွမမင်မဲ့၊ ‘ဇိဝိတ’ သတ်ဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီ နိသတ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တု မကတိန် မဒ်တုတ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တုတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတု ပွမဟိုတ်

(က) **ဥဒ္ဓေသဝါရ**။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္တိုင်

ဒ်အိုတ်ရ၊ ဖဿမဲ့ပြကာ ဒ်ရ ။ ပ ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မဲ့ပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မာယတနမဲ့ပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မဲ့ပြကာ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပဲ့သမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၄၂။ ပဲ့သမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ရော? (ပဲ့သမယာ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ်၊ ‘ဝိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မု၊ ကိုအာရီမဲ့ ဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပဲ့သမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပဲ့သမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

၁။ ‘ဓမ္မဝေဒနာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

မပတမ်ကိုသောတဝိညာဏ် ၄၄၃။ မုခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုအာချာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပဲ့ သမယမဲ့ (ပဲ့အခိုင်မတဲကျင်တေံ) ဟိုတ်နု ‘ကတတ္ထ’ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလင်, ‘ဥပစိတတ္ထ’ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံ ဆန်စန်လင်တဲ (ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွလင်ထပ်ကိုထပ်) ကာမာဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ ‘သောတဝိညာဏ်’ (သွအာရီကိုသဒ္ဓါရီတဲ) စိုတ်မတီမိင် မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်, မဒ်ဖို ‘ဝိပါက်’, မုကိုအာရီခဲ ‘သဒ္ဓါရီ’ ရမျာင်ဂ် ဒ်တ ယောမဒ်ရ ။ ပ ။ ‘ယာနဝိညာဏ်’ (သွအာရီကိုဂန္ဓာရီတဲ) စိုတ်မတီသု။ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မုကိုအာရီခဲ ဂန္ဓာရီ သု။ ဒ်တ ယောမဒ်ရ ။ ပ ။ ‘ဇိဝှိဝိညာဏ်’ (သွအာရီကိုရသာရီတဲ) စိုတ်မတီကွာန် မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသီမဇ္ဈဟ် မုကိုအာရီခဲရသာရီ ရှိသာဂ် ဒ်တယောမဒ်ရ ။ ပ ။ ‘ကာယဝိညာဏ်’ (သွအာရီကိုဖောဠဗ္ဗာရီတဲ) စိုတ်မတီလုက်စုက် မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘သုခ’ ပွမ ဒ်တသိမ် မုကိုအာရီ ဖောဠဗ္ဗာရီ တုတ်ဒွဲလုက်စုက်ဂ် ဒ်တ ယောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပဲ့သမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မုဟ်) ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတီ

ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုၣ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မူၣ်အာရီၣ်မဲ့ ဒ်ဒ်ကံၣ်တံၣ်ဒ်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီၣ်ကေတ် ဂံၣ်အလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သုခိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိုၣ်ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မဲ့ ဂံၣ်အလိုအသီ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုၣ်ပုၣ် ပွဲသမယၣ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုၣ် မဒ်တတုၣ်ခြာ (နုၣ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအဲ)ၣ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂံၣ်ယုၣ်အဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၄၄၄။ ပွဲသမယၣ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ်မူးၣ် မုသဘမဲ့ဒ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩသဘပွမတွတ်ဒ်၊ အကာဲအရာဗိုတွတ်ဒ်၊ အကာဲအရာဗိုတွတ်ဒ် ဗွဲမဒးရး၊ ဒ်ဒ်မလေပ်တွတ်ဒ် ဗွဲမဒးရးမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် နိသဘဝံရ။

သဘဝေဒနာ ၄၄၅။ ပွဲသမယၣ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မူးၣ် မုသဘမဲ့ဒ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲဇကု မဒ်ဟိုတ်နုပွမတွတ်ဒ် ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကံၣ်တံၣ် ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ မူၣ်သဘပွမတီလုက်စုက်(အာရီ) ဗွဲဗွဲထေက်ကြိုက်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ပွမဒ်တသိုၣ် မနိဿယံပွဲဇကု၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုၣ်၊ ပွမဒင်စသိုင် မသာယာ မကတိုၣ်ဟိုတ်နု တွတ်ဒ် ဗွဲမဒးရး မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် တီလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုၣ် ပွမဒင်စသိုင် မသာယာ မကတိုၣ်ဟိုတ်နုပွမတွတ်ဒ် ဗွဲမဒးရး မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတီလုက်စုက် (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိသဘဝံရ။

သဘသညာ ၄၄၆။ ပွဲသမယၣ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမူးၣ် မုသဘမဲ့ဒ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩပွမစုတ်သတ္တိ မဒ်ဟိုတ်တွတ်ဒ်ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကံၣ်တံၣ် ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ မူၣ်သဘပွမတီလုက်စုက် (အာရီ) မဗွဲကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ၊ အကာဲအရာ ဗိုစုတ်သတ္တိ၊ ဒ်ဒ်မလေပ်စုတ်သတ္တိမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ နိသဘဝံရ။

သဘစေတနာ ၄၄၇။ ပွဲသမယၣ် ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်မူးၣ် မုသဘမဲ့ဒ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩပွမဆင်မျဟ် မကတိုၣ် ဟိုတ်နုလုက်စုက်ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကံၣ်တံၣ် ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ မူၣ်သဘပွမတီလုက်စုက်(အာရီ) ခွဲမဗွဲကို ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ အကာဲအရာ ဗိုဆင်မျဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ဒ်ဒ်မလေပ်ဆင်မျဟ် (ဒ်ဒ်ကံၣ်တံၣ်)မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယၣ် ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ် နိသဘဝံရ။

သဘစိတိ ၄၄၈။ ပွဲသမယၣ် ‘စိတိ’ ပွမတီမူးၣ် မုသဘမဲ့ဒ်ရော? ပွဲသမယၣ် ဩစိတိပွမတီ၊ (လှောံဏာအာရီတဲ) သဘမလေပ်တီကေတ်၊ သဘပွမတီ၊ ဂွမ်စိတိ၊ သဘပွမဗုသအး၊ သဘပွမတီ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုၣ် မတွံးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမ

တိကေတိ ဂုံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတိဗွေတွေ၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွဉ်စိုတ်မတိကေတိ ဗွေတွေ၊ ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ သာဉ်ပွမတိလုက်စုက်(အာရုံ) မဗွေကုမပ္ပမကိုဗဿဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘စိုတ်’ ပွမတိဂ် နှိသဉ်ဝံရ။

သဉ်သုခ ၄၄၉။ ပွဲသမယဂ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိခိမ္မးဂ် မုသဉ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲဇကု၊ ပွမဒ်တသိခိ မနိဿယံပွဲဇကု၊ ပွမဒင်စသိုင် မသာယာ မကတိဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွေဒးရး မစိုန်သကိကောံစိုတ်တိလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိခိ၊ ပွမဒင်စသိုင် မသာယာ မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ပွမတုတ်ဒွံ ဗွေဒးရး မစိုန်သကိကောံစိုတ်မတိ လုက်စုက်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ပွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိခိ နှိသဉ်ဝံရ။

သဉ်စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၄၅၀။ ပွဲသမယဂ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်နွံမူကိုအာရုံမ္မဲ ဒဒက်တကိုစိုတ်ဂ် မုသဉ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမတန်တ ဒဒက်တကိုစိုတ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်နွံမူကိုအာရုံမ္မဲ ဒဒက်တကိုစိုတ်ဂ် နှိသဉ်ဝံရ။

သဉ်မနိန္ဒြ ၄၅၁။ ပွဲသမယဂ် မနိန္ဒြ ပွမတိကေတိ ဂုံအလိုအသိမ္မးဂ် မုသဉ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩစိုတ်ပွမတိ၊ (လောဝိဏာအာရုံတု) သဉ်မလေဝ်တိ၊ သဉ်ပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဉ်မဗုဿအး၊ သဉ်ပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိဒ် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတိ ဂုံအလိုအသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတိဗွေတွေ၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွဉ်စိုတ်မတိ ကေတိဗွေတွေ၊ ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ သာဉ်ပွမတိလုက်စုက်(အာရုံ) မဗွေကုမပတမ်ကို ဗဿဂ် (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတိ ဂုံအလိုအသိ နှိသဉ်ဝံရ။

သဉ်သုခိန္ဒြ ၄၅၂။ ပွဲသမယဂ် ‘သုခိန္ဒြ’ ပွမဒ်တသိခိ ဂုံအလိုအသိမ္မးဂ် မုသဉ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲဇကု၊ ပွမဒ်တသိခိ မနိဿယံပွဲဇကု၊ ပွမဒင်စသိုင် မသာယာ မဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွေဒးရး မစိုန်သကိကောံစိုတ်မတိလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင် တသိခိ၊ ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွေဒးရး မစိုန်သကိကောံစိုတ်မတိလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိခိ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သုခိန္ဒြ’ ပွမဒ်တသိခိ ဂုံအလိုအသိမ္မးဂ် နှိသဉ်ဝံရ။

သဉ်ဇီဝိတိန္ဒြ ၄၅၃။ ပွဲသမယဂ် ‘ဇီဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂုံအလိုအသိမ္မးဂ် မုသဉ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ဩအာယုက် ဒဒက်တကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်၊ သဉ်ဟိုတ်မတန်တ၊ သဉ်ပွမဒ်၊ သဉ်ပွမကိုဒ်၊ သဉ်ပွမဒ်၊ သဉ်ဟိုတ်မဒ်၊ သဉ်ပွမမင်မ္မဲ၊ ‘ဇီဝိတ’ သဉ်ဟိုတ်အာယုက်မဂ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂုံအလိုအသိမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဇီဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂုံအလိုအသိ နှိသဉ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တု မကတိဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တုတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင် ဂုံယုအာဗျာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယၣ် ခန္ဓပနိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဝါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဝါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္ပဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မ္ပဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မာယတန မ္ပဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပဲပြကာ နှိရ။

ဝေရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယၣ် ဝေရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကုဝေရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ၣ် နှိအိုတ်ရ။ ဝေရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၅၄။ ။ ပ ။ ပွဲသမယၣ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲ မုသဘမ္ပဲ နှိဂ်ရော? (ပွဲသမယၣ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒေသိမျှ်ကိုအာရီမ္ပဲ ဒေဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုအသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယၣ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်တဲ ဝေရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲမကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကုဝေရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ၣ် နှိအိုတ်ရ။ ပွဲသမယၣ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ၣ် နှိသဘဝံရ ။ ပ ။ ဝေရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတ အိုတ်ရ။

‘ဝိညာဏ’စိုတ်မသုန်ပြကာ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် မဒိဖိုကုသိုလ် တဲဆဝံရ။

‘ကုသလဝိပါက မနောဓာတု’

(သမ္ပုဋ်ဇ္ဈိန်စိုတ်) သဘာအယံမာတ် မတီကေတ်(အာရီ) ဖိုကုသိုလ်

၁။ ‘ဓမ္မဝေဒနာနဝါရ’ ပိုင်ခြာကေတ် ဝေရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

မနောဓာတ် ၄၅၅။ မုရ်ဝေရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ (ပွဲအခိုင် မတဲကျင်တေံ) ဟိုတ်ဒေသိမဂ်ဝံသွပတဲလပ်, ဒေသိမဂ်ဝံဆန်စန်လပ်တဲ (ဒေသိမဂ်ဝံသွလပ် ထပ်ကိုထပ်) ကာမာဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ ‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပုဋ်ဇ္ဈိန်စိုတ်) သဘာအယံမာတ် မတီကေတ် (အာရီ) မဒိဖို‘ဝိပက်’ မဒိမ္ပဲဟာန်ကောံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝံမဇ္ဈဟ်ၣ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္ပဲမ္ပဲ ရူပါရီကိုနီၣ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုနီၣ်တဲ နှိတ် ယောမဒိရ။

သရုပ်ခရ်ခမူနီ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နှိရ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နှိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျှတ်) နှိရ၊ ‘စိတ်’ပွမတိ နှိရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နှိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒေဒ်မျှက်အာရီမ္မဲ ဒေဒ်တက်ကိုစိတ် နှိရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မ္မဲ ဝံအလိုအသီ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတုံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တုတ်တုတ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သဘ်ဖဿ ၄၅၆။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံမ္မဲ မုသဘ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမတုတ်ဒွံ၊ အကဲအရာဗိုတ်တုတ်ဒွံ၊ အကဲအရာဗိုတ်တုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒေဒ်မလေပ်တုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမ္မဲ (နှိရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိသဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝေဒနာ ၄၅၇။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မ္မဲ မုသဘ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမသာယာလေပ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေပ်ဟံသေင် မနိဿယံပွဲစိတ် မကတိုန်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒေဒ်တက်ကို‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပဋိဇ္ဈိန်စိတ်) အယံမာတ် မတိကေတ် (အာရီ) မဗွဲဗက်ကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဒေဒ်လေပ်ဟံသေင် တသိုင်လေပ်ဟံသေင် မကတိုန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒေဒ်တက်ကိုစိတ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင် စသိုင် ဒေဒ်လေပ်ဟံသေင် တသိုင်လေပ်ဟံသေင် မကတိုန်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒေဒ်တက် ကိုစိတ်မ္မဲ (နှိရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နှိသဘ်ဝံရ။

သဘ်သညာ ၄၅၈။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိမ္မဲ မုသဘ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမစုတ်သမ္ဘိ မကတိုန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒေဒ်တက်ကို‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပဋိဇ္ဈိန်စိတ်) အယံမာတ်မတိကေတ် (အာရီ) မဗွဲဗက်ကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ အကဲ အရာဗိုတ်သမ္ဘိ၊ ဒေဒ်မလေပ်စုတ်သမ္ဘိမ္မဲ (နှိရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နှိသဘ်ဝံရ။

သဘ်စေတနာ ၄၅၉။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှတ်မ္မဲ မုသဘ်မ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘ်ပွမဆင်မျှတ် မကတိုန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒေဒ်တက်ကို‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပဋိဇ္ဈိန်စိတ်) သဘ်အယံမာတ်မတိကေတ်(အာရီ) မဗွဲဗက်ကို‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှတ်၊ အကဲအရာ ဗိုတ်ဆင်မျှတ် ဗွဲမဒးရး၊ ဒေဒ်မလေပ်ဆင်မျှတ်မ္မဲ (နှိရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှတ် နှိသဘ်ဝံရ။

သဘစိုတ် ၄၆၀။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ပွမတီမွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ် ပွမတီ၊ (လျှော်ဏာအာရီုတဲ) သဘမလေပ်တီ၊ သဘပွမတီ၊ ဂှ်စိုတ်၊ သဘမဗုဒ္ဓအာ၊ သဘပွမတီ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒိအရာကတိဒ် မတွံဂးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်စိုတ်မတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပဋိဇ္ဈိန်စိုတ်) သဘအယာ်မာတ်မတီကေတ် (အာရီု) မဗွဲဗက်မပတမ်ကို ဖဿဂှ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတီဂှ် ဒှ်သဘဝံရ။

သဘဝိတက် ၄၆၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ဗွဲတေင်၊ သဘပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ သဘပွမကိုစိုတ် မတန်ကြန် အာစိုပ်အာရီု၊ သဘပွမကိုအာစိုပ်ဗွဲတေင်၊ သဘပွမပတိုန်တူရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရီုမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ဂှ် ဒှ်သဘဝံရ။

သဘဝိစာရ ၃၇၂။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲ ဒှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်၊ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်ဗွဲတေင်၊ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ် ထပ်ကိုထပ်၊ ပြာပ်အာတဲ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်၊ စွံပတန်လပ် အဆက်အစပ်လျှော် ဟံသကုတ်ကောံ (အာရီု) စိုတ်၊ သဘမဒ်မံင် ညံင်ရံဗျာ်သုဝိတ် လျှော်ဟံပိုတ် (အာရီုစိုတ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်ဂှ် ဒှ်သဘဝံရ။

သဘဥပေက္ခာ ၄၆၃။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘသာယာလေပ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေပ်ဟံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခိလေပ်ဟံသေင် တသိုခိလေပ်ဟံသေင် မကတိဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခိလေပ်ဟံသေင် တသိုခိလေပ်ဟံသေင် မကတိဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်ဂှ် ဒှ်သဘဝံရ။

သဘစိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၄၆၄။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမုံကိုအာရီုမွဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမုံကိုအာရီုမွဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ဂှ် ဒှ်သဘဝံရ။

သဘမနိန္ဒြီ ၄၆၅။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီမွဲးဂှ် မုသဘမွဲ ဒှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩစိုတ်ပွမတီ၊ (လျှော်ဏာအာရီုတဲ) သဘမလေပ်တီ၊ သဘပွမတီ၊ ဂှ်စိုတ်၊ သဘမဗုဒ္ဓအာ၊ သဘပွမတီ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒိအရာကတိဒ် မတွံဂးပွမတီ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်စိုတ် မတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပဋိဇ္ဈိန်စိုတ်) သဘအယာ်မာတ်မတီကေတ် (အာရီု) မဗွဲဗက်မပတမ်ကိုဖဿဂှ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီဂှ် ဒှ်သဘ ဝံရ။

သဘဥပေက္ခိန္ဒြိယ ၄၆၆။ ပွဲသမယာ ဟံ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟံ ဂွံအလိုအသီမ္မာရ် မုသဘမ္မဲဒ်ဒ်ရော? ပွဲသမယာ ဟံ ဩသဘသာယာလေဝ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေဝ်ဟံသေင် မနိဿယပွဲစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခိလေဝ်ဟံသေင် တသိခိလေဝ်ဟံသေင် မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခိလေဝ်ဟံသေင် တသိခိ လေဝ်ဟံသေင် မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟံ ဂွံအလိုအသီ နိသဘဝံရ။

သဘဇီဝိတိန္ဒြိယ ၄၆၇။ ပွဲသမယာ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီမ္မာရ် မုသဘမ္မဲဒ်ဒ်ရော? (ပွဲသမယာ) ဩအာယုကံ ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်၊ သဘဟိုတ်မတန်တံ၊ သဘပွမဒ်၊ သဘပွမကိုဒ်၊ သဘပွမဒ်၊ သဘဟိုတ်မဒ်၊ သဘပွမမင်မဲ့ ‘ဇီဝိတ’ သဘဟိုတ်အာယုကံမဂ္တိုင်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီမ္မာ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုအသီ နိသဘဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယာ ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ၊ ဖဿမဲ့ပြကာ နိရ ၂။ ပ။ ‘မနောဓာတ်’ သမ္ပဋိဗျူန်စိုတ်မဲ့ပြကာ သဘအယံမာတ် မတိကေတ်(အာရီ) နိရ၊ ဓမ္မာယတနမဲ့ပြကာ နိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မဲ့ပြကာ နိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုဂ်ခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ်မဲ့တြးကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၆၈။ ၂။ ပ။ ပွဲသမယာ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မ္မာရ် မုသဘမ္မဲ ဒ်ဒ်ရော? (ပွဲသမယာ) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မူဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဇီဝိ တိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုသီ၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမ ဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)

ပွမတိကေတံ ဗွဲတွေင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ကုသလဝိပက် မနောဓာတ် တဲဆဝံရ။

‘ကုသလဝိပါက မနောဝိညာဏဓာတု သောမနဿသဟဂတ’
(သန္တီရဏစိုတ်) သဘပွမတိကေတံဗွဲတွေင် (အာရီ) မဒ်မွဲဟာန်ကောံ
ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ် ပွမမိပ်မြဟ် ဖိုကုသိုလ်
‘မဗ္ဗဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ
(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

မနောဝိညာဏဓာတ် ၄၆၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? (ဩပွဲသမယဗွဲ (ပွဲအခိုင်မတဲကျင်တေ) ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံဆန်ခန်လပ်တဲ (ဒ်ဒ်မပတဲလပ် ထပ်ကိုထပ်) ကာမာဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) မှုသဘ မတိကေတံ (အာရီ)ဗွဲတွေင် မဒ်ဖို‘ဝိပက်’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သောမနဿ’ ပွမမိပ်မြဟ် ပွမဒ် တသိုခ်စိုတ်ဂ် သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ရူပါရီကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ ဒ်တ ဃောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ဒ်ရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောပ်ဗတိုက်(ဆပ်မူဟ်) ဒ်ရ၊ ‘စိုတ်’ ပွမတိ ဒ်ရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် ဒ်ရ၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ဒ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မူကိုအာရီမွဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိ ကေတံဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘သောမနဿိန္ဒြီ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဖဿ ၄၇၀။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံမုးဂ် မူသဘမွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩသဘပွမတွတ်ဒွံ၊ အကောအရာဗိုတွတ်ဒွံ၊ အကောအရာဗိုတွတ်ဒွံဗွဲမဒ်ရ။ ဒ်ဒ်မလေပ်တွတ်ဒွံ ဗွဲမဒ်ရမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝေဒနာ ၄၇၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ပွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) သဘပွမတိကေတ် (အာရီ)ပွဲတေင် မဗွဲဗက်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂှ်၊ ပွမဒ်တသိုမ် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ပွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုမ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်တသိုမ် ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ပွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂှ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘသညာ ၄၇၂။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိမွဲးဂှ် မုသဘမွဲ ဒှ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမစုတ်သတ္တိ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူပွမတုတ်ဒွံ ပွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) မှုသဘပွမတိ(အာရီ)ပွဲတေင် မဗွဲဗက်ကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ၊ အကဲအရာ ဗိုတ်သတ္တိ၊ ဒဒ်မလေပ်စုတ်သတ္တိမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ဒ်သဘဝံရ။

သဘစေတနာ ၄၇၃။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျုတ်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမဆပ်မျုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ပွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကို ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) သဘမတိကေတ်(အာရီ)ပွဲတေင် မဗွဲဗက်ကို ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျုတ်၊ အကဲအရာဗိုတ်ဆပ်မျုတ် ပွဲမဒးရး၊ ဒဒ်မလေပ်ဆပ်မျုတ် (ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စေတနာ’ ပွမဆပ်မျုတ်ဂှ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘစိုတ် ၄၇၄။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ ပွမတိမွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩ‘စိုတ်’ ပွမတိ၊ (လ္လောင်ဏာအာရီတု) သဘမလေပ်တိ၊ သဘပွမတိ၊ ဂှမ်စိုတ်၊ သဘမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုဒ် မဝံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိဝံအလိုသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ပွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်စိုတ် မလေပ်တိကေတ်ပွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) သဘပွမတိကေတ်(အာရီ)ပွဲတေင် မဗွဲဗက်မပတမ်ကိုဗဿာ် (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိုတ်’ပွမတိဂှ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝိတက် ၄၇၅။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲဒှ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘပွမချပ်၊ သဘပွမချပ်ပွဲတေင်၊ သဘပွမချပ် ပွဲမဒးရး၊ သဘပွမကိုစိုတ် မတန်ကြန်အာစိုပ်အာရီ၊ သဘပွမကိုအာစိုပ်ပွဲတေင်၊ သဘပွမပတိုန်တုရူကိုစိုတ် ဟိုန်အာရီမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ဂှ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဝိစာရ ၄၇၆။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်မွဲးဂှ် မုသဘမွဲ ဒှ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ ပွမဖွိတ်သပေါတ်ပွဲတေင်၊ ပွမဖွိတ်သပေါတ်ထပ်ကိုထပ်၊ ပြာပ်အာတု ပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ စွပ်တန်လပ် အဆက်အစပ်လေင် ဟံသကုတ်ကောံ (အာရီ)

စိုတ်၊ သဘာမဒ်မံင် ညံင်ရဲမွဲသုဝ်တ လှောင်ဟံပိုတ် (အာရီစိုတ်)မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဂှ် နှိသဘဝံရ။

သဘဝိတိ ၄၇၇။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတိ’ ပွမသ္မိုက်မိုက်မွဲ မုသဘဝံဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမသ္မိုက်မိုက်၊ ပွမမိပ်မြဟ်၊ ပွမမိပ်မြဟ်သ္မောင်သပပ် ဗွဲမလောန၊ ပွမအိုဟ်တိုဟ် ဗွဲမဂိုင်၊ ပွမမိပ်သ္မောင်၊ ပွမိပ်သ္မောင်ဗွဲမဂိုင်၊ ပွမတရိုပ်စိုတ်၊ ပွမတိုန်၊ ပွမနွံပိုက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိတိ’ ပွမသ္မိုက်မိုက်ဂှ် နှိသဘဝံရ။

သဘသုခ ၄၇၈။ ပွဲသမယာ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်မွဲ မုသဘဝံဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒ်တသိုန် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုန်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင် စသိုင်တသိုန် ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန် နှိသဘဝံရ။

သဘစိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၄၇၉။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုဲကိုအာရီမွဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မုသဘဝံဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမတန်တ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုဲကိုအာရီမွဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် နှိသဘဝံရ။

သဘမနိန္ဒြ ၄၈၀။ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီမွဲ မုသဘဝံဒ် ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲစိုတ်ပွမတိ၊ (လှောင်ဏာအာရီတု) သဘာမလေပ်တိ၊ သဘာပွမတိ၊ ဂွမ်စိုတ်၊ သဘာမဗုသအး၊ သဘာပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိုန် မတုဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွမ်စိုတ် မတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တရဏစိုတ်) သဘာပွမတိကေတ်(အာရီ)ဗွဲတေင် မဗွဲဗက်မပတမ်ကိုဖဿာ် နွံရ၊ ပွဲသမယာ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမမတိကေတ်ဂွံအလိုအသီ နှိသဘဝံရ။

သဘသောမနဿိန္ဒြ ၄၈၁။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနဿိန္ဒြ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလို အသီမွဲ မုသဘဝံဒ်ဂှ်ရော? ပွဲသမယာ် ယြဲပွမသာယာ မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒ်တသိုန် မနိဿယံပွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုန်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်တသိုန် ပွမဒင်စသိုင်မသာယာ မကတိုန်ဟိုတ်နူ တုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘သောမနဿိန္ဒြ’ ပွမဒ်တသိုန်စိုတ် ဂွံအလိုအသီ နှိသဘဝံရ။

သဘဇိဝိတိန္ဒြ ၄၈၂။ ပွဲသမယာ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီမွဲ မုသဘဝံဒ် ဂှ်ရော? (ပွဲသမယာ်) ယြဲအာယုက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမိုင်၊ သဘာဟိုတ်မတန်တ၊ သဘာ ပွမဒ်၊ သဘာပွမကိုန်၊ သဘာပွမဒ်၊ သဘာဟိုတ်မဒ်၊ သဘာပွမမင်မွဲ၊ ‘ဇိဝိတ’ သဘာဟိုတ်

အာယုကံမဂ္ဂိ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီဂှ် နှိသဘ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကုခရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂှ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတ်

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ။ အာယတနဝါပြကာ ဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ။ ဓာတ်ဝါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ။ အာဟာရဝါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ။ ဣန္ဒြိယပြကာ ဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ။ ဖဿမွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တိရဏစိုတ်)မွဲပြကာ သဘ်ပွမတိကေတ် အာရီုဗွဲတောင် နှိရ။ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ နှိရ။ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကုခရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂှ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတ် ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၈၃။ ။ ပ ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂှ် မုသဘ်မွဲ နှိဂှ်ရော? (ပွဲသမယာ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မူဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ်၊ ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒန်မျိုက် အာရီုမွဲ ဒဒက်တက်စိုတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲဝံအလိုသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သန္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲမကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂှ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂှ် နှိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတ အိုတ်ရ။

မနောဝိညာဏဓာတ် (သန္တိရဏစိုတ်) သဘ်ပွမတိကေတ် (အာရီု)ဗွဲတောင် မဒိစို ဒဒက်တက်ကုသိုလ် (ကုသလဝိပက်) မဒိမွဲဟာန်ကောံပွမမိပ်မြဟ် ပွမဒိတသိုခိစိုတ် (သောမနဿသဟဂိုတ်) တဲဆဝံရ။

‘ကုသလဝိပါက မနောဝိညာဏဓာတု ဥပေက္ခာသဟဂတ (သန္တီရဏစိုတ်) သဘ်ပွမတိကေတ် (အာရိ)ဗွဲတွင် မဒိမ္မဟာန်ကောံ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဖိုကုသိုလ်

၁။ ‘ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

မနောဝိညာဏဓာတ် ၄၈၄။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? (ဩပွဲသမယမ္ပဲ (ပွဲအခိုင်မတဲကျင်တေံ) ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝ်သွပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝ်ဆန်စန်လဝ်တဲ (ဒ်ဒ်မပတဲလဝ် ထပ်ကိုထပ်) ကာမာဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) မှုံသဘ် မတိကေတ် (အာရိ)ဗွဲတွင် မဒ်ဖို‘ဝိပက်’ မဒ်မ္မဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ် သွအာရိကို ဩဩအာရိ မမိက်ကိုမ္ပဲမ္ပဲ ရူပါရိကိုဒ် ॥ ပ ॥ ဓမ္မာရိကိုဒ်တဲ ဒ်ဒ်တဲ ယောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ရ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ဒ်ရ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆဝ်မုဟ်) ဒ်ရ ‘စိုတ်’ ပွမတိ ဒ်ရ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဒ်ရ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ် ဒ်ရ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဒ်ရ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မှုံကိုအာရိမ္ပဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ် ဒ်ရ ‘မနိဇ္ဈ’ ပွမတိကေတ်ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ ‘ဥပေက္ခိဇ္ဈ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ ‘ဇီဝိတိဇ္ဈ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္တိုင်။ သအောင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တဲတုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတဲတဲ)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘ်ဖဿ ၄၈၅။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံမ္မးဂ် မုသဘ်မ္ပဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩသဘ်ပွမတုတ်ဒွံ၊ အကာံအရာဗိုတုတ်ဒွံ၊ အကာံအရာဗိုတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒ်ဒ်မလေပ်တုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရးမ္ပဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝေဒနာ ၄၉၁။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မ္မးဂ် မုသဘ်မ္ပဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ် ဩသဘ်ပွမသာယာလေပ်ဟံသေင် ဟံသာယာလေပ်ဟံသေင် မနိဿယံပွဲစိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကတ်ကို‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိုတ်) သဘ် ပွမတိကေတ် (အာရိ)ဗွဲတွင် မဗွဲဗွဲဗွဲကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂ်၊ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ဒ်ခိုင်လေပ် ဟံသေင် တသိုခိုင်လေပ်ဟံသေင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒ်ဒ်ခိုင်လေပ်ဟံသေင် တသိုခိုင်လေပ်ဟံသေင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်မ္ပဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘသညာ ၄၈၇။ ပွဲသမယာ နိဗ္ဗာနံ ‘သညာ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မုသဘာမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ
 ပွဲသမယာ ဩပုဗ္ဗမယာယာ မနိဿယသမ္ဘိဓမ္မံ မကတိန္ဒိဟိတန္တုပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ဗုဒ္ဓမ္မာဒေဝံ ဒေဝကံတံ
 ‘မနောဝိညာဏဓာတု’ (သန္တရဏစိတံ) မုသဘာပုဗ္ဗမတိ(အာရုံ)ဗုဒ္ဓေတွင် မဗုဒ္ဓမ္မံ ‘သညာ’ ပုဗ္ဗ
 မုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ၊ အကောဓာရာဇိဓမ္မံသမ္ဘိဓမ္မံ၊ ဒန္တမလေဝံသမ္ဘိဓမ္မံ (နိရ)။ အနိဗ္ဗာနံ ‘သညာ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံ
 သမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံဝံရ။

သဘစေတနာ ၄၈၈။ ပွဲသမယာ ‘စေတနာ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မုသဘာမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ
 ပွဲသမယာ ဩသဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မကတိန္ဒိဟိတန္တုပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ဗုဒ္ဓမ္မာဒေဝံ ဒေဝကံတံ
 ‘မနောဝိညာဏဓာတု’ (သန္တရဏစိတံ) မုသဘာပုဗ္ဗမတိ(အာရုံ)ဗုဒ္ဓေတွင် မဗုဒ္ဓမ္မံ ‘စေတနာ’
 ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ၊ အကောဓာရာဇိဓမ္မံသမ္ဘိဓမ္မံ၊ ဒန္တမလေဝံသမ္ဘိဓမ္မံ (အနိဗ္ဗာနံ)ဗုဒ္ဓေတွင်
 (နိရ)။ ပွဲသမယာ ‘စေတနာ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံဝံရ။

သဘစိတိ ၄၈၉။ ပွဲသမယာ ‘စိတိ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မုသဘာမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ
 ဩ‘စိတိ’ ပုဗ္ဗမတိ၊ (လောကီယအာရုံ) သဘာမလေဝံတိ၊ သဘာပုဗ္ဗမတိ၊ ဣဒံစိတိ၊ သဘာမပု
 သာဒေဝံ၊ သဘာပုဗ္ဗမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမ္ဘိဓမ္မံအာရာကတိန္ဒိ မတုဂ္ဂပုဗ္ဗမတိ၊ ‘မနိန္ဒြိ’ ပုဗ္ဗမတိဝံအလို
 အသိ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပုဗ္ဗမတိကောတိဗုဒ္ဓေတွင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗုဒ္ဓစိတိ မလေဝံတိကောတိဗုဒ္ဓေတွင်၊
 ‘မနောဝိညာဏဓာတု’ (သန္တရဏစိတံ) သဘာပုဗ္ဗမတိကောတိ(အာရုံ)ဗုဒ္ဓေတွင် မဗုဒ္ဓမ္မံ မပတမံ
 ကိဗ္ဗာနံ (နိရ)။ ပွဲသမယာ ‘စိတိ’ ပုဗ္ဗမတိ နိဗ္ဗာနံဝံရ။

သဘဝိတက ၄၉၀။ ပွဲသမယာ ‘ဝိတက’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မုသဘာမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ
 ဩသဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ သဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ သဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ သဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ
 အာရုံဝိညာဏံ၊ သဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ သဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ သဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ဟိန္ဒိအာရုံ
 ပွဲသမယာ ‘ဝိတက’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံဝံရ။

သဘဝိစာရ ၄၉၁။ ပွဲသမယာ ‘ဝိစာရ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မုသဘာမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ
 ပွဲသမယာ ဩပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံသမ္ဘိဓမ္မံ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ထပ်ကိုထပ်၊
 ပြာပ်အာတု ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ၊ စွပ်တန်လပ် အဆက်အစပ်လေဝံ ဟံသကုတ်ကော (အာရုံ)
 စိတိ၊ သဘာမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ညံင်ရံသေဝံ လေဝံဟံပိတိ (အာရုံစိတိ)ဗုဒ္ဓေတွင် (နိရ)။ ပွဲသမယာ ‘ဝိစာရ’
 ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံဝံရ။

သဘဥပေက္ခာ ၄၉၂။ ပွဲသမယာ ‘ဥပေက္ခာ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ မုသဘာမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ
 ပွဲသမယာ ဩသဘာသမ္ဘိဓမ္မံလေဝံဟံသေဝံ ဟံသမ္ဘိဓမ္မံလေဝံဟံသေဝံ မနိဿယသမ္ဘိဓမ္မံ
 ဩသဘာပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ဒန္တမလေဝံဟံသေဝံ တသိန္ဒိလေဝံဟံသေဝံ မကတိန္ဒိ ဟိတန္တုပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ
 ဗုဒ္ဓမ္မာဒေဝံ ဒေဝကံတံစိတိ၊ ဩ‘ဝေဒနာ’ ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ဒန္တမလေဝံဟံသေဝံ တသိန္ဒိလေဝံ
 ဟံသေဝံ မကတိန္ဒိ ဟိတန္တုပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ ဒေဝကံတံစိတိဗုဒ္ဓေတွင် (နိရ)။ ပွဲသမယာ ‘ဥပေက္ခာ’
 ပုဗ္ဗမုတ္တံသမ္ဘိဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံဝံရ။

သဘစိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၄၉၃။ ပွဲသမယာဂ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမ္မုကိုအာရိမ္မံ ဒဒက်တကိုစိတ်ဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩပမတန်တ ဒဒက်တကိုစိတ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒိမ္မုကိုအာရိမ္မံ ဒဒက်တကိုစိတ်ဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘမနိန္ဒြ ၄၉၄။ ပွဲသမယာဂ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဝံအလိုအသီမ္မဲ မုသဘမ္မဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩစိတ်ပွမတိ၊ (လောဝ်ဏာအာရိတဲ) သဘမလေဝ်တိ၊ သဘပွမတိ၊ ဂွမ်စိတ်၊ သဘမဗုသအး၊ သဘပွမတိ၊ ‘မနာယတန’ ဌာနမဒ်အရာကတိဒ် မတွံဂးပွမတိ၊ ‘မနိန္ဒြ’ ပွမမတိကေတ် ဝံအလိုအသီ၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေ့၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)မတိကေတ်ဗွဲတေ့၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တိရဏစိတ်) သဘပွမတိကေတ် (အာရိ)ဗွဲတေ့ မဗွဲဗက် မပတမ်ကိုဖဿဂ် နွံရ၊ ပွဲသမယာဂ် ‘မနိန္ဒြ’ ပွမတိကေတ် ဝံအလို အသီဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဥပေက္ခိန္ဒြ ၄၉၅။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဥပေက္ခိန္ဒြ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီမ္မဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာဂ် ဩသဘသာယာလေဝ်ဟံသေဝ် ဟံသာယာလေဝ်ဟံသေဝ် မနိဿယပွဲစိတ်၊ ဩသဘပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်လေဝ်ဟံသေဝ် တသိမ်လေဝ်ဟံသေဝ် မကတိဒ် ဟိတ်နူတုတ်ဒွဲမဒးဒး ဒဒက်တကိုစိတ်၊ ဩ‘ဝေဒနာ’ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိမ်လေဝ်ဟံသေဝ် တသိမ်လေဝ်ဟံသေဝ် မကတိဒ် ဟိတ်နူတုတ်ဒွဲမဒးဒး ဒဒက်တကိုစိတ်မ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဥပေက္ခိန္ဒြ’ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီဂ် ဒ်သဘဝံရ။

သဘဇိဝိတိန္ဒြ ၄၉၆။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မ္မဲ ဝံအလိုအသီမ္မဲ မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယာဂ်) ဩအာယုက် ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်၊ သဘဟိတ်မတန်တ၊ သဘပွမဒ်၊ သဘ ပွမကိုဒ်၊ သဘပွမဒ်၊ သဘဟိတ်မဒ်၊ သဘပွမမင်မ္မဲ၊ ‘ဇိဝိတ’ သဘဟိတ်အာယုက်မဂိုင်၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မ္မဲ ဝံအလိုအသီမ္မဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဇိဝိတိန္ဒြ’ ပွမမင်မ္မဲ ဝံအလိုအသီဂ် ဒ်သဘဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္တိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယာဂ် ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိဒ် မဒ်တုတ်ခြာ (နူကိုဓရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယာဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာယတနဓါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယပြကာဂမ္တိုင် ဒ်အိုတ်ရ၊ ဖဿမ္မဲပြကာ ဒ်ရ ၂ ၂။ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တိရဏစိတ်)မ္မဲပြကာ သဘ ပွမတိကေတ်(အာရိ)ဗွဲတေ့ ဒ်ရ၊ ဓမ္မာယတနမ္မဲပြကာ ဒ်ရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မဲပြကာ ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ္ဂပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္ပိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုဂ္ဂိခရ်ဂမ္ပိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ ဂွံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြးကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၄၉၇။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲး မုသတ်မွဲဒိုက်ရော? (ပွဲသမယာ်) ‘ဗဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒေသုမ္ပုဂ္ဂိအာရိမ္မဲ ဒေက်တက်စိုတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမ မင်မွဲ ဂွံအလိုသီ။ သအာင်နုဂ္ဂပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ပိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္ပိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုဂ္ဂိခရ်ဂမ္ပိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ဒ်သတ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ ဂွံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တိရဏစိုတ်) သတ်ပွမတိကေတ်(အာရိ)ဗွဲတေင် မဒ်ဖို ကုသိုလ် ‘ကုသလဝိပါက်’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ‘ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်’ဂ် တဲဆဝံရ။

အဟိုတ်ကုသလဝိပက်စိုတ် တဲဆဝံရ။

**ဂုဏ်ဖိုဇ္ဇော်လဲ ကုသိုလ်ပြဲ ဒစာံပြဲကာ
‘အဋ္ဌမဟာဝိပါက’ မဟာဝိပက်စိုတ် ဒစာံပြဲကာ**

၄၉၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ပိုင် ဂွံယုအာချာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ (ပွဲကာလအတိက် ကွာတေံ) ဟိုတ်ဒေသုမ္ပုဂ္ဂိသွပတဲလင်, ဒေသုမ္ပုဂ္ဂိဆန်စန်လင် (ဒေသုမ္ပုဂ္ဂိပတဲလင်ထပ်ကိုထပ်) ကာမာဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ မနောဝိညာဏဓာတ် မတိကေတ်ဗွဲတေင်—

- ၁။ ခွဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ်, မစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။
- ၂။ ခွဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ်, မစိုန်သကိုကောံညဏ်, ခွဲမဒ် မွဲဟာန်ကောံ‘သင်္ခါရ’ ပွမဖေအောင်ဗတိုက်ပြုပြင်စီရင် ။ ပ ။
- ၃။ ခွဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ်, ဟုံစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။
- ၄။ ခွဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သောမနဿ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိုတ်, ဟုံစိုန်သကိုကောံညဏ်, ခွဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သင်္ခါရ’ ပွမဖေအောင်ဗတိုက်ပြုပြင်စီရင် ။ ပ ။
- ၅။ ခွဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။

- ၆။ ချေမဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော 'ဥပေက္ခာ' ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်, မစိန်သကိုကောဉာဏ်, ချေမဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော 'သင်္ခါရ' ပွမဖအောင်ဗတိုက်ပြုပြင်စီရင် ။ ပ ။
- ၇။ ချေမဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော 'ဥပေက္ခာ' ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်, ဟံစိန်သကိုကောဉာဏ် ။ ပ ။
- ၈။ ချေမဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော 'ဥပေက္ခာ' ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်, ဟံစိန်သကိုကောဉာဏ်, ချေမဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော 'သင်္ခါရ' ပွမဖအောင်ဗတိုက်ပြုပြင်စီရင် ချေမဒ္ဒိမ္မိပက်ဂ် သွအာရီ ကိုဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ရူပါရီကိုဒ် ။ ပ ။ ဓမ္မာရီကိုဒ်တဲ ဒ်တဲ ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလုံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မ္မိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။ 'အလောဘ' ပွမဟံပဏိပလ် မဒ်ရီဟ်ကွက် သဇိုင်ဓရ်အဗျာကတမ္မိုင် ။ ပ ။ 'အဒေါသ' ပွမဟံပဏိပလ် မဒ်ရီဟ်ကွက် သဇိုင်ဓရ်အဗျာကတမ္မိုင် ။ ပ ။ ဓရ်မ္မိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မဟာဝိပက်စိတ် ဒွံပြကာ တဲဆဝံရ။
ကာမာဝစရဝိပက်စိတ်ဂမ္မိုင် တဲဆဝံကွာရ။

ရူပါဝစရဝိပက်စိတ် မသုန်ပြကာ

ပဌမဇ္ဈာန် ၄၉၉။ မုရ်ဓရ်မ္မိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ လှူအာနူကာမဂ္မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံအာရီခွဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလုံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မ္မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသပတဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံဆန်ဓန်လပ် (ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံပတဲလပ်ထပ်ကိုထပ်) ရူပါဝစရကုသိုလ်ကမ္မိဟောင် လှူအာနူကာမဂ္မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖို 'ဝိပက်' မှုံအာရီခွဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလုံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မ္မိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန် ၅၀၀။ မုရ်ဓရ်မ္မိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇျာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇျာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် ရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်မကလိလောန် လလမ်ပိုတ်အာ ဒေက်တကို 'ဝိတက်' ပွမချပ် 'ဝိစာရ' ပွမဖိုတ်သပေါတ်ဂမ္မိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံဒုတိယဇ္ဈာန် မှုံအာရီခွဲ ပထဝီကသိုဏ်ဟောင် ။ ပ ။ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလုံလဖ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မ္မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသပတဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံဆန်ဓန်လပ်

(ဒဒိမဂ်ဝိပတေလင်ထင်ကိုထပ်) ရူပါဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ဟေင်, ဟိုတ်ပွမပါကေံ ‘သုခ’ ပွမဒ် တသိုခ်ကို ။ ပ ။ အာစိပ်ပဉ္စမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဉ္စမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖို‘ဝိပက်’ မ္ဍုကိုအာရီပထဝီကသိုဏ် ဟေင်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ရူပါဝစရဝိပက်စိတ် မသုန်ပြကာ တဲဆဝံရ။

အရူပါဝစရဝိပက်စိတ် ပန်ပြကာ

အာကာသာနဉ္စာယတနဝိပက်စိတ် ၅၀၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ဗဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ် ဟိုတ်မအာစိပ် အရူပဘုံရ)။ ဟိုတ်နူကလိလောန်ကေံ သညာစုတ်သမ္ဘိ (အာရီ ဒဒက်တ်ကို ရူပဇ္ဈာန် အရူပဇ္ဈာန်) မဒ်ပွဲသဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ် ပွဲအကဲအရာအိုတ်သို, ဟိုတ်နူပွမပျိုတ် ဒဒက်တ်ကို ‘ပဋိဿသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ဟိုတ်နူဒိုလျတ် (ဒဒက်တ်ကိုဝတ္ထုအာရီ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်), ဟိုတ်နူပွမဟုံပျပ်စိတ် ‘နာနတ္တသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်တွဟ်တွဟ် (မဒ် ပွဲအာရီတွဟ်တွဟ်), ဟိုတ်နူပွမပါကေံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ, မဒ်မ္ဗဲဟာန်ကေံ‘အာကာ သာနဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန်(ဒဒက်တ်ကိုပဌမာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂးအာကာသ ဟုံမ္ဗဲကိုလအိတ် အပိုင်အခြာကို ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံ လဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝိပတေလင်, ဒဒိမဂ်ဝိဆန်စန်လင် (ဒဒိမဂ်ဝိပတေလင်ထင်ကိုထပ်) အရူပါဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ဟေင် ဟိုတ်နူကလိလောန်ကေံ သညာစုတ်သမ္ဘိ (အာရီ ဒဒက်တ်ကို ရူပဇ္ဈာန် အရူပဇ္ဈာန်) မဒ်ပွဲသဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ် ပွဲအကဲအရာအိုတ်သို, ဟိုတ်နူပွမပျိုတ် ဒဒက်တ်ကို ‘ပဋိဿသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ဟိုတ်နူဒိုလျတ် (ဒဒက်တ်ကိုဝတ္ထုအာရီ ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်), ဟိုတ်နူပွမဟုံပျပ်စိတ် ‘နာနတ္တသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်တွဟ်တွဟ် (မဒ် ပွဲအာရီတွဟ်တွဟ်), ဟိုတ်နူပွမပါကေံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ, မဒ်မ္ဗဲဟာန်ကေံ‘အာကာ သာနဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန်(ဒဒက်တ်ကိုပဌမာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂးအာကာသ ဟုံမ္ဗဲကိုလအိတ် အပိုင်အခြာကိုဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်ဖို‘ဝိပက်’တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်စိတ် ၅၀၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ဗဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ။ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိပ်အရူပဘုံရ)။ ကလိလောန်ကေံ အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန် ပွဲအကဲအရာ

အိုတ်သိုတဲ့ ဟိုတ်နူမပါကွေ့‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသညာ’ သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုဒုတိယာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂးဝိညာဏ်စိုတ် ဟုံမွဲကိုလအိတ်ကိုဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန်(ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်)တဲ့ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ် အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂ်ပ်သွပတဲလပ်, ဒဒ်မဂ်ပ်ဆန်စန်လပ် (ဒဒ်မဂ်ပ်ပတဲလပ်ထပ်ကိုထပ်) အရူပါဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ဟောင် ကလိလောန်ကွေ့ပွဲမဒးရး အာကာသာနဉ္ဇာယတနဇ္ဈာန် ပွဲအကောံအရာအလုံအိုတ်သိုတဲ့ ဟိုတ်နူမပါကွေ့‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသညာ’ သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒုတိယာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂး ဝိညာဏ်(စိုတ်) ဟုံမွဲကိုအပိုင်အခြာကိုဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်ဖို‘ဝိပက်’တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

အာကိဉ္ဇညာယတနဝိပက်စိုတ် ၅၀၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွေ့ ပွဲမဒးရး ‘ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဇ္ဈာန်’ ပွဲအကောံအရာ အလုံအိုတ်သိုတဲ့ ဟိုတ်နူမပါကွေ့‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘အာကိဉ္ဇညာယတန သညာ’ သညာ စုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကို(တတိယာရူပဇ္ဈာန်)မတွံဂး ဟုံမွဲကိုပွမသော်သွဟ် ညိညဇြိုင်သာ ဒဒက်တ်ကိုဝိညာဏ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂ်ပ်သွပတဲလပ်, ဒဒ်မဂ်ပ်ဆန်စန်လပ် (ဒဒ်မဂ်ပ်ပတဲလပ်ထပ်ကိုထပ်) အရူပါဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ဟောင် ကလိလောန်ကွေ့ပွဲမဒးရး ဝိညာနဉ္ဇာယတနဇ္ဈာန် ပွဲအကောံ အရာအလုံအိုတ်သိုတဲ့ ဟိုတ်နူမပါကွေ့‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘အာကိဉ္ဇညာ ယတနသညာ’ သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ နတ္ထိတ်ပညပ်) မဒ်အရာ (တတိယာရူပဇ္ဈာန်) မတွံဂး ဟုံမွဲကိုပွမသော်သွဟ် ညိညဇြိုင်သာ ဒဒက်တ်ကိုပဌမာရူပဝိညာဏ်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇ္ဈာန်) မဒ်ဖို‘ဝိပက်’တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘အဝိက္ခေပ’ပွမဟုံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

နေဝသညာနာသညာယတနဝိပက်စိုတ် ၅၀၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ် ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဇော်ပွတ်ဟိုတ်(ဇ္ဈာန်) တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံရ၊ (ဇော်ပွတ်ဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရူပဘုံရ)၊ ကလိလောန်ကွေ့ အာကိဉ္ဇညာယတနဇ္ဈာန် ပွဲအကောံအရာ အိုတ်သို ပွဲမဒးရးတဲ့ ဟိုတ်နူမပါကွေ့‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘နေဝသညာ

နာသညာယတနသညာ' သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တကိုစတုတ္ထာ ရုပ္ပဇာန်) ဟုံမွဲကို'သညာ' စုတ်သတ္တိ မရန်မို ဟုံမွဲကိုသညာစုတ်သတ္တိမချိန်ဇောက် ဟုံသေင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဂုံစတုတ္ထဇာန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂ်ဝံသပတဲလဝ်, ဒဒ်မဂ်ဝံဆန်စန်လဝ် (ဒဒ်မဂ်ဝံပတဲလဝ်ထပ်ကိုထပ်) အရူပါဝစရကုသိုလ်ကမ်ဂ်ဟေင် ကလိလောန်ကေ အာကိဉ္ဇညာယတနဇာန် ဗွဲအကာအရာ အိုတ်သို ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်နူမပါကေ 'သုခ' ပွမဒ်တသိုဉ်ကာယ မဒ်မ္မဟာန်ကေ 'နေဝသညာ နာသညာယတနသညာ' သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒဒက်တကိုစတုတ္ထာ ရုပ္ပဇာန်) ဟုံမွဲကို'သညာ' စုတ်သတ္တိ မရန်မို ဟုံမွဲကိုသညာစုတ်သတ္တိမချိန်ဇောက် ဟုံသေင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဂုံစတုတ္ထဇာန် မဒ်ဖို'ဝိပက်'တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုအဗျာကတ အိုတ်ရ။

အရူပါဝစရဝိပက်စိတ် ပန်ပြကာ တဲဆဝံရ။

**‘လောကုတ္တိုရ်ဝိပက်’ ဖို‘ဝိပက်’ဂမ္ဘိုင် မကလိလောန်အာနုလောက
‘ပဌမမဂ္ဂဝိပါက’ ဖိုပဌမမဂ် (သောတာပတ္တိဖိုလ်)
‘သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ’ ပွမဟိုတွံဒွေတ်သက်သက်**

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတပဌမဇာန် ၅၀၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုအဗျာကတအိုတ် ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ တွဟ်နပါကေခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိက္ခိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ်မတုင်သုဟ်ကေ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွပ်တလောကုတ္တိုရ်ဇာန် မလေင်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒ်ခိင်ဋ် မလေင် အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကေ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္တိဂမ္ဘိုင်ရ။ လူအာနုကာမဂ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဂုံပဌမဇာန်) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒ်ခိင်ဋ်ဇောက် လညာတ်ညာဏ် ချိန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံ လဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂ်ဝံသပတဲလဝ်, ဒဒ်မဂ်ဝံကိုဇော်ပွပ်လဝ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇာန် ဂ်ဟေင် လူအာနုကာမဂ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဂုံပဌမဇာန်) ဒဒ်ဖိုဝိပက် မုံယုသုညတ (နဒဒ်မစာ်စူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒ်ခိင်ဋ်ဇောက် လညာတ် ညာဏ်ချိန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အညိန္ဒြီ' ပွမတိကေတ် မဂ္ဂအလိုသီ ဓရ်မဂ်ဝံတိကေတ် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်တဲဟေင် နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံ ကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အနိမိတ္တပဌမဇ္ဈာန် ၅၀၆။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်
 ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ်မတုင်သုဟ်ကော့ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွင်တလောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိဘောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဗဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ 'အညိန္ဒြ' ပွမတိကောတ်ဂုံ
 အလိုသီ ခရ်မဂ်ပင်တိကောတ် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်တဲဟောင် နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံ
 ကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒိဋ္ဌိမဂ်ပင်သွပတဲလပ်, ဒိဋ္ဌိမဂ်ပင်ကိုဇော်ပွင်လပ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ဂ်ဟောင် လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) ဒိဋ္ဌိဝိပက်
 မုံယုအနိမိတ္တ (နဒိဋ္ဌိဟုံမ္မဲမပတမ်ကိုနိစ္စနိမိတ် ပွမတုတ်သတ္တိ ရံဝံမ္မး ဟိုတ်(နိမိတ်) မပတမ်ကိုရာဂ
 မဗိုန်ရ), မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိဘောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ်
 'ဗဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ 'အညိန္ဒြ' ပွမတိကောတ် မဂုံအလိုသီ ခရ်မဂ်ပင်တိကောတ်
 နကိုသောတာပတ္တိမဂ်တဲဟောင် နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံ ကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ
 ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိဟိတဇ္ဈာန် ၅၀၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်
 ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ တုဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော့ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိပ်ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွင်တလောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မုံကိုဒွေတ် မဒ်ဒိဋ္ဌိဘောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဗဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံ
 လဖ်နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒိဋ္ဌိမဂ်ပင်သွပတဲလပ်, ဒိဋ္ဌိမဂ်ပင်ကိုဇော်ပွင်လပ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ဂ်ဟောင် လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) ဒိဋ္ဌိဝိပက်
 မုံယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒိဋ္ဌိဟုံမ္မဲမပတမ်ကို ပွမရာဒွါမိက် မတွံဂးရာဂ), မုံကိုဒွေတ် မဒ်ဒိဋ္ဌိ
 ဘောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဗဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ နှိရ ။ ပ ။
 'အညိန္ဒြ' ပွမတိကောတ် မဂုံအလိုသီ ခရ်မဂ်ပင်တိကောတ် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်တဲဟောင်
 နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇာန် ၅၀၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ တူဟ်နပါကွဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလတ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တ်ကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ။ ပ။ အာစိုပ်ကလိဝံဒုတိယဇာန် ။ ပ။ တတိယဇာန် ။ ပ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ။ ပဌမဇာန် ။ ပ။ ပဉ္စမဇာန် မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ် ညာဏ်ချိုန်လျတု ပဒတ်ရ။ ဣဝံ မဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ် မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မုံယုသုညတ (နဒ်ဒိဋ္ဌိမစာစူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မုံယုအနိမိတ္တ (နဒ်ဒိဋ္ဌိမ္ပမပတမ်ကိုနိစ္စနိမိတ် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမ္း ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဗိုန်ရ) ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မုံယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဋ္ဌိမ္ပ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဒာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ။ ဣဝံ မဒ်ဖို ဝိပက်ရောင်၊ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ။ ။ ပ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိလပ် ဒ်ရ ။ ပ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဇာန်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ဒုက္ခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညသုညတ ၅၀၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု အဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပ တူဟ်နပါကွဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ်မတုပ်သုဟ်ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်န အာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူ ကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလတ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနူ ကာမဂမ္ဘိုင်တုဟောင် ။ ပ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိသောဓိတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် မုံကိုလညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် မုံကိုလညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်တု ပဒတ်ရ ။ ပ။ အာစိုပ် ကလိဝံဒုတိယဇာန် ။ ပ။ တတိယဇာန် ။ ပ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ။ ပဌမဇာန် ။ ပ။ ပဉ္စမဇာန် မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်တု ပဒတ်ရ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင်။ ခွဲမုံယုသုညတ (နဒ်ဒိဋ္ဌိမစာစူးအာနူမပတမ်ကိုရာဂ) မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ် ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ဖို‘ဝိပက်’ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ် ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ။ မုံကိုဒွေတ်မဒ်တသိဒ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ် ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ။ ခွဲမုံယုအနိမိတ္တ (နဒ်ဒိဋ္ဌိမ္ပ မပတမ်ကိုစုတ် သမ္ဘိ ‘နိစ္စနိမိတ်’ ရံဝံမ္း ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဗိုန်) ။ ပ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင်

။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်တသိုဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေတ် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင်
 ။ ပ ။ ခေံမှုံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟံမ္မေမတမ်ကိုရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်
 တသိုဒ် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေတ် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမ
 တွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

သုဒ္ဓိကပဋိဝါရ တဲဆဝံရ။

‘သုဒ္ဓိကသုညတ’ ပွမဟိုတွံ သုညတသက်သက် (ဟံဖက်ကိုပဋိပဒါ)

သောတာပတ္တိဖိုလ် သုညတဇ္ဈာန် ၅၁၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ရော?
 ဩပွဲသမယမ္မဲ တွာဟ်နပါကေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ
 မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကေံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွာဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သိုမပလိုပလာ်ကေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။
 အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံ့ယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မလုအာနူမပတမ်ကို ရာဂ)တဲ
 ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။
 ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ဝံဟောင် လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) ဒ်ဒ်ဖိုဝိပက်
 မှုံ့ယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မစာ်ဗူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ
 ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

သောတာပတ္တိဖိုလ် အနိမိတ္တပဌမဇ္ဈာန် ၅၁၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်
 ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ တွာဟ်နပါကေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ,
 ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကေံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွာဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံ့ယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မလုအာနူမပတမ်ကို ရာဂ)တဲ
 ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။
 ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ဝံဟောင် လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်
 မှုံ့ယျုအနိမိတ္တ (နဒ်ဒ်ဟံမ္မဲ မပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမပြာကဋ် ရံဝံမူး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကို

ရာဂ မဇိန်)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကွဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျအာချာကတအိုတ်ရ။

သောတာပတ္တိဖိုလ် အပ္ပဏိဟိတပဌမဇ္ဈာန် ၅၁၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျအာချာကတအိုတ် ရှိရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကွဲ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမန့် မတုပ်သွဟ်ကော ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ် အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂွံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံယျသုညတ (နဒဒိမလှူအာနူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယကွဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝံသပတဲ့လပ်, ဒဒိမဂ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ့ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန် ရှိဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂွံပဌမဇ္ဈာန်) မဒိဖိုဝိပက် မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟွံမ္ပဲမပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကွဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျ အာချာကတအိုတ်ရ။

သောတာပတ္တိဖိုလ် မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန် ၅၁၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျအာချာကတအိုတ် ရှိရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကွဲ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမန့် မတုပ်သွဟ်ကော ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ် အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ် ပှိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ရှ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂွံဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် မှုံယျသုညတ (နဒဒိမလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ချေ့မှုံယျသုညတ (နဒဒိမစာ်စူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ ချေ့မှုံယျသုညတ (နဒဒိမစာ်စူးအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ချေ့မှုံယျအနိမိတ္တ (နဒဒိဟွံမ္ပဲမပတမ်ကို နိစ္စနိမိတ် ပွမပြာကဋ် ရဝံမွဲး ဟိုတ် ‘နိမိတ်’ မပတမ်ကို ရာဂမဇိန်) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ ချေ့မှုံယျသုညတ (နဒဒိ မစာ်စူးအာနူမပတမ်ကို ရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ချေ့မှုံယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟွံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမ ရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဖိုဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယကွဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျအာချာကတအိုတ်ရ။

သုဒ္ဓိကသုညတ တဲဆဝံရ။

သုညတပဋိပဒါ

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတပဌမဇ္ဈာန် ၅၁၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မုံကိုဒေဝ်မဒ်ဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ချိုန်လျ၊ မုံယျုသုညတ (နဒဒ်မဇာနိအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’
 ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျုကုသိုလ်
 အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂ်ဝံသပတဲလပ်, ဒဒ်မဂ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ရ်ဟောင် လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မုံကိုဒေဝ်မဒ်ဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မုံယျုသုညတ (နဒဒ်မဇာနိအာ
 နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံ
 ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အနိမိတ္တပဌမဇ္ဈာန် ၅၁၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မုံကိုဒေဝ်မဒ်ဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ချိုန်လျ, မုံယျုသုညတ (နဒဒ်မဇာနိအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’
 ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂ်ဝံသပတဲလပ်, ဒဒ်မဂ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ရ်ဟောင် လုအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မုံကိုဒေဝ်မဒ်ဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မုံယျုအနိမိတ္တ (နပွမဟုံမ္ပဲကိုစုတ်သဇ္ဈိ
 ‘နိစ္စနိမိတ်’ ရ်ပွဲမူး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဗိုန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမ
 တုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိတဇ္ဈာန် ၅၁၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပ္ပဏ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊

ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သုတ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ် အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိမၞိင်ရ၊ လူအာနူကာမမၞိင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ် ချိုန်လျ, မှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိဋ္ဌိမစာ်စူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မၞိင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝံသုပတဲလဝ်, ဒဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လဝ်တဲ လောကုတ္တိရ်ဇာန်သိုလ်ဇာန် ဂ်ဟေင် လူအာနူကာမမၞိင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်, မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံ့ယုအပ္ပဏိဟိတ (နပွမဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုရာဒုဗိက် မတွံးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မၞိင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇာန် ၅၁၇။ မုရ်ဓရ်မၞိင် ဝံယုအာချာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တူဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မၞိင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သုတ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိမၞိင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တက်‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ်ဂ်မၞိင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန် မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိဋ္ဌိမလူအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ခေံမှုံ့ယု သုညတ (နဒဒိဋ္ဌိမစာ်စူးအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ် မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ခေံမှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိဋ္ဌိမစာ်စူးအာ နူမပတမ်ကို ရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ် မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ် ချိုန်လျ, ခေံမှုံ့ယုအနိမိတ္တ (နဒဒိဋ္ဌိဟုံမဲ့မပတမ်ကို နိစ္စနိမိတ် ပွမပြာကဋ် ရဝံမွဲဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂမဗိုန်) ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ်လညာတ် ညာဏ်ချိုန်လျ, ခေံမှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိဋ္ဌိမစာ်စူးအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ကုသိုလ် ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိဋ္ဌိခေတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ခေံမှုံ့ယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဋ္ဌိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒုဗိက် မတွံးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဒ်ဖိုဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မၞိင်ဝံ ဝံယု အာချာကတအိုတ်ရ။

ဇာန်ဂ်မၞိင် မပတမ်ကိုဒုက္ခပဋိပဒါဒိဋ္ဌိတိည ၅၁၈။ မုရ်ဓရ်မၞိင် ဝံယုအာချာကတအိုတ် ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တူဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မၞိင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ,

ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇောပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ် အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လူအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိန်သောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မစာ်စူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ် မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန် မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ် ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဇိဝိပက် ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မလှူ အာနူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ် ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုအနိမိတ္တ (နဒဒ်ဟုံမွဲမပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂမဗိုန်) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဇိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုသုညတ (နဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံ့ကိုဒေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံ့ယှုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒ်ဟုံမွဲကိုမပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဇိဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယှု အဗျာကတအိုတ်ရ။

သုညတပဋိပဒါ တဲဆဝံရ။

သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတ

သောတာပတ္တိဖိုလ် အပ္ပဏိဟိတပဌမဇာန် ၅၁၉။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဝံယှုအဗျာကတအိုတ် ရ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ တွဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ်မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇောပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ် အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ၊ လူအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မှုံ့ယှုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒ်ဟုံမွဲ မပတမ်ကိုပွမ ရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဗ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယှုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝံသုပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝံကိုဇော်ပွင်လဝ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝ်ပက်
မုံယုအပုဏ္ဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ်
'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂုံယု
အာဇာနည်အိုတ်ရ။

သောတာပတ္တိဖိုလ် အနိမိတ္တပဌမဇျာန် ၅၂၀။ မုရ်ဓရ်ဂ်မိုင် ဂုံယုအာဇာနည်အိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တုက်နပါကော ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် မပတမ်ကို'ဒ်ဒ်' လညာတ်မမှာရာ,
ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော'ဒ်ဒ်' လညာတ်မမှာရာကို, တုက်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
(ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွင်တဲလောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒ်ဝင် မလေပ်
အာတ် သိုမပလိုပလံာ်ကော ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင်
။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မုံယုအပုဏ္ဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမ
ရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံ
ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝံသုပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝံကိုဇော်ပွင်လဝ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝ်ပက်
မုံယုအနိမိတ္တ (နဒ်ဒ်ဟံမဲ့ မပတမ်ကို'နိစ္စနိမိတ်' ပွမပြာကဋ် ရံဝံမူးဟိုတ်'နိမိတ်' မပတမ်ကိုရာဂ
မဗိုန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလဗ်
ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂုံယုအာဇာနည်အိုတ်ရ။

သောတာပတ္တိဖိုလ် သုညတပဌမဇျာန် ၅၂၁။ မုရ်ဓရ်ဂ်မိုင် ဂုံယုအာဇာနည်အိုတ်
ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တုက်နပါကော ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် မပတမ်ကို'ဒ်ဒ်' လညာတ်မမှာရာ,
ဝိစိကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော'ဒ်ဒ်' လညာတ်မမှာရာကို, တုက်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
(ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွင်တဲလောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒ်ဝင် မလေပ်
အာတ် သိုမပလိုပလံာ်ကော ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင်
။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မုံယုအပုဏ္ဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမ
ရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံ
ကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝံသုပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝံကိုဇော်ပွင်လဝ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝ်ပက်
မုံယုသုညတ (နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ
ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂုံယုအာဇာနည်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုသောတာပတ္တိဖိုလ် ဒုတိယဇျာန် ၅၂၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကွေ် ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မှုကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလ်ကွေ် ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန်လလမ်
 ပှိုတ်အာ ဒဒက်တ်ကို 'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဖွတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်
 ကလိဂုံ ဒုတိယဇျာန် ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။
 ပဉ္စမဇျာန် မှုယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
 ဣဂုံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုယျုအပ္ပဏိဟိတ ။ ပ ။ ဣဂုံ နိဇိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုယျု
 အပ္ပဏိဟိတ ။ ပ ။ ဣဂုံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ခွဲမှုယျုအနိမိတ္တ ။ ပ ။ ဣဂုံ နိဇိဝိပက်ရောင်
 ။ ပ ။ မှုယျုအပ္ပဏိဟိတ ။ ပ ။ ဣဂုံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ခွဲမှုယျုသုညတ ။ ပ ။ ဣဂုံ
 နိဇိဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယှ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ်
 နှ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတ တဲဆဂုံရ။

အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိဟိတပဌမဇျာန် ၅၂၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယျုအဗျာကတ
 အိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကွေ်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်
 မမှာရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မှုကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို၊ တုဟ်နအာစိုပ်
 ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ်
 မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလ်ကွေ် ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်
 တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မှုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်
 ညာဏ်ချိုန်လျှ၊ မှုယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမ္ပဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
 ပွဲသမယှ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ် နှ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ
 ဂုံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂပ်ဝံသုပတဲလပ်၊ ဒဒိမဂပ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
 ရ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂုံပဌမဇျာန်) မဒ်ဇိဝိပက်၊
 မှုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်ဗျောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျှ၊ မှုယျုအပ္ပဏိဟိတ (နပွမဟုံမ္ပဲ မပတမ်
 ကိုရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအသိင်ှ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ'
 ပွမဟုံကလုံလှ် နှ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဂုံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အနိမိတ္တပဌမဇ္ဈာန် ၅၂၄။ မရ်ခရ်ဂ်မှိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ တူဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မှိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော့‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တူဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မှိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂ်မှိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ချိုန်လျ၊ မှုံယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မဲမပတမ်ကို ပွမရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
 ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂ်မှိုင်ဝံ
 ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝံသုပတဲလပ်, ဒဒိမဂ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ရ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မှိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မှုံကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယုအနိမိတ္တ (နပွမဟံမ္မဲ မပတမ်
 ကိုစုတ်သမ္ဘိ ‘နိစ္စနိမိတ်’ ရံဝံမ္မး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂမဇိုန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ်
 ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂ်မှိုင်ဝံ ဝံယု
 အဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတပဌမဇ္ဈာန် ၅၂၅။ မရ်ခရ်ဂ်မှိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ တူဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မှိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုင်သုဟ်ကော့‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို၊ တူဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မှိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂ်မှိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ချိုန်လျ, မှုံယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒုမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
 ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂ်မှိုင်ဝံ
 ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝံသုပတဲလပ်, ဒဒိမဂ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ရ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မှိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မှုံကိုဒေတ်မဒ်ဒဒိန်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယုသုညတ (နဒဒိမဗာစုဒ္ဓိအာ
 နူမပတမ်ကိုရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမ
 ဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ခရ်ဂ်မှိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန် ၅၂၆။ မရ်ခရ်ဂ်မှိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ်ရော? ဩပွဲ
 သမယမ္မဲ တူဟ်နပါကော့ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မှိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ

မူၤကိပွမဒ် မတုၣ်သ့ဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမာရာကို, တုၣ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ
 ဒဒက်တ်ကို'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမိုင်ရ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဝံ
 ဒုတိယဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန်
 မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ မပတမ်
 ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိ
 ခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက်
 မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗီဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်
 ညာဏ်ချိုန်လျ, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။
 ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ချေမူၤယု
 အနိမိတ္တ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိနိစ္စနိမိတ် ပွမပြာကဋ် ရဲဝံမွဲ ဟိုတ်'နိမိတ်' မပတမ်ကိုရာဂ
 မဗိုန်) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗီဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်
 ခိုင်စိုတ်, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ
 နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မူၤယုသုညတ
 (နဒ်ဒိမတ်စူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗီဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယှ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွဲ
 နိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလိလဗ် နိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဇာန်ဂမိုင် မပတမ်ကိုဒုက္ခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိည ၅၂၇။ မရ်ဓရ်ဂမိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်
 ရ်ရော? ဩပွဲသမယှ် တုၣ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမာရာ,
 ဝိစိကိစ္ဆာ မူၤကိပွမဒ် မတုၣ်သ့ဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမာရာကို, တုၣ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ
 (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိဋ္ဌိဝဋ်မလေပ်
 အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမိုင်ရ၊ လုအာနူကာမဂမိုင်တဲဟောင်
 ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မူၤကိဒွေတ်မဒ်ဒိဋ္ဌိခိုင်စိုတ် လညာတ်
 ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲမပ္ပဏ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။
 မူၤကိဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲမပ္ပဏ်ကိ
 ပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မူၤယု
 အပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲမပ္ပဏ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။ အာစိုပ် ဒုတိယဇာန်
 ။ ပ ။ တတိယဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇာန် မူၤကိဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်
 မပြဟ်ပြေဟ်, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲမပတမ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ ပဒတ်ရ။
 ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မူၤယု
 အပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗီဝိပက်ရောင်
 ။ ပ ။ မူၤကိဒွေတ်မဒ်တသိုန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မူၤယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒိဟုံမွဲ

မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှံကိုဒွေတမ်ဒိတသိန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မျှံယျုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟံမ္ပမပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမ္ပး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဗိုန်) ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိဖိုဝိပဏ်ရောင် ။ ပ ။ မျှံကိုဒွေတမ်ဒိ တသိန် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မျှံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္ပမပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှံကိုဒွေတမ်ဒိတသိန် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ်, မျှံယျုသုညတ (နဒဒိမစာစုးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိဖိုဝိပဏ်ရောင်။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဌိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဌိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုအာချာကတအိုတ်ရ။

အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ တဲ့ဆဝံရ။

‘ဝိသတိမဟာနယ’နယိဂမ္ဘိုင် ဓါပေဋာ

ပဌမဇျာန် ၅၂၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျုအာချာကတအိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်န ပါကွေဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မျှံကိုပွမဒိတသိန်သုဟ် ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်မဂ် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သတိပဋ္ဌာန်ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သမ္ပပ္ပဓာန်ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဣဒ္ဓိပါဒ်ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဣန္ဒြိယ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဗိုလ်ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ် ဗောဇ္ဈင်ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သစ္စရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သမထရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဓမ္မရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ခန္ဓ(ပန်ပြကာ)ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်အာယတန(ဓါပြကာ)ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဓာတ် (ဓါပြကာ)ရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်အာဟာရရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ် ဖဿရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဝေဒနာရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သညာရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်စေတနာရ ။ ပ ။ ဇှော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်စိတ်ရ၊ လူအာ နူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန်(ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျှံကိုဒွေတမ်ဒိတသိန်သုဟ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျာတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဌိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဌိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ပိသုပတဲလပ်, ဒဒိမဂ်ပိကိုဇှော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လူအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒိဖိုဝိပဏ်, မျှံကိုဒွေတမ်ဒိတသိန်သုဟ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျာ, မျှံယျုသုညတ (နဒဒိမစာစုးအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ ခွေမျှံယျုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟံမ္ပ မပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ

ရဝံ့မှူး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂမဗ္ဗိန္ဒြိယံ ။ ပ ။ မှုံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကိုပွမ ရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

နယဂမ္ဘိုင် ဓါဇော် တဲဆဝံရ။

‘ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ’ ပွမဟိုတွံ နွေတ်သက်သက်

မှုံကိုနွေတ်သကိုပ်သက မန္တပိက်

သုညတပဌမဇျာန် ၅၂၉။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ တွဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နွေတ်ပွတ် လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ် ကွေံပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မှုံကိုနွေတ်မဒ်ဒဒိန်ခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နွေတ်သကိုပ်သက မန္တပိက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂပ်ဝံသပတဲလဝ်, ဒဒိမဂပ်ဝံကိုနွေတ်ပွတ်လဝ်တဲ့ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိဝိပက်, မှုံကိုနွေတ်မဒ်ဒဒိန်ခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယျုသုညတ (နဒဒိမစာ်ဗူးအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နွေတ်သကိုပ်သက မန္တပိက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုအဗျာကတ အိုတ်ရ။

အနိမိတ္တပဌမဇျာန် ၅၃၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မ တွဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တွဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နွေတ်ပွတ် လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိန်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ် ကွေံပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မှုံကိုနွေတ်မဒ်ဒဒိန်ခေါင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နွေတ်သကိုပ်သက မန္တပိက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဗ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝံသုပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝံကိုဇ္ဇောပွဲလဝ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဇာန်
 ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဇာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဇာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မှုံကိုဒွေတ် မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာတ်ချိန်လျှ, ချေ့မှုံယျှအနိမိတ္တ (နဒ်ဒ်ဟံမဲ့ မပတမ်
 ကို'နိဇ္ဇနိမိတ်' ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟိုတ်'နိမိတ်' မပတမ်ကိုရာဂမဗ္ဗိန်), မှုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ'
 ဇ္ဇောသကိပ်သက မန္တပိက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ'
 ပွမဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ ဂွံယျှအာဇာနည်အိုတ်ရ။

အပ္ပဏိဟိတပဌမဇ္ဇာန် ၅၃၁။ မုရ်ဓရ်မိုင် ဂွံယျှအာဇာနည်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ
 သမယမဲ့ တုဟ်နပါကွဲ ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ
 မှုံကိုပွမဒ် မတုတ်သုဟ်ကော'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိပ်ပဌမာံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွဲလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒ်ဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သိုမပလိုပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။
 အာစိပ်ပဌမဇ္ဇာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဇာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာတ်ချိန်လျှ,
 မှုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇောသကိပ်သက မန္တပိက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒ်
 ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ ဂွံယျှကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝံသုပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝံကိုဇ္ဇောပွဲလဝ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဇာန်
 ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဇာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဇာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာတ်ချိန်လျှ, ချေ့မှုံယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟံမဲ့ မပတမ်
 ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မှုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇောသကိပ်သက မန္တပိက်တဲ ပဒတ်ရ။
 ပွဲအခိုင်ဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒ် ဒ်ရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလှ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်မိုင်ဝံ
 ဂွံယျှအာဇာနည်အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဇာန် ၅၃၂။ မုရ်ဓရ်မိုင် ဂွံယျှအာဇာနည်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ
 သမယမဲ့ တုဟ်နပါကွဲ ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ
 မှုံကိုပွမဒ်မတုတ်သုဟ်ကော'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိပ် ပဌမာံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွဲလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဇာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒ်ဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သိုမပလိုပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပိုတ်အာ
 ဒဒက်တကို'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဂ်မိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ် ကလိဝံ
 ဒုတိယဇ္ဇာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဇာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဇာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဇာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဇာန်
 မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်ညာတ်ချိန်လျှ, မှုံကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇောသကိပ်သက
 မန္တပိက်တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ ဂ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် လညာတ်

ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မှုံယျာသုညတ (နဒဒိမစာစူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’
 ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဋ္ဌိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတမဒိဒိခိုင်ချောင်စိတ်
 လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သကမန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်
 ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတမဒိဒိခိုင်ချောင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ခွေမှုံယျာအနိမိတ္တ (နဒဒိ
 ဟုံမဲ့ မပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမှူး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဗိုန်), မှုံကို
 ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဋ္ဌိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတ မဒိ
 ဒိခိုင်ချောင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သကမန္တပိုက် ။ ပ ။
 ဣဝံ မဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတမဒိဒိခိုင်ချောင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ခွေမှုံယျာ
 အပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတံဂးရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်
 သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဋ္ဌိဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယာဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒိရ ။ ပ ။
 ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလဗ္ဗံ ဒိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည ၅၃၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျာအဗျာကတ
 အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တုဟ်နပါကွေ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်
 မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒိ မတုပ်သုဟ်ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိပ်
 ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇော်ပွပ်တလောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒိခိုင်ဝဋ်
 မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလ်ကွေ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လျာအာနူကာမဂမ္ဘိုင်
 တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒွေတမဒိဒိခိုင်ချောင်စိတ် လညာတ်
 ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတ မဒိ
 တသိုခ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ မှုံကို
 ဒွေတမဒိတသိုခ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တ
 ပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန်
 ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် မှုံကိုဒွေတမဒိတသိုခ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’
 ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတမဒိတသိုခ်
 လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံယျာသုညတ (နဒဒိမစာစူးအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာ
 ဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဋ္ဌိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတမဒိတသိုခ်
 လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ
 ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတမဒိတသိုခ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံယျာအနိမိတ္တ
 (နဒဒိဟုံမဲ့ မပ္ပမံကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမှူး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပ္ပမံကိုရာဂ မဗိုန်),
 မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဋ္ဌိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မှုံကိုဒွေတ
 မဒိတသိုခ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။

ဣတ္ထံ ခိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ကိုဒွေတ်မဒိတသိမ် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်၊ မျှော်ယု
 အပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္ပမ္ပိယကပ္ပမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက
 မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣတ္ထံ ခိဗိဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’
 ပွမဟံကလုံလဗ် ခိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

‘ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ’ ပွမဟိတံ ဒွေတ်သက်သက်

မျှော်ကိုဇော်သကိုပ်သက ပွမန္တပိုက် တဲဆဝံရ။

‘ဆန္ဒာဓိပတေယျသုဒ္ဓိကသုညတ’ ပွမဟိတံ သုညတသက်သက်
မျှော်ကိုသကိုပ်သက ပွမန္တပိုက်

ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုညတဇ္ဈာန် ၅၃၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရော?
 ဩပွဲသမယမ္ပ တူဟ်နပါကော ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ
 မျှော်ပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်လညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကိုတဲ ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သီမပလိုပလာ်ကော ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။
 အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မျှော်ယုသုညတ (နဒဒိမလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မျှော်
 ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခိရ
 ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဗ် ခိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမ်ဂပ်ဝံသပတဲလပ်, ဒဒိမ်ဂပ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒိဗိဝိပက်,
 မျှော်ယုသုညတ (နဒဒိမဇ္ဈာန်အာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက
 မန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဗ်
 ခိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဆန္ဒာဓိပတေယျ အနိမိတ္တဇ္ဈာန် ၅၃၅။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရော?
 ဩပွဲသမယမ္ပ တူဟ်နပါကောဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ
 မျှော်ပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကော‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်လညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကိုတဲ ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သီမပလိုပလာ်ကော ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။
 အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မျှော်ယုသုညတ (နဒဒိမလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မျှော်
 ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခိရ
 ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဗ် ခိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝိသုပတေလဝ်၊ ဒဒိမဂ်ဝိကိဇ္ဇေပုဂ္ဂလဝ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
 ဂ်ဟောင် လှူအာနုကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်)မဒ်ဖိဝိပက်၊
 ခဲခွဲယုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟံမဲ့ မပတမ်ကို'နိစ္စနိမိတ်' ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟိုတ်'နိမိတ်' မပတမ်
 ကိုရာဂမဗိုန်), မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇေသကိပ်သက မန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတ
 အိုတ်ရ။

ဆန္ဒာဓိပတေယု အပ္ပဏိဟိတဇျာန် ၅၃၆။ မုရ်ဓရ်ဂ်မိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့
 တွဟ်နပါကွဲ ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မွဲကိုပွမဒ်
 မတုင်ကောံသုဟ်'ဒိဋ္ဌိ' မွဲကိုလညာတ်မမှာရာကို တွဟ်နအာစိပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကိုတဲ ဇ္ဇေပုဂ္ဂလဝ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနုကိုဒဒိခိုင် မလေပ်အာတ်
 သိုမပလိုပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မိုင်ရ။ လှူအာနုကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။
 အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မွဲယုသုညတ (နဒဒိမလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို
 'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇေသကိပ်သက ပွမန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ
 ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂွံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝိသုပတေလဝ်၊ ဒဒိမဂ်ဝိကိဇ္ဇေပုဂ္ဂလဝ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
 ဂ်ဟောင် လှူအာနုကာမဂ်မိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိဝိပက်၊
 ခဲခွဲယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဒာမိက် မတွံဂးရာဂ), မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ'
 ဇ္ဇေသကိပ်သက မန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် 'ဖဿ' ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ'
 ပွမဟံကလံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂ်မိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပ္ပင်ကိုဒုတိယဇျာန် ၅၃၇။ မုရ်ဓရ်ဂ်မိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့
 တွဟ်နပါကွဲ ဓရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် မပတမ်ကို'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မွဲကိုပွမဒ်
 မတုင်သုဟ်ကောံ'ဒိဋ္ဌိ' မွဲကိုလညာတ်မမှာရာကို တွဟ်နအာစိပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)
 ကိုတဲ ဇ္ဇေပုဂ္ဂလဝ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနုကိုဒဒိခိုင် မလေပ်အာတ် သိုမပလို
 ပလာ်ကွဲ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်မိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပိုတ်အာ ဒဒက်တ်
 ကို'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဇိတ်သပေါတ်ဂ်မိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇျာန်
 ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန် မွဲယုသုညတ
 (နဒဒိမလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇေသကိပ်သက ပွမန္တပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။
 ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မွဲယုသုညတ (နဒဒိမလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ'
 ဇ္ဇေသကိပ်သက ပွမန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မွဲယုသုညတ (နဒဒိမလှူအာ
 နူမပတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇ္ဇေသကိပ်သက ပွမန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင်
 ။ ပ ။ ခဲခွဲယုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟံမဲ့ မပတမ်ကို'နိစ္စနိမိတ်' ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟိုတ်'နိမိတ်'

မပွင့်ကိုရာဂ မပိုင်နဲ့) မှုံ့ကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' နှော်သကိုင်သက ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗ္ဗိဝိပဏ်ရောင် ။ ပ ။
 မှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိမလူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)၊ မှုံ့ကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' နှော်သကိုင်သက ပွမ
 နွံပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ချေမှုံယုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိုပွမ
 ရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ)၊ မှုံ့ကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' နှော်သကိုင်သက မနွံပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိဗ္ဗိ
 ဝိပဏ်ရောင်။ ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ
 ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂုံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

‘ဆန္ဒာဓိပတေယျသုညတသုညတ’ ပွမဟုံတွံ သုညတသက်သက်

မှုံ့ကိုသကိုင်သက ပွမနွံပိုက် တဲဆဝံရ။

‘ဆန္ဒာဓိပတေယျသုညတပဋိပဒါ’

ဒွေတ်သုညတ မှုံ့ကိုသကိုင်သက ပွမနွံပိုက်

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတဆန္ဒာဓိပတေယျဇျာန် ၅၃၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂုံယု
 အာချာကတအိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ တုဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ'
 လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ်မတုပ်သုဟ်ကွေံ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်န
 အာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး
 နူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္တိုင်ရ။ လူအာနူ
 ကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိဝဋ်
 လညာတ်ညာတ်ချိုန်လျ, မှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိမလူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ)၊ မှုံ့ကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ'
 နှော်သကိုင်သက မနွံပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ'
 ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂုံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂပ်ပ်သွပတဲလပ်, ဒဒိမဂပ်ပ်ကိုနှော်ပွတ်လပ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇျာန်
 ဂှ်ဟောင် လူအာနူကာမဂမ္တိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဗိဝိပဏ်,
 မှုံ့ကိုဒွေတ်မဒ်ဒိခိဝဋ် လညာတ်ညာတ်ချိုန်လျ, မှုံ့ယုသုညတ (နဒဒိမစာ်စူးအာ
 နူမပတမ်ကိုရာဂ)၊ မှုံ့ကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' နှော်သကိုင်သက မနွံပိုက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂှ်
 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂုံယု
 အာချာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အနိမိတ္တဆန္ဒာဓိပတေယျဇျာန် ၅၃၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂုံယု
 အာချာကတအိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ တုဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ'
 လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံ့ကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကွေံ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာကို, တုဟ်န
 အာစိပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို နှော်ပွတ်လောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကို

ဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနူကာမ
ဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိခေါင်စိတ်
လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ၊ မှုံယှုသုညတ (နဒဒိမတ်စူးအာနူမပတမ်ကိုရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’
ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက်တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’
ပွမဟုံကလိုလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယှုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂပ်ဝံသွပတုလဝ်, ဒဒိမဂပ်ဝံကိုဇောပုဝ်လဝ်တု လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
ဂ်ဟေင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိခေါင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ခွဲမှုံယှုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်
ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမတုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမူး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဉ်နိ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’
ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက်တု ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’
ပွမဟုံကလိုလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယှုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိဟိတ ဆန္ဒာဓိပတေယျဇ္ဈာန် ၅၄၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်
ဂုံယှုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တုဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို
‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မှုံကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို,
တုဟ်နအာစိပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇောပုဝ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူး
နူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနူ
ကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိခေါင်စိတ်
လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယှုသုညတ (နဒဒိမတ်စူးအာနူမပတမ်ကိုရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’
ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက်တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’
ပွမဟုံကလိုလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယှုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂပ်ဝံသွပတုလဝ်, ဒဒိမဂပ်ဝံကိုဇောပုဝ်လဝ်တု လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ် ဇ္ဈာန်
ဂ်ဟေင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဂုံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
မှုံကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိခေါင်စိတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ခွဲမှုံယှုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့
မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက်မတွံးရာဂ), မှုံကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက်တု ပဒတ်ရ။
ပွဲအခိင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိုလဉ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ
ဂုံယှုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန် ၅၄၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂုံယှုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ
သမယမဲ့ တုဟ်နပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ
မှုံကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ မှုံကိုလညာတ်မမှာရာကို တုဟ်နအာစိပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်
သောတာပန်)ကိုတု ဇောပုဝ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ်
သီမပလိုပလာ်ကောံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပိုတ်အာ

ဒဒက်တ်ကို 'ဝိတက်' ပွမချပ်၊ 'ဝိစာရ' ပွမဒွိတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂရ်။ ။ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယ
ဇျာန် ။ ။ တတိယဇျာန် ။ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ။ ပဌမဇျာန် ။ ။ ပဉ္စမဇျာန် မျှိုကိုဒွေတ်
မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မျှိုယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မတ်စူးအာနူမပတမ်ကိုရာဂ)၊
မျှိုကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ။
မျှိုကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မျှိုယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မတ်စူးအာနူ
မပတမ်ကိုရာဂ)၊ မျှိုကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ။ ဣဝံ ဒိဖိုဝိပက်ရောင်
။ ။ ။ မျှိုကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မျှိုယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မတ်စူးအာ
နူမပတမ်ကိုရာဂ)၊ မျှိုကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင်
။ ။ ။ မျှိုကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှိုယျုအနိမိတ္တ (နဒ်ဒ်ဟံမ္မ
မပတမ်ကို 'နိစ္စနိမိတ်' ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမှး ဟိုတ် 'နိမိတ်' မပတမ်ကိုရာဂမဗိုန်)၊ မျှိုကို 'ဆန္ဒာ
ဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ။ ဣဝံ ဒိဖိုဝိပက်ရောင် ။ ။ မျှိုကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိုင်
ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ မျှိုယျုသုညတ (နဒ်ဒ်မတ်စူးအာနူမပတမ်ကိုရာဂ)၊ မျှိုကို
'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ။ မျှိုကိုဒွေတ်
မဒ်ဒဒိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှိုယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟံမ္မ မပတမ်ကို
ပွမရာဒ္ဒာမိက် မတွံဂးရာဂ)၊ မျှိုကို 'ဆန္ဒာဓိပတိ' ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ။ ဣဝံ ဒိဖို
ဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယာ် 'ဖဿ' ပွမတွတ်ဒွံ ဒိရ ။ ။ 'အဝိက္ခေပ' ပွမဟံကလှ်လဗ် ဒိရ
။ ။ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျု အဗျာကတအိုတ်ရ။

ဆန္ဒာမိပတေယျဇျာန်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ဒုက္ခပဋိပဒါဒိပ္ပါဘိည သုညတ ၅၄၂။ မုရ်
 ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂံယျအဗျာကတအိုတ်ဂံရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ တုဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်
 မပတမ်ကို 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မွဲက်ပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကွေံ 'ဒိဋ္ဌိ' လညာတ်
 မမှာရာကို, တုဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကို ဇွေံပွတ်တလောကတ္တိရ်ဇျာန်
 မလေင်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိမ်ဝဋ် မလေင်အာတ် သိုမပလိုပလ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္တိ
 ဂမ္ဘိုင်ရ၊ လှူအာနူကာမဂ္ဘိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂံပဌမဇျာန်) မွဲက်ဒွေတ်
 မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, မွဲယျုသုညတ (နဒဒိမ်လှူအာနူမပတမ်
 ကိုရာဂ), မွဲက် 'ဆန္ဒာမိပတိ' ဇွေံသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ မွဲက်ဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်
 ညာဏ်ချိုန်လျ, မွဲယျုသုညတ (နဒဒိမ်လှူအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ), မွဲက် 'ဆန္ဒာမိပတိ'
 ဇွေံသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ မွဲက်ဒွေတ် မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်,
 မွဲယျုသုညတ (နဒဒိမ်လှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မွဲက် 'ဆန္ဒာမိပတိ' ဇွေံသကိုပ်သက မန္တ
 ပိုက်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ် ကလိဂံ ဒုတိယဇျာန် ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန်
 ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန် မွဲက်ဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်,
 မွဲယျုသုညတ (နဒဒိမ်လှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မွဲက် 'ဆန္ဒာမိပတိ' ဇွေံသကိုပ်သက မန္တ
 ပိုက်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ ဣဂ္ဂံ ဒ်ကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မွဲက်ဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်

မပြတ်ပြေဟ်, မွဲယျာသုညတ (နဒဒ်မလှူအာနူမတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်
 သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိဖိုဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ် မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်
 မပြတ်ပြေဟ်, မွဲယျာသုညတ (နဒဒ်မလှူအာနူမတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်
 သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ် မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်
 မပြတ်ပြေဟ်, မွဲယျာအနိမိတ္တ (နဒဒ်ဟုံမွဲ မပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲဟိုတ် ‘နိမိတ်’
 မပတမ်ကိုရာဂမဗိုန်), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိဖိုဝိပက်ရောင်
 ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, မွဲယျာသုညတ (နဒဒ်မလှူအာ
 နူမတမ်ကိုရာဂ), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဌိကုသိုလ်ရောင်
 ။ ပ ။ မွဲကိုဒွေတ်မဒ်တသိုမ် လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, ခွဲမွဲယျာအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒ်ဟုံမွဲ
 မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။
 ဣဝံ ဌိဖိုဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဌိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိုလဉ်
 ဌိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဆန္ဒာဓိပတေယျအပ္ပဏိဟိတဇ္ဈာန် ၅၄၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျာအဗျာကတအိုတ်ရော?
 ဩပွဲသမယမွဲ တူဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ
 မွဲကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကွေံ‘ဒိဋ္ဌိ’ မွဲကိုလညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကိုတု ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒ်ခိဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သီမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟောင် ။ ပ ။
 အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မွဲယျာအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒ်ဟုံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက်
 မတွံဂးရာဂ), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမန္တပိုက်တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’
 ပွမတွတ်ဒွံ ဌိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလိုလဉ် ဌိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝံသပတုလဝ်, ဒဒ်မဂပ်ဝံကိုဇော်ပွတ်လဝ်တု လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇ္ဈာန်
 ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်,
 မွဲယျာအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒ်ဟုံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မွဲကို‘ဆန္ဒာဓိပတိ’
 ဇော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တု ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဌိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’
 ပွမဟုံကလိုလဉ် ဌိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျာအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဆန္ဒာဓိပတေယျအနိမိတ္တဇ္ဈာန် ၅၄၄။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျာအဗျာကတအိုတ်ရော?
 ဩပွဲသမယမွဲ တူဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ
 မွဲကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကွေံ‘ဒိဋ္ဌိ’ မွဲကိုလညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်
 သောတာပန်)ကိုတု ဇော်ပွတ်တလောကုတ္တိုရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒ်ခိဝဋ် မလေပ်အာတ်
 သီမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တုဟောင် ။ ပ ။
 အာစိုပ် ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မွဲယျာအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒ်ဟုံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက်

မတွံဂးရာဂ), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက ပွမန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယ၌ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလ၌ နှိရ ။ ပ ။ ဓရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံကိုနှော်ပွပ်လဝ်တဲ့ လောကုတ္တိုရ်ကသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်, မျှော်ယျအနိမိတ္တ (နဒ်ဒ်ဟွံမွဲ မပတမ်ကို ‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟိုတ် ‘နိမိတ်’ မပတမ်ကို ရာဂမဗိုန်), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလ၌ နှိရ ။ ပ ။ ဓရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတ အိုတ်ရ။

ဆန္ဒာဓိပတေယျသုညတဇျာန် ၅၄၅။ မုရ်ဓရဂမ္ဘိုင် ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ဘဲ တူဟ်နပါကော့ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကော့ ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်ကိုလညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကိုတဲ့ နှော်ပွပ်တလောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒိခိုင် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျှော်ယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟွံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက ပွမန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယ၌ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလ၌ နှိရ ။ ပ ။ ဓရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျကသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံကိုနှော်ပွပ်လဝ်တဲ့ လောကုတ္တိုရ်ကသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်, ခွဲမျှော်ယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟွံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလ၌ နှိရ ။ ပ ။ ဓရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇျာန် ၅၄၆။ မုရ်ဓရဂမ္ဘိုင် ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ဘဲ တူဟ်နပါကော့ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကော့ ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်ကိုလညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကိုတဲ့ နှော်ပွပ်တလောကုတ္တိုရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ဒိခိုင် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကော့ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပိုတ်အာ ဒေက်တ်ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇျာန် ။ ပ ။ တတိယဇျာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇျာန် ။ ပ ။ ပဌမဇျာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇျာန် ခွဲမျှော်ယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟွံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ ခွဲမျှော်ယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒ်ဒ်ဟွံမွဲ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်

။ ပ ။ ဣဝံ ခြိဇိဝိပက်ရောဓံ ။ ပ ။ ချေမ္မံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိက် ။ ပ ။ ဣဝံ ခြိကုသိုလ်ရောဓံ ။ ပ ။ မျှယျုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကို‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမ္မး ဟိတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂမနိဉ်), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိက် ။ ပ ။ ဣဝံ ခြိဇိဝိပက်ရောဓံ ။ ပ ။ ချေမ္မံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေမပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိက် ။ ပ ။ ဣဝံ မဒိကုသိုလ်ရောဓံ ။ ပ ။ မျှယျုသုညတ (နဒဒိ မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိက် ။ ပ ။ ဣဝံ ခြိဇိဝိပက်ရောဓံ။ ပွဲသမယာ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခြိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဉ် ခြိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အပ္ပဏိဟိတဆန္ဒာမိပတေယျဇျာန် ၅၄၇။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မေ တူဟ်နပါကွေ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မျှကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကွေ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို, တူဟ်နအာစိပ်ပဌမာဝံ (ကဆင်သောတာပန်)ကို ဇ္ဇောပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူ ကိုဒဒိဝံဉ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူ ကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျှကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိုင်ဇိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ချေမ္မံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခြိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဉ် ခြိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျုကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိတ်ဒဒိမဂပ်ပိသွပတဲလပ်, ဒဒိမဂပ်ပိကိုဇ္ဇောပွပ်လပ်တဲ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒ်ဇိဝိပက်, မျှကိုဒွေတ် မဒ်ဒဒိခိုင်ဇိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ချေမ္မံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကို ပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ခြိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဉ် ခြိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည အနိမိတ္တ ဆန္ဒာမိပတေယျဇျာန် ၅၄၈။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မေ တူဟ်နပါကွေ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကွေ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှကိုလညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိပ် ပဌမာဝံ (ကဆင်သောတာပန်)ကိုတဲ ဇ္ဇောပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိဝံဉ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မျှကိုဒွေတ်မဒ်ဒဒိခိုင်ဇိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, ချေမ္မံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေမပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက်

မတွံဂးရာဂ), မျှော်ကို ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမျှိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတ အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသပတွဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံကိုနော်ပွပ်လပ်တဲ့ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမျှိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်, မျှော်ကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ခိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ, မျှော်ယျအနိမိတ္တ (နဒ်ဒ်ဟွံမဲ့ မပတမ် ကို ‘နိစ္စနိမိတ်’ ပွမတွတ်သတ္တိ ရံဝံမူး ဟိုတ် ‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂ မဗိုန်), မျှော် ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမျှိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည သုညတဆန္ဒာဓိပတေယျဇျာန် ၅၄၉။ မုရ်ခရ်ဂမျှိုင် ဂွံယျအဗျာ ကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တူဟ်နပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျှိုင် မပတမ်ကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကွေံ ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်လညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)ကိုတဲ့ နော်ပွပ်တ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ် တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ခိုင်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမျှိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမျှိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မျှော်ကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ခိုင် ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ, ခွဲမျှော်ယျအပုဏ်ဟိတ (နဒ်ဒ်ဟွံမဲ့မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှော် ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမျှိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတ အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသပတွဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံကိုနော်ပွပ်လပ်တဲ့ လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇျာန် ဂ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမျှိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဂွံပဌမဇျာန်) မဒ်ဖိုဝိပက်, မျှော်ကိုဒွေတ်မဒ်ဒ်ခိုင်ချောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ, မျှော်ယျသုညတ (နဒ်ဒ်မလှူအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ), မျှော် ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ နော်သကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟွံကလံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမျှိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတ အိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇျာန် ၅၅၀။ မုရ်ခရ်ဂမျှိုင်ဝံ ယျအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမဲ့ တူဟ်နပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျှိုင် မပတမ်ကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကွေံ ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်လညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကိုတဲ့ နော်ပွပ်တ်လောကုတ္တိရ်ဇျာန် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒ်ခိုင်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမျှိုင်ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တ်ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်ဂမျှိုင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဂွံ

ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက်မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှ အပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက်မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ် သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဇိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ် ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက်မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော် ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ် မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှအနိမိတ္တ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုနိစ္စနိမိတ် ပွမပြာကဋ် ရံဝံမွး ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကိုရာဂမဗိုန်)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဇိဝိပက်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ် ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက် မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာ ဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ မဒ်ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ် မဒ် ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှသုညတ(နဒဒိမဓာ်စူးအာ နူမပတမ်ကို ရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ ဣဝံ ဒိဇိဝိပက်ရောင်။ ပွဲသမယဂှ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဒိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် ဒိရ ။ ပ ။ ခရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျှ အဗျာကတအိုတ်ရ။

ဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ဒုက္ခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိည ၅၅၁။ မုရ်ခရဂမ္ဘိုင် ဝံယျှအဗျာကတ အိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ တွဟ်နပါကျေ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ် မမှာရာ ဝိစိကိစ္ဆာ မျှော်ကိုပွမဒ် မတုပ်သွဟ်ကျေ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှော်လညာတ်မမှာရာကို တွဟ်နအာစိုပ် ပဌမဘုံ (ကဆင်သောတာပန်)ကိုတဲ့ ဇ္ဇောပွတ်လောကုတ္တိရ်ဇ္ဈာန် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကို ဒဒိမ်ဝဋ် မလေပ်အာတ် သီမပလိုပလက်ကျေ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လျှအာနူကာမ ဂမ္ဘိုင်တဲ့ဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက် မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျှ၊ ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက် မတွံဂး ရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ် ညာဏ်မပြဟ်ပြေဟ်, ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက် မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော်‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သကမန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် မျှော်ဒွေတ်မဒ်ဒဒိမ်သျှောင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ် မပြဟ်ပြေဟ်, ချေ့မျှော်ယျှအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမဲ့ မပတမ်ကိုပွမရာဒွာမိက် မတွံဂးရာဂ)၊ မျှော် ‘ဆန္ဒာဓိပတိ’ ဇ္ဇောသကိုပ်သက မန္တပိုက်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ဣဝံ ဒိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှော်ဒွေတ်

မဒိတသိင်္ခ လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, ချေ့မျှယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကိုပွမ ရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိဇိဝိပဏ် ရောင် ။ ပ ။ မျှကိုဒွေတ်မဒိတသိင်္ခ လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, ချေ့မျှယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမွဲမပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက်မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှကိုဒွေတ်မဒိတသိင်္ခ လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, ချေ့မျှယျအနိမိတ္တ (နဒဒိဟုံမွဲ မပတမ်ကို နိစ္စနိမိတ် ပွမပြာကဏ် ရံဝံမွဲ ဟိုတ်‘နိမိတ်’ မပတမ်ကို ရာဂမဗိုန်), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိဇိဝိပဏ်ရောင် ။ ပ ။ မျှကိုဒွေတ်မဒိတသိင်္ခ လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, ချေ့မျှယျအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟုံမွဲမပတမ် ကိုပွမရာဒ္ဓာမိက် မတွံဂးရာဂ), မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက် ။ ပ ။ ဣဝံ နိကုသိုလ်ရောင် ။ ပ ။ မျှကိုဒွေတ်မဒိတသိင်္ခ လညာတ်ညာဏ်မပြတ်ပြေဟ်, မျှယျသုညတ (နဒဒိမဓာနအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) , မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက်။ ဣဝံ နိဇိဝိပဏ်ရောင်။ ပွဲသမယဟ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလံလံ နိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျအာချာကတအိုတ်ရ။

‘ဝိသတိနယ’ နယ်ဂမ္ဘိုင်ခါစောတ်

သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဌမဇ္ဈာန် ၅၅။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ယျအာချာကတအိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ တူဟ်နပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိက္ခိတ္တာ မျှကိုပွမဒ် မတုပ်သုဟ်ကောံ‘ဒိဋ္ဌိ’ မျှကိုလညာတ်မမှာရာကို တူဟ်နအာစိုပ်ပဌမဘုံ (ကဆံင် သောတာပန်)ကိုတဲ ဇော်ပွတ်လောကုတ္တိရ်မဂ် မလေပ်တိတ်ဗူးနူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ် သတိပဋ္ဌာန် ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ် သမ္ပပ္ပဓာန် ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဣဒ္ဓိပါဒ်ရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဣဒ္ဓိရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဗိုလ်ရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဗောဇ္ဈင်ရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သစ္စရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ် သမထရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဓမ္မရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ခန္ဓ(ပန်ပြကာ)ရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်အာယတန (ဓါပြကာ)ရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဓာတ် (ဓါပြကာ)ရ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်အာဟာရရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဗဿရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်ဝေဒနာရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်သညာရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်စေတနာရ ။ ပ ။ ဇော်ပွတ် လောကုတ္တိရ်စိုတ် မလေပ်တိတ်ဗူး နူကိုဒဒိခိဝဋ် မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလာ်ကွေံ ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူ ကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်) မျှကိုဒွေတ်မဒိဒဒိခိဝဋ် လညာတ်ညာဏ်ချိုလျှ, မျှကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မနွံပွက်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ်

‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဖှိ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျ ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒဒိမဂ်ဝံသပတဲလဝ်, ဒဒိမဂ်ဝံကိုဇော်ပွင်လဝ်တဲ လောကုတ္တိုရ်ကုသိုလ်ဇျာန် ဂှ်ဟောင် လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မဒှ်ဖိုဝ်ပက်, မှုံကိုဒွေတ်မဒှ်ဒဒိခိုင်ဇော်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျ, မှုံယျုသုညတ (နဒဒိမလှူအာနူ မပတမ်ကိုရာဂ) ။ ပ ။ မှုံယျုအနိမိတ္တ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကိုနိစ္စနိမိတ် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမ္မး ဟိုတ်နိမိတ် မပတမ်ကိုရာဂမဗိုန်) ။ ပ ။ မှုံယျုအပ္ပဏိဟိတ (နဒဒိဟံမ္မေ မပတမ်ကိုပွမရာဒ္ဒာမိက် မတွံဂးရာဂ) မှုံကို‘ဆန္ဒာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမနွံပိုက် ။ ပ ။ ‘ဝီရိယာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ။ ပ ။ ‘စိတ္တာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပွမတီ ။ ပ ။ မှုံကို ‘ဝီရိယာမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက ပညာ ပွမစိုတ်စမ်စတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂှ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလုံလဖှိ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုအဗျာကတ အိုတ်ရ။

နယံဂမ္ဘိုင်ဓါစော် တဲဆဝံရ။

‘သောတာပတ္တိဖိုလ်စိုတ်’ ဖိုလ်‘ဝိပက်’ ပဌမမဂ် တဲဆဝံကွာရ။

ဖိုလ်‘ဝိပက်’ ဒဒက်တ်ကိုမဂ်လတူပိ မပ္ပင်ကိုဒုတိယ

၁။ ‘မဗ္ဗဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာဓရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

ဖိုလ်လတူပိပြကာ ၅၅၃။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲသမယဗွဲ တုဟ်နတေၣ်တြီကေၣ် ဒဒက်တ်ကို ‘ကာမရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဘုံ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမပလို ပလတ်ဂမ္ဘိုင်ကို တုဟ်နအာစိုပ်ဒုတိယဘုံ (ကဆံင်သကဒါဂါမ်)ကို ။ ပ ။ တုဟ်နပါကေၣ်ဗွဲမ သက္ကုသေဟ် ‘ကာမရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဘုံ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမပလိုပလတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ တုဟ်န အာစိုပ်တတိယဘုံ (ကဆံင်အနာဂါမ်)ကို ။ ပ ။ တုဟ်နပါကေၣ် ဗွဲသက္ကုသေဟ် ‘ရူပရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပဘုံ ‘အရူပရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရူပဘုံ ‘မာန’ ပွမပတိုန်လဝ်မာန် ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတီကေတ် မထေက်ကိုတီ (ဟံတီကေတ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်ကို တုဟ်နအာစိုပ်စတုတ္ထဘုံ (ကဆံင်အရဟတ္တဖိုလ် ကဆံင်တုအရှုန်)ကို ဇော်ပွင်တဲလောကုတ္တိုရ် ဇျာန်ဂှ် မလေပ်တိတ်ဗူး နူဒဒိခိုင်သံသာ မလေပ်အာတ် သိုမပလိုပလတ်ကေၣ် ပွမချိုတ် ပွမ တန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်ရ။ လှူအာနူကာမဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇျာန် (ကလိဝံပဌမဇျာန်) မှုံကိုဒွေတ်မဒှ်ဒဒိခိုင်ဇော်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိုန်လျတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဂှ် ‘ဖဿ’ ပွမ

တုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ ဓရ်မဂ်ဝံတိတု နကိုမဂ်သုဝိဟေင်
နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံ ကလံကလံ နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်မဂ်ဝံ ဂွံကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒွံမဂ်ဝံသုပတုလဝ်, ဒွံမဂ်ဝံကိုဇော်ပွင်လဝ်တု လောကုတ္တိရ်ကုသိုလ်ဇာန်
ဂ်ဟေင် လူအာနုကာမဂ်ဝံတုဟေင် ။ ပ ။ အာစိပ်ပဌမဇာန် (ကလိဝံပဌမဇာန်) မဒ်ဖို ‘ဝိပက်’
မူကိုဒွေတ်မဒ်ဒွိခိုင်စိုတ် လညာတ်ညာဏ်ချိန်လျ, မူယုသုညတ (နမလူအာနုမပတမ်
ကိုရာဂ)တု ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အညာတာဝိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ်
ဂွံအလိုသီ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟံကလံလဝ် နှိရ ။ ပ ။

ဓရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ဓရ်နာမ်ဂ်မိုင်မတွံး (ဆန္ဒ
အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တု မကတိုန် မဒ်တုတုဟ်ခြာ
(နူကိုဓရ်မဂ် မသွးကျင်တုတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ဓရ်မဂ်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဖဿ ၅၅၄။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံမူးဂ် မူသဘမဲ့ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ်
ဩသဘပွမတုတ်ဒွံ၊ အကာအရာဗိုတုတ်ဒွံ၊ အကာအရာဗိုတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး၊ ဒွံမလေပ်တုတ်ဒွံ
ဗွဲမဒးရးမဲ့ (နှိရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိသဘဝံရ ။ ပ ။

သဘအညာတာဝိန္ဒြီ ၅၅၅။ ပွဲသမယာ် ‘အညာတာဝိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ်တု ဂွံအလိုသီ
မူးဂ် မူသဘမဲ့ဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယာ်) ဩပွမတိကေတ်ဓရ်မဂ်ဝံ မဂ်ဝံတိကေတ်တု (မတိ
ကေတ်တု)၊ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ အကာအရာ ဗိုတိကေတ်ဗွဲတောင်
ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘပွမစိုစွတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမစိုစွတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊
သဘပွမစိုစွတ် (ဓရ်သစ္စပန်)ဂ်မိုင်၊ သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတု
သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတုရူတု သဘပွမစိုစွတ်သမ္ဘိ၊ ဒွံညးမချီန်ချောတ်၊ ဒွံညးမလေပ်
သွပြာကဋ်၊ ညးမလေပ်ပါပေါ (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘပွမ
ကော်ကော်၊ သဘမတုပ်သုဟ်ကော်တိဇော်၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟ်ပွဲအရထမချာ်စွတ်၊
သဘမလေပ်ချီချီကံပျာ်ပျာ် ကိလေသဂ်မိုင်၊ သဘမလေပ်ကိုလှောင်အာ ပွဲပွမထပက်ခွင်တုတိ၊
သဘမလေပ်မုာ်သုဝံဗွဲတောင်၊ သဘမလေပ်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး၊ သဘ
မတုပ်သုဟ်ကော်လေဝံစပ် (နမလေပ်တက်စိုတ် မပြိပ်အာမံင် ဂွံတရ်ဗွေတ်ဗွေတ်ဂ် ညံင်ဂွံ
အာစိပ်ဂွံတရ်ဗွေတ်စွတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဂွံအလိုအသီ မတွံးပညာ၊
‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဟံချီဇေတ်၊ လွဟ်လနက် ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်
(မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကော် မပတမ်ကိုကိလေသဂ်မိုင်)၊ ပြာသာဒ် ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ
(မလေပ်သျှင်ပတိုန်ပူဂိုလ် နှိအရာဇကုကတိုန်)၊ လျးပညာ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ

အရံင်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ပှာင်သ့ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ၊ ရတ်ပညာ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (မလေင်ကတိဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက်) ဖြိုင်ကိုဒ်မာန် ဖြိုင်ကိုကလိဝံမာန်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သာတ်ပွမစို့စုတ် ခရ်(သစ္စပန်ဂမျိုင်)၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစို့စုတ် ခရ်(သစ္စပန်)ဂမျိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင် ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညာဏ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တ်တ်ဗွဲ၊ မလုပ်လို့ဟ်ဗွဲမဂ် ဒ်ဟိုတ်တ်တ်ဗွဲမွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဟ် ‘အညာတာဝိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ်တဲ ဝံအလိုသီမွဲဒ် ဒ်သာတ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမျိုင်။ သအာင်နွံပုန် ပွဲသမယဟ် ခရ်နာမ်ဂမျိုင်မတံဂး (ဆန္ဒ အဓိမောက္ခ မနသိကာရ တတြမဇ္ဈတ္တတာ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိဒ် မဒ်တတုဟ်ဗြာ (နွံကိုခရ်ဂမျိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဟ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဗို‘ဝိပက်’ ဒဒက်တ်ကို မဂ်လတူပိဌကာ မပ္ပမ်ကိုဒုတိယ တဲဆဝံရ။
လောကုတ္တိရ် ‘ဝိပက်’ဗို တဲဆဝံရ။

အကုသလဝိပက် အဗျာကတစိုတ်

၁။ ‘ဓမ္မဝေဇ္ဇာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမျိုင်တဲ ပွမဟိုတ်

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတ် ဗွဲခမုန်

အကုသလဝိပက်ပဉ္စဝိညာဏ်စိုတ် ၅၅၆။ မုရ်ခရ်ဂမျိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဟ်ရော? ဩပွဲသမယမွဲ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိကျောန်ပတဲလပ်, ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိလုတ်ဆန်စန်လပ် (ဒ်ဒ်မကျောန် ပတဲလပ်ထပ်ကိုထပ်) အကုသိုလ်ကမ်ဂ်ရ ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ (သွအာရိုက်ဂူပါရိုတ်) စိုတ်မတီ ညာတ်, မဒ်ဗို‘ဝိပါက်’ မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောန်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မွဲကိုအာရိုဇဲ ‘ရူပါရို’ သာတ်အရံင်ဒ် ဒ်တ ဃောမဒ်ရ ။ ပ ။ ‘သောတဝိညာဏ်’ (သွအာရိုက်သဒ္ဓါရိုတ်) စိုတ်မတီမိင်, မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောန်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မွဲကိုအာရိုဇဲ ‘သဒ္ဓါရို’ ရမျာင်ဒ် ဒ်တ ဃောမဒ်ရ။ ။ ပ ။ ‘ယာနဝိညာဏ်’ (သွအာရိုက်ဂန္ဓာရိုတ်) စိုတ်မတီသု။ မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောန် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မွဲကိုအာရိုဇဲ ဂန္ဓာရို သု။ ဒ်တ ဃောမဒ်ရ ။ ပ ။ ‘ဇိဝိညာဏ်’ (သွအာရို ကိုရသာရိုတ်) စိုတ်မတီကျာန် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောန်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မွဲကိုအာရိုဇဲ ရသာရို ရှိသာဟ် ဒ်တ ဃောမဒ်ရ ။ ပ ။ ‘ကာယဝိညာဏ်’ (သွအာရိုက်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိုတ်) စိုတ်မ တီလုက်စုက် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောန်‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ် မွဲကိုအာရို ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရို တုတ်ဒ်လုက်စုက်ဟ် ဒ်တ ဃောမဒ်ရ။

ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒ် ဒ်ရ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒ်စသိုင် ဒ်ရ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ဒ်ရ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) ဒ်ရ ‘စိုတ်’ ပွမတီ ဒ်ရ ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ်

ဒ်ရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရီမဲ့ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ် ဒ်ရ၊ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတိကေတ်
ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဒုက္ခန္ဒြီ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ်စိတ် ဝံအလိုအသီ ဒ်ရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မဲ့ ဝံအလိုအသီ
ဒ်ရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ)
သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန် မဒ်တဲတုဟိတ် (နုကိုခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။
ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ မွဲတြး

သဘ်ဗဿ ၅၅၇။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ်
ဩသဘ်ပွမတွတ်ဒ်၊ အကံအရာဗိုတွတ်ဒ်၊ အကံအရာဗိုတွတ်ဒ် မွဲမဒးရ၊ ဒ်ဒ်မလေပ်တွတ်ဒ်
မွဲမဒးရမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ။

သဘ်ဝေဒနာ ၅၅၈။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော?
ပွဲသမယဂ် ဩပွမဟံသာယာ မနိဿယံပွဲဇကု (မကတိန်ပွဲဇကု) မကတိန် ဟိတ်နုပွမတွတ်ဒ်
မွဲမဒးရ၊ ဒ်ဒ်ကတ်ကို ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ သဘ်ပွမတိလုက်စုက် မဗွဲကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမ
ဒင်စသိုင်ဂ်၊ ပွမဒ်ဒ်ဒ် မနိဿယံပွဲဇကု (မကတိန်ပွဲဇကု)၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟံသာယာ မကတိန်
ဟိတ်နု ‘ဗဿ’ တွတ်ဒ် မစိုန်သကို ကော် ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိတ်မတိလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင်
ဒ်ဒ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဒ်ဒ် ပွမဒင်စသိုင်ဟံသာယာ မကတိန်ဟိတ်နု ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ်
မစိုန်သကိုကော် ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိတ်မတိလုက်စုက်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမ
ဒင်စသိုင်ဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။

သဘ်ဒုက္ခ ၅၅၉။ ပွဲသမယဂ် ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယဂ်
ဩပွမဟံသာယာ မနိဿယံပွဲဇကု (မကတိန်ပွဲဇကု)၊ ပွမဒ်ဒ်ဒ် မနိဿယံပွဲဇကု (မကတိန်
ပွဲဇကု)၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘ်ဟံသာယာ မကတိန်ဟိတ်နု ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကော်
‘ကာယဝိညာဏ်’ စိတ်မတိလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင်ဒ်ဒ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဒ်ဒ် ပွမ
ဒင်စသိုင် သဘ်ဟံသာယာ မကတိန်ဟိတ်နု ‘ဗဿ’ တွတ်ဒ်မစိုန်သကို ကော် ‘ကာယဝိညာဏ်’
စိတ်မတိကေတ်လုက်စုက်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ်မွဲးဂ် ဒ်သဘ်ဝံရ ။ ပ ။

သဘ်ဒုက္ခိန္ဒြီ ၅၆၀။ ပွဲသမယဂ် ‘ဒုက္ခိန္ဒြီ’ ပွမဒ်ဒ်ဒ် ဝံအလိုသီမွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော?
ပွဲသမယဂ် ဩပွမဟံသာယာ မနိဿယံပွဲဇကု (မကတိန်ပွဲဇကု)၊ ပွမဒ်ဒ်ဒ် မနိဿယံပွဲဇကု
(မကတိန်ပွဲဇကု)၊ ပွမဒင်စသိုင် သဘ်ဟံသာယာ မကတိန်ဟိတ်နု ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်
သကိုကော် ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိတ်မတိလုက်စုက်၊ ပွမဒင်စသိုင်ဒ်ဒ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်
ဒ်ဒ် ပွမဒင်စသိုင် သဘ်ဟံသာယာ မကတိန်ဟိတ်နု ‘ဗဿ’ တွတ်ဒ်မစိုန်သကို ကော် ‘ကာယ

ဝိညာဏ်’ စိတ်မတိကေတ်လုက်စုက်မဲ့ (နွဲ့ရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဒုက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမဒ်ဒိုင်ဝံ အလိုသီမွဲးဂ် နိသဘဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္မိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယာ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ။ အာယတနဝါပြကာ ဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ။ ဓာတ်ဝါပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ။ အာဟာရဝါပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ။ ဣန္ဒြိယိပြကာဂမ္တိုင် နိအိုတ်ရ။ ဖဿမ္ပပြကာ နိရ ၂ ပ။ ‘ကာယဝိညာဏဓာတ်’ မွဲပြကာ နိရ။ ဓမ္မာယတန မွဲပြကာ နိရ။ ဓမ္မဓာတ် မွဲပြကာ နိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္မိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ မွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၅၆၁။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘမ္မဲဒ်ဂ်ရော? (ပွဲသမယာ်) ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မုဟ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မု၊ ကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမမင်ပွဲ ဝံအလိုသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ပွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး(မနသိကာရ) သွဟိုတ် ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ်မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နိသဘဝံရ ၂ ပ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယု အဗျာကတအိုတ်ရ။

အကုသလဝိပက် ပဉ္စဝိညာဏ်စိုတ် တဲဆဝံရ။

အကုသလဝိပါက မနောဓာတု (သမ္ပဋိစ္ဆနစိတ္တ)

၁။ ‘ဓမ္မဝေဒနာဝါရ’ ပိုင်ခြာကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ မွဲတြး

၅၆၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ် ကျောန်ပတဲလင်, ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်လုတ်ဆန်ခန်လင် (ဒ်ဒ်မကျောန်ပတဲလင် ထပ်ကိုထပ်) အကုသိုလ်

ကမ်းရံရ ‘မနောဓာတ်’ (သမ္ပဋိတ္တိန်စိတ်) သဘာဝအယာမာတ်မတီ၊ မဒိဇိဝိပကံ၊ မဒိမ္မဟာန်ကောံ
 ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟံ၊ မုံကိအာရိဓုံ ‘ရူပါရီ’ သာ်အရံင် ။ ပ ။ မုံကိအာရိ အလုက်စုက်
 ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ (ပှောင်ကိအာရိမသုန်ပြကာဂမ္ဘိုင်) သွအာရိကို ဩဩအာရိ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့တဲ
 နိတ် ယောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဟံ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိရ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိရ ‘သညာ’
 ပွမစုတ်သတ္တိ နိရ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) နိရ ‘စိတ်’ပွမတီ နိရ ‘ဝိတက်’
 ပွမချပ် နိရ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ် နိရ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟံ နိရ ‘စိတ္တဿေ
 ကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိအာရိမဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိတ် နိရ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ နိရ
 ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟံ ဝံအလိုအသီ နိရ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မဲ့ ဝံအလိုသီ နိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဟံ ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ
 မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲ
 တအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတုံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဟံ ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ။ အာယတနဓါပြကာ
 ဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ။ ဓာတ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ။ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ။ ဣန္ဒြီ
 ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိအိုတ်ရ။ ဖဿမ္ပပြကာ နိရ ။ ပ ။ မနောဓာတ်မဲ့ပြကာ (သမ္ပဋိတ္တိန်စိတ်) နိရ။
 ဓမ္မာယတနမဲ့ပြကာ နိရ။ ဓမ္မဓာတ်မဲ့ပြကာ နိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ဘိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဟံ ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ
 မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲ
 တအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတုံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၅၆၃။ ပွဲသမယဟံ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မူးဂ် မုသဘ်မဲ့ဒ်ဂ်ရော?
 (ပွဲသမယဟံ) ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’
 ပွမဖိတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိအာရိမဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီယံ’ ပွမ
 မင်မဲ့ ဝံအလိုသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဟံ ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ
 ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်) ပွမတီကေတ်
 ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ်
 မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဟံ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’
 ပွမပြုပြင်စီရင် နိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုအာချာကတအိုတ်ရ။

အကုသလဝိပကံမနောဓာတ် (သမ္ပဋိတ္တိန်စိတ်) တဲဆဝံရ။

အကုသလဝိပက် မနောဝိညာဏဓာတု (သန္တီရဏစိတ္တ)

၁။ ‘ဓမ္မဝေဒနာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲဓမ္မန်

၅၆၄။ မရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂ်ဝ် ကောန်ပတဲလဝ်, ဒ်ဒ်မဂ်ဝ်လုတ်ဆန်ခန်လဝ် (ဒ်ဒ်မကောန်ပတဲလဝ် ထပ်ကိုထပ်) အကုသိုလ် ကမ်ဂ်ရ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ (သန္တီရဏစိတ်) သဘ်ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မဒ်ဖိုဝိပက်, မဒ်မ္မဲဟာန်ကော့‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မ္မုံကိုအာရီ ‘ရူပါရီ’သ် ။ ပ ။ မဒ်မ္မုံကိုအာရီ သဘ်ခရ်‘ဓမ္မာရီ’ဂ် (ပှောင်ကိုအာရီ တြပ်ကာဂမ္ဘိုင်ဂ်) သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲတဲ နိုတ် ယောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိုရ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နိုရ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သန္တီ နိုရ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ပတိုက်(ဆဝ်မုဟ်) နိုရ ‘စိတ်’ ပွမတီ နိုရ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နိုရ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖိတ်သပေါတ် နိုရ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နိုရ ‘စိတ္တသေ ကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မ္မုံကိုအာရီမ္မဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ် နိုရ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမတီကောတ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဂွံအလိုအသီ နိုရ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုသီ နိုရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအောင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တုတ်တုတ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲ တအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ အာယတနစါပြကာ ဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဓာတ်စါပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြီ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နိုအိုတ်ရ၊ ဖဿမ္မဲပြကာ နိုရ ။ ပ ။ မနောဝိညာဏဓာတ်မ္မဲပြကာ (သန္တီရဏစိတ်) နိုရ၊ ဓမ္မာယတနမ္မဲပြကာ နိုရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္မဲပြကာ နိုရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအောင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒ်တုတ်တုတ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၅၆၅။ ။ ပ ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မ္မဲ နိုဂ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ, ‘စေတနာ’ ပွမဆဝ်မုဟ်, ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်, ‘ဝိစာရ’

ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ္ဒိမ္မုံကိုအာရိမ္မံ ဒဒက်တကိုစိတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမ မင်မ္မဲ ဂွံအလိုသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစွဲလပ် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင်တဲ ပါစွဲလပ် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစွဲလပ် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်) ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်တဲ ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန္ဒိ မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုဓရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင် နိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတ အိုတ်ရ။

အကုသလဝိပက် အဗျာကတစိတ် တဲဆဝံရ။

အကုသလဝိပက် မနောဝိညာဏဓာတ် (သန္တိရဏစိတ်) တဲဆဝံရ။

ဝိပက်အဗျာကတစိတ် တဲဆဝံရ။

အဟိတ်ကြိယာ အဗျာကတစိတ်

ကြိယာမနောဓာတု (ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်စိတ်)

၁။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ (ပိုင်ခြာဓရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဟိတွံ)

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိတွံ ဗွဲခမုန်

ကြိယာမနောဓာတ် (ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်စိတ်) ၅၆၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ် ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ မနောဓာတ် (ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်စိတ်) မဒ်‘ကိရိယာ’ အယာ်မာတ်မသွ, ဟံသောင်ကိုကုသိုလ် ဟံသောင်ကိုအကုသိုလ် ဟံသောင်ကိုဖိုဝိပက် ဒဒက်တကို(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်) မဒ်မ္မဟာန်ကျော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်, မ္မုံကိုအာရိဓဲ‘ရူပါရိ’ သာ်အရံင် ။ ပ ။ မ္မုံကိုအာရိ အလုက်စုက် ‘ဖောဠဗ္ဗာရိ’ဂ် (ပှောင်ကိုအာရိမသုန်ပြကာဂမ္တိုင်) သွအာရိကို ဩဩအာရိ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲတဲ နိတ် ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် နိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆပ်မုဟ်) နိရ၊ ‘စိတ်’ ပွမတိ နိရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နိရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် နိရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ္ဒိမ္မုံကိုအာရိမ္မံ ဒဒက်တကိုစိတ် နိရ၊ ‘မနိန္ဒြိယ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္ဒြိယ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဂွံအလိုအသီ နိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မ္မဲ ဂွံအလိုသီ နိရ။

ဓရ်ယေဝါပနကဂမ္တိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိတ်ကိုဟိတ်တဲ မကတိန္ဒိ မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိုဓရ်ဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယၣ် ခန္ဓပနိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဝါပြကာ ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဝါပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမဲ့ပြကာ နှိရ ။ ပ ။ မနောဓာတ် (ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇနစိုတ်)မဲ့ပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မာယတနမဲ့ပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မဲ့ပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကဂမ္ဘိုင်။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယၣ် ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖြစ်ရ။ ။ ပ ။ ပွဲသမယၣ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ် ဂ်ရော? (ပွဲသမယၣ်) ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျှ်ကိုအာရီမဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယံ’ ပွမ မင်မဲ့ ဂွံအလိုသီ။ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွဲသမယၣ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ် ဗွဲတွေင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နူကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယၣ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင် နှိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ကိရိယာမနောဓာတ် (ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇနစိုတ်) တဲဆဝံရ။

ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတ် သောမနဿသဟဂိုတ်စိုတ် (ဟသိတုပ္ပါဒ်စိုတ်)

၁။ ‘မေဃဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတ်(ဟသိတုပ္ပါဒ်စိုတ်) ဖြစ်ရ။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုအဗျာကတ အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမဲ့ မနောဝိညာဏဓာတ်(ဟသိတုပ္ပါဒ်စိုတ်) သဘ်မတီကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယာ်မာတ်မသွ, ဟံသေင်ကိုကုသိုလ် ဟံသေင်ကို အကုသိုလ် ဟံသေင်ကို ဗိုဝိပက် ဒဒက်တ်ကို(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်) နှိမဲ့ဟာန်ကောံသောမနဿ, မျှ်ကိုအာရီ ‘ရူပါရီ’သ် ။ ပ ။ မျှ်ကိုအာရီ သဘ်ခရ် ‘ဓမ္မာရီ’ဂ် (ပှောင်ကိုအာရီ တြဲပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ်) သွအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့တဲ နှိတ် ဃောမဒ်ရ။ ပွဲသမယၣ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘ဝေဒနာ’

ပွမဒင်စသိုင် နိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆင်မူဟ်) နိရ၊ ‘စိတ်’ ပွမတိ နိရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နိရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိတ်သပေါတ် နိရ၊ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မှိုက် နိရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် နိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရိမ္မဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ် နိရ၊ ‘ဝိရိယိန္တိ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဂွံအလိုသီ နိရ၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုသီ နိရ၊ ‘မနိန္တိ’ ပွမတိကေတ် ဂွံအလိုသီ နိရ၊ ‘သောမနဿိန္တိ’ ပွမဒ်တသိုခ်စိတ် ဂွံအလိုသီ နိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တိ’ ပွမမင်မဲ့ ဂွံအလိုသီ နိရ။

ခရိယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယာ် ခရိနာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိုခရိဂမ္တိုင်မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရိဂမ္တိုင်ပွဲ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဒေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သဘဗဿ ၅၆၉။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံးမုး မသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩသဘဗွဲတုတ်ဒွံး၊ အကဲအရာဗိုတုတ်ဒွံး၊ အကဲအရာဗိုတုတ်ဒွံး ဗွဲမဒးရး၊ ဒ်ဒ်မလေပ်တုတ်ဒွံး ဗွဲမဒးရးမဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံး နိသဘဗွဲရ။

သဘစိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ၅၇၀။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရိမ္မဲ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ်မုး မသဘဗွဲဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ ပွမတန်တ၊ ပွမဟုံဆဲးပြိုင်၊ ဟုံကလုံလဖုံ၊ ဒ်ဒ်ညးမုံကိုစိတ် ဟုံဆဲးပြိုင် (စိတ်ဟုံဆဲးပြိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်လလမ်၊ ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟုံချီတေပ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒ်ဒ်မုံကိုအာရိစိတ်မဲ့ နိသဘဗွဲရ။

သဘဝိရိယိန္တိ ၅၇၁။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယိန္တိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီမုး မသဘဗွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမပတိတ်ဗြဟတ်လွီပရာ မနိဿယ်ပွဲစိတ်၊ ပွမတိတ်ဗွဲနုပွမလူဟ်၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် တိုန်အာကဆံင်ကဆံင်၊ ပွမလွီပရာတိုန်အာလပါလတူ (ပွမလွီပရာ ညိုင်ပွဲ စိပ်ကဆံင်လတူ)၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်၊ ပွမအေင်ဒင်ဒ်ဒ်၊ ပွမလွီပရာဗွဲသကာတ်၊ ပွမဗိုန်ခိုင်၊ ပွမပကင်ရင်၊ ဒ်ဒ်ညးမုံကိုလွီပရာ ဟုံသွအ်သာ၊ ဒ်ဒ်ညးမုံကိုပွဲကဆံင် ဟုံဖျေကွေံ၊ ဒ်ဒ်ညးမုံ ကိုလျိုင် ဟုံဖျေကွေံ၊ ပွမရင်တုင်လျိုင် ဗွဲမဒးရး၊ ညးဂံင်သကာကမ္မောန် ညးဂံင်သကာကမ္မိုင်၊ ‘ဝိရိယိန္တိ’ ပွမလွီပရာ ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဝိရိယဗိုလ်’ ပွမလွီပရာ ဟုံချီတေပ်မဲ့ (နွံရ)။ ပွဲသမယာ် ‘ဝိရိယိန္တိ’ ပွမဂွံအလိုသီ လွီပရာ နိသဘဗွဲရ။

သဘသမာဓိန္တိ ၅၇၂။ ပွဲသမယာ် ‘သမာဓိန္တိ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီမုး မသဘဗွဲ ဒ်ဂ်ရော? ပွဲသမယာ် ဩပွမတန်တ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုစိတ်၊ ပွမတန်တ ဗွဲမဒးရး၊ တို့လုပ်တဲ

ပွမတန်တံ၊ ပွမဟံဆဲပိုင်၊ ပွမဟံကလံလင်၊ ဒဒ်ညးမုံကိုစိုတ်ဟံဆဲပိုင် (စိုတ်ဟံဆဲပိုင်)၊ ပွမညိုင်ဝတ်၊ ‘သမာဓိန္ဒြ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ဟံချီတေဝ်မွဲ (နွံရ)။ ပွဲသမယဂ် ‘သမာဓိန္ဒြ’ ပွမဂွံအလိုအသီ မတန်ကြန်ဂ် နှိသဘ်ဝံရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဂ် ခန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဝါပြကာ ဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဝါပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန် ပြကာဂမ္တိုင် နှိအိုတ်ရ၊ ဖဿမွဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ မနောဝိညာဏဓာတ် (ဟသိတုပ္ပါဒ်စိုတ်)မွဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မာယတနမွဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မွဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမ္ပိုင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲ တအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၇၃။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲ နှိဂ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျိုက်မျိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မုံကိုအာရီမွဲ ဒဒက်တ် ကိုစိုတ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုအသီ၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြယံ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုအသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမ ဒုင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်မတွံး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒိတ်တုဟ်ခြာ (နုကိခရ်ဂမ္တိုင် မသွးကျင်တဲတအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင် နှိသဘ်ဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတ် သောမနဿသဟဂိုတ်စိုတ် (ဟသိတုပ္ပါဒ်စိုတ်) တဲဆဝံရ။

ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတ် ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ် (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်စိတ်)

၁။ ‘ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ’ ပိုင်ခြာခရ်ဂမျှင်တဲ့ ပွမဟိုတွံ

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမုန်

ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတ် (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်စိတ်) ၅၇၄။ မုရ်ခရ်ဂမျှင် ဝံယျ၊ အဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲသမယမ္ပဲ မနောဝိညာဏဓာတ် (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်စိတ်) မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယံမာတ်မသ္မ၊ ဟံသေင်ကိုကုသိုလ် ဟံသေင်ကိုအကုသိုလ် ဟံသေင်ကိုဖိုဝိပက် ဒဒက်တကို(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်) မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်၊ မျှိုကိုအာရီခွဲ ‘ရူပါရီ’ သ်အရံင် ။ ပ ။ မျှိုကိုအာရီခွဲ ဓမ္မာရီဂ် (ပှော်ကိုအာရီတြ ပြကာဂမျှင်ဂ်) သ္မအာရီကို ဩဩအာရီ မမိက်ကိုမ္ပဲမ္ပဲတဲ့ နှိတ် ယောမဒ်ရ။

သရုပ်ခရ်ခမုန်။ ပွဲသမယဂ် ‘ဗဿ’ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် နှိရ၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ နှိရ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဖအေဝ်ဗတိုက် (ဆင်မျှဟ်) နှိရ၊ ‘စိတ်’ ပွမတီ နှိရ၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် နှိရ၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွတ်သပေါတ် နှိရ၊ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် နှိရ၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ်မျှိုကိုအာရီမ္ပဲ ဒဒက်တကိုစိတ် နှိရ၊ ‘ဝီရိယိန္တီ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘သမာဓိန္တီ’ ပွမတန်ကြန် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘မနိန္တီ’ ပွမတီကေတ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဥပေက္ခိန္တီ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဝံအလိုအသီ နှိရ၊ ‘ဇီဝိတိန္တီ’ ပွမမင်မ္ပဲ ဝံအလိုသီ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမျှင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမျှင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သ္မဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ့ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမျှင် မသွးကျင်တဲ့ တအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမျှင်ဝံ ဝံယျ၊အဗျာကတအိုတ်ရ။

၂။ ‘ကောဋ္ဌာသဝါရ’ ပံင်ကောံတဲ့ ပွမဟိုတွံ

(က) ဥဒ္ဓေသဝါရ။ ပွဲသမယဂ် နွပန်ပြကာဂမျှင် နှိအိုတ်ရ၊ အာယတနဝါပြကာ ဂမျှင် နှိအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဝါပြကာဂမျှင် နှိအိုတ်ရ၊ အာဟာရပိပြကာဂမျှင် နှိအိုတ်ရ၊ ဣန္ဒြိယသုန် ပြကာဂမျှင် နှိအိုတ်ရ၊ ဗဿမ္ပဲပြကာ နှိရ ။ ပ ။ မနောဝိညာဏဓာတ် (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်စိတ်) မ္ပဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မာယတနမ္ပဲပြကာ နှိရ၊ ဓမ္မဓာတ်မ္ပဲပြကာ နှိရ။

ခရ်ယေဝါပနကကမျှင်။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ခရ်နာမ်ဂမျှင်မတွံဂး (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သ္မဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ့ မကတိုဒ် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိုခရ်ဂမျှင် မသွးကျင်တဲ့ တအ်)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမျှင်ဝံ ဝံယျ၊အဗျာကတအိုတ်ရ။

(ခ) ‘နိဒ္ဓေသဝါရ’ ကို (ဂ) ပဋိနိဒ္ဓေသဝါရ ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ၅၇၅။ ။ ပ ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွတ်ပွမပြုပြေင်စီရေင်မွဲဂ် မုသဘ်မ္ပဲ နှိဂ်ရော? (ပွဲသမယဂ်) ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ၊ ‘စေတနာ’ ပွမဆင်မျှဟ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’

ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်၊ ‘ဝီတိ’ ပွမသျှိုက်မျှိုက်၊ ‘စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ’ ဒဒ္ဒိမ္ပုဏ္ဏိအာရိမ္ပေ ဒဒက်တ် ကိုစိုတ်၊ ‘ဝီရိယိန္ဒြိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဂွံအလိုသီ၊ ‘သမာဓိန္ဒြိယ’ ပွမတန်ကြန် ဂွံအလိုသီ၊ ‘ဇီဝိ တိန္ဒြိယ’ ပွမမင်မွဲ ဂွံအလိုသီ။ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွဲသမယဂ် ပါစုံလင် ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမ ဒုင်စသိုင်တဲ ပါစုံလင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိတဲ ပါစုံလင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်တဲ ခရ်နာမ်ဂ်မတိုက် (အဓိမောက္ခ မနသိကာရ) သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ မကတိုန် မဒ်တတုဟ်ခြာ (နုကိဓရ်ဂ်မသွးကျင်တဲတအိ)ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲသမယဂ် ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ပွမပြုပြင်စီရင် န်သဘဝံရ ။ ပ ။ ခရ်ဂ်မတိုက် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတ် ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိုတ် (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်စိုတ်) တဲဆဝံရ။
 အဟိုတ်ကိရိယာ အဗျာကတစိုတ် တဲဆဝံရ။

ကာမာဝစရကြိယာစိုတ်ဂ်မတိုက် မျှိုက်ဟိုတ် သဟိုတ်ကာမာဝစရကြိယာစိုတ်ဂ်မတိုက်

မဟာကြိယာစိုတ်ဂ်မတိုက် ၅၇၆။ မုရ်ခရ်ဂ်မတိုက် ဂွံယုအဗျာကတစိုတ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္ပဲ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’သဘမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယာံမာတ်မသွ, ဟုံသောင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုဖိုဝ်ပက် ဒဒက်တ်ကို(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)

- ၁။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံသောမနဿ, မစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။
- ၂။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံသောမနဿ, မစိုန်သကိုကောံညဏ်, မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင် ပွမဖအောဝ်ဗတိုက် ။ ပ ။
- ၃။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံသောမနဿ, ဟုံစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။
- ၄။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံသောမနဿ, ဟုံစိုန်သကိုကောံညဏ်, မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင် ပွမဖအောဝ်ဗတိုက် ။ ပ ။
- ၅။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံဥပေက္ခာ, မစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။
- ၆။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံဥပေက္ခာ, မစိုန်သကိုကောံညဏ်, မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံ ‘သင်္ခါရ’ ပွမ ပြုပြင်စီရင် ပွမဖအောဝ်ဗတိုက် ။ ပ ။
- ၇။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံဥပေက္ခာ, ဟုံစိုန်သကိုကောံညဏ် ။ ပ ။
- ၈။ မဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံဥပေက္ခာ, ဟုံစိုန်သကိုကောံညဏ်, ပွမဒ်မ္ပဲဟာန်ကောံ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင် ပွမဖအောဝ်ဗတိုက် ။ ပ ။ မျှိုက်အာရိဓဲ ဂူပါရီ ။ ပ ။ မျှိုက် အာရိဓဲ ဓမ္မာရီဂ် (ပှောင်ကိုအာရိ တြုပြကာဂ်မတိုက်) သွအာရိကို ဩဩအာရိ

မမိက်ကိုမဲ့မဲ့တဲ့ နှိတ် ဃောမန်ရ။ ပဲ့သမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ။ ။ ပ ။
 ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရ
 ။ ပ ။ ‘အလောဘ အဗျာကတမူလ’ ပွမဟုံမဲ့ပွက် မန်ရိုဟ်တွမ် ဒေက်တ်ကိုခရ်
 အဗျာကတဂမိုင် ။ ပ ။ ‘အဒေါသ အဗျာကတမူလ’ ပွမဟုံပလီပလ် မန်ရိုဟ်တွမ်
 ဒေက်တ်ကိုခရ်အဗျာကတဂမိုင် ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရ။

မဟာကိရိယာစိတ် တဲဆဝံရ။

သဟိုတ်ကာမာဝစရကိရိယာစိတ် တဲဆဝံကွာရ။

ရူပါဝစရကြိယာစိတ်

ပဌမဇ္ဈာန် ၅၇၇။ မုရ်ခရ်ဂမိုင် ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရော? ဩပဲ့သမယမဲ့ ဇော်ပွတ်
 ရူပါဝစရဇ္ဈာန် မန်အယာ်မာတ် မပဒတ်ဗွဲတသိုမ် ပဲ့ဒန်ဇကုဂတမတ် မန်‘ကိရိယာ’ အယာ်မာတ်
 မသွ ဟုံသောင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုဖို ဒေက်တ်ကို (ကုသိုလ်ကမ်
 အကုသိုလ်ကမ်)ရ။ လှူအာနူကာမဂမိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် (ကလိဝံပဌမဇ္ဈာန်)
 မှူကိုအာရို ပထဝီကသိုဏ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပဲ့သမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’
 ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရ။

မပတမ်ကိုဒုတိယဇ္ဈာန် ၅၇၈။ မုရ်ခရ်ဂမိုင် ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရော? ဩပဲ့
 သမယမဲ့ ဇော်ပွတ် ရူပါဝစရဇ္ဈာန် မန်အယာ်မာတ် ပဒတ်ဗွဲတသိုမ် ပဲ့ဒန်ဇကုဂတမတ် မန်
 ‘ကိရိယာ’ အယာ်မာတ်မသွ ဟုံသောင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုဖို ဒေက်တ်
 ကို(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)ရ။ ဟိုတ်နူမကလိလောန် လလမ်ပျိုတ်အာ ဒေက်တ်ကို
 ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်ဂမိုင်ရ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်ကလိဝံ ဒုတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။
 တတိယဇ္ဈာန် ။ ပ ။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဌမဇ္ဈာန် ။ ပ ။ ပဉ္စမဇ္ဈာန် မှူအာရိုဗျေပထဝီကသိုဏ်တဲ
 ပဒတ်ရ။ ပဲ့သမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလဖ် နှိရ ။ ပ ။
 ခရ်ဂမိုင်ဝံ ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရ။

ရူပါဝစရကြိယာစိတ် တဲဆဝံရ။

အရူပါဝစရကြိယာစိတ်

အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန် ၅၇၉။ မုရ်ခရ်ဂမိုင် ဂွံယျအဗျာကတအိုတ်ရော? ဩပဲ့
 သမယမဲ့ ဇော်ပွတ်အရူပါဝစရဇ္ဈာန် မန်အယာ်မာတ် ပဒတ်ဗွဲတသိုမ် ပဲ့ဒန်ဇကုဂတမတ်
 မန်‘ကိရိယာ’ အယာ်မာတ်မသွ ဟုံသောင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသောင်ကိုဖို

ဒေက်တက်(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)ရ၊ ဟိုတ်နူကလိလောန်ကော့ သညာ စုတ်သမ္ဘိ (အာရီ ဒေက်တက်ရူပဇာန် အရူပဇာန်) မဒ်ပွဲကသိုဏ်ရုပ် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သို၊ ဟိုတ်နူ ပွမပွဲတ် ဒေက်တက် ‘ပဋိဃသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ဟိုတ်နူဒိုလျတ် (ဒေက်တက် ဝတ္ထုအာရီ ဓါပြကာမ္ဘိုင်), ဟိုတ်နူပွမဟုံပျပ်စိုတ် ‘နာနတ္တသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ် တုတ်တုတ် (မဒ်ပွဲအာရီတုတ်တုတ်), ဟိုတ်နူပွမပါကော့ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ကာယ, မဒ်မ္မဟာန် ကော့ ‘အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒေက်တက် ကိုပဌမာရူပဇာန်) မတွံဂးအာကာသ ဟုံမ္မဲကိုလအိတ်အပိုင်အခြာကို ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇာန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလ်လဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနဇာန် ၅၈၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္မဲ ဇောပုတ်အရူပါဝစရဇာန် မဒ်အယာံမာတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဒ်ဒ်ဇေကုတမတ် မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယာံမာတ်မသွ ဟုံသေင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသေင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသေင်ကိုဖို ဒေက်တက်(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)ရ၊ ကလိလောန်ကော့ အာကာသာနဉ္စာယတနဇာန် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သို ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်နူမပါကော့ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မ္မဟာန်ကော့ ‘ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် (ဒေက်တက်ဒုတိယာ ရူပဇာန်) မတွံဂးဝိညာဏ်စိုတ် ဟုံမ္မဲကိုလအိတ်ကိုဒ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဝံ စတုတ္ထဇာန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလ် လဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

အာကိဉ္စညာယတနဇာန် ၅၈၁။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရော? ဩပွဲ သမယမ္မဲ ဇောပုတ်အရူပါဝစရဇာန် မဒ်အယာံမာတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဒ်ဒ်ဇေကုတမတ် မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယာံမာတ်မသွ ဟုံသေင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသေင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသေင်ကိုဖို ဒေက်တက် (ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)ရ၊ ကလိလောန်ကော့ ဗွဲမဒးရး ‘ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဇာန်’ ဗွဲအကဲအရာအလုမ်အိုတ်သိုတဲ ဟိုတ်နူမပါကော့ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ် မဒ်မ္မဟာန် ကော့ ‘အာကိဉ္စညာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာဒတန် ဒေက်တက် (တတိယာရူပဇာန်)မတွံဂး ဟုံမ္မဲကိုပွမသေ်သေဟ် ညိညဇြိုင်သာ ဒေက်တက်ဝိညာဏ်ရ ။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇာန် (ကလိဝံစတုတ္ထဇာန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယဟ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ဒ်ရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလ်လဏ် ဒ်ရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

နေဝသညာနာသညာယတနဇာန် ၅၈၂။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယုအဗျာကတအိုတ်ရော? ဩပွဲသမယမ္မဲ ဇောပုတ်အရူပါဝစရဇာန် မဒ်အယာံမာတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဒ်ဒ်ဇေကုတမတ် မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယာံမာတ်မသွ ဟုံသေင်ကိုကုသိုလ် ဟုံသေင်ကိုအကုသိုလ် ဟုံသေင်ကိုဖို ဒေက်တက် (ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)ရ၊ ကလိလောန်ကော့ ဗွဲမဒးရး အာကိဉ္စညာ

ယတနဇ္ဈာန် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သို့ ဗွဲမဒေးရဲတဲ ဟိုတ်နူမပါကွဲ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်ကာယ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘နေဝသညာနာသညာယတနသညာ’ သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်(ပွဲအာရီ) အရာ ဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုစတုတ္ထာရုပ္ပဇ္ဈာန်) ဟုံမွဲကို‘သညာ’ စုတ်သမ္ဘိ မရန်နီ ဟုံမွဲကိုသညာ စုတ်သမ္ဘိ မချိန်ဇောတ် ဟုံသေင်ဂ်ရ ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် (ကလိဝ္ဂစတုတ္ထဇ္ဈာန်)တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသမယာ် ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ နှိရ ။ ပ ။ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလှ် နှိရ ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်ရ ။ ပ ။ ‘အလောဘ အဗျာကတမူလ’ ပွမဟုံမွဲပွဲက် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကိုဓရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။ ‘အဒေါသ အဗျာကတ မူလ’ ပွမ ပလီုပလံာ်ကွဲ မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကိုဓရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။ ‘အမောဟ အဗျာ ကတမူလ’ ပွမဝိဝိင် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကိုဓရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂုံယုအဗျာကတအိုတ်ရ။

အရူပါဝစရကြိယာစိတ် တဲရ။

ကြိယာအဗျာကတစိတ် တဲဆဂုံရ။

၁။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ “ခဏ်ထွဲ စိုတ် စေတသိက်” တဲဆဂုံရ။

၂ ရူပကဏ္ဍ

ခဏ်ထွေးရုပ်

(က) ‘ဥဒ္ဓေသဝါရ’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲခမ္မန်

ခရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင် ၅၈၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင် ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင် ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံ, မဟွံတို့လုပ် ပွဲ(ကာမ ရူပ အရူပ)ဘုံပိပြကာ (မဒ္ဒိလောကုတ္တိုရ်), မဒ္ဒိဖိုဝိပက် ဒေက်တက်ရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သအောင်အာနွံဂ် ဩရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိ ‘ကိရိယာ’ အယာံမာတ်မသွ, ဟွံသေင်ကိုကုသိုလ်, ဟွံသေင်ကိုအကုသိုလ်, မဒ္ဒိဖို ‘ဝိပက်’ ဟွံသေင်ကို(ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်)ကို၊ သအောင်အာနွံဂ် ရုပ်အိုတ်သိုကို၊ သအောင်အာနွံဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(ဒေသိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂွံယျုအဗျာကတအိုတ်ရ။

မာတိကာ

ရုပ်အိုတ်သိုဗွဲခမ္မန် ၅၈၄။ ပွဲဂလာန်ဂ် ရုပ်အလုမ်အိုတ်သိုမွဲးဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘မဟာဘုတ်’ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေလ္လံပြာကဋ်ကို၊ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တု ‘ဥပါဒါရုပ်’ မကတိုန်ဂ်ကို (နွံအိုတ်ရ)။ ‘မဟာဘုတ်’ မဇ္ဈေလ္လံပြာကဋ်ကို ‘ဥပါဒါရုပ်’ဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရ်ဝံမွဲး ရုပ်အိုတ်သိုရ။

ဇူကက ရုပ်အလုမ်အိုတ်သိုဂ်—

‘နဟေတု’ ဟွံဝံယျု ‘ဟိုတ်’ရိုဟ်တုမ်၊

‘အဟေတု’ ဟွံမွဲကို ‘ဟိုတ်’ရိုဟ်တုမ်၊

‘ဟေတုပိပ္ပယုတ္တ’ ဟွံနုရ် ဟွံစိုန်သကို ကောံဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်၊

‘သပ္ပစ္စယ’ ကတိုန် (ဟိုတ်နုရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်) မွဲဟာန်ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် (မတွံဂးကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)ရောင်။

‘သင်္ခတ’ (မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂးကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ပံင်ကောံတု မဂပ်ပ်ပြု ပြင်စီရင်။

‘ရူပ’ မလေပ်ပွန်ဂတး ဟိုတ်နူဟိုတ် မစှ်စးဂမ္တိုင်။
‘လောကိယ’ မလုပ်လို့ဟ် ပွဲလောက မလေပ်ဒ် မလေပ်လို့။
‘အာသဝ’ ဒ်အာရီ ဒက်တက်ကိုခရ်အာသဝ (လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟ)ဂမ္တိုင် မလေပ်ဒ်မံင်
မလေပ်ဇွော်မံင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)။
‘သံယောဇနိယ’ မဒ်ဒဲတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒက်တက်ကိုသံယောဇနိယဂမ္တိုင်။
‘ဂန္ထနိယ’ ဒ်အာရီ‘ဂန္ထ’ဂမ္တိုင် ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒ်ဒိမ်ဝဋ်)။
‘ဩဃနိယ’ ဒ်အာရီ‘ဩဃ’ဂမ္တိုင် ပွမကိုတို့ဗျိုက် (ပွဲဒ်ဒိမ်ဝဋ်)။
‘ယောဂနိယ’ ဒ်အာရီ‘ယောဂ’ဂမ္တိုင် ပွမကိုစိုန်သကို (ပွဲဒ်ဒိမ်ဝဋ်)။
‘နီဝရဏိယ’ ဒ်အာရီ‘နီဝရဏ’ဂမ္တိုင် ပွမကွာတ်လဒ် ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္တိုင်။
‘ပရာမဋ္ဌ’ ဒ်အာရီ‘ပရာမာသ’ဂမ္တိုင် ပွမဇွတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ ဟုံဗိုန်ဂုံ ရံဝံမွဲဗိုန်။
‘ဥပါဒါနိယ’ ခရ်လောကီ ဒ်အာရီ‘ဥပါဒါန်’ဂမ္တိုင် ပွမစောဲလာ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်။
‘သံကိလေသိက’ ဒ်အာရီ‘ကိလေသ’ဂမ္တိုင် ပွမကိုကတ်ကတာန်။
‘အဗျာကတ’ဟဂပ်ပ်ဟိုတ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်။
‘အနာရမ္မဏ’ ဟုံမွဲကိုပွမသွအာရီ (ဟုံမွဲကိုသတ်မလေပ်ဂိုင်ကေတ်အာရီ)။
‘အစေတသိက’ ဟုံစိုန်သကိုပွဲစိုတ်။
‘စိတ္တဝိပယုတ္တ’ ဟုံစိုန်သကို (ဟုံနုရ် ဟုံပံင်ဖက်) ကောံစိုတ်။
‘နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ’ ဖို‘ဝိပက်’လေပ်ဟုံသေင် မျဲသတ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို
ဝိပက်လေပ် ဟုံသေင်။
‘အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ မိန်ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဟဂပ်ပ်လေပ်ကိုကတ်ကတာန် မဟဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်
ဒ်တဲ ထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဂွံ ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဟေင်ရ (ဟုံစိုန်သကို ကောံကိလေသတဲ ဒ်အာရီကိလေသ
ဟေင်ရ)။
‘န သဝိတက္က သဝိစာရ’ ဟုံဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ပွမဇွတ်သပေါတ်။
‘န အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တ’ ဟုံမွဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မျဲကို‘ဝိစာရ’ အယာံမာတ်ဇွတ်
သပေါတ်ဟေင်လေပ် ဟုံသေင်။
‘အဝိတက္က အဝိစာရ’ ဟုံမွဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ကို, ဟုံမွဲကို‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်
ကိုရ။
‘န ပီတိသဟဂတ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘ပီတိ’ ပွမသျိုက်ဗျိုက် ဟုံသေင်။
‘န သုခသဟဂတ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန် ဟုံသေင်။
‘န ဥပေက္ခာသဟဂတ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဟုံသေင်။

‘နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ ဂင်္ဂင်ပါကွံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လေဝ်
ဟုံသေင် ဂင်္ဂင်ပါကွံ နကိုမဂ်လတူပိလေဝ် ဟုံသေင်၊

‘နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မှုံကိုဟိုတ် မဂင်္ဂင်ပါကွံ
နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လေဝ်ဟုံသေင် မှုံကိုဟိုတ်မဂင်္ဂင်ပါကွံ နကိုမဂ်လတူပိလေဝ်
ဟုံသေင်။

‘နေဝအာစယဂါမိ န အပစယဂါမိ’ ဟိုတ်မအာစိုပ်စုတိ ပဋိသန္ဓိလေဝ်ဟုံသေင် (သတ်
မကတိဗဒ်ကိုပဋိသန္ဓိမာန်လေဝ် ဟုံသေင်၊ သတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို စုတိမာန်လေဝ်
ဟုံသေင်) ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်လေဝ် ဟုံသေင်။

‘နေဝသေက္ခ နာသေက္ခ’ ငြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ထပ်တုဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟုံသေင်၊ ငြပ်ပူဂိုလ်
အသေက္ခ (တုအရှုန်)လေဝ် ဟုံသေင်။

‘ပရိတ္တ’ မှုံကိုအာနုဘ်မအောန်ရ။

‘ကာမာဝစရ’ တို့လုပ် ပွဲကာမဘုံတဲ နှိရ၊ (ဒွိအရာဂေတ်ဂေင် ဒဒက်တ်ကိုကာမ
တဏှာရ)။

‘နရူပါဝစရ’ တို့လုပ် ပွဲရူပဘုံတဲ ဟုံနှိရ၊ (ဟုံဒွိအရာဂေတ်ဂေင် ဒဒက်တ်ကိုရူပ
တဏှာရ)။

‘န အရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ပွဲရူပဘုံတဲ ဟုံနှိရ၊ (ဟုံဒွိအရာဂေတ်ဂေင် ဒဒက်တ်ကိုအရူပ
တဏှာရ)။

‘ပရိယာပန္န’ တို့လုပ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်ရ။

‘နော အပရိယာပန္န’ ဟုံတို့လုပ် ပွဲဒဒိခိဝဋ် ဟုံသေင်ရ။

‘အနိယတ’ ပွမကိုဖိုဟုံဗိုန် ပွဲမသက္ကုခြာ စုတိကို ပွဲမသက္ကုခြာ ဧကုဧကုကိုရ။

‘အနိယျာနိက’ ဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူဒဒိခိဝဋ် ဟုံသေင်။

‘ဥပ္ပန္န ဆဟိ ဝိညာဏေဟိ ဝိညေယျံ’ ဝိညာဏ် ‘စိုတ်’ တြဲပြကာဂမ္ဘိုင် ပွမတိကေတ်
ဗွဲတေင် ဂင်္ဂင်တိကေတ် ရုပ်ဃောမဒ် (ဃောမကတိဒ်)ဂ်ရ၊

‘အနိစ္စံ’ (ကတိဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟုံတန်တ်အာဂ်ရ) ဟုံဗိုန်။

‘ဇရာဘိဘူတ’ ‘ဇရာ’ပွမဗျူ ကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ်ဂ် ဂင်္ဂင်ဓလီၤချိုက်ရာန်သကိုတ်ရ။

ရံသင်ဝံ ဂင်္ဂင်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ မွဲဂကောံ (မွဲဗွင်)ရ။

ဇုကက တဲဆဝံရ။

‘ဒုက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံဓါဂကူဓါရဲ

ပကိဏ္ဍကဒုကံ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ ဓါဂကောံ (ဓါဗွင်)

၁။ ‘ဥပါဒါရူပ’ ရုပ်မနိဿယ်တဲဟေင် ကတိဒ်ဂ် နွံရ။ (၅၉၅-၆၄၅)

- ၂။ ‘နော ဥပါဒါရူပ’ (ညင်ရဲဥပါဒါရုပ် မနိဿယကို) ရုပ်ဟုံနိဿယတဲ ကတိဒ်နံ နွံရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ) (၆၄၆-၆၅၁)
- ၁။ ‘ဥပါဒိဏ္ဏရူပ’ ရုပ် ချေဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရီ မဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို နွံရ။ (ကမ္မဇရုပ် မဒ်ဖို ဒဒက်တက်ကမ် ချေဒမိန်ဥပါဒါန် မတွံဂး တဏှာဒိဋ္ဌိ မဂပ်ဝ်ဇေယျိဉ် အာဂတပူတရ်)။ (၆၅၂)
- ၂။ ‘အနုပါဒိဏ္ဏရူပ’ ရုပ် ချေဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို နွံရ။ (တိဇရုပ်) (၆၅၃)
- ၁။ ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယရူပ’ ရုပ် ချေဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရီ စောဲလာံဂိုင်ကေတ်လေဝ် ဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)ဂ်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ကမ် ခရဲဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလာံဗွဲမလောန် နွံရ။ (ကမ္မဇရုပ် မဒ်ဖို ဒဒက် တက်ကမ် ချေဒမိန်ဥပါဒါန်မတွံဂး တဏှာဒိဋ္ဌိ မအာဂတပူတရ်တဲ မဒ်အာရီဒတဲဖို ဒဒက်တက်ကမ် ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်)။ (၆၅၄)
- ၂။ ‘အနုပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယရူပ’ ရုပ် ချေဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)ဂ်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ကမ် ခရဲဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလာံ ဗွဲမလောန်ဟေင် နွံရ။ (စိတ္တဇရုပ် ဥတုဇရုပ် အာဟာရဇရုပ်) မဒ်ဒတဲမြဲမောဝ်(အာရီ) ဒဒက်တက်ကမ်ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ဟုံသေင်ကိုဖို ဒဒက်တက်ကမ် ချေဒမိန်ဥပါဒါန်မတွံဂးတဏှာ ဒိဋ္ဌိ မအာဂတပူတရ်)။ (၆၅၅)
- ၁။ ‘သနိဒဿနရူပ’ ရုပ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ပွမညာတ် ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရူပါရီ မဂပ်ဝ်ညာတ်)။ (၆၅၆)
- ၂။ ‘အနိဒဿနရူပ’ ရုပ် ဟုံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ပွမညာတ် ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်နူရူပါရီ)။ (၆၅၇)
- ၁။ ‘သပ္ပဋိယရူပ’ ရုပ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓါလျတ်(လုက်စုက်) ဒဒ်မလေဝ်ဒ္ဓါလျတ် ပွမ လုက်စုက်ဂ် နွံရ။ (ဩဠာရိကရုပ်)။ (၆၅၈)
- ၂။ ‘အပ္ပဋိယရူပ’ ရုပ်ဟုံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓါလျတ်(လုက်စုက်) ဒဒ်မလေဝ်ဒ္ဓါလျတ် ပွမ လုက်စုက်ဂ် နွံရ။ (သုခုမရုပ်)။ (၆၅၉)
- ၁။ ‘ဣန္ဒြိယ’ ရုပ်မဝံအလိုသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်)။ (၆၆၀)
- ၂။ ‘န ဣန္ဒြိယရူပ’ ရုပ်ဟုံသေင်ကိုမဝံအလိုသီ(ဟုံဝံအလိုသီ) (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်)။ (၆၆၁)
- ၁။ ‘မဟာဘူတရူပ’ ရုပ်မဇော်လဲပြာကဋ်။ (၆၆၂)
- ၂။ ‘န မဟာဘူတရူပ’ ရုပ်ဟုံသေင်ကို ဇော်လဲပြာကဋ်။ (ဥပါဒါရုပ်) (၆၆၃)
- ၁။ ‘ဝိညတ္တိရူပ’ ရုပ်မဒ်အကာအရာ ဟိုတ်မတီကေတ် ပွဲကိစ္စ‘ဆန္ဒ’ဇကု။ (၆၆၄)

- ၂။ ‘န ဝိညတ္တိရူပ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို အကံအရာ ဟိုတ်မတီကေတ် ပွဲက်‘ဆန္ဒ’ဇေယျ။
(ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဝိညတ်ရုပ်) (၆၆၅)
- ၁။ ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ’ ရုပ်မျှကိုဟိုတ်မကတိန်စိုတ်ဟေင် (မကတိန်ဟိုတ်နူစိုတ်)။ (၆၆၆)
- ၂။ ‘န စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ’ ရုပ်ဟံမွဲကိုဟိုတ်မကတိန်စိုတ်ဟေင် (ဟံကတိန်ဟိုတ်နူစိုတ်)။
(ကမ္မဇ ဥတုဇ ဥတုဇ အာဟာရဇရုပ်ဂမ္ဘိုင်) (၆၆၇)
- ၁။ ‘စိတ္တသဟဘူရူပ’ ရုပ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ဂ် နွံရ၊ (ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)။ (၆၆၈)
- ၂။ ‘န စိတ္တသဟဘူရူပ’ ရုပ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ဟံသေင် (ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်)ဂ် နွံရ၊
(ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဝိညတ်ရုပ်)။ (၆၆၉)
- ၁။ ‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရူပ’ ရုပ်မဒွေတ်ဗက်လှေင်စိုတ် (ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ ဒ်တုပ်ပျိုတ်တုပ်
မွဲဟာန်ကောံစိုတ်)။ (၆၇၀)
- ၂။ ‘န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရူပ’ ရုပ်မဒွေတ်ဗက်လှေင်စိုတ်ဟံသေင် (ဟံဒွေတ်ဗက်လှေင်စိုတ်)
(ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဝိညတ်ရုပ်)။ (၆၇၁)
- ၁။ ‘အဇ္ဈတ္တိကရူပ’ ရုပ်မဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်၊ (ပသာဒရုပ် မသုန်ပြကာ)။ (၆၇၂)
- ၂။ ‘ဗာဟိရရူပ’ ရုပ်မဒ် ပွဲမူးသန္တာန်၊ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်နူပသာဒရုပ်)။ (၆၇၃)
- ၁။ ‘ဩဠာရိကရူပ’ ရုပ်မကြိုင်မျိုဟ်ဂ် နွံရ၊ (ဩဠာရိကရုပ် စုံဓါပြကာ)။ (၆၇၄)
- ၂။ ‘သုခုမရူပ’ ရုပ်မချိုန်ဇောတ်ဂ် နွံရ၊ (သုခုမရုပ်ဂမ္ဘိုင်) (၆၇၅)
- ၁။ ‘ဒူရေရူပ’ ရုပ်မသောဲ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် နွံရ၊ (သုခုမရုပ်ဂမ္ဘိုင်) (၆၇၆)
- ၂။ ‘သန္တိကေရူပ’ ရုပ်မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)ဂ် နွံရ၊ (ဩဠာရိကရုပ်
ဂမ္ဘိုင်)။ (၆၇၇)

ဝတ္ထုဒုက်

- ၁။ ‘စက္ခုသမ္ပဿဝတ္ထု’ ရုပ်မဒ်အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်
သကိုကောံစိုတ် မတီညာတ်ဂ် နွံရ၊ (စက္ခုပသာဒ) (၆၇၈)
- ၂။ ‘စက္ခုသမ္ပဿ န ဝတ္ထု’ ရုပ်ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’
ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီညာတ်ဂ် နွံရ၊ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်နူစက္ခု
ပသာဒ)။ (၆၇၉)
- ၁။ ‘စက္ခုဝိညာဏဿ ဝတ္ထု’ ရုပ်မဒ်အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်
စသိုင် မကတိန်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီညာတ် ။ ပ ။

ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်
(ပွမဆင်မူဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိညာတ်ဂ် နွံရ။ (စက္ခုပသာဒ) (၆၈၀)

၂။ ‘စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ရုပ်ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုစိုတ်
မတိညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်နူ စက္ခုပသာဒ)။ (၆၈၁)

၁။ ‘ကာယသမ္မဿဿဝတ္ထု’ ရုပ်မဒ်အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ
မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတိမိင် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံ
မတိသု။ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတိလုက်စုက်ဂ်
နွံရ။ (သောတ ဃာန ဇိဝါ ကာယပသာဒရုပ်ပန်ပြကာ) (၆၈၂)

၂။ ‘ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ ရုပ်ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’
ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတိလုက်စုက် (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူကာယ
ပသာဒရုပ်)။ (၆၈၃)

၁။ ‘ကာယဝိညာဏဿ ဝတ္ထု’ ရုပ်မဒ်အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်
စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတိလုက်စုက် ။ ပ ။
ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်
(ပွမဆင်မူဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ် မလုက်စုက်ဂ် နွံရ။ (ကာယပသာဒရုပ်) (၆၈၄)

၂။ ‘ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ရုပ်ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုစိုတ်
မတိလုက်စုက်ဂ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူကာယပသာဒ) (၆၈၅)

အာရမ္မဏဒုက်

၁။ ‘စက္ခုသမ္မဿဿ အာရမ္မဏ’ ရုပ်မဒ်အာရုံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို
ကျောံစိုတ်မတိညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရူပါရုံ) (၆၈၆)

၂။ ‘စက္ခုသမ္မဿဿ နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုအာရုံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ
မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်မတိညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူရူပါရုံ) (၆၈၇)

၁။ ‘စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ ရုပ်မဒ်အာရုံ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်
မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတိညာတ် ။ ပ ။ ဒဒက်တ
ကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ပွမဆင်
မူဟ် ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရူပါရုံ) (၆၈၈)

၂။ ‘စက္ခုဝိညာဏဿ နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုအာရုံ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိညာတ်ဂ်
နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူရူပါရုံ) (၆၈၉)

- ၁။ ‘ကာယသမ္ပဿဿ အာရမ္မဏ’ ရုပ်မဒ္ဒိအာရုံ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိန်သကို ကောံစိုတ် မတိမိင် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံစိုတ် မတိသု။ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မတိကွာန် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မတိလုက်စုက်ဂှ် နွံရ။ (သဒ္ဒါရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဓမ္မာရုံ) (၆၉၀)
- ၂။ ‘ကာယသမ္ပဿဿ နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရုံ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိန်သကို ကောံစိုတ် ပွမလုက်စုက်ဂှ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်နူဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ) (၆၉၁)
- ၁။ ‘ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ ရုပ်မဒ္ဒိအာရုံ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံစိုတ် ပွမတိလုက်စုက် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ပွမဆင်မုဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိလုက်စုက်ဂှ် နွံရ။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ) (၆၉၂)
- ၂။ ‘ကာယဝိညာဏဿ နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရုံ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိ လုက်စုက်။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ) (၆၉၃)

အာယတနဒုက်

- ၁။ ‘စက္ခာယတန’ ရုပ်လျှင်မတ်ဒ်အရာစိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ် နွံရ။ (စက္ခပသာဒ)၊ (၆၉၄)
- ၂။ ‘န စက္ခာယတန’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုလျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင်မသအာင်အာ နူစက္ခပသာဒ)၊ (၆၉၅)
- ၁-၂။ ‘သောတာယတန’ ရုပ်လျှင်ကတောင် ဒ်အရာစိုတ် တိမိင်ကတိုဒ် နွံရ။ (သောတာ ပသာဒ) ။ ပ ။
- ၁-၂။ ‘ဃာနာယတန’ ရုပ်လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်တိသု။ကတိုဒ် နွံရ။ (ဃာနပသာဒ) ။ ပ ။
- ၁-၂။ ‘ဇိဝါယတန’ ရုပ်လျှင်လတ် ဒ်အရာစိုတ်တိကွာန်ကတိုဒ် နွံရ။ (ဇိဝါပသာဒ) ။ ပ ။
- ၁။ ‘ကာယာယတန’ ရုပ်လျှင်ဇကု ဒ်အရာစိုတ် တိလုက်စုက်ကတိုဒ် နွံရ။ (ကာယပသာဒ)။ (၆၉၆)
- ၂။ ‘န ကာယာယတန’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုလျှင်ဇကု ဒ်အရာစိုတ် တိလုက်စုက်ကတိုဒ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူကာယပသာဒ)။ (၆၉၇)
- ၁။ ‘ရူပါယတန’ ရုပ်သ်အရံင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ် နွံရ။ (ရူပါရုံ) (၆၉၈)
- ၂။ ‘န ရူပါယတန’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုသ်အရံင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူရူပါရုံ) (၆၉၉)
- ၁။ ‘သဒ္ဒါယတန’ ရုပ်ရမျာင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိမိင်ကတိုဒ် နွံရ။ (သဒ္ဒါရုံ) ။ ပ ။ ‘ဂန္ဓာယတန’ ရုပ်သု။အမြာ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိသု။ကတိုဒ် နွံရ။ (ဂန္ဓာရုံ) ။ ပ ။ (ရသာယတန’ ရုပ်ရုံသာ

ဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိကေတ်ကွာန်ကတိုဒ် နွံရ၊ (ရသာရီ) ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ ရုပ်တုတ်ဒ်
ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ် နွံရ၊ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၇၀၀)

၂။ ‘န ဖောဠဗ္ဗာယတန’ ရုပ်ဟုံသေင်ကိုတုတ်ဒ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိလုက်စုက်ကတိုဒ် နွံရ၊
(ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဖောဠဗ္ဗာရီ) (၇၀၁)

ဓာတုဒုက်

၁။ ‘စက္ခုဓာတု’ ရုပ်သဘာဝပွမညာတ် နွံရ၊ (‘စက္ခုပသာဒ’ ရုပ်မျှသတ်မလေပ်ညာတ်)။
(၇၀၂)

၂။ ‘န စက္ခုဓာတု’ ရုပ်ဟုံသေင်ကို သဘာဝပွမညာတ် နွံရ၊ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ
နူ‘စက္ခုပသာဒ’ ဟုံမွဲကိုသတ်မလေပ်ညာတ်)။ (၇၀၃)

၁။ ‘သောတဓာတု’ ရုပ်သဘာဝပွမမိင် နွံရ၊ (‘သောတပသာဒ’ ရုပ်မျှသတ်မလေပ်မိင်)
။ ပ ။ ‘ဃာနဓာတု’ ရုပ်မျှသတ်မလေပ်ဝံသု။ (‘ဃာနပသာဒ’ ရုပ်မျှသတ်မလေပ်ဝံသု)။
။ ပ ။ ‘ဇိဝါဓာတု’ ရုပ်မျှသတ်ပွမကွာန် နွံရ၊ (‘ဇိဝါပသာဒ’ ရုပ်မျှသတ်မလေပ်ကွာန်)
။ ပ ။ ‘ကာယဓာတု’ ရုပ်မျှသတ်ပွမလုက်စုက် နွံရ၊ (‘ကာယပသာဒ’ ရုပ် မျှသတ်ပွမ
လုက်စုက်ဒီလျတ်) (၇၀၄)

၂။ ‘န ကာယဓာတု’ ရုပ်ဟုံသေင်ကိုသတ်ပွမလုက်စုက် နွံရ၊ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ
နူ‘ကာယပသာဒ’ ဟုံမွဲကိုသတ်ပွမလုက်စုက်ဒီလျတ်)။ (၇၀၅)

၁။ ‘ရူပဓာတု’ ရုပ်သဘာဝသတ်အရံင် နွံရ၊ (ရူပါရီ) (၇၀၆)

၂။ ‘နရူပဓာတု’ ရုပ်ဟုံသေင်ကို သဘာဝသတ်အရံင် နွံရ၊ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ
ရူပါရီ)။ (၇၀၇)

၁။ ‘သဒ္ဓဓာတု’ ရုပ်သဘာဝရမုာ် နွံရ၊ (သဒ္ဓါရီ) ။ ပ ။ ရုပ်သဘာဝသု။ နွံရ၊ (ဂန္ဓာရီ)
။ ပ ။ ရုပ်သဘာဝရှ်သာ နွံရ၊ (ရသာရီ) ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာဓာတု’ ရုပ်သဘာဝလုက်စုက်
နွံရ၊ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၇၀၈)

၂။ ‘န ဖောဠဗ္ဗာဓာတု’ ရုပ်ဟုံသေင်ကို သဘာဝလုက်စုက် နွံရ၊ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ
နူဖောဠဗ္ဗာရီ) (၇၀၉)

ဣန္ဒြိယဒုက်

၁။ ‘စက္ခုဣန္ဒြိယ’ ရုပ်လျိုင်မတ် (မျှကို)ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ် နွံရ၊ (စက္ခုပသာဒ)။
(၇၁၀)

- ၂။ ‘န စက္ခုန္ဓိယ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုလျှင်မတ် (မှုံကို) ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူစက္ခုပသာဒ)။ (၇၁၁)
- ၁။ ‘သောတိန္ဓိယ’ ရုပ်လျှင်ကတောင် (မှုံကို) ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမမိင် နွံရ။ (သောတပသာဒ) ။ ပ ။ ‘ဃာနိန္ဓိယ’ ရုပ်လျှင်မုတ် (မှုံကို) ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသု။ (နွံရ)။ (ဃာနပသာဒ) ။ ပ ။ ‘ဇိဝိန္ဓိယ’ ရုပ်လျှင်လတော် (မှုံကို) ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန် (နွံရ)။ (ဇိဝိပသာဒ) ။ ပ ။ ‘ကာယိန္ဓိယ’ ရုပ်လျှင်ဇေယျ (မှုံကို) ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက် (နွံရ)။ (ကာယပသာဒ)။ (၇၁၂)
- ၂။ ‘န ကာယိန္ဓိယ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုလျှင်ဇေယျ (မှုံကို) ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲမလုက်စုက် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူကာယပသာဒ)။ (၇၁၂)
- ၁။ ‘ဣတ္ထိန္ဓိယ’ ရုပ်မှုံကို ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒိမ္မိဟ်ဗြဲ(ဓမ္မော) နွံရ။ (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်)။ (၇၁၄)
- ၂။ ‘န ဣတ္ထိန္ဓိယ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒိမ္မိဟ်ဗြဲ(ဓမ္မော) နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဣတ္ထိဘာဝရုပ်)။ (၇၁၅)
- (၁) ‘ပုရိသိန္ဓိယ’ ရုပ်မှုံကို ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒိမ္မိဟ်တြု(တုက်) နွံရ။ (ပုရိသဘာဝရုပ်) (၇၁၆)
- ၂။ ‘န ပုရိသိန္ဓိယ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒိမ္မိဟ်တြု(တုက်) နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူပုရိသဘာဝရုပ်) (၇၁၇)
- ၁။ ‘ဇီဝိတိန္ဓိယ’ ရုပ်ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီ နွံရ။ (ဇီဝိတရုပ်) (၇၁၈)
- ၂။ ‘န ဇီဝိတိန္ဓိယ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမမင်မွဲ ဝံအလိုအသီ နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဇီဝိတရုပ်) (၇၁၉)

သုခုမရူပဒုက်

- ၁။ ‘ကာယဝိညတ္တိ’ ရုပ်ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကဲအရာကာယ နွံရ။ (ကာယဝိညတ်ရုပ်) (၇၂၀)
- ၂။ ‘န ကာယဝိညတ္တိ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကဲအရာဇေယျ နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူကာယဝိညတ်) (၇၂၁)
- ၁။ ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ရုပ်ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နပွမမြော်ဂလာန် နွံရ။ (ဝစီဝိညတ်ရုပ်) (၇၂၂)
- ၂။ ‘န ဝစီဝိညတ္တိ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နပွမမြော်ဂလာန် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဝစီဝိညတ်) (၇၂၃)

- ၁။ ‘အာကာသဓာတု’ ရုပ်သဘာဝ မဟဂပ်ဝိဿုဓရက် (ဌးအာကာသ ချူဓရက်ဟံဝံ) နံရ။ (ပရိစ္ဆေဒရုပ်) (၇၂၄)
- ၂။ ‘န အာကာသဓာတု’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုသဘာဝ မဟဂပ်ဝိဿုဓရက် (ဌးအာကာသ ချူဓရက်ဟံဝံ) နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူပရိစ္ဆေဒရုပ်) (၇၂၅)
- ၁။ ‘အာပေါဓာတု’ ရုပ်သဘာဝပွမဗန်ဒက် နံရ။ (၇၂၆)
- ၂။ ‘န အာပေါဓာတု’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုသဘာဝ ပွမဗန်ဒက် နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူအာပေါဓာတ်) (၇၂၇)
- ၁။ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ရုပ်ပွမသာဍာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (၇၂၈)
- ၂။ ‘ရူပဿ န လဟုတာ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုပွမသာဍာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူရူပဿ လဟုတာရုပ်) (၇၂၉)
- ၁။ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ရုပ်ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (၇၃၀)
- ၂။ ‘ရူပဿ န မုဒုတာ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမချိန်ညောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူရူပဿ မုဒုတာရုပ်) (၇၃၁)
- ၁။ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ရုပ်ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) (ပွမရင်တုင် ဒွေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်) နံရ။ (၇၃၂)
- ၂။ ‘ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမဒင်စရင် ဒဒက်တကို (နိပ္ပန္နရုပ်) (ပွမရင် တုင်ဒွေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်) နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူ ရူပဿ ကမ္မညတာရုပ်) (၇၃၃)
- ၁။ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ရုပ်မကတိုကျင်တို ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (၇၃၄)
- ၂။ ‘ရူပဿ န ဥပစယ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ကတိုကျင်တို ဒဒက်တကို ‘နိပ္ပန္နရုပ်’ နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဥပစယရုပ်) (၇၃၅)
- ၁။ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ ရုပ်တောင်ယောမဇ္ဇော်မောင် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (၇၃၆)
- ၂။ ‘ရူပဿ န သန္တတိ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို တောင်ယောမဇ္ဇော်မောင် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူသန္တတိရုပ်) (၇၃၇)
- ၁။ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ရုပ်မတွံဂး ပွမကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြမ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (၇၃၈)
- ၂။ ‘ရူပဿ န ဇေတာ’ ရုပ်ဟံသေင်ကို ပွမကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြမ် ဒဒက်တကို (နိပ္ပန္နရုပ်) နံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဇေတာရုပ်)။ (၇၃၉)

- ၁။ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ရုပ်မတွံဂး (ပွမလိုလ်ပျိုတ်ကောအာ) (ပျိုတ်လိုတဲ) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နွံရ။ (၇၄၀)
- ၂။ ‘ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ရုပ်ဟံသောင်ကို(ပွမလိုလ်ပျိုတ်ကောအာ) (ပျိုတ်လိုတဲ) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္နရုပ်) နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူအနိစ္စတာရုပ်) (၇၄၁)
- ၁။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ရုပ်စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် နွံရ။ (၇၄၁)
- ၂။ ‘န ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ရုပ်ဟံသောင်ကို စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် နွံရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူအာဟာရရုပ်) (၇၄၂)

ရံဝံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ ဓါဂကောံ (ဓါဗွပ်) မဒ်ရ။

ဒုက တဲဆဝံရ။

‘တိက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံပိဂကူပိရဲ

ပကိဏ္ဍကတိက်

- ‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံပိဂကောံ (ပိဗွပ်) တုန်—
- ၅၈၅။ (၁) ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မကတိုဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် န်‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေပ် နိဿယဟောင်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သ် မဒ်အဇ္ဈတ္တိကဥပါဒါရုပ်) (၇၄၄)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မကတိုဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် န်‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေပ်နိဿယကိုရ။ (ဥပါဒါရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဗာဟိရဥပါဒါရုပ် မသအာင်အာ နူပသာဒရုပ်ရ)။ (၇၄၅)
- ၃။ ‘နော ဥပါဒါ’ရုပ် ဟံလေပ်နိဿယလေပ် နွံရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ) (၇၄၆)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မကတိုဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် န်‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မအာရီ မဂပ်ဝ်စောဲလံာ် ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)ဟောင်ရ။ (အဇ္ဈတ္တိကကမ္မဇ ပသာဒရုပ်မသုန် ကတိုဒ်ပွဲအပွဲ သန္တာန်တဲ မဒ်ခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာစိုပ်)။ (၇၄၇)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မကတိုဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် န်‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မအာရီ မဂပ်ဝ်စောဲလံာ် ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)လေပ် နွံရ။ (ဗာဟိရကမ္မဇရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူပသာဒရုပ် န်ပွဲအပွဲသန္တာန်တဲ မဒ်ခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ် အာစိုပ်)။(၇၄၈)
- ၃။ ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ရုပ်ဟံသောင်ကိုကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ် ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)လေပ် နွံရ။ (စိတ္တဇ ဥတုဇ အာဟာရဇရုပ်ဂမ္ဘိုင် ဟံသောင်ကိုကမ္မဇရုပ်)။ (၇၄၉)

- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မကတိံဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ဒိရုပ် မိန်ကမ် မိန်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ပွဲအစောမသ္မအာရီ စောလံလေဝ် မဂပ်ပ်စောလံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဗ္ဗိ)ဒိတဲ (ဒိကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒိတရုပ် မဒိဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တက်ကိုခင်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံပွဲမလောန် (ရုပ်မဒိအာရီ ဒဒက်တက်ကိုကိလေသဥပါဒိန်)ဟေင်ရ။ (အဇ္ဈတ္တိကဥပါဒိဏ္ဍုပါဒိနိယ ကမ္မဇပသာဒရုပ်) (၇၅၀)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မကတိံဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ဒိရုပ် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ပွဲအစောမသ္မအာရီ စောလံလေဝ် မဂပ်ပ်စောလံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဗ္ဗိ) ဒိတဲ (ဒိကမ္မဇရုပ်တဲ) ရုပ်မဒိဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တက်ကိုခင်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ် စောလံပွဲမလောန် (ရုပ်မဒိအာရီ ဒဒက်တက်ကိုတဏှာကိလေသဂမ္ဘိုင်)လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒိနိယ ကမ္မဇရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူပသာဒရုပ်) (၇၅၁)
- ၃။ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ပွဲအစောမသ္မအာရီ မဟဂပ်ပ်စောလံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဗ္ဗိ)ဒိတဲ (ဒိရုပ်ဟံသေင်ကိုကမ္မဇရုပ်တဲ) ရုပ် မဒိဒတဲမြမောပ် (အာရီ) ဒဒက်တက်ကိုခင်ဥပါဒိန်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံပွဲမလောန် (ရုပ်မဒိအာရာမစောလံ ဒဒက်တက်ကိုတဏှာကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဟေင်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရအနုပါဒိဏ္ဍုပါဒိနိယ စိတ္တဇဥတဇ အာဟာရဇရုပ်ဂမ္ဘိုင် ဟံသေင်ကိုကမ္မဇရုပ်) (၇၅၂)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မကတိံဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မကတိံဒိပွဲအပွဲသန္တာန်ဂုံ ဒိတဲ‘အနိဒဿန’ရုပ် ဟံဒိပွဲဟာန်ကောံဒိမဂပ်ပ်ညာတ်(ပွမညာတ်)ဟေင်ရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်ဂုံတဲ ပသာဒရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ပ်ညာတ်) (၇၅၃)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မကတိံဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ‘သနိဒဿန’ရုပ် မဒိပွဲဟာန်ကောံဒိမဂပ်ပ်ညာတ်(ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (ကတိံဒိပွဲမူးသန္တာန်ဂုံတဲ ရူပါရီ မဂပ်ပ်ညာတ်) (၇၅၄)
- ၃။ ‘အနိဒဿန’ရုပ် ဟံဒိပွဲဟာန်ကောံဒိမဂပ်ပ်ညာတ်(ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (ဒိပွဲမူးသန္တာန်တဲ မဟဂပ်ပ်ညာတ်, ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူရူပါရီ) (၇၅၅)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မကတိံဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ဒိ‘သပ္ပဋိယ’ရုပ် မဒိပွဲဟာန်ကောံဒိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ဟေင်ရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်တဲ သပ္ပဋိယပသာဒရုပ် မဒိပွဲဟာန်ကောံပွမဒီလျတ်) (၇၅၆)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မကတိံဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ‘သပ္ပဋိယ’ရုပ် မဒိပွဲဟာန်ကောံဒိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (ဒိပွဲမူးသန္တာန်တဲ ဩဠာရိကရုပ်ထပ်ပြကာ မသအာင် အာနူပသာဒရုပ် မဒိပွဲဟာန်ကောံပွမဒီလျတ်) (၇၅၇)
- ၃။ ‘သပ္ပဋိယ’ရုပ် ဟံဒိပွဲဟာန်ကောံဒိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (သုခမရုပ် ဒီလျတ်လုက်စုက် ဟံဝံ) (၇၅၈)

- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် နိ‘ဣန္ဒြိယ’ရုပ် မဝံအလိုအသီ (ပွဲအရာမဆောင်စပ်)ဟောင်ရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်တဲ ပဿာဒရုပ် မထောက်ကိုဣန္ဒြိ မဝံအလိုအသီ ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇကုရ)။ (၇၅၉)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ‘ဣန္ဒြိယ’ရုပ် မဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်)လောင်နွံရ။ (ဒိပွဲမူးသန္တာန်တဲ ဘာဝရုပ်, ဇီဝိတရုပ် မဝံအလိုအသီ ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇကုရ) (၇၆၀)
- ၃။ ‘န ဣန္ဒြိယ’ရုပ် ဟံသောင်ကိုပွဲမဝံအလိုအသီ (ဟံဝံအလိုအသီ) (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်)လောင်နွံရ။ (န ဣန္ဒြိယရုပ်ဂမ္တိုင် မသအောင်အာနူဣန္ဒြိယရုပ်ဒွံပြကာ မတွံကး ပဿာဒရုပ်မသုန်ဘာဝရုပ်ဓါ ဇီဝိတရုပ်) (၇၆၁)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် နိရုပ်ဟံသောင်ကို မဟာဘုတ်ဟောင်ရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်တဲ ပဿာဒရုပ် ဟံသောင်ကိုမဟာဘုတ်) (၇၆၂)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် မဟာဘုတ်ရုပ်လောင် နွံရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ မဒိပွဲမူးသန္တာန်) (၇၆၃)
- ၃။ ရုပ်ဟံသောင်ကို မဟာဘုတ်လောင် နွံရ။ (ဒိပွဲမူးသန္တာန်တဲ ဥပါဒါရုပ်ဂမ္တိုင် ဟံသောင်ကိုမဟာဘုတ်) (၇၆၄)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ‘န ဝိညတ္တိ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုဟိုတ် မတီကေတ်ပိုက်ဆန္ဒဇကုရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်တဲ ပဿာဒရုပ် ဟံသောင်ကိုဟိုတ် မတီကေတ်ပိုက်ဆန္ဒဇကု) (၇၆၅)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ‘ဝိညတ္တိ’ရုပ် နိဟိုတ်မတီကေတ်ပိုက်ဆန္ဒဇကုလောင် နွံရ။ (ဒိပွဲမူးသန္တာန်တဲ ဝိညတ္တိရုပ်ဓါ နိဟိုတ်မတီကေတ် ပိုက်ဆန္ဒဇကု) (၇၆၆)
- ၃။ ‘န ဝိညတ္တိ’ရုပ် ဟံသောင်ကိုဟိုတ်မတီကေတ် ပိုက်ဆန္ဒဇကုလောင် နွံရ။ (ဒိပွဲမူးသန္တာန်တဲ ဗာဟိရရုပ်ဂမ္တိုင် (မသအောင်အာနူဝိညတ်ရုပ်) ဟံသောင်ကိုဟိုတ်မတီကေတ် ပိုက်ဆန္ဒဇကု။ (၇၆၇)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ် ဟံသောင်ကို‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ မကတိဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်ရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ပဿာဒရုပ်မသုန်သ် ဟံသောင်ကိုမကတိဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်) (၇၆၈)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ရုပ် မကတိဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်လောင် နွံရ။ (စိတ္တဇရုပ် မကတိဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်ကို မဒိပွဲမူးသန္တာန်ကို) (၇၆၉)

- ၃။ ‘န စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ရုပ် ဟံသောင်ကိုမကတို၌ ဟိုတ်နူစိုတ် (ဟံကတို၌ဟိုတ်နူ စိုတ်)လောင် နွဲ့ရ။ (ဒိပွဲမှူးသန္တာန်တဲ ကမ္မဇ ဥတုဇ အာဟာရဇေဓိဋ္ဌိ ဟံသောင်ကိုမကတို၌ ဟိုတ်နူစိုတ်၊ မသအောင်အာနူပသာဒရုပ်)။ (၇၇၀)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ‘န စိတ္တသဟဘု’ ရုပ်ဟံသောင်ကို မဒိမွဲဟာန်ကောံစိုတ် (ဟံသောင်ကိုဒိမွဲစွံ လိုမွဲစွံ ကောံစိုတ်)ရ။ (ဒိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ပသာဒရုပ်မသုန်သ် ဟံဒိမွဲဟာန်ကောံစိုတ်)။ (၇၇၀)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ‘စိတ္တသဟဘု’ ရုပ်မဒိမွဲဟာန်ကောံ စိုတ်လောင် နွဲ့ရ။ (ဒိပွဲမှူးသန္တာန်တဲ ဝိညတ္တိရုပ်ဓါပြကာ ဒိမွဲစွံ လိုမွဲစွံကောံစိုတ်)။ (၇၇၂)
- ၃။ ‘န စိတ္တသဟဘု’ရုပ်ဟံသောင်ကို ဒိပွဲဟာန်ကောံစိုတ် (ဟံသောင်ကိုဒိမွဲစွံ လိုမွဲစွံ ကောံ စိုတ်)လောင် နွဲ့ရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် ဟံသောင်ကိုဒိမွဲစွံ လိုမွဲစွံ ကောံစိုတ် မသအောင်အာ နူဝိညတ်ရုပ်) (၇၇၃)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ‘န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ရုပ်ဟံသောင်ကို ဒေတိဗက်လောင်စိုတ် (ဟံသောင်ကိုဒိမွဲစွံ လိုမွဲစွံ ကောံစိုတ်)ရ။ (ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်တဲ ပသာဒရုပ်မသုန်သ် ဟံသောင်ကိုဒိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်) (၇၇၄)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ရုပ် မဒေတိဗက်လောင် စိုတ် (ဒိတုပ်လိုတုပ် ကောံစိုတ်)လောင် နွဲ့ရ။ (ဒိပွဲမှူးသန္တာန်တဲ ဝိညတ္တိရုပ်ဓါပြကာ ဒိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်) (၇၇၅)
- ၃။ ‘န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ရုပ်ဟံသောင်လောင်စိုတ် (ဟံသောင်ကိုဒိတုပ် လိုတုပ် ကောံ စိုတ်)လောင် နွဲ့ရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် ‘မသအောင်အာနူဝိညတ်ရုပ်’ ဒိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်) (၇၇၆)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ဒိ‘ဩဠာရိက’ ရုပ် မကြိုင်မှိုဟ် ဟောင်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ မကြိုင်မှိုဟ် မဒိပွဲအပွဲသန္တာန်) (၇၇၇)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ‘ဩဠာရိက’ရုပ်မကြိုင်မှိုဟ်လောင် နွဲ့ရ။ (ဩဠာရိကရုပ်ထပ်ပြကာ မသအောင်အာနူပသာဒရုပ်မကြိုင်မှိုဟ် မဒိပွဲမှူးသန္တာန်) (၇၇၈)
- ၃။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ဇောက်လောင် နွဲ့ရ။ (သုခုမရုပ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုအာပေါ မချိုန်ဇောက်)။ (၇၇၉)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဂံ ဒိ‘သန္တိက’ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတိကေတ် လောဲသွာ)ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန် မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လောဲ သွာ) မဒိပွဲအပွဲသန္တာန်) (၇၈၀)

- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဒူရေ’ရုပ်မသေ့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်) လေဝ် နွံရ။ (ဒူရေရုပ် သုခုမရုပ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုအာပေါမသေ့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်) မဒ္ဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်) (၇၈၁)
- ၃။ ‘သန္တိကေ’ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လေဝ်သွာ)လေဝ် နွံရ။ ‘သန္တိကေ’ ရုပ်မသ အာင်အာနူပသာဒရုပ် မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လေဝ်သွာ) (ဩဠာရိကရုပ်ထပုံပြကာ) (၇၈၂)

ပကိဏ္ဍကတိက် တဲ့ဆဝံရ။

ဝတ္ထုတိက်

- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘န ဝတ္ထု’ရုပ် ဟံသေင်ကို အရာဒတန် နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံ စိတ်မတိညာတ် (စက္ခု ဝိညာဏ်)ရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္တိုင်မတွံး ဝိဿယရုပ် သုခုမရုပ်) (၇၈၃)
- ၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဝတ္ထု’ရုပ် မဒ္ဒိအရာဒတန် နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံ စိတ်မတိညာတ် (စက္ခု ဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (စက္ခုပသာဒ) (၇၈၄)
- ၃။ ‘န ဝတ္ထု’ရုပ် ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန် သကို ကောံစိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝှိ, ကာယပသာဒပန်ပြကာ)။ (၇၈၅)
- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဝတ္ထု’ရုပ် ဟံသေင်ကို အရာဒတန် နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိန်ဟိုတ်နူ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန် သကို ကောံစိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်မတိုက်(ဆင်မျှဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စက္ခု ဝိညာဏ်’ စိတ်မတိညာတ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူပသာဒရုပ်) (၇၈၆)
- ၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဝတ္ထု’ရုပ် မဒ္ဒိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုစိတ်မတိညာတ် ‘စက္ခုဝိညာဏ်’လေဝ် နွံရ။ (စက္ခုပသာဒ) (၇၈၇)
- ၃။ ‘ဝတ္ထု’ရုပ်ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယံ စိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝှိ, ကာယပသာဒ) (၇၈၈)
- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ဟံသေင်ကို‘ဝတ္ထု’ရုပ် မဒ္ဒိအရာဒတန် နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံစိတ်မတိမိင် (စက္ခုဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဗဿ’ ပွမလုက်စုက် မစိန်သကိုကောံစိတ်မတိသု။ (ဃာနဝိညာဏ်)

- ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက် မစိုန်သကိုကျော်စိုတ်မတိက္ခာန် (ဇိဝိညာဏ်)
- ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ မစိုန်သကိုကျော်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ရ။
(ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနုပသာဒရုပ် မသုန်ပြကာ) (၇၈၉)
- ၂။ ဩ ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂံ ‘ဝတ္ထု’ ရုပ်မဒိအရာဒတန်နိဿယ်
ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကျော်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယ
ဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (ကာယပသာဒ) (၇၉၀)
- ၃။ ‘ဝတ္ထု’ရုပ် ဟံသေင်ကို အရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကို
ကျော်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝိ
ပသာဒ ပန်ပြကာ) (၇၉၁)
- ၁။ ဩ ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမုးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂံ ‘ဝတ္ထု’ရုပ် ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်
နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ဝေဒနာ’ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်
သကို ကျော်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်
သတ္တိ ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘စေတနာ’ ပွမဖအေဝ်ဗတိုက်(ဆင်မူဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို
စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင်မသအာင်အာနုပသာဒရုပ်) (၇၉၂)
- ၂။ ဩ ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂံ ‘ဝတ္ထု’ရုပ် မဒိအရာဒတန်နိဿယ်
ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (ကာယပသာဒ) (၇၉၃)
- ၃။ ‘ဝတ္ထု’ရုပ် ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယ် စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)လေဝ်
နွံရ။ (စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝိပသာဒပန်ပြကာ) (၇၉၄)

ဝတ္ထုတိက် တဲဆွံရ။

အာရမ္မဏတိက်

- ၁။ ဩ ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂံ ‘နာရမ္မဏ’ရုပ်ဟံသေင်ကိုအာရီ
ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျော်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ရ။
(ပသာဒရုပ်မသုန်သ်) (၇၉၅)
- ၂။ ဩ ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမုးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂံ ‘အာရမ္မဏ’ရုပ်မဒိအာရီ ဒဒက်တ်ကို
‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကျော်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။
(ရူပါရီ) (၇၉၆)
- ၃။ ‘နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသေင်ကိုအာရီ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျော်စိုတ်
မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနုပါရီ)
(၇၉၇)

- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံ စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက် တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆင်မူဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ်မတိညာတ် ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ) (၇၉၈)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘အာရမ္မဏ’ ရုပ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (ရူပါရီ) (၇၉၉)
- ၃။ ‘နာရမ္မဏ’ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကိုစိုတ်မတိညာတ် ‘စက္ခုဝိညာဏ်’လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအောင်အာနူရူပါရီ) (၈၀၀)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘နာရမ္မဏ’ရုပ် ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို ‘သောတသမ္မဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံ(သောတဝိညာဏ်)စိုတ် မတိမိင် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ယာနသမ္မဿ’ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်မတိသု။ (ယာနဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဇိဝါသမ္မဿ’ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကျောံစိုတ် မတိကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ကာယသမ္မဿ’ ပွမခိုလျတ် မစိုန်သကို ကျောံစိုတ်မလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ) (၈၀၁)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘အာရမ္မဏ’ ရုပ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ‘ကာယသမ္မဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံ စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) လေဝ်နွံရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၀၂)
- ၃။ ‘နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံ စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအောင်အာနူ ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၀၃)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကျောံစိုတ်မလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မူဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိလုက်စုက် ‘ကာယဝိညာဏ်’ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ) (၈၀၄)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘အာရမ္မဏ’ရုပ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို စိုတ်မတိလုက်စုက် ‘ကာယဝိညာဏ်’လေဝ် နွံရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၀၅)
- ၃။ ‘နာရမ္မဏ’ ရုပ်ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကိုစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအောင်အာနူဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၀၆)

အာရမ္မဏတိက် တဲဆဂွံရ။

အာယတနတိက်

- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ်
ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ်(စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ။ (ဒ်မှူးသန္တာန်တဲ ဗာဟိရရုပ်ဂမ္တိုင်
ဟံဂွံယျုစက္ခာယတန) (၈၀၇)
- ၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ်
ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေဝ် နွံရ။ (စက္ခာပဿာဒ) (၈၀၈)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျု‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်) ကတိ
ဒ်လေဝ် နွံရ။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝါ, ကာယပဿာဒ) (၈၀၉)
- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု ‘သောတာယတန’
လျှင်ကတောဝ် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျု
‘ဃာနာယတန’လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ (ဃာနဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံ
ဂွံယျု‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတက် ဒ်အရာစိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ ။ ပ ။
ရုပ်ဟံဂွံယျု ‘ကာယာယတန’လျှင်ဇေကု ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)
ကတိဒ်ရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္တိုင်) (၈၁၀)
- ၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု‘ကာယာယတန’
လျှင်ဇေကု ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေဝ် နွံရ။ (ကာယ
ပဿာဒ) (၈၁၁)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျု ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)
ကတိဒ်လေဝ် နွံရ။ (စက္ခာ သောတ ဃာန ဇိဝါပဿာဒ) (၈၁၂)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု‘ရူပါယတန’သ်အရံင်
ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ။ (ပဿာဒရုပ်မသုန်သ်) (၈၁၃)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိပွဲမှူးသန္တာန်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု
‘ရူပါယတန’သ်အရံင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိဒ် လေဝ်နွံရ။
(ရူပါရီ) (၈၁၄)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျု‘ရူပါယတန’သ်အရံင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေဝ်
နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူရူပါရီ) (၈၁၅)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဂွံယျု‘သဒ္ဒါယတန’
ရမ္ပာင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျု‘ဂန္ဓာ
ယတန’ သု။အဗြဲ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ (ဃာနဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျု
‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန် ‘ဇိဝါဝိညာဏ်’ကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျု

‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိံဒိရ။
(ပသာဒရုပ်မသုန်သင်္ဂ)။ (၈၁၆)

၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိပွဲမှူးသန္တာန်ဂှ် ရုပ်ဂွံယျှု
‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိံ
ဒိလေဝ် နွံရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၁၇)

၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ ပွမတွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)
ကတိံဒိလေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၁၈)

အာယတနတိက် တဲဆဝံရ။

ဓာတုတိက်

၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘စက္ခုဓာတု’သဘ်
ပွမညာတ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူပသာဒရုပ်) (၈၁၉)

၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘စက္ခုဓာတု’ သဘ်ပွမ
ညာတ်လေဝ် နွံရ။ (စက္ခုပသာဒ) (၈၂၀)

၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘စက္ခုဓာတု’သဘ်ပွမညာတ်လေဝ် နွံရ။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ
ပသာဒ) (၈၂၁)

၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘သောတဓာတု’ သဘ်ပွမ
မိင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ဃာနဓာတု’ သဘ်ပွမဂွံသုရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ဇိဝှါဓာတု’
သဘ်ပွမကွာန်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ကာယဓာတု’ သဘ်ပွမလုက်စုက်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင်
မသအာင်အာ နူပသာဒရုပ်) (၈၂၂)

၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ကာယဓာတု’သဘ်ပွမ
လုက်စုက်လေဝ် နွံရ။ (ကာယပသာဒ) (၈၂၃)

၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ကာယဓာတု’သဘ်ပွမလုက်စုက်လေဝ် နွံရ။ (စက္ခု, သောတ, ဃာန,
ဇိဝှါပသာဒ) (၈၂၄)

၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ရူပဓာတု’သဘ်သင်္ဂ
အရံင်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်္ဂ) (၈၂၅)

၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု‘ရူပဓာတု’သဘ်သင်္ဂအရံင်လေဝ်
နွံရ။ (ရူပါရီ) (၈၂၆)

- ၃။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ရူပဓာတု’သဘသော်အရံင်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူ ရူပါရီ) (၈၂၇)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဝံယျု‘သဒ္ဓဓာတု’သဘရမျာင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဂန္ဓဓာတု’ သဘသျှရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ရသဓာတု’ သဘရ်သာရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဖောဠဗ္ဗာဓာတု’ သဘပွမတုတ်ဒွံရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သော်) (၈၂၈)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ် ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဖောဠဗ္ဗာဓာတု’သဘပွမတုတ် ဒွံလေဝ် နွံရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၂၉)
- ၃။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဖောဠဗ္ဗာဓာတု’ သဘပွမတုတ်ဒွံလေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင် အာနူဖောဠဗ္ဗာရီ) (၈၃၀)

ဓာတုတိက် တဲဆဝံရ။

ဣန္ဒြိယတိက်

- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ် ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘စက္ခုန္ဒြိ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူပသာဒရုပ်) (၈၃၁)
- ၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဝံယျု‘စက္ခုန္ဒြိ’ လျှင်မတ် မဝံ အလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ရ။ (စက္ခုပသာဒ) (၈၃၂)
- ၃။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘စက္ခုန္ဒြိ’လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်လေဝ် နွံရ။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝှိ, ကာယပသာဒ) (၈၃၃)
- ၁။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ် ပွဲမူးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဝံယျု‘သောတိန္ဒြိ’လျှင်ကတောင် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမမိင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဃာနိန္ဒြိ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမ ဒိုင်သျှရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဇိဝှိန္ဒြိ’ လျှင်လတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ကာယိန္ဒြိ’ လျှင်ဇေကု မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင်မသအာင် အာနူပသာဒရုပ်) (၈၃၄)
- ၂။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဝံယျု ‘ကာယိန္ဒြိ’ လျှင်ဇေကု မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်လေဝ် နွံရ။ (ကာယပသာဒ) (၈၃၅)
- ၃။ ရုပ်ဟံဝံယျု‘ကာယိန္ဒြိ’ လျှင်ဇေကု မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်လေဝ် နွံရ။ (စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှိပသာဒ) (၈၃၆)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ရုပ်ဟံဝံယျု‘ဣတ္ထိန္ဒြိ’ ပွမဝံအလို အသီပွဲဟိုတ် မဒ်မိုဟ်ဗြရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သော်) (၈၃၇)

- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမုဒ္ဒသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဂုံယျ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ္ဒိမ္မိဟ်ဗြလေဝ် နွံရ။ (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်) (၈၃၈)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ္ဒိမ္မိဟ်ဗြလေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဣတ္ထိဘာဝရုပ်) (၈၃၉)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဂုံယျ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ္ဒိမ္မိဟ်တြုရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်္ဂ) (၈၄၀)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမုဒ္ဒသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဂုံယျ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ္ဒိမ္မိဟ်တြုလေဝ် နွံရ။ (ပုရိသဘာဝရုပ်) (၈၄၁)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ္ဒိမ္မိဟ်တြုလေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူပုရိသဘာဝရုပ်) (၈၄၂)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂ္ဂိုင်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်္ဂ) (၈၄၃)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမုဒ္ဒသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂ္ဂိုင်လေဝ် နွံရ။ (ဇီဝိတရုပ်) (၈၄၄)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂ္ဂိုင်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဇီဝိတရုပ်) (၈၄၅)

ဣန္ဒြိယတိက် တဲဆဝံရ။

သုရမရူပတိက်

- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမ ကိုတိကေတ်(ပွိက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာဲအရာဇေယျ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်္ဂ) (၈၄၆)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိပွဲမုဒ္ဒသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွိက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာဲအရာဇေယျလေဝ် နွံရ။ (ကာယဝိညတ်) (၈၄၇)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွိက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာဲအရာဇေယျ လေဝ်နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူကာယဝိညတ်) (၈၄၈)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကို တိကေတ် ပွိက်ဆန္ဒဇေယျ နကိုမြော်ဂလာန်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်္ဂ) (၈၄၉)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ္ဒိ ပွဲမုဒ္ဒသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)၊ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဂုံယျ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွိက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ဂလာန်လေဝ် နွံရ။ (ဝစီဝိညတ်) (၈၅၀)

- ၃။ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ဂလာန်လေဝ်
 နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဝစီဝိညတ်) (၈၅၁)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘အာကာသဓာတ်’
 သတ်မဟဂပ်ဝ်ချူခရက် (ဥးအာကာသ ချူခရက် ဟုံဝံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သတ်)
 (၈၅၂)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ် ပွဲမုးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဝံယု၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်
 မဟဂပ်ဝ် ချူခရက် (ဥးအာကာသ ချူခရက်ဟုံဝံ)လေဝ် နွံရ။ (ပရိစ္ဆေဒရုပ်) (၈၅၃)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘အာကာသဓာတ်’သတ်မဟဂပ်ဝ်ချူခရက် (ဥးအာကာသ ချူခရက် ဟုံဝံ)
 လေဝ်နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူပရိစ္ဆေဒရုပ်) (၈၅၄)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်
 မတွံဂး ပွမဗန်ဒက် (ဍုင်)ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သတ်) (၈၅၅)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ် ပွဲမုးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဝံယု၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂး
 ပွမဗန်ဒက်(ဍုင်)လေဝ် နွံရ။ (အာပေါဓာတ်) (၈၅၆)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂး ပွမဗန်ဒက်(ဍုင်)လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင်
 မသအာင်အာနူအာပေါဓာတ်) (၈၅၇)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’
 ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တကိုရုပ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သတ်) (၈၅၈)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ် ပွဲမုးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဝံယု၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’
 ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တကိုရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ လဟုတာ) (၈၅၉)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တကိုရုပ်လေဝ် နွံရ။
 (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ လဟုတာ) (၈၆၀)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’
 ပွမချိုန်ဍောတ် ဒဒက်တကိုရုပ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သတ်) (၈၆၁)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒ်ပွဲမုးသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဝံယု၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ဍောတ်
 ဒဒက်တကိုရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ မုဒုတာ) (၈၆၂)
- ၃။ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ဍောတ် ဒဒက်တကိုရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်
 ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ မုဒုတာ) (၈၆၃)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒ် ပွဲအပွဲသန္တာန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂုံ ရုပ်ဟုံဝံယု၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’
 ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တကိုရုပ် (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မာန်ကိစ္စ
 ဂမ္ဘိုင်)ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သတ်) (၈၆၄)

- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဂွံယျှု ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တက်ရုပ် (ပွမရင်တျှင်ဒွေတ်ဗက် ညံင်ဂွံစိုပ်ဒတု ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စ ဂမိုင်)လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ ကမ္မညတာ) (၈၆၅)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တက်ရုပ် (ပွမရင်တျှင် ဒွေတ်ဗက် ညံင်ဂွံစိုပ်ဒတု ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမိုင်)လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမိုင် မသအာင်အာနူ ရူပဿ ကမ္မညတာ) (၈၆၆)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ ဥပစယ’ မကတိုန်တို ဒဒက်တက်ရုပ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်) (၈၆၇)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဂွံယျှု ‘ရူပဿ ဥပစယ’ မကတိုန်တို ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ ဥပစယ)။ (၈၆၈)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ ဥပစယ’မကတိုန်တို ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမိုင် မသအာင်အာ နူရူပဿ ဥပစယ) (၈၆၉)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ဃောမဇ္ဇော်မောင် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်) (၈၇၀)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဂွံယျှု ‘ရူပဿ သန္တတိ’တွောင် ဃောမဇ္ဇော်မောင် ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ သန္တတိ) (၈၇၁)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ သန္တတိ’တွောင် ဃောမဇ္ဇော်မောင် ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ သန္တတိ) (၈၇၂)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ ဇရတာ’ပွမဗျူ၊ ပွမအိုဟ်တြေမ်ယောင်ယာ ဒဒက်တက်ရုပ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်) (၈၇၃)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဂွံယျှု ‘ရူပဿ ဇရတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမအိုဟ်တြေမ်ယောင်ယာ ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ ဇရတာ) (၈၇၄)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ ဇရတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမအိုဟ်တြေမ်ယောင်ယာ ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ ဇရတာ) (၈၇၅)
- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (လိပျိုတ်တု) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်) (၈၇၆)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှူးသန္တာန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်ဂှ် ရုပ်ဂွံယျှု ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (လိပျိုတ်တု) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ရူပဿ အနိစ္စတာ) (၈၇၇)
- ၃။ ရုပ်ဟံဂွံယျှု ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (လိပျိုတ်တု) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တက်ရုပ်လေဝ် နွံရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ အနိစ္စတာ) (၈၇၈)

- ၁။ ဩ‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိ ပွဲအပွဲသန္တာန်ပွဲ (နွဲ့ရ)၊ ရုပ်ကို ရုပ်ဟံဝံယု၊ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သင်) (၈၇၉)
- ၂။ ဩ‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိ ပွဲမှးသန္တာန်ပွဲ (နွဲ့ရ)၊ ရုပ်ကို ရုပ်ဟံဝံယု၊ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ရ။ (ကဗဠိကာရအာဟာရ) (၈၈၀)
- ၃။ ရုပ်ဟံဝံယု၊ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်လေဝ် နွဲ့ရ။ (ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူကဗဠိကာရအာဟာရ) (၈၈၁)

ရံပွဲ ဂပ်ဝံရိဟ်လို့ဟ်ရုပ် ပွဲအစောံ ပိဂကောံ (ပိဗွင်) မဒိရ။
 ‘တိက’ ပွမဟိုတံ ပွဲအစောံ ပိသွက် ပိဂကူ တဲဆဝံရ။

‘စတုက္က’ ပွမဟိုတံ ပွဲအစောံပန်ဂကူပန်ရဲ

- ‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိဟ်လို့ဟ်ရုပ် ပွဲအစောံ ပန်ဂကောံ ပန်ဗွင်တုန်—
- ၅၈၆။ (၁) ဩ‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေဝ်နိဿယံ (နွဲ့ရ)၊ ရုပ်ကို ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံပြာပ်အာ ပွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ဝံစောဲလံာ် ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)လေဝ် နွဲ့ရ။ (ကမ္မဇရုပ် ဥပါဒါရုပ် မဒိခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်) (၈၈၂)
 - ၂။ ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ရုပ်ဟံသေင်ကိုကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံ ပြာပ်အာ ပွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ဝံစောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ်လေဝ် နွဲ့ရ။ (တိဇ-ဥပါဒါရုပ် ဟံသေင်ကိုခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်) (၈၈၃)
 - ၃။ ဩ‘နော ဥပါဒါ’ရုပ်ဟံသေင်နိဿယံ (နွဲ့ရ)၊ ရုပ်ကို ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ်(ကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန် ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံပြာပ်အာ ပွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ဝံစောဲလံာ်ဂိုင် ကေတ်(နဒဒိဋ္ဌိ)လေဝ် နွဲ့ရ။ (ကမ္မဇ-မဟာဘုတ်ရုပ် မဒိခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန် တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်) (၈၈၄)
 - ၄။ ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ရုပ်ဟံသေင်ကိုကမ္မဇရုပ်) ချဲဒမိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံ ပြာပ်အာ ပွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ဝံစောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ်လေဝ် နွဲ့ရ။ (တိဇ-မဟာ ဘုတ်ရုပ် ဟံသေင်ကိုခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်မအာဂတပူတရ်) (၈၈၅)
 - ၁။ ဩ‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေဝ်နိဿယံ (နွဲ့ရ)၊ ရုပ်ကို ‘ဥပါဒိဏ္ဏပါဒါနိယ’ရုပ် မိန်ကမ်မိန် တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံပြာပ်အာ ပွဲအစောံမသွအာရီ စောဲလံာ်လေဝ် မဂပ်ဝံစောဲလံာ် ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒိတဲ (ဒိကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒိဒတဲမြမောဝ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုခရ်ဥပါဒါနိ

ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလောန် (ရုပ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုတဏှာကိလေသဂမ္ဘိုင်) လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-ဥပါဒါရုပ် ဒ်ခရ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတ ပှတရ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါန်) (၈၈၆)

၂။ ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနီယ’ရုပ် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရီ မဟဂပ်ပ်စောလောန်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)ဒ်တဲ (ဒ်ရုပ်ဟံသေင်ကိုကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒ်ဒတဲမြမောပ် (အာရီ)ဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလောန် (ရုပ်မဒ် အရာမစောလောန် ဒဒက်တကိုတဏှာကိလေသဂမ္ဘိုင်)လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-ဥပါဒါရုပ် ဖိုကမ် ညေဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပှတရ်ဟံသေင်၊ စိန်ဂ်လေဝ် ဒ်အာရီ ဒဒက်တ ကိုဥပါဒါန်) (၈၈၇)

၃။ ဩ‘နော ဥပါဒါ’ရုပ်ဟံလေပ်နိဿယံမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနီယ’ရုပ် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မအာရီ စောလောန်လေဝ် မဂပ်ပ်စောလောန် ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို) ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒ်ဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တကိုခရ် ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလောန် ဗွဲမလောန် (ရုပ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုတဏှာ ကိလေသဂမ္ဘိုင်)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇမဟာဘုတ်ရုပ် ဒ်တဲဖိုကမ် ညေဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပှတရ်ဒ်တဲ မဒ်အာရီဒဒက်တကိုဥပါဒါန်) (၈၈၈)

၄။ ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနီယ’ရုပ် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရီ မဟဂပ်ပ်စောလောန်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)ဒ်တဲ ဒ်ဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ ကိုခရ်ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလောန် ဗွဲမလောန်ဟေင်လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-မဟာဘုတ်ရုပ် ညေဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပှတရ်ဟေင်သေင်၊ စိန်ဂ်လေဝ် မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ဥပါဒါန်) (၈၈၉)

၁။ ဩ‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေပ်နိဿယံမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘သပ္ပဋိယ’ရုပ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မ လေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (ဩဠာရိက-ဥပါဒါရုပ်) (၈၉၀)

၂။ ‘အပ္ပဋိယ’ရုပ် ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (သုခုမ- ဥပါဒါရုပ်) (၈၉၁)

၃။ ‘ဩ‘နော ဥပါဒါ’ရုပ်ဟံလေပ်နိဿယံမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘သပ္ပဋိယ’ရုပ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (ဩဠာရိက-မဟာဘုတ်ရုပ်) (၈၉၂)

၄။ ‘အပ္ပဋိယ’ရုပ် ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (သုခုမ- မဟာဘုတ်ရုပ်) (အာပေါရုပ်) (၈၉၃)

၁။ ဩ‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေပ်နိဿယံမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဩဠာရိက’ရုပ် မကြိုင်မှိုဟ်လေဝ် နွံရ။ (ဩဠာရိက-ဥပါဒါရုပ်) (၈၉၄)

- ၂။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိန်ချောတ်လေဝ် နွံရ။ (သုခုမ-ဥပါဒါရုပ်) (၈၉၅)
- ၃။ ‘ဩ’နော ဥပါဒါ’ရုပ်ဟံလေဝ်နိဿယမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဩဠာရိက’ ရုပ်မကြိုင်မှိုဟ်လေဝ် နွံရ။ (ဩဠာရိက-မဟာဘုတ်ရုပ်) (၈၉၆)
- ၄။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိန်ချောတ်လေဝ် နွံရ။ (သုခုမ-မဟာဘုတ်ရုပ်) (အာပေါရုပ်) (၈၉၇)
- ၁။ ဩ’ဥပါဒါ’ရုပ် မလေဝ်နိဿယမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဒူရေ’ရုပ်မသော့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်) လေဝ်နွံရ။ (သုခုမ-ဥပါဒါရုပ်) (၈၉၈)
- ၂။ ‘သန္တိက’ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (ဩဠာရိက-ဥပါဒါရုပ်) (၈၉၉)
- ၃။ ‘ဩ’နော ဥပါဒါ’ရုပ်ဟံလေဝ်နိဿယမ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်ဂ် ‘ဒူရေ’ ရုပ်မသော့ (မတီကေတ် ဝါတ်ဂါတ်)လေဝ် နွံရ။ (သုခုမ-မဟာဘုတ်ရုပ်) (၉၀၀)
- ၄။ ‘သန္တိကေ’ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (ဩဠာရိက မဟာ ဘုတ်ရုပ်) (၉၀၁)
- ၁။ ဩ’ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသွအာရီ မဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မ္မဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒ်ခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘သနိဒဿန’ရုပ်မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ် ညာတ်(ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (သနိဒဿန-ကမ္မဇရုပ်မတွံဂး ရူပါရီ) (၉၀၂)
- ၂။ ‘အနိဒဿန’ ရုပ်ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (အနိ ဒဿန-ကမ္မဇရုပ်) (၉၀၃)
- ၃။ ဩ’အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မ္မဲ (နွံရ) (ရုပ်ဟံသေင်ကိုခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချေံမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် မ္မဲကို ‘သနိဒဿန’ ရုပ်မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ (ပွမညာတ်) ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ်လေဝ် နွံရ။ (သနိဒဿန-တိဇရုပ်) (၉၀၄)
- ၄။ ‘အနိဒဿန’ရုပ် ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (အနိ ဒဿန-တိဇရုပ်) (၉၀၅)
- ၁။ ဩ’ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသွအာရီ မဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မ္မဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒ်ခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘သပ္ပဋိယ’ရုပ်မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ် ချီလျတ် (ပွမချီလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၀၆)
- ၂။ ‘အပ္ပဋိယ’ရုပ် ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်မချီလျတ် (ပွမချီလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ- သုခုမရုပ်)။ (၉၀၇)

- ၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်ဟံသောင်ကိုခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချေဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘သပ္ပဋိဃ’ရုပ် မဒိဋ္ဌိဟာန်ကျောံ ဒဒိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (အနုပါဒိဏ္ဏသပ္ပဋိဃရုပ် မတွံး ရူပ, သဒ္ဓ, ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗ) (၉၀၈)
- ၄။ ‘အပ္ပဋိဃ’ရုပ် ဟံဒိဋ္ဌိဟာန်ကျောံ ဒဒိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)လေဝ် နွံရ။ (အနုပါဒိဏ္ဏ-အပ္ပဋိဃရုပ်) (၉၀၉)
- ၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒိဋ္ဌိခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘မဟာဘုတ်’ ရုပ်မပြာကဋ်လဲလဲလေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-မဟာဘုတ်)။ (၉၁၀)
- ၂။ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသောင်ကို မပြာကဋ်လဲလဲလေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-ဥပါဒါရုပ်)(၉၁၁)
- ၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်ဟံသောင်ကိုခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချေဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘မဟာဘုတ်’ရုပ်မပြာကဋ်လဲလဲလေဝ် နွံရ။ (တိဇ-မဟာဘုတ်) (၉၁၂)
- ၄။ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသောင်ကို မပြာကဋ်လဲလဲလေဝ် နွံရ။ (တိဇ-ဥပါဒါရုပ်)(၉၁၃)
- ၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒိဋ္ဌိခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘ဩဠာရိက’ရုပ်မကြိုင်မျိုဟ်လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၁၄)
- ၂။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ချောတ်လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-သုခုမရုပ်) (၉၁၅)
- ၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်ဟံသောင်ကိုခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချေဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘ဩဠာရိက’ရုပ် မကြိုင်မျိုဟ်လေဝ် နွံရ။ (တိဇ- ဩဠာရိကရုပ်) (၉၁၆)
- ၄။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ချောတ်လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-သုခုမရုပ်) (၉၁၇)
- ၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် (ကမ္မဇရုပ်) မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒိဋ္ဌိခရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ်

မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်။ ရုပ်ဂ် ‘ဒူရေ’ရုပ်မသေ့ဘဲ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်) လေဝ်နွံရ။ (ကမ္မဇ-သုခုမရုပ်) (၉၁၈)

၂။ ‘သန္တိကေ’ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-သြဠာရိကရုပ်) (၉၁၉)

၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)မွဲ (နွံရ) (ရုပ်ဟံသေင်ကိုဓရ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်)။ ရုပ်ဂ် ‘ဒူရေ’ရုပ် မသေ့ဘဲ (မတီကေတ် ဝါတ်ဂါတ်) လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-သုခုမရုပ်) (၉၂၀)

၄။ ‘သန္တိကေ’ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-သြဠာရိကရုပ်) (၉၂၁)

၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသွအာရီ စောဲလံာ်လေဝ် မဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒ်ဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလံာ် ဗွဲမလောန်မွဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ်ချဲဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်ကို ဒ်ဒတဲမြမောပ် (အာရီ)ဥပါဒါနိဂ်)။ ရုပ်ဂ် ‘သနိဒဿန’ ရုပ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ပ် ညာတ်(ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-ရူပါရီ) (၉၂၂)

၂။ ‘အနိဒဿန’ရုပ်ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇရုပ် မသအာင်အာနူရူပါရီ) (၉၂၃)

၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒ်တဲ ဒ်ဒတဲမြမောပ် (အာရီ) ဒဒက်တ် ကိုဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလံာ် ဗွဲမလောန်မွဲ (နွံရ) (ရုပ် မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ် မဒ်ဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိ ဂမ္ဘိုင်)။ ရုပ်ဂ် ‘သနိဒဿန’ ရုပ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-ရူပါရီ) (၉၂၄)

၄။ ‘အနိဒဿန’ရုပ် ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်)လေဝ် နွံရ။ (တိဇရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူရူပါရီ) (၉၂၅)

၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ’ရုပ် မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသွအာရီ စောဲလံာ်လေဝ် မဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒ်ဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလံာ် ဗွဲမလောန်မွဲ (နွံရ) (ရုပ်မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ်ချဲဒမိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်ကို ဒ်ဒတဲ

မြမောင် (အာရုံ)ဥပါဒါနိက္ခိ။ ရုပ်ဂ္ဂံ ‘သပ္ပဋိဃ’ရုပ်မဒ္ဓိမ္မဟာနိက္ခေ အဒ္ဓိမလေဝိဒ္ဓိလျှတ် (ပွမဒ္ဓိလျှတ်)လေဝိ န္တရ။ (ကမ္မဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၂၆)

၂။ ‘အပ္ပဋိဃ’ရုပ် ဟံဒ္ဓိမ္မဟာနိက္ခေ အဒ္ဓိမလေဝိဒ္ဓိလျှတ် (ပွမဒ္ဓိလျှတ်)လေဝိ န္တရ။ (ကမ္မဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၂၇)

၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိဃ’ရုပ် မိနိကမ် မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝိပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရုံ မဟဂပ်ဝိစောလံဂိုင်ကေတိ (နဒဒ္ဓိဖုံ)ဒ်တဲ (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်) ဒ်ဒတဲ မြမောင် (အာရုံ) ဒဒကိတ်ကိဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝိစောလံ ဗွဲမလောန်ဟေင်မ္မ န္တရ။ (ရုပ်မဒ္ဓိဖုံ ဒဒကိတ်ကိကမ် ညေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်ဟံသေင်, ဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရုံ)ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်)။ ရုပ်ဂ္ဂံ ‘သပ္ပဋိဃ’ရုပ် မဒ္ဓိမ္မဟာနိက္ခေ အဒ္ဓိ မလေဝိဒ္ဓိလျှတ်ကိရ။ (တိဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၂၈)

၄။ ‘အပ္ပဋိဃ’ရုပ် ဟံဒ္ဓိမ္မဟာနိက္ခေ အဒ္ဓိမလေဝိဒ္ဓိလျှတ် (ပွမဒ္ဓိလျှတ်)လေဝိ န္တရ။ (တိဇ-သုခုမရုပ်) (၉၂၉)

၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိဃ’ရုပ် မိနိကမ်မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝိပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မ အာရုံ စောလံလေဝိ မဂပ်ဝိစောလံဂိုင်ကေတိ (နဒဒ္ဓိဖုံ)ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒ်ဒတဲ မြမောင်(အာရုံ) ဒဒကိတ်ကိဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝိစောလံ ဗွဲမလောန်မ္မ (န္တရ) (ရုပ်မဒ္ဓိဖုံ ဒဒကိတ်ကိကမ်ညေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်ကိ ဒ်ဒတဲမြမောင် (အာရုံ)ဥပါဒါနိက္ခိ)။ ရုပ်ဂ္ဂံ ‘မဟာဘူတ’ရုပ် မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ န္တရ။ (ကမ္မဇ-မဟာဘူတရုပ်) (၉၃၀)

၂။ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသေင်ကိမပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ န္တရ။ (ကမ္မဇ-ဥပါဒါရုပ်) (၉၃၁)

၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိဃ’ရုပ် မိနိကမ် မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝိပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရုံ မဟဂပ်ဝိစောလံဂိုင်ကေတိ (နဒဒ္ဓိဖုံ)ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်တဲ) ဒ်ဒတဲ မြမောင် (အာရုံ) ဒဒကိတ်ကိဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝိစောလံ ဗွဲမလောန်ဟေင်မ္မ န္တရ။ (ရုပ်မဒ္ဓိဖုံ ဒဒကိတ်ကိကမ် ညေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်ဟံသေင်, ဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရုံ)ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်)။ ရုပ်ဂ္ဂံ ‘မဟာဘူတ’ရုပ် မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ န္တရ။ (တိဇ-မဟာဘူတရုပ်) (၉၃၂)

၄။ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ်ဟံသေင်ကိ မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ န္တရ။ (တိဇ-ဥပါဒါရုပ်) (၉၃၃)

၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိဃ’ရုပ် မိနိကမ် မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝိပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရုံ စောလံလေဝိ မဂပ်ဝိစောလံဂိုင်ကေတိ (နဒဒ္ဓိဖုံ)ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ) ဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရုံ) ဒဒကိတ်ကိဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝိစောလံ ဗွဲမလောန်မ္မ (န္တရ) (ရုပ်မဒ္ဓိဖုံ ဒဒကိတ်ကိကမ် ညေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မအာဂတပူတရ်ကိ ဒ်ဒတဲ

မြမောင် (အာရုံ)ဥပါဒါနိက္ခိ။ ရုပ်ဂ္ဂံ ‘ဩဠာရိက’ ရုပ်မကြိုင်မှိုဟ်လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-သုခုမရုပ်) (၉၃၄)

၂။ ‘သုခုမ’ ရုပ်မချီန်ချောတ်လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-သုခုမရုပ်)။ (၉၃၅)

၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရုပ် မိနိကမ် မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂိုဏ် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရုံ မဟဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒိတု (ဒိကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်တု) ဒိဒတု မြမောင် (အာရုံ) ဒဒက်တက်ကိုခရ်ဥပါဒါနိဂ္ဂိုဏ် မလေပ်စောဲလံာ် ဗွဲမလောန်ဟေင်မွဲ နွံရ။ ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရုပ်ဂ္ဂံ ‘ဩဠာရိက’ ရုပ်မကြိုင်မှိုဟ်လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၃၆)

၄။ ‘သုခုမ’ ရုပ်မချီန်ချောတ်လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-သုခုမရုပ်) (၉၃၇)

၁။ ဩ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရုပ် မိနိကမ် မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂိုဏ် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသ္မ အာရုံ စောဲလံာ်လေဝ် မဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒိတု (ဒိကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်တု) ဒိဒတု မြမောင်(အာရုံ) ဒဒက်တက်ကိုခရ်ဥပါဒါနိဂ္ဂိုဏ် မလေပ်စောဲလံာ် ဗွဲမလောန်မွဲ (နွံရ)။ ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရုပ်ဂ္ဂံ ‘ဒူရေ’ ရုပ်မသေ့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)လေဝ် နွံရ။ (ကမ္မဇ-သုခုမရုပ်) (၉၃၈)

၂။ ‘သန္တိကေ’ ရုပ်မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ ကမ္မဇ-ဩဠာရိကရုပ် (၉၃၉)

၃။ ဩ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရုပ် မိနိကမ် မိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂိုဏ် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံ မသ္မအာရုံ မဟဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒိဋ္ဌိ)ဒိတု (ဒိကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်တု) ဒိဒတု မြမောင် (အာရုံ) ဒဒက်တက်ကိုခရ်ဥပါဒါနိဂ္ဂိုဏ် မလေပ်စောဲလံာ် ဗွဲမလောန်ဟေင်မွဲ နွံရ။ ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရုပ်ဂ္ဂံ ‘ဒူရေ’ရုပ်မသေ့ မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-သုခုမရုပ်) (၉၄၀)

၄။ ‘သန္တိကေ’ ရုပ်မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (တိဇ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၄၁)

၁။ ဩ‘သပ္ပဋိယ’ ရုပ်မဒိဋ္ဌိဟာန်ကောံ ဒဒိမလေပ်ဒီလျတ် (ပုမဒီလျတ်)မွဲ (နွံရ)။ ‘သပ္ပဋိယ’ ရုပ်ဂ္ဂံ ရုပ်ဝံယျု‘ဣန္ဒြိယ’ ပုမဝံအလိုအသီလေဝ် နွံရ။ (ဣန္ဒြိယ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၄၂)

၂။ ‘န ဣန္ဒြိယ’ ရုပ် ဟံဝံယျု‘ဣန္ဒြိယ’ ပုမဝံအလိုအသီလေဝ် နွံရ။ (အနိန္ဒြိယ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၄၃)

၃။ ဩ‘အပ္ပဋိယ’ရုပ် ဟံဒိဋ္ဌိဟာန်ကောံ ဒဒိမလေပ်ဒီလျတ် (ပုမဒီလျတ်)မွဲ (နွံရ)။ ‘အပ္ပဋိယ’ ရုပ်ဂ္ဂံ ရုပ်ဝံယျု‘ဣန္ဒြိယ’ ပုမဝံအလိုအသီလေဝ် နွံရ။ (ဣန္ဒြိယ-သုခုမရုပ်) (၉၄၄)

၄။ ‘န ဣန္ဒြိယ’ရုပ် ဟံဝံယျု‘ဣန္ဒြိယ’ပုမဝံအလိုအသီလေဝ် နွံရ။ (အနိန္ဒြိယ-သုခုမရုပ်) (၉၄၅)

- ၁။ ဩ‘သပ္ပဋိယ’ ရုပ်မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ဒဒ္ဒိမလေဝိဒ္ဓိလျာတ် (ပွမဒ္ဓိလျာတ်)မ္ပဲ (နွံရ)၊ (သပ္ပဋိယ) ရုပ်ဂှ် ‘မဟာဘုတ်’ ရုပ်မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ နွံရ။ (မဟာဘူတ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၄၆)
- ၂။ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသေင်ကို မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ နွံရ။ (ဥပါဒါ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၄၇)
- ၃။ ဩ‘အပ္ပဋိယ’ရုပ် ဟံဒ္ဒိမ္မဟာန်ကော ဒဒ္ဒိမလေဝိဒ္ဓိလျာတ် (ပွမဒ္ဓိလျာတ်)မ္ပဲ (နွံရ)၊ ‘အပ္ပဋိယ’ ရုပ်ဂှ် ‘မဟာဘုတ်’ရုပ် မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ နွံရ။ (မဟာဘူတ-သုခုမရုပ်) (အာပေါဓာတ်) (၉၄၈)
- ၄။ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသေင်ကို မပြာကဋ်လဲလဲလေဝိ နွံရ။ (ဥပါဒါ-သုခုမရုပ်)(၉၄၉)
- ၁။ ဩရုပ်မဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီမ္ပဲ (နွံရ)၊ ရုပ်မဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီဂှ် ‘ဩဠာရိက’ရုပ် မကြိုင်မှိုဟ်လေဝိ နွံရ။ (ဣန္ဒြိယ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၅၀)
- ၂။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ချောတ်လေဝိ နွံရ။ (ဣန္ဒြိယ-သုခုမရုပ်)။ (၉၅၁)
- ၃။ ဩရုပ်ဟံဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီမ္ပဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဟံဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီဂှ် ‘ဩဠာရိက’ ရုပ်မကြိုင်မှိုဟ်လေဝိ နွံရ။ (အနိန္ဒြိယ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၅၂)
- ၄။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ချောတ်လေဝိ နွံရ။ (အနိန္ဒြိယ-သုခုမရုပ်) (၉၅၃)
- ၁။ ဩရုပ်မဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီမ္ပဲ (နွံရ)၊ ရုပ်မဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီဂှ် ‘ဒူရေ’ ရုပ်မသော့ (မတိဝါတ်ဂါတ်)လေဝိ နွံရ။ (ဣန္ဒြိယ-သုခုမရုပ်) (၉၅၄)
- ၂။ ‘သန္တိကေ’ ရုပ်မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လော့သွာ)လေဝိ နွံရ။ (ဣန္ဒြိယ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၅၅)
- ၃။ ဩရုပ်ဟံဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီမ္ပဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဟံဂ္ဂံယျ ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂံအလိုအသီဂှ် ‘ဒူရေ’ ရုပ်မသော့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)လေဝိ နွံရ။ (အနိန္ဒြိယ-သုခုမရုပ်) (၉၅၆)
- ၄။ ‘သန္တိကေ’ ရုပ်မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)လေဝိ နွံရ။ (အနိန္ဒြိယ-ဩဠာရိက) (၉၅၇)
- ၁။ ဩ‘မဟာဘုတ်’ ရုပ်မပြာကဋ်လဲလဲလဲ (နွံရ)၊ ‘မဟာဘုတ်’ရုပ် မပြာကဋ်လဲလဲလဲဂှ် ‘ဩဠာရိက’ရုပ် မကြိုင်မှိုဟ်လေဝိ နွံရ။ (မဟာဘူတ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၅၈)
- ၂။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ချောတ်လေဝိ နွံရ။ (မဟာဘူတ-သုခုမရုပ်) (အာပေါဓာတ်) (၉၅၉)
- ၃။ ဩရုပ်ဟံဂ္ဂံယျ ‘မဟာဘုတ်’မပြာကဋ်လဲလဲလဲ (နွံရ)၊ ရုပ်ဟံဂ္ဂံယျ ‘မဟာဘုတ်’ မပြာကဋ်လဲလဲလဲဂှ် ‘ဩဠာရိက’ရုပ် မကြိုင်မှိုဟ်လေဝိ နွံရ။ (ဥပါဒါ-ဩဠာရိက)ရုပ် (၉၆၀)
- ၄။ ‘သုခုမ’ရုပ် မချိုန်ချောတ်လေဝိ နွံရ။ (ဥပါဒါ-သုခုမရုပ်) (၉၆၁)

- ၁။ ဩ‘မဟာဘုတ်’ ရုပ်မပြာကဋ်လွဲလးမွဲ (နွံရ)၊ ‘မဟာဘုတ်’ရုပ် မပြာကဋ်လွဲလးဂ် ‘ဒူရေ’ ရုပ်မသေ့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)လေဝ် နွံရ။ (မဟာဘူတ-သုခုမရုပ်) (အာပေါဓာတ်)။ (၉၆၂)
- ၂။ ‘သန္တိကေ’ ရုပ် မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (မဟာဘူတ-ဩဠာရိကရုပ်) (၉၆၃)
- ၃။ ဩ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသေင်ကိုမပြာကဋ်လွဲလးမွဲ (နွံရ)၊ ‘န မဟာဘူတ’ရုပ် ဟံသေင်ကိုမပြာကဋ်လွဲလးဂ် ‘ဒူရေ’ရုပ်မသေ့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)လေဝ် နွံရ။ (ဥပါဒါ-သုခုမရုပ်) (၉၆၄)
- ၄။ ‘သန္တိကေ’ရုပ်မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)လေဝ် နွံရ။ (ဥပါဒါ-ဩဠာရိကရုပ်)။ (၉၆၅)
- ၁။ ‘ဒိဋ္ဌ’ ရုပ်မဂပ်ဝ်ညာတ်ဂ် နွံရ။ (ရူပါရီ) (၉၆၆)
- ၂။ ‘သုတ’ ရုပ်မဂပ်ဝ်မိင်ဂ် နွံရ။ (သဒ္ဓါရီ) (၉၆၆)
- ၃။ ‘မုတ’ ရုပ်မဂပ်ဝ်တီကေတ် (နကိုဃာန, ဇိဝါ, ကာယဝိညာဏ်)ဂ် နွံရ။ (ဂန္ဓာရီ, ရသာရီ, ဟေဋ္ဌဗ္ဗာရီ) (၉၆၆)
- ၄။ ‘ဝိညာတ’ ရုပ်မဂပ်ဝ်တီကေတ် (နကိုစိုတ်)ဂ် နွံရ။ (ရုပ်အိုတ်သို) (၉၆၆)

ရံပ္ပံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ ပန်ဂကောံ (ပန်ဗွပ်) မဒ်ရ။

‘စတုက္က’ ပွမဟိုတုံ ဗွဲအစောံ ပန်သွက် ပန်ဂကူ တဲဆဝံရ။

‘ပဉ္စက’ ပွမဟိုတုံ ဗွဲအစောံမသုန်ဂကူ မသုန်ရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ် မသုန်ဂကောံ (မသုန်ဗွပ်)တုန်—
၅၈၇။ (၁) ‘ပထဝီဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး တိဂ် (နွံရ)။ (၉၆၇)

- (၂) ‘အာပေါဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ညှိဂ် (နွံရ)။ (၉၆၈)
- (၃) ‘တေဇောဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ပွတ်ဂ် (နွံရ)။ (၉၆၉)
- (၄) ‘ဝါယောဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ကျာဂ် (နွံရ)။ (၉၇၀)
- (၅) ‘ဥပါဒါ’ရုပ် မလေဝ်နိဿယ်ကို သဘာဝဓာတ် ပန်ပြကာဂ် (နွံရ)။ (၉၇၁)

ရံပ္ပံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ မသုန်ဂကောံ (မသုန်ဗွပ်) မဒ်ရ။

ပဉ္စက’ ပွမဟိုတုံ ဗွဲအစောံ မသုန်သွက် မသုန်ဂကူ တဲဆဝံရ။

‘ဆက္က’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောတြိဂကူ တြံရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစော တြိဂကောံ (တြိပ္ပင်)တုန်—

၅၈၈။ (၁) ‘စက္ခုဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရူပါရုံ) (၉၇၂)

(၂) ‘သောတဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုသောတဝိညာဏ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရုံ) (၉၇၂)

(၃) ‘ယာနဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ်နကိုယာနဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ဂန္ဓာရုံ) (၉၇၂)

(၄) ‘ဇိဝှိဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုဇိဝှိဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရသာရုံ) (၉၇၂)

(၅) ‘ကာယဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုကာယဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ဖောဠဗ္ဗာရုံ) (၉၇၂)

(၆) ‘မနောဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုမနောဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရုပ်အိုတ်သို) (၉၇၂)

ရံပ္ပံ ဂ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစော တြိဂကောံ (တြိပ္ပင်) မဒ်ရ။

‘ဆက္က’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစော တြိသွက် တြိဂကူ တဲဆဝံရ။

‘သတ္တက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောထင်္ဂဂကူ ထင်္ဂရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစော ထင်္ဂဂကောံ (ထင်္ဂပ္ပင်)တုန်—

၅၈၉။ (၁) ‘စက္ခုဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရူပါရုံ) (၉၇၃)

(၂) ‘သောတဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုသောတဝိညာဏ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရုံ) (၉၇၃)

(၃) ‘ယာနဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ်နကိုယာနဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ဂန္ဓာရုံ) (၉၇၃)

(၄) ‘ဇိဝှိဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုဇိဝှိဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရသာရုံ) (၉၇၃)

(၅) ‘ကာယဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကိုကာယဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ဖောဠဗ္ဗာရုံ) (၉၇၃)

(၆) ‘မနောဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကို‘မနောဓာတ်’ သတ်အယာံမာတ်မတီကောတ် (ပဉ္စာရုံ) (နွံရ)။ (အာရိမသုန်ပြကာ မပတမ်ကိုရူပါရုံ) (၉၇၃)

(၇) ‘မနောဝိညာဏဓာတုဝိညေယျ’ ရုပ်မဂ်ဝ်တီကောတ် နကို‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သတ် ပွမတီကောတ်ဗွဲတွင် (အာရိတြိပြကာအိုတ်သို) (ရုပ်အိုတ်သို) (၉၇၃)

ရံပ္ပံ ဂ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစော ထင်္ဂဂကောံ (ထင်္ဂပ္ပင်) မဒ်ရ။

‘သတ္တက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစော ထင်္ဂသွက် ထင်္ဂဂကူ တဲဆဝံရ။

‘အဋ္ဌက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံဒစာံဂကူ ဒစာံရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ် ဗွဲအစောံ ဒစာံဂကောံ (ဒစာံဗွင်)တုန့်—

၅၉၀။ (၁) ‘စက္ခုဝိညေယျ’ ရုပ်မဂင်္ဂတိကောတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရူပါရုံ) (၉၇၄)

- (၂) ‘သောတဝိညေယျ’ ရုပ်မဂင်္ဂတိကောတ် နကိုသောတဝိညာဏ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရုံ) (၉၇၄)
- (၃) ‘ဃာနဝိညေယျ’ ရုပ်မဂင်္ဂတိကောတ်နကိုဃာနဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ဂန္ဓာရုံ) (၉၇၄)
- (၄) ‘ဇိဝှိဝိညေယျ’ ရုပ်မဂင်္ဂတိကောတ် နကိုဇိဝှိဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ရသာရုံ) (၉၇၄)
- (၅) ‘သုခသမ္မဿ’ ရုပ်မုံကိုတွတ်ဒွံ မဒ်တသိုဒ်မတွံဂး ‘ကာယဝိညေယျ’ မဂင်္ဂတိကောတ် နကိုကာယဝိညာဏ် (နွံရ)။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ မထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်) (၉၇၄)
- (၆) ‘ဒုက္ခသမ္မဿ’ ရုပ်မုံကိုတွတ်ဒွံ မဒ်ဒဒ်ခိန် (နွံရ)။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်) (၉၇၄)
- (၇) ‘မနောဓာတုဝိညေယျ’ ရုပ်မဂင်္ဂတိကောတ် နကို‘မနောဓာတ်’ သာ်အယာံမာတ် မတိကောတ်(ပဉ္စာရုံ) (အာရုံမသုန်ပြကာ မပ္ပင်ကိုရူပါရုံ) (၉၇၄)
- (၈) ‘မနောဝိညာဏဓာတုဝိညေယျ’ ရုပ်မဂင်္ဂတိကောတ် နကို‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သာ်ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင် (အာရုံတြုပြကာအိုတ်သို) (ရုပ်အိုတ်သို) (၉၇၄)

ရဲပွံ ဂင်္ဂရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ ဒစာံဂကောံ (ဒစာံဗွင်) မဒ်ရ။

‘အဋ္ဌက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံ ဒွံသွက် ဒွံဂကူ တဲဆဝံရ။

‘နဝက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံဒစိတ်တိဂကူ ဒစိတ်တိရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ ဒစိတ်ဂကောံ (ဒစိတ်ဗွင်)တုန့်—

၅၉၁။ (၁) ရုပ်မဝံယျ ‘စက္ခုနန္ဒိ’ လျှင်မတ် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ် (နွံရ)။ (စက္ခုပသာဒ) (၉၇၅)

- ၂။ ရုပ်မဝံယျ ‘သောတိနန္ဒိ’ လျှင်ကတောင် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမမိင် (နွံရ)။ (သောတပသာဒ)။ (၉၇၆)
- ၃။ ရုပ်မဝံယျ ‘ဃာနိနန္ဒိ’ လျှင်မတ် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသျှိုက် (နွံရ)။ (ဃာနပသာဒ) (၉၇၆)
- ၄။ ရုပ်မဝံယျ ‘ဇိဝှိနန္ဒိ’ လျှင်လတ် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန် (နွံရ)။ (ဇိဝှိပသာဒ) (၉၇၆)
- ၅။ ရုပ်မဝံယျ ‘ကာယိနန္ဒိ’ လျှင်ဇကု ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက် (နွံရ)။ (ကာယပသာဒ) (၉၇၆)

- ၆။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်ဗြ(မွေ့)ဂ် (နွံရ)။ (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်) (၉၇၆)
- ၇။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်တြျ(တုက်)ဂ် (နွံရ)။ (ပုရိသဘာဝရုပ်) (၉၇၆)
- ၈။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ အာယုက်မဂ္ဂင်ဂ် (နွံရ)။ (ဇီဝိတရုပ်) (၉၇၆)
- ၉။ ဩရုပ်ဟံဂ္ဂယျူဣန္ဒြိယ (နွံရ)။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအောင်အာနုဣန္ဒြိယရုပ်ဒွာံပြကာ) (၉၇၇)

ရံဂ္ဂ ဂပ်ဝ်ရိဟ်လ္လိဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံဒစိတ်ဂကောံ (ဒစိတ်ဗွပ်) မဒ်ရ။

‘နဝက’ ပွမဟိုတ်တံ ဗွဲအစောံ ဒစိတ်သွက် ဒစိတ်ဂကူ တဲဆဝံရ။

‘ဒသက’ ပွမဟိုတ်တံ ဗွဲအစောံစိုဂကူ စိုရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိဟ်လ္လိဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ စိုဂကောံ (စိုဗွပ်)တုန်—

၅၉၂။ (၁) ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘စက္ခုန္ဒြိယ’ လျှင်မတ် ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ဂ် (နွံရ)။ (စက္ခုပသာဒ) (၉၇၈)

၂။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘သောတိန္ဒြိယ’ လျှင်ကတောင် ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမမိင်ဂ် (နွံရ)။ (သောတပသာဒ)။ (၉၇၉)

၃။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ဃာနိန္ဒြိယ’ လျှင်မုဟ် ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသျှဂ် (နွံရ)။ (ဃာနပသာဒ) (၉၇၉)

၄။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ဇိဝိန္ဒြိယ’ လျှင်လတ် ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်ဂ် (နွံရ)။ (ဇိဝိပသာဒ) (၉၇၉)

၅။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ကာယိန္ဒြိယ’ လျှင်ဇေယျ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်ဂ် (နွံရ)။ (ကာယပသာဒ) (၉၇၉)

၆။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်ဗြ(မွေ့)ဂ် (နွံရ)။ (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်) (၉၇၉)

၇။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်တြျ(တုက်)ဂ် (နွံရ)။ (ပုရိသဘာဝရုပ်) (၉၇၉)

၈။ ရုပ်မဂ္ဂယျူ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ အာယုက်မဂ္ဂင်ဂ် (နွံရ)။ (ဇီဝိတရုပ်) (ဇီဝိတရုပ်) (၉၇၉)

၉။ ‘သပ္ပဋိဃ’ရုပ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်) ဟံဂ္ဂယျူဣန္ဒြိယ (နွံရ)။ (ဝိသယရုပ် ထပ်သတ်) (၉၈၀)

၁၀။ ‘အပ္ပဋိဃ’ရုပ် ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကျော် ဒဒ်မလေပ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်) ဟံဝံယုဏ္ဏန္တိ (နွံရ)။ (သုခုမရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဘာဝရုပ် ဇီဝိတရုပ်) (၉၈၀)

ရဲဝံ ဂပ်ဝံရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ နှိဂကောံ (နှိဗွဲ) မဒ်ရ။

‘ဒသက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံ နှိသွက် နှိဂကူ တဲဆဝံကျာရ။

‘ဇြကာဒသက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံနှိမ္မဲဂကူ နှိမ္မဲရဲ

‘ရူပသင်္ဂဟ’ ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ နှိမ္မဲဂကောံ (နှိမ္မဲဗွဲ)တုန်—

၅၉၃။ (၁) ရုပ်မဝံယု ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် မဒ်အရာစိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (စက္ခယပသာဒ)။ (၉၈၂)

၂။ ရုပ်မဝံယု ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောပ် မဒ်အရာစိုတ်တိမိင်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (သောတပသာဒ) (၉၈၃)

၃။ ရုပ်မဝံယု ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် မဒ်အရာစိုတ်တိသ္မုကတိုဒ် (နွံရ)။ (ဃာနပသာဒ) (၉၈၃)

၄။ ရုပ်မဝံယု ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် မဒ်အရာစိုတ်တိကျာန်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (ဇိဝါပသာဒ) (၉၈၃)

၅။ ရုပ်မဝံယု ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု မဒ်အရာစိုတ် တိလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (ကာယပသာဒ) (၉၈၃)

၆။ ရုပ်မဝံယု ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (ရူပါရီ) (၉၈၃)

၇။ ရုပ်မဝံယု ‘သဒ္ဒါယတန’ရမ္ပာင် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်တိမိင်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (သဒ္ဒါရီ) (၉၈၃)

၈။ ရုပ်မဝံယု ‘ဂန္ဓာယတန’သ္မု မဒ်ဟိုတ် စိုတ်တိသ္မုကတိုဒ် (နွံရ)။ (ဂန္ဓာရီ) (၉၈၃)

၉။ ရုပ်မဝံယု ‘ရသာယတန’ရ်သာ မဒ်ဟိုတ်စိုတ်တိကျာန်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (ရသာရီ)(၉၈၃)

၁၀။ ရုပ်မဝံယု ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’လုက်စုက် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်တိလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) (၉၈၃)

၁၁။ ဩ ‘အနိဒဿန’ ရုပ်ဟံမ္မဲကိုဒဒ်မလေပ်လုက်စုက် (ပွမလုက်စုက်) ဟံမ္မဲကို ဒဒ်မဂပ်ဝံ ညာတ်(ပွမညာတ်) မတို့လုပ် ပွဲဓမ္မာယတန (နွံရ)။ (သုခုမရုပ် မဒ်အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ) (၉၈၄)

ရဲဝံ ဂပ်ဝံရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံနှိမ္မဲဂကောံ (နှိမ္မဲဗွဲ) မဒ်ရ။

‘ဇြကာဒသက’ ပွမဟိုတွံ ဗွဲအစောံ နှိသွက် နှိမ္မဲဂကူ တဲဆဝံရ။

ကျိပ်မာတိကာ တဲဆဝံရ။

‘ရူပဝိဘတ္တိ’ ပွမပါပရအ်ရပ် ‘ဇြကကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးမွဲတြး မွဲမွဲဂကူ

ဇြကက ၅၉၄။ ရုပ်အိုတ်သိုက်—

- ‘နဟေတုမေဝ’ ဟံဂွံယု၊ ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ဟောင်ရ။
 ‘ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တမေဝ’ ဟံစိုန်သကို ကောံဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ဟောင်ရ။
 ‘သပ္ပစ္စယမေဝ’ ကတိုဒ်မွဲဟာန်ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် (ဟိုတ်နူခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မတွံးကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)ဟောင်ရ။
 ‘သင်္ခတမေဝ’ မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံး (ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ပံင်ကောံတဲမဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ရ။
 ‘ရူပမေဝ’ လေပ်ဖံက်ပုန်ဂတး ဟိုတ်နူဟိုတ်မစေ့စးဂမ္တိုင်ဟောင်ရ။
 ‘လောကိယမေဝ’ တို့လုပ် ပွဲလောက(မတွံး ဥပါဒါနက္ခန္ဓ)ဟောင်ရ။
 ‘သာသဝမေဝ’ ဒ်အာရို ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိ မောဟ မလေပ်ဇွောင်လုပ်မံင် ပွဲသန္တာန်သတ်ဂမ္တိုင် မလေပ်ကတိပဒ်ကိုဒ်ဒိခိဝံဋ်သံသာ မဂိုင်သော့ဟောင်ရ။
 ‘သညောဇနိယမေဝ’ ဒ်အာရိုသံယောဇနိဂမ္တိုင် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ပွဲဒ်ဒိခိဝံဋ်ဟောင်ရ။
 ‘ဂန္ထနိယမေဝ’ ဒ်အာရိုဂန္ထဂမ္တိုင် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ပွဲဒ်ဒိခိဝံဋ်ဟောင်ရ။
 ‘ဩဃနိယမေဝ’ ဒ်အာရိုဩဃဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုတို့ဗျိုက် ပွဲဒ်ဒိခိဝံဋ်ဟောင်ရ။
 ‘ယောဂနိယမေဝ’ ဒ်အာရိုယောဂဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုတို့ဗျိုက် ပွဲဒ်ဒိခိဝံဋ်ဟောင်ရ။
 ‘နီဝရဏိယမေဝ’ ဒ်အာရိုနီဝရဏဂမ္တိုင် မလေပ်ကွာတ်လဒ်ကောံ ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္တိုင်ဟောင်ရ။
 ‘ပရာမဋ္ဌမေဝ’ ဒ်အာရိုပရာမာသဂမ္တိုင် မလေပ်ဇွတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ ရံပွဲမွဲအရာဟံ့ဗိုန်ဂို ပိုန်ဟောင်ရ။
 ‘ဥပါဒါနိယမေဝ’ ဒ်အာရိုဥပါဒါနိဂမ္တိုင် မလေပ်စောဲလံာ် ဗွဲမသကာတ်ဟောင်ရ။
 ‘သံကိလေသိကမေဝ’ ဒ်အာရို ကိလေသဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် လေပ်ဗျိုဗျိုက် ရာန်သကိုတ်ဟောင်ရ။
 ‘အဗျာကတမေဝ’ ဒ်ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ပ်တွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟောင်ရ။
 ‘အနာရမ္မဏမေဝ’ ဟံမွဲကို ပွမသွအာရိုဟောင်ရ။
 ‘အစေတသိကမေဝ’ ဟံစိုန်သကို ပွဲစိုတ်ဟောင်ရ။
 ‘စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တမေဝ’ ဟံနွံရ် ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်ဟောင်ရ။

‘နေဝ ဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မဓမ္မမေဝ’ ဖိုဝိပက်(ဖိုဝ်)လေဝ်ဟံသေင် မွဲသဘ်ကတိုဗဒ်ကို ဝိပက်လေဝ် ဟံသေင်ရ။

‘အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကမေဝ’ မိန်ခရ်(ကိလေသ)ဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဟဂပ်ဝ်လေပ်ကိုကတ်ကတာန် မဟဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ်အိုတ် ဒ်တဲ ထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ်(ကိလေသ)ဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဟေင်ရ (ဟံစိုန်သကို ကောံကိလေသတဲ ဒ်အာရိုကိလေသ ဟေင်ရ)။

‘န သဝိတက္က သဝိစာရမေဝ’ ခရ်ဟံသေင်ကို ‘သဝိတက္ကသဝိစာရ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဒိတ်သပေါတ်ဟေင်ရ။

‘န အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တမေဝ’ ခရ်ဟံသေင်ကို ‘အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တ’ ဟံမွဲကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မှုံအယာ်မာတ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဒိတ်သပေါတ်ဟေင်ရ။

‘အဝိတက္က အဝိစာရမေဝ’ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်လေဝ်ဟံမွဲ ‘ဝိစာရ’ ပွမဒိတ်သပေါတ် လေဝ်ဟံမွဲဟေင်ရ။

‘န ပီတိသဟဂတမေဝ’ (ဟံစိုန်သကို ဟံနရ်) ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ပီတိ’ (စေတသိက်) ပွမချိုက်မှိုက်ဟေင်ရ။

‘န သုခသဟဂတမေဝ’ (ဟံစိုန်သကို ဟံနရ်) ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် ဟေင်ရ။

‘န ဥပေက္ခာသဟဂတမေဝ’ (ဟံစိုန်သကို ဟံနရ်) ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမ သေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဟေင်ရ။

‘နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗမေဝ’ ဂပ်ဝ်ပါကောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် လေဝ်ဟံသေင် ဂပ်ဝ်ပါကောံ နကိုမဂ်လတူပိလေဝ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။

‘နေဝ ဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကမေဝ’ မှုံကိုဟိုတ် မဂပ်ဝ်ပါကောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လေဝ်ဟံသေင် မှုံကိုဟိုတ်မဂပ်ဝ်ပါကောံ နကိုမဂ်လတူပိလေဝ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။

‘နေဝ အာစယဂါမိ န အပစယဂါမိမေဝ’ ဟိုတ်မအာစိုပ်စုတိ ပဋိသန္ဓိလေဝ်ဟံသေင် ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်လေဝ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။

‘နေဝသေက္ခ နာသေက္ခမေဝ’ ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ထပ်ပြကာဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံသေင် ဂြပ်ပူဂိုလ် ‘အသေက္ခ’ တုအရှန်လေဝ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။

‘ပရိတ္တမေဝ’ ခရ်(ပရိတ္တ) မှုံကိုအာနုဘ် မအောန်ဟေင်ရ။

‘ကာမာဝစရမေဝ’ ခရ်ကာမာဝစရ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာဝတဲ မဒ်ဟေင်ရ။

‘န ရူပါဝစရမေဝ’ ခရ်ဟံသေင်ကို ရူပါဝစရ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပာဝတဲ မကတိုဒ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။

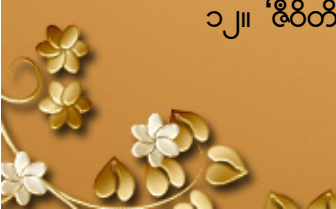

‘န အရူပါဝစရမေဝ’ ဟံသေင်ကို ဓရ်အရူပါဝစရ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ
မကတိုဒ်ဟေင်ရ။
 ‘ပရိပန္နမေဝ’ တို့လုပ် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်ဟေင်ရ။
 ‘နော အပရိယာပန္နမေဝ’ ဟံတို့လုပ် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။
 ‘အနိယတမေဝ’ ပွမကိုဖို ဟံဗိုန် ပွဲမသက္ကာခြာ စုတိကို ပွဲမသက္ကာခြာ ကေုကိုဟေင်ရ။
 ‘အနိယျာနိကမေဝ’ ဓရ်ဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူဒဒိမ်ဝဋ် ဟံသေင်ဟေင်ရ။
 ‘ဥပ္ပန္နိ ဆဟိ ဝိညာဏေဟိ ဝိညေယျမေဝ’ ‘ဝိညာဏ်’တြ်ပြကာဂမ္ဘိုင် ပွမတိကေတ်
ဗွဲတေင် ဂပ်ဝတိကေတ် ရုပ်မဒ် ယောမကတိုဒ်ဟေင်ရ။
 ‘အနိစ္စမေဝ’ (ကြနကတိုဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တံရ) ဟံဗိုန်ဟေင်ရ။
 ‘ဧရာဘိဘူတမေဝ’ ‘ဧရာ’ ပွမဗျူ ယောင်ယာအိုဟ်တြမ်ဂ် မဂပ်ဝလေိုဍိုဍိုက်ဟေင်ရ။
 (သေုဝ်ရံင်ပိုဒ်-စုတ်-၅၈၄ ညိ)။

ရံဝံ ပွမရိဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ မွဲဂကောံ (မွဲဗွတ်) မဒ်ရ။
 ‘ဗြကကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေး ဗွဲတြး မွဲမွဲ တဲဆဝံရ။

‘ဒုကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေး ဗွဲတြး ဓါဓါဂကူ
‘ဥပါဒါဘာဇနီယ’ ပွမပါပရဒ် ဥပါဒါရုပ်

- ဥပါဒါရုပ်** ၅၉၅။ ‘ဥပါဒါ’ရုပ် နိဿယံတဲ မကတိုဒ်မွဲးဂ် ညးဇေုဂ်ရော?
- ၁။ ‘စက္ခာယတန’ ရုပ်လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ်။
 - ၂။ ‘သောတာယတန’ ရုပ်လျှင်ကတောင် နှိအရာစိုတ်တိမိင်ကတိုဒ်။
 - ၃။ ‘ဃာနာယတန’ ရုပ်လျှင်မုဟ် နှိအရာစိုတ်တိသုဏ္ဍကတိုဒ်။
 - ၄။ ‘ဇိဝှိယတန’ ရုပ်လျှင်လတ် နှိအရာစိုတ်တိကွာန်ကတိုဒ်။
 - ၅။ ‘ကာယာယတန’ ရုပ်လျှင်ဧကု နှိအရာစိုတ်တိလုက်စုက်ကတိုဒ်။
 - ၆။ ‘ရူပါယတန’ ရုပ်(ရူပါရီ)သ် နှိဟိုတ်စိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ်။
 - ၇။ ‘သဒ္ဒါယတန’ ရုပ်(သဒ္ဒါရီ)ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်တိမိင်ကတိုဒ်။
 - ၈။ ‘ဂန္ဓာယတန’ ရုပ်(ဂန္ဓာရီ)သုဏ္ဍ နှိဟိုတ်စိုတ်တိသုဏ္ဍအမြဲကတိုဒ်။
 - ၉။ ‘ရသာယတန’ ရုပ်(ရသာရီ)ရ်သာ နှိဟိုတ်စိုတ်တိကွာန်ကတိုဒ်။
 - ၁၀။ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ရုပ်ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ်မိုဟ်ဗြ (ဓမ္မာံ) (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်)။
 - ၁၁။ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ရုပ် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် မဒ်မိုဟ်တြျ (တုက်) (ပုဗ္ဗာဝရုပ်)။
 - ၁၂။ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ရုပ်ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂိုင်။

- ၁၃။ ‘ကာယဝိညတ်’ ရုပ်ပွဲမကိုတိကေတ် ပွဲက်ဆန္ဒဇေယျ နကိုအကံအရာကာယ။
- ၁၄။ ‘ဝစီဝိညတ်’ ရုပ်ပွဲမကိုတိကေတ် ပွဲက်ဆန္ဒဇေယျ နကိုအကံအရာပါင်။
- ၁၅။ ‘အာကာသဓာတ်’ ရုပ်သဘာဝမဂ်ဝိညာဏ် ဟံဝံ၊ (ဥဒ္ဓါကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)။
- ၁၆။ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ရုပ်ပွဲမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တကိုရုပ်။
- ၁၇။ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ရုပ်ပွဲမချီန်ချောတ် ဒဒက်တကိုရုပ်။
- ၁၈။ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ရုပ်ပွဲမဒင်စရင် ဒဒက်တကိုရုပ် (ပွဲမရင်တျင် ဒေတံဗက် ပွဲကမ္မောန် ကိစ္စဂဗုတ်ဂမ္ဘိုင်)။
- ၁၉။ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ရုပ်ပွဲမကတိန်ကျင်တို့ ဒဒက်တကိုရုပ်။
- ၂၀။ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ ရုပ်ပွဲမကတိန်ကျင်တို့ ဒဒက်တကိုရုပ်။
- ၂၁။ ‘ရူပဿ ဇေယျာ’ ရုပ်ပွဲမဗျူ၊ ပွဲမယောင်ယာအိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကိုရုပ်။
- ၂၂။ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ရုပ် ပွဲမဟံဝံနိ ဒဒက်တကိုရုပ် (ကြနုကတိန်တဲ ဟိုတ်နုဟံ တန်တဲ)။
- ၂၃။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ရုပ်ပွဲမအာဟာရ မဂ်ဝိညာဏ်ဝိညာဏ် နှိရ။

(ဂကောံရုပ်ဝံ နိဥပါဒါရုပ် နိဿယံတဲ မကတိန်ရောင်)။

စက္ခယတနရုပ် ၅၉၆။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိုတ်တိညာတ် ကတိန်တဲ ညးချော်ရော? ဩ ‘စက္ခယတန’ ရုပ်လျှင်မတ်မွဲ နိဿယံကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်တဲ ‘ပဿာဒ’ ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘာ (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’ ဟံဝံနိဗ္ဗာန်ကျော် ဒဒက်မဂ်ဝိညာဏ် (ပွဲမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နိဗ္ဗာန်ကျော် ဒဒက် ဒမလေပ်ခိုလျတ် (ပွဲမခိုလျတ်)ရ။

ဩနကို ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဟံဝံနိဗ္ဗာန်ကျော် ဒဒက်မဂ်ဝိညာဏ် (ပွဲမညာတ်), နိဗ္ဗာန်ကျော် ဒဒက်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွဲမခိုလျတ်)မွဲ ညာတ်လောင် ညာတ်ကျင်တဲ၊ ညာတ်လောင် ယောမညာတ်၊ ညာတ်လောင် ကြက်ညာတ်၊ ညာတ်လောင် နိအရာညာတ်တ ‘ရူပါရီ’ သာ် မနိ ‘သနိဒဿန’ နိဗ္ဗာန်ကျော် ဒဒက်မဂ်ဝိညာဏ် (ပွဲမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နိဗ္ဗာန်ကျော် ဒဒက်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွဲမခိုလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ်လောင် ဝံယျူရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နိအရာ စိုတ်မတိညာတ်ကတိန်လောင် ဝံယျူရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခယတန’ သဘာဝတွံးလျှင်မတ်လောင် ဝံယျူရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခယန္တီ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွဲမညာတ်လောင် ဝံယျူရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သာ် မလောင်နိ မလောင်လိုလောင် ဝံယျူရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြိုင် နိဟိုတ်ကတိန် ဒဒက်တကိုခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံယျူရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နုသဘာ ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိုက်ကိုစိုတ် ပွဲပွဲမ

ညာတ်ရူပါရုံရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသို့ဒ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏာရ’သဘာပဗုဿအလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒိအရာဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမက်ဂတင်ကျုတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နေတ္တ’ မတ် မလေဝ်ရင်တျင်(အတ္တဘာ သိုမလေဝ်ထွေးတ် ဂွံင်တရ်ညီသာ ဟံညီသာ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နယန’ မတ်မလေဝ်ရင်တျင်(အတ္တဘာ သိုမလေဝ်ထွေးတ် ဂွံင်တရ်ညီသာ ဟံညီသာ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏာအ် (နဒဒိမတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒိဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်ဂြံ (နဒဒိမဟံမွဲကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒိပွဲစက္ခါဒါရ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်မျှသဘာမဟံသံဝံ ရုပ်မတွံး ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဒိအရာစိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ်ဂှ်

၅၉၇။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဒိအရာစိုတ်တိညာတ်ကတိုဒ်ဂှ် ညးဍုင်ရော? ဩ ‘စက္ခပသာဒ’ ရုပ်လျှင်မတ်မွဲ နိဿယံကို မဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တု ‘ပသာဒ’ ဩင်ကောပ်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘာ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒိမဂ်ဝံညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒိမလေဝ်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ရ။

ဩပွဲ ‘စက္ခ ပသာဒ’လျှင်မတ် ဟံဒိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒိမဂ်ဝံညာတ် (ပွမညာတ်), ဒိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒိမလေဝ်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)မွဲ သာ်(ရူပါရုံ) မဒိ ‘နိဒဿန’ ဒိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒိမဂ်ဝံညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒိမလေဝ်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ဂှ် ခွီလျုတ်လေဝ် ခွီလျုတ်ကျင်တု၊ ခွီလျုတ်လေဝ် ဃောခွီလျုတ်၊ ခွီလျုတ်လေဝ် ကြက်ခွီလျုတ်၊ ခွီလျုတ်လေဝ် ဒိအရာခွီလျုတ်တရ။

ရုပ်ဝံ ‘စက္ခပသာဒ’ လျှင်မတ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဒိအရာ စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခဓာတ်’ သဘာမတွံးလျှင်မတ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခါန္တီ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘာ မလေဝ်ဒိ မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ ဩင် ဒိဟိုတ်ကတိုဒ် ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသဘာ ဩင်ကိုဝံဍိုက်ပေင် တရိုပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမ ညာတ်ရူပါရုံရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသို့ဒ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏာရ’သဘာပဗုဿအလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒိအရာဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမက်ဂတင်ကျုတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နေတ္တ’ မတ် မလေဝ်ရင်တျင်(အတ္တဘာ သိုမလေဝ်ထွေးတ် ဂွံင်တရ်ညီသာ ဟံညီသာ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နယန’ မတ်မလေဝ်ရင်တျင်(အတ္တဘာ သိုမလေဝ်ထွေးတ် ဂွံင်တရ်ညီသာ ဟံညီသာ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏာအ် (နဒဒိမတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒိဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်ဂြံ

(နဒဒ်မဟံမဲ့ကိုတုတုဟ်ခြာ မွဲကိုပွဲဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲစက္ခါဒါရ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မွဲသတ်မဟံသတ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် ကတိဒ်ဂံရ။

၅၉၈။ (၃) ရုပ်မတံဂး‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်တီညာတ်ကတိဒ်ဂံ ညးညံဂံရော? ‘ဩစက္ခပသာဒ’ ရုပ်လျှင်မတ်ပွဲ နိဿယကို မဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တု ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ဩ‘စက္ခပသာဒ’ လျှင်မတ် ဟံဒ်ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ် ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ပွဲ ခိုလျတ်လေဝ် ခိုလျတ်ကျင်တု၊ ခိုလျတ်လေဝ် ယောခိုလျတ်၊ ခိုလျတ်လေဝ် ကြက်ခိုလျတ်၊ ခိုလျတ်လေဝ် ဒ်အရာခိုလျတ်တ ပွဲ(ရူပါရီ) သတ် မဒ်‘သနိဒဿန’ ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘စက္ခပသာဒ’ လျှင်မတ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာ စိုတ်မတီညာတ်ကတိဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခာဓာတ်’ သတ်မတံဂးလျှင်မတ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခါန္တီ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သတ် မလေဝ်ဒ် မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြိုင် ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ် ဒ်ဒ်ကတ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နုသတ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမ ညာတ်ရူပါရီဂံရ) ‘သမုဒ္ဒ’ ဟာသို့ဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏရ’သတ်ပွမဗုဒ္ဓအားလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒ်အရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမက်ဂတင်ကျတ်တိုန်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒ်အရာဒတန်နိဿယ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နေတ္တ’ မတ် မလေဝ်ရင်တုင်(အတ္တဘ သိုမလေဝ်ထွေးတ ဂွင်တရညီသာ ဟံညီသာ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နယန’ မတ်မလေဝ်ရင်တုင်(အတ္တဘ သိုမလေဝ်ထွေးတ ဂွင်တရညီသာ ဟံညီသာ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပိဏ္ဍာန် (နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပိ နုနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂြံ (နဒဒ်မဟံမဲ့ကိုတုတုဟ်ခြာ မွဲကိုပွဲဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲစက္ခါဒါရ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မွဲ သတ်မဟံသတ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိဒ်ဂံရ။

၅၉၉။ (၄) ရုပ်မတံဂး‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်တီညာတ်ကတိဒ်ဂံ ညးညံ ဂံရော? ဩ‘စက္ခပသာဒ’ရုပ်လျှင်မတ်ပွဲ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တု ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ(ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ် ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်ပွဲဟန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

နိဿယကိုပြုစု (ဝတ္ထု)လျှင်မတ်မွဲတဲ သွအာရီကို (ရူပါရီ)သတ်တဲ ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောစိုတ်တိညာတ်ဂ် နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောဒှ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒှ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုပြုစု (ဝတ္ထု)လျှင်မတ်မွဲတဲ သွအာရီကို(ရူပါရီ)သတ်တဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒှ် ဟိုတ်နူ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကော စိုတ်တိညာတ် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ စိုတ်တိညာတ်ဂ် နှိလေဝ်နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောဒှ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒှ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုပြုစု (ဝတ္ထု)လျှင်မတ်မွဲတဲ ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကော စိုတ်တိညာတ် မှုကိုအာရီသေ (ရူပါရီ)သတ်ဂ် နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောဒှ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒှ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုပြုစု (ဝတ္ထု)လျှင်မတ်မွဲတဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒှ်ဟိုတ် နူ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကော စိုတ်တိညာတ် မှုကိုအာရီသေ (ရူပါရီ)သတ်ဂ် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမ စုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်)ဂ် ။ ပ ။ ‘စက္ခု ဝိညာဏ်’ စိုတ်တိညာတ်ဂ် နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောဒှ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒှ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

ရုပ်ဝံ ‘စက္ခုပသာဒ’ လျှင်မတ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခုယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာ စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒှ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခုဓာတ်’ သတ်မတွံဂးလျှင်မတ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘စက္ခုဇ္ဈိ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သတ် မလေဝ်ဒှ် မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြင် နှိဟိုတ်ကတိုဒှ် ဒဒက်တက်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသတ်တြိုင် ကိုဝံဍိုက်ပေင် တရိပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမ ညာတ်ရူပါရီဂ်ရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏရ’သတ်ပွမဗုဒ္ဓအလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမက်ဂတင်ကျတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယ ဒဒက်တက်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နေတ္တ’ မတ် မလေဝ်ရင်တျင်(အတ္တဘ သိုမလေဝ်ထွေးတံ ဂွံတရ်ညီသာ ဟံ့ညီသာ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘နယန’ မတ်မလေဝ်ရင်တျင်(အတ္တဘ သိုမလေဝ်ထွေးတံ ဂွံတရ်ညီသာ ဟံ့ညီသာ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏာဒ် (နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်တြံ (နဒဒ်မဟံ့မွဲကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံကောစိုတ် မဒ်ပွဲစက္ခုဒွါရ)လေဝ် ဝံယျာရ၊ ရုပ်မျံသတ်မဟံ့သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒှ်ရ။

သောတာယတနရုပ် ၆၀၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာ စိတ်တိမိင်ကတိုဒ်ဂှ် ညးဍုင်ရော? ဩ ‘သောတပသာဒ’ ရုပ် လျှင်ကတောင်မွဲ နိဿယ် ကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တုဲ ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ် ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ဩနကို ‘သောတပသာဒ’ လျှင်ကတောင် ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), နှိမွဲဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)မွဲ မိင်လေပ် မိင်ကျိုင်တုဲ၊ မိင်လေပ် ဃောမမိင်၊ မိင်လေပ် ကြက်မိင်၊ မိင်လေပ် နှိအရာမိင်တ ‘သဒ္ဓါရီ’ ရမျာင် မဒ် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကော် ဒန်မလေပ် ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘သောတပသာဒ’ လျှင်ကတောင်လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာ စိတ်မတိမိင် ကတိုဒ်လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတဓာတ်’ သဘ် မတွံဂး လျှင်ကတောင်လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတိန္ဒြိ’ လျှင်ကတောင် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမမိင်လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘ်မလေပ်ဒ် မလေပ်လိုလေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ ဩ နှိဟိုတ်ကတိုဒ် ဒေက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသဘ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိပ်ကိုစိတ် ပွဲပွမမိင် သဒ္ဓါရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဍရ’ သဘ်ပွမဗုဒ္ဓအေးလေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာ ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက်ဂတင်ကျုတ်တိုန်လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာ ဒတန်နိဿယ် ဒေက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩလပါဏအ် (နဒ်ဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်ဂြံ (နဒ်ဒ်မဟံဒ်ကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆော်ကော်စိတ် မဒ်ပွဲသောတဒွါရ)လေပ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မျှသဘ်မဖ်သ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိတ်မတိမိင်ကတိုဒ်ဂှ်ရ။

၆၀၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိတ်တိမိင်ကတိုဒ်ဂှ် ညးဍုင်ရော? ဩ ‘သောတပသာဒ’ ရုပ် လျှင်ကတောင်မွဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာ ဂမ္တိုင်တုဲ ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ဩပွဲ ‘သောတပသာဒ’ လျှင်ကတောင် ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)မွဲ (သဒ္ဓါရီ)ရမျာင် မဒ် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်

ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)၌ ခွီလျတ်လေဝ် ခွီလျတ်ကျင်တဲ၊ ခွီလျတ်လေဝ် ဃောခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေဝ် ကြက်ခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေဝ် နှိအရာခွီလျတ်တရ။

ရုပ်ဝံ ‘သောတပသာဒ’ လျှင်ကတောင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာ စိတ်မတီမိင်ကတို၌လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတဓာတ်’ သဘ်မတွံးလျှင်ကတောင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတိန္ဒြိ’ လျှင်ကတောင် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမမိင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘ်မလေဝ်၌ မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြင် နှိဟိုတ်ကတို၌ ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသဘ် ဖြိုင်ကိုဝံ၌ျက်ပေင် တရိပ်ကိုစိတ် ပွဲပွမမိင်သဒ္ဓါရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဍရ’သဘ်ပွမဗုဒ္ဓအားလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာ ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက်ဂတင်ကျတ်တို၌လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာ ဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩဝါလပါဏာဒ် (နဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩဝါလပါ နုနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂြံ (နဒ်မဟံမ္မေကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိတ် မဒ်ပွဲသောတဒွါရ)လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံသဘ်မဟံသံဝံ ရုပ်မတွံး သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိတ်မတီမိင်ကတို၌ရ။

၆၀၂။ (၃) ရုပ်မတွံး ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိတ်တီမိင်ကတို၌၌ ညးဗျော်ရော? ဩ‘သောတပသာဒ’ရုပ် လျှင်ကတောင်မ္မဲ နိဿယံကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာ ဂမ္တိုင်တဲ ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ် (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’ ဟံ၌မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ဩ‘သောတပသာဒ’လျှင်ကတောင် ဟံ၌မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)မ္မဲ ခွီလျတ်လေဝ် ခွီလျတ်ကျင်တဲ၊ ခွီလျတ်လေဝ် ဃောခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေဝ် ကြက်ခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေဝ် နှိအရာခွီလျတ်တရ။ ဩပွဲ‘သဒ္ဓါရီ’ရမျာင် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံ၌မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘သောတပသာဒ’ လျှင်ကတောင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာ စိတ်မတီမိင် ကတို၌လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတဓာတ်’ သဘ်မတွံးလျှင်ကတောင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတိန္ဒြိ’ လျှင်ကတောင် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမ မိင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘ်မလေဝ်၌ မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြင် နှိဟိုတ်ကတို၌ ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူ သဘ်ဖြိုင်ကိုဝံ၌ျက်ပေင် တရိပ်ကိုစိတ် ပွဲပွမမိင် သဒ္ဓါရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လေဝ် ဝံယျရ၊

ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဍရ’သတ်ပုမဗုဒ္ဓအားလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒ်အရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမံက်ဂတင်ကျတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒ်အရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩလပါဏာအ် (နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩဝံလပါ နနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ (နဒဒ်မဟံမွဲကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပုမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲသောတ ခွါရ)လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်မုံသတ်မဒ်သတ်ဝံ ရုပ်မတံဂး သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင်ကတိုဒ်ဒ်ရ။

၆၀၃။ (၄) ရုပ်မတံဂး ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် ဒ်အရာစိုတ်တီမိင်ကတိုဒ်ဒ် ညးဍုက်ရော? ဩ ‘သောတပဿာဒ’ ရုပ် လျှင်ကတောင်မွဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာ ဂမ္တိုင်တု ‘ပဿာဒ’ ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပုမခိုလျတ်)ရ။

နိဿယ်ကိုဩ ‘သောတ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တု သွအာရီကို(သဒ္ဓါရီ) ရမျာင်တု ‘ဗဿ’ ပုမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီမိင် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ဃောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယ်ကိုဩ ‘သောတ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တု သွအာရီကို(သဒ္ဓါရီ) ရမျာင်တု ‘ဝေဒနာ’ ပုမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပုမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်တီမိင် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပုမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပုမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ ‘သောတ ဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီမိင် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ဃောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယ်ကိုဩ ‘သောတ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တု ‘ဗဿ’ ပုမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတီမိင် မှုကိုအာရီ(သဒ္ဓါရီ) ရမျာင် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ဃောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယ်ကိုဩ ‘သောတ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တု ‘ဝေဒနာ’ ပုမဒင်စသိုင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပုမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီမိင် မှုကိုအာရီဍေ (သဒ္ဓါရီ)ရမျာင် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပုမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပုမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ ‘သောတဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီမိင် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ဃောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

ရုပ်ဝံ ‘သောတပဿာဒ’ လျှင်ကတောင်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင်ကတိုဒ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတဓာတ်’ သတ်မတံဂး

လျှင်ကတောင်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သောတိန္ဒြ’ လျှင်ကတောင် မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမ မိင်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘမလောင်ဒ် မလောင်လိုလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ ဩင် ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူ သဘ ဩင်ကိုဂွံချိုက်ပေင်တရိုပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမမိင် သဒ္ဓါရိုက်ရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏရ’ သဘပွမဗုသအေးလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒ်အရာဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမံက်ဂတင်ကျုတ်တိုန်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒ်အရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂြံ (နဒဒ်မဟွံမွဲကိုတုတုဟ်ခြာ မွဲကိုပွမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ် မဒ်ပွဲသောတ ဒွါရ)လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံသဘမဒ်သ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင်ကတိုဒ်ဂွံရ။

ဃာနပသာဒရုပ် ၆၀၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်တီသု။ ကတိုဒ်ဂွံ ညးခွံဂ်ရော? ဩ ‘ဃာနပသာဒ’ ရုပ် လျှင်မုဟ်မွဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ် ပန်ဂြာ ဂမ္တိုင်တု ‘ပသာဒ’ ဩင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ် (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလောင်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ရ။

ဩနကို ‘ဃာနပသာဒ’ လျှင်မုဟ် ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလောင်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)မွဲ ဆုင်လောင် ဆုင်ကျင်တု၊ ဆုင်လောင် ဃောမဆုင်၊ ဆုင်လောင် ကြက်ဆုင်၊ ဆုင်လောင် ဒ်အရာဆုင်တံ ‘ဂန္ဓာရီ’ သု။ မဒ် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလောင် ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဃာနပသာဒ’ လျှင်မုဟ်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ ကတိုဒ်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဃာနဓာတ်’ သဘမတွံဂး လျှင်မုဟ်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဃာနိန္ဒြ’ လျှင်မုဟ် မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမဂွံသုလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘမလောင်ဒ် မလောင်လိုလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ ဩင် ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ဒဒက်တကို ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသဘ ဩင်ကိုဂွံချိုက်ပေင် တရိုပ် ကိုစိုတ် ပွဲပွမဂွံသု ဂန္ဓာရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏရ’ သဘပွမဗု သအေးလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒ်အရာဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမံက် ဂတင်ကျုတ်တိုန်လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒ်အရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒဒ်မတို့လုပ်ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လောင် ဂွံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂြံ (နဒဒ်မဟွံမွဲ

ကိုတူတူဟ်ခြာ မွဲကိုပွဲမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲဃာနဒွါရ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မွဲသတ်မဏ် သာ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ဃာနာယတန' လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ ကတိဒ်ဒ်ရ။

၆၀၅။ (၂) ရုပ်မတံဂး 'ဃာနာယတန' လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်တီသု။ ကတိဒ်ဒ် ညးဍဲဂ်ရော? ဩ'ဃာနပသာဒ'ရုပ် လျှင်မုဟ်မွဲ နိဿယကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ 'ပသာဒ' ဖြိုင်ကောပ်ရ၊ 'အတ္တဘာဝပရိယာပန္န' တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ။ ဒ်တ 'အနိဒဿန' ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ရ။

ဩပွဲ'ဃာနပသာဒ' လျှင်မုဟ် ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မွဲ (ဂန္ဓာရီ)သု။ မဒ်'အနိဒဿန' ဟံဒ်ပွဲ ဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ဂ် ဒီလျတ်လေဝ် ဒီလျတ်ကျင်တဲ၊ ဒီလျတ်လေဝ် ဃောဒီလျတ်၊ ဒီလျတ်လေဝ် ကြက်ဒီလျတ်၊ ဒီလျတ်လေဝ် ဒ်အရာဒီလျတ်တရ။

ရုပ်ဝံ 'ဃာနပသာဒ'လျှင်မုဟ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဃာနာယတန' လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ ကတိဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဃာနဓာတ်' သတ်မတံဂး လျှင်မုဟ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဃာနိန္ဒြီ' လျှင်မုဟ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသု။လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'လောက' သတ်မလေဝ်ဒ် မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဒွါရ' တြိုင် ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ် ဒ်ဒ်ကတ်ကို ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နုသတ် ဖြိုင်ကိုဝံဍိုက်ပေင် တရိပ် ကိုစိုတ် ပွဲပွမဝံသု။ ဂန္ဓာရီဂ်ရ) 'သမုဒ္ဒ' မှာသိုဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ပဏ္ဍရ' သတ်ပွမပု သအးလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ခေတ္တ' တိမုဂ္ဂယာ ဒ်အရာဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက်ဂတပ်ကျတ်တိုန်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဝတ္ထု' ဒ်အရာဒတန်နိဿယ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုဓရ် နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဩရိမတီရ' ဩလပ်ဏာဒ် (နဒ်ဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩလပ်ဏာဒ် နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'သုညဂါမ' ကွာန်မလှုသုန်ကြံ (နဒ်ဒ်မဟံပွဲကိုတူတူဟ်ခြာ မွဲကိုပွဲမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲဃာနဒွါရ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မွဲသတ်မဏ်သာ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ဃာနာယတန' လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ ကတိဒ်ဒ်ရ။

၆၀၆။ (၃) ရုပ်မတံဂး 'ဃာနာယတန' လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်တီသု။ ကတိဒ်ဒ် ညးဍဲဂ်ရော? ဩ'ဃာနပသာဒ'ရုပ် လျှင်မုဟ်မွဲ နိဿယကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ 'ပသာဒ' ဖြိုင်ကောပ်ရ၊ 'အတ္တဘာဝပရိယာပန္န' တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ။ 'အနိဒဿန' ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ရ။

ဩ'ဃာနပသာဒ' လျှင်မုဟ် ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မွဲ ဒီလျတ်လေဝ် ဒီလျတ်ကျင်တဲ၊

ခွီလျတ်လောင် ဃောခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လောင် ကြက်ခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လောင် ဒ်အရာခွီလျတ်တ
ပွဲ‘ဂန္ဓာရီ’သု။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်မွဲဟာန်
ကောံဒ်ဒ်မလောင်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဃာနပသာဒ’ လျှင်မုဟ်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ်
ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ ကတိဒ်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဃာနဓာတ်’ သတ်မတွံဂး လျှင်မုဟ်လောင်
ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဃာနိန္ဒြ’ လျှင်မုဟ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသု။လောင် ဝံယုရ။ ရုပ်ဝံ ‘လောက’
သတ်မလောင်ဒ် မလောင်လိုလောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြင် ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ် ဒ်ဒက်တကို
ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နုသတ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပင် တရိပ်
ကိုစိုတ် ပွဲပွမဝံသု။ ဂန္ဓာရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏရ’ သတ်ပွမပု
သအးလောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ ဒ်အရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက်
ဂတင်ကျတ်တိုန်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ ဒ်အရာဒတန်နိဿယ် ဒ်ဒက်တကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင်
မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒ်ဒ်မတီလုပ်ပွဲသက္ကာယ
မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလုသုန်တြံ (နဒ်ဒ်မဟံမွဲ
ကိုတုတုဟ်တြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ် မဒ်ပွဲဃာနဒွါရ)လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံသတ်မဖို
သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ကတိဒ်ဒ်ရ။

၆၀၇။ (၄) ရုပ်မတွံဂး‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်တီသု။ကတိဒ်ဒ်
ညးဍုင်ရော? ဩ‘ဃာနပသာဒ’ရုပ် လျှင်မုဟ်မွဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တု
‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တီလုပ်ပွဲအတ္တဘ် (ခန္ဓကာယ)ရ။ ‘အနိဒဿန’
ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလောင်ခွီလျတ်
(ပွမခွီလျတ်)ရ။

နိဿယ်ကို ဩ‘ဃာန’ (ဝတ္ထု)လျှင်မုဟ်တု သွအာရီကို(ဂန္ဓာရီ)သု။အမြဲတု ‘ဖဿ’
ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီသု။ဒ် ဒ်လောင် ဒ်ကျင်တု၊ ဒ်လောင် ဃောဒ်၊ ဒ်လောင်
ကြက်ဒ်၊ ဒ်လောင် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယ်ကို ဩ‘ဃာန’(ဝတ္ထု)လျှင်မုဟ်တု သွအာရီကို(ဂန္ဓာရီ)သု။အမြဲတု ‘ဝေဒနာ’
ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ် ဟိုတ်နု‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ်တီသု။ ။ ပ ။ ‘သညာ’
ပွမတွတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ ‘ဃာနဝိညာဏ်’ စိုတ်
မတီသု။ဒ် ဒ်လောင် ဒ်ကျင်တု၊ ဒ်လောင် ဃောဒ်၊ ဒ်လောင် ကြက်ဒ်၊ ဒ်လောင် ဒ်အရာဒတန်
မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယ်ကိုဩ‘ဃာန’ (ဝတ္ထု)လျှင်မုဟ်တု ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ်
မတီသု။ မှုကိုအာရီဍဲ (ဂန္ဓာရီ)သု။ဒ် ဒ်လောင် ဒ်ကျင်တု၊ ဒ်လောင် ဃောဒ်၊ ဒ်လောင်
ကြက်ဒ်၊ ဒ်လောင် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုယ်ပြော 'ယာန' (ဝတ္ထု)လျှင်မုဟ်တုဲ 'ဝေဒနာ' ပွဲမဒုင်စသိုင် မကတိန်ဟိုတ်နူ 'ဖဿ' ပွဲမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကီကောံစိုတ်မတီသု။ မှုံကီအာရီခွဲ (ဂန္ဓာရီ) သု။အမြဲဂှ် ။ ပ ။ 'သညာ' ပွဲမစုတ်သတ္တိဂှ် ။ ပ ။ 'စေတနာ' ပွဲမဖအောဝ်ဗတိုက် (ဆပ်မျက်)ဂှ် ။ ပ ။ 'ယာန ဝိညာဏ်' စိုတ်မတီသု။ နှိလေဝ် နှိကျင်တုဲ၊ နှိလေဝ် ဃောနု၊ နှိလေဝ် ကြက်နှိ၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒိရ ။ ပ ။

ရုပ်ဝံ 'ယာနပဿာဒ'လျှင်မုဟ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ယာနာယတန' လျှင်မုဟ် နှိအရာစိုတ်မတီသု။ ကတိန်နှိလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ယာနဓာတ်' သတ်မတွံး လျှင်မုဟ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ယာနိန္ဒြိယ' လျှင်မုဟ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွဲမဝံသု။လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'လောက' သတ်မလေဝ်နှိ မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဒွါရ' တြင် နှိဟိုတ်ကတိန် ဒဒက်တကို ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နုသတ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိပ် ကိုစိုတ် ပွဲပွဲမဝံသု။ ဂန္ဓာရီဂှ်) 'သမုဒ္ဒ' မှာသွိလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ပဏ္ဏရ' သတ်ပွဲမပု သအးလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ခေတ္တ' တိမုဂ္ဂယာ နှိအရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက် ဂတပ်ကျတ်တိုန်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဝတ္ထု' နှိအရာဒတန်နိဿယ ဒဒက်တကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဩရိမတီရ' ဩဝါဏ်ဏ် (နဒဒ်မတီလုပ်ပွဲသက္ကာယ မဒိဩဝါဏ်ဏ် နှိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'သုညဂါမ' ကွာန်မလှသုန်ကြ် (နဒဒ်မဟံမွဲ ကိုတုတုတ်ခြာ မှုံကီပွဲမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ် မဒိပွဲယာနဒွါရ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံသတ်မဟံ သတ်ဝံ ရုပ်မတွံး 'ယာနာယတန' လျှင်မုဟ် နှိအရာစိုတ်မတီသု။ကတိန်ဂှ်ရ။

ဇိဝါယတနရုပ် ၆၀၈။ (၁) ရုပ်မတွံး 'ဇိဝါယတန' လျှင်လတတ် နှိအရာ စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ကတိန်ဂှ် ညးသွိုက်ရော? ပြော 'ဇိဝါပဿာဒ'ရုပ်လျှင်လတတ်မွဲ နိဿယကိုမဟာ ဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တုဲ 'ပဿာဒ' ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ 'အတ္တဘာဝပရိယာပန္န' တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ 'အနိဒဿန' ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), 'သပ္ပဋိယ' နှိမ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ပြောကို 'ဇိဝါပဿာဒ' လျှင်လတတ် ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), နှိမ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)မွဲ ကွာန်လေဝ် ကွာန်ကျင်တုဲ၊ ကွာန်လေဝ် ဃောကွာန်၊ ကွာန်လေဝ် ကြက်ကွာန်၊ ကွာန်လေဝ် နှိအရာကွာန်တ 'ရသာရီ' ရှိသာ မဒိ 'အနိဒဿန' ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), 'သပ္ပဋိယ' နှိမ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ 'ဇိဝါပဿာဒ' လျှင်လတတ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဇိဝါယတန' လျှင်လတတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန်ကတိန်နှိလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဇိဝါဓာတ်' သတ်မတွံး လျှင်လတတ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဇိဝါန္ဒြိယ' လျှင်လတတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွဲမကွာန်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'လောက' သတ်မလေဝ်နှိ မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဒွါရ' တြင် နှိဟိုတ်ကတိန် ဒဒက်တကို

ခရီးနာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသဘာ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိုပ် ကိုစိုတ် ပွဲပွမကွာန် ရသာရိုက်ရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏာရ’သဘာ်ပွမပု သအးလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက် ဂတင်ကျုတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒဒ်မတို့လုပ်ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ (နဒဒ်မဟံမွဲ ကိုတုတုဟ်တြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲဇိဝါဒါရ)လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံသဘာ်မဟံ သာ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ရ။

၆၀၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂှ် ညးသိုက်ရော? ဩ ‘ဇိဝါပသာဒ’ ရုပ်လျှင်လတတ်မွဲ နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်တု ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘာ် (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခိုလျုတ် (ပွမခိုလျုတ်)ရ။

ဩပွဲ ‘ဇိဝါပသာဒ’ လျှင်လတတ် ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခိုလျုတ် (ပွမခိုလျုတ်)မွဲ (ရသာရိုက်ရ)သာ မဒ် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ် မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခိုလျုတ် (ပွမခိုလျုတ်)ဂှ် ခိုလျုတ်လေဝ် ခိုလျုတ်ကျိုင်တု၊ ခိုလျုတ်လေဝ် ဃောခိုလျုတ်၊ ခိုလျုတ်လေဝ် ကြက်ခိုလျုတ်၊ ခိုလျုတ်လေဝ် နှိအရာခိုလျုတ်တ်ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါပသာဒ’ လျှင်လတတ်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါဓာတ်’ သဘာ်မတွံဂး လျှင်လတတ်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါဇ္ဇိ’ လျှင်လတတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘာ်မလေဝ်ဒ် မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြိုင် နှိဟိုတ်ကတိုဒ် ဒဒက်တ်ကို ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသဘာ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိုပ် ကိုစိုတ် ပွဲပွမကွာန် ရသာရိုက်ရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏာရ’သဘာ်ပွမပု သအးလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက် ဂတင်ကျုတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒဒ်မတို့လုပ်ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ (နဒဒ်မဟံမွဲ ကိုတုတုဟ်တြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲဇိဝါဒါရ)လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံသဘာ်မဟံ သာ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ရ။

၆၁၀။ (၃) ရုပ်မတွံး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတံး နှိအရာစိတ်မတိက္ခာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိန်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ဩ ‘ဇိဝါပသာဒ’ ရုပ်လျှင်လတံးမဲ့ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်တဲ ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကော်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ဩ ‘ဇိဝါပသာဒ’ လျှင်လတံး ဟံဒ်မ္မဟာန်ကော်ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မန် မ္မဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)မဲ့ ခွီလျတ်လေပ် ခွီလျတ်ကျင်တဲ၊ ခွီလျတ်လေပ် ဃောခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေပ် ကြက်ခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေပ် နှိအရာခွီလျတ်တံ ပွဲရ်သာ ‘ရသာရီ’ မန် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါပသာဒ’ လျှင်လတံးလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတံး နှိအရာစိတ်မတိက္ခာန်ကတိန်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါဓာတ်’ သဘမတွံး လျှင်လတံးလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါန္တီ’ လျှင်လတံး မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သဘမလေပ်ဒ် မလေပ်လိုလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြင် နှိဟိတ်ကတိန် ဒဒက်တံကို ဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိတ်နူသဘ ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိပ် ကိုစိတ် ပွဲပွမကွာန် ရသာရီဂ်ရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဍရ’ သဘပွမပု သအးလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက် ဂတပ်ကျတ်တိုန်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယ ဒဒက်တံကိုဓရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒန်မတို့လုပ်ပွဲသက္ကာယ မန်ဩင်မဲ့လပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ (နဒန်မဟံမ္မ ကိုတုတုဟ်ခြာ မှုံကိုပွမဆက်ဆောံကော်စိတ် မန်ပွဲဇိဝါဒွါရ)လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်မှုံသဘမဟံ သာဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတံး နှိအရာစိတ်မတိက္ခာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ရ။

၆၁၁။ (၄) ရုပ်မတွံး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတံး နှိအရာစိတ်မတိက္ခာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိန်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ဩ ‘ဇိဝါပသာဒ’ ရုပ်လျှင်လတံးမဲ့ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်တဲ ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကော်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကော် ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဟာန်ကော် ဒန်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

နိဿယကိုဩ ‘ဇိဝါ’ (ဝတ္ထု) လျှင်လတံးတဲ သွအာရီကို (ရသာရီ) ရှိသာတဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကော်စိတ် မတိက္ခာန်ဂ် နှိလေပ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေပ် ဃောဒ်၊ နှိလေပ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေပ် နှိအရာဒတန် မန်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုယ်ပြု‘ဇိဝါ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ သွအာရီကို(ရသာရီ)ရံသာတဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်တိက္ခာန် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျှဟ်) ။ ပ ။ ‘ဇိဝါဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိက္ခာန် နှ်လေဝ် နှ်ကျင်တဲ၊ နှ်လေဝ် ဃောဒ်၊ နှ်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှ်လေဝ် နှ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုယ်ပြု‘ဇိဝါ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိက္ခာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) မှုကိုအာရီသွဲ (ရသာရီ) ရံသာ နှ်လေဝ် နှ်ကျင်တဲ၊ နှ်လေဝ် ဃောဒ်၊ နှ်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှ်လေဝ် နှ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုယ်ပြု ‘ဇိဝါ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတိက္ခာန် မှုကိုအာရီသွဲ (ရသာရီ) ရံသာ ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျှဟ်) ။ ပ ။ ‘ဇိဝါ ဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိက္ခာန် နှ်လေဝ် နှ်ကျင်တဲ၊ နှ်လေဝ် ဃောဒ်၊ နှ်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှ်လေဝ် နှ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

ရုပ်ဝံ ဇိဝါပသာဒ’ လျှင်လတ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် နှ်အရာစိုတ်မတိက္ခာန်ကတိန်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါဓာတ်’ သတ်မတွံး လျှင်လတ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဇိဝါဇ္ဇီ’ လျှင်လတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သတ်မလေဝ်ဒ် မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ တြင် နှ်ဟိုတ်ကတိန် ဒဒက်တကို ဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသတ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိပ် ကိုစိုတ် ပွဲပွမကွာန် ရသာရီဂ်ရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဍရ’ သတ်ပွမပု သအးလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှ်အရာဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမံက် ဂတင်ကျုတ်တိုန်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဝတ္ထု’ နှ်အရာဒတန်နိဿယ ဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဩရိမတီရ’ ဩလပါဏအ် (နဒ်ဒ်မတို့လုပ်ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ (နဒ်ဒ်မဟံမွဲ ကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ် မဒ်ပွဲဇိဝါဒွါရ)လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံသတ်မဒ် သတ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် နှ်အရာစိုတ်မတိက္ခာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ရ။

ကာယာယတနရုပ် ၆၁၂။ (၅) ၁။ ရုပ်မတွံး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု မဒ်အရာ စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိန် ညးသွဲရော? ပြု‘ကာယပသာဒ’ရုပ် လျှင်ဇကုမွဲ နိဿယကိုယ်မဟာဘုတ်ပန်ပြုကာဂမ္တိုင်တဲ ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝ ပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မပပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဿ’ နှ်ပွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ဩနကို 'ကာယပသာဒ' လျှင်ဇေယျ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပုမညာတ်), မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပုမခိုလျတ်)မ္မဲ လုက်စုက်လေပ် လုက်စုက်ကျင်တဲ၊ လုက်စုက်လေပ် ဃောလုက်စုက်၊ လုက်စုက်လေပ် ကြက်လုက်စုက်၊ လုက်စုက်လေပ် ဒ်အရာလုက်စုက်တဲ တုတ်ဒံ 'ဖောဠဗ္ဗာရီ' မဒ် 'အနိဒဿန' ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပုမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပုမခိုလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ 'ကာယပသာဒ' လျှင်ဇေယျလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ကာယာယတန' လျှင်ဇေယျ မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ကာယဓာတ်' သတ်မတွံဂး လျှင်ဇေယျလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ကာယိန္တိ' လျှင်ဇေယျ မဝံအလိုအသီ ပွဲပုမ ဝံလုက်စုက်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'လောက' သတ်မလေပ်ဒ် မလေပ်လိုလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဒွါရ' ဩင် ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ် ဒဒ်ကတ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နုသတ် ဩင်ကိုဝံချိုက်ပေင် တရိပ်ကိုစိုတ် ပွဲပုမဝံတုတ်ဒံ ဖောဠဗ္ဗာရီရ) 'သမုဒ္ဒ' မှာသိုဒ်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ပဏ္ဏရ' သတ်ပုမဗုဒ္ဓအားလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ခေတ္တ' တိဗုဂ္ဂယာ ဒ်အရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမက်ဂတပ်ကျတ်တိုန်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဝတ္ထု' ဒ်အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒ်ကတ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ဩရိ မတီရ' ဩင်လပါဏာန် (နဒ်ဒ်မတီလုပ်ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မ္မဲလပါ နုနိဗ္ဗာန်)လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'သုညဂါမ' ကွာန်မလှူသုန်ကြံ (နဒ်ဒ်မဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ တုတ်ဒံ မှံကိုပုမဆက်ဆောံကောံစိုတ် မဒ်ပွဲကာယဒွါရ)လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်မှံသတ်မဒ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး 'ကာယာယတန' လျှင်ဇေယျ ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ။

၆၁၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး 'ကာယာယတန' လျှင်ဇေယျ မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိဒ်ဒ် ညးဥံဂ်ရော? ဩ 'ကာယပသာဒ'ရုပ် လျှင်ဇေယျမ္မဲ နိဿယံကို မဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ 'ပသာဒ' ဩင်ကေပ်ရ၊ 'အတ္တဘာဝပရိယာပန္န' တို့လုပ်ပွဲအတ္တဘ (ခန္ဓကာယ)ရ၊ 'အနိဒဿန' ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပုမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပုမခိုလျတ်)ရ။

ဩပွဲ 'ကာယပသာဒ' လျှင်ဇေယျ မဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပုမညာတ်), မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပုမခိုလျတ်)မ္မဲ (ဖောဠဗ္ဗာရီ)တုတ်ဒံ မဒ် 'အနိဒဿန' ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပုမညာတ်), 'သပ္ပဋိဃ' ဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပုမခိုလျတ်)ရ၊ ခိုလျတ်လေပ် ခိုလျတ်ကျင်တဲ၊ ခိုလျတ်လေပ် ဃောခိုလျတ်၊ ခိုလျတ်လေပ် ကြက်ခိုလျတ်၊ ခိုလျတ်လေပ် ဒ်အရာခိုလျတ်တဲရ။

ရုပ်ဝံ 'ကာယပသာဒ' လျှင်ဇေယျလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ကာယာယတန' လျှင်ဇေယျ မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ကာယဓာတ်' သတ်မတွံဂး လျှင်ဇေယျလေပ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ 'ကာယိန္တိ' လျှင်ဇေယျ မဝံအလိုအသီ ပွဲပုမ

ဝံ့လုက်စုက်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘လောက’ သဘမလေပ်ဒ် မလေပ်လီလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ဒွါရ’ ဩဇာ နှိဟိတ်ကတိန်ဒ် ဒေက်တက်ကိုရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ (ဟိတ်နုသဘ ခြိုင်ကိုဝံ့ချိုက်ပေင် တရိပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမဝံ့တုတ်ဒွံ ဖောဠဗ္ဗာရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ပဏ္ဏရ’သဘပွမဗုသအးလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာခရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမက်ဂတင်ကျတ်တိုန်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယ် ဒေက်တက်ကိုရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ဩရိ မတီရ’ ဩဇာလပါဏအ် (နဒဒ်မတီလုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩဇာလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂြံ (နဒဒ်မဟံမ္ဘေကိုတုတုဟ်ခြာ မှိုက်ပွမဆက်ဆော့ကောံစိုတ် မဒ်ပွဲကာယဒွါရ)လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်မှိုသဘမဗ်သံဝံ့ ရုပ်မတံဂး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု နှိအရာ စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိန်ဒ်ရ။

၆၁၄။ (၃) ရုပ်မတံဂး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ် ညးခွဲဂ်ရော? ဩ‘ကာယပသာဒ’ရုပ် လျှင်ဇေကုမ္မဲ နိဿယ် ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တု ‘ပသာဒ’ ခြိုင်ကောင်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲ အတ္တဘ် (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ဩ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇေကု ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)မ္မဲ ခွီလျတ်လောင် ခွီလျတ်ကျင်တု၊ ခွီလျတ်လောင် ဃောခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လောင် ကြက်ခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လောင် နှိအရာခွီလျတ်တ ပွဲပွမတုတ်ဒွံ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ့ ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇေကုလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိန်ဒ်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ကာယဓာတ်’ သဘမတံဂး လျှင်ဇေကုလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ကာယိန္ဒြိယ’ လျှင်ဇေကု မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမ ဝံ့လုက်စုက်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘လောက’ သဘမလေပ်ဒ် မလေပ်လီလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ဒွါရ’ ဩဇာ နှိဟိတ်ကတိန်ဒ် ဒေက်တက်ကိုရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ (ဟိတ်နုသဘ ခြိုင်ကိုဝံ့ချိုက်ပေင် တရိပ်ကိုစိုတ် ပွဲပွမဝံ့တုတ်ဒွံ ဖောဠဗ္ဗာရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’ မှာသွိဒ်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ပဏ္ဏရ’သဘပွမဗုသအးလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ခေတ္တ’ တိဗုဂ္ဂယာ နှိအရာခရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿ မမက်ဂတင်ကျတ်တိုန်လောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယ် ဒေက်တက်ကိုရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿလောင် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်ဝံ့ ‘ဩရိမတီရ’ ဩဇာလပါဏအ် (နဒဒ်မတီလုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩဇာလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လောင်

ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ (နဒဒိမဟံမ္မဲကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ် မဒ်ပွဲကာယဒွါရ)လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မှုသတ်မဒ်သတ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု ဒ်အရာ စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်ရ။

၆၁၅။ (၄) ရုပ်မတံဂး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိဒ်ရ ညးဒွဲရ်ရော? ယ် ‘ကာယပသာဒ’ရုပ် လျှင်ဇေကုမ္မဲ နိဿယံ ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာမ္မိုင်တု ‘ပသာဒ’ ဖြိုင်ကော်ရ၊ ‘အတ္တဘာဝပရိယာပန္န’ တို့လုပ်ပွဲ အတ္တဘ် (ခန္ဓကာယ)ရ၊ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

နိဿယံကို ယ် ‘ကာယ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ဇေကုတု သွအာရီကို (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ) တုတ်ဒွဲတု ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီလုက်စုက် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ယောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ။ ပ။ ။

နိဿယံကို ယ် ‘ကာယ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ဇေကုတု သွအာရီကို (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ) တုတ်ဒွဲတု ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီလုက်စုက် ။ ပ။ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ။ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) ။ ပ။ ။ ‘ကာယ ဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီလုက်စုက် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ယောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ။ ။

နိဿယံကို ယ် ‘ကာယ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ဇေကုတု ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ မစိုန်သကိုကောံ စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) မှုကိုအာရီဇေ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ) တုတ်ဒွဲ န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ယောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ။ ။

နိဿယံကို ယ် ‘ကာယ’ (ဝတ္ထု) လျှင်ဇေကုတု ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီလုက်စုက် မှုကိုအာရီဇေ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ) ပွမ တုတ်ဒွဲ ။ ပ။ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ။ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) က် ။ ပ။ ။ ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီလုက်စုက် န်လေဝ် န်ကျင်တု၊ န်လေဝ် ယောဒ်၊ န်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ န်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ။ ။

ရုပ်ဝံ ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇေကုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု မဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ကာယဓာတ်’ သတ်မတံဂး လျှင်ဇေကုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ကာယိန္ဒြိယ’ လျှင်ဇေကု မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမ ဝံလုက်စုက်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘လောက’ သတ်မလေဝ်ဒ် မလေဝ်လိုလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဒွါရ’ ကြင် န်ဟိုတ်ကတိဒ် ဒ်ဒ်ကတ်ကိုခရ်နာမ်မ္မိုင် မပတမ်ကိုဖဿလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ (ဟိုတ်နူသတ် ဖြိုင်ကိုဝံချိုက်ပင် တရိုက်ကိုစိုတ် ပွဲပွမဝံတုတ်ဒွဲ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီရ) ‘သမုဒ္ဒ’

မှာသို့ဒိလေဝ် ဂွံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ပဏ္ဏာရ’ သတ်ပွမဗုဒ္ဓအလေဝ် ဂွံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ခေတ္တ’ တိဗု
 ဂူယာ နှိအရာခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ မမံက်ဂတပ်ကုတ်တိုန်လေဝ် ဂွံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ
 ‘ဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကိုခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿလေဝ် ဂွံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ
 ‘ဩရိမတီရ’ ဩင်လပါဏအ် (နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မွဲလပါ နူနိဗ္ဗာန်)လေဝ်
 ဂွံယျာရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သုညဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂြံ (နဒဒ်မဟံမွဲကိုတုတုဟ်ခြာ မှုကိုပွမဆက်ဆောံ
 ကောံစိုတ် မဒ်ပွဲကာယဒွါရ)လေဝ် ဂွံယျာရ၊ ရုပ်မွဲသတ်မဟံသတ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘ကာယာယတန’
 လျှင်ဇကု နှိအရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုန်ရ။

ရူပါယတနရုပ် ၆၁၆။ (၆) ၁။ ရုပ်မတံဂး ‘ရူပါယတန’သတ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ်
 (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုန်ဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလဲ
 လးတဲ ဩ‘ရူပါရီ’ မတံဂးသတ်အရံင် မဒ်‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမ
 ညာတ်), မဒ်‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)မွဲ ‘နီလ’ သတ်လမွဲက်
 ယောမ်၊ ‘ပီတက’ သတ်ထပ် (သတ်မိတ်စတ်စတ်)၊ ‘လောဟိတက’ သတ်ဗကေတ်၊ ‘ဩဒါတ’
 သတ်ဗု၊ ‘ကာဠက’ သတ်လမွဲက်ခြက်၊ ‘မဇ္ဈိဠက’ သတ်ဗကေတ်တမြိုင်၊ ‘ဟရိ’ သတ်မိတ်ကြိုင်ကြိုင်၊
 ‘ဟရိဝဏ္ဏ’ သတ်ဇေက်၊ ‘အဗ္ဗကုရဝဏ္ဏ’ သတ်ကွပ်ကြက် (သတ်ဇေက်စတ်စတ်)၊ ‘ဒီဃ’ ဂိုင်၊
 ‘ရဿ’ ဂွံ၊ ‘အဏု’ ချောတ်၊ ‘ထူလ’ ဇေက်၊ ‘ဝဇ္ဇ’ ခွမ်၊ ‘ပရိမဏ္ဍလ’ ဗိုအဝဏ်၊ ‘စတုရဿ’
 ပန်ကွိုင်၊ ‘ဆဠသ’ ကြကွိုင်၊ ‘အဠသ’ ဇွာ်ကွိုင်၊ ‘သောဠသံသ’ စိုတ်ကြကွိုင်၊ ‘နိန္ဒ’ သပ်ကယျောပ်၊
 ‘ထလ’ သျှင်ဂအုတ်၊ ‘ဆာယာ’ သျှိုင်၊ ‘အာတပ’ ဂမ္တုတ်၊ ‘အာလောက’ လျးအရံင်၊ ‘အန္ဓကာရ’
 တိုက်ဒဗျူ၊ ‘အဗ္ဘာ’ မတ်ဗြ၊ ‘မဟိကာ’ လတိုပ်၊ ‘ရူမ’ ယေက်၊ ‘ရဇ’ မှိုက်လကွိုက်၊
 လျးအရံင် ဗိုအဝဏ်ဂိတု၊ လျးအရံင် ဗိုအဝဏ်တု၊ လျးအရံင် ဂကောံသွိုင်နက်သတ်ဂမ္တိုင်၊
 လျးအရံင် ဗိုအဝဏ်ဒေဝ်၊ လျးအရံင် မတ်မွဲက်၊ ကျသင်၊ ပွဲ၊ ဝေဠုရိယ မှိုက်မတ်မွဲ
 မှုကိုသတ်စွာ်ဒန်၊ လျးအရံင် ထပ်ဩန် (နွံရ)။

သအာင်နုဂ်ပုန် နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ ဩ‘ရူပါရီ’
 သတ်မတံဂး သတ်အရံင် မဒ်‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ်
 ‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံဒဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကို‘ရူပါရီ’သတ်ဂမ္တိုင်
 မဂပ်ပ်သွးကျိုင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

ဩဟိုန်‘ရူပါရီ’သတ် မဒ်‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်),
 မဒ်‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)မွဲ ညာတ်လေဝ် ညာတ်ကျိုင်တဲ၊
 ညာတ်လေဝ် ယောမညာတ်၊ ညာတ်လေဝ် ကြက်ညာတ်၊ ညာတ်လေဝ် နှိအရာညာတ်တ်
 နကို‘စက္ခု’(ပသာဒ) လျှင်မတ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ်
 (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)ရ။

ရပ်ဝံ ‘ရူပါရီ’ သာ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရူပဓာတ်’ သာ်မတံဂး (ရူပါရီ) သာ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ရပ်မတံဂး ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ်ရ။

၆၁၇။ (၂) ရပ်မတံဂး ‘ရူပါယတန’ သာ် မနှိဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ် ညးဍဲဂ်ရော? နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမၠိုင် မဇ္ဈေလ္လဲလးတဲ ဩ ‘ရူပါရီ’ မတံဂးသာ်အရံင် မဒ် ‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ် ‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံဒန်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်) မွဲ ‘နီလ’ သာ်လမွဲက်ယောမ်၊ ‘ပီတက’ သာ်ထဝ် (သာ်မိတ်စတ်စတ်)၊ ‘လောဟိတက’ သာ်ဗကေတ်၊ ‘ဩဒါတ’ သာ်ဗု၊ ‘ကာဠက’ သာ်လမွဲက် ခြက်၊ ‘မဗ္ဗိဋ္ဌက’ သာ်ဗကေတ်တမြိုင်၊ ‘ဟရိ’ သာ်မိတ်ကြိုင်ကြိုင်၊ ‘ဟရိဂဏ္ဌ’ သာ်ဒေက်၊ ‘အဗ္ဗကုရဂဏ္ဌ’ သာ်ကွပ်ကြက် (သာ်ဒေက်စတ်စတ်)၊ ‘ဒီဃ’ ဂိုင်၊ ‘ရဿ’ ဂွေ၊ ‘အဏု’ ညောတ်၊ ‘ထူလ’ ဇော၊ ‘ဝဇ္ဇ’ ခုမ်၊ ‘ပရိမဏ္ဍလ’ ဗိုအဝဏ်၊ ‘စတုရဿ’ ပန်ကွိုင်၊ ‘ဆဠသ’ တြိကွိုင်၊ ‘အဠသ’ ဒွံကွိုင်၊ ‘သောဠသံသ’ စိုတ်ကွိုင်၊ ‘နိန္ဒ’ သပ်ကယျောပ်၊ ‘ထလ’ သျှင်ဂအုဟ်၊ ‘ဆာယာ’ သိုင်၊ ‘အာတပ’ ဂမ္ဘဲတဲ၊ ‘အာလောက’ လျးအရံင်၊ ‘အန္ဓကာရ’ တိုက်ဒမ္မ၊ ‘အတ္တ’ မတ်ဩ၊ ‘မဟိကာ’ လတိုပ်၊ ‘ဓူမ’ ယေက်၊ ‘ရဇ’ မှိုက်လကျိုက်၊ လျးအရံင် ဗိုအဝဏ်ဂိတု၊ လျးအရံင် ဗိုအဝဏ်တဲ၊ လျးအရံင် ဂကောံသိုင်နက်သတ်ဂမၠိုင်၊ လျးအရံင် ဗိုအဝဏ်ဒှော်၊ လျးအရံင် မတ်မွဲက်၊ ကျသင်၊ ဗွဲ၊ ဝေဠုရိယ မွဲက်မတ်ဗွဲ မှိုက်သာ်စွာ်ဒန်၊ လျးအရံင် ထပ်ဩန် (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပုန် နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမၠိုင် မဇ္ဈေလ္လဲလးတဲ ဩ ‘ရူပါရီ’ သာ်မတံဂး သာ်အရံင် မဒ် ‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ် ‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကို ‘ရူပါရီ’ သာ် ဂမၠိုင် မဂပ်ပ်သွးကျိုင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

ဩပွဲ ‘ရူပါရီ’ သာ် မဒ် ‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ် ‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်) မွဲ ‘စက္ခု’ (ပသာဒ) လျှင်မတ် မဒ် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ် ‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံ ဒန်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်) နှိလျုတ်လေဝ် နှိလျုတ်ကျိုင်တဲ၊ နှိလျုတ်လေဝ် ဃောနှိလျုတ်၊ နှိလျုတ်လေဝ် ကြက်နှိလျုတ်၊ နှိလျုတ်လေဝ် နှိအရာနှိလျုတ်တရ။

ရပ်ဝံ ‘ရူပါရီ’ သာ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရူပဓာတ်’ သာ်မတံဂး (ရူပါရီ) သာ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ရပ်မတံဂး ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ်ရ။

၆၁၈။ (၃) ရပ်မတံဂး ‘ရူပါယတန’ သာ်မနှိဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိန်ဒ် ညးဍဲဂ်ရော? နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမၠိုင် မဇ္ဈေလ္လဲလးတဲ ဩ ‘ရူပါရီ’

ငွေ၊ ‘အဏု’ ညောတ်၊ ‘ထူလ’ ဇွေ၊ ‘ဝဏ္ဏ’ ချမ်း၊ ‘ပရိမဏ္ဍလ’ ဗိုအဝဏ်၊ ‘စတုရဿ’ ပန်ကွင်း၊ ‘ဆဋ္ဌဿ’ ကြံကွင်း၊ ‘အဋ္ဌဿ’ ဒွံကွင်း၊ ‘သောဋ္ဌဿ’ စုံကြံကွင်း၊ ‘နိန္ဒ’ သင်ကယျောင်၊ ‘ထလ’ သျှင်ကအုတ်၊ ‘ဆာယာ’ သို့၊ ‘အာတပ’ ဂမ္ဘတုံ၊ ‘အာလောက’ လျှးအရံ၊ ‘အန္တကာရ’ တိုက်ဒဗ္ဗ၊ ‘အတ္တ’ မတ်ဗြ၊ ‘မဟိကာ’ လတိုပ်၊ ‘ဓူမ’ ယေက်၊ ‘ရဇ’ မှိုက်လကျိုက်၊ လျှးအရံ ဗိုအဝဏ်ဂိတု၊ လျှးအရံ ဗိုအဝဏ်တုံ၊ လျှးအရံ ဂကောသံနက်သတ်ဂမ္ဘိုင်၊ လျှးအရံ ဗိုအဝဏ်ဒောဝ်၊ လျှးအရံ မတ်မှိုက်၊ ကျသင်၊ ဗွဲ၊ ဝေဠုရိယ မှိုက်မတ်ဗွဲ မှိုက်သင်စွာဒုန်၊ လျှးအရံထဝ်ဩန် (နွံရ)။

သအာင်နုပ္ပန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဇေလဲလးတဲ ဩ‘ရူပါရီ’ သင်မတွံး သင်အရံ မဒ်‘သနိဒဿန’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), မဒ် ‘သပ္ပဋိယ’ မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်) မဒ်တုတ်ခြာ (နုပ္ပန်‘ရူပါရီ’သင် ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

သွအာရီကို ဩ‘ရူပါရီ’ သင်မွဲတဲ နိဿယကို‘စက္ခု’(ဝတ္ထု) လျှင်မတ်တဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ဂှ် နိုလေဝ် နိုကျင်တဲ၊ နိုလေဝ် ယောမဒ်၊ နိုလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နိုလေဝ် နိုအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

သွအာရီကို ဩ‘ရူပါရီ’ သင်မွဲတဲ နိဿယကို‘စက္ခု’(ဝတ္ထု) လျှင်မတ်တဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခု ဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမတွတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောဝ်ဗတိုက်(ဆင်မုဟ်) ။ ပ ။ စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ဂှ် နိုလေဝ် နိုကျင်တဲ၊ နိုလေဝ် ယောမဒ်၊ နိုလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နိုလေဝ် နိုအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို ဩ‘စက္ခု’(ဝတ္ထု) လျှင်မတ်တဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) မှိုက်အာရီခေ (ရူပါရီ)သင်ဂှ် နိုလေဝ် နိုကျင်တဲ၊ နိုလေဝ် ယောမဒ်၊ နိုလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နိုလေဝ် နိုအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို ဩ‘စက္ခု’(ဝတ္ထု) လျှင်မတ်တဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) မှိုက်အာရီ (ရူပါရီ) သင်ဂှ် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမတွတ်သမ္ဘိဂှ် ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောဝ်ဗတိုက် (ဆင်မုဟ်)ဂှ် ။ ပ ။ စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ဂှ် နိုလေဝ် နိုကျင်တဲ၊ နိုလေဝ် ယောမဒ်၊ နိုလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နိုလေဝ် နိုအရာဒတန် မဒ်ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ရူပါရီ’သင်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ရူပါယတန’သင် နိုဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုဒ်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ရူပဓာတ်’ သင်မတွံး (ရူပါရီ)သင်လေဝ် ဝံယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ရူပါယတန’သင် နိုဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂှ်ရ။

သဒ္ဒါယတနရှုပ် ၆၂၀။ (၇) ၁။ ရုပ်မတွဲကား ‘သဒ္ဒါယတန’ ရမ္မာင် နှိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိံဒိန္တိ ညးဍဲဂ်ရော? နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေ လဲလးတဲ ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ မတွဲကားရမ္မာင် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပုမဒီလျတ်)မ္မဲ မှုကို‘ဘောရိသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဖမ်ဇ္ဈေ၊ ‘မုဒိင်သဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဖမ်မန်ဒိုင်၊ ‘သင်္ခသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ကျသင်၊ ‘ပဏာဝသဒ္ဒ’ ရမ္မာင် ဖမ်ပဏံ၊ ‘ဂီတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဒွက်၊ ‘ဝါဒိတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်တိုင်တိုက်၊ ‘သမ္မသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်မံင်ချာင် ဟရာပ်ဟဍုင်၊ ‘ပါဏိသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်တက်တဲ၊ ‘နိဇ္ဈေသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်သတ်ဂမ္ဘိုင် ကြိုဂအောတ်၊ ‘သန္နိယာတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဒီလျတ်ရင်သကအ် ဒဒက်တ်ကိုသဘာဝ(ဓာတ်)၊ ‘ဝါတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင် ကျာပိုက်၊ ‘ဥဒကသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဍု၊ ‘မနုဿသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်မိုဟ်၊ ‘အမနုဿသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်မသအာင် အာနုမိုဟ် (နွံရ)။

သအာင်နုဂ်ပုန် နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမ္မာင်‘အနိဒဿန’ မဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ မဒ် မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပုမဒီလျတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုကို‘သဒ္ဒါရီ’ရမ္မာင်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝိ သွဲကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

ဩဟိန်‘သဒ္ဒါရီ’ ရမ္မာင် ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပုမညာတ်), မဒ်မ္မဲဟာန် ကောံဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပုမဒီလျတ်)မ္မဲ မိင်လေဝ် မိင်ကျင်တဲ၊ မိင်လေဝ် ဃောမိင်၊ မိင်လေဝ် ကြက်မိင်၊ မိင်လေဝ် နှိအရာမိင်တ် နကို‘သောတ’(ပသာဒ) လျှင်ကတောပ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် ပုမဒီလျတ်ရ။

ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမ္မာင်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဒါယတန’သ် နှိဟိတ် စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိံဒိလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဒဓာတ်’ သဘ်မတွဲကား(သဒ္ဒါရီ)ရမ္မာင်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကား ‘သဒ္ဒါယတန’ ရမ္မာင် နှိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိံဒိဂ်ရ။

၆၂၁။ (၂) ရုပ်မတွဲကား ‘သဒ္ဒါယတန’ ရမ္မာင် နှိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိံဒိန္တိ ညးဍဲဂ်ရော? နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ မတွဲကားရမ္မာင် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ဝိညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပုမဒီလျတ်)မ္မဲ မှုကို‘ဘောရိသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဖမ်ဇ္ဈေ၊ ‘မုဒိင် သဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဖမ်မန်ဒိုင်၊ ‘သင်္ခသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ကျသင်၊ ‘ပဏာဝသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဖမ်ပဏံ၊ ‘ဂီတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဒွက်၊ ‘ဝါဒိတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်တိုင်တိုက်၊ ‘သမ္မသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်မံင်ချာင်ဟရာပ်ဟဍုင်၊ ‘ပါဏိ သဒ္ဒ’ ရမ္မာင်တက်တဲ၊ ‘နိဇ္ဈေသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်သတ်ဂမ္ဘိုင် ကြိုဂအောတ်၊ ‘သန္နိယာတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ဒီလျတ်ရင်သကအ် ဒဒက်တ်ကိုသဘာဝ(ဓာတ်)၊ ‘ဝါတသဒ္ဒ’ ရမ္မာင်ကျာပိုက်၊ ‘ဥဒက

သဒ္ဒါ’ ရများ၌၊ ‘မနုဿသဒ္ဒါ’ ရများ၌၊ ‘အမနုဿသဒ္ဒါ’ ရများ မသအာင်အာနုမ္မိတ် (နွဲ့ရ)။

သအာင်နုဂ္ဂဟန နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ့ ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ ရများ ‘အနိဒဿန’ မဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမဂပ်ဝညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမလေဝ်ခီလျတ် (ပုမခီလျတ်) မဒိတုဟ်ခြာ (နုကု‘သဒ္ဒါရီ’ ရများဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝသွးကျင်တဲ့)လေဝ် နွဲ့ဏီရ။

ဩပွဲ‘သဒ္ဒါရီ’ ရများ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမဂပ်ဝညာတ် (ပုမညာတ်), မဒိမ္မဟာန်ကောံဒိမလေဝ်ခီလျတ်(ပုမခီလျတ်)မ္မဲ ‘သောတပဿာဒ’ လျှင်ကတောင် မဒိ‘အနိဒဿန’ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမဂပ်ဝညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မဒိမ္မဟာန်ကောံဒိမလေဝ်ခီလျတ် (ပုမခီလျတ်)ဂ် ခီလျတ်လေဝ် ခီလျတ်ကျင်တဲ့၊ ခီလျတ်လေဝ် ဃောခီလျတ်၊ ခီလျတ်လေဝ် ကြက်ခီလျတ်၊ ခီလျတ်လေဝ် ဒိအရာခီလျတ်တရ။

ရပ်ဝံ ‘သဒ္ဒါရီ’ ရများလေဝ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ‘သဒ္ဒါယတန’သ် ဒိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ‘သဒ္ဒါဓာတ်’ သဘမတွံဂး(သဒ္ဒါရီ)ရများလေဝ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘သဒ္ဒါယတန’ ရများ ဒိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိဒ်ဂ်ရ။

၆၂၂။ (၃) ရပ်မတွံဂး ‘သဒ္ဒါယတန’ ရများဒိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိဒ်ဂ် ညးညှော်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ့ ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ မတွံဂးရများ မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမဂပ်ဝညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမလေဝ်ခီလျတ် (ပုမခီလျတ်)မ္မဲ မုကု‘ဘေရိသဒ္ဒါ’ ရများဖမ်ဇ္ဇေ၊ ‘မဒိဏ် သဒ္ဒါ’ ရများဖမ်မန်ဒိင်၊ ‘သင်္ခသဒ္ဒါ’ ရများကျသင်၊ ‘ပဏဝသဒ္ဒါ’ ရများဖမ်ပဏင်၊ ‘ဂီတသဒ္ဒါ’ ရများဒွက်၊ ‘ဝါဒိတသဒ္ဒါ’ ရများတိင်တိုက်၊ ‘သမ္ပသဒ္ဒါ’ ရများမင်ချာင်ဟရပ်ဟချေ၊ ‘ပါဏိ သဒ္ဒါ’ ရများတက်တဲ၊ ‘နိဋ္ဌေသဒ္ဒါ’ ရများသတ်ဂမ္ဘိုင်ကြိုဂအောတ်၊ ‘သန္နိဃာတသဒ္ဒါ’ ရများ ခီလျတ်ရင်သကအ် ဒေက်တ်ကိုသဘာဝ(ဓာတ်)၊ ‘ဝါတသဒ္ဒါ’ ရများကျာပိုက်၊ ‘ဥဒကသဒ္ဒါ’ ရများ၌၊ ‘မနုဿသဒ္ဒါ’ ရများ၌၊ ‘အမနုဿသဒ္ဒါ’ ရများမသအာင်အာနုမ္မိတ် (နွဲ့ရ)။

သအာင်နုဂ္ဂဟန နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ့ ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ ရများ ‘အနိဒဿန’ မဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမဂပ်ဝညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမလေဝ်ခီလျတ် (ပုမခီလျတ်) မဒိတုဟ်ခြာ (နုကု‘သဒ္ဒါရီ’ရများဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ သွးကျင်တဲ့)လေဝ် နွဲ့ဏီရ။

ဩ‘သဒ္ဒါရီ’ ရများ ‘အနိဒဿန’ မဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ(ဒိမဂပ်ဝညာတ် (ပုမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မဒိမ္မဟာန်ကောံ ဒိမလေဝ်ခီလျတ် (ပုမခီလျတ်)မ္မဲ ခီလျတ်လေဝ် ခီလျတ်

ကွင်းတဲ၊ ခွီလျတ်လေဝ် ဃောခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေဝ် ကြက်ခွီလျတ်၊ ခွီလျတ်လေဝ် နှိအရာ ခွီလျတ်တဲ ပွဲ‘သောတ’(ပသာဒ) လျှင်ကတောင် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟန်ကောံ ဒန် မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မွဲဟန်ကောံ ဒန်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဓါရီ’ ရမုာ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဓါယတန’သ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိုဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဓါဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး(သဒ္ဓါရီ)ရမုာ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမုာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဒ်ရ။

၆၂၃။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမုာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဒ် ညးညှိုရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဇော်လဲလးတဲ ယှ်‘သဒ္ဓါရီ’ မတွံဂးရမုာ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟန်ကောံ ဒန်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ နှိမွဲဟန်ကောံ ဒန်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်)မွဲ မှုာ်‘ဘောရိသဒ္ဓ’ ရမုာ်ဖမ်ဇ္ဇော်၊ ‘မုဒိင် သဒ္ဓ’ ရမုာ်ဖမ်မန်ဒိုင်၊ ‘သင်္ခိသဒ္ဓ’ ရမုာ်ကွာ်သင်၊ ‘ပဏဝသဒ္ဓ’ ရမုာ်ဖမ်ပန်၊ ‘ဂီတသဒ္ဓ’ ရမုာ်ဒွက်၊ ‘ဝါဒိတသဒ္ဓ’ ရမုာ်တိုင်တိုက်၊ ‘သမ္မသဒ္ဓ’ ရမုာ်မံင်ချာင်ဟရာပ်ဟချေဝ်၊ ‘ပါဏိ သဒ္ဓ’ ရမုာ်တက်တဲ၊ ‘နိဠေါသဒ္ဓ’ ရမုာ်သတ်ဂမ္တိုင်ကြိုဂအောတ်၊ ‘သန္နိဃာတသဒ္ဓ’ ရမုာ် ခွီလျတ်ရင်သကအ် ဒဒက်တ်ကိုသဘာဝ(ဓာတ်)၊ ‘ဝါတသဒ္ဓ’ ရမုာ်ကျာ်ပိုက်၊ ‘ဥဒကသဒ္ဓ’ ရမုာ်ဍုာ်၊ ‘မနုဿသဒ္ဓ’ ရမုာ်မိုဟ်၊ ‘အမနုဿသဒ္ဓ’ ရမုာ်မသအာင်အာနုမိုဟ် (နွံရ)။

သအာင်နုာ်ပွန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဇော်လဲလးတဲ ယှ်‘သဒ္ဓါရီ’ ရမုာ် ‘အနိဒဿန’မဟံဒ်မွဲဟန်ကောံ ဒန်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မဒ်မွဲ ဟန်ကောံ ဒန်မလေဝ်ခွီလျတ် (ပွမခွီလျတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုာ်‘သဒ္ဓါရီ’ရမုာ်ဂမ္တိုင် မဂပ် သွးကွင်းတဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

သွအာရီကို ယှ်‘သဒ္ဓါရီ’ ရမုာ်တဲ နိဿယကို‘သောတ’(ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီညာတ် (သောတဝိညာဏ်)ှိ နှိလေဝ် နှိကွင်းတဲ၊ နှိလေဝ် ဃောမဒ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

သွအာရီကို ယှ်‘သဒ္ဓါရီ’ ရမုာ်တဲ နိဿယကို‘သောတ’(ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောပ်ဗတိုက် (ဆင်မှုဟ်) ။ ပ ။ စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ှိ နှိလေဝ် နှိကွင်းတဲ၊ နှိလေဝ် ဃောမဒ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို‘သောတ’(ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) မှုာ်အာရီဍဲ (သဒ္ဓါရီ)ရမုာ်ှိ နှိလေဝ် နှိကွင်းတဲ၊ နှိလေဝ် ဃောမဒ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို‘သောတ’(ဝတ္ထု) လျှင်ကတောင်တဲ့ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုစသိုင် မကတိုဒ်
 ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) မှုံကိုအာရီဇေ
 (သဒ္ဓါရီ) ရမုာ်ဂ် ၂။ ပ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ၂။ ပ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆင်မှုဟ်)
 ၂။ ပ။ စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ဂ် ၂။ ပ။

ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဓါရီ’ ရမုာ်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဓါယတန’ သာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီမိင်
 (သောတဝိညာဏ်)ကတိုဒ်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘သဒ္ဓဓာတ်’ သာ်မတံဂး(သဒ္ဓါရီ)ရမုာ်လောင်
 ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမုာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)
 ကတိုဒ်ဂ်ရ။

ဂန္ဓာယတနရုပ် ၆၂၄။ (၈) ၁။ ရုပ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသု။
 (ဃာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ် ညးဇေံဂ်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေ
 လဲလးတဲ့ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်),
 ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလောင်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)မွဲ မှုံကို‘မူလဂန္ဓ’ သူရိဟ်၊ ‘သာရ
 ဂန္ဓ’ သူကြက်၊ ‘တစဂန္ဓ’ သူသကောင် (ခွေ)၊ ‘ပတ္တဂန္ဓ’ သူတူး၊ ‘ပုပ္ဖဂန္ဓ’ သူပက်၊
 ‘ဖလဂန္ဓ’ သူသတ်၊ ‘အာမကဂန္ဓ’ သူသွေဝ်သွေထွေက်၊ ‘ဝိဿဂန္ဓ’ သူကသမ္ဘူ ဖျုန်မအဲ၊
 ‘သုဂန္ဓ’ သူခိုဟ်၊ ‘ဒုဂန္ဓ’ သူဟံခိုဟ် (ခွဲရ)။

သအာင်နုဂ်ပုန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ့ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’
 သာ်သု။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲ
 ဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလောင်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်) မဒ်တုတ်ခြာ (နူကို‘ဂန္ဓာရီ’သူဂမ္တိုင် မဂပ်
 သွးကျင်တဲ့)လောင် နံဏီရ။

ဩနကို‘ဃာန’(ပသာဒ) လျှင်မုဟ်မဒ် ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်
 ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလောင်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)မွဲ ဆိုင်လောင်
 ဆိုင်ကျင်တဲ့၊ ဆိုင်လောင် ဃောဆိုင်၊ ဆိုင်လောင် ကြက်ဆိုင်၊ ဆိုင်လောင် နှိအရာဆိုင်တ်
 ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’
 မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလောင်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာရီ’ သူလောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီသု။
 (ဃာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓဓာတ်’ သာ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာရီ’ သူလောင်
 ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ (ဃာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ်ရ။

၆၂၅။ (၂) ရုပ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသု။ (ဃာနဝိညာဏ်)
 ကတိုဒ်ဂ် ညးဇေံဂ်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ့ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’
 သူ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်

ကျော်ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မဲ့ မှုံကို‘မူလဂန္ဓ’ သူရဲရိဟ်၊ ‘သာရဂန္ဓ’ သူကြက၊ ‘တစဂန္ဓ’ သူသကောင် (ခွော်)၊ ‘ပတ္တဂန္ဓ’ သူတူး၊ ‘ပုပ္ဖဂန္ဓ’ သူပက်၊ ‘ဖလဂန္ဓ’ သူသတ်၊ ‘အာမကဂန္ဓ’ သူသွေဝ်သွေထွက်၊ ‘ဝိဿဂန္ဓ’ သူကမအဲ့၊ ဖျန်မအဲ့၊ ‘သုဂန္ဓ’ သူခိုဟ်၊ ‘ဒုဂန္ဓ’ သူဟုံခိုဟ် (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပုန် နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သာ်သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကို‘ဂန္ဓာရီ’ သူဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ် သွးကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

ဩပု‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော်(ပွမညာတ်) ဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မဲ့ ‘ယာနပဿာဒ’ လျှင်မုဟ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝ်ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ဂ် ဒီလျတ်လေဝ် ဒီလျတ်ကျင်တဲ၊ ဒီလျတ်လေဝ် ဃောဒီလျတ်၊ ဒီလျတ်လေဝ် ကြက်ဒီလျတ်၊ ဒီလျတ်လေဝ် ဒ်အရာဒီလျတ်တရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာရီ’ သူလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသူ။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိဒ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓဓာတ်’ သာ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာရီ’ သူလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသူ။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိဒ်ဂ်ရ။

၆၂၆။ (၃) ရုပ်မတံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသူ။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိ ဒ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မဲ့ မှုံကို‘မူလဂန္ဓ’ သူရဲရိဟ်၊ ‘သာရဂန္ဓ’ သူကြက၊ ‘တစဂန္ဓ’ သူသကောင် (ခွော်)၊ ‘ပတ္တဂန္ဓ’ သူတူး၊ ‘ပုပ္ဖဂန္ဓ’ သူပက်၊ ‘ဖလဂန္ဓ’ သူသတ်၊ ‘အာမကဂန္ဓ’ သူသွေဝ်သွေထွက်၊ ‘ဝိဿဂန္ဓ’ သူကသမအဲ့ ဖျန်မအဲ့၊ ‘သုဂန္ဓ’ သူခိုဟ်၊ ‘ဒုဂန္ဓ’ သူဟုံခိုဟ် (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပုန် နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သာ်သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကို‘ဂန္ဓာရီ’သူဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ် သွးကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ဒိဋ္ဌိမလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မဲ့ ဒီလျတ်လေဝ် ဒီလျတ်ကျင်တဲ၊ ဒီလျတ်လေဝ် ဃောဒီလျတ်၊ ဒီလျတ်လေဝ် ကြက်ဒီလျတ်၊ ဒီလျတ်လေဝ် ဒ်အရာဒီလျတ်တရ

ပွဲ‘ယာန’ (ပသာဒ) သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒဒ်မလေပ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ရ။

ရပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။လေပ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ။ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်)ကတိဒ်လေပ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ‘ဂန္ဓဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။လေပ် ဝံယုရ၊ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ။ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိဒ်ရ။

၆၂၇။ (၄) ရပ်မတွံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ။ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိ ဒ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမိုင် မဇော်လဲလးတဲ့ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒဒ်မလေပ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မဲ့ မုံကို‘မူလဂန္ဓ’ သူ။ရိဟ်၊ ‘သာရဂန္ဓ’ သူ။ကြက်၊ ‘တစဂန္ဓ’ သူ။သကောပ်(ခွေ)၊ ‘ပတ္တဂန္ဓ’ သူ။သု၊ ‘ပုပ္ဖဂန္ဓ’ သူ။ပက်၊ ‘ဖလဂန္ဓ’ သူ။သတ်၊ ‘အာမကဂန္ဓ’ သူ။သွပ်သွထွက်၊ ‘ဝိဿဂန္ဓ’ သူ။ကသမအဲ ဖျန်မအဲ၊ ‘သုဂန္ဓ’ သူ။ခိုဟ်၊ ‘ဒုဂန္ဓ’ သူ။ဟံဒ်ဟ် (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပုန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမိုင် မဇော်လဲလးတဲ့ ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သာ်သု။ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒဒ်မလေပ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူကို‘ဂန္ဓာရီ’သူ။ဂမိုင် မဂပ်ပ် သွးကွိုင်တဲ့)လေပ် နွံဏီရ။

သွအာရီကို ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။တဲ့ နိဿယကို‘ယာန’(ဝတ္ထု) လျင်မုဟ်တဲ့ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကော် စိုတ်မတီသု။(ယာနဝိညာဏ်)ဂ် ဒ်လေပ် ဒ်ကွိုင်တဲ့၊ ဒ်လေပ် ဃောမဒ်၊ ဒ်လေပ် ကြက်ဒ်၊ ဒ်လေပ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

သွအာရီကို ဩ‘ဂန္ဓာရီ’ သူ။တဲ့ နိဿယကို‘ယာန’(ဝတ္ထု) လျင်မုဟ်တဲ့ ‘ဝေဒနာ’ ပွမ ဒင်စသိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကော်စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆပ်မုဟ်) ။ ပ ။ စိုတ် တီသု။ (ယာနဝိညာဏ်)ဂ် ဒ်လေပ် ဒ်ကွိုင်တဲ့၊ ဒ်လေပ် ဃောမဒ်၊ ဒ်လေပ် ကြက်ဒ်၊ ဒ်လေပ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို‘ယာန’(ဝတ္ထု) လျင်မုဟ်တဲ့ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကော်စိုတ် မတီသု။(ယာနဝိညာဏ်) မုံကိုအာရီခွဲ (ဂန္ဓာရီ)သူ။ဂ် ဒ်လေပ် ဒ်ကွိုင်တဲ့၊ ဒ်လေပ် ဃောမဒ် ဒ်လေပ် ကြက်ဒ်၊ ဒ်လေပ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို‘ယာန’(ဝတ္ထု) လျင်မုဟ်တဲ့ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကော်စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်) မုံကိုအာရီခွဲ (ဂန္ဓာရီ) သူ။ဂ် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆပ်မုဟ်) ။ ပ ။

စိုတ်မတီသု။ ‘ယာနဝိညာဏ်’၌ နှိလေဝ် နှိကုဉ်တဲရ၊ နှိလေဝ် ယောမဒ်ရ၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒ်ရ၊ နှိလေဝ် နှိအရာမဒ်ရ ။ ပ ။

ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာရီ’ သု။လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိံနှိလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဂန္ဓာဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ‘ဂန္ဓာရီ’ သု။လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်) ကတိံနှိရ။

ရသာယတနရုပ် ၆၂၈။ (၉) ၁။ ရုပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီ ကွာန်(ဇိဝှိဝိညာဏ်) ကတိံနှိဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေ လဲလးတဲ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာမဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)မွဲ မွဲကို‘မူလရသ’ ရှိသာရိဟ်၊ ‘ခန္ဓရသ’ ရှိသာတုမ်၊ ‘တစရသ’ ရှိသာသကောဝ် (ခွေ်)၊ ‘ပတ္တရသ’ ရှိသာတုး၊ ‘ပုပ္ဖရသ’ ရှိသာပက၊ ‘ဖလရသ’ ရှိသာသတ်၊ ‘အဓိဗ္ဗလ’ ရှိသာဖျး၊ ‘မဓရသ’ ရှိသာဍုင်ကြောအ်၊ ‘တိတ္ထက’ ကတင်၊ ‘ကဠုက’ ရိင်၊ ‘လောဏိက’ ပျုင်၊ ‘ခါရိတ’ တိပင်ဖနုင်၊ ‘လဗ္ဗိလ’ ဖျးစူဠ၊ ‘ကသာဝ’ ဖျိုတ်၊ ‘သာဒု’ ရှိသာမဒ်ဟ်သာယာ၊ ‘အသာဒု’ ရှိသာဟံဒ်ဟ် ဟံသာယာ (နွံရ)။

သအာင်နုဂှ်ပှ် နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲ ဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုကို‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင် မဂပ်ပ် သွးကုဉ်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ။

ဩနကို‘ဇိဝှိ’(ပသာဒ) လျုင်လတ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မဂပ်ပ် ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)မွဲ ကွာန်လေဝ် ကွာန်ကုဉ်တဲ ကွာန်လေဝ် ယောကွာန် ကွာန်လေဝ် ကြက်ကွာန် ကွာန်လေဝ် နှိအရာကွာန်တ ‘ရသာရီ’ ရှိသာမဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ (ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန်ကောံ ဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ရသာယတန’ ရှိသာနှိဟိုတ်စိုတ်မတီ ကွာန်(ဇိဝှိဝိညာဏ်) ကတိံနှိလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ရသဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝှိ ဝိညာဏ်) ကတိံနှိရ။

၆၂၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝှိဝိညာဏ်) ကတိံနှိဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလဲလးတဲ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာမဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ နှိမွဲဟာန် ကောံဒ်ဒ်မလေဝ်ဒီလျုတ် (ပွမဒီလျုတ်)မွဲ မွဲကို‘မူလရသ’ ရှိသာရိဟ်၊ ‘ခန္ဓရသ’ ရှိသာတုမ်၊

‘တစရသ’ ရှိသာသကောင်(ခွေ်)၊ ‘ပတ္တရသ’ ရှိသာတွေး၊ ‘ပုပ္ဖရသ’ ရှိသာပက်၊ ‘ဖလရသ’ ရှိသာသတ်၊ ‘အဓိလ’ ရှိသာဖျိုး၊ ‘မဓရသ’ ရှိသာချက်ကြောအံ၊ ‘တိတ္ထက’ ကတင်၊ ‘ကဋက’ ရိုင်း၊ ‘လောဏိက’ ပျင်း၊ ‘ခါရိတ’ တိပင်ဖနင်း၊ ‘လမ္ဗိလ’ ဖျိုးစူစူ၊ ‘ကသာဝ’ ဖျိုတ်၊ ‘သာဒု’ ရှိသာမခိုဟ်သာယာ၊ ‘အသာဒု’ ရှိသာဟံခိုဟ် ဟံသာယာ (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပုန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ့ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာမဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်) မဒ်တုတ်ခြာ (နူကို‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ့)လေပ် နွံဏီရ။

ဩပွဲ‘ရသာရီ’ ရှိသာမဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော်ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)မွဲ ‘ဇိဝါပသာဒ’လျင်လတ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)ဂ် ကွာန်လေပ် ကွာန်ကျင်တဲ့ ကွာန်လေပ် ဃောကွာန် ကွာန်လေပ် ကြက်ကွာန် ကွာန်လေပ် ဒ်အရာကွာန်တရ။

ရပ်ဝံ ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေပ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီ ကွာန်(ဇိဝါပညာဏ်) ကတိုဒ်လေပ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရသာဓာတ်’ သတ်မတွံး ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေပ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါပညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ်ရ။

၆၃၀။ (၃) ရပ်မတွံး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါပညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ် ညးဍုင်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ့ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာမဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော်ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်)မွဲ မှုကို‘မူလရသ’ ရှိသာရိဟ်၊ ‘ခန္ဓရသ’ ရှိသာတွမ်း၊ ‘တစရသ’ ရှိသာသကောင် (ခွေ်)၊ ‘ပတ္တရသ’ ရှိသာတွေး၊ ‘ပုပ္ဖရသ’ ရှိသာပက်၊ ‘ဖလရသ’ ရှိသာသတ်၊ ‘အဓိလ’ ရှိသာဖျိုး၊ ‘မဓရသ’ ရှိသာချက်ကြောအံ၊ ‘တိတ္ထက’ ကတင်၊ ‘ကဋက’ ရိုင်း၊ ‘လောဏိက’ ပျင်း၊ ‘ခါရိတ’ တိပင်ဖနင်း၊ ‘လမ္ဗိလ’ ဖျိုးစူစူ၊ ‘ကသာဝ’ ဖျိုတ်၊ ‘သာဒု’ ရှိသာမခိုဟ်သာယာ၊ ‘အသာဒု’ ရှိသာဟံခိုဟ် ဟံသာယာ (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပုန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဈေလုံလးတဲ့ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာ မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကော် ဒ်ဒ်မလေပ်ခိုလျတ် (ပွမခိုလျတ်) မဒ်တုတ်ခြာ (နူကို‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ့)လေပ် နွံဏီရ။

ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာမန်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျော် ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ်(ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မ္မဟာန်ကျော် ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မ္မဲ ကွာန်လေဝ် ကွာန်ကျင်တဲ့၊ ကွာန်လေဝ် ဃောကွာန်၊ ကွာန်လေဝ် ကြက်ကွာန်၊ ကွာန်လေဝ် ဒ်အရာကွာန်တဲပွဲ‘ဇိဝိပဿာဒ’ လျှင်လတ် မဒ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျော် (ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မ္မဟာန်ကျော် ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)ရ။

ရပ်ဝံ ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေဝ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတီ ကွာန်(ဇိဝိပညာဏ်) ကတိဒ်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ‘ရသဓာတ်’ သဘ်မတွံဂး ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေဝ် ဝံယျရ၊ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတီကွာန်(ဇိဝိ ပညာဏ်) ကတိဒ်ရ။

၆၃၁။ (၄) ရပ်မတွံဂး‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ် စိတ်မတီကွာန် (ဇိဝိပညာဏ်) ကတိဒ်ရ ညးဍုင်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဇေလဲလဲးတဲ့ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာမန်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျော်ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မ္မဟာန် ကျော်ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်)မ္မဲ မှုကို‘မူလရသ’ ရှိသာရိဟ်၊ ‘ခန္ဓရသ’ ရှိသာတုမ်၊ ‘တစရသ’ ရှိသာသကောင် (ခွေ်)၊ ‘ပတ္တရသ’ ရှိသာတုး၊ ‘ပုပ္ဖရသ’ ရှိသာပက်၊ ‘ဖလရသ’ ရှိသာသတ်၊ ‘အဗ္ဗိလ’ ရှိသာဖျး၊ ‘မဓရသ’ ရှိသာဍုင်ကြောအ်၊ ‘တိတ္တက’ ကတင်၊ ‘ကဠုက’ ရိင်၊ ‘လောဏိက’ ပျင်၊ ‘ခါရိတ’ တိဗင်ဖနင်၊ ‘လဗ္ဗိလ’ ဖျးစူစူ၊ ‘ကသာဝ’ ဖျိုတ်၊ ‘သာဒု’ ရှိသာမခိုဟ်သာယာ၊ ‘အသာဒု’ ရှိသာဟံဒ်ဟ် ဟံသာယာ (နွံရ)။

သအာင်နုဂ်ပုန် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မဇ္ဇေလဲလဲးတဲ့ ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာ မန်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျော် ဒဒ်မဂပ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိဃ’ ဒ်မ္မ ဟာန်ကျော် ဒဒ်မလေဝ်ဒီလျတ် (ပွမဒီလျတ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုကို‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ် သွးကျင်တဲ့)လေဝ် နွံဏီရ။

သွအာရီကို ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာတဲ့ နိဿယကို‘ဇိဝိ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ့ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျော်စိတ်မတီကွာန် (ဇိဝိပညာဏ်)ဂ် ဒ်လေဝ် ဒ်ကျင်တဲ့၊ ဒ်လေဝ် ဃောမဒ်၊ ဒ်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ ဒ်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

သွအာရီကို ဩ‘ရသာရီ’ ရှိသာတဲ့ နိဿယကို‘ဇိဝိ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ့ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျော်စိတ်မတီကွာန်(ဇိဝိပညာဏ်) ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ စိတ် မတီကွာန် (ဇိဝိပညာဏ်)ဂ် ဒ်လေဝ် ဒ်ကျင်တဲ့၊ ဒ်လေဝ် ဃောမဒ်၊ ဒ်လေဝ် ကြက်ဒ်၊ ဒ်လေဝ် ဒ်အရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကိုဩ‘ဇိဝါ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံ
စိတ်မတိကွာန် မှုကိုအာရီဇေ ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂ် နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောမဒ်၊
နှိလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ ။ ပ ။

နိဿယကို ဩ‘ဇိဝါ’(ဝတ္ထု) လျှင်လတ်တဲ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိန်ဟိုတ်နူ
‘ဖဿ ပွမတွတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံစိတ်မတိကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) မှုကိုအာရီဇေ ‘ရသာရီ’
ရှိသာဂ် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်)
။ ပ ။ စိတ်မတိကွာန် ‘ဇိဝါဝိညာဏ်’ဂ် နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောမဒ်၊ နှိလေဝ်
ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ရသာရီ’ ရှိသာလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိတ်မတိ
ကွာန်(ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိန်လေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ရသာဓာတ်’ သဘမတွံဂး ‘ရသာရီ’
ရှိသာလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိတ်မတိကွာန် (ဇိဝါ
ဝိညာဏ်) ကတိန်ရ။

ဣတ္ထိန္ဒြိယ ၆၃၂။ (၁၀) ရုပ်မတွံဂး ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြ
(မွောံ)ဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိလိင်္ဂ’ ဩဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မိုဟ်ဗြ (မပတမ်ကိုသျှင်ဒတူတဲဇိုင်)
ဒဒက်တကိုမိုဟ်ဗြ၊ ‘ဣတ္ထိနိမိတ္တ’ စုတ်သတ္တိမိုဟ်ဗြ (ဟိုတ်ဝံတိကေတ်မိုဟ်ဗြ)၊ ‘ဣတ္ထိကုတ္တ’
အကောံအရာမိုဟ်ဗြ၊ ‘ဣတ္ထိကပ္ပ’ ဗိုပြင်(မပတမ်ကိုပွမအာကျင်) ဒဒက်တကိုမိုဟ်ဗြ၊ ‘ဣတ္ထတ္ထ’
ဒဒ်မိုဟ်ဗြ၊ ‘ဣတ္ထိဘာဝ’ သဘမိုဟ်ဗြမ္မဲ (နှံရ)။ ရုပ်မျှသဘမဒ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’
ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ် မိုဟ်ဗြ(မွောံ)ဂ်ရ။

ပုရိသိန္ဒြိယ ၆၃၃။ (၁၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်တြု
(တွက်)ဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘ပုရိသလိင်္ဂ’ ဩဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မိုဟ်တြု (မပတမ်ကိုသျှင်ဒတူတဲဇိုင်)
ဒဒက်တကိုမိုဟ်တြု၊ ‘ပုရိသနိမိတ္တ’ စုတ်သတ္တိမိုဟ်တြု (ဟိုတ်ဝံတိကေတ် မိုဟ်တြု)၊ ‘ပုရိသ
ကုတ္တ’ အကောံအရာမိုဟ်တြု၊ ‘ပုရိသာကပ္ပ’ ဗိုပြင်(မပတမ်ကို ပွမအာကျင်) ဒဒက်တကို
မိုဟ်တြု၊ ‘ပုရိသတ္ထ’ ဒဒ်မိုဟ်တြု၊ ‘ပုရိသဘာဝ’ သဘမိုဟ်တြုမ္မဲ (နှံရ)။ ရုပ်မျှသဘမဒ်သံဝံ
ရုပ်မတွံဂး ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်တြု(တွက်)ဂ်ရ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယ ၆၃၄။ (၁၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်
မဂိုင်မွဲဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘အာယု’ ဩအာယုက် ဒဒက်တကိုဇေရ်ရုပ်ဂ်မိုင် မျှသဘပွမဗုဒ္ဓဂ်တးဂ်၊
‘ဌိတိ’ သဘပွမတန်တ၊ ‘ယပနာ’ သဘပွမဒ်မိုင် (ဗွဲမတန်တ)၊ ‘ယာပနာ’ သဘပွမကိုဒ်မိုင်
(ဗွဲမတန်တ)၊ ‘ဣရိယနာ’ (ဇှော်မောင်တဲ) သဘပွမဒ်၊ ‘ဝတ္တနာ’ (ဆက်တဲ)သဘဟိုတ်မဒ်၊
‘ပါလနာ’ သဘပွမမင်မွဲ၊ ‘ဇီဝိတ’ သဘဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ

ပွဲဟိုတ်အာယုက်မရှင်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မရှင်ဂှ်ရ။

ကာယဝိညတ်ရုပ် ၆၃၅။ (၁၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဇော) နကိုအကဲအရာဇောကို ညးချော်ရော? ဟိုတ်နူကုသိုလ်စိုတ်ကိုနွံ, ဟိုတ်နူအကုသိုလ်စိုတ်ကိုနွံ, ဟိုတ်နူအဗျာကတစိုတ် ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုနွံ, ကုညးမတိုန်အာဂတကို, ကုညးမဆုတ်လက်ကရ်ကို, ကုညးမမှော်သေဝံတူရူကို, ကုညးမမှော်သေဝံလပါ်သကဲကို, ကုညးမခွေဝံကဝေန်ကို, ကုညးမပွဲပတိတ်ကို, ဩ ‘ထမ္မန’ ပွမခိုင်ဗိုန် ဒဒက်တကိုကာယ (မကတိန်ကျင်)။ ‘သန္တမ္မန’ ပွမခိုင်ဗိုန် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သန္တမ္မိတတ္ထ’ ဒဒ်ဒက်တကိုခိုင်ဗိုန် ဗွဲမဒးရး (ပွမခိုင်ဗိုန် ဗွဲမဒးရး)။ ‘ဝိညတ္တိ’ သဘ်ပွမကိုတိ, ‘ဝိညာပနာ’ အကဲအရာပွမကိုတိ, ‘ဝိညာပိတတ္ထ’ ဒဒ်ဒက်တကို မလေပ်ကိုတိမွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ် ‘ကာယ ဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇော) နကိုအကဲအရာဇောကိုရ။

ဝစီဝိညတ်ရုပ် ၆၃၆။ (၁၄) ရုပ်မတွံဂး ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဇော) နပွမမြော်ပါင်ဂှ် ညးချော်ရော? ဟိုတ်နူကုသိုလ်စိုတ်ကိုနွံ, ဟိုတ်နူအကုသိုလ်စိုတ်ကိုနွံ, ဟိုတ်နူအဗျာကတစိုတ် ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုနွံ, ‘ဝါစာ’ ဩဂလာန်(မကတိန်ကျင်)။ ‘ဂိရာ’ ပွမမြော်ပါင်, ‘ဗျပ္ပဝ’ အစီအဇန်ဂလာန်, ‘ဥဒီရဏ’ ပွမဟိုသုး, ‘ယောသ’ ပွမကြိုဂအောတ်, ‘ယောသကမ္မ’ ကမ္မောန်မကြိုဂအောတ်, ‘ဝါစာဝစီဘေဒ’ ပွမမြော်ပါင် မတွံဂးဂလာန်မွဲ (နွံရ)။ မပတမ်ကိုပွမမြော်ပါင်ဝံ သုးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဝါစာ’ ဂလာန်ရ, နကို ‘ဝါစာ’ ဂလာန်ဂှ်, ‘ဝိညတ္တိ’ ဩသဘ်ပွမကိုတိကေတ်, ‘ဝိညာပနာ’ အကဲအရာကိုတိ, ‘ဝိညာပိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်ကိုတိမွဲ နွံရ, ရုပ်မျှံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဇော) နပွမမြော်ပါင်ဂှ်ရ။

အာကာသဓာတ်ရုပ် ၆၃၇။ (၁၅) ရုပ်မတွံဂး ‘အာကာသဓာတ်’ သဘ်ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဝံ)ဂှ် ညးချော်ရော? ‘အာကာသ’ ဩသဘ်ဟမဂပ်ဝံချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဝံ)။ ‘အာကာသဂတ’ ပွမဒ်ရဲဝံမွဲ သဘ်ဟမဂပ်ဝံချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဝံ)။ ‘အဃ’ သဘ်ဟဂပ်ဝံဒွီလျုတ်လုက်စုက် (ဂွးအာကာသဂိုင်ရပ်လုက်စုက်ဟွံဝံ)။ ‘အဃဂတ’ ပွမဒ်ရဲဝံမွဲ သဘ်ဟဂပ်ဝံဒွီလျုတ်လုက်စုက် (ဂွးအာကာသဂိုင်ရပ်လုက်စုက်ဟွံဝံ)။ ‘ဝိဝရ’ ပထောင်(ပှော်)။ ‘ဝိဝရဂတ’ ပွမဒ်ရဲဝံမွဲ ပထောင်(ပှော်)။ ‘အသမ္မုဋ္ဌ’ သဘ်ဟဂပ်ဝံဒွီလျုတ်လုက်စုက် နကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ မဇော်လဲလးမွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ် ‘အာကာသဓာတ်’ သဘ်ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဝံ)ဂှ်ရ။

ရူပဿ လဟုတာရုပ် ၆၃၈။ (၁၆) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓာ ဒဒက်တကိုရုပ်ဂှ် ညးချော်ရော? ‘လဟုတာ’ ဩဒ်ဒ်မပြဟ်ပြေဟ်သာဓာ ဒဒက်တကို

(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘လဟုပရိဏာမတာ’ ဒဒ်မပြိုင်လှာဲ ဗွဲမသာသာမာန် (ပြဟ်ပြေဟ်ရ)၊ ‘အဒန္တနတာ’ ဒဒ်ဟံ့တြိုင်တြ လဇဲလဇာ ‘အဝိတ္တနတာ’ ဒဒ်ဟံ့ဗိုန်ခိုင် (ဒဒ်မစူးအာနုပမဟံ့ချီတေဝ်)မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ်‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တက်ရုပ်ရ်ရ။

ရူပဿ မုဒုတာ ၆၃၉။ (၁၇) ရုပ်မတွံဂး‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချီန်ချောတ် ဒဒက် တက်ရုပ်ရ် ညးချောဲရော? ‘မုဒုတာ’ ဩပွမချီန်ချောတ် ဒဒက်တက်‘နိပ္ပန္န’ရုပ်၊ ‘မဒ္ဒဝတာ’ ပွမချီန်ချောတ် ကလိတ်ကလောတ်၊ ‘အကက္ခဠတာ’ ပွမဟံ့သကာတ်မြဟ်၊ ‘အကထိနတာ’ ပွမဟံ့ကြိုင်မျိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချီန်ချောတ် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ်ရ။

ရူပဿ ကမ္မညတာရုပ် ၆၄၀။ (၁၈) ရုပ်မတွံဂး‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တက်ရုပ် (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမျိုင်)ရ် ညးချောဲရော? ‘ကမ္မညတာ’ ဩပွမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်ဒဒက်တက် (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ကမ္မညတ္တ’ သဘ်ပွမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်၊ ‘ကမ္မညဘာဝ’ ဒဒ်ဒဒက်တက်ဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ် ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ဒဒက်တက်ရုပ် (ပွမရင်တုင် ဒေတ်ဗက်ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမျိုင်)ရ်ရ။

ရူပဿ ဥပစယရုပ် ၆၄၁။ (၁၉) ရုပ်မတွံဂး‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမဒ်တို ဒဒက်တက် ရုပ်ရ် ညးချောဲရော? ‘အာစယ’ ဩပွမကတိုဒ်ကျိုင်တို (ကတိုဒ်ဗွဲကိပ်ကွာ) ဒဒက်တက်ရုပ် ‘အာယတန’ဂမျိုင်မွဲ (နွံရ)။ ‘အာစယ’ ပွမကတိုဒ်ကျိုင်တို (ကတိုဒ်ဗွဲကိပ်ကွာ) ဒဒက်တက်ရုပ် ‘အာယတန’ဂမျိုင်ရ် ဝံယျု‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမဒ်တို ဒဒက်တက်ရုပ်ရ။ ရုပ်မျံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ် ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်တို ဒဒက်တက်ရုပ်ရ်ရ။

ရူပဿ သန္တတိရုပ် ၆၄၂။(၂၀) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇော် မောင်ဒဒက်တက်ရုပ်ရ် ညးချောဲရော? ဩတွောင်ယောမဇော်မောင် (ယောဆက်ကတိုဒ်) ဒဒက်တက်နိပ္ပန္နရုပ်မွဲ (နွံရ)။ တွောင်ယောမဇော်မောင် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ် ဝံယျု‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမကတိုဒ် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ။ ရုပ်မျံသဘ်မဖ်သဘ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇော်မောင် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ်ရ။

ရူပဿ ဇေတာ ၆၄၃။ (၂၁) ရုပ်မတွံဂး‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျု, ပွမကြိုင်ကျဟ် အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တက်ရုပ်ရ် ညးချောဲရော? ‘ဇေ’ ဩပွမယအ်အောန် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န) ရုပ်(ပွမဗျုထ်ယုတ်ဒေက်)၊ ‘ဇေဏတာ’ ဟိုတ်မကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ်၊ ‘ခဏ္ဍိစ္စ’ ဟိုတ်ဒေက် မပြဟ်၊ ‘ပါလိစ္စ’ ဟိုတ်သော်မဗု၊ ‘ဝလိတ္တစတာ’ ဟိုတ်စွံမဒညောအ်၊ ‘အာယုနော သံဟာနိ’

ဟိုတ်အာယုက်မဟုတ်ယုတ်၊ ‘ဣန္ဒြိယာနံ ပါရိပါက’ ဟိုတ်မလိုလက်ကြိုင်ကျဟ် ဒဒက်တ်ကို ဣန္ဒြိယ ပွမဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော့ မပတမ်ကိုစက္ခူဇ္ဈိ)မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘ်မဖုံ သာ်ဝံ ရုပ် ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျဟ်အိုတ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်ဂုံရ။

ရူပဿ အနိစ္စတာရုပ် ၆၄၄။ (၂၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်(ဒိုတ် ဟိုတ်နူဟံတန်တ်အာ)ဂုံ ညးဗျိုက်ရော? ‘ဃ’ ဩပွမအိုတ်ဇေတ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ဝယ’ ပွမလို၊ ‘ဘေဒ’ ပွမပါဒကး၊ ‘ပရိဘေဒ’ ပွမပါဒကးဗွဲပွဲပွဲ(ပွမလိုလက် ပါဒကးအိုတ်သို)၊ ‘အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန်(ဒိုတ် ဟိုတ်နူဟံတန်တ်အာ)၊ ‘အန္တရဓာန’ ပွမကွေံဗွဲမွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘ်မဖုံသာ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကိုရုပ် (ဒိုတ် ဟိုတ်နူဟံတန်တ်အာ)ဂုံရ။

ကဗဠိကာရအာဟာရရုပ် ၆၄၅။ (၂၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂုံ ညးဗျိုက်ရော? ‘ဩဒန’ ဩပုင်၊ ‘ကုမ္မာသ’ ကွာင်ယ(ကွာင်ပွေင်ဆပ်)၊ ‘သတ္တု’ ကွာင်ဝိုဟ်၊ ‘မစ္ဆ’ က၊ ‘မံသ’ ဖျုန်၊ ‘ခီရ’ ညှိတ်၊ ‘ဒမိ’ ညှိတ်သွာ၊ ‘သပ္ပိ’ ကွေင်သွဟ်၊ ‘နဝနီတ’ ကွေင်တို၊ ‘တေလ’ ကွေင်၊ ‘မဓု’ ညှိတ်သွာ၊ ‘ဖာဏိတ’ တင်လာ်မွဲ နွံရ။

သအာင်နူဂ်ပုန် ဩဩပွဲဇးပိုဒ် (တိုရ်း-ခရိုင်)မွဲ ဩရုပ်(စူအာဟာရ) မဂပ်ဝံစ နကိုအပွဲပါင်(ပါင်), မဂပ်ဝံကိတ် နကိုဇော့ဂ်မိုင် (ကိတ်သုတ်တဲ မဂပ်ဝံစ), မဂပ်ဝံဇိုတ်ဖျေံ နကိုဇော့ဂ်ကအ်, မလေပ်ကိုပေင်တေင်ဗုင်ဗွဲ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂမိုင်တအ်ဂုံတအ်ဂုံ မဒ်တုဟ်ခြာ (နူစူအာဟာရဂမိုင် မဂပ်ဝံသွးကျိုင်တဲ)မွဲလေပ် နွံဏီရ။

ဩနကိုကွေင်ဇေတ် (ဩဇ)မွဲ သတ်ဂမိုင် ယိုင်ယာပ်အိုတ်ရ၊ ရုပ်မဒ်ဟိုတ်မယိုင်ယာပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး (ကဗဠိကာရအာဟာရ) စူမဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂုံရ။

ဂကောံရုပ်ဂမိုင် မသွးကျိုင်တဲဝံ နိုရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ’ မလေပ်နိဿယရ။
‘ဥပါဒါဘာဇနီယ’ ပွမပါပရအ် ‘ဥပါဒါ’ရုပ်ဂမိုင် မလေပ်နိဿယ တဲဆဝံရ။
‘ပဌမဘာဏဝါရ’ အလန် ပွမဖျောတ် ဗွဲကိပ်ကွာ ဗွဲ‘ရူပကဏ္ဍ’ သကုတ်ရုပ် တဲဆဝံကွာရ။

‘နော ဥပါဒါ’ရုပ်ဂမိုင် ဟံလေပ်နိဿယ

နော ဥပါဒါရုပ် ၆၄၆။ ရုပ်မတွံဂး နောဥပါဒါရုပ် (ညိုင်ရ်ဥပါဒါရုပ် နိဿယကို ဟံနိဿယ)တဲ ကတိုဒ်ဂုံ ညးဗျိုက်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နိုဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိုဒ် (ပထဝီဓာတ်, တေဇောဓာတ်, ဝါယောဓာတ်)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သဘ်မတွံဂးညှိ (ပွမဗန်ဒက်)မွဲ (နွံရ)။ (ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နောဥပါဒါ’ဂုံရ)။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနရုပ် ၆၄၇။ (၁) ရုပ်မတွဲး ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတံစိတ် မတိလုက်စုက်ကတိံနိဂ္ဂံ ညးဍဲဂ်ရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ သာဓာမတွဲးတိ (သာဓာပွမကြိုင်မှိုဟ်)၊ ‘တေဇောဓာတ်’ သာဓာမတွဲးပွတ် (သာဓာပွမကိုကြိုင်ကျဟ်)၊ ‘ဝါယောဓာတ်’ သာဓာမတွဲးကျာ (သာဓာပွမချီတေဝ်ထံက်ပခိုင်)၊ ‘ကက္ခဋ္ဌ’ သာဓာပွမကြိုင်မှိုဟ်၊ ‘မုဒုက’ သာဓာပွမချိုန်ဍောတ်၊ ‘သဏှ’ သာဓာပွမချိုန်ညောန်၊ ‘ဖရုသ’ သာဓာပွမသကာတ်မြဟ်၊ ‘သုခသမ္မဿ’ တွတ်ဒွံ မဒိတသိုခ်၊ ‘ဒုက္ခသမ္မဿ’ တွတ်ဒွံ မဒိဒဒိခ်၊ ‘ဂရုက’ သာဓာပွမဖြိုင်၊ ‘လဟက’ သာဓာပွမ သာဍာဂ် နွံရ။

နကို ‘ကာယ’ပသာဒ လျှင်ဇေကု မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒိမဂ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ(ပွမဒိလျှတ်) ဒိမလေဝ်ဒိလျှတ်ဂ် လုက်စုက်လေဝ် လုက်စုက်ကျင်တု၊ လုက်စုက်လေဝ် ယောလုပ်စုက်၊ လုက်စုက်လေဝ် ကြက်လုက်စုက်၊ လုက်စုက်လေဝ် နိအရာလုက်စုက်တံ ဩဟိန် ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံ မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒိမဂ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ(ပွမဒိလျှတ်) ဒိမလေဝ်ဒိလျှတ်ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတံ စိတ်မတိလုက်စုက် ကတိံနိလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်’ သာဓာမတွဲး ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်မ္မုသာဓာမဒိသာဝံ ရုပ်မတွဲး ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတံ စိတ်မတိလုက်စုက် ကတိံနိဂ္ဂံရ။

၆၄၈။ (၂) ရုပ်မတွဲး ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတံစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိံနိဂ္ဂံ ညးဍဲဂ်ရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ သာဓာမတွဲးတိ (သာဓာပွမကြိုင်မှိုဟ်)၊ ‘တေဇောဓာတ်’ သာဓာ မတွဲးပွတ် (သာဓာပွမကိုကြိုင်ကျဟ်)၊ ‘ဝါယောဓာတ်’ သာဓာမတွဲးကျာ (သာဓာပွမချီတေဝ် ထံက်ပခိုင်)၊ ‘ကက္ခဋ္ဌ’ သာဓာပွမကြိုင်မှိုဟ်၊ ‘မုဒုက’ သာဓာပွမချိုန်ဍောတ်၊ ‘သဏှ’ သာဓာ ပွမချိုန်ညောန်၊ ‘ဖရုသ’ သာဓာပွမသကာတ်မြဟ်၊ ‘သုခသမ္မဿ’ တွတ်ဒွံ မဒိတသိုခ်၊ ‘ဒုက္ခ သမ္မဿ’ တွတ်ဒွံ မဒိဒဒိခ်၊ ‘ဂရုက’ သာဓာပွမဖြိုင်၊ ‘လဟက’ သာဓာပွမသာဍာဂ် နွံရ။

ဩပွဲ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံ မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒိမဂ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ(ပွမဒိလျှတ်) ဒိမလေဝ်ဒိလျှတ်မ္မဲ ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇေကု မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒိမဂ်ဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်), ‘သပ္ပဋိယ’ မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ(ပွမဒိလျှတ်) ဒိမလေဝ်ဒိလျှတ်ဂ် ဒိလျှတ်လေဝ် ဒိလျှတ်ကျင်တု၊ ဒိလျှတ် လေဝ်ယောဒိလျှတ်၊ ဒိလျှတ်လေဝ် ကြက်ဒိလျှတ်၊ ဒိလျှတ်လေဝ် နိအရာဒိလျှတ်တံရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတံ စိတ်မတိလုက်စုက် ကတိံနိလေဝ် ဝံယျရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်’ သာဓာမတွဲး ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’

တူတံ့ဒွဲလေဝ် ဝံ့ယျုရ၊ ရုပ်မုံသဘ်မဗ်သံဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တူတံ့ဒွဲ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိံဒှ်ရ။

၆၄၉။ (၃) ရုပ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တူတံ့ဒွဲ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိံဒှ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ သဘ်မတွံးတိ (သဘ်ပွမကြိုင်မျိုဟ်)၊ ‘တေဇောဓာတ်’ သဘ် မတွံးပွတ် (သဘ်ပွမကိုကြိုင်ကျဟ်)၊ ‘ဝါယောဓာတ်’ သဘ်မတွံးကျာ (သဘ်ပွမချီဇတဝ် ထံက်ပခိုင်)၊ ‘ကက္ခဠ’ သဘ်ပွမကြိုင်မျိုဟ်၊ ‘မုဒုက’ သဘ်ပွမချီနီဍုတ်၊ ‘သဏှ’ သဘ် ပွမချီနီဍုတ်၊ ‘ဖရသ’ သဘ်ပွမသကာတ်မြဟ်၊ ‘သုခသမ္မဿ’ တူတံ့ဒွဲ မဒိတသိုခ်၊ ‘ဒုက္ခ သမ္မဿ’ တူတံ့ဒွဲ မဒိဒဒိခ်၊ ‘ဂရုက’ သဘ်ပွမဖြိုင်၊ ‘လဟုက’ သဘ်ပွမသာဍာန် နွံရ။

ဩ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တူတံ့ဒွဲ မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကျောံ ဒိမဂဝ်ညာတ် (ပွမညာတ်)၊ ‘သပ္ပဋိယ’ မဒိမ္မဲဟာန်ကျောံ (ပွမဒိလျုတ်) ဒိမလေဝ်ဒိလျုတ်မ္မဲ ဒိလျုတ်လေဝ် ဒိလျုတ်ကျင်တု၊ ဒိလျုတ်လေဝ် ယောဒိလျုတ်၊ ဒိလျုတ်လေဝ် ကြက်ဒိလျုတ်၊ ဒိလျုတ်လေဝ် နှိအရာဒိလျုတ်တံ ပွဲ ‘ကာယ’ ပသာဒ လျိုင်ဇကု မဒိ ‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကျောံဒိမဂဝ် ညာတ် (ပွမညာတ်)၊ ‘သပ္ပဋိယ’ မဒိမ္မဲဟာန်ကျောံ (ပွမဒိလျုတ်) ဒိမလေဝ်ဒိလျုတ်ရ။

ရုပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တူတံ့ဒွဲလေဝ် ဝံ့ယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တူတံ့ဒွဲ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက်က တိုဒ်လေဝ် ဝံ့ယျုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗဓာတ်’ သဘ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တူတံ့ဒွဲလေဝ် ဝံ့ယျုရ၊ ရုပ်မုံသဘ်မဗ်သံဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တူတံ့ဒွဲ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိံဒှ်ရ။

၆၅၀။ (၄) ရုပ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တူတံ့ဒွဲ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိံဒှ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ သဘ်မတွံးတိ (သဘ်ပွမမြဟ်ကြိုင်)၊ ‘တေဇောဓာတ်’ သဘ် မတွံးပွတ် (သဘ်ပွမကိုသကာတ်မြဟ်)၊ ‘ဝါယောဓာတ်’ သဘ်မတွံးကျာ (သဘ်ပွမချီဇတဝ် ထံက်ပခိုင်)၊ ‘ကက္ခဠ’ သဘ်ပွမကြိုင်မျိုဟ်၊ ‘မုဒုက’ သဘ်ပွမချီနီဍုတ်၊ ‘သဏှ’ သဘ်ပွမ ချီနီဍုတ်၊ ‘ဖရသ’ သဘ်ပွမသကာတ်မြဟ်၊ ‘သုခသမ္မဿ’ တူတံ့ဒွဲ မဒိတသိုခ်၊ ‘ဒုက္ခ သမ္မဿ’ တူတံ့ဒွဲ မဒိဒဒိခ်၊ ‘ဂရုက’ သဘ်ပွမဖြိုင်၊ ‘လဟုက’ သဘ်ပွမသာဍာန် နွံရ။

သွအာရီကို ဩ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တူတံ့ဒွဲတု နိဿယံကို ‘ကာယ’ (ဝတ္ထု) လျိုင်ဇကုတု ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွဲ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်မတီလုက်စုက် နှိလေဝ် နှိကျင်တု၊ နှိလေဝ် ယောမဒိ၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒိ၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒိရ ။ ပ ။

သွအာရီကို ဩ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တူတံ့ဒွဲတု နိဿယံကို ‘ကာယ’ (ဝတ္ထု) လျိုင်ဇကုတု ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွဲ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်မတီလုက်စုက် ။ ပ ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ စိုတ်မတီလုက်စုက် ‘ကာယဝိညာဏ်’ နှိလေဝ် နှိကျင်တု၊ နှိလေဝ် ယောမဒိ၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒိ၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒိရ ။ ပ ။

နိဿယကို ဩ‘ကာယ’(ဝတ္ထု) လျှင်ဧကုတေ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံ
 စိတ်မတိလုက်စုက် မှုံကိုအာရီဓေ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံ နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ်
 ဃောမဒ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ။ ။ ပ။ နိဿယကို ဩ‘ကာယ’(ဝတ္ထု)
 လျှင်ဧကုတေ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိန်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ မစိန်သကိုကောံစိတ်
 မတိလုက်စုက် မှုံကိုအာရီဓေ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံ ။ ပ။ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ။
 ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျှတ်) ။ ပ။ စိတ်မတိလုက်စုက် ‘ကာယဝိညာဏ်’ဂ်
 နှိလေဝ် နှိကျင်တဲ၊ နှိလေဝ် ဃောမဒ်၊ နှိလေဝ် ကြက်ဒ်၊ နှိလေဝ် နှိအရာဒတန် မဒ်ရ။

ရုပ်ဝံ ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်
 စိတ်မတိလုက်စုက်က တိုန်လေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗဓာတ်’ သာ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’
 တုတ်ဒွံလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မျှံသာ်မဖ်သာ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်
 စိတ်မတိလုက်စုက် ကတိန်ဂ်ရ။

အာပေါဓာတ် ဖြေ၁။ ရုပ်မတွံး ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံးသာ် (ပွမဗန်ဒက်)ဂ်
 ညးဗျံဂ်ရော? ‘အာပေါ’ ဩသာ်၊ ‘အာပေါဂတ’ ပွမဒ် ရဲဝံမွဲးသာ်၊ ‘သိနေဟ’ ကောင်ဇေဝ်၊
 ‘သိနေဟဂတ’ ပွမဒ် ရဲဝံမွဲး ကောင်ဇေဝ်၊ ‘ဗန္ဓနတ္တ’ သာ်ပွမဗန်ဒက်ရုပ်မွဲ (နှံရ)။ ရုပ်မျှံသာ်
 မဖ်သာ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံးသာ် (ပွမဗန်ဒက်)ဂ်ရ။

ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘နော ဥပါဒါ’ ဟံလေဝ်နိဿယဂ်ရောင်။

‘ဒုကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေး ဗွဲတြး ဓါဓါ

‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် မဒ်ဟိုတ်နူကမ် ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ ဖြေ၂။
 (၁) ရုပ်မတွံး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ (ကမ္မဇ)ဂ် ညးဗျံဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိတ်
 မတိညာတ်ကတိန်၊ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိတ်မတိမိင်ကတိန်၊ ‘ဃာနာ
 ယတန’ လျှင်မုဟ် နှိအရာစိတ် မတိသုကတိန်၊ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတော် နှိအရာစိတ်
 မတိကွာန်ကတိန်၊ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကု နှိအရာစိတ် မတိလုက်စုက်ကတိန်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’
 ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ (ဓမ္မာံ)၊ ‘ပရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်တြံ
 (တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နှံရ)။ (ကမ္မဇရုပ်ဇကန်)။

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’ သာ် မဒ်ဟိုတ်
 စိတ်မတိညာတ်ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သုဉ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိသုကတိန်၊ ‘ရသာယတန’
 ရှိသာ နှိဟိုတ်စိတ်မတိကွာန်ကတိန်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိတ်မတိလုက်စုက်
 ကတိန်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟံဝံ (ဂွေးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊
 ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံးသာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်

တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ယောမဇ္ဇောမောင် ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိ ကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံသုထစိန်လုံက် (မကတိဒ်ဟိတနူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသွးကျင်တုံ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ဒ်ရုပ်‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ (ကမ္မဇ)ရုပ်ဂ်ရ။

‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ရုပ် ဟုံကတိဒ် ဟိတနူကမ် ၆၅၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ဂ် ညးညှော်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမ္ပင်ဒ်ဟိတ စိတ်မတိမိင်ကတိဒ်၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကို တိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကောံအရာဇကု၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒ ဇကု) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဍာ ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ညောတ် ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တံကိုရုပ် (ပွမရင်တုင် ဒေတ်ဗက်ညင်ဝံစိပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမ ကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (ဒ်တဲ ဟိတနူဟုံတန်တံအာဂ်) ပွမဟုံမိုန် ဒဒက်တံကိုရုပ် နွံရ။

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိတဒ်ဒ်မဟဂပ်ဝံသုတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘ရူပါယတန’ သာ် မဒ်ဟိတ စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ ဒ်ဟိတ စိတ်မတိသု။ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိတစိတ်မတိကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိတစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟုံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟုံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂးညှော် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ဟိတကွာ ဒဒက် တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ယောမဇ္ဇောမောင် ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိ ကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံသုထစိန်လုံက် (ဟုံကတိဒ်ဟိတနူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသွးကျင်တုံ)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ဂ်ရ။

‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ’ရုပ် မဒ်အာရိ ဒဒက်တံကိုဥပါဒါနိ, ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင် ၆၅၄။ (၁) ရုပ် မတွံဂး ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယဂ် ညးညှော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတိညာတ် ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ဒ်အရာစိတ် မတိလုက်စုက် ကတိဒ်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိတ ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြဲ(မွောံ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိတ ဒ်ဒ်မိုဟ်တြံ (တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိတ အာယုက်မဂိုင်ဂ် နွံရ။

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိတဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသုတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘ရူပါယတန’ သာ် မဒ်ဟိတ စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ ဒ်ဟိတစိတ်မတိသု။ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိတ စိတ်မတိကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိတစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟုံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟုံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂးညှော် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ဟိတကွာ ဒဒက် တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ယောမဇ္ဇောမောင် ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိ

ကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ဂ်ရ။

‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ရပ် မဒ်အာရီုဥပါဒါနိဂမ္တိုင်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုဖိုကမ် ၆၅၅။

(၂) ရပ်မတွံး အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဒါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ် မတီမိင်ကတိုဒ်၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟတာ’ ပွမသာဓာ ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိုန်ဍုတ် ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကိုရပ် (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန် ကိစ္စဂမ္တိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (ဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တ်အာဂ်) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကိုရပ် နွံရ။

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်မဟဂပ်ဝ်သွတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညတ်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီသွကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံးဍုတ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တ် ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ဃောမဇ္ဇေင်မောင် ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ရပ်မတွံး ‘ကဗဠိ ကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက် (ဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ဂ်ရ။

‘သနိဒဿန’ရပ် မဂပ်ဝ်ညတ် ၆၅၆။ (၁) ရပ်မတွံး ‘သနိဒဿန’ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီညတ်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံး သနိဒဿနဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

‘အနိဒဿန’ရပ် ဟဂပ်ဝ်ညတ် ၆၅၇။ (၂) ရပ်မတွံး ‘အနိဒဿန’ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ် မဒ်အရာစိုတ် မတီညတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ နှိရပ်မတွံး အနိဒဿနရောင်။

‘သပ္ပဋိယ’ရပ် မလေဝ်ဒီလျတ် ၆၅၈။ (၁) ရပ်မတွံး ‘သပ္ပဋိယ’ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညတ်ကတိုဒ်၊ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိုတ် မတီမိင်ကတိုဒ်၊ ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် နှိအရာစိုတ် မတီသွကတိုဒ်၊ ‘ဇိဝါ ယတန’ လျှင်လတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ နှိအရာစိုတ် မတီလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီညတ်ကတိုဒ်၊ ‘သဒ္ဒါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသွ ကတိုဒ်၊

‘ရသာယတန’ ရှိသာ ခိုဟိုတ်စိုတ် မတိက္ခာန်ကတိန်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ ခိုဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိန် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘သပ္ပဋိယ’ ဂ်ရ။ (ဩဠာရိကရုပ်၊ သန္တိကေရုပ်)။

‘အပ္ပဋိယ’ ရုပ် ဟုံထေက်ကိုနီလျတ် ၆၅၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အပ္ပဋိယ’ ဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ(ဓမ္မော) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လုံက်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး အပ္ပဋိယဂ်ရ။ (သုခုမရုပ်၊ ဒူရေရုပ်)။

‘ဣန္ဒြိယ’ ရုပ် ပွမဝံအလိုသီ ၆၆၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲကိစ္စကေင်ကာ မဆေင်စပ်ကိုဇေက် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခန္ဒြိယ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်၊ ‘သောတိန္ဒြိယ’ လျှင်ကတေတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမမိင်၊ ‘ဃာနိန္ဒြိယ’ လျှင်မဟ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသု။ ‘ဇိဝိန္ဒြိယ’ လျှင်လတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်၊ ‘ကာယိန္ဒြိယ’ လျှင်ဇေက် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ (ဓမ္မော)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုသ်တြုံ (တွက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂ်င်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဣန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စ မဆေင်စပ်ကိုဇေက်) ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ၊ ဘာဝရုပ်ဝါပြကာ၊ ဇီဝိတရုပ်)။

န ဣန္ဒြိယရုပ် ၆၆၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န ဣန္ဒြိယ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် မဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်ကတိန်၊ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လုံက်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဣန္ဒြိယ’ ဂ်ရ။

မဟာဘူတရုပ် ၆၆၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ ခိုဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိန်၊ (ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော) ‘အာပေါ’ ဓာတ် သာ် မတွံဂးဍာ် (ပွမဗန်ဒက်) ဂ် နွဲ့ရ။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး မဟာဘူတရောင်။

န မဟာဘူတရုပ် ၆၆၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ’ ဟုံဝံယု၊ မဟာဘူတဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် မဒ်အရာ စိုတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိ ကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လုံက်ဂ် နွဲ့ရ။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ’ ဟုံဝံယု၊ မဟာဘူတဂ်ရ။

ဝိညတ်ရုပ် ၆၆၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဝိညတ်’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမ ကိုတိကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဇေက်) နကိုအကဲအရာဇေက်၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွက်ဆန္ဒ ဇေက်) နကိုမြော်ပါင်ဂ် နွဲ့ရ။ ဂကောံရုပ်ဝါဝံ ရုပ်မတွံဂး ဝိညတ်ဂ်ရ။

န ဝိညတ္တိရုပ် ၆၆၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န ဝိညတ္တိ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် မဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ် သွထစိုန်လုံက်ဂ် နွဲ့ရ။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဝိညတ္တိ’ ဂ်ရ။

‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ရပ် မကတိန် ဟိုတ်နူစိုတ် ၆၆၆။ (၁) ရပ်မတွံး ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ (စိတ္တဇ)ရပ်၌ ညးခွဲၣ်ရော၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကံ အရာဇကု၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲက်ဆန္ဒဇကု) နကိုမြော်ပါင်ၣ် နွံရ။ (ဝိညတ်ရပ် ဓါပြကာ၊ စိတ္တဇရပ်ဇကုန)။

သအာင်နူၣ်ပွန် ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိန်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိမိင် ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူၣ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိသူၣ် ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတိကွာန်ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ် မတိလုက်စုက် ကတိန်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်ဟဂပ်ဝ်ချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက် ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံးဍုၣ်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဍာ ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ဍုၣ် ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကိုရပ် (ပွမရင်တုၣ်ဒွဲတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်တို ဒဒက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ယောမဇ္ဇော်မောပ် ဒဒက်တ် ကို(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ ရပ်မတွံး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လံၣ် မကတိန် ဟိုတ်နူစိုတ်၊ မှုကိုဟိုတ်မွဲစိုတ်၊ မှုကိုဟိုတ်ကတိန်မွဲစိုတ် မဒ်တုဟ်တြာ (နူရပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ် သွးကျင်တဲ)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ (စိတ္တဇ)ရ်ရ။

‘န စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ရပ်ဟံကတိန် ဟိုတ်နူစိုတ် ၆၆၇။ (၂) ရပ်မတွံး ‘န စိတ္တ သမုဋ္ဌာန’ၣ် ညးခွဲၣ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နှိအရာစိုတ် မတိလုက်စုက်ကတိန်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ (ဓမ္မ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်တြံ (တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ၊ ကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကိုရပ် (ကတိန်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန် တဲ) နွံရ။

သအာင်နူၣ်ပွန် ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိန်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိမိင် ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူၣ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိသူၣ် ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတိကွာန် ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိန်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်ဟဂပ်ဝ် ချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံးဍုၣ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဍာ ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ဍုၣ် ဒဒက်တ်ကိုရပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကိုရပ် (ပွမရင်တုၣ်ဒွဲတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စ ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်တို ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ယော မဇ္ဇော်မောပ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ ရပ်မတွံး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွ

ထစိုန်လွှဲကံ မဟံကတိန္ဒိဟိတနုစိတ်၊ မဟံမ္မေကိုဟိတ မတွံဂးစိတ်၊ မဟံမ္မေကိုဟိတကတိန္ဒိ မတွံဂးစိတ် မဒိတုဟံခြာ(နုရုပ်ဂမ္ဘိုင်မဂင်ဝံသွးကျင်တဲ့)လေဝ နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ (စိတ္တဇ)ဂ်ရ။

‘စိတ္တသဟဘု’ ရုပ်ဒိမ္မုစွံ(လိမ္မုစွံ) ကောံစိတ် ၆၆၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး စိတ္တသဟဘု (စိတ္တဇ)ရုပ်ဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကောံ အရာဇကု၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇကု) နကိုမြော်ပါင်ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဓါသံဝံ ရုပ်မတွံဂး စိတ္တသဟဘု (စိတ္တဇ)ရုပ်ဂ်ရ။ (ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)။

‘န စိတ္တသဟဘု’ ရုပ်ဟံဒိမ္မုစွံကောံစိတ် ၆၆၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး န စိတ္တသဟဘု (စိတ္တဇ)ရုပ်ဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ် မဒိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိန္ဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်ဝံသွထစိုန်လွှဲကံဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး န စိတ္တသဟဘုဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်နုဝိညတ်ရုပ်ဓါ)။

‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ရုပ် ဒေုတဗက်လေင်စိတ်တဲ့ ကတိန္ဒိ ၆၇၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဒေုတဗက်လေင်စိတ်တဲ့ (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကောံစိတ်)ဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကောံအရာဇကု၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမ ကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇကု) နကိုမြော်ပါင်ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဓါပြကာဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဒေုတဗက်လေင်စိတ်တဲ့ (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကောံစိတ်)ဂ်ရ။ (ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)

‘န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ရုပ် ဒေုတဗက်လေင်စိတ်တဲ့ ဟံဒိ ၆၇၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဒေုတဗက်လေင်စိတ်တဲ့ ဟံသေင်ကို (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကောံစိတ်)ဂ် ညးဒေံ ဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ် ဒိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိန္ဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်ဝံသွထစိုန်လွှဲကံဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဒေုတဗက်လေင်စိတ်တဲ့ ဟံသေင်ကို (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကောံစိတ်)ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင် အာနုဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)

‘အဇ္ဈတ္တိက’ရုပ် မဒိပွဲအပွဲ ၆၇၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး အဇ္ဈတ္တိကဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် မဒိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိန္ဒိ ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ဒိအရာစိတ် မတိလက်စုက်ကတိန္ဒိဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး အဇ္ဈတ္တိကဂ်ရ။ (ပသာဒ ရုပ်မသုန်ပြကာ)

‘ဗာဟိရ’ရုပ် မဒိမှး ၆၇၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ဗာဟိရဂ် ညးဒေံဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သံဒိဟိတံ စိတ်မတိညာတ် ကတိန္ဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်ဝံသွ ထစိုန်လွှဲကံဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ဗာဟိရဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနုပသာဒ ရုပ်မသုန်ပြကာ)

‘ဩဠာရိက’ရပ် မကြင်မျိုဟ် ၆၇၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ဩဠာရိကဉ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ကာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ဩဠာရိကဉ်ရ။ (သပ္ပဋိဃရုပ်၊ သန္တိကေရုပ်)

‘သုခုမ’ရပ် မချီန်သောတ် ၆၇၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘သုခုမ’ရပ်ဉ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒ်ဒ်မှိုဟ်ဗြ(မွေံ) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွလွံက်ဉ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ နှိရုပ်မတွံဂး သုခုမရောင်။ (ဒူရေရုပ်၊ အပ္ပဋိဃရုပ်)

‘ဒူရေ’ရပ် ဝံတိကောတ်သောဲ ၆၇၆။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဒူရေ’ရပ်ဉ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီပွဲဟိုတ် ဒ်ဒ်မှိုဟ်ဗြ(မွေံ) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဉ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဒူရေ’ မသောဲခြာ (မတိကောတ်ဝါတ် ဂါတ်)ဉ်ရ။ (သုခုမရုပ်၊ အပ္ပဋိဃရုပ်)

‘သန္တိကေ’ရပ် ဝံတိကောတ်ကြပ်ညောန် ၆၇၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘သန္တိကေ’ဉ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ကာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘သန္တိကေ’ မကြပ်ညောန် (မတိကောတ်လောဲသွာ)ဉ်ရ။

စက္ခုသမ္မဿဿ ဝတ္ထုရုပ် ၆၇၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုသမ္မဿဿဝတ္ထု’ နှိအရာ ဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိညာတ်ဉ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ကာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတိညာတ်ကတိုဒ် (နှံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုသမ္မဿဿဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကို ကောံစိုတ် မတိညာတ်ဉ်ရ။ (စက္ခုပဿဒ)

စက္ခုသမ္မဿဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၆၇၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတိညာတ်ဉ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိုတ်မတိမိင် ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဉ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်‘စက္ခုသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိညာတ်ဉ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအောင်အာနူစက္ခုပဿဒရုပ်)

ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အရာနိဿယံ မပတပ်ကိုစက္ခုသမ္မဿဿဇာဝေဒနာ ၆၈၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုပိညာဏဿဝတ္ထု’ နှိအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ‘ဖဿ’ တုတ်ဒ် မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိညာတ် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ပတိုက် (ဆပ်မျဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို

စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)၌ ညးခွဲ၌ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ခွဲအရာစိုတ် မတိညာတ်ကတို၌ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘စက္ခုဝိညာဏဿဝတ္ထု’ အရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မတိညာတ်၌ရ။ (စက္ခုပသာဒရုပ်)

စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု ၆၈၁။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ဟံ့သေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မတိညာတ်၌ ညးခွဲ၌ရော? ‘သောတာယ တန’ လျှင်ကတောင် ခွဲအရာစိုတ်မတိမိင်ကတို၌ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝသွထစိုန်လွံက်၌ (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ် ရုပ်မတွံး ‘စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ဟံ့သေင် ကိုအရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မတိညာတ်၌ရ။

ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုသောတသမ္မဿ ဝတ္ထု ၆၈၂။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘ဝတ္ထု’ အရာ ဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘သောတသမ္မဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတိမိင် ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘ယာနသမ္မဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတိသ္မု ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘ဇိဝှိသမ္မဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတိကွာန် ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘ကာယသမ္မဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတိလုက်စုက်၌ ညးခွဲ၌ရော? ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ခွဲအရာစိုတ် မတိလုက်စုက်ကတို၌ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘ဝတ္ထု’ အရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ကာယသမ္မဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံ စိုတ်မတိလုက်စုက်၌ရ။

ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၆၈၃။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ ဟံ့သေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိလုက်စုက်၌ ညးခွဲ၌ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ခွဲအရာစိုတ်မတိညာတ် ကတို၌ ။ ပ ။ ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝသွထစိုန်လွံက်၌ (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ ဟံ့သေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိလုက်စုက်၌ရ။

ဝတ္ထုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ကာယသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ ၆၈၄။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘ကာယဝိညာဏဿဝတ္ထု’ မဒ်အရာနိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် မကတို၌ ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွဲ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတိလုက်စုက် ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္ထိ ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆင်မျှဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိလုက်စုက်၌ ညးခွဲ၌ရော? ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ခွဲအရာ စိုတ်မတိလုက်စုက် ကတို၌ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘ကာယဝိညာဏဿဝတ္ထု’ မဒ်အရာ နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိလုက်စုက်၌ရ။

ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၆၈၅။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ဟံ့သေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို (ကာယဝိညာဏ်) စိုတ်မတိလုက်စုက်၌

ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ်ဂ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ကာယ ဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကို ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီ လုက်စုက်ဂ်ရ။ (ရပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူကာယပသာဒ)

စက္ခယဗ္ဗဿဿ အာရမ္မဏရုပ် ၆၈၆။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခယဗ္ဗဿဿ အာရမ္မဏ’ အာရီဒဒက်တ်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် ကတိုဒ်ဂ် (နှံရ)။ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခယဗ္ဗဿဿ အာရမ္မဏ’ အာရီဒဒက်တ်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ် မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

စက္ခယဗ္ဗဿဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၆၈၇။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခယဗ္ဗဿဿ န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တ်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ ဟံစိုန်သကို ကျောံစိုတ် မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခယဗ္ဗဿဿ န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တ် ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကျောံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ်ရ။ (ရပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူရူပါရီ)

အာရမ္မဏရုပ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုစက္ခယဗ္ဗဿဿ ဝေဒနာ ၆၈၈။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခ ဝိညာဏဿအာရမ္မဏ’ အာရီ ဒဒက်တ်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သဇ္ဈိ ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကိုစေတနာ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆပ်မျဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တ်ကို စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နှံရ)။ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ အာရီ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

စက္ခဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၆၈၉။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခဝိညာဏ န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ စိုတ်မတီညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ဂ်ရ။

ရုပ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုသောတသဗ္ဗဿဿ အာရမ္မဏ ၆၉၀။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘သောတ သဗ္ဗဿဿ အာရမ္မဏ’ ဒဒက်တ်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကို ကျောံစိုတ်မတီမိင်

(သောတဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိန်သကို ကော်စိုတ်မတိသု။
 (ဃာနဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိန်သကို ကော်စိုတ်မတိကွာန်
 (ဇိဝှိဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယသမ္မဿဿ’ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိန်
 သကိုကော်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ခွံ
 နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယသမ္မဿဿ
 အာရမ္မဏ’ အာရီဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိန်သကို ကော်စိုတ်မတိလုက်စုက်
 (ကာယဝိညာဏ်)ကိုရ။

ကာယသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၆၉၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယသမ္မဿဿ
 န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိန်သကိုကော်စိုတ်
 မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်
 မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိန်လွံက်ကို (နွံရ)။
 ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို‘ဖဿ’
 ပွမတွတ်ခွံ မစိန်သကိုကော် စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကိုရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်
 အာနူဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ)

အာရမ္မဏရုပ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုကာယသမ္မဿဿ ဝေဒနာ ၆၉၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး
 (ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ အာရီဒဒက်တကို‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ
 ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိန်သကိုကော် စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို
 ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ဆပ်မုဟ်) ။ ပ ။
 ဒဒက်တကိုစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ ရုပ်ပွမ
 တွတ်ခွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ကို ရုပ်မတွံဂး
 ‘ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ အာရီဒဒက်တကိုစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကိုရ။
 (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ)

ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၆၉၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယဝိညာဏဿ
 န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကိုစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကို ညးခွဲ
 ဂ်ရော? ။ ပ ။ ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။
 ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိန်လွံက်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး
 ‘ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတိလုက်စုက်
 (ကာယဝိညာဏ်)ကိုရ။ (ရုပ်မွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန)

စက္ခာယတနရုပ် ဗကေင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် ၆၉၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခာ
 ယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? လျှင်မတ်ကို
 နိဿဲကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ ဖြိုင်ကေင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ကြံ

(မုံ့ကိုပွဲမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲစက္ခါဒါရတဲ နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာ နူတုတုဟ်ခြာ)လေဝ်
ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်မုံ့သတ်မဖ်သတ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာ စိုတ်မတီညာတ်
(စက္ခာပိညာဏ်)ကတိဒ်ဂရ။ (စက္ခာပသာဒ)

န စက္ခာယတနရုပ် ဖြေရ။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘န စက္ခာယတန’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောဝ် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။
‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး
‘န စက္ခာယတန’ဂ်ရ။

မပတမ်ကို “သောတာယတန” ဗကောဝ်ကတောဝ် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင် ဖြေရ။
(၁) ရုပ်မတွံး ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောဝ် ဒ်အရာစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)
ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် ဒ်အရာစိုတ်မတီသု။ (ဃာနဝိညာဏ်)
ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)
ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယ
ဝိညာဏ်) ကတိဒ် ညးခွဲဂ်ရော? လျှင်ဇကု နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ
ဖြိုင်ကောဝ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်မုံ့သတ်မဖ်သတ်ဝံ့ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်ဂ် (မုံ့ကိုပွဲမဆက်ဆောံ
ကောံစိုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲစက္ခာယဒါရတဲ နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာနူတုတုဟ်ခြာ)လေဝ် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်မုံ့သတ်
မဖ်သတ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇကု ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)
ကတိဒ်ဂရ။

န ကာယာယတနရုပ် ဖြေရ။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘န ကာယာယတန’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ်(စက္ခာပိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ
အာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး ‘ကာယာ
ယတန’ဂ်ရ။

ရူပါယတနရုပ် ဖြေရ။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘ရူပါယတန’သတ် ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ်
(စက္ခာပိညာဏ်)ကတိဒ် ညးခွဲဂ်ရော? နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာတဲ ‘ရူပါရီ’သတ်အရံင်
။ ပ ။ ရုပ်ဝံ့ ‘ရူပဓာတ်’ သတ်မတွံး သတ်လေဝ် ဝံ့ယုရ၊ ရုပ်မုံ့သတ်မဖ်သတ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး
ရူပါယတနဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

န ရူပါယတနရုပ် ဖြေရ။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘န ရူပါယတန’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာ
ယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာပိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ
အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ့ ရုပ်မတွံး န ရူပါယတန
ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူရူပါရီ)

မပတမ်ကိုသဒ္ဓါယတနရုပ် ၇၀၀။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘သဒ္ဓါယတန’ရမျာင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်
မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီသု။

(ဃာနဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ရိသာ ဒိဟိတံစိတံမတိက္ခာနံ (ဇိဝှိ
 ဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယာယတန’ တွတိံဒွံ ဒိဟိတံစိတံမတိလုကံစုကံ
 (ကာယဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ညးခွဲဂ်ရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ သဘ(ပွမကြံင်မိုဟ်) မတွံဂးတိ
 ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်’ သဘမတွံဂးတွတိံဒွံလေဝ် ဝံယုရ၊ ရုပ်မုံသဘမဖ်သဘဝံ ရုပ်မတွံဂး
 ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’တွတိံဒွံ ဒိဟိတံစိတံမတိလုကံစုကံ(ကာယဝိညာဏ်)ကတိံဒိဂ်ရ။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိ)

န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနရုပ် ၇၀၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
 ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒိအရာစိတံမတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ
 အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ
 ယတနဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိ)

စက္ခာဓာတုရုပ် ၇၀၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခာဓာတု’ သဘပွမညာတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
 ‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ် ဒိအရာစိတံမတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိံဒိ (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ
 ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခာဓာတု’ သဘပွမညာတ်ဂ်ရ။ (စက္ခာပသာဒရုပ်)

န စက္ခာဓာတုရုပ် ၇၀၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န စက္ခာဓာတု’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘သောတာ
 ယတန’ လျှင်ကတောဝ် ဒိအရာစိတံမတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ
 အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး န စက္ခာဓာတု
 ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူစက္ခာပသာဒ)

မပတမ်ကို သောတဓာတုရုပ် ၇၀၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘သောတဓာတု’ သဘပွမမိင်ဂ်
 ။ ပ ။ ‘ဃာနဓာတု’ သဘပွမဝံသွဂ် ။ ပ ။ ‘ဇိဝှိဓာတု’ သဘပွမက္ခာနံဂ် ။ ပ ။ ‘ကာယဓာတု’
 သဘပွမလုကံစုကံဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေ ဒိအရာစိတံမတိလုကံစုကံ
 (ကာယဝိညာဏ်)ကတိံဒိ (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယဓာတု’ သဘပွမလုကံစုကံဂ်ရ။

န ကာယဓာတုရုပ် ၇၀၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န ကာယဓာတု’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
 ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒိအရာစိတံမတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ
 အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ကာယ
 ဓာတု’ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူကာယပသာဒ)။

ရူပဓာတုရုပ် ၇၀၆။ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဓာတု’ သဘသင်္ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’
 သင်္ဂ်ဟိတံ စိတံမတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိံဒိ (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဓာတု’
 သဘသင်္ဂ်ရ။ (ရူပါရိ)။

န ရူပဓာတုရုပ် ၇၀၇။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘န ရူပဓာတု’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’
 လျှင်မတ် ဒိအရာစိတံမတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိံဒိ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’

စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး န ရူပဓာတုဂ်ရ။ (ရပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာ နူရူပါရီ)။

မပတမ်ကိုသဒ္ဓဓာတုရပ် ၇၀၈။ (၁) ရပ်မတွံး ‘သဒ္ဓဓာတု’ သတ်ရဗျာင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ။ ပ ။ ရပ်မတွံး ‘ဂန္ဓဓာတု’ သတ်သ္မူ ။ ပ ။ ရပ်မတွံး ‘ရသဓာတု’ သတ်ရံသာ ။ ပ ။ ရပ်မတွံး ‘ကာယဓာတု’ သတ်လုက်စုက်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိံဒ် (နွံရ)။ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု’ သတ်မတွတ်ဒွံဂ်ရ။

န ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု ၇၀၉။ (၂) ရပ်မတွံး ‘န ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု’ ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိံဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး န ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုဂ်ရ။

စက္ခန္ဓိယရပ် ၇၁၀။ (၁) ရပ်မတွံး ‘စက္ခန္ဓိယ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပမ ညာတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? လျှင်မတ် နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ ဖြိုင်ကော်ရ ။ ပ ။ ရပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်တြံ (မုံကိုပွမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲစက္ခန္ဓိရတဲ နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာနူတုတုဟ်ခြာ)လော် ဝံယုရ။ (စက္ခပဿာဒရပ်)။

န စက္ခန္ဓိယရပ် ၇၁၁။ (၂) ရပ်မတွံး ‘န စက္ခန္ဓိယ’ ညးဍဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောပ် နှိအရာစိုတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိံဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘န စက္ခန္ဓိယ’ ဂ်ရ။

မပတမ်ကို သောတိန္ဒိယရပ် ၇၁၂။ (၁) ရပ်မတွံး ‘သောတိန္ဒိယ’ လျှင်ကတောပ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပမမိင်ဂ် ။ ပ ။ ရပ်မတွံး ‘ယာနိန္ဒိယ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပမဝံသ္မူ ။ ပ ။ ရပ်မတွံး ‘ဇိဝိန္ဒိယ’ လျှင်လတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပမကွာန် ။ ပ ။ ရပ်မတွံး ‘ကာယိန္ဒိယ’ လျှင်ဇကု မဝံအလိုအသီ ပွဲပမလုက်စုက်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? လျှင်ဇကု နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ ဖြိုင်ကော်ရ ။ ပ ။ ရပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှသုန်တြံ (မုံကိုပွမဆက်ဆောံ ကောံစိုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲကာယဒွါရတဲ နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာနူတုတုဟ်ခြာ)လော် ဝံယုရ။ ရပ်မုံသတ်မဝံသ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ကာယိန္ဒိယ’ လျှင်ဇကု မဝံအလိုအသီ ပွဲပမလုက်စုက်ဂ်ရ။ (ကာယပဿာဒ)။

န ကာယိန္ဒိယရပ် ၇၁၃။ (၂) ရပ်မတွံး ‘န ကာယိန္ဒိယ’ ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိံဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ

အာဟာရ' စူအာဟာရ မဂင်ဝသ္မထစိန်လွှက်ကို (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'န ကာယိန္ဒြိယ' ရှိရ။

ဣတ္ထိန္ဒြိယရုပ် ၇၁၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး 'ဣတ္ထိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်ပြ (မွောံ)ကို ညးဍဲဂှ်ရော? ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မှိုဟ်ပြ (မပတမ်ကိုသျှင်ဒတူဇိုင်တဲ) ဒဒက်တ်ကိုမှိုဟ်ပြ၊ စုတ်သဏ္ဌိမှိုဟ်ပြ (ဟိုတ်ဝံတိကောတ်မှိုဟ်ပြ)၊ အကောံအရာမှိုဟ်ပြ၊ ဗိုပြင် ဒဒက်တ်ကိုမှိုဟ်ပြ (မပတမ်ကိုဗိုအာဗိုကျင်)၊ ဒဒ်မှိုဟ်ပြ၊ သတ်မှိုဟ်ပြ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်မှိုသတ်မဗ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'ဣတ္ထိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မှိုဟ်ပြ (မွောံ)ရှိရ။ (ဣတ္ထိဘာဝရုပ်)။

န ဣတ္ထိန္ဒြိယရုပ် ၇၁၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး 'န ဣတ္ထိန္ဒြိယ'ကို ညးဍဲဂှ်ရော? 'စက္ခာယတန' လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိန်ဒ် ။ ပ ။ 'ကဗဠိကာရ အာဟာရ' စူအာဟာရ မဂင်ဝသ္မထစိန်လွှက်ကို (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'န ဣတ္ထိန္ဒြိယ' ရှိရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဣတ္ထိဘာဝရုပ်)။

ပုရိသိန္ဒြိယရုပ် ၇၁၆။ (၂) ရုပ်မတွံဂး 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်တြုံ(တုက်)ကို ညးဍဲဂှ်ရော? ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မှိုဟ်တြုံ (မပတမ်ကိုသျှင်ဒတူဇိုင်တဲ) ဒဒက်တ်ကိုမှိုဟ်တြုံ၊ စုတ်သဏ္ဌိမှိုဟ်တြုံ (ဟိုတ်ဝံတိကောတ်မှိုဟ်တြုံ)၊ အကောံအရာ မှိုဟ်တြုံ၊ ဗိုပြင် ဒဒက်တ်ကိုမှိုဟ်တြုံ (မပတမ်ကို ဗိုအာဗိုကျင်)၊ ဒဒ်မှိုဟ်တြုံ၊ သတ်မှိုဟ်တြုံ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်မှိုသတ်မဗ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'ပုရိသိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မှိုဟ်တြုံ(တုက်)ရ။ (ပုတ္တာဝရုပ်)။

န ပုရိသိန္ဒြိယရုပ် ၇၁၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး 'န ပုရိသိန္ဒြိယ'ကို ညးဍဲဂှ်ရော? 'စက္ခာယတန' လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိန်ဒ် ။ ပ ။ 'ကဗဠိကာရ အာဟာရ' စူအာဟာရ မဂင်ဝသ္မထစိန်လွှက်ကို (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'န ပုရိသိန္ဒြိယ' ရှိရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူပုတ္တာဝရုပ်)။

ဇီဝိတိန္ဒြိယရုပ် ၇၁၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး 'ဇီဝိတိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မတိုင်ကို ညးဍဲဂှ်ရော? ဩအာယုက်ဒဒက်တ်ကို ဓရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မှိုသတ်ပွမဖံက်ဗုန်၊ သတ်ဟိုတ်မတန်တ် သတ်မဒ်မံင် (ဗွဲမတန်တ်)၊ သတ်ပွမကိုဒ်မံင် ဗွဲမတန်တ်၊ (ဇော်မောတ်တုဲ) သတ်ပွမဒ်၊ (ဆက်တုဲ) သတ်ဟိုတ်မဒ်၊ သတ်ပွမဒ်မွဲ၊ သတ်ဟိုတ် အာယုက်မတိုင်၊ 'ဇီဝိတိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မတိုင်မွဲ (နွဲ့ရ)။ ရုပ်မှိုသတ်မဗ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'ဇီဝိတိန္ဒြိယ' ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မတိုင်ရှိရ။ (ဇီဝိတိန္ဒြိယ)။

န ဇီဝိတိန္ဒြိယရုပ် ၇၁၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး 'န ဇီဝိတိန္ဒြိယ'ကို ညးဍဲဂှ်ရော? 'စက္ခာယတန' လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိန်ဒ် ။ ပ ။ 'ကဗဠိကာရ အာဟာရ' စူအာဟာရ မဂင်ဝသ္မထစိန်လွှက်ကို (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး 'န ဇီဝိတိန္ဒြိယ' ရှိရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူဇီဝိတိန္ဒြိယ)။

ကာယဝိညာဉ်ရပ် ၇၂၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယဝိညာဉ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကံအရာဇေယျ ညးဍဲဂ်ရော? ဟိုတ်နူကုသိုလ်စိုတ်ကိုဒ်, ဟိုတ်နူအကုသိုလ်စိုတ်ကိုဒ်, ဟိုတ်နူအဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုဒ်, ကုညးမတိုန် အာဂတကို, ကုညးမဆုတ်လက်ကရ်ကို, ကုညးမမှ်သေဝံတူရူကို, ကုညးမမှ်သေဝံလပါ သကဲကို, ကုညးမချောပ်ကဝေန်ကို, ကုညးမပုးပတိတ်ကို, ဩ ‘ထမ္မန’ ပွမခိုင်ဗိုန် ဒဒက်တကို ကာယ (မကတိုဒ်ကုညင်)၊ ‘သန္တမ္မန’ ပွမခိုင်ဗိုန် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သန္တမ္မိတတ္ထ’ ဒဒ်ဒဒက်တကိုခိုင်ဗိုန် ဗွဲမဒးရး (ပွမခိုင်ဗိုန် ဗွဲမဒးရး)၊ ‘ဝိညတ္တိ’ သဘပွမကိုတိ၊ ‘ဝိညာပနာ’ အကံအရာပွမကိုတိ၊ ‘ဝိညာပိတတ္ထ’ ဒဒ်ဒဒက်တကိုမလေပ်ကိုတိမွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘမဗ်သံဝံ ရုပ် ‘ကာယဝိညာဉ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကံအရာဇေယျရ။

န ကာယဝိညတ္တိရပ် ၇၂၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယဝိညတ္တိ’ ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ကာယဝိညတ္တိ’ဂ်ရ။

ဝစီဝိညတ္တိရပ် ၇၂၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နပွမမြော်ပါင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ဟိုတ်နူကုသိုလ်စိုတ်ကိုဒ်, ဟိုတ်နူအကုသိုလ်စိုတ်ကိုဒ်, ဟိုတ်နူအဗျာကတစိုတ် ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုဒ်, ‘ဝါစာ’ ဩဂလာန် (မကတိုဒ်ကုညင်)၊ ‘ဝိရာ’ ပွမမြော်ပါင်, ‘ဗျပ္ပထ’ အစီအဇန်ဂလာန်, ‘ဥဒီရဏ’ ပွမဟိုသွး, ‘ယောသ’ ပွမကြိုဂအေတ်, ‘ယောသကမ္မ’ ကမ္မောန်မကြိုဂအေတ်, ‘ဝါစာဝစီဘေဒ’ ပွမမြော်ပါင်မတွံဂး ဂလာန်မွဲ (နွံရ)။ မပတမ်ကိုပွမမြော်ပါင်ဝံ သွးစ ရံပွဲမူး ‘ဝါစာ’ ဂလာန်ရ၊ နကို ‘ဝါစာ’ ဂလာန်ဂ်, ‘ဝိညတ္တိ’ ဩသဘပွမကိုတိကေတ်, ‘ဝိညာပနာ’ အကံအရာကိုတိ, ‘ဝိညာပိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်ကိုတိမွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျံသဘမဗ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဝစီဝိညာဉ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နပွမမြော်ပါင်ဂ်ရ။ (၆၃၆၊ ၈၅၀)

န ဝစီဝိညတ္တိရပ် ၇၂၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န ဝစီဝိညတ္တိ’ ဟံသေင်ကိုဝစီဝိညာတ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဝစီဝိညတ္တိ’ ဟံသေင်ကိုပွမကိုတိ (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာ နူဝစီဝိညတ္တိရပ်)

အာကာသဓာတုရပ် ၇၂၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အာကာသဓာတု’ သဘဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဥးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ) ညးဍဲဂ်ရော? ‘အာကာသ’ ဩသဘဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဥးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာကာသဂတ’ ပွမဒ်ရံပွဲမူး သဘဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဥးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အဃ’ သဘဟဂပ်ဝံဒီလျတ်လုက်စုက် (ဥးအာကာသဂိုင်ရပ်

လက်စုက်ဟွံဝံ)၊ ‘အယဂတ’ ပွမဒ်ရံဝံမွဲး သဘဟဂပ်ဝံဒ္ဓိလျတ်လက်စုက် (ဌးအာကာသ
ဂိုင်ရပ်လက်စုက် ဟွံဝံ)၊ ‘ဝိဝရ’ ပထောင်(ဗွေ)၊ ‘ဝိဝရဂတ’ ပွမဒ်ရံဝံမွဲး ပထောင်(ဗွေ)၊
‘အသမ္ပဋ္ဌ’ သဘဟဂပ်ဝံဒ္ဓိလျတ်လက်စုက် နကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ မဇ္ဈေလ္လးမ္မဲ (နွံရ)။
ရုပ်မျှံသဘမဏ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အာကာသဓာတ်’ သဘဟဂပ်ဝံဒ္ဓိလျတ် (ဌးအာကာသ
ချူခရက်ဟွံဝံ)ဂ်ရ။ (၆၃၇၊ ၈၅၃)

န အာကာသဓာတုရုပ် ၇၂၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န အာကာသဓာတု’ ဟံသောင်ကို
အာကာသဓာတုဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတီညာတ် ကတိဒ်
။ ပ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ
ရုပ်မတွံဂး ‘န အာကာသဓာတု’ ဟံသောင်ကိုအာကာသဓာတ်ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင်မ္မဲသအာင်
မသအာင်အာနူအာကာသဓာတ်ရုပ်)။

အာပေါဓာတုရုပ် ၇၂၆။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အာပေါဓာတ်’ သဘမတွံဂးဍုတ် ပွမဗန်ဒက်ဂ်
ညးဍဲဂ်ရော? ဩဍုတ်၊ ပွမဒ် ရံဝံမွဲးဍုတ်(လင်ဇ္ဈောဝ်)၊ ဇေတိတ်၊ ပွမဒ်တ ရံဝံမွဲး ဇေတိတ်၊ သဘ
ပွမဗန်ဒက်တရုပ်မ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘမဏ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အာပေါဓာတု’ သဘမတွံဂးဍုတ်
(ပွမဗန်ဒက်)ဂ်ရ။ (၆၅၁၊ ၈၅၆)

န အာပေါဓာတုရုပ် ၇၂၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န အာပေါဓာတု’ ဟံသောင်ကိုသဘ
မတွံဂးဍုတ် (ပွမဗန်ဒက်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတီညာတ်
ကတိဒ် ။ ပ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံ
ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န အာပေါဓာတု’ ဟံသောင်ကိုအာပေါဓာတ်ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူ
အာပေါဓာတ်)။

ရူပဿ လဟုတာရုပ် ၇၂၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ
ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ဩဒဒ်မပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊
ဒဒ်မပြင်လှာဲ ဗွဲသသာဍာမာန် (ပြဟ်ပြေဟ်ရ)၊ ဒဒ်ဟွံမြိုင်မြိုင် လဇေလဇာ ဒဒ်ဟွံဗိုန်ခိုင် (ဒဒ်
မစူးအာနူပွမဟွံချီတေဝ်)မ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘမဏ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ လဟုတာ’
ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဍာ ဒဒက်တကိုရုပ်(နိပ္ပန္န)ရုပ်ရ။ (၆၃၈)

ရူပဿ န လဟုတာရုပ် ၇၂၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န လဟုတာ’ဂ် ညးဍဲ
ဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတီညာတ် ကတိဒ် ။ ပ။ ‘ကဗဠိကာရ
အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န
လဟုတာ’ ဟံသောင်ကိုရူပဿ လဟုတာဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ လဟုတာ)

ရူပဿ မုဒုတာရုပ် ၇၃၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချီန်ညောန် ဒဒက်
တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ဩပွမချီန်ညောတ် ဒဒက်တကို‘နိပ္ပန္န’ရုပ်၊ ပွမချီန်ညောတ်

ကလိတ်ကလောတ်၊ ပွမဟံသကာတ်မြတ်၊ ပွမဟံကြိုင်မျိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘမဏ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ဍုတ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်ဂှ်ရ။

ရူပဿ န မုဒုတာရုပ် ၇၃၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န မုဒုတာ’ ဟံသောင်ကို ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ဂှ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် ကတိန်ဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န မုဒုတာ’ ဟံသောင်ကို ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ဂှ်။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူ ရူပဿ မုဒုတာ)

ရူပဿ ကမ္မညတာရုပ် ၇၃၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကိုရုပ် (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒေတ် ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္တိုင်)ဂှ် ညးချော်ရော? ဩပွမဒုင်စရင်ပွဲကမ္မောန်ဒဒက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ သဘပွမဒုင်စရင်ပွဲကမ္မောန်၊ ဒဒ်ဒဒက်တ်ကိုဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘမဏ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်ဒဒက်တ်ကိုရုပ် (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒေတ် ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္တိုင်)ဂှ်ရ။ (၆၄၀၊၈၆၅)

ရူပဿ န ကမ္မညတာရုပ် ၇၃၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ ဟံသောင် ကို ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ဂှ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် ကတိန်ဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ ဟံသောင်ကို ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ဂှ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္တိုင် မသအာင်အာနူရူပဿ ကမ္မညတာ)

ရူပဿ ဥပစယရုပ် ၇၃၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ကတိန်ဒ်ကျင်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်ဂှ် ညးချော်ရော? ဩပွမကတိန်ဒ်ကျင်တို (ကတိန်ဒ်ပွဲကိုပ်ကွာ) ဒဒက်တ် ကိုရုပ် ‘အာယတန’ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ ပွမကတိန်ဒ်ကျင်တို (ကတိန်ဒ်ပွဲကိုပ်ကွာ) ဒဒက်တ်ကိုရုပ် ‘အာယတန’ဂမ္တိုင်ဂှ် ဝံယျ၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမဒ်တို ဒဒက်တ်ကိုရုပ်ရ၊ ရုပ်မျှံသဘမဏ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်ဒ်တို ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်ဂှ်ရ။ (၆၄၁၊၈၆၈)

ရူပဿ န ဥပစယရုပ် ၇၃၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န ဥပစယ’ ဟံသောင်ကို ရူပဿ ဥပစယဂှ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိန်ဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န ဥပစယ’ ဟံသောင်ကိုရူပဿ ဥပစယဂှ်ရ။

ရူပဿ သန္တတိရုပ် ၇၃၆။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇ္ဇော် မောင်ဒဒက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်ဂှ် ညးချော်ရော? ဩတွောင်ယောမဇ္ဇော်မောင် (ယောဆက် ကတိန်ဒ်) ဒဒက်တ်ကိုနိပ္ပန္နရုပ်မွဲ (နွံရ)။ တွောင်ယောမဇ္ဇော်မောင် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်ဂှ် ဝံယျ၊

‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွှောင်ယောမကတိ၌ ဒဒက်တကိုရုပ်ရ၊ ရုပ်မျှသဘမဗ္ဗိသံသံ ရုပ်မတွံဂး
‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွှောင်ယောမဇ္ဈေမောင် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်)၌ရ။ (၆၄၂၊ ၈၇၁)

ရူပဿ န သန္တတိရုပ် ၇၃၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န သန္တတိ’ ဟံသေင်ကိုရူပဿ
သန္တတိ၌ ညးချေ၌ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဌိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိ၌ ။ ပ ။
‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်၌ (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး
‘ရူပဿ န သန္တတိ’ ဟံသေင်ကိုရူပဿ သန္တတိ၌ရ။

ရူပဿ ဇေတာရုပ် ၇၃၈။ (၁) ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ၊ ကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ်
ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၌ ညးချေ၌ရော? ဩပွမယအ်အောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ပွမဗျူတ်
ယုတ်ဒေက်)၊ ဟိုတ်မကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ်၊ ဟိုတ်ဇေက်မပြဟ်၊ ဟိုတ်သော်မဗု၊ ဟိုတ်စွာံ
မဒညောအ်၊ ဟိုတ်အာယုက်မဟုတ်ယုတ်၊ ဟိုတ်မလိုလ်ာ်ကြိုင်ကျဟ် ဒဒက်တကိုကူဠိ
ပွမဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇေု မပတမ်ကိုစက္ခဠိ)မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်မျှသဘမဗ္ဗိသံသံ
ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ၊ ကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၌ရ။ (၆၄၃၊
၈၇၄)

ရူပဿ န ဇေတာ ၇၃၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န ဇေတာ’ ဟံသေင်ကိုရူပဿ
ဇေတာ၌ ညးချေ၌ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဌိအရာစိုတ်မတိညာတ် ကတိ၌ ။ ပ ။
‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်၌ (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး
‘ရူပဿ န ဇေတာ’ ဟံသေင်ကိုရူပဿ ဇေတာ၌ရ။

ရူပဿ အနိစ္စတာရုပ် ၇၄၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်
တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကတိ၌တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တ)၌ ညးချေ၌ရော? ဩပွမအိုတ်ဇေု ဒဒက်တ
ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ပွမလို၊ ပွမပါဒကး၊ ပွမပါဒကးဗွဲဝိပူ (ပွမလိုလ်ာ်ပါဒကးအိုတ်သီ)၊ ပွမဟံဗိုန်
(ဒိုတ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တအာ)၊ ပွမကောံဗွန်မဲ့ (နွံရ)။ ရုပ်မျှသဘမဗ္ဗိသံသံ ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ
အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တကိုရုပ် (ဒိုတ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တအာ)၌ရ။ (၆၄၄၊ ၈၇၇)

ရူပဿ န အနိစ္စတာရုပ် ၇၄၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ဟံသေင်ကို
ရူပဿ အနိစ္စတာ၌ ညးချေ၌ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဌိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိ၌
။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်၌ (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ
ရုပ်မတွံဂး ‘ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ဟံသေင်ကိုရူပဿ အနိစ္စတာ၌ရ။

ကဗဠိကာရအာဟာရရုပ် ၇၄၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ
မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်၌ ညးချေ၌ရော? ပုင် ,ကွင်ဩဝံယံ (ကွင်,ပွင်ဆပ်), ကွင်ပိုဟ်,
က, ဖျုန်, ချာတ်, ချာတ်သွာ, ကွင်သွဟ်, ကွင်တို့, ကွင်, ချာသဲ, တင်လဲာ်၌ (နွံရ)။

သအာင်နုဂ်ပုန် ဩဩပွဲဇေးပိုဒ် (တၢ်ရး-ခရိုင်)မွဲ ဩရပ်(စူအာဟာရ) မဂပ်ဝ်စနကို အပွဲပါင်(ပါင်), မဂပ်ဝ်ကိတ်နကိုဇုက်ဂမၠိုင် (ကိတ်သုးတဲမဂပ်ဝ်စ), မဂပ်ဝ်ဇိုတ်ဖျေ နကို ချောင်ကအ်, မလေပ်ကိုပေင်တေင်ဗုင်ဉ် ဒဒက်တကိုသတ်ဂမၠိုင်တအ်ဂ်တအ်ဂ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူစူအာဟာရဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေပ် နွံဏီရ။ ဩနကိုကျေင်ဇေတ် (ဩဇ)မွဲ သတ်ဂမၠိုင် ယိုပ်ယာပ်အိုတ်ရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး (ကဗဠိကာရအာဟာရ) စူမဂပ်ဝ်သွ ထစိုန်လွံက်ဂ်ရ။ (၆၄၈၊၈၈၀)

န ကဗဠိကာရအာဟာရရုပ် ၇၄၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘န ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ဟံသေင်ကိုကဗဠိကာရအာဟာရဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ် မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ဟံသေင်ကိုကဗဠိကာရအာဟာရဂ်ရ။

ရဲဝံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လွံဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံဓါဂကောံ (ဓါဗွပ်)ရ။

‘ဒုကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ဓါဓါဂကူ တဲဆဝံက္ကာရ။

‘တိကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ပိပိဂကူ

အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒါရုပ် ၇၄၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒါ’ ဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ကို နိဿယံတဲ ကတိုဒ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ် မတီညာတ် ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒါ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်သတ်)

ဗာဟိရ ဥပါဒါရုပ် ၇၄၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဥပါဒါ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို နိဿယံတဲ ဒ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သတ် ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဥပါဒါ’ ဂ်ရ။

ဗာဟိရ နော ဥပါဒါရုပ် ၇၄၆။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ နော ဥပါဒါ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန် ဟေင်တဲ နိဿယံတဲ ဟံကတိုဒ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတီလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ နော ဥပါဒါ’ဂ်ရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိဏ္ဏရုပ် ၇၄၇။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိဏ္ဏ’ ဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ကို မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာ ယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေတ် ဒ်အရာ

စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိဏ္ဏ’ဂ်ရ။ (ပဿာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဏရုပ် ၇၄၈။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဏ’ နိပွဲမှူးသန္တာန်ကို မဒ်ဖို ဒဒက်တက်ကိုကမ် ချေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိကို ညးချေဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒ်ဒိမ္မိဟ်ပြ (ဓမ္မော)။ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်မဒ်မ္မိဟ်တြံ (တုက်)။ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင် (နွဲ့ရ)။ (ဘာဝရုပ်ဓါကိုဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နုဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသုတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နိဟိုတ်စိတ်မတိသု။ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နိဟိုတ်စိတ်မတိကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နိဟိုတ်စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟွံဂွံ၊ (ဂွံးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဂွံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဉာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပိက္ခာ ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ဃောမဇ္ဇောမောဝ်ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံ သုထစိုန်လုံက် (မကတိဒ်ဟိုတ်နုကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုးကျင်တဲ)မ္မဲလေဝ် နွဲ့ဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဏ’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ အနုပါဒိဏ္ဏရုပ် ၇၄၉။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အနုပါဒိဏ္ဏ’ နိပွဲမှူးသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကိုဖို ဒဒက်တက်ကိုကမ် ချေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိကို ညးချေ ဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင်နိဟိုတ် စိတ်မတိမိင်ကတိဒ်၊ ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကို မြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဉာ ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ချောတ် ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တက်ရုပ် (ပွမရင်တုင် ဒေတဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိုစွဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမကြိုင်ကျဟ် အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (ဒ်တဲ ဟိုတ်နုဟွံတန်တအာဂ်) ပွမဟွံမိန် ဒဒက်တက်ရုပ် နွဲ့ရ။

သအာင်နုဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသုတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ နိဟိုတ်စိတ်မတိသု။ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရှိသာ နိဟိုတ် စိတ်မတိကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နိဟိုတ်စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟွံဂွံ၊ (ဂွံးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဂွံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဉာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပိက္ခာ ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ဃောမဇ္ဇောမောဝ်ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံ သုထစိုန်လုံက် (ဟွံကတိဒ်ဟိုတ်နုကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုးကျင်တဲ)လေဝ် နွဲ့ဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အနုပါဒိဏ္ဏ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ် ၇၅၀။ (၁) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ နှိပွဲမူးသန္တာန်ကို နှိဖိဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်နှိတဲ မနိ ဒတဲမြဲမောင်(အာရိ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု နှိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိုဒ် (နွဲရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ဂ်ရ။ (အဇ္ဈတ္တိက ကမ္မဇရုပ် ဇကန်)

ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ် ၇၅၁။ (၂) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ နှိပွဲမူးသန္တာန်ကို နှိဖိဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်နှိတဲ မနိ ဒတဲမြဲမောင်(အာရိ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ(မွေ့)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မိုဟ်တြ(တုက်)၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နွဲရ)။ (ဗာဟိရ ကမ္မဇရုပ်ဇကန်)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ရူပါယတန’သ် မနိဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိသု။ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟုံဝံ၊ (ဂွဲးအာကာသ ချူခရက်ဟုံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွဲဝဲး (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိပ်ကွာ ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ယောမဇော်မောင်ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝ် သွထစိုန်လုံက် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မနိတုဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မဲ့လေဝ် နွဲဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဗာဟိရ ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ဂ်ရ။ (ဗာဟိရကမ္မဇရုပ်အနေကန်)

ဗာဟိရ အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ် ၇၅၂။ (၃) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဗာဟိရ အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ နှိပွဲမူးသန္တာန်တဲ ဟုံသေင်ကိုဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိ မနိဒတဲမြဲမောင်(အာရိ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင် ညးခွဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိမိင်ကတိုဒ်၊ ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲက်ဆန္ဒဇေကု) နကိုအကဲ အရာဇေကု၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲက်ဆန္ဒဇေကု) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာသာ ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိုန်ချောတ်ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မ ညတာ’ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တကိုရုပ်(ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲပွဲကမ္မောန် ကိစ္စဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမကြိုင်ကျဟ် အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (နှိတဲ ဟိုတ်နူဟုံတန်တအာဂ်) ပွမဟုံဗိုန် ဒဒက်တကိုရုပ် နွဲရ။

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ရူပါယတန’သ် မနိဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိသု။ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ်၊

‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂ်ဝိသုဒ္ဓိဓရက်ဟံဝံ၊ (ဌးအာကာသ ချူဓရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိပ်ကွာ ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇော်မောင်ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူးမဂ်ဝိ သွထစိုန်လွံက် (ဟံကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုတ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂ်ဝိသွးကျင်တဲ့)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက အနိဒဿနရုပ် ၇၅၃။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက အနိဒဿန’ နိပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ့ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂ်ဝိညာတ် (ပွမညာတ်) (ဟဂ္ဂုညာတ် ဟဂ်ဝိညာတ်)ဂ် ညးဍုင်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် နိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျိုင်ဇကု နိအရာစိုတ် မတိလုက်စုက်ကတိဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက အနိဒဿန’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ သနိဒဿနရုပ် ၇၅၄။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ သနိဒဿန’ နိပွဲမူးသန္တာန်ကို မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂ်ဝိညာတ် (ပွမညာတ်) (ဂ္ဂုညာတ် မဂ်ဝိညာတ်)ကို ညးဍုင်ရော? ‘ရူပါယတန’ သတ်မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိဒ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ သနိဒဿန’ဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

ဗာဟိရ အနိဒဿနရုပ် ၇၅၅။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အနိဒဿန’ နိပွဲမူးသန္တာန် ဟောင်တဲ့ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မဂ်ဝိညာတ် (ပွမညာတ်)ဂ် ညးဍုင်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နိဟိုတ်စိုတ်မတိမိင်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူးအာဟာရ မဂ်ဝိသွ ထစိုန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အနိဒဿန’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက သပ္ပဋိယရုပ် ၇၅၆။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက သပ္ပဋိယ’ နိပွဲအပွဲသန္တာန်ကို နိပွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ကို ညးဍုင်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် နိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျိုင်ဇကု နိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက သပ္ပဋိယ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ သပ္ပဋိယရုပ် ၇၅၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ သပ္ပဋိယ’ နိပွဲမူးသန္တာန်ကို နိပွဲဟာန်ကောံဒဒ်မလေဝ်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ကို ညးဍုင်ရော? ‘ရူပါယတန’သတ် နိဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ သပ္ပဋိယ’ဂ်ရ။ (အာရီမသုန်ပြကာ ဝိသယရုပ် ထဂ်ပြကာ)

ဗာဟိရ အပ္ပဋိယရုပ် ၇၅၈။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အပ္ပဋိယ’ နိပွဲမူးသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒဒ်မလေဝ်ခွီလျုတ် (ပွမခွီလျုတ်)ဂ် ညးဍုင်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလို

အသိပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ(မွှောံ) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ နှ်ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အပ္ပဋိဃ’ရောင်။

အဇ္ဈတ္တိက ကုန္ဒိယရုပ် ၇၅၉။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကုန္ဒိယ’ နှ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ကို မဝံအလိုအသိ ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇကုကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခန္ဓိန္ဒြိယ’ လျှင်မတ် မဝံအလို အသိ ပွဲပွမညာတ် ။ ပ ။ ကာယိန္ဒြိယ’ လျှင်ဇကု မဝံအလိုအသိ ပွဲပွမလုက်စုက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကုန္ဒိယ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ကုန္ဒိယရုပ် ၇၆၀။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကုန္ဒိယ’ နှ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို မဝံ အလိုအသိ ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇကုကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသိ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ပြ(မွှောံ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသိ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မိုဟ်တြု(တွက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံ အလိုအသိ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကုန္ဒိယ’ဂ်ရ။ (ဘာဝရုပ်မပြကာ၊ ဇီဝိတရုပ်)

ဗာဟိရ န ကုန္ဒိယရုပ် ၇၆၁။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကုန္ဒိယ’ နှ်ပွဲမူးသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဝံအလိုအသိ ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇကုကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကုန္ဒိယ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န မဟာဘူတရုပ် ၇၆၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န မဟာဘူတ’ နှ်ပွဲ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုမဟာဘုတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှ်အရာ စိုတ်မတိညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နှ်အရာစိုတ်မတိလုက်စုက်ကတို နှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န မဟာဘူတ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ မဟာဘူတရုပ် ၇၆၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ မဟာဘူတ’ နှ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို ဝံယုမဟာဘုတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဗောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှ်ဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိုန်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ မဟာဘူတ’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န မဟာဘူတရုပ် ၇၆၄။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န မဟာဘူတ’ နှ်ပွဲမူး သန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုမဟာဘုတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှ်ဟိုတ်စိုတ်မတိ ညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န မဟာဘူတ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ဝိညတ္တိ ၇၆၅။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဝိညတ္တိ’ နှ်ပွဲအပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဝံယုဝိညတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှ်အရာစိုတ်မတိညာတ်

ကတိံဒိန္နံ ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကေ ဒိန္နာရာစိတ်မတိလုကံစုကံကတိံဒိန္နံ (နွဲ့ရ)။ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဝိညတ္တိ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဝိညတ္တိရုပ် ဂါရမိ။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဝိညတ္တိ’ ဒိဗ္ဗမုဒ္ဓန္တန်ကို ဝံယုဝိညတ်ကို ညးချော်ရော? ‘ကာယဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတံ (ပိက်ဆန္ဒဧကေ) နအကံ အရာဧကေ၊ ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတံ (ပိက်ဆန္ဒဧကေ) နကိုမြော်ပါင်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဝိညတ္တိ’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န ဝိညတ္တိရုပ် ဂါရမိ။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဝိညတ္တိ’ ဒိဗ္ဗမုဒ္ဓန္တန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုဝိညတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ ဒိဟိတံစိတ်မတိညာတ်ကတိံဒိန္နံ ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပသွထစိန်လွံက်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဝိညတ္တိ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တသမုဋ္ဌာနရုပ် ဂါရမိ။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ဒိဗ္ဗမုဒ္ဓန္တန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယု‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ဂ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတိ ဒိန္နာရာ စိတ်မတိညာတ်ကတိံဒိန္နံ ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကေ ဒိန္နာရာစိတ်မတိလုကံ စုကံကတိံဒိန္နံ (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ် မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရုပ် ဂါရမိ။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ဒိဗ္ဗမုဒ္ဓန္တန်ကို ဝံယုစိတ္တသမုဋ္ဌာန နမကတိံဒိန္နံ ဟိတံနူစိတ်ကို ညးချော်ရော? ‘ကာယဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတံ(ပိက်ဆန္ဒဧကေ) နအကံအရာဧကေ၊ ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတံ(ပိက်ဆန္ဒ ဧကေ) နကိုမြော်ပါင်ဂ် (နွဲ့ရ)။ (စိတ္တဇရုပ်ဉာဏ်စါပြကာ)

သအာင်နူဂ်ပုန် ‘ရူပါယတန’ သာ ဒိဟိတံ စိတ်မတိညာတ်ကတိံဒိန္နံ၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် ဒိဟိတံစိတ်မတိမိင်ကတိံဒိန္နံ၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နိဟိတံစိတ်မတိသူကတိံဒိန္နံ၊ ‘ရသာ ယတန’ ရှိသာ ဒိဟိတံစိတ်မတိကွာန်ကတိံဒိန္နံ၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ ဒိဟိတံစိတ်မတိ လုကံစုကံကတိံဒိန္နံ၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာဟဂပ်ပချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာမတွံဂးချာ၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာသာ ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိန်ချောတ် ဒဒက်တံကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက် တံကိုရုပ် (ပွမရင်တွင်ဒွေတ်ဗက် ညင်ဝံစိပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိံဒိန္နံတို့ ဒဒက်တံကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွေင်ယောမဇ္ဇော်မော် ဒဒက်တံ ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပသွထစိန်လွံက် မကတိံဒိ ဟိတံနူစိတ်၊ မွဲကိုဟိတံမွဲစိတ်၊ မွဲကိုဟိတံကတိံဒိန္နံမွဲစိတ် မဒိတုဟိဒြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပသွး

ကျင်တဲ့)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ဂ်ရ။ (စိတ္တဇရုပ် အနေကန်)

ဗာဟိရ န စိတ္တသမုဋ္ဌာနရုပ် ၇၇၀။ (၃) ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ န စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ နိဗ္ဗဲ မူးသန္တာန်ဟေင်တဲ့ ဟံဝံယု၊စိတ္တသမုဋ္ဌာနဂ် ညးဗျော်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်ဗြဲ(မွေ့)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်တြု(တွက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံ အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိင်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူ၊ ပွမကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ (ကြန့်ဒ်တဲ့ ဟိုတ်နူဟံတန်တ်ဂ်ရ) ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို ရုပ်ဂ် (နွံရ)။

သအာင်နူဂ်ပွန် ‘ရူပါယတန’ သာ် နိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နိဟိုတ်စိုတ်မတိမိင်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နိဟိုတ် စိုတ်မတိသူကတိုဒ်၊ ‘ရသာ ယတန’ ရှိသာ နိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နိဟိုတ်စိုတ်မတိ လုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်ဟဂပ်ဝ်ချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံးဗျော် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဗျာ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမဗျိုန်ဗျောတ် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်(ပွမရင်တြိုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ့ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂ်မိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်တို ဒဒက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ယောမဇ္ဇော်မောပ် ဒဒက် တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လံက် မဟံ ကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်၊ မဟံမွဲကိုဟိုတ်မတွံးစိုတ်၊ မဟံမွဲကိုဟိုတ်ကတိုဒ် မတွံးစိုတ် မဒ်တူဟ် ခြာ(နူရုပ်ဂ်မိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ့)လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ န စိတ္တ သမုဋ္ဌာန’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တသဟဘူရုပ် ၇၇၁။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တသဟဘူ’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ့ ဟံဝံယု၊စိတ္တသဟဘူဂ် ညးဗျော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် နိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျိုင်ဇေတု နိအရာစိုတ်မတိလုက် စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တသဟဘူ’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ စိတ္တသဟဘူရုပ် ၇၇၂။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ စိတ္တသဟဘူ’ နိဗ္ဗဲမူး သန္တာန်ကို ဝံယု၊စိတ္တသဟဘူ နမဒ်တုပ် ပှိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကိုဂ် ညးဗျော်ရော? ‘ကာယ ဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေတု) နအကာံအရာဇေတု၊ ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေတု) နကိုမြော်ပါင် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ နိရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ စိတ္တသဟဘူ’ရောင်။ (စိတ္တဇရုပ်ဇကန်)

ဗာဟိရ န စိတ္တသဟဘူရုပ် ၇၇၃။ (၃) ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ န စိတ္တသဟဘူ’ နိဗ္ဗဲ မှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊စိတ္တသဟဘူဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိတ်စိတ် မတိညာတ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ န စိတ္တသဟဘူ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရုပ် ၇၇၄။ (၁) ရုပ်မတွဲဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ နိဗ္ဗဲအမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေတု နိအရာစိတ်မတိလုက် စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ နိရုပ်မတွဲဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ရောင်။

ဗာဟိရ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရုပ် ၇၇၅။ (၂) ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ နိဗ္ဗဲ မှူးသန္တာန်ကို ဒေတဗကလေင်စိတ်ကို ဝံယျ၊‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ နမဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိတ် ကိုဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘ကာယဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေတု) နအကာဲအရာဇေတု၊ ‘ဝစိဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေတု) နကိုမြော်ပါင်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ဂ်ရ။ (စိတ္တဇရုပ်ဇကန်)

ဗာဟိရ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရုပ် ၇၇၆။ (၃) ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ နိဗ္ဗဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိတ် စိတ်မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ နိရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ရောင်။

အဇ္ဈတ္တိက ဩဠာရိကရုပ် ၇၇၇။ (၁) ရုပ်မတွဲဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဩဠာရိက’ နိဗ္ဗဲအမှူး သန္တာန်ကို ဝံယျ၊ဩဠာရိက နပွမကြိုင်မျိုဟ်ကိုဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေတု နိအရာစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ဩဠာရိက’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဩဠာရိကရုပ် ၇၇၈။ (၂) ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ ဩဠာရိက’ နိဗ္ဗဲမှူးသန္တာန်ကို ဝံယျ၊ဩဠာရိက နပွမကြိုင်မျိုဟ်ကိုဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိတ်စိတ်မတိ ညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နိဟိတ်စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ ဩဠာရိက’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ သုခုမရုပ် ၇၇၉။ (၃) ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ သုခုမ’ နိဗ္ဗဲမှူးသန္တာန်ကို ဝံယျ၊သုခုမ နပွမချိုန်ချောတ်လစောတ်လှောင်ကိုဂ် ညးဒျှော်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိတ် ဒ်ဒိမ္မိဟ်ပြ(မွေ့) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဂး ‘ဗာဟိရ သုခုမ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက သန္တိကေရုပ် ၇၈၀။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက သန္တိကေ’ နှိပဲ့အပွဲသန္တာန်ကို ဝံယုသန္တိကေ မတိကေတ်လေဝဲသွာ ကတိုဒ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နှိအရာစိုတ်မတိလက်စုက် ကတိုဒ် (နွဲရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက သန္တိကေ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဒူရေရုပ် ၇၈၁။ (၂) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ ဒူရေ’ နှိပဲ့မူးသန္တာန်ကို ဝံယုဒူရေ နပွမတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒ်ဒ်မိုဟ်ပြ (မော့) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက် (နွဲရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ ဒူရေ’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ သန္တိကေရုပ် ၇၈၂။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ သန္တိကေ’ နှိပဲ့မူးသန္တာန်ကို ဝံယုသန္တိကေ မတိကေတ်လေဝဲသွာကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ်စိုတ် မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ခွံဟိုတ် စိုတ်မတိလက်စုက်ကတိုဒ် (နွဲရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ သန္တိကေ’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ စက္ခသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု ၇၈၃။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ စက္ခသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ နှိပဲ့မူးသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ ပွမ တုတ်ခွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတိညာတ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ်စိုတ် မတိညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက် (နွဲရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ စက္ခသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခသမ္မဿဿ ဝတ္ထုရုပ် ၇၈၄။ (၂) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခ သမ္မဿဿ ဝတ္ထု’ နှိပဲ့အပွဲသန္တာန်ကို မဒ်အရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ခွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတိညာတ်ကတိုဒ် (နွဲရ)။ ရုပ်ဝံ နှိရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခသမ္မဿဿ ဝတ္ထု’ဂ်ရ။ (စက္ခပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခသမ္မဿဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၇၈၅။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘စက္ခသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ နှိပဲ့အပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို ‘ဖဿ’ ပွမ တုတ်ခွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတိညာတ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိုတ်မတိမိင်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော မဒ်အရာစိုတ်မတိလက်စုက် ကတိုဒ် (နွဲရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ စက္ခဝိညာဏဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၇၈၆။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ စက္ခဝိ ညာဏဿ န ဝတ္ထု’ နှိပဲ့မူးသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ခွံ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်မတိညာတ်

။ ပ ။ ဒဒက်တကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ပတိုက် (ဆင်မျှတ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို စက္ခုဝိညာဏ် စိတ်မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်သွ ထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ဟံသောင် ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ စိတ်မတိညာတ် မဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ ဝတ္ထုရုပ် ၇၈၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခု ဝိညာဏဿ ဝတ္ထု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ကို နှိအရာနိဿယံ ဒဒက်တကို စိတ်မတိညာတ်ကို ညးဍဲ ဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိုန် (နှံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ ဝတ္ထု’ ဂ်ရ။ (စက္ခုပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၇၈၈။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခု ဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တ ကိုစိတ်မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိတ်မတိမိင် ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ မဒ်အရာစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိုန် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု’ ဂ်ရ။

ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၇၈၉။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယ သမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိတ်မတိမိင် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန် သကိုကျောံစိတ်မတိသု။ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိတ်မတိကွာန် ။ ပ ။ ဒဒက်တကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိတ်မတိလုက်စုက် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္မဿဿ ဝတ္ထုရုပ် ၇၉၀။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္မဿဿ ဝတ္ထု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ကို ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိတ် မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကို ညးဍဲ ဂ်ရော? ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ နှိအရာစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိုန် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္မဿဿ ဝတ္ထု’ ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထုရုပ် ၇၉၁။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယ သမ္မဿဿ န ဝတ္ထု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ကို ဟံသောင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို ‘ဖဿ’ ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကျောံစိတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာ

ယတန' လျှင်မတ် ခွဲအရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ 'ဇိဝါယတန' လျှင်လတ် ခွဲအရာ စိုတ်မတီကွာန် ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္မဿဿ န ဝတ္ထု'ဂ်ရ။

ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထုရပ် ၇၉၂။ (၁) ရပ်မတွံဂး 'ဗာဟိရ ကာယ ဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု' ခွဲအဲဒုသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို 'ဝေဒနာ' ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ 'ဗဿ' ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ်မတီလက် စုက်(ကာယဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကို 'သညာ' ပွမတွတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တကို 'စေတနာ' ပွမဖအောပ် ဗတိုက်(ဆပ်မုဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတီလက်စုက်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? 'ရူပါယတန' သာ်ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ 'ကဗဠိကာရအာဟာရ' စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန် လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု'ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိ ကာယဝိညာဏဿ ဝတ္ထုရပ် ၇၉၃။ (၂) ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက ကာယ ဝိညာဏဿဝတ္ထု' ခွဲအဲဒုသန္တာန်ကို ခွဲအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကိုစိုတ် မတီလက် စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? 'ကာယာယတန'လျှင်ဇေကု မဒ်အရာစိုတ်မတီလက်စုက် ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿဝတ္ထု'ဂ်ရ။ (ကာယပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထုရပ် ၇၉၄။ (၃) ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု' ခွဲအဲဒုသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုအရာဒတန်နိဿယံ ဒဒက်တကို စိုတ်မလက်စုက်အိုတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? 'စက္ခာယတန' လျှင်မတ် မဒ်အရာစိုတ် မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ 'ဇိဝါယတန'လျှင်လတ် ခွဲအရာစိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထု'ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခာသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏရပ် ၇၉၅။ (၁) ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက စက္ခာသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏ' ခွဲအဲဒုသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံသေင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကို 'ဗဿ' ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် (ဟဂပ်ဝိညာတ် ဟဂုံညာတ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? 'စက္ခာယတန' လျှင်မတ် မဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ 'ကာယာယတန'လျှင်ဇေကု ခွဲအရာစိုတ်မတီလက်စုက်ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'အဇ္ဈတ္တိက စက္ခာသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏ'ဂ်ရ။ (ပသာဒရပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ စက္ခာသမ္မဿဿ အာရမ္မဏရပ် ၇၉၆။ ရပ်မတွံဂး 'ဗာဟိရ စက္ခာသမ္မဿဿ အာရမ္မဏ' ခွဲအဲဒုသန္တာန်ကို မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို 'ဗဿ' ပွမတွတ်ဒွံ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် မတီညာတ်ကို (ဂပ်ဝိညာတ် ဝုံညာတ်)ကို ညးဍဲဂ်ရော? 'ရူပါယတန' သာ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတီညာတ်ကတိုဒ် (နှံရ)။ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'ဗာဟိရ စက္ခာသမ္မဿဿ အာရမ္မဏ'ဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

ဗာဟိရ စက္ခုသမ္ပဿဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၇၉၇။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုသမ္ပဿဿ န အာရမ္မဏ’ နှိပ္ပဲမှူးသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံသောင်ကိုအာရုံ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိမိင်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ကို (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုသမ္ပဿဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၇၉၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ နှိပ္ပဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံသောင်ကိုအာရုံ (ဟဂပ်ဝ်ညာတ်ဟဂုံညာတ်) ဒဒက်တက်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုန်နှိဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတိညာတ် ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကိုသညာ ပွမတွတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ပွမဆင်မျဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ်မဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကုဒ်အရာစိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုန် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏရုပ် ၇၉၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ နှိပ္ပဲမှူးသန္တာန်ကို မဒ်အာရုံ ဒဒက်တက်ကိုစိုတ် မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်ကတိုန် (နှံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။

ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၀။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ နှိပ္ပဲမှူးသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံသောင်ကိုအာရုံ ဒဒက်တက်ကိုစိုတ် မတိညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိမိင်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ကို (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ စက္ခုဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္ပဿဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၁။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္ပဿ န အာရမ္မဏ’ နှိပ္ပဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံသောင်ကိုအာရုံ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတိမိင် ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတိသု။ ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတိကွာန် ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် မဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကုဒ်အရာစိုတ် မတိလုက်စုက် ကတိုန် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယသမ္ပဿဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၂။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ အာရမ္မဏ’ နိပုဗ္ဗသန္တာန်ကို နှိအာရီ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတီလုက်စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ ပွမတွတ်ခွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ)

ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၃။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏ’ နိပုဗ္ဗသန္တာန်ဟောင်တဲ မှိအာရီ ဒဒက်တက်ကို ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော် စိုတ်မတီလုက်စုက် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယသမ္မဿဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး (အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ နိပုဗ္ဗသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တက်ကို ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို ကော်စိုတ်မတီလုက်စုက် ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကို ‘စေတနာ’ ပွမဖအောင်ဗတိုက် (ဆပ်မုဟ်) ။ ပ ။ ဒဒက်တက်ကို ကာယဝိညာဏ် စိုတ်မတီလုက်စုက် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နှိအရာစိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ နိပုဗ္ဗသန္တာန်ကို မှိအာရီ ဒဒက်တက်ကို စိုတ် မတီလုက်စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ခွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိုဒ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ် ‘ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။

ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏရုပ် ၈၀၆။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ နိပုဗ္ဗသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တက်ကို စိုတ် မတီလုက်စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကာယဝိညာဏဿ န အာရမ္မဏ’ ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န စက္ခာယတနရုပ် ၈၀၇။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န စက္ခာယတန’ နိပုဗ္ဗသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကို ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် ကတိုဒ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ်နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’

စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသုထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န စက္ခာယတန’ ဂ်ရ။ (ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနူပသာဒရုပ်)

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခာယတနရုပ် ၈၀၈။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခာယတန’ နိပွဲ အပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဝံယျု‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိန်ဂ် ညးဍဲ ဂ်ရော? ဩ‘စက္ခပသာဒ’ လျှင်မတ်မ္မဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ ဖြိုင်ကေင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်ဂ် (မ္မုက်ပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ်ဂမ္ဘိုင် မနိပွဲစက္ခ ခွါရတဲ နဒဒိမတ်စူးအာနူတုဟ်ခြာ)လေင် ဝံယျုရ။ ရုပ်မ္မုသဘ်မဖ်သ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခာယတန’ဂ်ရ။ (စက္ခပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခာယတနရုပ် ၈၀၉။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခာယတန’ နိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယျု‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိုတ် မတိညာတ်ကတိန်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နိအရာစိုတ်မတိမိင်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကာယာ ယတန’ လျှင်ဇကု နိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိန်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခာယတန’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န သောတာယတနရုပ် ၈၁၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န သောတာယတန’ နိပွဲမူးသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယျု‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နိအရာစိုတ်မတိမိင်ကတိန် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဃာနာယတန’ ဟံဝံယျု‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် နိအရာစိုတ်မတိသု။ ကတိန် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဇိဝါယတန’ ဟံဝံယျု‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် နိအရာစိုတ် မတိကွာန်ကတိန် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကာယာယတန’ ဟံဝံယျု ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိန်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နိဟိုတ်စိုတ် မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝံသုထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကာယာယတန’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယာယတနရုပ် ၈၁၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယာယတန’ နိပွဲအပွဲသန္တာန်ကို ဝံယျု‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက် ကတိန်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ဩ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇကုမ္မဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ ဖြိုင်ကေင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်ဂ် (မ္မုက်ပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ်ဂမ္ဘိုင် မနိပွဲကာယခွါရတဲ နဒဒိမတ်စူးအာ နူတုတုဟ်ခြာ)လေင် ဝံယျုရ။ ရုပ်မ္မုသဘ်မဖ်သ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယာယတန’ဂ်ရ။ (ကာယပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက န ကာယာယတနရုပ် ၈၁၂။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယာ ယတန’ နိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယျု‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နိအရာစိုတ် မတိ လုက်စုက်ကတိန်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် မနိအရာစိုတ်မတိညာတ်ကတိန်

။ ပ ။ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် နှိအရာစိတ်မတိက္ခာန် ကတိဒ် (နွဲ့)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယာယတန’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ရူပါယတနရုပ် ၈၁၃။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ရူပါယတန’ နှိပွဲ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျှု ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ် ကတိဒ် ညးဇျှို ရ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု မဒ်အရာစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိဒ် (နွဲ့)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ရူပါယတန’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပါယတနရုပ် ၈၁၄။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပါယတန’ နှိပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျှု ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ညးဇျှိုရော? ဩ ‘ရူပါရီ’ သာ်မတွံးသာ်အရံင်မွဲ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘ရူပဓာတ်’ သာ်မတွံး ‘ရူပါရီ’ သာ်လေဝ် ဟွံယျှုရ။ ရုပ်မုံသဘ်မဒ်သာ်ဝံ ရုပ် ‘ဗာဟိရ ရူပါယတန’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န ရူပါယတနရုပ် ၈၁၅။ (၃) ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ န ရူပါယတန’ နှိပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျှု ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ် ကတိဒ် ညးဇျှိုရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိတ်မတိမိင်ကတိဒ် ။ ပ ။ ကဗဠိကာရအာဟာရ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွဲ့)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ န ရူပါယတန’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ဖောဠဗ္ဗာယတနရုပ် ၈၁၆။ (၁) ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န သဒ္ဓါယတန’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျှု ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိတ်မတိမိင် ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘န ဂန္ဓာယတန’ ဟွံဂွံယျှု ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိတ်မတိသူ ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘န ရသာယတန’ ဟွံဂွံယျှု ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိတ်မတိက္ခာန်ကတိဒ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဖောဠဗ္ဗာယတန’ ဟွံဂွံယျှု ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ် ညးဇျှိုရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိတ်မတိ ညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု မဒ်အရာစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိဒ် (နွဲ့)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဖောဠဗ္ဗာယတန’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ် မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဖောဠဗ္ဗာယတနရုပ် ၈၁၇။ (၂) ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ဖောဠဗ္ဗာယတန’ နှိပွဲ အပွဲသန္တာန်ကို ဟွံယျှု ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိတ်မတိလုက်စုက် ကတိဒ်ကို ညးဇျှိုရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ (သဘ်ပွမကြိုင်မျိုဟ်) မတွံးတိ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗာဓာတ်’ သာ်မတွံး ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံလေဝ် ဟွံယျှုရ။ ရုပ်မုံသဘ်မဒ်သာ်ဝံ ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ဖောဠဗ္ဗာယတန’ဂ်ရ။ (ပထဝီ,တေဇော,ဝါယော)။ (၆၄၇)

ဗာဟိရ န ဖောဠဗ္ဗာယတနရုပ် ၈၁၈။ (၃) ရုပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ န ဖောဠဗ္ဗာယတန’ နှိပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျှု ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ်

ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒှ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဖောဠဗ္ဗာယတန’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န စက္ခုဓာတုရုပ် ၈၁၉။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န စက္ခုဓာတု’ ဒှ်ပွဲအပွဲ သန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘စက္ခုဓာတု’ သာ်ပွမညာတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒှ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန် လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န စက္ခုဓာတု’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဓာတုရုပ် ၈၂၀။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဓာတု’ ဒှ်ပွဲအပွဲ သန္တာန်ကို ဝံယျ၊ ‘စက္ခုဓာတု’ သာ်ပွမညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒှ်အရာစိုတ်မတီညာတ် ကတိုန် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုဓာတု’ဂ်ရ။ (စက္ခုပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခုဓာတုရုပ် ၈၂၁။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခုဓာတု’ ဒှ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘စက္ခုဓာတု’ သာ်ပွမညာတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် ဒှ်အရာစိုတ်မတီမိင်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု မဒှ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိုန် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခုဓာတု’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န ကာယဓာတုရုပ် ၈၂၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န သောတဓာတု’ ဒှ်ပွဲ မူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘သောတဓာတု’ သာ်ပွမမိင်ဂ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဃာနဓာတု’ ဟံဝံယျ၊ ‘ဃာနဓာတု’ သာ်ပွမဝံသျှ ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဇိဝါဓာတု’ ဟံဝံယျ၊ ‘ဇိဝါ ဓာတု’ သာ်ပွမကွာန် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကာယဓာတု’ ဟံဝံယျ၊ ‘ကာယဓာတု’ သာ်ပွမလုက်စုက်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒှ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကာယဓာတု’ ကတိုန်ပွဲမူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘ကာယဓာတု’ သာ်ပွမ လုက်စုက်ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယဓာတုရုပ် ၈၂၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယဓာတု’ ဒှ်ပွဲ အပွဲသန္တာန်ကို ဝံယျ၊ ‘ကာယဓာတု’ ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ဒှ်အရာ စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုန် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယဓာတု’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ကာယဓာတုရုပ် ၈၂၄။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယဓာတု’ ဒှ်ပွဲ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘ကာယဓာတု’ သာ်ပွမတီလုက်စုက်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် မဒှ်အရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတက် ဒှ်အရာ စိုတ်မတီကွာန်ကတိုန် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယဓာတု’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ရူပါဓာတုရုပ် ၈၂၅။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ရူပါဓာတု’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဂွံယျှု‘ရူပါဓာတု’ သာဉ်သာဉ် ညးဗျော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နိအရာစိတ်မတိလုက်စုက် ကတိန် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ရူပါဓာတု’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပါဓာတုရုပ် ၈၂၆။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပါဓာတု’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ ဂွံယျှု‘ရူပါဓာတု’ သာဉ်သာဉ်အရံင် ညးဗျော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိတ်စိတ် မတိညာတ်ကတိန် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပါဓာတု’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န ရူပါဓာတုရုပ် ၈၂၇။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ရူပါဓာတု’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဂွံယျှု‘ရူပါဓာတု’ သာဉ်သာဉ်အရံင် ညးဗျော်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နိဟိတ် စိတ်မတိမိင်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ရူပါဓာတု’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတုရုပ် ၈၂၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘န သဒ္ဓဓာတု’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဂွံယျှု‘သဒ္ဓဓာတု’ သာဉ်ရမျာင် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဂန္ဓဓာတု’ ဟံဂွံယျှု‘ဂန္ဓ ဓာတု’ သာဉ်သျှု ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ရသဓာတု’ ဟံဂွံယျှု‘ရသဓာတု’ သာဉ်ရိသာဉ် ။ ပ ။ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ ဟံဂွံယျှု‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ သာဉ်တုတ်ခွံ ညးဗျော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နိအရာစိတ်မတိလုက်စုက်ကတိန် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ရူပါဓာတု’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတုရုပ် ၈၂၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ နိဗ္ဗဲ မှးသန္တာန်တဲ ဂွံယျှု‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ သာဉ်ပွမတုတ်ခွံ ညးဗျော်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ခွံ နိဟိတ်မတိလုက်စုက်ကတိန် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ ဂ်ရ။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိ)

ဗာဟိရ န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတုရုပ် ၈၃၀။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ နိဗ္ဗဲ မှးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဂွံယျှု‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ သာဉ်ပွမတုတ်ခွံ ညးဗျော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွ ထစိန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဓာတု’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န စက္ခန္ဒိယရုပ် ၈၃၁။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န စက္ခန္ဒိယ’ နိဗ္ဗဲမှးသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဂွံယျှု‘စက္ခန္ဒိယ’ လျှင်မတ် မဂွံအလိုအသိပ္ပမညာတ် ညးဗျော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွ ထစိန်လွံက် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န စက္ခန္ဒိယ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုနိဗ္ဗာနရုပ် ၈၃၂။ (၂) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုနိဗ္ဗာန’ ခိုပွဲအပွဲ သန္တာန်ဟောင်ကို ဝံ့ယျု‘စက္ခုနိဗ္ဗာန’ ဗကေဝ်မတ် မဝံ့အလိုသီ ပွဲပွမညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ဩ‘စက္ခုပသာဒ’ လျှင်မတ်မွဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ ဖြိုင်ကေဝ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှူသုန်ကြံ (မ္တုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲစက္ခုဒွါရတဲ နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာနုတုတုဟ်ခြာ)လေဝ် ဝံ့ယျုရ၊ ရုပ်မုံသတ်မဒ်သံဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက စက္ခုနိဗ္ဗာန’ဂ်ရ။ (စက္ခုပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခုနိဗ္ဗာနရုပ် ၈၃၃။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခုနိဗ္ဗာန’ ခိုပွဲ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံ့ယျု‘စက္ခုနိဗ္ဗာန’ လျှင်မတ် မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် ခိုအရာစိုတ်မတီမိုင်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု ခိုအရာစိုတ် မတီလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န စက္ခုနိဗ္ဗာန’ဂ်ရ။

ဗာဟိရ န ကာယိနိဗ္ဗာနရုပ် ၈၃၄။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န သောတိနိဗ္ဗာန’ ခိုပွဲ မူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံ့ယျု‘သောတိနိဗ္ဗာန’ လျှင်ကတောင် မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမမိုင် ညးဍဲ ဂ်ရော? ။ ပ ။ ရုပ်မတွဲဝံး ‘န ဃာနိနိဗ္ဗာန’ ဟံဝံ့ယျု‘ဃာနိနိဗ္ဗာန’ လျှင်မတ် မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမ ဝံ့သု။ ။ ပ ။ ရုပ်မတွဲဝံး ‘န ဇိဝိနိဗ္ဗာန’ ဟံဝံ့ယျု‘ဇိဝိနိဗ္ဗာန’ လျှင်လတံ မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမကွာန် ။ ပ ။ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န ကာယိနိဗ္ဗာန’ ဟံဝံ့ယျု‘ကာယိနိဗ္ဗာန’ လျှင်ဇကု မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမတီလုက်စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် ခိုဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န ကာယိနိဗ္ဗာန’ ဟံဝံ့ယျု‘ကာယိနိဗ္ဗာန’ လျှင်ဇကု မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမ လုက်စုက်ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ကာယိနိဗ္ဗာနရုပ် ၈၃၅။ (၂) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယိနိဗ္ဗာန’ ခိုပွဲအပွဲ သန္တာန်ကို ဝံ့ယျု‘ကာယိနိဗ္ဗာန’ လျှင်ဇကု မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်ကို ညးဍဲဂ်ရော? ဩ‘ကာယပသာဒ’ လျှင်ဇကုမွဲ နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ ဖြိုင်ကေဝ်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှူသုန်ကြံ (မ္တုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲစက္ခုဒွါရတဲ နဒ်ဒ်မစာ်စူးအာနုတုတုဟ်ခြာ)လေဝ် ဝံ့ယျုရ၊ ရုပ်မုံသတ်မဒ်သံဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ကာယိနိဗ္ဗာန’ဂ်ရ။ (ကာယပသာဒ)

အဇ္ဈတ္တိက န ကာယိနိဗ္ဗာနရုပ် ၈၃၆။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယိနိဗ္ဗာန’ ခိုပွဲ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံ့ယျု‘ကာယိနိဗ္ဗာန’ လျှင်ဇကု မဝံ့အလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်ကို ညးဍဲ ဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ခိုအရာစိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဇိဝိယတန’ လျှင်လတံ ခိုအရာစိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယိနိဗ္ဗာန’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ကုတ္တိန္ဒိယရုပ် ၈၃၇။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကုတ္တိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုကုတ္တိန္ဒိယ ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ နိအရာစိတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကုတ္တိန္ဒိယ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ကုတ္တိန္ဒိယရုပ် ၈၃၈။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကုတ္တိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ကိုဝံယုကုတ္တိန္ဒိယကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ကုတ္တိလိင်္ဂ’ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မိုဟ်တြ (မပတမ်ကိုသျှင်ဒေတူတဲဇိုင်) ဒေက်တဲကိုမိုဟ်တြ၊ ‘ကုတ္တိနိမိတ္တ’ စုတ်သမ္ဘိမိုဟ်တြ (ဟိုတ်ဝံတိကေတ်မိုဟ်တြ)၊ ‘ကုတ္တိကုတ္တ’ အကောံအရာမိုဟ်တြ၊ ‘ကုတ္တိကပ္ပ’ ဗိုပြင်(မပတမ်ကိုပွမအာကျင်) ဒေက်တဲကိုမိုဟ်တြ၊ ‘ကုတ္တတ္ထ’ ဒေန်မိုဟ်တြ၊ ‘ကုတ္တိဘာဝ’ သဘမိုဟ်တြ (နွံရ)။ ရုပ်မုံသဘမဗ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကုတ္တိန္ဒိယ’ဂ်ရ။ (ကုတ္တိဘာဝရုပ်) (သိုရင်ပိဒ်လိင်-၆၃၂)

ဗာဟိရ န ကုတ္တိန္ဒိယရုပ် ၈၃၉။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကုတ္တိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုကုတ္တိန္ဒိယ ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကုတ္တိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုကုတ္တိန္ဒိယ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ပုရိသိန္ဒိယရုပ် ၈၄၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ပုရိသိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုပုရိသိန္ဒိယ ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ နိအရာစိတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ပုရိသိန္ဒိယ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ပုရိသိန္ဒိယရုပ် ၈၄၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ပုရိသိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ကို ဝံယုပုရိသိန္ဒိယကို ညးဍဲဂ်ရော? ‘ပုရိသလိင်္ဂ’ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မိုဟ်တြ (မပတမ်ကိုသျှင်ဒေတူတဲဇိုင်) ဒေက်တဲကိုမိုဟ်တြ၊ ‘ပုရိသနိမိတ္တ’ စုတ်သမ္ဘိမိုဟ်တြ (ဟိုတ်ဝံတိကေတ်မိုဟ်တြ)၊ ‘ပုရိသကုတ္တ’ အကောံအရာမိုဟ်တြ၊ ‘ပုရိသကပ္ပ’ ဗိုပြင်(မပတမ်ကို ပွမအာကျင်) ဒေက်တဲကိုမိုဟ်တြ၊ ‘ပုရိသတ္ထ’ ဒေန်မိုဟ်တြ၊ ‘ပုရိသဘာဝ’ သဘမိုဟ်တြ (နွံရ)။ ရုပ်မုံသဘမဗ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ပုရိသိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်ကို ဝံယုပုရိသိန္ဒိယ’ကိုဂ်ရ။ (ပုမ္မာဝရုပ်) (သေ့ဝံရင်ပိဒ်လိင်-၆၃၃)

ဗာဟိရ န ပုရိသိန္ဒိယရုပ် ၈၄၂။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ပုရိသိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုပုရိသိန္ဒိယ ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လံက်ဂ် နွံရ။ ဂကောံရုပ်ဝံ နိရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ပုရိသိန္ဒိယ’ နိဗ္ဗုဒ္ဓအပွဲသန္တာန်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုပုရိသိန္ဒိယ’ရောင်။

အဇ္ဈတ္တိက န ဇီဝိတိန္ဒြိယ ၈၄၃။ (၁) ရုပ်မတွဲး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ နှိပဲ့ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုဇီဝိတိန္ဒြိယ ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာ စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်ဝံသွ ထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ နှိပဲ့အပွဲသန္တာန် ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုဇီဝိတိန္ဒြိယ။ (ပသာဒမသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဇီဝိတိန္ဒြိယ ၈၄၄။ (၂) ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ နှိပဲ့သန္တာန်ကို ဝံယုဇီဝိတိန္ဒြိယကို ညးချော်ရော? ဩအာယုက် ဒဒက်တက်ခရ်ရုပ်ဂမိုင် မှုံသဘပွမပွန်ဂတးဂ်၊ သဘပွမတန်တ၊ သဘပွမဒ်မင် (ဗွဲမတန်တ)၊ ပွမကိုဒ်မင် (ပွမကိုတန်တ)၊ (ဇော်မောင်တဲ့) သဘပွမဒ်၊ (ဆက်တဲ့)သဘဟိုတ်မဒ်၊ သဘပွမင်မွဲ၊ သဘဟိုတ်အာယုက်မဒ်၊ ပွမဝံအလို အသီ ပဲ့ဟိုတ်အာယုက်မဒ်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မှုံသဘမဒ်သ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ နှိပဲ့သန္တာန်ကို ဝံယုဇီဝိတိန္ဒြိယကိုရ။ (သေ့ရံင်ပိုင်လိမ်- ၆၃၄)

ဗာဟိရ န ဇီဝိတိန္ဒြိယ ၈၄၅။ (၃) ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ န ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ နှိပဲ့သန္တာန် ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုဇီဝိတိန္ဒြိယ ညးချော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်(စက္ခာ ဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ န ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ နှိပဲ့သန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုဇီဝိတိန္ဒြိယ။

အဇ္ဈတ္တိက န ကာယဝိညတ္တိ ၈၄၆။ (၁) ရုပ်မတွဲး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယဝိညတ္တိ’ နှိပဲ့အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုကာယဝိညတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နှိအရာ စိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုန် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကာယဝိညတ္တိ’ နှိပဲ့အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုကာယဝိညတ်ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ကာယဝိညတ္တိ ၈၄၇။ (၂) ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ ကာယဝိညတ္တိ’ နှိပဲ့သန္တာန်ကို ဝံယုကာယဝိညတ်ကို ညးချော်ရော? ဟိုတ်နူကုသိုလ်စိုတ်ကိုဒ်၊ ဟိုတ်နူ အကုသိုလ်စိုတ်ကိုဒ်၊ ဟိုတ်နူအဗျာကတ ဟဂင်ဝံတွဲလပ် နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုဒ်၊ ကုညးမတိုန်အာဂတကို၊ ကုညးမဆုတ်လက်ကရ်ကို၊ ကုညးမမှ်သေ့ဝံတူရူကို၊ ကုညးမမှ် သေ့ဝံလပါ်သကဲကို၊ ကုညးမချောင်ကဝေန်ကို၊ ကုညးမပွးပတိတ်ကို၊ ဩပွမခိုင်မိုန် ဒဒက် တက်ကိုကာယ (မကတိုန်ကွဲ)၊ ပွမခိုင်မိုန် ဗွဲမဒးရး၊ ဒဒ်ဒဒက်တက်ကိုခိုင်မိုန် ဗွဲမဒးရး (ပွမခိုင်မိုန် ဗွဲမဒးရး)၊ သဘပွမကိုတီ၊ အကာအရာပွမကိုတီ၊ ဒဒ်ဒဒက်တက်ကိုမလေပ်ကိုတီမွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မှုံ သဘမဒ်သ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ ကာယဝိညတ္တိ’ နှိပဲ့သန္တာန်ကို ဝံယုကာယဝိညတ်ကို ရ်ရ။ (သေ့ရံင်ပိုင်လိမ်-၆၃၅)

ဗာဟိရ န ကာယဝိညတ္တိ ၈၄၈။ (၃) ရုပ်မတွဲး ‘ဗာဟိရ န ကာယဝိညတ္တိ’ နှိပဲ့ သန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယုကာယဝိညတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ်စိုတ်

မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝသွ ထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကာယဝိညတ္တိ’ နိဗ္ဗဲမူးသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဝံယျုကာယဝိညတ်ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ဝစီဝိညတ္တိရပ် ၈၄၉။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဝစီဝိညတ္တိ’ နိဗ္ဗဲ အပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျုဝစီဝိညတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာ စိတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နိအရာစိတ် မတီလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ဝစီဝိညတ္တိ’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျုဝစီဝိညတ်ဂ်ရ။ (ပသာဒရပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ဝစီဝိညတ္တိရပ် ၈၅၀။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ဝစီဝိညတ္တိ’ နိဗ္ဗဲမူးသန္တာန်ကို ဝံယျုဝစီဝိညတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ဟိုတ်နူကုသိုလ်စိတ်ကိုဒ်, ဟိုတ်နူအကုသိုလ်စိတ်ကိုဒ်, ဟိုတ်နူအဗျာကတစိတ် ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုဒ်, ပြဂလာန် (မကတို နိက္ခုဏ်)၊ ပွမမြော်ပါင်၊ အစီအဇန်ဂလာန်၊ ပွမဟိုသူး၊ ပွမကြိုဂအောတ်၊ ကမ္မောန်မကြိုဂအောတ်၊ ပွမမြော်ပါင် မတွံဂးဂလာန်မွဲ (နွံရ)။ မပတမ်ကိုပွမမြော်ပါင်ဝံ သူးစ ရံဝံမူး‘ဝါစာ’ ဂလာန်ရ၊ နကို‘ဝါစာ’ဂလာန်ဂ်၊ ပြသုသ်ပွမကိုတီကေတ်၊ အကောံအရာကိုတီ၊ ဒ်ဒ်မလေပ်ကိုတီမွဲ (နွံရ)။ မပတမ်ကိုပွမမြော်ပါင်ဝံ မဂပ်ဝံသူးစရံဝံမူး‘ဝါစာ’ဂလာန်ပါင်ရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုင်လိဒ်-၆၃၆-ညိ)

ဗာဟိရ န ဝစီဝိညတ္တိရပ် ၈၅၁။ (၃) ရပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဝစီဝိညတ္တိ’ နိဗ္ဗဲမူးသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဝံယျုဝစီဝိညတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် နိဟိုတ်စိတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ဝစီဝိညတ္တိ’ ကတိုဒ်နိဗ္ဗဲမူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျု ဝစီဝိညတ်ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န အာကာသဓာတုရပ် ၈၅၂။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န အာကာသ ဓာတု’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျုအာကာသဓာတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နိအရာစိတ် မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န အာကာသဓာတု’ နိဗ္ဗဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျုအာကာသဓာတ်ဂ်ရ။

ဗာဟိရ အာကာသဓာတုရပ် ၈၅၃။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ အာကာသဓာတု’ နိဗ္ဗဲ မူးသန္တာန်ဟောင်ကို ဝံယျုအာကာသဓာတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ပြသုသ်ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ သတ်ဟဂပ်ဝံဒိုလျုတ်လုက်စုက် (ဌးအာကာသဂိုင်ရပ်လုက်စုက် ဟံဝံ)၊ ပထောင်(ပှော်)၊ ပွမဒ်ပထောင်(ပှော်)၊ သတ်ဟဂပ်ဝံလုက်စုက် နကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ မဇော်ပြလဲလးမွဲ (နွံရ)။ ရပ်မျှံသတ်မဗ်သ်ဝံ ရပ်အာကာသဓာတ် သတ်ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)ဂ်ရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုင်လိဒ်-၆၃၇)

ဗာဟိရ န အာကာသဓာတုရုပ် ၈၅၄။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န အာကာသဓာတု’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျအာကာသဓာတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လွံက်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝွံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န အာကာသဓာတု’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျအာကာသဓာတ်ကိုရ။

အဇ္ဈတ္တိက န အာပေါဓာတုရုပ် ၈၅၅။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န အာပေါဓာတု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ကို ဟွံဂွံယျအာပေါဓာတ်ကိုကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နှိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုန်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝွံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက န အာပေါဓာတု’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျအာကာသဓာတ်ကိုရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ အာပေါဓာတုရုပ် ၈၅၆။ (၂) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ အာပေါဓာတု’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဂွံယျအာပေါဓာတ်ကိုကို ညးခွဲဂ်ရော? ဩဉ် ပွမဒ်ရဝံမွဲဒ်၊ ကွေင်ဇေဝိတ်၊ ပွမဒ်ရဝံမွဲဒ် ကွေင်ဇေဝိတ်၊ သာ်ပွမဗန်ဒက်ရုပ်ကို (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသာ်မဉ်သာ်ဝွံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက အာပေါဓာတု’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဂွံယျအာပေါဓာတ်ကိုကိုရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုင်လိမ်-၆၅၁)

ဗာဟိရ န အာပေါဓာတုရုပ် ၈၅၇။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န အာပေါဓာတု’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျအာပေါဓာတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လွံက်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝွံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ န အာပေါဓာတု’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျအာပေါဓာတ်ကိုရ။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န လဟုတာရုပ် ၈၅၈။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န လဟုတာ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျရူပဿ လဟုတာကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နှိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုန်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝွံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န လဟုတာ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟွံဂွံယျရူပဿ လဟုတာကိုရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပဿ လဟုတာရုပ် ၈၅၉။ (၂) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ လဟုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဂွံယျရူပဿ လဟုတာကိုကို ညးခွဲဂ်ရော? ဩဒိဒ်မပြဟ်ပြဟ်သာဉာဒဒက်တကို(နိပ္ပန္နရုပ်)၊ ဒိဒ်မပြင်လှာ်ဗွဲမသာဉာ(ပြဟ်ပြဟ်)၊ ဒိဒ်ဟွံဖြိုင်ဖြိုင် လဇေလဇေ ဒိဒ်ဟွံပိုင်ပိုင် (ဒိဒ်မစူးအာနုပ္ပမဟွံချီဇတဝ်)မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသာ်မဉ်သာ်ဝွံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ လဟုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဂွံယျရူပဿ လဟုတာကိုကိုရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုင်လိမ်-၆၃၈)

ဗာဟိရ ရူပဿ န လဟုတာရုပ် ၈၆၀။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န လဟုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘ဗာဟိရ ရူပဿ လဟုတာ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါ ယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န လဟုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ရူပဿ လဟုတာဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န မုဒုတာရုပ် ၈၆၁။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န မုဒုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နှိအရာစိတ် မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န မုဒုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ရူပဿ မုဒုတာဂ်ရ။

ဗာဟိရ ရူပဿ မုဒုတာရုပ် ၈၆၂။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ မုဒုတာ’ နှိပွဲ မှူးသန္တာန်ကို ဝံယျ၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ကို ညးခွဲဂ်ရော? ဩပ္ပမချိန်ချောတ် ဒဒက်တကို (နိပ္ပန္နရုပ်)၊ ပွမချိန်ချောတ်ကလိကလောတ်၊ ပွမဟံသကာတ်မြဟ်၊ ပွမဟံကြိုင်မှိုဟ်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘ်မဟ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ မုဒုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဝံယျ၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ကိုဂ်ရ။ (သေဝ်ရံင်ပိုဒ်လိခ်-၆၃၉)

ဗာဟိရ ရူပဿ န မုဒုတာရုပ် ၈၆၃။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န မုဒုတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ် စိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွ ထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န မုဒုတာ’ နှိ ပွဲမှူးသန္တာန် ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ရူပဿ မုဒုတာဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ကမ္မညတာရုပ် ၈၆၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာ ယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်) ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နှိအရာစိတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ၊ ရူပဿ ကမ္မညတာဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပဿ ကမ္မညတာရုပ် ၈၆၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ ကမ္မညတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဝံယျ၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ကို ညးခွဲဂ်ရော? ဩပ္ပမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တကို (နိပ္ပန္န) ရုပ်၊ သဘ်ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန်၊ ဒဒ်ဒဒက်တကိုဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှံသဘ်မဟ်သံဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ ကမ္မညတာ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဝံယျ၊ ရူပဿ ကမ္မညတာကိုဂ်ရ။ (သေဝ်ရံင်ပိုဒ်လိခ်-၆၄၀)

ဗာဟိရ ရူပဿ န ကမ္မညတာရုပ် ၈၆၆။ (၃) ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ ကမ္မညတာ’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န ကမ္မညတာ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ ကမ္မညတာ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ဥပစယရုပ် ၈၆၇။ (၁) ရုပ်မတွဲကား ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ဥပစယ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု နှိအရာစိုတ် မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကား ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ဥပစယ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပဿ ဥပစယရုပ် ၈၆၈။ (၂) ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ ဥပစယ’ နှိပွဲ မှေးသန္တာန်ကို ဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ကို ညးခွဲဂ်ရော? ဩပမကတိုဒ်ကွင်တို့ (ကတိုဒ်ပွဲ ကိုပ်ကွာ) ဒဒက်တ်ကိုရုပ် ‘အာယတန’ဂမ္တိုင်မွဲ (နှံရ)။ ပမကတိုဒ်ကွင်တို့ (ကတိုဒ်ပွဲကိုပ်ကွာ) ဒဒက်တ်ကိုရုပ် အာယတနဂမ္တိုင် ဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ ပမဒ်တို့ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်ရ၊ ရုပ်မုံ သဘ်မဒ်သဘ်ဝံ ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ ဥပစယ’ နှိပွဲမှေးသန္တာန်ကို ဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ ကိုဂ်ရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်လိဒ်-၆၄၁)

ဗာဟိရ ရူပဿ န ဥပစယရုပ် ၈၆၉။ (၃) ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န ဥပစယ’ နှိပွဲမှေးသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွ ထစိုန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န ဥပစယ’ နှိပွဲမှေးသန္တာန် ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ ဥပစယ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န သန္တတိရုပ် ၈၇၀။ (၁) ရုပ်မတွဲကား ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န သန္တတိ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ သန္တတိ’ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု နှိအရာစိုတ် မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကား ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န သန္တတိ’ နှိပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်းတဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ သန္တတိ’ဂ်ရ။ (ပသာဒ ရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပဿ သန္တတိရုပ် ၈၇၁။ (၂) ရုပ်မတွဲကား ‘ဗာဟိရ ရူပဿ သန္တတိ’ နှိပွဲ မှေးသန္တာန်ကို ဝံယျု[ရူပဿ သန္တတိ’ကို ညးခွဲဂ်ရော? တေ့ဝံဃောဇွေင်မောင်(ဃောဆက် ကတိုဒ်) ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (နှံရ)။ တေ့ဝံဃောမကတိုဒ် ဒဒက်တ်ကိုရုပ် ဝံယျု

‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ရပ် မကတိုဒ်ရ။ ရပ်မုံသတ်မဉ်သတ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ သန္တတိ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို ဝံယုရူပဿ သန္တတိကိုရ။ (သေဝ်ရံင်ပိုင်လိမ်-၆၄၂)

ဗာဟိရ ရူပဿ န သန္တတိရပ် ၈၇၂။ (၃) ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န သန္တတိ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရူပဿ သန္တတိ’ရ် ညးခွဲရ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သတ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လုံက်ရ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န သန္တတိ’ ဒ် ပွဲမူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရူပဿ သန္တတိကိုရ။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ဇေတာရပ် ၈၇၃။ (၁) ရပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ဇေတာ’ ဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရူပဿ ဇေတာ’ရ် ညးခွဲရ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကုဒ်အရာစိုတ် မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န ဇေတာ’ ဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရူပဿ ဇေတာ’ရ်။ (ပသာဒရပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပဿ ဇေတာရပ် ၈၇၄။ (၂) ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ ဇေတာ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို ဝံယုရူပဿ ဇေတာ’ကို ညးခွဲရ်ရော? ဩ‘ဇေ’ ပွမယုတ်ဒေက် (ပွမဗျုတြေမ်) ဒေက်တကို(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ ‘ဇီဏတာ’ ဟိုတ်မကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ်၊ ‘ခဏ္ဍိစ’ဟိုတ်ဒေက်မပြဟ်၊ ‘ပါလိစ္စ’ ဟိုတ်သော်မဗု၊ ‘ဝလိတ္တစတာ’ ဟိုတ်စွာမဒေညောအ်၊ ‘အာယုနောသံဟာနိ’ ဟိုတ်အာယုက်မဆုတ်ယုတ်၊ ‘ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါက’ ဟိုတ်ပွမကြိုင်ကျဟ် ဒေက်တကိုဣန္ဒြိ ပွမဝံအလိုအသီဂမ္ဘိုင် (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဧကု မပတမ်ကိုစက္ခု)မ္ပဲ (နွံရ)။ ရပ်မုံသတ်မဉ်သတ်ဝံ ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ ဇေတာ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို ဝံယုရူပဿ ဇေတာ’ကိုရ။ (သေဝ်ရံင်ပိုင်လိမ်-၆၄၃)

ဗာဟိရ ရူပဿ န ဇေတာရပ် ၈၇၅။ (၃) ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န ဇေတာ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရူပဿ ဇေတာ’ရ် ညးခွဲရ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သတ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်သွထစိုန်လုံက်ရ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ဒ်ရပ်မတွံး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န ဇေတာ’ ဒ်ပွဲမူးသန္တာန်ကို ဟံဝံယုရူပဿ ဇေတာ’ရ်။

အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န အနိစ္စတာရပ် ၈၇၆။ (၁) ရပ်မတွံး ‘အဇ္ဈတ္တိက ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရူပဿ အနိစ္စတာ’ရ် ညးခွဲရ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကု ဒ်အရာစိုတ် မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံး

‘ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ခိုပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ အနိစ္စတာ’ဂ်ရ။ (ပသာဒ ရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ရူပဿ အနိစ္စတာရုပ် ၈၇၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ခိုပွဲမှူးသန္တာန်ကို၊ ဝံယျု[ရူပဿ အနိစ္စတာ’ကို ညးချော်ရော? ဩ‘ခယ’ ပွမအိုတ်ဇော် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ဝယ’ ပွမလို၊ ‘ဘောဒ’ ပွမပါဒကး၊ ‘ပရိဘောဒ’ ပွမပါဒကးဗွဲပွဲပွဲ (ပွမ လိုလ် ပါဒကးအိုတ်သို)၊ ‘အနိစ္စတာ’ ပွမဟုံဗိုန် (ခိုတဲ့ ဟိုတ်နူဟုံတန်တ်အာ)၊ ‘အန္တရဓာန’ ပွမကွဲဗွန်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မျှသတ်မဗ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ခိုပွဲမှူး သန္တာန်ကို ဝံယျု[ရူပဿ အနိစ္စတာ’ကိုဂ်ရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်လိခ်-၆၄၄)

ဗာဟိရ ရူပဿ န အနိစ္စတာရုပ် ၈၇၈။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ခိုပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ညးချော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သ် ခိုဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ရူပဿ န အနိစ္စတာ’ ခိုပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယျု[ရူပဿ အနိစ္စတာ’ဂ်ရ။

အဇ္ဈတ္တိက န ကဗဠိကာရအာဟာရရုပ် ၈၇၉။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ခိုပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံယျု[ကဗဠိကာရအာဟာရ ညးချော် ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ခိုအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော ခိုအရာစိုတ် မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အဇ္ဈတ္တိက န ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ခိုပွဲအပွဲသန္တာန်ဟောင်တဲ့ ဟုံဝံ ယျု[ကဗဠိကာရ အာဟာရဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဗာဟိရ ကဗဠိကာရအာဟာရရုပ် ၈၈၀။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ ခိုပွဲမှူးသန္တာန်ကို ဝံယျု[ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လုံက် ကို ညးချော်ရော? ‘ဩဒန’ ပုင်၊ ‘ကုမ္မာသ’ ကွာင်ယ (ကွာင်ပွင်ဆပ်)၊ ‘သတ္တ’ ဝိုဟ်၊ ‘မစ္ဆ’ က၊ ‘မံသ’ ဖျုန်၊ ‘ခီရ’ ညှတ်၊ ‘ဒဓိ’ ညှတ်သွာ၊ ‘သပ္ပိ’ ကွေင်သွဟ်၊ ‘နဝနီတ’ ကွေင်တို၊ ‘တေလ’ ကွေင်၊ ‘မဓု’ ညှတ်သွာ၊ ‘ဖာဏိတ’ တင်လတ် နွံရ။

သအာင်နုဂ်ပုန် ဩဩပွဲဇေးပိုဒ် (တိုရ်း-ခရိုင်)မွဲ ဩရုပ်(စူအာဟာရ) မဂပ်ပ်စ နကိုအပွဲပါင်(ပါင်), မဂပ်ပ်ကိတ် နကိုဇောကမ္ဘိုင် (ကိတ်သွာတဲ့ မဂပ်ပ်စ), မဂပ်ပ်ဇိုတ်ဖျေ နကိုဇောင်ကအ်, မလေပ်ကိုပေင်တေင်ဗုင်ဌ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်တအ်ဂ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူစူအာဟာရဂမ္ဘိုင်မဂပ်ပ်သွးကျိုင်တဲ့)မွဲလေဝ် နွံဏီရ။ ဩနကိုကွေင်ဇေတ်(ဩဇ)မွဲ သတ်ဂမ္ဘိုင် ယိုပ်ယာပ်အိုတ်ရ၊ ရုပ်မျှသတ်မဗ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ခိုပွဲမှူး သန္တာန်ကို ဝံယျု[ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လုံက်ကိုဂ်ရ။ (သေ့ဝံရံင် ပိုဒ်လိခ်- ၆၄၅)

ဗာဟိရ န ကဗဠိကာရ အာဟာရရှု ၈၈၁။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ နှိပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယု၊ ‘ဗာဟိရ ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက် (နှံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဗာဟိရ န ကဗဠိကာရအာဟာရ’ ကတိန်ပွဲမှူးသန္တာန်ဟောင်တဲ ဟံဝံယု၊ ကဗဠိကာရအာဟာရရ်ရ။

ရံသာ်ဝံ ဂပ်ပ်ရိဟ်လွိုဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံပိဂကောံ (ပိဗွပ်)ရ။

‘တိကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ပိပိ တဲဆဝံက္ခာရ။

‘စတုက္ကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ပန်ပန်ဂကူ

ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏရှု ၈၈၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲ မလေင်ကတိန်ကို မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျိုင်ဧကု နှိအရာစိုတ် မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံ အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြဲ(မွေ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်တြု(တွက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဉ်ဂ် (နှံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန် ဘာဝရုပ်ခါ ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ရူပါယတန’ သာ မဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိသူ ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိန်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိန်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ပ်ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂးဗျာ (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်ကိုဂ်ကွာ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ဃောမဇောမောဝ် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက် (မကတိန်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ဗြာ (နူရုပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ)မ္မဲလေင် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲ မလေင်ကတိန်ကို မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီကိုရ်ရ။

ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဏရှု ၈၈၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲဟောင် မကတိန်ဟံသောင်ကိုဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ ညးခွဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိမိင်(သောတဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဧကု) နကိုအကဲအရာဧကု၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဧကု) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဗျာ ဒဒက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ

မုဒတာ’ ပွမဍုန်ဍုတ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟုံဗိုန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြနုဒ်တဲ ဟိုတ်နုဟုံတန်တဲ)ဂှ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရီ ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ ရုပ်ပိပြကာ မပတမ်ကိုလဟုတာ ဇေတတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နုဂှ်ပုန် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂှ်ရ ယြ်‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိုန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သွ နှ်ဟိုတ်စိုတ်မတိသွကတိုန်၊ ‘ရသာယတန’ရှ်သာ နှ်ဟိုတ် စိုတ်မတိကွာန်ကတိုန်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’တုတ်ဒွံ နှ်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုန်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟုံဝှ်၊ (ဂှ်အာကာသ ချူခရက်ဟုံဝှ်)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုန်ကိပ်ကွာ ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ယောမဇော်မောင်ဒဒက်တကိုရုပ်၊ ရုပ်မတံဂး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝ် သွထစိုန်လုံက် (မဟုံကတိုန်ဟိုတ်နုကမ်) မဒ်တူဟ်ဩ(နုရုပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝှ် ရုပ်မတံဂး ‘ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲဟေင် ကတိုန်တဲ ဟုံသေင် ကိုဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂှ်ရ။

နော ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏရုပ် ၈၈၄။ (၃) ရုပ်မတံဂး ‘နော ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲ ဟုံကတိုန် မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂှ် ညးဍေဂှ်ရော? ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွတဲလင်ကမ်ဂှ်ရ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ (ဖောဠဗ္ဗာရီ) နှ်ဟိုတ်စိုတ်မတိ လုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုန်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်) (မကတိုန် ဟိုတ်နုကမ်)ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝှ် ရုပ်မတံဂး ‘နော ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲ ဟုံကတိုန် မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂှ်ရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

နော ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဏရုပ် ၈၈၅။ (၄) ရုပ်မတံဂး ‘နော ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲ ဟုံကတိုန်ကို ဟုံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ ကိုဂှ် ညးဍေဂှ်ရော? ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွတဲလင်ကမ်ဂှ်ရ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ(ဖောဠဗ္ဗာရီ) နှ်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိုန်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတံဂးဍုာ် (ပွမ ဗန်ဒက်) (မကတိုန်ဟိုတ်နုကမ်)ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝှ် ရုပ်မတံဂး ‘နော ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဏ’ နိဿယံတဲ ဟုံကတိုန်ကို ဟုံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ဍေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ ကိုဂှ်ရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယရုပ် ၈၈၆။ (၁) ရုပ်မတံဂး ‘ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ’ နိဿယံတဲ မကတိုန်ကို မဒ်ဖိုဒဒက်တကိုကမ် ဍေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီကိုတဲ မဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္တိုင်ကိုဂှ် ညးဍေဂှ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှ်အရာစိုတ်မတိညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကု နှ်အရာစိုတ် မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုန်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝှ် ရုပ်မတံဂး ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမ

ဝံ့အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြဲ(မွှော)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြီ’ ပွဲမဝံ့အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြဲ(တွက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြီ’ ပွဲမဝံ့အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဉ်ဂ် (နွံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန် ဘာဝရုပ်ခါ ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သွ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိသွကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’တုတ်ဒွံ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟွံဝံ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍု (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိပ်ကွာ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇ္ဇောမောင်ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံ သွထစိုန်လုံက် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ဩ (နူရုပ်ဂမိုင် မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ နိဿယံတဲ မကတိုဒ်ကို မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင် မဂပ်ဝံသွအာရီကိုတဲ မဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမိုင်ကိုရုပ်။

ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယရုပ် ၈၈၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ နိဿယံတဲ မကတိုဒ် ဟွံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင် မဂပ်ဝံသွအာရီတဲ မဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမိုင်ဟေင်ဂ် ညးချဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ရမျာင် န်ဟိုတ်စိုတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဍာ ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိန်ချောတ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟွံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြံနုဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟွံတန်တဲ)ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရီ ဝိညာတ်ရုပ် ဓါပြကာ ရုပ်ဝိပြကာ မပတမ်ကိုလဟုတာ ဇေတတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သွ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိသွကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’တုတ်ဒွံ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟွံဝံ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟွံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍု (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိပ်ကွာ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇ္ဇောမောင်ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံ သွထစိုန်လုံက် (မဟွံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ဩ (နူရုပ်ဂမိုင် မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ နိဿယံတဲ မကတိုဒ် ဟွံဒ်ဖို

ဒဒကံတကိကမ် ချေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂင်္ဂသ္မအာရီတု မဒ္ဒဒတုမြမောဝ်(အာရီ) ဒဒကံတ ကိဉ္ဇပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်ဂ်ရ။

နော ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယရုပ် ၈၈၈။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဍု ပါဒါနိယ’ နိဿယံတု ဟုံကတိဒ်ကို နှိဖိဒဒကံတကိကမ် ချေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂင်္ဂသ္မ အာရီကိုတု မဒ္ဒဒတုမြမောဝ်(အာရီ) ဒဒကံတကိဉ္ဇပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ညးချေဂ်ရော? ဟိတ်ဒ်ဒ် မဂင်္ဂသ္မတုလင်ကမ်ဂ်ရ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဖောဠဗ္ဗာရီ နှိဟိတ်စိတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညဏ်)ကတိဒ်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သဘမတွံဂး(ပုမဗန်ဒက်) (မကတိဒ်ဟိတ်နူကမ်)ဂ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ နိဿယံတု ဟုံကတိဒ်ကို နှိဖိဒဒကံတကိကမ် ချေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂင်္ဂသ္မအာရီကိုတု မဒ္ဒဒတုမြမောဝ်(အာရီ) ဒဒကံတကိဉ္ဇပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကိုရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

နော ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယရုပ် ၈၈၉။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍု ပါဒါနိယ’ နိဿယံတု ဟုံကတိဒ်ကို ဟုံဒ်ဖိ ဒဒကံတကိကမ် ချေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂင်္ဂ သ္မအာရီကိုတု မဒ္ဒဒတုမြမောဝ်(အာရီ) ဒဒကံတကိဉ္ဇပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်ဂ် ညးချေဂ်ရော? ဟိတ်ဒ်ဒ်မဂင်္ဂသ္မတုလင်ကမ်ဂ်ရ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံဖောဠဗ္ဗာရီ နှိဟိတ်စိတ်မတီ လုက်စုက် (ကာယဝိညဏ်)ကတိဒ်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သဘမတွံဂး(ပုမဗန်ဒက်) (ဟုံကတိဒ် ဟိတ်နူကမ်)ဂ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ’ နိဿယံတု ဟုံကတိဒ်ကို ဟုံဒ်ဖိ ဒဒကံတကိကမ် ချေဒမိနိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂင်္ဂသ္မအာရီကိုတု မဒ္ဒဒတု မြမောဝ်(အာရီ) ဒဒကံတကိဉ္ဇပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်ဂ်ရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

ဥပါဒါ သပ္ပဋိယရုပ် ၈၉၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သပ္ပဋိယ’ နိဿယံတုမဒ်ကို မဒ် မွဲဟာန်ကျောံပွမဒ္ဓိလျတ်ကို ညးချေဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိတ်စိတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညဏ်) ကတိဒ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သပ္ပဋိယ’ နိဿယံတုမဒ်ကို မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဒ္ဓိလျတ်ကိုရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာကို ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသအာရီပန်ပြကာ)

ဥပါဒါ အပ္ပဋိယရုပ် ၈၉၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ အပ္ပဋိယ’ နိဿယံတုမဒ် ဟုံဒ်မွဲဟာန်ကျောံပွမဒ္ဓိလျတ်ကို ညးချေဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဂံအလိုအသီ ပွဲဟိတ်ဒ်ဒ်မိဟ် ဗြ(ဓမ္မာံ) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂင်္ဂသ္မထစိန်လွံက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကော ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ အပ္ပဋိယ’ နိဿယံတု နှိရ ဟုံဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဒ္ဓိလျတ်ကိုရ။

နော ဥပါဒါ သပ္ပဋိယရုပ် ၈၉၂။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ သပ္ပဋိယ’ နိဿယံတု ဟုံဒ် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဒ္ဓိလျတ်ကို ညးချေဂ်ရော? ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိတ် မတီလုက်စုက်(ကာယဝိညဏ်)ကတိဒ် (နှံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ သပ္ပဋိယ’ နိဿယံတုဟုံဒ် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဒ္ဓိလျတ်ကိုရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ)

နော ဥပါဒါ အပ္ပဋိယရုပ် ၈၉၃။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ အပ္ပဋိယ’ နိဿယံတဲဟံဒ်ကို ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓိလျာတ်ကိုဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘အာပေါဓာတ်’ သဘမတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)ဉ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ အပ္ပဋိယ’ နိဿယံတဲဟံဒ်ကို ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓိလျာတ်ကိုဉ်ရ။ (အာပေါဓာတ်)

ဥပါဒါ ဩဠာရိကရုပ် ၈၉၄။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ ဩဠာရိက’ နိဿယံတဲမဒ် မကြံင်မိုဟ်ဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်) ကတိဉ် ။ ပ ။ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန် (ဇိဝှိဝိညာဏ်) ကတိဉ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သပ္ပဋိယ’ နိဿယံတဲမဒ် မကြံင်မိုဟ်ဉ်ရ။ (ပသာဒရုပ် မသုန်ပြကာကို ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသအာရိပန်ပြကာ)

ဥပါဒါ သုခုမရုပ် ၈၉၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သုခုမ’ နိဿယံတဲမဒ် မချီန်ဍောတ်ဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်နှိမိုဟ်ဉ် (မ္ဗော) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လှံက်ဉ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သုခုမ’ နိဿယံတဲမဒ် မချီန်ဍောတ်ဉ်ရ။

နော ဥပါဒါ ဩဠာရိကရုပ် ၈၉၆။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ ဩဠာရိက’ နိဿယံတဲဟံဒ် မကြံင်မိုဟ်ဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘ဖောဠာယတန’ တုတ်ဒ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဉ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ ဩဠာရိက’ နိဿယံတဲဟံဒ် မကြံင်မိုဟ်ဉ်ရ။ (ဖောဠာရိ)

နော ဥပါဒါ သုခုမရုပ် ၈၉၇။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ သုခုမ’ နိဿယံတဲဟံဒ် မချီန်ဍောတ်ဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘အာပေါဓာတ်’ သဘမတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)ဉ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘နော ဥပါဒါ သုခုမ’ နိဿယံတဲဟံဒ် မချီန်ဍောတ်ဉ်ရ။ (အာပေါဓာတ်)

ဥပါဒါ ဒူရေရုပ် ၈၉၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ ဒူရေ’ နိဿယံတဲမဒ် မသေ့ (မတိကောတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်နှိမိုဟ်ဉ် (မ္ဗော) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လှံက်ဉ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ ဒူရေ’ နိဿယံတဲမဒ် မသေ့(မတိကောတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဉ်ရ။

ဥပါဒါ သန္တိကေရုပ် ၈၉၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သန္တိကေ’ နိဿယံတဲမဒ် မကြပ်ညောန်(မတိကောတ်လောဲသွာ)ဉ် ညးခဲဉ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိဉ် ။ ပ ။ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန် (ဇိဝှိဝိညာဏ်)ကတိဉ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ သန္တိကေ’ နိဿယံတဲမဒ် မကြပ်ညောန် (မတိကောတ်လောဲသွာ)ဉ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာကို ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသအာရိပန်ပြကာ)

နော ဥပါဒါ ဒူရေရုပ် ၉၀၀။ (၃) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘နော ဥပါဒါ ဒူရေ’ ဟုံနိဿယတဲမန့် မသေ့ဝဲ (မတီကောတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟုံတ်ဒဒ်မိုဟ် ဗြ(ဓမ္မံ) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လုံက်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘နော ဥပါဒါ ဒူရေ’ ဟုံနိဿယတဲမန့် မသေ့ဝဲ(မတီကောတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂှ်ရ။

နော ဥပါဒါ သန္တိကေ ၉၀၁။ (၄) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘နော ဥပါဒါ သန္တိကေ’ ဟုံနိဿယ တဲမန့် မကြပ်ညောန် (မတီကောတ်လောဲသွာ)ဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟုံတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘နော ဥပါဒါ သန္တိကေ’ ဟုံနိဿယတဲမန့် မကြပ်ညောန် (မတီကောတ်လောဲသွာ)ဂှ်ရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရီ)

ဥပါဒိဏ္ဏ သနိဒဿနရုပ် ၉၀၂။ (၁) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ သနိဒဿန’ နှိဖိုဒဒက် တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဂှ်တဲ (နှိကမ္မဇရပ်တဲ) မန့်မ္မဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ကိုဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? ဟုံတ်ဒဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂှ်ရ ‘ရူပါယတန’ သာ နှိဟုံတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (မကတိုဒ်ဟုံတ်နူကမ်)ဂှ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ သနိဒဿန’ နှိဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဂှ်တဲ (နှိကမ္မဇရပ်တဲ) မန့်မ္မဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ကိုဂှ်ရ။ (ရူပါရီ)

ဥပါဒိဏ္ဏ အနိဒဿနရုပ် ၉၀၃။ (၂) ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ အနိဒဿန’ နှိဖိုဒဒက် တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဂှ်တဲ ဟုံန့်မ္မဟာန်ကောံပွမညာတ်ဂှ် ညးခွဲ ဂှ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နှိအရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟုံတ် ဒဒ်မိုဟ်ဗြ(ဓမ္မံ)၊ ‘ပရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟုံတ်ဒဒ်မိုဟ်တြ(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟုံတ်အာယုက် မဂိုင်ဂှ် (နွံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန် ဘာဝရုပ်ဝါ ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နုဂှ်ဟုံတ်ဒဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂှ်ရ ဩ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နှိဟုံတ်စိုတ် မတီသု။ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ နှိဟုံတ် စိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟုံတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ပ်ချူခရက်ဟုံဝံ၊ (ဂှးအာကာသချူခရက်ဟုံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွဲဝဲးချို (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ဃောမဇောမောပ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ပ်သွထစိုန်လုံက် (မကတိုဒ် ဟုံတ်နူကမ်) မန့်တုဟ်တြာ (နူရုပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ)မ္မဲလေပ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝဲး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ အနိဒဿန’ နှိဖိုဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွ အာရီဂှ်တဲ ဟုံန့်မ္မဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ဂှ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဏ သနိဒဿနရုပ် ၉၀၄။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သနိဒဿန’ ဟံသေင် ကိုဖို ဒေက်တက်ကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုတဲ မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမညာတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် (ဟံကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်)ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သနိဒဿန’ ဟံသေင်ကိုဖို ဒေက်တက်ကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုတဲ မဒ် မွဲဟာန်ကောံပွမညာတ်ကိုရ။ (ရူပါရီ)

အနုပါဒိဏ္ဏ အနိဒဿနရုပ် ၉၀၅။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ အနိဒဿန’ ဟံသေင်ကိုဖို ဒေက်တက်ကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုကို ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမ္ပာင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘ကာယဝိညာဏ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကောံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညာဏ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာသာ ဒေက်တက် (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ချောတ် ဒေက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မာန် ဒေက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒေက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံပိုန် ဒေက်တက် (နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြနုဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တဲ)ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရီ ဝိညာတ်ရုပ်မိ ရုပ်ပိပြကာ မပတမ်ကို လဟုတာ ဇေတတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီသုကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဌးအာကာသချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂးချာ်(ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပိကွာ ဒေက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယောမဇောမောဝ် ဒေက် တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် (မဟံကတိဒ် ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ အနိဒဿန’ ဟံသေင်ကိုဖို ဒေက်တက်ကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုကို ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ကိုရ။

ဥပါဒိဏ္ဏ သပ္ပဋိဃရုပ် ၉၀၆။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ သပ္ပဋိဃ’ဒ်ဖို ဒေက်တက်ကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုကိုတဲ ဒ်(ကမ္မဇရုပ်)တဲ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမဒီလျတ် ကိုဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ် (နွံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

သအာင်နုဂ္ဂဟံ ဟိတံဒိဋ္ဌိမဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိဂ္ဂရံ ဩ‘ရူပါယတန’သံ မဒ္ဒိဟိတံ စိတံမတိညာတကတိန္ဒိ၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နိဟိတံစိတံမတိသု။ကတိန္ဒိ၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ နိဟိတံ စိတံမတိကွာန်ကတိန္ဒိ၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတံဒွံ နိဟိတံစိတံမတိလုက်စုက်ကတိန္ဒိ (မကတိန္ဒိဟိတံနုကမိ) မဒ္ဒိတုဟိန္ဒိ (နုရုဂမ္ဘိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ)မ္မလေဝ နန္ဒဏီရ၊ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဋိယ’ နိဗ္ဗိ ဒဒက်တကိကမိ ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိမ္မိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ တု နိ(ကမ္မဇရုပ်)တု မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံ ပုမဒ္ဒိလျတကိဂ္ဂရံ။

ဥပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဋိယရုပ် ၉၀၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဋိယ’ နိဗ္ဗိဒဒက်တကိကမိ ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိမ္မိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ (နိကမ္မဇရုပ်)တု ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ပုမဒ္ဒိ လျတကိ ညးခေဒ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒိ’ ပုမဂ္ဂံအလိုအသိ ပွဲဟိတံဒိဋ္ဌိမ္မိဟိ(ဓမ္မ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒိ’ ပုမဂ္ဂံ အလိုအသိ ပွဲဟိတံဒိဋ္ဌိမ္မိဟိ(တု)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒိ’ ပုမဂ္ဂံအလိုအသိ ပွဲဟိတံအာယုက်မဂ္ဂိင်ဂ္ဂ (နန္ဒရ)။ (ဘာဝရုပ်ဓါကိ ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နုဂ္ဂဟံ ဟိတံဒိဋ္ဌိမဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိဂ္ဂရံ ဩ‘အာကာသဓာတ်’ သဘ ဟဂ္ဂံသုဗ္ဗရက် (ဥးအာကာသဗ္ဗရက်ဟံဝံ) ‘အာပေါဓာတ်’ သဘမတွံဂးသု (ပုမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ကတိန္ဒိကွင်တု ဒဒက်တကိ(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယော မဇ္ဈေမောဝ် ဒဒက်တကိ(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ မဒ္ဒိတုဟိန္ဒိ (နုရုဂမ္ဘိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ)မ္မလေဝ နန္ဒဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဋိယ’ နိဗ္ဗိဒဒက်တကိကမိ ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိမ္မိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ ဂ္ဂိတု ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ပုမဒ္ဒိလျတကိဂ္ဂရံ။

အနုပါဒိဏ္ဏ သပ္ပဋိယရုပ် ၉၀၈။ (၃) ရုပ်မတွံဂး‘အနုပါဒိဏ္ဏ သပ္ပဋိယ’ ဟံဒိဗ္ဗိ ဒဒက် တကိကမိ ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိမ္မိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံပုမဒ္ဒိလျတကိ ညးခေ ဒ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နိဟိတံစိတံမတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိန္ဒိ (နန္ဒရ)။ (သဒ္ဓါရိ)

သအာင်နုဂ္ဂဟံ ဟိတံဒိဋ္ဌိမဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိဂ္ဂရံ ဩ‘ရူပါယတန’သံ မဒ္ဒိဟိတံ စိတံမတိညာတကတိန္ဒိ၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နိဟိတံစိတံမတိသု။ကတိန္ဒိ၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ နိဟိတံစိတံမတိကွာန်ကတိန္ဒိ၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတံဒွံ နိဟိတံစိတံမတိလုက်စုက်ကတိန္ဒိ (မဟံကတိန္ဒိ ဟိတံနုကမိ) မဒ္ဒိတုဟိန္ဒိ (နုရုဂမ္ဘိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ)မ္မလေဝ နန္ဒဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သပ္ပဋိယ’ ဟံဒိဗ္ဗိ ဒဒက်တကိကမိ ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ မ္မိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ တု နိမ္မဟာန်ကောံပုမဒ္ဒိလျတကိဂ္ဂရံ။

အနုပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဋိယရုပ် ၉၀၉။ (၄) ရုပ်မတွံဂး‘အနုပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဋိယ’ ဟံဒိဗ္ဗိ ဒဒက် တကိကမိ ခေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိမ္မိင် မဂ္ဂံသပ္ပတေလင်္ကမိ ဟံဒိမ္မဟာန်ကောံ ပုမဒ္ဒိလျတကိဂ္ဂ ညးခေဒ်ရော? ‘ကာယဝိညာတ်’ ပုမဂ္ဂိတိကောတ် (ပိက်ဆန္ဒဇက) နကိအကောံအရာဇက၊

‘ဝစီဝိညတ်’ ပွဲမကိုတီကေတ် (ပွဲက်ဆန္ဒဇော) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွဲမသာဓာဒဒက်တကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွဲမချိန်ဇောတ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွဲမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွဲမဗျူကြိုင် ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွဲမဟုံဗိုန် ဒဒက်တကို (နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြနုဒ်တဲ ဟိုတ်နုဟုံတန်တ်)ဂ် (နွံရ)။ (ဝိညတ်ရုပ်ခါ ရုပ်ပိပြကာ မပတမ်ကို လဟုတာ ဇေတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နုဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘အာကာသဓာတ်’ သတ် မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟုံဝံ၊ (ဂွေအာကာသ ချူခရက်ဟုံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍု (ပွမ ဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယောမဇော်မောဝ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝ် သွထစိုန်လုံက် (မဟုံကတိုဒ်ဟိုတ်နုကမ်) မဒ်တုဟ်တြာ (နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွေကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ အပ္ပဠိယ’ ဟုံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ချေဒမိန် တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုကို ဟုံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမခိုလျတ်ကိုရောင်။

ဥပါဒိဏ္ဏ မဟာဘူတရုပ် ၉၁၀။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ မဟာဘူတ’ ဒ်ဖို ဒဒက်တ ကိုကမ် ချေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုကို မဒ်မဟာဘုတ်ကိုဂ် ညးချေဂ်ရော? ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ‘ဟောဠာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီလက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍု (ပွမဗန်ဒက်) (မကတိုဒ်ဟိုတ်နု ကမ်)ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ မဟာဘူတ’ ဒ်ဖိုဒဒက်တကိုကမ် ချေဒမိန်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုကို မဒ်မဟာဘုတ်ကိုဂ်ရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

ဥပါဒိဏ္ဏ န မဟာဘူတရုပ် ၉၁၁။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ န မဟာဘူတ’ ဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ချေဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုဟေင်တဲ ဒ်(ကမ္မဇရုပ်)ဟေင်တဲ ဟုံသေင်ကိုမဟာဘုတ်ဂ် ညးချေဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော ဒ်အရာစိုတ် မတီလက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒ်မိုဟ်ဗြ(ဇော)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်မိုဟ်တြာ(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက် မဂ်ိုင်ဂ် (နွံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန် ဘာဝရုပ်ခါကို ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နုဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သတ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ်(စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီသု(ယာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရူသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဟဂပ်ဝ်ချူခရက် (ဂွေအာကာသချူခရက်ဟုံဝံ)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ကတိုဒ်ကျင်တို ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယောမဇော်မောဝ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊

ရုပ်မတွဲကး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ခြာ(နူရုပ်ဂမ္တိုင်မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ န မဟာဘူတ’ ဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဟောင်တဲ ဒ်(ကမ္မဇရုပ်)ဟောင်တဲ ဟံသောင်ကိုမဟာဘုတ်ကိုရ။

အနုပါဒိဏ္ဏ မဟာဘူတရုပ် ၉၁၂။ (၃) ရုပ်မတွဲကး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ မဟာဘူတ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မသွအာရီဂ်ဒ်တဲ မဒ်မဟာဘုတ်ကို ညးချဲဂ်ရော? ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီလက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွဲကးဍု (ပွမဗန်ဒက်) (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ကမ်)ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ မဟာဘူတ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မသွအာရီဂ်ဒ်တဲ မဒ်မဟာဘုတ်ကိုရ။ (မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

အနုပါဒိဏ္ဏ န မဟာဘူတရုပ် ၉၁၃။ (၄) ရုပ်မတွဲကး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ န မဟာဘူတ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီကို ဟံသောင်ကိုမဟာဘုတ် ကိုဂ် ညးချဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ကာယဝိညာဏ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာဲအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညာဏ်’ ပွမကို တီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဍာ ဒဒက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ချောတ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်ကြေမ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြနုဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တဲ)ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရီ ဝိညာတ်ရုပ်ဓါပြကာ ရုပ်ဝိပြကာ မပတမ်ကိုလဟုတာ ဇေတတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီသု(ယာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရိသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်(ဇိဝှိဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်ဟမဂပ်ပ်ချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ကတိုဒ်ကျင်တို ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွာပ်ယောမဇော်မောင် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွဲကး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက် (မဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ကမ်)မဒ်တူဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ န မဟာဘူတ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွ အာရီကို ဟံသောင်ကိုမဟာဘုတ်ကိုရ။

ဥပါဒိဏ္ဏ ဩဠာရိကရုပ် ၉၁၄။ (၁) ရုပ်မတွဲကး‘ဥပါဒိဏ္ဏ ဩဠာရိက’ ဒ်ဖို ဒဒက်တ် ကိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဂ်ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ) မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်

ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်)ကတိန်
။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေယျ နှိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိန်ရ။
(ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ လျှင်‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ်
စိုတ်မတိညာတ်(စက္ခဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သ့။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိသ့။(ယာနဝိညာဏ်)
ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်(ဇိဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’
တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိန် (မကတိန်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်
ခြာ(နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ ဩဠာ
ရိက’ နှိဖို ဒဒက်တက်ကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်တဲ)
မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဏ သုခုမရုပ် ၉၁၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ သုခုမ’ရုပ် နှိဖို ဒဒက်တက်ကိုကမ်
ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်)တဲ မချိုန်ညောန်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
‘ကုတ္တိန္ဒြိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ပြ(မွေ့)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်
မိုဟ်တြု(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နွံရ)။ (ဘာဝရုပ်
ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ လျှင်‘အာကာသဓာတ်’ သတ်ဟဂပ်ဝ်
ချူခရက် (ဂွးအာကာသချူခရက်ဟွံ) ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင်(ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ
ဥပစယ’ ကတိန်ကျင်တို ဒဒက်တက်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ဃောမဇ္ဇောမောဝ်
ဒဒက်တက်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက်
မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး
‘ဥပါဒိဏ္ဏသုခုမ’ နှိဖို ဒဒက်တက်ကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ မချိုန်
ညောန်ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဏ ဩဠာရိကရုပ် ၉၁၆။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ ဩဠာရိက’ ဟံဒ်ဖို
ဒဒက်တက်ကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ မကြိုင်မျိုဟ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?
‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိန်ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရိ-
ဒ္ဓိဇရုပ်)

သအာင်နူဂ်ပွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ လျှင်‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ်
စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခဝိညာဏ်) ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သ့။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိသ့။ (ယာန
ဝိညာဏ်) ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန် (ဇိဝိညာဏ်)ကတိန်၊
‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိန် (မကဟံတိုန်

ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျဉ်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂးဟံဒ်ဖို ဒဒက်တက်ကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးအာရိုက်ဒ်တဲ မကြိုင် မှိုဟ်ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဏ သုခုမရုပ် ၉၁၇။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သုခုမ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တက်ကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးအာရိုက်ဒ်တဲ မချိန်ညောန်ဂ် ညးချဲဂ်ရော? ‘ကာယ ဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကဲအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဓာ ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိန်ချောတ် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒုင်စရင် ပွဲကမောန် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျုဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဒ်ဖို ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြဲနုဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံဒ်တန်တဲ)ဂ် (နွံရ)။

သအာင်နုဂ်ဗွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ် ချူခရက်ဟံဒ်ဝံ၊ (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဒ်ဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ဃော မဇော်မောပ် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝ်သွထစိုန် လုံက်(မကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျဉ်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သုခုမ’ ဟံဒ်ဖိုကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွ အာရိုက် ဒ်တဲ မချိန်ချောတ်ဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဏ ဒူရေရုပ် ၉၁၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ ဒူရေ’ ဒ်ဖို ဒဒက်တက်ကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇေယျ)တဲ မသွေ(မတိကေတ်ဝါတ် ဂါတ်)ဂ် ညးချဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိဟ်ဗြဲ(ဓမ္မော)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမ ဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိဟ်တြု(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နွံရ)။ (ဘာဝရုပ်ခါ ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နုဂ်ဗွန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ် ချူခရက်ဟံဒ်ဝံ၊ (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဒ်ဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ဃော မဇော်မောပ် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် (မကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျဉ်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ ဒူရေ’ ဒ်ဖို ဒဒက်တက်ကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွ အာရိုက်ဒ်တဲ မသွေ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဏ သန္တိကေရုပ် ၉၁၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏ သန္တိကေ’ ဒ်ဖို ဒဒက်တက် က်ကမ် ချဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇေယျ)တဲ မကြပ်ညောန် (မတိ

ကေတ်လောဲသွာ)ဂ် ညးခဲဂ်ရော? ‘စက္ခယတန’လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခယဝိညာဏ်)ကတိန် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဧကု နှိအရာစိုတ် မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိန်ဂ် (နွံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခယဝိညာဏ်) ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသု။ (ယာနဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိန် (မကတိန်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ(နုရုပ်ဂမ္တိုင်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏသန္တိကေ’ နှိဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဏ ဒူရေရုပ် ၉၂၀။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ ဒူရေ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ မသွေ(မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် ညးခဲဂ်ရော? ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဧကု) နကိုအကာဲအရာဧကု၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဧကု) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာဓာ ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိုန်ဇောတ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမောန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ပွမဗျူကြင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြနုန်တဲဟိုတ်နူဟံတန်တဲ)ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရို ဝိညာတ် ရုပ်ဓါ ရုပ်ပိပြကာ မပတမ်ကိုလဟုတာ ဇေတတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်ကိုပိကွာ ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ဃော မဇော်မောပ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် (မဟံကတိန်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ(နုရုပ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ ဒူရေ’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ မသွေ(မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဏ သန္တိကေရုပ် ၉၂၁။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သန္တိကေ’ ဟံသေင်ကိုဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် ခဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရိုက်ဒ်တဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)ဂ် ညးခဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိန်ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရို-ဒိုရုပ်)

သအောင်နုဂ္ဂဟိန္ဒ ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝံသပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ်မဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိသု(ယာနဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရိသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ် (မကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ် ခြာ(နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသူးကျင်တဲ)မဲ့လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဏ သန္တိကေ’ ဟံသောင်ကိုဖို ဒဒက်တကိုကမ် ညံဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိဂ်ဒ်တဲ မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လောဲသွာ)ဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ သနိဒဿနရုပ် ၉၂၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ သနိ ဒဿန’ ဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ညံဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိဂ် မဒ်ဒတဲမြမောင် (အာရိ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်တဲ ဒ်မဲ့ဟာန်ကောံပွမညာတ်ဂ် ညးညံဂ်ရော? ဟိုတ်ဒဒ် မဂပ်ဝံသု ပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ‘ရူပါယတန’ သ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် (မဟံကတိဒ် ဟိုတ်နူကမ်)ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ သနိဒဿန’ ဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ညံဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြမောင်အာရိ ဒဒက် တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ဒ်မဲ့ဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ဂမ္ဘိုင်ကိုဂ်ရ။ (ရူပါရိ)

ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ အနိဒဿနရုပ် ၉၂၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ အနိ ဒဿန’ ဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ညံဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြ မောင်(အာရိ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ဟံဒ်မဲ့ဟာန်ကောံပွမညာတ်ကို ညးညံဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာ ယတန’ လျိုင်ဇကု ဒ်အရာစိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံ အလိုအသီ ပဲ့ဟိုတ်ဒဒ်မိဟ်ဗြ(ဓမ္မာ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုသီပဲ့ဟိုတ် ဒဒ်မိဟ်တြ(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပဲ့ဟိုတ်အာယုက်မဉ်ဂ် (နွံရ)။ (ပသာဒရုပ်မသုန် ဘာဝရုပ်ဝါ ဇီဝိတရုပ်)

သအောင်နုဂ္ဂဟိန္ဒ ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝံသပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိသု(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရိသာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝံချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဂူးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂး(ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပွမ ကာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောင်ယောမဇောမောင် ဒဒက် တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ဝံသုထထစိုန်လုံက် (မကတိဒ် ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသူးကျင်တဲ)မဲ့လေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဏုပါဒါနိယ အနိဒဿန’ ဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ညံဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသုအာရိဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရိ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ဟံဒ်မဲ့ဟာန်ကောံ ပွမညာတ်ကိုဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သနိဒဿနရုပ် ၉၂၄။ (၃) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သနိဒဿန’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲ မြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်ကို မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမညာတ်ကိုဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော? ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခု ဝိညာဏ်) ကတိုဒ်(မဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်)ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သနိဒဿန’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဖို ဒတဲမြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်ကို မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမညာတ်ကိုဂ်ရ။ (ရူပါရီ)

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ အနိဒဿနရုပ် ၉၂၅။ (၄) ရုပ်မတွဲဝံး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ အနိဒဿန’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲ မြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဟောင်ကို ဟံသောင်ကိုမွဲဟာန်ကျောံ ပွမညာတ်ကိုဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဒါယတန’ ရမ္ပာင် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီမိင်(သောတဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ကာယ ဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကေတ်(ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာသာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိုန်ချောတ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ပွဲကမောန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြံနွံဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တဲ)ဂ် (နွံရ)။ (သဒ္ဒါရီ ဝိညာတ်ရုပ်ဓါ ရုပ်ဝိပြကာ မပတမ်ကို လဟုတာ ဇေတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်မဂပ်ဝ်ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဌးအာကာသချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွဲဝံး(ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပိက္ခာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယောမဇောမောင် ဒဒက် တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွဲဝံး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် (မဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်တြာ (နူရပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲဝံး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ အနိဒဿန’ ဟံဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂ်ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဟောင်ကို ဟံသောင် ကိုမွဲဟာန်ကျောံပွမညာတ်ကိုဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သပ္ပဋိယရုပ် ၉၂၆။ (၁) ရုပ်မတွဲဝံး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သပ္ပဋိယ’ မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် ခွဲဒမိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီကို (ဒိကမ္မဇရုပ်ကို)တဲ မဒ်ဒတဲ မြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမခိုလျတ်ကိုဂ် ညးခွဲဂ်ရော?

‘စက္ခုယတန’လျှင်မတ်ဒ်အရာစိတ်မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’လျှင်ဧကေ ဒ်အရာစိတ်မတိလက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ်ဂရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

သအာင်နုဂ္ဂဟန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သွ။ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိသွ။ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိကွာန်ကတိဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိလက်စုက်ကတိဒ် (မဟံကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ(နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သပ္ပဋိယ’ ဒ်ဖိုဒ်ဒက်တကိုကမ် ချဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီကို (ကမ္မဇရုပ်ကို)တဲ မဒ်ဒတဲမြမောဝ်(အာရီ) ဒ်ဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို မဒ်မွဲဟာန်ကျောံပွမဒ်လျတ်ကိုဂရ။

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ အပ္ပဋိယရုပ် ၉၂၇။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ အပ္ပဋိယ’ ဒ်ဖို ဒ်ဒက်တကိုကမ် ချဲဒ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီဂ်ဒ်တဲ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်ဂ်ဒ်တဲ) မဒ်ဒတဲမြမောဝ်(အာရီ) ဒ်ဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ဟံဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဒ်လျတ်ကိုဂ် ညးချဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီပွဲဟိုတ် ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြဲ(မျော)၊ ‘ပရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ဗြဲ(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နွံရ)။ (ဘာဝ ရုပ်ဓါ ဇီဝိတရုပ်)

သအာင်နုဂ္ဂဟန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂရ ဩ‘အာကာသဓာတ်’သတ်မဂပ်ဝ် ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိဒ်ကိုပိက္ခာ ဒ်ဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောဝ်ယော မဇောဝ်မောဝ် ဒ်ဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လံက် (မကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ (နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ အပ္ပဋိယ’ (ဒ်ကမ္မဇရုပ်ကို ဒ်အာရီ ဒ်ဒက်တကိုဥပါဒါနိ ဂမ္ဘိုင်ကိုတဲ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပွမဒ်လျတ်)ဂရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သပ္ပဋိယရုပ် ၉၂၈။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သပ္ပဋိယ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ) မဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကောတ် နဒ်ဒ်ဖိုဟံသေင်, ဒ်ဒတဲမြမောဝ်(အာရီ) ဒ်ဒက်တကိုခရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန်ဟေင်တဲ မဒ်မွဲဟာန်ကျောံပွမဒ်လျတ် (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်, ဒ်အာရီဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ မဒ်မွဲဟာန်ကျောံပွမဒ်လျတ်)ဂ် ညးချဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ရမျာင် ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိမိင်(သောတဝိညာဏ်)ကတိဒ်ဂ် (နွံရ)။ (ဒွိဇရုပ်)

သအာင်နုဂ္ဂဟန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂရ ဩ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သွ။ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိသွ။(ယာနဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရုံသာ ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’

တူတံ့ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်
ခြာ(နူရပ်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျဉ်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ (စတုဇရပ်ဂမၠိုင်)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး
'အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ သပ္ပဋိယ' (ကမ္မဇရပ်ဟံသေင်, နှိအာရီဒဒက်တက်ဂျီပါဒါနိဂမၠိုင်ဟေင်တဲ
မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျတ်)ဂံရ။

အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ အပ္ပဋိယရပ် ၉၂၉။ (၄) ရပ်မတွံဂး 'အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ
အပ္ပဋိယ' မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ
ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ) မဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒ်ဒ်ဖိုဟံသေင်, နှိဒတဲမြဲမောပ်(အာရီ)
ဒဒက်တက်ဂျီပါဒါနိဂမၠိုင် မလေဝ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန်ဟေင်တဲ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျတ်
(ကမ္မဇရပ်ဟံသေင်, နှိအာရီဒဒက်တက်ဂျီပါဒါနိဂမၠိုင်ဟေင်တဲ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျတ်)ဂံ
ညးဒိုင်ရော? 'ကာယဝိညာတ်' ပွမကိုတီကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကောံအရာဇကု၊ 'ဝစီ
ဝိညာတ်' ပွမကိုတီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇကု) နပွမမြော်ပါင် (စိတ္တဇကု)၊ 'ရူပဿ လဟုတာ'
ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ 'ရူပဿ မုဒတာ' ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တက်
(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ 'ရူပဿ ကမ္မညတာ' ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ (ပွမရင်တုင်
ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမၠိုင်) (တိဇရပ်)၊ 'ရူပဿ ဇရတာ' ပွမဗျူအိုဟ်
တြေမ်ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ 'ရူပဿ အနိစ္စတာ' ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရပ် (ဟိုတ်နူ
ဟိုတ်ဟံတန်တံ ကြံနုမဒ်တဲ)ဂံ (နွံရ)။ (သဒ္ဓါရီ ဝိညာတ်ရပ်ဓါ ရပ်ပိပြကာ မပတမ်ကိုလဟုတာ
ဇရတာ အနိစ္စတာ)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂံရ ဩ'အာကာသဓာတ်' သာ်မဂပ်ဝ်
ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ 'အာပေါဓာတ်' သာ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊
'ရူပဿ ဥပစယ' ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ 'ရူပဿ သန္တတိ' တ္တောပ်ယော
မဇော်မောပ် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရပ်၊ ရပ်မတွံဂး 'ကဗဠိကာရအာဟာရ' စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လံက်
(မဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ခြာ (နူရပ်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျဉ်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊
(စတုဇရပ်) ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး 'အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ အပ္ပဋိယ' (ကမ္မဇရပ်ဟံသေင်,
နှိအာရီ ဒဒက်တက်ဂျီပါဒါနိဂမၠိုင်ဟေင်တဲ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျတ်)ဂံရ။

ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ မဟာဘူတရပ် ၉၃၀။ (၁) ရပ်မတွံဂး 'ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ မဟာ
ဘူတ' မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ
ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ) မဂပ်ဝ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒ်ဒ်ဖိုဟံဒ်တဲ, နှိဒတဲမြဲမောပ်(အာရီ) ဒဒက်
တက်ဂျီပါဒါနိဂမၠိုင် မလေဝ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန် ဝံယုမဟာဘူတ် (ကမ္မဇရပ်လေဝ်ဒ်, အာရီ
ဒဒက်တက်ဂျီပါဒါနိဂမၠိုင်လေဝ်ဒ်တဲ ဝံယုမဟာဘူတ်)ဂံ ညးဒိုင်ရော? ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွ
ပတဲလပ်ကမ်ဂံရ 'ဖောဠဗ္ဗာယတန' တူတံ့ဒွံဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)
ကတိုဒ်, 'အာပေါဓာတ်' သာ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်) (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်)ဂံ (နွံရ)။

ဂဏောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ မဟာဘူတ’ (ကမ္မဇရုပ်လေဝ်ဒ်၊ အာရီ ဒဒက်တ် ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ) ဝံယုမဟာဘုတ်ဂ်ရ။ (ကမ္မဇမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ န မဟာဘူတရုပ် ၉၃၁။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ န မဟာဘူတ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ) မဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖိုဂ်ဒ်တဲ, ဒ်ဒတဲမြဲမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကို ခရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန် ဟံဝံယုမဟာဘုတ် (ကမ္မဇရုပ် လေဝ်ဒ်, အာရီဒဒက်တ်ကို ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ ဟံဝံယုမဟာဘုတ်)ဂ် ညးဗျိုက်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာယတန)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာ ယတန’ လျိုင်ဧကု ဒ်အရာစိုတ် မတီလုက်စုက် (ကာယာယတန)ကတိုဒ်၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမ ဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်မြဲ(ဓမ္မာ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်တြု(တုကာ)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (န္ဒြိယ)။ (ဣန္ဒြိယရုပ်ဒွာ်ပြကာ မဒ်ကမ္မဇရုပ် ၉ကန်)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ရူပါယတန’သ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ်(စက္ခာယတန)ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရ်သာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတီလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သဘ်မဂပ်ပ်ချူခရက်ဟံဝံ, (ဌးအာကာသ ချူခရက် ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သဘ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောပ်ဃောမဇောန်မောပ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ပ်သွထစိုန်လုံက် (မဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူကမ်) မဒ် တုဟ်ခြာ (နုရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွးကျိုင်တဲ)မဲလေဝ် နွံဏီရ၊(ကမ္မဇရုပ်အနေကန်) ဂဏောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ န မဟာဘူတ’ (ကမ္မဇရုပ်လေဝ်ဒ်, အာရီဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိ ဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ ဟံဝံယုမဟာဘုတ်)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ မဟာဘူတရုပ် ၉၃၂။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ မဟာဘူတ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ) မဂပ်ပ်စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖိုဟံသေင်, ဒ်ဒတဲမြဲမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုခရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန်ဟေင်တဲ ဝံယုမဟာဘုတ် (ကမ္မဇရုပ် ဟံသေင်, ဒ်အာရီဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဝံယုမဟာဘုတ်)ဂ် ညးဗျိုက်ရော? ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ် သွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယာယတန) ကတိုဒ်၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သဘ်မတွံဂးဍုာ် (ပွမဗန်ဒက်) (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်)ဂ် (န္ဒြိယ)။ (တိဇ မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ)။ ဂဏောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ မဟာဘူတ’ (ကမ္မဇရုပ် ဟံသေင်, ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဝံယုမဟာဘုတ်)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ န မဟာဘူတရုပ် ၉၃၃။ (၄) ရုပ်မတွဲကား ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ န မဟာဘူတ’ မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာဗွဲမသွအာရီ (မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ) မဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကောတ် နဒဒိဋ္ဌိဟံသေင်, ဒိဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ်ကိုရ်ဂဉ်ပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလံာ်ဗွဲမလောန်ဟောင်တဲ ဂွံယုမဟာဘူတ် (ကမ္မဇရုပ် ဟံသေင်, ဒိအာရီဂဉ်ပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဂွံယုမဟာဘူတ်)ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် ဒိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ (ဒွိဇရုပ်)၊ ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတီ ကောတ်(ပိုက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကဲအရာဇကု၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကောတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇကု) နကိုမြော်ပါင်၊ (စိတ္တဇရုပ်)၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာသုဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိန်ချောတ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဂွံစိုပ်ဒတဲပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်) (တိဇရုပ်)၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူ, ကြိုင်ကျဟ်အိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ကြနုဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟံတန်တဲ)ဂှ် (နွံရ)။

သအာင်နုဂှ်ဟံ ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂှ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ်မဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတီညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသူ (ဃာနဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ရူသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်ဟမဂပ်ဝ်ချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဂွံ)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ကတိဒ်ကွိုင်တို ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယောမဇော်မောပ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွဲကား ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက် (မဟံကတိဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ(နုရုပ်ဂမ္ဘိုင်မဂပ်ဝ်သွးကွိုင်တဲ)မ္မဲလေပ် နွံဏီရ၊ (စတုဇရုပ်)။ ဂကောံရုပ်ဂွံ ရုပ်မတွဲကား ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ န မဟာဘူတ’ (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်, ဒိအာရီဂဉ်ပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဂွံယုမဟာဘူတ်)ဂှ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဩဠာရိကရုပ် ၉၃၄။ (၁) ရုပ်မတွဲကား ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဩဠာရိက’ မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ (မိန့်ကမ် မိန့်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ) မဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကောတ် နဒဒိဋ္ဌိဟံဒ်တဲ, ဒိဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တ် ကိုရ်ဂဉ်ပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလံာ် ဗွဲမလောန်ဟောင်တဲ မကြိုင်မျိုဟ် (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင် ဒိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ မကြိုင်မျိုဟ်)ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျိုင်မတ် ဒိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာယတန’ လျိုင်ဇကု ဒိအရာစိုတ် မတီလက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ် (နွံရ)။ (ဩဠာရိက ကမ္မဇရုပ်ဇကုန် မသုန်ပြကာ)

သအာင်နုဂှ်ဟံ ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂှ်ရ ဩ‘ရူပါယတန’သ်မဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတီညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သူ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသူ(ဃာနဝိညာဏ်)

ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ရှိသာ နှိဟိတ်စိတ်မတိက္ခာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိန် (မဟံကတိန်ဟိတ်နူကမ်) မဒိ တုဟိခြာ(နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝသွးကျင်တဲ့)မဲ့လေဝ် နွံဏီရ။ (ကမ္မဇရုပ်အနေကန်တြ)။ ဂကောံ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဩဠာရိက’ (ကမ္မဇရုပ်လေဝ်ဒ်, အာရီဒဒက်တက်ဥပါဒါနိ ဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ့ မကြိုင်မှိုဟ်)ဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သုခုမရုပ် ၉၃၅။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သုခုမ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝပြာပ်အာဗွဲသွအာရီ (မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ သွအာရီ) မဂပ်ဝစောလံာ်ဂိုင်ကောတ် နဒဒိဗိဟိန်တဲ့, နှိဒတဲ့မြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တက်ဓရ် ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံာ် ဗွဲမလောန်တဲ့ မချီန်ချောတ် (ကမ္မဇရုပ်လေဝ်ဒ်, အာရီဥပါဒါနိ ဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ့ မချီန်ချောတ်)ဂ် ညးချွံဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိတ်ဒဒိ မှိုဟ်ပြ(ဓမ္မာ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိတ်ဒဒိမှိုဟ်တြ(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလို အသီ ပွဲဟိတ်အာယုက်မဂိုင်ဂ် (နွံရ)။ (သုခုမရုပ် ကမ္မဇရုပ်ဉာဏ်ပိဋကော)

သအာင်နူဂ်ဟိတ်ဒဒိမဂပ်ဝသွပတဲ့လင်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ ချူခရက်ဟံဝံ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဗျာ (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်ကိုက်ကွာ ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောင်ယော မဇောမောင် ဒဒက်တက်(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝသွထစိုန်လံက် (မကတိန်ဟိတ်နူကမ်) မဒိတုဟိခြာ(နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝသွးကျင်တဲ့)မဲ့လေဝ် နွံဏီရ။ (သုခုမရုပ်၊ ကမ္မဇရုပ်အနေကန်မသုန်ပြကာ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သုခုမ’ (ကမ္မဇ ရုပ်လေဝ်ဒ်, နှိအာရီ ဒဒက်တက်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ့ မချီန်ချောတ်)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဩဠာရိကရုပ် ၉၃၆။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဩဠာရိက’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝပြာပ်အာ ဗွဲသွအာရီ (မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝသွအာရီ) မဂပ်ဝစောလံာ်ဂိုင်ကောတ် နဒဒိဗိဟိဟံသေင်, နှိဒတဲ့မြမောင်(အာရီ) ဒဒက်တက် ဓရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလံာ် ဗွဲမလောန်ဟောင်တဲ့ မကြိုင်မှိုဟ် (ကမ္မဇရုပ်ဂ် ဟံသေင် နှိအာရီဒဒက်တက်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ့မကြိုင်မှိုဟ်)ဂ် ညးချွံဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိတ်စိတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်)ကတိန် (နွံရ)။ (ဒွိဇရုပ်)

သအာင်နူဂ်ဟိတ်ဒဒိမဂပ်ဝသွပတဲ့လင်ကမ်ဂ်ရ ဩ ‘ရူပါယတန’ သတ်မဒ်ဟိတ်စိတ် မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ။ နှိဟိတ်စိတ်မတိသူ(ယာနဝိညာဏ်) ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိတ်စိတ်မတိက္ခာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိန် (မဟံကတိန်ဟိတ်နူကမ်) မဒိ တုဟိခြာ(နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝသွးကျင်တဲ့)မဲ့လေဝ် နွံဏီရ။ (စတုဇရုပ်)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး

‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဩဠာရိက’ (ကမ္မဇရပ်ဟံသောင်, ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်
ဟောင်တဲ မကြိုင်မိုဟ်)ဂှ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သုခုမရပ် ၉၃၇။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သုခုမ’
မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်
သွအာရီ) မဂပ်ပ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒဒိဋ္ဌိဟံသောင်, ဒိဒတဲမြဲမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တကို
ခရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလံာ် ဗွဲမလောန်ဟောင်တဲ မချိုန်ချောတ် (ကမ္မဇရပ်ဟံသောင်,
ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ မချိုန်ချောတ်)ဂှ် ညးချော်ရော? ‘ကာယဝိညတ်’
ပွမကိုတိကေတ် (ပွိက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကာအရာဇကု၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွိက်
ဆန္ဒဇကု) နပွမမြော်ပါင် (စိတ္တဇကု)၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်
တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိုန်ညောန်ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’
ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန်ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိပ်ဒတဲပွဲကမ္မောန်
ကိစ္စဂမ္ဘိုင်) (တိဇရပ်)၊ ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျူအိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ
အနိစ္စတာ’ ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ဟိုတ်နူဟိုတ်ဟံတန်တ ကြနမဒ်တဲ)ဂှ် (နွံရ)။

သအာင်နုဂှ်ဟိုတ်ဒိဋ္ဌိမဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂှ်ရ ဩ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ပ်
ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)၊
‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ဃော
မဇော်မောပ်ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စုမဂပ်ပ်သွထစိုန်လံာ်
(မဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်တြာ(နုရပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေပ် နွံဏီရ၊ ဂကောံ
ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သုခုမ’ (ကမ္မဇရပ်ဟံသောင်, ဒိအာရီ ဒဒက်တကို
ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ မချိုန်ချောတ်)ဂှ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဒူရေရပ် ၉၃၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဒူရေ’ မိန်ကမ်
မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ)
မဂပ်ပ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒဒိဋ္ဌိဟံဒ်တဲ, ဒိဒတဲမြဲမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တကို ခရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်
မလေပ်စောလံာ် ဗွဲမလောန်တဲ မသော့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ကို (ကမ္မဇရပ်လေပ်ဒ်, အာရီ
ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေပ် ဒ်တဲမသော့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂှ် ညးချော်ရော၊ ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’
ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒိဋ္ဌိမိုဟ်ဗြဲ(ဓမ္မာ)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒိဋ္ဌိမိုဟ်တြာ
(တုက်)၊ ‘ဇီဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်ဂှ် (နွံရ)။ (ဒူရေ ကမ္မဇရပ်ဇကုန်
ဝိပြကာ)ရ။

သအာင်နုဂှ်ဟိုတ်ဒိဋ္ဌိမဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်ဂှ်ရ ဩ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ပ်
ချူခရက်ဟံဝံ၊ (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)၊
‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောပ်ဃော

မဇ္ဇေမောင်ဒေကတ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွဲကး‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဝ်ဝံသထစိုန်လုံကံ (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တူဟ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသးကျင်တဲ)မ္မဲလေဝ် နွံဏီရ၊ (ဒူရေ ကမ္မဇရုပ်အနေကန်မသုန်ပြကာ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဒူရေ’ (ကမ္မဇ ရုပ်လေဝ်ဒ်, အာရီ ဒေကတ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ မသေ့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သန္တိကေရုပ် ၉၃၉။ (၂) ရုပ်မတွဲကး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သန္တိကေ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံပြာပ်အာဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံ သွအာရီ) မဂပ်ဝံစောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒ်ဒ်ဖိုဂ်ဒ်တဲ, ဒ်ဒဲတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေကတ်ကိုဓရ ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန်တဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)ဂ် (ကမ္မဇ ရုပ်လေဝ်ဒ်, အာရီဒေကတ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ မတီကေတ်လောဲသွာ)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ကာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ကာဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကာယာ ယတန’ လျှင်ဇေကု ဒ်အရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နွံရ)။ (သန္တိကေ ကမ္မဇရုပ်ဉာဏ်မသုန်ပြကာ)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတဲလပ်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘ရူပါယတန’သ်မဒ်ဟိုတ်စိုတ် မတီညာတ်(စက္ကာဝိညာဏ်)ကတိုဒ်, ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီသု(ယာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်, ‘ရသာယတန’ရ်သာ ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိုဒ်, ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (မဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ် တူဟ်ခြာ(နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသးကျင်တဲ)မ္မဲလေဝ် နွံဏီရ၊ (သန္တိကေ ကမ္မဇရုပ်အနေကန်တြ ပြကာ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲကး ‘ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သန္တိကေ’ (ကမ္မဇရုပ်လေဝ်ဒ်, အာရီ ဒေကတ်ကို ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ်ဒ်တဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လောဲသွာ)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဒူရေရုပ် ၉၄၀။ (၃) ရုပ်မတွဲကး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဒူရေ’ မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံပြာပ်အာဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံ သွအာရီ) မဂပ်ဝံစောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒ်ဒ်ဖိုဟံသေင်, ဒ်ဒဲတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေကတ်ကို ဓရဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလံာ်ဗွဲမလောန်ဟေင်တဲ မသေ့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်) (ကမ္မဇ ရုပ်ဟံသေင်, ဒ်အာရီဒေကတ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ) မကြိုင်မျိုဟ် (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေကု) နကိုအကာဲအရာဇေကု, ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေကု) နပွမမြော်ပါင် (စိတ္တဇေကု)။ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒေကတ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်, ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိုန်ညောန် ဒေကတ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်, ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် ဒေကတ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်, (ပွမရင်တုင်ဒေဝ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်ဒဲတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်) (တီဇရုပ်), ‘ရူပဿ ဇေတာ’ ပွမဗျုအိုဟ်တြေမ် ဒေကတ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်, ‘ရူပဿ အနိစ္စတာ’ ပွမဟံပိုန် ဒေကတ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ် (ဟိုတ်နူဟိုတ်ဟံတန်တ ကြနုမဒ်တဲ)ဂ် (နွံရ)။

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘အာကာသဓာတ်’ သတ်မဂပ်ဝ် ချူခရက်ဟံဂွံ၊ (ဂွံအာကာသ ချူခရက်ဟံဂွံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်ကိုပ်ကွာ ဒဒက်တံကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တွောဝ်ဃော မဇ္ဇောမောဝ်ဒဒက်တံကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝ်သွထစိုန်လုံက် (မဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ်ခြာ(နူရုပ်ဂမိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ (စတုဇရုပ်) ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ ဒူရေ’ (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်, ဒ်အာရီ ဒဒက်တံကိုဥပါဒါနိဂမိုင်ဟေင်တဲ မကြိုင်မိုဟ် (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သန္တိကေရပ် ၉၄၁။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သန္တိကေ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာဗွဲမသွအာရီ (မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ) မဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် နဒ်ဒ်ဖိုဟံသေင်, ဒ်ဒ်တဲမြမောဝ်(အာရီ) ဒဒက်တံကိုခရ်ဥပါဒါနိဂမိုင် မလေဝ်စောလံာ်ဗွဲမလောန်ဟေင်တဲ မကြပ်ညောန်(မတိကေတ် လောဲသွာ) (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်, ဒ်အာရီဒဒက်တံကိုဥပါဒါနိဂမိုင်တဲ မကြပ်ညောန် (မတိကေတ် လောဲသွာ)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင်ဒ်ဟိုတ်စိုတ်မတိမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ (ဒီဇရုပ်)

သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလင်ကမ်ဂ်ရ ယြ်‘ရူပါယတန’သတ် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်(စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ်, ‘ဂန္ဓာယတန’သွ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိသွ(ယာနဝိညာဏ်) ကတိုဒ်, ‘ရသာယတန’ရံသာ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိကွာန်(ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိုဒ်, ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ န်ဟိုတ်စိုတ်မတိလုက်စုက်(ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူကမ်) မဒ်တုဟ် ခြာ(နူရုပ်ဂမိုင် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ (စတုဇရုပ်)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ သန္တိကေ’ (ကမ္မဇရုပ်ဟံသေင်, ဒ်အာရီဒဒက်တံကိုဥပါဒါနိဂမိုင်ဟေင်တဲ မတိကေတ်လောဲသွာ)ဂ်ရ။

သပ္ပဋိယ ကုန္တိယရပ် ၉၄၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘သပ္ပဋိယ ကုန္တိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓါလျာတ်တဲ မဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘စက္ခုန္တိ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ် ။ ပ ။ ‘ကာယိန္တိ’ လျှင်ဇော မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ န်ရုပ်မတွံဂး ‘သပ္ပဋိယ ကုန္တိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓါလျာတ်တဲ မဝံအလို အသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

သပ္ပဋိယ န ကုန္တိယရပ် ၉၄၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘သပ္ပဋိယ န ကုန္တိယ’ ဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမဒ္ဓါလျာတ်တဲ ဟံဂွံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’သတ် န်ဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ န်ဟိုတ်စိုတ် မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘သပ္ပဋိယ န

ဣန္ဒြိယ’ နှိမ့်ဟာန်ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော)ဂ်ရ။ (အာရီ မသုန်ပြကာ ဝိသယရုပ်ထပ်ပြကာ)

အပ္ပဋိယ ဣန္ဒြိယ ၉၄၄။ (၃) ရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ ဣန္ဒြိယ’ ဟံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော်ပွမ ဒ္ဓါလျတ်တဲ့ မဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော)ဂ် ညးချော်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလို အသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒိမ္မိဟ်ပြဲ(ဓမ္မော)၊ ‘ပုရိသိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒိမ္မိဟ်တြု(တုက)၊ ‘ဇီဝိ တိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂင်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ ဣန္ဒြိယ’ ဟံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ မဝံအလိုအသီ(ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော)ဂ်ရ။ (ဘာဝ ရုပ်ဝါ ကိုဇီဝိတရုပ်)

အပ္ပဋိယ န ဣန္ဒြိယရုပ် ၉၄၅။ (၄) ရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ န ဣန္ဒြိယ’ ဟံဒ်မဲ့ဟာန် ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော)ဂ် ညးချော်ရော? ‘ကာယ ဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲကိစ္စဆန္ဒဇော) နအကာဒ်အရာဇော၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲကိစ္စဆန္ဒဇော) နပွမမြော်ပါင် (စိတ္တဇောကန်) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွံရ)။ (စတုဇောရုပ်)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ န ဣန္ဒြိယ’ ဟံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော)ဂ်ရ။

သပ္ပဋိယ မဟာဘူတရုပ် ၉၄၆။ (၁) ရုပ်မတွဲး ‘သပ္ပဋိယ မဟာဘူတ’ နှိမ့်ဟာန်ကျော် ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဝံယုမဟာဘုတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် နှိဟိုတ်စိုတ် မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညတ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘သပ္ပဋိယ မဟာဘူတ’ နှိမ့်ဟာန်ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဝံယုမဟာဘုတ်ဂ်ရ။ (ပထဝီ တေဇော ဝါယော)

သပ္ပဋိယ န မဟာဘူတရုပ် ၉၄၇။ (၂) ရုပ်မတွဲး ‘သပ္ပဋိယ န မဟာဘူတ’ နှိမ့် ဟာန်ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဟံဝံယုမဟာဘုတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတိလုက်စုက် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ် မတိကွာန် (ဇိဝိဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွဲး ‘သပ္ပဋိယ န မဟာဘူတ’ နှိမ့်ဟာန်ကျော် ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဟံဝံယုမဟာဘုတ်ဂ်ရ။

အပ္ပဋိယ မဟာဘူတရုပ် ၉၄၈။ (၃) ရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ မဟာဘူတ’ ဟံဒ်မဲ့ဟာန် ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဝံယုမဟာဘုတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွဲးချ် (ပွမ ဗန်ဒက်)ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ နှိရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ မဟာဘူတ’ ဟံဒ်မဲ့ဟာန်ကျော် ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ ဝံယုမဟာဘုတ်ရောင်။

အပ္ပဋိယ န မဟာဘူတရုပ် ၉၄၉။ (၄) ရုပ်မတွဲး ‘အပ္ပဋိယ န မဟာဘူတ’ ဟံဒ် မဲ့ဟာန်ကျော်ပွမဒ္ဓါလျတ်တဲ့ဟို ဟံဝံယုမဟာဘုတ်ကို ညးချော်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဝံအလို အသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒိမ္မိဟ်ပြဲ(ဓမ္မော) ။ ပ ။ ကဗဠိကာရအာဟာရ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်

လွှဲကံ (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘အပ္ပဋိယ န မဟာဘူတ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမဒှိ လျာတ်တဲ ဟံဝံယျမဟာဘူတံရ်ရ။

ကုန္ဒိယ ဩဠာရိကရပ် ၉၅၀။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ ဩဠာရိက’ ဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မကြံင်မိုဟ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခုန္တိ’ လျှင်မတ် ပွမဝံအလို အသီ ပွဲပွမတီညာတ် ။ ပ ။ ‘ကာယိန္တိ’ လျှင်ဇော ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ ဩဠာရိက’ ဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မသကာတ်မြဟ်ဂ်ရ။ (ပသာဒရပ်မသုန်ပြကာ)

ကုန္ဒိယ သုခုမရပ် ၉၅၁။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ သုခုမ’ ဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စ မဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မချိန်ဇောတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္တိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ် မိုဟ်ပြ(မွောံ)၊ ‘ပုရိသိန္တိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်တြု(ကွက်)၊ ‘ဇိဝိတိန္တိ’ ပွမဝံအလို အသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ န်ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ သုခုမ’ ဝံအလို အသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မချိန်ဇောတ်ဂ်ရ။ (ဘာဝရပ်မါကို ဇိဝိတရပ်)

န ကုန္ဒိယ ဩဠာရိကရပ် ၉၅၂။ (၃) ရပ်မတွံဂး ‘န ကုန္ဒိယ ဩဠာရိက’ ဟံဝံ အလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မချိန်ဇောတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ်ဒ် ဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိန် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒ် န်ဟိုတ်စိုတ် မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိန်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘န ကုန္ဒိယ ဩဠာရိက’ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မချိန်ဇောတ်ဂ်ရ။ (အာရိမသုန် ပြကာ ဝိသယရပ်ထပ်ပြကာ)

န ကုန္ဒိယ သုခုမရပ် ၉၅၃။ (၄) ရပ်မတွံဂး ‘န ကုန္ဒိယ သုခုမ’ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မချိန်ဇောတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲကိစ္စဆန္ဒဇော) နကိုအကာဲအရာဇော၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲကိစ္စဆန္ဒဇော) နပွမ မြော်ပါင် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံ ရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘န ကုန္ဒိယ သုခုမ’ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မချိန်ဇောတ် ဂ်ရ။

ကုန္ဒိယ ဒူရေရပ် ၉၅၄။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ ဒူရေ’ ဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင် စပ်ကိုဇော)တဲ မသေ့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္တိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ပြ(မွောံ)၊ ‘ပုရိသိန္တိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်တြု(ကွက်)၊ ‘ဇိဝိတိန္တိ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ ဒူရေ’ ဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မသေ့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

ကုန္ဒိယ သန္တိကေရပ် ၉၅၅။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘ကုန္ဒိယ သန္တိကေ’ ဝံအလိုအသီ(ပွဲ ကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇော)တဲ မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခုန္တိ’

လျှင်မတ် မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ် ။ ပ ။ ‘ကာယိန္တီ’ လျှင်ဇေယျ မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမ လုက်စုက် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဣန္ဒြိယ သန္တိကေ’ ဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စ မဆောင်စပ်ကိုဇေယျ) မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လောသွာ)ဂ်ရ။ (ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

န ဣန္ဒြိယ ဒုရေရုပ် ၉၅၆။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘န ဣန္ဒြိယ ဒုရေ’ ဟံဝံအလိုအသီ(ပွဲ ကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇေယျ)တဲ့ မသော့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် ညးချော်ရော? ‘ကာယဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွဲကိစ္စဇေယျ) နကိုအကော့အရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညာတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွဲကိစ္စ ခန္ဓဇေယျ) နပွမမြော်ပါင် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဣန္ဒြိယ ဒုရေ’ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇေယျ)တဲ့ မသော့ (မတိကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

န ဣန္ဒြိယ သန္တိကေရုပ် ၉၅၇။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘န ဣန္ဒြိယ သန္တိကေ’ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စကေင်ကာ မဆောင်စပ်ကိုဇေယျ)တဲ့ မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လောသွာ)ဂ် ညးချော် ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ နှိဟိတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာ ယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိုတ်မတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ဣန္ဒြိယ သန္တိကေ’ ဟံဝံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စကေင်ကာ မဆောင်စပ်ကိုဇေယျ)တဲ့ မကြပ်ညောန် (မတိကေတ်လောသွာ)ဂ်ရ။ (အာရုံမသုန်ပြကာ၊ ဝိသယရုပ်ထပ်ပြကာ)

မဟာဘူတ ဩဠာရိကရုပ် ၉၅၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ ဩဠာရိက’ ဝံယျ မဟာဘူတတဲ့ မကြိုင်မျိုဟ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ နှိဟိတ်စိုတ်မတိ လုက်စုက် (ကာယဝိညာတ်)ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ ဩဠာရိက’ ဝံယျမဟာဘူတတဲ့ မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်ရ။ (ပထဝီ တေဇော ဝါယော)

မဟာဘူတ သုခုမရုပ် ၉၅၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ သုခုမ’ ဝံယျမဟာဘူတတဲ့ မချိုန်ချောတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘အာပေါဓာတ်’ သာမတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)ဂ် (နှံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ သုခုမ’ ဝံယျမဟာဘူတတဲ့ မချိုန်ချောတ်ဂ်ရ။

န မဟာဘူတ ဩဠာရိကရုပ် ၉၆၀။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ ဩဠာရိက’ ဟံဝံယျမဟာဘူတတဲ့ မကြိုင်မျိုဟ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတိလုက်စုက် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိတ်စိုတ်မတိကွာန် (ဇိဝှိဝိညာဏ်)ကတိုဒ် (နှံရ)။ ဂကောရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ ဩဠာရိက’ ဟံဝံယျ မဟာဘူတတဲ့ မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်ရ။

န မဟာဘူတ သုခုမရုပ် ၉၆၁။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ သုခုမ’ ဟံဝံယျ မဟာဘူတတဲ့ မချိုန်ချောတ်ဂ် ညးချော်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲဟိတ်ဒ်ဒ်မိုဟ်ပြ (ဓမ္မော) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လွက်ဂ် (နှံရ)။ ဂကော ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ သုခုမ’ ဟံဝံယျမဟာဘူတတဲ့ မချိုန်ချောတ်ဂ်ရ။

မဟာဘူတ ဒူရေရုပ် ဉ၆၂။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ ဒူရေ’ ဝံယုမဟာဘူတတဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဉ် (ပွမ ဗန်ဒက်)ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ ဒူရေ’ ဝံယုမဟာဘူတတဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ်ရ။

မဟာဘူတ သန္တိကေရုပ် ဉ၆၃။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ သန္တိကေ’ ဝံယု မဟာဘူတတဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘မဟာဘူတ သန္တိကေ’ ဝံယုမဟာဘူတတဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ်ရ။

န မဟာဘူတ ဒူရေရုပ် ဉ၆၄။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ ဒူရေ’ ဟံဝံယုမဟာ ဘူတတဲ မသေ့ (မတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိ’ ပွမဝံအလိုအသီမ္မဟိုတ် ဒ်ဒ်မိုတ်မြဲ(မွှော်) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသထစိုန်လုံက်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ ဒူရေ’ ဟံဝံယုမဟာဘူတတဲ မသေ့ (မတီကေတ် ဝါတ်ဂါတ်)ဂ်ရ။

န မဟာဘူတ သန္တိကေရုပ် ဉ၆၅။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ သန္တိကေ’ ဟံဝံ ယုမဟာဘူတတဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီလုက်စုက် (စက္ခာဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န မဟာဘူတ သန္တိကေ’ ဟံဝံယုမဟာဘူတတဲ မကြပ်ညောန် (မတီကေတ်လေဝဲသွာ)ဂ်ရ။

မတတံကို ဒိဋ္ဌရုပ် ဉ၆၆။ (၁) ‘ရူပါယတန’ သာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခာ ဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ် နှိ‘ဒိဋ္ဌ’ရုပ် မဂပ်ဝံညာတ် (နကိုမတ်)ရ။

(၂) ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်) ကတိုဒ်ဂ် နှိ‘သုတ’ရုပ် မဂပ်ဝံမိင် (နကိုကတောဝ်)ရ။

(၃) ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ။ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသူ။ ‘ဃာနဝိညာဏ်’ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်)ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိုဒ်ဂ် နှိ‘မုတ’ရုပ် မဂပ်ဝံလုက် စုက်(နကိုမုတ် နကိုလတ် နကိုကာယ)ရ။

(၄) ရုပ်အိုတ်သိုဝံ နှိ‘ဝိညာတ’ရုပ် မဂပ်ဝံတီကေတ် နကိုစိုတ်ရ။

ရံသာဝံ ဂပ်ဝံရိုတ်လို့တ် ဗွဲအစောပန်ဂကောံ (ပန်ဗွင်)ရ။

‘စတုတ္ထ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ပန်ပန်ဂကူ တဲဆဝံကွာရ။

‘ပဉ္စကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေး ဗွဲတြး မသုန်မသုန်ဂကု

ပထဝီဓာတ်ရုပ် ၉၆၇။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘ပထဝီဓာတ်’ သတ်မတွံဂးတိ (သတ်ပွမကြိုင် မှိုဟ်)ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ဩ‘ကက္ခဠ’ ပွမကြိုင်မှိုဟ်၊ ‘ခရဂတ’ သကာတ်မြဟ်၊ ‘ကက္ခဠတ္တ’ ဒဒ်မကြိုင်မှိုဟ်၊ ‘ကက္ခဠဘာဝ’ သတ်ပွမကြိုင်မှိုဟ် မဒ်‘အဇ္ဈတ္တ’ ပွဲအပွဲသန္တာန်ကို၊ မဒ်‘ဗဟိဒ္ဓ’ ပွဲမူးသန္တာန်ကို၊ မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ မဂပ်ပ်စောံလာဲ ဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို (မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်သွအာရီ), မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောံလာဲဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို (မဟံ နဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်သွအာရီ)မ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်မုံသတ်မဟံသတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ပထဝီဓာတ်’ သတ်မတွံဂးတိ (သတ်ပွမကြိုင်မှိုဟ်)ဂှ်ရ။

အာပေါဓာတ်ရုပ် ၉၆၈။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍုင် (သတ်ပွမ ဗန်ဒက်)မူးဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ဩ‘အာပ’ ဍုင် (ပွမလေင်ဇောပ်)၊ ‘အာပေါဂတ’ ပွမဒ် ရံဝံမူးဍုင်၊ ‘သိနေဟ’ ဇေတ် (ဍုင်ဍုင်)၊ ‘သိနေဟဂတ’ ပွမဒ်ရံဝံမူး ဇေတ် (ဍုင်ဍုင်)၊ ‘ရူပဿ ဗန္ဓနတ္တ’ ပွမဗန်ဒက်ရုပ် မဒ်‘အဇ္ဈတ္တ’ ပွဲအပွဲသန္တာန်ကို၊ မဒ်‘ဗဟိဒ္ဓ’ပွဲမူးသန္တာန်ကို၊ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ မဂပ်ပ်စောံလာဲဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို (မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်သွအာရီ), မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ် အာဗွဲမသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောံလာဲဂိုင်ကေတ်နဒဒ်ဖို (မဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်သွအာရီ)မ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်မုံသတ်မဟံသတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘အာပေါဓာတ်’ သတ် မတွံဂးဍုင် (ပွမဗန်ဒက်)ဂှ်ရ။

တေဇောဓာတ်ရုပ် ၉၆၉။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘တေဇောဓာတ်’ သတ်မတွံဂးပုတ် (သတ် ပွမကိုကြိုင်ကျဟ်)ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ဩ‘တေဇော’ ပုတ်၊ ‘တေဇောဂတ’ ပွမဒ် ရံဝံမူးပုတ်၊ ‘ဥသ္မာ’ ဂမ္မ၊ ‘ဥသ္မာဂတ’ ပွမဒ်တ ရံဝံမူး ဂမ္မ၊ ‘ဥသုမ’ လှဟ်၊ ‘ဥသ္မာဂတ’ ပွမဒ်တ ရံဝံမူး လှဟ် မဒ်‘အဇ္ဈတ္တ’ပွဲအပွဲသန္တာန်ကို၊ မဒ်‘ဗဟိဒ္ဓ’ ပွဲမူးသန္တာန်ကို၊ မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ မဂပ်ပ်စောံလာဲဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို (မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်သွအာရီ), မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွ အာရီ မဟဂပ်ပ်စောံလာဲဂိုင်ကေတ် နဒဒ်ဖို (မဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်သွအာရီ)မ္မဲ (နွံရ)။ ရုပ်မုံသတ်မဟံသတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး‘တေဇောဓာတ်’ သတ်မတွံဂးပုတ် (သတ်ပွမကိုကြိုင်ကျဟ်)ဂှ်ရ။

ဝါယောဓာတ်ရုပ် ၉၇၀။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘ဝါယောဓာတ်’ သတ်မတွံဂးကျာ (သတ်ပွမ ထံက်ပခိုင်ချီတေပ်)ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ဩ‘ဝါယော’ ကျာ၊ ‘ဝါယောဂတ’ ပွမဒ် ရံဝံမူး ကျာ၊ ‘ရူပဿ ထမ္ဘိတတ္တ’ ဒဒ်ပွမထံက်ပခိုင် ဒဒက်တ်ကိုရုပ် (ပွမထံက်ပခိုင်) မဒ်‘အဇ္ဈတ္တ’ ပွဲအပွဲ သန္တာန်ကို၊ မဒ်‘ဗဟိဒ္ဓ’ ပွဲမူးသန္တာန်ကို၊ မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂှ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွ

အာရီ မဂပ်ဝ်စောံလဲာ်ဂိုင်ကောတ် နဒဒ်ဖို (မဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ် သွအာရီ), မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ပွဲမသွအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောံလဲာ် ဂိုင်ကောတ် နဒဒ်ဖို (မဟံဒ်ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ)မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မွဲသုတ်မဟံသုတ် ရုပ်မတွံဂး ‘ဝါယောဓာတ်’ သုတ်မတွံဂးကျာ (သုတ်ပွမထံက်ပဒိုင် ချီတေဝ်)ဂှ်ရ။

ဥပါဒါရုပ် ၉၇၁။ (၅) ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ’ နိဿယံတဲ မကတိုဒ်ဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် ‘စက္ခာရိညာဏ်’ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘ဥပါဒါ’ နိဿယံတဲ မကတိုဒ်ရောင်။

ရဲဝံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ပွဲအစောံ မသုန်ဂကောံ (မသုန်ဗွင်) မဒ်ရ။
 ‘ပဉ္စက’ ပွမထွေးမွဲတြး မသုန်မသုန်ဂကူ တဲဆဝံက္ကာရ။

‘ဆက္ကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးမွဲတြး ကြိတ်ဂကူ

- စက္ခာရိညေယျရုပ်** ၉၇၂။ (၁) ရူပါယတနဂှ် နှိ‘စက္ခာရိညေယျ’ရုပ် မဂပ်ဝ်တီကောတ် နကိုစိုတ် မတီညာတ် (စက္ခာရိညာဏ်)ရ။ (ရူပါရီ)
- သောတဝိညေယျရုပ်** (၂) သဒ္ဓါယတနဂှ် နှိ‘သောတဝိညေယျ’ရုပ် မဂပ်ဝ်တီကောတ် နကိုစိုတ်မတီမိင် (သောတဝိညာဏ်)ရ။ (သဒ္ဓါရီ)
- ယာနဝိညေယျရုပ်** (၃) ဂန္ဓာယတနဂှ် နှိ‘ယာနဝိညေယျ’ရုပ် မဂပ်ဝ်တီကောတ် နကိုစိုတ်မတီ သု။ (ယာနဝိညာဏ်)ရ။ (ဂန္ဓာရီ)
- ဇိဝှိဝိညေယျရုပ်** (၄) ရသာယတနဂှ် နှိ‘ဇိဝှိဝိညေယျ’ ရုပ်မဂပ်ဝ်တီကောတ် နကိုစိုတ်မတီ ရှိသာ (ဇိဝှိဝိညာဏ်)ရ။ (ရသာရီ)
- ကာယဝိညေယျရုပ်** (၅) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဂှ် နှိ‘ကာယဝိညေယျ’ရုပ် မဂပ်ဝ်တီ ကောတ် နကိုစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ရ။ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ)
- မနောဝိညေယျရုပ်** (၆) ရုပ်အိုတ်သိုက် နှိ‘မနောဝိညေယျ’ရုပ် မဂပ်ဝ်တီကောတ် နကို စိုတ်ရ။

ရဲဝံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ပွဲအစောံကြိတ်ဂကောံ (ကြိတ်ဗွင်) မဒ်ရ။
 ‘ဆက္က’ ပွမထွေးမွဲတြး ကြိတ်ဂကူ တဲဆဝံရ။

‘သတ္တကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ထပ်ထပ်ဂကူ

စက္ခုဝိညေယျရုပ် ၉၇၃။ (၁) ရူပါယတနနှင့် နှို‘စက္ခုဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံမတိညာတံရ။ (ရူပါရုံ)

သောတဝိညေယျရုပ် (၂) သဒ္ဓါယတနနှင့် နှို‘သောတဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံ မတိမိင်ရ။ (သဒ္ဓါရုံ)

ဃာနဝိညေယျရုပ် (၃) ဂန္ဓာယတနနှင့် နှို‘ဃာနဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံမတိသုဉ္ဇရ။ (ဂန္ဓာရုံ)

ဇိဝှိဝိညေယျရုပ် (၄) ရသာယတနနှင့် နှို‘ဇိဝှိဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံမတိက္ကာနံရ။ (ရသာရုံ)

ကာယဝိညေယျရုပ် (၅) ဖောဠဗ္ဗာယတနနှင့် နှို‘ကာယဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိ ကေတံနက္ခိတံ မတိလုက်စုက်ရ။ (ဖောဠဗ္ဗာရုံ)

မနောဓာတု ဝိညေယျရုပ် (၆) ရူပါယတန သဒ္ဓါယတန ဂန္ဓာယတန ရသာယတန ဖောဠဗ္ဗာယတနနှင့် နှို‘မနောဓာတုဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိမနောဓာတံ (ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန် သမ္ပဋိစ္ဆိန်) သဘာဝဿာမာတံ မတိရ။ (အာရုံမသုန်ပြကာ)

မနောဝိညာဏဓာတု ဝိညေယျရုပ် (၇) ဂကောံရုပ်အိုတ်သိုက် နှိုရုပ်မတံဂး ‘မနော ဝိညာဏ ဓာတုဝိညေယျ’ မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိ‘မနောဝိညာဏဓာတံ’ သဘာဝဗ္ဗမတိ ကေတံဗွဲတောင်ရ။

ရံပွံ ဂင်္ဂဝိတိလိဟ်ရုပ် ဗွဲအစောထပ်ဂကောံ (ထပ်ဗွဲ) မဒိရ။

‘သတ္တက’ ပွမထွေးဗွဲတြး ထပ်ထပ်ဂကူ တဲဆဝံက္ကာရ။

‘အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ဒစာဒစာဂကူ

စက္ခုဝိညေယျရုပ် ၉၇၄။ (၁) ရူပါယတနနှင့် နှို‘စက္ခုဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံ မတိညာတံရ။ (ရူပါရုံ)

သောတဝိညေယျရုပ် (၂) သဒ္ဓါယတနနှင့် နှို‘သောတဝိညေယျ’ရုပ် ဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံ မတိမိင်ရ။ (သဒ္ဓါရုံ)

ဃာနဝိညေယျရုပ် (၃) ဂန္ဓာယတနနှင့် နှို‘ဃာနဝိညေယျ’ရုပ် မဂင်္ဂဝိတိကေတံ နက္ခိတံ မတိသုဉ္ဇရ။ (ဂန္ဓာရုံ)

ဇိဝှိဝိညေယျရပ် (၄) ရသာယတနဂှ် နှ်‘ဇိဝှိဝိညေယျ’ရပ် မဂပ်ဝ်တိကေတ် နကှ်စိုတ် မတိကွာန်ရ။ (ရသာရိ)

(က) ကာယဝိညေယျရပ် (၅) ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံ မဒိတ် လုက်စုက်ဗွဲတသိုမ် မလေပ်ကိုဇှော်မောပ်စိုတ် (နှ်ဟိုတ်မကလိဂွံ သုခဝေဒနာ)ဂှ် နှ်‘သုခသဟဂတ ကာယ ဝိညေယျ’ရပ် မဂပ်ဝ်တိကေတ် နကှ်စိုတ် မလုက်စုက်ရ။

(ခ) ကာယဝိညေယျရပ် (၆) ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တွတ်ဒွံ မဒိတ်လုက်စုက် ဗွဲဒဒိမ် ဟုံလေပ်ကိုဇှော်မောပ်စိုတ် (နှ်ဟိုတ်မကလိဂွံ ဒုက္ခဝေဒနာ)ဂှ် နှ်‘ဒုက္ခသဟဂတ ကာယဝိညေယျ’ရပ် မဂပ်ဝ်တိကေတ် နကှ်စိုတ် မလုက်စုက်ရ။

မနောဓာတု ဝိညေယျရပ် (၇) ရူပါယတန သဒ္ဓါယတန ဂန္ဓာယတန ရသာယတန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဂှ် နှ်‘မနောဓာတုဝိညေယျ’ ရပ်မဂပ်ဝ်တိကေတ် နကှ်မနောဓာတ် (ပဉ္စဒိရဝဇ္ဇန် သမ္ပဒိစ္ဆိန်) သဘာယာမာတ်မတိရ။ (အာရိမသုန်ပြကာ)

မနောဝိညာဏဓာတုဝိညေယျရပ် (၈) ဂကောံရုပ်အိုတ်သိုက် (အာရိရုပ်တြ်ပြကာဂှ်) နှ်(မနောဝိညာဏဓာတု ဝိညေယျ)ရပ် မဂပ်ဝ်တိကေတ် နကှ်‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘာပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ရ။

ရဝံ ဂပ်ဝ်ရိဟ်လှိုဟ်ရပ် ဗွဲအစောံဒစာံဂကောံ (ဒစာံဗွတ်) မဒိရ။

‘အဋ္ဌက’ ပွမထွေး ဗွဲအစောံဒွာံဒွာံဂကူ တဲဆဝံရ။

‘နဝနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး ဒစိတ်ဒစိတ်ဂကူ

စက္ခုနီရပ် ၉၇၅။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုနီ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ဂှ် ညးဗျိုက်ရော? ဩ‘စက္ခု’ပသာဒ လျှင်မတ်ဗွဲ နိဿယံကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တဲ ဖြိုင်ကေတ်တရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်တြံ (မ္မုကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ် ဂမ္တိုင် မဒိပွဲစက္ခုဒွါရတဲ နဒဒိမစာ်စူးအာနူတုဟ်တြာ)လေပ် ဝံယုရ။ ရုပ်မ္မုသဘာမဗိုသ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုနီ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ရ။

မပတမ်ကို သောတိနီ ၉၇၆။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘သောတိနီ’ လျှင်ကတောပ် ပွမ ဝံအလိုအသီ ပွမမိင်ဂှ် ။ ပ ။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ယာနီနီ’ လျှင်မုဟ် ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဝံသျှင် ။ ပ ။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝှိနီ’ လျှင်လတက် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်ဂှ် ။ ပ ။ (၅) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယိနီ’ လျှင်ဇကု မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမလုက်စုက် ။ ပ ။ (၆) ရုပ်မတွံဂး ‘ဣတ္ထိနီ’ ဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒိမ္မိဟ်ဗြဲ(ဓမ္မာ)ဂှ် ။ ပ ။ (၇) ရုပ်မတွံဂး ‘ပုရိသိနီ’ ပွမဝံအလိုအသီ ပွဲဟိုတ်ဒဒိမ္မိဟ်တြံ(တုက်)ဂှ် ။ ပ ။ (၈) ရုပ်မတွံဂး ‘ဇီဝိတိနီ’ ပွမဝံအလိုအသီပွဲဟိုတ်အာယုက်

မရှိင်ကို ညးချော်ရော? ဩအာယုက် ဒေက်တကိုခရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မှုံသတ်မပွန်ဂတးအိုတ် သတ် ပွမန် (ဗွဲမတန်တ်)၊ သတ်ပွမန်ကိုခံင် (ဗွဲမတန်တ်)၊ (ဇော်မောင်တဲ) သတ်ပွမန်၊ (ဆက်တဲ) သတ်ဟိုတ်မန်၊ သတ်ပွမမင်မွဲ၊ သတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂ္ဂိုင်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မှုံသတ်မဖ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး‘ဇိဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲဟိုတ် အာယုက်မဂ္ဂိုင်ရ။

န ကုန္ဒိယရုပ် ၉၇၇။ (၉) ရုပ်မတွံဂး ‘န ကုန္ဒိယ’ ဟံဂ္ဂ်အလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ် ကိုဇော)ကို ညးချော်ရော? ‘ရူပါယတန’ သတ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုန် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ကို (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘န ကုန္ဒိယ’ ဟံဂ္ဂ်အလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်ကိုဇော)ကိုရ။

ရဲဝံ ဂပ်ဝ်ရိဟ်လွိုတ်ရုပ် ဗွဲအစောံ ဒစိတ်ဂကောံ (ဒစိတ်ဗွပ်) မန်ရ။
‘နဝက’ ပွမထွေးဗွဲတြး ဒစိတ်ဒစိတ်ဂကူ တဲဆဝံရ။

‘ဒသကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး စိုတ်ဂကူ

စက္ခုန္ဒိရုပ် ၉၇၈။ (၁) ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုန္ဒိ’ လျှင်မတ် မဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ကို ညးချော်ရော? ဩ‘စက္ခုပသာဒ’ လျှင်မတ်မွဲ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ ဖြိုင်ကောင်ရ ။ ပ ။ ရုပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်ကြံ (မှုံကိုပွမဆက်ဆောံကောံစိုတ်ဂမ္ဘိုင် မန်ပွဲစက္ခုဒွါရတဲ နဒန်မတ်စူးအာ နူတုတုဟ်ခြာ)လောင် ဝံယုရ၊ ရုပ်မှုံသတ်မဖ်သတ်ဝံ ရုပ်မတွံဂး ‘စက္ခုန္ဒိ’ လျှင်မတ် မဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ကိုရ။

မပတမ်ကို သောတိန္ဒြိရုပ် ၉၇၉။ (၂) ရုပ်မတွံဂး ‘သောတိန္ဒြိ’ လျှင်ကတောင် မဂ္ဂ် အလိုအသီ ပွမမိင်ကို ။ ပ ။ (၃) ရုပ်မတွံဂး ‘ယာနိန္ဒြိ’ လျှင်မတ် မဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲပွမဝံသုဏ္ဍိန် ။ ပ ။ (၄) ရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝိန္ဒြိ’ လျှင်လတ် မဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲပွမကွာန်ကို ။ ပ ။ (၅) ရုပ်မတွံဂး ‘ကာယိန္ဒြိ’ လျှင်ဇော မဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲပွမလက်စုက် ။ ပ ။ (၆) ရုပ်မတွံဂး ‘ဣတ္ထိန္ဒြိ’ ဝံအလို အသီ ပွဲဟိုတ်ဒန်မှိုဟ်ဗြဲ(မွောံ)ကို ။ ပ ။ (၇) ရုပ်မတွံဂး ‘ပုရိသိန္ဒြိ’ ပွမဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲဟိုတ် ဒန်မှိုဟ်တြု(တွက်)ကို ။ ပ ။

(၈) ရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝိတိန္ဒြိ’ ပွမဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်ကို ညးချော်ရော? ဩအာယုက် ဒေက်တကိုခရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မှုံသတ်မပွန်ဂတးအိုတ် သတ်ပွမန်(ဗွဲမတန်တ်)၊ သတ် ပွမန်ကိုခံင် (ဗွဲမတန်တ်)၊ (ဇော်မောင်တဲ) သတ်ပွမန်၊ (ဆက်တဲ) သတ်ဟိုတ်မန်၊ သတ် ပွမမင်မွဲ၊ သတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်၊ ‘ဇိဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်မွဲ (နွံရ)။ ရုပ်မှုံ သတ်မဖ်သတ်ဝံ နှိရုပ်မတွံဂး ‘ဇိဝိတိန္ဒြိယ’ ပွမဂ္ဂ်အလိုအသီ ပွဲဟိုတ်အာယုက်မဂ္ဂိုင်ရ။

န ကျနီယ သပဋိယရပ် ၉၈၀။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘န ကျနီယ သပဋိယ’ ဟံဂွံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇကု)တဲ မဒ်မွဲဟာန်ကျော်ပွမဒ်လျတ်ဂ် ညးဒေဲဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုပညာဏ်)ကတိန် ၂။ ပ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယပညာဏ်)ကတိန် (နွဲရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘န ကျနီယ သပဋိယ’ ဟံဂွံအလိုအသီ ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇကုတဲ မဒ်မွဲဟာန်ကျော်ပွမဒ်လျတ်ဂ်ရ။

န ကျနီယ အပဋိယရပ် ၉၈၁။ (၁၀) ရပ်မတွံဂး ‘န ကျနီယ အပဋိယ’ ဟံဂွံအလို အသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇကု)တဲ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကျော် ပွမဒ်လျတ်ဂ် ညးဒေဲဂ်ရော? ‘ကာယ ပိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပွဲက်ဆန္ဒဇကု) နကိုအကဲအရာဇကု ၂။ ပ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက်ဂ် (နွဲရ)။ ဂကောံရပ်ဝံ ရပ်မတွံဂး ‘န ကျနီယ အပဋိယ’ ဟံဂွံအလိုအသီ (ပွဲကိစ္စမဆေင်စပ်ကိုဇကု)တဲ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကျော် ပွမဒ်လျတ်ဂ်ရ။

ရဲဝံ ဂပ်ပ်ရိဟ်လွိုဟ်ရပ် ဗွဲအစောံ စိုဂကောံ (စိုဗွပ်)ရ။

‘ဒသက’ ပွမထွေး ဗွဲတြး စိုစိုဂကူ တဲဆဝံကွာရ။

‘ဇကောဒသကနိဒ္ဒေသ’ ပွမထွေးဗွဲတြး စိုစိုဂကူ

စက္ခာယတနရပ် ၉၈၂။ (၁) ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတီညာတ်ဂ် ညးဒေဲဂ်ရော? ဩ‘စက္ခပဿာဒ’ လျှင်မတ်မွဲ နိဿယကိုမဟာဘုတ်ပန်ပြကာ ဂမိုင်တဲ ဖြင်ကေပ်ရ ၂။ ပ။ ရပ်ဝံ ‘သုညာဂါမ’ ကွာန်မလှုသုန်တြ် (မုာ်ကိုပွမဆက်ဆောံ ကျော်စိုတ်ဂမိုင် မဒ်မွဲစက္ခဒါရတဲ နဒ်ဒ်မတ်စူးအာ နူတုတုဟ်ခြာ)လေပ် ဂွံယုရ၊ ရပ်မုာ်သတ် မဖ်သံဝံ ရပ်မတွံဂး ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ်ဂ်ရ။

မပတမ်ကို သောတာယတနရပ် ၉၈၃။ (၂) ရပ်မတွံဂး ‘သောတာယတန’လျှင် ကတောပ် နှိအရာစိုတ်မတီမိင်ကတိန် ၂။ ပ။ (၃) ရပ်မတွံဂး ‘ဃာနယတန’ လျှင်မုဟ် နှိအရာ စိုတ်မတီသုကတိန် ၂။ ပ။ (၄) ရပ်မတွံဂး ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် နှိအရာစိုတ် မတီကွာန် ကတိန် ၂။ ပ။ (၅) ရပ်မတွံဂး ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇကု နှိအရာစိုတ်မတီ လုက်စုက်ကတိန် ၂။ ပ။ (၆) ရပ် မတွံဂး ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် ကတိန် ၂။ ပ။ (၇) ရပ်မတွံဂး ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမုာင် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီမိင်ကတိန် ၂။ ပ။ (၈) ရပ်မတွံဂး ‘ဂန္ဓာယတန’ သုဉ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီသုကတိန် ၂။ ပ။ (၉) ရပ်မတွံဂး ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီကွာန်ကတိန် ၂။ ပ။ (၁၀) ရပ်မတွံဂး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိန် ညးဒေဲဂ်ရော? ‘ပထဝီဓာတ်’ သတ်မတွံဂးတိ (ပွမကြိုင်မိုဟ်) ၂။ ပ။ ရပ်ဝံ ‘ဖောဠဗ္ဗဓာတ်’ သတ်ပွမတုတ်ဒွံလေပ် ဂွံယုရ၊ ရပ်မုာ်သတ်မဖ်သံဝံ ရပ်မတွံဂး ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံနှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိန်ရ။

ဓမ္မာယတနပရိယာပန အနိဒဿနအပ္ပဋိယရုပ် ၉၈၄။ (၁၁) ရုပ်မတွဲကး ‘ဓမ္မာယတန ပရိယာပန အနိဒဿန အပ္ပဋိယ’ တို့လုပ်ပွဲဓမ္မာယတန သဘာဝဟိုက်စိုက် မတိကတိုက် ဂိုတဲ ဟွံမွဲကိုပွမညာတ် ဟွံမွဲကိုပွမခိုလျတ်ဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော? ‘ဣတ္ထိန္ဒြိယ’ ပွမဂွံအလိုအသီ ပွဲဟိုက် ဒဒ်မှိုဟ်ဗြဲ(မွှောံ) ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သွထစိုန်လွံက်ဂှ် (နွံရ)။ ဂကောံရုပ်ဝွံ ရုပ်မတွဲကး ‘အနိဒဿန အပ္ပဋိယ’ တို့လုပ်ပွဲ ‘ဓမ္မာယတန’ သဘာဝဟိုက် စိုက်မတိကတိုက်ဂိုတဲ ဟွံမွဲကိုပွမညာတ် ဟွံမွဲကိုပွမခိုလျတ်ဂှ်ရ။

ရံဝွံ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ် ဗွဲအစောံ စုံမွဲဂကောံ (စုံမွဲဗွင်) မဒ်ရ။

‘ဇုကာဒဿက’ ပွမထွေးဗွဲတြး စုံမွဲသွက် စုံမွဲဂကူ တဲဆဝံရ။

‘အဋ္ဌမဘာဏဝါရ’ အလန်ဒ်အရာဖျောတ် မရနက်ကိုဒစံအလန်

(ခဏ်ပါပရအ်ရုပ် မုံယု[ရူပဝိဘတ္တိ] တဲဆဝံရ။

၂။ ရူပတဏှာ (ခဏ်ထွေးရုပ်) တဲဆဝံရ။

၃။ နိက္ခေပကဏ္ဍ

ပျံပရအ်ဖျေလဝ် နမပတမ်ကို မူလခန္ဓတဲ ခဏ်ပွမထွး

‘တိကနိက္ခေပ’ ပျံပရအ်ဖျေလဝ် ပိဂကောံ ပိဗ္ဗဝ်တဲ ပွမထွး

၁။ ကုသလတိက်

ခရ်ကုသိုလ် ၉၈၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော့?၊ ‘ကုသလမူလ’ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘အလောဘ’ ပွမဟွံမွဲပွက် ဟွံထွေန်စပ်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟွံပလိုပလ် ဟွံမှာဒုဟ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟွံပိဝ် ပွဲသတ်မဃုာ် စုတ်(ပွမတီကောတ် ဃုာ်ဃုာ်ပြု)ဂ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင်, ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမ စုတ်သမ္ဘိ, ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစီရင်ပြုပြေင်, ‘ဝိညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကောန်ပတဲ နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ် နကိုစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘ကုသလမူလ’ မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ကုသိုလ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မပတမ် ကို‘အလောဘ’ ပွမဟွံထွေန်စပ် ဟွံမွဲပွက်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ခရ်အကုသိုလ် ၉၈၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော့?၊ ‘အကုသလ မူလ’ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တ်ကိုအကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ‘လောဘ’ ပွမ နွံပွက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမပိဝ် ပွဲသတ်မဃုာ်စုတ် (ပွမ ဟွံတီကောတ် ဃုာ်ဃုာ်ပြု)ဂ်ကို၊ သအာင်နူဂ်ဟ် ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မကတိုဒ်ဟွံဟာန်ကောံ ‘အကုသလမူလ’ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သဇိုင် ရိုဟ်တုမ် အကုသိုလ် မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမ ဒုင်စသိုင်, ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ, ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစီရင်ပြုပြေင်, ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကိုကောံ ‘အကုသလမူလ’ မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် အကုသိုလ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမထွေန်စပ် နွံပွက်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမ ကောန်ပတဲ နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ် နကိုစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူဟိုတ် ‘အကုသလမူလ’ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် အကုသိုလ် မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဂွံယျအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ခရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင် ၉၈၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂွံယျခရ် ‘အဗျာကတ’ မဟဂပ်ဝ်တွံလဝ် နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော့?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင်, ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမ

စုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစီရင်ပြုပြင်၊ ‘ဝိညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတဝ္ဗတောင်
 တို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်တ၊ တို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်တ၊ တို့လုပ်ဂေတ်
 ရောင်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်တကို၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ် ‘ကိရိယာ’ အယာံမာတ်မပတဲ၊
 ကုသိုလ်လေဝ် ဟံသောင်အိုတ်၊ အကုသိုလ်လေဝ် ဟံသောင်အိုတ်၊ ဖိုဝိပက် ဒဒက်တကို
 ကုသိုလ် အကုသိုလ်လေဝ် ဟံသောင်ကို၊ ရုပ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ‘အသင်္ခတဓာတ်’
 (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတံဂး ကမ်၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ) မဟဂပ်ပံပြုပြင်
 စီရင်ကိုဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ ဝံယုဓရ် ‘အဗျာကတ’ မဟဂပ်ပံဟိုတံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ်အကုသိုလ်
 အိုတ်ရ၊ (ဝိပက်၊ ကြိယာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၂။ ဝေဒနာတိက်

ဓရ်မစိုန်သကိုကျောံသုခဝေဒနာ ၉၈၈။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် စိုန်သကိုကျောံ ‘သုခဝေဒနာ’
 ပွမဒင်စသိုင် တသိုခ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကျောံ(စွံလပ်) ‘သုခဝေဒနာ’ မဒ်ပွဲစိတ္တုပ္ပါဒ် ဒ်အရာ ‘သုခ’
 ပွမဒ်တသိုခ်ကတိုဒ် (မုဲပွဲစိတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကိုကျောံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်) မတို့လုပ်
 ဂေတ်ရောင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်တ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်တ၊ မဟံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံပိပြကာ
 (လောကုတ္တိရ်)တဲ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာ
 က္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတဝ္ဗတောင် မစိုန်သကိုကျောံ ‘သုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်တသိုခ်ဂ်
 (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ စိုန်သကိုကျောံ ‘သုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် တသိုခ်အိုတ်ရ။

ဓရ်မစိုန်သကိုကျောံဒုက္ခဝေဒနာဂမ္ဘိုင် ၉၈၉။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် စိုန်သကိုကျောံ ‘ဒုက္ခ
 ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဒဒိခ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကျောံ(စွံလပ်) ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ မဒ်ပွဲစိတ္တုပ္ပါဒ် ဒ်အရာ
 ဒဒက်တကို ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒဒိခ်ကတိုဒ် (မုဲပွဲစိတ်၊စေတသိက် မစိုန်သကိုကျောံ ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒဒိခ်)
 မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်တဲ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမ
 ပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတဝ္ဗတောင် မစိုန်သကိုကျောံ ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’
 ပွမဒင်စသိုင်ဒဒိခ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ စိုန်သကိုကျောံ ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိခ်အိုတ်ရ။

ဓရ်မစိုန်သကိုကျောံ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၉၉၀။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် စိုန်သကိုကျောံ
 ‘အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်လဒေါပ် ဟံသောင်ကိုတသိုခ်ဒဒိခ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကျောံ
 (စွံလပ်) ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ မဒ်ပွဲစိတ္တုပ္ပါဒ် ဒ်အရာ ‘အဒုက္ခမသုခ’ ဟံဒ်တသိုခ် ဟံဒ်ဒဒိခ်
 ကတိုဒ် (မုဲပွဲစိတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကိုကျောံ အဒုက္ခမသုခ’ ပွမဟံဒ်တသိုခ် ဟံဒ်ဒဒိခ်)
 မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်တ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်တ၊ မဟံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံပိပြကာ
 (လောကုတ္တိရ်)တဲ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမ
 စုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတဝ္ဗတောင်
 မစိုန်သကိုကျောံ ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်လဒေါပ် ဟံသောင်ကိုတသိုခ် ဒဒိခ်ဂ်

(နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ စိန်သကီကောံ ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်လဒေါင် ဟံသောင်ကို တသိုခိဒဒိန်အိုတ်ရ။

၃။ ဝိပါကတိက်

ခရ်ဖိုဝိပက် ၉၉၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဝိပါက’ မဒ်ဖိုဝိပက်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ (လောကုတ္တိရ်)တဲ, မဒ်ဖိုဝိပက် ဒဒက်တကို ခရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဝိပါက’ မဒ်ဖိုဝိပက်အိုတ်ရ။ (ဝိပက်စိုတ်ကိုစေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်မလေပ်ကတိဗဒ်ဖို ၉၉၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဝိပါကဓမ္မ’ မွဲသဘာပမကတိုဗဒ်ကိုဖို ‘ဝိပက်’အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ (လောကုတ္တိရ်)တဲ, မဒ်ခရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဝိပါကဓမ္မ’ မွဲသဘာကတိဗဒ်ကိုဖိုဝိပက်အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်စိုတ်ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)။

ခရ်နေဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မ ၉၉၃။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘နေဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မ’ နှိဖိုဝိပက်လေပ် ဟံသောင် နှိခရ် မွဲသဘာကတိဗဒ်ကို ဖိုဝိပက်လေပ် ဟံသောင်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ (ခရ်နှိဖိုဝိပက်လေပ် ဟံသောင်, နှိခရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်လေပ်ဟံသောင်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ညးခွဲဂှ်ရော?)၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်‘ကြိယာ’ နှိအယာံမာတ်မသွပတဲ, မဒ်‘နေဝကုသလ’ ကုသိုလ်လေပ်ဟံသောင်, ‘နာကုသလ’ အကုသိုလ်လေပ်ဟံသောင်, ‘န ကမ္မဝိပါက’ ဖိုဝိပက် ဒဒက်တကို‘ကုသိုလ် အကုသိုလ်’ ကမ်ဂမ္ဘိုင်လေပ်ဟံသောင်ကို၊ သအာင်နူဂ်ပွန် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်နူဂ်ပွန် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘာ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတုအာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ဂှ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နေဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မ’ (နှိဖိုဝိပက်လေပ်ဟံသောင်, နှိကုသိုလ်အကုသိုလ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုဖိုဝိပက်လေပ်ဟံသောင်) အိုတ်ရ။ (ကြိယာစိုတ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ဥပါဒိဏ္ဍတိက်

ခရ်ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ ၉၉၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ဂမ္ဘိုင် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲမသွအာရီ စောံလာံလေပ် မဂပ်ပ်စောံလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြမောပ်(အာရီ) ဒဒက်တကိုခရ်‘ဥပါဒါနိ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောံလာံဂိုင်ကေတ်

ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဒ်ဖို ဒေက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီတဲ မဒ်ဒတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေက်တ်ကို'ဥပါဒါန်'ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ် သာသဝ' န်အာရီ ဒေက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မတွံဂး(လောဘ,ဒိဋ္ဌိ, မောဟ), မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမာံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဒ်ဖိုဝိပက် ဒေက်တ်ကိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ်ကမ်တဲဂ်ရ ဩရုပ်မကတိုန် (ဟိုတ်နုကမ်)မ္မဲ (နွဲရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ န်ခရ်'ဥပါဒါနုပ္ပါဒါနိယ' န်ဖို ဒေက်တ် ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေက်တ်ကိုဥပါဒါန် ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီဝိပက်, ကမ္မဇရပ်)

ခရ်အနုပါဒိဏှာပါဒါနိယ ဉာဉ်။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် န်ခရ် 'အနုပါဒိဏှာပါဒါနိယ'ဂမ္ဘိုင် မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာဗွဲသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒ်ဒ် ဖို)ဒ်တဲ မဒ်ဒတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေက်တ်ကိုခရ်'ဥပါဒါန်'ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ်ဗွဲမ လောန်ဟောင်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဒ်ဖိုဒေက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ ဟံသောင်, န်ဒတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေက်တ်ကိုခရ်ဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော)၊ 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ် 'သာသဝ' န်အာရီ ဒေက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ), မတို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲ အရူပဘုံတဲ မဒ်, မဒ်ခရ်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်'ကိရိယာ' အယံမာတ်မသွပတဲ, မဒ်ကုသိုလ်လေပ်ဟံသောင်, မဒ်အကုသိုလ်လေပ်ဟံသောင်, ဖိုဝိပက် ဒေက်တ်ကိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင်လေပ်ဟံသောင်ကို၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ပ် သွပတဲလပ်ကမ်တဲဂ်ရ ဩရုပ်ဟံကတိုန် (ဟိုတ်နုကမ်)မ္မဲ (နွဲရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ န်ခရ်'အနုပါဒိဏှာ ပါဒါနိယ' န်ဖိုဒေက်တ်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီဟံသောင်, န်ဒတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေက်တ်ကိုဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစိုတ်, ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနုကမ္မဇရပ်)

ခရ်အနုပါဒိဏှာအနုပါဒါနိယ ဉာဉ်။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် န်ခရ်'အနုပါဒိဏှာအနုပါဒါနိယ' ဂမ္ဘိုင် မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲသွအာရီ ဟံစောလံာ်လေပ် ဟဂပ်ပ် စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒ်ဒ်ဖို)ဒ်တဲ မဟံဒ်ဒတဲမြဲမောင်(အာရီ) ဒေက်တ်ကိုခရ်'ဥပါဒါန်'ဂမ္ဘိုင် မလေပ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ် ဟံသောင်ကိုဖို ဒေက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ, ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒေက်တ်ကိုဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော?)၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်(လောကုတ္တရ်) မဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒေက်တ်ကို မဂ်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်အာတ်နိဗ္ဗာန် သိုမဂ်စိုတ်ကော့ကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို၊ 'အသင်္ခတ'ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြေင်စီရင်ကို (နွဲရ)။

ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနုပါဒိဏ္ဏ အနုပါဒါနိယ’ ဟံသောင်ကိုဖို ဒဒက်တကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသ္မအာရီ၊ ဟံသောင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ခရ်မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင်)။

၅။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကတိက

ခရ်သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိက ၉၉၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေ သိက’ဂမ္ဘိုင် မိန်ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဂပ်ဝံ ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ဝံရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်နှိတွဲ မထေက်ကြိုက် (တူဟ်နကလိဝံ)ခရ်ကိလေသ ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်မဒ်‘သံကိလိဋ္ဌ’ မစိုန် သကိုကောံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်တွဲ, ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍေုရော?၊) ‘အကုသလမူလ’ပိဉ္ဇကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တကိုအကုသိုလ် ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ပွမပလိုပလဟ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မဉ္ဇာတ်) (ပွမဟံတိကေတ်သုတ်)ကို၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ် ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်, မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ‘အကုသလမူလ’ ပိဉ္ဇကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မစိုန်သကိုကောံ ‘အကုသလမူလ’ပိဉ္ဇကာ မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကို‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် ထွေန်စပ်ဂ်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကောန်နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသုးနကိုပါင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာနကိုစိုတ် မကတိဒ်ဟိုတ်နမပတမ်ကို‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်ကိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ (မဒ်‘သံကိလိဋ္ဌ’ စိုန်သကိုကောံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်တွဲ, ‘သံကိလေသိက’ နှိအာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက ၉၉၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ဂမ္ဘိုင် မိန်ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဟဂပ်ဝံကိုကတ်ကတာန် မဟဂပ်ဝံရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်နှိတွဲ မထေက်ကြိုက် (တူဟ်နကလိဝံ) ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဟောင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ ဟံစိုန်သကိုကောံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်, ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟောင်ဂ် ညးဍေုဂ်ရော?၊) ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ်, ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်, ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သဗ္ဗိ, ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြေင်စီရေင်, ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ် ‘သာသဝ’ အာရီဒဒက်တကို ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂုင်ပွဲကာမာဘုံတွဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂုင် ပွဲရူပဘုံတွဲ မဒ်, တို့လုပ်ဂေတ်ဂုင် ပွဲအရူပဘုံတွဲ မဒ်, မဒ်ခရ် ‘အဗျာကတ’ မဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်

‘အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ မနိ‘အသံကိလိဋ္ဌ’ ဟံစိန်သကိုကျော်ကိလေသ၊ ‘သံကိလေသိက’ ခုဒ္ဒါရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိတ်၊ စေတသိက် မစိန်သကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက ၉၉၉။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခုခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက’ဂမ္ဘိုင် မိန်ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် ကတ်ကတာန်လေပ် မဟဂပ်ဝ်ကိုကတ်ကတာန်လေပ် ရာန်သကိုတ်လေပ် မဟဂပ်ဝ်ရာန် သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကြိုက်လေပ် ဟံထေက်ကြိုက် (တုနုနကလိဝံ) ခရ်ကိလေသ ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ ဟံစိန်သကိုကျော် ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ‘အသံကိလေသိက’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ကိလေသ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊) မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တကိုမဂ် ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသံသိတ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခုခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက’(‘သံကိလိဋ္ဌ’ ဟံစိန်သကိုကျော်ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ‘အသံကိလေသိက’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ)။ (ခရ်လောကုတ္တိုရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်)

၆။ ဝိတက္ကတိက်

ခရ်သဝိတက္က သဝိစာရ ၁၀၀၀။ (၁)မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခုခရ် ‘သဝိတက္က သဝိစာရ’ဂမ္ဘိုင် မဒ်မွဲဟာန်ကျော်‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မစိန် သကိုကျော် ဝိတက်၊ဝိစာရတအ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?)၊ ပါကျော်ဝိတက် ဝိစာရဂမ္ဘိုင် မွဲပွဲစိတ် မဒ် မွဲဟာန်ကျော် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် (မစိန်သကိုကျော်ဝိတက်ဝိစာရ) မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟံတို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲဘုံပိပြကာ (လောကုတ္တိုရ်)တဲ မဒ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် (မသေ့သေ့ဟ်) မစိန်သကိုကျော် ‘ဝိတက် ဝိစာရ’ဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခုခရ်‘သဝိတက္က သဝိစာရ’ မဒ်မွဲဟာန်ကျော်‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် (မစိန်သကိုကျော် ဝိတက်ဝိစာရဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (ဒွိပဉ္စဝိညာဏ် စိတ်စုံ၊ စိတ်မွဲသအာင် မသအာင်အာနုဒတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမဇာန်စိတ်ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ ၀၀၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခုခရ်‘အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ’ ဂမ္ဘိုင် ဟံမွဲကို‘ဝိတက်’ပွမချပ်တဲ မွဲအယာံမာတ် ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်ဟောင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဟံစိန်သကိုကျော်‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မစိန်သကိုကျော် ‘ဝိစာရ’ဟောင်ဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော?) ပါကျော် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် မဒ်ပွဲစိတ် ခုအရာဟံမွဲကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ

မူ၊အယာံမာတ်‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဟေင်ကတိုဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ (လောကုတ္တိရ်)တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် (မသေ့သေ့ဟ်) မစိုန်သကိုကျောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အဝိတက္က အဝိစာရ’ (ဟုံစိုန်သကို ကျောံဝိတက်တဲ စိုန်သကိုကျောံဝိစာရ ဟေင်အိုတ်ရ)။ (ဒုတိယဇ္ဈာန်စိုတ် (၁၁) ကို စေတသိက်, ဝိတက် (၅၅) မူ၊ကိုသဝိတက္ကစိုတ်(၅၅)ပြကာ)

ဓရ်အဝိတက္က အဝိစာရ ၁၀၀၂။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘အဝိတက္က အဝိစာရ’ဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ကို, ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ကိုအိုတ်ဂ်ရော?၊ (ဓရ်ဂမ္တိုင် ဟုံစိုန်သကို ကျောံဝိတက် ဝိစာရတအ်ဂ် ညးညှိဂ်ရော?)၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဒ်ပွဲစိုတ် နှိအရာ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဟုံကတိုဒ် (မူ၊ပွဲစိုတ် ဟုံစိုန်သကိုကျောံ ဝိတက် ဝိစာရဂမ္တိုင်)။ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ရုပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိ ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အဝိတက္က အဝိစာရ’ (ဟုံစိုန်သကိုကျောံ ဝိတက် ဝိစာရဂမ္တိုင်အိုတ်ရ)။ (ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်စိုတ်စိုတ်, စတုတ္ထ, ပဉ္စမဇ္ဈာန်စိုတ်ဂမ္တိုင်ကို စေတသိက်, ဝိစာရ (၁၁), ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၇။ ပီတိတိက်

ဓရ်ပီတိသဟဂတ ၁၀၀၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘ပီတိသဟဂတ’ဂမ္တိုင် မဒ်မွဲဟာန် ကျောံ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကျောံ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် မဒ်ပွဲစိုတ် နှိအရာ ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်ကတိုဒ် (မူ၊ပွဲစိုတ် မစိုန်သကိုကျောံပီတိ) မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် (မသေ့သေ့ဟ်) မစိုန်သကိုကျောံ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ပီတိသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ‘ပီတိ’ပွမချိုက်မျိုက်အိုတ်ရ။ (သောမနဿသဟဂိုတ်စိုတ်(၅၁) မသအာင်အာနုသုဿဟဂိုတ် ကာယဝိညာဏ်, စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကို စေတသိက်ဂမ္တိုင်)

ဓရ်သုခသဟဂတ ၁၀၀၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘သုခသဟဂတ’ဂမ္တိုင် မဒ်မွဲဟာန် ကျောံ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကျောံ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိင် မဒ်ပွဲစိုတ် နှိအရာ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိင်ကတိုဒ် (မူ၊ပွဲစိုတ် မစိုန်သကိုကျောံသုခ) မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာတဲ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်

(မသေသေဟ) မစိုန်သကိုကော'သုခ' ပွမဒိတသိုခိဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိခရ်'သုခသဟဂတ' မဒိမ္မဟာန်ကော'သုခ' ပွမဒိတသိုခိအိုတ်ရ။ (သုခသဟဂိုတ်ကာယဝိညာဏ်, သောမနဿ သဟဂိုတ်ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်ဥပေက္ခာသဟဂတ ၁၀၀၅။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နိခရ် 'ဥပေက္ခာသဟဂတ'ဂမ္ဘိုင် မဒိမ္မဟာန်ကော' ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကော'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဒိပွဲစိုတ် နိအရာ'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကတိုန် (မုဲပွဲစိုတ် မစိုန်သကိုကော'ဥပေက္ခာ) မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒိ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒိ, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေတ်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒိ, ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံဝိပြုကာတဲ 'သညာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ, 'သင်္ခါရက္ခန္ဓ' ပွမပြုပြင်စီရင်, 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် (စိုတ်)(မသေသေဟ) မစိုန်သကိုကော' ဥပေက္ခာ'ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိခရ် 'ဥပေက္ခာသဟဂတ' ဂမ္ဘိုင် မဒိမ္မဟာန်ကော'ဥပေက္ခာ' ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ရ။ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိုတ်(၅၅)ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

၈။ ဒဿနတိက်

သံယောဇိန်ဝိပြုကာ မဂပ်ဝ်ပါကော့နကိုသောတာပတ္တိမဂ် ၁၀၀၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နိခရ်'ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ'ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပါကော့နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ သံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်ဝိပြုကာမတွံး 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ (ရဲဝံ့မွဲအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝ်သွးရဲဝံ့မွဲ ခန္ဓမသုန်ပြုကာ) မှုတ်ပြာကဋ် 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ပွမသေ့ဟ်ပွာ၊ 'သီလဗ္ဗတပရာမာသ' ပွမဖိတ် သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ (ရဲဝံ့မွဲ သအးဇုး) ဟိုန်ဒေတ်လုတ် (ဒဒက်တကိုမပတမ်ကိုကွဲဂမ္ဘိုင်ဂ်) နိသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပါကော့ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ)။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၁၀၀၇။ ပှောဝ်ကိုသံယောဇိန် ဝိပြုကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ' လညာတ်မမှာရာ (ရဲဝံ့မွဲအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝ်သွး ရဲဝံ့မွဲ ခန္ဓမသုန်ပြုကာ) မှုတ်ပြာကဋ် ညးဗျဲဂ်ရော?၊ ပွဲလောကဝံ ပုထုဇန် ဟုံမွဲကိုလမိင်လညာတ်, မှုပ်ကတိ ဟုံညာတ်ကေတ် အရိဂမ္ဘိုင် (မကလိဝံမဂ်ညာဏ်ဖိုလ်ညာဏ်တဲ) နကိုညာဏ်, ဟုံစီကွးဆိုက်ဗဒက် ပွဲခရ်(မဂ်ဖိုလ်) ဒဒက်တကိုအရိဂမ္ဘိုင်, ဟဂပ်ဝ်ဒေဝံဗတောန် (ဗွဲအစောပွမမင်မွဲ, ပွမပါကော့) ပွဲခရ်မဂ်ဖိုလ် ဒဒက်တကိုအရိဂမ္ဘိုင်, မှုပ်ကတိ ဟုံညာတ်ကေတ် ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင် (နကိုညာဏ်), ဟုံစီကွး ဆိုက်ဗဒက်ပွဲခရ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်, ဟဂပ်ဝ်ဒေဝံဗတောန် (ဗွဲအစောပွမမင်မွဲ, ပွမပါကော့) ပွဲခရ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်—

- (၁) (က) မှ်သေ့ဝ်တရပ် ရဲဝံ့မွဲ အတ္တရ။
- (ခ) ဟုံသေင်သင်္ဂ မှ်သေ့ဝ်တအတ္တ ရဲဝံ့မွဲ မှုက်ရပ်ရ။ (ပွဲအတ္တဂ် ရပ်နွံရ။ မွဲနယ်တုန်— မှ်သေ့ဝ်တ ရဲဝံ့မွဲအတ္တ မှုက်ရပ်ရ)။

- (ဂ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တရပ် ပွဲအတ္တရ။
 (ဃ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ ပွဲရပ်ရ။
- (၂) (က) မှ်သေ့ဝ်တ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ရံဝံမွဲး အတ္တရ။
 (ခ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်အတ္တ ရံဝံမွဲး ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ရ။ (ပွဲအတ္တၣ်
 ဝေဒနာ နွံရ၊ မွဲနယ်တုန် မှ်သေ့ဝ်တ ရံဝံမွဲး အတ္တ မုံကိုဝေဒနာရ။)
 (ဂ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ပွဲအတ္တရ။
 (ဃ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ ပွဲ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ရ။
- (၃) (က) မှ်သေ့ဝ်တ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး အတ္တရ။
 (ခ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တအတ္တ ရံဝံမွဲး မုံကို ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရ။
 (ပွဲအတ္တၣ် သညာနွံရ၊ မွဲနယ်တုန် မှ်သေ့ဝ်တ ရံဝံမွဲး အတ္တမုံကိုသညာရ။
 (ဂ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ပွဲအတ္တရ။
 (ဃ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ ပွဲ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရ။
- (၄) (က) မှ်သေ့ဝ်တ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမိုင် ရံဝံမွဲး အတ္တရ။
 (ခ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ ရံဝံမွဲး မုံကို ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ရ။
 (ပွဲအတ္တၣ် ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ရ။ (ပွဲအတ္တၣ် သင်္ခါရ နွံရ၊) မွဲနယ်တုန်
 မှ်သေ့ဝ် ရံဝံမွဲး အတ္တ မုံကိုသင်္ခါရရ။
 (ဂ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမိုင် ပွဲအတ္တရ။
 (ဃ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ ပွဲ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမိုင်ရ။
- ၅။ (က) မှ်သေ့ဝ်တ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် ရံဝံမွဲး အတ္တရ။
 (ခ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ မုံကို‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ရ။
 (ပွဲအတ္တၣ် ဝိညာဏ်နွံရ၊ မွဲနယ်တုန် မှ်သေ့ဝ်တရံဝံမွဲးအတ္တ မုံကိုဝိညာဏ်ရ။)
 (ဂ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် ပွဲအတ္တရ။
 (ဃ) ဟုံသေင်သက်ၣ် မှ်သေ့ဝ်တ အတ္တ ‘ပွဲဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ရ။

ဩ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မုံသတ်မဏိသတ်ဝံ၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂတ’ သတ်ပွမပါလုပ်လို့ဟ်ပွဲ
 လညာတ်မမှာရာ (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမိုင်၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂဟန’ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်
 ကွာတ်လနီကွေံ လညာတ်မဍုာ်ပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိကန္တာရ’ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကို
 ဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟဝံအာစိုပ် လညာတ်ဍုာ်ပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိညူကာယိက’ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလို
 ပလတ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိဗ္ဗန္တိတ’ သတ်ပွမဖံက်ဗုန် ချီတေင်မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဒိဋ္ဌိ
 သံယောဇန’ လညာတ်မမှာရာ မကတိုန်ဟိုတ်နူကွေင်ဒက်(ပွဲဒိဋ္ဌိဝိဗ္ဗန္တိ)၊ ‘ဂါဟ’ သတ်မလေပ်
 ဂိုင်ကေတ်(အာရုံ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောမမှာရာ) (သတ်မစောလံ ပွဲကွေတ်)၊ ‘ပတိဋ္ဌာဟ’
 သတ်မဒ်အရာဒတန် (ဒေက်တကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ { ‘ပဋိဂ္ဂါဟ’ သတ်မလေပ် ဂိုင်ကေတ်

ဗွဲမစောလံထပ်ကိုထပ် ဗွဲအစောအာရီမမှာရာ၊} ‘အဘိနိဝေသ’ သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ်ဗွဲအစောမမှာရာ၊ ‘ပရာမာသ’ သတ်မလေပ်ခွိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ၊ ‘ကုမ္မဂ္ဂ’ ဂွံင်တရ်မဂပ်ပ် ကျဟ်ဗွဲ၊ ‘မိစ္ဆာပထ’ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆတ္တ’ သတ်မမှာရာ၊ ‘တိတ္ထာယတန’ အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလောင်စိုက်မျိုင် မတွံဂးကွေတ်မမှာရာ၊ ‘ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟ’ သတ်ပွမစောလံ ဗွဲအစောမဖံက်ပုန်မှာရာမွဲ (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲ)ဝံ ဂပ်ပ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရဲဝံမွဲ အဲ) ပွဲကိုကာယ (မဂပ်ပ်သွး ရဲဝံမွဲ ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုံပြာကဋ်ရ။ (သေ့ဝံရံင် ပိုဒ်လိမ်-၃၈၁ ညီ)

ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၀၀၈။ ပှောပ်ကိုသံယောဇိန် ပိပြကာဂမျိုင်တအ်ဂ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ် ပှာမွဲဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်တဲ ချောင်စိုတ်)ပွဲကျ်တြဲရ၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲခရ်ရ၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသင်ရ၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲဒွေတ် သိက္ခာရ၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမျိုင် မဒ်တဲ)ရ၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ဂတ သွက်ကြံ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမျိုင် ကြက်ဒ်)ရ၊ သွေဟ်ပှာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်တဲ ချောင်စိုတ်) ပွဲခရ်ဟိုတ် ဒဒက်တ်မပတမ်ကို ဇရာမရဏ၊ သွဟိုတ်ကို (ဟိုတ်တအ်ဂ် တအ်ဂ် မပတမ်ကိုဇာတ်)တဲ ခရ်စိုက်မျိုင်မကတိုဒ်ကျင်ရ။

တြ်‘ကင်္ခါ’ ပွမသွေဟ်ပှာ မှုံသတ်မဒ်သတ်ဝံ၊ ‘ကင်္ခါယနာ’ အကဲအရာ ဗိုသွေဟ်ပှာ၊ ‘ကင်္ခါယိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်သွေဟ်ပှာ၊ ‘ဝိမတိ’ ပွမဟံတီ(ပွမကူချပ်)၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သတ်ဒ် ဟိုတ်ချောင်စိုတ် (ချပ်အာသဘာဝတဲ သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်)၊ ‘ဒွေဠ က’ ညံ ဟံသုာ် ဓါပြကာ (သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်)တဲ သတ်မလေပ်ချီတေပ် ဗွဲအစောဓါပြကာ၊ ‘ဒွေဓာပထ’ သတ်မတုပ် သွဟ်ကျောံဂွံင်ဓါသွာင်၊ ‘သံသယ’ သတ်မလေပ်ဒ် (မလေပ်သွေဟ်ပှာ) နူပွဲပွဲ။ ‘အနေကံ သဂ္ဂါဟ’ သတ်ဟံသွဟ်အစော တွဟ်နဂိုင်ကေတ် ဗွဲစွတ်ဉာက္ခန္ဓ၊ ‘အာသပ္ပန’ (တွဟ်နသျှုတ် သွတ်ဟံသွဟ်အစောတဲ) သတ်မလေပ်ဆုတ်ကလောင် နူအာရီ၊ ‘ပရိသပ္ပန’ (တွဟ်နသျှုတ် သွတ်ဟံသွဟ်အစောတဲ) သတ်မလေပ်ဆဲးပြိုင်မံင် ဂေတ်ဂေင်မံင်ပွဲပွဲပွဲ။ ဒဒက်တ်ကိုအာရီ၊ ‘အပရိယောဂါဟနာ’ (တွဟ်နသျှုတ်သွတ် ဟံသွဟ်အစောတဲ) သတ်တို့လုပ် (ပွဲအာရီ နကို ဉာဏ်ဟံမာန်)၊ ‘ထမ္ဘိတတ္ထ စိတ္တဿ’ (တွဟ်နသျှုတ်သွတ် ဟံသွဟ်အစောတဲ) ဒဒ် မကြိုင် မှိုဟ်ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘မနောဝိလေခ’ သတ်မလေပ်ကတိုဗဒ် ညံင်ရ်မချူခရက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ပ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာရ။ (သေ့ဝံရံင်ပိုဒ်လိမ် ၄၂၅-ညီ)

သီလဗ္ဗတပရာမာသ ၁၀၀၉။ ပှောပ်ကိုသံယောဇိန် ပိပြကာဂမျိုင်တအ်ဂ် ‘သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ’ ပွမဒွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ (ရဲဝံမွဲ သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမျိုင် (ဒဒက်တ် မပတမ်ကိုကျိဂ်ဂမျိုင်) ညးခွဲဂ်ရော?၊ နကို‘သီလ’ဒွေတ် (မပတမ်ကိုကျိဂ်ဂမျိုင်) ဒဒက်တ် ကိုခမိဗဗ္ဗဂမျိုင် မဒ်မုးသာသနာဝံ သအးဇုး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘ဝတ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကို

ကိုဉ်ဂမၠိုင်)ဂှ် သအးဇး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘သီလဗ္ဗတ’ ဒွေတ်လုတ်(မပတမ်ကိုကိုဉ်ဂမၠိုင်)ဂှ် သအးဇး (နူကိလေသ)ရ၊ ရံသ်ဝံ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုသတ်မတ်သံဝံ၊ သတ်ပွမပါလုပ် လိုဟ်ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမၠိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမၠိုင်၊ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေပ် ကွာတ်လနီကွေံ လညာတ်မမှာပြ)၊ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟဂံအာစိုပ်လညာတ်မှာပြ)၊ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလိုပလ်(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သတ်ပွမဖံက်ပုန် ချီဇတပ်မတွံး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူကွေင်ဒက် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ သတ်မလေပ် ဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သတ်မစောံလံ ပွဲကွေတ်)၊ သတ်မဒ်အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုလညာတ် မမှာရာ)၊ သတ်မလေပ်ပှောပ်စိုတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာ၊ သတ်မလေပ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ဂွံင်တရ် မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မွဲ၊ ဂွံင်တရ် မမှာရာ၊ သတ်မမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမၠိုင် မတွံးလညာတ်မမှာရာ၊ သတ်ပွမစောံလံ ဗွဲအစောံမဖံက်ပုန်မှာရာမွဲ (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ဝ်သွးကျုင်တဲ့)ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရံဝံမွဲမသအးဇး)ဟိုန်ဒွေတ် လုတ်(ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုကိုဉ်ဂမၠိုင်)ရ။ (သေုဝ်ရံင်ပိုဒ်လိမ်-၃၉၂ ညိ)

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ၁၀၁၀။ သံယောဇိန် ပိပြကာဂမၠိုင်ဝံကို၊ ခရ် ‘ကိလေသ’ ဂမၠိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မစိုန်သကိုမ္မံ ကော်သံယောဇိန်ဂမၠိုင်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန် သကိုကော် သံယောဇိန်ဂမၠိုင်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကျောန်ပတဲ နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမကျုချပ် နကိုစိုတ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူသံယောဇိန်ဂမၠိုင်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝ်ပါကွေံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇိန်၊ စိုတ်စေတသိက် ဂမၠိုင် မစိုန်သကိုကော်သံယောဇိန်ဂမၠိုင်)

ခရ်ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ ၁၀၁၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမၠိုင် ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ပါကွေံ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာဂမၠိုင်အိုတ်ဂှ်ရော၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်မဉာ်စုတ်) (ဟံတီကေတ် ခရ်ဉာ်) မသော်သေုဟ် နူ(သောတာပတ္တိမဂ် မဂပ်ဝ်ပါကွေံ)ကို၊ ခရ် ‘ကိလေသ’ဂမၠိုင် မလေပ်ကိုကတ် ကတာန်မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဒ်မ္မဟာန်ကော်မပတမ်ကိုလောဘဂမၠိုင် ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန် သကို ကော်မပတမ်ကိုလောဘဂမၠိုင် ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကျောန်ပတဲ နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူမပတမ်ကိုလောဘဂမၠိုင် ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝ်ပါကွေံ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။ (ကိလေသဂမၠိုင် မသော်သေုဟ်

နူဓရ်ဂမ္ဘိုင် ချဲ့ဒမိန်သောတာပတ္တိမဂ် မဂ်ဝိပါက္ခေ၊ စိတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မစိန်သကိုက္ခေ၊ ကိလေသဂမ္ဘိုင်)

ဓရ်နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၀၁၂။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ဂမ္ဘိုင် မဟဂ်ဝိပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို နကိုမဂ်ပိလတူကိုအိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ဗွင် (စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဒ်ဓရ်‘အဗျာကတ’ ဟဂ်ဝိဟိတုံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ ဓရ်ကုသိုလ် (မဒ်လောကုတ္တိရ်) ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ရုပ်အလုမ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ နိဗ္ဗာန် သဘ်(မိန်ဓရ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂ်ဝိပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွဲရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ဂမ္ဘိုင် ဟဂ်ဝိပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို နကိုမဂ်လတူပိပြကာဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ။ (ဓရ်ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင် ဟဂ်ဝိပါက္ခေ နကိုမဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)

၉။ ဒဿနဟေတုတိက်

ဓရ်မျှကိုဟိုတ် မဂ်ဝိပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် ၁၀၁၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ဂမ္ဘိုင် မျှကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂ်ဝိပါက္ခေနကိုသောတာ ပတ္တိမဂ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာပွဲ ကာယ (မဂ်ဝိသွး ရံဝံမွးခန္ဓမသုန်ပြကာ) မျှတ်ပြာကဋ်၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ၊ ‘သီလဗ္ဗ တာပရာမာသ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ (ရံဝံမွး မသအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုက္ခိဂြုတအ်ဂ် (ဒိသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် မျှကိုဟိုတ် မဂ်ဝိပါက္ခေ နကိုသောတာ ပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ)။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၁၀၁၄။ မှောင်ကိုသံယောဇိန် ပိပြကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရံဝံမွးအဲ) ပွဲကာယ(မတွံး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မျှတ်ပြာကဋ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ။ ပ ။ သဘ်(မသွးကျင်တဲ)ဝံ ဂပ်ဝိသွးစ ရံဝံမွး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ လညာတ်မမှာရာ ပွဲကာယ မျှတ်ပြာကဋ်ရ။ (သေုဝ်ရံင် ပိုဒ်လိဒ်-၁၀၀၇ ညိ)

ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၀၁၅။ မှောင်ကိုသံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ် ပွာမွးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ။ ပ ။ သဘ်(မဂ်ဝိသွးကျင်တဲ)ဝံ ဂပ်ဝိသွးစ ရံဝံမွး ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမ သွေဟ်ပွာရ။ (သေုဝ်ရံင် ပိုဒ်လိဒ်-၁၀၀၈ ညိ)

သီလဗ္ဗတပရာမာသ ၁၀၁၆။ ပျှော်ကိုသံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရံဝံမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ် မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်)ဂှ် ညးဇွဲဂှ်ရော? ။ ပ ။ သဘ် (မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲး ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရံဝံမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ် (ဒဒက်တ် မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်ရ)။ (သေ့ဝံရံင် ပိဒ်လိမ်-၁၀၀၉ ညီ)

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၀၁၇။ သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံကို၊ ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဒိမ္မဲဟာန်ကျော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင် မစိုန်သကို ကျော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကျော်နပတဲ နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ဂမ္ဘိုင် မျှ်ကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ဝ်ပါကျော် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာမတွံဂး ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ပွဲကာယ မျှ်တပြာကဏ္ဍ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ (ရံဝံမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်(ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်)ဂှ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပါကျော် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်ခရ်မဉ္ဇာ်ပြ) (ပွမဟွံတီဉ္ဇာ်ပြ) မဒိမ္မဲဟာန်ကျော် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မိန်သောတာပတ္တိမဂ် မလေပ်ညာတ်နိဗ္ဗာန်ဗွဲကိုပ်ကွာ မဂပ်ဝ်ပါကျော်အိုတ်ရ။

ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဒိမ္မဲဟာန်ကျော် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကိုကျော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ မကျော်နပတဲ လပ်နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမသွး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မျှ်ကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ဝ်ပါကျော် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၀၁၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ဂမ္ဘိုင် မျှ်ကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ဝ်ပါကျော် နကိုမဂ်လတူပိပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက် ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မဉ္ဇာ်စုတ်) (ဟွံတီဉ္ဇာ်ပြ) မသေ့သွေဟ် (နူခရ်မျှ်ကိုဟိုတ် မဂပ်ဝ်ပါကျော် နကိုသောတာပတ္တိမဂ်)ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဟဂပ်ဝ်ပါကျော် နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်

အိုတ်ရ။ ဓရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ မပတမ်ကိုလောဘဂမ္ဘိုင် ပွမနွံပိုက် ထွန်စပ်ဂ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မစိုန်သကို မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် ထွန်စပ်ဂ်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကျောန်ပတဲ နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသူး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိုတ်၊ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူမပတမ်ကိုလောဘဂမ္ဘိုင် ပွမနွံပိုက် ထွန်စပ်ဂ်ကို (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ဂမ္ဘိုင် မျှိုကိုဟိုတ် ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်လတူပိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဓရ်ဟုံမွဲကိုဟိုတ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်ပန်ပြကာ ၁၀၁၉။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ဂမ္ဘိုင် ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို၊ နကိုမဂ်လတူပိပြကာဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရော?၊ ပါကျောံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင် (မျှိုကိုဟိုတ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်ပန်ပြကာ)တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်ပွမပြုပြေင်စီရေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင်၊ မဒ်ခရ်ကုသိုလ်အကုသိုလ်မသျှေသွေဟ်၊ မဒ်ခရ် ‘အဗျာကတ’ ဟဂပ်ပ် ဟိုတ်ဝံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ကို၊ သအောင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအောင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)ဟဂပ်ပ်ပြုပြေင်စီရေင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘နေဝ ဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို နကိုမဂ် လတူပိပြကာဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ။

၁၀။ အာစယဂါမိတိက်

ဓရ်အာစယဂါမိ ၁၀၂၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အာစယဂါမိ’ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္နိအိုတ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓာ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်အာရို ဒေက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မဒ်ခရ် ကုသိုလ် ဓရ်အကုသိုလ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘အာစယဂါမိ’ မဒ်ဟိုတ် အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္နိ ချေဒ်မိန်ကမ် ကိလေသဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ဆန်စန်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စိုတ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် စုတိပဋိသန္နိ၊ စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)။

ဓရ်အပစယဂါမိ ၁၀၂၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အပစယဂါမိ’ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရော?၊ မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘အပစယဂါမိ’ မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်)နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ။ (မဂ်စိုတ်ပန်ပြကာ မလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်၊ စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်နေဝ အာစယဂါမိ န အပစယဂါမိ ၁၀၂၂။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်'နေဝအာစယဂါမိ န အပစယဂါမိ'ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္နိလေဝ် ဟံ့သေင်, မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်)နိဗ္ဗာန်လေဝ် ဟံ့သေင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ဖိုဝိပက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံလုပ်လွိဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ သအာင်အာနုဂ် ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ် 'ကြိယာ' အယာ်မာတ်မသွပတို, ဟံ့သေင်ကိုကုသိုလ်, ဟံ့သေင်ကိုအကုသိုလ်, ဟံ့သေင်ကိုဖိုဝိပက် ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ် အကုသိုလ် ကမ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်အာနုဂ် 'အသင်္ခတဓာတ်' (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတံဂးကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပိပြုပြေင်စီရေင်ဂ်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်'နေဝအာစယဂါမိ န အပစယဂါမိ' မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္နိလေဝ်ဟံ့သေင်၊ မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) နိဗ္ဗာန်လေဝ် ဟံ့သေင်အိုတ်ရ။ (ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် ဟံ့လေပ်ကိုအာစိုပ် စုတိပဋိသန္နိကို နိဗ္ဗာန်ကို)

၁၁။ သေက္ခတိက်

ခရ်သေက္ခ ၁၀၂၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်'သေက္ခ'ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် သေက္ခထပ်တွဂမ္ဘိုင် ဃောမဒေတ် (တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ်ပန်ပြကာ ဟံ့လုပ်လွိဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ, သအာင်နုဂ် သာမညဖိုလ်ပိပြကာ (ဖိုလ်သွပ်ပိပြကာ) မဒ်ဖိုလ် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဟိုတ်ကိလေသစိုဟ်လလမ် မဒ်သွပ်ဂမ္ဘိုင် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်သေက္ခဂမ္ဘိုင် မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သေက္ခထပ်တွဂမ္ဘိုင် ဃောမဒေတ်လုတ် (တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်)အိုတ်ရ။ (မဂ်စိုတ်ပန်, ဖိုလ်စိုတ်သွပ်ပိကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သေက္ခထပ်တွဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွး ပူဂိုလ်မဂ်ပန်တု ပူဂိုလ်ဖိုလ်သွပ်ပိတွ)။

ခရ်အသေက္ခ ၁၀၂၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'အသေက္ခ' မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ် အသေက္ခ(တွအရှန်) မဒေတ်တဲဂမ္ဘိုင် (မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ (အရဟတ္တဖိုလ်) မဒ်ဖိုလ် ဒဒက်တ်ကိုအရဟတ္တမဂ် (ဒ်ဟိုတ်ဒ်တွအရှန်) မတန်တ ပွဲလတူဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'အသေက္ခ' မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်အသေက္ခ (တွအရှန်)ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (အရဟတ္တဖိုလ် စိုတ်ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်တွအရှန်)။

ခရ်နေဝ သေက္ခ နာ'သေက္ခ ၁၀၂၅။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်'နေဝ သေက္ခ နာ'သေက္ခ' ဟံ့သေင်ကိုဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သေက္ခထပ်တွ ဃောမဒေတ်ဂမ္ဘိုင်ကို, ဟံ့သေင်ကိုဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်အသေက္ခ(တွအရှန်) ဒေတ်လုတ်တဲကိုအိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဟံ့သေင်ကိုဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်အရိဒ္ဓဘုံတွဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော)၊ ပါကွေခရ်ဂမ္ဘိုင် မဟိုတွံလဝ်တဲ 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ခရ်လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ် မသေ့သေ့ဟ်, မဒ်ခရ်လောကီ'အဗျာကတ' ဟဂပ်ပိဟိုတွံ

နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ်ပွဲကာမဘုံတဲ့ မဒိ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ်ပွဲရူပဘုံတဲ့ မဒိ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ်ပွဲအရူပဘုံတဲ့ မဒိကို၊ သအာင်နူဂ် ရုပ်မဒိအိုတ်သိုကို၊ သအာင်နူဂ် အသင်္ခတဓာတ် (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်‘နေဝသေက္ခ နာ’သေက္ခ’ ဟံသေင်ကိုဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သေက္ခထပ်ပြုကာ ဃောမဒေတ်လုတ် (တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်)ကို, ဟံသေင်ကိုဂြပ် ဒဒက်တ်ကိုပူဂိုလ်သေက္ခ တုအရှန် ဒေတ်လုတ်လပ်တဲ့ (မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်တဲ့)ကို (ဟံသေင်ကိုဂြပ်ပူဂိုလ်အရိန္ဒာတု)ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ (ခရ်လောကီစိုတ်-စာ, စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင်)

၁၂။ ပရိတ္တတိက်

ခရ်ပရိတ္တ ၁၀၂၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်‘ပရိတ္တ’ မွဲကိုအာနုဘ်မအောန်အိုတ်ဂ်ရော? ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဒိခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်‘အဗျာကတ’ ဟဂပ်ဟိုတ်လပ် နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံအလိုအိုတ်သိုတဲ့ မဒိဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်‘ပရိတ္တ’ မွဲကိုအာနုဘ် မအောန်အိုတ်ရ။ (ကာမစိုတ် ၅၄, စေတသိက် မစိန်သကိုကောံ ခရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်မဟဂ္ဂတ ၁၀၂၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ် ‘မဟဂ္ဂတ’အာစိုပ် ဒဒိမသျှင်ပြုဇော်လဲ အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဒိခရ်ကုသိုလ်, ခရ်‘အဗျာကတ’ ဟဂပ်ဟိုတ်လပ် နဒဒိကုသိုလ်အကုသိုလ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ့ မဒိ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ့ မဒိဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ် ‘မဟဂ္ဂတ’အာစိုပ် ဒဒိမသျှင်ပြုဇော်လဲအိုတ်ရ။ (မဟဂ္ဂိုတ်စိုတ်, စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အပ္ပမာဏ ၁၀၂၈။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ် ‘အပ္ပမာဏ’ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒဒိ မဇော်စး ဒဒက်တ်ကိုခရ် မပတမ်ကို‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် မွဲကိုဗွတ်ဗွတ် မလေပ်သွက်ဝတ်ဗွတ် အိုတ်)ဂ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပြုကာကို၊ သအာင်အာနူဂ် ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကို မဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်‘အပ္ပမာဏ’ ဟဂပ်ဝတ်ဗွတ် (ဒဒိမဇော်စး ဒဒက်တ်ကိုခရ် မပတမ်ကို‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် မွဲကိုဗွတ်ဗွတ် မလေပ်သွက်ဝတ်ဗွတ်)အိုတ်ရ။ (ခရ်လောကုတ္တိုရ်စိုတ်, စေတသိက်, နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင်)။

၁၃။ ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်

ခရ်ပရိတ္တာရမ္မဏ ၁၀၂၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မွဲအာရီခဲခရ် ‘ပရိတ္တ’ မွဲကိုအာနုဘ်မအောန်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်စိုတ်, စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သွအာရီကိုခရ်

‘ပရိတ္တ’ဂမ္ဘိုင် မျှော်ကိုအာနုဘ်မအောန်တဲ့ ကတိဒ်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မျှော်အာရီဍေ ခရ်‘ပရိတ္တ’ မျှော်ကိုအာနုဘ်မအောန်အိုတ်ရ။ (ကာမစိုတ် ၅၄, အဘိညာဏ်ဒွေကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ၁၀၃၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် ‘မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ’ မျှော်အာရီဍေ ခရ်မဟဂ္ဂါတ် မအာစိုပ်ဒ်ဒ်မသျှင်ပြ်ဇော်လဲအိုတ်ရော?၊ ဩခရ်စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သွအာရီ ကိုခရ်‘မဟဂ္ဂါတ်’ဂမ္ဘိုင် မအာစိုပ် ဒ်ဒ်မသျှင်ပြ်ဇော်လဲတဲ့ ကတိဒ်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ’ မျှော်အာရီဍေခရ်မဟဂ္ဂါတ် မအာစိုပ်ဒ်ဒ်မသျှင်ပြ်ဇော်လဲအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အဘိညာဏ်ဒွေ (အနောကန်)၊ ဝိညာနက္ခယတန၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိုတ် (ဇြကန်)ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ၁၀၃၁။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် ‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မျှော်အာရီဍေ ခရ်‘အပ္ပမာဏ’ ဟဂပ်ဝတ်ဗူတ်၊ မစေ့စး ဒ်ဒ်ကတ်ကိုခရ် မပတမ်ကို‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် မလေပ်သွကို ပွမစတ်ဗူတ်အိုတ်ရော?၊ ဩခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သွအာရီကိုခရ် ‘အပ္ပ မာဏ’ဂမ္ဘိုင် ဟဂပ်ဝတ်ဗူတ်၊ ဒ်ဒ်မစေ့စး ဒ်ဒ်ကတ်မပတမ်ကို ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် မလေပ် သွကိုပွမစတ်ဗူတ်တဲ့ ကတိဒ်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မျှော်အာရီဍေခရ် ‘အပ္ပမာဏ’ ဟဂပ်ဝတ်ဗူတ်၊ မစေ့စး ဒ်ဒ်ကတ်ကိုခရ်မပတမ်ကို‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် မလေပ် သွကိုပွမစတ်ဗူတ်အိုတ်ရ။ (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဏ်ဒွေ (အနောကန်), လောကုတ္တိရ်စိုတ် (ဇြကန်)ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

၁၄။ ဟိနတိက်

ခရ်ဟိန ၁၀၃၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ်‘ဟိန’ မယုတ်သပ်အိုတ်ရော?၊ ‘အကုသလ မူလ’ပိပြကာ မဒ်သဇိုင် အကုသိုလ်မတွံး ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလို ပလာ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် ပွဲ(သဘ်ခရ်ညှံ) (ဟံတီညှံပြ)ကို၊ ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မကတိဒ်မွဲစွဲ ကောံမပတမ်ကို ‘လောဘ’ဂမ္ဘိုင် ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်ကို၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမ တိကေတ်ဗွဲတွေင် မစိုန်သကိုမပတမ်ကိုလောဘဂမ္ဘိုင် ပွမနွံပွက် ထွေန်စပ်ကို၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမသွက္ခောန်ပတဲ့ နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိုတ် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက် ထွေန်စပ်ကို (နွဲရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘ဟိန’ မယုတ်သပ်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင်)

ခရ်မဇ္ဈိမ ၁၀၃၃။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ်‘မဇ္ဈိမ’ မဒ်လဒေါင်အိုတ်ရော?၊ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရပ် ။ ပ ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မဒ်အာရီ ဒ်ဒ်ကတ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်

ဂေတ်ရောင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘မဇ္ဈိမ’ မဒ်လဒေါင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်ကို ဓရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင်)

ဓရ်ပဏီတ ၁၀၃၄။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘ပဏီတ’ မပြဲလောန်အိုတ်ရော? မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံလုပ်လွှတ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်ကို၊ သအောင်အာနွှ် ဖို(ဖိုလ်)ဒေက်တက်မဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သအောင် အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ် (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိပြဲပြောင်စီရောင်ကို (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘ပဏီတ’ မပြဲလောန်အိုတ်ရ။ (မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၁၅။ မိစ္ဆတ္တနိယတ

ဓရ်မိစ္ဆတ္တနိယတ ၁၀၃၅။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မုံသဘ်မဖံက်ပွန်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ နှိဓရ် ‘မိစ္ဆတ္တနိယတ’ မဗိုန်ဂ် ဗွဲအစောမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒေက်တက်စုတိအိုတ်ဂ်ရော? (မုံသဘ် မဖံက်ပွန်ဒ်တဲ ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မကိုဖိုမဗိုန်ဂ် ကြနုမစုတိတဲ ညးဗျိုင်ရော?) ကမ်မသုန်ပြကာ (ပဉ္စာနန္တရိယကမ်)ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုဖို ဟုံမွဲကိုစိုဒှာ ပွဲမသက္ကုခြာ စုတိကို၊ သအောင်အာနွှ် ဩ ‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ (အဟေတုက၊ အကိရိယ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ) လညာတ်မမှာရာ မကိုဖို မဗိုန်ဂ် ပွဲအပါယ်ကို (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ မုံသဘ်မဖံက်ပွန်ဒ်တဲ နှိဓရ် ‘မိစ္ဆတ္တနိယတ’ဂမ္ဘိုင် မကိုဖို မဗိုန်ဂ် ကြနုမစုတိအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် သတ္တမဇ မဒ်ဗွဲအစော ဒေက်တက် နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသမူဒေ သတ္တမဇ မဒ်ဗွဲအစော ပဉ္စာနန္တရိယကမ်ကို စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်)

ဓရ်သမ္ပတ္တနိယတ ၁၀၃၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မုံသဘ်ဟုံပွန်ဂတး (ဍုာ်စုတ်)အိုတ်တဲ နှိဓရ် ‘သမ္ပတ္တနိယတ’ မဗိုန်ဂ် ဗွဲအစောမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာဇကုဂ်ရော? (မုံသဘ်မဍုာ်ပြဂ်ဒ်တဲ ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မကိုဖိုမဗိုန်ဂ် ပွဲမသက္ကုခြာ ဇကုအိုတ်ဂ်ရော?) မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟုံတို့လုပ်ပွဲဘုံ ပိပြကာဂ် (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ မုံသဘ်ဟုံဖံက်ပွန်(ဍုာ်စုတ်)အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ နှိဓရ် ‘သမ္ပတ္တနိယတ’ မကိုဖိုမဗိုန်ဂ် ပွဲမသက္ကုခြာ ဇကုအိုတ်ရ။ (မဂ်စိုတ်ပန်ပြကာကို စေတသိက်မစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင်)။

ဓရ်အနိယတ ၁၀၃၇။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘အနိယတ’ မကိုဖို ဟုံဗိုန်ဂ် (နကိုအကာ အရာဓါပြကာ ပွဲမသက္ကုခြာဇကုကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာစုတိကို)အိုတ်ဂ်ရော? ပါကေ ဓရ်ဂမ္ဘိုင် (မဟိုတွံကျင်လင် ပွဲပိဒ်လိမ် ၁၀၃၆၊ ၁၀၃၆)တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ။ ‘ဝိညာ ဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ဓရ်ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဓရ် ‘အဗျာကတ’ မဟဂပ်ပိတွံလင် နဒ်ဒ်ကုသိုလ်အကုသိုလ်၊ မသေ်သေဟ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ရောင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ် လွှတ်ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ သအောင်အာနွှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအောင်အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပိပြဲပြောင်စီရောင်ကို

(နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနိယတ’ မကိုဗ် ဟံဗိုန်ဂှိ (နကိုအကာအရာဝါပြကာ ပွဲမသက္ကုခြာ ကေုကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာစုတိကို)အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်၊ အကုသိုလ် မသအာင်အာနု ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇ၊ လောကီကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကိုနိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင်)

၁၆။ မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်

ခရ်မဂ္ဂါရမ္မဏ ၁၀၃၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘မဂ္ဂါရမ္မဏ’ မှုံကိုအာရီ မတွံဂးမဂ် အိုတ်ဂှ်ရော?၊ (ခရ်မသ္မအာရီကိုမဂ်ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော)၊ ဩခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သ္မအာရီ ကိုအရိယမဂ်တဲ ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဂ္ဂါရမ္မဏ’ သ္မအာရီကိုမဂ်အိုတ်ရ။ (မနော ဒွါရဝဇ္ဇန်၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်၊ အဘိညာဏ်ဒွေ ကိုစေတသိက်မစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင်)

ခရ်မဂ္ဂဟေတုက ၁၀၃၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုံကိုဟိုတ် မဂ်ဝံ တွံဂး ရဲဝံမွဲမဂ် (မဂ္ဂင်ဒွာံပြကာ)အိုတ်ဂှ်ရော?၊ မွဲနယ် (ခ) နှိခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုံကို(ဟိုတ်) ရိုဟ်တုမ် မပါလုပ်ပွဲမဂ် (မတန်တပွဲမဂ်)အိုတ်ဂှ်ရော?၊ မွဲနယ် (ဂ) နှိခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုံကို(ဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မစိုန်သကိုကောံမဂ်အိုတ်ဂှ်ရော?။

(က) ပါကွဲ မဂ္ဂင်(ဒွာံပြကာ)ဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံအရိယ မဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကို ကောံ(မဂ္ဂင်)ဂှ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုံကိုဟိုတ် မဂ်ဝံသွး ရဲဝံမွဲမဂ် (မဂ္ဂင်ဒွာံပြကာ)အိုတ်ရ၊ (မဂ်စိုတ်ပန်ပြကာ၊ စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကို မသအာင် အာနုမဂ္ဂင်ဒွာံပြကာ)။

(ခ) ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ (အမောဟ) လညာတ်မချာံပြဒးရး ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တ ကောံအရိယမဂ် မဂ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ပါကွဲ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ (အမောဟ) လညာတ်မချာံပြဒးရးတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကို ကောံသမ္မာဒိဋ္ဌိ (အမောဟ) လညာတ် မချာံပြ ဒးရးဂှ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုံကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မပါလုပ်ပွဲမဂ် (မတန်တ ပွဲမဂ်)အိုတ်ရ၊ (မဂ်စိုတ်ပန်၊ စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကို မသအာင်အာနုအမောဟ)။

(ဂ) ‘အလောဘ’ ပွမဟံဗွဲပွဲကို ဟံဗွဲနစပ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟံဗလီုပလာ် ဟံဗွဲဒုဟ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဗိဝိင် (ပွဲသတ်မချာံစုတ်) (ပွမတိချာံပြ) ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တ ကောံအရိယမဂ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တကိုမဂ်အိုတ်ရ။ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကိုကောံဟိုတ် ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တကိုမဂ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုံကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မစိုန်သကိုကောံမဂ်အိုတ်ရ၊ (မဂ်စိုတ်ပန်ကို စေတသိက် မစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင်)။

ခရ်မဂ္ဂါဓိပတိ ၁၀၄၀။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘မဂ္ဂါဓိပတိ’ မှုကို ‘အဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက (အာရိ)မတွံး မင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မှုကိုနှော်သကိုပ်သကမင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?) သွဇှော်သကိုပ်သက (သွသဇိုင်ပရဲ)ကို မင်မပြဲ၊ မွဲနယ် အရိယမင်တဲ ဩခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် ကတိုန်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဂ္ဂါဓိပတိ’ မှုကို ‘အဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက မတွံး မင်အိုတ်ရ။ ‘အာရမ္မဏာဓိပတိ’ (မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် စိုတ်ကို စေတသိက်မစိုန်သကိုပ်မ္ဘိုင် မသွအာရိ ဗွဲအစောသွသဇိုင်ပရဲကိုမင်)။

ပါက္ခေ ‘ဝိမံသ’ ပညာ ပွမစိုတ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် မချိုက်ပေတ် ကောံအရိယမင် မကိုနှော်ပွင်မင် မှုကို ‘ဝိမံသာဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက ပွမစိုတ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မစိုန်သကို ကောံ ‘ဝိမံသ’ ပညာ ပွမစိုတ်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဂ္ဂါဓိပတိ’ မှုကို ‘အဓိပတိ’ နှော်သကိုပ်သက မတွံးမင်အိုတ်ရ။ (သဟဇာတာဓိပတိ)၊ (မင်စိုတ်ပန်၊ စေတသိက်မစိုန်သကိုပ်မ္ဘိုင် မသအာင် အာနူဝိမံသ)။

၁၇။ ဥပ္ပန္နတိက်

ခရ်ဥပ္ပန္န ၁၀၄၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပ္ပန္န’ မဒ်(ယောမဒ်) ယောမအာစိုပ်ခဏပိ မဂပ်ပဟိုကး ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ယောမအာစိုပ် ခဏပိပြကာဂ် ညးဍဲဂ်ရော?)၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ရုပ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြေင်စီရေင်၊ ‘ဝိညာဏ’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင်၊ ‘ဇာတာ’ မကတိုန်ကျင်၊ ‘ဘူတာ’ မပြာကဋ်၊ ‘သဇ္ဇာတာ’ မဒ်ဗွဲမဒးရး၊ ‘နိဗ္ဗတ္တာ’ မကတိုန်၊ ‘အဘိနိဗ္ဗတ္တာ’ မကတိုန် ဗွဲမလောန်၊ ‘ပါတုဘူတာ’ မဒ်ဗွဲမပြာကဋ်၊ ‘ဥပ္ပန္န’ မဒ်ပွဲလတူ နူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လွဟ်)၊ ‘သမုပ္ပန္န’ မကတိုန် ဗွဲမဒးရး ပွဲလတူနူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လွဟ်)၊ ‘ဥဋ္ဌိတာ’ မတန်တ ပွဲလတူ နူသွက်ကိုပ်ကွာအိုတ် (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လွဟ်)၊ ‘သမုဋ္ဌိတာ’ မတန်တ ဗွဲမဒးရး ပွဲလတူ နူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လွဟ်)၊ ‘ဥပ္ပန္န’ မဒ် ပွဲလတူ နူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လွဟ်)၊ ‘ဥပ္ပန္နသေန သင်္ဂဟိတာ’ ဂပ်ပရိုဟ်လို့ဟ် ဗွဲသွက်ဗွင် မဒ်ပွဲလတူ နူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လွဟ်)မွဲ (နှံအိုတ်ရ)၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပ္ပန္န’ ယောမဒ် ယောမအာစိုပ်ခဏ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပဟိုကး ဥပါဒ် ဌီ ဘင်အိုတ်ရ။ (ပစ္စုပ္ပန်စိုတ်၊ စေတသိက်ကို ခရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အနုပ္ပန္န ၁၀၄၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနုပ္ပန္န’ မအာစိုပ်ခဏပိ မတွံး ဥပါဒ် ဌီ ဘင်တဲလေဝ် ဟံသေင်၊ ယောမအာစိုပ်လေဝ် ဟံသေင် (နှိတဲ ယောမဒ်လေဝ်ဟံသေင်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အနာဂတ် နှိတဲ ယောမဒ် ဟံသေင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?) ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ရုပ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြေင်စီရေင်၊

‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတဝိဗ္ဗေတေ၊ ‘အဇာတာ’ မဟံကတိန္ဒိဏီ၊ ‘အဘူတာ’ မဟံပြာကဋ်ဏီ၊ ‘အသဉ္ဇာတာ’ မဟံဒိ ဗ္ဗမဒေရေဏီ၊ ‘အနိဗ္ဗတ္တာ’ မဟံကတိန္ဒိဏီ၊ ‘အနဘိနိဗ္ဗတ္တာ’ မဟံကတိန္ဒိ ဗ္ဗမလောနီဏီ၊ ‘အပါတုဘူတာ’ မဟံဒိပြာကဋ်ဏီ၊ ‘အနုပ္ပန္နာ’ မဟံဒိ ပွဲလတူ နုသွက်ကိုပ် ကွာဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟ်)၊ ‘အသမုပ္ပန္နာ’ မဟံကတိန္ဒိ ဗ္ဗမဒေရေ ပွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟ်)၊ ‘အနုဋ္ဌိတာ’ မဟံတန်တ ပွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟ်)၊ ‘အသမုဋ္ဌိတာ’ မဟံတန်တ ဗ္ဗမဒေရေ ပွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟ်)၊ ‘အနုပ္ပန္နာ’ မဟံဒိ ပွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟ်)၊ ‘အနုပ္ပန္နိသေန သင်္ဂဟိတာ’ ဂပ်ဝ်ရိဟ် လှိုဟ်ဗ္ဗသွက်ဗွပ် ဟံဒိပွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟ်)ဗ္ဗ (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ် ‘အနုပ္ပန္န’ မအာစိုပ်ဓဏပိမတံဂး ဥပါဒ် ဌီ ဘင်တဲလေဝ်ဟံသေင်, ယောမအာ စိုပ်လေဝ်ဟံသေင် (ဒ်တဲ ယောမဒ်လေဝ်ဟံသေင်အိုတ်) (မဒ်အနာဂတ်အိုတ်)ရ။ (အကုသိုလ်, ကုသိုလ်, ကြိယာစိုတ် မဒ်အနာဂတ်, စေတသိက် မစိုန်သကီကို စိတ္တဇ, ဥတုဇ, အာဟာရဇ ရုပ်ဂမ္တိုင်)။

ဓရ်ဥပါဒ် ၁၀၄၃။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ဓရ် ‘ဥပါဒ်’ ကြက်ကတိန္ဒိဗ္ဗေတေဉ္စကန် ဟိုတ်ဒ် မှုကိုဟိုတ်ကမ် မဂပ်ဝ်ကျောန်ပတဲကျင်လဝ်အိုတ်ရော?၊ (ဓရ်ကြက်ကတိန္ဒိ ဗ္ဗေတေဉ္စကန်ဂ် ညးဍုင်ရော?)၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ ဗ္ဗေတေင် မဒ်စိုပ်ပက် ဒေက်တံကိုဓရ်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမ ဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, ဟံလုပ်လှိုဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ ဟိုတ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလဝ်ကမ်တဲရ်ရ ဩရုပ်မကတိန္ဒိ (ဟိုတ်နူ ကမ်)လေဝ် ကြက်ဒိတ်ရ (ရုပ်ဂ်လေဝ်) (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ် ‘ဥပါဒ်’ ကြက်ကတိန္ဒိကျင် ဗ္ဗေတေဉ္စကန် ဟိုတ်ဒ်မှုကိုဟိုတ်ကမ် မဂပ်ဝ်ကျောန်ပတဲကျင်လဝ်အိုတ်ရ။ (ဝိပက်စိုတ် ကြက်ကတိန္ဒိ ဗ္ဗေတေဉ္စကန်၊ စေတသိက် မစိုန်သကီကို ဓရ်ကမ္မဇရုပ်ဂမ္တိုင်)။

၁၈။ အတိတတိက်

ဓရ်အတိက် ၁၀၄၄။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ဓရ် ‘အတိတ’ ဝံယျုအတိက်အိုတ်ရော? (ဓရ်ဝံယျုအတိက်ဂမ္တိုင် ညးဍုင်ရော?)၊ ဩဓရ်ဂမ္တိုင် မတံဂး ရုပ်, ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်, ‘သညာ’ ပွမစုတ်သဗ္ဗိ, ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြေင်စီရေင်, ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတဝိဗ္ဗေတေင်, မကလိ လောနီအာ (ခဏပိပြကာ)တဲ, မပျိုတ်တဲ, မစာ်စူးအာတဲ, မဉ္ဇနိဂတးတဲ, မအာစိုပ်ပွမပျိုတ်တဲ, မအာစိုပ်ပွမပျိုတ်ဗ္ဗမလောနီတဲ, ကတိန္ဒိတဲ မစာ်စူးအာတဲ, မကလိလောနီအာ(ခဏပိပြကာ)တဲ, မဂပ်ဝ်ရိဟ်လှိုဟ် နကိုသွက်မကလိလောနီအာ(ခဏပိပြကာ)တဲတအ်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ် ‘အတိတ’ ဝံယျုအတိက်အိုတ်ရ။ (ဓရ်စိုတ် စေတသိက် ရုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်အတိက်)

ခရ်အနာဂတ် ၁၀၄၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘အနာဂတ်’ ဝံယုအနာဂတ်အိုတ်
 ရ်ရော? (ခရ်ဝံယုအနာဂတ်ဂမ္တိုင် ညးခွဲဂ်ရော?)။ ဩဝရ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး ရုပ်၊ ‘ဝေဒနာ’
 ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ်
 ဗွဲတေင်၊ ‘အဇာတာ’ မဟံကတိုန်ကွင်ဏီ၊ ‘အဘူတာ’ မဟံပြာကဉ်ဏီ၊ ‘အသဉ္ဇာတာ’
 မဟံဒ် ဗွဲမဒးရးဏီ၊ ‘အနိဗ္ဗတ္တာ’ မဟံကတိုန်ဏီ၊ ‘အနဘိနိဗ္ဗတ္တာ’ မဟံကတိုန် ဗွဲမလောန်ဏီ၊
 ‘အပါတုဘူတာ’ မဟံဒ်ဗွဲမပြာကဉ်ဏီ၊ ‘အနုပ္ပန္နာ’ မဟံဒ်ဗွဲလတူနုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ (ပွဲကာလ
 ပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘အသမုပ္ပန္နာ’ မဟံကတိုန် ဗွဲမဒးရး ဗွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ
 (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘အနုဋ္ဌိတာ’ မဟံတန်တံ ဗွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာဏီ
 (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘အသမုဋ္ဌိတာ’ မဟံတန်တံ ဗွဲမဒးရး ဗွဲလတူ နုသွက်
 ကိုပ်ကွာဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘အနာဂတာ’ မဟံအာစိုပ်ဏီ (သဘဇကု
 ကိုန်၊ ခဏပိမတွံဂး ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ဘင်ကိုန်)၊ ‘အနာဂတံသေန သင်္ဂဟိတာ’ မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ်
 ဗွဲသွက်ဗွပ် မဟံအာစိုပ်ဏီ (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနာဂတ်’ ဝံယုအနာဂတ်အိုတ်ရ။
 (ခရ်စိုတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်အနာဂတ်)။

ခရ်ပစ္စုပ္ပန် ၁၀၄၆။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘ပစ္စုပ္ပန်’ ဝံယုပစ္စုပ္ပန်အိုတ်ရ်ရော? (ခရ်ဝံ
 ယုပစ္စုပ္ပန်ဂမ္တိုင် ညးခွဲဂ်ရော?)။ ဩဝရ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး ရုပ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာ’
 ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်၊ ‘ဇာတာ’ မကတို
 န်ကွင်၊ ‘ဘူတာ’ မပြာကဉ်၊ ‘သဉ္ဇာတာ’ မကတိုန်ကွင် ဗွဲမဒးရး၊ ‘နိဗ္ဗတ္တာ’ မကတိုန်၊ ‘အဘိ
 နိဗ္ဗတ္တာ’ မဒ်တံ ဗွဲမလောန်၊ ‘ပါတုဘူတာ’ မဒ်တံ ဗွဲမပြာကဉ်၊ ‘ဥပ္ပန္နာ’ မဒ်ဗွဲလတူ နုသွက်
 ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘သမုပ္ပန္နာ’ မကတိုန် ဗွဲမဒးရး ဗွဲလတူနုသွက်
 ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘ဥဋ္ဌိတာ’ မတန်တံ ဗွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာ
 (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘သမုဋ္ဌိတာ’ မတန်တံ ဗွဲမဒးရး ဗွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာ
 (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘ဥပ္ပန္နာ’ မဒ် ဗွဲလတူ နုသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်
 ဃောမဒ်လွဟ်)၊ ‘ဥပ္ပန္နံသေန သင်္ဂဟိတာ’ မဂပ်ဝ်ရိုဟ်လို့ဟ် ဗွဲသွက်ဗွပ် မဒ်ဗွဲသွက်ကိုပ်ကွာ
 (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လွဟ်)မ္တဲ (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပစ္စုပ္ပန်’ ဝံယုပစ္စုပ္ပန်
 အိုတ်ရ။ (စိုတ်၊ စေတသိက်ကို ခရ်ရုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပစ္စုပ္ပန်)

၁၉။ အတိတာရမ္မဏတိက်

ခရ်အတိတာရမ္မဏ ၁၀၄၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘အတိတာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွဲ
 ခရ်အတိက်အိုတ်ရ်ရော? (ခရ် ‘အတိတာရမ္မဏ’ မသွအာရီကိုအတိက်ဂမ္တိုင် ညးခွဲဂ်ရော?)။
 ဩဝရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္တိုင် (အာစိုပ် သဘဇကုကိုန်၊ ခဏပိပြကာမတွံဂး ဥပါဒ် ဋီ ဘင်ကို
 န်တဲ) သွအာရီကို ခရ်အတိက်ဂမ္တိုင် မကလိလောန်တဲ ကတိုန်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်

‘အတိတာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရုံ၌ ခရ်အတိက်အိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသွအာရုံ ကိုခရ်အတိက်)

ခရ်အနာဂတာရမ္မဏ ၁၀၄၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနာဂတာရမ္မဏ’ မှုကို အာရုံ၌ ခရ်အနာဂတ်အိုတ်ဂရော?၊ (ခရ်‘အနာဂတာရမ္မဏ’ မသွအာရုံကိုအနာဂတ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ညး၌ဂရော?၊ ဩခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သွအာရုံကိုခရ်အနာဂတ်ဂမ္ဘိုင် ဟဂံကျင်စိုပ်ဏီ (သဘဏှကိုနှိ၊ ခဏပိဉ်ကာ မဂပ်ပဟိုဂး ဥပါဒ် ဌီ ဘင်ကိုနှိ)တဲ ကတိနှိအိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနာဂတာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရုံ ခရ်အနာဂတ်အိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသွ အာရုံခရ်အနာဂတ် အနေကန်)

ခရ်ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ၁၀၄၉။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရုံ၌ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်အိုတ်ဂရော?၊ (ခရ်‘ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ’ဂမ္ဘိုင် မသွအာရုံကိုပစ္စုပ္ပန်ဂှ် ညး၌ဂရော?၊) ဩခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသွအာရုံကို ခရ်ပစ္စုပ္ပန်ဂမ္ဘိုင် သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်ဂှ်တဲ မကတိနှိ နှိင်တဲ ကတိနှိအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရုံ၌ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်အိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မှုအာရုံ၌ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်)

၂၀။ အဇ္ဈတ္တတိက်

ခရ်အဇ္ဈတ္တ ၁၀၅၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အဇ္ဈတ္တ’ မှ် ပွဲအပွဲသန္တာန်အိုတ်ဂရော? (ခရ်မဒ်ပွဲအပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ဂှ် ညး၌ဂရော?၊) ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် စောဲကို‘အတ္တ’ ကာယဏှ ဒဒက် တကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်တဲ နှိအိုတ်ရ၊ စောဲကိုအတ္တတုဟ်တုဟ်တဲ နှိအိုတ်ရ၊ နှိပွဲသန္တာန်ဏှ အိုတ်ရ၊ နှိဂြပ်ပူဂိုလ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ရ၊ ဗာန်စပ် (ပွဲသန္တာန်ဏှတဲ) ဂပ်ပိုင်ကေတ်အိုတ်ရ၊ ရုပ်(မှ်သဘ်မဖ်သံဝံ), ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်, ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ, ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် စီရင်, ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ်ပွဲတောင်ဂှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အဇ္ဈတ္တ’ မဒ်ပွဲအပွဲ သန္တာန်အိုတ်ရ။ (စိုတ် စေတသိက် ခရ်ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဒ် ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်)

ခရ်ဗဟိဒ္ဓ ၁၀၅၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဗဟိဒ္ဓ’ မဒ် ပွဲမူးသန္တာန်အိုတ်ဂရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ပွဲဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဂှ် ညး၌ဂရော?၊) ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် စောဲကို‘အတ္တ’ ကာယဏှ ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်တုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တကိုသတ်တုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်တဲ နှိအိုတ်ရ၊ စောဲကိုအတ္တတုဟ်တုဟ်တဲ နှိအိုတ်ရ၊ နှိပွဲသန္တာန်(ပူဂိုလ်တုဟ်ခြာ)အိုတ်ရ၊ နှိဂြပ်ပူဂိုလ်တုဟ် တုဟ်အိုတ်ရ၊ ဗာန်စပ်(ပွဲသန္တာန်ပူဂိုလ်တုဟ်သအာင်တဲ) ဂပ်ပစောဲလာ်ပိုင်ကေတ်အိုတ်ရ၊ ရုပ်(မှ်သဘ်မဖ်သံဝံ), ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်, ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ, ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင် စီရင်, ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ်ပွဲတောင်ဂှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဗဟိဒ္ဓ’ မဒ်ပွဲမူးသန္တာန် အိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ပွဲဗဟိဒ္ဓသန္တာန်)

ခရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ ၁၀၅၂။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ’ မဒ်ပွဲအပွဲမူးသန္တာန် အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ် မဒ်ပွဲအဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊) ခရ် ‘အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ’ အပွဲမူးဝါဩကာဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ’ မဒ်အပွဲမူးသန္တာန်အိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ် စေတသိက် ရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဒ် ပွဲအဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်)။

၂၁။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်

ခရ်အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ၁၀၅၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ’ မှုက်အာရီဍဲ ခရ် ‘အဇ္ဈတ္တ’ အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်မသ္မအာရီကို ခရ်အဇ္ဈတ္တဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊) ဩခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သ္မအာရီကို ခရ်မဒ်ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ဂမ္ဘိုင်တဲ ကတိန်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ’ မှုက်အာရီဍဲ ခရ်အဇ္ဈတ္တအိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသ္မ အာရီကိုခရ်အဇ္ဈတ္တ)။

ခရ်ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ၁၀၅၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ’ မှုက်အာရီဍဲ ခရ်ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်မသ္မအာရီကို ခရ်ဗဟိဒ္ဓဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊) ဩခရ် စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသ္မအာရီကိုခရ်မဒ်ပွဲဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဂမ္ဘိုင်တဲ ကတိန်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ’ မှုက်အာရီဍဲ ခရ်ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသ္မ အာရီကို ခရ်ဗဟိဒ္ဓ)။

ခရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ၁၀၅၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ’ မှုက်အာရီဍဲ ခရ်အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓအိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်မသ္မအာရီကို ခရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဝါဩကာ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊) ဩခရ်စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် သ္မအာရီကိုခရ် မဒ်ပွဲအဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်ဂမ္ဘိုင်တဲ ကတိန်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ’ မှုက်အာရီဍဲ ခရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓအိုတ်ရ။ (ခရ်စိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မသ္မအာရီကို ခရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ)။

၂၂။ သနိဒဿနတိက်

ခရ်သနိဒဿန သပ္ပဋိဃ ၁၀၅၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သနိဒဿန သပ္ပဋိဃ’ နှိမ္မဟာန်ကျောံပွမညာတ် နှိမ္မဟာန်ကျောံ ပွမဒ္ဓိလျာတ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်ညာတ်တဲ မလေဝ်ဒ္ဓိလျာတ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊) ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတိညာတ် ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ ကတိန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သနိဒဿန သပ္ပဋိဃ’ နှိမ္မဟာန်ကျောံပွမညာတ်, မ္မဟာန် ကျောံပွမဒ္ဓိလျာတ်အိုတ်ရ။ (ရူပါရီ)

ခရ်အနိဒဿန သပ္ပဋိဃ ၁၀၅၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနိဒဿန သပ္ပဋိဃ’ ဟံမ္မဲကိုပွမညာတ် နှိမ္မဟာန်ကျောံပွမဒ္ဓိလျာတ်ဟေင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဟဂပ်ဝ်ညာတ်တဲ

မလေင်ဒီလျှော်ကံ ညးဍဲဂ်ရော့?)၊ ‘စက္ကာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီမိင် (စက္ကာယတန)ကတိန်၊ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောင် နှိအရာစိုတ်မတီမိင် (သောတာယတန)ကတိန်၊ ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုတ် နှိအရာစိုတ်မတီသု။ (ဃာနာယတန)ကတိန်၊ ‘ဇိဝိယတန’ လျှင်လတ် နှိအရာစိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝိယတန)ကတိန်၊ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇော နှိအရာစိုတ်မတီလက်စုက် (ကာယာယတန)ကတိန်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမုာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီမိင် (သောတာယတန)ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သု။ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီသု။ (ဃာနာယတန)ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီကွာန် (ဇိဝိယတန)ကတိန်၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလက်စုက် (ကာယာယတန)ကတိန်၊ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ပွဲ နှိခရ် ‘အနိဒဿန သပ္ပဋိယ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ် နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ပွမဒီလျှော်ဟောင်အိုတ်ရ။ (ပသာဒရုပ် မသုန်၊ သဒ္ဓါရီ၊ ဂန္ဓာရီ၊ ရသာရီ၊ ဖောဠဗ္ဗာရီ)

ခရ်အနိဒဿန အပ္ပဋိယ ၁၀၅၈။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘အနိဒဿန အပ္ပဋိယ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ်, ဟံမ္မဲကိပ္ပမဒီလျှော်အိုတ်ကံရော့?၊ (ခရ်ဂမ္တိုင် ညာတ်လေင် ဟဂပ်ဝံညာတ်, ဒီလျှော်လေင် ဟံလေင်ဒီလျှော်ကံ ညးဍဲဂ်ရော့?) ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်ကံ၊ ဩရုပ် မလုပ်လို့ဟ် ပွဲ ‘ဓမ္မာယတန’ သဘ်နှိဟိုတ် စိုတ်မတီ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ်, ဟံမ္မဲကိပ္ပမဒီလျှော် (ညာတ်လေင်ဟဂပ်ဝံညာတ်, ဒီလျှော်လေင် ဟံလေင်ဒီလျှော်)ကံ၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံဂးကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်ကံ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ပွဲ နှိခရ် ‘အနိဒဿန အပ္ပဋိယ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ်, ဟံမ္မဲကိပ္ပမဒီလျှော်အိုတ်ရ။

‘တိကနိက္ခေပ’ ပါပရအ်လင် ဗွဲအစောံပိဂကောံ (ပိဗွပ်)တဲ မဂပ်ဝံထွေးကံ တဲဆဝံရ။
တိကံ တဲဆဝံကွာရ။

‘ဒုကနိက္ခေပ’ ပွပါပရအ်လင် ဗွဲအစောံ ဓါဂကောံ (ဓါဗွပ်)

၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက

၁။ ဟေတုဒုက်

ခရ်မဝံယုဟိုတ် ၁၀၅၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဝံယုဟိုတ်သဇိုင်ရိဟ်တုမ် (ဟိုတ်)အိုတ်ကံရော့?၊ ဟိုတ်သဇိုင်ရိဟ်တုမ်ကုသိုလ် (ကုသိုလ်ဟိုတ်)ပိပြကာ၊ ဟိုတ်သဇိုင်ရိဟ်တုမ် အကုသိုလ် (အကုသိုလ်ဟိုတ်)ပိပြကာ၊ ဟိုတ်သဇိုင်ရိဟ်တုမ် ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ်, အကုသိုလ် (အဗျာကတဟိုတ်)ပိပြကာ၊ ဟိုတ်သဇိုင်ရိဟ်တုမ် တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ

မဒ္ဒိ(ကာမာဝစရဟိုတ်)ဒစိတ်ပြကာ၊ ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွမ် တို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ္ဒိ (ရူပါဝစရဟိုတ်)တြပြကာ၊ ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွမ် တို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ္ဒိ (အရူပါဝစရဟိုတ်)တြပြကာ၊ ဟိုတ်သဇိုင် ဟုံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာ (အပရိယာပန္နဟိုတ်) တြပြကာ ဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။

ကုသိုလ်ဟိုတ် ပိပြကာ ၁၀၆၀။ မှောင်ကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ‘ကုသလဟေတု’ ဟိုတ်ရိုဟ်တွမ်ကုသိုလ် (ကုသိုလ်ဟိုတ်)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဒေအိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် ဟုံထွေန်စပ်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလတ် ဟုံမှာဒုဟ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မဉ်ပြ) (ပွမတီဉ်ပြ) (နွံရ)။

အလောဘ ၁၀၆၁။ မှောင်ကို(ကုသိုလ်ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘အလောဘ’ သဘ် ပွမဟုံမွဲပိုက် ဟုံထွေန်စပ်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော?၊ ဩသဘ်ပွမဟုံမွဲပိုက်၊ အကဲအရာ ဗိုဟုံ မွဲပိုက်၊ ဒဒ်ညးဟုံလေပ်မွဲပိုက်၊ ပွမဟုံစောလံ၊ အကဲအရာဗိုဟုံစောလံ၊ ဒဒ်ညးဟုံလေပ် စောလံ၊ ပွမဟုံထွေန်စပ်၊ ‘အလောဘ ကုသလမူလ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် မဒ္ဒိရိုဟ်တွမ် ဒဒက်တကို ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ သဘ်ဝွံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝွံမွဲး ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် ဟုံထွေန်စပ်ရ။ (ပိဒ်လိခ်- ၃၂, ၁၀၄, ၃၁၂)

အဒေါသ ၁၀၆၂။ မှောင်ကို(ကုသိုလ်ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံ ပလိုပလတ် ဟုံမှာဒုဟ်မွဲးဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော?၊ ဩ‘အဒေါသ’ သဘ်ဟုံပလိုပလတ် ဟုံမှာဒုဟ်၊ ‘အဒုဿနာ’ အကဲအရာ ဟုံပလိုပလတ် ဟုံမှာဒုဟ်၊ ‘အဒုဿိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးဟုံလေပ်ပလို ပလတ်ဟုံမှာဒုဟ်၊ ‘မေတ္တိ’ သဘ်ပွမသျှိုက်ဆာန်၊ ‘မေတ္တာယတနာ’ အကဲအရာဗိုသျှိုက်ဆာန်၊ ‘မေတ္တာယိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးမလေပ်သျှိုက်ဆာန်၊ ‘အနုဒ္ဓယာ’ သဘ်ပွမမင်မွဲ၊ ‘အနုဒ္ဓယနာ’ အကဲအရာဗိုမင်မွဲ၊ ‘အနုဒ္ဓယိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးမလေပ်မင်မွဲ၊ ‘ဟိတေသိတာ’ သဘ်ပွမကွဲ သေဝ်ဒတဲမြဲမောပ်၊ ‘အနုကမ္မါ’ ပွမဆာန်ဉ္စုလေင်း၊ ‘အဗျာပါဒ’ စိုတ်ဟုံပလိုပလတ်၊ ‘အဗျာ ပဇ္ဇ’ စိုတ်ဟုံမွဲပိုက်ကို ပလိုပလတ်၊ ‘အဒေါသကုသလမူလ’ ပွမဟုံပလိုပလတ် ဟုံမှာဒုဟ် မဒ္ဒိ ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ သဘ်ဝွံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝွံမွဲး ‘အဒေါသ’ ပွမ ဟုံပလိုပလတ် ဟုံမှာဒုဟ်ရ။ (ပိဒ်လိခ်- ၃၃, ၁၀၅, ၃၁၃)

အမောဟ ၁၀၆၃။ မှောင်ကို(ကုသိုလ်ဟိုတ် ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘အမောဟ’ ပွမ ဟုံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မဉ်စုတ်) (ပွမတီဉ်ပြ)ဂ် မုသဘ်မွဲဒ်ဂ်ရော?၊ ‘ဒုက္ခဉာဏ်’ ပွမတီကေတ် ပွဲဒဒ်ခိ၊ ‘ဒုက္ခသမုဒယဉာဏ်’ ပွမတီကေတ် ပွဲဟိုတ်ဒဒ်ခိကတိုဒ်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓဉာဏ်’ ပွမ တီကေတ် ပွဲ(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒ်ခိမပွိုတ်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါဉာဏ်’ ပွမတီကေတ် ပွဲဒေတ် နှိဟိုတ်အာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒ်ခိမပွိုတ်၊ ‘ပုဗ္ဗန္တဉာဏ်’ ပွမတီကေတ် (ပွဲမပတမ်ကို ခန္ဓဂမ္ဘိုင် မဒ်တဲ) ပွဲသွက်ကိုက်ကွာ၊ ‘အပရန္တဉာဏ်’ ပွမတီကေတ် ပွဲသွက်ကြဲ (ပွဲမပတမ်ကို ခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်ဒ်)၊ ‘ပုဗ္ဗန္တပရန္တဉာဏ်’ ပွမတီကေတ် ပွဲသွက်ကွာ သွက်ကြဲ (မပတမ်ကိုခန္ဓ

ဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ ကြက်ဒ်)၊ ‘ကုဒပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဉာဏ်’ ပွမတိကောတ်ပွဲခရ်ဟိုတ်(မပတမ် ကိုဇရာမရဏ) ကောံခရ်ဖိုဂမ္ဘိုင် (သွဟိုတ်ကို ခရ်ဟိုတ်ဂုံ မပတမ်ကိုဇာတ်တဲ မကတိုဒ်)ဂုံ (နွံရ)။

ဩပွမတိကောတ် ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မှုံသတ်မဏိသတ်ဝံ၊ သတ်ပွမတိ ကောတ်ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သတ်ပွမစူစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သတ်ပွမစူစုတ် ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သတ်ပွမစူစုတ်ခရ်(သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ သတ်ပွမစူစုတ်သမ္ဘိဗ္ဗမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတဲသတ်ပွမစူစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတဲ သတ်ပွမစူစုတ်သမ္ဘိ (ပွမ ပိုင်ခြာ)၊ ဒဒ်ညးမှုံကိုလညာတ်ညာဏ်၊ ဒဒ်ညးမစီကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒဒ်ညးမချီန်ဇောတ်၊ ဒဒ်ညး မလေပ်ပါ်(ညးမလေပ်စီပျး)၊ သတ်ပွမချပ်(မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သတ်ပွမကောင်ကောပ်၊ သတ် မတုပ်သွဟိုတ်ကို တိသုန္ဓရီ၊ (ဝါ) သတ်မလေပ်မိပ်လဟိုင် ပွဲအရထမဉာ်ပြ၊ သတ်မလေပ်ပျဲပျံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ထပက်ခွင်တဲ သတ်မလေပ်ကိုလောပ်ဏာ ပွဲပွမတိ၊ သတ်မလေပ်မှ်သေ့ဝ် ပွဲတောင်၊ သတ်မလေပ်တိကောတ်ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)ပွဲမဒးရး၊ သတ်မတုပ်သွဟိုတ်ကို လေံကလး (နမလေပ်ထပက်စတ် စိုတ်မဂြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရ်ဗေတ်ဗေတ် တွဟ်နဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရ်မဉာ်စုတ်)၊ ‘ပညိန္ဒြ’ ပွမတိကောတ်ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီမတွံဂး ပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိကောတ်ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဟံချီဇောပ်၊ ‘လွဟ်လနက် ပညာ’ ပွမတိကောတ် ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကောံကိလေသ ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ပြာသာဒ်ပညာ’ ပွမတိကောတ်ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (မလေပ်ကိုသျှင်တိုန်အာ ပူဂိုလ်ဒ်အရာဇကုကတိုဒ်)၊ ‘လျးပညာ’ ပွမတိကောတ် ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (ပလို ပလာ်ကောံတိုက်ဒမ္မအဝိဇ္ဇာတဲ မလေပ်ကိုလျးတွး)၊ ‘အရံင်ပညာ’ ပွမတိကောတ်ပွဲတောင်ပကာရ (မလေပ်ဖြိုင်ကောင်ဂိုတွး)၊ ‘ပွာင်သျှပညာ’ ပွမတိကောတ်ပွဲတောင် (မလေပ်စီပျး)၊ ‘ရတ်ပညာ’ ပွမတိကောတ် ပွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (ဖြိုင်ကိုကတိုဒ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံမာန်တဲ မလေပ် ကတိုဗဒ်ကိုပွမသျှိုက်မှိုက်)၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သတ်ပွမစူစုတ်ခရ်(သစ္စပန်) ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကောတ် ပွဲမဒးရး (ဉာ်စုတ်)ပွဲ (နွံရ)။ သတ်ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် ပွဲသတ်မဉာ်စုတ် (ပွမတိဉာ်ပြ)ရ။ (ပိဒ်လိဒ် ၃၄, ၁၀၆, ၃၁၄)။

ခရ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် ကုသိုလ် (ကုသိုလ်ဟိုတ်) ဂမ္ဘိုင်ရ။

အကုသိုလ်ဟိုတ် ပိပြကာ ၁၀၆၄။ မ္ဗောဏ်ကို(ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် အကုသိုလ် (အကုသိုလ်ဟိုတ်)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဇေံဂ်ရော?၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ပွမပလိုပလာ် မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်မဉာ်) (ပွမဟံဝိဉာ်ပြ)ဂ် (နွံရ)။

လောဘ ၁၀၆၅။ မ္ဗောဏ်ကို(အကုသိုလ်ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘လောဘ’ ပွမ နွံပိုက်ထွေန်စပ်မွဲ မုသတ်မွဲဒ်ဂ်ရော?၊ ဩ‘ရာဂ’ သတ်ပွမစောဲလံ၊ ‘သာရာဂ’ ပွမစောဲလံ

ဗွဲမသကာတ်၊ ‘အနုနယ’ သတ်ပွမရင်တွင်ထပ်ကိုထပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲအာရီ)၊ ‘အနုရောဓ’ သတ် ပွမဟုံဇော်စး (ပွမကိုနွံပွက်)၊ ‘နန္ဒီ’ သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘နန္ဒီရာဂ’ သတ်ပွမသျှိုက် မျိုက်စောလံ၊ ‘စိတ္တဿ သာရာဂ’ သတ်ပွမစောလံ၊ ဗွဲမသကာတ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘က္ခန္ဓာ’ သတ်ပွမနွံပွက်ကို(အာရီ)၊ ‘မုတ္တာ’ သတ်ပွမဝိဝိင် (နဒဒ်နွံပွက်မဇော်)၊ ‘အဇ္ဈောသာန’ ငိုတ်တဲ သတ်ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (နွံပွက်ထွေန်စပ်စိုပ်ဒတဲ ဟုံမွဲကိုသေ့သေ့ဟ်) ‘ဂေဓ’ သတ်ပွမ ထွေန်စပ်၊ ‘ပလိဂေဓ’ သတ်ပွမထွေန်စပ်ဗွဲပွဲပွဲ (အလုမ်အိုတ်သို)၊ ‘သင်္ဂ’ သတ်ပွမဗာန်ခြပ် စောစပ်၊ ‘ပင်္က’ သတ်ပွမတုပ်သုတ်ကို လမက်သရီ (ပွမကိုတိုဗျိုက်)၊ ‘ဗြဇာ’ သတ်ပွမတံင်ဂြ (ပွမတံင်ဂြ တုတ်နကတိုဒ် ပွဲဘဝဂ်ဂ်)၊ ‘မာယာ’ သတ်ပွမဗဂေတ်မတ်၊ ‘ဇာနိကာ’ သတ် ပွမကိုကတိုဒ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲဒဒ်ဒက်ဝဋ်)၊ ‘သဉ္ဇနနီ’ သတ်မလေပ်ကတိုဗဒ် မစိုန်သကိုကျောံ ဒဒ်ဒ်၊ ‘သိဗ္ဗနီ’ သတ်ပွမဇင်ဖျပ်(သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲဒဒ်ဒ်ဝဋ် ပွဲအစောံစုတ်ပဋိသန္တိ)၊ ‘ဇာလိနီ’ သတ် မျိုက်ဇာနိက်အာရီ၊ ‘သာရိတာ’ သတ်ပွမချွက်ချွက် (နမထွေန်စပ်)၊ မွဲနယ်- သတ်မတုပ် သုတ်ကျောံကြိုင် မျိုက်ဇောပ်သုတ်မပြဟ် နဒဒ် မလေပ်ရင်တွင်ဏာ ဒဒ်ဒ်ဝဋ်၊ ‘ဝိသတ္တိကာ’ သတ်မတုပ်သုတ်ကျောံဂျို၊ ‘သုတ္တ’ သတ်မတုပ်သုတ်ကျောံဇုက် (နဒဒ်မဗန်ဒက် ညံင်ဝံအာစိုပ် လလေင်ဖို)၊ ‘ဝိသဋ္ဌာ’ သတ်မလေပ်ဗျာပ်တြး ထွေန်စပ် (ပွဲမပတမ်ကို ရူပါရီဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အာယူ ဟိနီ’ သတ်မလေပ်ကိုပတိတ်ဇြဟတ် (တုတ်နကလိဝံ အာရီဂ်ဂ်)၊ ‘ဒုတိယာ’ သတ်မဒ် သကအ်ပွဲင် (ဇေယျသျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မျိုက် ပွဲဘဝသံသာ ဇာပ်ဇာပ်မကတိုဒ်)၊ ‘ပဏိမိ’ သတ် ပွမရာဒ္ဒါမိက်၊ ‘ဘဝနေတ္ထိ’ သတ်ဟိုတ်မတံင်ဂြ (သတ်ဂမ္ဘိုင်)ဘဝ (ဇုက်ဘဝ)၊ ‘ဝန’ သတ် မလေပ်ပြာပ်အာစိုပ် (အာရီဂ်ဂ်)၊ မွဲနယ်-သတ်မတုပ်သုတ်ကျောံဂြိုင် (နဒဒ်မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ဒဒ်ဒ်လလေင်ဖို)၊ ‘ဝနထ’ သတ်မလေပ်ပြာပ်အာစိုပ်(အာရီဂ်ဂ်)ဗွဲမသကာတ်၊ မွဲနယ်-သတ် မတုပ်သုတ်ကျောံဂြိုင် (နဒဒ်မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ဒဒ်ဒ်လလေင်ဖိုလောန်)၊ ‘သန္တဝ’ သတ်ပွမ ပံင်ဖက်(သေ့သွံ သျှိုက်ဆာန်နရ်)၊ ‘သိနေဟ’ သတ်ပွမသေ့သွံသျှိုက်ဆာန်၊ ‘အပေက္ခ’ သတ်ပွမသေ့သွံမဲစောဗာန်၊ ‘ပဋိဗန္ဓ’ သတ်မလေပ်ဗန်ဒက်၊ ‘အာသာ’ သတ်ပွမရာဒ္ဒါမိက် အာရီ၊ ‘အာသိသနာ’ အကောံအရာ ဗိုရာဒ္ဒါမိက်၊ ‘အာသိတတ္ထ’ ဒဒ်စိုတ် မလေပ်ရာဒ္ဒါမိက်၊ ‘ရူပါသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲသတ် (ရူပါရီ)၊ ‘သဒ္ဒါသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲရမ္ပာင် (သဒ္ဒါရီ)၊ ‘ဂန္ဓသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲသုဉ္စ (ဂန္ဓာရီ)၊ ‘ရသာသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲရံသာ (ရသာရီ)၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲတုတ်ဒွံ (ဖောဠဗ္ဗာရီ)၊ ‘လာဘာသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲအရာဝတ္ထု မဂပ်ပ် ကလိဝံ(လာဘ်)၊ ‘ခနာသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲဂြိုင်ရတ်၊ ‘ပုတ္တသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက်ပွဲကောန်ဇာတ်၊ ‘ဇီဝိတာသာ’ ပွမရာဒ္ဒါမိက် ပွဲလမျို။

‘ဇျေ’ သတ်မလေပ်ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ်၊ မွဲနယ်- သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွး ရံဝံမွဲ (ဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ ‘ပဇျေ’ သတ်မလေပ်ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်) ထွေန်စပ် တွေင်တွေင်တုတ်တုတ်၊ မွဲနယ်-သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွးထပ်ကိုထပ် (ရံဝံမွဲ ဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ ‘အဘိဇျေ’ သတ်မလေပ် ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ် ဗွဲမလောန်၊ မွဲနယ်- သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွး ဗွဲမလောန် (ရံဝံမွဲ

ဂြင်အဲ ဂြင်အဲ)၊ ‘ပေါ’ သတ်ပွမကိုထွေန်စပ်၊ ‘ဇေယျာ’ အကဲအရာ ဗိုကိုထွေန်စပ်၊ ‘ပွေတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်ကိုထွေန်စပ်။

‘လောလုပ္ပ’ သတ်မပွင်စးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ) (သတ်ပွမထွေန်စပ်လောန်)၊ ‘လောလုပ္ပိယနာ’ အကဲအရာ ဗိုပွင်စးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ ‘လောလုပ္ပိယနာ’ အကဲအရာ ဗိုပွင်စးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ ‘လောလုပ္ပိယိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်ပွင်စး တံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ ‘ပုစ္ဆိကတာ’ သတ်ပွမချီတေပ် (ပွဲလာဘ်သကာ) ညံင်ကျီ ပချီဗတ၊ ‘သာဓကမျတာ’ ဒဒ်ညးမနွံပိုက်ကိုအာရီ မခိုဟ်ပြ၊ ‘အဓမ္မရာဂ’ သတ်ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရာဟံဗဗွဲ (မပတမ်ကိုယာဲ, ကူစီ, တြံက်တြံ, ဗြံကိုဗြံ)၊ ‘ဝိသမလောဘ’ သတ်ပွမနွံပိုက် မဇော် ဟံဗွဲကိုဗွတ်ဗွတ်အပိုင်အခြာ၊ ‘နိကန္တိ’ သတ်ပွမသိုက်မျိုက်အာရီ ‘နိကာမနာ’ အကဲ အရာ ဗိုသိုက်မျိုက်၊ ‘ပတ္တနာ’ သတ်ပွမရာဒွာမိက်စိုတ်၊ ‘ဝိဟနာ’ သတ်ပွမသိုက်ဆာန်၊ ‘သမ္ပတ္တနာ’ သတ်ပွမရာဒွာမိက် စိုတ်ဗွဲမဒးရး။

‘ကာမတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမိုင်၊ ‘ဘဝတဏှာ’ ပွမ ထွေန်စပ် ပွဲ(ရူပ,အရူပ) ဘဝဂမိုင်၊ ‘ဝိဘဝတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲပွမစာ်စးအာ နူဘဝမဟိုက် (ရဲပွဲမး ဥစ္ဆေဒ)၊ ‘ရူပတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပဘုံ၊ ‘အရူပတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရူပဘုံ၊ ‘နိရောဓတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝမဟိုတ်၊ ‘ရူပတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ် (ရူပါရီ)၊ ‘သဒ္ဓတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရမျာင် (သဒ္ဓါရီ)၊ ‘ဂန္ဓတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသု (ဂန္ဓာရီ)၊ ‘ရသတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရသာ (ရသာရီ)၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲတုတ်ဒွံ (ဖောဠဗ္ဗာရီ)၊ ‘ဓမ္မတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ်ဓရ် (ဓမ္မာရီ)။

‘ဩဃ’ သတ်ပွမကိုတိုဗိုက် (ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ယောဂ’ သတ်ပွမကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒ်ခိုင်၊ ‘ဂန္တ’ သတ်ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ဥပါဒါန’ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသကာတ် မြဟ်(စောဲလာ်)၊ ‘အာဝရဏ’ သတ်မလေပ်ကွာတ်လဒ် (ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်)၊ ‘နီဝရဏ’ သတ် မလေပ်ကွာတ်လဒ်ကွဲ (ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်)၊ ‘ဆာဒန’ သတ်ပွမဂြောင်ဗွန် (ခရ်ဍု)၊ ‘ဗန္ဓန’ သတ်မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမိုင် ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ဥပက္ကိလေသ’ ပြာပ်အာစိုတ်တဲ သတ် မလေပ်ကိုကိုဒုက်၊ ‘အနုသယ’ သတ်မလေပ်သတ်ကံသတင် ဗွဲလေင်၊ မွဲနယ်- ကလိပုံ ဟိုတ်မဗဗွဲ (ဟိုတ်ညီသာမး) သတ်မလေပ်ဒ်၊ ‘ပရိယုဋ္ဌာန’ သီဓတ်ဂိုင်ကေတ်စိုတ်အိုတ်သို (ဗွဲပွဲပွဲ) သတ်မလေပ်ကျိုက်ကျို ရာန်သကိုတ်၊ ‘လတာ’ သတ်မတုပ်သုဟ်ကိုဇုက်လွာ၊ (မလေပ်ပွေမ်ဇန်)၊ ‘ဝေဝိစ္ဆ’ သတ်မလေပ်နွံပိုက်ကို အရာဝတ္ထုတုဟ်တုဟ်ဂမိုင်၊ ‘ဒုက္ခမူလ’ သဇိုင်ရိုဟ်ကွက်ဒဒ်ခိုင်၊ ‘ဒုက္ခနိဒါန’ ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ဒဒ်ခိုင်၊ ‘ဒုက္ခပ္ပဘဝ’ ဒ်အရာဒဒ်ခိုင် ဒ်ကွာအိုတ်၊ ‘မာရပါသ’ ပးဒုက်သိုင်မာရ်၊ ‘မာရဗဠိသ’ ချောန်ဍုန်ကသိုင်မာရ်၊ ‘မာရဝိသယ’ အရာဒတန်မာရ် (တိုရ်မာရ်)၊ ‘တဏှာနဒီ’ စီတဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေပ်ဇောပ်)၊ ‘တဏှာ ဇာလ’ ဇာနိက်တဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေပ်ကိုင်ဂြောင်)၊ ‘တဏှာဂဒ္ဓလ’ ဇုက်ဒက်တဏှာ

ပွမထွေန်စပ် (မလေပ်ဗန်ဒက်ဗွေဗိုန်)၊ ‘တဏှာသမုဒ္ဒ’ မှာသို့ဒိတဏှာပွမထွေန်စပ်ခြင်ကိုပေင်၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမန္တိုက်ထွေန်စပ် (ဂြပ်ညးတုဟ်သအာင်)၊ ‘လောဘ အကုသလမူလ’ ပွမန္တိုက် မဒ်သဇိုင် ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ သဘမဟိုသုးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသုးစ ရဲဝံမွဲ ‘လောဘ’ ပွမန္တိုက်ထွေန်စပ်ရ။

ဒေါသ ၁၀၆၆။ ပှောင်ကို(အကုသိုလ်ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘ဒေါသ’ ပွမပလို ပလံာ်မှာဒုသ်မွဲဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲ “သွကျင်လလောင်ဖိုအဲတဲ” နီရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲ “ဃောမသွမံင် လလောင်ဖိုအဲတဲ” နီရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲ “ကြက်သွတ် လလောင်ဖိုအဲတဲ” နီရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲ သွကျင် “လလောင်ဖို ဒဒက်တကိုညးမသျှိုက်ဆာန် ဒဒက်တကိုအဲတဲ” ။ ပ ။ နီဃောမသွမံင် လလောင်ဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ် လလောင်ဖိုရ”၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲ “သွဒတဲဖို ဒဒက်တကို ညးဟံသျှိုက်ဆာန် ဒဒက်တကိုအဲရ ။ ပ ။ ဃောမသွမံင်ဒတဲဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ်ဒတဲဖိုရ”၊ သအာင်နူဂ်ပှန် ပွမဒက်ဝဲ (ပွမထေပှောင်) ပွဲအရာဟံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ် နီရ။

ဩ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ဒဒက်တကိုစိုတ် မှုံသဘ်မဏ်သ်ဝံ၊ ‘ပဋိဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ဗွဲမလောန်၊ ‘ပဋိဃ’ ပွမဒိုလျတ်ပွဲအာရီ (ပွမကျုဟ်မေ့)၊ ‘ပဋိဝိရောဓ’ သဘ်ပွမစေ့စးဗွဲမလောန်၊ ‘ကောပ’ သဘ်ပွမထေပှောင်၊ (ဒေါသတိတ်)၊ ‘ပကောပ’ သဘ်ပွမထေပှောင် ဗွဲမလောန်၊ (ဒေါသတိတ်လောန်)၊ ‘သမ္ပကောပ’ သဘ်ပွမထေပှောင် ဗွဲမလောန်ဗွတ် (ဒေါသတိတ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်)၊ ‘ဒေါသ’ သဘ်ပွမပလိုပလံာ်မှာဒုဟ်၊ ‘ပဒေါသ’ သဘ်ပွမပလိုပလံာ်မှာဒုဟ် ဗွဲမလောန်၊ ‘သမ္ပဒေါသ’ သဘ်ပွမပလိုပလံာ် မှာဒုဟ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်၊ ‘စိတ္တဿ ဗျာပတ္တိ’ သဘ်ပွမဖံက်ပှန် ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘မနောပဒေါသ’ သဘ်ပွမပလိုပလံာ် စိုတ်၊ ‘ကောဓ’ သဘ်ဒေါသမတိတ်၊ ‘ကုဇ္ဈနာ’ အကဲအရာ ဗိုဒေါသတိတ်၊ ‘ကုဇ္ဈိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးမလေပ် ဒေါသမတိတ်၊ ‘ဒေါသ’ သဘ်ပွမပလိုပလံာ်မှာဒုဟ်၊ ‘ဒုဿနာ’ အကဲအရာ ဗိုပလိုပလံာ် မှာဒုဟ်၊ ‘ဒုဿိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးမလေပ်ပလိုပလံာ် မှာဒုဟ်၊ ‘ဗျာပတ္တိ’ သဘ်ဖံက်ပှန်လိုလံာ်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇနာ’ အကဲအရာ ဗိုဖံက်ပှန်လိုလံာ်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်ဖံက်ပှန်လိုလံာ်၊ ‘ဝိရောဓ’ ပွမစေ့စး၊ ‘ပဋိဝိရောဓ’ ပွမစေ့စးထပ်ကိုထပ်ဗွဲမလောန်၊ ‘စဏ္ဍိက္က’ ဒဒ်ညးမလေပ် ကြမ်ကြ (ပွမကြမ်ကြ)၊ ‘အသုရောပ’ ပွမဟိုသုးဗွဲမချိုက်ပေင် ဒးရးဟံမာန် (ပွမဟိုသုးဟံ ဒးရး)၊ ‘အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ’ ဒဒ်ဟံသေင်ကိုစိုတ်ပကတိ ဒဒက်တကိုစိုတ်ဇေယျ(ဟံသျှိုက် မှိုက်)မွဲ (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝံဟိုသုးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသုးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဒေါသ’ ပွမလိုလံာ် မှာဒုဟ်ရ။ (၄၁၈၊ ၄၁၉၊ ၁၁၄၂၊ ၁၂၃၇၊ ၁၂၄၂)။

မောဟ ၁၀၆၇။ ပှောင်ကို (အကုသိုလ်ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်ခရ်မဉ်စုတ်) (ဟံတီသျှိုက် ညးခွဲဂ်ရော?၊ ‘ဒုက္ခေ အညာဏ’ ပွမဟံတီကေတ် ပွဲဒဒ်ခိ၊ ‘ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏ’ ပွမဟံတီကေတ်ပွဲဟိုတ် ဒဒ်ခိကတိန်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓေ

အညာဏ' ပွမဟုံတိကေတ(နိဗ္ဗာန်) အရာဒဒိမ်မပျိုတ်၊ 'ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ
 အညာဏ' ဟုံတိကေတ ပွဲဒေတ နိဟိတ်အာစိပ်(နိဗ္ဗာန်) အရာဒဒိမ်မပျိုတ်၊ 'ပုဗ္ဗန္တေ
 အညာဏ' ပွမဟုံတိကေတ ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မဒိတဲ)၊ 'အပရန္တေ
 အညာဏ' ပွမဟုံတိကေတ ပွဲသွက်လက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်ဒိ)၊ 'ပုဗ္ဗန္တ
 ပရန္တေ အညာဏ' ပွမဟုံတိကေတ ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ ပွဲသွက်လက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင်
 ဒိတဲ ကြက်ဒိ)၊ 'ဣဒပ္ပတ္တယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏ' ပွမဟုံတိကေတ ပွဲခရ်
 ဟိတ်(မပတမ်ကိုဇောမရဏ) ကော(သွဟိတ်ကိုခရ်ဟိတ်ဂ်ဂ် မပတမ်ကိုဇောတိတဲ) ခရ်ဖိ
 မကတိဒိန္နကုဉ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံရ)။

ဩ'အညာဏ' သာဗပွမဟုံတိကေတ မှုံသာမဏ်သာဝံ၊ 'အဒဿန' သာဗပွမ
 ဟုံညာတ်ကေတ (ခရ်ဉာ)၊ 'အနဘိသမယ' ထပက်ခွင်တဲ သာဗဟုံလေပ်တိ၊ 'အနနုဗောဓ'
 သာဗဟုံလေပ်တိကေတဗွဲမဗွဲ (ကုခရ်မဉာစွတ်)၊ 'အသမ္မောဓ' (စိန်သကိုမပတမ်ကိုအနိစ္စ)
 သာဗဟုံလေပ်တိ (သာဗမလေပ်တိကေတ ဗွဲမမှာရာ)၊ 'အပ္ပဋ္ဌိဝေဓ' ထပက်ခွင်တဲ သာဗပွမ
 ဟုံတိ၊ 'အသံဂါဟန' သာဗဟုံလေပ်ဂိုင်ကေတ (နမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ 'အပရိယောဂါဟန'
 တို့ဇော် (ခရ်မဉာစွတ်တဲ) သာဗဟုံလေပ်ဂိုင်ကေတ၊ 'အသမပေက္ခန' သာဗဟုံလေပ်မှ်သေဝ်
 ညီသာသုဟ်သုန် (မလေပ်မှ်သေဝ် ဗွဲဟုံညီသာ မပတမ်ကိုအနိစ္စ ရ်ပွဲမွဲး မပတမ်ကိုနိစ္စ)၊
 'အပစ္စဝေက္ခဏာ' သာဗဟုံလေပ်ဗွာရဏာ၊ 'အပစ္စက္ခန္ဓာ' သာဗဟုံလေပ်မှ်သေဝ်ဂတမတ်၊
 (သာဗမလေပ်ပါဝါ ခိုဟ်ပရေ ဟုံလေပ်)၊ 'ဒုဗ္ဗေဇ္ဈ' သာဗဒိဟိတ် ပလိုပလာက္ခေစိတ် မဗု
 စတ်သအးဇူး၊ 'ဗာလျ' သာဗဒိဟိတ် မိုဟ်ဒိဟ်ဇို၊ 'အသမ္ပဇေည' သာဗဟုံလေပ်တိကေတ
 ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ 'မောဟ' သာဗပွမဝိဝိင် (ပွဲသာဗဉာဉ်) (ပွမဟုံတိ
 ဉာဉ်)၊ 'ပမောဟ' သာဗပွမဝိဝိင်ဗွဲတောင်၊ 'သမ္မောဟ' သာဗပွမဝိဝိင်ဗွဲပွဲပွဲပွဲ (ပွဲခရ်အိုတ်သို)၊
 'အဝိဇ္ဇာ' သာဗဟုံတိကေတ မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတခရ်သစ္စပန်)၊ 'အဝိဇ္ဇောယ' သာဗ
 ဟုံတိကေတ မလေပ်ကိုတို့ဗျိုက်(ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ 'အဝိဇ္ဇာနုဿယ' သာဗဟုံတိကေတသတိက်
 သတင်ဗွဲလောင်၊ 'အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာန' သာဗဟုံတိကေတပွမကျိုက်ကျို (ဒဒက်တကိုကိလေသ
 ဂမ္ဘိုင်)၊ 'အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ' သာဗဟုံတိကေတ မတုင်သုဟ်ကောသုသာဝိတြင် (ဗွဲဒဒိမ်လေပ်ကွာတ်
 လဒိ ညိုင်ဟုံအာစိပ် တသိုမ်ပိုင်ဟာန်)၊ 'မောဟ အကုသလမူလ' ပွမဝိဝိင် မဒိရိုဟ်ကွက်
 အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ သာဗမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရ်ပွဲမွဲး 'မောဟ' ပွမဝိဝိင်
 (ပွဲသာဗမဉာဉ်) (ပွမဟုံတိဉာဉ်)ရ။ (ပိုင်လိမ် ၁၉၀၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၀၆၊ ၁၂၃၈)။

ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံ ဒိသဇိုင်ရိုဟ်ကွက် ဟိတ်တုမ်အကုသိုလ် (အကုသိုလ်ဟိတ်)ဂမ္ဘိုင်ရ။

အဗျာကတဟိတ်ပိပြကာ ၁၀၆၈။ မှောင်ကို(ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် 'အဗျာကတဟိတ်'
 ဟိတ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွမ် မဟဂပ်ဝ်ဟိတ် နဒိန္နကုသိုလ် အကုသိုလ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဇွဲဂ်ရော?၊
 'အလောဘ' ပွမဟုံမဲ့ပိုက် ဟုံထွေန်စပ်၊ 'အဒေါသ' ပွမဟုံပလိုပလာ ဟုံမှာဒုဟ်၊ 'အမောဟ'

ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွသဘမဉ္ဇာစုတ်) (ပွမတိဉ္ဇာပြ) မွဲပွဲဇိဝိပက်ဂမ္ဘိုင် ဒေက်တက်ရဲကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပွဲခရဲကြိယာအဗျာကတ'ဂမ္ဘိုင် မနိအယာမာတ်မသွ မဟဂင်ပ်ဟိုတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် ကိုဂ် (နွဲရ)။ ဝိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝွံ နှ်'အဗျာကတဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မဟဂင်ပ်ဟိုတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ကာမာဝစရဟိုတ် ဒစိတ်ပြကာ ၁၀၆၉။ ပွောင်ကို(ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် 'ကာမာဝစရဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတွဲ မနိ ဒစိတ်ပြကာတအ်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ကုသိုလ်ဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မနိကုသိုလ်ဝိပြကာ၊ 'အကုသိုလ်ဟိုတ်'ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မနိအကုသိုလ်ဝိပြကာ၊ 'အဗျာကတဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မဟဂင်ပ်ဟိုတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝိပြကာတအ်ဂ် (နွဲအိုတ်ရ)။ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် ဒစိတ်ပြကာဝွံ နှ်'ကာမာဝစရဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတွဲ မနိအိုတ်ရ။

ရူပါဝစရဟိုတ် တြပြကာ ၁၀၇၀။ ပွောင်ကို(ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် 'ရူပါဝစရဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတွဲ မနိတြပြကာတအ်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ကုသိုလ်ဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မနိကုသိုလ်ဝိပြကာ၊ 'အဗျာကတဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မဟဂင်ပ်ဟိုတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝိပြကာတအ်ဂ် (နွဲအိုတ်ရ)။ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် တြပြကာဝွံ နှ်'ရူပါဝစရဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတွဲ မနိအိုတ်ရ။

အရူပါဝစရဟိုတ် တြပြကာ ၁၀၇၁။ ပွောင်ကို(ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် 'အရူပါဝစရဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတွဲ မနိတြပြကာတအ်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ကုသိုလ်ဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မနိကုသိုလ်ဝိပြကာ၊ 'အဗျာကတဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မဟဂင်ပ်ဟိုတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝိပြကာတအ်ဂ် (နွဲအိုတ်ရ)။ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် တြပြကာဝွံ နှ်'အရူပါဝစရဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတွဲ မနိအိုတ်ရ။

အပရိယာပန ဟိုတ်တြပြကာ ၁၀၇၂။ ပွောင်ကို(ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် 'အပရိယာပနဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ (လောကုတ္တိရ်) မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံဝိပြကာ တြပြကာတအ်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ကုသိုလ်ဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မနိကုသိုလ်ဝိပြကာ၊ 'အဗျာကတဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မဟဂင်ပ်ဟိုတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝိပြကာတအ်ဂ် (နွဲအိုတ်ရ)။ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် တြပြကာဝွံ နှ်'အပရိယာပနဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံဝိပြကာအိုတ်ရ။

ကုသိုလ်ဟိုတ်ဝိပြကာ ၁၀၇၃။ ပွောင်ကို(ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် 'ကုသိုလ်ဟိုတ်' ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တွံ မနိကုသိုလ်ဝိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော?၊ 'အလောဘ' ပွမဟုံမ္မိဉ္ဇာ

ဟုံထွေန်စပ်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလိုပလ်ဟုံမှာဒုဟ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်(ပွသဘ်မဉ်ပြ) (ပွမတီဉ်ပြ) (နွဲရ)။

အလောဘ ၁၀၇၄။ (၁) နှောင်ကို(ကုသိုလ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာ)တအ်ကို ‘အလောဘ’ သဘ်ပွမဟုံမွဲပိုက် ဟုံထွေန်စပ်မွဲးကို ညးခွဲကိုရော?၊ ဩသဘ်ပွမဟုံမွဲပိုက်၊ အကောအရာဗို ဟုံမွဲပိုက်၊ ဒဒ်ညးဟုံလေပ်မွဲပိုက်၊ သဘ်ပွမဟုံစောလံ၊ အကောအရာ ဗိုဟုံစောလံ၊ ဒဒ်ညး ဟုံလေပ်စောလံ၊ ပွမဟုံထွေန်စပ်၊ ‘အလောဘ ကုသလမူလ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် မဒ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွဲရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် ဟုံထွေန်စပ်ရ။ (ပိဒ်လိခ်- ၃၂၊ ၁၀၄၊ ၃၁၂၊ ၁၀၆၁)

အဒေါသ ၁၀၇၅။ (၂) နှောင်ကို(ကုသိုလ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်) ပိပြကာတအ်ကို ပွမဟုံပလို ပလ်မွဲးကို ညးခွဲကိုရော?၊ ဩသဘ်ဟုံပလိုပလ် ဟုံမှာဒုဟ်၊ အကောအရာ ဗိုဟုံပလိုပလ် ဟုံမှာဒုဟ်၊ ဒဒ်ညးဟုံလေပ်ပလိုပလ် ဟုံမှာဒုဟ် ။ ပ ။ စိုတ်ဟုံပလိုပလ်၊ စိုတ်ဟုံမွဲပိုက်ကို ပလိုပလ်၊ ‘အဒေါသ ကုသလမူလ’ ပွမဟုံပလိုပလ် ဟုံမှာဒုဟ် မဒ်ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တကို ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွဲရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံပလို ပလ်ရ။ (ပိဒ်လိခ်- ၃၃၊ ၁၀၅၊ ၃၁၃၊ ၁၀၆၂)

အမောဟ ၁၀၇၆။ နှောင်ကို(ကုသိုလ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်) ပိပြကာတအ်ကို ‘အမောဟ’ ပွမ ဟုံဝိဝိင် (ပွသဘ်မဉ်စုတ်) (ပွမတီဉ်ပြ)ကို ညးခွဲကိုရော?၊ ‘ဒုက္ခဉာဏ်’ ပွမတီကောတ်ပွဲဒဒ်၊ ‘ဒုက္ခသမုဒယဉာဏ်’ ပွမတီကောတ်ပွဲဟိုတ် ဒဒ်ခိန်ကတိုဒ်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓဉာဏ်’ ပွမတီကောတ် ပွဲ(နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒ်ခိန်မပွဲတ်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိဒါဉာဏ်’ ပွမတီကောတ်ပွဲဒေတ် ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒ်ခိန်မပွဲတ်၊ ‘ပုဗ္ဗန္တဉာဏ်’ ပွမတီကောတ်ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွမပတမ် ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မဒ်တဲ)၊ ‘အပရန္တဉာဏ်’ ပွမတီကောတ် ပွဲသွက်ကြ (ပွမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက် ဒ်)၊ ‘ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဉာဏ်’ ပွမတီကောတ် ပွဲသွက်ကွာ သွက်ကြ (ပွမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ဒ်တဲ ကြက်ဒ်)၊ ‘ဣဒပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဉာဏ်’ ပွမတီကောတ် ပွဲသွက်ကွာ သွက်ကြ (မပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ဒ်တဲ ကြက်ဒ်)၊ ‘ဣဒပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဉာဏ်’ ပွမတီကောတ် ပွဲခရ်ဟိုတ်(မပတမ်ကိုဇရာမရဏ) ကောံ(သွဟိုတ်ကိုခရ်ဟိုတ်ကို မပတမ်ကိုဇာတိတဲ) ခရ်ဖို မကတိုဒ်ကျင်ဂမ္ဘိုင်ကို (နွဲရ)။

ဩပွမတီကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မှုံသဘ်မဉ်သံဝံ၊ သဘ်ပွမတီ ကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမစိုစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမစိုစုတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သဘ်ပွမစိုစုတ် ခရ်(သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)၊ သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမ ဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ပြာပ်အာတဲ သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ပြာပ်အာတူရူတဲ သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ (ပွမပိုင်ခြာ)၊ ဒဒ်ညးမှုံကို လညာတ်ညာဏ်၊ ဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ဒဒ်ညးမချီန်ဇောတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်ပါဲ၊ (ညးမလေပ်စီပျး)၊ သဘ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ သဘ်ပွမကောင်ကွေပ်၊

သဘမတုပ်သွဟ်ကို တိသုန္ဓရီ၊ (ဝါ) သဘမလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထမချံပြ၊ သဘမလေပ် ပျံပျံ ကိလေသဂမ္တိုင်၊ ထပက်ခွင်တဲ သဘမလေပ်ကိုလျှော်ဏာ ပွဲပွမတီ၊ သဘမလေပ် မှာသေဝ်ဗွဲတေ့၊ သဘမလေပ်တီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဗွဲမဒးရး၊ သဘ မတုပ်သွဟ်ကိုလေံကလး (နမလေပ်ထပက်စတ် စိုတ်မပြိပ်အာမံင် ဂွံင်တရံဗွတ်ဗွတ် တုတ်နဂွံအာစိုပ် ဂွံင်တရံဗွတ်စွတ်)၊ ‘ပညါန္တီ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးပညာ၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဟံ့ချီ ဇေတ်၊ ‘လွဟ်လနက်ပညာ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မလေပ်ကုတ် ထပိုတ်ကွဲ ကိလေသဂမ္တိုင်၊ ‘ပြာသာဒ်ပညာ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (မလေပ်ကိုသျှင်တိုန်အာ ပူဂိုလ်ဒ်အရာဇုကတတိုန်)၊ ‘လျးပညာ’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (ပလိုပလာ်ကွဲတိုက်ဒမ္မ အဝိဇ္ဇာတဲ မလေပ်ကိုလျးတူး)၊ ‘အရံင်ပညာ’ ပွမ တီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (မလေပ်ဖြိုင်ကေပ်ဂိုတူး)၊ ‘ပှာင်သျှပညာ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့ပ (မလေပ်စီပျး)၊ ‘ရတ်ပညာ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေ့ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (ဖြိုင်ကိုကတိုန် ဖြိုင်ကိုကလိဂွံမာန်တဲ မလေပ်ကတီဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက်)၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင်၊ ‘ဓမ္မ ဝိစယ’ သဘပွမစိုစုတ်ခရ်(သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး(သုစုတ်)၊ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မာဇ္ဈင်’ ပွမစိုစုတ်ခရ် (သစ္စပန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်လဇော်အင် ဒဒက်တ်ကို(မဂ် ညာဏ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ မဒ်‘မဂ္ဂင်’ အဝယ်လဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူး၊ မလုပ်လွဟ်ပွဲမဂ် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူးမွဲ (နွံရ)။ သဘမသွးကျင်တဲဂွံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝ်မွဲ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသဘမချံစုတ်) (ပွမတီချံပြ)ရ။ (၃၄၊ ၁၀၆၊ ၃၁၄၊ ၁၀၆၃)

ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင်ဝံ န်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ကုသိုလ် (ကုသိုလ်ဟိုတ်)ဂမ္တိုင်ရ။

အဗျာကတဟိုတ် ပိပြကာ ၁၀၇၇။ ပှော်ကို(အပရိယာပန္နဟိုတ်ဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘အဗျာ ကတဟိုတ်’ ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဟဂပ်ဝ်ဟိုတ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ပိပြကာဂမ္တိုင်ဂ် ညးဇေုအိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံဝိဝိက် ဟံ့ထွေန်စပ်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလာ် မှာဒုဟ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသဘမချံစုတ်) (ပွမတီချံပြ) မွဲပွဲဇိုဝိပက်ဂမ္တိုင် ဒဒက်တ် ကိုခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် (နွံရ)။ ဟိုတ်ပိပြကာဂမ္တိုင်ဝံ န် ‘အဗျာကတဟိုတ်’ ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် မဟဂပ်ဝ်ဟိုတ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဩပြကာဂမ္တိုင်ဝံ န် ‘အပရိယာပန္နဟိုတ်’ ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဟံ့လုပ်လွဟ် ပွဲဘုံပိပြကာအိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

ခရ်န ဟေတုက’ ဟံ့ဝံယုဟိုတ် ၁၀၇၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် န်ခရ်န ဟေတု’ ဟံ့ဝံ ယုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွဲခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့ မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊

ခရ်အဗျာကတ၊ မသေသေဟ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ သအာင်အာနွှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ (မိန့်ခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရေင်ဂိုကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ဟေတု’ ဟုံဝံယုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

၂။ သဟေတုကဒုက်

ခရ်‘သဟေတုက’ မှုကိုဟိုတ် ၁၀၇၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမၠိုင် နှိခရ်‘သဟေတုက’ မှုကို ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂရော? နကိုခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်ဂ် ဩခရ်ဂမၠိုင် မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မှုကိုဟိုတ်သဇိုင် ရိုဟ်တုမ် (နဒ်ဒ်မစိုန်သကို ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်ဂ်) (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ နှိခရ်‘သဟေတုက’ မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

ခရ်‘အဟေတုက’ ဟုံမွဲကိုဟိုတ် ၁၀၈၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမၠိုင် နှိခရ်‘အဟေတုက’ ဟုံမွဲ ကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂရော? နကိုခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်ဂ် ဩခရ်ဂမၠိုင်မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဟုံမွဲကိုဟိုတ်သဇိုင် ရိုဟ်တုမ် (နဒ်ဒ်မစိုန်သကို ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်ဂ်)။ သအာင်အာနွှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင် အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန့်ခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင် မတွံး ‘ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရေင်မွဲ နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ နှိခရ်‘အဟေတုက’ ဟုံမွဲကိုဟိုတ် သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

၃။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဟေတုသမ္ပယုတ္တ မစိုန်သကိုကောံဟိုတ် ၁၀၈၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမၠိုင် နှိခရ်‘ဟေတု သမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂရော? ဩခရ်ဂမၠိုင် မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မစိုန် သကို ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမၠိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဟေတုသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

ခရ်ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တ ဟုံစိုန်သကိုကောံဟိုတ် ၁၀၈၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမၠိုင် နှိခရ်‘ဟေတု ဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟုံစိုန်သကိုကောံ ‘ဟိုတ်’သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂရော? ဩခရ်ဂမၠိုင် မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဟုံ စိုန်သကို ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်ဂ်၊ သအာင်အာနွှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနွှ် ‘အသင်္ခ တဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန့်ခရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင်မတွံး ‘ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပ်

ပြုပြင်စီရင်မဲ့ (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဟေတုပိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံ‘ဟိုတ်’ သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

၄။ ဟေတုသဟေတုကဒုက်

ခရ်ဟေတု သဟေတုက ၁၀၈၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဟေတု သဟေတုက’ ဝံယု‘ဟိုတ်’သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်တဲ မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် ထွေန်စပ်ဂ် ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ(မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) မှုကိုဟိုတ် သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် နှိရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မချာံစုတ်) (ပွမဟံတီချာံပြ)ဂ် ဟိုတ် သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူလောဘ (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ် တုမ်လေဝ် နှိရ၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်ဂ် ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူ မောဟ(မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် နှိရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ် မချာံစုတ်) (ပွမဟံတီချာံပြ)ဂ် ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူဒေါသ(မစိုန်သကို မဲ့စွံစိ) မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် နှိရ၊ ‘အလောဘ’ ပွမဟံမဲ့ပိုက် ဟံထွေန်စပ်၊ ‘အဒေါသ’ ပွမဟံပလိုပလ် ဟံမှာဒုဟ်၊ ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မချာံစုတ်) (ပွမ ဟံတီချာံပြ)၊ ခရ်ပိက္ကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုအိုတ်ရ၊ မှုကိုဟိုတ် သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် (နဒဒ်မစိုန်သကိုမဲ့စွံ) ကောံရင်သကအ်လေဝ် နှိအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဟေတု သဟေတုက’ မှုကို‘ဟိုတ်’ သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်ကိုတဲ မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်ကို အိုတ်ရ။

ခရ်သဟေတုက နဟေတု ၁၀၈၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သဟေတုက န ဟေတု’ မှုကို‘ဟိုတ်’သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယု‘ဟိုတ်’ သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ် ဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်နူခရ်(ဟိုတ်မစိုန်သကိုမဲ့စွံ)ဂမ္ဘိုင်ဂ် နှိခရ်‘သဟေတုက’ မှုကိုဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် အိုတ်ရ၊ ပါကောံခရ်(ဟိုတ်မစိုန်သကိုမဲ့စွံ)ဂမ္ဘိုင် (မှုပွဲခရ်သဟေတုကဂမ္ဘိုင်ဂ်)တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သဟေတုက န ဟေတု’ မှုကို‘ဟိုတ်’သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယု‘ဟိုတ်’သဇိုင် ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။

၅။ ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ၁၀၈၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဟေတု ဟေတုသမ္ပ ယုတ္တ’ ဝံယု‘ဟိုတ်’သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်ကိုတဲ မစိုန်သကိုကောံ ‘ဟိုတ်’သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်အိုတ် ဂ်ရော?၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်ဂ် ဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကောံဟိုတ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်လေဝ် နှိရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်

ဥတု အာဟာရ) ဟဂင်္ဂပြုပြင်စီရင်မဲ့ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘န ဟေတု အဟေတုက’
ဟံဝံယု၊ ‘ဟိတ်’သဇိုင်ရိဟ်တံတဲ ဟံမ္ဘဲကို ‘ဟိတ်’သဇိုင်ရိဟ်တံအိုတ်ရ။

ဟေတုဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၂။ ဂုဠန္တရဒုက္ခ

၁။ သပ္ပစ္စယဒုက္ခ

ခရ်သပ္ပစ္စယ ၁၀၈၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သပ္ပစ္စယ’ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံခရ်ဟိတ်
ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ(မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) (မကတိုဒ် ဟိတ်နူခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်
ပန်ပြကာ)အိုတ်ရ်ရော?၊ ခန္ဓဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ မတွံဂး ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’
ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊
‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်တအ်ဂ် (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သပ္ပစ္စယ’
မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံ ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ (မတွံဂးကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) (မကတိုဒ်
ဟိတ်နူခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ)အိုတ်ရ။ (စိတ်, စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

ခရ်အပ္ပစ္စယ ၁၀၉၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အပ္ပစ္စယ’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ခရ်ဟိတ်
ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ (မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) (ဟံကတိုဒ်ဟိတ်နူခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်
ပန်ပြကာ)အိုတ်ရ်ရော?၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ်
စိတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂင်္ဂပြုပြင်စီရင်မဲ့ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အပ္ပစ္စယ’ ဟံဒ်မ္မဟာန်
ကောံခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ (မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) (ဟံကတိုဒ် ဟိတ်နူ
ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ)အိုတ်ရ။ (နိဗ္ဗာန်)

၂။ သင်္ခတဒုက္ခ

ခရ်သင်္ခတ ၁၀၉၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သင်္ခတ’ (မိန်ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ
မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) မဂင်္ဂပြုပြင်စီရင်အိုတ်ရ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်
‘သပ္ပစ္စယ’ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံ ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ (မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ)
(မကတိုဒ်ဟိတ်နူခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ)အိုတ်ရ။ ခရ်(သပ္ပစ္စယ)ဂမ္ဘိုင်ဟောင် နှိခရ်‘သင်္ခတ’
(မိန်ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) မဂင်္ဂပြုပြင်စီရင်
အိုတ်ရ။ (စိတ် စေတသိက် ရုပ်)။

ခရ်အသင်္ခတ ၁၀၉၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အသင်္ခတ’ (မိန်ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ
မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ) မဟဂင်္ဂပြုပြင်စီရင်အိုတ်ရ်ရော?၊ ဩခရ်မ္မဲ နှိခရ်
‘အပ္ပစ္စယ’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကောံ ခရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ(မတွံဂး ကမ်, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ)

(ဟံကတိဒ်ဟိတံနုဓရ်ဟိတံဂမ္ဘိုင်ပနိဉ္ဇကာ)ရ၊ ဓရ်‘အပ္ပစ္စယ’ဂ္ဂဟေင် ဒ်ဓရ်‘အသင်္ခတ’ (မိနိဓရ် ဟိတံဂမ္ဘိုင်ပနိဉ္ဇကာ မတွံဂး ကမ်၊ စိုတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ) မဟဂပ်ပ ပြုပြင်စီရင်အိုတ်ရ။ (နိဗ္ဗာန်)

၃။ သနိဒဿနဒုကံ

ဓရ်သနိဒဿန ၁၀၉၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ဓရ် ‘သနိဒဿန’ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ပွမညာတ် (ဂပ်ပညာတ်၊ ဝံညာတ်)အိုတ်ဂ္ဂဟေင်?၊ ‘ရူပါယတန’သ် ဒ်ဟိတံစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဓရ် ‘သနိဒဿန’ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ပွမညာတ် (ဂပ်ပညာတ်၊ ဝံညာတ်)အိုတ်ရ။ (ရူပါရိ)

ဓရ်အနိဒဿန ၁၀၉၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ဓရ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်ပွမညာတ်(ဟဂပ်ပညာတ်၊ ဟဝံညာတ်)အိုတ်ဂ္ဂဟေင်?၊ ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ ဒ်ဟိတံ စိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ဩရုပ် မဒ်မွဲဟာန်ကော်ပွမညာတ်၊ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ပွမဒ်လျှတ်၊ မတီလုပ် ပွဲဓမ္မာယတန သဘ်ဒ်ဟိတံ စိုတ်မတီကတိဒ်၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိနိဓရ်ဟိတံဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပပြုပြင်စီရင်မွဲ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်ပွမညာတ် (ဟဂပ်ပညာတ်၊ ဟဝံညာတ်)အိုတ်ရ။ (ဓရ်တုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် မသအာင်အာနုရူပါရိ)။

၄။ သပ္ပဋိယဒုကံ

ဓရ်သပ္ပဋိယ ၁၀၉၅။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ဓရ်‘သပ္ပဋိယ’ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ပွမဒ်လျှတ် (ဒွီလျှတ်လုက်စုက်ဝံ)အိုတ်ဂ္ဂဟေင်?၊ ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တွတ်ဒွံ ဒ်ဟိတံစိုတ်မတီလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်)ကတိဒ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘သပ္ပဋိယ’ မဒ်မွဲဟာန်ကော်ပွမဒ်လျှတ် (ဒွီလျှတ်လုက်စုက်ဝံ)အိုတ်ရ။ (ပသာဒရုပ် မသုန်၊ ဝိသယရုပ် ထပ်ပြကာ)။

ဓရ်အပ္ပဋိယ ၁၀၉၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ဓရ်‘အပ္ပဋိယ’ မဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ပွမဒ်လျှတ် (ဒွီလျှတ်လုက်စုက်ဟံဝံ)အိုတ်ဂ္ဂဟေင်?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင်၊ သအာင်အာနုဂ် ဩရုပ်ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်ပွမညာတ်၊ မွဲဟာန်ကော်ပွမဒ်လျှတ်၊ မတီလုပ် ပွဲဓမ္မာယတန သဘ်ဒ်ဟိတံ စိုတ်မတီကတိဒ်၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိနိဓရ်ဟိတံဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပပြုပြင်စီရင်မွဲ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘အပ္ပဋိယ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော် ပွမဒ်လျှတ် (ဒွီလျှတ်လုက်စုက်ဟံဝံ)အိုတ်ရ။ (စိုတ်၊ စေတသိက်၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)။

၅။ ရူပိဒုက်

ခရ်ရူပိ ၁၀၉၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ရူပိ’ မှုံသဘ်ပွမပုန်ဂတးအိုတ်ဂ်ရော? မဟာဘုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ကို နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ ရုပ်မကတိုဒ်ကိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ရူပိ’ သဘ်ပွမပုန်ဂတးအိုတ်ရ။ (ရုပ်)

ခရ်အရူပိ ၁၀၉၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျ ‘အရူပိ’ ဟံမ္မဲကိုပွမပုန်ဂတးအိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့၊ သအာင် အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်မ္မဲ (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အရူပိ’ ဟံမ္မဲကိုသဘ်ပွမပုန်ဂတးအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်, နိဗ္ဗာန်)။

၆။ လောကီယဒုက်

ခရ်လောကီယ ၁၀၉၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘လောကီယ’ မလုပ်လို့ဟ် ပွဲလောကအိုတ် ဂ်ရော? ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေ့ မဒ်အာရီ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ပ်တွံလပ်နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘လောကီယ’ မလုပ်လို့ဟ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)။

ခရ်လောကုတ္တိရ် ၁၁၀၀။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘လောကုတ္တိရ်’ မတိတ်ဗူးနူလောကအိုတ် ဂ်ရော? မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတ ဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပ်ပြုပြင် စီရင်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘လောကုတ္တိရ်’ မတိတ်ဗူးနူလောကအိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)။

၇။ ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်

ခရ်ကေနစိဝိညေယျ ၁၁၀၁။ (၁) စိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲဂ် ထေက်ကိုတီ ဂပ်ပ်တီကေတ် မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? (မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ကေနစိ ဝိညေယျ’ မထေက်ကိုတီ မဂပ်ပ် တီကေတ် နကိုစိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော?)။

ခရ် န ကေနစိ ဝိညေယျ (၂) စိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲဂ် ဟံထေက်ကိုတီ ဟဂပ်ပ်တီကေတ် မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? (မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘န ကေနစိ ဝိညေယျ’ ဟံထေက်ကိုတီ ဟဂပ်ပ် တီကေတ် နကိုစိုတ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော?)။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ဟာဂါးတို့ကော်မရှင်တို့က ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဟာဂါးတို့ကော်မရှင်တို့က ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဟာဂါးတို့ကော်မရှင်တို့က ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ပြုခရ်မှိုင် ဂပ်ဝ်တီ ထေက်ကိုတီကေတ် နကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်မှိုင်
 တအ်ဂုံ ဟဂပ်ဝ်တီ ဟုံထေက်ကိုတီကေတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ပြုခရ်မှိုင်တုန
 ဂပ်ဝ်တီကေတ် ထေက်ကိုတီကေတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်မှိုင်တအ်ဂုံ ဟဂပ်ဝ်တီ
 ဟုံထေက်ကိုတီကေတ် နကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ပြခရစ်မှိုင် ဂပ်ပ်တီ ထောက်ကိုတီကေတ် နုကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရစ်မှိုင် တအ်ဂ် ဟဂပ်ပ်တီ ဟံ့ထောက်ကိုတီကေတ် နုကိုဇိဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ပြခရစ်မှိုင်တုန ဂပ်ပ်တီကေတ် ထောက်ကိုတီကေတ် နုကိုဇိဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရစ်မှိုင်တအ်ဂ် ဟဂပ်ပ်တီ ဟံ့ထောက်ကိုတီကေတ် နုကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ပြခရစ်မှိုင် ဂပ်ပ်တီ ထေက်ကိုတီကေတ် နကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရစ်မှိုင် တအ်ဂ် ဟဂပ်ပ်တီ ဟုံထေက်ကိုတီကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ပြခရစ်မှိုင်တုန် ဂပ်ပ်တီကေတ် ထေက်ကိုတီကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရစ်မှိုင်တအ်ဂ် ဟဂပ်ပ်တီ ဟုံထေက်ကိုတီကေတ် နကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ပြည်ခရိုင်မှိုင်း ဂပ်ဝ်တီ ထောက်ကိုတီကောတ် နကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရိုင်မှိုင်း တအ်ဂုံ ဟဂပ်ဝ်တီ ဟုံထောက်ကိုတီကောတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ပြည်ခရိုင်တုန် ဂပ်ဝ်တီကောတ် ထောက်ကိုတီကောတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရိုင်မှိုင်းတအ်ဂုံ ဟဂပ်ဝ်တီ ဟုံထောက်ကိုတီကောတ် နကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ပြခရစ်မှိုင် ဂပ်ဝ်တီ ထေက်ကိုတီကေတ် နုကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရစ်မှိုင် တအ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်တီ ဟံ့ထေက်ကိုတီကေတ် နုကိုဇိဂ်ဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ပြခရစ်မှိုင်တုန ဂပ်ဝ်တီကေတ် ထေက်ကိုတီကေတ် နုကိုဇိဂ်ဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရစ်မှိုင်တအ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်တီ ဟံ့ထေက်ကိုတီကေတ် နုကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ဟာဂါးတို့က နှစ်သက်သော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဟာဂါးတို့က နှစ်သက်သော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဟာဂါးတို့က နှစ်သက်သော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြခဲ့သည်။

ပြည်ခရိုင်မှိုင်း ဂပ်ပ်တီ ထောက်ကိုတီကောတ် နကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရိုင်မှိုင်း
တအ်ဂို ဟဂပ်ပ်တီ ဟုံထောက်ကိုတီကောတ် နကိုစက္ခဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ပြည်ခရိုင်မှိုင်းတုန်

ဩရေဂမ္ဘိုင် ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဇိဝါဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ဩရေဂမ္ဘိုင်တုန် ဂင်္ဂဝတိကေတ် ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဇိဝါဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ဩရေဂမ္ဘိုင် ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ဩရေဂမ္ဘိုင်တုန် ဂင်္ဂဝတိကေတ် ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုစက္ခုဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ဩရေဂမ္ဘိုင် ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ဩရေဂမ္ဘိုင်တုန် ဂင်္ဂဝတိကေတ် ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုသောတဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ဩရေဂမ္ဘိုင် ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ဩရေဂမ္ဘိုင်တုန် ဂင်္ဂဝတိကေတ် ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဃာနဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ။

ဩရေဂမ္ဘိုင် ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဇိဝါဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ဩရေဂမ္ဘိုင်တုန် ဂင်္ဂဝတိကေတ် ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုဇိဝါဝိညာဏ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုကာယဝိညာဏ်အိုတ်ရ။။

စိုတ် မမိက်ကိုမ္မဲဂ် ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံအိုတ်ရ၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ကေနစိ ဝိညေယျ’ ဂင်္ဂဝတိ ထေက်ကိုတိကေတ် နကိုစိုတ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲအိုတ်ရ) စိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲဂ် ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ)အိုတ်ရ၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘န ကေနစိ ဝိညေယျ’ ဟဂင်္ဂဝတိ ဟံထေက်ကိုတိကေတ် နကိုစိုတ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲအိုတ်ရ)။

စူဠန္တရဒုက် တဲဆဝံရ။

၃။ အာသဝဂေါစ္စက

၁။ အာသဝဒုက်

အာသဝ ၁၁၀၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အာသဝ’ မလေပ်ဇ္ဇောပ်, မလေပ်ဒ်(ပွဲ သန္တာန်သတ်တအ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ အာသဝဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာမတွံဂး ‘ကာမာသဝ’ ပွမဇ္ဇောပ်

ပွမဒ် မတွံဂးမန္တပိုက် ‘ပွဲကာမ’ဂမ္တိုင် မထေက်ကိုန္တပိုက်၊ ‘ဘဝါသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ် မတွံဂး ပွမန္တပိုက် ပွဲ‘ရူပ အရူပ’ဘဝဂမ္တိုင်၊ ‘ဒိဋ္ဌာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ်မတွံဂး ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊ ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ် မတွံဂးဟုံတီကေတ် မထေက်ကိုတီ (ဟုံတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်) တအံက် (န္တုအိုတ်ရ)။

ကာမာသဝ ၁၁၀၃။ (၁) မှောင်ကိုအာသဝပန်ပြကာဂမ္တိုင်တအံက် ‘ကာမာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင်ပွမဒ်မတွံဂး မန္တပိုက် ပွဲ‘ကာမ’ ထေက်ကိုန္တပိုက် ညးဍဲဂ်ရော?၊ ဩ‘ကာမစ္ဆန္တ’ ပွမန္တပိုက် ရာဒ္ဒာမိက် ပွဲ‘ကာမ’ဂမ္တိုင် ထေက်ကိုန္တပိုက်၊ ‘ကာမရာဂ’ ပွမန္တပိုက်စောလံ၊ ‘ကာမနန္တီ’ ပွမန္တပိုက်သျှိုက်မျိုက်၊ ‘ကာမတဏှာ’ပွမန္တပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ကာမသိနေဟ’ ဇေတိတ် ပွမထွေန်စပ်ပွဲ‘ကာမ’ ထေက်ကိုန္တပိုက်၊ ‘ကာမပရိဋ္ဌာဟ’ ပွမကတ်ကတာန်မတွံဂး ‘ကာမ’ ထေက်ကိုန္တပိုက်၊ ‘ကာမမုတ္တာ’ ပွမန္တပိုက် ဗရူ (န္တပိုက်ဇော်တဲ ပွမဗရူ) ‘ကာမဇ္ဈောသန’ ဝိုတ်ကော့ကာမ ထေက်ကိုန္တပိုက်တဲ ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (ပွမန္တပိုက်ကာမ မထေက်ကိုန္တပိုက်အလုမ် အိုတ်သို ဟုံမွဲကိုသော့သော့ဟ်)ဂ် (န္တရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ကာမာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ် မတွံဂးမန္တပိုက် ပွဲ‘ကာမ’ မထေက်ကိုန္တပိုက်ရ။ (လောဘ)

ဘဝါသဝ ၁၁၀၄။ (၂) မှောင်ကိုအာသဝ ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တအံက် ‘ဘဝါသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ်မတွံဂး မန္တပိုက် ပွဲ(ရူပအရူပ) ဘဝဂမ္တိုင်တအံက် ညးဍဲဂ်ရော?၊ ဩ‘ဘဝဆန္တ’ ပွမရာဒ္ဒာမိက်ကိုဘဝ (ပွဲရူပ အရူပဘုံ)ဂမ္တိုင်၊ ‘ဘဝရာဂ’ ပွမစောလံကိုဘဝ၊ ‘ဘဝနန္တီ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝသိနေဟ’ ဇေတိတ် ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝ၊ ‘ဘဝပရိဋ္ဌာဟ’ ပွမကတ်ကတာန်မတွံဂး န္တပိုက်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝမုတ္တာ’ ပွမဗရူ နဒ် န္တပိုက်ကိုဘဝ မဇော်ကိုဇဟတ်၊ ‘ဘဝဇ္ဈောသန’ ဝိုတ်ကော့ဘဝတဲ ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (ပွမန္တပိုက် ကိုဘဝ စိုကိုလအိတ် ဟုံမွဲကိုပွမသော့သော့ဟ်)ဂ် (န္တရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဘဝါသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ် မတွံဂးမန္တပိုက် ပွဲ(ရူပ အရူပ)ဘဝဂမ္တိုင်ရ။ (လောဘ)

ဒိဋ္ဌာသဝ ၁၁၀၅။ (၃) မှောင်ကိုအာသဝ ပန်ပြကာဂမ္တိုင်တအံက် ‘ဒိဋ္ဌာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမဒ် မတွံဂး ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ညးဍဲဂ်ရော?၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဗိုန်ရ ရဲဝံကို၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဟုံဗိုန်ရ ရဲဝံကို၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် မျှိုကို(အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရဲဝံကို၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဟုံမွဲကို(အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရဲဝံကို၊ ‘ဇီဝ’ လမျှိုဂ်ဟောင် ကာယ ရဲဝံကို၊ ‘ဇီဝ’ လမျှိုဂ် တူဟ်ခြာ, ကာယဂ် တူဟ်ခြာ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ ဒ်ရ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ ဟုံဒ်ရ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ ဒ်လေဝ်ဒ်ရ ဟုံဒ်လေဝ်ဟုံဒ်ရ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ ဒ်လေဝ်ဟုံသေင် ဟုံဒ်လေဝ် ဟုံသေင်ရ ရဲဝံကို၊ ဩ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မျှိုသတ်မဗို သတ်ဝံ၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂတ’ သတ်ပွမပါဒိုင် ပွဲလညာတ် မမှာရာ (၆၂-ပြကာ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂဟန’ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေဝ်ကွာတ်လဒီကော့ လညာတ်မသုာ်ပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိကန္တာရ’ တရကန္တာ

လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟုံဝံအာစိုပ် လညာတ်သာ်ပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိက’ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလိပလ်ကောံ (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိပုဗ္ဗိတ’ သတ်ပွမဖံက်ပုန် ချီတေဝ် မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဒိဋ္ဌိသံယောဇန’ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်ကောံဒက် (ပွဲဒုဒိခိဝဋ်)၊ ‘ဂါဟ’ သတ်မလေပ်ဂိုင်ကောတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သတ်မစောံလံာ် ပွဲကောတ်)၊ ‘ပတိဋ္ဌာဟ’ သတ်မဒ် အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကို လညာတ်မမှာရာ)၊ {‘ပဋိဂ္ဂါဟ’ သတ်မလေပ်ဂိုင်ကောတ် ဗွဲမစောံလံာ် ထပ်ကိုထပ် ဗွဲအစောံ အာရီမမှာရာ၊} ‘အဘိနိဝေသ’ သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ‘ပရာမာသ’ သတ်မလေပ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာ၊ ‘ကုမ္မဂ္ဂ’ ဂွံင်တရ်မဂ်ဝံကျဟ်မောံ၊ ‘မိစ္ဆာပထ’ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆတ္ထ’ သတ်မမှာရာ၊ ‘တိတ္ထာယတန’ နှိအရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္ပိုင်မတွံဂး ကောတ်မမှာရာ၊ ‘ဝိပရိယာ သဂ္ဂဟ’ သတ်မဂိုင်ကောတ်ကောတ် ဗွဲအစောံမပုန်ဂတးမှာရာမ္မဲ (နွံရ)။ သတ် (မဂ်ဝံသွးကျင် တု)ဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲး ‘ဒိဋ္ဌာသဝ’ ပွမဇောပ် ပွမဒ် မတွံဂး ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ အလမ်အိုတ်သိုက်လေပ် ဝံယု၊ ဒိဋ္ဌာသဝရောင်။ (ဒိဋ္ဌိ) (၃၈၁၊ ၁၀၀၇၊ ၁၁၂၂၊ ၁၁၄၄၊ ၁၁၈၀၊ ၁၂၄၀)

အဝိဇ္ဇာသဝ ၁၁၀၆။ (၄) မှောင်ကိုခရ် (အာသဝပန်ပြကာ)ဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ပွမဇောပ် ပွမဒ် မတွံဂး ပွမဟုံတိကောတ် မထေက်ကိုတိ (ပွမဟုံတိကောတ် ခရ်သစ္စပန်)ဂ် ညးညှော်ရော?၊ ပွမဟုံတိ ပွဲဒုဒိခိ၊ ပွမဟုံတိ ပွဲဟိုတ် ဒုဒိခိကတိုန်၊ ပွမဟုံတိ (ပွဲနိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒုဒိခိမပျိုတ်၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲဒေတ် နှိဟိုတ်အာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒုဒိခိမပျိုတ်၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ပိုင် နှိတု)၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲသွက် လက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ပိုင် ကြက်နှိ)၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ ပွဲသွက်လက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ပိုင် နှိတု ကြက်နှိ)၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲခရ်ဟိုတ်(မပတမ်ကိုဇောမရဏ) ကောံ(သွဟိုတ်ကို ခရ်ဟိုတ်ဂ် မပတမ်ကိုဇောတ်တု) ခရ်ဖိုမကတိုန်ကွင်ဂမ္ပိုင် (နွံရ)။

ဩ‘အညာဏ’ သတ်ပွမဟုံတိကောတ် မွဲသတ်မဖိုသ်ဝံ၊ ‘အဒဿန’ သတ်ပွမဟုံ ညာတ်ကောတ်(ခရ်ညှော်)၊ ‘အနဘိသမယ’ ထပက်ခွင်တုသတ်ဟုံလေပ်တိ၊ ‘အနနဗောဓ’ သတ် ဟုံလေပ်တိကောတ် ဗွဲမဗွဲ (ကုခရ်မညှော်စုတ်)၊ ‘အသမ္မောဓ’ (စိုန်သကိုမပတမ်ကိုအနိစ္စ)တု သတ်ဟုံလေပ်တိ (သတ်မလေပ်တိကောတ် ဗွဲမမှာရာ)၊ ‘အပ္ပဋ္ဌိဝေဓ’ ထပက်ခွင်တု သတ်ပွမ ဟုံတိ၊ ‘အသံဂါဟန’ သတ်ဟုံလေပ်ဂိုင်ကောတ် (နမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘အပရိယောဂါဟန’ တို့စှော်(ခရ်မညှော်စုတ်တု) သတ်ဟုံလေပ်ဂိုင်ကောတ်၊ ‘အသမပေက္ခန’ သတ်ဟုံလေပ်မှ်သေ့ဝ် ညီသာသုဟ်သုန် (မလေပ်မှ်သေ့ဝ် ဗွဲဟုံညီသာ မပတမ်ကိုအနိစ္စ ရံဝံမွဲး မပတမ်ကိုနိစ္စ)၊ ‘အပစ္စဝေက္ခဏာ’ သတ်ဟုံလေပ်ဗွာရဏာ၊ ‘အပစ္စက္ခကမ္မ’ သတ်ဟုံလေပ်မှ်သေ့ဝ်ဂတမတ်၊ (သတ်မလေပ်ပိံပါ ခိုဟ်ပရေဟုံလေပ်)၊ ‘ဒုဗ္ဗေဇ္ဈ’ သတ်ဒ်ဟိုတ် ပလိပလ်ကောံ စိုတ်မဗု စတ်သအးဇူး၊ ‘ဗာလျ’ သတ်ဒ်ဟိုတ် မှီသ်ဒိုဟ်ဗို၊ ‘အသမ္ပဇေသ’ သတ်ဟုံလေပ်တိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဗွဲမဒးရး (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ‘မောဟ’ သတ်ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်သာ်ပြ) (ပွမဟုံတိ

ဉာဉ်ပြု)၊ ‘ပမောဟ’ သဘာဝပစ္စည်းဝိဇ္ဇာတိ၊ ‘သမ္မောဟ’ သဘာဝပစ္စည်းဝိဇ္ဇာတိ၊ (ပွဲခရ်အိုတ်သို)၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သဘာဝတိကောတိ မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကောတိ ခရ်သစ္စပန်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာယောဂ’ သဘာဝပစ္စည်းတိ မလေပ်ကိုစိုန်သကို (ပွဲဒဒိခိဝဋ်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာနုဿ’ သဘာဝပစ္စည်းတိကောတိ မလေပ်သတိက်သတင်ပွဲလေ့၊ မွဲနယ်-ကလိဂုံဟိုတ်မဗဗ္ဗုး (ကလိဂုံဟိုတ်ညီသာမူး) သဘာဝ မလေပ်ကတိုန်၊ ‘အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာန’ သဘာဝပစ္စည်းတိကောတိ ပွမကျိုက်ကျို (ဒဒက်တကို ကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ’ သဘာဝပစ္စည်းတိကောတိ မတုပ်သုဟ်ကျောသ္မာဝ်တြင် (ပွဲဒဒိ မလေပ်ကွာတ်လင်္ဂီ ညံင်ဟုံဂုံအာစိုပ် တသိုခိပိုဉ်ဟာန်)၊ ‘မောဟ အကုသလမူလ’ ပွမဝိဝိဇ် မဒ်ရိုဟ်ကွက် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နွံရ)။ သဘာဝမဝိဝိဇ် သွးကျင်တဲပွဲ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံပွဲမူး ‘အဝိဇ္ဇာ သဝ’ ပွမဒ် ပွမဇ္ဇောပ် မတွံဂး ပွမဟုံတိကောတိ (သစ္စပန်)ရ။ (မောဟ) (၁၀၆၇)

ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ ဂုံယျုအာသဝအိုတ်ရ၊ (ဍောင်ခရ်အာသဝပိ မတွံဂး လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟ)

ခရ် နော အာသဝ ၁၁၀၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော အာသဝ’ ဟုံဂုံယျု‘အာသဝ’ ပွမဇ္ဇောပ် ပွမဒ်အိုတ်ဂုံရော?၊ ပါကျောခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒ် စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကောတိပွဲတေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မသေ့သေ့ဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ (မဒ် လောကုတ္တိုရ်)ကို၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘာ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ဝ်ပြုပြေင်စီရေင် ဂုံကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ နှိခရ် ‘နော အာသဝ’ ဟုံဂုံယျု‘အာသဝ’ ပွမဇ္ဇောပ် ပွမဒ်အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကျော နူဍောင်ခရ်အာသဝ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၂။ သာသဝဒုက်

ခရ်သာသဝ ၁၁၀၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သာသဝ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ် အာသဝဂမ္ဘိုင်(မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)အိုတ်ဂုံရော?၊ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကောတိပွဲတေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ နှိခရ် ‘သာသဝ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ် အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်အနာသဝ ၁၁၀၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနာသဝ’ ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တကို အာသဝဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)အိုတ်ဂုံရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘာ(မိန်ခရ်

ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ
ဒ်ခရ် ‘အနာသဝ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုအာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တ ၁၁၁၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို
ကောံအာသဝ (မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’
ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကို ကောံခရ်
အာသဝဂမ္ဘိုင် (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံအာသဝ
အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် (မစိုန်သကိုမဲ့စွဲ မသအာင်နူဒေါသမူ မောဟကို
မောဟမူမောဟ)

ခရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ ၁၁၁၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို
ကောံ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ’ (မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး
‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတီကေတ် ဗွဲတွင်
မဟံစိုန်သကို ကောံခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ရပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ်
‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ)
ဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်တအ်ဂ် (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို
ကောံအာသဝအိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိတ်, စေတသိက် မစိုန်သကိုမဲ့စွဲ, ဒေါသမူ
မောဟ, မောဟမူ မောဟ, ရပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ အာသဝ သာသဝဒုက်

ခရ်အာသဝသာသဝ ၁၁၁၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုအာသဝ (မတွံး လောဘ,
ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)တဲ ဒ်ခရ်‘အာသဝ သာသဝ’ မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ဂ်ရော?၊ အာသဝ
ဂမ္ဘိုင်ဟောင် အာသဝလေဝ် ဝံယုတဲ ဒ်ခရ် ‘အာသဝ သာသဝ’ မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်
ကိုအိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်အာသဝပိ မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)

ခရ်အာသဝ နော အာသဝ ၁၁၁၃။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘သာသဝ နော အာသဝ’
ဒ်ခရ်‘သာသဝ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုအာသဝဂမ္ဘိုင် (မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)ဟောင်တဲ
ဟံဝံယုအာသဝအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နကိုခရ်(အာသဝ)ဂမ္ဘိုင် (ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်
ဂပ်ဝံသွအာရီတဲ) ဒ်ခရ်‘အာသဝ’ အာရီဒဒက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ပါကောံခရ်(မစိုန်
သကိုကောံအာသဝ) (မဲ့ပွဲခရ်သာသဝဂမ္ဘိုင်)ဂ်တဲ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’
ဗွပ်(စိတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မဒ်ခရ်သာသဝ

မသော်သေဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ‘သာသဝ နော အာသဝ’ နှိအာရီ ဒဒက်တ်ကို ‘သာသဝ’ ဂမ္တိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုအာသဝအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်, မသအာင်အာနူဍောင်ခရ်အာသဝ)

၅။ အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တ ၁၁၁၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ ဝံယုအာသဝကိုတဲ မစိုန်သကို ကော်အာသဝအိုတ်ဂ်ရော? ‘ကာမာသဝ’ ပွမဇ္ဇေဝ် ပွမဒ် မတွံဂးပွမနွံပိုက် ပွဲ ‘ကာမ’ ကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာ ထေက်ကိုနွံပိုက်ဂ် ‘အာသဝ’ လေဝ် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာသဝ(မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကော်အာသဝလေဝ် နှိရ။ ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ပွမဇ္ဇေဝ် ပွမဒ် မတွံဂး ပွမဟံတီကေတ် (မထေက်ကိုတီ)ဂ် အာသဝလေဝ် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ကာမာသဝ (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကော်အာသဝလေဝ် နှိရ။

‘ဘဝါသဝ’ ပွမဇ္ဇေဝ် ပွမဒ် မတွံဂး ပွမနွံပိုက် ပွဲ ‘ရူပ အရူပ’ ဘဝဂ် အာသဝလေဝ် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာသဝ(မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကော်အာသဝလေဝ် နှိရ။ ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ပွမဇ္ဇေဝ် ပွမဒ် မတွံဂး ဟံတီကေတ် (မထေက်ကိုတီ)ဂ် အာသဝလေဝ် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ဘဝါသဝ (စိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) မစိုန်သကိုကော်အာသဝလေဝ် နှိရ။

‘ဒိဋ္ဌာသဝ’ ပွမဇ္ဇေဝ် ပွမဒ် မတွံဂး လညာတ်မှာရာဂ် အာသဝလေဝ် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ အဝိဇ္ဇာသဝ (စိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကော်အာသဝလေဝ် နှိရ။ ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ပွမဇ္ဇေဝ် ပွမဒ် မတွံဂး ပွမဟံတီကေတ် (မဂပ်ဝ်တီ)ဂ် အာသဝလေဝ် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူဒိဋ္ဌာသဝ (မစိုန်သကို မဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကော်အာသဝလေဝ် နှိရ။

ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ အာသဝလေဝ် ဝံယုတဲ နှိခရ် ‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကော် အာသဝအိုတ်ရ။ (လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟ မှုံပွဲလောဘမူစိုတ်)

ခရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တ နော အာသဝ ၁၁၁၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ နော အာသဝ’ စိုန်သကိုကော်အာသဝ(မတွံဂး လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟ)ဟေင်တဲ ဟံဝံ ယုအာသဝအိုတ်ဂ်ရော? ဩခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကော်ခရ်အာသဝ ဂမ္တိုင်ဂ်အိုတ်ရ။ ပါကွေခရ်(မစိုန်သကိုကော်အာသဝ)ဂမ္တိုင် (မှုံပွဲခရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တ)ဂမ္တိုင် ဂ်တဲ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ် ပွဲတေင် (မသော်သေဟ်ဂမ္တိုင်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ နော အာသဝ’ စိုန်သကို ကော်အာသဝဟေင်တဲ ဟံဝံယုအာသဝအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကိုမဲ့စွံ မသအာင်အာနူဍောင်ခရ်အာသဝ)

၆။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝဒုက္ခ

ခရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝ ၁၁၁၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံသာသဝတဲ မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတံဂး ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မဟံစိုန်သကို ကျောံခရ်(အာသဝ)ဂမ္ဘိုင်ဂ်, မဟံစိုန်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတိလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတိလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတိလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံအာသဝတဲ နှိအာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ဒေါမူမောဟ, မောဟမူ မောဟ, ရုပ်)

ခရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝ ၁၁၁၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံအာသဝတဲ ဟံစိုန်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လွှတ် ပွဲဘုံဝိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒေက်တကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂ်မ္ဘိုင်မတံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဟဂပ်ဝိပြုပြင်စီရင်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံအာသဝကိုတဲ ဟံစိုန်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

‘နိက္ခေပကဏ္ဍ ပဌမဘာဏဝါရ’ ပွမဟိုတံ ဗွဲကိုပ်ကွာ
ပွဲကဏ္ဍ မပါပါခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ တဲဆဝံကွာရ။

၄။ သညောဇန ဂေါစ္ဆက

၁။ သညောဇနဒုက္ခ

ခရ်သညောဇန ၁၁၁၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သညောဇန’ ဂုံယုသံယောဇိန်အိုတ် ဂ်ရော? သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်စိုပြကာမတံဂး ‘ကာမရာဂ’သံယောဇိန် ပွမနွံပိုက်စောဲလာံ (ပွဲကာမ ဂုဏ်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘ပဋိယ’သံယောဇိန် ပွမခွီလျတ် (ပွဲအာရီ) (ဒေါသထေပှောတ်)၊ ‘မာန’သံယောဇိန် ပွမစုတ်သမ္ဘိ (နမပတမ်ကို အဲဟေင်ပြအိုတ်) (ပွမပတိုန်လပ်မာန်)၊ ‘ဒိဋ္ဌိ’သံယောဇိန် လညာတ် မမှာရာ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’သံယောဇိန် ပွမသွေဟ်ပွာ၊ ‘သီလဗ္ဗတာပရာမာသ’ သံယောဇိန် ပွမဖိုတ် သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ (ရံပွဲမွဲး သအးဇး) ဒေတ်လုတ် (မပတမ်ကိုကျိဂ်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ဘဝရာဂ’ သံယောဇိန် ပွမစောဲလာံ ပွဲရူပ အရူပဘဝ’၊ ‘ဣဿာ’သံယောဇိန် ပွမစောန်စိုတ်(ကြုက်ဂွဲ)၊ ‘မစ္ဆရိယ’သံယောဇိန် ပွမသအေတ်သပါန်၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’သံယောဇိန် ပွမဟံတိကေတ် မထေက် ကိုတိဂ် (နှံအိုတ်ရ)။

ကာမရာဂသံယောဇိန် ၁၁၁၉။ (၁) မှောင်ကို(ကာမဂုဏ်ရှိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံ့ကို (ကာမရာဂသံယောဇိန်) ပွမန္တပိုက်စောလံာ် ပွဲကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ‘ကာမရာဂ’ ပွမန္တပိုက်စောလံာ်၊ ‘ကာမနန္ဒီ’ ပွမန္တပိုက်သျှိုက်မျိုက်၊ ‘ကာမတဏှာ’ ပွမန္တပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ကာမသိနေဟ’ ဇေတိတ် ပွမထွေန်စပ် ပွဲ‘ကာမ’ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ‘ကာမပရိဋ္ဌာဟ’ ပွမကတ်ကတာန်မတွံး ‘ကာမ’ ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ‘ကာမမုတ္တာ’ ပွမန္တပိုက် ဗဇူ (နွံပိုက်ဇော်တဲ ပွမဗဇူဘိုင်တိုင်) ‘ကာမဇ္ဈောသန’ ငိုတ်ကွဲကာမ ထေက်ကိုနွံပိုက်တဲ ပွမကိုစိပ်ဒတဲ (ပွမန္တပိုက်ကာမ မထေက်ကိုနွံပိုက် အလုမ်အိုတ်သို ဟွံမွဲကိုသျှိုသေဟ်)ကို (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲပွဲ ဂပ်ဝံသွးစ ရဲပွဲမွဲ ‘ကာမရာဂ’သံယောဇိန် ပွမန္တပိုက်စောလံာ်ရ။ (၁၁၀၃)

ပဋိဃသံယောဇိန် ၁၁၂၀။ (၂) မှောင်ကို(သံယောဇိန်ရှိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံ့ကို ‘ပဋိဃ’သံယောဇိန် ပွမဒ္ဓါလျတ် (ပွဲအာရီ) (ဒေါသပွမထေပှောတ်)ကို ညးဍဲကိုရော? အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲ “သွကုင်လလေင်ဖိုအဲတဲ” နီရ၊ ‘အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲ “ဃောမသွမံင်လလေင်ဖိုအဲတဲ” နီရ၊ ‘အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲ “ကြက်သွတ် လလေင်ဖိုအဲတဲ” နီရ၊ ‘အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲ သွကုင် “လလေင်ဖို ဒေက်တ်ကို ညးမသျှိုက်ဆာန် ဒေက်တ်ကိုအဲတဲ” ။ ပ ။ နီဃောမသွမံင် လလေင်ဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ် လလေင်ဖိုရ”၊ ‘အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲ “သွဒတဲဖို ဒေက်တ်ကို ညးဟံသျှိုက်ဆာန် ဒေက်တ်ကိုအဲရ ။ ပ ။ ဃောမသွမံင် ဒတဲဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ် ဒတဲဖိုရ”၊ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွမဒက်ဝဲ (ပွမထေပှောတ်) ပွဲအရာဟံသေင်ကိုဟိုတ်ကို နီရ။

ဩ‘အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ဒေက်တ်ကိုစိုတ်မျှသတ်မဖိုသတ်ပွဲ၊ ‘ပဋိဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ဗွဲမလောန်၊ ‘ပဋိဃ’ ပွမဒ္ဓါလျတ်ပွဲအာရီ (ပွမကျုဟ်မွဲ)၊ ‘ပဋိပိရောဓ’ သတ်ပွမစော်စးဗွဲမလောန်၊ ‘ကောပ’ သတ်ပွမထေပှောတ်၊ (ဒေါသတိတ်)၊ ‘ပကောပ’ သတ်ပွမထေပှောတ် ဗွဲမလောန်၊ (ဒေါသတိတ်လောန်)၊ ‘သမ္ပကောပ’ သတ်ပွမထေပှောတ် ဗွဲမလောန်ဗုတ် (ဒေါသတိတ်ဗွဲမလောန်ဗုတ်)၊ ‘ဒေါသ’ သတ်ပွမပလိုပလတ်မှာဒဟ်၊ ‘ပဒေါသ’ သတ်ပွမပလိုပလတ်မှာဒဟ်ဗွဲမလောန်၊ ‘သမ္ပဒေါသ’ သတ်ပွမပလိုပလတ် မှာဒဟ် ဗွဲမလောန်ဗုတ်၊ ‘စိတ္တဿ ဗျာပတ္တိ’ သတ်ပွမဖံက်ပွန် ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ‘မနောပဒေါသ’ သတ်ပွမပလိုပလတ်စိုတ်၊ ‘ကောဓ’ သတ်ဒေါသမတိတ်၊ ‘ကုဇ္ဈနာ’ အကဲအရာ ဗိုဒေါသတိတ်၊ ‘ကုဇ္ဈိတတ္ထ’ ဒေက်တ်မလေပ်ဒေါသမတိတ်၊ ‘ဒေါသ’ သတ်ပွမပလိုပလတ်မှာဒဟ်၊ ‘ဒုဿနာ’ အကဲအရာ ဗိုပလိုပလတ်မှာဒဟ်၊ ‘ဒုဿိတတ္ထ’ ဒေက်တ်မလေပ်ပလိုပလတ်မှာဒဟ်၊ ‘ဗျာပတ္တိ’ သတ်ဖံက်ပွန်လိုလ်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇနာ’ အကဲအရာ ဗိုဖံက်ပွန်လိုလ်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇိတတ္ထ’ ဒေက်တ်မလေပ်ဖံက်ပွန်လိုလ်၊ ‘ပိရောဓ’ ပွမစော်စး ‘ပဋိပိရောဓ’ ပွမစော်စးထပ်ကိုထပ်ဗွဲမလောန်၊ ‘စဏှိက္က’ ဒေက်တ်မလေပ်ကြမ်ကြ(ပွမကြမ်ကြ)၊ ‘အသုရောပ’ ပွမဟိုသွး ဗွဲမသျှိုက်ပေင် ဒေက်တ်ဟံမာန် (ပွမဟိုသွးဟံဒေက်တ်)၊ ‘အနတ္တမနတာ

စိတ္တဿ’ ဒဒ္ဒဟံသေင်ကိုစိတ်ပကတိ ဒဒက်တကိုစိတ်ဧက (ဟံသျှိုက်မျိုက်)မဲ့ (နွံရ)။ သဘ မဂပ်ပ်ဟိုသွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ပ်သွေးစ ရဲဝံမွဲ ‘ပဋိဃ’သံယောဇိန် ပွမဒ္ဒိလျတ် (ပွဲအာရီ) (ဒေါသ ပွမထေပှောတ်)ရ။ (၁၀၆၆၊ ၁၁၄၂)။

မာနသံယောဇိန် ၁၁၂၁။ (၃) ပှောပ်ကို(သံယောဇိန် စုံပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘မာန’ သံယောဇိန် ပွမထေင်ဂး (နမပတမ်ကို ရဲဝံမွဲ အဲဟေင်ပြအိုတ်) (ပွမပတိုန်လဝ်မာန်)ဂ် ညးဍဲ ဂ်ရော? ‘သေယျမာန’ ပွမပတိုန်လဝ်မာန် ပွမထေင်ဂး ရဲဝံမွဲ အဲဂ် နိညးပြအိုတ် (ကဆံင် သျှိုင်အိုတ်ရ)၊ ‘သဒိသမာန’ ပွမပတိုန်လဝ် ပွမထေင်ဂး ရဲဝံမွဲ (အဲဂ် နိညးကဆံင်တုင်ရ)၊ ‘ဟိနမာန’ ပွမပတိုန်လဝ်မာန် ပွမထေင်ဂး ရဲဝံမွဲ (အဲဂ် နိညးကဆံင်မသပ်ရ)၊ (ပွမထေင်ဂး ရဲဝံမွဲ အဲဂ် စိုန်နိညးကဆံင်သပ်လေဝ် ကိုညးလိုမဲ့လေဝ် ဟံဒးသွဂရ)ဂ် (နွံရ)။

ဩ‘မာန’ ပွမထေင်ဂး မှုသဘမဏ်သံဝံ (ပွမပတိုန်လဝ်မာန်)၊ ‘မညနာ’ အကာဲ အရာဗိုထေင်စုတ်သမ္ဘိ (ဗိုပတိုန်လဝ်မာန်)၊ ‘မညိတ္တ’ ဒဒ်ညးမလေပ်စုတ်သမ္ဘိ (ညးမလေပ် ပတိုန်လဝ်မာန်)၊ ‘ဥန္နတ’ သဘပွမတိုန်၊ ‘ဥန္နမ’ သဘပွမသျှိုင်ပတိုန်တဲ စုံလဝ်၊ ‘ဓဇ’ သဘ မတုင်သုဟ်ကိုဇှော်အလာ၊ ‘သမ္မဂ္ဂါဟ’ သဘပွမပင်ယာပတိုန်၊ ‘ကေတုကမျတာ စိတ္တဿ’ ဒဒ်မသျှိုင်ပတိုန်လဝ် ညံင်ရဲဇှော်အလာကအ်ကွတ်ဂ် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ပ်သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ပ် သွေးစ ရဲဝံမွဲ ‘မာန’သံယောဇိန် ပွမထေင်ဂး စုတ်သမ္ဘိ (နမပတမ်ကို ရဲဝံမွဲ အဲဟေင်မပြအိုတ်) (ပွမပတိုန်လဝ်မာန်)ရ။

ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန် ၁၁၂၂။ (၄) ပှောပ်ကို(သံယောဇိန် စုံပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘ဒိဋ္ဌိ’ သံယောဇိန် လညာတ်မမှာရာမွဲ ညးဍဲဂ်ရော? လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဗိုန်ရ ရဲဝံကို၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဟံဗိုန်ရ ရဲဝံကို၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန် ပြကာ)ဂ် မှုကို(အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရဲဝံကို၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဟံမဲ့ကို (အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရဲဝံကို၊ ‘ဇီဝ’လမျိုက်ဟေင် ကာယ ရဲဝံကို၊ ‘ဇီဝ’လမျိုက် တုဟ်ခြာ၊ ကာယဂ် တုဟ်ခြာ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနူစုတ်တဲ နိရ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနူစုတ်တဲ ဟံဒ်ရ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနူစုတ်တဲ နိလေဝ်ဒ်ရ ဟံဒ်လေဝ် ဟံဒ်ရ ရဲဝံကို၊ သတ်ဂ် ကြနူစုတ်တဲ နိလေဝ်ဟံသေင် ဟံဒ်လေဝ် ဟံသေင်ရ ရဲဝံကို။

ဩ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မှုသဘမဏ်သံဝံ ‘ဒိဋ္ဌိဂတ’ သဘပွမပါဒ် ပွဲလညာတ် မမှာရာ (၆၂-ပြကာ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂဟန’ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကွတ်လဒိုကွေံ လညာတ်မသျှိုင်)၊ ‘ဒိဋ္ဌိကန္တာရ’ တရဲကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံ ဂံအာစိုပ် လညာတ်သျှိုင်)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိက’ သဘပွမထပက်ခွင် ပလီပလက်ကွေံ(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပန္နိတ’ သဘပွမမံက်ပုန်ချီဇတပ် မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဒိဋ္ဌိသံယောဇန’ လညာတ် မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်ကွေံဒက် (ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ဂါဟ’ သဘမလေပ်ဂိုင်ကေတ်(အာရီ)ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သဘမစောံလံပွဲကွေံ)၊ ‘ပတိဋ္ဌာဟ’ သဘမဒ်အရာဒတန် (ဒဒက်တ

ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ {‘ပဋိဂ္ဂါဟ’ သာဓာမလေပ်ဂိုင်ကေတ်ဗွဲမစောလံထပ်ကိုထပ် ဗွဲအစော အာရီမမှာရာ၊} ‘အဘိနိဝေသ’ သာဓာမလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောမမှာရာ၊ ‘ပရာမာသ’ သာဓာ မလေပ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ၊ ‘ကုမ္မဂ္ဂ’ ဂွံင်တရ် မဂပ်ဂျဟ်မေံ၊ ‘မိစ္ဆာပထ’ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆတ္တ’ သာဓာမမှာရာ၊ ‘တိတ္ထာယတန’ ဒိအရာဒတန် ဒဒက်တကိုလလောင် ဖိုဂမ္တိုင်မတွံဂး ကွေတ်မမှာရာ၊ ‘ဝိပရိယာသဂ္ဂဟ’ သာဓာမဂိုင်ကေတ်ကွေတ် ဗွဲအစောမပွန် ဂတးမှာရာမွဲ (နွံရ)။ သာဓာ(မဂပ်သွံးကျင်တဲဝံ) ဂပ်သွံးစ ရဲပွဲမွဲ‘ဒိဋ္ဌိ’သံယောဇိန် လညာတ် မမှာရာရောင်။

ပါကွေံ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’သံယောဇိန် ပွမဖွိတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ (ရဲပွဲမွဲသအးနး) ဒွေတ်လုတ် (ဒဒက်တမပတမ်ကိုကျိဂ္ဂုင်တဲ) ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ အလုမ်အိုတ် သိုလေပ် ဝံယျု‘ဒိဋ္ဌိ’သံယောဇိန် လညာတ်မမှာရာရောင်။ (၁၁၀၅)

ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန် ၁၁၂၃။ (၅) ပှောပ်ကို(သံယောဇိန်စုံပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂှ် ‘ဝိစိ ကိစ္ဆာ’သံယောဇိန် ပွမသွေဟ်ပွာမွဲးဂှ် ညးဍုင်ရော? သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွာတ် ဟုံမာန်တဲ ညောင်စိုတ်)ပွဲကျိဂ္ဂုင်တဲ၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင်ပွဲခရ်ရ၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင်ပွဲသင်ရ၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင် ပွဲဒွေတ်သိက္ခာရ၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကို ခန္ဓဂမ္တိုင် မဒ်တဲ)ရ၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ဂတ သွက်ကြံ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္တိုင် ကြက်ဒ်)ရ၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွာတ်ဟုံမာန်တဲ ညောင်စိုတ်) ပွဲခရ်ဟိုတ် ဒဒက်တ မပတမ်ကို ဇရာမရဏ, သွဟိုတ်ကို (ဟိုတ်တအ်ဂှ်တအ်ဂှ် မပတမ်ကိုဇာတ်)တဲ ခရ်ဖိုဂမ္တိုင် မကတိုဒ်ကျင်ရ။

ဩ‘ကင်္ခါ’ ပွမသွေဟ်ပွာ မှုသဓာမဇ်သဓာဝံ၊ ‘ကင်္ခါယနာ’ အကဲအရာ ဗိုသွေဟ်ပွာ၊ ‘ကင်္ခါယိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်သွေဟ်ပွာ၊ ‘ဝိမတိ’ ပွမဟုံတိ(ပွမကူချပ်)၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သာဓာ ဟိုတ်ညောင်စိုတ် (ချပ်အာ သဘာဝတဲ သျှုတ်သွာတ်ဟုံမာန်)၊ ‘ဒွေဠ က’ ညံ ဟုံသု ဓါပြကာ (သျှုတ်သွာတ်ဟုံမာန်)တဲ သာဓာမလေပ်ချီတေပ် ဗွဲအစောဓါပြကာ၊ ‘ဒွေဓာပထ’ သာဓာမတုပ် သွဟ်ကောံဂွံင်ဓါသွာင်၊ ‘သံသယ’ သာဓာမလေပ်ဒ် (မလေပ်သွေဟ်ပွာ) နူပွဲပွဲ။ ‘အနေကံ သဂ္ဂါဟ’ သာဓာဟုံသွဟ်အစော တွဟ်နဂိုင်ကေတ် ဗွဲစုတ်ဇကန္တ၊ ‘အာသပ္ပန’ (တွဟ်နသျှုတ် သွာတ်ဟုံသွဟ်အစောတဲ) သာဓာမလေပ်ဆုတ်ကလောင်နူအာရီ၊ ‘ပရိသပ္ပန’ (တွဟ်နသျှုတ် သွာတ်ဟုံသွဟ်အစောတဲ) သာဓာမလေပ်ဆုဲပြိုင်မံင် ဂေတ်ဂေင်မံင် ပွဲပွဲပွဲ။ ဒဒက်တကိုအာရီ၊ ‘အပရိယောဂါဟနာ’ (တွဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟုံသွဟ်အစောတဲ) သာဓာတို့လုပ်(ပွဲအာရီ နကို ဉာဏ်ဟုံမာန်)၊ ‘ထမ္ဘိတတ္ထံ စိတ္တဿ’ (တွဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟုံသွဟ်အစောတဲ) ဒဒ် မကြိုင် မှိုဟ်ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘မနောဝိလေခ’ သာဓာမလေပ်ကတိဗဒ် ညိုင်ရမချူခရက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ သာဓာမဂပ်သွံးကျင်တဲဝံ ဂပ်သွံးစ ရဲပွဲမွဲ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’သံယောဇိန် ပွမသွေဟ်ပွာရ။ (၄၂၈, ၁၀၀၈)

သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇိနံ ၁၁၂၄။ (၆) ဖျောပ်ကို(သံယောဇိနံစုံပြကာဂမ္ဘိုင်) တအ်ဂ် ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’သံယောဇိနံ ပွမဇိတ်သပေါတ်ဗွဲအစောမမှာရာ (ရဲဝံမွဲးသအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကို ကျီဂြံဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညးဗျိုင်ရော? နကို‘သီလ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကို ကျီဂြံဂမ္ဘိုင်) ဒဒက်တ်ကို ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင် မဒ်မူးသာသနာဝံ သအးဇုး(နူ ကိလေသ)ရ၊ နကို‘ဝတ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကို ကျီဂြံဂမ္ဘိုင်)ဂ် သအးဇုး (နူကိလေသ)ရ၊ နကို ‘သီလဗ္ဗတ’ ဒွေတ်လုတ်(မပတမ်ကို ကျီဂြံဂမ္ဘိုင်)ဂ် သအးဇုး (နူကိလေသ)ရ၊ ရဲသဝံ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုသတ်မဒ်သတ်ဝံ၊ သတ်ပွမပါလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္ဘိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္ဘိုင်၊ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကွာတ်လဒီကွေ် လညာတ်မသုာ်ပြ)၊ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံဝံအာစိုပ် လညာတ်သုာ်ပြ)၊ သတ် ပွမထပ်ကံခွင် ပလီုပလံာ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သတ်ပွမဖံက်ပုန် ချီဇောတ်မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူကွေင်ဒက် (ပွဲဒဒိဒ်ဝံ)၊ သတ်မလေပ်ဝိုင်ကောတ် (အာရီ) ဗွဲမဇိန်ဗတ် (ဗွဲအစောမမှာရာ) (သတ်မစောလံာ်ပွဲကွေတ်)၊ သတ်မဒ် အရာဒတန် (ဒဒက်တ် ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောမမှာရာ၊ သတ်မလေပ်ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ၊ ဝိုင်တရ် မဂပ်ပ်ကျဟ်မေံ၊ ဝိုင်တရ်မမှာရာ၊ သတ်မမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္ဘိုင် မတွံဂးလညာတ်မမှာရာ၊ သတ်ပွမစောလံာ် ဗွဲအစောမဖံက် ပုန်မှာရာမွဲ (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ပ်သွးကျင်တွံ) ဂပ်ပ်သွးစ ရဲဝံမွဲး ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ သံယောဇိနံ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ (ရဲဝံမွဲး မသအးဇုး)ကွေ် ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကို ကျီဂြံဂမ္ဘိုင်)ရ။ (၃၉၂, ၁၀၀၉)

ဘဝရာဂသံယောဇိနံ ၁၁၂၅။ (၇) ဖျောပ်ကို(သံယောဇိနံစုံပြကာ)ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ‘ဘဝ ရာဂ’သံယောဇိနံ ပွမစောလံာ် ပွဲ(ရူပ အရူပ)ဘဝဂ် ညးဗျိုင်ရော?၊ ဩ‘ဘဝဆန္ဒ’ ပွမ ရာဒ္ဓာမိက်ကိုဘဝ (ပွဲရူပ အရူပဘဝ)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဘဝရာဂ’ ပွမစောလံာ်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝနန္ဒီ’ ပွမ သျိုက်မျိုက်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝသိနေဟ’ ဇေတ် ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝ၊ ‘ဘဝပရိဋ္ဌာဟ’ ပွမကတ်ကတာန်မတွံဂး နွံပိုက်ကိုဘဝ၊ ‘ဘဝမုတ္တာ’ ပွမဗူ နဒ် နွံပိုက်ကိုဘဝ မဇော်ကိုဇြဟတ်၊ ‘ဘဝဇ္ဈောသန’ ဝိုင်ကွေ်ဘဝတွံ ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (ပွမနွံပိုက် ကိုဘဝ စိုက်လအိတ် ဟံမွဲကိုပွမသေ့သေ့ဟ်)ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ပ်သွးကျင်တွံ ဂပ်ပ်သွးစ ရဲဝံမွဲး ‘ဘဝရာဂ’သံယောဇိနံ ပွမစောလံာ် ပွဲ ‘ရူပ အရူပ’ ဘဝရ။ (၁၁၀၄)

ဣဿာသံယောဇိနံ ၁၁၂၆။ (၈) ဖျောပ်ကို(သံယောဇိနံ စုံပြကာ)ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ‘ဣဿာ’သံယောဇိနံ ပွမစောန်စိုတ်ဂ် ညးဗျိုင်ရော? ဩ‘ဣဿာ’ ပွမစောန်စိုတ်ပွဲ‘လာဘ’ ပွမကလိဝံလာဘ်၊ ‘သဏ္ဌာရ’ ပွမသွဗ္ဗမဒ်ဇုး (ရေံသေ့ရံ)၊ ‘ဂရုကာရ’ ပွမသွသဇိုင်ပရဲ၊ ‘မာနန’ ပွမသေ့သွ၊ ‘ဝန္ဓန’ ပွမလောဝ်၊ ‘ပူဇန’ ပွမပူဇ ဒဒက်တ်ကိုညးတွဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဣဿာယနာ’ အကာအရာ ဗိုစောန်စိုတ်၊ ‘ဣဿာယိတတ္ထိ’ ဒဒ်ညးမလေပ်စောန်စိုတ်၊ ‘ဥယူယာ’ သတ်ပွမစောန်စိုတ်၊ ‘ဥယူယနာ’ အကာအရာ ဗိုစောန်စိုတ်၊ ‘ဥယူယိတတ္ထိ’ ဒဒ်

ဉာဏ်မလေပ်စောန်စိုတ်မဲ့ (နွဲ့ရ)။ သတ်မဂင်္ဂင် သွေးကျင်တဲဝံ့ ဂင်္ဂင်သွေးစ ရဲဝံ့မှူး ‘ဣဿာ’ သံယောဇဉ် ပွမစောန်စိုတ်ရ။

မစ္ဆရိယသံယောဇဉ် ၁၁၂၇။ (၉) မှောင်ကို(သံယောဇဉ် နှိပ်ကာဂမ္ဘိုင်)တအံ့ကို ‘မစ္ဆရိယ’ သံယောဇဉ် ပွမသအေတ်သပါနိမ္မားကို ဉာဏ်ပျော်ရော?၊ ‘မစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ် သပါနိဂမ္ဘိုင်တအံ့ကို—

- (၁) ‘အာဝါသမစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ်သပါနိ ပဲ့ဒုဒ္ဒါ၊
- (၂) ‘ကုလမစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ်သပါနိ ပဲ့ဂကူ (ပဲ့ဒါယကာဂမ္ဘိုင်)၊
- (၃) ‘လာဘမစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ်သပါနိ ပဲ့လာဘ်သကာ၊
- (၄) ‘ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ်သပါနိ ပဲ့ဂုဏ်ရုပ်သင်္ဂါ၊
- (၅) ‘ဓမ္မမစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ်သပါနိ ပဲ့ဓရ(ပရိယတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ)ရဲဝံ့ နှိမသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။

ဩ‘မစ္ဆေရ’ သတ်ပွမသအေတ်သပါနိ မှုံသတ်မဖိုသင်္ဂါ ‘မစ္ဆေရာယနာ’ အကာအရာ ဗိုသအေတ်သပါနိ၊ ‘မစ္ဆရာယိတတ္ထ’ ဒဉ်ဉာဏ်မလေပ်သအေတ်သပါနိ၊ ‘ဝေဝိစ္ဆ’ ဒဉ်ဉာဏ်ဟုံမဲ့ ပိုက်ကို တုတ်နက်ကိုဗျပ်တြး (ဆက်ဆောမ်ကျော်ဉာဏ်သအောင် မပတမ်ကိုဉ်ဉာဏ်)၊ ‘ကဒရိယ’ ပွမသအေတ်သပါနိ (ပွမဂိုဟ်ကဟော)၊ ‘ကဋ္ဌကဋ္ဌကတော’ ဒဉ်ဒဉ်တက်ကိုရိုင်ကတင် (သတ် ပွမကိုစိုတ်သအေတ်သပါနိ)၊ ‘အဂ္ဂဟိတတ္ထံ စိတ္တဿ’ ကွာတ်လဒ်ကွေ့စိုတ် (မိက်ဝံ့ကိုဒါနိ သွေးပွေးတဲ ဒဉ်မဂိုင်ကေတ် စိုတ်မသအေတ်သပါနိမဲ့ (နွဲ့ရ)။ သတ်မဂင်္ဂင်သွေးကျင်တဲဝံ့ ဂင်္ဂင်သွေးစ ရဲဝံ့မှူး ‘မစ္ဆရိယ’သံယောဇဉ် ပွမသအေတ်သပါနိရ။

အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ် ၁၁၂၈။ (၁၀) မှောင်ကို(သံယောဇဉ်နှိပ်ကာ)ဂမ္ဘိုင်တအံ့ကို ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇဉ် ပွမဟုံတိကေတ် (မထေက်ကိုတိဂ်) ဉာဏ်ပျော်ရော?၊ ပွမဟုံတိ ပဲ့ဒဉ်ဒါ၊ ပွမဟုံတိ ပဲ့ဟိုတ် ဒဉ်ဒိကတိုဒ်၊ ပွမဟုံတိ (ပဲ့နိဗ္ဗာန်) နှိအရာ ဒဉ်ဒိမပျိုတ်၊ ပွမဟုံတိကေတ် ပဲ့ဒေတ် နှိဟိုတ်အာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဉ်ဒိမပျိုတ်၊ ပွမဟုံတိကေတ် ပဲ့သွက်ကိုပ်ကွာ (ပဲ့မပတမ်ကို ခန္ဓဂမ္ဘိုင်နှိတ်)၊ ပွမဟုံတိကေတ် ပဲ့သွက်လက်ကြ (ပဲ့မပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်နှိ)၊ ပွမဟုံ တိကေတ် ပဲ့သွက်ကိုပ်ကွာ ပဲ့သွက်လက်ကြ (ပဲ့မပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် နှိတ် ကြက်နှိ)၊ ပွမဟုံ တိကေတ် ပဲ့ဓရဟိုတ်(မပတမ်ကို ဇရာမရဏ) ကျော်(သွဟိုတ်ကိုဓရဟိုတ်ကို မပတမ်ကို ဇာတိတဲ) ဓရဖိုမကတိုဒ်ကျင်ဂမ္ဘိုင် (နွဲ့ရ)။

ဩ‘အညာဏ’ သတ်ပွမဟုံတိကေတ် မှုံသတ်မဖိုသင်္ဂါ ‘အဒဿန’ သတ်ပွမဟုံ ညာတ်ကေတ်(ဓရဉာ)၊ ‘အနဘိသမယ’ ထပက်ခွင်တဲသတ်ဟုံလေပ်တိ၊ ‘အနနဗောဓ’ သတ် ဟုံလေပ်တိကေတ် ဗွေဗဗွေ (ကုဓရဉာဉာဉာ)၊ ‘အသမ္မောဓ’ (စိုန်သကိုမပတမ်ကိုအနိစ္စ)တဲ သတ်ဟုံလေပ်တိ (သတ်မလေပ်တိကေတ် ဗွေမမှာရာ)၊ ‘အပ္ပဋိဝေဓ’ ထပက်ခွင်တဲ သတ်ပွမ

ဟုံတိ၊ ‘အသံဂါဟန’ သဘဟုံလေပ်ဂိုင်ကေတ် (နမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘အပရိယောဂါဟန’ တို့ဧဝံ (ခရ်မဉ္ဇာံစုတ်တုံ) သဘဟုံလေပ်ဂိုင်ကေတ်၊ ‘အသမပေက္ခန္ဓ’ သဘဟုံလေပ်မှော်သေဝ် ညီသာသုတ်သုန် (မလေပ်မှော်သေဝ် ဗွဟုံညီသာ မပတမ်ကိုအနိစ္စ ရံဝံမွး မပတမ်ကိုနိစ္စ)၊ ‘အပစ္စဝေက္ခဏာ’ သဘဟုံလေပ်ဗ္ဗာရဏာ၊ ‘အပစ္စက္ခန္ဓကမ္မ’ သဘဟုံလေပ်မှော်သေဝ်ဂတမတ်၊ (သဘမလေပ်ပါ်ပါ် ခိုဟ်ပရေဟုံလေပ်)၊ ‘ဒုဗ္ဗေဇ္ဈ’ သဘဒ်ဟုံတိ ပလီပလာ်ကေတ်စိုတ်မဗုဓတ် သအးဇူး၊ ‘ဗာလျ’ သဘဒ်ဟုံတိ မှိုဟ်ဒိုဟ်ဗို၊ ‘အသမ္ပဇေ’ သဘဟုံလေပ်တိကေတ်ဗွဲတေင် ပကာရ ဗွဲမဒးရး (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ‘မောဟ’ သဘပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘဉ္ဇာံပြ) (ပွမဟုံတိဉ္ဇာံပြ)၊ ‘ပမောဟ’ သဘပွမဝိဝိင်ဗွဲတေင်၊ ‘သမ္မောဟ’ သဘပွမဝိဝိင်ဗွဲပွဲပွဲ(ပွဲခရ်အိုတ်သို)၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သဘပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတ်ခရ်သစ္စပန်)၊ ‘အဝိဇ္ဇောယ’ သဘပွမဟုံ တိကေတ် မလေပ်ကိုတို့ဗျိုက်(ပွဲဒဒိခိဝံ)၊ ‘အဝိဇ္ဇာယောဂ’ သဘပွမဟုံတိ မလေပ်ကိုစိုန် သကို (ပွဲဒဒိခိဝံ)၊ ‘အဝိဇ္ဇာနုဿ’ သဘပွမဟုံတိကေတ် မလေပ်သတိက်သတင်ဗွဲလေင်၊ မွဲနယံ- ကလိဝံဟုံတိမဗဗွဲမွး (ကလိဝံဟုံတိညီသာမွး) သဘမလေပ်ကတိုဒ်၊ ‘အဝိဇ္ဇာပရိ ယုဋ္ဌာန’ သဘပွမဟုံတိကေတ် ပွမကျိုက်ကျို (ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမျိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ’ သဘပွမဟုံတိကေတ် မတုပ်သုတ်ကောသောဝ်တြင် (ဗွဲဒဒိမလေပ်ကွာတ်လင်္ဂီ ညံင်ဟုံဝံ အာစိုပ်တသိုခိပိုင်ဟာန်)၊ ‘မောဟ အကုသလမူလ’ ပွမဝိဝိင် မဒ်ရိုဟ်ကွက်အကုသိုလ်ဂမျိုင်ဗွဲ (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ် သူးကျင်တုံဝံ ဂပ်ဝ်သူးစ ရံဝံမွး ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် ပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိရ။ (၁၀၆၇၊ ၁၁၀၆)

ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဝံယုသံယောဇိန်အိုတ်ရ။

ခရ်နော သညောဇန ၁၁၂၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမျိုင် ဒ်ခရ်‘နော သညောဇန’ ဟုံဝံ ယုသံယောဇိန်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကေတ်ခရ်သံယောဇိန်ဂမျိုင်ဂ်တုံ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင် စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွတိကေတ်ဗွဲတေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မသေ့သေ့ဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတုံ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတုံ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတုံ မဒ်, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ် ဟုံတိဂမျိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘နောသညောဇန’ ဟုံဝံယုသံယောဇိန်အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကေတ်ခရ် သံယောဇိန်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၂။ သညောဇနိယဒုက်

ခရ်သညောဇနိယ ၁၁၃၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမျိုင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇနိယ’ မဒ်အာရီခရ် သံယောဇိန်ဂမျိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)

ပွမတိကေတံ ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျကာတ၊ မဒ်အာရီ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မတိန္ဒိလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတိန္ဒိလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတိန္ဒိလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘သံယောဇနိယ’ မဒ်အာရီ သံယောဇနိဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်)

ခရ်အသညောဇနိယ ၁၁၃၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အသညောဇနိယ’ ဟံဒ်အာရီ သံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လိဟ် ပွဲဘုံပိဉ်ကာကု၊ ဖိ(ဖိလ်) ဒဒက်တံကို မဂ်ဂမ္ဘိုင်ကု၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိဉ်ပြေင်စီရင်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘အသညောဇနိယ’ ဟံဒ်အာရီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ် ဖိလ် နိဗ္ဗာန်)

၃။ သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက

ခရ်သညောဇနသမ္ပယုတ္တ ၁၁၃၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကော်ခရ်သံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ် ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတံဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကော်ခရ် (သံယောဇနိ)ဂမ္ဘိုင်ပွဲ (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကော်ခရ် သံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို)

ခရ်သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ ၁၁၃၃။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန် သကိုကော်သံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတံ ဗွဲတွင် မဟံစိုန်သကိုကော်ခရ်(သံယောဇနိ) ဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ (မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိဉ်ပြေင်စီရင်ပွဲ (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကော်သံယောဇနိဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ် စေတသိက် မစိုန်သကို၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၄။ သညောဇန သညောဇနိယဒုက

ခရ်အသညောဇန သညောဇနိယ ၁၁၃၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇန သညောဇနိယ’ သံယောဇနိလေဝ် ဝံယုတဲ အာရီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ သံယောဇနိဂမ္ဘိုင်ဟေင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇန သညောဇနိယ’ သံယောဇနိလေဝ် ဝံယုရ၊ အာရီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒ်အိုတ်ရ။ (ဍုင်ခရ်သံယောဇနိဒွာ်ပြကာ)

ခရ်သညောဇနိယ နော သညောဇန ၁၁၃၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇနိယ နော သညောဇန’ ဒ်အာရီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုသံယောဇနိအိုတ်ဂ်ရော?၊

ဩဝရ်ဂမ္ဘိုင် နကိဝရ်(သံယောဇိန်)ဂမ္ဘိုင်ဂ် (ခရ်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်သွအာရီတဲ) ဒ်ခရ်
 ‘သံယောဇိန်ယ’အိုတ်ရ၊ ပါကော့ခရ်သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲ)ဂမ္ဘိုင် (မ္မုပုခရ်သံယောဇိန်ယ
 ဂမ္ဘိုင်)ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်
 ဗွဲတေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မသေ့သေ့ဟ်, မဒ်အာရီခရ်
 အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်,
 မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘သညောဇိန်ယ နော
 သညောဇိန်’ဒ်အာရီသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဂွံယုသံယောဇိန်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်,
 စေတသိက် မဝေင်ပါကော့ ညောင်ခရ်သံယောဇိန်, ရုပ်)

၅။ သညောဇိန် သညောဇိန်သမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်သညောဇိန် သညောဇိန်သမ္ပယုတ္တ ၁၁၃၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘သညောဇိန်
 သညောဇိန်သမ္ပယုတ္တ’ သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုတဲ ကောံသံယောဇိန်လေဝ် စိန်သကီအိုတ်
 ဂ်ရော?၊ ‘ကာမရာဂ’သံယောဇိန် ပွမနွံပွက်စောဲလာံဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူ
 ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’
 သံယောဇိန် ပွမဟံတီကေတ် (မထေက်ကိုတီ)ဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူကာမရာဂ
 သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီ ကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ။

‘ပဋိပ’သံယောဇိန် ပွမလုက်စုက် (ပွဲအာရီ) (ထေပှောတ်ဒေါသ)ဂ် သံယောဇိန်လေဝ်
 ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီကောံသံယောဇိန်လေဝ်
 ဒ်ရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် ပွမဟံတီကေတ် (မထေက်ကိုတီ)ဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊
 ဟိုတ်နူဒ် ‘ပဋိပ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ။

‘မာန’သံယောဇိန် ပွမစုတ်သမ္ဘိဂး (နမပတမ်ကို ရဲဝံမွဲး အဲဟေင် ပြဲအိုတ်) (ပွမပတိန်
 လပ်မာန်)ဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ)
 စိန်သကီ ကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’သံယောဇိန် ပွမဟံတီကေတ် (မထေက်ကိုတီ)ဂ်
 သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူမာနသံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီကောံ
 သံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ။

‘ဒိဋ္ဌိ’ သံယောဇိန် လညာတ်မမှာရာဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘အဝိဇ္ဇာ’
 သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီ ကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန်
 ပွမဟံတီကေတ် (မထေက်ကိုတီ)ဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘ဒိဋ္ဌိ’ သံယောဇိန်
 (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ။

‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သံယောဇိန် ပွမသေ့ဟ်ပွာဂ် သံယောဇိန်လေဝ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘အဝိဇ္ဇာ’
 သံယောဇိန် (မစိန်သကီမွဲစွဲစိ) စိန်သကီ ကောံသံယောဇိန်လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန်

ပွမဟံတိကေတံ (မထေက်ကိုတိ)၌ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ။

‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’သံယောဇိန် ပွမတ္တိတသပေါတံ ဗွဲအစောမမှာရာ ရံပွဲမှူးသအးဇူး ဒွေတလုတံ (ဒဒက်တကိုက္ခိဂ္ဂုမ္ပိ)၌ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘အဝိဇ္ဇာ’သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’သံယောဇိန် ပွမဟံတိကေတံ (မထေက်ကိုတိ)၌ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ။

‘ဘဝရာဂ’ သံယောဇိန် ပွမစောလံ ဗွဲ(ရူပ အရူပ) ဘဝံ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘အဝိဇ္ဇာ’သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် ပွမဟံတိကေတံ (မထေက်ကိုတိ)၌ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘ဘဝရာဂ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ။

‘ဣဿာ’သံယောဇိန် ပွမစောနိစိတံ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိ ကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် ပွမဟံတိကေတံ (မထေက်ကိုတိ)၌ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘ဣဿာ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ။

‘မစ္ဆရိယ’ သံယောဇိန် ပွမသအေတသပါနံ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘အဝိဇ္ဇာ’သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိ ကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သံယောဇိန် ပွမဟံတိကေတံ (မထေက်ကိုတိ)၌ သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျရ၊ ဟိတိန္န ‘မစ္ဆရိယ’ သံယောဇိန် (မစိန်သကိမ္မတ္တံ) စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိရ။

ခရ်ဂမ္ဘိဝံ ခိရ် ‘သညောဇန သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ ခရ်သံယောဇိန်လေဝံ ဂွံယျတုံ စိန်သကိကောသံယောဇိန်လေဝံ ခိအိုတ်ရ။ (ချောင်ခရ်သံယောဇိန်ဒွံပြကာ)

ခရ်သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇန သာဃရ။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိဝံ ခိရ် ‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇန’ စိန်သကိကောသံယောဇိန်ဟေင်တုံ ဟံဂွံယျ သံယောဇိန်အိုတ်ဂ်ရော၊ ပြုခရ်ဂမ္ဘိဝံ ခိရ် ‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ မစိန်သကိကောသံယောဇိန်ဂမ္ဘိဝံအိုတ်ရ၊ ပါကော့ခရ်(သံယောဇိန်မစိန်သကိမ္မတ္တံ)ဂမ္ဘိဝံ (မုပုခရ်သညောဇန သမ္ပယုတ္တဂမ္ဘိဝံ)၌တုံ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်) ပွမ တိကေတံဗွဲတောင် (မဒ်ခရ်သညောဇနသမ္ပယုတ္တ မသော့သေဟ်) (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိဝံ ခိရ် ‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇန’ စိန်သကိကောသံယောဇိန်ဟေင်တုံ ဟံဂွံယျ သံယောဇိန်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက် မစိန်သကိမ္မတ္တံ မဝေင်ပါကော့ ချောင်ခရ် သံယောဇိန်)

၆။ သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယဒုက်

ခရ်သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယ ၁၁၃၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သညောနေဝိပ္ပယုတ္တသညောဇနိယ’ ဟံစိန်သကီကောသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်နှိတဲ နှိအာရီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မနှိခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ၊ မဟံစိန်သကီကောခရ်(သံယောဇနိ)ဂမ္ဘိုင်၊ မနှိအာရီအာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မနှိ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မနှိ၊ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မနှိတအ်ဂ် (နှိအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယ’ ဟံစိန်သကီကောသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်တဲ နှိအာရီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိတ်၊ စေတသိက် မစိန်သကီ၊ ရုပ်)

ခရ်သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယ ၁၁၃၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယ’ ဟံစိန်သကီ ကောသံယောဇနိတဲ ဟံနှိအာရီ ဒေက်တက်ကီသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ္ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကီ၊ ဖိ(ဖိလ်)ဒေက်တက်မဂ္ဂမ္ဘိုင်ကီ၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတုအာဟာရ) မဟဂပ်ပိပြုပြင်စီရင်ကီဂ် (နှိရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သညောနေဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယ’ ဟံစိန်သကီကောသံယောဇနိတဲ ဟံနှိအာရီ ဒေက်တက်ကီသံယောဇနိအိုတ်ရ။ (မဂ် ဖိလ် နိဗ္ဗာန်)

သညောနေဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၅။ ဂန္ထဂေါတ္ထက

၁။ ဂန္ထဒုက်

ခရ်မဝံယုဂန္ထ ၁၁၄၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂံယု‘ဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်) အိုတ်ဂ်ရော?၊ ခရ်ဂန္ထမ္ဘိုင်ပန်ပြကာမတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ’ ပွမထွေန်စပ်မဂ်ဂွက် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်)၊ ‘ဗျာပါဒကာယဂန္ထ’ ပွမကိုဖံက်ပုန်လိုလ် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ်(ပွဲဒဒိမ်ဝင်)၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ’ ပွမဖိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ ရံပွဲမွဲ(သအးဇး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် (ဒေက်တက်ကီမပတမ်ကိုကွီဂ္ဂမ္ဘိုင်) မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်)၊ ‘ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ’ ပွမပျပ်စိတ် ဗွဲမလောန် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) ရံပွဲမွဲ ကွေတ်ဝံဟောင် ညှာစွတ်ရ မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်)ဂ် (နှိအိုတ်ရ)။

အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ ၁၁၄၁။ (၁) ပျောက်ကို(ဂန္ထပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံ၌ ‘အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ’ ပွမထွေန်စပ်မဂ်ဉ်က မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၌ ညးခွဲဂ်ရော?၊ ဩသဘာပွမစောလံ၊ ပွမစောလံ ဗွဲမသကာတ်၊ သဘာပွမရင်တွင် ထပ်ကိုထပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲအာရီ)၊ သဘာပွမဟုံစောစး (ပွမကိုနွံပွဲက်)၊ သဘာပွမသျှိုက်မျိုက်၊ သဘာပွမသျှိုက်မျိုက် စောလံ၊ သဘာပွမစောလံ ဗွဲမသကာတ် ဒဒက်တံကိုစိုတ်၊ သဘာပွမနွံပွဲက်ကို(အာရီ)၊ သဘာပွမဝိဝိင် (နဒဒိန်နွံပွဲက်မဇော)၊ ငိုတ်တဲ သဘာပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (နွံပွဲက်ထွေန်စပ် စိုပ်ဒတဲ ဟုံမွဲကိုသေ့သေ့ဟ်)၊ သဘာပွမထွေန်စပ်၊ သဘာပွမထွေန်စပ်ဗွဲပွဲပျူ(အလုမ်အိုတ်သို)၊ သဘာပွမဗာန်ခြပ်စောစပ်၊ သဘာပွမတုပ်သွဟ်ကိုလုက်သရီ (ပွမကိုတိုဗျိုက်)၊ သဘာပွမတံင်ဂြ (ပွမတံင်ဂြ တွဟ်နကတိုဒ် ပွဲဘဝဂ်ဂ်)၊ သဘာပွမဗဂေတ်မတ်၊ သဘာပွမကိုကတိုဒ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ သဘာမလေပ်ကတိုဗန် မစိုန်သကိုကောံဒဒိမ်၊ သဘာပွမဇိုင်ဖျပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ဗွဲအစောစုတိပဋိသန္နိ)၊ သဘာပွမကိုဇာန်ကံအာရီ၊ သဘာပွမချက်ချက် (နမထွေန်စပ်)၊ မွဲနယ်-သဘာမတုပ်သွဟ်ကောံကြိုင် မွဲကိုဇောပ်ဍုင်မပြဟ် နဒဒိမ်မလေပ်ရင်တွင်ဏာဒဒိမ်ဝဋ်၊ သဘာမတုပ်သွဟ်ကောံဂို၊ သဘာမတုပ်သွဟ်ကောံဇုက် (နဒဒိမ်မဗန်ဒက် ညံင်ဝံအာစိုပ်လလေင်ဖို)၊ သဘာမလေပ်ဗျပ်တြး ထွေန်စပ် (ပွဲမတမ်ကို ရူပါရီဂမ္ဘိုင်)၊ သဘာမလေပ်ကိုပတိတ်ဗြဟတ် (တွဟ်နကလိဝံ အာရီဂ်ဂ်)၊ သဘာမဒ်သကအံပွင် (ဇကုသျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မျိုက် ပွဲဘဝသံသာ ဇာပ်ဇာပ်မကတိုဒ်)၊ သဘာပွမရာဒ္ဓာမိက်၊ သဘာဟိုတ်မတံင်ဂြ (သတ်ဂမ္ဘိုင်)ဘဝ (ဇုက်ဘဝ)၊ သဘာမလေပ်ပြာပ်အာစိုပ် (အာရီဂ်ဂ်)၊ မွဲနယ်-သဘာမတုပ်သွဟ်ကောံဂြိုင် (နဒဒိမ်မလေပ်ကတိုဗန်ကို ဒဒိမ်လလေင်ဖို)၊ သဘာမလေပ်ပြာပ်အာစိုပ် (အာရီဂ်ဂ်) ဗွဲမသကာတ်၊ မွဲနယ်- သဘာမတုပ်သွဟ်ကောံဂြိုင် (နဒဒိမ်မလေပ်ကတိုဗန်ကို ဒဒိမ်လလေင်ဖိုလောန်)၊ သဘာပွမပံင်ဖက် (သေ့သွဲသျှိုက်ဆာန်နရ်)၊ သဘာပွမသေ့သွဲသျှိုက်ဆာန်၊ သဘာပွမသေ့မဲစောဗာန်၊ သဘာမလေပ်ဗန်ဒက်၊ သဘာပွမရာဒ္ဓာမိက်အာရီ၊ အကောံအရာ ဗိုရာဒ္ဓာမိက်၊ ဒဒ်စိုတ် မလေပ်ရာဒ္ဓာမိက်၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက်ပွဲသ် (ရူပါရီ)၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲရမျာင် (သဒ္ဓါရီ)၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲသျူ (ဂန္ဓာရီ)၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲရ်သာ (ရသာရီ)၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲတုတ်ဒွံ (ဖောဠာရီ)၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲအရာဝတ္ထု မဂပ်ကလိဝံ(လာဘ်)၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲဂြပ်ရတ်၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲကောန်ဇာတ်၊ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲလမျီ။

သဘာမလေပ်ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ်၊ မွဲနယ်-သဘာမလေပ်ကိုဟိုသွး ရံပွဲမွဲ(ဂြပ်အဲဂြပ်အဲ)၊ သဘာမလေပ်ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ် တွေင်တွေင်တွဟ်တွဟ်၊ မွဲနယ်-သဘာမလေပ်ကိုဟိုသွးထပ်ကိုထပ် (ရံပွဲမွဲဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ သဘာမလေပ်ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ်ဗွဲမလောန်၊ မွဲနယ်- သဘာမလေပ်ကိုဟိုသွး ဗွဲမလောန် (ရံပွဲမွဲဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ သဘာပွမကိုထွေန်စပ်၊ အကောံအရာ ဗိုကိုထွေန်စပ်၊ ဒဒ်မလေပ်ကိုထွေန်စပ်။

သဘာမပွဲင်စးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ) (သဘာပွမထွေန်စပ်လောန်)၊ အကောံအရာ ဗိုပွဲင်စးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ အကောံအရာ ဗိုပွဲင်စးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊

ဒဒိမလေဝ်ပွဲင်စးတံင်ဂြဲ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ သတ်ပွမချီတေဝ် (ပွဲလာဘ်သကာ) ညံင်ကျီ ပချီဗတ၊ ဒဒိညးမနွံပွဲက်ကိုအာရီ မနိုဟ်ပြဲ၊ သတ်ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရာဟံဗဗွဲ (မပတမ်ကို ယာဲ, ကူစီ, တြံကိုတြံ, ဗြဲကိုဗြဲ)၊ သတ်ပွမနွံပွဲက်မဇော် ဟံဗွဲကိုဗွတ်ဗွတ်အပိုင်အခြာ၊ သတ် ပွမသျှိုက်မျိုက်အာရီ၊ အကဲအရာဗိုသျှိုက်မျိုက်၊ သတ်ပွမရာဒွာမိက်စိုတ်၊ သတ်ပွမသျှိုက်ဆာန်၊ သတ်ပွမရာဒွာမိက်စိုတ် ဗွဲမဒးရး။

ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲ(ရူပ,အရူပ) ဘဝဂမ္တိုင်၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲပွမစာ်စူးအာနူဘဝမဟိုဂး (ရဲပွဲမွဲး ဥစ္ဆေဒ)၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပဘုံ၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရူပဘုံ၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝမဟိုတ်၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ် (ရူပါရီ)၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရေျာင် (သဒ္ဒါရီ)၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသုဏ္ဍ (ဂန္ဓာရီ)၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရ်သာ (ရသာရီ)၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲတုတ်ဒွံ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ)၊ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ်ခေရ် (ဓမ္မာရီ)။

သတ်ပွမကိုတို့ဗျိုက် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ သတ်ပွမကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်၊ သတ်ပွမဗန်ဒက် ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် (စေဲလံာ်)၊ သတ်မလေဝ် ကွာတ်လဒိ (ခေရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်)၊ သတ်မလေဝ်ကွာတ်လဒိကွေံ (ခေရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်)၊ သတ်ပွမ ကြောင်ဗွန် (ခေရ်ညုာ်)၊ သတ်မလေဝ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္တိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ ပြာပ်အာစိုတ်တဲ သတ် မလေဝ်ကိုကိုခွက်၊ သတ်မလေဝ်သတ်ကံသတင်ဗွဲလှေင်၊ မွဲနယံ- ကလိဝံဟိုတ်မဗဗွဲမွဲး (ဟိုတ်ညီသာမွဲး) သတ်မလေဝ်ဒ်၊ သီစတ်ဂိုင်ကေတ် စိုတ်အိုတ်သို (ဗွဲပွဲဗျူတဲ) သတ်မလေဝ် ကျိုက်ကျီ ရာန်သကိုတ်၊ သတ်မတုပ်သုတ်ကိုဇုက်လွာ၊ (မလေဝ်ပွေမ်စန်)၊ သတ်မလေဝ် နွံပွဲက်ကို အရာဝတ္ထုတုတ်တုတ်ဂမ္တိုင်၊ သဇိုင်ရိုဟ်ကွက်ဒဒိမ်ဝဋ်၊ ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ဒဒိမ်ဝဋ်၊ ဒ်အရာဒဒိမ်ဝဋ် ဒ်ကွာအိုတ်၊ ပးဒုက်သိုင်မာရ်၊ ခွေန်ဍုန်ကသိုင်မာရ်၊ အရာဒတန်မာရ် (တိုရ်မာရ်)၊ စီတဏှာ ပွမထွေန်စပ်(မလေဝ်ဇွေဝ်)၊ ဇာနိက်တဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေဝ် ကိုင်ကြေဝ်)၊ ဇုက်ဒက်တဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေဝ်ဗန်ဒက် ဗွဲမဗိုန်)၊ မှာသိုဒ်တဏှာ ပွမ ထွေန်စပ် ဖြိုင်ကိုပေင်၊ ပွမနွံပွဲက် ထွေန်စပ်(ဂြပ်ညးတုတ်သအာင်)၊ ‘လောဘ အကုသလ မူလ’ ပွမနွံပွဲက် မဒ်သဇိုင် ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသုးကျင်တဲပွဲ ဂပ်ဝံသုးစ ရဲပွဲမွဲး ‘အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ဓ’ ပွမထွေန်စပ်မဂ်ဂွက် မလေဝ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမ ကာယ’ ဂကောံခေရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)ရ။ (လောဘ) (၁၀၆၅)

ဗျာပါဒကာယဂန္ဓ ၁၁၄၂။ (၂) ပှောင်ကို(ဂန္ဓပန်ပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂု ‘ဗျာပါဒကာယ ဂန္ဓ’ ပွမကိုဖံက်ဗွန်လိုလ် မလေဝ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခေရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ် ဝဋ်)ဂု ညးခွေံဂုရော?၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “သွက္ခုင်လလေင်ဖိုအဲတဲရ” ဒ်ရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “ယောမသွမံင် လလေင်ဖိုအဲတဲရ” ဒ်ရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမ ဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “ကြက်သွတ် လလေင်ဖိုအဲရ” ဒ်ရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “သွက္ခုင် လလေင်ဖို ဒဒက်တကိုညးမသျှိုက်ဆာန် ဒဒက်တကိုအဲတဲရ ။ ပ ။ ဒ်ယောမသွမံင်လလေင်

ဖိုအဲရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ် လလေင်ဖိုရ’၊ ‘အာဃာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရံပွဲမွဲး “သွဒတဲဖို ဒဒက်တ် ကိုညးဟံသိုက်ဆာန် ဒဒက်တ်ကိုအဲရ ။ ပ ။ ယောမသွမံင်ဒတဲဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ်ဒတဲဖို” နိရ၊ သအာင်နူဂ်ပွန် ပွမဒက်ဝဲ (ပွမထေပောတ်) ပွဲအရာဟံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ် နိရ။

ဩပွမဒက်ဝဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မွဲသတ်မဏ်သတ်ဝဲ၊ ပွမဒက်ဝဲဗွဲမလောန်၊ ပွမလုက်စုက် ပွဲအာရီ (ပွမကျဟ်မွဲ)၊ သတ်ပွမစေ်စး ဗွဲမလောန်၊ သတ်ပွမထေပောတ် (ဒေါသတိတ်)၊ သတ်ပွမထေပောတ်ဗွဲမလောန် (ဒေါသတိတ်လောန်)၊ သတ်ပွမထေပောတ် ဗွဲမလောန်ဗွတ် (ဒေါသတိတ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်)၊ သတ်ပွမပလိုပလတ် မှာဒုဟ်၊ သတ်ပွမပလိုပလတ် မှာဒုဟ် ဗွဲမလောန်၊ သတ်ပွမပလိုပလတ် မှာဒုဟ်ဗွဲမလောန်ဗွတ်၊ သတ်ပွမဖံက်ပွန် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ သတ်ပွမပလိုပလတ်စိုတ်၊ သတ်ဒေါသမတိတ်၊ အကာဲအရာ ဗိုဒေါသတိတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ် ဒေါသမတိတ်၊ သတ်ပွမပလိုပလတ်မှာဒုဟ်၊ အကာဲအရာ ဗိုပလိုပလတ်မှာဒုဟ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ် ပလိုပလတ်မှာဒုဟ်၊ သတ်ဖံက်ပွန်လိုလ်၊ အကာဲအရာ ဗိုဖံက်ပွန်လိုလ်၊ ဒဒ်မလေပ် ဖံက်ပွန် လိုလ်၊ ပွမစေ်စး၊ ပွမစေ်စး ထပ်ကိုထပ် ဗွဲမလောန်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်ကြမ်ကြ (ပွမကြမ်ကြ)၊ ပွမဟိုသွး ဗွဲမချိုက်ပေင်ဒးရးဟံမာန် (ပွမဟိုသွးဟံဒးရး)၊ ဒဒ်ဟံသေင်ကိုစိုတ်ပကတိ ဒဒက်တ် ကိုစိုတ်ဇကု (ဟံသိုက်မျိုက်ဂ်) (နွဲရ)။ သတ်မဂပ်ပ်ဟိုသွး ကျင်တဲဝဲ ဂပ်ပ်သွးစ ရံပွဲမွဲး ‘ဗျာပါဒကာယဂန္ထ’ ပွမကိုဖံက်ပွန်လိုလ် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံ ဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒ်ခိမ်ဝင်)ရ။ (ဒေါသ) (၄၁၈၊ ၄၁၉၊ ၁၀၆၆၊ ၁၂၃၇၊ ၁၂၄၂)။

သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ ၁၁၄၃။ (၃) ပှောင်ကိုဂန္ထဂမျိုင် ပန်ပြကာတအ်ဂ် ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရံပွဲမွဲး သအးဇး) ဒွေတ် လုတ်ဂမျိုင် (ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကိုကျိုက်) မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံ ဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒ်ခိမ်ဝင်သံသာ)ဂ် ညးညှိုင်ရော?၊ နကို‘သီလ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကိုကျိုက်ဂမျိုင်) ဒဒက်တ် ကို ခမိဗ္ဗးဂမျိုင် မဒ်မူးသာသနာဝံ သအးဇး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘ဝတ’ ဒွေတ်(မပတမ် ကိုကျိုက်ဂမျိုင်)ဂ် သအးဇး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘သီလဗ္ဗတ’ ဒွေတ်လုတ်(မပတမ်ကိုကျိုက် ဂမျိုင်)ဂ် သအးဇး(နူကိလေသ)ရ၊ ရသတ်ဝံ ဩလညာတ်မမှာရာ မွဲသတ်မဏ်သတ်ဝဲ၊ သတ် ပွမပါလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမျိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမျိုင်၊ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ် မမှာရာ (မလေပ်ကွာတ်လဒီကွေံ လညာတ်မချာ်ပြ)၊ တရံကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ် ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံဝံအာစိုပ် လညာတ်ချာ်ပြ)၊ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလိုပလတ်(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သတ်ပွမဖံက်ပွန် ချီတေပ်မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်နူကွေင်ဒက် (ပွဲဒဒ်ခိမ်ဝင်)၊ သတ်မလေပ်ဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သတ်မစောဲလာံ ပွဲကွေတ်)၊ သတ်မဒ် အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုလညာတ် မမှာရာ)၊ သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ သတ်မလေပ်စိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ဂိုင်တရံ မဂပ်ပ်ကျဟ်မွဲ၊ ဂိုင်တရံမမှာရာ၊ သတ်မမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမျိုင်မတွံဂး လညာတ် မမှာရာ၊ သတ်ပွမစောဲလာံ ဗွဲအစောံမဖံက်ပွန်မှာရာမွဲ (နွဲရ)။ သတ်(မဂပ်ပ်သွးကျင်တဲဝဲ)

ဂင်္ဂသုးစရံဝံမွး ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရံဝံမွး သအးဇုး) ဒေုတ်လုတ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကိုက္ခိၣ်) မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်သံသာ)ရ။ (ဒိဋ္ဌိ) (၁၀၀၉)

ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ ၁၁၄၄။ (၄) ပှောပ်ကို(ဂန္ထပန်ပြကာဂမ္တိုင်)တအိၣ် ‘ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ’ ပွမဗျပ်စိုတ် ဗွဲမလောန် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) ရံဝံမွးကွေတ်ဝံဟေင် ညံစုတ်ရ မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)ၣ် ညးညံ့ရော?၊ လောကၣ် ဗိုန်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်) ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်) ရံဝံကို၊ လောကၣ် ဟံဗိုန်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်)ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်) ရံဝံကို၊ လောကၣ် မှုၣ်ကိုလအိတ် (အပိုင်အခြာ)ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်) ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်) ရံဝံကို၊ လောကၣ် ဟံဗွဲကိုလအိတ် (အပိုင်အခြာ)ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်) ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်) ရံဝံကို၊ ‘ဇီဝ’ လမျိုၣ်ဟေင် ကာယၣ်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်) ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်)ရ၊ ‘ဇီဝ’လမျိုၣ် တုဟ်ခြာ ကာယၣ် တုဟ်ခြာရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်) ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်)ရ ရံဝံကို၊ သတ်ၣ် ကြနုမချိုတ်ၣ် ဒ်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်)ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်)ရ ရံဝံကို၊ သတ်ၣ် ကြနုမချိုတ်ၣ် ဟံဒ်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်)ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး(ဗှေတ်)ရ ရံဝံကို၊ သတ်ၣ် ကြနုမချိုတ်ၣ် ဒ်လေပ် ဒ်ရ ဟံဒ်လေပ် ဟံဒ်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်) ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး (ဗှေတ်)ရ ရံဝံကို၊သတ်ၣ် ကြနုမချိုတ်ၣ် ဒ်လေပ်ဟံသေင် ဟံဒ်လေပ်ဟံသေင်ရ ကွေတ်ဝံဟေင် (ဒိတ်)ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ၣ် ဒိသုးသုး (ဗှေတ်)ရ ရံဝံကို။

ဩလညာတ် မမှာရာ မှုၣ်သတ်မဖိသတ်ဝံ၊ သတ်ပွမပါလုင်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာ ဂမ္တိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္တိုင်၊ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကွာတ်လဒီကွေ် လညာတ်မညံ့ပြ)၊ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံဝံအာစိုပ် လညာတ်ညံ့ပြ)၊ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလီုပလှ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သတ်ပွမဖံက်ပွန် ချီတေပ် မတံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်နုကွေင်ဒက်(ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ သတ်မလေပ် ဂိုင်ကေတ်(အာရီ)ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သတ်မစောဲလာံပွဲကွေတ်)၊ သတ်မဒ်အရာ ဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ သတ်မလေပ် ဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ဂွံင်တရ် မဂပ်ပ်ကျဟ်မွဲ၊ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ သတ်မမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္တိုင် မတံဂးလညာတ်မမှာရာ၊ သတ်ပွမစောဲလာံ ဗွဲအစောံမဖံက်ပွန်မှာရာမွဲ (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ပ်သုးကျင်တဲဝံ) ဂင်္ဂသုးစရံဝံမွး ‘ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ’ရ။ ပါကွေ်‘သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဗွဲအစောံ

မမှာရာ(ရံဝံမွးသအးဇူး) ဒေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင်(ဒဒက်တက်မပတမ်ကိုကို)တဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လညာတ်
ညာဏ်မမှာရာ မဒ်အလုမ်အိုတ်သိုက် ‘ဣဒ်သစ္စဘိနိဝေသကာယဂန္ထ’ရ။ (၁၁၀၅, ၁၁၂၂)

ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုဂန္ထအိုတ်ရ။ (လောဘာ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)

ခရ်နောဂန္ထ ၁၁၄၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော ဂန္ထ’ ဟံဝံယုဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်
ဆက်ဖျပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကော့ခရ်ဂန္ထဂမ္ဘိုင်ဂ်တဲ့ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’
ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်,
ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မသေ့သေ့ဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ့ မဒ်,
မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ့ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ့ မဒ်, မဟံလုပ်လို့ဟ်
ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်)
သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နှံရ)။
ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော ဂန္ထ’ ဟံဝံယုဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ်(သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်)အိုတ်ရ။
(စိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကော့ ဘောင်ခရ်ဂန္ထပိပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ ဂန္ထနိယဒုက်

ခရ်ဂန္ထနိယ ၁၁၄၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဂန္ထနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ခရ်ဂန္ထ
ဂမ္ဘိုင် ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ်(သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲဒဒိခိဝံဋ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ,
မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ့ မဒ်, မတို့လုပ်
ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ့ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ့ မဒ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ
နှိခရ် ‘ဂန္ထနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ခရ်ဂန္ထဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်အဂန္ထနိယ ၁၁၄၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အဂန္ထနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဂန္ထဂမ္ဘိုင်
အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တက်မဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊
‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)
မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အဂန္ထနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တက်
ခရ်ဂန္ထဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် ၁၁၄၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို
ကော့ဂန္ထအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကိုကော့ခရ်(ဂန္ထ)ဂမ္ဘိုင်ဂ် နှံအိုတ်ရ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ

ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကျောံဂန္ထအိုတ်ရ။ (လောဘမူ, ဒေါသမူစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကျောံ လောဘ မှုံပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ကို ဒေါသ မှုံပွဲဒေါသမူဒွေ)

ဝရ်ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ၁၁၄၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံဂန္ထ အိုတ်ရ်ရော?၊ ဩဝရ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွေင် မဟံစိုန်သကို ကျောံခရ်(ဂန္ထ)ဂမ္တိုင်ရ်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ် အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝ်ပြုပြေင်စီရေင်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကျောံဂန္ထအိုတ်ရ။ (မောဟမူ, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန် သကို, ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လောဘ, ဒေါသမူဒွေဒေါသ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ဂန္ထဂန္ထနိယဒုက်

ဝရ်ဂန္ထဂန္ထနိယ ၁၁၅၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဂန္ထနိယ’ ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (သတ်ဂမ္တိုင်ပွဲဒိဋ္ဌိဝဋ်)ကိုတဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ကို ‘ဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ်ကိုအိုတ်ရ်ရော?၊ ‘ဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ်ဂမ္တိုင်ဟောင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဂန္ထနိယ’ ‘ဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်လောင် ဝံယုတဲ အာရီ ဒဒက်တက်ကို ‘ဂန္ထ’ ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်ဂန္ထပိဋကမတွံဂး လောဘ, ဒေါသ, မောဟ)

ဝရ်ဂန္ထနိယ နော ဂန္ထ ၁၁၅၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထနိယ နော ဂန္ထ’ ဒ်အာရီ ဂန္ထဂမ္တိုင်မတွံဂး (လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)ဟောင်တဲ ဟံဝံယုဂန္ထအိုတ်ရ်ရော?၊ ဩဝရ်ဂမ္တိုင် နကို ခရ် ‘ဂန္ထ’ ဂမ္တိုင် (ခရ်ဂန္ထဂမ္တိုင် ဂပ်ဝ်သွအာရီတဲ) ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ကိုဂန္ထ ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ပါကျောံခရ်ဂန္ထဂမ္တိုင် (မပါလုပ်မံင် ပွဲခရ်ဂန္ထနိယဂမ္တိုင်)ကိုတဲ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မသေ့သေ့ဟ်, မဒ်အာရီ ဒဒက်တက်ကိုခရ်အာသဝဂမ္တိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထနိယ နော ဂန္ထ’ ဒ်အာရီ ဂန္ထဂမ္တိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုဂန္ထရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကိုမဲ့သအာင် မသအာင်အာနုဍောင်ခရ်ဂန္ထပိဋက, ရုပ်)

၅။ ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

ဝရ်ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ၁၁၅၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ ဂန္ထလောင် ဝံယုတဲ မစိုန်သကိုကျောံဂန္ထအိုတ်ရ်ရော?၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ’ ပွမဖိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ (ရ်ဝံမွးသအးဇး) ဒေတ်လုတ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တမတမ်ကိုကျီဂ်) မလောင်ဗန် ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် ပွဲဒိဋ္ဌိဝဋ်ကို ဂန္ထလောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘အဘိဇ္ဈာ

ကာယဂန္ထ’ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစွဲ) စိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထလေဝ် ဒ်ရ၊ ‘အဘိဇ္ဈာ ကာယဂန္ထ’ ပွမထွေန် စပ်မဂ်ဂှက် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် ပွဲဒဒိမ်ဝင်္ဂ် ဂန္ထလေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစွဲ) စိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထလေဝ် ဒ်ရ၊ ‘ဣဒံ သစ္စာဘိနိဝေသ ကာယဂန္ထ’ ပွမပျပ်စိတ်ဗွဲမလောန် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) ရဲဝံ့မွဲး ကွေတ်ဝံ့ဟေင် ညာံစုတ်ရ မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံခရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်္ဂ်) ဂန္ထလေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘အဘိဇ္ဈာကာယ ဂန္ထ’ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစွဲ) စိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထလေဝ် ဒ်ရ၊ ‘အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ’ ပွမထွေန်စပ်မဂ်ဂှက် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံ ခရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်္ဂ်) ဂန္ထလေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူ ‘ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသ’ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစွဲ) စိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထလေဝ် ဒ်ရ။

ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ ဂန္ထလေဝ်ဝံယုတဲ မစိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထဂမ္တိုင် အိုတ်ရ။ (လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ မှုံပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိုတ်)

ခရ်ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ထ ၁၁၅၃။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ထ’ စိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထဟေင်တဲ ဟံဝံယုဂန္ထအိုတ်ဂှ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ မစိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ပါကောံခရ်ဂန္ထဂမ္တိုင် (မလုပ်လို့ဟ်မံင် ပွဲခရ်ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ဂမ္တိုင်)ဂှ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ် ဗွဲတောင် (မသျှေသျှေဟ်)ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ထ’ စိန်သင်္ကပ္ပကို ကောဂန္ထဟေင်တဲ ဟံဝံယုဂန္ထအိုတ်ရ။ (လောဘမူစိုတ်, ဒေါသမူစိုတ်, စေတသိက် မစိန်သင်္ကပ္ပ မွဲသအာင် မသအာင်အာနူဍုင်ခရ်ဂန္ထ ပိပြကာဂမ္တိုင်)

၆။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယဒုက်

ခရ်ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယဒုက် ၁၁၅၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယ’ ဟံစိန်သင်္ကပ္ပ ကောဂန္ထတဲ မဒ်အာရီဂန္ထဂမ္တိုင်ဟေင်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္တိုင်မတွံး ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မဟံစိန်သင်္ကပ္ပကိုကောဂန္ထ(ဂန္ထ)ဂမ္တိုင်, မဒ်အာရီ ဒေက်တက်ကိုခရ်အာသဝဂမ္တိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယ’ ဟံစိန်သင်္ကပ္ပ ကောဂန္ထတဲ မဒ်အာရီဂန္ထဂမ္တိုင်ဟေင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, မောဟမူဒွေ, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိန်သင်္ကပ္ပ, ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လောဘ, ဒေါသ မှုံပွဲဒေါသမူဒွေ, ရုပ်)

ခရ်ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ထနိယ ၁၁၅၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ထနိယ’ ကောဂန္ထလေဝ် ဟံစိန်သင်္ကပ္ပအိုတ်တဲ အာရီဂန္ထဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံဒ်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္တိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒေက်တက်ကိုမဂ်ဂမ္တိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်)

သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ကိုက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ထနိယ’ ကောံဂန္ထလေဝ် ဟံစိုန်သကိုအိုတ်တဲ အာရီ ဂန္ထဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံဒ်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

ဂန္ထဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၆။ ဩဃဂေါစ္ဆက

ဩဃ ၁၁၅၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဩဃ’ ပွမကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်) တို့ဗျိုက်စှော်(ပွဲဒဒိမ် ဝဋ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ (တုပ်ကို အာသဝသိုဖအိုတ်ရ)။

၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက

ယောဂ ၁၁၅၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု‘ယောဂ’ ပွမကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်) စိုန်သကို (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)အိုတ်ဂ်ရော၊ (တုပ်ကို အာသဝသိုဖအိုတ်ရ)။

၈။ နီဝရဏဂေါစ္ဆက

၁။ နီဝရဏဒုက်

ခရ်မဝံယု‘နီဝရဏ ၁၁၅၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု ‘နီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ် တာကော(ခရ်ဇျာန် မဂ်,ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ်တာ မတွံဂး နွံပိုက် ရာဒ္ဒာမိက်(ပိုက်မဇ္ဇော်) (ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ဗျာပါဒနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ်တာမတွံဂး ပွမကိုစိုတ်လီလ်၊ ‘ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ် တာမတွံဂး ပွမဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် စေတသိက် (လျှဟ်ဒကဲ့)၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ်တာမတွံဂး ပွမဂ္ဂိုက်ဒဂဲ့ ပွမစံင်တုမ္မဲလေ်ပုန်၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ’ ပွမ ကွာတ်လဒိုဆေဝ်တာမတွံဂး ပွမသေ့ဟ်ပု၊ ‘အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ်တာမတွံဂး ဟံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟံတိကေတ်ခရ်သစ္စပန်)တအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။

ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရ ၁၁၅၉။ (၁) ပှော်ကို(နီဝရဏတြပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘ကာမစ္ဆန္ဒ နီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒိုဆေဝ်တာမတွံဂး ပွမနွံပိုက် ရာဒ္ဒာမိက်(ပိုက်ဇ္ဇော်) ပွဲကာမဂုဏ်မသုန် ပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍေံဂ်ရော?၊ ဩပွမနွံပိုက် ရာဒ္ဒာမိက်ပွဲကာမဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ပွမ နွံပိုက်စေလံ၊ ပွမနွံပိုက် သျိုက်မ္ဘိုက်၊ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်၊ ဇေဝ် ပွမထွေန်စပ် ပွဲ‘ကာမ’ ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ပွမကတ်ကတာန်မတွံဂး ‘ကာမ’ ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ပွမနွံပိုက် ဗဇူ (နွံပိုက် ဇေဝ်တဲ ပွမဗဇူ၊ ဘိင်တိုင်)၊ ငိုတ်ကောမ ထေက်ကိုနွံပိုက်တဲ ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (ပွမနွံပိုက် ကာမ မထေက်ကိုနွံပိုက် အလုမ်အိုတ်သို ဟံမ္မဲကိုသေ်သေ့ဟ်)ဂ် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ပ်သွးကျင်

တဲပွဲ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရဲပွဲမွဲး ‘ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒ်ဆေဝ်တာမတွံး ပွမနွံပွဲက်(ပွဲက်
ဇော်)(ပွဲကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာဂမၠိုင်)ရ။ (၁၁၀၃)

ဗျာပါဒနီဝရဏ ၁၁၆၀။ (၂) ပွာ်ကို(နီဝရဏတြပြကာဂမၠိုင်)တအ်ဂှ် ‘ဗျာပါဒ
နီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒ်ဆေဝ်တာမတွံး ပွမကိုပလိုပလံာ်ကွေံစိုတ်ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော?၊
‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “သွကုင်လလေင်ဖိုအဲတဲရ” နိရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ
ရဲပွဲမွဲး “ယောမသွမံင် လလေင်ဖိုအဲရ” နိရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “ကြက်သွတ်
လလေင်ဖို အဲရ” နိရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး “သွကုင်လလေင်ဖို ဒဒက်တ်ကိုညး
မသျှိုက်ဆာန် ဒဒက်တ်ကိုအဲတဲရ ။ ပ ။ နိယောမသွမံင် လလေင်ဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ်
လလေင်ဖိုရ”၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲပွဲမွဲး သွဒတဲဖို ဒဒက်တ်ကို “ညးဟံသျှိုက်ဆာန်
ဒဒက်တ်ကိုအဲရ ။ ပ ။ ယောမသွမံင် ဒတဲဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ် ဒတဲဖိုရ” နိရ၊ သအာင်နူ
ဂှ်ပှ် ပွမဒက်ဝဲ (ပွမထေပွာတ်) ပွဲအရာဟံသေင်ကိုဟိုတ်ဂှ် နိရ။

ဩပွမဒက်ဝဲ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မွဲသတ်မဃ်သတ်ဝံ၊ ပွမဒက်ဝဲ ဗွဲမလောန်၊ ပွမလုက်စုက်
ပွဲအာရီ (ပွမကုဟ်မံ)၊ သတ်ပွမဇော်စး ဗွဲမလောန်၊ သတ်ပွမထေပွာတ် (ဒေါသတိတ်)၊
သတ်ပွမထေပွာတ်ဗွဲမလောန် (ဒေါသတိတ်လောန်)၊ သတ်ပွမထေပွာတ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်
(ဒေါသတိတ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်)၊ သတ်ပွမပလိုပလံာ် မှာဒုဟ်၊ သတ်ပွမပလိုပလံာ် မှာဒုဟ်
ဗွဲမလောန်၊ သတ်ပွမပလိုပလံာ် မှာဒုဟ်ဗွဲမလောန်ဗွတ်၊ သတ်ပွမဖံက်ပှ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊
သတ်ပွမပလိုပလံာ်စိုတ်၊ သတ်ဒေါသမတိတ်၊ အကာဲအရာ ဗိုဒေါသတိတ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်
ဒေါသမတိတ်၊ သတ်ပွမပလိုပလံာ်မှာဒုဟ်၊ အကာဲအရာ ဗိုပလိုပလံာ်မှာဒုဟ်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်
ပလိုပလံာ်မှာဒုဟ်၊ သတ်ဖံက်ပှ်လီလ်၊ အကာဲအရာ ဗိုဖံက်ပှ်လီလ်၊ ဒဒ်မလေပ်ဖံက်ပှ်
လီလ်၊ ပွမဇော်စး၊ ပွမဇော်စး ထပ်ကိုထပ် ဗွဲမလောန်၊ ဒဒ်ညးမလေပ်ကြမ်ကြ (ပွမကြမ်ကြ)၊
ပွမဟိုသွးဗွဲမချိုက်ပေင် ဒးရးဟံမာန် (ပွမဟိုသွးဟံဒးရး)၊ ဒဒ်ဟံသေင်ကိုစိုတ်ပကတိ ဒဒက်
တ်ကိုစိုတ်ဇော (ဟံသျှိုက်မိုက်ဂှ်) (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွေးကုင်တဲပွဲ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရဲပွဲမွဲး
‘ဗျာပါဒနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒ်ဆေဝ်တာ မတွံး ပွမကိုပလိုပလံာ်ကွေံစိုတ်ရ။ (၁၀၆၆၊
၁၁၂၀, ၁၁၄၂)

ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ ၁၁၆၁။ (၃) ပွာ်ကို(နီဝရဏတြပြကာဂမၠိုင်)တအ်ဂှ် ‘ထိနမိဒ္ဓ
နီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒ်ဆေဝ်တာ မတွံး ပွမဟံဒင်စရင် ပွမလျဟ်ဒကဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်
စေတသိက်ဂမၠိုင် ညးဍဲဂှ်ရော?၊ ‘ထိန’ ပွမဟံဒင်စရင် ပွမလျဟ်ဒကဲ့ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်
(ပွမလျဟ်)ဂှ် (နွံရ)၊ ‘မိဒ္ဓ’ ပွမဟံဒင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစေတသိက် (ပွမဒကဲ့)ဂှ် (နွံရ)။

ထိန ၁၁၆၂။ (က) ပွာ်ကို(ထိနမိဒ္ဓဂမၠိုင်)တအ်ဂှ် ‘ထိန’ ပွမဟံဒင်စရင် ဒဒက်တ်
ကိုစိုတ် (ပွမလျဟ်)ဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော?၊ ဩ‘အကလ္လတာ’ ဒဒ်ပွမဟံဒင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊

‘အကမ္မညတာ’ ဒဒိဟံဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန် (ပွမရင်တွင်ဒွေတိဗက်ဟံမာန် ညံင်ဟံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမိုင်)၊ ‘ဩလီယနာ’ အကောအရာ ဗိုဗာန်စပ် (ပွဲပွမလျှဟ် ညံင်ရပ်ခိုင်ကို ကူရိယာပိုတ် မန္တတဟံမာန်)၊ ‘သလ္လိယနာ’ အကောအရာဗိုထွန်စပ် (ပွဲပွမလျှဟ် ညံင်ရပ်ခိုင် ကိုကူရိယာပိုတ် မန္တတဟံမာန်)၊ ‘လီန’ သဘပွမချောင်ကဝေန်၊ ‘လီယနာ’ အကောအရာ ဗိုချောင်ကဝေန်၊ ‘လီယိတတ္ထ’ ဒဒိဒဒက်တကိုညးမလေပ်ချောင်ကဝေန်၊ ‘ထိန’ သဘပွမ ဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တကိုစိုတ် (ပွမလျှဟ်)၊ ‘ထိယနာ’ အကောအရာ ဗိုဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တ ကိုစိုတ်(ဗိုလျှဟ်)၊ ‘ထိယိတတ္ထ’ ဒဒိဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တကိုစိုတ် (ဒဒိမလျှဟ်)မွဲ (နွံရ)။ သဘဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ထိန’ ပွမဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တကိုစိုတ် (ပွမလျှဟ်)ရ။

မိဒ္ဒ ၁၁၆၃။ (ခ) ပှောင်ကို(ထိနမိဒ္ဒဂမိုင်)တအ်ဂ် ‘မိဒ္ဒ’ ပွမဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တကို ဂကောံစေတသိက် (ပွမဒကဲ့)ဂ် ညးချော်ရော?၊ ဩ‘အကလ္လတာ’ ဒဒိဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တကို ဂကောံစေတသိက်၊ ‘အကမ္မညတာ’ ဒဒိဟံဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန် (ပွမဟံရင်တွင် ဒွေတိဗက် ညံင်ဟံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမိုင်)၊ ‘ဩနာဟ’ သဘပွမကိုင်ဂြောပ် (ကွာတ်လဒီဗန်ဒက် ဓရ်မစိုန်သကိုမ္မဲစွဲဂမိုင် ညံင်ဟံဝံဂိုင်ကောတ်အာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ ဗွဲမမြက်ဇော်ဖြင်ကောင်မာန်)၊ ‘ပရိယောနာဟ’ သဘပွမကိုင်ဂြောပ် (ကွာတ်လဒီဗန်ဒက် ဓရ်မစိုန်သကိုမ္မဲစွဲဂမိုင် ညံင်ဟံဝံ ဂိုင်ကောတ်အာရီ မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ ဗွဲမမြက်ဇော်ဖြင်ကောင်မာန်)ဗွဲပွဲပွ။ (အလုမ်အိုတ်သို)၊ ‘အန္တော သမောရောမ’ သဘပွမကွာတ်လဒီလပ် ပွဲအပွဲ ဗွဲမဒးရး (ဗွဲအစောံပွမဆေဝ်တာကောံဓရ် မစိုန်သကိုမ္မဲစွဲဂမိုင် ညံင်ဟံဝံဂိုင်ကောတ်မာန် ညံင်ဟံဝံဒ်မာန် ပွဲအာရီတုဟ်တုဟ်)၊ ‘မိဒ္ဒ’ သဘပွမဟံဒုင်စရင် (ပွမလျှဟ်ပွမဒကဲ့)၊ ‘သောပ’ သဘဟိုတ်မတိက်၊ ‘ပစလာယိက’ သဘ ပွမသွပချီကောင်မတ် (ထစေက်မှ် နဒဒိမဒကဲ့)၊ ‘သောပ’ သဘဟိုတ်မတိက်၊ ‘သုပနာ’ အကောအရာ ဗိုတိက်၊ ‘သုပိတတ္ထ’ ဒဒိညးမတိက်မွဲ (နွံရ)။ သဘဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘မိဒ္ဒ’ ပွမဟံဒုင်စရင် (ဒဒက်တကိုဂကောံစေတသိက်) (ပွမဒကဲ့)ရ။

ရံဝံ ‘ထိန’ ပွမဟံဒုင်စရင် (ဒဒက်တကိုစိုတ်) (ပွမလျှဟ်)ဂ်ကို၊ ‘မိဒ္ဒ’ ပွမဟံဒုင်စရင် (ဒဒက်တကိုဂကောံစေတသိက်) (ပွမဒကဲ့)ဂ်ကို (နွံရ)။ ပွမဟံဒုင်စရင် (လုဟ်ဒကဲ့) ဒဒက်တကိုစိုတ်စေတသိက်ဂမိုင်)ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ (ထိနမိဒ္ဒ)ရ။

ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ နိဝရဏ ၁၁၆၄။ (င) ပှောင်ကို(နိဝရဏ ဩပြကာဂမိုင်)တအ်ဂ် ‘ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏ’မွဲ ညးချော်ရော?၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲဂ် နွံရ၊ ‘ကုက္ကုစ္စ’ ပွမစံင်တူဂ် နွံရ။

ဥဒ္ဒစ္စ ၁၁၆၅။ (က) ပှောင်ကို(ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ)ဂမိုင်တအ်ဂ် ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲမွဲ ညးချော်ရော?၊ ဩဒဒိမချီတေဝ် ဒဒက်တကိုစိုတ် (ပွမဂြိုက်ဒဂဲ)၊ ပွမဟံညိုင်ဝတ် (ဟံစိုတ် လလမ်)၊ သဘစိုတ်မကလှိုလှို၊ ဒဒိစိုတ်မချီတေဝ် (ဟံတန်ကြန်)မွဲ (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွး ကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဂဲရ။ (၄၂၉)

ကုက္ကစ္စ ၁၁၆၆။ (၁) နှောင့်ကို(ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကစ္စ)ဂမ္ဘိုင်တအံၣ် ‘ကုက္ကစ္စ’ ပွမစံင်တူ ကဟောမ်မွဲလှော်ပွန်ၣ် ညးခွဲၣ်ရော?၊ ဒဒ်ညးမ္ၚုကို‘သညာ’စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ပွဲဟံဂပ်ဝံၣ် ဂပ်ဝံရ၊ ဒဒ်ညးမ္ၚုကို‘သညာ’ စုတ်သမ္ဘိရံဝံမွဲး ပွဲဂပ်ဝံၣ် ဟံဂပ်ဝံရ၊ ဒဒ်ညးမ္ၚုကို‘သညာ’ စုတ်သမ္ဘိရံဝံမွဲး ပွဲဟံသေင်ကိုဒုဟ်ၣ် ဒုဟ်ရ၊ ဒဒ်ညးမ္ၚုကို ‘သညာ’ စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ပွဲဒုဟ်ၣ် ဟံသေင်ကို ဒုဟ်ရၣ် နွံရ။

ဩ‘ကုက္ကစ္စ’ သတ်ပွမစံင်တူ ကဟောမ်မွဲလှော်ပွန် မ္ၚုသတ်(သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်) သာ်ဝံ၊ ‘ကုက္ကစ္စယန’ အကဲအရာဗိုစံင်တူ ကဟောမ်မွဲလှော်ပွန်၊ ‘ကုက္ကစ္စယိတတ္ထ’ ဒဒ် ညးမလေပ်စံင်တူ ကဟောမ်မွဲလှော်ပွန်၊ ‘စေတသော ဝိပဋ္ဌိသာရ’ သတ်ဉ်စိုတ် ဟံသာယာ၊ (သတ်သ္မိုက်သော့စိုတ်)၊ သတ်မဒ် ညံင်ရချူခရက် စိုတ်(ထဲထဲဟရဲဟရဲ)မွဲ (နွံရ)။ သတ်ဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲး ‘ကုက္ကစ္စ’ ပွမစံင်တူကဟောမ် မွဲလှော်ပွန်ရ။ ရံဝံ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂ္ဂိုက်ဒဂဲဝံကို၊ ‘ကုက္ကစ္စ’ ပွမစံင်တူကဟောမ် မွဲလှော်ဝံကို (နွံရ)၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂ္ဂိုက်ဒဂဲကို ‘ကုက္ကစ္စ’ ပွမစံင်တူ ကဟောမ်မွဲလှော်ပွန်ဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲး ‘ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကစ္စ’ရ။

ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ ၁၁၆၇။ (၅) နှောင့်ကို(နီဝရဏတြပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံၣ် ဝိစိကိစ္ဆာ နီဝရဏမွဲးၣ် ညးခွဲၣ်ရော?၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သ္မုတ်သွာတ်ဟံမာန်တဲ ညောင်စိုတ်) ပွဲကျိတြရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲခရ်ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသင်ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲဒေတ်သိက္ခာရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မဒ်တဲ)ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ဂတ သွက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်ဒ်)ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သ္မုတ်သွာတ်ဟံမာန်တဲ ညောင်စိုတ်) ပွဲခရ်ဟိုတ် ဒဒက်တမပတမ်ကို ဇရာမရဏ၊ သွဟိုတ်ကို (ဟိုတ်တအံၣ် တအံၣ် မပတမ်ကိုဇာတ်)တဲ ခရ်ဂမ္ဘိုင်မကတိုဒ်ကွဲရ။

ဩပွမသွေဟ်ပွာ မ္ၚုသတ်မဒ်သာ်ဝံ၊ အကဲအရာဗိုသွေဟ်ပွာ၊ ဒဒ်မလေပ်သွေဟ်ပွာ၊ ပွမဟံတီ(ပွမကူချပ်)၊ သတ်ဒ်ဟိုတ်ညောင်စိုတ် (ချပ်အာသဘာဝတဲ သ္မုတ်သွာတ်ဟံမာန်)၊ ညံ ဟံဉ် ဓါပြကာ (သ္မုတ်သွာတ်ဟံမာန်)တဲ သတ်မလေပ်ချီတေင် ဗွဲအစောံဓါပြကာ၊ သတ်မတုပ်သွဟ်ကောံၣ်စါသွာင်၊ သတ်မလေပ်ဒ် (မလေပ်သွေဟ်ပွာ)နူပွဲပွ။ သတ်ဟံသွဟ် အစောံ တုဟ်နဂိုင်ကေတ် ဗွဲစုတ်ဗြကန္တ၊ (တုဟ်နသ္မုတ်သွာတ် ဟံသွဟ်အစောံတဲ) သတ် မလေပ်ဆုတ်ကလေင် နူအာရီ၊ (တုဟ်နသ္မုတ်သွာတ် ဟံသွဟ်အစောံတဲ) သတ်မလေပ် ဆဲးပြင်မံင် ဂေတ်ဂေင်မံင် ပွဲပွဲပွ။ ဒဒက်တကိုအာရီ၊ (တုဟ်နသ္မုတ်သွာတ် ဟံသွဟ်အစောံတဲ) သတ်တိုလုပ်(ပွဲအာရီ နကိုဉာဏ်ဟံမာန်)၊ (တုဟ်နသ္မုတ်သွာတ် ဟံသွဟ်အစောံတဲ) ဒဒ် မကြိုင်မိုဟ် ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ သတ်မလေပ်ကတိုဗဒ်(ထဲထဲဟရဲဟရဲ) ညံင်ရချူခရက်စိုတ်မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကွဲတဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲး ‘ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ’ရ။ (၄၂၅, ၁၀၀၈)

အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ ၁၁၆၈။ (၆) နှောင့်ကို(နီဝရဏ တြပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံၣ် ‘အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏ’မွဲးၣ် ညးခွဲၣ်ရော?၊ ပွမဟံတီ ပွဲဒဒ်ခါ၊ ပွမဟံတီ ပွဲဟိုတ် ဒဒ်ခါကတိုဒ်၊ ပွမဟံတီ

(ပုနိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒိမ်မပျိုတ်၊ ပွမဟုံတိကောတ်ပွဲဒွေတ် နှိဟိုတ်အာစိပ်(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒိမ် မပျိုတ်၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွမတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် နှိတဲ)၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲသွက်လက်ကြ (ပွမတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်နှိ)၊ ပွမဟုံတိကောတ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ ပွဲသွက် လက်ကြ (ပွမတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် နှိတဲ ကြက်နှိ)၊ ပွမဟုံတိကောတ်ပွဲခရ်ဟိုတ် (မတမ်ကိုဇရာ မရဏ) ကောံ(သွဟိုတ်ကိုခရ်ဟိုတ် မတမ်ကိုဇာတိတဲ) ခရ်ဖိုမကတိုနှိကွင်ဂမ္ဘိုင် (နှံရ)။

ဩသတ်ပွမဟုံတိကောတ် မှုံသတ်မဗ်သတ်ဝံ၊ သတ်ပွမဟုံညာတ်ကောတ် (ခရ်ဉာ်)၊ ထပက်ခွင်တဲ သတ်ဟုံလေပ်တိ၊ သတ်ဟုံလေပ်တိကောတ်ဗွဲမဗွဲ (ကုခရ်မဉာ်စုတ်)၊ (စိုန်သကို မတမ်ကိုအနိစ္စ)တဲ သတ်ဟုံလေပ်တိ (သတ်မလေပ်တိကောတ် ဗွဲမဉာ်)၊ ထပက်ခွင်တဲ သတ်ပွမဟုံတိ၊ သတ်ဟုံလေပ်ဂိုင်ကောတ် (နမတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ တို့စှော်(ခရ်မဉာ်စုတ်တဲ) သတ်ဟုံလေပ်ဂိုင်ကောတ်၊ သတ်ဟုံလေပ်မှ်သေ့ဝ် ညီသာသွဟ်သွန် (မလေပ်မှ်သေ့ဝ် ဗွဲဟုံညီသာ မတမ်ကိုအနိစ္စ ရံဝံမွဲ မတမ်ကိုနိစ္စ)၊ သတ်ဟုံလေပ်ဗွာရဏာ၊ သတ်ဟုံ လေပ်မှ်သေ့ဝ်ဂတမတ်၊ (သတ်မလေပ်ပါ်ပါ် ခိုဟ်ပရေဟုံလေပ်)၊ သတ်နှိဟိုတ် ပလိုပလတ် ကောံစိုတ် မဗုဓတ်သအးဇုး၊ သတ်နှိဟိုတ် မှိုဟ်ခိုဟ်စို၊ သတ်ဟုံလေပ်တိကောတ် ဗွဲတွေင် ပကာရဗွဲမအးဇုး (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သတ်ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်ညာ်ပြ) (ပွမဟုံတိညာ်ပြ)၊ သတ်ပွမဝိဝိင် ဗွဲတွေင်၊ သတ်ပွမဝိဝိင် ဗွဲပွီပွူ (ပွဲခရ်အိုတ်သို)၊ သတ်ဟုံတိကောတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိ ကောတ်ခရ်သစ္စပန်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာယ’ သတ်ဟုံတိကောတ် မလေပ်ကိုတို့မှိုက် (ပွဲဒဒိမ်ဝင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာယောဂ’ သတ်ပွမဟုံတိ မလေပ်ကိုစိုန်သကို (ပွဲဒဒိမ်ဝင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာနုသယ’ သတ် ပွမဟုံတိကောတ် မလေပ်သတ်ကံသတင်ဗွဲလွေင်၊ မွဲနယံ- ကလိဝံဟိုတ်မဗွဲမွဲ (ကလိဝံ ဟိုတ်ညီသာမွဲ) သတ်မလေပ်ကတိုနှိ၊ ‘အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာန’ သတ်ပွမဟုံတိကောတ် ပွမကွိုက် ကွို(ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာလီ’ သတ်ပွမဟုံတိကောတ် မတုပ်သွဟ်ကောံ သေ့ဝ်တြင် (ဗွဲဒဒိမ်လေပ်ကွာတ်လဒ် ညံင်ဟုံဝံအာစိပ်တသိုမ်ပိုင်ဟာန်)၊ ‘မောဟအကုသလ မူလ’ ပွမဝိဝိင် မဒ်ရိုက်ကွက် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မွဲ (နှံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကွင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ’ရောင်။ (၁၁၀၆, ၁၂၃၈)

ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယု၊ နီဝရဏအိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်နီဝရဏဒွာ်ပြကာ မတွံဂး (လောဘ၊ ဒေါသ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မောဟ)

ခရ် နော နီဝရဏ ၁၁၆၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော နီဝရဏ’ ဟုံဝံယု၊‘နီဝရဏ’ အိုတ်ဂံရော? ပါကောံခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဂံတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ။ ‘ဝိညာ ဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ၊ မသေ့သေ့ဟ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် ရပ်မဒ် အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သတ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ်

စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝပြုပြင်စီရင်၍ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ်‘နော နီဝရဏ’ ဟံဝံယုနီဝရဏအိုတ်ရ၊ (စိုတ်, စေတသိက် မွဲသအာင် မသအာင်အာနူဍောင်ခရ်နီဝရဏ ဒွံပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ နီဝရဏီယဒုက်

ခရ်နီဝရဏီယ ၁၁၇၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် ‘နီဝရဏီယ’ မဒ်အာရီနီဝရဏ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်၍ရော? ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ဓရ်အကုသိုလ်, ဓရ်အဗျာကတ, မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘နီဝရဏီယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)။

ခရ်အနီဝရဏီယ ၁၁၇၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် ‘အနီဝရဏီယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက် တကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်၍ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ ကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘အနီဝရဏီယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ ၁၁၇၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် ‘နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကော‘နီဝရဏ’အိုတ်၍ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ ဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကောခရ်‘နီဝရဏ’ဂမ္ဘိုင်၍ (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောနီဝရဏအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို)

ခရ်နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ ၁၁၇၃။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် ‘နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကော‘နီဝရဏ’အိုတ်၍ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မဟံစိုန်သကိုကောခရ်‘နီဝရဏ’ဂမ္ဘိုင်၍၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် ‘နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန် သကိုကောနီဝရဏအိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ နီဝရဏ နီဝရဏိယဒုက

ခရ်နီဝရဏနီဝရဏိယ ၁၁၇၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘နီဝရဏ နီဝရဏိယ’ ဝံယျ နီဝရဏကိုတဲ မဒ်အာရိ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ဂံရော?၊ ခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဂံဟောင် နှိခရ် ‘နီဝရဏ နီဝရဏိယ’ ဝံယျ နီဝရဏကိုတဲ နှိအာရိဒဒက်တ်ကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ။ (ဧညာဏဂမ္ဘိုင်)

ခရ်နီဝရဏိယ နော နီဝရဏ ၁၁၇၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘နီဝရဏိယ နော နီဝရဏ’ နှိအာရိ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ နီဝရဏအိုတ်ဂံရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နကိုခရ် နီဝရဏဂမ္ဘိုင် (ခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝံယျအာရိတဲ) နှိခရ် ‘နီဝရဏိယ’ မဒ်အာရိ ဒဒက်တ် ကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ပါကောခရ် (နီဝရဏမစိန်သကိုမွဲစွဲ)ဂမ္ဘိုင် (မပါဒ်ဒဲခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်) ဂံတဲ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မသေ့သေ့ဟ်, မဒ်အာရိ ဒဒက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ် (နွဲရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နီဝရဏိယ နော နီဝရဏ’ နှိအာရိ နီဝရဏ ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယျ နီဝရဏအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကောဧညာဏ ခရ်နီဝရဏ ဧဝံပြကာ, ရပ်)

၅။ နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက

ခရ်နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ ၁၁၇၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘နီဝရဏ နီဝရဏ သမ္ပယုတ္တ’ ဝံယျ ‘နီဝရဏ’ကိုတဲ မစိန်သကိုကောနီဝရဏအိုတ်ဂံရော?။ ကာမတ္တန္တနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာနီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူကာမတ္တန္တနီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) နှိစိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။

ဗျာပါဒနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာနီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူဗျာပါဒ နီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။

ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာနီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။

ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာနီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ နီဝရဏလေပ် ဝံယျရ။ ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ နီဝရဏ (မစိန်သကိုမွဲစွဲစိ) စိန်သကိုကောနီဝရဏလေပ် နှိရ။

ကုက္ကုစ္ဆနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝ ဝံယျရ၊ ဟိတ်နူအဝိဇ္ဇာနီဝရဏ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစိ) စိန်သင်္ကပ္ပကောနီဝရဏလေဝ ဌိရ၊ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝ ဝံယျရ၊ ဟိတ်နူကုက္ကုစ္ဆ နီဝရဏ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစိ) စိန်သင်္ကပ္ပကောနီဝရဏလေဝ ဌိရ။

ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏာ၌ နိဝရဏလောင် ဂွံယျာရ၊ ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာနိဝရဏ (မစိုန်သကိုမ္ပတ္တံစိ) စိုန်သကိုကျော့နိဝရဏလောင် ဌိရ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာ၌ နိဝရဏလောင် ဂွံယျာရ၊ ဟိုတ်နူ ဝိစိကိစ္ဆာ နိဝရဏ (မစိုန်သကိုမ္ပတ္တံစိ) စိုန်သကိုကျော့နိဝရဏလောင် ဌိရ။

ကာမတ္တန္တနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝ ဝံယျာရ၊ ဟိတန္တုဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏ (မစိုန်သကိုမဲ့စွဲစိ) စိုန်သကိုကျော်နီဝရဏလေဝ ဌိရ၊ ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝဝံယျာရ၊ ဟိတန္တုကာမတ္တန္တနီဝရဏ (မစိုန်သကိုမဲ့စွဲစိ) စိုန်သကိုကျော်နီဝရဏလေဝ ဌိရ။

ဗျာပါဒနိဝရဏာ နိဝရဏလေဝံ ဝံယျရ၊ ဟိတံနုဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏာ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစိ) စိန်သင်္ကပ္ပာနိဝရဏလေဝံ ဒ်ရ၊ ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏာ နိဝရဏလေဝံဝံယျရ၊ ဟိတံနုဗျာပါဒနိဝရဏာ (မစိန်သင်္ကပ္ပစွဲစိ) စိန်သင်္ကပ္ပာနိဝရဏလေဝံ ဒ်ရ။

ထိန်သုဉ်းနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စနီဝရဏ (မစိုန်သုဉ်းစိုတ်) စိုန်သုဉ်းနီဝရဏလေဝ် ဒ်ရ၊ ဥဒ္ဒစ္စနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝ်ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူထိန်သုဉ်းနီဝရဏ (မစိုန်သုဉ်းစိုတ်) စိုန်သုဉ်းနီဝရဏလေဝ် ဒ်ရ။

ကုက္ကုစ္စနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝံ ဝံယျရ၊ ဟိတံနူဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏ (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျောနီဝရဏလေဝံ ဒ်ရ၊ ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝံဝံယျရ၊ ဟိတံနူကုက္ကုစ္စနီဝရဏ (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျောနီဝရဏလေဝံ ဒ်ရ။

ပိစိကိစ္ဆာနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝ ဝံယျာ၊ ဟိတ်နုဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏ (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျောနီဝရဏလေဝ ဒ်ရ၊ ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏာ နီဝရဏလေဝဝံယျာ၊ ဟိတ်နုပိစိကိစ္ဆာ နီဝရဏ (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျောနီဝရဏလေဝ ဒ်ရ။

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာ နိဝရဏလေဝ ဝံယျရ၊ ဟိတ်နုဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏ (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်နိဝရဏလေဝ ဒ်ရ၊ ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏာ နိဝရဏလေဝဝံယျရ၊ ဟိတ်နုအဝိဇ္ဇာနိဝရဏ (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်နိဝရဏလေဝ ဒ်ရ။

ခရစ်မြိုင်တအ်ဂ် ဒ်ခရ် ‘နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ’ နီဝရဏလေဝ် ဂံယုတုဲ
စိန်သကိုကျောံနီဝရဏလေဝ် ဒ်အိုတ်ရ။ (ဪဝ်ခရ် နီဝရဏ ဒွာံပြကာ)

ခရီးနီဝရဏသမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏ ၁၁၃၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နီဝရ်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏ' စိန်သကိုကော့နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ ဟံဝံယု၊နီဝရဏအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နီဝရ်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ' မစိန်သကို ကော့ခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဂ်အိုတ်ရ၊ ပါကော့ခရ်

(နီဝရဏမစိန်သင်္ကပ္ပံ)ဂမ္ဘိုင် (မပါဒိုင်ပွဲခရ်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဂမ္ဘိုင်)ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် (မသေ့သေ့ဟ်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဌ်ခရ်‘နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏ’ စိန်သင်္ကပ္ပံ နီဝရဏအိုတ်တဲ ဟံဝံယု နီဝရဏအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက် မစိန်သင်္ကပ္ပံ မဝေင်ပါကွဲ ချောင်ခရ်နီဝရဏ)

၆။ နီဝရဏဝိပယုတ္တ နီဝရဏိယဒုက်

ခရ်နီဝရဏဝိပယုတ္တ နီဝရဏိယ ၁၁၇၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဌ်ခရ်‘နီဝရဏဝိပယုတ္တ နီဝရဏိယ’ ဟံစိန်သင်္ကပ္ပံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ, မဟံစိန်သင်္ကပ္ပံနီဝရဏ(နီဝရဏ)ဂမ္ဘိုင်ဂ်, မဒ်အာရီ ဒေက်တက်ကိရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ် ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဌ်ခရ် ‘နီဝရဏဝိပယုတ္တ နီဝရဏိယ’ ဟံစိန်သင်္ကပ္ပံ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ နီဝရဏ ဂမ္ဘိုင် ဟောင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိတ်, စေတသိက် မစိန် သင်္ကပ္ပံ, ရုပ်)

ခရ်နီဝရဏဝိပယုတ္တ အနီဝရဏိယ ၁၁၇၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဌ်ခရ် ‘နီဝရဏဝိပယုတ္တ အနီဝရဏိယ’ ဟံစိန်သင်္ကပ္ပံ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကိ၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒေက်တက်ကိမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကိ၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိပြုပြင်စီရင် ကိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဌ်ခရ် ‘နီဝရဏဝိပယုတ္တ အနီဝရဏိယ’ ဟံစိန်သင်္ကပ္ပံ နီဝရဏ ဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

နီဝရဏဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၉။ ပရာမာသဂေါတ္ထက

၁။ ပရာမာသဒုက်

ခရ်ပရာမာသ ၁၁၈၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဌ်ယု‘ပရာမာသ’ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ် ဗွဲအစော မမှာရာအိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ ဌ်ယု‘ပရာမာသ’ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ် ဗွဲအစော မမှာရာရောင်။

ဒိဋ္ဌိပရာမာသ ၁၁၈၁။ ပွဲဂလာန်ဂ် ‘ဒိဋ္ဌိပရာမာသ’ လညာတ်မမှာရာ မလေပ်ဇ္ဈိတ် သပေါတ်ဗွဲအစောမမှာရာ ညးခွဲဂ်ရော?၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ပိုန်ရ ရံဝံကိ၊

လောကမတွဲး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)၇် ဟုံဗိုန်ရ ရံဝံကို၊ လောကမတွဲး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)၇် မှုံကို(အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရံဝံကို၊ လောကမတွဲး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)၇် ဟုံမွဲကို(အပိုင် အခြာ)လအိတ်ရ ရံဝံကို၊ ‘ဇီဝ’လမျို၇်ဟေင် ကာယ ရံဝံကို၊ ‘ဇီဝ’လမျို၇် တုဟ်ခြာ, ကာယ၇် တုဟ်ခြာ ရံဝံကို၊ သတ်၇် ကြနုစုတိတဲ နှိရ ရံဝံကို၊ သတ်၇် ကြနုစုတိတဲ ဟုံနှိရ ရံဝံကို၊ သတ်၇် ကြနုစုတိတဲ နှိလေဝ်နှိရ ဟုံနှိလေဝ် ဟုံနှိရ ရံဝံကို၊ သတ်၇် ကြနုစုတိတဲ နှိလေဝ် ဟုံသေင် ဟုံနှိလေဝ် ဟုံသေင်ရ ရံဝံကို။

ဩလညာတ်မမှာရာ မှုံသတ်မဗ်သံဝံ၊ သတ်ပွမပါဒိုင် ပွဲလညာတ်မမှာရာ (၆၂- ပြကာ)၊ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေဝ်ကွာတ်လဒီကွဲ လညာတ်မမှာရာ)၊ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေဝ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟုံဝံအာစိုပ်လညာတ်မမှာရာ)၊ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလိုပလ်ကွဲ (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သတ်ပွမဖံက်ပုန်ချီတေဝ် မတွဲး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ် မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်ကွေင်ဒက် (ပွဲဒ်ဒိဋ္ဌိဝံ)၊ သတ်မလေဝ်ဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ပွဲမဗိုန်ဗတ် (ပွဲအ စောမမှာရာ) (သတ်မစောလံာ်ပွဲကွေတ်)၊ သတ်မဒ်အရာဒတန် (ဒက်တက်ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ သတ်မလေဝ်ဂိုင်ကေတ် ပွဲမစောလံာ်ထပ်ကိုထပ် ပွဲအစောအာရီမမှာရာ၊ သတ်မလေဝ် ပှပ်စိုတ် ပွဲအစောမမှာရာ၊ သတ်မလေဝ်ဖိုတ်သပေါတ် ပွဲအစောမမှာရာ၊ ဂွံင်တရ်မဂပ်ပ် ကျဟ်မွဲ၊ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ သတ်မမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒက်တက်ကိုလလေဝ်ဖိုက်မျိုင် မတွဲး ကွေတ်မမှာရာ၊ သတ်မဂိုင်ကေတ်ကွေတ် ပွဲအစောမပုန်ဂတးမှာရာမွဲ (နှံရ)။ သတ်မဂပ်ပ် သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ပ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဒိဋ္ဌိပရာမာသ’ လညာတ်မမှာရာ မလေဝ်ဖိုတ်သပေါတ် ပွဲအစောမမှာရာရ။ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာအိုတ်သိုက်လေဝ် နှိ‘ဒိဋ္ဌိပရာမာသ’ လညာတ် မမှာရာ မလေဝ်ဖိုတ်သပေါတ် ပွဲအစောမမှာရာရ။ (ဍောင်ခရ် ပရာမာသမွဲ မတွဲး ဒိဋ္ဌိ)၊ (၃၈၁, ၁၁၀၅, ၁၁၂၂, ၁၁၄၄)

ခရ်နောပရာမာသ ၁၁၈၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမျိုင် နှိခရ် ‘နော ပရာမာသ’ ဟုံဝံယျု‘ပရာ မာသ’ ပွမဖိုတ်သပေါတ် ပွဲအစောမမှာရာအိုတ်ကိုရော?၊ ပါကွဲခရ်ပရာမာသဂမျိုင်ကိုတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်ကို ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ် ပွဲတေဝ် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ပ်တွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသိုသေ့ဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပါပြကာ၊ သအာင်အာနု၇် ရုပ်မဒ် အိုတ်သို၊ သအာင်အာနု၇် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သတ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမျိုင် မတွဲး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြေင်စီရေင်၇် (နှံရ)။ ခရ်ဂမျိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော ပရာမာသ’ ဟုံဝံယျု‘ပရာမာသ’ ပွမဖိုတ်သပေါတ် ပွဲအစောမမှာရာအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါ ကွဲဒိဋ္ဌိ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ခရ်ပရာမဋ္ဌ ၁၁၈၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ပရာမာသ' မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ရူပက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို'ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'ပရာမာသ' မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို 'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်အပရာမဋ္ဌ ၁၁၈၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'အပရာမဋ္ဌ' ဟံဒ်အာရီ 'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိဋကကာဂ်၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ 'အသင်္ခတဓာတ်' (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂ်မ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရေင်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'အပရာမဋ္ဌ' ဟံဒ်အာရီ 'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ ၁၁၈၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ' မစိုန်သကို ကော'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကို ကော'ခရ်ပရာမာသဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ' မစိုန်သကို ကော'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင် မဝေင်ပါကော့ဒိဋ္ဌိ)

ခရ်ပရာမာသဝိပယုတ္တ ၁၁၈၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'ပရာမာသဝိပယုတ္တ' ဟံစိုန်သကိုကော'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ်ဗွဲတောင် ဟံစိုန်သကိုကော'ခရ်ပရာမာသဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် 'အသင်္ခတဓာတ်' (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂ်မ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရေင်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'ပရာမာသဝိပယုတ္တ' ဟံစိုန်သကိုကော'ပရာမာသ' ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်, ဒေါသမူ, မောဟမူ, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မဝေင်ပါကော့ ဒိဋ္ဌိ, ဒိဋ္ဌိပရာမာသ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ခရ်ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ ၁၁၈၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ’ ပရာမာသလေဝ် ဝံယျုတဲ အာရီပရာမာသလေဝ် နှိအိုတ်ဂံရော၊ ‘ပရာမာသ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာဂ်ဟေင် ပရာမာသလေဝ် ဝံယျုတဲ ‘ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ’ ခရ်အာရီပရာမာသ ဂမ္ဘိုင်လေဝ် နှိရ။ (ဍောင်ခရ်ပရာမာသမ္ပဲ မတွံဂး ဒိဋ္ဌိ)

ခရ်ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသ ၁၁၈၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသ’ နှိအာရီပရာမာသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယျုပရာမာသအိုတ်ဂံရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နကို ခရ်(ပရာမာသ)ဂမ္ဘိုင်ဂံ (ခရ်ပရာမာသဂမ္ဘိုင်ဂံ ဂပ်ဝံသွအာရီတဲ) ဝံယျုခရ် ‘ပရာမဋ္ဌ’ အိုတ်ရ၊ ပါကော့ခရ်(ပရာမာသမစိုန်သကိုမ္ပဲစွဲ)ဂမ္ဘိုင် (မပါဒိုင်ပွဲခရ်ပရာမဋ္ဌဂမ္ဘိုင်)ဂံတဲ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသော့သေဟ်, မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂံ (န္တရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသ’ နှိအာရီပရာမာသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယျုပရာမာသအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကော့ဒိဋ္ဌိ, ရုပ်)

၅။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ခရ်ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ ၁၁၈၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ’ ဟံစိုန်သကိုကော့ ‘ပရာမာသ’ ဂမ္ဘိုင်တဲ နှိအာရီပရာမာသဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ဂံရော? ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မဟံစိုန်သကိုကော့ခရ်(ပရာမာသ)ဂမ္ဘိုင်ဂံ, မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်ဂံ (န္တရအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ’ ဟံစိုန်သကို ကော့ ‘ပရာမာသ’ ဂမ္ဘိုင်တဲ နှိအာရီပရာမာသဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်, ဒေါသမူ, မောဟမူ, လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကော့ ဒိဋ္ဌိ, ဒိဋ္ဌိပရာမာသ, ရုပ်)

ခရ်ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌ ၁၁၉၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌ’ ဟံစိုန်သကိုကော့ ‘ပရာမာသ’ ဂမ္ဘိုင်တဲ ဟံဒ်အာရီ ပရာမာသဂမ္ဘိုင်အိုတ် ဂံရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လွိဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ စို(စိုလ်) ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသန္တ တဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံ

ပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့ရ)။ ခရစ်နှစ်ပိုင်း နှစ်ရပ် ‘ပရာမာသဝိပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌ’ ဟံ့စိုန်သကိုကောံ
‘ပရာမာသ’ဂမ္ဘိုင်တဲ ဟံ့ဒ်အာရီ ပရာမာသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

ပရာမာသဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၁၀။ မဟန္တရဒုက

၁။ သာရမ္ပဏဒုက

ခရ်သာရမ္ပဏ ၁၁၉၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘သာရမ္ပဏ’ မှုကိပ္ပမသုအာရီ (မလေပ်
သုအာရီ) အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သမ္ဘိ၊
‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပမတိကောတ် ဗွဲတောင် (နွဲ့ရ)။
ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘သာရမ္ပဏ’ မှုကိပ္ပမသုအာရီ (မလေပ်သုအာရီ)အိုတ်ရ။ (စိုတ်မလေပ်သု
အာရီ, စေတသိက်)

ခရ်အနာရမ္ပဏ ၁၁၉၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘အနာရမ္ပဏ’ ဟံ့မွဲကိပ္ပမသုအာရီ
(ဟံ့လေပ်သုအာရီ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက်၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်
ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်
နှစ်ရပ် ‘အနာရမ္ပဏ’ ဟံ့မွဲကိပ္ပမသုအာရီ (ဟံ့လေပ်သုအာရီ)အိုတ်ရ။ (ရုပ်ဟံ့လေပ်သုအာရီ,
နိဗ္ဗာန်)

၂။ စိတ္တဒုက

ခရ်စိတ္တ ၁၁၉၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘စိတ္တ’ ဝံယုစိုတ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘စက္ခုဝိညာဏ်
စိုတ်မတိညာတ်၊ ‘သောတဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိမိင်၊ ‘ယာနဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိသု။ ‘ဇိဝှိ
ဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိကွာန်၊ ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတိလုက်စုက်၊ ‘မနောဓာတ်’(သပ္ပဋိတ္တိန်ဒွေ,
ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်) သဘ်မယာံမာတ်မတိ(အာရီမသုန်ပြကာ)၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သဘ်ပမ
တိကောတ် (အာရီတြပြကာ)ဗွဲတောင် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘စိတ္တ’ မဝံယုစိုတ်အိုတ်ရ။
(စိုတ်-စဉ်)

ခရ် နော စိတ္တ ၁၁၉၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘နော စိတ္တ’ ဟံ့ဝံယုစိုတ်အိုတ်ဂ်ရော?
‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမပြုပြင်
စီရင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက်၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်
(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့ရ)။
ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှစ်ရပ် ‘နော စိတ္တ’ ဟံ့ဝံယုစိုတ်အိုတ်ရ။ (စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၃။ စေတသိကဒုက်

ခရ်စေတသိက ၁၁၉၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စေတသိက’ မဂ္ဂံယျုစေတသိက အိုတ်ဂ်ရော၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမပြုပြင်စီရင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘စေတသိက’ မဂ္ဂံယျုစေတသိကအိုတ်ရ။ (စေတသိက-၅၂)

ခရ်အစေတသိက ၁၁၉၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အစေတသိက’ ဟံဂ္ဂံယျုစေတသိက အိုတ်ဂ်ရော၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ကိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အစေတသိက’ ဟံဂ္ဂံယျုစေတသိကအိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်စိတ္တသမ္ပယုတ္တ ၁၁၉၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံစိုတ် အိုတ်ဂ်ရော၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမပြုပြင်စီရင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘စိတ္တသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်အိုတ်ရ။ (စိုတ်ကို စေတသိက ၂ -မစိုန်သကို)

ခရ်စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ ၁၁၉၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံ စိုတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ကိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံစိုတ်အိုတ်ရ။ (ရုပ် နိဗ္ဗာန်)။ စိုတ်ဂ် စိုန်သကိုကောံစိုတ်ရ ရံဂ္ဂံကို ဟံစိုန်သကိုကောံစိုတ်ရ ရံဂ္ဂံကို ဟဂပ်ပ်သွေး, ဟံထေက်ကိုသွေးရ။

၅။ စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက်

ခရ်စိတ္တသံသဋ္ဌ ၁၁၉၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘စိတ္တသံသဋ္ဌ’ မနှံရ(မစိုန်သကို) ကောံစိုတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမပြုပြင်စီရင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘စိတ္တသံသဋ္ဌ’ မနှံရ(မစိုန်သကို) ကောံစိုတ်အိုတ်ရ။ (စေတသိက-၅၂ မနှံရကောံစိုတ်)

ခရ်စိတ္တဝိသံသဋ္ဌ ၁၂၀၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တဝိသံသဋ္ဌ’ ဟံနှံရ(ဟံစိုန်သကို) ကောံစိုတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ကိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ

ဒ်ခရ် ‘စိတ္တသံသဌ’ ဟံနံရ် (ဟံစိန်သကီ)ကောံစိတ်အိုတ်ရ (ရင်၊ နိဗ္ဗာန်)။ စိတ်ဝံ နံရ်ကောံ စိတ်ရ ရံဝံကို၊ ဟံနံရ်ကောံစိတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး၊ ဟံထေက်ကိုသွးရ။

၆။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက်

ခရ်စိတ္တသမုဋ္ဌာန ၁၂၀၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ မွဲကိုဟိုတ်မကတိုဒ် မွဲစိတ် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိတ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကောံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်ဂ် (နွံရ)။ သအာင်နူဂ်ပုန် ဩ ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိညာတ်ကတိုဒ်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမ္ပာင် ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိမိင်ကတိုဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’ သူ၊ ဒ်ဟိုတ် စိတ်မတိသူ။ ကတိုဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ ဒ်ဟိုတ် စိတ်မတိကွာန်ကတိုဒ်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ ဒ်ဟိုတ် စိတ်မတိလုက်စုက်ကတိုဒ်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သာ်ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဌးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သာ်မတွံဂးသို၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမသာသာ ဒေက်တ် ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒတာ’ ပွမချိုန်ချောတ် ဒေက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ ကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒေက်တ်ကိုရုပ် (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိပ်ဒေတ် ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိုဒ်တို ဒေက်တ်ကို (နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယောမ ဇော်မောဝ် ဒေက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွ ထစိန်လွံက် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိတ်၊ မွဲကိုဟိုတ်မွဲစိတ်၊ မွဲကိုဟိုတ်ကတိုဒ်မွဲစိတ် မဒ်တုဟ်ခြာ (နူရပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသွးကျင်တု)မဲ့လေဝ် နွံဏီရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ မွဲကိုဟိုတ် မကတိုဒ်မွဲစိတ် (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂, စိတ္တဇရုပ်)

ခရ်နော စိတ္တသမုဋ္ဌာန ၁၂၀၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘နော စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ဟံမွဲကို ဟိုတ်မကတိုဒ်မွဲစိတ် (ဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိတ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ စိတ်ကို၊ ရုပ်မသေ့ဟ် (နူစိတ္တဇ ရုပ်)ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သာ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂးကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်ကိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘နော စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ဟံမွဲကိုဟိုတ် မကတိုဒ်မွဲစိတ် (ဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိတ်)အိုတ်ရ။ (စိတ်,ကမ္မဇ,ဥတုဇ,အာဟာရဇရုပ်,နိဗ္ဗာန်)

၇။ စိတ္တသဟာဘုဒုက်

ခရ်စိတ္တသဟာဘု ၁၂၀၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘စိတ္တသဟာဘု’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိတ် (ဒ်တုပ် ပှိုတ်တုပ် ကောံစိတ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကောံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညတ္တိ’ ပွမကိုတိကေတ်(ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုမြော်

ပါင်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘စိတ္တသဟာဘု’ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကျောံစိုတ် (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂, ဝိညတ်ရုပ်ဓါ)

ခရ် နော စိတ္တသဟာဘု ၁၂၀၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နိဓရ် ‘နော စိတ္တသဟာဘု’ ဟံဒိ မ္မဟာန်ကျောံစိုတ် (ဟံသေင်ကို နိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်)အိုတ်ဂုံရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မ သေဟ်နူ(ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြေင်စီရေင်ကိုဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘နော စိတ္တသဟာဘု’ ဟံဒိမ္မဟာန်ကျောံစိုတ် (ဟံသေင်ကို နိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ် ၈၉, ရုပ်မ္မသအာင် မသအာင်အာနူဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ, နိဗ္ဗာန်)

၈။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက်

ခရ်စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ၁၂၀၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နိဓရ် ‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ မဒ္ဒေတ်ဗက် လေင်စိုတ် (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်)အိုတ်ဂုံရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြေင်စီရေင်၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကို တီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကာံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒ ဇေယျ) နကိုမြော်ပါင်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ မဒ္ဒေတ်ဗက်လေင်စိုတ် (ဒိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂, ဝိညတ်ရုပ် ဓါပြကာ)။

ခရ်နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ၁၂၀၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နိဓရ် ‘နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံဒ္ဒေတ်ဗက်လေင်စိုတ် (ဟံသေင်ကို နိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်)အိုတ်ဂုံရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မသေဟ် (နူဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြေင်စီရေင်ကိုဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံဒ္ဒေတ်ဗက်လေင်စိုတ် (ဟံသေင်ကို နိတုပံ ပှိုတ်တုပံ ကျောံစိုတ်) အိုတ်ရ။ (စိုတ်-၈၉, ရုပ်မသအာင်အာနူဝိညတ်ရုပ် ဓါပြကာ, နိဗ္ဗာန်)။

၉။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဒုက်

ခရ်စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန ၁၂၀၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နိဓရ်‘စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန’ မန်ရ် ကျောံစိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မ္မးစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ စိုတ်ကို)အိုတ်ဂုံရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြေင်စီရေင်ကို (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန’ မန်ရ်ကျောံစိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကျောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မ္မးစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ စိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စေတသိက် ၅၂)

ခရ်နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန ၁၂၀၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန’ ဟံ့နှ်ရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံ့စိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), ဟံ့မွဲကိုဟိုတ်မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (ဟံ့ကတိုန် ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပံပြုပြင်စီရင် ကိုက် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန’ ဟံ့နှ်ရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံ့စိုန်သကို ကောံစိုတ်ကို), ဟံ့မွဲကိုဟိုတ်မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (ဟံ့ကတိုန် ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၁၀။ စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုဂ်

ခရ်စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန သဟဘု ၁၂၀၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘု’ နှ်ရ်ကောံစိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုန် ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို), မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ် ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမ ပြုပြင်စီရင် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနသဟဘု’ နှ်ရ်ကောံစိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုန် ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို), မဒ်မွဲ ဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)။

ခရ် နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနသဟဘု ၁၂၁၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘု’ ဟံ့နှ်ရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံ့စိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), ဟံ့မွဲကိုဟိုတ် မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (ဟံ့ကတိုန် ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို), ဟံ့ဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဟံ့သေင်ကို ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပံပြုပြင်စီရင် ကိုက် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန သဟဘု’ ဟံ့နှ်ရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံ့စိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), ဟံ့မွဲကိုဟိုတ်မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (ဟံ့ကတိုန်ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို), ဟံ့ဒ် မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဟံ့သေင်ကို ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စိုတ်-၈၉, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၁၁။ စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုဂ်

ခရ် စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ ၁၂၁၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ နှ်ရ်ကောံစိုတ် (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်)ကို, မှုကိုဟိုတ် မကတိုန်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုန်ဟိုတ်နှူစိုတ်ကို), မဒေတ်ဗက်လွင်စိုတ်ကို (ဒ်လိမ္မံစွံ ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမပြုပြင်

စီရင်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ နှိရ်ကောံစိုတ် (မစိုန် သကိုကောံစိုတ်)ကို၊ မှုကိုဟိုတ် မကတိုဒ်မှူးစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်ကို)၊ မဒွေတ်ဗက် လွေင်စိုတ်ကို (နှိလိမ္မဲစွံ ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)

ဓရ်နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ ၁၂၁၂။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံနှိရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်ကို) ဟံမ္မဲကို ဟိုတ်မကတိုဒ်မှူးစိုတ်ကို (ဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်ကို) ဟံဒွေတ်ဗက်လွေင်စိုတ်ကို၊ (ဟံနှိလိ မ္မဲစွံ ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြေင်စီရင်ကိုဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံနှိရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံစိုန် သကိုကောံစိုတ်ကို) ဟံမ္မဲကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မှူးစိုတ်ကို (ဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်ကို) ဟံဒွေတ်ဗက် လွေင်စိုတ်ကို၊ (ဟံနှိလိမ္မဲစွံ ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စိုတ်-၈၉, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၂။ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်

ဓရ်အဇ္ဈတ္တိက ၁၂၁၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘အဇ္ဈတ္တိက’ မဒ်ပွဲ‘အဇ္ဈတ္တိ’ အပွဲသန္တာန် အိုတ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘မနာယတန’ ဌာန်မဒ်အရာစိုတ်မတီကတိုဒ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘အဇ္ဈတ္တိက’ မဒ်ပွဲ ‘အဇ္ဈတ္တိ’ အပွဲသန္တာန်အိုတ်ရ။ (စိုတ်-၈၉ ကို ပသာဒရုပ်မသုန်ပြကာ)

ဓရ်ဗာဟိရ ၁၂၁၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘ဗာဟိရ’ မဒ်ပွဲမှူးသန္တာန်အိုတ်ရော?၊ ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ဓမ္မာယတန’ သဘ်နှိဟိုတ် စိုတ်မတီ ကတိုဒ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဗာဟိရ’ မဒ်ပွဲမှူးသန္တာန်အိုတ်ရ။ (အာရီ ၆-ပြကာ)

၁၃။ ဥပါဒါရုပ်

ဓရ်ဥပါဒါ ၁၂၁၅။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ဥပါဒါ’ နိဿယ်တဲ မလေပ်နှိအိုတ်ရော?၊ ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ်မတီညာတ် (စက္ခုဝိညာဏ်)ကတိုဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရ အာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ပ်သွထစိုန်လွံက်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဥပါဒါ’ နိဿယ်တဲ မလေပ်နှိအိုတ်ရ။ (ဥပါဒါရုပ် ဓါစော်ပန်ပြကာ)

ဓရ် နော ဥပါဒါ ၁၂၁၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘နော ဥပါဒါ’ နိဿယ်တဲ ဟံလေပ် နှိအိုတ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြေင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင်၊ သအောင်အာနုဂ် မဟာ

ဘုတ်ပန်ပြကာ၊ သအောင်အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝ်ပြုပြင်စီရင်ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှ်ခရ် ‘နော ဥပါဒါ’ နိဿယ်တဲ ဟုံလေဝ်ဒ်အိုတ်ရ။ (စိုတ်-၈၉, စေတသိက်-၅၂, မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ, နိဗ္ဗာန်)

၁၄။ ဥပါဒိဏ္ဏဒုက်

ခရ်ဥပါဒိဏ္ဏ ၁၂၁၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှ်ခရ် ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောမသွအာရီ မဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)အိုတ်ဂှ်ရော?၊ (မုရ် ခရ်ဂမ္တိုင် နှ် ‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီအိုတ်ဂှ်ရော?)၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒ် ‘ဝိပက်’ ဖိုဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်, မဒ်အာရီ ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂှ်ဝဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂှ် ဗွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂှ် ဗွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ သအောင်အာနွှ် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်ကျောန်ပတဲကျင်လဝ်ကမ်ဂှ်ရ ဩရုပ် မကတိုဒ်(ဟိုတ်နူ ကမ်)မွဲ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှ်ခရ် ‘ဥပါဒိဏ္ဏ’ (မဒ် ‘ဝိပက်’ ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ)အိုတ်ရ။ (လောကီဝိပက်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကိုမွဲစွံ, ကမ္မဇရုပ်)

ခရ်အနုပါဒိဏ္ဏ ၁၂၁၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှ်ခရ် ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောမသွအာရီ မဟဂပ်ဝ်စောလံာ်ဂိုင်ကေတ် (နဒဒ်ဖို)အိုတ်ဂှ်ရော?၊ (မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဟုံဒ် ‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီအိုတ် ဂှ်ရော?)၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်, မဒ်အာရီ ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂှ် ဗွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂှ် ဗွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂှ် ဗွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ သအောင်အာနွှ် ဩခရ်ဂမ္တိုင် မဒ် ‘ကြိယာ’ အယာမာတ်မသွ, ကုသိုလ်လေဝ် ဟုံသေင်, အကုသိုလ်လေဝ် ဟုံသေင်, ‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တ်ကို(ကုသိုလ်အကုသိုလ်)ကမ်လေဝ်ဟုံသေင်၊ သအောင်အာနွှ် ဟိုတ်ဒဒ်မဂပ်ဝ်ကျောန်ပတဲကျင်လဝ်ကမ်ဂှ်ရ ဩရုပ် မဟုံကတိုဒ်(ဟိုတ်နူကမ်)၊ သအောင်အာနွှ် မဂ်ဟုံတို့လုပ် ဗွဲဘုံပိပြကာ၊ သအောင်အာနွှ် ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကိုမဂ်၊ သအောင် အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝ်ပြုပြင်စီရင်ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှ်ခရ် ‘အနုပါဒိဏ္ဏ’ (ဟုံဒ် ‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီ)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်, ကုသိုလ်, ဖိုလ်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကိုမွဲစွံ, တိဇရုပ် မသအောင်နူ ကမ္မဇရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

မဟန္တရဒုက် တဲဆဝံရ။

၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္စက

၁။ ဥပါဒါဒုက

ခရ်ဥပါဒါန ၁၂၁၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါန’ မဝံယျဉ္ဇပါဒါနိ ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသကာတ် (ပွမစောလံာ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ကာမုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောလံာ်)ကို ‘ကာမ’ မထေက်ကိုနွံပိုက် ဗွဲမသကာတ်၊ ‘ဒိဗ္ဗပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောလံာ်)ကို လညာတ်မမှာရာ ဗွဲမသကာတ်၊ မွဲနယံ-လညာတ်မမှာရာ မလေပ်ဂိုင်ကေတ် (မလေပ်စောလံာ်)ဗွဲမသကာတ်၊ ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောလံာ်)ဗွဲမသကာတ် (ရံပွဲမွဲသအးဇူး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကိုကွီဂ္ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အတ္တဝါဒုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောလံာ်) ဗွဲမသကာတ် မဒ်ဟိုတ်ဟိုသုး ရံပွဲမွဲ (ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အနတ္တဂ်) အတ္တ ရံပွဲ ဥပါဒါနိမူပန်ပြကာအိုတ်ရ။

ကာမုပါဒါနိ ၁၂၂၀။ (၁) ဖျောပ်ကို(ဥပါဒါနိပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ကာမုပါဒါနိ ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောလံာ်)ကို ‘ကာမ’ မထေက်ကိုနွံပိုက် ဗွဲမသကာတ်ဂ် ညးဍုက်ရော?၊ ဩ ‘ကာမစ္ဆန္တ’ ပွမနွံပိုက် ရာဒုာမိက် ပွဲ ‘ကာမ’ဂမ္ဘိုင် ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ‘ကာမရာဂ’ ပွမနွံပိုက် စောလံာ်၊ ‘ကာမနန္တိ’ ပွမနွံပိုက်သျှိုက်မျိုက်၊ ‘ကာမတဏှာ’ ပွမနွံပိုက်ထေန်စပ်၊ ‘ကာမသိ နေဟ’ ဇေဝိတ် ပွမထေန်စပ် ပွဲ ‘ကာမ’ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ‘ကာမပရိဋ္ဌာဟ’ ပွမကတ်ကတာန် မတွံဂး ‘ကာမ’ ထေက်ကိုနွံပိုက်၊ ‘ကာမမုတ္တာ’ ပွမနွံပိုက် ဗဇူ၊ (နွံပိုက်ဇော်တဲ ပွမဗဇူ၊ ဘိုင်တိုင်) ‘ကာမဇ္ဈေသန’ ဂိုတ်ကောကာမ ထေက်ကိုနွံပိုက်တဲ ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (ပွမနွံပိုက်ကာမ မထေက်ကိုနွံပိုက် အလုမ်အိုတ်သို ဟွံမွဲကိုသေ့သေ့ဟ်)ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်သုးကျင်တဲပွဲ ဂပ်သုးစ ရံပွဲမွဲ ‘ကာမုပါဒါနိ’ရ။ (လောဘ) (၁၁၀၃-၁၁၅၉)

ဒိဗ္ဗပါဒါနိ ၁၂၂၁။ (၂) ဖျောပ်ကို(ဥပါဒါနိ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘ဒိဗ္ဗပါဒါနိ’ လညာတ်မမှာရာ မလေပ်ဂိုင်ကေတ် (မလေပ်စောလံာ်)ဗွဲမသကာတ်ဂ် ညးဍုက်ရော?၊ “(ဖို) ပွမကိုဒါနိဂ် ဟွံမွဲရ၊ ဖိုပွမဝံပူဇယဇ်ဇော် (ဒါနိဇော်)ဂ် ဟွံမွဲရ၊ (ဖို)ပွမဝံပူဇ ယဇ်သုတ်(ဟုတ်)ဂ် ဟွံမွဲရ၊ ‘ဝိပက်’ဖိုတမ် ‘ဖလ’ဖိုတျိုင် (ဖိုအဆက်) ဒဒက်တ်ကိုကမ်ခိုဟ် ကမ်ပရေ မဂပ် သွလပ် ဗွဲမခိုဟ် ဗွဲဟွံခိုဟ်ဂ် ဟွံမွဲရ၊ လောကဝံ ဟွံမွဲရ၊ ပရလောကဝံ ဟွံမွဲရ၊ (ဖိုမကျောန် ပတဲလပ်ခိုဟ် ဖိုမကျောန်ပတဲလပ် ဟွံခိုဟ်) ပွဲမိဂ် ဟွံမွဲရ၊ (ဖိုမကျောန်ပတဲလပ်ခိုဟ် ဖိုမ ကျောန်ပတဲလပ် ဟွံခိုဟ်) ပွဲမဂ် ဟွံမွဲရ၊ သတ်ချိုတ်တဲ မကတိုဒ် မွဲလေ့ပုန်ဂမ္ဘိုင် ဟွံမွဲအိုတ်ရ၊ ခမိဗဗူးဂမ္ဘိုင် တီကေတ်လောကဝံကို ပရလောကဝံကို နကိုညာဏ်တေင် အလိုဇကုတဲ မဟို တွံတ်မာန်၊ မညီသာသုတ်သွန်၊ မျှိုကိုဒွေတ်မခိုဟ်တအ်ဂ် ဟွံမွဲပွဲလောကအိုတ်ရ ရံပွဲ ဩပွမ လညာတ်မမှာရာ မျှိုသတ်သတ်ဝံ၊ သတ်ပွမပါလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္ဘိုင် (ဒိဗ္ဗိ ၆၂- ပြကာ)ဂမ္ဘိုင်၊ သပိုက်ဂြိုပ်လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကွာတ်လနီကော လညာတ်မဍုပ်)၊ တရ် ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟွံဝံအာစိုပ် လညာတ်ဍုပ်)၊ သတ်

ပွမထပက်ခွင် ပလီပလ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သဘပွမဖံက်ပုန် ချီတော်မတွံး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်နူကွေင်ဒက် (ပွဲဒဒိခိဝဋ်)၊ သဘမလေပ်ဂိုင်ကောတ်(အာရီ) ဗွဲမ ဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သဘမစောဲလံ ပွဲကွေတ်)၊ သဘမဒ်အရာဒတန် (ဒဒက်တ် ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ သဘမလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ သဘမလေပ်ဖွတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ဂွံင်တရ် မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မွဲ၊ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ သဘမမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္တိုင် မတွံးလညာတ်မမှာရာ၊ သဘပွမစောဲလံ ဗွဲအစောံမဖံက်ပုန် မှာရာမွဲ (နွံရ)။ သဘ (မဂပ်ဝ်သွး ကျုင်တွံ) ဂပ်ဝ်သွးစ ရံပွဲမွဲ ‘ဒိဋ္ဌပါဒါနိ’ လညာတ်မမှာရာ မလေပ်ဂိုင်ကောတ် (မလေပ်စောဲလံ)ဗွဲမသကာတ်ရ၊ ပါကွေ် ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလံ) ဗွဲမသကာတ် (ရံပွဲမွဲ သအးဇး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုကျိဉ် ဂမ္တိုင်)ကို၊ ‘အတ္တဝါဒုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလံ)ဗွဲမသကာတ် မဒ်ဟိုတ်ဟိုသွး ရံပွဲမွဲ (ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္တိုင် မဒ်အနတ္တဂ်) အတ္တကိုတု လညာတ်မမှာရာ မသေ်သေဟ်အိုတ်သိုက်လေပ် ဂွံယု ‘ဒိဋ္ဌပါဒါနိ’ လညာတ်မမှာရာ မလေပ်ဂိုင်ကောတ် (မလေပ်စောဲလံ) ဗွဲမသကာတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိ) (၁၁၄၃, ၁၁၄၄)

သီလဗ္ဗတုပါဒါနိ ၁၂၂။ (၃) မှောင်ကို(ဥပါဒါနိ ပန်ပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘သီလဗ္ဗတု ပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလံ)ဗွဲမသကာတ် (ရံပွဲမွဲ သအးဇး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ် ကိုမပတမ်ကိုကျိဉ်)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ နကို ‘သီလ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကိုကျိဉ်ဂမ္တိုင်) ဒဒက်တ် ကိုခမီဗဗ္ဗဂမ္တိုင် မဒ်မုးသာသနာဂွံ သအးဇး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို ‘ဝတ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကို ကျိဉ်ဂမ္တိုင်)ဂ် သအးဇး (နူကိလေသ)ရ၊ နကို ‘သီလဗ္ဗတ’ ဒွေတ်လုတ်(မပတမ်ကိုကျိဉ်ဂမ္တိုင်)ဂ် သအးဇး (နူကိလေသ)ရ၊ ရံသ်ဝံ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုသဘမဒ်သ်ဝံ၊ သဘပွမပါလုပ် လိုဟ်ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္တိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္တိုင်၊ သပိုဟ်ဂြိုပ်လညာတ်မမှာရာ (မလေပ် ကွာတ်လဒီကွေ် လညာတ်မချာ်ပြ)၊ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံဂွံအာစိုပ် လညာတ်ချာ်ပြ)၊ သဘပွမထပက်ခွင် ပလီပလ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သဘပွမဖံက် ပုန်ချီတော်မတွံး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်နူကွေင်ဒက် (ပွဲဒဒိခိဝဋ်)၊ သဘမလေပ် ဂိုင်ကောတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သဘမစောဲလံပွဲကွေတ်)၊ သဘမဒ်အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ သဘမလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ သဘမလေပ်ဖွတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ဂွံင်တရ် မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မွဲ၊ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ သဘမမှာရာ၊ ဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္တိုင် မတွံးလညာတ်မမှာရာ၊ သဘပွမ စောဲလံ ဗွဲအစောံမဖံက်ပုန်မှာရာမွဲ (နွံရ)။ သဘ (မဂပ်ဝ်သွးကျုင်တွံ) ဂပ်ဝ်သွးစ ရံပွဲမွဲ ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလံ) ဗွဲမသကာတ် (ရံပွဲမွဲ သအးဇး) ဒွေတ်လုတ် ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကိုကျိဉ်)ရ။ (ဒိဋ္ဌိ) (၁၁၄၃, ၁၁၄၄)

အတ္တဝါဒုပါဒါနိ ၁၂၂။ (၄) မှောင်ကို(ဥပါဒါနိ ပန်ပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘အတ္တဝါဒု ပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလံ)ဗွဲမသကာတ် ဒ်ဟိုတ်မသွး ရံပွဲမွဲ (ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္တိုင်

မဒိအနတ္တ) အတ္တံ ညးဍဲဂ်ရော?၊ ပွဲလောကဝံ ပုထုဇနံ ဟံမ္မဲကိုလမိင်လညာတ်၊ မူပကတိ ဟံညာတ်ကေတ်အရီဂမ္မိုင် (မကလိဝံမဂ်ညာတ်ဖိုလ်ညာတ်တဲ) နကိုညာတ်၊ ဟံစီကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲခရ် (မပတမ်ကိုသတိပဋ္ဌာန်) ဒဒက်တကိုအရီဂမ္မိုင်၊ မဟဂပ်ဝံဒေဝံဗတောန် (ဗွဲအစောံပွမ မင်မ္မဲ၊ ပွမပါကျဲ) ပွဲခရ်(မပတမ်ကိုသတိပဋ္ဌာန်) ဒဒက်တကိုအရီဂမ္မိုင်၊ မူပကတိ ဟံညာတ် ကေတ်ညးသပျုရိသ်ဂမ္မိုင် (နကိုညာတ်၊) ဟံစီကူးဆိုက်ဗဒက်ပွဲခရ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်သပျုရိသ် ဂမ္မိုင်၊ ဟဂပ်ဝံဒေဝံဗတောန် (ဗွဲအစောံပွမမင်မ္မဲ၊ ပွမပါကျဲ)ပွဲခရ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်သပျုရိသ် ဂမ္မိုင်ဂ်—

- (၁) (က) မှ်သေဝ်တရုပ် ရံဝံမွဲး အတ္တရ။
 - (ခ) ဟံသေင်သင်္ဂိ မှ်သေဝ်တအတ္တ ရံဝံမွဲး မူကိုရုပ်ရ။ (ပွဲအတ္တံ ရုပ်နွံရ။ မွဲနယ်တုန်— မှ်သေဝ်တ ရံဝံမွဲး အတ္တ မူကိုရုပ်ရ။)
 - (ဂ) ဟံသေင်သင်္ဂိ မှ်သေဝ်တရုပ် ပွဲအတ္တရ။
 - (ဃ) ဟံသေင်သင်္ဂိ မှ်သေဝ်တ အတ္တ ပွဲရုပ်ရ။
- (၂) (က) မှ်သေဝ်တ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။
- (၃) (က) မှ်သေဝ်တ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။
- (၄) (က) မှ်သေဝ်တ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရေင်ဂမ္မိုင် ။ ပ ။
- (၅) (က) မှ်သေဝ်တ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင် ရံဝံမွဲး အတ္တရ။
 - (ခ) ဟံသေင်သင်္ဂိ မှ်သေဝ်တ အတ္တ မူကို‘ဝိညာဏ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ရ။ (ပွဲအတ္တံ ဝိညာဏ်နွံရ။ မွဲနယ်တုန် မှ်သေဝ်တ ရံဝံမွဲး အတ္တမူကိုဝိညာဏ်ရ။)
 - (ဂ) ဟံသေင်သင်္ဂိ မှ်သေဝ်တ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် ပွဲအတ္တရ။
 - (ဃ) ဟံသေင်သင်္ဂိ မှ်သေဝ်တအတ္တ ‘ပွဲဝိညာဏ်’ ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ရ။

ဩလညာတ် မမှာရာ မူသတ်မဗ်သင်္ဂိ၊ သတ်ပွမပါလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ် မမှာ ရာဂမ္မိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္မိုင်၊ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကွာတ်လနီ ကေံလညာတ်မချံပြ)၊ တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေပ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံ ဂွံအာစိုပ် လညာတ်ချံပြ)၊ သတ်ပွမထပက်ခွင် ပလိုပလာ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ သတ်ပွမဖံက် ပုန်ချီတေပ်မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်မမှာရာ မဒိဟိုတ်နူကေင်ဒက်(ပွဲ ဒဒိခိဝံဋ်)၊ သတ်မလေပ် ဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောံမမှာရာ) (သတ် မစောလံပွဲကေတ်)၊ သတ်မဒိအရာဒတန် (ဒဒက်တကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ သတ် မလေပ်ပှောပ်စိုတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ သတ်မလေပ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ဂိုင်တရ် မဂပ်ဝံကျုဟ်မ္မဲ၊ ဂိုင်တရ်မမှာရာ၊ သတ်မမှာရာ၊ ဒိအရာဒတန် ဒဒက်တကို လလေင်ဖိုဂမ္မိုင် မတွံဂးလညာတ်မမှာရာ၊ သတ်ပွမစောလံ ဗွဲအစောံမဖံက်ပုန်မှာရာမ္မဲ

(နွဲ့ရ)။ သဘ(မဂင်္ဂသွးကျင်တဲဝံ) ဂင်္ဂသွးစ ရံဝံမွး ‘အတ္တဝါဒုပါဒါနိ’ ပွမဂိုင်ကောတ်
(ပွမစောဲလာံ)ဗွဲသကာတ် နှိဟိုတ်မဟိုသွး ရံဝံမွး (ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္တိုင် မဒ်အနတ္တ)
အတ္တရ။ (၃၉၂, ၁၀၀၇, ၁၁၀၅, ၁၁၂၂,၁၁၄၄)

ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယျုဉပါဒါနိအိုတ်ရ။ (လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)

ခရ် နော ဉပါဒါန ၁၂၂၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘နော ဉပါဒါနာ’ ဟံဝံယျုဉပါဒါနိ
အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကောံခရ်ဉပါဒါနိဂမ္တိုင်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’
ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ မဟဂင်္ဂဝံတွံ
နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသောံသေဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်
ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ
ပိဋကက။ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်)
သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဉတု အာဟာရ) မဟဂင်္ဂပ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွဲ့ရ)။
ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နော ဉပါဒါနာ’ ဟံဝံယျုဉပါဒါနိအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကောံ
သောင်ခရ်ဉပါဒါနိ ဓါဉကာမတွံဂး လောဘ ဒိဋ္ဌိ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ ဉပါဒါနိယဒုက

ခရ်ဉပါဒါနိယ ၁၂၂၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘ဉပါဒါနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ်
ဉပါဒါနိဂမ္တိုင် မလေပ်စောဲလာံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ
မဟဂင်္ဂဝံတွံလပ် နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မဒ်‘သာသဝ’အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္တိုင်
မလေပ်ကိုဇောဝ်အာ မလေပ်ကိုကတိုဒ် (ဒဒိင်သံသာမဂိုင်သော့), မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲ
ကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ
မဒ်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဉပါဒါနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ်‘ဉပါဒါနိ’ဂမ္တိုင် မလေပ်
စောဲလာံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။ (လောကီရုပ်နာမ် မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဉပါဒါနိဂမ္တိုင်)။

ခရ်အနုပါဒါနိယ ၁၂၂၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘အနုပါဒါနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်
ကို‘ဉပါဒါနိ’ဂမ္တိုင် မလေပ်စောဲလာံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္တိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ
ပိဋကကကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဂမ္တိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်
ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဉတု အာဟာရ) မဟဂင်္ဂပ်ပြုပြင်စီရင်ကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ
နှိခရ် ‘အနုပါဒါနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဉပါဒါနိဂမ္တိုင် မလေပ်စောဲလာံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။
(မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဉပါဒါနိဂမ္တိုင်)

၃။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ၁၂၂၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကော်ခရ်ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကော်ခရ် (ဥပါဒါန)ဂမ္ဘိုင်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကော်ခရ်ဥပါဒါန ဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (လောဘစိုတ် မစိုန်သကိုကော်ဥပါဒါန၊ စေတသိက် မစိုန်သကို)

ခရ်ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ ၁၂၂၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကော်ခရ်ဥပါဒါန(မတွံဂး လောဘ ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မဟံစိုန်သကိုကော် ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂ်မ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပျုပြင်စီရေင်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကော်ခရ်ဥပါဒါန (မတွံဂး လောဘ ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (ဒေါသမူ ဟံစိုန်သကိုကော် ဥပါဒါန၊ မောဟမူ၊ ကုသိုလ်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန် သကို၊ လောဘဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၄။ ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဒုက်

ခရ်ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ ၁၂၂၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ’ ဥပါ ဒါနိလေဝ် ဝံယုတု အာရီဒဒက်တကို ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်လေဝ် မဒ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ခရ်ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောလာံ ဗွဲမသကာတ်ဂ်ဟေင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ’ ဥပါဒါနိလေဝ် ဝံယုတု အာရီဒဒက်တကို ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်လေဝ် နှိတ်အိုတ်ဂ်ရော?။ (ဍုင်ခရ်ဥပါဒါနိ ဓါပြကာမတွံဂး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ)

ခရ်ဥပါဒါနိယ နော ဥပါဒါန ၁၂၃၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါနိယ နော ဥပါဒါန’ နှိအာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်(မတွံဂး လောဘ ဒိဋ္ဌိ)ဟေင်တု ဟံဝံယု ဥပါဒါနိအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နကိုခရ်ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်ဂ် (ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်ဂ် ဂပ်ဝံသွအာရီ)တု နှိခရ် ‘ဥပါဒါနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ပါကော့ခရ် (ဥပါဒါနမစိုန်သကို မွဲစွဲဂမ္ဘိုင် (နှံခရ်ဥပါဒါနိယဂမ္ဘိုင်)ဂ်တု ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်) ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ပဟိုတွံ နဒ်န ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မသေ့သေ့ဟ်၊ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မတို့လုပ်ဂေတ် ဂုင်ပွဲကာမဘုံတု မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂုင် ပွဲရူပဘုံတု မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂုင် ပွဲအရူပ ဘုံတု မဒ်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပါဒါနိယ နော ဥပါဒါန’ နှိအာရီ ဒဒက်တကို

ခရ်ဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ် စာ, စေတသိက် မဝေင်ပါကော့ ညောင်ခရ်ဉပါဒါန်ဓါပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန် မဒ်အာရီ ဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံ ယုဉပါဒါန်)

၅။ ဉပါဒါန ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက

ခရ်ဉပါဒါန ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ၁၂၃၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဉမိုင် ဒ်ခရ်ဉပါဒါန ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုတဲ ကောံဉပါဒါန်လောင် မစိုန်သကိုအိုတ်ဂံရော့?

‘ဒိဋ္ဌပါဒါန်’ လညာတ်မမှာရာ မလောင်စောဲလာံဗွဲမသကာတ်ဂံ ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘ကာမပါဒါန်’ (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) စိုန်သကို ကောံဉပါဒါန်လောင် ဒ်ရ။ ‘ကာမပါဒါန်’ ပွမစောဲလာံကို ‘ကာမ’ ပွမနွံပိုက် ဗွဲမသကာတ်ဂံ ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘ဒိဋ္ဌပါဒါန်’ (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) စိုန်သကို ကောံဉပါဒါန်လောင် ဒ်ရ။

‘သီလဗ္ဗတုပါဒါန်’ ပွမစောဲလာံ ဗွဲမသကာတ် (ရံဝံမ္မး သအးဇး) ဒေတ်လုတ် (ဒဒက် တ်မပတမ်ကိုကျီဂြံဂမ္ဘိုင်) ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘ကာမပါဒါန်’ (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) စိုန်သကိုကောံဉပါဒါန်လောင် ဒ်ရ။ ‘ကာမပါဒါန်’ ပွမစောဲလာံကို ‘ကာမ’ ပွမနွံပိုက်ဗွဲမသကာတ်ဂံ ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါန်’ (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) စိုန်သကိုကောံဉပါဒါန်လောင် ဒ်ရ။

‘အတ္တဝါဒပါဒါန်’ ပွမစောဲလာံ ဗွဲမသကာတ် မဒ်ဟိုတ်ဟိုသ္မး ရံဝံမ္မး (ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အနတ္တ) ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘ကာမပါဒါန်’ (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) စိုန်သကို ကောံဉပါဒါန်လောင် ဒ်ရ။ ‘ကာမပါဒါန်’ ပွမစောဲလာံကို ‘ကာမ’ ပွမနွံပိုက် ဗွဲမသကာတ်ဂံ ဉပါဒါန်လောင် ဝံယုရ။ ဟိုတ်နူ ‘အတ္တဝါဒပါဒါန်’ (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) စိုန်သကို ကောံဉပါဒါန်လောင် ဒ်ရ။

ခရ်ဉမိုင်ဝံ ဒ်ခရ်ဉပါဒါန ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ဉပါဒါန်လောင်ဝံယုတဲ ကောံဉပါဒါန်လောင် မစိုန်သကိုအိုတ်ရ။ (ညောင်ခရ်ဉပါဒါန် ဓါပြကာမတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ မ္မုပွဲ လောဘမူ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိုတ်)

ခရ်ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ နော ဉပါဒါန ၁၂၃၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဉမိုင် ဒ်ခရ်ဉ ‘ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တနော ဉပါဒါန’ စိုန်သကိုကောံ ဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုဉပါဒါန်အိုတ်ဂံရော့? ဩခရ်ဉမိုင် ဒ်ခရ်ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ မစိုန်သကိုကောံ ခရ်ဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ပါကောံခရ်ဉ ဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင် (မစိုန်သကိုမ္မတ္တံ) (မပါလုပ်မံင် ပွဲခရ်ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ) ဂံတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ် ဗွဲတွေင် (မသောံသေဟ်) (နွံရ)။ ခရ်ဉမိုင်ဝံ ဒ်ခရ်ဉပါဒါနသမ္ပယုတ္တ နော ဉပါဒါန စိုန်သကိုကောံဉပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ

ဟုံဝံယုဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ။ (လောဘမူစိတ်ဒွာဉ္ဇကာ မစိန်သင်္ကေတဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ ဟုံဝံယုဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ၊ စေတသိက် မစိန်သင်္ကေတ မဝေဉ္ဇာဒိန္ဒရိယာဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ)

၆။ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ

ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ ၁၂၃၃။ (၃) မုရ်ဇရိဂမ္ဘိန္ဒ နိဇရိ 'ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ' ဟုံစိန်သင်္ကေတဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ မဒိအာရိ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇဟေဉ္ဇာဒိန္ဒရိယာ?၊ ဩဇရိဂမ္ဘိန္ဒမတံဂး 'ရူပက္ခန္ဓ' ဗွဉ္ဇရုပ် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွဉ္ဇ(စိတ်)ပမတိကေတ ဗွေတွဉ္ဇ မဒိဇရိကုသိုလ်၊ ဇရိအကုသိုလ်၊ ဇရိအဗျာကတ မဟဂပ်ဝံတွ နဒိန္ဒကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မဟုံစိန်သင်္ကေတဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ မဒိအာရိ ဒဒက်တင်္ကဉ္ဇအာသဝဂမ္ဘိန္ဒ၊ မတိလုပ်ဂေတ ဂုဉ္ဇာဒိန္ဒကာမတံတွ မဒိ၊ မတိလုပ်ဂေတဂုဉ္ဇာ ပုဉ္ဇပဘုံတွ မဒိ၊ မတိလုပ်ဂေတဂုဉ္ဇာ ပုဉ္ဇအရူပ ဘုံတွ မဒိ (နိဇရိအာရိ)။ ဇရိဂမ္ဘိန္ဒ နိဇရိ 'ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ' ဟုံစိန်သင်္ကေတ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ မဒိအာရိဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇဟေဉ္ဇာဒိန္ဒရိယာ။ (ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ လောကီကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိတ်၊ စေတသိက်မစိန်သင်္ကေတ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်လောဘ၊ ရုပ် ဟုံစိန် သင်္ကေတဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာ မဒိအာရိ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇဟေဉ္ဇာဒိန္ဒရိယာ)

ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ အနုပါဒိန္ဒရိယာ ၁၂၃၄။ (၂) မုရ်ဇရိဂမ္ဘိန္ဒ နိဇရိ 'ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ အနုပါဒိန္ဒရိယာ' ဟုံစိန်သင်္ကေတ ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ မဒိအာရိ ဒဒက်တင်္ကဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ အိတ်ဂုဉ္ဇာ?၊ မဂ်ဂမ္ဘိန္ဒ ဟုံလုပ်လှိဟ် ပုဉ္ဇာပိဉ္ဇကာကိ၊ ဖိ(ဖိလ်) ဒဒက်တင်္ကဉ္ဇမဂ်ဂမ္ဘိန္ဒကိ၊ 'အသင်္ခတဓာတ်' (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ဇရိဟိတ်ဂမ္ဘိန္ဒ မတံဂး ကမ် စိတ် ဉ္ဇတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုဉ္ဇာဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ (နိဇရိ)။ ဇရိဂမ္ဘိန္ဒ နိဇရိ 'ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ အနုပါဒိန္ဒရိယာ' ဟုံစိန်သင်္ကေတဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ မဒိအာရိ ဒဒက်တင်္ကဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇအိတ်ဂုဉ္ဇာ။ (မဂ် ဖိလ် နိဗ္ဗာန်)

ဉ္ဇပါဒိန္ဒရိယာဉ္ဇ တဲဆဝံရ။

၁၂။ ကိလေသဂေါဉ္ဇကာ

၁။ ကိလေသဒုက်

ဇရိကိလေသ ၁၂၃၅။ (၁) မုရ်ဇရိဂမ္ဘိန္ဒ နိဇရိ 'ကိလေသ' မလေပ်ကိကတကာဉ္ဇ မလေပ်ရာန်သင်္ကေတ (သတ်ဂမ္ဘိန္ဒ)အိတ်ဂုဉ္ဇာ?၊ 'ကိလေသဝတ္ထု'ဂမ္ဘိန္ဒ မလေပ်ကိကတ ကာဉ္ဇ မလေပ်ရာန်သင်္ကေတ သတ်ဂမ္ဘိန္ဒတွ မဒိအရာဒတန် (ဒဒက်တင်္ကဉ္ဇသတ် ပုထုဇန် ဂမ္ဘိန္ဒ)မတံဂး 'လောဘ' ပမန္တပိက်ထွေန်စပ်၊ 'ဒေါသ' ပမပလိုပလ်မှာဒဟ်၊ 'မောဟ' ပမ ဝိဝိဉ္ဇာ (ပုဉ္ဇာသဘဇရိဉ္ဇာ) (ပမဟုံတိဉ္ဇာ)၊ 'မာန' ပမစုတ်သမ္ဘိထေဉ္ဇာ (ပမသုဉ္ဇာပတိန်လင်မာန်)

နမတမိကိုရုံမွှေး (အဲဟောင် ပြအိုတ်)၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသေ့ဟံပု၊ ‘ထိန’ ပွမဟံခိုင် (ဒဒက်တ ကိုစိုတ်)(ပွမခိုခဲ)၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမကလံလှ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဂ္ဂ(နုပုသရာမ်ပါပိ မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ်ပါပိ (နုပုသရာမ်ပါပိ မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို နှိပ်ပြကာအိုတ်ရ။

လောဘ ၁၂၃၆။ (၁) မှောင်ကို(ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက် ထွေန်စပ်မွှေးကို ညးဗျေက်ရော?၊ ဩ‘ရာဂ’ သတ်ပွမစောဲလံ၊ ‘သာရာဂ’ ပွမစောဲလံ ဗွဲမ သကာတ်၊ ‘အနနယ’ သတ်ပွမရင်တုင်ထပ်ကိုထပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲအာရီ)၊ ‘အနရောဓ’ သတ် ပွမဟံစောဲစး (ပွမကိုနွံပွက်)၊ ‘နန္ဒီ’ သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ‘နန္ဒီရာဂ’သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက်စောဲလံ၊ ‘စိတ္တဿ သာရာဂ’ သတ်ပွမစောဲလံ ဗွဲမသကာတ် ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘ဣစ္ဆာ’ သတ်ပွမနွံ ပွက်ကို(အာရီ)၊ ‘မုစ္ဆာ’ သတ်ပွမဝိဝိင် (နဒဒ်နွံပွက်မဇ္ဈေ)၊ ‘အဇ္ဈောသာန’ ဝိုတ်တဲ သတ်ပွမကို စိုပ်ဒတဲ (နွံပွက်ထွေန်စပ်စိုပ်ဒတဲ ဟံမွဲကိုသျှေသေ့ဟံ) ‘ဂေဓ’ သတ်ပွမထွေန်စပ်၊ ‘ပလိဂေဓ’ သတ်ပွမထွေန်စပ်ဗွဲပွဲပု (အလုမ်အိုတ်သို)၊ ‘သင်္ဂ’ သတ်ပွမဗာန်ခြပ်စောဲစပ်၊ ‘ပင်္က’ သတ်ပွမ တုပ်သွဟ်ကိုလွက်သရီ (ပွမကိုတို့မျိုက်)၊ ‘ဇုဇာ’ သတ်ပွမတံင်ဂြ (ပွမတံင်ဂြ တုဟ်နကတိုဒ် ပွဲဘဝဂံဂ်)၊ ‘မာယာ’ သတ်ပွမဗဂေတ်မတ်၊ ‘ဇာနိကာ’ သတ်ပွမကိုကတိုဒ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒ်ခိင်ဝဋ်)၊ ‘သဉ္ဇနနီ’ သတ်မလေပ်ကတိုဗဒ် မစိုန်သကိုကောံဒဒ်ခိ၊ ‘သိဗ္ဗနီ’ သတ်ပွမဇိုင်ဖျပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲဒဒ်ခိင်ဝဋ် ဗွဲအစောဲစုတ်ပဋိသန္တိ)၊ ‘ဇာလိနီ’ သတ်မျှိုက်ဇာနိက်အာရီ၊ ‘သာရိတာ’ သတ်ပွမချက်ဍုက် (နမထွေန်စပ်)၊ မွဲနယံ- သတ်မတုပ်သွဟ်ကောံကြိုင် မျှိုက်ဇောပ်ဍုတ် မပြဟ် နဒဒ် မလေပ်ရင်တုင်ဏာ ဒဒ်ခိင်ဝဋ်၊ ‘ဝိသတ္တိကာ’ သတ်မတုပ်သွဟ်ကောံဂျို၊ ‘သုတ္တ’ သတ်မတုပ်သွဟ်ကောံဇုက် (နဒဒ်မဗန်ဒက် ညံင်ဝံအာစိုပ်လလေင်ဖို)၊ ‘ဝိသဋ္ဌာ’ သတ်မလေပ် ဗျပ်တြး ထွေန်စပ် (ပွဲမပတမ်ကို ရူပါရီဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အာယူဟိနီ’ သတ်မလေပ်ကိုပတိတ်ဇြဟတ် (တုဟ်နကလိဝံ အာရီဂံဂ်)၊ ‘ဒုတိယာ’ သတ်မဒ်သကအ်ပွင် (ဇေယျသျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မျိုက် ပွဲဘဝသံသာ ဇာပ်ဇာပ်မကတိုဒ်)၊ ‘ပဏိမိ’ သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက်၊ ‘ဘဝနေတ္ထိ’ သတ်ဟိုတ်မ တံင်ဂြ (သတ်ဂမ္ဘိုင်)ဘဝ (ဇုက်ဘဝ)၊ ‘ဝန’ သတ်မလေပ်ပြာပ်အာစိုပ် (အာရီဂံဂ်)၊ မွဲနယံ- သတ်မတုပ်သွဟ်ကောံဂြိုပ် (နဒဒ်မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ဒဒ်ခိင်လလေင်ဖို)၊ ‘ဝနထ’ သတ် မလေပ်ပြာပ်အာစိုပ် (အာရီဂံဂ်) ဗွဲမသကာတ်၊ မွဲနယံ- သတ်မတုပ်သွဟ်ကောံဂြိုပ် (နဒဒ် မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ဒဒ်ခိင်လလေင်ဖိုလောန်)၊ ‘သန္တဝ’ သတ်ပွမပံင်ဖက် (သေ့သွဲသျှိုက်ဆာန် န်ရံ)၊ ‘သိနေဟ’ သတ်ပွမသေ့သွဲသျှိုက်ဆာန်၊ ‘အပေက္ခ’ သတ်ပွမသေ့ဝဲမဲစောဲဗာန်၊ ‘ပဋိဗန္ဓ’ သတ်မလေပ်ဗန်ဒက်၊ ‘အာသာ’ သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက်အာရီ၊ ‘အာသိသနာ’ အကာဲအရာ ဗိုရာဒ္ဓာမိက်၊ ‘အာသိတတ္ထ’ ဒဒ်စိုတ်မလေပ်ရာဒ္ဓာမိက်၊ ‘ရူပါသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက်ပွဲသတ်(ရူပါရီ)၊ ‘သဒ္ဓါသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲရမျာင် (သဒ္ဓါရီ)၊ ‘ဂန္ဓသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲသု (ဂန္ဓာရီ)၊ ‘ရသာသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲရံသာ (ရသာရီ)၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲတုတ်ခွံ

(ဖောဠဗ္ဗာရီ)၊ ‘လာဘာသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲအရာဝတ္ထု မဂပ်ဝ်ကလိဝံ(လာဘ်)၊ ‘ဓနာသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲဂြပ်ရတ်၊ ‘ပုတ္တသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲကောန်ဇာတ်၊ ‘ဇီဝိတာသာ’ ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲလမျီ။

‘ဇေယျ’ သတ်မလေပ်ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ်၊ မွဲနယ်- သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွး ရံပွဲမွဲ (ဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ ‘ပဇေယျ’ သတ်မလေပ်ကို (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ထွေန်စပ် တွေင်တွေင်တုဟ်တုဟ်၊ မွဲနယ်-သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွး ထပ်ကိုထပ် (ရံပွဲမွဲ ဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ ‘အဘိဇေယျ’ သတ်မလေပ် ကို(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ထွေန်စပ် ဗွဲမလောန်၊ မွဲနယ်- သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွး ဗွဲမလောန် (ရံပွဲမွဲ ဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ ‘ဇေယျ’ သတ်ပွမကိုထွေန်စပ်၊ ‘ဇေယျ’ အကဲအရာ ဗိုကိုထွေန်စပ်၊ ‘ဇေယျ’ အကဲအရာ ဗိုကိုထွေန်စပ်၊ ‘ဇေယျ’ အကဲအရာ ဗိုကိုထွေန်စပ်။

‘လောလုပ္ပ’ သတ်မပွဲဝဲစးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ) (သတ်ပွမထွေန်စပ်လောန်)၊ ‘လောလုပ္ပယနာ’ အကဲအရာ ဗိုပွဲဝဲစးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ ‘လောလုပ္ပယနာ’ အကဲအရာ ဗိုပွဲဝဲစးတံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ ‘လောလုပ္ပယိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေပ်ပွဲဝဲစး တံင်ဂြ (ထပ်ကိုထပ် ပွဲအာရီ)၊ ‘ပုစ္ဆိကတာ’ သတ်ပွမချီတေပ် (ပွဲလာဘ်သကာ) ညံင်ကျိပ်ချီ ဗတ၊ ‘သာဓုကမ္ပတာ’ ဒဒ်ညးမနွံပိုက်ကိုအာရီ မနိုဟ်ပြ၊ ‘အဓမ္မရာဂ’ သတ်ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရာဟုံဗွဲ (မပတမ်ကို ယာဲ, ဣစီ, တြုံကိုတြုံ, ပြကိုပြ)၊ ‘ဝိသမလောဘ’ သတ်ပွမနွံ ပိုက်မဇော် ဟုံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်အပိုင်အခြာ၊ ‘နိကန္တိ’ သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက်အာရီ ‘နိကာမနာ’ အကဲအရာ ဗိုသျှိုက်မျိုက်၊ ‘ပတ္တနာ’ သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက်စိုတ်၊ ‘ပိဟနာ’ သတ်ပွမသျှိုက်ဆာန်၊ ‘သမ္ပတ္တနာ’ သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက် စိုတ် ဗွဲမဒးရး။

‘ကာမတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဘဝတဏှာ’ ပွမ ထွေန်စပ် ပွဲ(ရူပ,အရူပ) ဘဝဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဝိဘဝတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲပွမစာ်စူးအာ နူဘဝမဟိုဂး (ရံပွဲမွဲ ဥစ္ဆေဒ)၊ ‘ရူပတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပဘုံ၊ ‘အရူပတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရူပဘုံ၊ ‘နိရောဓတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝမပျိုတ်၊ ‘ရူပတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ် (ရူပါရီ)၊ ‘သဒ္ဓတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရမ္ပာင် (သဒ္ဓါရီ)၊ ‘ဂန္ထတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသု (ဂန္ဓာရီ)၊ ‘ရသတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရံသာ (ရသာရီ)၊ ‘ဖောဠဗ္ဗာတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲတုတ်ဒွံ (ဖောဠဗ္ဗာရီ)၊ ‘ဓမ္မတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ်ဓရ် (ဓမ္မာရီ)။

‘ဩဃ’ သတ်ပွမကိုတို့မျိုက် (ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ယောဂ’ သတ်ပွမကိုစိုန်သကို ပွဲဒဒ်ခိုင်၊ ‘ဂန္ထ’ သတ်ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ဥပါဒါန’ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် (စောဲလာ်)၊ ‘အာဝရဏ’ သတ်မလေပ်ကွာတ်လဒီ (ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘နီဝရဏ’ သတ် မလေပ်ကွာတ်လဒီကွဲ (ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ဆာဒန’ သတ်ပွမကြောပ်ဗွန် (ဓရ်ဗျံ)၊ ‘ဗန္ဓန’ သတ်မလေပ်ဗန်ဒက်(သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒ်ခိုင်)၊ ‘ဥပက္ကိလေသ’ ပြာပ်အာစိုတ်တဲ သတ်မလေပ် ကိုကိုဒုက်၊ ‘အနုသယ’ သတ်မလေပ်သတ်က်သတင် ဗွဲလွေင်၊ မွဲနယ်- ကလိဝံဟိုတ်မဗွဲမွဲ

(ဟိုတ်ညီသာမူ) သာဓာမလေဝ်ဒ်၊ ‘ပရိယုဋ္ဌာန’ သီစတ်ဂိုင်ကေတ်စိုတ်အိုတ်သို (ဗွဲပွဲပျူတဲ) သာဓာမလေဝ်ကျိုက်ကျို ရာန်သကိုတ်၊ ‘လတာ’ သာဓာမတုပ်သုတ်ကိုဇုက်လွာ၊ (မလေဝ် ပေမိစန်)၊ ‘ဝေဝိစ္ဆ’ သာဓာမလေဝ်နွံပိုက်ကို အရာဝတ္ထုတုတ်တုတ်ဂမၠိုင်၊ ‘ဒုက္ခမူလ’ သဇိုင်ရိုဟ် ကွက်ဒဒိန်ဝဋ်၊ ‘ဒုက္ခနိဒါန’ ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ဒဒိန်ဝဋ်၊ ‘ဒုက္ခပ္ပဘဝ’ ဒ်အရာဒဒိန်ဝဋ် ဒ်ကွာအိုတ်၊ ‘မာရပါသ’ ပးဒုက်သိုင်မာရ်၊ ‘မာရပဋိသ’ ချောန်ဍုန်ကသိုင်မာရ်၊ ‘မာရဝိသယ’ အရာဒတန် မာရ်(တိုရ်မာရ်)၊ ‘တဏှာနဒီ’ စိတဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေဝ်ဇွေဝ်)၊ ‘တဏှာ ဇာလ’ ဇာနိက်တဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေဝ်ကိုင်ကြောင်)၊ ‘တဏှာဂဒ္ဓါလ’ ဇုက်ဒက်တဏှာ ပွမ ထွေန်စပ် (မလေဝ်ပန်ဒက်ဗွဲမဗိုန်)၊ ‘တဏှာသမုဒ္ဒ’ မှာသိုဒ်တဏှာ ပွမထွေန်စပ်ခြိုင်ကိုပေင်၊ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် (ဂြပ်ညးတုတ်သအာင်)၊ ‘လောဘ အကုသလမူလ’ ပွမနွံပိုက် မဒ်သဇိုင် ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ဂမၠိုင်မွဲ (နွံရ)။ သာဓာမဟိုသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်ရ။ (၁၀၆၅, ၁၁၄၁)

ဒေါသ ၁၂၃၇။ (၂) မှော်ကို(ကိလေသစုံပြကာဂမၠိုင်)တအ်ဂ် ‘ဒေါသ’ ပွမထေ မှော်တပလိုပလ်မှာဒုတ်မွဲးဂ် ညးဍုင်ရော၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲရဲဝံမွဲး “သွကုင်လလောင်ဖို အဲတဲ” ဒ်ရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲး “ယောမသွမံင် လလောင်ဖိုအဲတဲ” ဒ်ရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲး “ကြက်သွတ် လလောင်ဖိုအဲတဲ” ဒ်ရ၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲး “သွကုင် “လလောင်ဖို ဒဒက်တကိုညးမသိုက်ဆာန် ဒဒက်တကိုအဲတဲ” ။ ပ ။ ဒ်ယောမသွမံင် လလောင်ဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွတ် လလောင်ဖိုရ”၊ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ရဲဝံမွဲး “သွဒတဲဖို ဒဒက်တကို ညးဟံသိုက်ဆာန် ဒဒက်တကိုအဲရ ။ ပ ။ ယောမသွမံင် ဒတဲဖိုရ ။ ပ ။ ကြက်သွ တဲဒတဲဖိုရ”၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွမဒက်ဝဲ (ပွမထေမှော်) ပွဲအရာဟံသောင်ကိုဟိုတ်ဂ် ဒ်ရ။

ဩ ‘အာယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ဒဒက်တကိုစိုတ် မှုံသာဓာမန်သာဓာ၊ ‘ပဋိယာတ’ ပွမဒက်ဝဲ ဗွဲမလောန်၊ ‘ပဋိယ’ ပွမခိုလျတ်ပွဲအာရို (ပွမကျုဟ်မေ့)၊ ‘ပဋိဝိရောဓ’ သာဓာပွမစေ့စးဗွဲမလောန်၊ ‘ကောပ’ သာဓာပွမထေမှော်၊ (ဒေါသတိတ်)၊ ‘ပကောပ’ သာဓာပွမထေမှော် ဗွဲမလောန်၊ (ဒေါသတိတ်လောန်)၊ ‘သမ္ပကောပ’ သာဓာပွမထေမှော် ဗွဲမလောန်ဗွတ် (ဒေါသတိတ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်)၊ ‘ဒေါသ’ သာဓာပွမပလိုပလ် မှာဒုဟ်၊ ‘ပဒေါသ’ သာဓာပွမပလိုပလ် မှာဒုဟ် ဗွဲမလောန်၊ ‘သမ္ပဒေါသ’ သာဓာပွမပလိုပလ် မှာဒုဟ် ဗွဲမလောန်ဗွတ်၊ ‘စိတ္တဿ ဗျာပတ္တိ’ သာဓာပွမဖံက်ပုန် ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ ‘မနောပဒေါသ’ သာဓာပွမပလိုပလ် စိုတ်၊ ‘ကောဓ’ သာဓာဒေါသမတိတ်၊ ‘ကုဇ္ဈနာ’ အကာအရာ ဗိုဒေါသတိတ်၊ ‘ကုဇ္ဈိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးမလေဝ် ဒေါသမတိတ်၊ ‘ဒေါသ’ သာဓာပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်၊ ‘ဒုဿနာ’ အကာအရာ ဗိုပလိုပလ် မှာဒုဟ်၊ ‘ဒုဿိတတ္ထ’ ဒဒ်ညးမလေဝ်ပလိုပလ် မှာဒုဟ်၊ ‘ဗျာပတ္တိ’ သာဓာဖံက်ပုန်လိလ်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇနာ’ အကာအရာဗိုဖံက်ပုန်လိလ်၊ ‘ဗျာပဇ္ဇိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေဝ်ဖံက်ပုန်လိလ်၊ ‘ဝိရောဓ’ ပွမစေ့စး၊ ‘ပဋိဝိရောဓ’ ပွမစေ့စး ထပ်ကိုထပ် ဗွဲမလောန်၊ ‘စုဏ္ဏိက္က’ ဒဒ်ညးမလေဝ်ကြမ်ကြ (ပွမကြမ်ကြ)၊ ‘အသုရောပ’ ပွမဟိုသွးဗွဲမချိုက်ပေင် ဒးရးဟံမာန် (ပွမဟိုသွးဟံဒးရး)၊ ‘အနတ္တ

မနတာ စိတ္တဿ’ ဒဒိဟုံသေင်ကိစိတိပကတိ ဒဒက်တကိစိတိဧကေ (ဟုံသျှိုက်မျိုက်)မဲ့ (နွဲ့ရ)။ သတ်မဂင်္ဂင်ဟိုသွေးကျင်တဲ့ဝှံ ဂင်္ဂင်သွေးစ ရဲဝှံမွေး ‘ဒေါသ’ ပွမလီလတ် မှာဒုဟ်ရ။ (၄၁၈၊ ၄၁၉၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၄၂၊ ၁၂၄၂)။

မောဟ ၁၂၃၈။ (၃) မှောင်ကို(ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်မဉ်စုတ်) (ပွမဟုံတိဉ်) ညးခွဲဂ်ရော?၊ ‘ဒုက္ခေ အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ် ပွဲဒဒိန်၊ ‘ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ်ပွဲဟိုတ် ဒဒိန်ကတိုဒ်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ် (နိဗ္ဗာန်) အရာဒဒိန်မပျိုတ်၊ ‘ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏ’ ဟုံတိကေတ်ပွဲဒေတ် နှိဟိုတ်အာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) အရာဒဒိန်မပျိုတ်၊ ‘ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မဒ်တဲ)၊ ‘အပရန္တေ အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ် ပွဲသွက်လက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်ဒ်)၊ ‘ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တေ အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ ပွဲသွက်လက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် နှိတဲ ကြက်ဒ်)၊ ‘ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏ’ ပွမဟုံတိကေတ် ပွဲခရ် ဟိုတ်(မပတမ်ကိုရောမရဏ) ကော(သွဟိုတ်ကိုခရ်ဟိုတ်ဂ်) မပတမ်ကိုဇာတိတဲ) ခရ်ဖိုမကတို နှိကျင်ဂမ္ဘိုင် (နွဲ့ရ)။

ဩ‘အညာဏ’ သတ်ပွမဟုံတိကေတ် မွဲသတ်မဉ်သ်ဝှံ၊ ‘အဒဿန’ သတ်ပွမ ဟုံညာတ်ကေတ် (ခရ်ဉ်)၊ ‘အနဘိသမယ’ ထပက်ခွင်တဲ သတ်ဟုံလေပ်တိ၊ ‘အနနုဗောဓ’ သတ်ဟုံလေပ်တိကေတ်ဗွဲမဗွဲ(ကုခရ်မဉ်စုတ်)၊ ‘အသမ္မောဓ’ (စိုန်သကိုမပတမ်ကိုအနိစ္စ)တဲ သတ်ဟုံလေပ်တိ (သတ်မလေပ်တိကေတ် ဗွဲမမှာရာ)၊ ‘အပ္ပဋ္ဌိဝေဓ’ ထပက်ခွင်တဲ သတ်ပွမ ဟုံတိ၊ ‘အသံဂါဟန’ သတ်ဟုံလေပ်ဂိုင်ကေတ် (နမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ‘အပရိယောဂါဟန’ တို့ဇှော် (ခရ်မဉ်စုတ်တဲ) သတ်ဟုံလေပ်ဂိုင်ကေတ်၊ ‘အသမပေက္ခန’ သတ်ဟုံလေပ်မှ်သေ့ဝှံ ညီသာသွဟ်သွန် (မလေပ်မှ်သေ့ဝှံ ဗွဲဟုံညီသာ မပတမ်ကိုအနိစ္စ ရဲဝှံမွေး မပတမ်ကိုနိစ္စ)၊ ‘အပစ္စဝေက္ခဏာ’ သတ်ဟုံလေပ်ဗွာရဏာ၊ ‘အပစ္စက္ခကမ္မ’ သတ်ဟုံလေပ်မှ်သေ့ဝှံဂတမတ်၊ (သတ်မလေပ်ပါ်ပါ် ခိုဟ်ပရေဟုံလေပ်)၊ ‘ဒုဗ္ဗေဇ္ဈ’ သတ်နှိဟိုတ် ပလီပလတ်ကော စိုတ်မပုဓတ် သအးဇူး၊ ‘ဗာလျ’ သတ်နှိဟိုတ် မိုသ်ခိုဟ်ဇို၊ ‘အသမ္မဇေည’ သတ်ဟုံလေပ်တိကေတ် ဗွဲတေင် ပကာရ ဗွဲမဒးရး (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ‘မောဟ’ သတ်ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်ဉ်) (ပွမဟုံတိဉ်)၊ ‘ပမောဟ’ သတ်ပွမဝိဝိင်ဗွဲတေင်၊ ‘သမ္မောဟ’ သတ်ပွမဝိဝိင်ဗွဲပွဲပွဲ (ပွဲခရ်အိုတ်သို)၊ ‘အဝိဇ္ဇာ’ သတ်ဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတ်ခရ်သစ္စပန်)၊ ‘အဝိဇ္ဇောဃ’ သတ်ဟုံတိကေတ် မလေပ်ကိုတို့ဉ် (ပွဲဒဒိန်ဝင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာနုဿ’ သတ်ဟုံတိကေတ် သတိက်သတင်ဗွဲလေင်၊ ‘အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာန’ သတ်ဟုံတိကေတ် ပွမကျိုက်ကျို (ဒဒက်တကိကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အဝိဇ္ဇာ လင်္ဂီ’ သတ်ဟုံတိကေတ် မတုပ်သွဟ်ကောသောဝ်တြင် (ဗွဲဒဒိန်မလေပ်ကွာတ်လင်္ဂီ ညင်ဟုံဝှံ အာစိုပ် တသိုခ်ပိုင်ဟာန်)၊ ‘မောဟ အကုသလမူလ’ ပွမဝိဝိင် မဒ်ရိုဟ်ကွက်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မဲ့

(နွဲ့ရ)။ သဘမဂ်ဝိသုဒ္ဓိကျင်တုံဝံ ဂဝိဝိသုဒ္ဓိစ ရဝံမ္မံ ‘မောဟ’ ပုမဝိဝိင် (ပွဲသဘမဉ္ဇာစုတိ) (ပုမဟံတိသုဝံ)ရ။ (ပိဒိလိဒိ ၃၉၁၊ ၁၀၆၇၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၀၆)။

မာန ၁၂၃၉။ (၄) မှောင်ကို(ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘မာန’ ပုမထေင်ဂး (ပုပတိန်လဝ်) (နမပတမ်ကိုရဝံမ္မံ အဲဟေင်ပြအိုတ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊ ‘သေယျမာန’ ပုမပတိန်လဝ်မာန ပုမထေင်ဂး ရဝံမ္မံ အဲဂ် နိညးပြအိုတ် (ကဆံင်သုင်အိုတ်ရ)၊ ‘သဒိသမာန’ ပုမပတိန်လဝ် ပုမထေင်ဂး ရဝံမ္မံ (အဲဂ် နိညးကဆံင်တုပ်ရ)၊ ‘ဟိနမာန’ ပုမပတိန်လဝ်မာန ပုမထေင်ဂး ရဝံမ္မံ (အဲဂ် နိညးကဆံင်မသပ်ရ)၊ (ပုမထေင်ဂး ရဝံမ္မံ အဲဂ် စိုန်နိညးကဆံင်သပ်လေဝ် ကိုညးလိမ္မဲလေဝ် ဟံဒးသွဂရ)ဂ် (နွဲ့ရ)။

ဩ‘မာန’ ပုမထေင်ဂး မှုံသဘမဉ္ဇာသံဝံ (ပုမပတိန်လဝ်မာန)၊ ‘မညနာ’ အကာဲအရာ ဗိုထေင်စုတိသမ္ဘိ (ပိပတိန်လဝ်မာန)၊ ‘မညိတ္တ’ ဒဒိညးမလေဝ်စုတိသမ္ဘိ (ညးမလေဝ်ပတိန်လဝ်မာန)၊ ‘ဥန္နုတိ’ သဘပုမတိန်၊ ‘ဥန္နုမ’ သဘပုမသုင်ပတိန်တဲ စွဲလဝ်၊ ‘ဇေ’ သဘမတုပ်သုတ်ကိုဇ္ဇောဝ်အလာ၊ ‘သမ္ပဂ္ဂါဟ’ သဘပုမပင်ယာပတိန်၊ ‘ကေတုကမ္ပတာ စိတ္တဿ’ ဒဒိမသုင်ပတိန်လဝ် ညံင်ရဇ္ဇောဝ်အလာကအ်ကွတ်ဂ် (နွဲ့ရ)။ သဘမဂ်ဝိသုဒ္ဓိကျင်တုံဝံ ဂဝိဝိသုဒ္ဓိစ ရဝံမ္မံ ‘မာန’ ပုမထေင်ဂး (ပုမပတိန်လဝ်) (နမပတမ်ကို ရဝံမ္မံ အဲဟေင်ပြအိုတ်)ရ။ (၁၁၂၁)

ဒိဋ္ဌိ ၁၂၄၀။ (၅) မှောင်ကို(ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မှုဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဗိုန်ရ ရဝံမ္မံ၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဟံဗိုန်ရ ရဝံမ္မံ၊ လောကမတွံဂး (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် မှုံကို(အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရဝံမ္မံ၊ လောကမတွံဂး(ခန္ဓမသုန်ပြကာ)ဂ် ဟံမဲ့ကို(အပိုင်အခြာ)လအိတ်ရ ရဝံမ္မံ၊ ‘ဇီဝ’ လမျိုက်ဟေင် ကာယ ရဝံမ္မံ၊ ‘ဇီဝ’လမျိုက် တူဟ်ခြာ, ကာယဂ် တူဟ်ခြာ ရဝံမ္မံ၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ နိရ ရဝံမ္မံ၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ ဟံဒ်ရ ရဝံမ္မံ၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ နိလေဝ်ဒ်ရ ဟံဒ်လေဝ် ဟံဒ်ရ ရဝံမ္မံ၊ သတ်ဂ် ကြနုစုတိတဲ နိလေဝ်ဟံသေင် ဟံဒ်လေဝ် ဟံသေင်ရ ရဝံမ္မံ။

ဩ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ မှုံသဘမဉ္ဇာသံဝံ၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂတ’ သဘပုမပါဒ် ပွဲလညာတ်မမှာရာ (၆၂-ပြကာ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဂဟန’ သပိုဟ်ဂြိုပ် လညာတ်မမှာရာ (မလေဝ်ကွတ်လဒီကွေ် လညာတ်မဉ္ဇာပြ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိကန္တာရ’ တရဲကန္တာ လညာတ်မမှာရာ (မလေဝ်ကိုဝါတ်ဂါတ် ညံင်ဟံဝံအာစိုပ် လညာတ်သုဝံ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိက’ သဘပုမထပက်ခွင် ပလီပလင်ကွေ်(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ ‘ဒိဋ္ဌိဝိပုန္နိတ’ သဘပုမဖံက်ပုန်ချီတေဝ်မတွံဂး လညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဒိဋ္ဌိသံယောဇန’ လညာတ်မမှာရာ မဒ်ဟိုတ်ကွေင်ဒက်(ပွဲဒ်ဒိဝံဠ)၊ ‘ဂါဟ’ သဘမလေဝ်ဂိုင်ကေတ်(အာရီ) ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ဗွဲအစောမမှာရာ) (သဘမစောလံ ပွဲကွေတ်)၊ ‘ပတိဋ္ဌာဟ’ သဘမဒ်အရာဒတန် (ဒဒက်တကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ {‘ပဋိဂ္ဂါဟ’ သဘမလေဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမစောလံထပ်ကိုထပ် ဗွဲအစောအာရီမမှာရာ၊ } ‘အဘိနိဝေသ’ သဘမလေဝ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲအစောမမှာရာ၊ ‘ပရာမာသ’ သဘ

မလေင်စိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ‘ကုမ္မဂ္ဂ’ ဂွံင်တရ်မဂပ်ဝ်ကျုဟ်မ့၊ ‘မိစ္ဆာပထ’ ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ ‘မိစ္ဆတ္တ’ သတ်မမှာရာ၊ ‘တိတ္ထာယတန’ ဒွံအရာဒတန် ဒဒက်တက်ကိုလလေင် ဖိုဂမ္တိုင် မတွံဂး ကွေတ်မမှာရာ၊ ‘ဝိပရိယာသဂ္ဂဟ’ သတ်မဂိုင်ကေတ်ကွေတ် ဗွဲအစောံမပုန် ဂတးမှာရာမ္ပဲ (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ဝ်သွးကျုင်တဲဝံ) ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲး ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာရ။ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ အလုမ်အိုတ်သိုလေဝ် ဝံယု‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာရ။ (၁၁၀၅၊ ၁၁၂၂)

ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၂၄၁။ (၆) မှောင်ကို(ကိလေသစိုပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမ သွေဟ်ပွာမွဲးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်တဲ ချောင်စိုတ်) ပွဲကျုင်တြဲရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲခရ်ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသင်ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲဒွေတ်သိက္ခာရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္တိုင် မဒ်တဲ)ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် ပွဲသွက်ဂတ သွက်ကြ (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္တိုင် ကြက်ဒ်)ရ၊ သွေဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်တဲ ချောင်စိုတ်) ပွဲခရ်ဟိုတ် ဒဒက်တက်မပတမ်ကို ဇရာမရဏ၊ သွဟိုတ်ကို (ဟိုတ်တအ်ဂ်တအ်ဂ် မပတမ်ကိုဇာတိ)တဲ ခရ်ဖိုဂမ္တိုင်မကတိုဒ်ကျုင်ရ။

ဩ‘ကင်္ခါ’ ပွမသွေဟ်ပွာ မှုံသတ်မဒ်သင်ဝံ၊ ‘ကင်္ခါယနာ’ အကဲအရာ ဗိုသွေဟ်ပွာ၊ ‘ကင်္ခါယိတတ္ထ’ ဒဒ်မလေဝ်သွေဟ်ပွာ၊ ‘ဝိမတိ’ ပွမဟံတိ (ပွမကူချပ်)၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ သတ်ဒ် ဟိုတ်ချောင်စိုတ် (ချပ်အာသဘာဝတဲ သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်)၊ ‘ဒွေဠ က’ သု ဟံသု ဓါပြကာ (သျှုတ်သွတ်ဟံမာန်)တဲ သတ်မလေဝ်ချီတေဝ် ဗွဲအစောံဓါပြကာ၊ ‘ဒွေဓာပထ’ သတ်မတုပ် သွဟ်ကျောံဂွံင်ဓါသွာင်၊ ‘သံသယ’ သတ်မလေဝ်ဒ် (မလေဝ်သွေဟ်ပွာ) နူပွဲပွဲ။ ‘အနေကံ သဂ္ဂါဟ’ သတ်ဟံသွဟ်အစောံ တုဟ်နဂိုင်ကေတ် ဗွဲစုတ်ဇကန္တ၊ ‘အာသပ္ပန’ (တုဟ်နသျှုတ် သွတ်ဟံသွဟ်အစောံတဲ) သတ်မလေဝ်ဆုတ်ကလေင် နူအာရီ၊ ‘ပရိသပ္ပန’ (တုဟ်နသျှုတ် သွတ်ဟံသွဟ်အစောံတဲ) သတ်မလေဝ်ဆုဲပြင်မံင် ဂေတ်ဂေင်မံင်ပွဲပွဲပွဲ။ ဒဒက်တက်ကိုအာရီ၊ ‘အပရိယောဂါဟနာ’ (တုဟ်နသျှုတ်သွတ် ဟံသွဟ်အစောံတဲ) သတ်တိုလုပ် (ပွဲအာရီ နကို ဉာဏ်ဟံမာန်)၊ ‘ထမ္ဘိတတ္ထံ စိတ္တဿ’ (တုဟ်နသျှုတ်သွတ်ဟံသွဟ်အစောံတဲ) ဒဒ်မကြိုင်မှိုဟ် ဒဒက်တက်ကိုစိုတ်၊ ‘မနောဝိလေခ’ သတ်မလေဝ်ကတိုဗဒ် ညံင်ရမချူခရက်စိုတ်မ္ပဲ (နွံရ)။ သတ် မဂပ်ဝ်သွးကျုင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲး ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာရ။ (၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊ ၁၁၂၃)

ထိန ၁၂၄၂။ (၇) မှောင်ကို(ကိလေသစိုပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘ထိန’ ပွမဟံဒင်စရင် ဒဒက်တက်ကိုစိုတ် (ပွမလျုဟ်)မွဲးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊ ဩ‘အကလ္လတာ’ ဒဒ်ပွမဟံဒင်စရင် ဒဒက် တက်ကိုစိုတ်၊ ‘အကမ္မညတာ’ ဒဒ်ဟံဒင်စရင်ပွဲကမ္မောန် (ပွမရင်တွင်ဒွေတ်ဗက်ဟံမာန် ညံင်ဟံ စိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္တိုင်)၊ ‘ဩလီယနာ’ အကဲအရာ ဗိုဗာန်စပ် (ပွဲပွမလျုဟ် ညံင်ရ ပခိုင်ကိုကူရိယာပိုတ် မနွံတ် ဟံမာန်)၊ ‘သလ္လီယနာ’ အကဲအရာဗိုထွေန်စပ် (ပွဲပွမလျုဟ် ညံင်ရပခိုင်ကို ကူရိယာပိုတ် မနွံတ် ဟံမာန်)၊ ‘လီန’ သတ်ပွမချောင်ကဝေန်၊ ‘လီယနာ’

အကားအရာ ဗိုလ်ချုပ်ကဝေန်၊ ‘လီယိတတ္ထ’ ဒဒိဒဒကိတ်ကိုညးမလေဝ်ခွေပ်ကဝေန်၊ ‘ထိန်’ သတ်ပွမဟုံဒင်စရင် ဒဒကိတ်ကိုစိုတ် (ပွမလျှဟ်)၊ ‘ထိယနာ’ အကားအရာဗိုဟုံဒင်စရင် ဒဒကိတ်ကိုစိုတ်(ဗိုလျှဟ်)၊ ‘ထိယိတတ္ထ’ ဒဒိဟုံဒင်စရင် ဒဒကိတ်ကိုစိုတ် (ဒဒိမလျှဟ်)မွဲ (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ထိန်’ ပွမဟုံဒင်စရင် ဒဒကိတ်ကိုစိုတ် (ပွမလျှဟ်)ရ။ (၁၁၆၂)

ဥဒ္ဒစ္စ ၁၂၄၃။ (၈) ပွေပ်ကို(ကိလေသစိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ကို ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဲးမွဲကို ညးခွဲဂျိုရော?၊ ဩ‘စိတ္တဿ ဥဒ္ဒစ္စ’ ဒဒိမချီတေဝ် ဒဒကိတ်ကိုစိုတ် (ပွမဂျိုက်ဒဲး)၊ ‘အဂ္ဂပသမ’ ပွမဟုံညိုင်ဝတ် (ဟုံစိုတ်လလမ်)၊ ‘စေတသော အဝိက္ခေပ’ သတ်စိုတ်မကလုံလဏ်၊ ‘ဘန္တတ္ထံ စိတ္တဿ’ ဒဒိစိုတ်မချီတေဝ် (ဟုံတန်ကြန်)မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဲးရ။ (၄၂၉၊ ၁၁၆၅)

အဟိရိက ၁၂၄၄။ (၉) ပွေပ်ကို(ကိလေသစိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ကို ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝှ(နူပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ညးခွဲဂျိုရော?၊ ဩသတ်ခေမ္မံ ဟုံလေဝ်ဂွတ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂွရ၊ ဟုံလေဝ်ဂွတ် ပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်)ခေ အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အဟိရိက’ ဟုံမွဲဝှပါမ် (နူပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ရ။ (၃၈၇)

အနောတ္တပ္ပ ၁၂၄၅။ (၁၀) ပွေပ်ကို(ကိလေသစိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ကို ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါမ် (နူပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)မွဲကို ညးခွဲဂျိုရော?၊ ဩသတ် ခေမ္မံ ဟုံလေဝ်ဖေက်လကိုတ် နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ ဟုံလေဝ်ဖေက်လကိုတ် နူပမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်) ခေအကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါမ် (နူပသရာမ်ပါမ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ရ။ (၃၈၈)

ခေဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျုခေ ‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် အိုတ်ရ။ (ဍောင်ခေကိလေသစိပြကာ)

ခေရ်နော ကိလေသ ၁၂၄၆။ (၂) မုရ်ခေဂမ္ဘိုင် ဒိုခေ ‘နော ကိလေသ’ ဟုံဝံယျုခေ ကိလေသ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ကိုရော?၊ ပါကွေ်ခေကိလေသ ဂမ္ဘိုင်ကိုတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ် ဗွေတွေင် မဒိုခေကုသိုလ်, ခေအကုသိုလ်, ခေအဗျာကတ ဟဂပ်ဝ်တွဲ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသေ်သေ့ဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒို, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒို, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒို, မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပါပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒို အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သတ်(မိန်ခေဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွဲဂး ကမ်

စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်၍ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော ကိလေသ’
ဟုံဝံယျုခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ရ။ (စိုတ်၊
စေတသိက် မသအာင်အာ နူကိလေသစွဲပြကာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၂။ သံကိလေသိကဒုက်

ခရ်သံကိလေသိက ၁၂၄၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သံကိလေသိက’ (မဒ်အာရီ
ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကို
ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်၍ရော?၊ ပါကျေခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်
၍တဲ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊
ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ မဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို
ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ
မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၍ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သံကိလေသိက’
(မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်
ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (ခရ်လောကီဂမ္ဘိုင် မဒ်အာရီ
ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)

ခရ်အသံကိလေသိက ၁၂၄၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အသံကိလေသိက’ (ဟုံဒ်
အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) ဟုံထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်
မထေက်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်၍ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံလုပ်
လှိုဟ်ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်
ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်ကို၍ (နွဲ့ရ)။
ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အသံကိလေသိက’ (ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) ဟုံထေက်
ကြိုက်တွဟ်နကလိဝံ ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်
(သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၃။ သံကိလိဋ္ဌဒုက်

ခရ်သံကိလိဋ္ဌ ၁၂၄၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ’ မိန်ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင်
မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဂပ်ဝံကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ဝံ
ရာန်သကိုတ် (မဂပ်ဝံကိုကိဋ္ဌက်)အိုတ်၍ရော?၊ (ခရ်မစိုန်သကိုကျေကိလေသဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂံ
ညးဗျေအိုတ်၍ရော?၊) ‘အကုသလမူလ’ ရိုဟ်ကွက် အကုသိုလ်ပိပြကာ မတွံဂး ‘လောဘ’
ပွမနွံပိုက် ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလီုပလတ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘမဉ္ဇာစုတ်)
(ဟုံတီဉ္စာပြ)၊ ‘ကိလေသ’ မဒ်မ္မဟာန်ကျေကော‘အကုသလမူလ’ပိပြကာ မဒ်ရိုဟ်ကွက်အကုသိုလ်

မပတမ်ကို‘လောဘ’ ပွမန္တပိက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကျော်‘အကုသလမူလ’ မဒ်ရိဟ်ကွက် အကုသိုလ် မပတမ်ကို‘လောဘ’ ပွမန္တပိက်ထွေန်စပ်၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကျောန် နကိုကာယ၊ ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟီသွး နကိုပါင်၊ ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိတ် မကတိဒ်ဟိုတ်နူ ‘အကုသလမူလ’ မပတမ်ကိုလောဘ ပွမန္တပိက်ထွေန်စပ် (န္တရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ’ မစိုန်သကို ကျော်ကိလေသဂမိုင်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ် ကိုစေတသိက် မစိုန်သကိုဂမိုင်)

ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ ၁၂၅၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ မိန်ခရ်‘ကိလေသ’ ဂမိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်(သတ်ဂမိုင်) မဟဂပ်ပိကိုကတ်ကတာန် မဟဂပ်ပိရာန်သကိုတ် (မဟဂပ်ပိကိုကွက်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဟွံစိုန်သကို ကျော်ကိလေသ ဂမိုင်)တအ်ဂ် ညးဗွဲအိုတ်ဂ်ရော?၊) ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ပိတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတွံ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတွံ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတွံ မဒ်၊ မဟွံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ် ဟိုတ်ဂမိုင်မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိပြုပြင်စီရင်ဂ် (န္တရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ နှိခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ ဟွံစိုန်သကိုကျော်ကိလေသဂမိုင်အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို၊ ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်)

၄။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ကိလေသသမ္ပယုတ္တ ၁၂၅၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်‘ကိလေသသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန် သကိုကျော်ခရ်ကိလေသဂမိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမိုင်) အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကျော်ခရ်(ကိလေသ)ဂမိုင်ဂ် (န္တရအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ နှိခရ်‘ကိလေသသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကျော်ခရ်ကိလေသဂမိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမိုင်)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို)။ (၁၂၄၉)

ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ ၁၂၅၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟွံစိုန်သကို ကျော်ခရ်ကိလေသဂမိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမိုင်)အိုတ် ဂ်ရော၊ ဩခရ်ဂမိုင်မတွံဂး ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်) ပွမတိကောတ်ဗွဲတွင် မဟွံစိုန်သကိုကျော်ခရ်ကိလေသဂမိုင်ဂ်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ် အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမိုင်မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပိပြုပြင်စီရင်ဂ် (န္တရအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ နှိခရ်‘ကိလေသ

ဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိန်သကိုကျော်ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိန်သကိုကျော်ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။ (၁၂၅၀)

၅။ ကိလေသသံကိလေသိကဒုက်

ခရ်ကိလေသ သံကိလေသိက ၁၂၅၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ကိလေသ သံကိလေသိက’ ဝံယုခရ် ‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)တုံ (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ် ဂံရော?၊ ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂံဟေင် နှိခရ် ‘ကိလေသ သံကိလေသိက’ ဝံယုကိလေသကိုတုံ မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ရ။ (ကိလေသစုံပြကာ)။ (၁၂၃၅, ၁၂၄၅)

ခရ်သံကိလေသိက နော ကိလေသ ၁၂၅၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သံကိလေသိက နော ကိလေသ’ မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ် ‘ကိလေသ’ ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)ဟေင်တုံ (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင် ဟေင်တုံ) ဟံဝံယုကိလေသအိုတ်ဂံရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နကိုခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂံ (ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂံ ဂပ်ဝံသွအာရီတုံ) နှိခရ် ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ် ကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ပါကျေခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် (မပါဒိုင်ပွဲခရ်သံကိလေသိကဂမ္ဘိုင်)ဂံတုံ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ရပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံဟိုတုံ နဒ်အကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသေ့သေ့ဟ်, မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာံတုံ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပာံတုံ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပာံတုံ မဒ်ဂံ (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သံကိလေသိက နော ကိလေသ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တုံ ဟံဝံယုကိလေသအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်မစိန်သကို မဝေင်ပါကျေဗျောင်ခရ်ကိလေသစုံပြကာ, ရုပ်)

၆။ ကိလေသသံကိလိဋ္ဌဒုက်

ခရ်ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌ ၁၂၅၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် မဝံယု ‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)တုံ နှိခရ် ‘ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌ’ မိန်ခရ် ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် မဂပ်ဝံကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ဝံရာန်သကိုတ် (မဂပ်ဝံကိုကိဒုက်)အိုတ်ဂံရော?၊ (ခရ် ဝံယုခရ်ကိလေသတုံ မစိန်သကို ကျော်ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂံ ညးဗွဲအိုတ်ဂံရော?)၊ ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်

မလေပ်ရာန်သကိုတ်ဂ်ဟောင် နှိခရ်‘ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌ’ (ဂွံယျုကိလေသတဲ မစိုန်သကို ကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (ဍုင်ခရ်ကိလေသ စ်ပြကာ)။ (၁၂၃၅၊ ၁၂၄၅)

ခရ်သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ ၁၂၅၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် နှိခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ’ မိန်ခရ် ‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဂပ်ဂ်ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ရာန်သကိုတ် (မဂပ်ဂ်ကိုကတ်ကတာန်)ဟောင်တဲ (စိုန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ) ဟံဂွံယျုကိလေသအိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် နကို ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ် (ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ် မဂပ်ဂ်ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ရာန်သကိုတ်တဲ) နှိခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ’အိုတ်ရ။ ပါကျောံခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် (မပါဒိုင် ပွဲခရ်သံကိလိဋ္ဌဂမ္ဘိုင်)ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ပွဲတောင် (မသေ့ သေ့ဟ်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ’ စိုန်သကိုကျောံကိလေသ ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဂွံယျုကိလေသအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို မဝေင် ပါကျောံ ကိလေသစ်ပြကာ)

၇။ ကိလေသကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက

ခရ်ကိလေသကိလေသသမ္ပယုတ္တ ၁၂၅၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကိလေသကိလေသ သမ္ပယုတ္တ’ ဂွံယျုခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်တဲ စိုန်သကို ကျောံခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံဗိုက်ထွေန်စပ်ဂ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဂွံယျုရ။ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဍုာ်စုတ်)ဂ် ကိလေသလေပ် ဂွံယျုရ။ ဟိုတ်နူလောဘ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကို ကျောံ‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။

‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်ဂ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဂွံယျုရ။ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကို ကျောံ‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဍုာ်စုတ်)ဂ် ကိလေသလေပ် ဂွံယျုရ။ ဟိုတ်နူဒေါသ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။

‘မာန’ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး (ပွမပတိုန်လပ်) (နမပတမ်ကို ရဲဂွံမွဲး အဲဟောင် ပြဲအိုတ်)ဂ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဂွံယျုရ။ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဍုာ်စုတ်)ဂ် ကိလေသလေပ် ဂွံယျုရ။ ဟိုတ်နူမာန (ကိလေသ) (မစိုန်သကို မ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။

‘ဒိဋ္ဌိ’လညာတ်မမှာရာ၌ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဉာ်စုတ်)၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဒိဋ္ဌိ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကို ကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဉာ်စုတ်)၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဝိစိကိစ္ဆာ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘ထိန’ ပွမဟုံဒင်စရင် ဒေက်တ်ကို(စိုတ်) (ပွမစိုခဲ)၌ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ် ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန် သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဉာ်စုတ်)၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူထိန (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဲ၌ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်(ပွဲခရ်မဉာ်စုတ်)၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူ ဥဒ္ဒစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝွပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၌ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကို ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဉာ်စုတ်)၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၌ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်မဉာ်စုတ်)၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘လောဘ’ ပွမန္တုပိက် ထွေန်စပ်၌ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကို ကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဲ၌ ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူလောဘ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကျောံ‘ကိလေသ’လေဝ် ဒ်ရ။

‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလာ်မှာဒုဟ်ဂ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စ(ကိလေသ) (မစိန်သကိုမ္တံစိ) စိန်သကို ကော့‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂ္ဂိုက်ဒဂဲဂ် ကိလေသလေပ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဒေါသ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမ္တံစိ) စိန်သကိုကော့‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်ညှာ)ဂ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျော့‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂ်ြဒဂဲဂ် ကိလေသလေပ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျော့‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘မာန’ ပွမစွတ်သမ္ဘိထောင်ကး(ပတိုန်လင်မာန်) (နမပတမ်ကိုရ်ပွဲမွဲး အဲဟောင်ပြဲအိုတ်)ဂှ်
 ခရ် ‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂွံယျုရ၊
 ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေဝ် ဒှ်ရ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စ’
 ပွမဂြိုက်ဒဂဲဂှ် ကိလေသလေဝ် ဂွံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမာန (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကို
 ကျော်‘ကိလေသ’လေဝ် ဒှ်ရ။

‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကို ကော့‘ကိလေသ’လေဝ် ဒှ်ရ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပ္ဍမဂ္ဂိုက်ဒဂဲဂ် ကိလေသလေဝ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဒိဋ္ဌိ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိုန်သကိုကော့‘ကိလေသ’လေဝ် ဒှ်ရ။

‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ပစ္စိ) စိုန်သကို ကော့‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဂဲဂျ် ကိလေသလေပ် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဝိစိကိစ္ဆာ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္ပစ္စိ) စိုန်သကိုကော့‘ကိလေသ’လေပ် နှိရ။

‘ထိန’ ပွမဟံ့ဒုင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် (ပွမစိုခဲ)ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ် ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္တဲစို) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒိုရ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂ္တိုက်ဒဲဂှ် ကိလေသလေပ် ဂွံယုရ၊ ဟိုတ်နူထိန (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမ္တဲစို) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒိုရ။

‘အဟိရိက’ ပွမဟံဂ္ဂ (နူမတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၌ ရှိ ‘ကိလေသ’ မလေပ်ကို ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဂွံယျာရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိန်သကိုကျော့ ‘ကိလေသ’လေပ် ဌိရ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမဂ္ဂါဒဂ္ဂဲ ကိလေသလေပ် ဂွံယျာရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမ္ဘွံစိ) စိန်သကိုကျော့ ‘ကိလေသ’လေပ် ဌိရ။

‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတိပါပိ (နမ္မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေင်ကိုကတ်ကတာန် မလေင်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမဂ္ဂါကိဒဂဲကို ကိလေသလေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော် ‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ။

‘လောဘ’ ပွမန္တုပိကံ ထေန်စပ်ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေင်ကိုကတ်ကတာန် မလေင် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝပိ (နမ္မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူလောဘ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော် ‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ။

‘ဒေါသ’ ပွမပလီပလင်မှာဒုဟ်ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေင်ကိုကတ်ကတာန် မလေင် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝပိ (နမ္မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဒေါသ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော် ‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ။

‘မောဟ’ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မဉ္ဇာန်)ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေင်ကိုကတ်ကတာန် မလေင်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိန်သကို မဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝပိ (နမ္မပတမ်ကို ကာယ ဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကို ကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ။

‘မာန’ ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး (ပတိန်လင်မာန်) (နမ္မပတမ်ကို ရံဝံမွး အဲဟေင်ပြအိုတ်)ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေင်ကိုကတ်ကတာန် မလေင်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝပိ (နမ္မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူမာန (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ။

‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေင်ကိုကတ်ကတာန် မလေင်ရာန် သကိုတ်(သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက(ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကို ကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝပိ(နမ္မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသ လေင် ဝံယျုရ၊ ဟိုတ်နူဒိဋ္ဌိ (ကိလေသ) (မစိန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေင် ဒ်ရ။

‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသေ့ဟ်ပွာ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝုပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူဝိစိကိစ္ဆာ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော် ‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘ထိန’ ပွမဟုံဒုင်စရင် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် (ပွမစိုဝဲ)ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ် ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝုပါပ် (နူမပတမ် ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူထိန (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဲကို ဝံယုရ၊ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝုပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူဥဒ္ဒစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’ လေပ်ဒ်ရ။

‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝုပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘လောဘ’ပွမနွံပွိုက် ထွေန်စပ်ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူလောဘ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကို ကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘ဒေါသ’ပွမပလိုပလတ်မှာဒုဟ်ကို ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယ ဒုစ္စရိတ်)ကို ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူလောဘ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွံစိ) စိုန်သကိုကျော်‘ကိလေသ’လေပ် ဒ်ရ။

‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲခရ်ဉှာ်)ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယ ဒုစ္စရိတ်)ဂှ် ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူမောဟ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိ ကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ။

‘မာန’ ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး (ပတိန်လင်မာန်) (နမပတမ်ကို အဲဟေင် ပြဲအိုတ်)ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ဂှ် ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူမာန (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ။

‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယ ဒုစ္စရိတ်)ဂှ် ကိလေသလေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူဒိဋ္ဌိ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိ ကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ။

‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ်ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယ ဒုစ္စရိတ်)ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူဝိစိကိစ္ဆာ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိ ကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ။

‘ထိန’ ပွမဟုံဒင်စရင် ဒေက်တ်ကိုစိုတ် (ပွမဗိုဉ်)ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ် ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူထိန (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိကောံ ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ။

‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂြိုက်ဒဲဂှ် ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိမ္မဲစွံစိ) စိုန်သကိ ကောံ‘ကိလေသ’လေပ် ဒှ်ရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဂှ်

ခရ်'ကိလေသ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊
ဟိုတ်နူဥဒ္ဓစ္စ (ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွဲစိ) စိုန်သကိုကော'ကိလေသ'လေပ် ခိုရ။

‘အဟိရိက’ ပွမဟံဝပိပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် ခရ်'ကိလေသ' မလေပ်
ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအနောတ္တပ္ပ
(ကိလေသ) (မစိုန်သကိုမဲ့စွဲစိ) စိုန်သကိုကော'ကိလေသ'လေပ် ခိုရ၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံ
လကိုတ်ပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် ခရ်'ကိလေသ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ဟိုတ်နူအဟိရိက (ကိလေသ) (မစိုန်သကို
မဲ့စွဲစိ) စိုန်သကိုကော'ကိလေသ'လေပ် ခိုရ။

ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခရ်'ကိလေသ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်
ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ဝံယုရ၊ ခရ်'ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တ' မစိုန်သကိုကော ခရ်'ကိလေသ'
မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)လေပ် ခိုအိုတ်ရ။ (ချောင်ခရ်
ကိလေသစုံပြကာ မပတမ်ကို လောဘ ဒေါသ)

ခရ်ကိလေသသမ္ပယုတ္တ နော ကိလေသ ၁၂၅၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် 'ကိလေသ
သမ္ပယုတ္တ နော ကိလေသ' မစိုန်သကိုကောခရ်'ကိလေသ'ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရခရ်'ကိလေသ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကော့ခရ်'ကိလေသ'ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကိုကောခရ်'ကိလေသ'
ဂမ္ဘိုင် (မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်)ဂ်တဲ ဩခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး
'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ' ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင်
(မသော့သေဟ်)ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခိုခရ် 'ကိလေသသမ္ပယုတ္တ နော ကိလေသ'
မစိုန်သကိုကောခရ်'ကိလေသ'ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်
(သတ်ဂမ္ဘိုင်)ဟောင်တဲ ဟံဝံယုရခရ်'ကိလေသ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်
(သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်ကို စေတသိက်မစိုန်သကို မဝေင်ပါကော့ ကိလေသ
စုံပြကာ)။

၈။ ကိလေသဝိပွယုတ္တ သံကိလေသိကဒုက

ခရ်ကိလေသဝိပွယုတ္တ သံကိလေသိက ၁၂၅၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ခိုခရ် 'ကိလေသ
ဝိပွယုတ္တ သံကိလေသိက' ဟံစိုန်သကိုကောခရ်'ကိလေသ'ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)တဲ (မဒိအာရီ ဒေကိတ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မထေက်ကြိုက်
တုဟ်နကလိဝံခရ်'ကိလေသ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ကိုရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)
အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩခရ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး 'ဝေဒနာက္ခန္ဓ' ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ 'ဝိညာဏက္ခန္ဓ'
ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတွင် မဒိခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတွံလဝ်နဒိကုသိုလ်

အကုသိုလ်၊ မဟုံစိုန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုအာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မတို့ လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ္ဒိ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ္ဒိ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ္ဒိဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိက’ ဟုံစိုန်သကိုကျောံ ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)တဲ (မဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံခရ် ‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ကိုရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (လောကီ ကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို၊ ရုပ်)

ခရ်ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိက ၁၂၆၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိက’ ဟုံစိုန်သကိုကျောံခရ် ‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကို ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)နှိတဲ (ဟုံဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသ ဂမ္ဘိုင်) မထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက် တကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝိပြုပြေင်စီရေင်ကိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိက’ ဟုံစိုန်သကိုကျောံခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)နှိတဲ (ဟုံဒ္ဒိအာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မဟုံထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) အိုတ်ရ။ (မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်)

ကိလေသဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၁၃။ ဝိဋ္ဌိဒုက်

၁။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ၁၂၆၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝိပိကျေံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် (မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရဲဝံမွဲအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝိ သွးရဲဝံမွဲး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုတ်ပြာကဋ်၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပုာ၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရဲဝံမွဲး မသအးဇုး) ဒွေတ်လုတ် (ဒဒက်တမပတမ်ကို ကျိဂ္ဂ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၁၂၆၂။ (၁) ပ္ဍောပ်ကို(သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရဲဝံမွဲးအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝိသွး ရဲဝံမွဲး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုတ်ပြာကဋ်ဂ်

ညးၤခွဲၣ်ရော၊ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်ပုထုဇနံ ဟံမ္မဲကိုလမိင်လညာတ်၊ မုံပကတိ မဟံညာတ် ကေတ်ပုဂ္ဂိုလ်အရီုမိုင် (နကိုညာတ်၊) မဟံစီကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲခရ်(မပတမ်ကို သတိပဋ္ဌာန်) ဒဒက်တကိုပုဂ္ဂိုလ်အရီုမိုင်၊ မဟဂပ်ဝံဒွေံဗတောန် (ဗွဲအစောံပွမပါကွဲ ပွမမင်မွဲ) ပွဲခရ် (မပတမ်ကိုသတိပဋ္ဌာန်) ဒဒက်တကိုအရီုမိုင်၊ မုံပကတိမဟံညာတ်ကေတ် ပုဂ္ဂိုလ်သပ္ပုရိသ် ဂမိုင် (နကိုညာတ်၊) မဟံစီကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲခရ်ညးသပ္ပုရိသ်ဂမိုင်၊ မဟဂပ်ဝံဒွေံဗတောန် (ဗွဲအစောံမပါကွဲ ပွမမင်မွဲ) ပွဲခရ် ဒဒက်တကိုပုဂ္ဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမိုင်—

(၁) (က) မှ်သေဝ်တရုပ် ရံဝံမွဲ အတ္တရ။

(ခ) ဟံသေဝ်သင်္ဂ မှ်သေဝ်တအတ္တ ရံဝံမွဲ မုံကိုရုပ်ရ၊ (ပွဲအတ္တရ ရုပ်နွံရ၊ မွဲနယ်တုန်— မှ်သေဝ်တ ရံဝံမွဲ အတ္တ မုံကိုရုပ်ရ)။

(ဂ) ဟံသေဝ်သင်္ဂ မှ်သေဝ်တရုပ် ပွဲအတ္တရ။

(ဃ) ဟံသေဝ်သင်္ဂ မှ်သေဝ်တ အတ္တ ပွဲရုပ်ရ။

(၂) (က) မှ်သေဝ်တ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။

(၃) (က) မှ်သေဝ်တ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။

(၄) (က) မှ်သေဝ်တ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမိုင် ။ ပ ။

(၅) (က) မှ်သေဝ်တ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် ရံဝံမွဲ အတ္တရ။

(ခ) ဟံသေဝ်သင်္ဂ မှ်သေဝ်တအတ္တ မုံကို‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ရ၊ (ပွဲအတ္တရ ဝိညာဏ်နွံရ၊ မွဲနယ်တုန် မှ်သေဝ်တ ရံဝံမွဲ အတ္တမုံကို ဝိညာဏ်ရ)။

(ဂ) ဟံသေဝ်သင်္ဂ မှ်သေဝ်တ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် ပွဲအတ္တရ။

(ဃ) ဟံသေဝ်သင်္ဂ မှ်သေဝ်တ အတ္တ ‘ပွဲဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ရ။ ဩလညာတ်မမှာရာ မုံသတ်မဗ်သင်္ဂ၊ သတ်ပွမပါလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ် မမှာရာဂမိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမိုင် ။ ပ ။ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာ ပုန်ဂတးဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရံဝံမွဲအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝံသွး ရံဝံမွဲ ခန္ဓသုန်ပြကာ) မုံတပြာကဋ်ရ။ (၃၈၁, ၁၀၀၇, ၁၁၀၅, ၁၁၂၂, ၁၁၄၄)

ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၂၆၃။ (၂) ပှောပ်ကို(သံယောဇိနံပိပြကာဂမိုင်)တအ်ဂ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမ သေုဟ်ပွာမွဲဂ် ညးၤခွဲၣ်ရော?၊ သေုဟ်ပွာ၊ ချပ်ဝိဝိင် (သုတုတ်သွတ်ဟံမာန်တဲ ချောင်စိုတ်) ပွဲကျိတ်တြရ။ ပ ။ (တုဟ်နသုတုတ်သွတ် ဟံသုဟ်အစောံတဲ) ဒဒ်မကြိုင်မိုဟ် ဒဒက်တကိုစိုတ်၊ သတ်မလေပ်ကတိဗဒ် ညံင်ရဲမချူခရက်စိုတ် (ထဲထဲကြာန်ကြာန်)ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွး ကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသေုဟ်ပွာရ။ (၄၂၅, ၁၀၀၈, ၁၁၂၃, ၁၁၆၇)

သီလဗ္ဗတပရာမာသ ၁၂၆၄။ (၃) ပျောက်ကို(သံယောဇိန် ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံင်
 ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ (ရံဂ္ဂမ္ပးသအးဇ္ဇး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင်
 (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုကိုဂ္ဂှိဂမ္ဘိုင်)ဂှ် ညးဍုင်ရော?၊ နကို‘သီလ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကိုကိုဂ္ဂှိဂမ္ဘိုင်)
 ဒဒက်တ်ကို ခမိဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် မဒ်မူးသာသနာဝံ သအးဇ္ဇး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘ဝတ’ဒွေတ်
 (မပတမ်ကိုကိုဂ္ဂှိဂမ္ဘိုင်)ဂှ် သအးဇ္ဇး (နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘သီလဗ္ဗတ’ ဒွေတ်လုတ်(မပတမ်ကို
 ကိုဂ္ဂှိဂမ္ဘိုင်)ဂှ် သအးဇ္ဇး (နူကိလေသ) ရ၊ ရံသာ်ဝံ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုံသတ်မဟံသာ်ဝံ၊
 သတ်ပွမပါလုပ်လို့တ် ပွဲလညာတ် မမှာရာဂမ္ဘိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္ဘိုင်။ ။ ပ ။ သတ်ပွမစောလာ်
 ဗွဲအစောမဖံက်ပုန်မှာရာဂှ် (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ) ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဂ္ဂမ္ပး ‘သီလဗ္ဗတ
 ပရာမာသ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောမမှာရာ (ရံဂ္ဂမ္ပး မသအးဇ္ဇး) ဒွေတ်လုတ် (ဒဒက်တ်ကို
 မပတမ်ကိုကိုဂ္ဂှိဂမ္ဘိုင်)ရ။ (၃၉၂, ၁၀၀၉, ၁၁၄၃)

သံယောဇိန်ပိပြကာ၊ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်
 (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဒ်မ္မဟာန်ကျောံ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။
 ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကိုကျောံသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်၊
 ‘ကာယကမ်’ ပွမကျောန်ပတဲ နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်, ‘မနောကမ်’
 ပွမချပ်ပိုင်ခြာနကိုစိုတ် မကတိဒ်ဟိုတ်နူသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘ဒဿနေန
 ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝ်ပါကျောံနကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ၊ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် မိန်သောတာ
 ပတ္တိမဂ် မဂပ်ဝ်ပါကျောံ ဗွဲသမ္ပယုတ်သေဟ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိုတ်ကို စေတသိက်မစိုန်သကို
 မွဲစွဲ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် မဒ်အပါယဂမနီယ, ဒေါသမူစိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင်)။

ခရ် န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ၁၂၆၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘နဒဿနေနပဟာတဗ္ဗ’
 မဟဂပ်ဝ်ပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် (မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်
 ဂှ်ရော?၊ ပါကျောံခရ်ဂမ္ဘိုင် (မဂပ်ဝ်ပါလပ်နကိုသောတာပတ္တိမဂ်)ဂှ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်
 စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်,
 ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝ်တံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသေ်သေဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်
 ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ
 မဒ်, မဟံလုပ်လို့တ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနူဂှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂှ်
 ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သတ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)
 မဟဂပ်ဝ်ပြုပြင်စီရင်ဂှ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဟဂပ်ဝ်ပါကျောံ
 နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် မသအာင်အာ နူသောတာပတ္တိမဂ် မဂပ်ဝ်
 ပါကျောံ၊ ဒေါသမူ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကို,
 ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဒုက်

ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၂၆၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ် မသေ့သွေဟ် (နှုခရ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိသောတာပတ္တိမဂ်), ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလက်ကွေ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မညံစုတ်) (ဟံတီညံပြ)၊ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဒ်မ္မဟာန်ကောံ မပတမ်ကိ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်ဂ်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မစိုန်သကိုကောံ (မပတမ်ကိ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်)၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကောန်ပတဲ နကိကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိပါင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိစိုတ် မကတိန် (ဟိုတ်နူမပတမ်ကိ‘လောဘ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်)ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိမဂ်လတူပိအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိမဂ် လတူပိပြကာ, ဒေါသမူ, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကို)။

ခရ် န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၂၆၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နဘာဝနာယ ပဟာ တဗ္ဗ’ မဟဂပ်ပ်ပါကွေ နကိမဂ်လတူ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွေခရ်ဂမ္ဘိုင် (မဂပ်ပ်ပါ ကွေ နကိမဂ်လတူပိပြကာ)တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတွေင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်,ခရ်အကုသိုလ်,ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ပ်တွံနဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသေ့သွေဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံလုပ်လွဟ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင် အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြေင်စီရေင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဟဂပ်ပ်ပါကွေ နကိမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။ (ကုသိုလ် မဟ ဂပ်ပ်ပါကွေ နကိမဂ်လတူပိ, အပါယဂမနီယအကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၂၆၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိသောတာပတ္တိမဂ် (မလေပ်ဆို ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရဝံမွဲအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ပ်သွး ရဝံမွဲး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မွဲတ်ပြာကဋ်၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရဝံမွဲး မသွးဇုး) ဒွေတ်လုတ် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိကွဲဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် နှိအိုတ်ရ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၁၂၆၉။ (၁) မှောင်ကို(သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံ့ကို ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရံဝံမွးအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝ်သွးရံဝံမွး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုံတပြာကဋ်ဂှ် ညးဍုၚ်ရော?၊ ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်ပုထုဇန် ဟံမ္မဲကိုလမိင်လညာတ်, မှုံပကတိ မဟံညာတ် ကေတ်ပုဂိုလ်အရီုဂမ္ဘိုင် (မဂပ်ဝ်ကလိဝံမဂ်ညဏ်, ဖိုလ်ညဏ်တု) (နကိုညဏ်), မဟံစီကွး ဆိုက်ဗဒက် (ပွဲခရ်မပတမ်ကိုသတိပဋ္ဌာန်) ဒဒက်တကိုပုဂိုလ်အရီုဂမ္ဘိုင်, မဟဂပ်ဝ်ဒွေံဗတောန် (ဗွဲအစောံပွမပါကေံ ပွမမင်မွဲ) ပွဲခရ်(မပတမ်ကိုသတိပဋ္ဌာန်) ဒဒက်တကိုအရီုဂမ္ဘိုင်, မှုံပကတိ မဟံညာတ်ကေတ် ပုဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင် (နကိုညဏ်), မဟံစီကွးဆိုက်ဗဒက် ပွဲခရ်ညး သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်, ဟဂပ်ဝ်ဒွေံဗတောန် (ဗွဲအစောံမပါကေံ ပွမမင်မွဲ) ပွဲခရ် ဒဒက်တကိုပုဂိုလ် သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်—

- (၁) (က) (က) မှ်သေဝ်တရုပ် ရံဝံမွး အတ္တရ။
 - (ခ) ဟံသေဝ်သံဂှ် မှ်သေဝ်တအတ္တ ရံဝံမွး မှုံကိုရုပ်ရ၊ (ပွဲအတ္တဂှ် ရုပ်နွံရ၊ မွဲနယံတုန်— မှ်သေဝ်တ ရံဝံမွး အတ္တ မှုံကိုရုပ်ရ)။
 - (ဂ) ဟံသေဝ်သံဂှ် မှ်သေဝ်တရုပ် ပွဲအတ္တရ။
 - (ဃ) ဟံသေဝ်သံဂှ် မှ်သေဝ်တ အတ္တ ပွဲရုပ်ရ။
- (၂) (က) မှ်သေဝ်တ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။
- (၃) (က) မှ်သေဝ်တ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ။ ပ ။
- (၄) (က) မှ်သေဝ်တ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။
- (၅) (က) မှ်သေဝ်တ ‘ဝိညဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် ရံဝံမွး အတ္တရ။
 - (ခ) ဟံသေဝ်သံဂှ် မှ်သေဝ်တအတ္တ မှုံကို‘ဝိညဏ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်ရ၊ (ပွဲအတ္တဂှ် ဝိညဏ်နွံရ၊ မွဲနယံတုန် မှ်သေဝ်တ ရံဝံမွး အတ္တမှုံကို ဝိညဏ်ရ။)
 - (ဂ) ဟံသေဝ်သံဂှ် မှ်သေဝ်တ ‘ဝိညဏ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် ပွဲအတ္တရ။
 - (ဃ) ဟံသေဝ်သံဂှ် မှ်သေဝ်တအတ္တ ‘ပွဲဝိညဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ရ။
 ဩလညာတ်မမှာရာ မှုံသဘမဏ်သံဝံ၊ သဘပွမပါလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ် မမှာရာဂမ္ဘိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။ သဘပွမပိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာပုန်ဂတးဂှ် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွးကျဲတုဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွး ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ (ရံဝံမွးအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝ်သွး ရံဝံမွး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုံတပြာကဋ်ရ။ (၃၈၁, ၁၀၀၇, ၁၁၀၅, ၁၁၂၂, ၁၁၄၄, ၁၂၆၂)

ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၂၇၀။ (၂) မှောင်ကို(သံယောဇိန်ပိပြကာဂမ္ဘိုင်)တအံ့ကို ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမ သွေဟ်ပွာမွဲဂှ် ညးဍုၚ်ရော?၊ သွေဟ်ပွာ, ချပ်ဝိဝိင် (သျှုတ်သွာတ်ဟံမာန်တုဲ ချောင်စိုတ်)

ပွဲကျော်ကြဲရ။ ။ ပ ။ (တူဟ်နသျှုတ်သွာတ် ဟံသုတ်အစောံတဲ) ဒဒ်မကြိုင်မှိုဟ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်၊ သတ်မလေပ်ကတိဗဒ် ညံင်ရဲမချူခရက်စိုတ် (ထဲထဲကြာန်ကြာန်)ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွး ကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစရဲဝံမွဲး ‘ဝီစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာရ။ (၄၂၅, ၁၀၀၈, ၁၁၂၃, ၁၁၆၃, ၁၂၆၃)

သီလဗ္ဗတပရာမာသ ၁၂၇၁။ (၃) မှောင်ကို(သံယောဇိန် ပိပြကာဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရဲဝံမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုကျိတ်ဂမ္တိုင်)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ နကို‘သီလ’ ဒွေတ်(မပတမ်ကိုကျိတ်ဂမ္တိုင်) ဒဒက်တ်ကိုခမိဗဗ္ဗဂမ္တိုင် မဒ်မူးသာသနာဝံ သအးဇုး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘ဝတ’ ဒွေတ်(မပတမ် ကိုကျိတ်ဂမ္တိုင်)ဂ် သအးဇုး(နူကိလေသ)ရ၊ နကို‘သီလဗ္ဗတ’ဒွေတ်လုတ်(မပတမ်ကိုကျိတ်ဂမ္တိုင်)ဂ် သအးဇုး (နူကိလေသ)ရ၊ ရံသ်ဝံ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုံသတ်မဗ်သ်ဝံ၊ သတ်ပွမပါ လုပ်လှိုဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္တိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္တိုင် ။ ပ ။ သတ်ပွမစောဲလံ ဗွဲအစောံ မဖံက်ပုန်မှာရာဂ် (နွံရ)။ သတ်(မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ) ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲး ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရဲဝံမွဲး မသအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်(ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကို ကျိတ်ဂမ္တိုင်)ရ။ (၃၉၂, ၁၀၀၉, ၁၁၄၃)

သံယောဇိန်ပိပြကာ၊ ခရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္တိုင်) မဒ်မူးဟာန်ကျောံသံယောဇိန်ဂမ္တိုင်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ ဏက္ခန္ဓ’ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မစိုန်သကိုကျောံသံယောဇိန်ဂမ္တိုင်၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကျောန်ပတဲ နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွး နကိုပါင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိုတ် မကတိဗဒ်ဟိုတ်နူသံယောဇိန်ဂမ္တိုင် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတု’ မှုံကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် ချဲဒမိန်သောတာပတ္တိမဂ် (မညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ) မဂပ်ဝံပါကျောံအိုတ်ရ။

သံယောဇိန် ပိပြကာဂမ္တိုင်မတွံဂး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ လညာတ်မမှာရာ (ရဲဝံမွဲးအဲ) ပွဲကာယ (မဂပ်ဝံသွး ရဲဝံမွဲး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုံတ်ပြာကဋ်၊ ‘ဝီစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာ၊ ‘သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ’ ဗွဲအစောံမမှာရာ (ရဲဝံမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ် (ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကိုကျိတ် ဂမ္တိုင်)တအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရ်သံယောဇိန် ပိပြကာဂမ္တိုင်ဝံ ဂပ်ဝံပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် အိုတ်ရ၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် မဒ်မူးဟာန်ကျောံ သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမ ပလီုပလံာ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝီဝင် (ပွဲသတ်မချာံစုတ်) (ဟံတိဉာ်ပြ)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ဝံပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

ခရ်ကိလေသ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္တိုင်) မဒ် မူးဟာန်ကျောံ မပတမ်ကိုလောဘ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မစိုန်သကိုကျောံ(မပတမ်ကိုလောဘ ပွမနွံပိုက် ထွေန်စပ်)ဂ်၊ ‘ကာယကမ်’ မဂပ်ဝံကျောန်ပတဲလံာ် နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုဂး နကိုပါင်,

‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာနကိုစိတ် မကတိဒ်ဟိတ်နူမပတမ်ကိုလောဘာ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

ဓရ် န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၂၇၂။ (၂) မုရ်ဓရ်မွဲ နှိဓရ် ‘န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟံမွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် (မလေပ် ညာတ်ကေတ်ဓရ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါက္ခေဓရ်ဂမ္ဘိုင်(မွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ် ပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်)ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် မဒ်ဓရ်ကုသိုလ်, ဓရ်အကုသိုလ်, ဓရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မသေ့သေ့ဟ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံလုပ်လွိဟ် ပွဲဘုံ ပိပြကာ၊ သအာင်အာနွံဂ် ရပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနွံဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ် (မိန်ဓရ်ဟိတ်ဂမ္ဘိုင် မဝွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရေင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟံမွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

၄။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်

ဓရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၂၇၃။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိအိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘လောဘာ’ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ် မသေ့သေ့ဟ်(နူဓရ်ဂမ္ဘိုင် မွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်)၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလီုပလဟ်မှာဒုဟ်, ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်ဓရ်ဍုင်) (ဟံတီဍုင်ပြ)ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေနကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။ သအာင်အာနွံဂ် ဓရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဒ်မွဲဟာန်ကောံ မပတမ်ကိုလောဘာ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်ဂ်, ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် မစိုန်သကိုကောံ(မပတမ်ကိုလောဘာ ပွမနွံပွက်ထွေန်စပ်)ဂ်, ‘ကာယကမ်’ မဂပ်ပ်ကောန်ပတဲလပ် နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမ ဟိုသုးနကိုပင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိတ် မကတိဒ် ဟိတ်နူမပတမ်ကိုလောဘာ ပွမနွံပွက် ထွေန်စပ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိတ် ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိအိုတ်ရ။

ဓရ် န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၂၇၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟံမွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါက္ခေဓရ်ဂမ္ဘိုင် (မွဲကိုဟိတ်ရိဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါက္ခေ နကိုမဂ်လတူပိပြကာ)ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’

ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ ဟဂင်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မသေ့သေ့ဟ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတွဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတွဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတွဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂင်ဝံပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက’ ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂင်ဝံပါကွေံ နကိုမင်လတူ ပိပြကာအိုတ်ရ။

၅။ သဝိတက္ကဒုက်

ခရ်သဝိတက္က ၁၂၇၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘သဝိတက္က’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဝိတက် ပွမချပ် (မစိုန်သကိုကောံဝိတက်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွေံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မှုံပွဲစိုတ် မဒ်အရာ ကတိုန် မွဲဟာန်ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတွဲ မဒ်၊ မတို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတွဲ မဒ်၊ မဟုံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာတွဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သဝိတက္က’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိတက်’ပွမချပ် (မစိုန်သကို ကောံဝိတက်) အိုတ်ရ။ (သဝိတက္ကစိုတ် ၅၅-ကို စေတသိက် မစိုန်သကို မသအာင်အာနုဝိတက်)

ခရ်အဝိတက္က ၁၂၇၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘အဝိတက္က’ ဟုံမွဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ် (ဟုံစိုန်သကို ကောံဝိတက်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ ဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်၊ မှုံပွဲစိုတ် မဒ်အရာကတိုန် မွဲဟာန်ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတွဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတွဲ မဒ်၊ မတို့ လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတွဲ မဒ်၊ ဟုံတို့လုပ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ်‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန် ခရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံဂး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂင်ဝံပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အဝိတက္က’ ဟုံမွဲကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် (ဟုံစိုန်သကိုကောံဝိတက်)အိုတ်ရ။ (အဝိတက္က စိုတ်-၆၆, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကွေံ ဝိတက်, ဝိတက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၆။ သဝိစာရဒုက်

ခရ်သဝိစာရ ၁၂၇၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ် ‘သဝိစာရ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် (မစိုန်သကိုကောံဝိစာရ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွေံ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ် မှုံပွဲစိုတ် နှိအရာကတိုန် မွဲဟာန်ကောံ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမ ဘုံတွဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတွဲ မဒ်၊ မဟုံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာတွဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’

ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကိုကျောံ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘သဝိစာရ’ မဒ်မ္မဟာန်ကျောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်အိုတ်ရ။ (သဝိစာရစိုတ် ၆၆၊ စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကျောံဝိစာရ)။

ဓရ်အဝိစာရ ၁၂၇၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘အဝိစာရ’ ဟံမ္မဲကို‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ် (ဟံစိုန်သကိုကျောံဝိစာရ)အိုတ်ဂ်ရောံ?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်း ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင်၊ မ္မံပွဲစိုတ် ဟံဒ်အရာကတိုန် မ္မဲဟာန်ကျောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ ဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ် ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အဝိစာရ’ ဟံမ္မဲကို‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ် (ဟံစိုန်သကို ကျောံဝိစာရ) အိုတ်ရ။ (အဝိစာရစိုတ်-၅၅, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကျောံဝိတက်, ဝိစာရ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၇။ သပ္ပိတိကဒုက်

ဓရ်သပ္ပိတိက ၁၂၇၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘သပ္ပိတိက’ မ္မံကိုပိတိ ပွမသျှိုက်မျိုက် (မစိုန်သကိုကျောံပိတိ)အိုတ်ဂ်ရောံ?၊ ပါကျောံ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မ္မံပွဲစိုတ် နှိအရာကတိုန် မ္မဲဟာန်ကျောံ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်း ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မစိုန်သကို ကျောံ(‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်)ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘သပ္ပိတိက’ မ္မံကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် (မစိုန်သကိုကျောံပိတိ)အိုတ်ရ။ (သပ္ပိတိကစိုတ်-၅၁ မ္မံကိုပိတိ, စေတသိက် မစိုန်သကိုကျောံပိတိ)

ဓရ်အပ္ပိတိက ၁၂၈၀။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘အပ္ပိတိက’ ဟံမ္မဲကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် (ဟံစိုန်သကိုကျောံပိတိ)အိုတ်ဂ်ရောံ?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်း ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် မ္မံပွဲစိုတ် ဟံဒ်အရာကတိုန် မ္မဲဟာန်ကျောံ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ်‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ဓရ် ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အပ္ပိတိက’ ဟံမ္မဲကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် (ဟံစိုန်သကိုကျောံပိတိ)အိုတ်ရ။ (အပ္ပိတိက စိုတ်-၇၀ ဟံမ္မဲကိုပိတိ, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကျောံပိတိ, ပိတိ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၈။ ပီတိသဟဂတဒုက

ခရ်ပီတိသဟဂတ ၁၂၈၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ပီတိသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်(မစိုန်သကိုကော်ပီတိ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွဲ ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် နှ်မွဲစိုတ်မဒ်မွဲဟန်ကော် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ်ပွဲဘုံပိပြကာတဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မစိုန်သကိုကော်(ပီတိပွမချိုက်မျိုက်)ဂ် (နှ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပီတိသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် (မစိုန်သကိုကော် ပီတိ)အိုတ်ရ။ (တုပ်သုဟ်ကိုခရ်သပီတိကရ)။

ခရ် န ပီတိသဟဂတ ၁၂၈၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘န ပီတိသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် (ဟံစိုန်သကိုကော်ပီတိ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မှ်ပွဲစိုတ် ဟံဒ်အရာကတိုဒ် မွဲဟန်ကော် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’(နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရေင်ဂ် (နှ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ပီတိသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘ပီတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် (ဟံစိုန်သကိုကော်ပီတိ)အိုတ်ရ။ (တုပ်သုဟ်ကိုခရ်အပီတိကရ)။

၉။ သုခသဟဂတဒုက

ခရ်သုခသဟဂတ ၁၂၈၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သုခသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် (မစိုန်သကိုကော်သုခ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွဲ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မှ်ပွဲစိုတ် နှ်အရာကတိုဒ် ဒဏ်တကို ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာတဲ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သဗ္ဗိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မစိုန်သကိုကော် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ်ဂ် (နှ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သုခသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် (မစိုန်သကိုကော်သုခ)အိုတ်ရ။ (သုခသဟဂိုတ်စိုတ်-၆၃, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကွဲ ဝေဒနာ)

ခရ် န သုခသဟဂတ ၁၂၈၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘န သုခသဟဂတ’ မှ်မွဲဟန်ကော် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် (ဟံစိုန်သကိုကော်သုခ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် မှ်ပွဲစိုတ် ဟံဒ်အရာကတိုဒ် မွဲဟန်ကော် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ်

‘သုခ’ ပွမဒိတသိဝ်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒိအိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်န သုခသဟဂတ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်‘သုခ’ ပွမဒိတသိဝ် (ဟံစိုန် သကိုကော်သုခ)အိုတ်ရ။ (ဒုက္ခသဟဂိုတ်စိုတ်-၃, ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိုတ်-၅၅, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကောံ ပီတိ, သုခ ဝေဒနာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၀။ ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက်

ခရ်ဥပေက္ခာသဟဂတ ၁၂၈၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဥပေက္ခာသဟဂတ’ မဒိမွဲဟာန် ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်) (မစိုန်သကိုကော်ဥပေက္ခာ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်) မှုံပွဲစိုတ် နှိအရာကတိုန် ဒဏ်တက်ကို ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်), မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့ လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာတဲ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတေင် မစိုန်သကိုကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမ သေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပေက္ခာသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကော် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်) (မစိုန်သကိုကော်ဥပေက္ခာ)အိုတ်ရ။ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ် စိုတ်-၅၅, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကောံ ဥပေက္ခာဝေဒနာ)

ခရ် န ဥပေက္ခာသဟဂတ ၁၂၈၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘န ဥပေက္ခာသဟဂတ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ(ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်) (ဟံစိုန်သကိုကော်ဥပေက္ခာ) အိုတ်ဂ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ် ဗွဲတေင် မှုံပွဲစိုတ် ဟံဒ်အရာကတိုန် မွဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်), မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်)၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒိအိုတ်သို၊ သအာင်အာနုဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘န ဥပေက္ခာ သဟဂတ’ ဟံဒ် မွဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်ဗွဲမဗွဲ (ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်) (ဟံစိုန်သကို ကော်ဥပေက္ခာ)အိုတ်ရ။ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိုတ်-၆၃, ဒုက္ခသဟဂိုတ်စိုတ်-၃, စေတသိက် မဝေင်ပါကောံ ဝိစိကိစ္ဆာ, ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၁။ ကာမာဝစရဒုက်

ခရ်ကာမာဝစရ ၁၂၈၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကာမာဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဗွဲသွင်သွင်မွဲး နရက်အဝီစိုက် သွကောံလအိတ်(အပိုင်အခြာ)တဲ

ဗွဲသွင်လတူမွဲး ဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဂမ္ဘိုင်ဂံ သွကော့အပွဲတဲ (စုတ်ပျင်အပွဲတဲ) ပွဲဌာန် (မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)ဝံ ဩ‘ခန္ဓ’ ဗွပ်၊ ‘ဓာတ်’ သဘာဝ၊ ‘အာယတန’ နှိဟိတ် နှိအရာကတိန် (ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ဂမ္ဘိုင်)၊ ရုပ်၊ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရ’ ပွမ ပြုပြင်စီရင်၊ ‘ဝိညာဏ်’ (စိုတ်) ပွမတိကောတ်ဗွဲတောင်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်(ပွဲကာမဘုံ)ဝံတဲ မဒ်၊ မလုပ်လို့ဟ် (ပွဲကာမဘုံ)ဝံမွဲ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ကာမာဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ရ။ (ကာမစိုတ်-၅၄, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ် န ကာမာဝစရ ၁၂၈၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘န ကာမာဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်တဲ ဟံဝံယုကာမာဝစရအိုတ်ဂံရော?၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံပိပြကာဂံ (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ကာမာဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်တဲ ဟံဝံယုကာမာဝစရ အိုတ်ရ။ (မဟဂ္ဂိုတ်, လောကုတ္တိဂ်စိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကီ, နိဗ္ဗာန်)

၁၂။ ရူပါဝစရဒုက်

ခရ်ရူပါဝစရ ၁၂၈၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ဂံရော?၊ ဗွဲသွင်မွဲး ဩဟ္မလောက (မဂပ်ဝ်ဟိဂးရံဝံမွဲး ပဌမဇ္ဈာန်ဘုံ)ဂံ သွကော့လအိတ် (အပိုင်အခြာ)တဲ ဗွဲလတူမွဲး ဩအကနိဌာဂမ္ဘိုင်ဂံ သွကော့အပွဲတဲ (စုတ်ပျင်အပွဲတဲ) ပွဲဌာန် (မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ)ဝံ ခရ်စိုတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တ်ကိုညးမအာစိုပ်ဇ္ဈာန် ဗွဲမဒးရး (ညးမလုပ်စဇ္ဈာန်)ကို, ဒဒက်တ်ကိုညးမပြာပ်အာစိုပ် နဒဒ်ပဋိသန္ဓိ (ညးမတန်ပဋိသန္ဓိ)ကို, ဒဒက်တ်ကိုညးမူပကတိ မပဒတ် နကိုတသိန်(ဇ္ဈာန်) ပွဲဘဝဂတမတ်ကို, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲ(ရူပဘုံ)ဝံတဲ မဒ်, မလုပ်လို့ဟ် ပွဲ(ရူပဘုံ)ဝံ (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ရူပါဝစရ’ တို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ နှိတ်အိုတ်ရ။ (ရူပစိုတ်-၁၅ ကို စေတသိက် မစိုန်သကီ)

ခရ် န ရူပါဝစရ ၁၂၉၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘န ရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်တဲ ဟံဝံယုရူပါဝစရအိုတ်ဂံရော?၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်, မဟံတို့လုပ်ပွဲဘုံပိပြကာဂံ (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်တဲ ဟံဝံယုရူပါဝစရအိုတ်ရ။ (ကာမစိုတ်, အရူပစိုတ်, လောကုတ္တိဂ်စိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၃။ အရူပါဝစရဒုက်

ခရ်အရူပါဝစရ ၁၂၉၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ဂံရော?၊ ဗွဲသွင်မွဲး ဩဂမ္ဘိုင် မပြာပ်အာ(ကတိန်) ဘုံအာကာသာနဉ္စာ

ယတနဂ္ဂံ သွက္ကေလအိတိ(အပိုင်အခြာ)တုံ ဗွေလတူမွေးမြူ၍ မပြာပ်အာ(ကတိဒ္ဒိ) ဘုံနေဝ သညာ နာသညာယတနဂ္ဂံ သွက္ကေအပွဲတုံ (စုတ်သပျပ်အပွဲတုံ) ပွဲဌာန်(မဂင်္ဂသွေးကျင်တုံ)ဝံ ဓရ်စိတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တံကိုညးမအာစိပ်ဇျာန် ဗွေမဒေးရး (ညးမလုပ်စဇျာန်)ကို၊ ဒဒက်တံကိုညးမပြာပ်အာစိပ် နဒဒိပဋိသန္နိ (ညးမတန်ပဋိသန္နိ)ကို၊ ညးမပဒတ် နကိုတသိန် ဇျာန်ပွဲဘဝဂတမတ်ကို၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲ(အရူပဘုံ)ဝံတုံ မဒိ၊ မလုပ်လို့ဟ် ပွဲ(အရူပဘုံ)ဝံ (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ် ‘အရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတုံ ဒိအိုတ်ရ။ (အရူပ စိတ်-၁၂ ပြကာကို စေတသိက် မစိုန်သကီ)

ဓရ် န အရူပါဝစရ ၁၂၉၂။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘န အရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲအရူပဘုံတုံ မဒိတုံ ဟံဝံယျ ‘အရူပါဝစရ’ အိုတ်ဂုံရော?၊ ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတုံ မဒိ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတုံ မဒိ၊ မဟံတို့လုပ်ပွဲဘုံပိပြကာဂုံ (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ် ‘န အရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတုံ မဒိတုံ ဟံဝံယျ ‘အရူပါ ဝစရ’ အိုတ်ရ။ (ကာမစိတ်၊ ရူပစိတ်၊ လောကုတ္တိရ်စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၁၄။ ပရိယာပန္နဒုက်

ဓရ်ပရိယာပန္န ၁၂၉၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘ပရိယာပန္န’ တို့လုပ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်အိုတ် ဂုံရော? ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိတ်)ပွမတိကေတ်ဗွေတွင် မဒိဓရ် ကုသိုလ်၊ ဓရ်အကုသိုလ်၊ ဓရ်အဗျာကတ ဟဂင်္ဂဝံလုပ် နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မဒိအာရီ ဒဒက်တံကိုဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတုံ မဒိ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတုံ မဒိ၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတုံ မဒိဂုံ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘ပရိယာပန္န’ တို့လုပ် (ပွဲဒဒိခိဝဋ်)အိုတ်ရ။ (လောကီစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်)

ဓရ်အပရိယာပန္န ၁၂၉၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘အပရိယာပန္န’ ဟံတို့လုပ်(ပွဲဒဒိခိ ဝဋ်)အိုတ်ဂုံရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တံကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကမ် စိတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂင်္ဂပိပြုပြင်စီရင်ကိုဂုံ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ် ‘အပရိယာပန္န’ ဟံတို့လုပ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။ (မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၁၅။ နိယျာနိကဒုက်

ဓရ်နိယျာနိက ၁၂၉၅။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘နိယျာနိက’ ဒိဟိုတ် မတိတ်ဗူးနူ ဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ဂုံရော?၊ မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာဂုံ (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ် ‘နိယျာနိက’ ဒိဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။ (မဂ်စိတ်ပန်ပြကာကို စေတသိက် မစိုန်သကီ)

ခရ်နိယျာနိက ၁၂၉၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနိယျာနိက’ ဟံသေင်ကိုဟိုတ်မတိတ် ပူးနုဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွေခရ်မဂ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင် စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မသေ့သေ့ဟ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအောင်အာနွှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအောင်အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံ ပြုပြင်စီရင်ကိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အနိယျာနိက’ ဟံသေင်ကိုဟိုတ် မတိတ်ပူးနု ဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်၊ ဖိုလ်စိုတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၁၆။ နိယတဒုက်

ခရ်နိယတ ၁၂၉၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နိယတ’ မဗိုန် (ပွမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကိုစုတ်ကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကိုဇုကတိုဒ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ကမ်မသုန်ပြကာ (ပဉ္စာနန္တရိယကမ် မသုန်ပြကာ) မဗိုန်တ ပွမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကိုစုတ်၊ သအောင်အာ နွှ် ဩ‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ (အဟေတုက၊ အကိရိယ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ) လညာတ်မမှာရာ မဗိုန် (ပွဲနရက်အပါယ်)၊ မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နိယတ’ မဗိုန်တ (ပွမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒ်ဒဒက်တ်ကိုစုတ်ကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ် ကိုဇုကတိုဒ်ကို)အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ကို ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇ မဒ်ဗွဲအစောံ ဒဒက်တ် ကိုနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ် ပဉ္စာနန္တရိယကမ်ဂမ္ဘိုင်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို၊ မဂ်စိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကို)

ခရ်အနိယတ ၁၂၉၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနိယတ’ ဟံဗိုန်တ (ပွမကိုဖိုပွဲ မသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကိုစုတ်ကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကိုဇုကတိုဒ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ပါကွေခရ်‘နိယတ’ဂမ္ဘိုင်ဂ်တဲ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်) ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင် မဒ်ခရ်ကုသိုလ်၊ ခရ်အကုသိုလ်၊ ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ မသေ့သေ့ဟ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်၊ မဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအောင်အာနွှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သို၊ သအောင်အာနွှ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်ကိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနိယတ’ ဟံဗိုန်တ (ပွမကိုဖို ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကိုစုတ်ကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တ်ကို ဇုကတိုဒ်ကို)အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် မဒ်ဗွဲအစောံ ဒဒက်တ်ကိုနိယတမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိကမ်၊ ပဉ္စာနန္တရိယကမ်ကို အကုသိုလ်မဝေင်ပါကွေဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇ၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကိရိယာစိုတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၁၇။ သဥတ္တရဒုက္ခ

ခရ်သဥတ္တရ ၁၂၉၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သဥတ္တရ’ မွဲကီုခရ်မသျှင်ပြဲ လတူဇကု အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ‘ရူပက္ခန္ဓ’ ဗွင်ရုပ် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒှ် ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒှ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မဒှ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုအာသဝဂမ္ဘိုင်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒှ်, မတို့လုပ်ဂေတ် ဂေင်ပွဲရူပဘုံတဲ မဒှ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သဥတ္တရ’ မွဲကီုခရ် မသျှင်ပြဲ လတူဇကုအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်အနတ္တရ ၁၃၀၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနတ္တရ’ ဟံမွဲကီုခရ်မပြဲလောန် လတူ ဇကုအိုတ်ဂှ်ရော?၊ မဂ်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာကို၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ‘အသင်္ခတဓာတ်’(နိဗ္ဗာန်) သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟ ဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနတ္တရ’ ဟံမွဲကီုခရ်မပြဲလောန် လတူဇကု အိုတ်ရ။

၁၈။ သရဏဒုက္ခ

ခရ်သရဏ ၁၃၀၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သရဏ’ မဒှ်မွဲဟာန်ကော်ကိလေသ (ရဏ) မပတမ်ကိုရာဂ နှိဟိုတ်လရိအိယာ်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ‘အကုသလမူလ’ပိပြကာ မဒှ်သဇိုင် ရိုဟ်တွံ အကုသိုလ် မတွံဂး ‘လောဘ’ပွမနွံပွိုက် ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလာ်မှာဒုဟ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘမဉ္ဇာ်စုတ်) (ဟံတီဉ္ဇာ်ပြဲ)၊ သအာင်နူဂ် ‘ခရ်ကိလေသ’ မလေပ် ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဒှ်မွဲဟာန်ကော် မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွိုက် ထွေန်စပ်၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမ တီကေတ်ဗွဲတောင် မစိုန်သကို ကော်မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ကာယကမ်’ ပွမကောန်ပတဲ နကိုကာယ, ‘ဝစီကမ်’ ပွမဟိုသွးနကိုပါင်, ‘မနောကမ်’ ပွမချပ်ပိုင်ခြာနကိုစိုတ် မကတိုဒှ် ဟိုတ်နူ(မပတမ်ကို ‘လောဘ’ ပွမနွံပွိုက်ထွေန်စပ်)ဂှ် နှံရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သရဏ’ မဒှ်မွဲဟာန်ကော်ကိလေသ (ရဏ) မပတမ်ကိုရာဂ နှိဟိုတ်လရိအိယာ်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ် စိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကို)။

ခရ်အရဏ ၁၂၀၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျ ‘အရဏ’ ဟံမွဲကီုကိလေသ (ရဏ) မပတမ်ကိုရာဂ နှိဟိုတ်လရိအိယာ်အိုတ်ဂှ်ရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒုင်စသိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိညာ ဏက္ခန္ဓ’ ဗွင်(စိုတ်)ပွမတီကေတ်ဗွဲတောင် မဒှ်ခရ်ကုသိုလ်, ခရ်အကုသိုလ်, ခရ်အဗျာကတ ဟဂပ်ဝံတွံလပ် နဒှ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒှ်, မတို့ လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒှ်, မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒှ်, မဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒှ်အိုတ်သို၊ သအာင်အာနူဂ် ‘အသင်္ခတဓာတ်’ (နိဗ္ဗာန်)

သဘ(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) မဟဂပ်ပြုပြင်စီရင်ကိုက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အရဏ’ ဟုံမွဲကိုက်လေသ (ရဏ) မပတမ်ကိုရာဂ နှိဟိုတ်လရ်အံ ယာ်အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

ပိဋိဒုက် တဲဆဝံရ။

အဘိဓမ္မဒုက် တဲဆဝံကွာရ။

သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပ

၁။ ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်

ခရ်ဝိဇ္ဇာဘာဂီ ၁၃၀၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဝိဇ္ဇာဘာဂီ’ မလေပ်ပြာပ်အာဝိဇ္ဇာ (ဒွာ်ပြကာ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ခရ်မစိုန်သကို ကော(ဝိဇ္ဇာဒွာ်ပြကာ)ဂမ္ဘိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဝိဇ္ဇာဘာဂီ’ မလေပ်ပြာပ်အာ ဝိဇ္ဇာ(ဒွာ်ပြကာ)အိုတ်ရ။ (မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိုတ်, အဘိညာဏ်ဒွေ, အရဟတ္တမဂ်စိုတ် မစိုန်သကိုကော(ဝိဇ္ဇာ ဒွာ်ပြကာ, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ကော့ အမောဟ)။

ခရ်အဝိဇ္ဇာဘာဂီ ၁၃၀၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အဝိဇ္ဇာဘာဂီ’ မလေပ်အာ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟုံတိကေတ် (မထေက်ကိုတိ) (ဟုံတိကေတ်ခရ်သစ္စပန်)အိုတ်ဂ်ရော?၊ ခရ်မစိုန်သကိုကော ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတ် ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အဝိဇ္ဇာဘာဂီ’ မလေပ်ပြာပ်အာ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတ် ခရ်သစ္စပန်)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကော့ မောဟ)။

၂။ ဝိဇ္ဇူပမဒုက်

ခရ်ဝိဇ္ဇူပမ ၁၃၀၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဝိဇ္ဇူပမ’ မတုပ်သုဟ်ကော့ဇုက်လလီ (မလေပ်ကိုလျးတုးတိုက်ဒမ္မ အခိုက်အတန် ဃောဇကု မကတိုဒ် ဟိုတ်မလေပ်ကိုလျးတုး ပါစူးကော့ ဒမ္မအဝိဇ္ဇာမောဟ မလေပ်ကိုင်ဂြောပ်ကော့ ခရ်သစ္စပန်မဒုာ်စုတ်)ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?၊ ‘ပညာ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ပွဲအရိယမဂ်ပိပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သုဝ်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဝိဇ္ဇူပမ’ မတုပ်သုဟ်ကော့ဇုက်လလီအိုတ်ရ။ (ပညာ နွံပွဲမဂ်သုဝ်)။

ခရ်ဝဇ္ဇူပမ ၁၃၀၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဝဇ္ဇူပမ’ မတုပ်သုဟ်ကော့စက်ဂဂိုတး (မဖံက်ပထောင်ပလီပလားကော့ အရာဝတ္ထုအိုတ်သို ပွဲဒုာ်ဇကု မဒတုံဇော် ဟိုတ်မလေပ်ပလီ ပလားကော့ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ညံင်ရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် အလုမ်အိုတ်သို ဟုံကလေင် ထပ်ကတို

ဒို့ကျင် မွဲလှေပုန်)၎် ညးဒေံ၎်ရော?၊ ‘ပညာ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေ့ၣ်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ပွဲအရဟတ္တမဂ် မတန်တ ပွဲလတူ၎် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒို့ခရ် ‘ဝဇီရပမ’ မတုၣ်သ့ဟ်ကောံစက် ဂကိုတးအိုတ်ရ။ (ပညာ နွံပွဲအရဟတ္တမဂ်)။

၃။ ဗာလဒုက်

ခရ်‘ဗာလ’ မလေပ်သွက်ညံင်ဝံဒို့ညးသမ္ဘိ ၁၃၀၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒို့ခရ်‘ဗာလ’ မတန်တပွဲညးသမ္ဘိဂမ္တိုင် (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ညးသမ္ဘိ)အိုတ်၎်ရော?၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဝွ (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ် (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ကို)၎် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒို့ခရ်‘ဗာလ’ မတန်တ ပွဲညးသမ္ဘိဂမ္တိုင် (မလေပ်သွက်ညံင်ဝံဒို့ ညးသမ္ဘိ)အိုတ်ရ။ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် အိုတ်သိုတအ်၎်လေပ် ဒို့ခရ် ‘ဗာလ’ မတန်တ ပွဲညးသမ္ဘိဂမ္တိုင် (မလေပ်သွက်ညံင်ဝံဒို့ ညးသမ္ဘိ)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ် စိုတ်ကို စေတသိက်မစိုန်သကို)။

ခရ်‘ပဏ္ဍိတ’ မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ ညးမျှကိုပညာ ၁၃၀၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒို့ခရ် ‘ပဏ္ဍိတ’ မတန်တ ပွဲညးမျှကိုပညာ (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ ညးချိုဟ်ကေက်)အိုတ်၎်ရော? ‘ဟိရိ’ ပွမဝွ (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ် (နုပ သရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို၎် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒို့ခရ်‘ပဏ္ဍိတ’ မတန်တပွဲညး မျှကိုပညာဂမ္တိုင် (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ညးချိုဟ်ကေက်)အိုတ်ရ။ ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် အိုတ်သို တအ်၎်လေပ် ဒို့ခရ်‘ပဏ္ဍိတ’ မတန်တ ပွဲညးမျှကိုပညာဂမ္တိုင် (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ညးချိုဟ် ကေက်)အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်စိုတ်ကို စေတသိက် မစိုန်သကို)။

၄။ ကဏ္ဍဒုက်

ခရ်‘ကဏ္ဍ’ မကိုဒုက် ၁၃၀၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒို့ခရ်‘ကဏ္ဍ’ မကိုဒုက် (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ညးမယုတ်မာ ခိုဝဲဝါတ်ဂါတ်)အိုတ်၎်ရော?၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဝွ (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ် (နုပသရာမ်ပါပ်မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်ကို)၎် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒို့ခရ်‘ကဏ္ဍ’ မကိုဒုက် (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ ညးယုတ်မာ ခိုဝဲဝါတ်ဂါတ်)အိုတ်ရ။ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်၎်လေပ် ဒို့ခရ်‘ကဏ္ဍ’ မကိုဒုက် (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့ညးယုတ်မာ ခိုဝဲဝါတ်ဂါတ်)အိုတ်ရ။ (တုၣ်သ့ဟ်ကိုခရ်ဗာလရောင်)။

ခရ်‘သုက္က’ မဗုသအး ၁၃၁၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒို့ခရ်‘သုက္က’ (စိုတ်မဗုသအး(မလေပ် သွက် ညံင်ဝံဒို့ ညးဒိုတသိုမ်စိုတ်, ညးပိန်ဟာန်ဇှော်လဲ)အိုတ်၎်ရော?၊ ‘ဟိရိ’ ပွမဝွ (နုပ သရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို၊ ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ် (နုပသရာမ်ပါပ် မပတမ် ကိုကာယဒုစ္စရိတ်ကို)၎် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒို့ခရ်‘သုက္က’ (စိုတ်)မဗုသအး (မလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒို့

ညးဒ်တသိုခ်စိုတ်, ညးပိုန်ဟာန်ဇော်လဲ)အိုတ်ရ။ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ်လေဝ် ဒ်ခရ် 'သုက္က' (စိုတ်)မလေပ်ဗုသအး (မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညးဒ်တသိုခ်စိုတ်, ညးပိုန်ဟာန်ဇော်လဲ) အိုတ်ရ။ (တုပ်သွဟ်ကို ခရ်ပဏ္ဍိတ)ရောင်။

၅။ တပနီယဒုက်

ခရ်တပနီယ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် ၁၃၁၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် 'တပနီယ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် (ပွဲဘဝဏံ ပွဲဘဝလက်ကြဲ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ကာယဒုစ္စရိုတ်' ပွမဒေတ်သွ ပွဟံ့ခိုဟ်နကိုကာယ၊ 'ဝစီဒုစ္စရိုတ်' ပွမဒေတ်သွ ပွဟံ့ခိုဟ်နကိုပါင်(နကိုဂလာန်ပါင်)၊ 'မနောဒုစ္စရိုတ်' ပွမဒေတ်သွ ပွဟံ့ခိုဟ်နကိုစိုတ် (ပွမချပ်ဟံ့ခိုဟ်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် 'တပနီယ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် (ပွဲဘဝဏံ ပွဲဘဝလက်ကြဲ)အိုတ်ရ။ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် အိုတ်သိုတအ်ဂ်လေဝ် ဒ်ခရ် 'တပနီယ' မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် (ပွဲဘဝဏံ ပွဲဘဝလက်ကြဲ) အိုတ်ရ။ (တုပ်သွဟ်ကို ခရ်ဗာလ)ရောင်။

ခရ်အတပနီယ' ဟံလေပ်ကို ကတ်ကတာန် ၁၃၁၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် 'အတပနီယ' ဟံလေပ်ကိုကတ်ကတာန် (ပွဲဘဝဏံ ပွဲဘဝလက်ကြဲ)အိုတ်ဂ်ရော?၊ 'ကာယဒုစ္စရိုတ်' ပွမဒေတ်သွ ဗွဲမဒးရး နကိုကာယ၊ 'ဝစီဒုစ္စရိုတ်' ပွမဒေတ်သွ ဗွဲမဒးရး နကိုပါင် (ပွမဟိုဂး နကိုဂလာန်)၊ 'မနောဒုစ္စရိုတ်' ပွမဒေတ်သွ ဗွဲမဒးရး နကိုစိုတ် (ပွမချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိုတ်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် 'အတပနီယ' ဟံလေပ်ကိုကတ်ကတာန် (ပွဲဘဝဏံ ပွဲဘဝလက်ကြဲ) အိုတ်ရ။ (တုပ်သွဟ်ကို ပဏ္ဍိတရောင်)။

၆။ အဓိဝစနဒုက်

ခရ် 'အဓိဝစန' ယျုပညပ် ၁၃၁၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် 'အဓိဝစန' ယျုပညပ်အိုတ်ဂ်ရော?၊ ဩ 'သင်္ခါ' ယျုမဂပ်ပ်ဟိုသွး ဗွဲမဒးရး၊ 'သမညာ' ယျုမဂပ်ပ်တီကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ 'ပညတ္တိ' ယျုမဂပ်ပ်ပညပ် (မဂပ်ပ်ကိုတီ)၊ 'ဝေါဟာရ' ယျုမဂပ်ပ်ကော်ဂး၊ 'နာမ' ယျု(မလေပ် လျော်အာ ပွဲပွမကော် အရထအဓိပ္ပါယ်, မလေပ်ကိုပွကော်အရထအဓိပ္ပါယ် လျော်ကျင်ဇော)၊ 'နာမကမ္မ' ယျုမဂပ်ပ်ခုတ်လဝ်၊ 'နာမဓေယျ' ယျုမဂပ်ပ်ကိုလဝ်၊ 'နိရုတ္တိ' ယျုမခံက်ထွးတဲ မဂပ်ပ်ဟိုသွး၊ 'ဗျဉ္ဇန' ယျုမလေပ်ထွးကို အရထအဓိပ္ပါယ်၊ 'အဘိလာပ' ယျုမဂပ်ပ်ဟိုထွး ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် 'အဓိဝစန' ယျုပညပ်အိုတ်ရ။ (သဒ္ဒပညပ်)။

ခရ် 'အဓိဝစနပထ' ဒ်ဟိုတ် ဒဒက်တကိုယျုပညပ် (၂) ခရ်ဂမ္တိုင် အလုမ်အိုတ်သိုတအ်ဂ်ဟေင် ဒ်ခရ် 'အဓိဝစနပထ' ဒ်ဟိုတ်ဒဒက်တကိုယျုပညပ်အိုတ်ရ။ (အတ္ထပညပ်)။

၇။ နိရုတ္တိဒုက်

ခရ်‘နိရုတ္တိ’ မဂင်ဝ်ဖျောတ်ပတိတ် ၁၃၁၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နိရုတ္တိ’ ပတိတ် ရမျာင်တဲ မဂင်ဝ်ဖျောတ်အိုတ်ဂှ်ရာ?၊ ဩ‘သင်္ခါ’ ယျမဂင်ဝ်ဟိုက်ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမညာ’ ယျမဂင်ဝ် တီကောတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ပညတ္တိ’ ယျမဂင်ဝ်ပညပ် (မဂင်ဝ်ကိုတိ)၊ ‘ဝေါဟာရ’ ယျမဂင်ဝ်ကော်ဂး၊ ‘နာမ’ ယျ(မလေပ်လောဝ်အာ ပွဲပွမကော် အရထအဓိပ္ပါယ်၊ မလေပ်ကိုပွမကော် အရထ အဓိပ္ပါယ် လောဝ်ကျင်ဇကျ)၊ ‘နာမကမ္မ’ ယျမဂင်ဝ်ခတ်လဝ်၊ ‘နာမဓေယျ’ ယျမဂင်ဝ်ကိုလဝ်၊ ‘နိရုတ္တိ’ ယျမခမ်ကံထွေးတဲ မဂင်ဝ်ဟိုသုး၊ ‘ဗျဉ္ဇန’ ယျမလေပ်ထွေးကို အရထအဓိပ္ပါယ်၊ ‘အဘိ လာပ’ ယျမဂင်ဝ်ဟိုထွေး ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နိရုတ္တိ’ ပတိတ် ရမျာင်တဲ မဂင်ဝ်ဖျောတ်အိုတ်ရ။ (သဒ္ဒပညပ်)။

ခရ်‘နိရုတ္တိပထ’ နှိဟိုတ်ဒဒက်တကို ပွမဖျောတ်ပတိတ် (၂) ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတအ် ဂှ်ဟောင် နှိခရ် ‘နိရုတ္တိပထ’ နှိဟိုတ်ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် ပတိတ်ရမျာင်တဲ မဂင်ဝ်ဖျောတ် (နှိဟိုတ် ဒဒက်တကိုပွမဖျောတ်)အိုတ်ရ။ (အတ္ထပညပ်)

၈။ ပညတ္တိဒုက်

ခရ်‘ပညတ္တိ’ မလေပ်ကိုတီကောတ် ဗွဲတောင် ၁၃၁၅။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပညတ္တိ’ ပိုင်ခြာတဲ မလေပ်ကိုတီကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရအိုတ်ဂှ်ရာ?၊ ဩ‘သင်္ခါ’ ယျမဂင်ဝ်ဟိုက် ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမညာ’ ယျမဂင်ဝ်တီကောတ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ပညတ္တိ’ ယျမဂင်ဝ်ပညပ် (မဂင်ဝ်ကိုတိ)၊ ‘ဝေါဟာရ’ ယျမဂင်ဝ်ကော်ဂး၊ ‘နာမ’ ယျ(မလေပ်လောဝ်အာ ပွဲပွမကော် အရထအဓိပ္ပါယ်၊ မလေပ်ကိုပွမကော် အရထအဓိပ္ပါယ် လောဝ်ကျင်ဇကျ)၊ ‘နာမကမ္မ’ ယျမဂင်ဝ်ခတ်လဝ်၊ ‘နာမဓေယျ’ ယျမဂင်ဝ်ကိုလဝ်၊ ‘နိရုတ္တိ’ ယျမခမ်ကံထွေးတဲ မဂင်ဝ်ဟိုသုး၊ ‘ဗျဉ္ဇန’ ယျမလေပ် ထွေးကို အရထအဓိပ္ပါယ်၊ ‘အဘိလာပ’ ယျမဂင်ဝ်ဟိုထွေး ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ပညတ္တိ’ ပိုင်ခြာတဲ မလေပ်ကိုတီကောတ်ဗွဲတောင်ပကာရအိုတ်ရ။ (သဒ္ဒပညပ်)။

ခရ်‘ပညတ္တိပထ’ နှိဟိုတ် ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုတီကောတ် ဗွဲတောင် ပကာရ (၂) ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂှ်ဟောင် နှိခရ်‘ပညတ္တိပထ’ နှိဟိုတ် ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိုင်ခြာတဲ မလေပ်ကိုတီကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရအိုတ်ရ။ (သဒ္ဒပညပ်)

၉။ နာမရူပဒုက်

နာမ် ၁၃၁၆။ (၁) ပျောဝ်ကို(နာမ်, ရုပ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂှ် နာမ်မွဲဂှ် ညးခွဲဂှ်ရာ?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင် စီရေင်၊ ‘ဝိညာဏက္ခန္ဓ’ ဗွပ်(စိုတ်)ပွမတီကောတ် ဗွဲတောင်၊ သအောင်အာနူဂှ် ‘အသင်္ခတမာတ်’ (နိဗ္ဗာန်) သဘ်(မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)ဟဂင်ဝ်ပြုပြင်စီရေင်ဂှ် (နှံရ)။ ဂကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဂင်ဝ်သုးစ ရံပွဲမွဲ နာမ်ရ။ (စိုတ်,စေတသိက်,နိဗ္ဗာန်)။

ရုပ် ၁၃၁၇။ (၂) မှောင်ကို(ခရ်နာမ်၊ ရုပ်ဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ရုပ်မွဲဂ် ညးဍုၚ်ရော?၊ မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ၊ ‘ဥပါဒါ’ရုပ် နိဿယ်ကိုမဟာဘုတ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်ဂ် (နွံရ)။ ဂကောံခရ်ဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ရုပ်ရ။ (မဟာဘုတ်ရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်)

၁၀။ အဝိဇ္ဇာဒုက်

အဝိဇ္ဇာ ၁၃၁၈။ (၁) မှောင်ကို(အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာ)တအ်ဂ် ‘အဝိဇ္ဇာ’ပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကေတ် ခရ်သစ္စပန်)ဂ် ညးဍုၚ်ရော?၊ ဩသတ်ပွမဟုံတိ၊ သတ်ပွမ ဟုံညာတ် ။ ပ ။ သတ်ပွမဟုံတိ မတုပ်သုတ်ကောံသောဝ်တြင် (တိုင်တြင်) (နဒဒ်မက္ခာတ်လဒ် ညိုင်ဟုံဝံအာစိုပ် ကလိဝံတသိုမ်)၊ ‘မောဟ အကုသလမူလ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသတ်ဍုၚ်စုတ်) (ဟုံတိဍုၚ်ပြ) မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ပွမဟုံတိကေတ် ခရ်သစ္စပန်)ရ။ (မောဟ)

ဘဝတဏှာ ၁၃၁၉။ (၂) မှောင်ကို(အဝိဇ္ဇာ၊ဘဝတဏှာ)တအ်ဂ် ‘ဘဝတဏှာ’ ပွမ ထွေန်စပ်ကိုဘဝမွဲဂ် ညးဍုၚ်ရော?၊ ဩပွမရာဒုာမိက်ကို (ရူပ၊အရူပ)ဘဝ ပွဲ(ရူပ၊အရူပ)ဘဝ ဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။ ဂိုတ်ကောံ (ရူပ၊အရူပ)ဘဝတဲ ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ (ပွမနွံပိုက် ဟုံမွဲကိုသောံသေတ် လအိတ်အပိုင်အခြာ (ရူပ၊ အရူပဘဝ)ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဘဝတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ကိုဘဝရောင်။ (လောဘမနွံပိုက် ရာဒုာမိက်ကို ရူပ၊ အရူပဘဝ)

၁၁။ ဘဝဒိဋ္ဌိဒုက်

ဘဝဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၀။ (၁) မှောင်ကို(ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘ဘဝဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒ် ဗွဲအစောံ ဒဒက်တကိုဘဝမဗိုန် (ဗွဲအစောံမတွံဂးအတ္တကို လောကကို မဗိုန်ရ)ဂ် ညးဍုၚ်ရော?၊ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုံသတ် ရံဝံမွဲ အတ္တကို လောကကို ကြက်ဒ်ရ။ သတ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာ (တြဇောံဓါပြကာဂမ္ဘိုင်) ။ ပ ။ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံမမှာရာပွန် ဂတးဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဘဝဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒ်ဗွဲအစောံ ဒဒက်တကို ဘဝမဗိုန် (ဗွဲအစောံမတွံဂး အတ္တကို လောကကို မဗိုန်ရ)။ (ဒိဋ္ဌိ)

ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၁။ (၂) မှောင်ကို(ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ’ကွေတ်မဒ် ဗွဲအစောံ ဒဒက်တကိုဘဝ မပိုတ်သကုတ်ဂ် ညးဍုၚ်ရော?၊ ဩလညာတ်မမှာရာ မှုံသတ် ရံဝံမွဲ အတ္တကို လောကကို ကြက်ဟုံဒ်ရ။ သတ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္ဘိုင် (တြဇောံဓါပြကာ) ။ ပ ။ သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံမမှာရာပွန်ဂတးဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံ သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒ်ဗွဲအစောံ ဒဒက်တကိုဘဝမပိုတ်သကုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

၁၂။ သဿတဒိဋ္ဌိဒုက်

သဿတဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၂။ (၂) ဖျောပ်ကို(သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘သဿတဒိဋ္ဌိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) ဗိုန်ရဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ယြဲလညာတ် မမှာရာ မှုံသဘ် ရံဝံမွဲ အတ္တကို လောကကို ဗိုန်ရ၊ သဘ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္တိုင် (တြဲစှော်စါပြကာ) ။ ပ ။ သဘ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံမမှာရာပုန်ဂတးဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ် သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရံဝံမွဲ ‘သဿတဒိဋ္ဌိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) ဗိုန်ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၃။ (၂) ဖျောပ်ကို(သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ’ ပွမ ဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ(အတ္တကို လောကကို) ကြက်ပိတ်သကုတ်ရဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ယြဲလညာတ် မမှာရာ မှုံသဘ် ရံဝံမွဲ အတ္တကို လောကကို ကြက်ပိတ်သကုတ်၊ သဘ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္တိုင် (တြဲစှော်စါပြကာ) ။ ပ ။ သဘ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံမမှာရာပုန် ဂတးဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရံဝံမွဲ ‘ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) ကြက်ပိတ်သကုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

၁၃။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိဒုက်

အန္တဝါဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၄။ (၁) ဖျောပ်ကို (အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘အန္တဝါဒိဋ္ဌိ’ ပွမ ဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) မှုံကိုလအိတ်(အပိုင်အခြာ)ရဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ယြဲလညာတ်မမှာရာ မှုံသဘ် ရံဝံမွဲ အတ္တကို လောကကို မှုံကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊ သဘ် ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္တိုင် (တြဲစှော်စါပြကာ) ။ ပ ။ သဘ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာပုန်ဂတးဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရံဝံမွဲ ‘အန္တဝါဒိဋ္ဌိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) မှုံကိုလအိတ်အပိုင်အခြာရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၅။ (၂) ဖျောပ်ကို(အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ’ ပွမဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) ဟုံမွဲကိုလအိတ်(အပိုင်အခြာ)ရဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ယြဲလညာတ်မမှာရာ မှုံသဘ်ရံဝံမွဲအတ္တကို လောကကို ဟုံမွဲကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊ သဘ် ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္တိုင် (တြဲစှော်စါပြကာ) ။ ပ ။ သဘ်ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာပုန်ဂတးဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရံဝံမွဲ ‘အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ’ ပွမဂိုင် ကေတ်ရံဝံမွဲ (အတ္တကို လောကကို) ဟုံမွဲကိုလအိတ်(အပိုင်အခြာ)ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

၁၄။ ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိဒုက်

ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၆။ (၁) ဖျောပ်ကို(ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ)တအ်ဂ် ‘ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒွေတ်ဗက်လေင် သွက်ကိုပ်ကွာ (ဒဒက်တ်ကိုသံသာ) (ကွေတ်မမှာရာ မကတိုန်ကျင်

သွဟိတ်ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မနိက္ခင် ပွဲသံသာအတိက်ကိုပိက္ခာ ဘဝအဆက်ဆက်)ကို ညးချော်ရော?၊ သွအာရီကိုသွက်ကိုပိက္ခာ (ဒေကိတ်ကိုသံသာ) (ခန္ဓဂမ္ဘိုင် မနိက္ခင် ပွဲဘဝအတိက်ကိုပိက္ခာ)တဲ့ ဩလညာတ်မမှာရာ၊ သတ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္ဘိုင် (တြဇော်ဓါပြကာ) ။ ပ ။ သတ်ပွဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောမမှာရာပုန်ဂတးကို နိရ။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ့ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ပုဗ္ဗန္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒွေတ်ဗက်လှောင် သွက်ကိုပိက္ခာ (ဒေကိတ်ကိုသံသာ) (သွဟိတ် ကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မနိက္ခင် ပွဲသံသာအတိက်ကိုပိက္ခာ ဘဝအဆက်ဆက်တဲ့ ကွေတ်မှာရာ မကတို နိက္ခင်)ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

အပရန္တာနဒိဋ္ဌိ ၁၃၂၇။ (၂) ပှော်ကို(ပုဗ္ဗန္တာနဒိဋ္ဌိ, အပရန္တာနဒိဋ္ဌိ)တအ်ကို ‘အပရန္တာန ဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒွေတ်ဗက်လှောင် သွက်လက်ကြ(ဒေကိတ်ကိုသံသာ) (ပွဲကာလဘဝအနာဂတ် ဂတတေ ခန္ဓဂမ္ဘိုင်ကို ကြက်ဒိတ် သာလိရော၊ ကြက်ကတိုဒ် ဗိုလိရော၊ မပတမ်သံဝံ ချပ်တဲ့ သွဟိတ်ကိုခန္ဓအနာဂတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ့ လညာတ်မမှာရာ ကတိုဒ်ကျင်)ကို ညးချော်ရော?၊ သွအာရီ ကိုသွက်လက်ကြ(ဒေကိတ်ကိုသံသာ) (ခန္ဓဂမ္ဘိုင်ကြက်ကတိုဒ်အနာဂတ်ဂတ)တဲ့ ဩလညာတ် မမှာရာ၊ သတ်ပွမလုပ်လို့ဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္ဘိုင် (တြဇော်ဓါပြကာ) ။ ပ ။ သတ်ပွမ ဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောပွမမှာရာပုန်ဂတးကို နိရ။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ့ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘အပရန္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မဒွေတ်ဗက်လှောင် သွက်လက်ကြ (ဒေကိတ်ကိုသံသာ) (ပွဲကာလ ဘဝအနာဂတ်ဂတတေ ခန္ဓဂမ္ဘိုင်ကို ကြက်ဒိတ် သာလိရော၊ ကြက်ကတိုဒ် ဗိုလိရော၊ မပတမ် သံဝံ ချပ်တဲ့ သွဟိတ်ကိုခန္ဓ အနာဂတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ့ လညာတ်မမှာရာ မကတိုဒ်ကျင်)ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)

၁၅။ အဟိရိကဒုက

အဟိရိက ၁၃၂၈။ (၁) ပှော်ကို(အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ)တအ်ကို ‘အဟိရိက’ ပွမ ဟံဝု(နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ညးချော်ရော?၊ ဩသတ်မွဲ ဟံလေပ်ဝုတ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂုရ၊ ဟံလေပ်ဝုတ် (ပွမကလိလောန်) ပွမအာစိုပ် ဓရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲ့ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘အဟိရိက’ ပွမဟံဝု (နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ရ။ (အဟိရိကစေတသိက်)

အနောတ္တပ္ပ ၁၃၂၉။ (၂) ပှော်ကို(အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ)တအ်ကို ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟံလကိုတ်ပါပ် (နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ကို ညးချော်ရော?၊ ဩသတ်မွဲ ဟံဖေက်လကိုတ် နုမပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ ဟံလေပ်ဖေက် လကိုတ် (နုပ္ပမကလိလောန်) ပွမအာစိုပ် ဓရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ။ သတ်မဂပ်ဝ်သွး ကျင်တဲ့ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ဟံဖေက်လကိုတ် နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်)ရ။ (အနောတ္တပ္ပစေတသိက်)

၁၆။ ဟိရီဒုက

ဟိရီ ၁၃၃၀။ (၃) မှောင်ကို(ဟိရီ၊ သြတ္တပ္ပဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘ဟိရီ’ပွမဂ္ဂ (နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ဩသဘမ္မ လေဝ်ဂ္ဂတ မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဂ္ဂရ၊ လေဝ်ဂ္ဂတ (ပွမကလိလောန်) ပွမအာစိုပ် ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂ(နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယ ဒုစ္စရိတ်)ရ။ (ဟိရီစေတသိက်)

သြတ္တပ္ပ ၁၃၃၁။ (၂) မှောင်ကို(ဟိရီ၊ သြတ္တပ္ပဂမ္ဘိုင်)တအ်ဂ် ‘သြတ္တပ္ပ’ပွမလကိုတ် (နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ဩသဘမ္မ လေဝ်ဖေက်လကိုတ် နုမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်ရ၊ လေဝ်ဖေက်လကိုတ် (နုပ္ပမ ကလိလောန်) ပွမအာစိုပ် ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝ် သွးစရံဝံမွဲ ‘သြတ္တပ္ပ’ ပွမဖေက်လကိုတ် (နုပ္ပသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)ရ။ (သြတ္တပ္ပ စေတသိက်)

၁၇။ ဒေါဝစဿတာဒုက

‘ဒေါဝစဿတာ’ ခရ်ဒိုဟိုတ် ညးဟိုဒှေခံပတောန်ဝါတ်ဂါတ် ၁၃၃၂။ (၁) မှောင်ကို (ဒေါဝစဿတာ, ပါပမိတ္တတာ)တအ်ဂ် ‘ဒေါဝစဿတာ’ ဒှ်ဒဒက်တကိုညး မလေဝ်ဟိုဒှေခံ ပတောန်ဝါတ်ဂါတ် (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံဒှ် ညးမဟိုဒှေခံပတောန်ဝါတ်ဂါတ်)ဂ် ညးချေ ဂ်ရော?၊ ဟိုဒှေခံပတောန်တ ရံဝံမွဲ (ထွးဟိုတ်တဲ တူအဲဂ် အာစိုပ်အာပတ်ဒုဟ်ဝံရ၊ သြဝ်အဲ ဇေကွဲ အာပတ်ဒုဟ်ဂ်ညိ) ပွဲဒေတ်သိက္ခာပိုဒ်မွဲ ဩ‘ဒေါဝစဿတာယံ’ အကဲအရာ ဒဒက်တကိုညးမုံကိုဂလန်မဝါတ်ဂါတ် (ညးဟိုဒှေခံပတောန်ဝါတ်ဂါတ်)၊ ‘ဒေါဝစဿယံ’ ဒှ်ဒဒက်တကိုအကဲအရာ ညးမုံကိုဂလန်မဝါတ်ဂါတ်၊ ‘ဒေါဝစဿတာ’ ဟိုတ်ဒှ်ဒဒက်တကို အကဲအရာ ညးမုံကိုဂလန်မဝါတ်ဂါတ်၊ ‘ဝိပဠိကုလဂ္ဂါဟိတာ’ ဒှ်ညးမုံပကတ မဂိုင်ကေတ် မဟုံဗဗွဲ (မကုဟ်မေ့စေစး)၊ ‘ဝိပဠိနိကာသာကတာ’ ဒှ်ဒဒက်တကိုညးမသာယာ ပွမစေစး (မဂ်ဝ်သွး ရံဝံမွဲ ပွမဂိုင်ကေတ် ပွမဟုံဗဗွဲ)၊ ‘အနာဒရိယ’ ဒှ်ညးဟုံမွဲကို ပွမရှေ့သေ့ရ် (ဗွဲအစောဟုံဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ဒှေခံပတောန်)၊ ‘အနာဒရတာ’ အကဲအရာ ညးဟုံမွဲကိုရှေ့သေ့ ရ် (ဗွဲအစော ဟုံဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ဒှေခံပတောန် ဗွဲဒးရး)၊ ‘အဂါရဝတာ’ ဒှ်ညးဟုံမွဲကိုဂါရဝ (ဗွဲအစောဟုံမံင် ဗွဲမယွံသွံ)၊ ‘အပ္ပဋိဿဝတာ’ ဒှ်ညးဟုံကလင်တူရူ (စိန်ဝုန်)၊ (ပွမဟုံ အောင်မာဂဇာ်သဝ်)ဂ် (နွဲရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဒေါဝစဿတာ’ ဒှ်ညးမဟိုဒှေခံပတောန်ဝါတ်ဂါတ် (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံဒှ် ညးဟိုဒှေခံပတောန်ဝါတ် ဂါတ်)ရ။ (ဒေါသမူဒွေ, စေတသိက် မစိုန်သကီ)

‘ပါပမိတ္တတာ’ ခရ်မလေဝ်သွကို ညးမုံကိုမိတ်သဟဲမယုတ်မာ ၁၃၃၃။ (၂) မှောင်ကို(ဒေါဝစဿတာ, ပါပမိတ္တတာ)တအ်ဂ် ‘ပါပမိတ္တတာ’ ဒှ်ညးမုံကိုမိတ်သဟဲ

မယုတ်မာ (မိဿဟာဲဟုံခိုဟ်) (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမွဲကိုမိတ်သဟာဲမယုတ်မာ)ဂှ် ညးဍုင်ရော?၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင် ‘အသဒ္ဓ’ ဟုံမွဲကိုခရ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ်ကေတ် (ကမ်, ဇီ ကမ်)အိုတ်၊ ‘ဒုဿီလ’ ဟုံမွဲကိုဒေတ်‘သီလ’အိုတ်၊ ‘အပ္ပဿုတ’ ဟုံမွဲကိုလမိင်လညာတ်အိုတ်၊ ‘မစ္ဆရီ’ မွဲကိုသအေတ်သပါန်အိုတ်၊ ‘ဒုပ္ပညာ’ ဟုံမွဲကိုပညာအိုတ်ရ၊ ဩ‘သေဝန’ ပွမနိဿယ် ပံင်ဖက်၊ ‘နိသေဝန’ ပွမနိဿယ်ပံင်ဖက်လျိုင်၊ ‘သံသေဝန’ ပွမပံင်ဖက် (ပြာပ်ခနိဿယ်) ဗွဲမဒးရ၊ ‘ဘဇန’ ပွမနိဿယ်၊ ‘သမ္ဘဇန’ ပွမနိဿယ်ဗွဲမဒးရ၊ ‘ဘတ္တိ’ ပွမပြာပ်ခစ၊ ‘သမ္ဘတ္တိ’ ပွမပြာပ်ခစဗွဲမဒးရ ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင်ဂှ်၊ ‘သမ္မဝဏ်တာ’ ပွမလျှောပ်လျှောပ်အာ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင် တအံင် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ပါပမိတ္တတာ’ ဒဒ်ညးမွဲကိုမိတ် သဟာဲမယုတ်မာ (ဟုံခိုဟ်) (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမွဲကိုမိတ်သဟာဲမယုတ်မာ)ရ။ (လောဘမူ, မောဟမူစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို)

၁၈။ သောဝစဿတာဒုက်

‘သောဝစဿတာ’ ခရ်မဒ်ဟိုတ် ညးမဟိုဒှေံပတောန်လေဝဲသွာ ၁၃၃၄။ (၁)
 ပှော်ကို (သောဝစဿတာ, ကလျာဏမိတ္တတာ)တအံင် ‘သောဝစဿတာ’ ဒဒ်ညးမဟိုဒှေံ ပတောန်လေဝဲသွာ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးဒှေံပတောန်လေဝဲသွာ) ညးဍုင်ရော?၊ ဟိုဒှေံပတောန်တ ရဲဝံမွဲ (ထွးဟိုတ်တဲ တုအဲင် အာစိုပ်အာပတ်ဒုဟ်ဝံရ၊ ဩဝဲအေံဇေကေံ အာပတ်ဒုဟ်ဂှ်ညိ) ပွဲဒေတ်သိက္ခာပိုဒ်မွဲ ဩ‘သောဝစဿတာယံ’ အကဲအရာ ညးမွဲကို ဂလာန် မလေဝဲသွာ (ညးမဟိုဒှေံပတောန်လေဝဲသွာ)၊ ‘သောဝစဿယံ’ ဒဒ်ညးမွဲကိုဂလာန် မလေဝဲသွာ (ညးမဟိုဒှေံပတောန်လေဝဲသွာ)၊ ‘သောဝစဿတာ’ ဟိုတ်ဒ်အကဲအရာ ညးမွဲကို ဂလာန်လေဝဲသွာ (ညးမဟိုဒှေံပတောန်လေဝဲသွာ)၊ ‘အပ္ပဋိကူလဂ္ဂါဟိတာ’ ဒဒ်ညးမွဲပကတိ မဂိုင်ကေတ် မဗွဲ (ဟုံဇှေံစး)၊ ‘အဝိပစ္စနိကသာတတာ’ ဒဒ်ညးမလေပ်သာယာကို ပွမဟုံ ဇှေံစး၊ ‘သာဒရိယံ’ ဒဒ်ညးမွဲကိုရဲသေံရဲ (ဗွဲအစောံမဒင်ဂိုင်ကေတ်ဒှေံပတောန်)၊ ‘သာဒ ရတာ’ အကဲအရာ ညးမွဲကိုရဲသေံရဲ (ဗွဲအစောံမဒင်ဂိုင်ကေတ်ဒှေံပတောန်)၊ ‘သဂါရ ဝတာ’ ဒဒ်ညးမွဲကိုရဲသေံရဲ (ဗွဲအစောံမမံင် ဗွဲမယွံသွံ)၊ ‘သာဒရတာ’ အကဲအရာ ညးမွဲကိုဂါရဝ (ဗွဲအစောံမမံင် ဗွဲမယွံသွံ)၊ ‘သပ္ပဋိဿဝတာ’ ဒဒ်ညးမကလင်တူရူ (စိန်ဝုန်) (ပွမအောင်မာဇော်သဝ်)ဂှ် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ‘သောဝစဿတာ’ ဒဒ်ညးဟိုဒှေံ ပတောန်လေဝဲသွာ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးဒှေံပတောန်လေဝဲသွာ)ရ။ (မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို)။

‘ကလျာဏမိတ္တတာ’ ခရ်မဒ်ဟိုတ် ညးမွဲကိုမိတ်သဟာဲမဒ်ဟိုတ် ၁၃၃၅။ (၂)
 ပှော်ကို (သောဝစဿတာ, ကလျာဏမိတ္တတာ)တအံင် ‘ကလျာဏမိတ္တတာ’ ဒဒ်ညးမွဲကို မိတ်သဟာဲမဒ်ဟိုတ် ညးဍုင်ရော?၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင် မွဲကို‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ်ကေတ် (ကမ်, ဇီ ကမ်)အိုတ်ရ၊ ‘သီလဝန္တ’ မွဲကိုဒေတ်သီလအိုတ်ရ၊ မွဲကိုလမိင်လညာတ်မဂိုင်အိုတ်ရ (ဆိုညာတ်

ဂြိုင်းအိုတ်ရ)၊ ‘စာဂဝန္တ’ မှုံကိုသွားပွားကိုဒိန်အိုတ်ရ၊ ‘ပညဝန္တ’ မှုံကိုပညာအိုတ်ရ၊ ဩ‘သေဝန’ ပွမပင်ဖက်ဆက်ဆောင် ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်၊ ‘နိသေဝန’ ပွမနိဿယ်ပင်ဖက်ဆက်ဆောင် လှိုန်ကို၊ ‘သံသေဝန’ ပွမပင်ဖက် (ပြာပ်ခနိဿယ်)ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဘဇန’ပွမနိဿယ်၊ ‘သမ္ဘဇန’ ပွမနိဿယ် ဗွဲမဒးရး၊ ‘ဘတ္တိ’ ပွမပြာပ်ခစ၊ ‘သမ္ဘတ္တိ’ ပွမပြာပ်ခစ ဗွဲမဒးရး၊ ‘သမ္ပဝက်တာ’ ပွမလှောင်လျောင်အာ ပွဲပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် (နွံရ)။ ‘ကလျာဏမိတ္တတာ’ ဒန့်ညးမှုံကိုမိတ် သဟာ်မနိဟ်ပြဲ (ခရ်မလေပ် သွက်ညံင်ဂွံန့ ညးမှုံကိုမိတ်သဟာ် မနိဟ်ပြဲ)ရ။ (မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို)။

၁၉။ အာပတ္တိကုသလတာဒုက်

‘အာပတ္တိကုသလတာ’ ခရ်နိဟိုတ် ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဂမ္ဘိုင် ၁၃၃၆။

(၁) ပ္ဍောပ်ကို(အာပတ္တိ ကုသလတာ, အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ)တအ်ဂ် ‘အာပတ္တိ ကုသလတာ’ ဒန့်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင် (ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံန့ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင်)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ အာပတ်ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ဖအုမ် (မသုန်ဘုံ) မတွံဂး ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသ်, ပါစိုတ်, ပါဠိဒေသနိက်, ဒုက္ကဋ်တအ်ဂ်လေပ် အာပတ်ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ အာပတ်ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ဖအု (ထပ်ဘုံ) မတွံဂး ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသ်, ထုလ္လစွယ်, ပါစိုတ်, ပါဠိဒေသနိက်, ဒုက္ကဋ်, ဒုတ္တာသိုတ် တအ်လေပ် အာပတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဩဒန့်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ် ဟိုန်အာပတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ၊ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မချာ်စုတ်) (ပွမတိချာ်ပြဲ)၊ ပွမစိုစုတ် (ခရ်သစ္စပန်) ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်မချာ်ပြဲ)ဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွး ကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစရံပွဲ ‘အာပတ္တိကုသလတာ’ ဒန့်ညးမလေပ်စိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ် ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင် (ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံန့ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဒုဟ်ဒဏ်ဂမ္ဘိုင်)ရ။ (ပညာ မှုံပွဲမဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်)။

‘အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ခရ်နိဟိုတ် မစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမခလိုက်ကတိ နူအာပတ် ၁၃၃၇။ (၂) ပ္ဍောပ်ကို(အာပတ္တိကုသလတာ, အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ)တအ်ဂ် ‘အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ဒန့်ညးမလေပ်တိစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမခလိုက်ကတိနူအာပတ် (ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံန့ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမခေအဲဗေ ညံင်ဂွံတိတ်ဗုးနူအာပတ်)ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊ ဒန့်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမခလိုက်ကတိ (ပွမခေအဲဗေ ညံင်ဂွံတိတ်ဗုး)နူ ကိုအာပတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်၊ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ၊ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မချာ်စုတ်) (ပွမတိချာ်ပြဲ)၊ ပွမစိုစုတ် (ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်မချာ်ပြဲ)ဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံပွဲ ‘အာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ဒန့်ညးမလေပ်

တိစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမဓလိုက်ကတိနူအာပတ် (ဓရမလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမစိကူးဆိုက် ဗဒက် ပွဲပွမဇေအဲဇေ ညံင်ဂွံတိက်ဗူးနူအာပတ်)ရ။ (ပညာမဲ့ပွဲမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပ ယုတ်စိုတ်, မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်စိုတ်)။

၂၀။ သမာပတ္တိ ကုသလတာဒုက

‘သမာပတ္တိကုသလတာ’ ဓရ်နိဟိုတ် ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲသမာပတ် ၁၃၃၈။

(၁) ပှောဝ်ကို(သမာပတ္တိကုသလတာ, သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ)တအ်ဂ် ‘သမာပတ္တိ ကုသလတာ’ ဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမလုဝ်စသမာပတ် (ဓရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမဲ့ကိုဉာဏ်မတိကေတ် ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ ပွမလုဝ်စသမာပတ်)ဂ် ညးဍုင်ရော?၊ သမာပတ် မဒ်မဲ့ဟာန်ကော ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်, ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်ဂ် နွံရ။ သမာပတ် ဟုံမဲ့ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မဲ့အယာ်မာတ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်ဟေင်ဂ် နွံရ။ သမာတ် ဟုံမဲ့ကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်, ဟုံမဲ့ကို ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်လေဝ် နွံရ။ ဩဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမလုဝ်စသမာပတ်ဂမ္တိုင်ဂ်၊ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ပွမထပက်ခွင် တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ။ ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မချာ်စုတ်) (ပွမတိချာ်ပြ)၊ ပွမစိုစုတ် (ဓရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်မချာ်ပြ)ဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘သမာပတ္တိ ကုသလတာ’ ဒဒ်ညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲသမာပတ်ဂမ္တိုင် (ဓရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမဲ့ကိုဉာဏ် မတိကေတ် ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ ပွမလုဝ်စသမာပတ်)ရ။ (ပညာ မဲ့ပွဲမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်, မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်စိုတ်)။

‘သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ဓရ်နိဟိုတ် ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမဓလိုက် ကတိနူသမာပတ် ၁၃၃၉။ (၂) ပှောဝ်ကို ‘သမာပတ္တိ ကုသလတာ, သမာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’တအ်ဂ် ‘သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမဓလိုက် ကတိနူသမာပတ် (ဓရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမဲ့ကိုဉာဏ်မတိကေတ် ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ ပွမ ဓလိုက်ကတိ နူသမာပတ်)ဂ် ညးဍုင်ရော?၊ ဩဒဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမဓလိုက်ကတိ နူသမာပတ်ဂမ္တိုင်ဂ်၊ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ။ ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မချာ်စုတ်) (ပွမတိချာ်ပြ)၊ ပွမစိုစုတ် (ဓရ်သစ္စပန်)ဂမ္တိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်မချာ်ပြ)ဂ် (နွံရ)။ သဘ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ဒဒ်ညးမစိကူး ဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမဓလိုက်ကတိနူသမာပတ် (ဓရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမဲ့ကိုဉာဏ် မတိ ကေတ်ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ ပွမဓလိုက်ကတိ နူသမာပတ်)ရ။ (ပညာ မဲ့ပွဲမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပ ယုတ်စိုတ်, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိုတ်)။

၂၁။ ဓာတုကုသလတာဒုက်

‘ဓာတုကုသလတာ’ ခရံနိဟိတံ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲသဘာဝ‘ဓာတ်’ ၁၃၄၀။

(၁) ပွှော်ကို(ဓာတုကုသလတာ, မနသိကာရ ကုသလတာ)တအ်ဂ် ‘ဓာတု ကုသလတာ’ ဒ်ဒ်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက်ပွဲဓာတ် ပွမပကင်ရင်သတ်ပကတိ (ခရံမလေပ်သွကို ညံင်ဂွံနိ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက်ပွဲဓာတ် စ်ဒွံပြကာဂမိုင်)ဂ် ညးဇျော်ရော?၊ ‘ဓာတ်’သဘာဝ စ်ဒွံပြကာဂမိုင် မတံဂး ‘စက္ခဉ္စဓာတ်’ သဘာဝမတ်၊ ‘ရူပဓာတ်’ သဘာဝသတ် (ရူပါရီ)၊ ‘စက္ခဉ္စရိညာဏဓာတ်’ သဘာဝစိုတ်မတိညာတ်၊ ‘သောတဓာတ်’ သဘာဝကတောတ်၊ ‘သဒ္ဓဓာတ်’ သဘာဝရမုာင် (သဒ္ဓါရီ)၊ ‘သောတရိညာဏဓာတ်’ သဘာဝစိုတ်မတိမိင်၊ ‘ယာနဓာတ်’ သဘာဝမုဟ်၊ ‘ဂန္ဓဓာတ်’ သဘာဝသွ (ဂန္ဓာရီ)၊ ‘ယာနရိညာဏဓာတ်’ သဘာဝစိုတ်မတိသွ။ ‘ဇိဝါဓာတ်’ သဘာဝလတ်၊ ‘ရသဓာတ်’ သဘာဝရံသာ (ရသာရီ)၊ ‘ဇိဝါရိညာဏဓာတ်’ သဘာဝစိုတ် မတိကွာန်၊ ‘ကာယဓာတ်’ သဘာဝကာယ၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်’ သဘာဝတုတ်ဒွံ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ)၊ ‘ကာယရိညာဏဓာတ်’ သဘာဝစိုတ်မတိလုက်စုက်၊ ‘မနောဓာတ်’ သဘာဝပွမတိ၊ ‘ဓမ္မဓာတ်’ သဘာဝဓရ၊ ‘မနောရိညာဏဓာတ်’ သဘာဝပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်တအ်ဂ် (နွံအိတ်ရ)။ ဩဒ်ဒ် ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက်ပွဲဓာတ် ဟိန်ဓာတ်ဂမိုင်ဂ်၊ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသတ်မချာ်စုတ်) (ပွမတိချာ်ပြ)၊ ပွမစိစုတ်ခရံသစ္စပန်ပြကာဂမိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ဗွဲမဒးရး (လညာတ် မချာ်ပြ)ဂ် (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဂွံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ဓာတု ကုသလတာ’ ဒ်ဒ်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဓာတ် ပွမပကင်ရင်သတ် ပကတိ (ခရံမလေပ်သွကို ညံင်ဂွံနိ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲဓာတ်စ်ဒွံပြကာဂမိုင်)ရ၊ (မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိုတ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိုတ်၊ အဘိညာဏ်စိုတ်၊ ပညာမုံပွဲမဂ်စိုတ်)။

‘မနသိကာရ ကုသလတာ’ ခရံနိဟိတံ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမပျုပ်စိုတ် ခရံစ်ဒွံပြကာဂမိုင် ၁၃၄၁။ (၂) ပွှော်ကို(ဓာတုကုသလတာ, မနသိကာရ ကုသလတာ) တအ်ဂ် ‘မနသိကာရ ကုသလတာ’ ဒ်ဒ်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမပျုပ်စိုတ် (ဓာတ်ဂမိုင် မရင်တျိုင်ကို သတ်ပကတိ)ဂ် (ခရံမလေပ်သွကို ညံင်ဂွံနိညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမပျုပ်စိုတ် ဓာတ်စ်ဒွံပြကာဂမိုင်)ဂ် ညးဇျော်ရော?၊ ဩဒ်ဒ်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမသွပျုပ်စိုတ် သဘာဝဓာတ်ဂမိုင်ဂ်၊ ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသတ်မချာ်စုတ်) (ပွမတိချာ်ပြ)၊ ပွမစိစုတ် (ခရံသစ္စပန်ပြကာ)ဂမိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်မချာ်ပြ)ဂ် (နွံရ)။ သတ် မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဂွံ ဂပ်ဝ်သွးစရံဝံမွဲ ‘မနသိကာရ ကုသလတာ’ ဒ်ဒ်ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမပျုပ်စိုတ် (ဓာတ်ဂမိုင် မရင်တျိုင်ကိုသတ်ပကတိ)ဂ် (ခရံမလေပ်သွကို ညံင်ဂွံနိ ညးမစိက္ခးဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမပျုပ်စိုတ် ဓာတ်စ်ဒွံပြကာဂမိုင်)အိတ်ရ။ (မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိုတ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိုတ်၊ အဘိညာဏ်စိုတ်၊ ပညာ မုံပွဲမဂ်စိုတ်ဂမိုင်)။

၂၂။ အာယတန ကုသလတာဒုက

‘အာယတန ကုသလတာ’ ဝေဒနိဟိတံ ညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲအာယတန စိစိပြကာ ၁၃၄၂။ (၁) မှောင်ကို(အာယတနကုသလတာ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ)တအ်ကို ‘အာယတန ကုသလတာ’ ဒေသိညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံပွဲအာယတန နိဟိတံဒိအရာစိတံကတိဒ် (ဝေဒနာလေဝ်သွက် ညံင်ဂွံဒ် ညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲအာယတနစိစိပြကာ)ကို ညးညံင်ရော?၊ အာယတန စိစိပြကာဂမ္တိုင်မတံဂး ‘စက္ခယတန’ လျှင်မတ် နိအရာစိတံမတိညာတ် (စက္ခယဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ရူပါယတန’ သာ် နိဟိတံစိတံမတိညာတ် (စက္ခယဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘သောတာယတန’ လျှင်ကတောဝ် နိအရာစိတံမတိမိင် (သောတာဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမ္ပာင် နိဟိတံစိတံမတိမိင် (သောတာဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဃာနာယတန’ လျှင်မုဟ် နိအရာ စိတံမတိသွ။ (ဃာနာဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သွ။ နိဟိတံစိတံ မတိသွ။အမြဲ (ဃာနာဝိညာဏ်)ကတိဒ်၊ ‘ဇိဝါယတန’ လျှင်လတ် နိအရာစိတံမတိကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နိဟိတံစိတံမတိကွာန် (ဇိဝါဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘ကာယာယတန’ လျှင်ဇေကု နိအရာစိတံမတိလုက်စုက် (ကာယဝိညာဏ်) ကတိဒ်၊ ‘မနာယတန’ နိအရာစိတံမတိကတိဒ်၊ ‘မေဃာယတန’ သဘာဝ နိဟိတံစိတံမတိကတိဒ်တအ်ကို (နွံအိုတ်ရ)။ ဩဒေသိညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲအာယတနဟိန္ဒိအာယတနဂမ္တိုင်၊ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသတ်မသုတံ) (ပွမတိသုတံ)၊ ပွမစိစိတံ ဝေဒနာပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်မသုတံ)ကို (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝွံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝွံမွဲ ‘အာယတန ကုသလတာ’ ဒေသိညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲအာယတန နိဟိတံဒိအရာစိတံကတိဒ် (ဝေဒနာလေဝ် သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲအာယတန စိစိပြကာဂမ္တိုင်)ရ။ (မဟာကုသိုလ်ဉာဏ သမ္ပယုတ်စိတံ, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတံ, အဘိညာဏ်စိတံ,ပညာမူပွဲမဂ်စိတံဂမ္တိုင်)။

‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ’ ဝေဒနိဟိတံ ညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ၁၃၄၃။ (၂) မှောင်ကို(အာယတန ကုသလတာ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ကုသလတာ)တအ်ကို ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ကုသလတာ’ ဒေသိညးမလေဝ်စိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ဝေဒနာလေဝ် သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညးမစိက္ခန္ဓာသိကံဗဒကံ ပွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ကို ညးညံင်ရော?၊ ဟိတံနူဟိတံ မတံဂး ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ပွမဟံတိကေတ် ဝေဒနာပန်)ကိုရ ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြု ပြင်စီရေင်ဂမ္တိုင် ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ဟိတံနူဟိတံမတံဂး ‘သင်္ခါရ’ ပွမပြုပြင်စီရေင်ကိုရ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ်ဗွဲတေင် (ပဋိသန္ဓိစိတံ) ကတိဒ်ရ၊ ဟိတံနူ ‘ဝိညာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင် (ပဋိသန္ဓိစိတံ)ကိုရ ‘နာမ်ရုပ်’ ကတိဒ်ရ၊ ဟိတံနူဟိတံမတံဂး နာမ်ရုပ်ကိုရ ‘အာယတန’တြပြကာ နိအရာစိတံမကတိဒ် ကတိဒ်ရ၊ ဟိတံနူဟိတံမတံဂး အာယတနတြပြကာ နိအရာစိတံ မကတိ ဒ်ကိုရ ‘ဗဿ’ပွမတုတ်ဒွံ ကတိဒ်ရ၊ ဟိတံနူဟိတံမတံဂး ‘ဗဿ’ ပွမတုတ်ဒွံကိုရ ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ကတိဒ်ရ၊ ဟိတံနူဟိတံမတံဂး ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ကိုရ ‘တဏှာ’ ပွမထေန်စပ်

ကတိန္ဒိရ၊ ဟိတိန္ဒဟိတိမတိဂ္ဂး ‘တဏှာ’ ပွမထေဇ်စပ်ဂ်ရ ‘ဥပါဒါနိ’ ပွမစေလံ ဗွေသကာတ်
 ကတိန္ဒိရ၊ ဟိတိန္ဒဟိတိမတိဂ္ဂး ‘ဥပါဒါနိ’ ပွမစေလံ ဗွေသကာတ်ဂ်ရ ‘ဘဝ’ ဟိတိမကတိန္ဒိ
 ကတိန္ဒိရ၊ ဟိတိန္ဒဟိတိမတိဂ္ဂး ‘ဘဝ’(ကမ္မဘဝ)ဟိတိမကတိန္ဒိဂ်ရ ‘ဇာတိ’ ပွမဒ် (ပွမတန်
 ပဋိသန္ဓိ) ကတိန္ဒိရ၊ ဟိတိန္ဒဟိတိ မတိဂ္ဂး ‘ဇာတိ’ ပွမဒ် (ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ)ဂ်ရ ‘ဇရာမရဏ
 ပွမဗျူ ပွမချိုတ် ကတိန္ဒိရ၊ ‘သောက’ ပွမစံင်တူ၊ ‘ပရိဒေဝ’ ပွမလရိအိယံ၊ ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒိဒိ
 ကာယ၊ ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဒ်ဒိဒိစိတ်၊ ‘ဥပါယာသ’ ပွမချောင်စိတ် ဗွေသကာတ်ဂမ္ဘိုင် ကတိန္ဒိ
 အိတ်ရ၊ ပွမကတိန္ဒိ ဒေက်တက်ဟိဗွေဒိဒိ အလုမ်အိတ်သိုဝ် ပြာကဋ်တရ။

ရဝ္ဗံ ဩပွမတိကေတိဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ပွေပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ပွမထပက်ခွင်
 တိကေတိ ဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟံဝိဝိဇ် (ပွေသတ်မချံစွတ်) (ပွမတိချံပြ)၊
 ပွမစိစွတ် (ခရိသစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတိ ဗွေဒေရး (လညာတ်မချံ)ဂ် (နွံရ)။
 သတ်မဂပ်ဝ်သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးစရံဝံမွေး ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကုသလတာ’ ဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်
 ဗဒက် ပွေပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ခရိမလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက် ပွေပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)၊
 (မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ အဘိညာဏ်စိတ်၊
 ပညာ နွံပွေမဂ်စိတ်ဂမ္ဘိုင်)

၂၃။ ဌာနကုသလတာဒုက်

‘ဌာနကုသလတာ’ ခရိဒ်ဟိတ် ညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက် ပွေအရာမသေင်ကိုဟိတ်
 ၁၃၄၄။ (၁) ပှောင်ကို(ဌာနကုသလတာ၊ အဌာနကုသလတာ)တအ်ဂ် ‘ဌာနကုသလတာ’
 ဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက်ပွေဟိတ် (ခရိမလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက် ပွေ ‘ဌာန’
 ဟိတ်)ဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ဩဩခရိဂမ္ဘိုင် နိ ‘ဟေတု’ဟိတ် ဩဩဒေက်တက်ကိုခရိ(ဖို)ဂမ္ဘိုင်
 အိတ်ရ၊ နိ ‘ပစ္စယ’အထက်အပင်အိတ်ရ၊ မှုကို ‘ဌာန’ဟိတ်ဂ် (တူဟ်နခရိဖိုဂမ္ဘိုင်ဂ်) ဝံကတိ
 နိရ။ {သွဟိတ်ကိုဟိတ်တအ်ဂ်တအ်ဂ်တဲ (ခရိဖိုဂမ္ဘိုင်ဂ် ကတိန္ဒိကျင်အိတ်ရ။)}

ရဝ္ဗံ ဩပွမတိကေတိ ဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ပွေဟိတ်၊ ပွမထပက်ခွင်
 တိကေတိ ဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟံဝိဝိဇ် (ပွေသတ်မချံစွတ်) (ပွမတိချံပြ)၊
 ပွမစိစွတ် (ခရိသစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိကေတိ ဗွေဒေရး (လညာတ်မချံ)ဂ် (နွံရ)။
 သတ်မဂပ်ဝ်သွေးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးစ ရံဝံမွေး ‘ဌာနကုသလတာ’ ဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက်
 ပွေဟိတ် (ခရိမလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက် ပွေအရာဟိတ်ရ)။ (မဟာကုသိုလ်
 ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ ပညာ နွံပွေအဘိညာဏ်စိတ်ဂမ္ဘိုင်)။

‘အဌာနကုသလတာ’ ခရိဒ်ဟိတ် ညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက် ပွေအရာဟံသေင်ကိုဟိတ်
 ၁၃၄၅။ (၂) ပှောင်ကို(ဌာနကုသလတာ၊ အဌာနကုသလတာ)တအ်ဂ် ‘အဌာနကုသလတာ’
 ဒိဋ္ဌိညးမစိကွေးဆိုက်ဗဒက် ပွေအရာဟံသေင်ကိုဟိတ် (ခရိမလေပ်သွက် ညံင်ဝံဒိဋ္ဌိညးမစိကွေး

ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဟုံသေင်ကိုဟိုတ်)၎် ညးခွဲ၎်ရော?၊ ဩဩခေဂမ္ဘိုင် ဟုံသေင်ကို‘ဟေတု’
ဟိုတ်(သွက်ဂွံကတိန်) ဩဩဒက်တကို ခေ(ဖို)ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ဟုံသေင်ကိုအထံက်အပင်
အိုတ်ရ၊ မှုကို‘အဋ္ဌာန’ ဟုံသေင်ကိုဟိုတ်၎် တုဟ်နကတိဗဒ်ကို (ခေဖိုဂမ္ဘိုင်၎်)ရ၊ (သွဟိုတ်
ကိုဟုံသေင်ကိုဟိုတ်၎်တဲ (ခေဖို၎် ဟုံကတိန်ကျင်အိုတ်ရ)။

ရဲဝံ ဩပွမတီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ပွဲအရာဟုံသေင်ကိုဟိုတ်၎်၊
ပွမထပက်ခွင်တီကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွဲသတ်မချာ်စုတ်)
(ပွမတီချာ်ပြ)၊ ပွမစိုစုတ်(ခေသစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီကေတ် ဗွဲဒးရး (လညာတ်မချာ်)၎်
(နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အဋ္ဌာန ကုသလတာ’ ဒ်ညးမစီကွး
ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဟုံသေင်ကိုဟိုတ် (ခေမလေင်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမစီကွးဆိုက်ဗဒက်
ပွဲအရာဟုံသေင်ကိုဟိုတ်)ရ။ (စက္ခုပသာဒ် ဟုံသေင်ကိုဟိုတ် တုဟ်နသောတဝိညာဏ်
ကတိန်ရ၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် မတီကေတ် နမပတမ်ကိုသံဝံ, မဟာကြိယာဉာဏ
သမ္ပယုတ်စိုတ်, ပညာ နွံပွဲအဘိညာဏ်စိုတ်ဂမ္ဘိုင်)

၂၄။ အဇ္ဇဝဒက်

‘အဇ္ဇဝ’ ခေန်ဟိုတ် ညးမလ္လတံတး ၁၃၄၆။ (၁) ပှောင်ကို(အဇ္ဇဝ,မဒ္ဒဝ)တအ်၎်
‘အဇ္ဇဝ’ ဒ်ညးမလ္လတံတး (ခေမလေင်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးမလ္လတံတး)၎် ညးခွဲ၎်ရော?၊
ဩ‘အဇ္ဇဝတာ’ ဒ်မလ္လတံတး၊ ‘အဇိမုတာ’ ဒ်ဟုံတုံက်၊ ‘အဝင်္ဂတာ’ ဒ်ဟုံကဝေန်၊
‘အကုဋ်လတာ’ ဒ်ဟုံတုံက်ကိုင်မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အဇ္ဇဝ’
ဒ်ညးမလ္လတံတး (ခေမလေင်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညး မလ္လတံတး)ရ။ (ကာယုဇုကတာ, စိတ္တု
ဇုကတာ)။

‘မဒ္ဒဝ’ ခေန်ဟိုတ် ညးမချိုန်ဇောက် ကလိတ်ကလောတ် ၁၃၄၇။ (၂) ပှောင်ကို
(အဇ္ဇဝ, မဒ္ဒဝ)တအ်၎် ‘မဒ္ဒဝ’ ဒ်ညးမလေင်ချိုန်ဇောက် ကလိတ်ကလောတ် (ခေမလေင်
သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမချိုန်ဇောက် ကလိတ်ကလောတ်)၎် ညးခွဲ၎်ရော?၊ ဩ‘မဒုတာ’ ဒ်
မချိုန်ဇောက်၊ ‘မဒ္ဒဝတာ’ ဒ်မကလိတ်ကလောတ်၊ ‘အကက္ခဠတာ’ ဒ်ဟုံကြံင်မိုဟ်၊
‘အကထိနတာ’ ဒ်ဟုံသကာတ်မြဟ်၊ ‘နီစစိတ္တတာ’ ဒ်ညးမုံကိုစိုတ် မဖျပ်လပ် (ဗွဲဟုံမွဲကို
မာန)မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲ ‘မဒ္ဒဝ’ ဒ်ညးမချိုန်ဇောက်
ကလိတ်ကလောတ် (ခေမလေင်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမချိုန်ဇောက် ကလိတ်ကလောတ်ရ)။
(ကာယမဒုတာ, စိတ္တမဒုတာ)။

၂၅။ ခန္တိဒက်

‘ခန္တိ’ ခေပ္ပမအေင်ဒင် ၁၃၄၈။ (၁) ပှောင်ကို(ခန္တိ, သောရစ္စ)တအ်၎် ‘ခန္တိ’ ခေအေင်
ဒင်မွဲ၎် ညးခွဲ၎်ရော?၊ ဩ‘ခန္တိ’ ပွမအေင်ဒင်၊ ‘ခမနတာ’ အကာ်အရာ ဗိုအေင်ဒင်၊

‘အဓိဝသနတာ’ ပွမကိုတန်တံ ပွဲလတူ (ပွမစွဲပတန်လဝ် ပွဲလတူမသျှင်ပြဲ) ပွမဟံတန်တံ နဒဒ်မဇေဝ်း၊ ‘အစဏ္ဍိက္က’ သဘဟံကြိုင်မျိုဟ်၊ ‘အနသုရောပ’ ပွမဟိုသွး ဗွဲမချိုက်ပေင်မာန် (ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုသွး ဗွဲမဒးရး)၊ ‘အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ’ ဒဒ်မျှိုက်စိုတ် ပကတိဇကု (ပွမ သျှိုက်မျိုက်)ဗွဲ (နှံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ခန္တိ’ ဓရ်မအောင်ဒင်ရ။ (မဟာကုသိုလ် မျှုပဓာန်ဗွဲအဒေါသ ပွမအောင်ဒင်, မဟာကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကီ)။

‘သောရစ္စ’ ဓရ်ဒ်ဟိုတ် ညးမလဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြဲ ၁၃၄၉။ (၂) ပှောင်ကို(ခန္တိ, သောရစ္စ)တအ်ဂ် ‘သောရစ္စ’ ဒဒ်ညးမလဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ဆဲ (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမလဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ဆဲ)ဂ် ညးဗျော်ရော?၊ ပြဲပွမဟံကလိလောန် မဒ်ပွဲကာယ (ကာယဒုစ္စရိုတ် ပိပြကာ)၊ ပွမဟံကလိလောန် မဒ်ပွဲပါင် (ဂလာန်) (ဝစီဒုစ္စရိုတ် ပန်ပြကာ)၊ ပွမဟံကလိလောန် မဒ် ပွဲကာယပါင် ဓါပြကာ (အာဇီဝမဋ္ဌကသီလ အာဇီဝဟောင် မဒ်မရနက် ကိုဒစာ်)ဗွဲ (နှံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘သောရစ္စ’ ဒဒ်ညးမလဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ဆဲ (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမလဟိင်ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ဆဲ)ရ။ ပွမ မင်မွဲ ဒေတ်‘သီလ’ အလုမ်အိုတ်သိုလေဝ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘သောရစ္စ’ ဒဒ်ညးမလေပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ဆဲ (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညးမလဟိင်ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ဆဲ)ရ။ (မဟာ ကုသိုလ်စိုတ် မျှုပဓာန်ဗွဲ သီလစေတနာ, မဟာကြိယာစိုတ်, လောကုတ္တိရ်စိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကီ)။

၂၆။ သာခလျဒုက်

‘သာခလျ’ ဓရ်ဒ်ဟိုတ် ညးမလေပ်ဟိုသွးဂလာန် မချိုန်ဇျောတ် ကလိတ်ကလောတ် သျှိုက်ဆာန် ၁၃၅၀။ (၁) ပှောင်ကို‘သာခလျ, ပဋိသန္ဓာရ’တအ်ဂ် ‘သာခလျ’ ဒဒ်ညးမျှိုက် ဂလာန်မချိုန်ဇျောတ် ကလိတ်ကလောတ် (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမလေပ်ဟိုဂလာန် ချိုန်ဇျောတ် ကလိတ်ကလောတ်သျှိုက်ဆာန်)ဂ် ညးဗျော်ရော?၊ ပြဲဂလာန်ဗွဲ မျှိုက် ‘အဏ္ဍက’ ပိုတင် (ဟံကလိတ်ကလောတ်)ရ၊ ‘ကက္ကသ’ အိုဟ်တြေရ (ဒ်သဘဟံသာယာပွဲကတောင်ရ)၊ ‘ပရကဋ္ဌက’ လေပ်ကိုရိုင်သသ္ဍာန် ညးတုဟ်သအောင်ဂမျိုင်ရ (လေပ်ကိုကတိုဒ် ဒေါသရ)၊ ‘ပရာဘိသဇ္ဇနီ’ လေပ်ဗာန်ဩပ် ညးသအောင်ဂမျိုင်လောန် (ညံင်ရဲဒုစုက်ဇလ ဟံကိုအခေါင် အာတ် ဌာန်နွံပိုက်ကို) (လေပ်ကိုစိုတ်လီ)ရ၊ ‘ကောသောမန္တာ’ ဒ်ပွဲဇရောင် ဒဒက်တံကိုဒေါသ ထေပှောတ်ရ (ဒ်တံ စိုက်ဒေါသ ထေပှောတ်တိတ်ရ)၊ ‘အသမာဓိ သံဝတ္တနိကာ’ ဟံလေပ် ကတိုဗဒ်ကိုသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ရ၊ ပါကွဲဂလာန် မျှုသဘမဗ်သဘ်ဂ်တဲ ပြဲဂလာန်ဗွဲ ‘နေဠ’ ဂလာန်မတ်စူးအာ နူဒုဟ်ရ၊ ‘ကဏ္ဍသုခ’ ကတောင်ဒ်တသိုဒ်ရ၊ ‘ပေမနီယ’ မျှိုက်သျှိုက်မျိုက် ပူဗ်ရ၊ ‘ဟဒယင်္ဂမ’ တို့လုပ်ပွဲဂွမ်စိုတ်(ဗွဲတသိုဒ် သိုဟံပွဲကိုလုက်စုက်ရ)၊ ‘ပေါရီ’ ယေန်သ္ဍာင် ညံင်ရဲဂလာန် ကောန်ချင်ဇော်ဂမျိုင်ရ၊ ‘ဗဟုဇနကန္တ’ မိုဟ်ဂမျိုင်သျှိုက်မျိုက်ရ၊ ‘ဗဟုဇနမနပ’ လေပ်ကိုဇော်မောဝ်စိုတ် ညးတုဟ်သအောင်ဂမျိုင် (နဒဒ်သျှိုက်မျိုက်ပူဗ်)ရ၊ ဂလာန်မျှုသဘမဗ်

သင်္ဂု ဂဝိဿသုးရ။ ဩ‘သဏ္ဍဝါစတာ’ ဒနိဉ္ဇးမ္မုဂ္ဂိုဂလာန် မကလိတိကလောတိ ပွဲဂလာန်ဂ္ဂ၊ ‘သခိလဝါစတာ’ ဒနိဉ္ဇးမ္မုဂ္ဂိုဂလာန် မချိန်ဇောတိဇိပိဂ္ဂိပ၊ ‘အဗရုသဝါစတာ’ ဒနိဉ္ဇးမ္မုဂ္ဂိုဂလာန် ဟုံကြင်မ္မိဟ်မွဲ (နွဲရ)။ သဘမဂဝိဿသုးကျင်တဲဝံ ဂဝိဿသုးစ ရဲဝံမွဲ ‘သာခလျ’ ဒနိဉ္ဇးမ္မုဂ္ဂိုဂလာန် မချိန်ဇောတိ ကလိတိကလောတိ (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံနိ ဉ္ဇးမလေဝ်ဟို ဂလာန်ချိန်ဇောတိ ကလိတိကလောတိ သျှိုက်ဆာန်)ရ။ (မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိတ် မကတိုနိ ပွဲကာလ မဟိုသုး ဂလာန်မသျှိုက်မ္မိုက်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို)။

‘ပဋိသန္ဓာရ’ ခေမဟိုဂလာန်ဆက်ဖျပ် လောကဝတ် ချိန်စတ်ဇိပိဂ္ဂိပ ၁၃၅၁။ (၂) ပှော်ကို(သာခလျ၊ ပဋိသန္ဓာရ)တအ်ဂ္ဂ ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ပွမဆက်ဖျပ် လောကဝတ် ချိန်စတ် နဒနိ ‘ဓမ္မ’ခရ်ကို၊ နဒနိ ‘အာမိသ’ပစ္စယ်ကို (ပွမသွဝတ်လောကဝတ်ပြေ၊ ပွမဆက်ဆောမ် ဗွဲမချက်ကေဝ်ဒဒေယျ)ဂ္ဂ ဉ္ဇးခေတ္တရော?၊ ‘ပဋိသန္ဓာရ’ပွမဆက်ဖျပ်ဂမ္မိုင်ဂ္ဂ ‘အာမိသပဋိသန္ဓာရ’ ပွမသွဆက်ဖျပ် နကို ‘အာမိသ’ ဂြပ်၊ ‘ဓမ္မပဋိသန္ဓာရ’ ပွမသွဆက်ဖျပ် နကို ‘ဓမ္မ’ခရ် ရဲဝံ မ္မုဝါပြကာအိုတ်ရ။

ပွဲကိုသာသနာ (လောက)ဝံ ပူဂိုလ်လျှိုင် နိဉ္ဇးမလေဝ်ဖျပ် နကို ‘အာမိသ ပဋိသန္ဓာရ’ ပွမဗွပ်ဖျပ် နကို ‘အာမိသ’ဂြပ်ကို၊ နကို ‘ဓမ္မပဋိသန္ဓာရ’ ပွမဗွပ်ဖျပ် နကို ‘ဓမ္မ’ခရ်ကိုရ၊ သဘ မဂဝိဿသုးကျင်တဲဝံ ဂဝိဿသုးစ ရဲဝံမွဲ ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ပွမဗွပ်ဖျပ်ကို လောကဝတ်ရ။ (မဟာ ကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို မကိုနိကျင် ပွဲကာလ မချိုက်ပေတ်ကို လောကဝတ်ရ)။

၂၃။ ကုန္ဒိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာဒုက်

‘ကုန္ဒိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာ’ ဉ္ဇးဟုံလေဝ် ထိင်ဒဝ်မင်မွဲကုန္ဒိ မပတမ်ကိုမတ် ၁၃၅၂။ (၁) ပှော်ကို(ကုန္ဒိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာ၊ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ’တအ်ဂ္ဂ ‘ကုန္ဒိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာ’ ဒနိဉ္ဇးမ္မုဂ္ဂိုတြင် ဟဂဝိဿမင်မွဲ ပွဲ ‘ကုန္ဒိ’ ပွမဝံအလိုအသီ တြပြကာ (တြင်တြပှော်)ဂမ္မိုင် (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဂွံနိ ဉ္ဇးဟုံလေဝ်မင်မွဲ ထိင်ဒဝ်ကုန္ဒိ မပတမ်ကိုမတ်)ဂ္ဂ ဉ္ဇးခေတ္တရော?၊ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျှိုင် နကို ‘စက္ခု’ လျှင်မတ် ညာတ် အာ ‘ရူပါရိ’ သာ်အရံင်မွဲ မ္မုပကတိ ဂိုင်ကေတ် ‘နိမိတ်’ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်စုတ်သမ္ဘိ (မတွံဂး မှိုဟ်တြု မှိုဟ်ဗြ)ရ၊ မ္မုပကတိ ဂိုင်ကေတ် ‘အနုဗျဉ္ဇန’ စုတ်သမ္ဘိကေတ် လက်သဏ်အင်္ဂ မပတမ်ကိုတဲခိုင်၊ အကာဲအရာ မပတမ်ဗိုအိဂြိုင် မလေဝ်သွပြာကဋ်ကို ကိလေသရ၊ ဩဟိုတ် နူဟိုတ်မွဲ ပူဂိုလ်ဟုံမင်မွဲ (ဟုံကွာတ်လဒ်ကွေ) ‘စက္ခုန္တိ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီပွဲပွမညာတ်ဂ္ဂ ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်သင်ဂမ္မိုင် မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါမနဿ’ ဂွမ်စိုတ် ဟုံနိ တသိုမ်၊ စိုတ်မဒ်ဒဒိမ်တအ်ဂ္ဂ ဒွေတ်ဗက်လေဝ်တဲ ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟုံဒွေတ်တ တုဟ်နမင်မွဲ ‘စက္ခုန္တိ’ လျှင်မတ် မဝံအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ဂ္ဂရ၊ ဟုံမင်မွဲ ‘စက္ခုန္တိ’ လျှင်မတ်

မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ရ၊ ဟံအာစိုပ် ပွမမင်မွဲ ပွဲ‘စက္ခန္တီ’ လျှင်မတ် မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမညာတ်ရ။

နကို‘သောတ’ လျှင်ကတောဝ်ဂှ် ဝံမိင်ကေတ် ‘သဒ္ဓါရီ’ ရမျာင်မွဲး ။ ပ ။ နကို ‘ဃာန’ လျှင်မုဟ်ဂှ် ဝံဆုင်ကေတ် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဗ္ဗဗ္ဗဗ္ဗ ။ ပ ။ နကို ‘ဇိဝါ’ လျှင်လတက်ဂှ် ဝံကွာန်ကေတ် ‘ရသာရီ’ ရှိသာမွဲး ။ ပ ။ နကို ‘ကာယ’ လျှင်ဇေက်ဂှ် ဝံတုတ်ဒွဲ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ လုက်စုက်မွဲး နကိုစိုတ်ဂှ် ဝံတီကေတ် ‘ဓမ္မာရီ’ သဘဓရ်မွဲး မှုပကတိ ဝိုင်ကေတ် ‘နိမိတ်’ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန် စုတ်သမ္ဘိ (မတွံဂး မှုတ်တြုံ၊ မှုတ်ပြရ)၊ မှုပကတိ ဝိုင်ကေတ် ‘အနုဗျဉ္ဇန’ စုတ်သမ္ဘိကေတ် လက်သဏ် အင်္ဂမတမ်ကိုတဲဒိုင်, အကောအရာတဲ မပတမ်ဗိုအိုကြိုင် မလေပ်သွပြာကဏ်ကို ကိလေသရ၊ ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ ပုဂ္ဂိုလ်ဟံမင်မွဲ (ဟံကွာတ်လဒ်ကေတ်) ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ မတီကေတ်ဂှ် ဓရ်အကုသိုလ် မယုတ်သပ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်, ‘ဒေါမနဿ’ ဂွမ်စိုတ် ဟံဒ်တသိုဒ်, စိုတ်မဒ်ဒ်ဒ်တအ်ဂှ် ဒွေတ်ဗက်လေင်တဲ ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟံဒွေတ်တ တုဟ်နမင်မွဲ ‘မနိန္ဒြီ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ မတီကေတ်ဂှ်ရ၊ ဟံမင်မွဲ ‘မနိန္ဒြီ’ မဂ္ဂအလို အသီ ပွဲပွမတီရ၊ ဟံအာစိုပ် ပွမမင်မွဲ ပွဲ ‘မနိန္ဒြီ’ မဂ္ဂအလိုအသီ ပွဲပွမတီကေတ်ရ။

ဩ‘အဂုတ္တိ’ ပွမဟံကိုခိုင်ကျိက် ‘ဣန္ဒြီ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီတြပြကာ (တြင်တြဖျော်) ဂမ္တိုင်ဝံ၊ ‘အဂေါပနာ’ အကောအရာ ဗိုဟံကိုခိုင်ကျိက်၊ ‘အနာရက္ခ’ ပွမဟံမင်မွဲ၊ ‘အသံဝရ’ ပွမဟံသိုလလမ် (ပွမဟံကွာတ်ကေတ်)မွဲ (နွဲရ)။ သဘမဂပ်ဝံသွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွဲး ‘ဣန္ဒြီယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ’ ဒ်ဒ်ညးမှုကိုတြင် ဟဂပ်ဝံမင်မွဲ ပွဲ ‘ဣန္ဒြီ’ ပွမဂ္ဂအလိုအသီ တြပြကာ (တြင်တြဖျော်)ဂမ္တိုင် (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးဟံလေပ်မင်မွဲ ထိုင်ဒပ်ဣန္ဒြီ မပတမ်ကိုမတ်)ရ။ (လောမူစိုတ်, ဒေါသမူစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို)။

‘ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ’ဓရ်ဒ်ဟိုတ် ညးဟံတီကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲဘောဇိန်မသွ ပြဘိုက် ၁၃၅၃။ (၂) ဖျော်ကို(ဣန္ဒြီယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ, ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ) တအ်ဂှ် ‘ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ’ ဒ်ဒ်ညးဟံလေပ်တီကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲစုစ(ဘောဇိန်) (ဓရ်လေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးဟံလေပ်တီကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲစုစဘောဇိန်)ဂှ် ညးဍုင်ရော?၊ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုဟံဗ္ဗာရဏာ (နကိုညဏ်တဲ) ဗွဲဟံဗွဲ စသုင်စု(အာဟာရ) တုဟ်န မိပ်ဝေင်ဂြိုင်မိပ်ဗြိပ် (ညံင်ရသွာလေ့ သွာဒင်သွာဂမ္တိုင်), တုဟ်နစုမာမာန် (ညံင်ရသွိုင်,အမတ် သွိုင်ဂမ္တိုင်) တုဟ်နကျိုင်ကျပ်ဗြိပ် (ခန္ဓကာယ ညံင်ရဗြိပ်စရဲသွိုင် ပွဲဝင်နန်ဂမ္တိုင်), တုဟ်နကို ဇော်မောဝ်တ ဖျုန်သွ (ညံင်ရသွာလံက်ပွဲ လံက်ဗန်ဂမ္တိုင်)ရ။

ဩ‘အသန္တုပ္ပိတာ’ ဒ်ဒ်ညးဟံတရိပ်ကိုစိုတ် ပွဲစုစ(ဘောဇိန်)ဂှ်၊ ‘အမတ္တညုတာ’ ဒ်ဒ် ညးဟံတီကေတ်ဗုတ်ဗုတ်၊ ‘အပ္ပဋိသင်္ခါ ဘောဇနေ’ ပွမဟံဗ္ဗာရဏာ (ဗွဲမဗွဲ) ပွဲစုစ(ဘောဇိန်)မွဲ

မာတိကာ

ကွာတကွဲ)မဲ့ (နွဲ့ရ)။ သဘမဂ်ဝိသုးကျင်တဲဝံ ဂဝိဝိသုးစ ရဲဝံမွး ‘ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒါရတာ’
ဒဒ်ညးမုံကီတြင် မဂ်ဝိမင်မဲ့ပွဲ ‘ဣန္ဒြိ’ ပွမဝံအလိုအသီတြပြကာ (တြင်တြမော်)ဂမိုင် (ခရ်မ
လေပ်သွ ညံင်ဝံဒ် ညးမလေပ်မင်မဲ့ ထိုင်ဒင်ဣန္ဒြိ မပတမ်ကိုမတ်)ရ။ (မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ
ကြိယာ၊ လောကုတ္တိုရ်စိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို)။

**‘ဘောဇနေ မတ္တညုတာ’ ဓရ်ဒ်ဟိုတ်ညးမလေပ်တိကေတ် ဗုတ်ဗုတ်ပွဲစဘောဇနိန်
မသွပြဘိုက်** ၁၃၅၅။ (၂) မှောင်ကို(ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒါရတာ၊ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ)တအ်ဂံ
‘ဘောဇနေ မတ္တညုတာ’ ဒဒ်ညးမလေပ်တိကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲစဘောဇနိန်) (ခရ်လေပ်သွကို
ညံင်ဝံဒ် ညးမလေပ်တိကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲစဘောဇနိန်)ဂံ ညးခွဲဂံရော?၊ ပွဲသာသနာဝံ
ပူဂိုလ်လှိုက် ဗွာရဏာ(နကိုညဏ်တဲ) စသုင်စု(အာဟာရ) ဗွဲမဗွဲရ၊ တုဟ်နမိပ်ဝေင်တြိုင်မိပ်တြိုင်
(ညံင်ရသွာလေ် သွာဒင်သွာဂမိုင်)ဂံ ဟံစရ၊ တုဟ်နစုမာ်မာန် (ညံင်ရသွိုင်၊ အမာတ်သွိုင်ဂမိုင်)ဂံ
ဟံစရ၊ တုဟ်နကျိုင်ကျပ်တြိုင် (ခန္ဓကာယ ညံင်ရတြိုင်ရဲသွိုင် ပွဲဝင်နန်)ဂံ ဟံစရ၊ တုဟ်နကို
ဇော်မောတ်ဖျုန်သွ (ညံင်ရသွာလံက်ပွဲ) လံက်ဗန်ဂမိုင်)ဂံ ဟံစရ၊ တုဟ်နခန္ဓကာယ ဝံတန်
တအာ၊ ဝံယိုပ်ယာပ်အာ၊ ဝံပါပွေင်ကွေ် ပွမဗျောင်စိုတ်၊ တုဟ်နလလမ်ကွေ်ပွမဗျူ ပွမတဟင်၊
တုဟ်နဖို ဝံယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ဒေတ်မပြဟေင် စသုင်စု(အာဟာရ)ရ၊ ဟိုတ်နူစသုင်စု
(‘အာဟာရ’စုစ) ရသုင်ဝံ ပါပွေင်ကွေ် ‘ဝေဒနာ’တြေမ် ပွမဒင်စသိုင် (ဝေဒနာမကတိုဒ်ဟိုတ်နူ
ဟံစစု)၊ ဟံကတိုဗဒ်ကို ‘ဝေဒနာ’တို (ဝေဒနာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူစစုမဂိုင်လောန်)၊ ပွမယိုပ်
ယာပ်ကို၊ ပွမဟံမဲ့ကိုဒုဟ်ကို၊ ပွမဝံပဒတ် ဗွဲတသိုဒ်ကို ကြက်ဒ်တ ကုအဲရ သာ်ဝံ ရန်တဲတဲ
စသုင်စု အာဟာရရ၊ ဩ ‘သန္တုဋ္ဌိတာ’ ဒဒ်ညးမတရိုပ်ကိုစိုတ် ပွဲစဘောဇနိန်)၊ ‘မတ္တညုတာ’
ဒဒ်ညးမတိကေတ်ဗုတ်ဗုတ်၊ ‘ပဋိသင်္ခါ ဘောဇနေ’ ပွမဗွာရဏာ ပွဲစဘောဇနိန်) (ဗွဲမဗွဲ)မဲ့
(နွဲ့ရ)။ သဘမဂ်ဝိသုးကျင်တဲဝံ ဂဝိဝိသုးစ ရဲဝံမွး ‘ဘောဇနေ မတ္တညုတာ’ ဒဒ်ညးမလေပ်
တိကေတ်ဗုတ်ဗုတ် ပွဲစဘောဇနိန်) (ခရ်လေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမလေပ်တိကေတ်ဗုတ်ဗုတ်
ပွဲစဘောဇနိန်)ရ။ (မဟာကုသိုလ်စိုတ်၊ မဟာကြိယာ စိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို)။

၂၉။ မုဋ္ဌသစ္စဒုက်

‘မုဋ္ဌသစ္စ’ ဓရ်ဒ်ဟိုတ် ညးမုံကိုသတိမဝိတ် ၁၃၅၆။ (၁) မှောင်ကို(မုဋ္ဌသစ္စ၊
အသမ္မဇေည)တအ်ဂံ ‘မုဋ္ဌသစ္စ’ ဒဒ်ညးမုံကိုသတိမဝိတ် (ဒဒ်ညးမဝိတ်သတိ) (ခရ်မလေပ်သွကို
ညံင်ဝံဒ်ညးသတိမဝိတ်)ဂံ ညးခွဲဂံရော?၊ ဩ ‘အသတိ’ ပွမဟံဗိုဗိုဟ်၊ ဟံဝံသတိ၊ ‘အနုသတိ’
ပွမဟံဗိုဗိုဟ်ဗွဲလေင်၊ ‘အပ္ပဋိသတိ’ ပွမဟံဗိုဗိုဟ်မဲ့လေ်ပုန်၊ ‘အသတိအသရဏတာ’ အကာ
အရာ ဗိုဟံဗိုဗိုဟ် မတွံဂး ‘အသတိ’၊ ‘အဓာရဏတာ’ ဒဒ်ဟံသွဟ်အစော တုဟ်နရင်တုင်၊
‘ပိလာပနတာ’ (ညံင်ရဲလှိုလှို မမက်ဂတပ်မင်လတူသို)ကို ဒဒ်မမက်ပြာကဋ်မင်ပွဲအာရီ (ဟံတို့
စေ်ပွဲအာရီ)၊ ‘သမ္မုဿနတာ’ ဒဒ်ညးမုံကိုသတိ မဝိတ်တြိုင်မဲ့ (နွဲ့ရ)။ သဘ မဂ်ဝိသုးကျင်
တဲဝံ ဂဝိဝိသုးစ ရဲဝံမွး ‘မုဋ္ဌသစ္စ’ ဒဒ်ညးမုံကိုသတိမဝိတ် (ဒဒ်ညးမဝိတ်သတိ) (ခရ်မလေပ်

သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးသတိမဂိုတ်)ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ် မစေ့စးကို သတိစေတသိက် မစိုန်သကို မွဲစွဲ)။

‘အသမ္ပဇေ’ ဓရ်ဒ်ဟိုတ် ညးဟုံမွဲကိုဉာဏ်ဗ္ဗာရဏာ စင်ခြင် ၁၃၅၇။ (၂) မှောင်ကို (မုဋ္ဌသစ္စ, အသမ္ပဇေ)တအ်ဂ် ‘အသမ္ပဇေ’ ဒ်ဒ်ညးဟုံမွဲကိုဉာဏ်ဗ္ဗာရဏာစင်ခြင် (ဓရ်မလေပ် သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးဟုံမွဲကို ဉာဏ်ဗ္ဗာရဏာစင်ခြင်)ဂ် ညးဇျော်ရော?၊ ဩ‘အညာဏ’ သဘပွမ ဟုံတိ၊ ‘အဒဿန’ သဘပွမဟုံညာတ် ။ ပ ။ ‘အဝိဇ္ဇာလီဂီ သဘပွမဟုံတိ မတုပ်သုဟ်ကို သေ့ဝ်တြင် (ဗွဲဒ်ဒ်မကွာတ်လဒီကွေံ ညံင်ဟုံဂွံအာစိုပ် တသိုဒ်ပိုင်ဟာန်ဂမိုင်)၊ ‘မောဟ အကုသလမူလ’ ပွမဝိဝိင်(ပွဲသဘမဉာ်စုတ်) (ပွမဟုံတိဉာ်ပြ) မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်ကွက်အကုသိုလ် ဂမိုင်မွဲ (နွံရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဂွံ ဂ်ဝ်သွးစ ရဲဝ်မွဲ ‘အသမ္ပဇေ’ ဒ်ဒ်ညးဟုံမွဲ ကိုဉာဏ်ဗ္ဗာရဏာစင်ခြင် (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ် ညးဟုံမွဲကိုဉာဏ်ဗ္ဗာရဏာစင်ခြင်)ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ် မစေ့စးကိုပညာ, စေတသိက် မစိုန်သကိုမွဲစွဲ)။

၃၀။ သတိဒုက်

ဓရ်‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ၁၃၅၈။ (၁) မှောင်ကို(သတိ,သမ္ပဇေ)တအ်ဂ် ဓရ်‘သတိ’ ပွမ ဂွံသတိ ပွမဗိုဗျဟ်မွဲဂ် ညးဇျော်ရော?၊ ဩ‘သတိ’ ပွမဂွံသတိ (ပွမဗိုဗျဟ်)၊ ‘အနုဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဗွဲလေ့၊ ‘ပဋိဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် မွဲလေ့ပုန်၊ ‘သတိသရဏတာ’ အကဲအရာ ဗိုဝ်ဗိုဗျဟ်မတွံဂး ‘သတိ’ ပွမဂွံသတိ၊ ‘ဓာရဏတာ’ အကဲအရာ ဗိုဝ်ရင်တု၊ ‘အဝိလာ ပနတာ’ အကဲအရာ ဟုံမံက်ဂတင် (ပွမတို့စေံ ပွဲအာရီ)၊ ‘အသမ္ပသနတာ’ ဒ်ဒ်ဟုံဂိုတ်ဂဲ၊ ‘သတိန္တိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဂွံအလိုအသီ မတွံဂးသတိ၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဟုံချီတေဝ် (ဗွဲမ ဗိုန်ဗတ်)၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဂွံ ဂ်ဝ်သွးစ ရဲဝ်မွဲ ဓရ်‘သတိ’ ပွမဂွံသတိ ပွမဗိုဗျဟ်ရ။ (သတိ)

ဓရ် ‘သမ္ပဇေ’ ပွမစင်ခြင်ဗ္ဗာရဏာ ၁၃၅၉။ (၂) မှောင်ကို (သတိ, သမ္ပဇေ)တအ်ဂ် ဓရ်‘သမ္ပဇေ’ ပွမစင်ခြင် ဗ္ဗာရဏာမွဲဂ် ညးဇျော်ရော?၊ ဩ‘ပညာ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ် ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ‘ပဇာနာ’ ပွမတိကေတ် ဗွဲတေဝ်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွဲသဘမဉာ်စုတ်) (ပွမတိဉာ်ပြ)၊ ‘ဓမ္မဝိစယ’ သဘပွမစိုတ်(ဓရ် သစ္စပန်ပြကာ)ဂမိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ဗွဲမဒးရး (လညာတ်ဉာ်စုတ်)မွဲ (နွံရ)။ သဘ မဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဂွံ ဂ်ဝ်သွးစ ရဲဝ်မွဲ ဓရ်‘သမ္ပဇေ’ ပွမစင်ခြင်ဗ္ဗာရဏာမွဲရ။ (ပညာ)

၃၁။ ပဋိသင်္ခါနဗလဒုက်

‘ပဋိသင်္ခါနဗလ’ ပွမဗ္ဗာရဏာ ဟုံချီတေဝ် ၁၃၆၀။ (၁) မှောင်ကို(ပဋိသင်္ခါနဗလ, ဘာဝနာဗလ)တအ်ဂ် ‘ပဋိသင်္ခါနဗလ’ ပွမဗ္ဗာရဏာ ဟုံချီတေဝ် (ဗွဲမဗိုန်ဗတ်)မွဲဂ် ညးဇျော်

ဂ်ရော့?၊ ဩပွမတိကေတ ဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ခြာခြာ)၊ သတ်ပွမတိကေတ ဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွသတ်မဉာ်စုတ်) (ပွမတိဉာ်ပြ)၊ သတ်ပွမစီစုတ် (ခရ်သစ္စပန်) ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ဗွေဒးရး (လညာတ်ဉာ်စုတ်)မ္ဘွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂ်ဝိဝိသုးကျင် တဲဝံ ဂ်ဝိဝိသုးစ ရံဝံမွဲ ‘ပဋိသင်္ခါနဗလ’ ပွမဗ္ဗာရဏာ ဟံချီတောင် (ဗွေမိန်ဗတ်)ရ။ (ပညာ)

‘ဘာဝနာဗလ’ ပွမဇ္ဈေပုင် ဟံချီတောင် ၁၃၆၁။ (၂) ပွေင်ကို(ပဋိသင်္ခါနဗလ, ဘာဝနာဗလ)တအ်ဂ် ‘ဘာဝနာဗလ’ ပွမဇ္ဈေပုင် ဟံချီတောင်မွဲဂ် ညးဇွဲဂ်ရော့?၊ ဩ‘အာ-သေဝနာ’ ပွမနိဿယကိုခရ်ကုသိုလ် (ခရ်ဗောဓိပက္ခိယ)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဘာဝနာ’ ပွမဇ္ဈေပုင်၊ ‘ဗဟုလီကမ္မ’ ပွမသွဂ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါမ္ဘွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂ်ဝိဝိသုးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝိဝိသုးစ ရံဝံမွဲ ‘ဘာဝနာဗလ’ ပွမဇ္ဈေပုင် ဟံချီတောင် (ဗွေမိန်ဗတ်)ရ၊ ဗောဇ္ဈင်ထပ်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်သွက် (ဗော်သုး) ပွမတိ(ခရ်သစ္စပန်)ဝံလောင် ဂ်ဝိဝိသုးစ ရံဝံမွဲ ‘ဘာဝနာဗလ’ ပွမဇ္ဈေပုင် ဟံချီ တောင် (ဗွေမိန်ဗတ်)ရ။ (ကုသိုလ်-၂၁, စေတသိက်မစိုန်သကို-၃၈)။

၃၂။ သမထဒုက်

ခရ်“သမထ” ပွမကိုညိုင်ဝတ်ကွေ ခရ်အကုသိုလ် မစေံစးဂမ္ဘိုင် ၁၃၆၂။ (၁) ပွေင်ကို(သမထ,ဝိပဿနာ)တအ်ဂ် ‘သမထ’ ပွမကိုညိုင်ဝတ်လလမ်ကွေ (ခရ်အကုသိုလ် မစေံစးဂမ္ဘိုင်)ဂ် ညးဇွဲဂ်ရော့?၊ ဩပွမတန်ကြန် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ။ ပ။ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွေဒးရးမ္ဘွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂ်ဝိဝိသုးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝိဝိသုးစ ရံဝံမွဲ ‘သမထ’ ပွမကိုညိုင်ဝတ် စိုဟ်လလမ်ကွေ (ခရ်အကုသိုလ် မစေံစးဂမ္ဘိုင်ရ)။ (သမ္မာသမာဓိ)။

ခရ် ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သေ့ဝတ် ဗွေတွင် ၁၃၆၃။ (၂) ပွေင်ကို(သမထ,ဝိပဿနာ) တအ်ဂ် ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သေ့ဝတ် ဗွေတွင်ပကာရတုဟ်တုဟ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)ဂ် ညးဇွဲ ဂ်ရော့?၊ ဩပွမတိကေတဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ သတ်ပွမတိကေတဗွေတွင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ။ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွသတ်မဉာ်စုတ်) (ပွမတိဉာ်ပြ)၊ သတ်ပွမစီစုတ်(ခရ် သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ဗွေဒးရး (လညာတ်မဉာ်ပြ)မ္ဘွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂ်ဝိ သုးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝိဝိသုးစ ရံဝံမွဲ ‘ဝိပဿနာ’ ပွမမှ်သေ့ဝတ် ဗွေတွင်ပကာရတုဟ်တုဟ် (မပတမ် ကိုအနိစ္စ)ရ။ (ပညာ)

၃၃။ သမထနိမိတ္တဒုက်

‘သမထနိမိတ္တ’ ဟိုတ်ဒဒက်တ်ကိုသမထ ၁၃၆၄။ (၁) ပွေင်ကို(သမထနိမိတ္တ,ပဂ္ဂါဟ နိမိတ္တ)တအ်ဂ် ‘သထမနိမိတ္တ’ ဟိုတ်ဒဒက်တ်ကို ‘သမထ’ ပွမကိုညိုင်ဝတ် စိုဟ်လလမ်ဂ် ညးဇွဲဂ်ရော့?၊ ဩပွမတန်ကြန် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် ။ ပ။ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွေ ဒးရးမ္ဘွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂ်ဝိဝိသုးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝိဝိသုးစ ရံဝံမွဲ ‘သထမနိမိတ္တ’ ဟိုတ်ဒဒက်တ်ကို ‘သမထ’ ပွမကိုညိုင်ဝတ် စိုဟ်လလမ်ရ။ (သမ္မာသမာဓိ)

‘ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တ’ ဟိုတ်ဒေက်တကိုပဂ္ဂါဟ ၁၃၆၅။ (၂) မှောင်ကို(သမထနိမိတ္တ၊ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တ)တအ်ဂ် ‘ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တ’ ဟိုတ်ဒေက်တကို‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ်(ခရ် သမ္ပယုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်) ညးချေဂ်ရော?၊ ဩပွမလ္လိပရာ ပတိတ်ဇြဟတ် မနိဿယံပွဲစိုတ် ။ ပ ။ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တ’ ဟိုတ်ဒေက်တကို‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ် (ခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္ဘိုင်)ရ။ (သမ္မာဝါယာမ)

၃၄။ ပဂ္ဂါဟဒုက်

‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင် ၁၃၆၆။ (၁) မှောင်ကို(ပဂ္ဂါဟ, အဝိက္ခေပ)တအ်ဂ် ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ် (ခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္ဘိုင်)ဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ဩပွမလ္လိပရာ ပတိတ်ဇြဟတ် မနိဿယံပွဲစိုတ် ။ ပ ။ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင် တဲဝံ ဂ်ဝ်သွးစရံဝံမွဲ ‘ပဂ္ဂါဟ’ ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ် (ခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္ဘိုင်)ရ။ (သမ္မာဝါယာမ)

‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလန့် ၁၃၆၇။ (၂) မှောင်ကို(ပဂ္ဂါဟ, အဝိက္ခေပ)တအ်ဂ် ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလန့်မွဲဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ဩပွမတန်ကြန် ဒေက်တကိုစိုတ် ။ ပ ။ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမဒးရးမွဲ (နွံရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘အဝိက္ခေပ’ ပွမဟုံကလုံလန့်ရ။ (သမ္မာသမာဓိ)။

၃၅။ သီလဝိပတ္တိဒုက်

‘သီလဝိပတ္တိ’ နွေတ်သီလ မလိုလ် ၁၃၆၈။ (၁) မှောင်ကို(သီလဝိပတ္တိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ) တအ်ဂ် ‘သီလဝိပတ္တိ’ ပွမနွေတ်သီလလိုလ်မွဲဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ ပွမကလိလောန် မဒ်ပွဲကာယ (ကာယဒုစ္စရိုတ်ပိဉ္ဇကာ)၊ ပွမကလိလောန် မဒ်ပွဲပါင်(ဂလာန်) (ဝစီဒုစ္စရိုတ်ပနိဉ္ဇကာ)၊ ပွမ ကလိလောန် မဒ်ပွဲကာယပါင် ဓါဉ္ဇကာဂ် (နွံရ)။ သဘမဂ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘သီလဝိပတ္တိ’ ပွမနွေတ်သီလ မတွံဂး (ဟုံမင်မွဲထိုင်ဒင်)ရ၊ ‘ဒုဿီလျ’ ဒဒ်ညးဟုံမွဲကို နွေတ်သီလအိုတ်သိုက်လေဝ် ဂ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲ ‘သီလဝိပတ္တိ’ ပွမနွေတ်သီလမလိုလ်ရ။ (အကုသိုလ်, စေတသိက်မနိနိသကို)။

‘ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ’ ကွေတ်မလိုလ် ၁၃၆၉။ (၂) မှောင်ကို(သီလဝိပတ္တိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ)တအ်ဂ် ‘ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ’ ပွမကွေတ်မလိုလ်မွဲဂ် ညးချေဂ်ရော?၊ “(ဖို)ပွမကိုဒါနိဂ် ဟုံမွဲရ၊ ဖိုပွမဂ္ဂုပူဇ ယဇ်ဇော် (ဒါနိဇော်)ဂ် ဟုံမွဲရ၊ (ဖို) ပွမဂ္ဂုပူဇ ယဇ်သွတ်(ဟုတ်)ဂ် ဟုံမွဲရ၊ ‘ဝိပက်’ဖိုတမ် ‘ဖလ’ဖိုတျိုင် (ဖိုအဆက်) ဒေက်တကိုကမ်ခိုဟ် ကမ်ပရေ မဂ်ဝ်သွလဝ် ဗွဲမခိုဟ် ဗွဲဟုံခိုဟ်ဂ် ဟုံမွဲရ၊ လောကဝံ ဟုံမွဲရ၊ ပရလောကဝံ ဟုံမွဲရ၊ (ဖိုမကွောန်ပတဲလဝ်ခိုဟ် ဖိုမကွောန်ပတဲ လဝ်ဟုံခိုဟ်) ပွဲမိဂ် ဟုံမွဲရ၊ (ဖိုမကွောန်ပတဲလဝ်ခိုဟ် ဖိုမကွောန်ပတဲလဝ် ဟုံခိုဟ်) ပွဲမဂ်

ဟုံမွဲရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် ချိုတ်အာတဲ မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန်ဟုံ မွဲအိုတ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် တိကေတ် လောကဝံကို ပရလောကဝံကို နက္ခိညာဏ်တေင် အလိုဇကုတဲ မဟိုတွံတ်မာန်၊ မညီသာ သွဟ်သွန်၊ မှုဲကိုဒွေတ်မခိုဟ်တအ်ဟုံ ဟုံမွဲ ပွဲလောကအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဩပမလညာတ်မမှာရာ မှုဲသတ်သတ်ဝံ၊ သတ်ပွမပါလုပ်လိုဟ် ပွဲလညာတ်မမှာရာဂမ္ဘိုင် (ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပြကာ)ဂမ္ဘိုင် ။ ပ ။ သတ်ပွမစောဲလာ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲအစောဲမဖံက်ပုန်မှာရာဟုံ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ’ ပွမကွေတ်မလိုလ်ရ။ လညာတ်မမှာရာ (ကွေတ်မမှာရာ) အိုတ်သိုလေဝ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ’ ပွမကွေတ်မလိုလ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိ)။ (၁၂၂၁)

၃၆။ သီလသမ္ပဒါဒုက်

‘သီလသမ္ပဒါ’ ဒွေတ်သီလချိုက်ပေင် ၁၃၇၀။ (၁) မှောင်ကို(သီလသမ္ပဒါ, ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ) တအ်ဟုံ ‘သီလသမ္ပဒါ’ ပွမဒွေတ်သီလချိုက်ပေင်မွဲဟုံ ညးချော်ရော?၊ ပွမဟုံကလိလောန် မန် ပွဲကာယ (ကာယဒုစ္စရိတ်ဝိပြကာ)၊ ပွမဟုံကလိလောန် မန်ပွဲပါင်(ဂလာန်) (ဝစီဒုစ္စရိတ် ပန်ပြကာ)၊ ပွမဟုံကလိလောန် မန်ပွဲကာယပါင်ဝိပြကာ (အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ) အာဇီဝဟေင် နှိတ် မရနက်ကိုဒစာ်ဟုံ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ သီလသမ္ပဒါ’ ပွမဒွေတ် သီလ ချိုက်ပေင်မွဲရ။ ‘သီလသံဝရ’ ပွမမင်မွဲဒွေတ်သီလ အလိုအိုတ်သိုလေဝ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘သီလသမ္ပဒါ’ ပွမဒွေတ်သီလ ချိုက်ပေင်ရ။ (မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို)။

‘ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ’ ပွမချိုက်ပေင်ကိုကွေတ် ၁၃၇၁။ (၂) မှောင်ကို(သီလသမ္ပဒါ, ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ) တအ်ဟုံ ‘ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ’ ပွမချိုက်ပေင်ကိုကွေတ် (မချာ်စုတ်, ခိုဟ်ပြဲ)ဟုံ ညးချော်ရော?၊ “(ဖို)ပွမကို ဒါနိဟုံ နွံရ၊ ဖိုပွမဝံပူဇယဇ်ဇော်(ဒါနိဇော်)ဟုံ နွံရ၊ (ဖို)ပွမဝံပူဇ ယဇ်သွတ်(ဟုတ်)ဟုံ နွံရ၊ ‘ဝိပက်’ ဖိုတမ် ‘ဖလ’ဖိုတူင် (ဖိုအဆက်) ဒဒက်တက်ကမ်ခိုဟ် ကမ်ပရေ မဂပ်ဝ်သွလဝ် ဗွဲမခိုဟ် ဗွဲဟုံခိုဟ်ဟုံနွံရ၊ လောကဝံ နွံရ၊ ပရလောကဝံ နွံရ၊ (ဖိုမကျောန်ပတဲလဝ်ခိုဟ် ဖိုမကျောန်ပတဲ လဝ်ဟုံခိုဟ်) ပွဲမိဟုံ နွံရ၊ (ဖိုမကျောန်ပတဲလဝ်ခိုဟ် ဖိုမကျောန်ပတဲလဝ် ဟုံခိုဟ်) ပွဲမဟုံ နွံရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် ချိုတ်အာတဲ မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန်ဟုံ နွံအိုတ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် တိကေတ်လောက ဝံကို ပရလောကဝံကို နက္ခိညာဏ်တေင် အလိုဇကုတဲ မဟိုတွံတ်မာန်၊ မညီသာသွဟ်သွန်၊ မှုဲကိုဒွေတ်မခိုဟ်တအ်ဟုံ မှုဲပွဲလောကအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဩမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ)။ သတ်ပွမတိကေတ် ဗွဲတေင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ ပွမဟုံဝိဝိင် (ပွဲသတ်မချာ် စုတ်)(ပွမတိချာ်ပြဲ)၊ ပွမတိကေတ်(ခရ်သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မခိုဟ်ပြဲ (လညာတ် ချာ်စုတ်)မွဲ (နွံရ)။ သတ်မဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲ ‘ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ’ ပွမချိုက်ပေင်ကို ကွေတ်မချာ်စုတ်ခိုဟ်ပြဲရ။ (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)

၃၇။ သီလဝိသုဒ္ဓိဒုက်

‘သီလဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုဒ္ဓေတ်သီလ ၁၃၇၂။ (၁) ပှောင်ကို (သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ)တအ်ဂ် ‘သီလဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုဒ္ဓေတ် သီလ မှူးဂ် ညးဗျော်ရော?၊ ပွမဟံကလိလောန် မဒ်ပွဲကာယ (ကာယဒုစ္စရိတ်ပိဋက)၊ ပွမဟံ ကလိလောန် မဒ်ပွဲပါင်(ဂလာန်) (ဝစီဒုစ္စရိတ် ပန်ဋက)၊ ပွမဟံကလိလောန် မဒ်ပွဲကာယပါင် ဓါဋက (အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ) အာဇီဝဟောင် ဒ်တ မရနက်ကိုဒစာ်ဂ် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွး ကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမှူး ‘သီလသမ္ပဒါ’ ပွမဒေတ်သီလ ချိုက်ပေင်ရ။ ‘သီလသံဝရ’ ပွမ မင်မွဲ ဒေတ်သီလ အလုမ်အိုတ်သိုလေဝ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမှူး ‘သီလဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေး ဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုဒ္ဓေတ်သီလရ။ (လောကုတ္တိုရ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို)။

‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုက္ခေတ် ၁၃၇၃။ (၂) ပှောင်ကို(သီလ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ)တအ်ဂ် ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုက္ခေတ်မှူးဂ် ညးဗျော် ရော?၊ ‘ကမ္မဿကတာဉာဏ်’ ဉာဏ်မတိကေတ် ရဲဝံမှူး ကမ်ဟောင် ဒ်ဂြပ်ဧကု၊ ‘သစ္စာနု လောမိကဉာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဗွဲမဗွဲကိုခေင်ဍုာ် (သစ္စပန်) (ဝိပဿနာဉာဏ်)၊ ‘မဂ်ဉာဏ်’ ပွမတိကေတ် ဒေကတ်ကုပ္ပိုလ် မချိုက်ပေင်ဧကုာ်မဂ်၊ ‘ဖိုလ်ဉာဏ်’ ပွမတိ ဒေကတ်ကုပ္ပိုလ် မချိုက်ပေင်ဧကုာ်ဖိုလ် ဖိုဒေကတ်ကုမဂ်ဂ် (နွံရ)။ သဘမဂပ်ဝ်သွးကျင်တဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမှူး ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုက္ခေတ်မှူးရ။ (ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ် မဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမှူး ကမ္မဿကတာဉာဏ်, သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်)။

၃၈။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပနဒုက်

‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုက္ခေတ် ၁၃၇၄။ (၁) သအာင်နုဂ်ပုန် ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုက္ခေတ်မှူးတုန် ဩပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် (ပိုင်ပိုင် ခြာခြာ)၊ သဘပွမတိကေတ်ဗွဲတွင် (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ။ ပ ။ သဘပွမဟံဝိဝိင်(ပွဲသဘမဍုာ်စုတ်) (ပွမတိဍုာ်ဩ)၊ သဘပွမစီစုတ် (ခေင်သစ္စပန်)ဂမိုင်၊ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ်ကေတ် (ဗွဲမဒေးရး) (လညာတ်မဍုာ်စုတ်)မွဲ (နွံရ)။ (ဣဝံ မဒ်‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ပွမသအေးဇေးဗွဲတွင် ဒေကတ်ကုက္ခေတ်ရ)။ (ကမ္မဿကတာဉာဏ်, သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်)။

‘ယထာဒိဋ္ဌိပဓာန’ လ္လိပရာ မဗွဲဗက်ကိုက္ခေတ် မသအေးဇေးဗွဲတွင် ၁၃၇၅။ (၂) ‘ယထာဒိဋ္ဌိဿပဓာန’ လ္လိပရာမဗွဲဗက်ကို ‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ကွေတ်မသအေးဇေး ဗွဲတွင်မှူးတုန် ဩပွမလ္လိပရာ ပတိတ်ဋြဟတ် မနိဿယံပွဲစိုတ် ။ ပ ။ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဋြဟတ် ဗွဲမဒေးရးမွဲ (နွံရ)။ (ဣဝံ ‘ယထာဒိဋ္ဌိဿ ပဓာန’ လ္လိပရာ မဗွဲဗက် ကု‘ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ’ ကွေတ်မ သအေးဇေး ဗွဲတွင်ရ)။ (ဝီရိယ နွံပွဲမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်, လောကုတ္တိုရ်စိုတ်)။

၃၉။ သံဝေဂဒုက္ခ

‘သံဝေဂ’ ပွမဖေက်လကိုတ် ပွဲဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ် ၁၃၇၆။

(၁) ‘သံဝေဂ’ ပွမဖေက်လကိုတ် (ပွဲဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုဖေက်လကိုတ်)တုန် ‘ဇာတိဘယ’ ညာတ်အာ‘ဇာတိ’ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ၌ ဗွဲအစောဘဲတဲ ဉာဏ်မတန်တ (ကတိန်ဒ်ကျင်)၊ ‘ဇရာဘယ’ ညာတ်အာ‘ဇရာ’ ပွမဗျူ၌ ဗွဲအစောဘဲတဲ ဉာဏ်မတန်တ (ကတိန်ဒ်ကျင်)၊ ‘ဗျာဓိဘယ’ ညာတ်အာ‘ဗျာဓိ’ ပွမယဲ၌ ဗွဲအစောဘဲတဲ ဉာဏ်မတန်တ (ကတိန်ဒ်ကျင်)၊ ‘မရဏဘယ’ ညာတ်အာ‘မရဏ’ ပွမချိုတ်၌ ဗွဲအစောဘဲတဲ ဉာဏ်မတန်တ (ကတိန်ဒ်ကျင်)ရ၊ ဟိုတ်မထေက် ကိုဖေက်ဂိုက်တုန် ‘ဇာတိ’ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ၊ ‘ဇရာ’ ပွမဗျူ၊ ‘ဗျာဓိ’ ပွမယဲ၊ ‘မရဏ’ ပွမချိုတ်ရ။ (ပညာနွဲ့ပွဲမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် မကတိန်ဒ်ကျင် ပွဲကာလမဖေက်လကိုတ် နူမပတမ် ကိုဇာတိဂမ္ဘိုင်)

‘သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိသော ပဓာန’ ပွမလ္လိပရာ ဗွဲမဗွဲ ဒဒက်တကိုညးမဖေက် လကိုတ် ၁၃၇၇။ (၂) ‘သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိသော ပဓာန’ ပွမလ္လိပရာ ဗွဲမဗွဲကို ညးမဖေက် လကိုတ်တုန် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၌—

(၁) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင် ဟံကတိန်ဒ်ကျင်ဏီ၌ တွက်နပွမဟံကိုကတိန်ဒ် ‘ဆန္ဒ ဇနေတိ’ ကတိန်ဒ်ကို ပွမနွဲ့ပွဲ၌ရ၊ ‘ဝါယမတိ’ လ္လိပရာရ၊ ‘ဝီရိယံ အာရဘတိ’ လ္လိပရာ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတိရ၊ ‘စိတ္တံ ပဂ္ဂဏာတိ’ ထံက်ပင် (ကိုဗြဟတိ)ကိုစိုတ်ရ။ ‘ပဒဟတိ’ ကေုစိုတ်လ္လီရ။

(၂) ခရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင် မကတိန်ဒ်ကျင်တဲ၌ တွက်နပွပါကေု ကတိန်ဒ်ကို ပွမနွဲ့ပွဲ၌ရ၊ လ္လိပရာရ၊ လ္လိပရာ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတိရ၊ ထံက်ပင်(ကိုဗြဟတိ)ကိုစိုတ်ရ၊ ကေုစိုတ်လ္လီရ။

(၃) ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟံကတိန်ဒ်ကျင်ဏီတအ်၌ တွက်နပွမကိုကတိန်ဒ်၊ ကတိန်ဒ်ကို ပွမနွဲ့ပွဲ၌ရ၊ လ္လိပရာရ၊ လ္လိပရာ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတိရ၊ ထံက်ပင်(ကိုဗြဟတိ)ကိုစိုတ်ရ၊ ကေုစိုတ်လ္လီရ။

(၄) ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မကတိန်ဒ်ကျင်တဲတအ်၌ ‘ဌိတိယာ’ တွက်နပွမကိုတန်တအာ၊ ‘အသမ္မောသာယ’ တွက်နပွမဟံကိုဂိုတ်ကေုအာ၊ ‘ဘိယျောဘာဝါယ’ တွက်နပွမကိုဇော်မောဝ် ဗွဲမလောန်၊ ‘ဝေပုလ္လာယ’ တွက်နပွမကိုလဲလး ဗျာပ်တြး၊ ‘ဘာဝနာယ’ တွက်နပွမကိုဇော်ပွင်၊ ‘ပါရိပူရိယာ’ တွက်နပွမကိုချိုက်ပင် ကတိန်ဒ်ကို ပွမနွဲ့ပွဲ၌ရ၊ လ္လိပရာရ၊ လ္လိပရာ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတိရ၊ ထံက်ပင်(ကိုဗြဟတိ)ကိုစိုတ်ရ၊ ကေုစိုတ်လ္လီရ။

(ဣဝံ ‘သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိသော ပဓာန’ ပွမလ္လိပရာ ဗွဲမဗွဲ ဒဒက်တကိုညးမဖေက် လကိုတ်ရ)။ (ဝီရိယ မွဲပွဲကုသိုလ်စိုတ်-၂၁, ဖိုလ်စိုတ်-၄ ဂမ္ဘိုင်)။

၄၀။ အသန္တုဋ္ဌိတာဒုက

‘အသန္တုဋ္ဌိတာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု’ ခရိဒ်ဟိတံ ညးတရိပ်ကိစိတ်ဟံမာန် ပဲ့ခရ် ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ၁၃၇၈။ (၁) ဒိဋ္ဌိညးမတရိပ်ကိစိတ်ဟံမာန် ပဲ့ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် (ခရ်မလေဝ်သွ ကိုညင်ဂွံဒ် ညးတရိပ်ကိစိတ်ဟံမာန် ပဲ့ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်)တုန် ဩဒိဋ္ဌိညးမ္ပိပိက်တဲမလောန် ဒဒက်တံကို ညးမတရိပ်ကိစိတ်ဟံမာန် တွဟ်နကတိဗဒ်ကို ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် (နွံရ)။ {ဣဝံ ဒိဋ္ဌိညးဟံတရိပ်ကိစိတ် ပဲ့ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် (အသန္တုဋ္ဌိတာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု- ခရ်မလေဝ် သွကို ညင်ဂွံဒ် ညးတရိပ်ကိစိတ်ဟံမာန် ပဲ့ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်)ရ။ (ကုသိုလ်စိတ်-၂၁, စေတသိက် မစိန်သကို-၃၈)}။

‘အပ္ပဋိဝါနိတာ ပဓာနသ္မိ’ ခရိဒ်ဟိတံ ညးဟံဆုတ်ကလေင် ပဲ့ဝီရိယ ပွမလ္လိပရာ ၁၃၇၉။ (၂) ဒိဋ္ဌိညးမ္ပိကိုဇဲ ဟံဆုတ်ကလေင် ပဲ့ ‘ဝီရိယ’ ပွမလ္လိပရာ (ခရ်မလေဝ်သွ ညင်ဂွံဒ် ညးဟံဆုတ်ကလေင် ပဲ့ပွမဇော်ပုဂံ ပတိတ်ဇြဟတ် ခရ်ကုသိုလ်)တုန် ‘သက္ကစ္စကိရိယတာ’ ဩပွမသွ ဗွဲမရေၤသျှော်ရ် တွဟ်နကိုဇော်ပုဂံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်၊ ‘သာတစ္စကိရိယတာ’ ပွမ သွတ်လျိုန် ဟံပိတ်သကုတ်၊ ‘အဋ္ဌိတကိရိယတာ’ ပွမသွ ဟံပိကောံ ဝီရိယ (ပွမဟံသွညင်ရ် ‘ဝီရိယ’ ဂွံလိုလ်စာ်ထောင်)၊ ‘အနောလိနဝုတ္တိတာ’ ဒိဋ္ဌိမ္ပိကိုဝီရိယဟံဆွာပ်ကဝေန် (ဟံယုအ် ကောံဝီရိယ)၊ ‘အနိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ’ ဒိဋ္ဌိညးမ္ပိပိက် ဟဂပ်ဝံဖျေံကောံ (ဟံယုအ်ကောံ) (ဟံဖျေံကောံ ပိက်ဆန္ဒခိုဟ်)၊ ‘အနိက္ခိတ္တဓုရတာ’ ဒိဋ္ဌိညးမ္ပိကိုလျိုင် (သဇိုင်ဝန်) ဟံဖျေံကောံ (ဟံယုအ်ကောံ) (ဟံယုအ်ကောံ လျိုင်မတွံဂး ဝီရိယ ပဲ့ပွမကောန်ပတဲကုသိုလ်)၊ ‘အာသေဝနာ’ ပွမနိဿယ၊ ‘ဘာဝနာ’ ပွမကိုဇော်ပုဂံ၊ ‘ဗဟုလီကမ္မ’ ပွမသွဂှ်ဂှ်ဂှ်ကိုအလန်မ္ပဲ (နွံရ)။ (ဣဝံ ‘အပ္ပဋိ ဝါနိတာ ပဓာနသ္မိ’ ခရိဒ်ဟိတံ ညးဟံဆုတ်ကလေင်ပဲ့ဝီရိယ ပွမလ္လိပရာရ၊ (ဝီရိယ မ္ပိပဲ့ ကုသိုလ်စိတ်-၂၁, ဖိုလ်စိတ်-၄ ဂမ္ဘိုင်)။

၄၁။ ဝိဇ္ဇာဒုက

‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တိ ၁၃၈၀။ (၁) ခရ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထွက်ခွင်တိကေတ် (တိုက်ဒမ္မု အဝိဇ္ဇာ မောဟ မလေပ်ကွိုင်ကြောင်လပ် ခရ်သစ္စပန်)ဂှ်တုန် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် မတွံဂး ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်’ ပွမတိကေတ် မစိန်သကိုကောံ ပွမဗျူဟ် ထပ်ကိုထပ် တောင်ခန္ဓ (ဘဝကိုပ်ကွာ) မကေင်ပဒတ် ပဲ့ကိုပ်ကွာ၊ ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် မတွံဂး ‘စုတူပပါတဉာဏ်’ ပွမတိကေတ် ပဲ့ပွမတန်ပဋိသန္နိ ပွမချိုတ် ဒဒက်တံကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် (တိုက်ဒမ္မု အဝိဇ္ဇာမောဟ မလေပ်ကွိုင်ကြောင်ခရ်သစ္စပန်) ဗွဲအစောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တိကေတ်မတွံဂး ‘အာသုက္ခယဉာဏ်’ ပွမတိကေတ် ပဲ့(အရဟတ္တမဂ်) နိအရာအာသဝဂမ္ဘိုင် မအိုတ်တအ်ဂှ် ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။ (ဣဝံ ခရ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပွမထပက်ခွင်တိ ကေတ်ရ)။ (ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်, စုတူပပါတဉာဏ်, အာသုက္ခယဉာဏ်)။

‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗး ၁၃၈၁။ (၂) ခရ်‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗးတုန် ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗး ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဗွဲအစောံ ‘စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗးဒဒက်တက်စိုတ် (သမာပတ်ဒစာံ)။ ‘နိဗ္ဗာန်၊ ပွမတိတ်ဗ္ဗး နူတဏှာမတွံဂးဝါန မှုံဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခရ်‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗး ဂမ္ဘိုင်ရ)။ (မဟဂ္ဂိုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂိုတ်ကြိယာ၊ စေတသိက် မစိုန်သကို၊ နိဗ္ဗာန်)။

၄၂။ ခယေညဏဒုက်

‘ခယေညဏ’ ဉာဏ်မလေပ်သွကိုကိလေသ ဝံဇေက်အာ ၁၃၈၂။ (၁) ‘ခယေ ဉာဏ’ အရိယမဂ်ဉာဏ် မလေပ်သွကိုကိလေသ ဝံဇေက်တုန် ‘မဂ်ဉာဏ်’ ပွမတိ ဒဒက်တ ကိုပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်ကျောံမဂ်ရ။ (ပညာနွံပွဲမဂ်စိုတ် ပန်ပြကာ)

‘အနုပ္ပါဒေညဏ’ ဉာဏ်ဟုံလေပ်ကတိဗန်ကိုကိလေသ မွဲလှော်ပုန် ၁၃၈၃။ (၂) ‘အနုပ္ပါဒေညဏ’ အရိယမဂ်ဉာဏ် ဟုံလေပ်ကို(ကိလေသ) ကတိဗန်မွဲလှော်ပုန်တုန် ‘မိုလ် ဉာဏ်’ ပွမတိ ဒဒက်တက်ကိုပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်ကျောံမိုလ် မိုဒဒက်တက်မဂ်ရ။ (ပညာ မှုံပွဲမိုလ် စိုတ်ပန်ပြကာ)။

၃။ နိက္ခေပကဏ္ဍ တဲဆဝံရ။

၄။ ခဏ်ထမံက်ထွး အရထ ဂလာန်ကျ်တြ မတွံး ပိဋကတ်ပိ

အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ

(က) 'တိကအတ္ထုဒ္ဓါရ' ထမံက်ထွးကိုအကံက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် သွပိဂအုမ်တဲမဂ်ပ်ဟိုတွံ၊

၁။ ကုသလတိက်

ခရ်ကုသိုလ် ၁၃၈၄။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာမတွံး (ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ခရ်အကုသိုလ် ၁၃၈၅။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျအကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်စုံဓါပြကာဂမ္ဘိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျအကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ခရ်အဗျာကတ ၁၃၈၆။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယျ 'အဗျာကတ' ဟဂ်ပ်ဟိုတွံ နဒ်ဒ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်အိုတ်ဂ်ရော? 'ဝိပက်'ဖိ(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်မတွံး(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)၊ 'ကိရိယာ'(၂၀) အယံမာတ်မသွ ဟဂ်ပ်ဟိုတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာမတွံး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ သအာင်အာနွံ ရုပ်၊ သအာင်အာနွံ နိဗ္ဗာန် (ဒ်အရာမတိတ်ဗူးနုတဏှာ မတွံး ဝါန)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယျ 'အဗျာကတ' ဟဂ်ပ်ဟိုတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်အိုတ်ရ။

၂။ ဝေဒနာတိက်

ခရ်မစိုန်သကိုကျောံ သုခဝေဒနာ ၁၃၈၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် စိုန်သကိုကျောံ 'သုခ ဝေဒနာ' ပွမဒ်စသိုင်တသိုင်အိုတ်ဂ်ရော? နူကို(ကာမာဝစရ)ကုသိုလ် တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမဘုံတဲမဒ်ဂ် သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်၊ နူကိုအကုသိုလ်ဂ် (သောမနဿ သဟဂိုတ်)စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်၊ နူကို 'ဝိပက်'ဖိ ဒဒက်တ်ကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ဂ် (သောမနဿ သဟဂိုတ်) စိတ္တုပ္ပါဒ်(၆)၊ နူကိုကြိယာဂ် (သောမနဿသဟဂိုတ်)စိတ္တုပ္ပါဒ်(၅)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဏ္ဍာန် နူကုသိုလ်ကို နူဝိပက်ကို နူကြိယာကို၊ (နကိုနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၉), နကိုနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်

စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁၂)၊ လောကုတ္တိုရ်တိက စတုတ္ထဇ္ဈာန် နူကုသိုလ်ကို နှိပ်ပက်ကို၊ နနယ်စတုတ္ထဇ္ဈာန် လောကုတ္တိုရ် ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၂၄)၊ နနယ်ပဉ္စကဇ္ဈာန် လောကုတ္တိုရ် ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၃၂)၊ ပါကော့‘သုခဝေဒနာ’ ပွမဒင် စသိုင်တသိုမ် မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်မသေ့သေ့ဟ်(၄၆)ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ စိုန်သကိုကော့‘သုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် တသိုမ်အိုတ်ရ။

ဓရ်မစိုန်သကိုကော့ ဒုက္ခဝေဒနာ ၁၃၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် စိုန်သကိုကော့‘ဒုက္ခ ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန်အိုတ်ရ်ရော? ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၂)၊ ဒုက္ခသဟဂိုတ် ကာယဝိညာဏ်(၁)၊ ပါကော့‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဒဒိန် မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက် မသေ့သေ့ဟ်(၂၁)ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ စိုန်သကိုကော့‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန်အိုတ်ရ။

ဓရ်မစိုန်သကိုကော့ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ ၁၃၈။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် စိုန်သကိုကော့ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ(ဥပေက္ခာဝေဒနာ) ပွမဒင်စသိုင် မဒ်လဒေါင် တသိုမ်လေဝ် ဟံသေင် ဒဒိန်လေဝ် ဟံသေင်အိုတ်ရ်ရော? နူကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ကို ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၄)၊ နူကိုအကုသိုလ်ကို ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၆)၊ နူ‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တကိုကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကို (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)(၁၀)၊ နူ‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ကို ‘ဥပေက္ခာ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၆)၊ နူကြိယာကို (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၆)၊ နကိုနယ်စတုတ္ထကို ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၃) နူကိုကုသိုလ်ကို နူ‘ဝိပက်’ကို နူကြိယာကို၊ အရူပါဝစရစိုတ်ပန် ပန်(၁၂) နူကိုကုသိုလ်ကို နူဝိပက်ကို နူကြိယာကို၊ နကိုနယ်စတုတ္ထကို လောကုတ္တိုရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၈) နူကုသိုလ်ကို နူဝိပက်ကို၊ ပါကော့‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’(ဥပေက္ခာဝေဒနာ) ပွမဒင်စသိုင် မဒ်လဒေါင် ဟံသေင်ကိုတသိုမ်ဒဒိန် မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက် မသေ့ သေ့ဟ်(၄၆)ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ စိုန်သကိုကော့‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ (ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ) ပွမဒင်စသိုင် မဒ်လဒေါင် ဟံသေင်ကိုတသိုမ် ဒဒိန်အိုတ်ရ။

တိက်မုတ်။ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပိဋက(မတွံဂး သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခ)ကို၊ ရုပ်ကို၊ နိဗ္ဗာန်ကို (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ စိုန်သကိုကော့‘သုခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် တသိုမ်အိုတ်ရ ရံဝံကို စိုန်သကိုကော့ ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ စိုန်သကိုကော့ ‘အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာ’ (ဥပေက္ခာဝေဒနာ) ပွမဒင်စသိုင်လဒေါင် ဟံသေင်ကိုတသိုမ် ဟံသေင်ဒဒိန် အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၃။ ဝိပါကတိက်

ဓရ်ဖို‘ဝိပက်’ ၁၃၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယု၊ ‘ဝိပက်’ဖိုအိုတ်ရ်ရော? ‘ဝိပက်’ ဖို(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ကို (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယု၊ ‘ဝိပက်’ဖိုအိုတ်ရ။

ခရ်‘ဝိပါကဓမ္မ’ မလေဝ်ကတိဗဒ်ကိုဖီ ၁၃၉၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုခရ် ‘ဝိပါကဓမ္မ’ မွဲသဘာပမကတိဗဒ်ကို‘ဝိပက်’ဖီအိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) အကုသိုလ်(၁၂) မဒ်ပွဲဘုံပန် ပြကာဂမ္တိုင် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယု‘ဝိပါကဓမ္မ’ မွဲသဘာပမကတိဗဒ်ကို‘ဝိပက်’ဖီအိုတ်ရ။

‘နေဝဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မ’ ခရ်ဖီလေဝ်ဟံသေင် ကတိဗဒ်ကိုဖီလေဝ် ဟံသေင် ၁၃၉၂။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဂွံယုခရ်‘နေဝ ဝိပါက န ဝိပါကဓမ္မ’ ‘ဝိပက်’ဖီလေဝ် ဟံသေင် မွဲသဘာပမကတိဗဒ်ကို‘ဝိပက်’ဖီလေဝ် ဟံသေင်အိုတ်ဂ်ရော? ‘ကိရိယာ’(၂၀) အယာံမာတ် မသွ ဟဂပ်ဝ်ဟိုတ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် (မဒ်)ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနွံရ ရုပ်၊ သအာင်အာနွံရနိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဂွံယုခရ် ‘နေဝ ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မ’ ‘ဝိပက်’ ဖီလေဝ် ဟံသေင် မွဲသဘာပမကတိဗဒ်ကို‘ဝိပက်’ဖီလေဝ် ဟံသေင်အိုတ်ရ။

၄။ ဥပါဒိဏ္ဍတိကံ

ခရ်ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ ၁၃၉၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောံမသွအာရီ) စောဲလံလေဝ် မဂပ်ဝ်စောဲလံ ဂိုင်ကေတ် (နဒ်ဒ်ဖီ)ဂမ္တိုင်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ ဒေက်တံကိုခရ်ဥပါဒါနိဂမ္တိုင် မလေဝ်စောဲလံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဂမ္တိုင် နှိတံဖီ ဒေက်တံကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွ အာရီတဲ မဒ်အာရီဥပါဒါနိတအ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော)? ‘ဝိပက်’ဖီ (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး(ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ သအာင်အာနွံရ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်) ကမ်ဂ်ရ ဩကမ္မဇရုပ် မကတိဒ်(ဟိုတ်နူကမ်)မွဲ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ နှိတံဖီ ဒေက်တံကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီတဲ မဒ်အာရီ ဥပါဒါနိဂမ္တိုင် အိုတ်ရ။ (၉၉၄)

ခရ်အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ ၁၃၉၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောံမသွအာရီ) ဟဂပ်ဝ်စောဲလံဂိုင်ကေတ် (နဒ်ဒ်ဖီ) ဂမ္တိုင်ဒ်တဲ မဒ်အာရီခရ်‘ဥပါဒါနိ’ဂမ္တိုင် မလေဝ်စောဲလံ ဗွဲမလောန်ဟေင်အိုတ်ဂ်ရော? (ဟံသေင်ကိုဖီ ဒေက်တံကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီတဲ မဒ်အာရီ ဥပါဒါနိဂမ္တိုင် ဟေင်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော)? ကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး(ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ‘ကြိယာ’(၂၀) အယာံမာတ်မသွ မဟဂပ်ဝ်တွံလပ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ်အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး(ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ သအာင်အာနွံရ ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝ်သွပတဲလပ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်)ကမ်ဂ်ရ ဩတိဇရုပ် မဟံကတိဒ်(ဟိုတ်နူကမ်)မွဲ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်‘အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ’ (ဟံသေင်ကိုဖီ ဒေက်တံကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွ အာရီတဲ မဒ်အာရီ ဥပါဒါနိဂမ္တိုင်ဟေင်အိုတ်)ရ။ (၉၉၅)

ခရ်အနုပါဒိဏ္ဏ အနုပါဒါနိယ ၁၃၉၅။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနုပါဒိဏ္ဏအနုပါဒါနိယ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ (ဗွဲအစောံမသွအာရီ) ဟုံစောဲလာံလေဝ် ဟဂပ်ဝ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် (နဒဒှိဖိ)ဂမ္ဘိုင်နှိတဲ ဟုံသေင်ကိုအာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင် မလေဝ်စောဲလာံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံသေင်ကိုဖိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီကို ဟုံသေင်ကိုအာရီ ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို ညးခွဲဂ်ရော)? မဂ်ပန်ပြကာ ဟုံတို့ လုပ်ပွဲဘုံပိပြကာမတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)။ သအာင်အာနူဂ် ဖိုပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဝံ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနုပါဒိဏ္ဏ အနုပါဒါနိယ’ ဟုံသေင်ကိုဖိုကမ် မိန်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွအာရီကို ဟုံသေင်ကိုအာရီ ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို)အိုတ်ရ။

၅။ သံကိလိဋ္ဌတိကံ

ခရ်သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက ၁၃၉၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ မိန်ခရ် ‘ကိလေသ’ မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) မဂပ်ဝ်ကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်နှိတဲ မထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံခရ် ‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ’ စိန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ကိလေသဂမ္ဘိုင် ညးခွဲဂ်ရော?) အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် စိမ္မိပြကာဂမ္ဘိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ (‘သံကိလိဋ္ဌ’ စိန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (၉၉၇)

ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက ၁၃၉၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ မိန်ခရ် ‘ခရ်ကိလေသ’ မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ဟဂပ်ဝ်ကိုကတ်ကတာန် ဟဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်နှိတဲ မထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ် ‘အသံကိလိဋ္ဌ’ ဟုံစိန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင် ညးခွဲဂ်ရော)? ကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး(ကာမ, ရူပ, အရူပ)။ ‘ဝိပက်’ဖို(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)။ ‘ကိရိယာ’(၂၀) အယာံမာတ်မသွ ဟဂပ်ဝ်ဟိုတွံ နဒဒှိကုသိုလ်အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာ မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)။ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်အလုမ်အိုတ်သိုက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက’ (‘အသံကိလိဋ္ဌ’ ဟုံစိန်သကိုကျောံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ ‘သံကိလေသိက’ မဒ်အာရီဒဒက်တကို ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်)အိုတ်ရ။ (၉၉၈)

ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက ၁၃၉၈။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက’ မိန်ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ်

(သတ်ဂမ္ဘိုင်) ကတ်ကတာန်လေဝ် ဟဂ်ဝ်ကိုကတ်ကတာန် ရာန်သကိုတ်လေဝ် ဟဂ်ဝ် ရာန်သကိုတ်ဂမ္ဘိုင်၌တဲ ဟုံထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝ် ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေဝ်ကို ကတ်ကတာန် မလေဝ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂ်ရော? ခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ ဟုံစိုန် သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင် ‘အသံကိလေသိက’ ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်၌ ညးဍဲဂ်ရော)? မဂ်ပန်ပြကာ ဟုံတိုလုဝ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ သအာင်အာနုဂ် ဖိုပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝ် နှိခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက’ (ဟုံစိုန်သကို ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို ဟုံဒ်အာရီဒဒက်တ်ကို ကိလေသ ဂမ္ဘိုင်ကို)အိုတ်ရ။ (၉၉၉)

၆။ ဝိတက္ကတိက်

ခရ်သဝိတက္က သဝိစာရ ၁၃၉၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သဝိတက္က သဝိစာရ’ နှိမ္မဲ ဟာန်ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ကို၊ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ကိုအိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကိုကောံ ဝိတက်ဝိစာရဂမ္ဘိုင်၌ ညးဍဲဂ်ရော?) ကာမာဝစရကုသိုလ်(၈)၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ နူကိုဖို‘ဝိပက်’ ဒဒက်တ်ကိုကာမာဝစာရကုသိုလ်၌ ဝိပက်စိုတ် (စိတ္တုပ္ပါဒ်) နှိမ္မဲသော်၊ နူကိုဖိုဝိပက် ဒဒက်တ်ကိုအကုသိုလ်၌ ဝိပက်စိုတ်ဝါပြကာ၊ နူကိုကြိယာဂ် (ကာမ) ကြိယာ နှိမ္မဲသော်၊ နူကိုကုသိုလ်၌ ရူပါဝစရပဌဇ္ဈာန်(၁)၊ နူကိုဝိပက်၌ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်(၁)၊ နူကိုကြိယာဂ် ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်(၁)၊ နူကိုကုသိုလ်၌ လောကုတ္တိုရ်ပဌမဇ္ဈာန်(၄)၊ နူကိုဝိပက်၌ လောကုတ္တိုရ်ပဌမဇ္ဈာန်(၄)၊ ပါကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် မကတိုဒ် ပွဲစိုတ် မသုန်ကုသုန်ဂမ္ဘိုင်ဝ်တဲ (စေတသိက်မသုန်စောန် မသောံသောဟ်ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ)၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝ် နှိခရ်‘သဝိတက္က သဝိစာရ’ နှိမ္မဲဟာန်ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ကို၊ ‘ဝိစာရ’ ပွမ ဇ္ဇိတ်သပေါတ်ကို အိုတ်ရ။ (၁၀၀၀)

ခရ်အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ ၁၄၀၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ’ ဟုံမ္မဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မ္မုအယာံမာတ်‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဟေင် (ဟုံစိုန်သကိုကို ဝိတက်တဲ မစိုန်သကိုကောံ ဝိစာရဟေင်)အိုတ်ဂ်ရော? ပွဲကိုရူပါဝစရဇ္ဈာန် နယံပဉ္စကဝ် နူကိုကုသိုလ်၌ ဒုတိယဇ္ဈာန်(၁)၊ နူကိုဝိပက်၌ ဒုတိယဇ္ဈာန်(၁)၊ နူကိုကြိယာဂ် ဒုတိယဇ္ဈာန်(၁)၊ ပွဲလောကုတ္တိုရ် နယံပဉ္စကဝ် နူကိုကုသိုလ်၌ ဒုတိယဇ္ဈာန်(၄)၊ နူကိုဝိပက်၌ ဒုတိယဇ္ဈာန်ပန်၊ ပါကောံဝိစာရ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် မဒ်ပွဲစိုတ်နှိမ္မဲပြကာဂမ္ဘိုင်ဝ်တဲ စေတသိက်(မသောံသောဟ် ပိစောန်တြိပြကာ)၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် (နှိပွဲသဝိတက္ကစိုတ် မသုန်စောန်သုန်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝ် နှိခရ် ‘အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ’ ဟုံမ္မဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ်တဲ မ္မုအယာံမာတ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ် သပေါတ်ဟေင် (ဟုံစိုန်သကိုကောံဝိတက်တဲ မစိုန်သကိုကောံဝိစာရဟေင်)အိုတ်ရ။ (၁၀၀၁)

ခရ်အဝိတက္က အဝိစာရ ၁၄၀၁။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အဝိတက္က အဝိစာရ’ ဟုံမ္မဲကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဟုံမ္မဲကို‘ဝိစာရ’ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံစိုန်သကို

ကောံဝိတက် ဝိစာရတအိၣ် ညးၣ်ခွံၣ်ရော)? ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်စိုတ်(၁၀)၊ ရူပါဝစရတိက တိကဇ္ဈာန် နူကိုကုသိုလ် (နနယံစတုက္ကမ္မံ ရူပါဝစရဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၃)၊ နနယံ ပဉ္စကမ္မံ ရူပါဝစရ တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၃)၊ ရူပါဝစရတိကတိကဇ္ဈာန် နူကိုကြိယာ (နနယံစတုက္ကမ္မံ ရူပါဝစရ ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန်၊ နနယံ ပဉ္စကမ္မံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန် ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၃)၊ နူကိုကုသိုလ်ၣ် အရူပဇ္ဈာန်(၄)၊ နူကိုဝိပက်ၣ် အရူပဇ္ဈာန်(၄)၊ နူကိုကြိယာၣ် အရူပဇ္ဈာန်(၄)၊ လောကုတ္တိၣ် တိကတိကဇ္ဈာန် နူကိုကုသိုလ် (နနယံ စတုက္ကမ္မံ လောကုတ္တိၣ် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁၂)၊ နနယံ ပဉ္စကမ္မံ လောကုတ္တိၣ် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် ပဉ္စမဇ္ဈာန်(၁၂)၊ ပွဲနယံပဉ္စကမ္မံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဒ္ဓိတ်သပေါတ်(၁၁) မဒ္ဓိပွဲဒုတိယဇ္ဈာန်၊ ရုပ်(၂၈) နိဗ္ဗာန်ၣ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘အဝိ တက္က အဝိစာရ’ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်လေဝ်ဟံမ္မံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဒ္ဓိတ်သပေါတ်လေဝ်ဟံမ္မံ (ဟံစိုန် သကိုကောံ ဝိတက်ဝိစာရ)အိုတ်ရ၊ (၁၀၀၂)

တိက်မုတ် ‘ဝိစာရ’ မဒ္ဓိပွဲဟာန်ကောံဝိတက် (မစိုန်သကိုကောံဝိတက်)ၣ် စိုန်သကို ကောံ‘ဝိတက်’ ‘ဝိစာရ’ သိုဓါပြကာကို၊ ဟံစိုန်သကိုကောံဝိတက်တဲ မစိုန်သကိုကောံ ဝိစာရဟေင် ရံဝံကို၊ ဟံစိုန်သကိုကောံ‘ဝိတက်’ ‘ဝိစာရ’ သိုဓါပြကာ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးစရ။

၇။ ဝိတိတိက်

ဓရ်ဝိတိသဟဂတ ၁၄၀၂။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ဓရ်‘ဝိတိသဟဂတ’ မဒ္ဓိပွဲဟာန် ကောံ‘ဝိတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် (မစိုန်သကိုကောံဝိတိ)အိုတ်ၣ်ရော? နူကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ၣ် သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ နူကိုအကုသိုလ်ၣ် သောမနဿသဟဂိုတ်ပန်ပြကာ နူကိုဖို‘ဝိပက်’ ဒဒက်တံကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ၣ် သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မသုန်ပြကာ၊ နူကိုကြိယာၣ် (သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)မသုန်ပြကာ၊ ရူပါဝစရ ဒုကတိကဇ္ဈာန် နူကို ကုသိုလ် (နနယံစတုက္ကမ္မံ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန်(၂)၊ နနယံပဉ္စကမ္မံ ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊ ရူပါဝစရဒုကတိကဇ္ဈာန် နူကိုဝိပက် (နနယံစတုက္ကမ္မံ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန်(၂)၊ နနယံပဉ္စကမ္မံ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊ ရူပါဝစရဒုကတိကဇ္ဈာန် နူကိုကြိယာ (နနယံစတုက္ကမ္မံ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန်(၂)၊ နနယံပဉ္စကမ္မံ ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊ လောကုတ္တိၣ် ဒုကတိကဇ္ဈာန် နူကိုကုသိုလ် (နနယံစတုက္ကမ္မံ လောကုတ္တိၣ် ပဌမဇ္ဈာန်(၄) ဒုတိယဇ္ဈာန် (၄) ပံင် (၈)၊ နနယံပဉ္စကမ္မံ လောကုတ္တိၣ်ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် (၁၂)၊ လောကုတ္တိၣ် ဒုကတိကဇ္ဈာန် နူကိုဝိပက်(နနယံစတုက္ကမ္မံ လောကုတ္တိၣ်ပဌမဇ္ဈာန်(၄) ဒုတိယဇ္ဈာန်(၄) ပံင် (၈)၊ နနယံပဉ္စကမ္မံ လောကုတ္တိၣ်ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် (၁၂) ပါကောံ‘ဝိတိ’ ပွမချိုက်မျိုက် မဒ္ဓိပွဲ(စိုတ်စိုတ်သုန်ပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက် မသေ့

သေဟ်ပန်စော်တြပြကာဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်‘ပိတိသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပိတိ ပွမသိုက်မိုက် (မစိုန်သကိုကောံပိတိ)အိုတ်ရ။ (ပိတိသဟဂိုတ်စိုတ် ၅၁, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကောံ ပိတိ)။ (၁၀၀၃)

ခရ်သုသဟဂတ ၁၄၀၃။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘သုသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘သုသ’ ပွမဒ်တသိုန် (မစိုန်သကိုကောံသုသဝေဒနာ)အိုတ်ရ်ရော? နူကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ဂ် သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ နူကိုအကုသိုလ်ဂ် (သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ)။ နူကိုဖို‘ဝိပက်’ ဒဒက်တကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ဂ် (သုသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် တြပြကာ)။ နူကိုကြိယာဂ် (သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်) မသုန်ပြကာ၊ ရူပါဝစရတိက စတုတ္ထဇ္ဈာန် နူကိုကုသိုလ် (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊ နနယ်ပဉ္စကဗ္ဗုး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရ တိက စတုတ္ထဇ္ဈာန် နူကိုဝိပက် (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယ ဇ္ဈာန်(၃) နနယ်ပဉ္စကဗ္ဗုး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရ တိကစတုတ္ထဇ္ဈာန် နူကိုကြိယာ (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊ နနယ်ပဉ္စကဗ္ဗုး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထ ဇ္ဈာန်(၄)၊ လောကုတ္တိုရ်တိက စတုတ္ထဇ္ဈာန် နူကိုကုသိုလ် (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး လောကုတ္တိုရ် ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကဗ္ဗုး လောကုတ္တိုရ် ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၁၆)၊ လောကုတ္တိုရ်တိကစတုတ္ထဇ္ဈာန် နူကိုဝိပက်(နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး လောကုတ္တိုရ်ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကဗ္ဗုး လောကုတ္တိုရ် ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁၆) ပါကောံ‘သုသ’ပွမဒ်တသိုန် မဒ်မွဲစိုတ် (တြစော်ပိပြကာ)ဂမ္တိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်မသော့သေဟ် တြစော်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ) ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်‘သုသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘သုသ’ ပွမဒ်တသိုန် (မစိုန်သကိုကောံသုသ ဝေဒနာ)အိုတ်ရ။ (၁၀၀၄)

ခရ်ဥပေက္ခာသဟဂတ ၁၄၀၄။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘ဥပေက္ခာသဟဂတ’ မဒ်မွဲ ဟာန်ကောံ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် (မစိုန်သကိုကောံဥပေက္ခာ)အိုတ်ရ်ရော? နူကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဂ် ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ နူကိုအကုသိုလ်ဂ် (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်)တြပြကာ၊ နူကို‘ဝိပက်’ ဒဒက်တကိုကာမာဝစရကုသိုလ်ဂ် (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်)စိုပြကာ၊ နူကို‘ဝိပက်’ ဒဒက်တကိုအကုသိုလ်ဂ် (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)တြ ပြကာ၊ နူကိုကြိယာဂ် (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်) တြပြကာ၊ (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး) ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူဝိပက်၊ (နနယ် စတုတ္ထဗ္ဗုး) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကြိယာ၊ အရူပဇ္ဈာန်ပန်ပြကာ နူကိုကုသိုလ်၊ အရူပ ဇ္ဈာန်ပန်ပြကာ နူဝိပက်၊ အရူပဇ္ဈာန်ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး) လောကုတ္တိုရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၄) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုတ္ထဗ္ဗုး)လောကုတ္တိုရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၄) နူဝိပက်၊ ပါကောံ

‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဒ်ပွဲစိုတ်(မသုန်ကုသုန်ပြကာ)ဂမ္တိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်မသေ့ သေ့ဟ်ပန်စှော်တြုပြကာဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘ဥပေက္ခာသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟန် ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် (မစိုန်သကိုကော်ဥပေက္ခာ)အိုတ်ရ။ (ဥပေက္ခာသဟ ဂိုတ်စိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကိုမဝေင်ပါကွေံ ဥပေက္ခာဝေဒနာ)။

‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ဂှ် ဟံဒ်မွဲဟန်ကော်‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ရ။ နှိမွဲဟန်ကော် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်ရ။ ဟံဒ်မွဲဟန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ရ။ ‘သုခ’ပွမဒ်တသိုန်ဂှ် ဟံဒ်မွဲဟန်ကော်‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်ရ။ လဆောင် နှိမွဲဟန်ကော်‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ရ။ ဟံဒ်မွဲဟန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ရ။ လဆောင် နှိမွဲဟန်ကော်‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက် မျိုက်ရ။ ရဲဝံ ဟဂပ်သွး ဟံထေက်ကိုသွးရ။

တိက်မုတ် ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဝါပြကာ၊ ဒုက္ခသဟဂိုတ်ကာယဝိညာဏ်၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဂှ် (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိမွဲဟန်ကော်‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံကို။ နှိမွဲဟန်ကော်‘သုခ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံကို။ နှိမွဲဟန်ကော် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ရ ရဲဝံကို။ ဟဂပ်သွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။ (၁၀၀၅)

၈။ ဒဿနတိက်

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ၁၄၀၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝံပါကွေံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် (ဒဿန-မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာဂမ္တိုင်) အိုတ်ဂှ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မွဲပြကာဂှ် (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝံပါကွေံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်ဂမ္တိုင် အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိုတ်, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို ချေဒမိန် သောတာပတ္တိမဂ် မဂပ်ဝံပါကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေ့ဟ်)။

ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၄၀၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝံပါကွေံ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာဂမ္တိုင်အိုတ်ဂှ်ရော? ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် မွဲပြကာဂှ် (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝံပါကွေံ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။

ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဝါပြကာတအ်ဂှ် (နှံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ လှိုတုန် (နူကိုအရထခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဓရ်လှိုဂမ္တိုင် မဒ်လစှော် မလေပ်ကိုအာစိုပ်အပါယ်)ဂှ် နှိဓရ်‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝံပါကွေံ နကို သောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ လှိုတုန် (ခရ်လှိုမဒ်လစှော် မသေ့သေ့ဟ်တအ်ဂှ်) နှိဓရ်‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ဝံပါကွေံ နကိုမဂ်လတူပိပြကာဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ခရ်နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၄၀၇။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ’ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လေပ် ဟဂပ်ဝံပါကွေံ

နက္ခိမာလတူပိလေဝ် ဟဂင်ဝ်ပါကွေအိုတ်ရော? ကုသိုလ် (၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) ဒိအယာမာတ် မဂင်ဝ်သွတဲ ဟဂင်ဝ်တွံ နဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ’ နက္ခိမာလတူပိလေဝ် ဟဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာလတူပိလေဝ် ဟဂင်ဝ်ပါကွေအိုတ်ရ။ (ကုသိုလ် ဝိပက် ကြိယာစိုတ် စေတသိက်မစိန်သကို ရုပ် နိဗ္ဗာန်)။

၉။ ဒဿနဟေတုတိက

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၄၀၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ် (မစိန်သကိုကောဟိုတ်) မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်တွမ် မဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာလတူပိလေဝ် (‘ဒဿန’ မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ပွဲကိုက်ကွာ)အိုတ်ရော? ဒိဋ္ဌိ ဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် မွဲပြကာ၊ ပါကွေမောဟ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်ဘုံစိုတ်) (ပွမဟုံတီဘုံပြ) မဒ်ပွဲဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိုတ်ဝံတွဲ (စေတသိက် မသေ့သေ့ဟ် ဓါစောဓါပြကာတအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ)၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် (မစိန်သကိုကောဟိုတ်) မဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာလတူပိလေဝ် အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိုတ် စေတသိက် မစိန်သကို မသအာင်အာ နူမောဟ မွဲပွဲဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိုတ်)။

ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၄၀၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် (မစိန်သကိုကောဟိုတ်) မဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာ လတူ ပိပြကာအိုတ်ရော? ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ ပါကွေမောဟ မွဲပွဲ(ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ် စိုတ်)ဝံတွဲ (စေတသိက်မသေ့သေ့ဟ် စုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ)၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လျိုတုန် (နူအရထဂမ္ဘိုင်ဝံ ခရ်လျိုဂမ္ဘိုင် မဒ်လဇော်လဇော် မလေပ်ကိုအာစိုပ်အပါယ်)ဂ် ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာလတူပိလေဝ်အိုတ်ရ။ လျိုတုန် (ခရ်လျိုမဒ်လဇော်မသေ့သေ့ဟ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်) ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် (မစိန်သကိုကောဟိုတ်) မဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာလတူပိပြကာအိုတ်ရ။ (ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်, ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်, ဒေါသမူဒွေ စေတသိက်မစိန်သကို မသအာင်အာ နူ မောဟ နွံပွဲဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိုတ်)။

ခရ်နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၄၁၀။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘နေဝ ဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂင်ဝ် ပါကွေ နက္ခိမာလတူပိလေဝ်ဟုံသေင် ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂင်ဝ်ပါကွေ နက္ခိမာ

လတူပိလေဝ် ဟုံသေင်အိုတ်ဂုံရော? ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် မောဟ ပွမဟုံဝိဝိင် မဒ်မွဲဟာန် ကျောံဝိစိကိစ္ဆာ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ် မောဟ’ပွမဝိဝိင် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုသိုလ် (၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ ပန်ပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)၊ ကြိယာဗျာဂတ (၂၀) ဒ်အယာံ မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ) သအောင်အာနူဂ် ရုပ်၊ သအောင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘နေဝ ဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ဝံပါကျောံနကို သောတာပတ္တိမဂ်လေဝ် ဟုံသေင် ဟုံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ဝံပါကျောံ နကိုမဂ်လတူပိလေဝ် ဟုံသေင်အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာစိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကို ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် မောဟ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်မောဟ ရုပ် နိဗ္ဗာန်)။

၁၀။ အာစယဂါမိတိက်

ဓရ်အာစယဂါမိ ၁၄၁၁။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ဓရ်‘အာစယဂါမိ’ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္ဓိအိုတ်ဂုံရော? လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘အာစယဂါမိ’ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္ဓိ အိုတ်ရ။

ဓရ်အပစယဂါမိ ၁၄၁၂။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ဓရ်‘အပစယဂါမိ’ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်)နိဗ္ဗာန်အိုတ်ဂုံရော? မဂ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင် ဟုံတို့လုပ်ပွဲဘုံပန်ပြကာ၊ (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘အပစယဂါမိ’ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ။ (မဂ်စိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကို)။

ဓရ်နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိ ၁၄၁၃။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ဓရ်‘နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိ’ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္ဓိလေဝ် ဟုံသေင်, ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) နိဗ္ဗာန်လေဝ် ဟုံသေင်အိုတ်ဂုံရော? ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန် ပြကာဂမ္တိုင်၊ ကြိယာ(၂၀) အယာံမာတ်မဂပ်ဝံသွ မဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ ပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ သအောင်အာနူဂ် ရုပ်၊ သအောင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ဓရ်‘နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိ’ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်(မလေပ်ကိုအာစိုပ်) စုတိပဋိသန္ဓိလေဝ် ဟုံသေင်, ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (မလေပ်ကိုအာစိုပ်) နိဗ္ဗာန်လေဝ် ဟုံသေင်အိုတ်ရ။ (ဝိပက်စိုတ် ကြိယာစိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကို ရုပ် နိဗ္ဗာန်)။

၁၁။ သေက္ခတိက်

ဓရ်သေက္ခ ၁၄၁၄။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ဓရ်‘သေက္ခ’ မဒ်ဥြပ်ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် သေက္ခဂမ္တိုင်ထံတဲ တ္တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်)အိုတ်ဂုံရော? မဂ်ပန်ပြကာ

ဟုံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနွှ် ဖိုလ်သွပ်ပိပြကာ မဒ်ဖို ဒဒက်တကို‘သာမည’ (မဂ်)ဟိုတ်မလလမ်ကွေ် ကိလေသ မဒ်သွပ်ဂမ္တိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘သေက္ခ’ မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်သေက္ခဂမ္တိုင်ထံတဲ ယောမဒ္ဒေတ် (တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်) အိုတ်ရ၊ (မဂ်စိုတ်ပန် ဖိုလ်သွပ်ပိ စေတသိက်မစိုန်သကီ)။

ဓရ်အသေက္ခ ၁၄၁၅။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘အသေက္ခ’မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် ‘အသေက္ခ’ (တုအရှန်)ဂမ္တိုင် မဒ္ဒေတ်လုတ်တဲ (မအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်တဲ)အိုတ်ဂံရော?၊ အရဟတ္တဖိုလ် မတန်တဲပွဲလတူ (ဒဒက်တကိုဖိုလ်သွပ်ပိပြကာဂမ္တိုင်)ဂံ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အသေက္ခ’ မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်‘အသေက္ခ’ (တုအရှန်)ဂမ္တိုင် မဒ္ဒေတ်လုတ်တဲ (မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်တဲ)အိုတ်ရ။ (အရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကီ)။

ဓရ်နေဝသေက္ခ နာသေက္ခ ၁၄၁၆။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘နေဝသေက္ခ နာသေက္ခ’ ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခဂမ္တိုင်ထံတဲ ယောမဒ္ဒေတ်လုတ် (တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်)လေပ် ဟုံသေင်, ဂြပ်ပူဂိုလ်အသေက္ခ (တုအရှန်)ဂမ္တိုင် ဒ္ဒေတ်လုတ်တဲ (မအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ် တဲ)လေပ် ဟုံသေင်အိုတ်ဂံရော? (ဓရ်ဂမ္တိုင် ဟုံသေင်ကိုဂြပ် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် အရီဒစာ်တု ဂမ္တိုင်ဂံ ညးခွံဂံရော)? လောကီကုသိုလ် (၁၇) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ အကုသိုလ်စိုတ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက်စိုတ်(၃၂) မဒ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ ‘ကြိယာ’ (၂၀) နှိအယာ်မာတ်မသွ ဟဂပ်ဝ်ဟိုတံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္တိုင် မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ သအာင်အာနွှ် ရုပ်၊ သအာင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘နေဝသေက္ခ နာသေက္ခ’ ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခဂမ္တိုင်ထံတဲ ယောမဒ္ဒေတ်လုတ် (တုဟ်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်လေပ် ဟုံသေင်, ဂြပ်ပူဂိုလ် အသေက္ခ (တုအရှန်)ဂမ္တိုင် ဒ္ဒေတ်လုတ်တဲ (မအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်တဲ)လေပ် ဟုံသေင်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ် လောကီကုသိုလ် လောကီဝိပက် ကြိယာစိုတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန်)

၁၂။ ပရိတ္တတိက်

ဓရ်ပရိတ္တ ၁၄၁၇။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ် ‘ပရိတ္တ’ မုံကိုအနုဘ် မအောန်အိုတ်ဂံရော? ကာမာဝစရကုသိုလ် (၈)၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ကာမာဝစရဝိပက် (၂၃) အလုမ်အိုတ်သို၊ ‘ကာမဝစရ ကြိယာဗျာကတစိုတ်’(၁၁) တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာံတဲ မဒ်အယာ်မာတ် မသွ မဟဂပ်ဝ်ဟိုတံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂံ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ပရိတ္တ’ မုံကိုအနုဘ် မအောန်အိုတ်ရ။ (ကာမစိုတ် စေတသိက် ရုပ်)၊

ဓရ်မဟဂ္ဂတ ၁၄၁၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိုပ်ဇော်လဲပြသျှင်အိုတ် ဂံရော? ‘ရူပါဝစရ’ ကုသိုလ်(၅) တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ ‘အရူပါဝစရ’ကုသိုလ် (၄) တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲမဒ်၊ အဗျာကတ မဟဂ္ဂိုတ်ဝိပက်(၉) ဟဂပ်ဝ်တံ နဒဒ်

ကုသိုလ်အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ မဟဂ္ဂါတ်ကြိယာ(၉)ဂမ္ဘိုင် (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိပ်ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေလဲ ပြသျှင်အိုတ်ရ။ (မဟဂ္ဂါတ်စိတ် စေတသိက် မစိန်သကီ)။

ခရ်အပ္ပမာဏ ၁၄၁၉။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အပ္ပမာဏ’ ဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေစး ဒေကိတ်မပတမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင် မလေပ်သွကိုပွမစတ်ဗုတ်)အိုတ်ရ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ် လို့ဟ်ပွဲဘုံပြကာ၊ ဖိုလ်ပန်ပြကာ မဒ်ဖိုဒေကိတ်ကို ‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ်ကွေ ကိလေသ၊ နိဗ္ဗာန် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အပ္ပမာဏ’ ဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေစး ဒေကိတ် မပတမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင် မလေပ်သွကိုပွမစတ်ဗုတ်)အိုတ်ရ။ (မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်)

၁၃။ ပရိတ္တာရမ္မဏတိက

ခရ်ပရိတ္တာရမ္မဏ ၁၄၂၀။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘ပရိတ္တ’ (ခရ်ကာမ) မှုကိုအာနုဘ်မအောန်အိုတ်ရ်ရော? ကာမာဝစရပဂ် (၂၃) မဒ်အလုမ် အိုတ်သို၊ ကြိယာမနောဓာတ် (ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်-၁)၊ သောမနဿသဟဂိုတ် (အဟိုတ်)ကြိယာ မနောဝိညာဏဓာတ် (ဟသိတုပ္ပါဒ်)ကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်၂၅-ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘ပရိတ္တ’ (ခရ်ကာမ) မှုကိုအာနုဘ် မအောန်အိုတ်ရ။ (ကာမဝိပဂ်, ပဉ္စဒွါရ ဝဇ္ဇန်, ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ် မသွအာရီကိုခရ်ကာမဇ္ဇကန် စေတသိက် မစိန်သကီ)။

ခရ်မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ၁၄၂၁။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိပ် ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေလဲပြသျှင်အိုတ်ရ်ရော? ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန်စိတ် (၃)၊ နေဝသညာနာသညာယတနဇ္ဈာန်စိတ်(၃)ကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်တြိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိပ် ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေလဲပြသျှင်အိုတ်ရ။ (ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် စေတသိက်မစိန်သကီ)။

ခရ်အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ၁၄၂၂။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘အပ္ပမာဏ’ (ခရ်လောကုတ္တိရ်) မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေစး ဒေကိတ် မပတမ်ကိုရာဂ မလေပ်သွကိုပွမစတ်ဗုတ်)အိုတ်ရ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ မဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပြကာ မတွံဂး (ကာမ, ရူပ, အရူပ)၊ ဖိုလ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်ဖို ဒေကိတ်ကို ‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ် ကွေကိလေသကို (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဒေဝပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘အပ္ပမာဏ’ (ခရ်လောကုတ္တိရ်) မဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (ဒိဒ္ဓမဇ္ဇေစး ဒေကိတ် မပတမ်ကိုရာဂ မလေပ်သွကိုပွမစတ်ဗုတ်)အိုတ်ရ။ (မဂ်,ဖိုလ်)

ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ အကုသိုလ်(စုံစါပြကာ) အလုမ်အိုတ်သိုကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်ခါဇ္ဈောဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် နှိခရ် ‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွေ ခရ် ‘ပရိတ္တ’ (ခရ်ကာမ) မှုကိုအာနုဘ်

မအောန်အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒ်ခရ်‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိုပ် ဒ်ဒ်ဇော်လဲပြဲသျှင်အိုတ်ရ၊ ရံသံဝံ
ဂပ်ဝံသွး ထောက်ကိုသွးစအိုတ်ရ၊ ဟံသောင်ကို ခရ်‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲခရ်
‘အပ္ပမာဏ’ (ခရ်လောကုတ္တိရ်) ဟဂပ်ဝံစတ်ဗွတ် (ဒ်ဒ်မဇော်စး ဒ်ဒ်ကတ်မပတမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင်
မလေပ်သွ ပွမစတ်ဗွတ်)အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒ်ခရ်‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘ပရိတ္တ’
(ခရ်ကာမ) မျှံကိုအာနုဘ် မအောန်အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒ်ခရ်‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိုပ်ဒ်ဒ်ဇော်လဲ
ပြဲသျှင်အိုတ်ရ၊ ရံသံဝံ ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထောက်ကိုသွးစအိုတ်ရ။

ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ သအောင်အာနုဂ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး) ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကုသိုလ်၊
သအောင်နုဂ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကြိယာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်အဟိုတ်
မနောဝိညာဏဓာတ် (မနောဒွါရဝဇ္ဇန်)ဂ် (နွံရ)။ ခရ်စိမ္မဲပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် ဒ်ခရ်
‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘ပရိတ္တ’ မျှံကိုအာနုဘ်မအောန်အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒ်ခရ်
‘မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲခရ်‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိုပ်ဒ်ဒ်ဇော်လဲပြဲသျှင်အိုတ်ရ၊ လဆောင်
ဒ်ခရ်‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘အပ္ပမာဏ’ (ခရ်လောကုတ္တိရ်) ဟဂပ်ဝံစတ်ဗွတ်
(ဒ်ဒ်မဇော်စး ဒ်ဒ်ကတ်မပတမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင် မလေပ်သွကို ပွမစတ်ဗွတ်)အိုတ်ရ ရံဝံ ဂပ်ဝံသွး
ထောက်ကိုသွးအိုတ်ရ။ လဆောင် ဒ်ခရ်‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲခရ်‘ပရိတ္တ’ မျှံကိုအာနုဘ်
မအောန်အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒ်ခရ်‘မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိုပ်
ဒ်ဒ်ဇော်လဲပြဲသျှင်အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒ်ခရ်‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘အပ္ပ
မာဏ’ (ခရ်လောကုတ္တိရ်) ဟဂပ်ဝံစတ်ဗွတ် (ဒ်ဒ်မဇော်စး ဒ်ဒ်ကတ်မပတမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင်
မလေပ်သွကို ပွမစတ်ဗွတ်)အိုတ်ရ ရံဝံသွး ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထောက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊
တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန်
(၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန်
တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် (၄)၊
ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန်
တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်ဝိပက်(၁)၊
အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန် (၃)၊ အာကိဉ္စညာယတနဇ္ဈာန် (၃)ဂ် နွံရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်
‘ပရိတ္တာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘ပရိတ္တ’(ခရ်ကာမ) မျှံကိုအာနုဘ်မအောန်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊
ဒ်ခရ်‘မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘မဟဂ္ဂတ’ မအာစိုပ်ဒ်ဒ်ဇော်လဲပြဲသျှင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊
ဒ်ခရ် ‘အပ္ပမာဏာရမ္မဏ’ မျှံကိုအာရီခဲ ခရ်‘အပ္ပမာဏ’ (ခရ်လောကုတ္တိရ်) ဟဂပ်ဝံစတ်ဗွတ်
(ဒ်ဒ်မဇော်စး ဒ်ဒ်ကတ်မပတမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင် မလေပ်သွပွမစတ်ဗွတ်)အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး
ဟံထောက်ကိုသွးအိုတ်ရ။ ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို ဒ်ခရ် ‘အနာရမ္မဏ’ ဟံလေပ်သွအာရီအိုတ်ရ။

၁၄။ ဟိနတိကံ

ခရ်ဟိန ၁၄၂၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဟိန’ မယုတ်သင်အိုတ်ဂ်ရော? အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ် စုံဝါပြကာဂမ္ဘိုင် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဟိန’ မယုတ်သင်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ် စေတသိက် မစိုန်သကီ)။

ခရ်မဇ္ဈိမ ၁၄၂၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘မဇ္ဈိမ’ မဒ်လဒေါင်အိုတ်ဂ်ရော? (လောကီ) ကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ပဟိတံ နဒ်အိုတ်ဂ်ရော? အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်အလုမ်အိုတ်သိုက် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘မဇ္ဈိမ’ မဒ်လဒေါင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ် လောကီဝိပက် ကြိယာစိုတ် စေတသိက် မစိုန်သကီ ရုပ်)။

ခရ်ပဏီတ ၁၄၂၅။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပဏီတ’ မဒ်ဟိပြအိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန် ပြကာ ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာ၊ ဖိုလ်ပန်ပြကာ မဒ်ဖိုဒေက်တကို ‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ်ကွေ့ ကိလေသ၊ နိဗ္ဗာန် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပဏီတ’ မဒ်ဟိပြအိုတ်ရ (မဂ်,ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန်)။

၁၅။ မိစ္ဆတ္တနိယတ

ခရ်မိစ္ဆတ္တနိယတ ၁၄၂၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘မိစ္ဆတ္တနိယတ’ မှုံသဘ်မဖံက်ပွန်တဲ မကိုဖိုမဗိုန် (ပွဲမသက္ကုခြာစုတိ)အိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်တြိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် မှုံသဘ်မဖံက်ပွန်အိုတ်ဂ်တဲ ကိုဖိုမဗိုန် ပွဲမသက္ကုခြာစုတိအိုတ်ရ၊ လဆောင် ဟုံဗိုန်အိုတ်ရ၊ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်သတ္တမဇ် ဒေါသမူသတ္တမဇ် စေတသိက်မစိုန်သကီ)။

ခရ်သမ္ပတ္တနိယတ ၁၄၂၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သမ္ပတ္တနိယတ’ မှုံသဘ်ဟုံဖံက်ပွန် အိုတ်တဲ မကိုဖိုမဗိုန် (ပွဲမသက္ကုခြာဇော)အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟုံတို့လုပ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သမ္ပတ္တနိယတ’ မှုံသဘ်ဟုံဖံက်ပွန် အိုတ်တဲ မကိုဖိုမဗိုန် ပွဲမသက္ကုခြာဇောအိုတ်ရ၊ (မဂ်စိုတ် စေတသိက်မစိုန်သကီ)။

ခရ်အနိယတ ၁၄၂၈။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနိယတ’ ကိုဖိုဟုံဗိုန် (ပွဲမသက္ကုခြာ စုတိကို, ပွဲမသက္ကုခြာ ဇောကို)အိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်လောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (၁)၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် (၁)၊ လောကီ ကုသိုလ်(၁၃) မဒ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတစိုတ်(၂၀)

မဒိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိ ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန် (နိရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘အနိယတ’ ကိုဖိုဟုံဗိုန် (ပွဲမသက္ကုဒြာစုတိကို၊ ပွဲမသက္ကုဒြာဇေတုကို)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ် မဝေင်ပါကေံ ဒိဋ္ဌိတဝိပ္ပယုတ် သတ္တမဇေတု ဒေါသမူဒွေ သတ္တမဇ လောကီကုသိုလ် ဝိပက် ကြိယာစိုတ် စေတသိက် မစိုန်သကို ရုပ် နိဗ္ဗာန်)။

၁၆။ မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်

ခရ်မဂ္ဂါရမ္မဏ မဂ္ဂဟေတုက မဂ္ဂါမိပတိ ၁၄၂၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘မဂ္ဂါရမ္မဏ’ မှုကို အာရီ မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရော? နူကာမာဝစရကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ နူကာမာဝစရကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာတအ်ဂ် (နိအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် ဒ်ခရ်‘မဂ္ဂါရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီ မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရ။ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ) ခရ် ‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်မတွံဂးမဂ် ဟုံသောင်အိုတ်ရ။ လဆောင် ဒ်ခရ်‘မဂ္ဂါမိပတိ’ မှုကို‘အမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရ။ (ရဲဝံ ထေက်ကိုသွး ဂပ်ဝံသွးအိုတ်ရ)။ လဆောင် မှုကို အာရီ မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ မှုကို‘အမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သကမတွံဂး မဂ်အိုတ်ရ ရဲဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

အရိယမဂ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် ခရ်‘မဂ္ဂါရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီ မတွံဂးမဂ် ဟုံသောင်အိုတ်ရ။ ဒ်ခရ်‘မဂ္ဂဟေတုက’ မှုကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် ဒ်ခရ် ‘မဂ္ဂါမိပတိ’ မှုကို‘အမိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရ။ (ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွး ထေက်ကို သွးအိုတ်ရ)။ လဆောင် ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွး ရဲဝံမွဲ ခရ်‘မဂ္ဂါမိပတိ’ မှုကိုဇော် သကိုပ်သက မတွံဂးမဂ်အိုတ်ရ။

(နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန် (၁) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကြိယာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်ကြိယာ အဟိုတ်မနောဝိညာဏဓာတ် (မနော ဒွါရဝဇ္ဇန်)ဂ် (နိရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံ လဆောင် ဒ်ခရ် မှုကိုအာရီဇေ မဂ်အိုတ်ရ။ (ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွး ထေက်ကိုသွးရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် မှုကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မတွံဂးမဂ် ဟုံသောင်အိုတ်ရ။ ခရ်မှု ကို‘အမိပတိ’ဇော်သကိုပ်သက မတွံဂးမဂ် ဟုံသောင်အိုတ်ရ။ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ) လဆောင် ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွး ရဲဝံမွဲ မှုကိုအာရီဇေ မဂ်အိုတ်ရ (ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် သွအာရီကိုမဂ်တဲ လဆောင် ဟုံသွအာရီကိုမဂ်အိုတ်ရ)။

နူကာမာဝစရကုသိုလ်ဂ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ အကုသိုလ်(၁၂) အလုမ် အိုတ်သို၊ ကာမာဝစရဝိပက်(၂၃) အလိုအိုတ်သို၊ နူကာမာဝစရကြိယာဂ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တြိပြကာ (ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်, ဟသိတုပ္ပါဒ်, ဉာဏဝိပ္ပယုတ်(၄)၊ ရူပါဝစရတိကစတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ် စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်

ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် စတုတ္ထဇာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုတ္ထဇာန် နှစ်ပက်၊ နနယ် စတုတ္ထမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် စတုတ္ထဇာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုတ္ထဇာန် နှစ်ကြိယာ (နနယ်စတုတ္ထမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် စတုတ္ထဇာန် (၄)၊ နယ်စတုတ္ထမ္မး ရူပါဝစရစတုတ္ထဇာန် ဝိပါက်(၁)၊ အရူပဇာန်ပန်ပြကာ နှစ်ကုသိုလ်၊ အရူပဇာန်ပန်ပြကာ နှစ်ပက်၊ အရူပဇာန်ပန်ပြကာ နှစ်ကိရိယာ၊ ဖိုလ်ပန်ပြကာ မဒ်ဖို ဒေက်တကို‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်လလမ်ကွေ့ ကိလေသ ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ မှုံအာရီမတွံးမဂ်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ မှုံကိုဟိုတ်ရိဟ်တွံ မတွံး မဂ်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ မှုံကို‘အဓိပတိ’ ဇော်သကိုပ်သက မတွံးမဂ်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။ ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို နှိဓရ်‘အနာရမ္မဏ’ ဟုံလေပ်သွအာရီ အိုတ်ရ။

၁၇။ ဥပ္ပန္နတိက်

ဓရ်ဥပ္ပန္န ၁၄၃၀။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ဥပ္ပန္န’ မဒ်(ယောမဒ်) ယောမအာစိုပ်ခဏပိပြကာ မတွံးဥပါဒ်ဦးဘင်အိုတ်ဂ်ရော? ဝိပက်(၃၆) မဒ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်နှံဂ် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတွဲလပ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်)ကမ်ဂ်ရ ဩစိတ္တဇရုပ် မကတို(ဟိုတ်နှုကမ်)မွဲ (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် နှိဓရ်‘ဥပ္ပန္န’ မဒ်တ ယောမအာစိုပ် ခဏပိပြကာ မတွံး ဥပါဒ် ဦး ဘင်အိုတ်ရ၊ လဆောင် နှိဓရ်‘ဥပါဒ်’ ကြက်နှိ ပွဲစွတ်ဇကန်အိုတ်ရ၊ ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွး ဓရ်‘အနုပ္ပန္န’ အာစိုပ်ခဏပိပြကာမတွံး ဥပါဒ်ဦးဘင်တုလေပ် ဟုံသေင်, ယောမအာစိုပ်လေပ် ဟုံသေင်အိုတ်ရ။

ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ‘ကြိယာအဗျာကတစိုတ် (၂၀) နှိအယာ်မာတ်မသွတု ဟဂပ်ဝံဟိုတ် နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနှံဂ် ဟိုတ်ဒ်ဒ်မဂပ်ဝံသွပတွဲ လပ်(ကုသိုလ် အကုသိုလ်)ကမ်ဂ်ရ ဩစိတ္တဇရုပ် မကတို(ဟိုတ်နှုကမ်)မွဲ (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် နှိဓရ်‘ဥပ္ပန္န’ နှိတ ယောမအာစိုပ် ခဏပိပြကာမတွံး ဥပါဒ် ဦး ဘင်အိုတ်ရ၊ လဆောင် နှိဓရ်‘အနုပ္ပန္န’ အာစိုပ် ခဏပိပြကာမတွံး ဥပါဒ် ဦး ဘင်တုလေပ် ဟုံသေင်, ယောမအာစိုပ်လေပ် ဟုံသေင်အိုတ်ရ။ ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွး ရံဝံမ္မး ဓရ်‘ဥပါဒ်’ ကြက်နှိ ပွဲစွတ်ဇကန်အိုတ်ရ။

တိက်မုတ် နိဗ္ဗာန်ဂ် နှိဓရ်‘ဥပ္ပန္န’ နှိတယောမအာစိုပ် ခဏပိပြကာ မတွံး ဥပါဒ် ဦး ဘင်ရ ရံဝံကို၊ နှိဓရ်‘အနုပ္ပန္န’ အာစိုပ် ခဏပိပြကာ မတွံး ဥပါဒ် ဦး ဘင်တုလေပ် ဟုံသေင်, ယောမအာစိုပ်လေပ် ဟုံသေင်ရ ရံဝံကို၊ ဓရ်‘ဥပါဒ်’ ကြက်နှိပွဲစွတ် ဇကန်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးရ။

၁၈။ အတိတတိကံ

ခရ်အတိကံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန် ၁၄၃၁။ ပါကောနိဗ္ဗာန်တုံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိတိသိက္ခိ လဆောင်
ဝံယုအတိကံအိတိရ၊ လဆောင် ဝံယုအနာဂတံအိတိရ၊ လဆောင် ဝံယုပစ္စုပ္ပန်အိတိရ။

တိကံမုတံ နိဗ္ဗာန်ဂံ ဟဂပ်ဝံသုး ဟံထေက်ကိုသုး ရံဝံမွး အတိကံကို အနာဂတံကို
ပစ္စုပ္ပန် ကိုရ။

၁၉။ အတိတာရမ္မဏတိကံ

ခရ်အတိတာရမ္မဏ ၁၄၃၂။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်‘အတိတာရမ္မဏ’ မျှ်ကိုအာရီခွဲ
ခရ်အတိကံအိတိရော? (ခရ်‘အတိတာရမ္မဏ’ မသွအာရီကိုခရ်အတိကံဂမ္ဘိုင်ဂံ ညးခွဲ
ဂံရော?)။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန် (၃)။ နေဝသညာနာသညာယတနဇ္ဈာန် (၃)ဂံ (နွံရ)။
ခရ်တြိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်‘အတိတာရမ္မဏ’ မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အတိကံအိတိရ။ (ဝိညာ
ဏဉ္စာယတန, နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို)။

ခရ်အနာဂတာရမ္မဏ ၁၄၃၃။ (၂) ခရ်‘အနာဂတာရမ္မဏ’ စိတ်စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်
မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အနာဂတံလျိုင်ဂံ ဟံမွဲအိတိရ။

ခရ်ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ၁၄၃၄။ (၃) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်‘ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ’ မျှ်ကိုအာရီခွဲ
ခရ်ပစ္စုပ္ပန်အိတိရော? (ခရ်‘ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ’ မသွအာရီကိုခရ်ပစ္စုပ္ပန်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ညးခွဲဂံရော?)။
ဒွိပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀)။ မနောဓာတ်ပိပြကာတအံဂံ (နွံအိတိရ)။ ခရ်စိတ်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်
‘ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏ’ မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်ဟေင်အိတိရ။ နူဝိပက် ဒေကံတကိုကာမာဝစရ
ကုသိုလ်ဂံ စိတ္တုပ္ပါဒ်စိတ်ပြကာ၊ နူအကုသလဝိပက်ဂံ ဥပေက္ခာသဟဂိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်
(သန္တီရဏ) (၁)။ သောမနဿသဟဂိတ် ကြိယာအဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် (ဟသိတုပ္ပါဒ်)
(၁)ဂံ (နွံရ)။ ခရ်စိတ်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အတိကံအိတိရ၊ လဆောင်
မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အနာဂတံအိတိရ၊ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်အိတိရ။

ကာမာဝစရကုသိုလ် (၈)။ အကုသိုလ် (၁၂)။ နူ(ကာမ)ကြိယာဂံ စိတ္တုပ္ပါဒ်ဒေကံတပြကာ၊
(နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရစတုတ္ထ
ဇ္ဈာန်(၁) နူကြိယာဂံ (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်(ပိစောမ္မပြကာ)ဝံ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အတိကံ
အိတိရ၊ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အနာဂတံအိတိရ၊ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်
အိတိရ၊ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အတိကံအိတိရ ရံဝံကို၊ မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်အနာဂတံ
အိတိရ ရံဝံကို၊ မျှ်ကိုအာရီခွဲ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်အိတိရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသုး ဟံထေက်ကိုသုးအိတိရ
(ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိစောမ္မပြကာ)ဝံ လဆောင် မျှ်ကိုအာရီခွဲ အတိကံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန်အိတိတုံ
လဆောင် ဟံမွဲကိုအာရီခွဲ အတိကံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန်အိတိရ)။

ရူပါဝစရတိကစတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယ
တတိယဇ္ဈာန် (၃)။ နနယ်ပဉ္စကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထ

ဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နှစ်ပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိကစတုက္ကဇ္ဈာန် နှစ်ကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်ဝိပက်(၁)၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဇ္ဈာန် (၃)၊ အာကိဉ္စညာယတနဇ္ဈာန် (၃)၊ မဂ်ပနိပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပဲ့ဘုံပိပြကာ၊ သအာင် အာနုဂ္ဂ ဖိုလ်ပနိပြကာမဒ္ဒိဖိ ဒေက်တကိုမဂ် ဒိဟိတလလမ်ကေံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ မှုကိုအာရီဇေ ဓရ်အတိကအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ မှုကိုအာရီဇေ ဓရ်အနာဂတအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ မှုကိုအာရီဇေ ဓရ်ပစ္စုပ္ပန်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသုး ဟံထေက်ကိုသုးအိုတ်ရ (ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ သုအာရီကိုနိဗ္ဗာန် ပညပ်အိုတ်ရ)။ ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို နှိဓရ်အနာရမ္မဏ ဟံလေဝ် သုအာရီအိုတ်ရ။

၂၀။ အဇ္ဈတ္တတိကံ

ဓရ်မဒ္ဒိ ပဲ့အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒ အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒသန္တာန် ၁၄၃၅။ ပါကေံ ‘အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒ’ ရုပ်ဟံ စပ်ကေံကုန္တိန္ဒြိ (ရုပ်မသအာင်အာနုကုန္တိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ် ဒေဝံပြကာ)ကို နိဗ္ဗာန်ကိုတဲ ဓရ် ‘ကုန္တိန္ဒြိယ ဗဒ္ဒရုပ်’ {စိုတ်,စေတသိက် ‘ကုန္တိန္ဒြိယဗဒ္ဒ’ ရုပ်မစပ်ကေံကုန္တိန္ဒြိ (ပသာဒရုပ်မသုန်သ်, ဘာဝ ရုပ်ဓါ, ဇီဝိတရုပ်)} အလုပ်အိုတ်သိုတအ်ဂ် လဆောင် နှိဓရ် ‘အဇ္ဈတ္တ’ မဒ္ဒိပဲ့အဇ္ဈတ္တသန္တာန် အိုတ်ရ၊ လဆောင် နှိဓရ် ‘ပဟိဒ္ဒ’ မဒ္ဒိပဲ့ပဟိဒ္ဒသန္တာန်အိုတ်ရ၊ လဆောင် နှိဓရ် ‘အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒ’ မဒ္ဒိပဲ့အဇ္ဈတ္တ ပဟိဒ္ဒသန္တာန်အိုတ်ရ၊ ‘အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒ’ ရုပ်ဟံစပ်ကေံကုန္တိန္ဒြိကို နိဗ္ဗာန်ကို နှိဓရ် ‘ပဟိဒ္ဒ’ မဒ္ဒိပဲ့ပဟိဒ္ဒသန္တာန်အိုတ်ရ။

၂၁။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိကံ

ဓရ်အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ၁၄၃၆။ မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီဇေဓရ် အဇ္ဈတ္တအိုတ်ဂ်ရော? (ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသုအာရီကိုအဇ္ဈတ္တတုန် ညးဇေံဂ်ရော?) ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဇ္ဈာန် (၃)၊ နေဝသညာနာသညာယတနဇ္ဈာန် (၃)ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်တြိပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီဇေ ဓရ်အဇ္ဈတ္တအိုတ်ရ၊ (ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနစိုတ် မဒ္ဒိအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဉ္စကန် စေတသိက်မစိုန်သကို)။

ဓရ်ပဟိဒ္ဒါရမ္မဏ ၁၄၃၇။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘ပဟိဒ္ဒါရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီဇေဓရ် ပဟိဒ္ဒအိုတ်ဂ်ရော? (ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသုအာရီကို ဓရ်ပဟိဒ္ဒတုန် ညးဇေံဂ်ရော?) ရူပါဝစရ တိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နှစ်ကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက

စတုတ္ထဇာန် နှစ်ပက် (နနယ်စတုတ္ထမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန်(၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် စတုတ္ထဇာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုတ္ထဇာန် နှစ်ကြိယာ (နနယ်စတုတ္ထမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမဇာန် ဒုတိယဇာန် တတိယဇာန် စတုတ္ထဇာန် (၄)၊ (နနယ် စတုတ္ထမ္မး ရူပါဝစရစတုတ္ထဇာန် ဝိပက် (၁)၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဇာန် (၃)၊ မဂ်ပနိပြကာ ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ဖိုလ်ပနိပြကာ မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုမဂ် ဒိုဟိုတ် လလမ်ကွဲ ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ ဒိုခရ် ‘ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွဲခရ် ဗဟိဒ္ဓအိုတ်ရ။ (ရူပစိုတ် မဒ်ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဉ္စကန် မသအာင်အာနုအဘိညာဏ်ဒွေ အာကာသာ နဉ္စာယတနစိုတ် မဂ်စိုတ် ဖိုလ်စိုတ် စေတသိက် မစိုန်သကို)။

ပါကွဲရုပ်တဲ မဟာကုသိုလ် (၈)၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ခရ်အဗျာကတ (၃၄) (ကာမ ဝိပက်ကြိယာ) ဟဂဝ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မတို့လုပ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲကာမဘုံတဲ မဒ်အိုတ် မဒ်အလမ်အိုတ်သိုဟေင်၊ (နနယ်စတုတ္ထမ္မး) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇာန် (၁) နှုကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုတ္ထမ္မး) ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇာန်(၁) နှုကြိယာဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ လဆောင် ဒိုခရ် ‘အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွဲ ခရ်အဇ္ဈတ္တအိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒိုခရ် ‘ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ’ မှုကို အာရီခွဲ ခရ် ‘ဗဟိဒ္ဓ’ အိုတ်ရ၊ လဆောင် ဒိုခရ် ‘အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ’ မှုကိုအာရီခွဲ ခရ်အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓအိုတ်ရ။ (ခရ်မသုအာရီ အနေကန်)။

တိကမုတ် အာကိဉ္စညာယတနဇာန်ပိဂ် မှုကိုအာရီအဇ္ဈတ္တရ ရံဝံကို မှုကိုအာရီ ဗဟိဒ္ဓရ ရံဝံကို မှုကိုအာရီခရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓရ ရံဝံကို ဟဂဝ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးရ။ ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို ဒိုခရ် ‘အနာရမ္မဏ’ ဟုံလေပ်သွအာရီအိုတ်ရ။

၂၂။ သနိဒဿနတိက

ခရ်သနိဒဿနသပ္ပဋိယ ၁၄၃၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိုခရ် ‘သနိဒဿန သပ္ပဋိယ’ မဒ် မွဲဟာန်ကောံပွမညာတ် မွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျှတ်အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂဝ်ဝံညာတ်တဲ မလေပ်ဒ်လျှတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊) ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒိုဟိုတ် ‘စက္ခာဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီညာတ် ကတိဒ် (နှံရ)။ ခရ်ရူပါယတနဂမ္ဘိုင်ပွဲ ဒိုခရ် ‘သနိဒဿန သပ္ပဋိယ’ ဒိုမွဲဟာန်ကောံပွမညာတ် မွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျှတ်အိုတ်ရ။ (ရူပါရီ)

ခရ်သနိဒဿန သပ္ပဋိယ ၁၄၃၉။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိုခရ် ‘သနိဒဿန သပ္ပဋိယ’ ဟုံမွဲ ကိုပွမညာတ်တဲ ဒိုမွဲဟာန်ကောံပွမဒ်လျှတ်ဟေင်အိုတ်ဂ်ရော?၊ (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဟဂဝ်ဝံညာတ်တဲ မလေပ်ဒ်လျှတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?၊) ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒိုအရစက္ခာဝိညာဏ် စိုတ်မတီ ညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ဖောဠဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံဒိုဟိုတ် ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီလုက်စုက်

ကတိဒ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘အနိဒဿန သပ္ပဋိယ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ်တဲ နိမ္မဲဟာန်ကောံ ပွမနီလျာတ်ဟောင်အိုတ်ရ။ (ဩဠာရိကရုပ် မသအောင်အာ နူရူပါရီ)။

ဓရ်အနိဒဿန သပ္ပဋိယ ၁၄၄၀။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နိဓရ် ‘အနိဒဿန အပ္ပဋိယ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ် ဟံမ္မဲကိပ္ပမနီလျာတ်အိုတ်ရဲရော? (ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ညာတ်လောင် ဟဂပ်ဝံညာတ် နီလျာတ်လောင် ဟဂပ်ဝံနီလျာတ် ညးခွဲဂ်ရော)?၊ ကုသိုလ်(၂၁) မနိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ဝိပက်(၃၆) မနိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နိအယာံမာတ်မသွ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒနိ ကုသိုလ်အကုသိုလ် မနိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအောင်အာနွံ ဩ(သုခုမ)ရုပ် ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ် ဟံမ္မဲကိပ္ပမနီလျာတ် မတို့လုပ် ပွဲဓမ္မာယတန၊ သအောင်အာနွံ နိဗ္ဗာန် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နိဓရ် ‘အနိဒဿန အပ္ပဋိယ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမညာတ် ဟံမ္မဲကိပ္ပမနီလျာတ် အိုတ်ရ။ (စိတ် စေတသိက် သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်)။

သွပိဂအိုတ် ‘တိက်’ မဂပ်ဝံဟိုတွံ တဲဆဝံကွာရ။

**‘ဒုကအတ္ထုဒ္ဓါရ’ သွဓါဂအုမ်တဲ ပွမထမံက်ထွးကို အကံက်
ဒဒက်တကိုဓရ်မဂပ်ဝံဟိုတွံဂမ္ဘိုင်**

(ခ) ဟေတုဂေါစ္ဆက

၁။ ဟေတုဒုက်

ဓရ်ဟေတု ၁၄၄၁။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နိဓရ် ‘ဟေတု’ ဝံယျဟိုတ် ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရဲရော? (ကုသိုလ်ဟိုတ်)ပိပြကာ မနိဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ကုသိုလ်၊ (အကုသိုလ်ဟိုတ်)ပိပြကာ မနိဟိုတ် ရိုဟ်တုမ် အကုသိုလ်၊ (အဗျာကတဟိုတ်)ပိပြကာ မနိဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် ဟဂပ်ဝံတွံ နဒနိကုသိုလ် အကုသိုလ်တအ်ဂ် (နွဲ့အိုတ်ရ)။

ကုသိုလ်ဟိုတ်မတွံဂး ‘အလောဘ’ ဟံထွေန်စပ် နွဲ့ပွိုက်, ကုသိုလ်ဟိုတ် မတွံဂး ‘အဒေါသ’ ဟံမှာဒုဟ်ပလိုပလ်ဂ် ကတိဒ် ပွဲကုသိုလ်(၂၁) မနိပွဲဘုံပန်ပြကာအိုတ်ရ။ ကုသိုလ် ဟိုတ်မတွံဂး ‘အမောဟ’ ပွမဟံဝိဝိင် (ပွဲသဘဓရ်မဉ္ဇာစုတ်) (ပွမတီဉ္ဇာပြ)ဂ် ပါကောံဉာဏ ဝိပ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဂမ္ဘိုင် နူကာမဝစရကုသိုလ်တဲ ကတိဒ် ပွဲကုသိုလ်(၁၃) မနိပွဲဘုံပန်ပြကာရ။

(အကုသိုလ်ဟိုတ်) ‘လောဘ’ ပွမထွေန်စပ် နွဲ့ပွိုက်ဂ် ကတိဒ် ပွဲလောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဒစာံပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။ (အကုသိုလ်ဟိုတ်) ‘ဒေါသ’ ပွမမှာဒုဟ်ပလိုပလ်ဂ် ကတိဒ် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။ (အကုသိုလ်ဟိုတ်) ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်(ပွဲသဘ မဉ္ဇာစုတ်) (ပွမဟံတီဉ္ဇာပြ)ဂ် ကတိဒ် ပွဲအကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် အလုမ်အိုတ်သီရ။

ဝိပက်ဟိုတ်မတွံဂး ‘အလောဘ’ ပွမဟုံထွေန်စပ် ဟုံမွဲပိုက်, ဝိပက်ဟိုတ်မတွံဂး ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံမှာဒုဟ်ဟုံပလိုပလော်ဟုံ ပါကွေအဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ဝိပက်) နူကာမာဝစရဝိပက်တဲ ကတိန်ပွဲဝိပက် (မဟာဝိပက် မဟဂ္ဂိုတ်ဝိပက် ဖိုလ်စိုတ်) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ဝိပက်ဟိုတ်မတွံဂး ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိပင်ဟုံ ပါကွေ အဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ဝိပက်) နူကာမာဝစရဝိပက်တဲ, ပါကွေ ဉာဏဝိပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမိုင်တဲ ကတိန်ပွဲဝိပက် (မဟာဝိပက်ဉာဏသမ္ပယုတ် မဟဂ္ဂိုတ်ဝိပက် ဖိုလ်စိုတ်) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်ရ။

ကြိယာဟိုတ်မတွံဂး ‘အလောဘ’ ပွမဟုံထွေန်စပ် ဟုံမွဲပိုက်, ကြိယာဟိုတ် မတွံဂး ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံမှာဒုဟ်ဟုံပလိုပလော်ဟုံ ပါကွေအဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ကြိယာ) နူကာမာဝစရကြိယာတဲ ကတိန်ပွဲကြိယာ (မဟာကြိယာ, မဟဂ္ဂိုတ်ကြိယာ) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာအိုတ်ရ၊ ကြိယာဟိုတ် မတွံဂး ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိပင်ဟုံ ပါကွေ အဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ကြိယာ) ဂမိုင် နူကာမာဝစရကြိယာတဲ, ပါကွေ ဉာဏဝိပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမိုင်တဲ ကတိန်ပွဲကြိယာ (မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် မဟဂ္ဂိုတ်ကြိယာ)ဂမိုင် မဒ် ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်ရ။

ခရ်ဂမိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဟေတု’ မဂ္ဂယုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ၊ (ဟိုတ်တြပြကာ)။

ခရ်န ဟေတု ၁၄၄၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်‘န ဟေတု’ ဟုံဂ္ဂယုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရော? ပါကွေဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ဂမိုင်တဲ ကုသိုလ်(၂၁) အကုသိုလ်(၁၂) မဒ် ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂင်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်တဲ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဝံ နှိခရ် ‘န ဟေတု’ ဟုံဂ္ဂယုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။ (စိုတ်စေတသိက် မသအာင်အာနုဟိုတ်တြပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ သဟေတုကဒုက်

ခရ်သဟေတုက ၁၄၄၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်‘သဟေတုက’ မှုဂ္ဂဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် (မစိုန်သကို ကောံဟိုတ်)အိုတ်ရော? ပါကွေမောဟ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဝိစိကိစ္ဆာ (မောဟမစိုန်သကိုကို ဝိစိကိစ္ဆာ)ကိုမောဟ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဥဒ္ဓစ္စ (မောဟမစိုန်သကို ကောံဥဒ္ဓစ္စ) ဂမိုင်တဲ သွေဟ်အကုသိုလ် (၁၂)၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမိုင်၊ ပါကွေအဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ဝိပက်)ဂမိုင် နူကာမာဝစရဝိပက်တဲ ဝိပက် (မဟာဝိပက်, မဟဂ္ဂိုတ်ဝိပက် ဖိုလ်စိုတ်) (၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာ၊ ပါကွေအဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(အဟိုတ်ကြိယာ)ဂမိုင် နူကာမာဝစရကြိယာတဲ ‘ကြိယာအဗျာကတ’ (၁၇) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂင်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ်

အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘သဟေတုက’ မှုကိုဟိုတ် ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။ (သဟိုတ်စိုတ် (၇၁), စေတသိက်မွဲသအာင် မအာင်အာနူမောဟ မှုပွဲ မောဟမူဒွေ)။

ဓရ်အဟေတုက ၁၄၄၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘အဟေတုက’ ဟံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် အိုတ်ဂ်ရော? မောဟ မဒိပွဲဟာန်ကောံ ဝိစိကိစ္ဆာ (မောဟ မစိုန်သကိုကို ဝိစိကိစ္ဆာ)၊ မောဟ မဒိပွဲဟာန်ကောံဥဒ္ဒစ္စ (မောဟ မစိုန်သကိုကိုဥဒ္ဒစ္စ)၊ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀)၊ သအာင်အာနူဂ် မနောဓာတ်ပိ (ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်, သမ္ပဋိဃိုန်ဒွေ)၊ အဟိုတ်မနောဝိညာဏဓာတ် (သန္တီရဏပိ, မနောဒွါရဝဇ္ဇန်, ဟသိတုပ္ပါဒ်) မသုန်ပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အဟေတုက’ ဟံမွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။ (အဟိုတ်စိုတ်စေတသိက် မစိုန်သကို, မောဟပွဲမောဟမူဒွေ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၃။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်

ဓရ်ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ၁၄၄၅။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ဟေတုသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂ်ရော? ပါကောံမောဟ မဒိပွဲဟာန်ကောံဝိစိကိစ္ဆာ (မောဟမစိုန် သကိုကောံ ဝိစိကိစ္ဆာ)ကိုမောဟ မဒိပွဲဟာန်ကောံဥဒ္ဒစ္စ (မောဟမစိုန်သကို ကောံဥဒ္ဒစ္စ)ဂမ္ဘိုင်တု သွေဟ်အကုသိုလ် (၁၂)၊ ကုသိုလ် (၂၁) မဒိပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ပါကောံ အဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ဝိပက်)ဂမ္ဘိုင် နူကာမဝစရဝိပက်တု ဝိပက် (မဟာဝိပက်, မဟဂ္ဂိုတ်ဝိပက်, ဖိုလ်စိုတ်) (၂၁) မဒိပွဲဘုံပိပြကာ၊ ပါကောံအဟိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိုတ်ကြိယာ)ဂမ္ဘိုင် နူကာမာဝစရ ကြိယာတု ‘ကြိယာအဗျာကတ’(၁၇) နှိအယာံမာတ်မသွတု ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဟေတုသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။ (သဟိုတ်စိုတ် (၇၁) စေတသိက်မွဲသအာင် မသအာင်အာနူ မောဟ မှုပွဲမောဟမူဒွေ)။

ဓရ်ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တ ၁၄၄၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ် ‘ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ဂ်ရော? မောဟ မဒိပွဲဟာန်ကောံ ဝိစိကိစ္ဆာ (မောဟ မစိုန်သကိုကို ဝိစိကိစ္ဆာ)၊ မောဟ မဒိပွဲဟာန်ကောံဥဒ္ဒစ္စ (မောဟ မစိုန်သကိုကောံဥဒ္ဒစ္စ)၊ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်စိုတ် (၁၀)၊ သအာင်အာနူဂ် မနောဓာတ်ပိ (ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်, သမ္ပဋိဃိုန်ဒွေ)၊ အဟိုတ်မနော ဝိညာဏဓာတ် (သန္တီရဏပိ, မနောဒွါရဝဇ္ဇန်, ဟသိတုပ္ပါဒ်)မသုန်ပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံ ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ။ (အဟိုတ်စိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို, မောဟ ပွဲမောဟမူဒွေ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၄။ ဟေတု သဟေတုကဒုက်

ခရ်ဟေတု သဟေတုက ၁၄၄၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဟေတု သဟေတုက’ ဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်ကိုတဲ မွဲဟိတ်ရိဟ်တုခ်ကို (မစိန်သကိုကိုဟိတ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲစိုတ်မွဲ (ဟိတ်)ဓါပြကာ ပိပြကာ မဒ်ဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဂမ္ဘိုင် နှိမ္မဲဒမြိပ်အိုတ်ရ၊ ခရ်(ဟိတ်ဓါပြကာ ပိပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဟေတု သဟေတုက’ ဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်ကိုတဲ မွဲဟိတ်ရိဟ်တုခ်ကို (မစိန်သကိုကိုဟိတ်ကို)အိုတ်ရ။ (ဟိတ်တြပြကာ မဝေင်ပါကွေ်မောဟ မွဲပွဲမောဟမူဒွေ)။

ခရ်သဟေတုက န ဟေတု ၁၄၄၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သဟေတုက န ဟေတု’ မွဲဟိတ်ရိဟ်ရိဟ်တုခ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေ်ကုသိုလ် (၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာ၊ အကုသိုလ် (၂၁)၊ အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိတ်ဝိပက်)ဂမ္ဘိုင် နူကာမာဝစရဝိပက် မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တဲ ဝိပက် (မဟာဝိပက်, မဟာဂ္ဂိုတ်ဝိပက်, ဖိုလ်စိုတ်) (၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ပါကွေ်အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိတ်ကြိယာ)ဂမ္ဘိုင် နူကာမာဝစရကြိယာတဲ ‘ကြိယာအဗျာကတ’ (မဟာကြိယာ, မဟာဂ္ဂိုတ်ကြိယာ)(၁၇) နှိအယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ ပါကွေ်ဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ပွဲစိုတ် (ထပ်စော်မ္မဲပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်(၄၆) သေ့သေ့ဟ်ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊) ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘သဟေတုက န ဟေတု’ မွဲဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်အိုတ်ရ။ (သဟိတ်စိုတ်(၇၁), စေတသိက်မ္မဲသအာင် မသအာင်အာနူဟိတ်တြပြကာ)။

ဒုက်မုတ် ခရ် ‘အဟေတုက’ဟံမ္မဲဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်တဲ ခရ်မွဲဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဂမ္ဘိုင် ရံဝံကို, မွဲဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဟေင်တဲ ခရ်ဟံဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဂမ္ဘိုင် ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးစအိုတ်ရ။

၅။ ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ၁၄၄၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တ’ ဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်ကိုတဲ မစိန်သကိုကိုဟိတ်ရိဟ်တုခ်အိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲစိုတ်မွဲ (ဟိတ်)ဓါပြကာ ပိပြကာ မဒ်ဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဂမ္ဘိုင် နှိမ္မဲဒမြိပ်အိုတ်ရ၊ ခရ်(ဟိတ်ဓါပြကာ ပိပြကာ) ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တ’ ဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်ကိုတဲ မစိန်သကိုကိုဟိတ်ရိဟ်တုခ်အိုတ်ရ၊ (ဟိတ်တြပြကာ မဝေင်ပါကွေ် မောဟ မွဲပွဲမောဟမူဒွေ)။

ခရ်ဟေတုသမ္ပယုတ္တ န ဟေတု ၁၄၅၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဟေတုသမ္ပယုတ္တ န ဟေတု’ စိန်သကို ကောဟိတ်ရိဟ်တုခ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုဟိတ်ရိဟ်တုခ်အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေ်ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်စိုတ်(၁၂)၊ အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိတ် ဝိပက်)ဂမ္ဘိုင် နူကာမာဝစရဝိပက်တဲ ဝိပက် (မဟာဝိပက်, မဟာဂ္ဂိုတ်ဝိပက်, ဖိုလ်စိုတ်(၂၁)

မဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ပါကော့အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် အဟိတ်ကြိယာဂမ္ဘိုင် နူကာမာဝစရကြိယာတဲ
 ‘ကြိယာအဗျာကတ’ (မဟာကြိယာ၊ မဟာဂ္ဂိတ်ကြိယာ)(၁၇) ဒိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ
 နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံပိပြကာ၊ ပါကော့ဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိုင် မဒိပွဲစိတ် (ထပုံ
 စော့မွဲပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံတွံ (စေတသိက်(၄၆) သေ့သွဟ်ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊) ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်
 ‘ဟေတုသမ္ပယုတ္တ န ဟေတု’ စိုန်သကိုကော့ဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဟေင်တဲ ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်
 တုမ်အိုတ်ရ၊ (သဟိတ်စိတ်(၇၁), စေတသိက်မွဲသအာင် မသအာင်အာနူဟိတ်တြပြကာ)။

ဒုက်မုတ် ဓရ်‘ဟေတုပိပ္ပယုတ္တ’ ဟွံစိုန်သကို ကော့ဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုဟ်တို
 ရိုဟ်တုမ်ကိုတဲ စိုန်သကိုကော့ဟိတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ ရံဝံကို စိုန်သကိုကော့ဟိတ်ရိုဟ်တုမ်
 ဟေင်တဲ ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟွံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ န ဟေတု သဟေတုကဒုက်

ဓရ်န ဟေတု သဟေတုက ၁၄၅၁။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘န ဟေတု သဟေတုက’
 ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်တဲ မှုကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဟေင်အိုတ်ဂံရော? ပါကော့ကုသိုလ်(၂၁)
 မဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိတ်ဝိပက်)ဂမ္ဘိုင် နူကာမာ
 ဝစရဝိပက်တဲ ဝိပက် (မဟာဝိပက်၊ မဟာဂ္ဂိတ်ဝိပက်၊ ဖိုလ်စိတ်) (၂၁) မဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊
 ပါကော့အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (အဟိတ်ကြိယာ)ဂမ္ဘိုင် နူကာမာဝစရကြိယာတဲ ‘ကြိယာအဗျာကတ’
 (မဟာကြိယာ၊ မဟာဂ္ဂိတ်ကြိယာ) (၁၇) ဒိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒိကုသိုလ်
 အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံပိပြကာ၊ ပါကော့ဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဂမ္ဘိုင် ဒိပွဲစိတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတွံ (စေတသိက်(၄၆)
 သေ့သွဟ်ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊) ဓရ်(ထပုံစော့မွဲပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘န ဟေတု သဟေတုက’
 ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်တဲ မှုကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဟေင်အိုတ်ရ။ (သဟိတ်စိတ်(၇၁), စေတသိက်
 မွဲသအာင် မသအာင်အာနူဟိတ်တြပြကာ)။

ဓရ် န ဟေတု အဟေတုက ၁၄၅၂။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘န ဟေတု အဟေတုက’
 ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်ကို ဟွံမွဲကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ကိုအိုတ်ဂံရော? ဒွိပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀)၊ သအာင်
 အာနုဂ် မနောဓာတ်ပိ (ပဉ္စဒ္ဓါရဝဇ္ဇနံ၊သမ္ပဋိတ္တိနိဒ္ဒေ)၊ အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် (သန္တီရဏပိ၊
 မနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇနံ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်) မသုန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ်
 (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ် ‘န ဟေတု အဟေတုက’ ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်ကို ဟွံမွဲကိုဟိတ်
 ရိုဟ်တုမ်ကိုအိုတ်ရ။ (အဟိတ်စိတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)။

ဒုက်မုတ် ဟိတ်တြပြကာဂမ္ဘိုင်ဝံ ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်တဲ မှုကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်ဟေင်
 ရံဝံကို၊ ဟွံဝံယုဟ်တိုဟ်ရိုဟ်တုမ်တဲ ဓရ်ဟွံမွဲကိုဟိတ်ရိုဟ်တုမ်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး
 ဟွံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

ဟေတုဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၂။ စုဉ္ဇန္တရဒုက

၁။ သပ္ပစ္စယဒုက

ဝရ်သပ္ပစ္စယ ၁၄၅၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သပ္ပစ္စယ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံခရ်ဟိုတ် ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ(မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) (မကတိုဒ်ဟိုတ်နှုခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ) အိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်မွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်မွဲ ဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်မွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သပ္ပစ္စယ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ(မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) (မကတိုဒ်ဟိုတ်နှုခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ)အိုတ်ရ။ (စိုတ်,စေတသိက်,ရုပ်)။

ဝရ်အပ္ပစ္စယ ၁၄၅၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အပ္ပစ္စယ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ(မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) (ဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နှုဟိုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)အိုတ် ဂ်ရော? နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အပ္ပစ္စယ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ (မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) (ဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နှုဟိုတ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (နိဗ္ဗာန်)

၂။ သင်္ခတဒုက

ဝရ်သင်္ခတ ၁၄၅၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သင်္ခတ’ (မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရဂမ္ဘိုင်) မဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်အိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ် (၂၁) မဒ်မွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်မွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာ အဗျာကတ (၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်မွဲဘုံ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သင်္ခတ’ (မိန်ခရ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရဂမ္ဘိုင်) မဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ဝရ်အသင်္ခတ ၁၄၅၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အသင်္ခတ’ (မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မတွံဂးကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်အိုတ်ဂ်ရော? နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အသင်္ခတ’ (မိန်ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ) ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင်အိုတ်ရ။ (နိဗ္ဗာန်)

၃။ သနိဒဿနဒုက

ဝရ်သနိဒဿန ၁၄၅၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သနိဒဿန’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမညာတ် (မဂပ်ဝံညာတ် မဝံညာတ်)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် နှိဟိုတ်စိုတ်မတီညာတ် ကတိုဒ်ဂ်

(နွဲ့ရ)။ ဓရ်(ရူပါယတန)ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အနိဒဿန’ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကျောပွမညာတ် (မဂင်ဝံညာတ် မဝံညာတ်)အိုတ်ရ။ (ရူပါရီ)

ဓရ်အနိဒဿန ၁၄၅၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျောပွမညာတ် (မဟဂင်ဝံညာတ် ဟံဝံညာတ်)အိုတ်ရ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာစိုတ် မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ်စိုတ်မတီလုက်စုက် ကတိုဒ်၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ္ဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ္ဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ကြိယာဗျာကတ (၂၀) နှိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂင်ဝံတံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ္ဒိ ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ဩ(သုခုမ)ရုပ် မဟံဒ်မ္မဟာန်ကျောပွမညာတ် မဟံဒ် မ္မဟာန်ကျောပွမဒ္ဒိလျတ် မဟံတို့လုပ် ပွဲ‘ဓမ္မာယတန’ သဘ နှိအရာနှိဟိုတ် စိုတ်မကတိုဒ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အနိဒဿန’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျောပွမညာတ် (ဟဂင်ဝံညာတ် ဟံဝံညာတ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်မ္မသအာင် မသအာင်အာနု ရူပါရီ, နိဗ္ဗာန်)

၄။ သပ္ပဋိယဒုက်

ဓရ်သပ္ပဋိယ ၁၄၅၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘သပ္ပဋိယ’ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကျောပွမဒ္ဒိလျတ် (မဒ္ဒိလျတ်ဝံ)အိုတ်ရ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် နှိအရာ စိုတ်မတီညာတ်ကတိုဒ် ။ ပ ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတီလုက်စုက်ကတိုဒ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘သပ္ပဋိယ’ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကျောပွမဒ္ဒိလျတ် (မဒ္ဒိလျတ်ဝံ)အိုတ်ရ။ (သပ္ပဋိယရုပ်-၁၂)

ဓရ်အပ္ပဋိယ ၁၄၆၀။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘အပ္ပဋိယ’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျောပွမဒ္ဒိလျတ် (မဒ္ဒိလျတ်ဟံဝံ)အိုတ်ရ်ရော? ကုသိုလ် (၂၁) မဒ္ဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ္ဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ကြိယာအဗျာကတ’(၂၀) နှိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂင်ဝံတံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ္ဒိပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ဩ(သုခုမ)ရုပ် မဟံဒ်မ္မဟာန်ကျောပွမညာတ် မဟံဒ် မ္မဟာန်ကျောပွမဒ္ဒိလျတ် မဟံတို့လုပ် ပွဲ‘ဓမ္မာယတန’ သဘ နှိအရာနှိဟိုတ် စိုတ်မကတိုဒ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘အပ္ပဋိယ’ ဟံဒ်မ္မဟာန်ကျောပွမဒ္ဒိလျတ် (မဒ္ဒိလျတ်ဟံဝံ)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်, သုခမရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၅။ ရူပိဒုက်

ဓရ်ရူပိ ၁၄၆၁။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ရူပိ’ မှုံသဘမဖံက်ပွန်အိုတ်ရ်ရော? ‘မဟာ ဘုတ်ပန်ပြကာမပြာကဋ်လဲလး။ ‘ဥပါဒါ’ရုပ် နိဿယကို‘မဟာဘုတ်’ ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ် လဲလးတဲ မဒ်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ရူပိ’ မှုံသဘမဖံက်ပွန်အိုတ်ရ။ (ရုပ်စါစောဒ်ဒွာပြကာ)

ခရ်အရူပိ ၁၄၆၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘အရူပိ’ ဟံ့မွဲကိုသတ် ပွမဖံက်ပွန်အိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ် (၂၁) မနိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ဝိပက် (၃၆) မနိပွဲဘုံပန်ပြကာ၊ ‘ကြိယာအဗျာကတ’(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မနိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်‘အရူပိ’ ဟံ့မွဲကိုသတ် ပွမဖံက်ပွန်အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်, နိဗ္ဗာန်)

၆။ လောကီယဒုက်

ခရ်လောကီယ ၁၄၆၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်‘လောကီယ’ မတို့လုပ်ပွဲလောကအိုတ်ဂ်ရော? (မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် စိုန်သကိုပွဲသင်္ခါရလောက မဂပ်ဝံတွံဂး ရံဝံမွဲ မလေပ်ဒ် မလေပ်လို နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသင်္ခါရလောက မဂပ်ဝံတွံဂး ရံဝံမွဲ ဒဒိခိဝံ မလေပ်ဒ် မလေပ်လိုအိုတ်ဂ်ရော?) လောကီကုသိုလ် (၁၇) မနိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မနိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ‘ကြိယာအဗျာကတ’(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မနိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်‘လောကီယ’ မတို့လုပ်ပွဲလောကအိုတ်ရ။ (စိုန်သကိုပွဲသင်္ခါရလောက မဂပ်ဝံတွံဂး ရံဝံမွဲ မလေပ်ဒ် မလေပ်လို နဒဒ်မတို့လုပ် ပွဲသင်္ခါရလောက မဂပ်ဝံတွံဂး ရံဝံမွဲ ဒဒိခိဝံ မလေပ်ဒ် မလေပ်လိုအိုတ်ရ)။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်လောကုတ္တိရ် ၁၄၆၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် နှိခရ်လောကုတ္တိရ် မကလိလောန်ကွဲ နူကိုလောကအိုတ်ဂ်ရော? (မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ကလိလောန်ကွဲ နူသင်္ခါရလောက မတွံဂး ရံဝံမွဲ ဒဒိခိဝံ မလေပ်ဒ် မလေပ်လို နဒဒ်ဟံ့တို့လုပ် ပွဲသင်္ခါရလောက မတွံဂး ရံဝံမွဲ ဒဒိခိဝံ မလေပ်ဒ် မလေပ်လိုအိုတ်ဂ်ရော?) မဂ်ပန်ပြကာ ဟံ့တို့လုပ်ပွဲဘုံပန်ပြကာ၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ် ကိုမဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွဲကိလေသပန်ပြကာ၊ နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်လောကုတ္တိရ် မကလိလောန်ကွဲ နူကိုလောကအိုတ်ရ။ (ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိခရ်မကလိလောန်ကွဲနူသင်္ခါရလောက မတွံဂး ရံဝံမွဲ ဒဒိခိဝံ မလေပ်ဒ် မလေပ်လို နဒဒ် ဟံ့တို့လုပ် ပွဲသင်္ခါရလောက မတွံဂး ရံဝံမွဲ ဒဒိခိဝံ မလေပ်ဒ် မလေပ်လိုအိုတ်ရ)။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၇။ ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်

ခရ်ကေနစိ ဝိညေယျ ၁၄၆၅။ (၁) စိုတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ (မပတမ်ကိုစက္ခုဝိညာဏ်)ဂ် ဂပ်ဝံတိ မထေက်ကိုတိကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို (မဆေင်စပ်ကိုဇကု)အိုတ်ရ။ (၁၁၀၁)

ခရ်ကေနစိ န ဝိညေယျ ၁၄၆၆။ (၂) စိုတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ (မပတမ်ကိုစက္ခုဝိညာဏ်)ဂ် ဟဂပ်ဝံတိ ဟံ့ထေက်ကိုတိ (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို ဟံ့ဆေင်စပ်ကိုဇကု)အိုတ်ရ။

စူဠန္တရဒုက် တဲဆဝံရ။

၃။ အာသဝဂေါဇ္ဈက

၁။ အာသဝဒုက္ခ

ခရ်အာသဝ ၁၄၆၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အာသဝ’ မလေပ်ဇ္ဇောင်ခိုင် မလေပ်နှိခိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)အိုတ်ဂ်ရော? အာသဝဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာမတွံး ‘ကာမာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ပွမန့်ပွက် (ပွဲ‘ကာမ’ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုန့်ပွက်)၊ ‘ဘဝါသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ပွမန့်ပွက် ပွဲ(ရူပ အရူပ)ဘဝဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဒိဋ္ဌာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မမှာရာ၊ ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟုံတီကေတ် မထေက် ကိုတီ (ပွမဟုံတီကေတ်သစ္စပန်)တအ်ဂ် နှိအိုတ်ရ။

(ပှောင်ကိုအာသဝပန်ပြကာဂ်) ‘ကာမာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ပွမန့်ပွက်(ပွဲ ‘ကာမ’ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုန့်ပွက်)ဂ် ကတိုန် ပွဲလောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် အစာပြကာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ‘ဘဝါသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ပွမန့်ပွက် ပွဲ(ရူပ အရူပ)ဘဝဂမ္ဘိုင်ဂ် ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် (လောဘသဟဂိုတ်)စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ‘ဒိဋ္ဌာသဝ’ ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ဒိဋ္ဌိ လညာတ်မမှာရာဂ် ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် (လောဘသဟဂိုတ်)စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ‘အဝိဇ္ဇာသဝ’ (မောဟ) ပွမဇ္ဇောင် ပွမန့် မတွံး ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟုံတီကေတ် မထေက် ကိုတီ (ပွမဟုံတီကေတ်ခရ်သစ္စပန်)ဂ် ကတိုန် ပွဲအကုသိုလ်(၁၂)အိုတ်သိုရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ခွံ နှိခရ် ‘အာသဝ’ မလေပ်ကိုဇ္ဇောင် မလေပ်ကိုန့် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)အိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်အာသဝ ပိပြကာမတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မောဟ)။

ခရ် နော အာသဝ ၁၄၆၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော အာသဝ’ ဟုံဂွံယျု‘အာသဝ’ မလေပ်ဇ္ဇောင်ခိုင် မလေပ်နှိခိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွဲ‘အာသဝ’ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂)မသေ့သေ့ဟ်၊ ကုသိုလ်(၂၁) မန့်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မန့်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မန့်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒန် ကုသိုလ် အကုသိုလ် မန့်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ခွံ နှိခရ် ‘နော အာသဝ’ ဟုံဂွံယျု‘အာသဝ’မလေပ်ဇ္ဇောင်ခိုင် မလေပ်နှိခိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်မ္မဲသအာင် မသအာင်အာနူဍောင်ခရ်အာသဝ ပိပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ သာသဝဒုက္ခ

ခရ်သာသဝ ၁၄၆၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သာသဝ’မန့်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုခရ် ‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဇ္ဇောင်ခိုင် မလေပ်နှိခိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)အိုတ်ဂ်ရော? လောကီ ကုသိုလ်(၁၄) မန့်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မန့်ပွဲဘုံပိပြကာ

ဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒိအယာမာတ်မသ္မတေ ဟဂင်ဝံတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်ဂံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘သာသဝံ’ မဒိအာရီ ဒဒက်တကိုဓရ်(အာသဝ)ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ)အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်)

ဓရ်အနာသဝ ၁၄၆၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘အနာသဝ’ ဟံဒိအာရီ ဒဒက်တကိုဓရ် အာသဝဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင်(ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ)အိုတ်ရ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ မဟံတို့လုပ်ပွဲဘုံပိပြကာ၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တကိုမဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကေ့ ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘အနာသဝ’ ဟံဒိအာရီ ဒဒက်တကိုဓရ် အာသဝဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ)အိုတ်ရ။ (မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်)။

၃။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက

ဓရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တ ၁၄၆၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကေ့ဝံဓရ်‘အာသဝ’ မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ)အိုတ်ရ်ရော? ပါကေ့ ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒိဓါပြကာ၊ ‘မောဟ’ ပုမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်မဉ္ဇာစုတ်) (ပုမဟံတီ ညံပြ) မဒိ(ပွဲဒေါသမနဿသဟဂိုတ်စိုတ်)ဂမ္ဘိုင်ဝံတွံ၊ ပါကေ့မောဟ မဒိမ္မဟာန်ကေ့‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ (မောဟ မစိုန်သကိုကေ့‘ဝိစိကိစ္ဆာ’)ကိုမောဟ မဒိမ္မဟာန်ကေ့‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပုမကလုံလဖ် (မောဟ မစိုန်သကိုကေ့ဥဒ္ဓစ္စ)ဂမ္ဘိုင်တွံ အကုသိုလ်မသေ့သေ့ဟံဂံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘အာသဝ သမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကေ့ဝံဓရ်အာသဝ မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ) အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ကေ့ မောဟ မွဲပွဲဒေါသမူဒေ့ကို မောဟ မွဲပွဲမောဟမူဒေ့)။

ဓရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ ၁၄၇၀။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ် ‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန် သကို ကေ့ဝံဓရ်‘အာသဝ’ မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ)အိုတ်ရ်ရော? ‘မောဟ’ မဒိပွဲဒေါသမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒိဓါပြကာဂမ္ဘိုင်၊ မောဟမဒိမ္မဟာန်ကေ့‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပုမသေ့ဟံပုာ (မောဟမစိုန်သကိုကေ့‘ဝိစိကိစ္ဆာ’)၊ မောဟ မဒိမ္မဟာန်ကေ့ ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပုမဂ္ဂိုက် ဒဂဲ (မောဟမစိုန်သကိုကေ့ဥဒ္ဓစ္စ)၊ ကုသိုလ် (၂၁) မဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒိပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ’(၂၀) မဒိအယာမာတ်မသ္မတေ ဟဂင်ဝံတွံ နဒဒိ ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကေ့ဝံဓရ်အာသဝ’ မလေပ်ဇ္ဇောဝံဒိုင် မလေပ်ဒိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအိ)အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို၊ မောဟမွဲပွဲဒေါသမူဒေ့၊ မောဟမွဲပွဲမောဟမူဒေ့၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)

၄။ အာသဝသာသဝဒုက်

ခရ်အာသဝ သာသဝ ၁၄၇၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အာသဝ သာသဝ’ ဂွံယျုခရ် ‘အာသဝ’ မလေပ်ဇောဝ်ဒိုင် မလေပ်နှိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)တု မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်ကို အိုတ်ဂှ်ရော? အာသဝပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ်ဟေင် နှိခရ်‘အာသဝသာသဝ’ ဂွံယျုခရ်အာသဝတု မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်အာသဝပိပြကာမတွံဂး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ)။

ခရ်အာသဝ နော အာသဝ ၁၄၇၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သာသဝ နော အာသဝ’ နှိအာရီအာသဝဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဇောဝ်ဒိုင် မလေပ်နှိဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ်တအ်)ဟေင်တု ဟုံဂွံယျု အာသဝအိုတ်ဂှ်ရော? ပါကွေ်အာသဝဂမ္ဘိုင်တု အကုသိုလ် (၁၂) မသျှေသျှေဟ်၊ လောကီ ကုသိုလ် (၁၇) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ကြိယာ အဗျာကတ’(၂၀) မဒ်အယာံမာတ်မသွတု ဟဂပ်ဝ်တွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ နှိခရ်‘သာသဝ နော အာသဝ’ နှိအာရီအာသဝဂမ္ဘိုင်ဟေင်တု ဟုံဂွံယျုအာသဝအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်၊ စေတသိက် မဝေင်ပါကွေ် ဍောင်ခရ်အာသဝပိပြကာ၊ ရုပ်)။

ဒုက်မုတ် ခရ်‘အနာသဝ’ (လောကုတ္တရ်)ဂမ္ဘိုင် ဟုံသေင်ကိုအာရီ ဒဒက်တ်ကိုအာသဝ ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ဂွံယျုအာသဝတု ခရ်မဒ်အာရီအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝွံကို၊ နှိအာရီအာသဝဂမ္ဘိုင်ဟေင်တု ခရ်ဟုံဂွံယျုအာသဝ ရံဝွံကို ဟဂပ်ဝ်သွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၅။ အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တ ၁၄၇၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အာသဝ အာသဝ သမ္ပယုတ္တ’ အာသဝလေပ်ဂွံယျု ကောံအာသဝလေပ် စိုန်သကိုအိုတ်ဂှ်ရော? ဩပွဲစိုတ်မွဲ အာသဝဝါပြကာ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိတ်မွဲဒ်ဗြိပ်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ နှိခရ်‘အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ အာသဝလေပ် ဂွံယျုတု ကောံအာသဝလေပ် မစိုန်သကိုအိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်အာသဝ ပိပြကာ မတွံဂး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟမ္ပုဲလောဘမူစိုတ်)။

ခရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တ နော အာသဝ ၁၄၇၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အာသဝ သမ္ပယုတ္တ နော အာသဝ’ စိုန်သကိုကောံအာသဝ မလေပ်ဇောဝ်ဒိုင် မလေပ်နှိဒိုင် (ပွဲသန္တာန် သတ်တအ်)ဟေင်တု ဟုံဂွံယျု‘အာသဝ’အိုတ်ဂှ်ရော? ပါကွေ်‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်တု အကုသိုလ် (၁၂) မသျှေသျှေဟ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝွံ နှိခရ်‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ နော အာသဝ’ စိုန်သကို

ကျော်အာသဝဟေင်တဲ ဟံဝံယုအာသဝအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို မဝေင်ပါကွဲ ချောင်ခေ်အာသဝပိပြကာ)။

ဒုက်မုတ် ခေ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တဂမ္ဘိုင် ဟံစိုန်သကိုကျော် အာသဝဂ် အာသဝလေဝ် ဝံယုတဲ စိုန်သကိုကျော်အာသဝအိုတ်ရ ရံဝံကို, စိုန်သကိုကျော်အာသဝဟေင်တဲ ဟံဝံယု အာသဝအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသုး ဟံထေက်ကိုသုးအိုတ်ရ။

၆။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝဒုက်

ခေ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝ ၁၄၇၅။ (၁) မုရ်ခေ်ဂမ္ဘိုင် ခ်ခေ်‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျော်‘အာသဝ’ မလေပ်ဇောဝ်ဒိုင် မလေပ်ဒ်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ် တအ်)တဲ မဒ်အာရီ‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ဂ်ရော? ‘မောဟ’ မဒ် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဝါပြကာဂမ္ဘိုင်၊ မောဟ မဒ်မ္မဟာန်ကျော်‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ (မောဟမစိုန်သကို ကျော်ဝိစိကိစ္ဆာ)။ မောဟ မဒ်မ္မဟာန်ကျော်‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဲ (မောဟမစိုန်သကိုကျော်ဥဒ္ဒစ္စ)။ လောကီကုသိုလ် (၁၇) မဒ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံသုး နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နွံရ)။ ခေ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခ်ခေ်‘အာသဝ ဝိပ္ပယုတ္တသာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျော်‘အာသဝ’တဲ မဒ်အာရီ‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို, မောဟ မွဲပွဲဒေါသ မူဒွေ, မောဟ မွဲပွဲမောဟမူဒွေ, ရပ်)။

ခေ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝ ၁၄၇၆။ (၂) မုရ်ခေ်ဂမ္ဘိုင် ခ်ခေ်‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျော်‘အာသဝ’ မလေပ်ဇောဝ်ဒိုင် မလေပ်ဒ်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန်သတ် တအ်)တဲ ဟံဒ်အာရီ‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒေက်တ်ကိုမဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွဲ ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခေ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခ်ခေ်‘အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝ’ ဟံစိုန်သကိုကျော်အာသဝတဲ ဟံဒ်အာရီ ‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

ဒုက်မုတ် ခေ်‘အာသဝသမ္ပယုတ္တ’ဂမ္ဘိုင် ဟံစိုန်သကိုကျော်‘အာသဝ’တအ်ဂ် ဟံစိုန် သကိုကျော်ခေ်‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်အာရီ အာသဝဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ရ ရံဝံကို, ဟံစိုန်သကို ကျော်‘အာသဝ’ကို ဟံဒ်အာရီ ဒေက်တ်ကို‘အာသဝ’ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသုး ဟံထေက်ကိုသုးအိုတ်ရ။

အာသဝဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၄။ သညောဇနဂေါစ္စက

၁။ သညောဇနဒုက္ခ

ဓရ်သညောဇန ၁၄၇၇။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘သညောဇန’ ဂုံယျသံယောဇိန် မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)အိုတ်ဂ်ရော? သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် စိုပြကာ မတွံဂး ‘ကာမရာဂသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ပွမနွံပိုက်ထွန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်၊ ‘ပဋိဃသံယောဇိန်’ မလေပ်ကို စိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်) မတွံဂး (ဒေါသ-ပွမထေပှောတ်) ပွမ ချီလျတ် ပွဲအာရီ၊ ‘မာနသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်) မတွံဂး (ပွမပတိုန်လပ်) ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး (နမပတမ်ကိုအဲဟေင် ပြအိုတ်)၊ ‘ဒိဋ္ဌိသံ ယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး လညာတ် မမှာရာ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်) မတွံဂး ပွမသွေဟ်ပှာ၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ပွမဇိတ်သပေါတ်မမှာရာ (ရံပွဲမွဲးသအးဇုး နုပုသရာမ်ပါပ်) နကိုဒွေတ်လုတ်မပတမ်ကိုကျိဉ်၊ ‘ဘဝရာဂသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ပွမထွန်စပ်မံင် ပွဲရူပ အရူပဘာဝဂမ္ဘိုင်၊ ‘ဣဿာသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ပွမစောန်စိုတ်၊ ‘မစ္ဆရိယ သံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက်(သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ပွမသအေတ် သပါန်၊ ‘အဝိဇ္ဇာသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်) မတွံဂး ပွမဟုံတီကေတ် မထေက်ကိုတီ (ပွမဟုံတီကေတ် သစ္စပန်)တအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။

(ပှောပ်ကိုသံယောဇိန်စိုပြကာတအ်ဂ်) ‘ကာမရာဂသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ပွမထွန်စပ်နွံပိုက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ကတိုန် ပွဲလောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဒစာ်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

‘ပဋိဃသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်) မတွံဂး (ဒေါသ-ထေပှောတ်) ပွမချီလျတ်ပွဲအာရီဂ် ကတိုန် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

‘မာနသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်) မတွံဂး (ပွမပတိုန်လပ်မာန်) စုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး (နမပတမ် ရံပွဲမွဲး အဲဟေင်ပြအိုတ်ဂ်) ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

‘ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)မတွံဂး ‘ဒိဋ္ဌိ’ ပွမလညာတ်မမှာရာဂ် ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

‘ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) မတွံဂး ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသေ့ဟ်ပွာ် ကတိန် ပွဲဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇိန’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) မတွံဂး ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ်မမှာရာ (ရံဝံမွဲး သအးဇး နူပု သရာမ်ပါပ်) နကိုဒေုတ်လုတ် မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်ဂ် ကတိန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

‘ဘဝရာဂသံယောဇိန’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) မတွံဂး ပွမထွေန်စပ် (ပွဲရူပအရူပဘဝ)ဂ် ကတိန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

‘ဣဿာသံယောဇိန’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) မတွံဂး ပွမစောန်စိုတ်ဂ်ကို၊ ‘မစ္ဆရိယသံယောဇိန’ (မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) မတွံဂး ပွမသအေတ်သပါန်ကိုဂ် ကတိန် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

‘အဝိဇ္ဇာသံယောဇိန’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) မတွံဂး ပွမဟုံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ပွမဟုံတိကေတ် ဓရ်သစ္စပန်)ဂ် ကတိန် ပွဲအကုသိုလ် အလုမ်အိုတ်သိုရ။

ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘သညောဇန’ ဝံယုသံယောဇိန မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်)အိုတ်ရ။

ဓရ်နော သညောဇန ၁၄၇။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘နော သညောဇန’ ဟုံဝံယု သံယောဇိနအိုတ်ဂ်ရော? ပါကေံသံယောဇိနဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသေ့သေ့ဟ်၊ ကုသိုလ် (၂၁) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပါက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ စိုတ်(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်အကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘နော သညောဇန’ ဟုံဝံယုသံယောဇိနအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်မွဲသအာင် မသအာင်အာနု ချောင်ဓရ် သံယောဇိန ဒစာ်ပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၂။ သညောဇနိယဒုက်

ဓရ်သညောဇနိယ ၁၄၇။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘သညောဇနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက် တကို‘သံယောဇိနဂမ္ဘိုင်’ မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံဋ်)အိုတ် ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ် (၁၃) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ လောကီဝိပက်

(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒ်အယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံသွ နဒဒ် ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘သညောဇနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို‘သံယောဇိန်’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုစိုန် သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံ)အိုတ်ရ။

ဓရ်အသညောဇနိယ ၁၄၈၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘အသညောဇနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံပိပြကာ၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွေ်ကိလေသပန်ပြကာ၊ နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘အသညောဇနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)။

၃။ သညောဇနသမ္ပယုတ္တဒက်

ဓရ်သညောဇနသမ္ပယုတ္တ ၁၄၈၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံ‘သံယောဇိန်’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုစိုတ်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ ဒဒိခိဝံ)အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေ်မောဟ မဒ်မ္မဟာန်ကောံ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂ္ဂိုက်ဒဂဲ (မောဟ မစိုန် သကိုကောံဥဒ္ဒစ္စ)တဲ အကုသိုလ်မသေ်သေဟ်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံ‘သံယောဇိန်’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုစိုန်သကို မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိခိဝံ)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို မဝေင်ပါကွေ် ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ် မောဟ)။

ဓရ်သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ ၁၄၈၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်မောဟ၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ် ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ‘ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒ်အယာံ မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံသွ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို, ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်မောဟ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၄။ သညောဇန သညောဇနိယဒက်

ဓရ်သညောဇန သညောဇနိယ ၁၄၈၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘သညောဇန သညောဇနိယ’ ဝံယုသံယောဇိန်တဲ မဒ်အာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? သံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ဒ်ခရ်‘သညောဇန သညောဇနိယ’ သံယောဇိန်လေပ် ဝံယုတဲ မဒ်အာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ကိုရ။ (ဍောင်ခရ်သံယောဇိန် ဒစာံပြကာ)။

ဓရ်သညောဇနိယ နော သညောဇန ၁၄၈၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘သညောဇနိယ နော သညောဇန’ ဒ်အာရီသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုသံယောဇိန်အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေ်

သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂)မသေသွေဟ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ 'ကြိယာအဗျာကတ'(၂၀) ဒ်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်'သညောဇနိယ နော သညောဇန' ဒ်အာရီသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုသံယောဇိန် အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်၊ စေတသိက်မ္မဲသအာင် မသအာင်အာနုဗျောင်ခရ် သံယောဇိန်ဒစံ ပြကာ၊ ရုပ်)။

ဒုက်မုတ် ခရ်'အသညောဇနိယ' (လောကုတ္တိရ်) ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုသံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဝံယုသံယောဇိန်တဲ မဒ်အာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဒ်အာရီသံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုသံယောဇိန်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၅။ သညောဇန သညောဇနသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်သညောဇန သညောဇနသမ္ပယုတ္တ ၁၄၈၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် 'သညောဇန သညောဇနသမ္ပယုတ္တ' သံယောဇိန်လေဝ် ဝံယုတဲ ကော်သံယောဇိန်လေဝ် စိုန်သကိုအိုတ် ဂ်ရော? ဩပွဲစိုတ်မ္မဲ သံယောဇိန်ဓါပြကာ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် ဒ်တဲမ္မဲဒ်ဗြိပ်အိုတ်ရ။ ခရ်(သံယောဇိန် ဓါပြကာ ပိပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်'သညောဇန သညောဇနသမ္ပယုတ္တ' သံယောဇိန်လေဝ်ဝံယုတဲ ကော်သံယောဇိန်လေဝ် စိုန်သကိုအိုတ်ရ။ (ဗျောင်ခရ်သံယောဇိန်ဒစံပြကာ မဝေင်ပါကော့ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ် မောဟ)။

ခရ်သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇန ၁၄၈၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် 'သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇန' စိုန်သကိုကော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယု သံယောဇိန်အိုတ်ဂ်ရော? ပါကော့သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသေသွေဟ်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်'သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇန' စိုန်သကိုကော် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် ဟေင်တဲ ဟံဝံယုသံယောဇိန်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို မ္မဲသအာင် မသအာင်အာနုဗျောင်ခရ် သံယောဇိန်ဒစံပြကာ)။

ဒုက်မုတ် ခရ်'သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ' ဟံစိုန်သကိုကော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် (ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဝံယုသံယောဇိန်တဲ စိုန်သကို ကော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ စိုန်သကိုကော်သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဝံယု သံယောဇိန်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယဒုက်

ခရ်သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယ ၁၄၈၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်'သညောဇန ဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယ' ဟံစိုန်သကိုကော် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်အာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်

ဟောင်အိုတ်ဂုံရော? ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်မောဟ (မောဟမ္ပံပွဲဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိုတ်)၊ လောကီကုသိုလ် (၁၇) မဒ္ဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ္ဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကိရိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒွိအယံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဒွိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအောင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်မဒ္ဒိအိုတ်သိုဂ် (ခွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒွိဓရ်‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယ’ ဟံစိုန်သကို ကောသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ္ဒိအာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်မောဟ, ရုပ်)။

ဓရ်သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယ ၁၄၈၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒွိဓရ် ‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယ’ ဟံစိုန်သကိုကောသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ကို, ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ဂုံရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တကို‘သာမည’မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကော့ ကိလေသပန် ပြကာ၊ သအောင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂ် (ခွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒွိဓရ်‘သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယ’ ဟံစိုန်သကိုကောသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ကို ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ကို အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)။

ဒုက်မုတ် ဓရ်‘သညောဇနသမ္ပယုတ္တ’ (အကုသိုလ်) မစိုန်သကိုကောသံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဟံစိုန်သကို ကောသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒွိအာရီသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ ရံဝံကို, ကောသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံစိုန်သကို, အာရီသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံဒ်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

သညောဇနဂေါတ္ထက တဲဆဝံရ။

၅။ ဂန္ထဂေါတ္ထက

၁။ ဂန္ထဒုက်

ဓရ်ဂန္ထ ၁၄၈၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒွိဓရ်‘ဂန္ထ’ မလေပ်ဗန်ဒက် (ပွဲဒဒိဝံဋ် ပွဲအစောံ စုတိ ပဋိသန္နိ)အိုတ်ဂုံရော? ဓရ်ဂန္ထပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ’ ပွမထွေန်စပ် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိဝံဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္နိ)၊ ‘ဗျာပါဒ ကာယဂန္ထ’ ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံ ဓရ်နာမ် (ဒဒိဝံဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္နိ)၊ ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ ကာယဂန္ထ’ ပွမဖွိတ်သပေါတ် ပွဲအစောံမမှာရာ (ရံဝံမွဲး သအးဇး နူပွသရာမ်ပါပ်) နကိုဒွေတ်လုတ် မပတမ်ကိုက္ခိတ္တ မလေပ် ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိဝံဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္နိ)၊ ‘ဣဒံသစ္စ ဘိနိဝေသ ကာယဂန္ထ’ ပွမပျပ်စိုတ် ပွဲအစောံမမှာရာ ရံဝံမွဲး ကွေတ်အဲဝံ ဟောင်ဘုံစုတ်ရ

(ကွေတ်မွဲသအာင်ဂှ် နှ်သူးသူးရ) မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္တိ)တအ်ဂှ် နွံတ်အိုတ်ရ။

ပှော်ကို(ဂန္ထပန်ပြကာတအ်)ဂှ် ‘အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ’ ပွမထွေန်စပ် မလေပ်ဗန်ဒက် ဆက်ဖျပ်(နာမကာယ) ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္တိ)ဂှ် ကတိန်ပွဲလောဘ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဒစံပြကာဂမ္တိုင်ရ။

‘ဗျာပါဒကာယဂန္ထ’ ပွမလီုပလံာ်မှာဒုဟ် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္တိ)ဂှ် ကတိန် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္တိုင်ရ။

သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထ’ ပွမဖိတ်သပေါတ် ပွဲအစောံမှာရာ (ရဲဝံမွဲး သအးဇူး နူပွသရာမ်ပါပ်) နကိုဒွေတ်လုတ် မပတမ်ကိုက္ခိဉ် မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ပွဲအစောံစုတိပဋိသန္တိ)ဂှ်ကို၊ ‘ဣဒံသစ္စဘိနိဝေသကာယဂန္ထ’ ပွမပျပ်စိုတ် ပွဲအစောံမမှာရာ ရဲဝံမွဲး ကွေတ်အဲဝံဟေင် ညံပြရ (ကွေတ်မွဲသအာင်ဂှ် နှ်သူး သူးရ) မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် ‘နာမကာယ’ ဂကောံဓရ်နာမ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် ပွဲအစောံစုတိ ပဋိသန္တိ)ကို ကတိန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဝံယျု‘ဂန္ထ’ မလေပ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်သံသာ ပွဲအစောံစုတိ ပဋိသန္တိ)အိုတ်ရ။ (ဍုင်ဓရ်ဂန္ထ ပိပြကာမတွံဂး လောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)။

ဓရ်နော ဂန္ထ ၁၄၉၀။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှ်ဓရ်‘နော ဂန္ထ’ ဟံဝံယျုဂန္ထအိုတ်ဂှ်ရော? ပါကွေ်ဂန္ထဂမ္တိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသျှေသွေဟ်၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ,ရူပ,အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှ်အယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနုဂှ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂှ် နိဗ္ဗာန်ဂှ် နွံရ၊ ဓရ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂှ် နှ်ဓရ်‘နော ဂန္ထ’ ဟံဝံယျုဂန္ထအိုတ်ရ။ (စိုတ် စေတသိက် မဝေင်ပါကွေ် ဍုင်ဓရ်ဂန္ထပိပြကာ ရုပ် နိဗ္ဗာန်)။

၂။ ဂန္ထနိယဒုက်

ဓရ်ဂန္ထနိယ ၁၄၉၁။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှ်ဓရ်‘ဂန္ထနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဂန္ထ (မတွံဂးလောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂှ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ,ရူပ,အရူပ) ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာ ဂမ္တိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနုဂှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ

ဒ်ခရ်‘ဂန္ထနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို‘ဂန္ထနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဂန္ထအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ် စေတသိက် ရုပ်)။

ခရ်အဂန္ထနိယ ၁၄၉၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘အဂန္ထနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ဂန္ထ(မတွံးလောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တကို‘သာမည’မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွေ့ ကိလေသ ပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘အဂန္ထနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ ကိုဂန္ထအိုတ်ရ။ (မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်)။

၃။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ၁၄၉၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံ ‘ဂန္ထ’(မတွံးလောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိုတ်ပန်ပြကာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ပါကွေ့လောဘ မဒ်ပွဲ(ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ)ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်စါစောံစါ မသောံသော့ဟ်)။ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်စါပြကာ၊ ပါကွေ့ပဋိယ မဒ်ပွဲ(ဒေါသမူစိုတ်)ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်စါစောံမွဲပြကာ မသောံသော့ဟ်တအ်)ဂ် (နွံတ်အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံ‘ဂန္ထ’ မတွံး(လောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (လောဘမူစိုတ်, ဒေါသမူဒွေ, စေတသိက် မစိုန်သကိုမ္မဲသအာင် မသအာင်အာ နူလောဘဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်, ဒေါသမ္ပဲဒေါသမူဒွေ)

ခရ်ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ၁၄၉၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံဂန္ထ (မတွံးလောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ်ရော? လောဘ မဒ်ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လောဘသဟ ဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ပဋိယ မဒ်ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စါပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိစိ ကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ,ရူပ,အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒ်အယာံမာတ်မသွဲတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနွှ် ရုပ်၊ သအာင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံဂန္ထအိုတ်ရ။ (မောဟမူဒွေ, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, လောဘ မ္ပဲဒေါသမူဒွေ, ဒေါသ မ္ပဲဒေါသမူဒွေ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ဂန္ထဂန္ထနိယဒုက်

ခရ်ဂန္ထဂန္ထနိယ ၁၄၉၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ဂန္ထဂန္ထနိယ’ ဝံယုဂန္ထ(မတွံးလောဘ, ဒေါသ, ဒိဋ္ဌိ)တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဂန္ထအိုတ်ရ်ရော? ခရ်ဂန္ထဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်ဟောင် ဒ်ခရ်‘ဂန္ထ

ဂန္ထနိယ' ဂန္ထလေဝ် ဂုံယုအိုတ်တဲ အာရီဂန္ထဂမိုင်လေဝ် နှိအိုတ်ရ၊ (ဍောင်ခရ်ဂန္ထပိဋကာ မတွံဂး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)။

ခရ်ဂန္ထနိယ နော ဂန္ထ ၁၄၉၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်'ဂန္ထနိယ နော ဂန္ထ' နှိအာရီ ဂန္ထဟေင်တဲ ဟုံဂုံယုဂန္ထအိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေဲဂန္ထဂမိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသေ့သွေဟ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိဋကာဂမိုင်၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ် ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိဋကာဂမိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာမတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိဋကာဂမိုင်၊ သအာင် အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဂုံ နှိခရ်'ဂန္ထနိယ နော ဂန္ထ' နှိအာရီ ဂန္ထဂမိုင် ဟေင်တဲ ဟုံဂုံယုဂန္ထအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်၊ လောကီကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက် မွဲသအာင် မသအာင်အာနုဍောင်ခရ်ဂန္ထပိဋကာ၊ ရုပ်)။

ဒုက်မုတ် ခရ်ဂန္ထနိယ (လောကုတ္တိရ်) ဟုံနှိအာရီဂန္ထဂမိုင်ဂ် ဂုံယုဂန္ထတဲ နှိအာရီ ဂန္ထဂမိုင်အိုတ်ရ ရံဂုံကို၊ နှိအာရီဂန္ထဟေင်တဲ ဟုံဂုံယုဂန္ထအိုတ်ရ ရံဂုံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၅။ ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ ၁၄၉၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်'ဂန္ထ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ' ဂုံယုဂန္ထ (မတွံဂး လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ)ကိုတဲ မစိုန်သကိုကောံဂန္ထအိုတ်ဂ်ရော? ဩပုစိုတ်မွဲ ဒိဋ္ဌိကို လောဘကို နှိပွဲဒမြိပ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမိုင်(မတွံဂး လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ မဒ် ပွဲစိုတ်ဂ်)ဂုံ နှိခရ်'ဂန္ထ ဂန္ထ သမ္ပယုတ္တ' ဂုံယုဂန္ထကိုတဲ မစိုန်သကိုကောံဂန္ထကိုအိုတ်ရ။ (လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ မွဲပွဲဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိုတ်)။

ခရ်ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ထ ၁၄၉၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမိုင် နှိခရ်'ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ထ' စိုန်သကိုကောံဂန္ထ (မတွံဂး လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ)ဟေင်တဲ ဟုံဂုံယုဂန္ထအိုတ်ဂ်ရော? လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စာံပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စာံပြကာ၊ ပါကွေဲဂန္ထ ဂမိုင် မဒ်ပွဲ(လောဘမူ၊ ဒေါသမူစိုတ်)ဂမိုင်ဂုံတဲ (စေတသိက်စါစောံပိဋကာ မသေ့သွေဟ် ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမိုင်ဂုံ နှိခရ်'ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ထ' စိုန်သကိုကောံဂန္ထ (မတွံဂး လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ)ဟေင်တဲ ဟုံဂုံယုဂန္ထအိုတ်ရ။ (လောဘမူစိုတ်၊ ဒေါသမူစိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကိုမွဲသအာင် မသအာင်အာနုဍောင်ခရ်ဂန္ထပိဋကာ)။

ဒုက်မုတ် 'ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ' ဟုံစိုန်သကိုကောံဂန္ထ (မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)ဂမိုင်ဂ် ဂန္ထလေဝ်ဂုံယုတဲ ကောံဂန္ထလေဝ် စိုန်သကိုအိုတ်ရ ရံဂုံကို၊ စိုန်သကိုကောံဂန္ထဂမိုင်ဟေင်တဲ ဟုံဂုံယုဂန္ထအိုတ်ရ ရံဂုံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယဒုက်

ခရ်ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယ ၁၄၉၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယ’ ဟံစိန်သကို ကျောံဂန္ထ(မတွံဂး လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ)တဲ မဒ်အာရီဂန္ထဟောင်အိုတ်ဂ်ရော? လောဘ မဒ်ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ပဋိယ မဒ်ပွဲ ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်အိုတ်သိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအောင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုလ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယ’ ဟံစိန်သကိုကျောံဂန္ထတဲ မဒ်အာရီ ဂန္ထဟောင်အိုတ်ရ။ (မောဟမူဒွေ၊ လောကီကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်မစိန်သကို၊ လောဘ မွဲပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၊ ဒေါသ မွဲပွဲဒေါသမူဒွေ၊ ရုပ်)။

ခရ်ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ထနိယ ၁၅၀၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ထနိယ’ ဟံစိန်သကို ကျောံဂန္ထ(မတွံဂး လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ကို၊ ဟံဒ်အာရီ ဂန္ထအိုတ်ကိုဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအောင်အာနုဂ် ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကို‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ်ကျောံကိလေသပန်ပြကာ၊ သအောင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ထနိယ’ ဟံစိန်သကို ကျောံဂန္ထအိုတ်ကို၊ ဟံဒ်အာရီ ဂန္ထအိုတ်ကိုရ။ (မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်)

ဒုက်မုတ် ခရ်‘ဂန္ထသမ္ပယုတ္တ’ မစိန်သကိုကျောံဂန္ထဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟံစိန်သကို ကျောံဂန္ထ အိုတ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဂန္ထဟောင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဟံစိန်သကိုကျောံဂန္ထကို ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဂန္ထအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်သွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ ဩဃဂေါစ္စက

၁။ ဩဃဒုက်

ခရ်ဩဃ ၁၅၀၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်ဩဃအိုတ်ဂ်ရော? ။ ပ ။

၇။ ယောဂဂေါစ္စက

၁။ ယောဂဒုက်

ခရ်ယောဂ ၁၅၀၂။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဝံယုယောဂအိုတ်ဂ်ရော? ။ ပ ။

၈။ နီဝရဏဂေါစ္စက

၁။ နီဝရဏဒုက်

ခရ်နီဝရဏ ၁၅၀၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္မိုင် ဂွံယျု၊ ‘နီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)အိုတ်ဂ်ရော? ခရ်နီဝရဏတြပြကာဂမ္မိုင်မတွံဂး ‘ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီ ဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)မတွံဂး ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမန္တပွဲက်ရာဒှာမိက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္မိုင်၊ ‘ဗျာပါဒနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်) မတွံဂး ‘ဗျာပါဒ’ ပွမပလီပလတ်မှာဒုဟ်၊ ‘ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီဆေဝ်တာကွေံ(ခရ် ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)မတွံဂး ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ဟံဒုင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်စေတသိက်ဂမ္မိုင် (မလျဟ် ဒကဲ့)၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီ ဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)မတွံဂး ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမဂ္ဂိုက်ဒဂဲ၊ ‘ကုက္ကုစ္စ’ ပွမစံင်တူမ္ပဲလှေ့ပုန်၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီ ဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)မတွံဂး ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ၊ ‘အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီ ဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)မတွံဂး ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတိကေတ် မထေက်ကိုတိ (ပွမဟံတိကေတ် ခရ်သစ္စပန်)တအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။

(ပှောင်ကိုနီဝရဏတြပြကာတအ်)ဂ် ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏဂ် ကတိုန် ပွဲလောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဒစာ်ပြကာဂမ္မိုင်ရ။ ဗျာပါဒနီဝရဏဂ် ကတိုန် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာရ။ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏဂ် ကတိုန် ပွဲသသင်္ခါရိကအကုသိုလ်စိုတ်ဂမ္မိုင်ရ။ ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏဂ် ကတိုန် ပွဲဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဂမ္မိုင်ရ။ ကုက္ကုစ္စနီဝရဏဂ် ကတိုန် ပွဲဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဓါပြကာဂမ္မိုင်ရ။ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏဂ် ကတိုန် ပွဲဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဂမ္မိုင်ရ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ (မောဟ)ဂ် ကတိုန် ပွဲအကုသိုလ်စိုတ်ဂမ္မိုင် အလုမ်အိုတ်သိုရ။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဂွံ ဂွံယျု၊ ‘နီဝရဏ’ ပွမကွာတ်လဒီဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမ္မိုင်)အိုတ်ရ။

ခရ်နော နီဝရဏ ၁၅၀၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္မိုင် ဒ်ခရ်‘နော နီဝရဏ’ ဟံဂွံယျုနီဝရဏ အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေံခရ်‘နီဝရဏ’ဂမ္မိုင် ပွမကွာတ်လဒီဆေဝ်တာကွေံ (ခရ်ဇျာန်, မဂ်, ဖိုလ်) ဂမ္မိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသေ့သွေဟ်၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္မိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္မိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒ်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္မိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္မိုင်ဂွံ ဒ်ခရ်‘နော နီဝရဏ’ ဟံဂွံယျုနီဝရဏအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက် မွဲသအာင် မသအာင်အာနုနီဝရဏ ဒစာ်ပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၂။ နီဝရဏိယဒုက်

ခရ်နီဝရဏိယ ၁၅၀၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္မိုင် ဒ်ခရ်‘နီဝရဏိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို နီဝရဏဂမ္မိုင်အိုတ်ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္မိုင်၊

အကုသိုလ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာ အဗျာကတ(၂၀) မဒိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂင်ဝံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်မဒိအိုတ်သိုဂ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘နီဝရဏီယ’ မဒိအာရီဒဒက်တက်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်,စေတသိက်,ရုပ်)

ဓရ်အနီဝရဏီယ ၁၅၀၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘အနီဝရဏီယ’ ဟံဒိအာရီ ဒဒက် တက် နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တက် ‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ်ကွေ်ကိလေသ ပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘အနီဝရဏီယ’ ဟံဒိအာရီ ဒဒက်တက် နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)။

၃။ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်

ဓရ်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ ၁၅၀၇။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောန်နီဝရဏအိုတ်ရော? အကုသိုလ်စိတ္တပ္ပါဒ် စိဓိပြကာဂမ္ဘိုင် နွဲ့အိုတ်ရ။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောန်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်(၁၂) စေတသိက်မစိုန်သကို)။

ဓရ်နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ ၁၅၀၈။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောန်နီဝရဏအိုတ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန် ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာ အဗျာကတ(၂၀) ဒိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂင်ဝံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိဓရ်‘နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောန်နီဝရဏအိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၄။ နီဝရဏ နီဝရဏီယဒုက်

ဓရ်နီဝရဏ နီဝရဏီယ ၁၅၀၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘နီဝရဏ နီဝရဏီယ’ ဝံယုနီဝရဏတဲ မဒိအာရီ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရော? ဓရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်ဟောင် ဒိဓရ် ‘နီဝရဏ နီဝရဏီယ’ ဝံယုနီဝရဏတဲ မဒိအာရီ နီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ဍောင်ဓရ်နီဝရဏ ဒဓာ်ပြကာ)

ဓရ်နီဝရဏီယ နော နီဝရဏ ၁၅၁၀။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိဓရ်‘နီဝရဏီယ နော နီဝရဏ’ ဒိအာရီ ဒဒက်တက်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုနီဝရဏအိုတ်ရော? ပါကွေ်

နီဝရဏဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂)မသေ့သေ့ဟ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိဋကကမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိဋကကမ္ဘိုင်၊ ကြိယာ အဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိဋကကမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် 'နီဝရဏိယ နော နီဝရဏ' ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟုံဝံယုနီဝရဏ အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက် မဝေင်ပါကေံ ညောင်ခရ်နီဝရဏဒစာ်ပြကာ, ရုပ်)

ဒုက်မုတ် ခရ်'အနီဝရဏိယ' (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်) ဟုံသေင်ကုအာရီ ဒဒက်တ်ကုနီဝရဏ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဝံယုနီဝရဏကိုတဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကု နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟုံဝံယုနီဝရဏအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကို သွးအိုတ်ရ။

၅။ နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ ၁၅၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်'နီဝရဏ နီဝရဏ သမ္ပယုတ္တ' ဝံယု'နီဝရဏ'တဲ မစိုန်သကို ကောံနီဝရဏအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲစိုတ်မွဲ နီဝရဏ ဓါပြကာ ပိဋကကမ္ဘိုင် ဒ်တဲမွဲဒ်မြိပ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် (မတွံကးနီဝရဏဓါပြကာ ပိဋက မဒ် ပွဲစိုတ်ဂ်)ဝံ ဒ်ခရ်'နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ' ဝံယု'နီဝရဏ'တဲ မစိုန်သကို ကောံနီဝရဏ အိုတ်ရ။ (ညောင်ခရ်နီဝရဏ ဒစာ်ပြကာ)။

ခရ်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏ ၁၅၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်'နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏ' စိုန်သကိုကောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟုံဝံယုနီဝရဏအိုတ်ဂ်ရော? ပါကေံ ခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသေ့သေ့ဟ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်'နီဝရဏ သမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏ' စိုန်သကိုကောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟုံဝံယုနီဝရဏအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကိုမွဲသအာင် မသအာင်အာနု ညောင်ခရ်နီဝရဏ ဒစာ်ပြကာဂမ္ဘိုင်)။

ဒုက်မုတ် ခရ်'နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ' ဟုံစိုန်သကိုကောံနီဝရဏ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)ဂမ္ဘိုင် နီဝရဏလေဝ် ဝံယုတဲ စိုန်သကိုကောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ် ရံဝံကို၊ စိုန်သကိုကောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟုံဝံယုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏိယဒုက်

ခရ်နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏိယ ၁၅၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်'နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏိယ' ဟုံစိုန်သကိုကောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်

အိုတ်ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၇) မနိဗ္ဗေသန(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မနိဗ္ဗေသန(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မနိအယာမာတ် မသွတု ဟဂပ်ဝံတွံ နဒဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မနိဗ္ဗေသန(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်မနိအိုတ်သိုဂ် (ခွဲ၇)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဌိဓရ်‘နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏိယ’ ဟံစိန်သကိုကျောနီဝရဏဂမ္ဘိုင်တု မနိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ။ (လောကီ ကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိန်သကို ရုပ်)

[illegible]

ဒုက်မုတ် ခရီးနီဝရဏသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထ' (အကုသိုလ်)ဂမ္ဘိုင် ဟံစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏတအံင်
ဟံစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်တဲ နှိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ရ ရဲဝွံကို၊
ဟံစိုန်သကိုကျောံနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဟံနှိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ ရဲဝွံကို
ဟဂပ်ဝ်သွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

နိဝရဏဂေါစ္ဆက တဲ့ဆပွဲရ။

၉။ ပရာမာသဂေါစ္ဆက

၁။ ပရာမာသဒ္ဓကံ

ခရစ်ပရမာသ ၁၅၁၅။ (၁) မုရ်ခရစ်မှိုင် ဂွံယျု‘ပရမာသ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံ မမှာရာအိုတ်ဂ်ရော? ‘ဒိဗ္ဗိပရမာသ’ ပွမဇွိတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာ မတွံဂး မိစ္ဆာဒိဗ္ဗိဂ် ကတိုန် ပွဲဒိဗ္ဗိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂ်မှိုင်ရ၊ ခရစ်မှိုင်ဂွံ ဂွံယျု‘ပရမာသ’ ပွမဇွိတ် သပေါတ် ဗွဲအစောံမမှာရာအိုတ်ရ။ (ဒိဗ္ဗိစေတသိက်)

ခရီး နော် ပရာမာသ ၁၅၁၆။ (၁) မုရ်ခရ်ဂ်မှိုင် နှိခရ်‘နော် ပရာမာသ’ ဟံဂုံယျှ ပရာမာသအိုတ်ဂ်ရော? ပါကော့ဒိဋ္ဌိပရာမာသတဲ အကုသိုလ်(၁၂)မသော့သွေဟ်။ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ဗွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂ်မှိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ဗွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂ်မှိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝ်တံ နဒ်ဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ဗွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂ်မှိုင်၊ သအာင်

အာနန္ဒာ ရုပ်၊ သအာင်အာနန္ဒာ နိဗ္ဗာန် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော ပရာမာသ’ ဟံဝံယု၊ ပရာမာသအိုတ်ရ။ (စိုတ်၊ စေတသိက်(၅၁) မဝေင်ကောံဒိဋ္ဌိ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)။

၂။ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ခရ်ပရာမဋ္ဌ ၁၅၁၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမဋ္ဌ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိပရာမာသ အိုတ်ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီ ဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာံ မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာ ဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနန္ဒာ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုက် (နွဲ့ရ)။ နှိခရ်‘ပရာမဋ္ဌ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိပရာမာသ အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ် စေတသိက် ရုပ်)

ခရ်အပရာမဋ္ဌ ၁၅၁၈။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အပရာမဋ္ဌ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိပရာမာသ အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံတို့လုပ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကိ‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ်ကောံ ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနန္ဒာ နိဗ္ဗာန် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အပရာမဋ္ဌ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိပရာမာသအိုတ်ရ။ (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်)

၃။ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တ ၁၅၁၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံပရာမာသအိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ပါကောံဒိဋ္ဌိပရာ မာသ မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတွံ စေတသိက်(၂၀) မသောံသေဟ်ဂမ္ဘိုင် (နှိအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံပရာမာသအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကိုမဲ့သအာင် မသအာင်အာနန္ဒဒိဋ္ဌိ)။

ခရ်ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ၁၅၂၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန် သကို ကောံပရာမာသအိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဝါပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မဲ့၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မဲ့၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနန္ဒာ ရုပ်၊ သအာင်အာနန္ဒာ နိဗ္ဗာန် (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံပရာမာသအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူ၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက် မစိုန်သကို၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်)။

ဒုက်မုတ် (ဒိဋ္ဌိ)ပရာမာသဂ္ဂံ စိန်သကိုဏှံ ‘ပရာမာသ’ရ ရံဂ္ဂံကို၊ ဟံစိန်သကိုဏှံ ပရာမာသရ ရံဂ္ဂံကို ဟဂပ်ဝံသ္မး ဟံထေက်ကိုသ္မးအိုတ်ရ။

၄။ ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ခရ်ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ ၁၅၂၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ’ ဝံယု ပရာမာသကို မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုပရာမဋ္ဌကိုအိုတ်ဂ်ရော? (ဒိဋ္ဌိ) ပရာမာသဂ္ဂံဟေင် နှိခရ် ‘ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌ’ ဝံယုပရာမာသကို နှိအာရီ ပရာမဋ္ဌကိုအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိစေတသိက်)။

ခရ်ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသ ၁၅၂၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသ’ နှိအာရီ ‘ပရာမာသ’ဟေင်တဲ ဟံဝံယုပရာမာသအိုတ်ဂ်ရော? ပါကော (ဒိဋ္ဌိ)ပရာမာသတဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသောသေဟ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာ ဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသ’ နှိအာရီ‘ပရာမာသ’ဟေင်တဲ ဟံဝံယုပရာမာသအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်မ္မေသအာင် မသအာင်အာနုဒိဋ္ဌိ, ရုပ်)။

ဒုက်မုတ် ခရ်‘အပရာမဋ္ဌ’ (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်) ဟံဒ်အာရီ ပရာမဋ္ဌဂမ္ဘိုင်ဝံ ဝံယုပရာမာသတဲ နှိအာရီ ပရာမာသအိုတ်ရ ရံဂ္ဂံကို၊ နှိအာရီ ပရာမာသဟေင်တဲ ဟံဝံယုပရာမာသ အိုတ်ရ ရံဂ္ဂံကို ဟဂပ်ဝံသ္မး ဟံထေက်ကိုသ္မးအိုတ်ရ။

၅။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဒုက်

ခရ်ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ ၁၅၂၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌ’ ဟံစိန်သကိုဏှံ‘ပရာမာသ’တဲ မဒ်အာရီ ပရာမာသဟေင်အိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မ္မဲ၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မ္မဲ၊ လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာ ဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) မဒ်အယာမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိန်သကိုဏှံ ကောပရာမာသတဲ နှိအာရီ ပရာမာသဟေင်အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်, ဒေါသမူဒွေ, မောဟမူဒွေ, လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိန်သကို, ရုပ်)။

ခရ်အပရာမာသဝိပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌ ၁၅၂၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ပရာမာသဝိပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံပရာမာသတဲ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တံကိုပရာမာသအိုတ်ဂှ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လှိတ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တံကို‘သာမည’(မဂ်) ဟိုတ်မလလမ်ကျောံ ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ပရာမာသဝိပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌ’ ဟံစိုန်သကိုကျောံပရာမာသတဲ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တံကိုပရာမာသအိုတ်ရ။

ဒုက်မုတ် ‘ပရာမာသ’ (ဒိဋ္ဌိ)ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ခရ်(ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်) မစိုန်သကိုကျောံ‘ပရာမာသ’ဂမ္ဘိုင်ကို ဟံစိုန်သကိုကျောံပရာမာသတဲ မဒ်အာရီ ‘ပရာမာသ’ဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ကျောံပရာမာသလေဝ် ဟံစိုန်သကို အာရီပရာမသလေဝ် ဟံဒ်အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

ပရာမာသဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၁၀။ မဟန္တရဒုက်

၁။ သာရမ္မဏဒုက်

ခရ်အာရမ္မဏ ၁၅၂၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သာရမ္မဏ’ မုံကိပ္ပမသ္မအာရီ (မလေဝ်သ္မအာရီ)အိုတ်ဂှ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသ္မတဲ ဟဂပ်ဝံဝံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သာရမ္မဏ’ မုံကိပ္ပမသ္မအာရီ (မလေဝ်သ္မအာရီ)အိုတ်ရ။ (စိုတ် မုံကိပ္ပမသ္မအာရီ, စေတသိက်)။

ခရ်အနာရမ္မဏ ၁၅၂၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနာရမ္မဏ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမသ္မအာရီ (ဟံလေဝ်သ္မအာရီ)အိုတ်ဂှ်ရော? ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနာရမ္မဏ’ ဟံမ္မဲကိပ္ပမသ္မအာရီ (ဟံလေဝ်သ္မအာရီ)အိုတ်ရ။ (ရုပ်, နိဗ္ဗာန် ဟံမ္မဲကိပ္ပမသ္မအာရီ)။

၂။ စိတ္တဒုက်

ခရ်စိတ္တ ၁၅၂၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တ’ ဝံယုစိုတ် (မလေဝ်တီအာရီ)အိုတ်ဂှ်ရော? ‘စက္ခုဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီညာတ်၊ ‘သောတဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီမိင်၊ ‘ဃာနဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီသွူ၊ ‘ဇိဝှိဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီကွာန်၊ ‘ကာယဝိညာဏ်’ စိုတ်မတီလုက်စုက်၊ ‘မနောဓာတ်’ သာတ်မလေဝ်တီ၊ ‘မနောဝိညာဏဓာတ်’ သာတ်မလေဝ်တီဗွဲတွေင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘စိတ္တ’ ဝံယုစိုတ် (မလေဝ်တီအာရီ)အိုတ်ရ။ (စိုတ်-၈၉)

ခရ် နော စိတ္တ ၁၅၂၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော စိတ္တ’ ဟံဂွံယျုစိုတ် (မလေပ် တီအာရီ)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရေင်း၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ နှိခရ်‘နော စိတ္တ’ ဟံဂွံယျုစိုတ်(မလေပ်တီအာရီ)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်)။

၃။ စေတသိကဒုက်

ခရ်စေတသိက ၁၅၂၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စေတသိက’ ဂွံယျု‘စေတသိက်’ (မစိုန်သကိုပွဲစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ် သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရေင်းဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ နှိခရ်‘စေတသိက’ ဂွံယျု ‘စေတသိက်’ (မစိုန်သကို ပွဲစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)။

ခရ်အစေတသိက ၁၅၃၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အစေတသိက’ ဟံဂွံယျု ‘စေတသိက်’ (မစိုန်သကိုပွဲစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? စိုတ်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနု နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ နှိခရ်‘အစေတသိက’ ဟံဂွံယျု‘စေတသိက်’ (မစိုန်သကို ပွဲစိုတ်) အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်စိတ္တသမ္ပယုတ္တ ၁၅၃၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကောံ စိုတ်အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရေင်း၊ (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ နှိခရ်‘စိတ္တသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံစိုတ်အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)။

ခရ်စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ ၁၅၃၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံ စိုတ်အိုတ်ဂ်ရော? ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂွံ နှိခရ်‘စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်အိုတ်ရ။ (ရုပ်, နိဗ္ဗာန် ဟံစိုန်သကိုကောံစိုတ်)။

ဒုက်မုတ် စိုတ်ဂ် စိုန်သကိုကောံစိုတ်ရ ရံဂွံကို၊ ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်ရ ရံဂွံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးရ။

၅။ စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက်

ခရ်စိတ္တသံသဋ္ဌ ၁၅၃၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသံသဋ္ဌ’ မနရ်ကောံစိုတ် (မစိုန် သကိုကောံစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊

‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘စိတ္တသံသဌ’ မနှံရကောံစိုတ် (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)

ခရ်စိတ္တဝိသံသဌ ၁၅၃၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသံသဌ’ ဟံနံရကောံစိုတ် (ဟံစိုန်သကိုကောံစိုတ်)အိုတ်ရော? ရုပ်ကို နိဗ္ဗာန်ကို (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘စိတ္တသံသဌ’ ဟံနံရကောံစိုတ် (ဟံစိုန်သကိုကောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

ဒုက္ခမုတ် စိုတ်ဂ် နှံရကောံစိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဟံနံရကောံစိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟံထေက်ကိုသွးရ။

၆။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက္ခ

ခရ်စိတ္တသမုဋ္ဌာန ၁၅၃၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ မှုံကိုဟိုတ် ကတိန် မှူးစိုတ် (မကတိန်ဟိုတ်နူစိုတ်)အိုတ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္ထိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ကာယဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ်(ပိုက် ဆန္ဒဇေယျ) နကိုအကောံအရာဇေယျ၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပိုက်ဆန္ဒဇေယျ) နကိုပွမ မြော်တိတ်ပါင်ဂ် (နွဲ့ရ)။ သအာင်နဂ်ပုန် ဩ‘ရူပါယတန’ သ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ် ကတိန်၊ ‘သဒ္ဓါယတန’ ရမျာင် နှိဟိုတ် စိုတ်မတိမိင်ကတိန်၊ ‘ဂန္ဓာယတန’သု။ နှိဟိုတ်စိုတ် မတိသု။ ကတိန်၊ ‘ရသာယတန’ ရှိသာ နှိဟိုတ် စိုတ်မတိကွာန်ကတိန်၊ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန’ တုတ်ဒွံ နှိဟိုတ် စိုတ်မတိလုက်စုက်ကတိန်၊ ‘အာကာသဓာတ်’ သတ်ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက်ဟံဝံ)၊ ‘အာပေါဓာတ်’ သတ်မတွံဂးဍု၊ ‘ရူပဿ လဟုတာ’ ပွမ သာဍာ ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿ မုဒုတာ’ ပွမချိန်ဍောတ်ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ‘ရူပဿကမ္မညတာ’ ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန် ဒဒက်တ်ကိုရုပ် (ပွမရင်တွင်ဒေတ်ဗက် ညင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန် ကိစ္စဂမ္ဘိုင်)၊ ‘ရူပဿ ဥပစယ’ ပွမကတိန်တို ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ‘ရူပဿ သန္တတိ’ တောဝ်ယောမဇောမောဝ် ဒဒက်တ်ကို(နိပ္ပန္န)ရုပ်၊ ရုပ်မတွံဂး ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူအာဟာရ မဂပ်ဝံသွထစိုန်လုံက် မကတိန် ဟိုတ်နူစိုတ်, မှုံကိုဟိုတ်မှူးစိုတ်, မှုံကိုဟိုတ် ကတိန်မှူးစိုတ် မဒ်တုတ်ခြာ (နူရုပ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသွးကျင်တဲ)မွဲလေဝ် နွံဏီရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ မှုံကိုဟိုတ် မကတိန်မှူးစိုတ် (မကတိန်ဟိုတ်နူစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက် ၅၂, စိတ္တဇရုပ်)

ခရ်နော စိတ္တသမုဋ္ဌာန ၁၅၃၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ဟံမွဲ ကိုဟိုတ် မကတိန်မှူးစိုတ်(ဟံကတိန် ဟိုတ်နူစိုတ်)အိုတ်ရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်မသွေဟ်(နူ စိတ္တဇရုပ်)ကို၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘နော စိတ္တသမုဋ္ဌာန’ ဟံမွဲကိုဟိုတ် မကတိန်မှူးစိုတ် (ဟံကတိန် ဟိုတ်နူစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ကမ္မဇ , ဥတုဇ, အာဟာရဇရုပ်,နိဗ္ဗာန်)

၇။ စိတ္တသဟာဘုဒုက်

ခရ်စိတ္တသဟာဘု ၁၅၃၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသဟာဘု’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ် (နှိမွဲစွံ ပှိုတ်မွဲစွံ ကောံစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ကာယဝိညာဏ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇော) နကိုအကာဲအရာဇော၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇော) နကို အကာဲအရာပါင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘စိတ္တသဟာဘု’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ် (နှိမွဲစွံ ပှိုတ်မွဲစွံ ကောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်မွဲသအာင် မသအာင်အာနူဝိညတ်ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

ခရ်နော စိတ္တသဟာဘု ၁၅၃၈။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နောစိတ္တသဟာဘု’ ဟံဒ်မွဲ ဟာန်ကောံစိုတ် (ဟံသေင်ကိုနှိမွဲစွံ ပှိုတ်မွဲစွံ ကောံစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? စိုတ်ကို၊ ရုပ်မသေ့ဟ် နူ(ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)ကို၊ နိဗ္ဗာန်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော စိတ္တသဟာဘု’ ဟံဒ် မွဲဟာန်ကောံစိုတ် (ဟံသေင်ကိုနှိမွဲစွံ ပှိုတ်မွဲစွံ ကောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်မွဲသအာင် မသအာင် အာနူဝိညတ်ရုပ် ဓါပြကာ, နိဗ္ဗာန်)

၈။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက်

ခရ်စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ၁၅၃၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ မဒွေတ်ဗက် လေင်စိုတ် (နှိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာ က္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ‘ကာယဝိညာဏ်’ ပွမကိုတိ ကေတ်(ပွက်ဆန္ဒဇော) နကိုအကာဲအရာဇော၊ ‘ဝစီဝိညတ်’ ပွမကိုတိကေတ် (ပွက်ဆန္ဒဇော) နပွမမြော်တိတ်ပါင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ မဒွေတ်ဗက်လေင်စိုတ် (နှိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်, ဝိညတ်ရုပ်ဓါပြကာ)

ခရ် နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ၁၅၄၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံဒွေတ်ဗက်လေင်စိုတ် (ဟံသေင်ကို နှိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်)အိုတ်ဂ်ရော? စိုတ်ကို၊ ရုပ်မသေ့ဟ် (နူဝိညတ်ရုပ်)ကို နိဗ္ဗာန်ကို (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံဒွေတ်ဗက်လေင်စိုတ် (ဟံသေင်ကို နှိတုပ် လိုတုပ် ကောံစိုတ်)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်မွဲ သအာင် မသအာင်အာနူဝိညတ်ရုပ်မွဲပြကာ, နိဗ္ဗာန်)။

၉။ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနဒုက်

ခရ်စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာန ၁၅၄၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာန’ မဒ်ကောံစိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိဒ်မွဲစိုတ်ကို (မကတိဒ်ဟိုတ် နူစိုတ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွပ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊

‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင်စီရင်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန’ မနရ် ကောံစိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ စိုတ်)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)

ခရ်နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန ၁၅၄၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန’ ဟံနရ်ကောံစိုတ် (ဟံစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), ဟံမွဲကိုဟိုတ် မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (ဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်ကို)အိုတ်ဂုံရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်ကို၊ နိဗ္ဗာန်ကို (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန’ ဟံနရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်ကို), ဟံမွဲကို ဟိုတ်မကတိုဒ်မွဲ စိုတ်ကို (ဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စိုတ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၁၀။ စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုဒုက်

ခရ်စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန သဟဘု ၁၅၄၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘု’ နရ်ကောံစိုတ် (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်ကို), မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ် ဂုံရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင် စီရင်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန သဟဘု’ နရ်ကောံ စိုတ်ကို (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်ကို), မဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)။

ခရ် နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန သဟဘု ၁၅၄၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာန သဟဘု’ ဟံနရ်ကောံစိုတ် (ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်ကို), ဟံမွဲကိုဟိုတ် မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (ဟံကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်ကို), ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဟံသေင်ကို ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ဂုံရော?၊ စိုတ်ကို၊ ရုပ်ကို၊ နိဗ္ဗာန်ကို (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာန သဟဘု’ ဟံနရ်ကောံစိုတ်ကို (ဟံစိုန်သကို ကောံစိုတ်ကို), ဟံမွဲကိုဟိုတ်မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (ဟံကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်ကို), ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံစိုတ်ကို (ဟံသေင်ကို ဒ်တုပ် ပျိုတ်တုပ် ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စိုတ် ၈၉, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၁၁။ စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တဒုက်

ခရ်စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ ၁၅၄၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ နရ်ကောံစိုတ် (မစိုန်သကိုကောံစိုတ်ကို), မှုကိုဟိုတ် မကတိုဒ်မွဲစိုတ်ကို (မကတိုဒ်ဟိုတ်နူစိုတ်ကို), မဒေတ်ဗက်လေင်စိုတ်ကို (ဒ်လိမ္မေစုံ ကောံစိုတ်ကို)အိုတ်ဂုံရော?၊ ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမဒင်စသိုင်၊ ‘သညာက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမစုတ်သတ္တိ၊ ‘သင်္ခါရက္ခန္ဓ’ ဗွင်ပွမပြုပြင် စီရင်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ နရ်ကောံစိုတ် (မစိုန်

သင်္ကေတောစိတ်)ကို၊ မှုံ့ကိုဟိုတ် မကတိဒိဗ္ဗစိတ်ကို (မကတိဒိဟိတ်နူစိတ်ကို)၊ မဒ္ဒေတိဗက် လွှေစိတ်ကို (ဒိလိမ္မိတ္တံ ကောစိတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စေတသိက်-၅၂)

ဝရ် နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ ၁၅၄၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘နော စိတ္တသံသဌ သမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံနရ်ကောစိတ် (ဟံစိန်သကို ကောစိတ်ကို) ဟံမ္မဲကိုဟိုတ် မကတိဒိဗ္ဗစိတ်ကို (ဟံကတိဒိ ဟိတ်နူစိတ်ကို) ဟံဒ္ဒေတိဗက်လွှေစိတ်ကို၊ (ဟံဒိလိမ္မိတ္တံ ကောစိတ်ကို)အိုတ်ဂ်ရော?၊ စိတ်ကို၊ ရုပ်ကို၊ နိဗ္ဗာန်ကို (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘နော စိတ္တသံသဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိ’ ဟံနရ်ကောစိတ်ကို (ဟံစိန်သကို ကောစိတ်ကို) ဟံမ္မဲကို ဟိုတ်မကတိဒိဗ္ဗစိတ်ကို (ဟံကတိဒိ ဟိတ်နူစိတ်ကို) ဟံဒ္ဒေတိဗက်လွှေစိတ်ကို၊ (ဟံဒိလိ မ္မိတ္တံ ကောစိတ်ကို)အိုတ်ရ။ (စိတ် ၈၉, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၂။ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်

ဝရ်အဇ္ဈတ္တိ ၁၅၄၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘အဇ္ဈတ္တိက’ မဒ်ပွဲ‘အဇ္ဈတ္တိက’အပွဲသန္တာန် အိုတ်ဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘မနာယတန’ ဒ်အရာစိတ်မတိကတိဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘အဇ္ဈတ္တိက’ မဒ်ပွဲ‘အဇ္ဈတ္တိက’ အပွဲသန္တာန် အိုတ်ရ။ (စိတ်-၈၉, ပသာဒရုပ်-၅)

ဝရ်ဗာဟိရ ၁၅၄၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ဗာဟိရ’ မဒ်ပွဲမုးသန္တာန်အိုတ်ဂ်ရော? ‘ရူပါယတန’ သာ် ဒ်ဟိုတ် စိတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ဓမ္မာယတန’ သာ်ဒ်ဟိုတ်စိတ်မတိ ကတိဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘ဗာဟိရ’ မဒ်ပွဲမုး(ဗဟိဒ္ဓ)သန္တာန်အိုတ်ရ။ (စေတသိက်, ရုပ်မ္မဲသအာင် မသအာင်အာနူပသာဒရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၁၃။ ဥပါဒါဒုက်

ဝရ်ဥပါဒါ ၁၅၄၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ဥပါဒါ’ နိဿယ်တဲဟောင် မဒ်အိုတ်ဂ်ရော? ‘စက္ခာယတန’ လျှင်မတ် ဒ်အရာစိတ်မတိညာတ်ကတိဒ် ။ ပ ။ ‘ကဗဠိကာရအာဟာရ’ စူမဂပ်ဝံသွထစိန်လွံက် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘ဥပါဒါ’ နိဿယ်တဲဟောင် မဒ်အိုတ်ရ။ (ဥပါဒါရုပ်-၂၄)

ဝရ်နော ဥပါဒါ ၁၅၅၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘နော ဥပါဒါ’ ဟံသောင်ကို ‘ဥပါဒါ’ရုပ် နိဿယ်တဲဟောင် မလေပ်ဒ်အိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကိရိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒ်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ်အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ,ရူပ,အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် မဟာဘုတ်

ပန်ပြကာ၊ သအောင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘နော ဥပါဒါ’ ဟံသောင်ကို ‘ဥပါဒါ’ရုပ် နိဿယ်တဲဟောင် မလောင်နှိအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်, ဘူတရုပ်ပန်ပြကာ, နိဗ္ဗာန်)

၁၄။ ဥပါဒိတ္ထရုပ်

ဓရ်ဥပါဒိတ္ထ ၁၅၅၁။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘ဥပါဒိတ္ထ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ပ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် နဒှ်‘ဝိပက်’ဖိုအိုတ်ဂ်ရော? (မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီအိုတ်ဂ်ရော?) လောကီဝိပက်(၃၂) မဒှ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအောင်အာနွှ် ဟိုတ်ဒှ်မဂပ်ပ်သွပတဲလပ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်)ကမ်တဲဂ်ရ ဩ(ကမ္မဇ)ရုပ် မကတိုဒှ်(ဟိုတ် နူကမ်)မွဲ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဥပါဒိတ္ထ’ မိန်ကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဂပ်ပ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် နဒှ်‘ဝိပက်’ဖိုအိုတ်ရ။ (လောကီဝိပက်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ကမ္မဇရုပ်)။

ဓရ်အနုပါဒိတ္ထ ၁၅၅၂။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘အနုပါဒိတ္ထ’ မိန်ကမ်မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာ ဗွဲအစောံမသွအာရီ မဟဂပ်ပ်စောဲလာံဂိုင်ကေတ် နဒှ်‘ဝိပက်’ဖိုအိုတ် ဂ်ရော? (မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် ဟံသောင်ကို‘ဝိပက်’ဖို ဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွ အာရီအိုတ်ဂ်ရော?) လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒှ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ‘ကြိယာအဗျာကတ’(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ပ်တံ နဒှ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒှ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအောင်အာနွှ် ဟိုတ်ဒှ်မဂပ်ပ်သွ ပတဲလပ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်)ကမ်တဲဂ်ရ ဩ(တိဇ)ရုပ် (မဟံသောင်ကိုကမ္မဇရုပ်) မဟံကတိုဒှ် (ဟိုတ်နူကမ်)၊ မဂပ်ပ်ပြကာ ဟံတိုလုပ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအောင်အာနွှ် ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွေံကိလေသ ပန်ပြကာ၊ သအောင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နှိဓရ်‘အနုပါဒိတ္ထ’ (ဟံသောင်ကို‘ဝိပက်’ ဖိုဒဒက်တ်ကိုကမ် မိန်တဏှာဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်သွအာရီ)အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ, ဖိုလ်စိုတ်, စေတသိက်, တိဇရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

မဟန္တရဒုက် တဲဆဝံရ။

၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက

၁။ ဥပါဒါနဒုက်

ဓရ်ဥပါဒါန ၁၅၅၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နှိဓရ်‘ဥပါဒါန’ မဝံယျု‘ဥပါဒါန’ ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ်အိုတ်ဂ်ရော? ညောင်ဓရ်ဥပါဒါန ပွမဂိုင်ကေတ် (ပွမစောဲလာံ)

ဗွဲမသကာတ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်မတွံး ‘ကာမုပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ် ‘ကာမ’ မဂပ်ဝ်နွံပွဲက်၊ ‘ဒိဋ္ဌပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ်မတွံး လညာတ် မမှာရာ၊ ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ် (ရံပွဲမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်)၊ ‘အတ္တဝါဒုပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ)ဗွဲမသကာတ် နှိဟိုတ်မဟိုက်းရံပွဲမွဲး (ခရ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အနတ္တ)ဂှ် အတ္တရဂှ် (နှံအိုတ်ရ)။

(ပှောပ်ကိုဥပါဒါနံ ပန်ပြကာတအ်ဂှ်) ‘ကာမုပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ် ကာမ-မဂပ်ဝ်နွံပွဲက်မတွံး ကာမဂှ် မကတိုန် ပွဲလောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဒစာ်ပြကာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ‘ဒိဋ္ဌပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ်မတွံး လညာတ် မမှာရာ၊ ‘သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ် (ရံပွဲမွဲး သအးဇုး) ဒွေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တ်ကိုမပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်, ‘အတ္တဝါဒုပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ် နှိဟိုတ်မဟိုက်း ရံပွဲမွဲး (ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အနတ္တ)ဂှ် အတ္တရဂှ် ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဥပါဒါနံ’ မဝံယု‘ဥပါဒါနံ’ ပွမဂိုင်ကောတ် (ပွမစောဲလာံ) ဗွဲမသကာတ်အိုတ်ရ။ (ဍုင်ခရ်ဥပါဒါနံဓါပြကာ မတွံး (လောဘ မှုပွဲလောဘမူစိုတ်ဒစာ်ပြကာ, ဒိဋ္ဌိ မှုပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိုတ် ပန်ပြကာ)

ခရ်နော ဥပါဒါနံ ၁၅၅၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နော ဥပါဒါ’ ဟံဝံယုဥပါဒါနံအိုတ်ဂှ်ရော? ပါကောဥပါဒါနံဂမ္ဘိုင်တု အကုသိုလ်(၁၂) မသေ်သေ့ဟ်၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတု ဟဂပ်ဝ်တွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂှ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂှ် နိဗ္ဗာန်ဂှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နော ဥပါဒါ’ ဟံဝံယုဥပါဒါနံအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်မွဲသအာင် မသအာင်အာနုဍုင်ခရ်ဥပါဒါနံဓါပြကာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၂။ ဥပါဒါနိယဒုက်

ခရ်ဥပါဒါနိယ ၁၅၅၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဥပါဒါနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနံ ဂမ္ဘိုင်(မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂှ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတု ဟဂပ်ဝ်တွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂှ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂှ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဥပါဒါနိယ’ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနံဂမ္ဘိုင် (မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်အနုပါဒါနိယ ၁၅၅၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနုပါဒါနိယ’ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ် ကိုဥပါဒါနံဂမ္ဘိုင် (မတွံး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂှ်ရော၊ မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံ(ကာမ,

ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တကို ‘သာမည’မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွေ့ ကိလေသ ပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘အနုပါဒါနိယ’ ဟံဒှ်အာရီ ဒဒက်တကိုခရ်ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက

ခရ်ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ ၁၅၅၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံဥပါဒါနဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ပါကွေ့ လောဘ မဒ်ပွဲ(ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်စါစောန်စါ မသေ့ သေဟ်ဂမ္ဘိုင် နွံတအိုတ်ရ။) ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောံဥပါဒါန ဂမ္ဘိုင်(မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (လောဘမူစိုတ်, စေတသိက်မွဲသအာင် မသအာင်အာနု လောဘ ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်)။

ခရ်ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ ၁၅၅၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကို ကောံခရ်ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ဂ်ရော? လောဘ မဒ်ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဒေါသမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် စါပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (၁)၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် ‘ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟံစိုန်သကိုကောံခရ် ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ,ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (ဒေါသမူဒွေ, မောဟမူဒွေ, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, လောဘ ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိုတ်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဒုက

ခရ်ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ ၁၅၅၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ’ ဝံယျ ဥပါဒါနိတဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ်ရော? ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်တအံဂ်ဟောင် နှိခရ် ‘ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ’ ဝံယျဥပါဒါနိတဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ် ဥပါဒါနိစါပြကာမတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)

ခရ်ဥပါဒါနိယ နော ဥပါဒါန ၁၅၆၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ဥပါဒါနိယ နော ဥပါဒါန’ နှိအာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်(မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)ဟောင်တဲ ဟံဝံယျဥပါဒါနိအိုတ်ဂ်ရော? ပါကွေ့ ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂) မသေ့သေဟ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ,

ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) ဒိအယံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒိဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိ ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒိအိုတ်သိုဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်ဥပါဒိနိယ နော ဥပါဒိန' ဒိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ)ဟောင်တဲ ဟွံဝံယုဥပါဒိနိအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်မ္မေသအာင် မသအာင်အာနုဗျောင်ခရ်ဥပါဒိနိ ဓါပြကာ, ရုပ်)

ဒုက်မုတ် ခရ်(လောကုတ္တိရ်)ဂမ္ဘိုင် ဟွံဒိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်ဂ် ဥပါဒိနိ လောင်ဝံယုတဲ ဒိအာရီဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဒိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိနိ ဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟွံဝံယုဥပါဒိနိအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟွံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၅။ ဥပါဒိန ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ဥပါဒိန ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တ ၁၅၆၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်ဥပါဒိန ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တ' ဥပါဒိနိလောင် ဝံယုတဲ မစိုန်သကို ကော့ဥပါဒိနိကိုအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲ(ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်)စိုတ်မ္မဲ ဒိဋ္ဌိကို လောဘကို ဒိတ်မ္မဲဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိုင် (မတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ မဒိ ပွဲစိုတ်ဂ်)ဝံ ဒိခရ်ဥပါဒိန ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တ' ဥပါဒိနိလောင် ဝံယုတဲ စိုန်သကိုကော့ဥပါဒိနိကို အိုတ်ရ။ (ဗျောင်ခရ်ဥပါဒိနိ ဓါပြကာမတွံဂး လောဘ, ဒိဋ္ဌိ မွဲပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိုတ်)

ခရ်ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တ နော ဥပါဒိန ၁၅၆၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တ နော ဥပါဒိန' စိုန်သကိုကော့ဥပါဒိနိဟောင်အိုတ်တဲ ဟွံဝံယုဥပါဒိနိအိုတ်ဂ်ရော? လောဘ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒိစိုတ် ဒစာပြကာ၊ ပါကော့ဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင် မဒိပွဲစိုတ်ဂ်မ္ဘိုင်ဝံတွံ (စေတသိက် (၂၀)မသော့သေဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်ဥပါဒိနသမ္ပယုတ္တ နော ဥပါဒိန' စိုန်သကိုကော့ဥပါဒိနိဟောင်အိုတ်တဲ ဟွံဝံယုဥပါဒိနိအိုတ်ရ။ (လောဘမူစိုတ်, စေတသိက် မစိုန်သကိုမ္မေသအာင် မသအာင်အာနုဗျောင်ခရ် ဥပါဒိနိဓါပြကာ)

ဒုက်မုတ် ခရ်ဥပါဒိနဝိပ္ပယုတ္တ' ဟွံစိုန်သကိုကော့ဥပါဒိနိ (ဒေါသမူဒွေ, မောဟမူဒွေ, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)ဂ် ဥပါဒိနိလောင် ဝံယုတဲ စိုန်သကိုကော့ ဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ စိုန်သကိုကော့ဥပါဒိနိဟောင်အိုတ်တဲ ဟွံဝံယုဥပါဒိနိအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟွံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ ဥပါဒိနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒိနိယဒုက်

ခရ်ဥပါဒိနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒိနိယ ၁၅၆၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်ဥပါဒိနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒိနိယ' ဟွံစိုန်သကိုကော့ဥပါဒိနိအိုတ်တဲ မဒိအာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်

ဂုံရော? လောဘမဒ်ပွဲဒိဋ္ဌိတတိပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဒေါမနဿ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဓါပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ် အိုတ်သိုက် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ် ‘ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ ဥပါဒါနိယ’ ဟုံစိုန်သကိုကျောံ ဥပါဒါနိအိုတ်တဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ဒေါသမူဒွေ၊ မောမူဒွေ၊ လောကီ ကုသိုလ်၊ လောကီဝိပက်၊ ကြိယာစိုတ်၊ စေတသိက်မစိုန်သကို၊ လောဘ မွဲပွဲဒိဋ္ဌိတတိပယုတ်၊ ရုပ်)

ဓရ်ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ အနုပါဒါနိယ ၁၅၆၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ အနုပါဒါနိယ’ ကျောံဥပါဒါနိလေဝ် ဟုံစိုန်သကိုအိုတ်ဂုံဒ်တဲ ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိ ဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ဂုံရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကို‘သာမည’မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကျောံ ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ အနုပါဒါနိယ’ ကျောံဥပါဒါနိ လေဝ်ဟုံစိုန်သကိုအိုတ်ဂုံဒ်တဲ ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကိုအိုတ်ရ။ (မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်)

ဒုက်မုတ် ဓရ်‘ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကိုကျောံဥပါဒါနိ (လောဘမူစိုတ်ဒစာံ၊ စေတသိက်ဓါဇှော်ဓါ မစိုန်သကို မဝေင်ပါကျောံ ဒိဋ္ဌိတတိပယုတ်လောဘ)ဂမ္ဘိုင်ဟုံ ဟုံစိုန်သကို ကျောံဥပါဒါနိတဲ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မဒ်အာရီ ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ဟေင် ရံဝံကို၊ ကျောံဥပါဒါနိလေဝ် ဟုံစိုန်သကို ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟုံသေင် ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက် ကိုသွးအိုတ်ရ။

ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက တဲဆဝံရ။

၁၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆက

၁။ ကိလေသဒုက်

ဓရ်ကိလေသ ၁၅၆၅။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂုံရော? (ကိလေသဝတ္ထု)စုံပြကာဂမ္ဘိုင် မဒ်ဟိုတ် နှိအရာဓရ်‘ကိလေသ’ ပွမကိုကတ်ကတာန် ပွမရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ကတိုဒ် မတွံဂး ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ်၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလီပလ်မှာဒုဟ်၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွသဘဉ္စာံ) (ဟုံတီဉ္စာံပြ)၊ ‘မာန’ ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး အဲဟေင်ပြအိုတ်၊ (ပွမပတိုန်လပ်မာန်)၊ ‘ဒိဋ္ဌိ’

ညာတ်မမှာရာ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာ၊ ‘ထိန’ ပွမဟုံဒုင်စရင် (ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်) (ပွမလျှဟ် ဒကဲ့)၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဂဲ့၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝွ (နူသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ် (နူသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်)တအ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။

(ပှောပ်ကိုစိုက်ပြကာတအ်ဂ်) ‘လောဘ’ဂ် ပွမနွံပိုက်ထွန်စပ်ဂ် ကတိုန် ပွဲလောဘ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ဒစပ်ပြကာဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ဒေါသ’ ပွမပလိုပလှ်မှာဒုဟ်ဂ် ကတိုန်ပွဲဒေါမနုဿ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် စါပြကာဂမ္တိုင်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် (ပွဲသဘ်သာစုတ်) (ပွမဟုံတိသာပြ)ဂ် ကတိုန် ပွဲအကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုရ၊ ‘မာန’ ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး (မပတမ်ကိုအဲဟေင် ပြအိုတ်) (ပွမပတိုန်လင်မာန်)ဂ် ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်ညာဏ်မမှာရာဂ် ကတိုန် ပွဲဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပှာဂ် ကတိုန် ပွဲဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ထိန’ ပွမဟုံဒုင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် (ပွမလျှဟ်ဒကဲ့)ဂ် ကတိုန် ပွဲ‘သသဒီရိက’ အကုသိုလ် ဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမဂျိုက်ဒဂဲ့၊ ‘အဟိရိက’ ပွမဟုံဝွ (နူသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်)၊ ‘အနောတ္တပ္ပ’ ပွမဟုံလကိုတ်(နူသရာမ်ပါပ် မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိုတ်)ဂ် ကတိုန် ပွဲအကုသိုလ် ဂမ္တိုင်အိုတ်သို အိုတ်ရ။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နိုဓရ်‘ကိလေသ’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္တိုင်)အိုတ်ရ။

ဓရ်နောကိလေသ ၁၅၆၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နိုဓရ်‘နောကိလေသ’ ဟုံဝံယုကိလေသ အိုတ်ဂ်ရော? ပါကွဲကိလေသစိုက်ပြကာဂမ္တိုင်တု အကုသိုလ်(၁၂)မသွေသွေဟ်၊ ကုသိုလ် စိုတ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္တိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နိုအယံမာတ် မသွတု ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နိုဓရ် ‘နော ကိလေသ’ ဟုံဝံယုကိလေသအိုတ်ရ။ (စိုတ်, စေတသိက်မဲ့သအာင် မသအာင်အာနု ကိလေသစိုက်ပြကာ ရုပ် နိဗ္ဗာန်)

၂။ သံကိလေသိကဒုက်

ဓရ်သံကိလေသိက ၁၅၆၇။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္တိုင် နိုဓရ်‘သံကိလေသိက’ မထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝံ ဓရ်‘ကိလေသ’ဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္တိုင်) (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္တိုင်)အိုတ်ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၃) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နိုအယံမာတ်မသွတု ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္တိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ် အိုတ်သိုဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ နိုဓရ်‘သံကိလေသိက’ မထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝံဓရ်

‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ် မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်, စေတသိက်, ရုပ်)

ခရ်အသံကိလေသိက ၁၅၆၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘အသံကိလေသိက’ ဟံ့ထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝံ ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ် ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) (ဟံ့ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန် ပြကာ ဟံ့လုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနွှ် ဖို(ဖိုလ်) ဒဒက် တ်ကို‘သာမည’မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွေ် ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘အသံကိလေသိက’ ဟံ့ထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝံ ခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) (ဟံ့ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသ ဂမ္ဘိုင်) အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၃။ သံကိလိဋ္ဌဒုက်

ခရ်သံကိလိဋ္ဌ ၁၅၆၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ’ မိန်ခရ် ‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်(သတ်ဂမ္ဘိုင်) ဂပ်ဝ်ကိုကတ်ကတာန် ဂပ်ဝ် ရာန်သကိုတ် (မဂပ်ဝ်ကိုကွီဒုက်)အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်မစိုန်သကို ကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍေံ ဂ်ရော)? အကုသိုလ်စိတ္တုပြါဒ် စုံဝါပြကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ’ (မစိုန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို)။

ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ ၁၅၇၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ မိန်ခရ်‘ကိလေသ’ ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ဟဂပ်ဝ်ကိုကတ်ကတာန် ဟဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ် (ဟဂပ်ဝ်ကိုကွီဒုက်)အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဟံ့စိုန်သကို ကျောံကိလေသ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဍေံဂ်ရော)? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) ဒ်အယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝ်တံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနွှ် ရုပ်၊ သအာင်အာနွှ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ (ဟံ့စိုန်သကို ကျောံကိလေသ)အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ကိလေသသမ္ပယုတ္တ ၁၅၇၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ကိလေသသမ္ပယုတ္တ’ မစိုန် သကို ကျောံခရ်‘ကိလေသ’ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)

အိုတ်ဂုံရော? အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စုံပါပြကာဂမ္ဘိုင်ဂုံ (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ နှိခရ်‘ကိလေသ သပ္ပယုတ္တ’ မစိုန်သကို ကောဓ်ခရ်‘ကိလေသဂမ္ဘိုင်’ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန် သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို)

ခရ်ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ ၁၅၇။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟုံစိုန် သကို ကောဓ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂုံရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) နှိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂုံ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂုံ နိဗ္ဗာန်ဂုံ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ နှိခရ်‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ’ ဟုံစိုန်သကိုကောဓ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၅။ ကိလေသ သံကိလေသိကဒုက

ခရ်ကိလေသ သံကိလေသိက ၁၅၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကိလေသ သံကိလေ သိက’ ဝံယုခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ မထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂုံရော? ခရ်ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်ဟေင် နှိခရ်‘ကိလေသ သံကိလေသိက’ ဝံယုခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ မထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ။ (ဍောင်ခရ်ကိလေသစုံပြကာ)

ခရ်သံကိလေသိက နော ကိလေသ ၁၅၇။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘သံကိလေသိက နော ကိလေသ’ မထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံ ကိလေသဟေင်တဲ (မဒ်အာရီဒဒက်တ် ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ) ဟုံဝံယုကိလေသအိုတ်ဂုံရော? ပါကော့ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ အကုသိုလ်(၁၂)မသော့သေဟ်၊ လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာ ဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂုံ ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂုံ (နွဲ့ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ နှိခရ်‘သံကိလေသိက နော ကိလေသ’ (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ) ဟုံဝံယုကိလေသအိုတ်ရ။ (လောကီစိတ်, စေတသိက်မဲ့သအာင် မသအာင်အာနုဍောင်ခရ်ကိလေသစုံပြကာ, ရုပ်)။

ဒုကမုတ် ခရ်‘အသံကိလေသိက’ (လောကုတ္တိရ်ဂမ္ဘိုင်) ဟုံထေက်ကြိုက် တူဟ်န ကလိဝံကိလေသဂမ္ဘိုင် (ဟုံသေင်ကိုအာရီကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဂုံ ဝံယုကိလေသတဲ ထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံကို၊ ထေက်ကြိုက် တူဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ (ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင် ဟေင်တဲ) ဟုံဝံယုကိလေသအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသွး ဟုံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၆။ ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌဒုက်

ခရ်ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌ ၁၅၇၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌ’ ခရ်ကိလေသလေဝ် ဝံယုတု မိန်ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ကိကတ်ကတာန်လေဝ် မဂပ်ဝ်ကိ ကတ်ကတာန် မဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ်လေဝ် မဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ် (ကွီခွက်လေဝ် မဂပ်ဝ်ကိ ကွီခွက်) (မစိုန်သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ဂ်ရော? (ခရ်ဂမ္ဘိုင် ကိလေသလေဝ် ဝံယုတု မစိုန်သကို ကောံကိလေသဂ် ညးခွဲဂ်ရော)?၊ ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်ဟေင် နှိခရ် ‘ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌ’ (ကိလေသလေဝ် ဝံယုတု မစိုန်သကိုကောံကိလေသကို)အိုတ်ရ။ (ဃောင်ခရ်ကိလေသစုံပြကာ)

ခရ်သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ ၁၅၇၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ’ မိန်ခရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ကိကတ်ကတာန် မဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ် (မဂပ်ဝ် ကိကွီခွက်)ဟေင်နှိတု (စိုန်သကို ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တု) ဟံဝံယုကိလေသအိုတ် ဂ်ရော? ပါကောံကိလေသ စုံပြကာဂမ္ဘိုင်တု အကုသိုလ်(၁၂) မသောံသောဟ်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ’ (စိုန်သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တု ဟံဝံယုကိလေသ အိုတ်ရ)။ (အကုသိုလ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို မဝေင်ပါကောံ ဃောင်ခရ်ကိလေသစုံပြကာ)

ဒုက်မုတ် ခရ်‘အသံကိလိဋ္ဌ’ဂမ္ဘိုင် မိန်ကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင် ဟဂပ်ဝ်ကိကတ်ကတာန် ဟဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ် (ဟဂပ်ဝ်ကိကွီခွက်) (ဟံဝံစိုန်သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဂ် ဝံယု ကိလေသတု နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ’ မိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်ကတ်ကတာန်လေဝ် ဂပ်ဝ်ကိ ကတ်ကတာန် ဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ်လေဝ် ဂပ်ဝ်ကိရာန်သကိုတ် (မစိုန်သကိုကောံကိလေသ) အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နှိခရ်‘သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသ’မိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ကိကတ်ကတာန် မဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ် (မဂပ်ဝ်ကိကွီခွက်)ဟေင်ဂ်နှိတု (စိုန်သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တု) ဟံဝံယုကိလေသရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝ်သွး ဟံဝံထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

၇။ ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်

ခရ်ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တ ၁၅၇၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တ’ ဝံယုကိလေသတု မစိုန်သကိုကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ကိအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွဲစိုတ်မ္မဲ ကိလေသစါပြကာ ပိပြကာဂမ္ဘိုင် နှိတ်မ္မဲဒမြိပ်အိုတ်ရ။ ခရ်(ကိလေသစါပြကာ ပိပြကာ မဒ်ပွဲစိုတ်ဂ်)ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တ’ ဝံယုကိလေသတု မစိုန် သကို ကောံကိလေသကိုအိုတ်ရ။ (ဃောင်ခရ်ကိလေသစုံပြကာ)

ခရ်ကိလေသသမ္ပယုတ္တ နော ကိလေသ ၁၅၇၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကိလေသ သမ္ပယုတ္တ နော ကိလေသ’ စိုန်သကိုကောံကိလေသဟေင်တု ဟံဝံယုကိလေသအိုတ်

ဂ်ရော? ပါကောကိလေသစုံပြကာဂမ္ဘိုင်တုံ အကုသိုလ်(၁၂) မသေသေဟ်ဂ် (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ကိလေသသပ္ပယုတ္တ နော ကိလေသ’ စိန်သကိုကျောံကိလေသဟေင်တုံ ဟုံဝံယု ကိလေသအိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ်, စေတသိက်မစိန်သကိုမဲ့သအာင် မသအာင်အာနူ ညောင်ဓရ်ကိလေသစုံပြကာ)

ဒုက္ခမုတ် ဓရ်‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ’ (ကုသိုလ် ၂၁, ဝိပက် ၃၆, ကြိယာ ၂၀, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)ဂမ္ဘိုင် ဟုံစိန်သကိုကျောံကိလေသဂ် ဝံယုကိလေသကိုတုံ စိန်သကိုကျောံကိလေသ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ စိန်သကိုကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်တုံ ဟုံဝံယုကိလေသအိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်ဝံသ္မး ဟုံထေက်ကိုသ္မးအိုတ်ရ။

၈။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိကဒုက္ခ

ဓရ်ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိက ၁၅၇၉။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိက’ ဟုံစိန်သကိုကျောံကိလေသတုံ မထေက်ကြိုက် တ္တုဟ်နကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင် (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်)အိုတ်ဂ်ရော? လောကီ ကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ (ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတုံ ဟဂပ်ဝံသ္မး နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ် အိုတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိက’ ဟုံစိန်သကိုကျောံ ကိလေသတုံ မထေက်ကြိုက် တ္တုဟ်နကလိဝံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင် (မဒ်အာရီ ဒဒက်တ် ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်)အိုတ်ရ။ (လောကီကုသိုလ်, လောကီဝိပက်, ကြိယာစိတ်, စေတသိက် မစိန်သကို, ရုပ်)

ဓရ်ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိက ၁၅၈၀။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိဓရ်‘ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိက’ ဟုံစိန်သကိုကျောံကိလေသအိုတ်တုံ မထေက်ကြိုက် တ္တုဟ်န ကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် (ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)ကိုအိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟုံလုပ်လှိုဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကို ‘သာမည’မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကျောံ ကိလေသပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိဓရ်‘ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိက’ ဟုံစိန်သကိုကျောံကိလေသအိုတ်တုံ မထေက်ကြိုက် တ္တုဟ်နကလိဝံကိလေသဂမ္ဘိုင် (ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို) အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

ဒုက္ခမုတ် ဓရ်‘ကိလေသသပ္ပယုတ္တ’ စိန်သကိုကျောံကိလေသ ‘အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်’ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟုံစိန်သကိုကျောံဓရ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်တုံ မထေက်ကြိုက် တ္တုဟ်နကလိဝံ ကိလေသ ဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်ရ (ဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟေင်အိုတ်)ရ ရံဝံကို၊ ဟုံစိန်သကို

ကျော်ကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ့ ဟံ့ထေက်ကြိုက် တွက်နကလိဝံကိလေသဂမ္ဘိုင် (ဟံ့ဒ်အာရီ ဒေက တ်ကိကိလေသဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ ရံဝံကို ဟဂပ်သွး ဟံ့ထေက်ကိုသွးအိုတ်ရ။

ကိလေသဂေါစ္စက တဲဆဝံရ။

၁၃။ ပိဋိဒုက်

၁။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်

ခရ်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ၁၅၈၁။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ် ပါကျေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် (‘ဒဿန’ မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ် ရ်ရော? ဒိဋ္ဌိတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)ရ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိတသမ္ပယုတ်, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ်, စေတသိက်မစိန်သကို)

ဒိဋ္ဌိတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာတအ်ဂ် (နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လျီတုန် (နူအရထခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ခရ်လျီဂမ္ဘိုင် မဒ်လဇှေ မဒ် ‘အပါယဂမနိယ’ မလေပ်ကေတ် ဣာဗစိပ်ကိုအပါယ်)ရ် ဒ်ခရ် ‘ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ လျီတုန် (ခရ်လဇှေလျီဂမ္ဘိုင် မသွေဟ် နူခရ်အပါယဂမနိယ)ရ် ဒ်ခရ် ‘န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ ဟဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုသောတာ ပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။

ခရ် န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ၁၅၈၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ ဟဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် (‘ဒဿန’ မလေပ်ညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ရ်ရော? ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)။ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ဗွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ဗွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) ဒ်အယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ပ်တံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ဗွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ’ ဟဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုသောတာ ပတ္တိမဂ် (‘ဒဿန’ မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ရ။ (ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ်, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိတ်, စေတသိက်မစိန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၂။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက်

ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၅၈၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာအိုတ်ရ်ရော? ဥဒ္ဓစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ’ မဂပ်ပ်ပါကျေ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာအိုတ်ရ။

ဒိဋ္ဌိတတိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လှိုတုန် နှိခရ် 'ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ' မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာအိုတ်ရ၊ လှိုတုန် နှိခရ် 'နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ' ဟဂပ်ပ် ပါကွေ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာအိုတ်ရ။

ဓရ် နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ၁၅၈၄။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'န ဘာဝနာယ ပဟာ တဗ္ဗ' ဟဂပ်ပ်ပါကွေ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရော? ဒိဋ္ဌိတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ ကုသိုလ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ပ်တံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ' ဟဂပ်ပ်ပါကွေ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။

၃။ ဒဿနေ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်

ဓရ်ဒဿနေ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၅၈၅။ (၃) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'ဒဿနေ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက' မှိုကိုဟိုတ် (မစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကို သောတာပတ္တိမဂ် ('ဒဿန' မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ရော? ဒိဋ္ဌိတ သမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ ပါကွေမောဟ မဒ်ပွဲ(ဝိစိ ကိစ္ဆာသဟဂိုတ်)စိုတ်ဝံတဲ (စေတသိက်ဓါစောဓါပြကာ မသေ့သေ့ဟ်ဂမ္ဘိုင်)ဂ် နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ် 'ဒဿနေ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက' မှိုကိုဟိုတ် (မစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်) ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိတသမ္ပယုတ်, ဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂိုတ်စိုတ်, စေတသိက်(၂၂) မစိုန်သကို မဝေင်ပါကွေမောဟ မှိုပွဲဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိုတ်)

ဒိဋ္ဌိတတိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္ဘိုင် (နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လှိုတုန် နှိခရ် မှိုကို(ဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ် ပါကွေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ၊ လှိုတုန် နှိခရ် မှိုကို(ဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကိုသောတာပတ္တိမဂ် ဟံသေင်အိုတ်ရ။

ဓရ် န ဒဿနေ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၅၈၆။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် 'န ဒဿနေ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက' ဟံမွဲကိုဟိုတ် (ဟံစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကွေ နကို သောတာပတ္တိမဂ် ('ဒဿန' မလေပ်ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ)အိုတ်ရော? ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂိုတ် မောဟ၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)၊ ကုသိုလ်စိုတ်(၂၁) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ပ်တံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ်

အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂ္ဂ (နွဲ့ရ)။ ခရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟွံမွဲကိုဟိုတ် (ဟွံစိုန် သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်အိုတ်ရ။ (ဥဒ္ဒစ္စသဟ ဂိုတ်စိုတ်, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်မောဟ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၄။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်

ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၅၈၇။ (၁) မုရ်ခရဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ် (မစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ် လတူပိအိုတ်ဂ်ရော? ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၁)။ ပါကျောံမောဟ မဒိပွဲ(ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်)စိုတ် ဝံတဲ (စေတသိက်စိုပ်နိဗ္ဗာ မသေ့သေ့ဟ်ဂမ္ဘိုင် နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက’ မွဲကိုဟိုတ်(မစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ် လတူပိအိုတ်ရ။ (ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်စိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို(၁၄) မဝေင်ပါကျောံ ဥဒ္ဒစ္စ သဟဂိုတ်မောဟ)

ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ဓါပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် (နွဲ့အိုတ်ရ)။ ခရဂမ္ဘိုင်ဝံ လှိုတုန် မွဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။ လှိုတုန် ဟွံမွဲကိုဟိုတ် (ဟွံစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ် ပါကျောံ နကိုမဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ရ။

ခရ်န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ၁၅၈၈။ (၂) မုရ်ခရဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟွံမွဲကိုဟိုတ် (ဟွံစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကို မဂ်လတူပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် (၁)။ ကုသိုလ်(၂၁) မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက် (၃၆) မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န) ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) ဒိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတံ နဒိကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒိပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်ဂ္ဂ (နွဲ့ရ)။ ခရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒိခရ်န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက’ ဟွံမွဲကိုဟိုတ် (ဟွံစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်)ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်လတူ ပိပြကာအိုတ်ရ။ (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်, ကုသိုလ်, ဝိပက်, ကြိယာစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်မောဟ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၅။ သဝိတက္ကဒုက်

ခရ်သဝိတက္က ၁၅၈၉။ (၁) မုရ်ခရဂမ္ဘိုင် ဒိခရ်သဝိတက္က’ မဒိပွဲဟာန်ကျောံဝိတက် (မစိုန်သကိုကျောံဝိတက်) ပွမချပ်အိုတ်ဂ်ရော? ကာမာဝစရကုသိုလ် (၈)၊ အကုသိုလ် (၁၂)။

စိတ္တုပ္ပါဒ်စုံမဲ့ပြကာ နူကာမာဝစရကုသလဝိပက်၊ နူကိုအကုသလဝိပက် ဓါပြကာ၊ နူကြိယာ စုံမဲ့ပြကာ၊ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်(၃) နူကုသိုလ်ကို နှိပ်ပက်ကို နူကြိယာကို၊ လောကုတ္တိရ် ပဌမဇ္ဈာန်(၈) နူကုသိုလ်ကို နှိပ်ပက်ကို၊ ပါကော့ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မဒ်ပွဲစိုတ်(၅၅)ပြကာဝံတု (စေတသိက်(၅၁) မသောသေ့ဟ်ဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘သဝိတက္က’ မဒ်ပွဲဟာန် ကောံဝိတက် (မစိုန်သကိုကောံဝိတက်) ပွမချပ်အိုတ်ရ။ (သဝိတက္ကစိုတ် ၅၅, စေတသိက် ၅၁ မစိုန်သကို မဝေင်ပါကော့ ဝိတက်)

ခရ်အဝိတက္က ၁၅၉၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘အဝိတက္က’ ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံဝိတက် (ဟံစိုန်သကိုကောံဝိတက်) ပွမချပ်အိုတ်ရော? ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်(၁၀)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နှိပ်ပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိကစတုက္ကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၄)၊ အရူပါဝစရစိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ နူကုသိုလ်၊ အရူပါဝစရစိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ လောကုတ္တိရ်တိကစတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ လောကုတ္တိရ် ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၁၂)၊ နနယ် ပဉ္စကမ္မ လောကုတ္တိရ် ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၁၆)၊ လောကုတ္တိရ် တိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နှိပ်ပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ လောကုတ္တိရ် ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ လောကုတ္တိရ် ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၁၆) သအာင်အာနုဂ် ဝိတက်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒ်ခရ် ‘အဝိတက္က’ ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကောံဝိတက် (ဟံစိုန်သကိုကောံဝိတက်) ပွမချပ်အိုတ်ရ။ (အဝိတက္ကစိုတ် ၆၆, စေတသိက် မစိုန်သကို ၃၃, ဝိတက်စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၆။ သဝိစာရဒုက်

ခရ်သဝိစာရ ၁၅၉၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္တိုင် ဒ်ခရ် ‘သဝိစာရ’ မဒ်ပွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိစာရ’ (မစိုန်သကိုကောံဝိစာရ) ပွမဒွိတ်သပေါတ်အိုတ်ရော? ကာမာဝစရကုသိုလ်(၈)၊ အကုသိုလ် စိုတ်(၁၂)၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်စုံမဲ့ပြကာ နူကာမာဝစရကုသလဝိပက်၊ နူအကုသလဝိပက် ဓါပြကာ၊ နူကြိယာစုံမဲ့ပြကာ၊ ရူပါဝစရဉ္စက ဒုကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်မဲ့ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန်(၂)၊ ရူပါဝစရဉ္စကက ဒုကဇ္ဈာန် နှိပ်ပက် (နနယ် စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်(၁)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန်(၂)၊ ရူပါဝစရ ဉ္စကက ဒုကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်(၁)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါ ဝစရပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန်(၂)၊ လောကုတ္တိရ် ဉ္စကက ဒုကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ

လောကုတ္တိရ်ပဌမဇ္ဈာန် (၄)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိရ်ပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၈)၊ လောကုတ္တိရ်
 ဇ္ဈာက ဒုကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိရ် ပဌမဇ္ဈာန် (၄)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး
 လောကုတ္တိရ်ပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၈)၊ ပါကောဝိစာရ ‘ပုမဇ္ဈိတသပေါတ် မဒ္ဒိပုဗ္ဗိတ(၆၆)ပြကာ
 ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်မသောသောဟ်(၅၁)ဂမ္ဘိုင်ဂံ နွံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒွံဓရ် ‘သဝိစာရ’
 မဒ္ဒိပုဗ္ဗဟာန်ကောဝိစာရ’ မစိုန်သကိုကောဝိစာရ’ ပုမဇ္ဈိတသပေါတ်အိုတ်ရ။ (သဝိစာရစိုတ်
 ၆၆, စေတသိက် ၅၁ မဝေင်ပါကောဝိစာရ)

ဓရ်အဝိစာရ ၁၅၉၂။ (၂) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒွံဓရ်‘အဝိစာရ’ ဟံဒ္ဒိပုဗ္ဗဟာန်ကောဝိစာရ
 (ဟံစိုန်သကိုကောဝိစာရ) ပုမဇ္ဈိတသပေါတ်အိုတ်ဂံရော? ဒွံပဉ္စဝိညာဏ်(၁၀)၊ ရူပါဝစရတိက
 တိကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၃)၊
 နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၃)၊ ရူပါဝစရတိက တိကဇ္ဈာန်
 နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး
 ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန်(၃)၊ ရူပါဝစရတိက တိကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်
 စတုက္ကမ္မး ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၃)၊
 အရူပစိုတ်(၄) နူကုသိုလ်၊ အရူပစိုတ်(၄) နူဝိပက်၊ အရူပစိုတ်(၄) နူကိရိယာ၊ လောကုတ္တိရ်
 တိက တိကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိရ်ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ
 ဇ္ဈာန် ၁၂၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိရ် တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန်(၁၂) လောကုတ္တိရ်
 တိက တိကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိရ် ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ
 ဇ္ဈာန် ၁၂၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိရ် တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန်(၁၂)၊ သအာင်အာနူဂံ
 ‘ဝိစာရ’ ပုမဇ္ဈိတသပေါတ်၊ သအာင်အာနူဂံ ရုပ်၊ သအာင်အာနူဂံ နိဗ္ဗာန်ဂံ (နွံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ
 ဒွံဓရ်‘အဝိစာရ’ ဟံဒ္ဒိပုဗ္ဗဟာန်ကောဝိစာရ (ဟံစိုန်သကိုကောဝိစာရ) ပုမဇ္ဈိတသပေါတ်အိုတ်ရ။
 (အဝိစာရစိုတ် ၅၅, စေတသိက်မစိုန်သကို ၃၆, ဝိစာရစေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၇။ သပ္ပိတိကဒုက

ဓရ်သပ္ပိတိက ၁၅၉၃။ (၁) မုရ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဒွံဓရ်‘သပ္ပိတိက’ မဒ္ဒိပုဗ္ဗဟာန်ကောဝိတိ (မစိုန်
 သကိုကောဝိတိ) ပုမသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ဂံရော? သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ
 နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ) နူအကုသိုလ်၊
 (သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)မသုန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသလဝိပက်၊ သောမနဿ
 သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် မသုန်ပြကာ နူ(ကာမ)ကြိယာ၊ ရူပါဝစရဒုက တိကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ်
 (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမ ဒုတိယ
 တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ ရူပါဝစရဒုက တိကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရပဌမ
 ဒုတိယဇ္ဈာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ ရူပါဝစရ
 ဒုက တိကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး

ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇာန် (၃)၊ လောကုတ္တိုရ်ဒုက တိကဇာန် နူကုသိုလ် (နနယ် စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိုရ်ပဌမ ဒုတိယဇာန် (၈)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိုရ်ပဌမ ဒုတိယ၊ တတိယဇာန် (၁၂)၊ လောကုတ္တိုရ်ဒုက တိကဇာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိုရ် ပဌမ ဒုတိယဇာန် (၈)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိုရ်ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇာန် (၁၂)၊ ပါကော့ 'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက် မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမျှိုင်ဝံတဲ (စေတသိက် မသေ့သေ့ဟ်(၄၆)ဂမျှိုင် နွံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမျှိုင်ဝံ ဒ်ခရ် 'သပိတိက' မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ပိတိ (မစိုန်သကိုကော့ပိတိ) ပွမ သျှိုက်မျှိုက်အိုတ်ရ။ (သပိတိကစိုတ် ၅၁, စေတသိက်မစိုန်သကို ၄၆, မဝေင်ပါကော့ပိတိ)

ခရ်အပိတိက ၁၅၉၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမျှိုင် ဒ်ခရ် 'အပိတိက' ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကော့ 'ပိတိ' (ဟံစိုန်သကို ကော့ပိတိ) ပွမသျှိုက်မျှိုက်အိုတ်ရော? ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (ဒေါသမူဒွေ၊ ဥပေက္ခာတြ) ဒစာ်ပြကာ နူအကုသိုလ်၊ (ဥပေက္ခာစုံ သုခသဟဂိုတ်ကာယဝိညာဏ်)စုံပွဲပြကာ နူကာမဝစရကုသလဝိပက်၊ (ဥပေက္ခာ(၆)၊ ဒုက္ခ သဟဂိုတ်ကာယဝိညာဏ်)ထပ်ပြကာ နူအကုသလဝိပက်၊ ဥပေက္ခာတြပြကာ နူ(ကာမ) ကြိယာ၊ ရူပါဝစရဒုက ဒုကဇာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထ ဇာန်(၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရစတုတ္ထ ပဉ္စမဇာန်(၂)၊ ရူပါဝစရဒုက ဒုကဇာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထဇာန်(၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇာန် (၂)၊ ရူပါဝစရဒုက ဒုကဇာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထဇာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇာန် (၂)၊ အရူပစိုတ် ပန်ပြကာ နူကုသိုလ်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူဝိပက်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ လောကုတ္တိုရ်ဒုက ဒုကဇာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိုရ် တတိယ စတုတ္ထဇာန် (၈)၊ နနယ် ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိုရ်စတုတ္ထ ပဉ္စမဇာန် (၈)၊ လောကုတ္တိုရ်ဒုကဒုကဇာန် နူဝိပက် (နနယ် စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိုရ်တတိယ စတုတ္ထဇာန် (၈)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိုရ် စတုတ္ထ ပဉ္စမဇာန် (၈)၊ သအာင်အာနုဂ် 'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမျှိုင်(ထပ်စော့)ဝံ ဒ်ခရ် 'အပိတိက' ဟံဒ်ပွဲဟာန်ကော့ 'ပိတိ' (ဟံစိုန်သကို ကော့ပိတိ) ပွမသျှိုက်မျှိုက်အိုတ်ရ။ (အပိတိကစိုတ် ၇၁, စေတသိက် ၅၁ မဝေင်ပါကော့ ပိတိ, ပိတိစေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၈။ ပိတိသဟဂတဒုက်

ခရ်ပိတိသဟဂတ ၁၅၉၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမျှိုင် ဒ်ခရ် 'ပိတိသဟဂတ' မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ 'ပိတိ' (မစိုန်သကိုကော့ပိတိ) ပွမသျှိုက်မျှိုက်အိုတ်ရော? သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ) နူအကုသိုလ်၊

(သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)မသုန်ပြကာ နူကာမာဝစရ ကုသလဝိပက်၊ (သောမနဿ သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)မသုန်ပြကာ နူ(ကာမ)ကြိယာ၊ ရူပါဝစရဒုက တိကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ ရူပါဝစရဒုက တိကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ ရူပါဝစရဒုက တိကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ လောကုတ္တိရိ ဒုက တိကဇ္ဈာန်နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ လောကုတ္တိရိပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၈)၊ နနယ် ပဉ္စကမ္မ လောကုတ္တိရိပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန်(၁၂)၊ လောကုတ္တိရိဒုက တိကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ လောကုတ္တိရိပဌမ ဒုတိယဇ္ဈာန် (၈)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ လောကုတ္တိရိ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန်(၁၂) ပါကွေ့'ပီတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက် မဒိပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတွဲ (စေတသိက် မသော်သွေဟ်-၄၆၈၂၀၀၀ နှံအိုတ်ရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှံခရ်'ပီတိသဟဂတ' မဒိပွဲဟာန်ကော့'ပီတိ' (မစိုန်သကိုကော့ပီတိ) ပွမသျှိုက်မျှိုက်အိုတ်ရ။ (ပီတိသဟဂိုတ်စိုတ် ၅၁, စေတသိက် မစိုန်သကို(၄၆) မဝေင်ပါကွေ့ ပီတိ)

ခရ် န ပီတိသဟဂတ ၁၅၉၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှံခရ်'န ပီတိသဟဂတ' ဟံဒိပွဲဟာန် ကော့'ပီတိ' (ဟံစိုန်သကိုကော့ပီတိ) ပွမသျှိုက်မျှိုက်အိုတ်ရော? ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (ဒေါသမူဒွေ၊ ဥပေက္ခာတြ) ဒစာပြကာ နူအကုသိုလ်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ် ကာယဝိညာဏ်)စိတ္တုပ္ပါဒ် နူကာမာဝစရကုသလဝိပက်၊ (ဥပေက္ခာတြ၊ ဒုက္ခသဟဂိုတ်ကာယဝိညာဏ်)ထဝ်ပြကာ နူအကုသလဝိပက်၊ (ဥပေက္ခာ)တြပြကာ နူ(ကာမ) ကြိယာ၊ ရူပါဝစရဒုကဒုကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရတတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၂)၊ ရူပါဝစရဒုက ဒုကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ် စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရစတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန်(၂)၊ ရူပါဝစရ ဒုက ဒုကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၂)၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကုသိုလ်၊ အရူပစိုတ် ပန်ပြကာ နူဝိပက်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ လောကုတ္တိရိ ဒုက ဒုကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ လောကုတ္တိရိ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၈)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ လောကုတ္တိရိ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၈)၊ လောကုတ္တိရိ ဒုက ဒုကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ လောကုတ္တိရိ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၈)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ လောကုတ္တိရိ စတုတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာန် (၈) သအာင် အာနုဂ္ဂံ 'ပီတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂံ ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ္ဂံဗျာန်ဂ္ဂံ (နှံရ)။ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှံခရ်'န ပီတိသဟဂတ' ဟံဒိပွဲဟာန်ကော့'ပီတိ' (ဟံစိုန်သကိုကော့ပီတိ) ပွမသျှိုက်မျှိုက် အိုတ်ရ။ (န ပီတိသဟဂတစိုတ် ၇၀, စေတသိက်မစိုန်သကို ၅၁, မဝေင်ပါကွေ့ပီတိ, ပီတိ စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)။

၉။ သုခသဟဂတဒုက္ခ

ခရ်သုခသဟဂတ ၁၅၉၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သုခသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ
 ‘သုခ’ (မစိုန်သကို ကောံသုခ) ပွမဒ်တသိဒ်အိုတ်ဂ်ရော? သောမနဿသဟဂိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
 ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (သောမနဿသဟဂိတ်ပန်ပြကာ) နူအကုသိုလ်၊
 သောမနဿသဟဂိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်(၅) သုခသဟဂိတ်ကာယဝိညာဏ်)တြပြကာ နူကာမာဝစရ
 ကုသလဝိပက်၊ (သောမနဿသဟဂိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်) မသုန်ပြကာ နူ(ကာမ)ကြိယာ၊ ရူပါဝစရ
 တိက စတုက္ကဏ္ဍာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန်(၃)၊
 နနယ် ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရ တိက စတုက္ကဏ္ဍာန်
 နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရ
 ပဌမ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဏ္ဍာန် နူကြိယာ (နနယ်
 စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ
 တတိယဇ္ဈာန် (၄)၊ လောကုတ္တိုရ်တိက စတုက္ကဏ္ဍာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိုရ်
 ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိုရ်ပဌမ ဒုတိယ တတိယ
 စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၁၆)၊ လောကုတ္တိုရ်တိက စတုက္ကဏ္ဍာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မး လောကုတ္တိုရ်
 ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မး လောကုတ္တိုရ် ပဌမ ဒုတိယ တတိယ
 စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၁၆)၊ ပါကောံ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိဒ် မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက် မသေ့သေဟ်
 (၄၆)ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သုခသဟဂတ’ မဒ်မွဲဟာန်ကောံသုခ (မစိုန်သကို
 ကောံသုခ) ပွမဒ်တသိဒ်အိုတ်ရ။ (သုခသဟဂိတ်စိုတ် ၆၃, စေတသိက်မစိုန်သကို ၄၆
 မဝေင်ပါကောံ ဝေဒနာ)

ခရ် န သုခသဟဂတ ၁၅၉၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘န သုခသဟဂတ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်
 ကောံသုခ (ဟံစိုန်သကိုကောံသုခ) ပွမဒ်တသိဒ်အိုတ်ဂ်ရော? ဥပေက္ခာသဟဂိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
 ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (ဒေါသမူဒွေ၊ ဥပေက္ခာတြ) ဒစာံပြကာ နူအကုသိုလ်၊
 (ဥပေက္ခာသဟဂိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)စ်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသလဝိပက်၊ (ဥပေက္ခာတြပြကာ
 ဒုက္ခသဟဂိတ်ကာယဝိညာဏ်)ထပ်ပြကာ နူအကုသလဝိပက်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)
 တြပြကာ နူ(ကာမ)ကြိယာ၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မး ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်
 စတုက္ကမ္မး) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူဝိပက်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မး) ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁)
 နူကြိယာ၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကုသိုလ်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူဝိပက်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ
 နူကြိယာ၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မး) လောကုတ္တိုရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်ပန် နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မး)
 လောကုတ္တိုရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်ပန် နူဝိပက်၊ သအာင်အာနုဂ် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိဒ်၊ သအာင်အာနုဂ်
 ရုပ်၊ သအာင်အာနုနိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘န သုခသဟဂတ’ ဟံဒ်မွဲဟာန်ကောံသုခ
 (ဟံစိုန်သကိုကောံသုခ) ပွမဒ်တသိဒ်အိုတ်ရ။ (န သုခသဟဂတစိုတ် ၅၈, စေတသိက် ၅၁
 မဝေင်ပါကောံ ပီတိ, သုခဝေဒနာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၀။ ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက်

ခရ်ဥပေက္ခာသဟဂတ ၁၅၉၉။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘ဥပေက္ခာသဟဂတ’ မဒ်မ္မဲဟာန် ကော်‘ဥပေက္ခာ’ (မစိုန်သကိုကော်ဥပေက္ခာ) ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ဂ်ရော? ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်) တြဲပြကာ နူအကုသိုလ်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)တြဲပြကာ နူကာမာဝစရကုသလဝိပါက်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)တြဲပြကာ နူအကုသလဝိပက်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်)တြဲပြကာ နူ(ကာမ)ကြိယာ၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်ပဉ္စကမ္မ) ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူဝိပက်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်(၁) နူကြိယာ၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကုသိုလ်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူဝိပက်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကြိယာ၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) လောကုတ္တိရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၄) နူကုသိုလ်၊ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) လောကုတ္တိရ် စတုတ္ထဇ္ဈာန်(၄) နူဝိပက်၊ ပါကော့ဥပေက္ခာ မဒ်ပွဲစိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ (စေတသိက်မသေ့သေ့ဟ် (၄၆)ဂမ္ဘိုင် နွံတ်အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘ဥပေက္ခာသဟဂတ’ မဒ်မ္မဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ (မစိုန်သကို ကော်ဥပေက္ခာ) ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ရ။ (ခရ်ဥပေက္ခာသဟဂတ ၅၅, စေတသိက်မစိုန်သကို ၄၆ မဝေင်ကော့ ဝေဒနာ)

ခရ် န ဥပေက္ခာသဟဂတ ၁၆၀၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ခရ်‘နဥပေက္ခာသဟဂတ’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ (ဟံစိုန်သကို ကော်ဥပေက္ခာ) ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ဂ်ရော? သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ နူကာမာဝစရကုသိုလ်၊ (သောမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်, ဒေါမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ခါ) တြဲပြကာ နူအကုသိုလ်၊ (သုခသဟဂိုတ် ကာယဝိညာဏ်, သောမနဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မသုန်) တြဲပြကာ နူကာမာဝစရကုသလဝိပက်၊ (ဒုက္ခသဟဂိုတ်ကာယဝိညာဏ်)မ္မဲပြကာ နူအကုသလဝိပက်၊ (သောမနဿသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်)မသုန်ပြကာ နူ(ကာမ)ကြိယာ၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ် စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၃)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ) ရူပါဝစရ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၄)၊ ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္မ) ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယ ဇ္ဈာန် (၃)၊ (နနယ်ပဉ္စကမ္မ) ရူပါဝစရ ပဌမ ဒုတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၄)၊ လောကုတ္တိရ် တိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္မ) လောကုတ္တိရ် ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ) လောကုတ္တိရ်ပဌမ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၁၆)၊ လောကုတ္တိရ် တိက စတုက္ကဇ္ဈာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္မ) လောကုတ္တိရ်ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာန် (၁၂)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္မ) ပဌမ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာန် (၁၆)၊ သအာင်အာနုဂ် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နွံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒ်ခရ်‘န ဥပေက္ခာ သဟဂတ’ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကော်‘ဥပေက္ခာ’ (ဟံစိုန်သကိုကော်ဥပေက္ခာ) ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်အိုတ်ရ။

(န ဥပေက္ခာသဟဂတစိတ် ၆၆, စေတသိက် ၅၁ မဝေင်ပါကေံ့ ဝိစိကိစ္ဆာ, ဥပေက္ခာဝေဒနာ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၁။ ကာမာဝစရဒုက်

ခရ်ကာမာဝစရ ၁၆၀၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ကာမာဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာဝတဲ မဒ်အိတ်ဂ်ရော? ကာမာဝစရကုသိုလ် (၈)၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ကာမာဝစရ ဝိပက် အလုမ်အိတ်သို (၂၃)၊ ကာမာဝစရကြိယာ အဗျာကတ (၁၁)၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ နှိခရ်‘ကာမာဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာဝတဲ မဒ်အိတ်ရ။ (ကာမစိတ် ၅၄, စေတသိက် ၅၂, ရုပ်-၂၈)

ခရ် န ကာမာဝစရ ၁၆၀၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘န ကာမာဝစရ’ ဟံတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာဝတဲ နှိတ်အိတ်ဂ်ရော? ခရ်ရူပါဝစရ (၁၅)၊ ခရ်အရူပါဝစရ (၁၂)၊ ခရ်‘အပရိယာ ပန္န’ (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်) ဟံလုပ်လို့ဟ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိဋကကမ္ဘိုင်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ နှိခရ်‘န ကာမာဝစရ’ ဟံတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲကာမာဝတဲ နှိတ်အိတ်ရ။ (မဟဂ္ဂါတ်စိတ်, လောကုတ္တရ်စိတ်, စေတသိက်မစိန်သကီ, နိဗ္ဗာန်)

၁၂။ ရူပါဝစရဒုက်

ခရ်ရူပါဝစရ ၁၆၀၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘ရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်အိတ်ဂ်ရော? ရူပါဝစရစတုက္က ပဉ္စကဇျာန် နူကုသိုလ် (နနယ်စတုက္ကမ္ဘူး ရူပါဝစရဇျာန်(၄)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္ဘူး ရူပါဝစရဇျာန်(၅)၊ ရူပါဝစရစတုက္က ပဉ္စကဇျာန် နူဝိပက် (နနယ်စတုက္ကမ္ဘူး ရူပါဝစရဇျာန် (၄)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္ဘူး ရူပါဝစရဇျာန် (၅)၊ ရူပါဝစရစတုက္က ပဉ္စကဇျာန် နူကြိယာ (နနယ်စတုက္ကမ္ဘူး ရူပါဝစရဇျာန် (၄)၊ နနယ်ပဉ္စကမ္ဘူး ရူပါဝစရဇျာန်(၅) တအ်ဂ် (နှံအိတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ နှိခရ်‘ရူပါဝစရ’ တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်အိတ်ရ။ (ရူပစိတ် ၁၅, စေတသိက်မစိန်သကီ ၃၅)

ခရ် န ရူပါဝစရ ၁၆၀၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘န ရူပါဝစရ’ ဟံတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်အိတ်ဂ်ရော? ခရ်ကာမာဝစရ (ကာမစိတ်, စေတသိက်မစိန်သကီ, ရုပ်)၊ ခရ်အရူပါဝစရ (အရူပစိတ်, စေတသိက်မစိန်သကီ)၊ ‘ခရ်အပရိယာပန္န’ (မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်) ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိဋကကမ္ဘိုင်ဂ် (နှံအိတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပွဲ နှိခရ်‘န ရူပါဝစရ’ ဟံတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်အိတ်ရ။ (ကာမစိတ်, အရူပစိတ်, လောကုတ္တရ်စိတ်, စေတသိက်မစိန်သကီ, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၃။ အရူပါဝစရဒုက်

ဝရ်အရူပါဝစရ ၁၆၀၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှ်ခရ်‘အရူပါဝစရ’ တွံလုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ဂ်ရော? အရူပစိုတ်ပန်ပြကာနူကုသိုလ်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာနူဝိပက်၊ အရူပစိုတ်ပန်ပြကာ နူကြိယာတအ်ဂ် (နှ်အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှ်ခရ်‘အရူပါဝစရ’ တွံလုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ရ။ (အရူပစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကီ)

ဝရ် န အရူပါဝစရ ၁၆၀၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှ်ခရ်‘န အရူပါဝစရ’ ဟံတို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ဂ်ရော? ခရ်ကာမာဝစရ (ကာမစိုတ်, စေတသိက်မစိုန် သကီ, ရုပ်)၊ ခရ်ရူပါဝစရ (ရူပစိုတ်, စေတသိက်မစိုန်သကီ)၊ ‘ခရ်အပရိယာပန္န’ (မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်) ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင် (နှ်အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှ်ခရ် ‘န အရူပါဝစရ’ ဟံတို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ မဒ်အိုတ်ရ။ (ကာမစိုတ်, ရူပစိုတ်, လောကုတ္တိရ်စိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၄။ ပရိယာပန္နဒုက်

ဝရ်ပရိယာပန္န ၁၆၀၇။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှ်ခရ်‘ပရိယာပန္န’ မတို့လုပ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်အိုတ် ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၄) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ လောကီဝိပက်(၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှ်အယာ်မာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနူဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နှ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှ်ခရ်‘ပရိယာပန္န’ မတို့ လုပ်ပွဲဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ်, စေတသိက်, ရုပ်)

ဝရ်အပရိယာပန္န ၁၆၀၈။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှ်ခရ်‘အပရိယာပန္န’ ဟံတို့လုပ် ပွဲဒဒိခိ ဝဋ်အိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင် အာနူဂ် ဖို(ဖိုလ်)ဒဏ်တက်မဂ် ဟိုတ်မလလမ်ကွဲ ကိလေသ ပန်ပြကာ၊ သအာင်အာနူဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှ်ခရ်‘အပရိယာပန္န’ ဟံတို့လုပ် ပွဲဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၅။ နိယျာနိကဒုက်

ဝရ်နိယျာနိက ၁၆၀၉။ မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှ်ခရ်‘နိယျာနိက’ မဒ်ဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူဒဒိခိ ဝဋ်အိုတ်ဂ်ရော? (လောကုတ္တိရ်)မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင် (နှ်အိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှ်ခရ်‘နိယျာနိက’ မဒ်ဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။ (မဂ်ပန်ပြကာ)

ခရ်အနိယျာနိက ၁၆၁၀။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနိယျာနိက’ ဟံဒ်ဟိတ်မ တိတ်ဗူးနုဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာ ဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ်(၁၂)၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာ ဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အနိယျာနိက’ ဟံဒ်ဟိတ် မတိတ်ဗူး နုဒဒိခိဝဋ်အိုတ်ရ။

၁၆။ နိယတဒုက်

ခရ်နိယတ ၁၆၁၁။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘နိယတ’ မကိုဖိုပိုန်တ ပွဲမသက္ကုခြာစုတိကို ပွဲမသက္ကုခြာ ဇေကတိုဒ်ကိုအိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ပန်ပြကာ၊ ဒေါမနဿ သဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ခိပြကာတအ်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ လှိုတုန် (ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် သတ္တမဇ မဒ်ပွဲအစော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ်၊ ဒေါသမူသတ္တမဇ မဒ်ပွဲအစော ဒဒက်တကို ပဉ္စာနန္တရိယာကမ်တအ်)ဂ် နှိခရ်‘နိယတ’ မကိုဖိုပိုန်တ ပွဲမသက္ကုခြာ စုတိအိုတ်ရ၊ ခရ်လှို (မသေ့သေ့ဟ်)တုန် နှိခရ်‘အနိယတ’ မကိုဖိုပိုန်တ ပွဲမသက္ကုခြာ စုတိအိုတ်ရ။

မဂ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဟံလုပ်လှိုဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘နိယတ’ မကိုဖိုပိုန်တ ပွဲမသက္ကုခြာ ဒဒက်တကိုဇေကတိုဒ်အိုတ်ရ။

ခရ်အနိယတ ၁၆၁၂။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ‘အနိယတ’ မကိုဖိုပိုန်တ ပွဲမသက္ကု ခြာစုတိကို ပွဲမသက္ကုခြာ ဇေကတိုဒ်ကိုအိုတ်ဂ်ရော? ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘသဟဂိုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ပန်ပြကာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မဲ့ပြကာ၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မဲ့ပြကာ၊ လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင် အာနုဂ် ရုပ်၊ သအာင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အနိယတ’ မကိုဖိုပိုန်တ ပွဲမသက္ကုခြာ စုတိကို ပွဲမသက္ကုခြာ ဇေကတိုဒ်ကိုအိုတ်ရ။

၁၇။ သဉ္စတ္တရဒုက်

ခရ်သဉ္စတ္တရ ၁၆၁၃။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သဉ္စတ္တရ’ မှုံကိုခရ်မပြလောန် လတူဇေက အိုတ်ဂ်ရော? လောကီကုသိုလ်(၁၇) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ အကုသိုလ် (၁၂)၊ လောကီဝိပက် (၃၂) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ (၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ) ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအာင်အာနုဂ် ရုပ်မဒ်အိုတ်သိုဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သဉ္စတ္တရ’ မှုံကိုခရ်မပြလောန် လတူဇေကအိုတ်ရ။ (လောကီစိုတ် ၈၁, စေတသိက် ၅၂, ရုပ်-၂၈)

ခရ်အနုတ္တရ ၁၆၁၄။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘အနုတ္တရ’ ဟံမ္မဲကိုခရ်မပြလောန် လတူဇောအိုတ်ဂ်ရော? မဂ်ပန်ပြကာ ဟံလုပ်လိုဟ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအောင်အာနုဂ် ဖို(ဖိုလ်)ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ပန်ပြကာ၊ သအောင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘အနုတ္တရ’ ဟံမ္မဲကိုခရ်မပြလောန် လတူဇောအိုတ်ရ။ (မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်)

၁၈။ သရဏဒုက္ခ

ခရ်သရဏ ၁၆၁၅။ (၁) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ်‘သရဏ’ မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ(ရဏ)ဂမ္ဘိုင် (မစိုန်သကိုကောံရဏ) ကိလေသဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုရာဂ ဟိုတ်လရိအ်ယာံအိုတ်ဂ်ရော? အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စိပြကာဂမ္ဘိုင်ဂ် (နှံအိုတ်ရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်‘သရဏ’ မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ (ရဏ)ဂမ္ဘိုင် (မစိုန်သကို ကောံရဏ)ကိလေသဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုရာဂ ဟိုတ်လရိအ်ယာံ အိုတ်ရ။ (အကုသိုလ်စိတ် ၁၂, စေတသိက်မစိုန်သကို-၂၇)

ခရ်အရဏ ၁၆၁၆။ (၂) မုရ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် နှိခရ် ဟံမ္မဲကို(ရဏ)ဂမ္ဘိုင် (ဟံစိုန်သကိုကောံ ရဏ) ကိလေသဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုရာဂ ဟိုတ်လရိအ်ယာံအိုတ်ဂ်ရော? ကုသိုလ်(၂၁) မဒ် ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ဝိပက်(၃၆) မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ, အပရိယာပန္န)ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်၊ ကြိယာအဗျာကတ(၂၀) နှိအယာံမာတ်မသွတဲ ဟဂပ်ဝံတွံ နဒ်ဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဒ်ပွဲဘုံ(ကာမ, ရူပ, အရူပ)ပိပြကာဂမ္ဘိုင်၊ သအောင် အာနုဂ် ရုပ်၊ သအောင်အာနုဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် (နှံရ)။ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နှိခရ်ဟံမ္မဲကို(ရဏ)ဂမ္ဘိုင် (ဟံစိုန် သကိုကောံရဏ) ကိလေသဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုရာဂ ဟိုတ်လရိအ်ယာံအိုတ်ရ။ (ကုသိုလ်,ဝိပက်, ကြိယာစိတ်, စေတသိက်မစိုန်သကို, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်)

‘အတ္ထုဒ္ဓါရ’ ခဏ်မပံက်ထွေးကိုအရထ တဲဆဝံရ။

ပြကိုဟ်ဓမ္မသင်္ဂဏီ မဒ်အရာပံင်ပကောံရိုဟ်လို့ဟ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင် တဲဆဝံရ။

ဝေါဟာရအဘိဓရ် ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကွဲဘာသာမန်ဂမ္တိုင်

ဓမ္မသင်္ဂဏီ နှိတ်စွန့်ပိုဒ်လိပ်ဂမ္တိုင်ရ။

အက္ခဋတာ= ဒဒိဟုံကြိုင်မှိုဟ် (ပွမဟုံသ-
ကာတ်မြဟ်) ၄၄၊ ၄၅၊ ၆၃၉၊ ၁၃၄၇၊

အကထိနတာ= ဒဒိဟုံကြမ်ကြ (ပွမဟုံရိရိန်)
၄၄၊ ၄၅၊ ၆၃၉၊ ၁၃၄၇၊

အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ= ဒဒိညးမှိုကို
စုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲဂပ်ဝ် ပွဲအရာဟဂပ်ဝ်၊ (ပွမ
စုတ်သတ္တိထေင်ဂး ရံဝံမွဲဂပ်ဝ် အရာဟဂပ်ဝ်၊
၁၁၆၆၊

အကရဏ= သဘ်ပွမဟုံချီတေဝ်၊ ၂၉၉၊
၃၀၁၊

အကိရိယာ= သဘ်ပွမဟုံသွ၊ ၂၉၉၊ ၃၀၁၊

အကုဋိလတာ= ဒဒိဟုံကိုင် (ပွမဟုံကိုင်)ပွမ
ဟုံတုံက်၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၁၃၄၆၊

အကုသလ= အကုသိုလ် (ခရ်မှိုကိုဒုဟ်၊ခရ်
မလေပ်ကိုဖို ဟုံခိုဟ်ပြ)၊ ၄၂၂၊

အကုသလကမ္မ= အကုသိုလ်ကမ်၊ ၅၅၆၊
၅၆၄

အကုသလစိတ္တ= အကုသိုလ်စိတ်၊ ၃၉၉၊
၇၂၀၊

အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒ= အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်
(စေတသိက်ဂမ္တိုင် မစိုန်သကိုကောအကုသိုလ်
စိတ်) ၁၃၈၅၊ ၁၃၉၆၊ ၁၄၂၃၊

အကုသလဓမ္မ= ခရ်ဒဒိမစေ်စး ကိုကုသိုလ်
(ဒိခရ် မွဲဟာန်ကောဒုဟ်တု ခရ်အကုသိုလ်
မှိုလက်သဏ် ပွမကိုဖိုဟုံခိုဟ်ပြ) ၁၊ ၃၆၅၊
၄၂၇၊ ၉၈၆၊ ၁၃၀၅၊

အကုသလမူလ=ရိုဟ်ကွက်သဇိုင်အကုသိုလ်၊
၉၉၇၊

အကုသလဟေတု= ရိုဟ်ကွက်သဇိုင် ဟိုတ်
အကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဟိုတ်၊ ၁၀၆၄၊

အကောဝိဒ= ချေဟုံစီကွဲ၊ ၁၀၀၇၊

အကမ္မညတာ= ဒဒိညးဟုံဒိုင်စရင် ပွဲကမ္မောန်
(ပွမဟုံရင်တုင် ဟုံဒေတ်ဗက် ညိုင်ဂုံစိုပ်ဒတု
ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္တိုင်)၊ ၁၁၆၂၊ ၁၁၆၃၊

အကလ္လတာ= ဒဒိဟုံဒိုင်စရင် (ဂကောံစေ-
တသိက်)၊ ၁၁၆၂၊ ၁၁၆၃၊

အဂ္ဂဟိတတ္တံ စိတ္တဿ= ဆေဝ်တာကောံစိုတ်
(ပွမကိုဒါန်သွးပွးတု) ဒဒိမဂိုင်ကောတ်စိုတ်-
(မသအေတ်သပါန်)၊ ၁၁၂၇၊

အဂါရဝတာ= ဒဒိညးဟုံမွဲကို ရှေ့သေ့ရံ၊
(သဘ်မလေပ်သွ ညိုင်ဂုံဒ် ညးဟုံမွဲကိုရှေ့သေ့
ရံ) ၁၃၃၂၊

အဂုတ္တိ= ပွမဟုံကိုခိုင်ကျိက်၊ ၁၃၅၂

အဂေါပနာ= အကောံအရာ ဗိုဟုံကိုခိုင်ကျိက်၊
၁၃၅၂

အဂန္တနိယဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကို
ဂန္တဂမ္တိုင်၊ ၂၇၊ ၁၁၄၇၊ ၁၄၉၂၊

အဃ= သဘ်ဟဂပ်ဝ်ခိုလျတ် (ဂိုင်ရပ်ကောတ်
ဟုံဝံ)၊ ၆၃၇၊

အဃဂတ= သဘ်ဟဂပ်ဝ်ခိုလျတ်၊ ၆၃၇၊

အစေတသိက= ဟုံစိုန်သကိုပွဲစိုတ်၊ ၅၈၄၊

အစေတသိကဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျစေတသိက်၊
ဒု-၅၇၊ ၁၁၉၆၊ ၁၅၃၀၊

အစဏ္ဍိက္က= သတ်ပွမဟုံကြမ်ကြ၊ ၁၃၄၈၊

အဇ္ဇဝ= ဒိန္နဉ္စည်းမတပ်တး၊ (ခရ်မလေဝ်သွ
ညင်ဂုံဒိဉ္စည်းမတပ်တး)၊ ဒု-၁၂၄၊ ၁၃၄၆၊

အဇ္ဇဝတာ= ဒိန္နဉ္စည်းမတပ်တး၊ ၁၃၄၆

အဇာတ= ချေဟုံဒိဏ္ဍိ၊ ၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅

အဇိမုတာ= ဒိန္နဟုံတုံကံ (ပွမဟုံတုံကံကဝေန်)၊
၅၀၊ ၅၁၊ ၁၃၄၆၊

အဇ္ဈတ္တ= သန္တာန်ဇေယျ (အပွဲသန္တာန်) ၁၆၁၊
၂၀၄၊ ၉၆၇၊ ၁၀၅၀၊

အဇ္ဈတ္တဓမ္မ= ခရ်မဒ် ပွဲအပွဲ 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၊
တိ-၂၀၊ ၁၀၅၀၊ ၁၄၃၅၊

အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓဓမ္မ= ခရ်မဒ်ပွဲအပွဲ 'အဇ္ဈတ္တ'
သန္တာန် ပွဲမူး 'ဗဟိဒ္ဓ' သန္တာန်ဝါပြကာ၊ တိ-၂၀၊
၁၀၅၂၊ ၁၄၃၅၊

အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်မူကိုအာရီ
ပွဲအပွဲ ပွဲမူး 'အဇ္ဈတ္တ' 'ဗဟိဒ္ဓ' ဝါပြကာ၊ တိ-၂၁၊
၁၀၅၅၊ ၁၄၃၇၊

အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်မူကိုအာရီ ခရ်ပွဲအပွဲ
'အဇ္ဈတ္တ' ဟေင်၊ တိ-၂၁၊ ၁၀၅၃၊ ၁၄၃၆၊

အဇ္ဈတ္တိက= မဒ်ပွဲအပွဲသန္တာန်၊ ၆၇၂၊ ၇၄၄၊
အဇ္ဈတ္တိကဓမ္မ= ခရ်မဒ်ပွဲအပွဲ 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၊
ဒု-၆၆၊ ၁၂၁၃၊ ၁၅၄၇၊

အဇ္ဈောသာန= ငိုတ်တဲ သတ်ပွမကိုစိုပ်ဒတဲ
(ပွမနွံပိုက် ဟုံမွဲကိုလအိတ်အပိုင်ခြာ မသေ့
သေ့ဟ်) ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

အညာ= ပွမတိ၊ ၅၅၅၊

အညာတာဝိဓမ္မ= ခရ်ချေမဂ်ဝ်တိတဲ (ဒိတ်
မတိတဲ) (ပညာ နွံပွဲအရဟတ္တဖိုလ်)၊ ၅၅၅၊

အညာတာဝိဇ္ဇိယ= ပွမတိကေတ် မဂ်အလိုသီ
(ပွမဂ်အလိုသီ ပွဲပွမတိကေတ်ခရ်ဂမိုင် မတိ
တဲ) ၅၅၃၊

အညာဏ= သတ်ပွမဟုံတိ၊ ၃၉၀၊ ၁၃၅၇၊

အညိဇ္ဇိယ= ပွမတိကေတ် မဂ်အလိုသီခရ်
မဂ်ဝ်တိကေတ် နကိုပဌမမဂ်ဟေင် (ပညာ
မစိုန်သကို မဂ်လတူပိကို ဖိုလ်သွပ်ပိပြကာ
ဂမိုင်)၊ ၃၆၁၊ ၅၅၃၊

အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ= သကုတ်မပံက်ထွေးကို
အရလ ဒဒက်တ်ကိုဂလာန်ကျိတ်မပြ-
မတွံဂးပိဋကတ်ပိ၊ ၁၃၈၄၊

အဋ္ဌကသိဏသောဋ္ဌသက္ခတ္တက= နယ်မထွေး
ကိုဗိုဇ္ဇာန်စုံပြကာ မှုံအာရီချေ ကသိုဏ်ဒစံ
ပြကာ ကတိုဒ်၊ ၂၀၃၊

အဋ္ဌက္ခတ္တက= နယ်မထွေးကို ဗိုဇ္ဇာန်ဒစံပြကာ
ကတိုဒ်၊ ၂၂၂၊

အဋ္ဌာန= အရာဟုံသေင်ကိုဟိုတ်၊ ၁၀၆၆၊
၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊

အဋ္ဌာနကုသလတာ= ဒိန္နဉ္စည်းမစီကူးဆိုက်
ဗဒက် ရံဝံမူး ဟုံသေင်ကိုဟိုတ် ပွဲအရာဟုံ
သေင်ကိုဟိုတ် (ခရ်မလေဝ်သွတ် ညင်ဂုံဒိဉ္စည်း
မစီကူးဆိုက်ဗဒက် ရံဝံမူး ဟုံသေင်ကိုဟိုတ်
ပွဲအရာဟုံသေင်ကိုဟိုတ်) ဒု-၁၂၃၊

အဋ္ဌိကသညာသဟဂတ= ချေမဒ်မွဲဟာန်ကောံ
သညာ စုတ်သတ္တိ မဒ်ပွဲဗွပ်ဇေတ်၊ ၂၆၄၊

အဋ္ဌိတကိရိယတာ= ဟုံပါကောံ ဝီရိယတဲ
ပွမသွ၊ (ပွမကောန်ပတဲဟုံဇု) ၁၃၇၉၊

အဋ္ဌိသ= ဒစံကွင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

အဏ္ဍကက= ဂလာန်ဟုံကလိတ်ကလောတ်
(မှုံကိုပိုဒတ်)၊ ၁၃၅၀၊

အဏု= ချေ့မချောတ်သော၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

အတပနီယဓမ္မ= ခရ်ဟုံလေပ်ကို ကတ်
ကတာန်၊ ၃-၁၀၅၊ ၁၃၁၂၊

အတ္တဘာဝပရိယာပနွ= ချေ့မတို့လုပ်ပဲ့အတ္တဘာဝ
(ခန္ဓကာယ)၊ ၅၉၆-၆၁၅၊

အတ္တမနတာ စိတ္တဿ= ပွမဒးဝှပ် ဒဒက်တ်
ကိုစိုတ်၊ ၉၊ ၃၇၃၊

အတ္တဝါဒုပါဒါန= ‘အတ္တဝါဒုပါဒါန’ ပွမစော
လာပွဲမသကာတ် နှိဟိုတ်မဟိုသုး ရံဝှံးအတ္တ
(ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမိုဝ် မဒ်အနတ္တ) ၁၂၁၉၊ ၁၂၂၃၊
၁၅၅၃၊

အတိတ= ချေ့မကလိလောန်ကွေ့ ခဏပိ
ပြကာ (အတိက်)၊ ၁၀၄၄၊ ၁၄၃၁၊

အတိတဓမ္မ= အာစိပ်ခဏပိပြကာ မပတမ်ကို
ဥပါဒိတုံ ခရ်မကလိလောန်(အတိက်)တိ-၁၈
၁၀၄၄၊ ၁၀၄၇၊ ၁၄၃၁၊

အတိတာရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်မျှကိုအာရီခရ်
အတိက်ဟောင်၊ တိ-၁၉၊ ၁၀၄၇၊ ၁၄၃၂၊

အတိတံသေနသင်္ဂဟိတ= ချေ့မဂပ်ရိုဟ်လို့ဟ်
ပွဲအစောသွက် ‘အတိက်’ မကလိလောန်ကွေ့
(ခဏပိပြကာ)၊ ၁၀၄၄၊

အန္တရဓာန= ပွမကွေ့ဗွန်၊ ၆၄၄၊ ၇၄၀၊

အန္တဝါ= မျှကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊ ၁၁၀၅၊
၁၁၄၄၊ ၁၃၂၄၊

အန္တဝါဒိဋ္ဌိ= (အတ္တကို၊ လောကကို) ကွေတ်မျှ
ကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊ ၁၁၃၊ ၁၃၂၄၊

အန္တဝါလောကော ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃ
သညံ= လောကဝှံ မျှကိုလအိတ်အပိုင်အခြာရ၊
ကွေတ်ဝှံဟောင်သုရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂှ်
နှိသုးသုးရ၊ ၁၁၄၄၊

အန္တော သမောရောဓ= သတ်ပွမကွေတ်လနီ
ကွေ့ဗွဲမဒးရး ပွဲအပွဲ (ပွဲအစောမဆော်တာ
ကွေ့ညိုင်ဟုံဝှံဂိုင်ကေတ် ပွဲအာရီ မစိုန်သကို
တုဟ်တုဟ်၊ ၁၁၆၃၊

အတ္တ= ဒတုံဖို၊ ၁၀၆၆၊

အတ္ထုဒ္ဓါရ= ခဏ်မပတိတ်ထွေးကိုအရထ၊
၁၃၈၄၊

အတ္တင်္ဂတ= ချေ့မအာစိပ် ပွမပျိုတ်၊ ၁၀၄၄

အတ္တင်္ဂမ= ပွမပျိုတ်လလမ်၊ ၁၆၅၊

အဒဿန= သတ်ပွမဟုံညာတ်ကေတ်ခရ်ဉာ၊
၃၉၀၊ ၁၁၀၆၊ ၁၃၅၇၊

အဒဿာဝီ= ညးဟုံမွဲပကတိ မညာတ်ကေတ်
(နကိုညာဏ်) ၁၀၀၇၊ ၁၂၂၃၊

အဒုက္ခမသုခ= ဟုံမွဲကို ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်
‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒဒိုခ်၊ ဟုံသေင်ကိုတသိုခ်ဒဒိုခ်၊
တိ-၂၊ ၁၆၅၊

အဒုက္ခမသုခ ဘူမိ= စိုတ်မဒ်အရာ ဒဒက်တ်
ကို ‘အဒုက္ခ မသုခ’ ပွမဟုံဒ်တသိုခ် ဟုံဒ်ဒဒိုခ်
၉၉၀၊

အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ= ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်
ကိုတသိုခ် ဟုံသေင်ကိုဒဒိုခ်၊ ၁၅၂၊ ၄၀၅၊ ၄၃၃၊

အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်
သကိုကော ပွမဒင်စသိုင်မဒ်လဒေါပ် ဟုံသေင်
ကိုတသိုခ်ဒဒိုခ်၊ တိ-၂၊ ၉၉၀၊ ၁၃၈၉၊

အဒုက္ခမသုခ ဝေဒယိတ= သတ်ပွမဒင်စသိုင်
တသိုခ်လေပ်ဟုံသေင် ဒဒိုခ်လေပ် ဟုံသေင်၊
နူ ၁၅၂-၁၅၄၊

အဒုဿနာ= အကာဲအရာ ဗိုဟုံပလိုပလာ၊
၃၃၊ ၃၆၊

အဒုဿိတတ္ထ= ဒဒ်ညးဟုံလေပ်ပလိုပလာ၊

(ခရစ်လေ့လာသူကို ညှိနှိုင်းပေး ဟံလေ့လာသူ ပလတ်) ၃၃၊ ၃၆၊

အဒေါသ= ပွမဟံလီလတ်၊ ပွမနွံပိုက် ဟံကို လီလတ်၊ ၁၊ ၃၃၊

အဒေါသကုသလမှုလ= ပွမဟံပလီပလတ် မဒ်သဇိုင် ဒေက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်၊ ၃၃၊ ၃၆၊ ၁၀၅၊

အဒန္နနတာ= ဒန်ဟံဒိုဟ်နီ၊ ၄၂၊ ၄၃၊

အဓာရဏတာ= ဒန်မသုဟ်အစောံ တ္တဟ်နရင် တျင်ဟံမာန်၊ ၁၃၅၆၊

အဓိပတိ= ဇော်သကိုပ်သက၊ ၃၅၈၊ ၁၀၄၀၊

အဓိဝစနဓမ္မ= ခရ်မဒ်ယုပညတ်၊ ဒု-၁၀၆၊ ၁၃၃၃၊

အဓိဝစနပထဓမ္မ= ခရ်မဒ်ဟိုတ် ဒေက်တကို ယုပညတ်၊ ဒု-၁၀၆၊ ၁၃၃၃၊

အဓိဝါသနတာ= ပွမကိုမံင် ပွဲလတူဇော (ပွမ စွံတန်မပြ လတူဇော) (ပွမအေဒင်)၊ ၁၃၄၈၊

အဓမ္မရာဂ= သာ်ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရာဟံဗွဲ (မပတမ်ကို မိမကောန်ဇာတ် ကူစီ ကူနဲ တြံတြံ၊ ပြုပြု)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

အန္တကာရ= တိုက်ဒမ္မ၊ နူ ၆၁၆-၆၁၉၊

အနဇ္ဈာပတ္တိ= သာ်ပွမကလိလောန်ကောံတဲ ဟံအာစိုပ် (ဟံကလိလောန်ကောံ ကာယ ဒုစူရိုတ်) နူ၂၉၉-၃၀၁၊

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယ= ပွမတိကောတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ပွမဝံအလိုသီ မမံက်တိုန်ကျင် အတိုင်မပျပ်စိုတ် ရံဝံမွဲ ကြက်ဝံတိကောတ်နိဗ္ဗာန် ဟံကောင်တိကောတ် (ပညာ မစိုန်သကို ပွဲသောတာပတ္တိမဂ်စိုတ်) ၂၇၇၊ ၂၉၆၊

အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ= ဒန်ဟံသောင်ကို စိုတ်ပကာတိဇော ဒေက်တကိုစိုတ် (ပွမဟံ သျိုက်မျိုက်)၊ ၄၁၈၊ ၁၁၂၁၊

အနတ္တ= လလောင်ဖို၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

အနတ္တိ မေ စရတိ= ဃောမဒွေတ်မံင် လလောင်ဖို အဲ၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

အနတ္တိ မေ အစရိ= ဒွေတ်မံင် လလောင်ဖို အဲတဲ၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

အနတ္တိ မေ စရိဿတိ= ကြက်ဒွေတ်တ လလောင်ဖို အဲ၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

အနနဗောဓ= သာ်ဟံတိကောတ် (မဗွဲကို ခရ်ဉာ်)၊ ၃၉၀၊ ၁၁၀၆၊

အနနုဿတိ= ပွမဟံဗိုဗျဟ်ဗွဲတောင် (ပွမဟံ ဗိုဗျဟ်ထပ်ကိုထပ်) ၁၃၅၆၊

အနဘိနိဗ္ဗတ္တ= ဟံကတိုန်ဇာ်၊ ၁၀၄၂၊

အနဘိဇ္ဈာ= ပွမဟံထွေန်စပ်၊ ၁၊ ၃၂၊ ၃၅၊ ၁၀၆၁၊

အနဘိသမယ=ထပ်ကံခွင်တဲ သာ်ဟံလေပ် တိ၊ ၃၉၀၊ ၁၀၆၇၊ ၁၁၀၆၊

အနဝဇ္ဇတာ= ပွမဟံဗွဲကိုဒုဟ်၊ ၁၃၅၅၊

အနဝသေသပ္ပဟာန= ပွမပါကောံ ဗွဲမသက္ကု သောဟ်၊ ၅၅၃၊

အနသုရောပ= ပွမဟိုသွဲး ဗွဲမချိုက်ပေင်မာန်၊ (ဂလာန်မဂပ်ပ်ဟိုသွဲး ဗွဲမဒေရဲ)၊ ၁၃၄၈၊

အနာဂတ= သာ်ဟံအာစိုပ်ဇာ် (သာ်ဇော ဇောကို၊ ခဏပိပြကာမတွဲး ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် ကို)၊ ၁၀၄၅၊ ၁၄၃၁၊

အနာဂတဓမ္မ= ခရ်(အနာဂတ်) ဟံအာစိုပ်ခဏ ပိပြကာမပတမ်ကိုဥပါဒ်ဇာ်၊ တိ-၁၈၊ ၁၀၄၅၊ ၁၀၄၈၊

အနာဂတာရမ္မဏဓမ္မ= ခရီးမှန်ကိုအာရုံခံ
အနာဂတ်ဟေင်၊ တိ-၁၉၊ ၁၀၄၈၊ ၁၄၃၃၊

အနာဂတံသေနသင်္ဂဟိတ= မဂ်ဝိသုဒ္ဓိလို့ဟ်
ဗွဲအစောသွက်အနာဂတ် ဟံ့ကွင်စိုပ်ဏီ၊
၁၀၄၅၊

အနာဒရတာ= အကာအရာ ဒဒက်တက်ညး
ဟံ့မွဲကိုရှေ့သော်ရ်၊ ၁၃၃၂၊

အနာဒရိယ= ဒဒ်ညးဟံ့မွဲကို ရှေ့သော်ရ်၊
(ခရ်မလေပ်သွညင်ဝံဒ်ညးဟံ့မွဲကိုရှေ့သော်ရ်)၊
၁၃၃၂၊

အနာရက္ခ= ဟံ့မွဲကိုမင်မွဲ၊ ၁၃၅၂၊

အနာရမ္မဏ= ဟံ့မွဲကိုပွမသွအာရုံ (ဟံ့မွဲကို
သဘ် ပွမဂိုင်ကေတ်အာရုံ)၊ ၅၈၄၊ ၁၅၂၆

အနာရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်ဟံ့မွဲကို ပွမသွအာရုံ၊
ဒု-၅၅၊ ၁၁၉၂၊ ၁၅၂၆၊

အနာသဝဓမ္မ= ခရ်ဟံ့ဒ်အာရုံ ဒဒက်တက်
အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၁၅၊ ၁၁၀၉၊ ၁၄၆၈၊

အနိက္ခိတဆန္ဒတာ= ဒဒ်ညးမှန်ကိုပိုက်ဆန္ဒ
ဟံ့ဖျေံကွဲ(နွံကိုဆန္ဒမစောလံ)၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၃၈၃၊

အနိက္ခိတ္တရတော= ဒဒ်ညးမှန်ကိုဂယိုင်လမျီု
ဟံ့ဖျေံကွဲ(ပွမရင်တျိုင်လျိုင်ဗွဲမပိုင်ခိုင်)၊ ၁၃၊
၂၂၊ ၃၈၃၊ ၁၃၇၉၊

အနိစ္စ= ဟံ့ပိုင်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၄၊

အနိစ္စတာ= ပွမဟံ့ပိုင်၊ ၆၄၄၊ ၇၄၀၊

အနိဒဿန= ချေံဟံ့ဒ်မွဲဟာန်ကောံ (ပွမ
ညာတ်) ဒဒ်မဂ်ဝိညာတ် (ဟဂ်ဝိညာတ်
ဟံ့မွဲကိုပွမညာတ်)၊ ၅၉၆၊ ၁၀၅၈၊

အနိဒဿနဓမ္မ= ခရ်ဟံ့ဒ် မွဲဟာန်ကောံပွမ
ညာတ်၊ ဒု-၉၊ ၁၀၉၄၊ ၁၄၅၀၊

အနိဒဿန အပ္ပဋိဃဓမ္မ= ခရ်ဟံ့မွဲကိုပွမ

ညာတ်ကို ဟံ့မွဲကို ပွမလုက်စုက်ခိုလျတ်ကို၊
တိ-၂၂၊ ၁၀၅၈၊ ၁၄၄၀၊

အနိဒဿန အပ္ပဋိဃဓမ္မ= ခရ်ဒဒ်မဂ်ဝိညာတ်
ဟံ့မွဲကိုပွမညာတ်၊ ဒဒ်မလေပ်ခိုလျတ် ဟံ့မွဲ
ကို(ပွမခိုလျတ်)၊ ၅၉၃၊

အနိဒဿန သပ္ပဋိဃဓမ္မ= ခရ်ဟံ့မွဲကိုပွမ
ညာတ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမလုက်စုက်ခိုလျတ်၊
တိ-၂၂၊ ၁၀၅၇၊ ၁၄၃၉၊

အနိန္ဒြိယဗန္ဓရူပ= ရုပ်ဟံ့စပ် ကောံကူဇွဲ၊
(ရုပ်ဟံ့မွဲကိုလမျီု)၊ ၁၄၃၅၊

အနိဗ္ဗတ္တ= ဟံ့ကတိဒ်ဏီ၊ ၁၀၄၅၊

အနိမိတ္တ= ချေံမှန်ယုအနိမိတ္တ (ဗွဲဒဒ်ဟံ့မွဲကို
မပတမ်ကိုနိစ္စနိမိတ် ပွမထေင်ဂး ရံဝံမွဲဗိုန်
ဟိုတ်နိမိတ် မပတမ်ကိုရာဂ)၊ နူ ၅၂၀-၅၂၂၊

အနိယတ= ချေံဟံ့ပိုင်၊ ၅၈၄၊ ၄၉၄၊

အနိယတဓမ္မ= ခရ်မကိုဖိုမပိုင် ပွဲမသက္ကုခြာ
ဇောကို၊ ပွဲမသက္ကုခြာစုတ်ကို၊ တိ-၁၅၊ ဒု-
၉၈၊ ၁၀၃၇၊ ၁၄၂၈၊ ၁၆၁၂၊

အနိယျာနိက= ဟံ့သေင်ကိုဟိုတ် မတိတ်ဗူး
နူဒဒ်ခိုင်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၄၊

အနိယျာနိကဓမ္မ= ခရ်ဟံ့သေင်ကို ဟိုတ်မ
တိတ်ဗူးနူဒဒ်ခိုင်၊ ဒု- ၉၇၊

အနိဝရဏိယဓမ္မ= ခရ် ဟံ့ဒ်အာရုံ ဒဒက်တက်
နိဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ ဒု- ၄၅၊ ၁၁၇၁၊ ၁၅၀၆

အနုကမ္မာ= ပွမဆာန်ချွဲလှေင်၊ ၁၀၆၂၊

အနုဋ္ဌိတ= ချေံဟံ့တန်တဏီ၊ (ချေံဟံ့ကတိ
ဒ်ဏီ) ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်
ယောမဒ်လျဟ်)၊ ၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅၊

အနုတ္တရဓမ္မ= 'ခရ်လောကုတ္တိရ်' ဟံ့မွဲကိုခရ်
မပြ်လောန်လတူနူဇော၊ ဒု-၉၉၊ ၁၃၀၀၊ ၁၆၁၄၊

အနုဒ္ဒယာ= သတ်ပွမမင်မွဲ၊ ၁၀၆၂။

အနုဒ္ဒယနာ= အကဲအရာဗိုမင်မွဲ၊ ၁၀၆၂။

အနုဒ္ဒယိတ္တ= ဒိန္နဉာဏ်မင်မွဲ၊ ၁၀၆၂။

အနုနယ= သတ်ပွမတင်ဂြို ထပ်ကိုထပ်၊
(သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲအာရီ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆။

အနုပန္န= ချေဟုံကတိန်ဏီ၊ ၁၃၇၇။

အနုပန္နဓမ္မ= ခရ်ယောမအာစိုပ်ခဏပိဋက
မဂ်ဝိတံကံး ဥပါဒိဋ္ဌာင်လေပ်ဟုံသေင်၊ မအာ
စိုပ်တဲလေပ် ဟုံသေင် (ခရ်ဟုံကတိန်ဏီ)၊
တိ-၁၇၊ ၁၄၃၀။

အနုပန္နသေနာဟိတ= ချေမဂ်ဝိတံလိဟုံ
ဗွဲသွက် ဟုံကတိန်ဏီ ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကွာ
(ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ယောမဒ်လှဟုံ)၊ ၁၀၄၂။

အနုပါဒိနိယဓမ္မ= ခရ်ဟုံအာရီ ဒေက်တကို
ဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင် (ခရ်လောကတ္တိရ် ဟုံဒိဒေက်
ဒေက်တကိုဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်)၊ ဒု-၇၀။

အနုပါဒိဏ္ဍ= ဟဂ်ဝိစေလံ ဂိုင်ကေတ်
နဒိဋ္ဌိ ချေဒိဋ္ဌိကမ် မဂ်ဝိပြာပ်အာစိုပ်
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် ပွဲအစောမသွအာရီ(ဟုံသေင်
ကိုဗိုဒေက်တကိုကမ် မဂ်ဝိသွအာရီကို
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)၊ ၅၈၄၊ ၉၆၇-၉၇၀။

အနုပါဒိဏ္ဍဓမ္မ= ခရ်ဟဂ်ဝိစေလံဂိုင်
ကေတ်နဒိဋ္ဌိ(ဝိပက်) ချေဒိဋ္ဌိကမ် မဂ်ဝိ
ပြာပ်အာ တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် (ပွဲအစောမသွ
အာရီ) (ခရ်ဟုံသေင်ကိုဗို ဒေက်တကိုကမ်
မဂ်ဝိသွအာရီကို တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်) ဒု-၆၈၊
၁၂၁၈။

အနုပါဒိဏ္ဍ အနုပါဒိနိယ= ဟုံသေင်ကိုဗို
ဒေက်တကိုကမ် မဂ်ဝိသွအာရီကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ
ဂမ္ဘိုင်ကို ဟုံသေင်ကိုအာရီ ဒေက်တကိုခရ်
ဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်ကို၊ ၉၉၆၊ ၁၃၉၅၊ ၁၅၅၂။

အနုပါဒိဏ္ဍ အနုပါဒိနိယဓမ္မ= ခရ်ဟုံသေင်ကို
ဗို(ဝိပက်) ဒေက်တကိုကမ် မဂ်ဝိသွအာရီကို
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဟုံသေင်ကိုအာရီ ဒေက်
တကိုခရ်ဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်ကို၊ တိ-၄၊ ၁၃၉၅။

အနုပါဒိဏ္ဍပါဒိနိယ= ဟုံသေင်ကိုဗို ဒေက်တ
ကိုကမ် မဂ်ဝိသွအာရီကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်တဲ
မဒ်အာရီ ဒေက်တကိုဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်၊
၅၈၄၊ ၁၃၉၄။

အနုပါဒိဏ္ဍပါဒိနိယဓမ္မ= ဟုံသေင်ကိုဗို
'ဝိပက်' ဒေက်တကိုကမ် မဂ်ဝိသွအာရီကို
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်အာရီ ဒေက်တကို
ဥပါဒိနိဂမ္ဘိုင်ဟေင်၊ တိ-၄၊ ၉၉၅၊ ၁၃၉၄။
အနုပါဒေဉာဏ= ဖိုလ်ညာဏ် ဟုံလေပ်ကတိ
ဗဒ်ကို ကိလေသမ္ပလေဉာဏ်၊ ဒု-၁၄၂၊ ၁၃၈၃။

အနုပေက္ခနတာ= သတ်ပွမမုာ်သိုမင် လေင်
ဟုံပိတ် (အာရီ ဒေက်တကိုစိုတ်) ၈၊ ၄၆၂။

အနုဗျဉ္ဇနဂါဟီ= ညးမုံပကတိ မဂိုင်ကေတ်
လက်သဏ်စုတ်သမ္ဘိ အကဲအရာ မပတမ်ကို
အီဂြိုင် အင်္ဂမပတမ်ကိုတဲဇိုင်၊ ၁၃၅၂။ ၁၃၅၄။

အနုရောဓ= သတ်ပွမဟုံစေစး၊ (ပွမကိုနွဲပွက်)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆။

အနုဝိစာရ= ပွမဇိတ်သပေါတ် ထပ်ကိုထပ်၊
၈၊ ၄၆၂။

အနုသယ= သတ်မလေပ်တိက်သတင်ပွဲ
လေင်၊ ကလိဝံဟိုတ်မဗွဲမွဲး သတ်မလေပ်
ကတိန်ကွါ၊ ၁၂၃၆။

အနုသတိ= ပွမဗိုဗျဟုံပွဲလေင်၊ ၁၄၊ ၁၃၅၈။

အနောကံသဂ္ဂါဟ= သတ်ပွမဂိုင်ကေတ်ဟုံ
သုဟ်အစော ပွဲဇကန်၊ ၄၂၅၊ ၁၂၄၁။

အနောယနိယာဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒိအာရီ ဒေက်တ
ကိုဩယဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၃၃။

အနောတပ္ပ= ပွမဟံဖေက်လကိုတ်နူပုသရာမ်
ပါပ်မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ် ၃၉၄၊ ၁၅၆၅၊

အနောတ္တပ္ပဗလ= ပွမဟံဖေက်လကိုတ်
ချီတောင် (အနောတ္တပ္ပဗိုလ်)၊ ၃၈၈၊ ၄၂၇၊

အနောလီနဝုတ္တိကာ= ဒဒိမ္မုံကိုပွမကတိုဒ်
ဟံဆုတ်ကလောင် (ပွမဟံဖေက်ကွေ့ ဝီရိယ)
၁၃၇၉၊

အနန္တဝါ= ချေဟံမဲ့ကို လအိတ်(အပိုင်အခြာ)၊
၁၁၀၅၊ ၁၁၂၂၊ ၁၁၄၄၊ ၁၃၂၅၊

အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ= (အတ္တကို လောကကို) ကွေတ်
မတွံဂး ဟံမဲ့ကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ ဒု-၁၁၃၊
၁၃၂၅၊

အပစ္စယဂါမိ= ပလီပလ်ကွေ့ ပွမချိုတ် ပွမ
တန်ပဋိသန္ဓိဂမ္ဘိုင်တဲ မလေပ်အာ (မဒ်ဟိုတ်
မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် အရာမစာ်စူးအာ နူပွမချိုတ်
ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ)၊ ၂၇၇၊ ၅၁၉-၅၅၃၊ ၁၀၂၁၊
၁၄၁၂၊

အပစ္စယဂါမိဓမ္မ= ခရ်မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်
(မလေပ်ကိုအာစိုပ်)နိဗ္ဗာန်၊ တိ-၁၀၊ ၁၀၂၁၊
၁၄၁၂၊

အပစ္စက္ခဓမ္မ= သဘ်ဟံလေပ်မ္မာ်သုဂတမတ်
(သဘ်ဟံလေပ်ပါ်ပါ် ခိုဟ်ပရေအ်၊ ၃၉၀၊
၁၂၃၈၊

အပစ္စယဓမ္မ= ခရ်ဟံဒ်မဲ့ဟာန် ကောံခရ်ဟိုတ်
ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် မတွံဂး (ကမ် စိုတ် ဥတု
အာဟာရ) (ခရ်မစာ်စူးအာနူဟိုတ်တဲ မဒ်)
ဒု-၇၊ ၁၄၅၄၊

အပစ္စဝေက္ခဏာ= သဘ်ဟံလေပ်မ္မာရဏာ၊
၃၉၀၊ ၁၁၀၆၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၈၊

အပ္ပဋိကူလဂ္ဂါဟိတာ= ဒဒိညးမုံပကတိ မဂိုင်
ကေတ်ဟံစေံစး၊ (မဗ္ဗေ) ၁၃၄၄၊

အပ္ပဋိယ= ချေဟံမဲ့ကို ပွမလုက်စုက်ခိုလျတ်၊
၆၅၉၊ ၁၀၅၈၊

အပ္ပဋိယဓမ္မ= ခရ်ဟံမဲ့ကို ပွမလုက်စုက်
ခိုလျတ်၊ ဒု-၁၀၊ ၁၀၉၆၊ ၁၄၆၀၊

အပ္ပဋိဝေဓ= ထပက်ခွင်တဲ သဘ်ပွမဟံတီ၊
၃၉၀၊ ၁၁၀၆၊ ၁၁၆၈၊ ၁၂၃၈၊

အပ္ပဋိဝါနိတာ= ဒဒိညးဟံဆုတ်ကလောင်(ခရ်
မလေပ်သွ ညံင်ဂွံဒ်ညး ညးဟံဆုတ်ကလောင်)၊
ဒု-၁၄၀၊ ၁၃၇၉၊

အပ္ပဋိသင်္ခါ= ဟံစင်ခြင်မ္မာရဏာတဲ၊ ၁၃၅၃၊

အပ္ပဋိသတိ= ပွမဟံမုံဟ်မဲ့လှော်ပွန်၊ ၁၃၅၆၊

အပ္ပဋိသဝတာ= ဒဒိညးဟံမဲ့ကိုပွမကလင်
(ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဂွံဒ်ညး ဟံဒေတ်ဗက်
ဂလာန် ဒဒက်တ်ကိုညးဇော်ဂမ္ဘိုင်)၊ ၁၃၃၂၊

အပ္ပမာဏာ= ဟဂပ်ဝတ်ဗုတ် (မုံကိုအစောံ
သတ္တိမဇော် တွဟ်နကလိဂွံ ဇျာန်လတူ
မဒေတ်လုတ်လပ်တဲ)၊ ၁၈၃၊ နူ ၁၈၈-၂၄၅၊

အပ္ပမာဏာဓမ္မ= ခရ်မဇော်စး ဒဒက်တ်မပတမ်
ကိုရာဂ မလေပ်သွကို ပွမဓတ်ဗုတ် (ခရ်
လောကုတ္တိရ် ဟဂပ်ဝတ်ဗုတ်)၊ တိ-၁၂၊
၁၀၂၈၊ ၁၄၁၉၊

အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ= အာရီဟဂပ်ဝတ်ဗုတ်
(မလဲတြး ဟံမဲ့ကိုဗုတ်ဗုတ်) ၂၄၃၊

အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဓမ္မ= ခရ်မုံကိုအာရီခရ်
(ခရ်လောကုတ္တိရ်) မဇော်စး ဒဒက်တ်မပတမ်
ကိုရာဂ မလေပ်သွကို ပွမဓတ်ဗုတ်၊ ၁၃၊
၁၀၃၁၊ ၁၄၂၂၊

အပ္ပဏိဟိတ= ချေမုံယျာအပ္ပဏိဟိတ (နပွမ
ဟံမဲ့ကို မရာဒုဗိက် မပတမ်ကိုရာဂ)၊ ၃၅၁၊
နူ-၅၁၉-၅၅၂၊

အပ္ပဏိဟိတ မူလကပဋိပဒါ= ဒွေတိပနိပြကာ
မ္မု၊မူလ'ရိုဟ်တွမ် 'အပ္ပဏိဟိတ'ဟောင် ပွမစ်
စူးအာနုပွမရာဒွာမိက် မပတမ်ကိုရာဂ၊ ၃၅၊

အပ္ပနာ= သဘ်ပွမကိုအာစိုပ် အာရီစိုတ်မဖြိုင်
ကော်၊ ၇၊ ၉၁၊ ၃၈၊

အပရန္တ= ခန္ဓကြက်ကတိုန် ပွဲကာလ
အနာဂတ် သွက်လက်ကရ် (ဒဒက်တ်ကို
သံသာ)၊ ၁၀၁၊ ၁၃၂၊

အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ= ကွေတ်မဒွေတ်ဗက်လောင်
သွက်လက်ကရ် ဒဒက်တ်ကိုသံသာ (နိဿယ
ကိုခန္ဓ အနာဂတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ကွေတ်မမှာရာ
မကတိုန်ကွိုင်)၊ ဒု-၁၁၄၊ ၁၃၂၊

အပရန္တေညဏ= 'အပရန္တေညဏ်' ပွမတီ
ကော်ပွဲသွက်လက်ကရ် (မပတမ်ကိုခန္ဓ
ကြက်ကတိုန်)၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၆၇၊ ၁၀၇၆၊

အပရန္တေအညာဏ= ပွမဟုံတီကော်ပွဲသွက်
လက်ကရ် (ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓ ကြက်ကတိုန်)၊ ၁၂၃၈၊

အပရာမဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်ဟုံအာရီ ဒဒက်တ်ကို
ပရာမာဿ၊ ဒု-၅၁၊ ၁၁၈၄၊

အပရိယာပန္န= ချေဟုံတို့လုပ် ပွဲ(ကာမ၊ ရူပ၊
အရူပ)ဘုံပိပြကာ (ချေမဒ်လောကုတ္တိရ်)၊ ၅၈၃၊
၉၉၈-၁၀၇၈၊

အပရိယာပန္နဓမ္မ= ခရ်ဟုံလုပ်လို့ဟ် ပွဲဒဒိန်
ဝဋ်သံသာ၊ ဒု-၉၆၊ ၁၂၉၄၊ ၁၆၀၈၊

အပရိယောဂါဟနာ= သျှတ်သွတ် ဟုံသွတ်
အစောံတဲ သဘ်ဟုံတို့လုပ် (နကိုညာဏ်
ပွဲအာရီ) ၃၉၀၊ ၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊ ၁၀၆၇၊

အပ္ပဿုတ= ညးဟုံမွဲကို လမိင်လညာတ်၊
၁၃၃၃၊

အပါတုဘူတ= ချေဟုံနိ ဗွဲမပြာကဋ်ဏီ၊
၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅၊

အပိယ= ညးဟဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန်၊ ၁၀၆၆၊

အပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္တံ အစရိ=
ဒွေတ်လုတ်ကွိုင်ဒတဲဖို ဒဒက်တ်ကိုညးတွဟ်
အဲဟဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန်တဲ၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊
၁၁၆၀၊

အပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္တံ
စရိဿတိ= ကြက်ဒွေတ်တ် ဒတဲဖို ဒဒက်တ်
ကိုညးတွဟ် အဲဟဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန်၊ ၁၁၂၀၊
၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

အပိလာပနတာ= အကာဲအရာဟုံမံက်ဂတပ်၊
(ပွမစိန်ဝုန် ပွဲအာရီ) ၁၄၊ ၂၃၊ ၇၇၊ ၁၃၅၈၊

အပ္ပိတိကဓမ္မ= ခရ်ဟုံမွဲကို'ပိတိ' ပွမသျှိုက်
မျိုက်၊ ခရ်ဟုံစိန်သကိုကောံပိတိ၊ ၈၉၊ ၁၅၉၄၊
အပ္ပိတိကဘူမိ= စိုတ်ဟုံအရာ မွဲဟာန်ကောံ
ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ၁၂၈၀၊

လအပေက္ခာ= သဘ်ပွမသိုမွဲတံင်ဂြဲ၊ ၁၁၆၅၊
၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

အဖရုဿဝါစတာ= ဒဒ်ညးမျှိုက်ဂလာန်ဟုံကြိုင်
မျိုက်၊ ၁၃၅၀၊

အဗျာကတ= ဟဂပ်ပ်တွံ နဒဒ်ကုသိုလ်
အကုသိုလ်၊ ၅၈၄၊

အဗျာကတစိတ္တ= 'အဗျာကတစိတ်' ဟဂပ်ပ်
တွံနဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ ၆၃၅၊ ၆၃၆၊

အဗျာကတဓမ္မ= ခရ်အဗျာကတ (မတွံဂး
ဝိပက် ကြိယာ ရုပ် နိဗ္ဗာန်) ဟဂပ်ပ်တွံ နဒဒ်
ကုသိုလ် အကုသိုလ်) တိ-၁၊ ၄၃၁၊ ၄၅၅၊
၃၆၉၊ ၉၈၇၊

အဗျာကတမူလ= ရိုဟ်ကွက် ဒဒက်တကိုခရ်
'အဗျာကတ' မဟဂင်ဝံ နဒဒ်ကုသိုလ်
အကုသိုလ်၊ ၅၇၆၊ ၅၈၂၊

အဗျာကတဟေတု= ဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် ဒဒက်တ
ကိုခရ် 'အဗျာကတ'ဂမ္ဘိုင် မဟဂင်ဝံ နဒဒ်
ကုသိုလ် အကုသိုလ် (အဗျာကတဟိုတ်)၊
၁၀၆၈၊

အဗျာပဇ္ဇ= စိုတ်ဟုံလိုလ်၊ ၃၃၊ ၃၃၃၊ ၁၀၆၂၊
အဗျာပါဒ= စိုတ်ဟုံလိုလ်၊ ၁၊ ၃၃၃၊ ၁၀၆၂၊

အဗ္ဘတ္တိမ= ချေမအာစိုပ်ပွမပျိုတ်ဗွဲမလောန်
(ချေမကွေ့ပျိုတ်အာ) ၁၀၄၄၊

အဘိက္ကမန္တ= ညးမတိုန်အာတူရှု၊ ၆၃၅၊ ၈၄၇၊

အဘိဇ္ဈာ= ပွမနွံပိုက် ထွေန်စပ်ကို ဂြပ်ညး
သအာင်၊ ၃၈၉၊ ၃၉၁၊ ၁၂၃၆၊ ၁၃၅၂၊ ၁၃၅၄၊

အဘိဇ္ဈာကာယဂန္တ= ပွမထွေန်စပ် မလေပ်
ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒဒ်ခိုင် 'နာမကာယ'
ဂကောံခရ်နာမ်၊ ၁၁၄၀၊ ၁၄၈၉၊

အဘိဇ္ဈေ= သတ်မလေပ်ကို ထွေန်စပ်တ
ဗွဲမလောန်၊ သတ်မလေပ်ကိုဟိုသွဲဗွဲမလောန်
(ရဲပွဲမူး ဂြပ်အဲ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

အဘိနိဗ္ဗတ္တ= ချေမကတိုန်ပြကဋ်၊ ၁၀၄၁၊

အဘိနိဝေသ= သတ်မလေပ်ပျပ်စိုတ် ဗွဲမ
မှာရာ၊ ၃၈၁၊ ၁၂၂၁၊ ၁၂၄၀၊

အဘိပ္ပသာဒ= ပွမဖြိုင်ကောပ် ဗွဲမလောန်၊ ၁၂၊
၃၀၅၊

အဘိဘာယတန= 'အဘိဘာယတန'ဇျာန်
ဇော်ပွပ်ခေလိုချိုက်ကွေ့အာရီတဲ ကလိဝံ၊ ၂၀၄၊
၂၄၇၊

အဘိဘုယျ= ခေလိုချိုက်တဲ (ဗိုန်ဗိုန်ခိုင်ခိုင်)၊
၂၀၄၊

အဘိလာပ= ယုမဂင်ဝံဟိုသွဲ၊ ၁၃၁၃၊ ၁၃၁၄၊

အဘူတ= ချေဟုံပြာကဋ်ဏီ၊ ၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅၊

အတ္တ= မတ်ဗြ၊ ၆၁၆-၆၁၉၊ အဓိလ= ဒစ၊
၆၂၈-၆၃၁

အဓ္မကုရဝဏ္ဏ= သတ်အရံင်တူးကြိုက်၊ (သတ်
ငှက်စတ်စတ်) ၆၁၆-၆၁၉၊

အမတ္တညုတာ= ဒဒ်ညး ဟုံတိကောတ်ဗွတ်
ဗွတ်၊ ၁၃၅၃၊

အမနာပ= ညးဟဂင်ဝံသျှိုက်မျိုက်၊ ၁၀၆၆၊

အမနာပိယ= ချေဟုံလေပ်ကို ဇော်မောပ်
တစိုတ်၊ ၉၇၄၊

အမနုဿသဒ္ဒ= ရမျာင်မသအာင်နူ ရမျာင်
မိုဟ်၊ ၆၂၀၊

အမောဟ= ပွမဟုံဝိဝိုင် ပွဲခရ်ညံ၊ ၁၊ ၁၆၊

အမောဟ ကုသလမူလ= ပွမဟုံဝိဝိုင် မန့်
သဇိုင်ရိုဟ်တွမ်ဒဒက်တကိုကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်၊ ၃၄၊

အယောဂနိယဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒ်အာရီ ဒဒက်တ
ကိုယောဂဂမ္ဘိုင်၊ ၃-၃၉၊

အယောနိသော= ဗွဲဟုံဗွဲ၊ ၁၃၅၃၊

အရဏဓမ္မ= ခရ်ဟုံမွဲကို မပတမ်ကိုရာဂ
ဟိုတ်လရိုအိယံ၊ ၁၀၀၊ ၁၃၀၂၊ ၁၆၁၆၊

အရိယ= အရီ၊ (ညးမစာ်စူးအာနူကိလေသ)၊
၁၁၀၇၊ ၁၂၆၂၊

အရိယဓမ္မ= ခရ်မဂ်ဖိုလ် ဒဒက်တကိုအရီ
ဂမ္ဘိုင်၊ ၁၀၀၇၊ ၁၂၆၂၊ ၁၂၆၉၊

အရိယဓမ္မ အကောဝိဒ= ချေဟုံစီကူးဆိုက်
ဗဒက် ပွဲခရ်အရီ၊ ၁၂၂၃၊ ၁၃၆၂၊ ၁၂၉၆၊

အရိယာန အဒဿာဝိ= ဟုံပွဲပကတိမညာတ်
ကောတ်အရီဂမ္ဘိုင် (နကိုညာဏီ)၊ ၁၂၂၃၊ ၁၂၆၂၊

အရိယဓမ္မ အဝိနိတ= ဟဂင်္ဂဟိဝေတံ ပွဲခရ်
အရိ၊ ၁၂၂၃၊ ၁၂၆၂၊ ၁၂၆၉၊

အရိယမဂ္ဂ= မဂ်မပြ၊ အရိယမဂ်၊ ၁၀၃၈၊
၁၀၄၀၊ ၁၄၂၉၊

အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီ= ညးမချိုက်ပင်ကောံ
အရိယမဂ်၊ ၁၀၃၉၊ ၁၀၄၀၊

အရူပတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပဘုံ၊ ၁၀၆၅၊

အရူပရာဂ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲအရူပဘုံ၊ ၃၆၃၊
၅၅၃၊

အရူပဓမ္မ= ခရ်နာမ်၊ ဒု-၈၂၊ ၅၅၅၊ ၅၇၅၊

အရူပဓမ္မအာယု= အာယုက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်
နာမ်ဂမ္တိုင်၊ ၁၉၊

အရူပသညီ= ဟုံစုတ်သတ္တိ ဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်
ဂမ္တိုင် (ဒဒက်တ်မပတမ်ကိုသော်ဂမ္တိုင်)၊ ၂၀၄-
၄၄၉၊

အရူပါဝစရ= တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင် ပွဲအရူပဘုံတဲ
မဒ်၊ ၉၈၇-၉၉၈၊ ၁၁၁၆၊ ၁၄၁၈၊

အရူပါဝစရကုသလ= အရူပါဝစရကုသိုလ်
စိုတ်၊ ၂၆၅၊ ၂၆၈၊ ၂၇၃၊ ၂၇၆၊

အရူပါဝစရဇ္ဈာန= အရူပါဝစရဇ္ဈာန်၊ ၅၇၉၊

အရူပါဝစရဓမ္မ= ခရ်မတို့လုပ် ပွဲအရူပါဘုံတဲ
မဒ်၊ ၉၅၊ ၁၂၉၁၊ ၁၆၀၅၊

အရူပိဓမ္မ= ခရ်နာမ် ဟုံမွဲကိုသဘ်မဖက်ပွန်၊
ဒု-၁၊ ၁၁၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၁၄၆၂၊

အရူပူပပတ္တိ= ပွမကတိုဒ် ပွဲအရူပဘုံ၊ ၂၆၅-
၁၆၈၊

အလုပ္ပနာ= အကာဲအရာ ဗီဟုံမွဲပွဲကို၊ ၃၂၊
၃၁၂၊

အလုပ္ပိတတ္ထ= ဒဒ်ညး ဟုံလေပ်မွဲပွဲကို၊ (ခရ်

မလေပ်သွညံင်ဝံဒ်ညး ဟုံလေပ်မွဲပွဲကို)၊ ၃၂၊
၃၅၊ ၁၀၄၊ ၃၁၂၊ ၁၀၆၁၊

အလောဘ= ပွမဟုံမွဲပွဲကို ဟုံထွေန်စပ်၊ ၁၊
၃၂၊

အလောဘ ကုသလမူလ= ပွမဟုံမွဲပွဲကို မဒ်
သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကိုကုသိုလ်ဂမ္တိုင်၊
၃၂၊ ၁၀၇၄၊

အဝင်္ကတာ= ဒဒ်ဟုံတုံကို၊ ၅၀၊ ၁၃၄၆၊

အဝဇ္ဇေ ဝဇ္ဇသညီတာ= ဒဒ်ညးမျှံကိုသညာ
စုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲဒုဟ် ပွဲအရာဟုံမွဲကိုဒုဟ်
(ပွမစုတ်သတ္တိဂး ရံဝံမွဲဒုဟ် အရာဟုံသောင်
ကိုဒုဟ်)၊ ၁၁၆၆၊

အဝဠိတိ= တို့လုပ်တဲ တန်တ်၊ ၁၁၊ ၁၅၊
၃၉၅၊

အဝိက္ခေပ= ပွမဟုံကလုံလဏ်၊ ၁၊ ၁၁၊ ၅၁၉၊
၁၃၆၇၊

အဝိစာရ= ဟုံမွဲကို ဝိစာရ ပွမဇွတ်သပေါတ်၊
၁၆၁၊

အဝိစာရဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒ်မွဲဟာန်ကောံ 'ဝိစာရ'
ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ဒု-၈၈၊ ၁၂၇၈၊ ၁၅၉၂၊

အဝိစာရဘူမိ= စိုတ်ဟုံဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမဇွတ်
သပေါတ်၊ ၁၂၇၈၊

အဝိစိနိရယ= နရက်အဝိစိ၊ ၁၂၈၇၊

အဝိဇ္ဇာ= ပွမဟုံတီ (ဇေံမဂြောင်ဗွန်ကောံ
ခရ်ညံ၊ ပွမဟုံတီကေတ် မထေက်ကိုတီ)၊
ဒု-၁၁၀၊ ၁၃၄၃၊

အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ= ပွမကွာတ်လဒ်ဆေပ်တာ
ကောံမတွံဂး ပွမဟုံတီကေတ် မဂင်္ဂထေက်
ကိုတီ (ဟုံတီကေတ်ခရ်သစ္စပန်)၊ ၁၁၅၈၊
၁၁၆၈၊ ၁၅၀၃၊

အဝိဇ္ဇာနုဿယ= သာဓာနပုဂ္ဂိုလ်တို့ကော မလေဝ်
တိက်သတင်မိင်ဗွဲလွေင်၊ ၃၉၀၊ ၁၀၆၇၊

အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာန= ပုမကလိုက်ကွီ၊ ဒေက်တ
ကိုသဓာပုမဟုံတိ၊ ၃၉၀၊ ၁၀၆၇၊

အဝိဇ္ဇာဘာဂီဓမ္မ= ဓရ်မလေဝ်ပြာပ်အာအဝိဇ္ဇာ၊
ဓရ်မနိ ပွဲဗွဲအဝိဇ္ဇာ၊ ၁၀၁၊ ၁၃၀၄၊

အဝိဇ္ဇာယောဂ= သာဓာနပုမဟုံတိ မလေဝ်ကို
စိုန်သကို (ပွဲဒဒိခိဝံဋ်)၊ ၃၉၀၊ ၁၀၆၇၊

အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ= သာဓာနပုမဟုံတိ မတုပ်သုဟ်
ကောသောဝ်တြင်(နဒိဓမ္မလေဝ်ဆေဝ်ဒေဝ်ကော
ညင်ဟုံဂွံအာစိုပ် တသိုခိပိုန်ဟာန်)၊ ၃၉၀၊
၁၀၆၇၊ ၁၃၁၈၊ ၁၃၅၇၊

အဝိဇ္ဇာသဝ= ပုမလေဝ်ဇ္ဇောပ်မတွံး ဟုံတိ
ကောပ်မထေက်ကိုတိ (ဟုံတိကောပ်သစ္စပန်)၊
၁၁၀၂၊ ၁၁၀၆၊ ၁၁၁၄၊ ၁၄၆၅၊

အဝိဇ္ဇာသညောဇန= ‘အဝိဇ္ဇာသယောဇနိ’
ဟုံတိကောပ် မထေက်ကိုတိ၊ ၁၁၁၈၊ ၁၁၂၈၊
၁၄၇၇၊

အဝိဇ္ဇာဃ= သာဓာနပုမဟုံတိကောပ် မလေဝ်
ကိုတို့ဗျိုက် (ပွဲဒဒိခိဝံဋ်) ၃၉၀၊ ၁၂၃၈၊

အဝိတက္က= ဟုံဒိဗ္ဗဟာန်ကောပ်ဝိတက် ပုမချပ်၊
၁၆၁၊ ၁၆၈၊

အဝိတက္ကဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဒိဗ္ဗဟာန်ကောပ်‘ဝိတက်’
ပုမချပ်၊ ဓရ်ဟုံစိုန်သကိုကောပ်ဝိတက်၊ ၃-၈၇၊
၁၂၇၆၊ ၁၅၉၀၊

အဝိတက္ကဘူမိ= စိုတ် ဟုံဒိဗ္ဗဟာန်ကောပ်
‘ဝိတက်’ ပုမချပ်၊ ၁၂၇၆၊

အဝိတက္က အဝိစာရ= ဟုံမဲ့ကို‘ဝိတက်’ ပုမ
ချပ်ကို ဟုံမဲ့ကိုဝိစာရ ပုမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ကို
(ဟုံစိုန် သကိုကောပ်ဝိတက် ဝိစာရ ဓါပြကာ)၊
၅၈၄၊ ၅၉၄၊

အဝိတက္က အဝိစာရဓမ္မ= ဓရ်ဟုံမဲ့ကို‘ဝိတက်’
ပုမချပ်၊ ဟုံမဲ့ကို ‘ဝိစာရ’ ပုမဇ္ဇိတ်သပေါတ်၊
(ဓရ်ဟုံစိုန်သကိုကောပ်ဝိတက် ဝိစာရဓါပြကာ)၊
တိ-၆၊ ၁၄၀၁၊

အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဓမ္မ= ဓရ်ဟုံမဲ့ကို‘ဝိတက်’
ပုမချပ်တု အယာ်မာတ် ‘ဝိစာရ’ ပုမဇ္ဇိတ်သ
ပေါတ်ဟောင် (ဓရ်ဟုံစိုန်သကိုဝိတက်တု မစိုန်
သကိုကောပ် ဝိစာရဟောင်)၊ တိ-၆၊ ၁၄၀၀၊

အဝိတက္က အဝိစာရဘူမိ= စိုတ်ဟုံဒိဗ္ဗအရာ
‘ဝိတက်’ ပုမချပ်၊ ‘ဝိစာရ’ ပုမဇ္ဇိတ်သပေါတ်၊
၁၀၀၂၊

အဝိတက္ကအဝိစာရသမာပတ္တိ= ပုမလုပ်စ
‘သမာပတ်’ ဟုံမဲ့ကိုပုမချပ်ပုမဇ္ဇိတ်သပေါတ်၊
၁၃၃၈၊

အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဘူမိ= စိုတ်မဒိအရာ
ဟုံမဲ့ကိုဝိတက် ပုမချပ်တု မှုံအယာ်မာတ်
ပုမဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဟောင်၊ ၁၀၀၁၊

အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ သမာပတ္တိ = ပုမလုပ်စ
ဟုံမဲ့ကိုပုမချပ် မှုံအယာ်မာတ် ပုမဇ္ဇိတ်
သပေါတ်ဟောင်၊ ၁၃၃၈၊

အဝိတ္တနတာ= ဒဒိဟုံကြိုင်မှိုဟ်၊ ၈၅၉၊

အဝိနီတ= ဟဂပ်ဝေတ်ဗတောန်၊ ၁၀၀၇၊
၁၂၆၉၊

အဝိပက္ကဝိပါက= ဓရ်မှုံကိုဖိုဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ၊
၁၀၄၃၊

အဝိပစ္စနိက သာတကာ= ဒဒိညးမလေဝ်
သာယျန် ပုမဟုံစေံး (ဓရ်မလေဝ်သညင်ဂွံ
ဒိညးဟုံမဲ့ဗိုက်ကို ပုမစေံး) ၁၃၃၄၊

အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတာ= ဒဒိညးမှုံကိုစိုတ်
ဟုံဆဲးပြိုင်၊ (စိုတ်ဟုံဆဲးပြိုင်)၊ ၁၁၊ ၁၅၊ ၂၄၊
၅၄၊ ၅၇၊ ၉၄၊ ၃၈၄၊ ၅၇၀၊

အဝိသာဟာရ= ပွမဟံ့ဆဲပြိုင်၊ ၁၁၊ ၃၇၅၊ ၅၇၀၊

အဂ္ဂပဿမ= ပွမဟံ့ညိုင်ဝတ် (ပွမဟံ့စိုတ်လလမ်)၊ ၄၂၉၊ ၁၁၆၅၊ ၁၂၄၃၊

အသတိ= ပွမဟံ့မှီဗျဟ် (ပွမဟံ့ဝံသတိ)၊ ၁၃၅၆၊

အသရဏတာ= အကဲအရာ ဗိုဟံ့မှီဗျဟ်၊ ၁၃၅၆၊ အသဒ္ဒ= ညးဟံ့လျိုင်ဖြိုင်သိုက်၊ ၁၃၃၃၊

အသမပေက္ခနာ= သတ်ဟံ့မှီသိုဗွဲမညီသာ သွဟ်သွန် (မှီသိုဟံ့ညီသာသွဟ်သွန် မပတမ်ကိုနိစ္စ အရာမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ၁၂၃၈၊

အသမာဓိ သံဝတ္တနိကာ= ဟံ့လေပ်ကတိုဗ်ကို ပွမတန်ကြန်၊ ၁၃၅၀၊

အသမုဋ္ဌိတ= ချေဟံ့တန်တ် ဗွဲမဒးရး ပွဲလတူ သွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်ဃောမဒ်)၊ ချေဟံ့ကတိုဗ်ဏီ၊ ၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅၊

အသမုပ္ပန္န= ချေဟံ့ဒ် ဗွဲမဒးရးဏီ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လှဟ်)၊ ၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅၊

အသဿတ= ချေဟံ့တန်တ် ကာလအိုတ်သို၊ ချေဟံ့ဗိုန်၊ ၁၁၀၅၊ ၁၂၂၂၊

အသာတ= ပွမဟံ့သာယာ၊ ၅၅၈-၅၆၀၊

အသာဒ= ရှိသာဟံ့သာယာ (ဟံ့ခိုဟ်)၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

အသာရဇ္ဇနာ= အကဲအရာ ဗိုဟံ့စောဲလံ၊ ၁၀၇၄၊

အသာရဇ္ဇိတတ္ထ= ဒဒ်ညးဟံ့လေပ်စောဲလံ၊ ၃၂၊ ၃၅၊ ၁၀၄၊ ၃၁၂၊ ၁၀၆၁၊ ၁၀၇၄၊

အသာရာဂ= ပွမဟံ့စောဲလံ၊ ၃၂၊ ၁၀၇၄၊

အသိထိလပရက္ခမတာ= ဒဒ်ညးမှီကိုလ္လိပရာ ဟံ့ဖျေံကွေံ၊ ၂၂၊ ၅၇၁၊

အသုဝန္တ= ဟံ့မွဲကို လိုင်လညာတ်၊ ၁၂၆၂၊

အသုဘဇ္ဈာန= 'အသုဘ'ဇ္ဈာန် မှီကိုအာရီ အသုဘနိမိတ်ဟေင်၊ ၂၆၃၊

အသုရောပ= ပွမဟိုသွး ဗွဲမချိုက်ပေင်ဒးရး ဟံ့မာန် (ပွမဟိုသွးဗွဲဟံ့ဒးရး) ၄၁၈၊ ၄၁၉၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

အသေက္ခမေဃ= ဓရ်မဒ်တြပ် ဒဒက်တ်ကိုပုဂ္ဂိုလ် တုအရှုန် မဒေတ်လပ်တု၊ တိ-၁၁၊ ၁၄၁၅၊

အသံကိလိဋ္ဌမေဃ=ဓရ်ဟဂပ်ပ်ကိုကတ်ကတာန် ဟဂပ်ပ်ရာန်သကိုတ် ချေဒမိန်ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကို ကတ်ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ်၊ (ဓရ်ဟံ့ဒးဒင်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ဓရ်ဟံ့စိုန်သကို ကော်ကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ဒု-၇၇၊ ၁၂၅၀၊၁၅၇၀၊

အသံကိလေသိကမေဃ= ဓရ်ဟံ့ထေက်ကြိုက် တုဟ်နကလိဝံကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကို ကတ်ကတာန်မလေပ်ရာန်သကိုတ်(ဟံ့သေင် ကိုအာရီကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ဓရ်မသွအာရီကို ကိလေသဟံ့မာန်၊ ဒု-၇၆၊ ၁၂၄၈၊ ၁၅၆၈၊

အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကမေဃ= ဓရ်ဟံ့စိုန် သကိုကော် ကိလေသဂမ္ဘိုင်တု ချေဒမိန် ကိလေသဂမ္ဘိုင် မသွအာရီမာန်၊ တိ-၅၊ ၉၉၈၊ ၁၃၉၇၊

အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကမေဃ= ဓရ်ဟံ့ စိုန်သကိုကော် ကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို ချေဒမိန် ကိလေသဂမ္ဘိုင်လေပ် သွအာရီဟံ့မာန်ကို၊ တိ-၅၊ ၁၃၉၈၊

အသင်္ခတ= ဓရ်ဟဂပ်ပ် ပြုပြေင်စီရေင် (ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာမတွံး ကမ် စိုတ် ဥတုအာဟာရ)၊ ၅၈၃-၁၀၉၄၊

အသင်္ခတဓာတု= 'အသင်္ခတဓာတ်' နိဗ္ဗာန်

သတ်ဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင် (ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန် ပြကာ မတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)၊ ၅၈၃၊ ၁၁၀၀၊ ၁၃၁၆၊

အသင်္ခတဓမ္မ= ခရ်မဟဂပ်ဝံပြုပြင်စီရင် (ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာမတွံဂး ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)၊ ဒု-၈၊ ၁၀၉၂၊ ၁၄၅၆၊

အသံဂါယနာ= သတ်ဟုံလေဝ်ဂိုင်ကေတ် (နမပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ၃၉၀၊ ၁၁၆၈၊ ၁၂၃၈၊

အသဉ္စာတ=ဧည့်ဟုံကတိဒ်ဗွဲဒးရးဏီ၊ ၁၀၄၂၊ ၁၀၄၅၊

အသညောဇနိယဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒ်အာရီဒဒက်တ် ကိုသံယောဇနိဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၂၁၊ ၁၁၃၁၊ ၁၄၈၀၊

အသန္တဋ္ဌ= ညးတရိုပ်စိုတ်ဟုံမာန် (ပြေစိုတ် ဟုံမာန်) ၁၃၈၃၊

အသန္တဋ္ဌိတာ= ဒ်ညးမတရိုပ်ကိုစိုတ်ဟုံမာန် (ပြေစိုတ်ဟုံမာန်)၊ (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံ ဒ်ညးတရိုပ်စိုတ်ဟုံမာန်)၊ ဒု-၁၄၀၊ ၁၃၇၈၊

အသမ္ပဇေ= ဒ်ညးဟုံမွဲကိုညဏ် စင်ခြင် ချပ်ဗွာ၊ (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးဟုံမွဲ ကိုဒုဟ် စင်ခြင်ချပ်ဗွာ၊ ဒု-၁၂၉၊

အသမ္ပဋ္ဌ= သတ်ဟဂပ်ဝံလုက်စုက်၊ ၈၅၃၊

အသမ္မောဓ= (စိုန်သကိုကော့မပတမ်ကိုအနိစ္စ တဲ့) သတ်ဟုံလေဝ်တီ၊ ၃၉၀၊ ၁၂၃၈၊

အသမ္ပသနတာ= ပွမဟုံဟိုတ်မဲ၊ ၁၄၊ ၁၃၅၈၊

အသမ္မောသ= ပွမဟုံဝိုတ်ဝဲ၊ ၁၃၇၃၊

အသံဝရ= ပွမဟုံမင်မွဲ (ပွမဟုံကွတ်လဒီ) ၁၃၅၂၊

အဟိရိက= ပွမဟုံဂ္ဂ နူသရာမ်ပါပ်၊ ၃၉၃၊ ၁၅၆၅၊

အဟိရိကဗလ= ပွမဟုံချီတေဝ် မဂ္ဂပါပ် (နူမပတမ်ကို ကာယဒုစ္စရိတ်) ၃၈၃၊ ၄၂၃၊

အဟေတုက= ဟုံမွဲကိုဟိုတ် သိုင်ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၂၊ ၅၈၄၊ ၅၉၄၊

အဟေတုကဓမ္မ=ခရ်ဟုံမွဲကို‘ဟိုတ်’ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၂၊ ၁၀၈၀၊ ၁၄၄၄၊

အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု= အဟိုတ် မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ၁၄၄၄၊ ၁၄၄၆၊

အာကာသ= သတ်ဟဂပ်ဝံ ချူခရက်၊(ဂွး အာကာသ)၊ ၆၃၃၊ ၇၂၄၊ ၈၅၃၊

အာကာသဂတ= ဒ်သတ်ဟဂပ်ဝံချူခရက်၊ ၆၃၃၊ ၇၂၄၊ ၈၅၃၊

အာကာသဓာတု= သတ်အာကာသဓာတ် ဟဂပ်ဝံချူခရက် (ဂွးအာကာသ ချူခရက် ဟုံဝံ) ၅၈၄၊ ၉၃၅၊ ၁၂၀၁၊

အာကာသာနဉ္စာယတန= ‘အာကာသာနဉ္စာ ယတနဇ္ဈာန်’ မှုကိုအာရီ ဒ်အရာဒတန်မတွံဂး အာကာသပညပ် ဟုံမွဲကိုလအိတ်၊ ၂၆၆၊ ၅၈၀၊ ၁၄၂၂၊ ၁၄၃၄၊ ၁၄၃၃၊

အာကာသာနဉ္စာယတန သညာသဟဂတ= ဧည့်မဒ်ဟုံဟန်ကော့သညာ စုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲ အာရီအရာဒတန်မတွံဂး အာကာသ ဟုံမွဲကို လအိတ်၊ ၂၆၅၊ ၅၇၉၊

အာကာသာနဉ္စာယတန နုပဒေဝ= မြီမပြာပ် အာစိုပ် အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၊ ၁၂၉၁၊

အာကိဉ္စညာယတန= ဇ္ဈာန်မှုကိုအာရီ ဒ်အရာ ဒတန် နတ္ထိတ်ပညပ်မတွံဂး ပွမဟုံမွဲမမိက်ကို မွဲမွဲ၊ ၂၆၈၊ ၅၈၂၊ ၁၄၂၂၊

အာကိဉ္စညာယတနသညာ= သညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲအာရီ အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုတတိယာ ရုပ္ပဇ္ဈာန်)မတွံဂး ပွမဟုံမွဲ၊ ၂၆၃၊

အာယာတ= ပွမဒက်ဝဲသတဲကြုတ်၊ ၁၀၆၆၊ ၁၂၃၇၊

အာစယ= ပွမကတိုဒ်ကွင်တို့ ဗွဲကိုပ်ကွာ၊ ၆၄၁၊

အာစယဂါမိဓမ္မ= ခရ်ဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်စုတ် ပဋိသန္ဓိ၊ တိ-၁၀၊ ၁၄၁၁၊

အာတပ= ဂဗ္ဘတု၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

အာဒါသမဏ္ဍလ= ဗ္ဗိအဝဏ်ဒဟောဝ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

အာနန္တရိကကမ္မ= ကမ်မဗိုန်တ ပွမကိုဖို ပွဲသက္ကုဒြာ ဒဒက်တကိုစုတ်၊ ၁၂၉၇၊

အာပ= ညှါ၊ ၆၅၁၊ ၇၂၆၊ ၈၅၆၊ ၉၆၈၊

အာပတ္တိကုသလတာ= ဒဒ်ညးမစီကူးဆိုက် ဗဒက် ပွဲအာပတ်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဝံဒ် န်ညးမစီကူးပွဲအာပတ်ဂမ္ဘိုင်)၊ ဒု-၁၁၉၊ ၁၃၃၆၊

အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလ= ဒဒ်ညးမစီကူးဆိုက် ဗဒက် ပွဲပွမစအဲဗေ ညံင်ဝံတိက်ဗူး နူကို အာပတ်ဒုဟ်၊ ဒု-၁၁၉၊

အာပေါကသိဏ= ဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်ညှါ၊ ဇျာန်မွဲကိုအာရို ဗ္ဗိအဝဏ်ကသိုဏ်၊ 'အာပေါ' ညှါ၊ ၂၀၃၊

အာပေါဂတ= ပွမဒ်တရ်ဝံမွဲညှါ၊ ၆၅၁၊ ၉၆၈၊

အာပေါဓာတု= 'အာပေါဓာတ်' သတ်မတံဂးညှါ (ပွမဗန်ဒက်)၊ ၅၈၄၊ ၁၂၀၁၊

အာမကဂန္ဓ= သုဂ္ဂမ္ဘိုင်ဂအီ၊ ၆၂၄-၆၂၇၊

အာမိသပဋိသန္တာရ= ပွမဖျပ် နူကိုဂြပ်ရတ်၊ ပွမသွညံင်ဝံဆက်ဖျပ် (ညံင်ဝံဆက်ဆောံ ကလိတ်ကလောတ်) ညးမွဲကောံညးမွဲ နူကို ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်၊ ပွမကောန်စိုတ်နူကိုပိုန်ဟာန် ဂြပ်ရတ် ညံင်လောကဝတ် ဝံပြေပြိုင်၊ ၁၃၅၁၊

အာမောဒနာ= ပွမမိပ်မြဟ်ဗွဲမလောန်၊ ၉၊ ၃၇၃၊
အာယတန= န်အရာစိုတ် စေတသိက်ဂမ္ဘိုင် မဒ်၊ ၅၈၊

အာယတနကုသလတာ= ဒဒ်ညးမစီကူးဆိုက် ဗဒက် ပွဲအာယတန၊ (ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဝံဒ် ညးမလေပ်တီစီကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအာယတန စိုဏ်ပြကာ)၊ ဒု-၁၂၂၊ ၁၃၄၂၊

အာယု= အာယုက်၊ ၈၂၊ ၂၉၅၊ ၆၃၄၊ ၉၇၆၊
အာယုနော သံဟာနီ= သတ်ဟိုတ်မဆုတ် ယုတ်ဒဒက်တကိုအာယုက်၊ ၆၄၃၊ ၇၃၈၊

အာယူဟိနီ= သတ်မလေပ်ကိုပတ်တိတ်ဗြဟတ် (တုဟ်နကလိဝံအာရို)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

အာရက္ခ= ပွမမင်မွဲ၊ ၁၃၅၄၊

အာရတိ= သတ်ပွမဝေင်ပါကော့နူဇေမုဲ၊ ၂၉၉၊

အာရမ္မဏရူပ= ရုပ်မဒ်အာရို၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊

အာလောက= လျးအရံင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

အာလောကေန္တ= ညးအရံင်တူရူ၊ ၆၃၅၊ ၈၄၇၊

အာဝရဏ= သတ်မလေပ်ကွာတ်လဒ်ကော့ (ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်) ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

အာဝါသမစ္ဆရိယ= ပွမသအေတ်သပါန်ပွဲ ဒုဲခဲမံင်၊ ၁၁၂၇၊

အာသဝ= ခွဲမလေပ်ဒ် ခွဲမလေပ်ဇောဝ် (ပွဲသန္တာန်သတ်ဂမ္ဘိုင်)၊ ၁၁၀၂၊ ၁၄၆၅၊

အာသုက္ခယဉာဏ= ပွမတီကေတ် ပွဲအရာ အာသဝဂမ္ဘိုင်မအိုတ်(အရဟတ္တမဂ်)၊ ၁၃၈၀၊

အာသဝဓမ္မ= ခရ်မဝံယုအာသဝ၊ (ခရ်မလေပ် ကိုဒ်၊ မလေပ်ကိုဇောဝ် ဒဒ်ခိဝဋ်သံသာမဂ္ဂိုင် သေ့)၊ ဒု-၁၄၊ ၁၄၆၅၊

အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မဝံယု၊
အာသဝတဲ မစိုန်သကိုကောံအာသဝ၊ ဒု-၁၈၊ ၁၁၁၄၊ ၁၄၇၃၊

အာသဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟုံစိုန်သကိုကျော်
 အာသဝ၊ ဒု-၁၆၊ ၁၁၁၊ ၁၄၇၊ ၁၄၇၊
 အာသဝိပ္ပယုတ္တ အနာသဝဓမ္မ= ခရ်ဟုံစိုန်
 သကိုကျော်အာသဝကို ဟုံဒ်အာရီ အာသဝ
 ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၁၉၊ ၁၁၁၊ ၁၄၇၊
 အာသဝိပ္ပယုတ္တ သာသဝဓမ္မ= ခရ်ဟုံစိုန်
 သကိုကျော်အာသဝကိုလေဝ် မဒ်အာရီ ဒေက်
 တ်ကိုအာသဝဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၁၉၊ ၁၁၁၊ ၁၄၇၊
 အာသဝသမ္ပယုတ္တ= ခရ်မစိုန်သကိုကျော်
 အာသဝ၊ ဒု-၁၆၊ ၁၁၁၊ ၁၄၆၊
 အာသဝသမ္ပယုတ္တ နော အာသဝဓမ္မ= ခရ်မ
 စိုန်သကို ကျော်အာသဝဟောင်တဲ ဟုံဝံယု၊
 အာသဝ၊ ဒု-၁၈၊ ၁၁၁၊ ၁၄၇၊
 အာသဝ သာသဝဓမ္မ= ခရ်အာသဝလေဝ်
 ဝံယု၊ အာရီအာသဝဂမ္ဘိုင်လေဝ်မဒ်၊ ဒု-၁၇၊
 ၁၁၁၊ ၁၄၇၊
 အာသပုနာ= တွဟ်နသုတ်သွတ် ဟုံသုတ်
 အစောံတဲ သတ်မလေဝ်ဆုတ်ကလေင် နူကို
 အာရီ၊ ၄၂၅၊
 အာသာ= သတ်ပွမရာဒွာမိက်အာရီ၊ ၁၀၆၅၊
 ၁၁၄၊ ၁၂၃၊
 အာသိသနာ= အကဲအရာ ဗိုရာဒွာမိက်၊
 ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၊ ၁၂၃၊
 အာသိတတ္ထ= ဒဒ်စိုတ် မလေဝ်ရာဒွာမိက်၊
 ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၊ ၁၂၃၊
 အာသေဝနာ= ပွမနိဿယ၊ ၁၃၆၊ ၁၃၇၊
 အာဟာရ= အထံက်အပင်၊ ၅၈၊ ၇၀၊ ၁၃၅၊
 ကုတ္တ= သတ်ပွမနွံပိုက်ကိုအာရီ၊ ၁၀၆၅၊
 ကုတ္တတ္ထ= ဒဒ်မိုတ်ပြ၊ ၆၃၂၊ ၇၁၄၊ ၈၃၆၊
 ကုတ္တကပ္ပ= ဗိုပြင်မိုတ်ပြ (မပတမ်ကိုဗိုအာ
 ဗိုကျင်)၊ ၆၃၂၊ ၇၁၄၊ ၈၃၈၊

ကုတ္တိ= မိုတ်ပြ၊ ၆၃၂၊ ၇၁၄၊ ၈၃၈၊
 ကုတ္တိကုတ္တ= အကဲအရာမိုတ်ပြ၊ ၆၃၂၊ ၇၁၄၊
 ၈၃၈၊
 ကုတ္တိနိမိတ္တ= စုတ်သမ္ဘိမိုတ်ပြ (ဒ်ဟိုတ်ဝံတီ
 ကေတ်မိုတ်ပြ)၊ ၆၃၂၊ ၇၁၄၊ ၈၃၈၊
 ကုတ္တိတာဝ= သတ်မိုတ်ပြ၊ ၆၃၂၊ ၈၃၈၊
 ကုတ္တိလိင်္ဂ= ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မိုတ်ပြ (မပတမ်ကို
 တဲဒိုင် ဇေယျကောဝ်)၊ ၆၃၂၊ ၈၃၈၊
 ကုတ္တိန္ဒြိယ= ပွမဝံအလိုသီပုဟိုတ် မဒ်မိုတ်ပြ
 (ဓမ္မာ)၊ ၅၈၄၊ ၈၅၊ ၉၁၅၊ ၉၃၈၊
 ကုဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မ= ခရ်ဖိုဂမ္ဘိုင်
 သွဟိုတ်ကိုခရ်ဟိုတ် (မပတမ်ကိုဇေယျမရဏ
 ဂမ္ဘိုင် ကိုဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဇာတိတအ်
 ဂ်တဲ မဒ်၊ ၁၀၀၈၊ ၁၂၄၊
 ကုဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသုအညာဏ
 ပွမဟုံတီကေတ် ပွဲခရ်ဖိုဂမ္ဘိုင် သွဟိုတ်ကို
 ခရ်ဟိုတ် (ဒေက်တံမပတမ်ကိုဇေယျ မရဏကို
 ခရ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဇာတိ)တဲ မဒ်၊ ၁၀၆၇၊
 ကုဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န ဓမ္မေသု ဉာဏ=
 (ကုဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဉာဏ ပွမ
 တီကေတ် ပွဲခရ်ဖိုဂမ္ဘိုင် သွဟိုတ်ကိုခရ်ဟိုတ်
 (ဒေက်တံကိုဇေယျမရဏဂမ္ဘိုင် (ခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်
 မပတမ်ကိုဇာတိ)တဲ မဒ်၊ ၁၀၆၃၊
 ကုဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ=ကွေတ်ဝံဟောင်
 ချံရ၊ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ်သွေးသွေးရ၊ ၁၁၄၄၊
 ကုဒံသစ္စာဘိနိဝေသ= ပွမပျပ်စိုတ် ရံဝံမွဲ
 ကွေတ်ဝံဟောင်ချံရ၊ ၁၁၄၀၊
 ကုဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂ္ဂန္ဓ= ပွမပျပ်စိုတ်
 (ဗွဲအစောံမမာရာ) ဗွဲမလောန် ရံဝံမွဲ ဂကောံ
 ‘နာမကာယ’ ခရ်နာမ် မလေဝ်ဗန်ဒက်ဆက်
 ဖျပ်(ပွဲဒဒ်ခိဝံ)ဟောင် ချံပြရ၊ ၁၁၄၀၊ ၁၄၈၉၊

ကုန္ဒိယ= ပွမဝံအလိုသီ (ပွဲကိစ္စမဆောင်စပ်)
၅၈၊ ၉၅၀၊

ကုန္ဒိယာနံ ပရိပါက= သတ်ဟိုတ် မလိုလား
ကြင်ကျဟ် ဒေက်တက်ကုန္ဒိဂမ္ဘိုင် (ပွမဝံ
အလိုသီ ပွဲကိစ္စကောင်ကာ မဆောင်စပ်ကိုဇော
မတမ်းကိုစက္ခူ၊ ၆၃၄၊ ၇၃၈၊

ကုန္ဒိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာ= ဒဉ်ညးမုံကို
ပါင်တြင် မဂပ်မင်မဲ့ပွဲကုန္ဒိဂမ္ဘိုင် (ခရ်မလောင်
သွညံင်ဝံဒ်ညး ဟံလောင်မင်မဲ့ ကုန္ဒိဂမ္ဘိုင်
မတမ်းကိုမတ်)၊ ဒု-၁၂၇၊ ၁၃၅၂၊

ကုန္ဒိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ= ဒဉ်ညးမုံကို
ပါင်တြင် မဂပ်မင်မဲ့ပွဲကုန္ဒိဂမ္ဘိုင် (ခရ်မလောင်
သွညံင်ဝံဒ်ညး ညးမလောင်မင်မဲ့ ကုန္ဒိဂမ္ဘိုင်
မတမ်းကိုမတ်)၊ ဒု- ၁၂၈၊ ၁၃၅၄၊

ကုရိယနာ= သတ်ပွမဒ်၊ ၁၉၊ ၇၁၈၊ ၉၇၆၊
ကုဿာ= သတ်ပွမစောန်စိုတ်၊ ၁၁၂၆၊ ၁၄၇၇၊
ကုဿာယနာ= အကဲအရာ ဗိုစောန်စိုတ်၊
၁၁၂၆၊

ကုဿာယိတတ္ထ= ဒဉ်ညးမလောင်စောန်စိုတ်၊
ခရ်မလောင်သွ ညံင်ဝံဒ်ညး မလောင်စောန်စိုတ်၊
၁၁၂၆၊

ကုဿာ သညောဇန= ကုဿာသံယောဇိန်
ပွမစောန်စိုတ်၊ ၁၁၁၈၊ ၁၁၂၆၊ ၁၁၃၆၊ ၁၄၇၇၊

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ= ကွေတ်မဒ် ရံဝံမွဲ (အတ္တကို
လောကကို) ကြက်ပိုတ်၊ ဒု-၁၁၂၊ ၁၃၂၃၊

ဥစ္ဆိဇ္ဈိဿတိ= (အတ္တကို လောကကို) ကြက်
ပိုတ်ရ၊ ၁၃၂၃၊

ဥဇုတာ= ပွမတပ်တး၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၃၃၀၊ ၃၃၁၊

ဥဇုကတာ= ဒဉ်မဒ်တံ ပွဲအစောံအကဲအရာ
မတပ်တး (ခရ်မလောင်သွ ညံင်ဝံဒ်ညး ပွဲအကဲ
အရာ မတပ်တး) ၅၀၊ ၃၃၀၊ ၃၃၁၊

ဥဋ္ဌိတ= ချဲမတန်တံ ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကာ၊
(ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လှဟ်) ချဲမဒ်
ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်၊ ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊

ဥဒကသဒ္ဓ= ရမျာင်ဍုင်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

ဥဒီရဏ= ပွမဟိုသုး၊ ၆၃၆၊ ၇၂၂၊ ၈၅၀၊

ဥဒ္ဓေသဝါရ= သကုတ်ကဏ္ဍ မဂပ်မင်ဟိုတွံ
မွဲမုဒ်၊ ၁၊ ၁၅၇၊

ဥဒ္ဓစ္စ= ပွမဂြိုက်ဒဲ၊ ၄၂၇၊ ၁၂၃၅၊ ၁၂၄၃၊
၁၅၆၅၊

ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ= ပွမကွာတ်လဒ်ဆောင်
ဒပ်ကွေံ ပွမဂြိုက်ဒဲ၊ ပွမစံင်တူ မွဲလှေံပုန်၊
၁၁၅၈၊ ၁၁၆၄၊ ၁၅၀၃၊

ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တ= ချဲမစိုန်သကိုကောံ ပွမဂြိုက်
ဒဲ၊ ၄၂၇၊

ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ= ချဲမဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဥဒ္ဓစ္စ၊
၁၄၀၆၊ ၁၄၀၉၊ ၁၄၄၃၊ ၁၄၄၅၊

ဥဒ္ဓါမာတကသညာသဟဂတ= ချဲမဒ်မွဲဟာန်
ကောံသညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇုမပုတောင်မံင်၊
၂၆၃၊

ဥန္နတိ= သတ်ပွမတိုန်၊ ၁၁၂၁၊ ၁၂၃၉၊

ဥန္နာမ= သတ်ပွမပင်ပတိုန်၊ (သတ်ပွမကိုတိုန်)၊
၁၁၂၁၊ ၁၂၃၉၊

ဥပက္ကိလေသ= ပြာပ်အာတု သတ်မလောင်ကို
ကိုဒုက်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

ဥပစယရူပ= ရုပ်မကတိုန်တို (ဒေက်တက်ကို
နီပန္နရုပ်) ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၇၃၆၊

ဥပစိတ္တ= ဒဉ်မဂပ်မင်ဆန်စန်လပ်တု၊ ၅၅၆၊
၅၆၂၊ ၅၆၄၊

ဥပပန္န= ညးမပြာပ်အာစိုပ် (ပွဲအစောံပဋိသန္ဓိ)
(ညးမမံင်ပဋိသန္ဓိ)၊ ၁၂၈၉၊ ၁၂၉၁၊

ဥပပရိက္ခာ= သတ်ပွမစတ်ဗွတ်၊ ၁၆၊ ၁၀၆၃၊
ဥပပရိဋ္ဌိမ= ချေမတန်တပွဲလတူ (ဒဒက်တက်
ဖိုသွပ်ပိပြကာ)ဂမ္ဘိုင်၊ ၁၀၂၄၊ ၁၃၀၆၊ ၁၄၁၅၊
ဥပလက္ခဏာ= ပြာပ်အာတဲ့ သတ်ပွမစတ်
သမ္ဘိ၊ ၁၀၇၆၊

ဥပဝိစာရ= ပြာပ်အာတဲ့ ပွမစိတ်သပေါတ်၊
၈၊ ၃၇၂၊ ၄၆၂၊

ဥပသမ္ပဇ္ဇ= စိုပ်တဲ့၊ ကလိဂွံတဲ့၊ ၂၇၇၊ ၅၀၅၊
၅၁၉၊

ဥပါဒါရူပ (ဥပါဒါယရူပ) = နိဿယတဲ့ရုပ်မဒ္ဒါ၊
၅၈၄၊ ၅၉၅၊ ၇၄၄၊ ၉၇၁၊ ၁၀၉၇၊ ၁၃၁၇၊
ဥပါဒါဓမ္မ= နိဿယတဲ့ ခရ်မကတိုဒ္ဒါ၊ ၃-၆၇၊
၁၅၄၉၊

ဥပါဒါန= ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွမဗိုန်ဗတ် ဗွမ
သကာတ်မြတ် (ပွမစေလံ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊
၁၂၃၆၊ ၁၃၄၃၊ ၁၅၅၃၊

ဥပါဒါနဓမ္မ= ခရ်မဂွံယူဥပါဒါန (ခရ်မလေဝ်
စေလံ ဗွမလောန်)၊ ၃-၆၉၊ ၁၅၅၃၊

ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်သကိုကျော်
ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်၊ ၃- ၇၁၊ ၁၂၂၇၊ ၁၅၅၇၊

ဥပါဒါန ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဂွံယူ၊
ဥပါဒါနတဲ့ မစိုန်သကိုကျော် ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်၊ ၃-
၇၃၊ ၁၂၃၁၊ ၁၅၆၁၊

ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ နော ဥပါဒါနဓမ္မ= ခရ်မစိုန်
သကိုကျော် ဥပါဒါနဟေင်တဲ့ ဟွံဂွံယူဥပါဒါန၊
၃-၇၃၊ ၁၂၃၂၊ ၁၅၆၂၊

ဥပါဒါန ဝိပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟွံစိုန်သကိုကျော်
ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်၊ ၃-၇၁၊ ၁၂၂၈၊ ၁၅၅၈၊

ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ ဥပါဒါနိယဓမ္မ= ခရ်ဟွံစိုန်
သကိုကျော်ဥပါဒါနကိုလေဝ် မဒ္ဒါအာရီ ဒဒက်

တကို ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်၊ ၃-၇၄၊ ၁၂၃၃၊ ၁၅၆၄၊
ဥပါဒါနဝိပယုတ္တ အနုပါဒါနိယဓမ္မ= ခရ်ဟွံစိုန်
သကိုကျော်ဥပါဒါနကို ဟွံဒ်အာရီ ဒဒက်တကို
ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်ကို၊ ၃-၇၄၊ ၁၅၆၄

ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယဓမ္မ= ခရ်မဂွံယူဥပါဒါနတဲ့
မဒ္ဒါအာရီ ဒဒက်တကိုဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်၊ ၃-၇၂၊
၁၂၂၉၊ ၁၅၅၉၊

ဥပါဒါနိယ= ချေမဒ်အာရီ ဒဒက်တကို
'ဥပါဒါန'ဂမ္ဘိုင် ပွမစေလံ ဗွမသကာတ်၊
၅၈၄၊

ဥပါဒါနိယဓမ္မ= ခရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို
ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်လောကီ မဒ်ဒတဲ့ဖို ဒဒက်
တကို ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်)၊ ၃-၇၀၊ ၁၅၅၅၊

ဥပါဒါနိယ နော ဥပါဒါနဓမ္မ= ခရ်မဒ်အာရီ
ဥပါဒါနဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ့ ဟွံဂွံယူဥပါဒါန၊ ၃-၇၂၊
၁၂၃၀၊ ၁၅၆၀၊

ဥပါဒါဘာဇနိယ= ပွမပီပရဒ် ဥပါဒါရုပ်ဂမ္ဘိုင်၊
၅၉၅၊

ဥပါဒိဓမ္မ= ခရ်ကြက်ကတိုဒ် ဗွစုတ်ဇကန်
ဟိုတ်ဒ် မှုကိုကမ် ဟိုတ်ဒ် မကျောန်ပတဲ့
ကျင်လဝ်တဲ့)၊ တိ-၁၇၊ ၁၄၃၀၊

ဥပါဒိဏ္ဍ= စေလံဂိုင်ကေတ် နဒ် ဒဒက်
တကိုဖို ချေဒမိန်ကမ် မဂပ်ပ်ပြာပ်အာစိုပ်
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် ဗွအစောမသွအာရီ (ချေဒ်ဖို
ဒဒက်တကိုကမ် မဂပ်ပ်သွအာရီကို တဏှာ
ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)၊ ၅၈၄-၅၈၆၊ ၉၆၇-၉၇၀၊ ၁၀၅၀၊

ဥပါဒိဏ္ဍဓမ္မ= ခရ်မစေလံဂိုင်ကေတ် (နဒ်
ဒဒက်တကိုဖိုဝိပက်) ချေဒမိန်ကမ် မဂပ်ပ်
ပြာပ်အာစိုပ်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် (ဗွအစောမသွ
အာရီ) (ခရ်မဒ်ဖို ဒဒက်တကိုကမ် မဂပ်ပ်သွ
အာရီကို တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)၊ တိ-၆၈၊ ၁၅၅၁၊

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ=ဒိဋ္ဌိဒေက်တက်ကိုကမ် မဂ်ပ်
သွအာရီကို တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ မဒ်အာရီ
ဒေက်တက်ကို ဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်၊ ၅၈၄-၅၈၆၊

ဥပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယဓမ္မ= ခရ်မဒ်ဖို'ဝိပက်'ဒေက်
တက်ကိုကမ် မဂ်ပ်သွအာရီတဏှာဒိဋ္ဌိဂ်ဒ်တဲ
မဒ်အာရီ ဒေက်တက်ကိုဥပါဒါနိဂမ္ဘိုင်ကို၊ တိ-၄၊
၉၉၄၊ ၁၃၉၃၊

ဥပါယာသ= ပွမသျှောင်စိုတ် ဗွဲမသကာတ်၊
၁၃၄၃၊

ဥပေက္ခာ= ပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ်၊ ၁၅၀၊ ၅၇၄၊
၁၀၀၅၊

ဥပေက္ခက= ညးမသျှောင်မဇ္ဈဟ်မာန်၊ ၁၆၃၊

ဥပေက္ခာဘူမိ= ပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ် ဗွဲမဗွဲ(စိုတ်
ဒ်အရာ ဒေက်တက်ကိုပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ်)၊ ၁၀၀၅၊
၁၂၈၅၊

ဥပေက္ခာသတိ ပါရိသုဒ္ဓိ= ချေ့မုံကိုပွမသအးဇး
ဗွဲပွဲပွဲ၊ ဒေက်တက်ကိုသတိ ပွမဗိုဗျဟ် ချေ့ဒ်မိန်
ဥပေက္ခာ ပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ် မဂ်ပ်ကတိဗဒ်ကို၊
၁၆၅၊

ဥပေက္ခာသဟဂတ= ချေ့မဒ်မ္မဲဟာန်ကော်
'ဥပေက္ခာ' ပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ် ဗွဲမဗွဲ၊ ၇၊ ၄၃၁၊
၅၆၂၊

ဥပေက္ခာသဟဂတဓမ္မ= ခရ်မဒ်မ္မဲဟာန်ကော်
'ဥပေက္ခာ' ပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ်၊ တိ-၇၊ ဒု-၉၂၊
၁၀၀၅၊ ၁၂၈၅၊ ၁၄၀၄၊ ၁၅၉၉၊

ဥပေက္ခိန္ဒြိယ= ပွမသျှောင်မဇ္ဈဟ် မဂ်ပ်အလိုသီ၊
၁၅၀၊

ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဝိဂတ= န်တဲ ချေ့မပျိုတ်ကော်အာ၊
၁၀၄၄၊

ဥပ္ပန္န= ချေ့မဒ်ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကွာ၊ (ပွဲကာလ

ပစ္စုပ္ပန် ဃောမဒ်လှဟ်) (ချေ့ယောမကတို
ဒ်မံင်)၊ ၁၊ ၄၃၁၊ ၅၈၄၊ ၁၃၇၇၊ ၁၄၃၀၊

ဥပ္ပန္နဓမ္မ= ခရ်မဒ်တ ဃောမအာစိုပ် ခဏ
ပိဋက မတွံဂး ဥပါဒိ ဌိ ဘင်၊ တိ-၁၇၊
၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊ ၁၄၃၀၊

ဥပ္ပန္န ကုသလဓမ္မ= ခရ်ကုသိုလ် မကတိုဒ်တဲ၊
၁၃၇၇၊

ဥပ္ပန္န ပါပကကုသလဓမ္မ= ခရ်အကုသိုလ်
မယုတ်မာ မကတိုဒ်ကွိုင်တဲ၊ ၁၃၃၇၊

ဥပ္ပန္န သေနသင်္ဂဟိတ= ချေ့မဂ်ပ်ရိုဟ်လှိုဟ်
ဗွဲဗွဲ ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်
ယောမဒ်လှဟ်) ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊

ဥယျာမ= တိုန်လတူတဲ ပွမလ္လီပရာ (ပွမလ္လီ
ပရာညိုင်ဂွံစိုပ်လတူ ညိုင်ဂွံသျှိုင်လတူသျှိုင်)၊
၁၃၊ ၃၀၂၊ ၃၇၆၊ ၅၇၁၊

ဥဿာဟ= ပွမအောင်ဒင်ဒ်ဒိ၊ (ပွမဒင်စရင်
ဒ်ဒိမာန်)၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၈၉၊ ၃၈၃၊ ၅၇၁၊

ဥသ္မာ= ဂမ္ဘ၊ ၉၆၉၊

ဥသ္မာဂတ= ပွမဒ် ရံဝံမ္း ဂမ္ဘ၊ ၉၆၉၊

ဥသုမ= သုဟ်၊ ၉၆၉၊

ဥသုမဂတ= ပွမဒ် ရံဝံမ္း သုဟ်၊ ၉၆၉၊

ဥသုယနာ= အကဲအရာဗိုစောန်စိုတ်၊ ၁၁၂၆၊

ဥသုယာ= သဘ်ပွမစောန်စိုတ်၊ ၁၁၂၆၊

ဥသုယိတတ္ထ= ဒ်ညးမလေပ်စောန်စိုတ်၊
(ခရ်မလေပ်သွ ညိုင်ဂွံညးစောန်စိုတ်)၊ ၁၁၂၆

ဥသောဠိ= ပွမပတိတ်တြဟတ်ဗွဲမသကာတ်
မြဟ်၊ ၅၇၁၊

ဩကပ္ပနာ= အကဲအရာ ဗိုတိုလုပ်၊ ၃၀၅၊

ဩဃ= သဘ်ပွမကိုတိုမှိုက် ပွဲဒ်ဒိဝံဇ်၊ ၃၂၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ဩဃဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံယျုဩဃ၊ (ဓရ်မလေပ်ကို တို့ဗိုက် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ ဒု-၃၂၊ ၁၅၀၁၊

ဩဃသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်သကိုကျော် ဩဃ၊ ဒု-၃၄၊

ဩဃသမ္ပယုတ္တ နော ဩဃ= စိုန်သကိုကျော် ဩဃဟေင်တဲ ဓရ်မဂ္ဂံယျု ဩဃ၊ ဒု-၃၆၊

ဩဃနိယ= ချေမဒ်အာရီဒဒက်တကို 'ဩဃ' ဂမိုင် ပွမကိုတို့ဗိုက်(ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ ဒု-၃၃၊ ၅၉၄၊

ဩဃနိယဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို ဩဃဂမိုင်၊ ဒု-၃၃၊

ဩဃ ဩဃနိယဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံယျု ဩဃတဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တကိုဩဃဂမိုင်၊ ဒု-၃၅၊

ဩဃနိယ နော ဩဃဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ ဩဃဂမိုင်ဟေင်တဲ ဟံဂ္ဂံယျုဩဃ၊ ဒု-၃၅၊

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံစိုန်သကိုကျော် ဩဃ၊ ဒု-၃၄၊

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တ ဩဃနိယဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံစိုန် သကိုကျော်ဩဃတဲ မဒ်အာရီဩဃဂမိုင်၊ ဒု-၃၄၊

ဩဃဝိပ္ပယုတ္တ နော ဩဃနိယဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံ စိုန်သကိုကျော် ဩဃတဲ ဟံဒ်အာရီ ဒဒက်တ ကိုဩဃဂမိုင်၊ ဒု-၃၄၊

ဩဇာ= ကွေင်စစိုတ်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ဩတ္တပ္ပ= ပွမဖေက်လကိုတ် (နူသရာမ်ပါပ်)၊ ၁၊ ၃၁၊

ဩတ္တပ္ပတိ= ပုံလေပ်ဖေက်လကိုတ်ရ၊ ၃၁၊ ၃၉၊

ဩတ္တဗ္ဗိတဗ္ဗ= ချေမထေက်ကို ဖေက်လကိုတ် (မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)၊ ၃၁၊ ၃၉၊ ၃၁၁၊

ဩတ္တပ္ပဗလ= ဟံချီဇေတဝ် ပွမဖေက်နူဒုစ္စရိတ်၊ (ဩတ္တပ္ပဗိုလ်) ၁၊ ၃၁၊ ၃၁၁၊

ဩဒဂျ= ပွမတိုန်၊ ၉၊ ၈၆၊ ၂၈၅၊ ၃၇၃၊

ဩဒန= ပုင်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ဩဒါတ= ဗု၊ ၂၄၇၊ ၆၁၆၊ ၆၁၉၊

ဩဒါတကသိဏ= ဇျာန်မုံကိုအာရီဗ္ဗိအဝဏ် ကသိုဏ် 'ဩဒါတ' မဗု၊ ၂၀၃၊

ဩဒါတနိဒဿန= ဗုမံင် ဗွဲမတိုကုတ်တဲ မပြာကဋ်၊ ၂၄၇၊

ဩဒါတနိဘာသ= ချေမစိုန်သကိုကျော်သံဃု၊ ၂၄၇၊

ဩဒါတဝဏ္ဏ= မုံကိုသံဃမဗု၊ ၂၄၇၊

ဩနာဟ=သဘ်ပွမဘိင်တလိင် (ညံင်ဟံဂ္ဂံဂိုင် ကေတ်အာရီ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ န်ဓရ်မစိုန်သကို ဂမိုင်)၊ ၁၁၆၃၊

ဩပပါတိကသတ္တ= သတ်မကတိုဒ်မဲ့လှေ့ပွန် (နကိုဥပပါတ် ပဋိသန္ဓိ)၊ ၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊

ဩရမတီရ= ရုပ်မတွံဂး ဩင်လပါဏံ၊ နဒဒ် မတို့လုပ် ပွဲသက္ကာယ မဒ်ဩင်မဲ့လပါနနိဗ္ဗာန်)၊ ၅၉၆- ၆၁၅၊

ဩလီယနာ= အကာဲအရာဗိုဗာန်စပ် (ပွဲပွမ လျှဟ် ညံင်ကူရိယာပိုတ် မနွံတ်ဂမိုင် ဂံဒိုင် အာဟံမာန်)၊ ၁၁၆၂၊ ၁၂၄၂၊

ဩဠာရိကရူပ= ရုပ်မကြိုင်မျိုဟ်၊ ၅၈၄- ၅၈၆၊ ၆၇၄၊

ဣကောဒိဘာဝ= ပြိုက်ဒ်တဲ မဇ္ဈေမောဝ်သမာဓိ မကတိုဒ်ကျင် (ချေမဇ္ဈေမောဝ်ကိုသမာဓိ မစာ် စူးအာနူဝိတက်ဝိစာရတဲ မကတိုဒ်ကျင်မဲ့ဓရ်)၊ ၁၆၁၊

ဇုဇာ= ပွမတံင်ဂြ (ပွမတံင်ဂြ ညံင်ဝံကတိုန် ပွဲဘဝဂ်ဂ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

တက္ကသာ= (ဂလာန်)မဒ်သတ်ကတောင် ဟံဒ် တသိုခ်၊ ၁၃၅၀၊

ကက္ခဠ= သတ်ပွမကြိုင်မိုဟ်၊ ၆၄၇-၆၅၀၊ ၉၆၇၊

ကက္ခဠတ္တ= ဒဒ်မကြိုင်မိုဟ်၊ ဓရ်မလေပ်သွ ကိုညံင်ဝံကြိုင်မိုဟ်၊ ၉၆၇

ကက္ခဠဘာဝ= သတ်ပွမကြိုင်မိုဟ်၊ ၉၆၇၊

ကဠက= ရိင်၊ ရှိသာမရိင်၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

ကဠကဉ္စကတာ= ဒဒ်မရိင်ကတင် (သတ်မကို စိုတ်ပတ်ကြေတ်)၊ ၁၁၂၇၊

ကဒရိယ= ပွမသအေတ်သပါန်၊ (ပွမဂိုဟ်)၊ ၁၁၂၇၊

ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယ သညိတာ= ဒဒ်ညးမုံကို သညာစုတ်သမ္ဘိ ဟံဂပ်ဝံအရာမဂပ်ဝံ၊ ၁၁၆၆၊

ကဗ္ဗိကာရအာဟာရ= စုမဂပ်ဝံသွလွက်၊ ကဗ္ဗိကာရအာဟာရရပ်၊ ၅၉၅၊ ၆၄၅၊ ၆၈၁၊

၇၉၇၊ ၉၁၅၊ ၁၂၀၁၊

ကရုဏာသဟဂတ= ချေမဒ်မုံဟာန်ကေုာံ 'ကရုဏာ' ပွမဆာန်ချူ (မချိုက်ပေင်ကေုာံ ကရုဏာ)၊ ၂၅၈၊ ၂၅၉၊

ကလျာဏမိတ္တတာ= ဒဒ်ညးမုံကိုမိတ်သဟာဲ မခိုဟ်ပြ၊ (ဓရ်မလေပ်သွ ညံင်ဝံဒ်ညးမုံကို မိတ်သဟာဲမခိုဟ်ပြ)၊ ဒု- ၁၁၈၊ ၁၃၃၅၊

ကသာဝ= ဖျိုဟ်၊ (ရှိသာမဖျိုဟ်)၊ ၆၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

ကာမ= ပွမနွံပိုက်၊ ၁၆၀၊ ၁၁၅၉၊ ၁၂၂၀၊

ကာမစ္ဆန္ဒ= ပွမနွံပိုက် ရာဒ္ဒာမိက်၊ ၁၁၀၃၊ ၁၂၂၀၊

ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ= ပွမကွာတ်လဒ် ဆေဝ်တာ မတွံဂး ပွမနွံပိုက် ရာဒ္ဒာမိက် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမိုင်၊ ၁၁၅၈၊ ၁၁၅၉၊ ၁၁၇၆၊ ၁၅၀၃၊

ကာမဇ္ဈောသာန= ဝိုတ်တဲ ပွမကိုစိုပ်ဒေတ် ကာမ(ပွမနွံပိုက် ဟံမ္မဲကိုမသေ့သေတ် ကာမ မဂပ်ဝံနွံပိုက်)၊ ၁၁၀၃၊ ၁၂၂၀၊

ကာမတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ် မသုန်ပြကာဂမိုင်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၀၃၊ ၁၀၁၉၊ ၁၁၅၉၊ ၁၂၂၀၊ ၁၂၃၅၊

ကာမနန္ဒီ= ပွမနွံပိုက်သျိုက်မိုက်၊ ၁၁၁၃၊ ၁၂၂၀၊

ကာမပရိဋ္ဌာဟ= ပွမကတ်ကတာန် မတွံဂး ကာမပွမနွံပိုက်၊ ၁၁၀၃၊ ၁၁၁၉၊ ၁၁၅၉၊ ၁၂၂၀၊

ကာမမုစ္ဆာ= ပွမနွံပိုက်ဘိင်တလိင်၊ ၁၁၀၃၊ ၁၂၂၀၊

ကာမရာဂ= ပွမနွံပိုက်စောဲလာံ၊ ၅၅၃၊ ၁၁၅၉၊

ကာမရာဂဗျာပါဒ= ဓရ်'ကာမရာဂ' ပွမထွေန် စပ်ပွဲကာမဘုံကို 'ဗျာပါဒ' ပွမပလိုပလက်၊ ၃၆၁၊ ၃၆၁၊

ကာမရာဂဗျာပါဒတနုဘာဝ= ပွမကြီသပေံ ဒဒက်တ်ကို 'ကာမရာဂ' ပွမထွေန် ပွဲကာမ ဘုံကို'ဗျာပါဒ' ပွမပလိုပလက်၊ ၃၆၁၊

ကာမရာဂ သညောဇန= ကာမရာဂသံ ယောဇိန် ပွမနွံပိုက်စောဲလာံ (ပွဲကာမဂုဏ် ဂမိုင်) ၁၁၁၈၊ ၁၁၁၉၊ ၁၁၃၆၊ ၁၄၇၇၊

ကာမသိနေဟ= ထစိုတ် ပွမထွေန်စပ်ပွဲ 'ကာမ' မဂပ်ဝံနွံပိုက်၊ ၁၁၀၃၊ ၁၁၁၉၊ ၁၁၅၉၊ ၁၂၂၀၊

ကာမာဝစရ= တို့လုပ်ဂေတ်ဂေင်ပွဲကာမဘုံတဲ
မဒ်၊ ၅၈၃၊ ၅၈၄၊ ၉၈၃၊ ၁၀၄၃၊ ၁၁၀၈၊

ကာမာဝစရဓမ္မ= ခရ်တို့လုပ် ပွဲကာမဘုံတဲ
မဒ် ၊ ဒု-၉၃၊ ၁၂၈၃၊ ၁၆၀၁၊

ကာမာဝစရကုသလ= ကာမာဝစရကုသိုလ်၊
၁၃၈၃၊

ကာမာဝစရကုသလစိတ္တ= ကာမာဝစရ
ကုသိုလ်စိတ်၊ ၁၊ ၁၅၉၊ ၂၆၉၊

ကာမာဝစရကုသလပဒဘာဇနီ= ပွမပါပရဒ်
ဗွင်ကာမာဝစရကုသိုလ်၊ ၂၊

ကာမာသဝ= ပွမလောင်ဇောင် မတွံဂး ပွမနွံ
ပွက်ပွဲ 'ကာမဂမ္ဘိုင်' မဂပ်ဝ်နွံပွက်၊ ၁၁၀၂၊
၁၁၀၃၊ ၁၄၆၅၊

ကာမုပါဒါန= 'ကာမုပါဒါနီ' ပွမဂိုင်ကေတ်
ဗွဲသကာတ်မြတ် 'ပွမစေဲလာ်' 'ကာမ'
မဂပ်ဝ်နွံပွက်၊ ၁၂၁၉၊ ၁၂၂၀၊ ၁၅၅၃၊

ကာယ= ခန္ဓကာယ(ဇေ) ဂကောံစေတသိက်၊
၆၃၅၊ ၁၁၆၃၊ ၁၃၅၅၊

ကာယကမ္မ= ပွမကျောန်ပတဲ နကိုကာယ၊
၉၈၅၊ ၁၀၃၂၊

ကာယကမ္မညတာ= ပွမဒင်စရင် ဒဒက်တ်ကို
ဂကောံစေတသိက်(ကာယ) (သတ်မရင်တုင်
ဒေတ်ဗက်မာန် ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်
မနိုဟ်ပြဲ)၊ ၁၊ ၄၆၊ ၁၄၃၊ ၃၂၆၊

ကာယဂန္ဓ= ပွမဗန်ဒက် ဆက်ဖျပ် 'နာမ
ကာယ' ဂကောံခရ်နာမ် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်၊ ၁၁၄၀၊

ကာယထမ္ပန= ပွမကြိုင်မျိုဟ် ဒဒက်တ်ကို
ကာယ၊ ၆၃၅၊

ကာယဒုစရိတ= 'ကာယဒုစရိတ်' ပွမဒေတ်
ပွသရာမ်ပါပ် နကိုကာယ၊ ၃၀၀၊ ၁၃၁၁၊

ကာယဓာတု= ဓာတ်ဗကေပ်ကာယ သဘာဝ
ရုပ်ပွမလုက်စုက်၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၁၂- ၆၁၅၊

၇၀၄၊ ၁၃၄၀၊ ကာယပဿဒ္ဓိ= ပွမလလမ်
ဒဒက်တ်ကိုဂကောံစေတသိက် ခန္ဓပိပြကာ
(ကာယ)၊ ၁၊ ၃၃၈၊

ကာယပသာဒ= ဗကေပ်ကာယ (ကာယ
ပသာဒရုပ်)၊ ၆၁၂၊ ၆၉၆၊

ကာယပါဂုညတာ= ပွမနွံကိုဒေတ်လုတ်
ဒဒက်တ်ကို ဂကောံစေတသိက် (ကာယ)
(ဒေတ်စေံဗိုပြင်)၊ ၁၊ ၄၈၊ ၆၂၊ ၁၁၄၊ ၃၃၈၊

ကာယမုဒုတာ= ပွမချိုန်ညောန် ဒဒက်တ်ကို
ဂကောံစေတသိက် ခန္ဓပိပြကာ(ကာယ)၊ ၁၊
၃၃၈၊

ကာယလဟုတာ= ပွမပြတ်ပြေတ်သာဓာ
ဒဒက်တ်ကိုဂကောံစေတသိက် ခန္ဓပိပြကာ
(ကာယ) ၁၊ ၄၂၊ ၁၅၈၊ ၂၇၃၊ ၃၂၂၊ ၃၃၈၊

ကာယဝိညတ္တိ= ပွမကိုတီကေတ် (ပွက်ဆန္ဒ
ဇေ) နကိုအကောံအရာကာယ၊ ၅၈၄၊ ၁၂၀၁၊

ကာယဝိညာဏ= 'ကာယဝိညာဏ်' စိုတ်မတီ
လုက်စုက်၊ ၄၄၃၊ ၅၅၆၊ ၅၈၄၊ ၆၁၅၊ ၆၅၀၊
၆၈၄၊ ၁၅၂၃၊

ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏရူပ= ရုပ်မန်
အာရုံ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မတီလုက်စုက်၊ ၅၈၄၊
၅၈၅၊ ၆၉၂၊

ကာယဝိညာဏဓာတု= သတ်စိုတ်မတီလုက်
စုက်(ကာယဝိညာဏဓာတ်)၊ ၅၅၈၊ ၅၆၀၊
၁၃၄၀၊

ကာယဝိညာဏဿ ဝတ္ထုရူပ= ရုပ်ဒိုအရာ
ဒတန်နိဿယ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မတီလုက်
စုက်၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၈၄၊

ကာယဝိညေယျဓမ္မ= ခရ်မထေက်ကိုတီ
မဂ်ဝံတီ နကိုကာယဝိညာဏ်၊ ၁၁၀၁၊

ကာယဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂ်ဝံတီ နကို
ကာယဝိညာဏ်၊ ၅၈၈၊ ၅၈၉၊ ၉၇၂၊

ကာယဝိညေယျသုခဿပ္ပဿရူပ= ရုပ်မျှကို
အလုက်အစုက် မန့်တသိုခ် မဂ်ဝံတီကောတံ
နကို ကာယဝိညာဏ်၊ ၅၉၀၊

ကာယသုစရိတ= ပွမဒွေတ် ပွမဒးရး နကို
ကာယ (ကာယဒုစရိတ်)၊ ၁၃၀၂၊

ကာယသမ္ပဿ= ဖဿ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်
သကိုကျော်စိုတ် မတီလုက်စုက်၊ ၅၈၄၊ ၆၁၅၊
၆၅၀၊ ၇၈၉၊ ၈၀၁၊

ကာယမ္ပဿဇ= ခွံမကတိုခွံ ဟိုတ်နူဖဿ
တွတ်ခွံ မစိုန်သကိုကျော်စိုတ်မတီလုက်စုက်၊
၄၄၉၊ ၈၀၄၊

ကာယာယတန= ဗကေဝ်ကာယ နှိအရာစိုတ်
မတီလုက်စုက်၊ ၅၈၄၊ ၈၈၂၊ ၁၀၅၇၊ ၁၂၄၂၊

ကာယိက= ခွံမနိဿယ် ပွဲကာယ ခွံမန့်
ပွဲကာယ၊ ၅၅၈- ၅၆၀၊

ကာယိကအဝီတိက္ကမ= ပွမဟုံကလိလောန်
မန့်ပွဲကာယ၊ ၁၃၄၈၊ ၁၉၇၀၊ ၁၃၇၂၊

ကာယိကဒုက္ခ= ဒဒိခ်မန့် ပွဲကာယ၊ ၅၅၈၊

ကာယိကဝါစာသိက အဝီတိက္ကမ= ပွမဟုံ
ကလိလောန် မန့်ပွဲကာယပါဝ်စါပြကာ၊ ၁၃၆၈၊

ကာယိကဝီတိက္ကမ= ပွမကလိလောန် မန့်
ပွဲကာယ၊ ၁၃၆၈၊

ကာယိကသာတ= ပွမသာယာ မနိဿယ်ပွဲ
ကာယ၊ ၄၄၅၊ ၄၄၉၊ ၄၅၂၊

ကာယိကသုခ= ပွမန့်တသိုခ် မနိဿယ်ပွဲ
ကာယ၊ ၄၄၅၊

ကာယိန္ဒြိယ= ဗကေဝ်ကာယ မဂ္ဂံအလိုသီ
ပွဲပွမလုက်စုက်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၁၊ ၆၁၂၊ ၆၆၀၊
၉၇၆၊

ကာယုဇကတာ= ပွမလှူတပ်တး ဒဒက်တ်ကို
ဂကောံစေတသိက် ခန္ဓဝိပြကာ(ကာယ)၊ ၁၊
၃၃၀၊

ကာဠက= လမွံက်(၇၂၇)၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ကြိယာ= ခွံမန့်အယာံမာတ်မသွ၊ ၅၆၆၊
၁၃၈၇၊

ကြိယဓမ္မ= ခရ်အယာံမာတ် မသွ၊ ၁၀၂၂၊

ကြိယာဗျာကတ= နှိအယာံမာတ် မသွတဲ
ခရ်ဟဂ်ဝံတံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်
၁၄၄၅၊ ၁၄၆၀၊

ကြိယာဗျာကတဓမ္မ= ခရ်အယာံမာတ်မသွ
ဟဂ်ဝံတံ နဒဒ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ ၁၀၆၈၊

ကြိယာ မနောဓာတု= ကြိယာမနောဓာတ်
(ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်)၊ ၁၄၂၀၊

ကြိယာဟေတု= ကြိယာဟိုတ်၊ ၁၄၄၁၊

ကြိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု=
အဟိုတ်ကြိယာ မနောဝိညာဏဓာတ် (ဟသိ
တုပ္ပါဒ်စိုတ်)၊ ၁၄၂၀၊

ကိလေသ= ခွံမလေပ်ကို ကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ်၊ ၉၈၆၊ ၉၉၉၇၊

ကိလေသဓမ္မ= ခရ်မဂ္ဂံယျကိလေသ (ခရ်မ
လေပ်ကိုကိုခွက် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ်)၊ ၃-၇၅၊ ၁၅၆၅၊

ကိလေသဝတ္ထု= မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)တဲ ခရ်မန့်
အရာဒတန် (ဒဒက်တ်ကိုသတ်ပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင်)၊
၁၂၃၅၊ ၁၅၆၅၊

ကိလေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်သကိုးကော်
ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၇၈၊ ၁၂၅၁၊ ၁၅၇၁၊

ကိလေသသမ္ပယုတ္တ နော ကိလေသဓမ္မ=
ခရ်မစိုန်သကို ကော်ကိလေသတဲ ဟံ့ဝံ့ယု၊
ကိလေသ ဒု-၈၁၊ ၁၂၅၈၊ ၁၅၇၈၊

ကိလေသ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဝံ
ယု၊ကိလေသတဲ မစိုန်သကိုးကော်ကိလေသ၊
ဒု-၈၁၊ ၁၂၅၇၊ ၁၅၇၇၊

ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟံ့စိုန်သကိုးကော်
ကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ၇၈၊ ၁၂၅၂၊ ၁၅၇၂၊

ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ သံကိလေသိကဓမ္မ=
ခရ်ဟံ့စိုန်သကိုးကော်ကိလေသဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ်
မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ဒု- ၈၂၊

ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တ အသံကိလေသိကဓမ္မ=
ခရ်ဟံ့စိုန်သကိုးကော် ကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို ဟံ့ဒ်
အာရီ ဒဒက်တ်ကို ကိလေသဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၈၂၊
၁၂၆၀၊ ၁၅၈၀၊

ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်မဝံ့ယု၊
ကိလေသကို မစိုန်သကိုးကော်ကိလေသကို၊
ဒု-၈၀၊ ၁၂၅၅၊ ၁၅၇၅၊

ကိလေသ သံကိလေသိကဓမ္မ= ခရ်မဝံ့ယု၊
ကိလေသကို မဂပ်ဝံသွအာရီကို ကိလေသ
ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၇၉၊ ၁၂၅၃၊ ၁၅၇၃၊

ကုက္ကုစ္စ= ပွမစံင်တူမွဲလှော်ပွန်၊ ၁၁၆၄၊ ၁၁၇၆၊
ကုက္ကုစ္စနီဝရဏ= ပွမစံင်တူ မွဲလှော်ပွန်
မကွာတ်လဒ်ဆေဝ်တာကွဲ (ခရ်ဇုန်မဂ်ဖိုလ်
ဂမ္ဘိုင်)၊ ၁၁၇၆၊

ကုက္ကုစ္စယနာ= အကာဲအရာ ဗိုစံင်တူလက်
ကရ်မွဲလှော်ပွန်၊ ၁၁၆၆၊

ကုက္ကုစ္စယိတတ္ထ= ခရ်မလေဝ်သွကို ဒဒ်ညး

မလေဝ်စံင်တူလက်ကြဲ မွဲလှော်ပွန် ညံင်ဝံ့ဒ်ညး
မလေဝ်စံင်တူ လက်ကရ်မွဲလှော်ပွန်၊ ၁၁၆၆၊

ကုက္ကုစ္စိတ္တဗ္ဗန= ခွဲမလေဝ် ပေင်တေင်အာ
ဗုင်ဗု၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ကုဇ္ဈနာ= အကာဲအရာဗိုထေပှော်၊ ၁၀၆၆၊

ကုဇ္ဈိတတ္ထ= ဒဒ်ညးမလေဝ်ထေပှော်၊ ခရ်
မလေဝ်သွ ညံင်ဝံ့ဒ်ညးမလေဝ်ထေပှော်၊
၁၀၆၆၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

ကုမ္မဂ္ဂ= ဂွံင်တရ် မဂပ်ဝံကျဟ်မွဲ၊ ၃၈၁၊

ကုမ္မာသ= ကွာင်မုယံ (ကွာင်မဖျိန်ကိုသု)၊
၆၄၂၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ကုလမစ္ဆရိယ= ပွမသအေတ်သပါန် ပွဲဂကူ
(ဒါယကာ)၊ ၁၁၂၇၊

ကုသလကမ္မ= ကုသိုလ်ကမ်၊ ၄၃၁၊ ၄၈၄၊
၄၉၈၊

ကုသလစိတ္တ= ကုသိုလ်စိတ်၊ ၁၊ ၇၂၀၊ ၈၄၇၊

ကုသလပဒဘာဇနီ= ပွမပါပရအ် ဗွင်ခရ်
ကုသိုလ်၊ ၁၊

ကုသလဓမ္မ= ခရ်ကုသိုလ် (မုံလက်သဏ်
ပွမကိုဖိုတသိုဒ် ဟံ့မွဲကိုဒုတ်)တိ-၁၊ ၉၈၅၊
၁၃၈၄၊

ကုသလဓမ္မ အသန္တုဋ္ဌိတာ= ဒဒ်ညးဟံ့တရိပ်
ကိုစိတ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်၊ (ခရ်မလေဝ်သွ
ညံင်ဝံ့ဒ်ညးတရိပ်ကိုစိတ်ဟံ့မာန်ပွဲခရ်ကုသိုလ်
ဂမ္ဘိုင်)၊ ၁၄၀၊ ၁၃၇၈၊

ကုသလဟေတု = သဗိုင်ရိဟ်ကွက်ဟိုတ်
ကုသိုလ် (ကုသိုလ်ဟိုတ်)၊ ၁၄၄၁၊

ကေတုကမျတာစိတ္တဿ= ဒဒ်မသျှင်ညံင်ရ်
ကအ်ကွတ်ဒဒက်တ်ကိုစိတ်၊

ကေနစိ ဝိညေယျဓမ္မ= ဓရ်ဥဒ္ဓိမိန်စိုတ်မမိက်
ကိုမဲ့မဲ့ မထေက်ကိုတိ မဂင်ဝတိ၊ ဒု- ၁၃၊
၁၄၆၄၊ ကေဝလ= အလိုအိုတ်သို၊ ၁၃၄၃၊

ကောဠာသဝါရ= ပင်ကောံတဲ ပွမဟိုတွံ၊ ၅၈၊
ကောဓ= သတ်ပွမထေပွောတ်၊ ၁၀၆၆၊

ကောဓသာမန္တာ= (ဂလာန်) ချေမန့် ပွဲဇရေင်
ဒေါသထေပွောတ်၊ ၁၃၅၀၊

ကောပ= သတ်စိုတ်ထေ (ပွမထေပွောတ်)
၁၀၆၆၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

ကောသလ္လ= ဒန့်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ဓရ်မ
လေပ်သွညံင်ဂွံန့် ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်၊ ၁၆၊
၃၆၄၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ကနီတိ= ပွဲသွေဟ်ပွာရ၊ ၁၀၀၈၊ ၁၁၂၃၊
၁၃၄၁၊

ကနီ= ပွမသွေဟ်ပွာ၊ ၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊ ၁၁၂၃၊
၁၂၄၁၊

ကနီယနာ= အကဲအရာ ဗိုသွေဟ်ပွာ၊ ၄၂၅၊
၁၂၄၁၊

ကနီယိတတ္ထ= ဒန့်မလေပ်သွေဟ်ပွာ၊ ဓရ်မ
လေပ်သွညံင်ဂွံန့်ညးမလေပ်သွေဟ်ပွာ၊ ၄၂၅၊
၁၂၄၁၊

ကဏ္ဍသုခါ= (ဂလာန်)မသာယာ ပွဲကတောင်၊
၁၃၅၀၊

ကဏ္ဍဓမ္မ= ဓရ်လွဲက်ကို၊ (ဓရ်မလေပ်သွကို
ညံင်ဂွံန့်ညး မဝါတ်ဂါတ်)၊ ဒု-၁၀၄၊

ကမ္မညတာ= ပွမဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြ၊
(ပွမရင်တွင် ဒေတ်ဗက် ညံင်ဂွံစိုပ်ဒတဲပွဲ
ကမ္မောန်ကိစ္စ မခိုဟ်ပြဂမ္တိုင်) ၄၆၊ ၃၂၆၊ ၅၈၅၊
၇၃၂၊

ကမ္မညတ္တ= သတ်ဓရ်ဒ်ဟိုတ် မဒင်စရင်
ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြ၊ ၄၇၊ ၃၂၇၊ ၆၄၀၊ ၇၃၂၊
၈၆၅၊

ကမ္မညဘာဝ= ဒန့် မဒင်စရင် ပွဲကမ္မောန်
မခိုဟ်ပြ၊ ၄၆၊ ၃၂၆၊ ၆၄၀၊ ၇၃၂၊ ၈၆၅၊

ကမ္မဿကတဉာဏ= ဉာဏ်မတိကေတ်
ရဲဂွံမွဲး ကမ်ဂ် နိဉ်ဉ်ဇကု၊ ၁၃၇၃၊

ကမ္မဿ ကတတ္တာရူပ= ရုပ်မကတိုန့် ဟိုတ်
ဒန့်မကောန်ပတဲကျင်လင်ကမ်၊ ၉၉၄၊

ခမနတာ= အကဲအရာ ဗိုအေင်ဒင်၊ ၁၃၄၈၊

ခယ= ပွမအိုတ်ဇေတ်၊ ၆၄၄၊ ၇၄၀၊

ခယေဉာဏ= 'မဂ်'ဉာဏ် မလေပ်သွကို
ညံင်ကိလေသအိုတ်ဇေတ်၊ ဒု-၁၄၂၊ ၁၃၈၂၊

ခရဂတ= ပွမကြမ်ကြ၊ ၉၆၇၊

ခါရိက= တိမင်ပျင်၊ ၆၂၈၊ ၆၂၉၊ ၆၃၀၊

ခိပ္ပါဘိည= (ဇရာန်) မှုကိုလညာတ်ဉာဏ်
မပြဟ်ပြေဟ်၊ ၁၇၇၊ ၂၃၇၊ ၅၂၇၊ ၅၃၃၊
၅၅၁၊

ခီရ= ဘိုတ်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ခေတ္တ= တိဗု နိအရာဒဒက်တကိုဓရ်နာမ်ဂမ္တိုင်
မပတမ်ကိုဗဿ ကျတ်မက်၊ ၅၉၆-၇၃၈၊

ခဏ္ဍိစ္စ= ဒန့်ဒဒက်တကို ညးဇေက်မပြဟ်၊
ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံန့် ညးဇေက်မပြဟ်၊
၆၄၃၊ ၇၃၈၊

ခန္တိ= ဓရ်ပွအေင်ဒင်၊ ဒု-၁၂၅၊ ၁၃၄၈၊

ခန္ဓ= ဂကောံဗွပ် (ခန္ဓ)၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၁၂၃၊

ခန္ဓနိဒ္ဒေသ=ပွမထွေးတ် ခန္ဓဗွဲတြး၊ ၆၀၊

ခန္ဓရသ= ရှိသာတူမ်၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

ဂရုက= သတ်ပွမမြိုင်၊ ၆၄၇-၆၅၀၊

ဂရုကာရ= ပွမသွသဇိုင်ပရဲ၊ ၁၁၂၆၊
 ဂလဇ္ဈောဟရဏီယ= မဂပ်ဝ်ဇိုတ်ဖျေ နကို
 ချောင်ကအ်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊
 ဂါဟ= သတ်မလေပ်ဂိုင်ကေတ်ဗွဲမဗိုန် (ဗွဲအ
 စောံမမှာရာ အာရီ) ၃၈၁၊ ၁၂၄၀၊
 ဂိရာ= ပွမဟိုမြော်၊ ၆၃၆၊ ၇၂၂၊ ၈၅၀၊
 ဂိတသဒ္ဒ= ရမျာင်ဒွက်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊
 ဂုတ္တိ= ပွမကိုခိုင်ကျိုက်၊ ၁၃၅၄၊
 ဂေဓ= သတ်ပွမကိုထွေန်စပ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၊
 ဂေါပနာ= အကဲအရာဗိုက်ခိုင်ကျိုက်၊ ၁၃၅၄၊
 ဂန္ဓ= သတ်ပွမဗန်ဒက် ဆက်ဖျပ်(ပွဲဒ်ခိုင်ဝင်)၊
 ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၀၊ ၁၂၃၆၊ ၁၄၈၉၊
 ဂန္ဓဓမ္မ= ဓရ်မဝံယုဂန္ဓ (ဓရ်မလေပ်ဗန်ဒက်
 ဆက်ဖျပ် ပွဲဒ်ခိုင်ဝင် ဗွဲအစောံ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ
 ပွမချိုတ်)၊ ၃-၂၆၊ ၁၄၈၉၊
 ဂန္ဓနိယ= ချေမဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဓရ် 'ဂန္ဓ'
 ဂမိုင် ပွမဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒ်ခိုင်ဝင်)၊ ၅၈၄၊
 ၅၉၄၊
 ဂန္ဓနိယဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂန္ဓ
 ဂမိုင်၊ ၃-၂၇၊ ၁၁၄၆၊ ၁၄၉၁၊
 ဂန္ဓနိယ နော ဂန္ဓဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်
 ကိုဂန္ဓဂမိုင်တဲ ဟံဝံယုဂန္ဓ၊ ၃-၂၉၊ ၁၄၉၆၊
 ဂန္ဓ ဂန္ဓနိယဓမ္မ= ဓရ်မဝံယုဂန္ဓကို မဒ်အာရီ
 ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂန္ဓဂမိုင်ကို၊ ၃-၂၉၊
 ဂန္ဓဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်ဟံဝံယုဂန္ဓကိုကောံ ဂန္ဓ၊
 ၃-၂၀၊ ၁၁၄၉၊ ၁၄၉၄၊
 ဂန္ဓဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ဓနိယဓမ္မ= ဓရ်ဟံဝံယုဂန္ဓကို
 ကောံဂန္ဓတဲ မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂန္ဓ
 ဂမိုင်၊ ၃-၃၁၊ ၁၁၅၄၊ ၁၄၉၉၊

ဂန္ဓဝိပ္ပယုတ္တ အဂန္ဓနိယဓမ္မ= ဓရ်ဟံဝံယုဂန္ဓကို
 ကောံဂန္ဓကို ဟံဝံယုဂန္ဓ၊ ဒဒက်တ်ကိုဓရ်ဂန္ဓ
 ဂမိုင်ကို၊ ၃-၃၁၊ ၁၁၅၅၊ ၁၅၀၀၊
 ဂန္ဓသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မဝံယုဂန္ဓကို ကောံဂန္ဓ၊
 ၃-၂၈၊ ၁၁၄၈၊ ၁၄၉၃၊
 ဂန္ဓသမ္ပယုတ္တ နော ဂန္ဓဓမ္မ= ဓရ်မဝံယုဂန္ဓကို
 ကောံဂန္ဓဟေင်တဲ ဟံဝံယုဂန္ဓ၊ ၃-၃၀၊ ၁၄၉၈၊
 ဂန္ဓ ဂန္ဓသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မဝံယုဂန္ဓကို
 ဓရ်မဝံယုဂန္ဓကိုကောံဂန္ဓကို၊ ၃-၃၀၊ ၁၄၉၇၊
 ဂန္ဓ= သူ။ ၆၀၄-၆၀၇၊ ၆၂၄-၆၂၇၊
 ဂန္ဓတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲသူ။ (ဂန္ဓာရီ)၊
 ၁၀၆၅၊
 ဂန္ဓဓာတု= သဘာဝသူ။ (ဂန္ဓဓာတ်)၊ ၅၈၄၊
 ဂန္ဓာယတန= သူ။ အမြာ် နှိဟိုတ် စိုတ်မတီသူ။
 ၅၈၄၊
 ဂန္ဓာရမ္ပဏ= ဂန္ဓာရီ၊ ၁၊ ၅၅၆၊ ၆၀၇၊ ၆၂၇၊
 ဂန္ဓသာ= ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲသူ။ (ဂန္ဓာရီ)၊
 ၁၀၆၅၊
 ဃာန= မုဟ်၊ ၆၀၄-၆၀၇၊
 ဃာနဓာတု= ဗကေပ်မုဟ် သတ်ပွမဝံယု။
 ဃာနဓာတ်၊
 ဃာနဝိညာဏ= စိုတ်မတီသူ။ 'ဃာန
 ဝိညာဏ်'၊ ၄၄၃၊ ၅၅၆၊ ၆၀၇၊ ၆၂၇၊ ၁၁၉၇၊
 ၁၅၂၇၊
 ဃာနဝိညာဏဓာတု= သတ်စိုတ်မတီသူ။
 (ဃာနဝိညာဏဓာတ်)၊ ၁၃၄၀၊
 ဃာနဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂပ်ဝ်တီကေတ် နကို
 ဃာနဝိညာဏ်၊ ၅၈၈-၅၉၀၊ ၉၇၂-၉၇၂၊
 ဃာနဝိညေယျဓမ္မ= ဓရ်မထေက်ကိုတီမဂပ်ဝ်
 တီနကိုဃာနဝိညာဏ်၊ ၁၁၀၁၊

ဃာနသမ္မဿ= ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်
သကိုကျော် စိုတ်မတီသု။ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၂၇၊
၆၈၂၊ ၇၈၉၊

ဃာနသမ္မဿဇ= ချေမဒ် ဟိုတ်နူတွတ်ခွံ
လုက်စုက် ချေမစိုန်သကိုကျော်စိုတ်မတီသု။
၆၀၇၊ ၆၂၇၊

ဃာနာယတန= ဗကေဝ်မုတ် နှိအရာစိုတ်
မတီသု။ ၅၈၄၊ ၆၉၆၊ ၆၈၃၊ ၁၀၅၇၊ ၁၃၄၂၊

ဃာနိန္ဒြိယ= ဗကေဝ်မုတ် မဝံအလိုသီ ပွဲပွမ
ဝံသု။ ၅၈၄၊ ၅၉၁၊ ၆၆၀၊ ၇၁၂၊ ၉၇၆၊

ဃာယတိ= ပွဲဆုင်ရ၊ ၆၀၄၊ ၆၂၄၊

ဃာယိ= ဆုင်ကျင်တဲ၊ ၆၀၄၊ ၆၂၄၊

ဃာယိဿတိ= ကြက်ဆုင်၊ ၆၀၄၊ ၆၂၄၊

ဃာယေ= ဂဗ္ဘဆုင်ရ၊ ၆၀၄၊ ၆၂၄၊

ဃောသ= ပွကြိုဂအောတ်၊ ၆၃၆၊ ၇၂၂၊ ၈၅၀၊

ဃောသကမ္မ= ကမ္မောန် ပွမကြိုဂအောတ်၊
၆၃၆၊ ၇၂၂၊ ၈၅၀၊

စက္ခာယတန= ဗကေဝ်မတ် နှိအရာစိုတ်
မတီညာတ်၊ ၅၈၄၊ ၁၀၅၇၊ ၁၄၃၉၊ ၁၄၅၈၊

စက္ခ= မတ်၊ ၅၉၆၊ ၆၉၄၊ ၇၁၀၊ ၉၇၅၊

စက္ခန္ဒြိယ= ဗကေဝ်မတ် မဝံအလိုသီ ပွဲပွမ
ညာတ်၊ ၅၈၄၊ ၉၄၂၊ ၉၇၅၊ ၁၃၅၂၊

စက္ခဇာတု= သဘ်ပွမညာတ် (စက္ခဇာတ်)၊
၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၅၉၆၊ ၇၀၂၊ ၁၃၄၀၊

စက္ခဝိညာဏ= စိုတ်မတီညာတ် ‘စက္ခ
ဝိညာဏ်’၊ ၄၃၁၊ ၅၅၆၊ ၅၉၉၊ ၆၁၉၊ ၇၈၆၊
၁၁၉၃၊ ၁၅၂၇၊

စက္ခဝိညာဏဿ အာရမ္မဏရူပ= ရုပ်မဒ်
အာရီ ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မတီညာတ်၊ ၅၈၄၊
၅၈၅၊ ၆၈၈၊

စက္ခဝိညာဏဇာတု= သဘ်စိုတ်မတီညာတ်
(စက္ခဝိညာဏဇာတ်)၊ ၁၃၄၀၊

စက္ခဝိညာဏဝတ္ထု= (ဝတ္ထု) နှိအရာနိဿယ်
ဒဒက်တ်ကိုစိုတ် မတီညာတ် (စက္ခပဿာဒ)၊
၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၈၀၊

စက္ခဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂပ်တီကေတ် နကို
စက္ခဝိညာဏ် (သင်္ခါရရူပ)၊ ၅၈၈-၅၉၀၊

စက္ခဝိညေယျဓမ္မ = ဓရ်မထေက်ကိုတီ
မဂပ်တီ နကိုစက္ခဝိညာဏ်၊ ၁၁၀၁၊

စက္ခသမ္မဿ= ‘ဗဿ’ ပွမတွတ်ခွံ မစိုန်သကို
ကျော်စိုတ်မတီညာတ်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၉၊ ၆၁၉၊

စက္ခသမ္မဿဇာ= ချေမကတိုက်ဟိုတ်နူ ‘ဗဿ’
ပွမလုက်စုက် မစိုန်သကိုကျော်စိုတ်မတီညာတ်၊
၅၈၄၊ ၇၉၈၊

ဒဏ္ဍိက္က= ဒဒ်ညးမလေပ်ကြမ်ကြ၊ (ဓရ်မလေပ်
သွကို ညံင်ဝံဒ်ညး မကြမ်ကြ) ၄၁၈၊

စတုက္ကနယ= နယ် ‘စတုက္က’ မထွေးကို ပိုဇာန်
ပန်ပြကာ မကတိုက်၊ ၁၆၀၊

စတုတ္ထဇာန= စတုတ္ထဇာန်၊ ၁၆၅၊ ၃၄၂၊
၅၂၂၊

စတုတ္ထဘူမိ=ဘုံစတုတ္ထ(ကဆံင်အရဟတ္တဖိုလ်
ကဆံင်တုအရှန်) ၃၆၃၊ ၅၅၃၊

စတုမဟာဘူတ= မဟာဘုတ်ပန်ပြကာ၊ ၅၇၄၊
စတုရဿ= ပန်ကွင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

စာဂဝန္တ= ညးမွဲကို မသွးပွးကိုဒါန်၊ ၁၃၃၅၊

စာရ= ပွမဖိုတ်သပေါတ် (ညံင်ဝံစီကွး အာရီ
ဗွဲမဒးရး)၊ ၈၊ ၈၅၊ ၂၈၄၊ ၃၇၂၊ ၄၆၂၊

စိတ္တ= သဘ်မစိစောန် (စိုတ်)၊ ၁၊ ၆၊

စိတ္တဇရူပ= ရုပ်မကတိုက်ဟိုတ်နူစိုတ်၊ ၆၆၆၊

စိတ္တဓမ္မ= ခရ်မဂ္ဂယုဂ် (ခရ်မလေဝ်တိ
ဗွဲအစောမဂ္ဂင်ကောတ်အာရီ)၊ ဒု-၅၆၊ ၁၁၉၃၊
၁၅၂၇၊

စိတ္တဿ အကလ္လတာ= ဒိန္နဟံဒင်စရင် ဒေက်
တက်စိုတ် (ခရ်မလေဝ်သွ ညံင်ဟံဒင်စရင်
ဒေက်တက်စိုတ်)၊ ၁၁၆၂၊ ၁၂၄၂၊

စိတ္တဿ အဓိမုတ္တိ= ပွမတိတ်ဗူး ဒေက်တ
က်စိုတ် (သမာပတ် အစံပြကာ)၊ ၁၃၈၁၊

စိတ္တဿ အနုပေက္ခနတာ= သတ်မဒ် ညံင်ရ်
မသီမွဲဟံပိုတ် (အာရီ ဒေက်တက်စိုတ်)၊ ၂၈၄၊
၃၇၂၊ ၄၆၂၊

စိတ္တဿ အနုသန္ဓနတာ= ဖျပ်စပ်လပ်ဟံပိုတ်
ကောတ်အာရီ ဒေက်တက်စိုတ်၊ ၈၊ ၈၅၊ ၄၆၂၊

စိတ္တဿ ဥဒ္ဓစ္စ= ဒိန္နပွမချီတေဝ် ဒေက်တ
က်စိုတ် (ပွမဂ္ဂိုက်ဒဲ)၊ ၄၂၉၊ ၁၁၆၅၊ ၁၂၄၃၊

စိတ္တဿ ကမ္မညတာ= ပွမဒင်စရင် ဒေက်တ
က်စိုတ်၊ (ပွမရင်တုင်ဒေတ်ဗက် ညံင်ဝံစိုပ်
ဒေတ် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်ပြဲ)၊ ၁၂၄၇၊ ၆၂၁၊
၃၂၇၊ ၃၃၈၊

စိတ္တဿ ထမ္ဘိတတ္ထ= ဟံသုဟ်အစော တုဟ်န
သုဟ်သွာတ်တု ဒိန္နမကြိုင်မျိုဟ် ဒေက်တ
က်စိုတ်၊ ၁၀၀၈၊

စိတ္တံ ပဂဏှာတိ= ပွဲကိုဇြဟတ် ထံက်ပင်
ကိုစိုတ် (ပွဲကိုဝီရိယန္ဓရ)၊ ၁၃၇၇၊

စိတ္တပဿဒ္ဓိ= ပွမစိုဟ်လလမ် ဒေက်တ
က်စိုတ်၊ ၁၊ ၄၁၊ ၃၃၈၊

စိတ္တပါဂုညတာ= ပွမန္တံကိုဒေတ်လုတ် ဒေက်
တက်စိုတ်၊ ၁၊ ၄၉၊ ၆၂၊ ၂၇၇၊ ၃၂၉၊

စိတ္တမုဒုတာ= ပွမချီန်ညောန် ဒေက်တ
က်စိုတ်၊ ၁၊ ၁၄၊ ၄၅၊ ၃၈၈၊

စိတ္တလဟုတာ= ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာဓာ ဒေက်
တက်စိုတ်၊ ၁၊ ၄၃၊ ၆၂၊ ၁၄၈၊ ၁၅၅၊ ၁၅၈၊
၂၇၇၊ ၃၂၃၊

စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ= ချံဟံစိုန်သကိုပွဲစိုတ် (ဟံဒ်ရ်
ဟံပံဗက် ကောတ်စိုတ်)၊ ၅၈၄၊ ၅၉၄၊

စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်သကိုကောတ်စိုတ်၊
ဒု-၅၈၊ ၁၁၉၈၊ ၁၅၃၂၊

စိတ္တသံသဌဓမ္မ= ခရ်ဟံဒ်ရ်ကောတ်စိုတ်၊ ၅၉၊
၁၂၀၀၊ ၁၅၃၄၊

စိတ္တဿ ဌိတိ= ပွမတန်တ ဒေက်တက်စိုတ်၊
၁၊ ၁၃၆၂၊ ၁၃၆၇၊

စိတ္တဿ ဗျာပတ္တိ= သတ်ပွမဖံက်ပွန် ဒေက်
တက်စိုတ်၊ ၁၁၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၂၃၇၊

စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ= ရုပ်မျှံကိုဟိုတ် မကတိုဒ်
စိုတ်ဟေင်၊ (ရုပ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူစိုတ်၊
စိတ္တဇရပ်)၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၆၆၊ ၇၆၉၊ ၁၂၀၁၊

စိတ္တသမုဋ္ဌာနဓမ္မ= ခရ်မျှံကိုဟိုတ် မကတိုဒ်
စိုတ်ဟေင်၊ ဒု-၆၀၊ ၁၂၀၁၊ ၁၅၃၅၊

စိတ္တဿသာရာဂ= သတ်ပွမစောဲလံ ဗွဲမ
သကာတ် ဒေက်တက်စိုတ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊
၁၂၃၆၊

စိတ္တသဟာဘူရူပ= ရုပ်မဒ်မွဲဟာန်ကောတ်စိုတ်
(ရုပ်မဒ်တုင် ပွဲတုင်ကောတ်စိုတ်)၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊
၆၆၈၊

စိတ္တသဟာဘူဓမ္မ= ခရ်မဒ်မွဲဟာန်ကောတ်စိုတ်၊
ဒု-၆၁၊ ၁၂၀၃၊ ၁၅၃၇၊

စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ= ဒိန္နမျှံကိုအာရီမွဲ ဒေက်
တက်စိုတ်၊ ၁၊ ၁၁၊ ၈၃၊ ၈၈၊ ၅၇၅၊

စိတ္တသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်သကိုကောတ်စိုတ်၊
ဒု-၅၈၊ ၁၁၉၇၊ ၁၅၃၁၊

စိတ္တသံသဋ္ဌဓမ္မ= ဓရ်မန်ရ်ကျောံစိုတ်၊ ဒု-၅၉၊
၁၁၉၉၊ ၁၅၃၃၊

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဓမ္မ= ဓရ်မန်ရ်ကျောံ
စိုတ်ကို မကတိုန် ဟိုတ်နူစိုတ်ကို၊ ဒု-၆၃၊
၁၂၀၇၊ ၁၅၄၁၊

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဓမ္မ= ဓရ်မန်ရ်
ကျောံစိုတ်ကို မကတိုန်ဟိုတ်နူစိုတ်တဲမဒွေတ်
ဗက်လွေင်စိုတ်ကို နိတုပ်လိုတုပ် ကျောံစိုတ်၊
ဒု-၆၅၊

စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘူဓမ္မ= ဓရ်မန်ရ်
ကျောံစိုတ်ကို မကတိုန်ဟိုတ်နူစိုတ်တဲ မဒ်
မွဲဟာန်ကျောံစိုတ်ကို (နိတုပ် ပှိုတ်တုပ်ကျောံ
စိုတ်)၊ ဒု-၆၄၊ ၁၅၄၃၊

စိတ္တဟေတုကရူပ= ရုပ်မျှ်ကိုဟိုတ်ခွဲစိုတ်
ဟေင်၊ ၆၆၆၊ ၇၆၉၊ ၁၂၀၁၊

စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရူပ= ရုပ်မဒွေတ်ဗက်လွေင်
စိုတ် (ရုပ်မကတိုန် ဟိုတ်နူစိုတ်)၊ ၅၈၄၊ ၆၇၀၊

စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဓမ္မ= ဓရ်မဒွေတ်ဗက်လွေင်စိုတ်
(ဓရ်မဒ်တုပ်ပှိုတ်တုပ်ကျောံစိုတ်၊ စေတသိက်
ကိုဝိညတ်)၊ ဒု-၆၂၊ ၁၅၃၉၊

စိတ္တာဓိပတေယျ= မျှ်ကိုဇော်သကိုပ်သက
'စိုတ်' ပွမတီ၊ ၂၆၉-၂၇၆၊ ၃၅၈၊ ၅၅၂၊

စိတ္တုဇကတာ= ပွမတပ်တး ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊
၁၊ ၅၁၊ ၃၃၈၊

စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ= သကုတ်စိုတ်စေတသိက်၊ ၁၊

စိန္တာ= သဘ်ပွမချပ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ၁၆၊
၂၀၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၃၇၊ ၅၃၊ ၅၅၊ ၇၉၊ ၁၀၇၆၊

စုတူပပါတဉာဏ= ဉာဏ်မတီကေတ် ပွမတန်
ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်၊ ၁၃၈၀၊

စေတနာ= ပွမဖအောင်ဗတိုက်(ပွမဆင်မျှ်)၊
၁၊ ၅၊ ၈၀၄၊

စေတယိတတ္ထ= ဒေန်မလေပ်ဖအောင်ဗတိုက်
(ဆင်မျှ်)၊ ဓရ်မလေပ်သွညင်ဝံဒ်ညးဖအောင်
ဗတိုက်ဆင်မျှ်)၊ ၅၊ ၇၂၊ ၁၁၀၊ ၂၈၁၊
၃၆၉၊ ၄၃၅၊ ၄၄၇၊ ၄၇၃၊

စေတသိက= ခွဲမနိဿယ်ပွဲစိုတ်၊ ၁၃၊ ၂၂၊
၅၆၊ ၁၃၇၅၊

စေတသိကဒုက္ခ= ဒေန်မနိဿယ်ပွဲစိုတ်၊ ၄၁၅၊

စေတသိကဓမ္မ= ဓရ်မဝံယျစေတသိက်၊ ဒု-
၅၇၊ ၁၁၉၅၊ ၁၅၂၉၊

စေတသိကသာတ= ပွမသာယာ မနိဿယ်
ပွဲစိုတ်၊ ၃၊ ၁၁၊ ၁၈၊ ၈၁၊ ၁၀၈၊ ၂၇၉၊
၂၉၄၊ ၃၇၄၊ ၄၇၁၊

စေတသိကသုခ= ပွမဒ်တသိုန် မနိဿယ်
ပွဲစိုတ်၊ ၃၊ ၁၀၊ ၆၀၊ ၈၇၊ ၁၁၂၊ ၂၈၆၊ ၄၇၁၊

စေတသော အဘိနိရောပန= သဘ်ပွမပတိုန်
တူရူကိုစိုတ်အာရီ၊ ၇၊ ၂၃၊ ၄၆၁၊

စေတသောဝိက္ခေပ= သဘ်မလေပ်ကိုစိုတ်
ကလံလဖ်၊ (ပွမကလံလဖ် ဗွဲဗွဲ ဒေက်တ်
ကိုစိုတ်)၊ ၄၂၉၊ ၁၁၆၅၊ ၁၂၄၃၊

စေတသော ဝိပ္ပဋိသာရ= သဘ်ဂွမ်စိုတ်ဟံ
သာယာ၊ ၁၁၆၆၊

စေတောသမ္မဿဇ= ခွဲမကတိုန် ဟိုတ်နူ
လုက်စုက် ဗွဲမဒးရး ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ၃၊ ၁၀၊
၁၈၊ ၆၀၊ ၄၇၁၊

စန္ဒမဏ္ဍလ= ဇီအဝဏ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ဆဋ္ဌံသ= ကြံကွင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ဆန္ဒ= ပွမနွံပိုက်၊ ၁၃၇၇၊

ဆန္ဒ ဇေနတိ= ပွဲကတိုဗဒ်ကိုပွမန္တံဗိုက်၊ ၁၃၇၇၊
ဆန္ဒာဓိပတေယျ= မွဲကိုဇော်သကိုပ်သက
‘ဆန္ဒ’ ပွမန္တံဗိုက်၊ ၂၆၉၊
ဆာယာ= သိုင်း၊ ၆၁-၆၁၉၊
ဇနပဒ= ဇနပိုဒ်၊ ၆၄၅-၇၄၂၊
ဇနိကာ= သတ်ပွမကတိုဗဒ်ကို (သတ်ဂမ္ဘိုင်
ပွဲဒဒိန္ဒဝဋ်) (လောဘ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊
ဇပ္ပ= သတ်ပွမကိုထွေန်စပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)
(သတ်ပွမကိုဟိုသွေး ရံဝံမွေး ငြပ်အဲ) ၁၀၆၅၊
၁၁၄၁၊ ၁၂၄၆၊
ဇပ္ပနာ= အကဲအရာဗိုဝ်ကိုထွေန်စပ်၊ ၁၀၆၅၊
ဇပ္ပိတတ္ထ= ဒဒ်မလေပ်ကိုထွေန်စပ်၊ ၁၀၆၅၊
၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊
ဇေတာ= ပွမယောင်ယာအိုဟ်တြေမ် (ဒဒ်က
တိုဗဒ်နိပန္နရုပ်)၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၄၃၊ ၇၃၈၊
ဇေ= ပွမအိုဟ်တြေမ်၊ (ပွမဗျုတ်ဆုတ်ယုတ်)၊
၆၄၃၊ ၇၃၈၊ ၁၃၇၆၊
ဇေဘာယ= ဘဲပွမဗျု၊ ညာတ်ကေတ် ပွမ
ဗျုတ် ဗွဲအစောဘဲတဲ ညာတ်မကတိုဗဒ်ကွင်း၊
၁၃၇၆၊
ဇေဘိဘူတာ= ခရ်‘ဇေ’ ယောင်ယာဗျုတ်
အိုဟ်တြေမ် မဂပ်ဝဲလီုချိုက်ပျဲပျဲ၊ ၅၈၄၊
၅၉၄၊
ဇေမရဏာ= ပွမဗျု ပွမချိုတ်၊ ၁၃၄၃၊
ဇာတ= ခွဲမကတိုဗဒ်၊ ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊
ဇာတဂ္ဂပ= ထပ်၊ ၆၁၆- ၆၁၉၊
ဇာတိ= ပွမမံင် ပဋိသန္ဓိ၊ ၁၃၄၃၊
ဇာတိဘယ= ဘဲပွမမံင်ပဋိသန္ဓိ၊ ပွမမံင်ပဋိ
သန္ဓိဝံ ညာတ်ကေတ်ဗွဲအစောဘဲတဲ ညာတ်
မကတိုဗဒ်ကွင်း၊ ၁၃၇၆၊

ဇာလိနီ= သတ်မွဲကိုဇာနိက်အာရီ၊ ၁၀၆၅၊
၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊
ဇိဝါ= လတ်၊ ၆၀၈-၆၁၁၊
ဇိဝါဓာတု= သတ်ပွမကွာန် (ဇိဝါဓာတ်)၊ ၅၈၄၊
၆၀၉၊ ၆၁၁၊ ၇၀၄၊ ၁၃၄၀၊
ဇိဝါယတန= ဗကေင်လတ် နှိအရာစိုတ်
မတိကွာန်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၅၊ ၆၀၈၊ ၁၀၅၇၊
၁၃၄၂၊
ဇိဝါဝိညာဏာ= ‘ဇိဝါဝိညာဏာ’ စိုတ်မတိကွာန်၊
၄၄၃၊ ၅၅၆၊ ၆၁၁၊ ၆၃၁၊ ၁၁၉၃၊ ၁၅၂၇၊
ဇိဝါဝိညာဏာဓာတု=ဇိဝါဝိညာဏာ(ဓာတ်)သတ်
စိုတ်မတိကွာန်၊
ဇိဝါဝိညေယျ= မထေက်ကိုတိ မဂပ်ဝဲတိ
ကေတ်နကိုဇိဝါဝိညာဏာ၊ ၅၈၈၊ ၉၇၂၊ ၉၇၄၊
၁၁၀၁၊
ဇိဝါသမ္မဿ= ‘ဗဿ’ ပွမလက်စုက် မစိုန်
သကိုကောံစိုတ်မတိကွာန်၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၈၀၁၊
ဇိဝိန္ဒြိယ= ဗကေင်လတ် မဝံအလိုသီ ပွဲပွမ
ကွာန်၊ ၅၈၄၊ ၆၀၈၊ ၆၆၀၊ ၉၇၆၊ ၉၇၉၊
ဇိရဏတာ= ခရ်ဒ်ဟိုတ် ဗျုတ်အိုဟ်တြေမ်၊
ခရ်မထေက်ကိုဗျုတ်အိုဟ်တြေမ်၊ ၆၄၃၊ ၇၃၈၊
ဇိဝိတ= သတ်ဟိုတ်အာယုက်မဂိုင်း၊ ၁၉၊ ၈၂၊
ဇိဝိတာသာ= ပွမရာဒ္ဒာမိက် ပွဲလမျီု၊ ၁၀၆၅၊
ဇိဝိတိန္ဒြိယ= ပွမင်ပွဲ မဝံအလိုသီ၊ ၁၊ ၉၇၉၊
ဇျာန= ပြာပ်အာ အာရီတဲ ခရ်မလေပ်မှ်သို၊
ခရ်ဇျာန် မလေပ်ကိုစံင်ပွေင်ကွေံ ကိလေသ
ဂမ္ဘိုင်၊ ၁၂၁၊ ၁၂၈၊ ၂၇၃၊
ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ= ဟံစိုန်သကို ကောံညာဏာ၊
၁၄၇၊

ဉာဏသမ္ပယုတ္တ= မစိုန်သကိုးကော်ဉာဏ်၊ ၁၊ ၅၇၆၊

ဌာနကုသလတာ= ဒိဋ္ဌိညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာသေင်ကိုဟိုတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွညံင်ဝံ နိညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက် မတီကေတ်ပွဲအရာ သေင်ကိုဟိုတ်)၊ ဒု-၁၂၃၊ ၁၃၄၄၊

ဌိတိ= သတ်ဟိုတ် မတန်တ်၊ ၁၉၊ ၁၃၇၇၊

တက္က= သတ်ပွမချပ်၊ ၇၊ ၂၁၊ ၄၆၁၊

တစဂန္ဓ= သူဇ္ဈနော် (သကောင်)၊ ၆၂၄၊ ၆၂၇၊

တစရသ= ရှိသာနော် (သကောင်)၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

တဇ္ဇာ= ချေမဗွဲထေက်ကြိုက် ကုခရ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဖဿဝေဒနာ၊ ချေမကတိုဒ်ဟိုတ်နူ မပတမ်ကို ရှုပါရိဂမ္ဘိုင်၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၅၅၈၊

တဇ္ဇာမနောဓာတု= သတ်အယံမာတ်မတီ ကေတ်အာရိမဗွဲဗက်ကုခရ်မပတမ်ကိုဖဿ၊ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် (မနောဓာတ်) ၄၅၇၊ ၄၆၀၊ ၄၆၅၊

တဇ္ဇာမနောဓာတုသမ္ပဿဇ= ချေမကတိုဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒးရး ဒဒက်တ်ကိုမနော ဓာတ်၊ သတ်အယံမာတ် မတီကေတ်အာရိ မဗွဲထေက်ကြိုက်၊ ၄၅၇၊ ၄၅၉၊

တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတု= သတ်ပွမတီ ကေတ်ဗွဲတောင် မဗွဲထေက်ကြိုက် (ကုခရ် ဂမ္ဘိုင်မပတမ်ကိုဖဿဝေဒနာ)၊ ၆၊ ၁၇၊ ၄၇၄၊

တဏှာ= ပွမထွေန်စပ်၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊ ၁၂၄၃၊

တဏှာဂဒ္ဒုလ= တဏှာမလေပ်ဗန်ဒက် ဗွဲမ ဗိုန်ခိုင်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

တဏှာဇာလ= ဇာနိက်တဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မလေပ်ကိုင်ကြေပ်)၊ ၁၁၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

တဏှာနဒီ= စိတဏှာပွမထွေန်စပ် (မလေပ် ဇွေပ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

တဏှာသမုဒ္ဒ= မှာသွိဒ်တဏှာ ပွမထွေန်စပ် (မြိုင်ကိုပေင်မာန်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

တတိယဇျာန= တတိယဇျာန်၊ ၁၆၃၊ ၅၇၈၊

တတိယဘူမိ= တတိယဘုံ (ကဆံင်အနာဂါမ်) ၃၆၂၊

တဒေကဋ္ဌ= မဒ်မွဲဟာန်ကော် မတန်တ်ပွဲ စိုတ်မွဲ မဒ်မွဲဟာန်ကော်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုလောဘာဂ် (မကတိုဒ်မွဲစွံ ကော်ခရ် အကုသိုလ်မပတမ်ကိုလောဘာဂ်)၊ ၁၀၁၇၊

တဒေကဋ္ဌကိလေသ= ခရ်မလေပ်ချိုချိုက် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် မတန်တ် ပွဲစိုတ်မွဲ မဒ်မွဲဟာန်ကော်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ် ကိုလောဘာဂ် (မကတိုဒ် မွဲဟာန်ကော်ဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ်)၊ ၁၀၁၀၊ ၁၀၀၈၊ ၁၀၃၂၊

တနုဘာဝ= ပွမတော်ကြို၊ ၅၅၃၊

တပနီယဓမ္မ= ခရ်မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်၊

ဒု-၁၀၅၊ ၁၃၁၁၊

တာရကရူပ= လွီမာန်သွိုင်နက်သတ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

တိကအတ္ထုဒ္ဓါရ= သွပ်ဂကူတဲ ပွမရင်တုင် ပတိတ်အကံက် ဒဒက်တ်ကိုခရ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ် တံ၊ ၁၃၈၄၊

တိကနိဒ္ဒေသ= ပွမထွေ ဗွဲတြး ပိပ်ဂကူ၊ ၇၄၄၊

တိက္ကက= ကတင်၊ ၆၂၈၊

တိတ္ထာယတန= အရာဒတန် လလေင်ဖို ဂမ္ဘိုင်မတွံး ကွေတ်မမှာရာ၊ (ကွေတ်မမှာရာ မဒ်အရာဒတန် ဒဒက်တ်ကိုလလေင်ဖိုဂမ္ဘိုင်)၊ ၃၈၁၊

တဇ္ဇာမနောဓာတု သမ္ပဿဇ=ဧဝံမကတိန္ဒိ
ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံ ဗွဲမဒေးရး ဒဒက်တ်ကို မနော
ဓာတ် သတ်အယာံမာတ် မတီကေတ်(အာရီ)
မဗဗွဲဗက်ဂ်၊ ၄၅၇-၄၅၉၊

တေဇော= ပွတ်၊ ၆၄၇-၆၅၀၊ ၆၄၇၊ ၉၆၉၊
တေဇောကသိဏ= ဇာန်မုံကိုအာရီဗွဲအဝဏ်
'တေဇော' ကသိုဏ်ပွတ်၊ ၂၀၃၊

တေဇောဂတ= ပွမဒ် ရံဝံမူးပွတ်၊ ၉၆၉၊

တေဇောဓာတု= သတ်မတွံဂးပွတ်၊ (တေဇော
ဓာတ်)၊ ၅၈၇၊ ၆၄၇၊ ၉၆၉၊

တေဘူမကကုသလ= ကုသိုလ်မဒ် ပွဲဘုံဝိ
ဉ္ဇကာ၊ ၂၆၉၊

တေလ= ကွေင်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

တံ သမ္ပဝင်္ကတာ= ပွမဂဇဇ်သင်အောင်မာ
(ပွဲပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်)ဂ်၊ ၁၃၃၃၊ ၁၃၃၅၊

ထလ= ကုန်သျှင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ထာမ= ပွမခိုင်၊ ၁၃၊ ၃၈၃၊ ၃၈၅၊ ၃၀၆၊ ၅၇၁၊

ထိန= ပွမဟုံဒင်စရင်(ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်)၊ (ပွမ
လျှဟ်ဒကဲ့)၊ ၁၁၆၁၊

ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ= ပွမကွာတ်လဒ် ဆေဝ်တာ
မတွံဂး ဟုံဒင်စရင် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်
စေတသိက်ဂမ္ဘိုင်၊ ၁၁၆၁၊ ၁၅၀၃၊

ထိယနာ= အကာဲအရာ ဗိုဟုံဒင်စရင် ဒဒက်
တ်ကိုစိုတ်၊ ၁၁၆၂၊

ထိယိတတ္တံ စိတ္တဿ= ဒဒ်ဟုံဒင်စရင် ဒဒက်
တ်ကိုစိုတ်၊ ၁၁၆၂၊ ၁၂၄၂၊

ထူလ= ဇော်၊ ဧဝံမဇော်ကြောံ၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ထမ္ဘနာ= ပွမခိုင်ကျိုက်၊ ၇၂၀၊ ၈၄၇၊

ထမ္ဘိတတ္တ= ဒဒ်မထံက်ပခိုင်(ကြိုင်မျိုဟ်)၊ ၄၂၅၊

ဒမိ= ကွေင်လယိုင်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ဒဝ= ပွမမိပ်မြဟ်ဝေင်ဂြိုင်၊ ၁၃၅၃၊ ၁၃၅၅၊

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဓမ္မ= ခရ်မဂ်ပ်ပါကွေံ
နကိုသောတာပတ္တိမဂ်၊ တိ-၈၊ ဒု-၈၃၊

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မုံ
ကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂ်ပ်ပါကွေံနကိုသောတာ
ပတ္တိမဂ်၊ တိ-၉၊ ဒု-၈၅၊

ဒိဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်မဂ်ပ်တိညာတ် နကိုမတ်၊ ၃၆၄၊

ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရီ= ဒဒ်ညးမုံပကတိ မပဒ
တ်ဗွဲတသိုမ် ပွဲဒဒ်ဒဒက်တ်ကိုကာယ မဒ်ဂတ
မတ်၊

ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ= ဇာန်မဒ်ပွမပဒတ်ဗွဲတသိုမ်
ပွဲဒဒ်ဒဒက်တ်ကိုကာယမဒ်ဂတမတ်၊ ၁၂၈၉၊
၁၂၉၁၊

ဒိဋ္ဌဇူပ= ရုပ်မဂ်ပ်ညာတ်ကေတ် (နကိုမတ်)၊
၅၈၆၊

ဒိဋ္ဌာသဝ= ပွမလေင်ဇောပ် မတွံဂး 'ဒိဋ္ဌိ'
လညာတ်မမှာရာ၊ ၁၁၀၂၊ ၁၁၀၅၊ ၁၄၆၅၊

ဒိဋ္ဌိ= လညာတ်မမှာရာ၊ ၃၈၁၊ ၁၃၂၀၊ ၁၃၂၇၊
၁၅၆၅၊

ဒိဋ္ဌိကန္တာရ= တရ်ကန္တာ လညာတ်မမှာရာ၊
(ဧဝံမကိုဝါတ်ဂါတ် ညိုင်ဟုံဝံအာစိုပ်လညာတ်
ချာံမာန်)၊ ၃၈၁၊ ၁၁၈၁၊ ၁၁၂၁၊ ၁၂၄၀၊

ဒိဋ္ဌိဂတ= သတ်မတို့လုပ် ပွဲလညာတ်မမှာရာ
(မတွံဂး ဒိဋ္ဌိတြဇောံ)၊ ၂၇၇၊ ၁၃၆၉၊

ဒိဋ္ဌိဂတပဟာန= ပွမပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်
ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဒိဋ္ဌိ လညာတ်မမှာရာ ဝိစိ
ကိစ္ဆာ မုံကိုပွမဒ်တုပ် ကောံဒိဋ္ဌိ၊ ၂၂၇၊ ၅၁၉၊
၅၈၂၊

ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ္တံ= ချေဟံစိုန်သကို ကော်
လညာတ်မမှာရာ၊ ၁၄၀၆၊ ၁၄၀၉၊

ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ္တလောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒ=
ဒိဋ္ဌိဂတဝိပယုတ်လောဘသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ၊
၁၄၀၆၊ ၁၄၀၉၊

ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ= ချေမစိုန်သကို ကော်
လညာတ်မမှာရာ၊ ၃၆၅၊ ၃၉၉၊ ၁၄၀၈၊ ၁၄၂၆၊

ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒ= ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပ
ယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ၊ ၁၄၀၅၊ ၁၄၀၈၊ ၁၄၂၆၊

ဒိဋ္ဌိဂဟန= သပိုဟ်ဂြိုပ်မတွံး လညာတ်
မမှာရာ (မလေပ်ကွာတ်လနီကွေ လညာတ်
မမှာရာ)၊ ၃၈၁၊ ၁၂၄၀၊

ဒိဋ္ဌိပရာမာသ= ပွမစိုတ်သပေါတ် ဗွဲအစောံ
မမှာရာမတွံး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ လညာတ်မမှာရာ
မလေပ်စိုတ်သပေါတ်ဗွဲအစောံမမှာရာ၊ ၁၁၈၀၊

ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ= ကွေတ်မလိုလ်၊ ဒု-၁၃၅၊ ၁၃၆၉၊

ဒိဋ္ဌိဝိပန္နိတ= သဘ်ပွမဖံက်ပုန်ချီတောင်မတွံး
လညာတ်မမှာရာ၊ ၃၈၁၊

ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိက= လညာတ်မမှာရာ မလေပ်
ပလိုပလ်ဖံက်ပထောင်ကွေ(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ ၃၈၁၊

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ= ပွမသအးဇုဗွဲတောင် ဒဒက်တ်
ကိုကွေတ်၊ ဒု-၁၃၇၊

ဒိဋ္ဌိသညောဇန= လညာတ်မမှာရာ နှိဟိုတ်
မကွေတ်ဒက် (ပွဲဒဒိန်ဝဋ်)၊ ၃၈၁၊

ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ= ပွမချိုက်ပင်ကိုကွေတ်၊ ဒု-၁၃၆၊
၁၃၇၁၊

ဒိဋ္ဌုပါဒါန= ပွမဂိုင်ကေတ် ဗွဲမသကာတ် (ပွမ
စောဲလာံ) လညာတ်မမှာရာ၊ လညာတ်
မမှာရာ (မလေပ်စောဲလာံ) မလေပ်ဂိုင်ကေတ်
ဗွဲမသကာတ်၊ ၁၂၁၉၊ ၁၅၅၃၊

ဒွိပဉ္စဝိညာဏ= ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်
မသုန်ပြကာ မှုံကိုဓါဓါကူ ဗွဲအစောံကုသလ
ဝိပက် အကုသလဝိပက်၊ ၁၄၀၁၊ ၁၄၃၄၊

ဒိန္န= (ဖိ)ပွမကိုဒါန်၊ ၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊

ဒီဃ= ဇေဋ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ဒုကအတ္ထုဒ္ဓါရ= ရင်တွင်ပတိတ်အကံက်
ဒဒက်တ်ကိုဓါဓါကူ သွဓါဗွတ်တဲ မဂ်ဟို
တွံလပ်၊ ၁၄၄၁၊

ဒုကနိဒ္ဒေသ= ပွမထွေးဗွဲတြး (ရပ်ဂမ္ဘိုင်)ဓါဓါ၊
၅၉၅၊ ၇၄၃၊

ဒုက္ကဋကမ္မ= ကမ်မဂ်ပ်သွဗွဲဟံးဒးရး (ကမ်ပွ
သရာမ်ပါပ်)၊ ၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊

ဒုက္ခ= ပွမဒိဒိန်၊ ၁၆၅၊ ၄၁၆၊ ၅၆၀၊ ၁၃၄၃၊

ဒုက္ခက္ခန္ဓ= ဗွတ်ဒိန်၊ ၁၃၄၃၊

ဒုက္ခနိဒါန= ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် ဒဒက်တ်ကို
ဒဒိန်ဝဋ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏ= ပွမတီကေတ်(နိဗ္ဗာန်)
နှိအရာဒဒိန်မပျိုတ်၊ (ဒုက္ခနိရောဓဉာဏ်)၊
၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ဒုက္ခနိရောဓေအညာဏ= ပွမဟံတီကေတ်ပွဲ
(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒိန်မပျိုတ် ၁၀၆၇၊ ၁၁၆၈၊
၁၂၃၈၊

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ= နှိဟိုတ်မအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်)
နှိအရာဒဒိန်မပျိုတ်၊ ၁၀၆၇၊

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါဉာဏ= 'ဒုက္ခနိရောဓ
ဂါမိနီ ပဋိပဒါဉာဏ်' ပွမတီကေတ်ဒွေတ်ဟိုတ်
မအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒိန်မပျိုတ်၊ ၁၀၆၃၊
၁၀၇၆၊

ဒုက္ခပဋိပဒ= ဇျာန်မဂ်ပ်ကလိဝံ နကိုဒွေတ်
ဒဒိန်ဍောင်စိုတ်၊ ဒွေတ်မဒိဒိန်ဍောင်စိုတ်၊
၁၇၆၊ ၁၈၀၊ ၂၃၅၊ ၂၄၃၊ ၅၂၃၊

ဒုက္ခပဋိပဒိပါဘိည=ဒေဝ်မဒ်ဒိခိသောဓိဝိတံ
မုနိကိလညာတ်ဉာဏ်မပြတ်ပြေဟ် (ဒေဝ်
လုတ်ဗွဲဒိခိသောဓိဝိတံတဲ လညာတ်ဉာဏ်
မကလိဝံဗွဲမပြတ်)၊ ၃၃၉၊ ၅၄၂၊

ဒုက္ခပဋိပဒိပါဘိည သုညတ= ဒေဝ်မဒ်ဒိခိ
သောဓိဝိတံ မုနိကိလညာတ်ဉာဏ် မပြတ်
ပြေဟ်တဲ ဇာန်မုနိကိလညာတ် (နဒ်ဒိမလူအာ
နမတမ်ကိရာဂ)၊ ၃၄၆၊ ၃၄၉၊

ဒုက္ခပဋိပဒိ ဒန္တာဘိည= ဒေဝ်မဒ်ဒိခိသောဓိ
ဝိတံ၊ ဇာန်မုနိကိလညာတ်ဉာဏ် မချိန်လျ၊
၂၇၇၊ ၃၃၈၊ ၃၄၂၊ ၃၅၆၊ ၅၂၆၊

ဒုက္ခပဋိပဒိဒန္တာဘိညသုညတ= ဒေဝ်မဒ်ဒိခိ
သောဓိဝိတံ မုနိကိလညာတ်ဉာဏ် မချိန်လျ
(ဇာန်) မုနိကိလညာတ် နဒ်ဒိ မစာ်စူးအာန
မတမ်ကိရာဂ၊ ၃၄၅၊ ၃၄၉၊

ဒုက္ခပဘာဝ= ကိပ်ကွာတ် ဒေဝ်မဒ်ဒိခိဝိတံ
၁၂၃၆၊

ဒုက္ခမူလ= ရိဟ်ကွာတ် ဒေဝ်မဒ်ဒိခိဝိတံ
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ဒုက္ခဘူမိ= စိတ်မဒ်အရာ ဒေဝ်မဒ်ဒိခိဝိတံ၊
၉၈၉၊

ဒုက္ခဝေဒနာ= ပွမဒ်စသိုင်ဒိခိ၊ ၄၁၅၊ ၅၆၀၊

ဒုက္ခဝေဒယိတ= ပွမဒ်စသိုင်ဒိခိ၊ ၄၁၅၊
၅၆၀၊

ဒုက္ခဝေဒနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်သကို
ကောံဒိခိ ပွမဒ်စသိုင်၊ တိ-၂၊ ၉၈၉၊

ဒုက္ခသမ္ပဿ= တုတ်ဒွံ မဒ်ဒိခိ၊ ၆၄၇၊

ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏ= ပွမတိကောတ်ပွဲဟိုတ်
မဒ်ဒိခိ (ဒုက္ခသမုဒယဉာဏ်)၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏ= ပွမတိကောတ်
ပွဲဟိုတ်မဒ်ဒိခိ၊ ၁၀၆၃၊ ၁၂၃၈၊

ဒုက္ခသဟဂတ ကာယဝိညာဏ= ဒုက္ခသဟ
ဂိတ်ကာယဝိညာဏ်၊ ၅၅၆၊ ၁၃၈၈၊ ၁၄၀၄၊

ဒုက္ခိန္ဒြိယ= ပွမတိကောတ် ပွဲဒိခိ (ဒုက္ခ
ဉာဏ်)၊ ၁၀၆၃၊

ဒုက္ခေ အညာဏ= ပွမတိကောတ် ပွဲဒိခိ၊
၁၀၆၃၊ ၁၂၃၈၊

ဒုက္ခေ အညာဏ= ပွမတိကောတ် ပွဲဒိခိ၊
၁၀၆၃၊ ၁၂၃၈၊

ဒုက္ခန္ဓ= သုဟံခိုဟ်၊ ၆၂၄-၆၂၇၊

ဒုတိယ= သတ်မဒ်သကဏ် (မသျှိုက်ဆာန်
ပွဲဘဝသံသာ မကတိုဒ်)(တဏှာ)၊ ၁၀၆၅၊
၁၂၃၆၊

ဒုတိယဇာန်= ဒုတိယဇာန်၊ ၁၆၁၊ ၁၄၀၁၊

ဒုတိယဘူမိ= ဒုတိယဘုံ (ကဆံင်သကဒါဂါမ်)၊
၃၆၁၊ ၅၅၃၊

ဒုပ္ပည= ညးဟံမဲ့ကို ပညာ၊ ၁၃၃၃၊

ဒုမ္မဇ္ဈေ= သတ်မလေပ်ပလီုပလားကောံ ပွမဒ်
သအး (စိတ်) ၃၉၀၊ ၁၂၃၈၊

ဒုဿနာ= အကောံအရာ ဗိုပလီုပလားမှာဒုဟ်၊
၄၁၈၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

ဒုဿိတတ္ထ= ဒိဋ္ဌိညးမလေပ် ပလီုပလား
မှာဒုဟ်၊ ဓရ်မလေပ်သွ ညံင်ဂွံဒိဋ္ဌိညးမလေပ်
ပလီုပလားမှာဒုဟ်၊ ၄၁၈၊ ၁၀၆၆၊ ၁၂၃၇၊

ဒုဿီလ= ညးဟံမဲ့ကို ဒေဝ်သီလ၊ ၁၃၃၃၊

ဒုဿိလျ= ဒိဋ္ဌိညးဟံမဲ့ကိုဒေဝ်သီလ၊ ဓရ်မ
လေပ်သွ ညံင်ဂွံဒိဋ္ဌိညးဟံမဲ့ကိုဒေဝ်သီလ၊
၁၃၆၈၊

ဒုရေရူပ= ရုပ်မသော့ (မတိကောတ်ဝါတ်ဂါတ်)၊
၅၈၄-၅၈၆၊ ၁၇၆၊

ဒေါမနဿ= ပွမဒ်ဒိခိဝိတံ၊ ၁၆၅၊ ၁၃၅၂၊

ဒေါမနသိန္ဓြီယ= ပွမဂ္ဂံအလိုသီ ဟံဒ်တသိုဒ်
စိုတ်၊ (ဒေါမနသိန္ဓြီ) ၄၁၃၊ ၄၁၃၊

ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တ= စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်
ကောံပွမဟံဒ်တသိုဒ်စိုတ်၊ ၄၁၃၊ ၄၂၁၊

ဒေါမနဿ သဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒ= ဒေါမနဿ
သဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ၁၃၈၈၊ ၁၄၀၉၊ ၁၄၂၆၊

ဒေါဝစဿတာ= ဒဉ်ညးမဟိုဒ်ဘေတောန်
ဝါတ်ဂါတ်၊ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညး
မဟိုဂးဝါတ်ဂါတ်)၊ ၃-၁၁၃၊ ၁၃၂၂၊

ဒေါဝစဿယံ= ဒဉ်မျှ်ကိုပွ ဒဉ်ကတ်ကိုညးမျှ်
ကိုဂလာန်မဟိုဂးဝါတ်ဂါတ် ခရ်မလေပ်သွကို
ညံင်ဂွံဒ်ညးမျှ်ကိုပွမဟိုဂးဝါတ်ဂါတ်၊ ၁၃၃၂၊

ဒေါသ= ပွမပလိုပလ်မှာဒုဟ်၊ ၄၁၃၊ ၄၁၈၊
၁၅၆၅၊

ဒန္တဝါဒန= ချေမဂပ်ဂိတ်သုဒ္ဓံ နကိုဒေက်
ဂမ္တိုင်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

ဒန္တာဘိည= မျှ်ကိုလညာတ်ဉာဏ် မချိုန်လျ၊
၁၇၆၊ ၁၇၈၊ ၁၈၀၊ ၅၂၃-၅၃၃၊ ၅၅၁၊

ဒွါရ= (ပါင်တြင်) ဒွိဟိုတ်မကတိုဒ် ဒဉ်ကတ်ကို
ခရ်နာမ်ဂမ္တိုင် မပတမ်ကိုဗဿ၊ ၅၉၆-၆၁၅၊

ဒွေဓာပထ= သတ်မတုပ်သုဟ် ကောံဂွံင်စါ
သွာင်၊ ၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊ ၁၁၂၃၊ ၁၁၆၃၊ ၁၂၄၁၊

ဒွေဋ္ဌက= (သုဟံသုဟံ သုဟံသွာတ်ဟံမာန်တု)
သတ်မလေပ်ချီတေပ်ဗွဲအစောံစါပြကာ၊ ၄၂၅၊
၁၀၀၈၊ ၁၁၂၃၊ ၁၁၆၃၊ ၁၂၄၁၊

ဇေ= သတ်မတုပ်သုဟ်ကောံ ဇောပ်အလံာ်
(ပွမတိုန်လပ်) ၁၁၂၁၊ ၁၂၃၉၊

ဇနာသာ= ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲပိုန်ဟာန်ပြပ်ရတ်၊
၁၀၆၅၊

ဓမ္မတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲသတ်ခရ် (ဓမ္မာရီ)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ဓမ္မဓာတု= သတ်မရင်တုင်ဏှာ သတ်ဇော
ဇော (ဓမ္မဓာတ်)၊ ၆၃၊ ၆၉၊ ၁၃၄၀၊

ဓမ္မပဋိသန္တာရ= ပွမသွဗဂပ်ဖျပ် နကိုခရ်၊
၁၃၅၁၊

ဓမ္မမစ္ဆရိယ= ပွမသအေတ်သပါန် ပွဲခရ်
(ပရိယတ္တိ ပဋိဝေဓ)၊ ၁၁၂၃၊

ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရ= ပိုင်ခြာကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်တု
ခဏ်မဒ်အရာ ဟိုတ်၊ ၁၊ ၁၅၆၊

ဓမ္မဝိစယ= သတ်ပွမစိုတ် ခရ်(သစ္စပန်
ဂမ္တိုင်)၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၁၃၃၁၊

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်= (ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်)
ပွမစိုတ် ခရ်သစ္စပန်ဂမ္တိုင် မဒ်လစှော်အင်္ဂ
ဒဉ်ကတ်ကို(မဂ်ဉာဏ်) ပွမတီကေတ် ပွဲမ
ဒးရး၊ ၂၉၂၊ ၅၅၅၊ ၁၀၇၆၊

ဓမ္မသင်္ဂဏီ= ပြကိုဟ်မပံင်ပကောံ ရိုဟ်လို့ဟ်
ခရ်ဂမ္တိုင်၊

ဓမ္မာယတန= ဒွိဟိုတ်စိုတ် မတီ၊ ၆၆၊
ဓမ္မာယတန ပရိယာပန္န ရူပ= ရုပ်မတီလုပ်
ပွဲဓမ္မာယတန၊ ၅၉၃၊ ၉၈၄၊ ၁၄၅၈၊

ဓမ္မာရမ္မဏာ= ဓမ္မာရီ၊ ၁၊ ၁၄၃၊ ၅၆၄၊ ၅၇၆၊
ဓာတု= ခရ်မလေပ်ရင်တုင်တ သတ်ပကတိ
(ဓာတ်)၊ ၅၈၊ ၆၃၊ ၁၃၄၀၊

ဓာတုကုသလတာ= ဒဉ်ညးမစိကူးဆိုက်ဗဒက်
ပွဲသတ်(ဓာတ်) ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဂွံဒ်ညး
မလေပ်စိကူးဆိုက်ဗဒက်ပွဲဓာတ် စုံအံင်ပြကာ
ဂမ္တိုင်၊ ၃-၁၂၁၊ ၁၃၄၀၊

ဓာရဏတာ= အကောံအရာ ဗိုပကင်ရင်၊ ၁၄၊
၁၃၅၈၊

မိတိ= ပွမပကင်ရင်၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၆၊ ၉၂၊ ၅၇၁၊
 ဓုရသမ္ပဂ္ဂါဟ= ပွမရင်တူင်လျှိုင်ဗွဲမဒးရး၊ ၁၃၊
 ၂၂၊ ၅၆၊ ၉၂၊ ၃၉၆၊ ၅၇၁၊
 ဂူမ= ယေက်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊
 န အရူပါဝစရဓမ္မ= ဓရ်ဟုံလုပ် ပွဲအရူပဘုံတဲ
 မဒ်၊ ဒု-၉၅၊ ၁၂၉၂၊ ၁၆၀၆၊

န ဥပေက္ခာသဟဂတဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဒ်မ္မဲဟာန်
 ကော်'ဥပေက္ခာ' ပွမမှ်သို ဗွဲမဗွဲ၊ ဒု-၉၂၊
 ၁၂၈၆၊ ၁၆၀၀၊

န ကမ္မဿ ကတတ္တာရူပ= ရုပ်ဟုံကတိုဒ်
 ဟိုတ်နူ(ကမ်) ဒ်ဒ်ဒက်တ်ကိုညး မကောန်
 ပတဲ ကျင်ကမ်တဲ၊ ၉၉၅၊ ၁၃၉၄၊ ၁၅၅၂၊

န ကာမာဝစရဓမ္မ= ဓရ်ဟုံလုပ် ပွဲကာမဘုံတဲ
 ဟုံဒ်၊ ဒု-၉၃၊ ၁၂၈၈၊ ၁၆၀၂၊

န ကေနစိ ဝိညေယျဓမ္မ= ဓရ်ဟုံထေက်ကိုတိ
 ဟဂပ်ဝ်တိ ချဲဒ်မိန်စိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ၊ ၁၁၀၁၊

န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဓမ္မ= ဓရ်ဟဂပ်ဝ်ပါ
 ကော်နကိုသောတာပတ္တိမဂ် မလေပ်ညာတ်
 ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲကိုပ်ကွာ၊ ဒု-၈၃၊ ၁၅၈၂၊

န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကဓမ္မ=
 ဓရ်ဟုံမ္မဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ဝ်ပါကော်နကို
 သောတာ ပတ္တိမဂ်၊ ဒု-၈၅၊ ၁၅၈၆၊

န ပီတိသဟဂတဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဒ်မ္မဲဟာန်ကော်
 'ပီတိ' ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ဒု-၉၀၊ ၁၅၉၆၊

နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ= ဓရ်ဟဂပ်ဝ်ပါကော်
 နကိုမဂ်လတူပိဋက မလေပ်ကိုဇော်ပွပ်ဓရ်
 သစ္စပန်ဂမျိုင် မဂပ်ဝ်ညာတ်ကေတ် နကို
 သောတာပတ္တိမဂ်တဲ၊ ၈၄၊

န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဓမ္မ= ဓရ်
 ဟုံမ္မဲကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ဝ်ပါကော်နကိုမဂ်
 လတူပိဋက၊ ၈၆၊ ၁၅၈၈၊

နယန= ထွေးတံင်တရ်တပ်တး ဟုံတပ်တးတဲ
 မတ်မလေပ်ရင်တူင်ကိုအတ္တဘ်၊ ၅၉၆-၅၉၉၊

န ရူပါဝစရဓမ္မ= ဓရ်ဟုံလုပ် ပွဲရူပဘုံတဲ ဟုံဒ်၊
 ဒု-၉၄၊ ၁၂၉၀၊ ၁၆၀၄၊

နဝနီတ= ကောင်တို့ (ကောင်သွတ်) ၆၄၅၊ ၇၄၂၊
 ၈၈၀၊

နဝ ဝေဒနာ= ဝေဒနာတို့ (မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ
 စစ္စမဂ္ဂိုင်လောန်)၊ ၁၃၅၅၊

န သုခသဟဂတဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဒ်မ္မဲဟာန်ကော်
 'သုခ' ပွမဒ်တသိုဒ်၊ ဒု-၉၁၊ ၁၂၈၄၊ ၁၅၉၈၊

န ဟေတုဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဂွံယျ 'ဟိုတ်' သဇိုင်
 ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၁၊ ၁၄၄၂၊

န ဟေတု သဟေတုကဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဂွံယျ
 'ဟိုတ်' သဇိုင်ရိုဟ်တုမ် ဟိုတ်ကိုလေပ် မ္မဲကို
 'ဟိုတ်' သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်ဟိုတ်၊ ဒု-၆၊ ၁၀၈၇၊
 ၁၄၅၁၊

န ဟေတု အဟေတုကဓမ္မ= ဓရ်ဟုံဂွံယျ
 'ဟိုတ်' သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ကို ဟုံမ္မဲကို'ဟိုတ်'
 သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်ကို၊ ဒု-၆၊ ၁၀၈၈၊ ၁၄၅၂၊

န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ=
 သတ်ဂ် ချိုတ်တဲ ဟုံကတိုဒ်၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၄၄၊

နာနတ္ထသညာနံ အမနသိကာရ= ပွမဟုံ
 ပျပ်စိုတ် သညာစုတ်သမ္ဘိဂမျိုင် (မဒ်ပွဲအရို)
 တုဟ်တုဟ်၊ ၂၆၅၊ ၂၇၃၊ ၅၇၉၊

နာမ= ယျ (ယျမလေပ်လှောင်အာ ပွဲအရထ
 ဒြမ်(နာမ်) မလေပ်ကိုလှောင်အာဇော အရထ
 ဒြမ်)၊ ဒု-၁၀၉၊ ၁၃၁၆၊

နာမကမ္မ= ယျမဂပ်ဝ်ကိုလပ်၊ ၁၃၁၃၊

နာမဓေယျ= ယျမဂပ်ဝ်စုတ်သမ္ဘိလပ်၊
 စုတ်သမ္ဘိလပ်ယျ၊ ၁၃၁၃-၁၃၁၃၊

နာမရူပ= ရုပ်နာမ်၊ ၁၃၄၃၊

နိက္ကမ= ပွမတိတ်ဗူး (နုလျှော်) ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၆၊ ၇၆၊ ၉၂၊ ၂၈၉၊ ၅၇၁

နိကာမနာ= အကားအရာ ဗီဒီးဝှမ်း၊ ၁၀၆၅၊

နိကန္တိ= သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက်အာရီ၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

နိဋ္ဌေသသဒ္ဒ= ရမျာင်ကြိုဂအောက်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

နိဒ္ဒေသ= ပွမဟိုတွံ ဗွဲတြး၊ ၁၅၆၊

နိဗ္ဗတ္တ= ချေမကတိုဒ်၊ ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊

နိဗ္ဗာန= ပွမတိတ်ဗူးနုကိုတဏှာ မတွံဂးဝါန (နိဗ္ဗာန်)၊ ၁၃၈၁၊ ၁၃၈၆၊ ၁၄၂၅၊ ၁၄၃၁၊

နိမိတ္တဂါဟီ= ညးမျှံပကတိ မဂိုင်ကေတ်ဗိုပြင် သဏ္ဌာန်စုတ်သမ္ဘိ မပတမ်ကိုမှိုဟ်တြုမြိုဟ်ပြု၊ ၁၃၅၂၊ ၁၃၅၄၊

နိယတဓမ္မ= ဓရ်မကိုဖိုမဗိုန် ပွဲမသက္ကဋ္ဌာဇကုကို ပွဲမသက္ကဋ္ဌာဇကုကို၊ ဒု-၉၈၊ ၁၂၉၇၊ ၁၆၁၁၊

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ= လညာတ်မမှာရာမဗိုန်(ပွဲပွမ ကိုဖိုပွဲအပါယ်)၊ ၁၀၃၅၊ ၁၂၉၇၊

နိယျာနိက= ချေမဒ်ဟိုတ်မတိတ်ဗူးနုဒ်ဒိမ်ဝဋ်၊ ၂၇၇၊ ၃၃၉-၃၆၃၊ ၅၁၉-၅၅၃၊

နိယျာနိကဓမ္မ= ဓရ်ဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗူးနုဒ်ဒိမ် ဝဋ်၊ ဒု-၉၇၊ ၁၆၀၉၊

နိရုတ္တိ= ရင်တွင်ပတိတ်ယျာတွဲ မဂပ်ဝံသုး၊ ၁၃၁၃-၁၃၁၅၊

နိရုတ္တိဓမ္မ= ဓရ်မဂပ်ရင်တွင်ဟိုပတိတ် (သဒ္ဓ ပညပ်)၊ ဒု-၁၀၇၊ ၁၃၁၄၊

နိရုတ္တိပထဓမ္မ= ဟိုတ်ဒ်ဒက်တ်ကိုဓရ်ဂမျိုင် ပတိတ်ရမျာင်တွဲ မဂပ်ဝံဟိုဇ္ဇောတ်၊ ဓရ်မဒ် ဟိုတ်ဒ်ဒက်တ်ကိုပွမဇ္ဇောတ်၊ ဒု-၁၀၇၊ ၁၃၁၄၊

နိရုဒ္ဓ= ချေမပျိုတ်တွဲ၊ ၁၀၄၄၊

နိရောဓတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝဂမျိုင်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

နိစိတ္တတာ= ဒဒ်ညးမျှံကိုစိုတ် မဖျပ်လပ်၊ ၁၃၄၇၊

နိန္ဒ= ရိုင်ရိုင်သပ်သပ်၊ ၆၁၆-၆၁၈၊

နိသေဝနာ= ပွမနိဿယ်ပံင်ဖက်လျှိုန်၊ ၁၃၃၅၊

နိလ= လမွဲက်ယောမ်၊ ၂၄၆၊

နိလကသိဏ= ဇျာန်မျှံကိုအာရီ ဗွီအဝဏ်၊ 'နီလ' ကသိုဏ်လမွဲက်ယောမ်၊ ၂၀၃၊

နိလနိဒဿန= ဒ်သ်လမွဲက်ခြက်တွဲမပြာကဋ်၊ ၂၄၆၊

နိလနိဘာသ= ချေမစိုန်သကို ကော်သ် လမွဲက်၊ ၂၄၆၊

နိလဝဏ္ဏ= မျှံကိုသ်လမွဲက်၊ ၂၄၆၊

နိဝရဏ= သတ်မလေပ်ကွာတ်လဒ်ဆေပ် တာကော့(ဓရ်ကုသိုလ်ဂမျိုင်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

နိဝရဏဓမ္မ= သတ်မလေပ်ကွာတ်လဒ် ဆေပ်တာကော့ (ဓရ်ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်ဂမျိုင်)၊ ဒု-၄၄၊ ၁၁၇၅၊ ၁၅၀၃၊

နိဝရဏ နိဝရဏီယဓမ္မ= ဓရ်မဂွံယျာနီဝရဏ မဒ်အာရီ ဒ်ဒက်တ်ကိုနိဝရဏဂမျိုင်ကို၊ ဒု-၄၇၊ ၁၁၇၄၊ ၁၅၀၉

နိဝရဏီယဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ ဒ်ဒက်တ်ကို နိဝရဏဂမျိုင်၊ ဒု-၄၅၊ ၁၁၇၀၊ ၁၅၀၅၊

နိဝရဏီယ နော နိဝရဏဓမ္မ= ဒ်အာရီ ဒ်ဒက်တ်ကို နိဝရဏဂမျိုင်ဟောင်တွဲ ဓရ်ဟွံဝံ ယျာနီဝရဏ၊ ဒု-၄၇၊ ၁၁၇၅၊ ၁၅၁၀၊

နိဝရဏသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်သကိုကော် နိဝရဏ၊ ဒု-၄၆၊ ၁၁၇၂၊ ၁၅၀၇၊

နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ နော နီဝရဏဓမ္မ= ခရ်မစိုန်
သကိုကျောံ နီဝရဏဟောင်တဲ ဟံ့ဝံ့ယုနီဝ
ရဏ၊ ဒု-၄၈၊ ၁၁၇၇၊ ၁၅၁၂၊

နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဝံ့ယုနီဝ
ရဏတဲ ခရ်ဟံ့စိုန်သကိုကျောံနီဝရဏ၊ဒု-၄၈၊
၁၁၇၆၊ ၁၅၁၁၊

နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟံ့စိုန်သကိုကျောံ
နီဝရဏ၊ ဒု-၄၆၊ ၁၁၇၃၊ ၁၅၀၈၊

နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏီယဓမ္မ= ခရ်ဟံ့စိုန်
သကိုကျောံနီဝရဏကိုလော် မဒ်အာရီ ဒဒက်
တက်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၄၉၊ ၁၁၇၈၊ ၁၅၁၃၊

နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ အနီဝရဏီယဓမ္မ= ခရ်ဟံ့
စိုန်သကိုကျောံ နီဝရဏကို ဟံ့ဒ်အာရီ ဒဒက်
တက်နီဝရဏဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၄၉၊ ၁၁၇၉၊ ၁၅၁၄၊

နေတ္တ= မတ် မရင်တွင်(အတ္တတ် မထွေးတ်
ဝံင်တရသုတ်သုန်ဟံ့သုတ်သုန်)၊၅၉၆-၅၉၉၊

နေပုည= ဒဒ်ညးမချီန်ဍောတ် သတ်မလော်
သွက် ညံင်ဝံ့ဒ်ညးမချီန်ဍောတ်၊ ၁၆၊ ၁၀၇၆၊

နေဝဒဿနေန နဘာဝနာ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မ=
ခရ်မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လော်
ဟံ့သော် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်လတူပိဍ္ဎကာ
လော်ဟံ့သော်၊ တိ-၈၊၁၀၄၇၊

နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ
ဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မူကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်မဂပ်ပ်
ပါကျောံ နကိုသောတာပတ္တိမဂ်လော်ဟံ့သော်
မူကိုဟိုတ်ရိုဟ်တုမ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ နကိုမဂ်
လတူပိလော် ဟံ့သော်၊ တိ-၉၊ ၁၄၁၀၊

နေဝါစယ နာပစယဂါမိဓမ္မ= ခရ်ဒ်ဟိုတ်မအာ
စိုပ်စုတိ ပဋိသန္ဓိလော်ဟံ့သော်၊ ဟိုတ်မအာ
စိုပ်နိဗ္ဗာန်လော် ဟံ့သော်၊ တိ-၁၀၊ ၁၀၂၂၊
၁၄၁၃၊

နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ= ခရ်မဒ်ဖို ‘ဝိပက်’
လော်ဟံ့သော်၊ မူသတ် မကတိုဗဒ်ကိုဖို
‘ဝိပက်’လော်ဟံ့သော်၊ တိ-၃၊ ၉၉၃၊ ၁၃၉၂၊

နေဝသေက္ခ နာသေက္ခဓမ္မ= ခရ်မဒ်ဂြပ်
ဒဒက်တက်ပူဂိုလ်သေက္ခဂမ္ဘိုင် ဃောမဒေတ်
လော်ဟံ့သော် မဒ်ဂြပ် ဒဒက်တက်ပူဂိုလ်
တုအရှုန် (အသေက္ခ) မဒေတ်လုတ်တဲလော်
ဟံ့သော်၊ တိ-၁၁၊ ၁၄၁၆၊

နေဝသညာ နာသညာယတန= ဇျာန် ဟံ့မွဲကို
သညာစုတ်သမ္ဘိ မရန်မိုတ် ဟံ့မွဲကို သညာ
စုတ်သမ္ဘိ မချီန်စတ် ဟံ့သော်၊ ၁၄၂၁၊ ၁၄၃၂၊
၁၄၃၆၊

နေဝသညာ နာသညာယတန သညာသဟ
ဂတ= မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ သညာစုတ်သမ္ဘိ
မဒ်ပွဲဇျာန် အရာဒတန် ဒဒက်တက်အာရီ
ဟံ့မွဲကိုသညာစုတ်သမ္ဘိ မရန်မိုတ် ဟံ့မွဲကို
သညာစုတ်သမ္ဘိ မချီန်စတ်ဟံ့သော်၊ မဒ်ပွဲ
ဟာန်ကျောံသညာ မဒ်အရာဒတန် (ဒဒက်တက်
ကိုခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္ဘိုင် ဟံ့သော်ကိုသညာစုတ်
သမ္ဘိ မရန်မိုတ် ဟံ့သော်ကိုသညာစုတ်သမ္ဘိ
မချီန်စတ် ဟံ့သော်)၊ (၂၆၈၊ ၂၇၆၊ ၅၈၂၊)

နေဝသညာ နာသညာယတနပဂဒေဝ= ဗြီမ
ပြာပ်အာစိုပ် ‘နေဝသညာ နာသညာယတန
ဘုံ’၊ ၁၂၉၁၊

နေဝသာတ နာသာတ= သတ်မထေက်ကို
သာယာလော် ဟံ့သော်၊ ဟံ့ထေက်ကို
သာယာလော် ဟံ့သော်၊ ၁၅၂-၁၅၄၊

နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော
ပရံ မရဏာ= သတ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ကြနူ
မချိုတ်တဲ ဒ်လော်ဟံ့သော် ဟံ့ဒ်လော်
ဟံ့သော်၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၄၄၊

နေဌာ= (ဂလာန်) မတိတ်ဗူးနုဒဟ်၊ ၁၃၅၀၊
 နော အာသဝဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊အာသဝ၊ ဒု-
 ၁၄၊ ၁၁၀၇၊ ၁၄၆၆၊

နော ဥပါဒါဓမ္မ= ခရ်ဟုံသေင်ကိုဥပါဒါရုပ်
 နိဿယံတဲ မလေင်ကတိဒ်ဟေင်၊ ဒု-၆၇၊
 ၁၁၅၀၊

နော ဩဃဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊ ဩဃ၊ဒု-၃၂၊
 နော ကိလေသဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊ကိလေသ၊
 ဒု-၇၅၊ ၁၂၄၆၊ ၁၅၆၆၊

နော ဂန္ထဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊ဂန္ထ ပ္ဍမဗန်ဒက်
 ဆက်ဖျပ် (သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)၊ ဒု-၂၆၊
 ၁၁၄၅၊ ၁၄၉၀၊

နော စိတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊စိတ်၊ ဒု-၅၆၊
 နော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဓမ္မ=ခရ်ဟုံမဲ့ကိုစိတ်ဟေင်
 ဒ်ဟိုတ်မကတိဒ် (ခရ်ဟုံကတိဒ်ဟိုတ်နူစိတ်)၊
 ဒု-၆၀၊ ၁၂၀၂၊ ၁၅၃၆၊

နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒေုတ်ဗက်
 လေင်စိတ် (ခရ်ဟုံသေင်ကိုဒ်တုပ် ပှိုတ်တုပ်
 ကောံစိတ်)၊ ဒု-၆၂၊ ၁၅၄၀၊

နော စိတ္တသဟဘုဓမ္မ= ခရ်ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကောံ
 စိတ် (ခရ်ဟုံသေင်ကို ဒ်တုပ် ပှိုတ်တုပ်ကောံ
 စိတ်)၊ ဒု- ၆၁၊ ၁၂၀၄၊ ၁၅၃၈၊

နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဓမ္မ= ခရ်ဟုံနှံရ်
 ကောံစိတ်ကို၊ ဟုံမဲ့ကိုစိတ်ဟေင် ဒ်ဟိုတ်
 မကတိဒ်ကို၊ ဒု-၆၃၊ ၁၂၀၈၊ ၁၅၄၂၊

နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုဓမ္မ=
 ခရ်ဟုံနှံရ် ကောံစိတ်ကို ဟုံမဲ့ကိုစိတ်ဟေင်
 ဒ်ဟိုတ် မကတိဒ်ကို ဟုံဒ်မဲ့ဟာန်ကောံစိတ်ကို၊
 ဒု-၆၄၊ ၁၂၁၀၊ ၁၅၄၄၊

နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဓမ္မ=
 ခရ်ဟုံနှံရ် ကောံစိတ်ကို ခရ်ဟုံနှံရ်ကောံ
 စိတ်ကို ဟုံမဲ့ကိုစိတ်ဟေင် ဒ်ဟိုတ်မကတိ
 ဒ်ကို ဟုံဒေုတ်ဗက် လေင်စိတ်ကို၊ ဒု-၆၅၊
 ၁၂၁၂၊ ၁၅၄၆၊

နော နီဝရဏဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊နီဝရဏ၊ ဒု-
 ၄၄၊ ၁၁၆၉၊ ၁၅၀၄၊

နော ပရာမာသဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊ ပရာမာသ၊
 ဒု-၅၀၊ ၁၁၈၂၊ ၁၅၁၆၊
 နော ယောဂဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊ယောဂ၊ဒု-၃၈၊

နော သညောဇနဓမ္မ= ခရ်ဟုံဂုံယျ၊သံယော
 ဇိန်၊ ဒု-၂၀၊ ၁၁၂၉၊ ၁၄၇၈၊

နန္ဒီ= သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊
 နန္ဒီရာဂ= သတ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ်၊
 ၁၀၆၅၊

ပကောပ= ပွမထေပှောတ် ဗွဲမလောန် (သတ်
 ပွမထေပှောတ်)၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၂၃၇၊

ပင်္က= သတ်မတုပ်သုဟ်ကောံ သျှိုက်သရီ
 (ပွမကိုတို့မျိုက်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ပဂ္ဂါဟ= ဝီရိယ ပွမထံက်ပိုင် ခရ်သမ္ပယုတ်
 ဂမ္ဘိုင်၊ ၁၊ ၅၆၊ ၆၂၊ ၁၄၇၊ ၄၃၀၊ ၁၃၆၆၊

ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တ= ခရ်ဟိုတ်ဒက်တက်ကိုဝီရိယ
 ပွမထံက်ပိုင်ခရ်သမ္ပယုတ်ဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၁၃၃၊
 ၁၃၆၅၊

ပဂုဏတ္တ= သတ်ဟိုတ် မဒေုတ်လုတ်(ဟိုတ်
 စော်ဗိုပြင်)၊ ၄၈၊ ၄၉၊ ၃၂၈၊ ၃၂၉၊

ပဂုဏတာ= ပွမနွံကိုဒေုတ်လုတ် (ပွမနွံကို
 ဗိုပြင်)၊ ၄၈၊၄၉၊၃၂၈၊၃၂၉၊

ပဂုဏဘာဝ= ဒ်မဒေုတ်လုတ် (မစော်ဗိုပြင်)၊
 ၄၈၊ ၄၉၊ ၃၂၈၊ ၃၂၉၊

ပစလာယိကာ= သတ်မလေပ်သွကို ပွမချီ
သော်ကောင်မတ် (နဒဒိမဒကဲ့) ၁၁၆၃၊

ပစ္စတ္တ= စော့ကိုအတ္တတူဟ်တူဟ်တဲ မဒ်(ဆက်
စပ်ကောံခန္ဓကာယတဲ မဒ်)၊ ၁၀၅၀၊

ပစ္စယ= အထံက်အပင်၊ ၁၃၄၄၊

ပစ္စုပလက္ခဏာ= ပြာပ်အာတူရူတဲ သတ်ပွမ
စုတ်သတ္တိ၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၅၅၅၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ပစ္စုပန္နဓမ္မ= စော့ကိုဟိုတ်တအံင်တအံင်တဲ
'ခရ်ပစ္စုပ္ပန်' မကတိုန်မံင်၊ တိ-၁၈၊ ၁၄၃၁၊

ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်မုံကိုအာရီ ခရ်ပစ္စုပ္ပန်၊
ဒု-၁၉၊ ၁၀၄၉၊ ၁၄၃၄၊

ပစ္စုပ္ပန္နသေန သင်္ဂဟိတ= စော့ကိုဟိုတ်
တအံင်တဲ ချေမဂပ်ပသင်ရိဟ် ဗွဲအစောံသွက်
'ပစ္စုပ္ပန်' ယောမကတိုန်၊ ၁၀၄၆၊

ပဉ္စအာပတ္တိက္ခန္ဓ= အာပတ် (ဒုဟ်)မသုန်ဘုံ၊
(ပါရာဇိကာ၊ သံဃာဒိသေသ်၊ ပါစိတ်၊ ပါဠိ
ဒေသနိက၊ ဒုက္ကဋ်)၊ ၁၃၃၆၊

ပဉ္စကနယ= နယံမထွေးကို ပိုဇျာန်မသုန်ပြကာ
ကတိုန်၊ ၁၆၇၊ ၁၇၅၊ ၁၄၀၁၊

ပဉ္စဂီကဇျာန= ဇျာန်မုံကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာ၊ ၅၈၊

ပဉ္စဂီကမဂ္ဂ= မဂ်မုံကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာ၊ ၅၈၊
၈၉

ပဉ္စမဇျာန= ပဉ္စမဇျာန်၊ ၁၈၀၊ ၅၄၆၊ ၅၇၈၊

ပဇပ္ပိ= သတ်မလေပ်ကိုထွေန်စပ်တောင်တောင်
တူဟ်တူဟ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်) သတ်မလေပ်ဟိုသွေး
ထပ်ကိုထပ် (ရံဝံမွဲး ဂြပ်အဲ ဂြပ်အဲ)၊ ၁၀၆၅၊
၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ပဇာနနာ= သတ်ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်
ပကာရ၊ (အကောံအရာ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်
ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ၁၆၊ ၁၃၆၃၊ ၁၃၇၁၊ ၁၃၇၄၊

ပညာဝန္တ= ညးမုံကိုပညာ၊ ၁၃၃၅၊

ပညာ= ပွမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ၊ (ပိုင်ခြာ
တိကေတ်တူဟ်တူဟ်တဲ ပွမတိကေတ်ဗွဲတောင်
ပကာရ)၊ ၁၃၇၁၊

ပညာအာလောက= လျးမတိကေတ်ဗွဲတောင်
ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ ပါကောံတိုက်ဒေမု၊
အဝိဇ္ဇာတဲ မလေပ်ကိုလျးတူး)၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၅၅၅၊
၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ပညာဩဘာသ= အရံင်ပညာ ပွမတိကေတ်
ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မလေပ်ကို
ခြိုင်ကေပ်၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ပညာပဇ္ဇောတ= ပှာင်သုပညာ မတိကေတ်
ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မလေပ်စီပျး၊
၁၆၊ ၅၅၅၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ပညာပသာဒ= ပြာသာဒ်ပညာ ပွမတိကေတ်
ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မလေပ်သျှင်
ပတိုန်ပူဂိုလ် မနိဿယကိုဇကု)၊ ၁၆၊ ၁၀၇၆

ပညာဗလ= 'ပညာဗိုလ်' ပွမတိကေတ်
ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) ဟံချီဇတပ်၊
၁၆၊ ၂၀၊ ၃၄၊ ၅၃၊ ၇၉၊ ၁၀၀၊ ၁၀၇၆၊

ပညာရတန= 'ပညာရတန' ရတ်ပညာ ပွမ
တိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)
ခြိုင်ကိုန် ခြိုင်ကိုကာလိဝံမာန်တဲ မလေပ်ကတို
ဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက်)၊

ပညာသတ္တ= လွဟ်လနက်ပညာ ပွမတိ
ကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ(ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) မလေပ်
ကုတ်ထပိုတ်ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်၊ ၁၆၊ ၁၀၆၃၊
၁၀၇၆၊

ပညတ္တိ= ယျာမဂပ်ပညပ် (မဂ်ကိုတိကေတ်
ဗွဲတောင်ပကာရပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ၁၃၁၃-၁၃၁၅၊

ပညတ္တိဓမ္မ= ဓရ်မဂ်ဝိသုဒ္ဓိတိကောတံ ဗွေတေတံ
ပကာရ၊ ဒု-၁၀၈၊ ၁၃၁၅၊

ပညတ္တိပထဓမ္မ= ပိုင်ခြာတဲ့ ဓရ်မဒ်ဟိုတ်
ဒဒက်တံကိုဓရ်မဂ် မလေဝ်ကိုတိကောတံ
ဗွေတေတံပကာရ၊ ဒု-၁၀၈၊ ၁၃၁၅၊

ပညိန္ဒယ= ဝံအလိုသီပိုင်ခြာတဲ့ ပွမတိကောတံ
ဗွေတေတံပကာရ၊ ၁၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၃၃၈၊ ၃၆၄၊ ၁၀၇၆၊

ပဋိက္ခမန္တ= ညးမဆုတ်လက်ကရ်၊ ၆၃၅၊ ၈၄၇၊

ပဋိဂ္ဂဟ= သဘ်ပွမစောလံ ဝိုင်ကောတံဗွေမဇိန်
ထပ်ကိုထပ် (အာရီ၊ ဗွေအစောမမှာရာ)၊ ၃၈၁၊
၁၀၁၇၊ ၁၁၀၅၊ ၁၂၄၀၊

ပဋိဃ= ပွမဒ်လျတ် (ပွေအာရီ) (ပွမကုဟ်မုံ)၊
၁၀၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

ပဋိဃသမ္ပယုတ္တစိတ္တ= စိတ်မစိန်သကိုကောံ
ပွမဒ်လျတ် ပွေအာရီ၊ ၄၁၃၊

ပဋိဃသညာနံ အတ္တိမ= ပွမပျိုတ် ဒဒက်တံ
ကိုသညာစုတ်သတ္တိမဂ် မဒ်ဟိုတ်နုဒ်လျတ်
(ဒဒက်တံကိုဝတ္ထု အာရီဝိပြကာမဂ်)၊ ၂၆၅၊
၂၇၃၊ ၅၇၉၊

ပဋိဃသညောဇန= ပဋိဃသံယောဇိန် ပွမ
ဒ်လျတ်(ပွေအာရီ) ၁၁၁၈၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၃၆၊
၁၄၇၇၊

ပဋိဃာတ= ပွမပွေတံစိတ် ဗွေမလောန်၊
၁၀၆၆၊ ၁၂၃၇၊

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န= သွဟိုတ်တဲ မဒ်၊ ၁၅၇၊ ၁၆၁၊
၃၆၄၊ ၅၅၃၊ ၅၆၀၊ ၅၇၂၊

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မ= သွဟိုတ်ကို မပတမ်ကို
ဇာတိတအ်ဂှဲတဲ ဓရ်ဖို မကတိုဒ်ကွါ၊ ၁၀၀၈၊

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နအရူပိဓမ္မ= သွဟိုတ်ကိုဟိုတ်တဲ
ဓရ်နာမ် မကတိုဒ်၊ ၁၊ ၅၇၊ ၄၅၅၊ ၄၆၉၊

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န ကုသလတာ= ဒဒ်ညးမစိကူး
ဆိုက်ဒဒက် ပွေပဋိစ္စသမုပ္ပန္န (ဓရ်မလေဝ်သွ
ညံင်ဝံဒ်ညးမစိကူးဆိုက်ဒဒက်ပွေပဋိစ္စသမုပ္ပန္န)၊
ဒု-၁၂၂၊ ၁၃၄၃၊

ပဋိပဒါယ အညာဏ= ပွမဟံတိကောတံ
ပွေဒေတံ၊ ၁၀၆၇၊

ပဋိပဿဒ္ဓိ= ပွမစိတ်လလမ် မွေလှေ်ပွန်၊ ၄၀၊
၃၂၀၊

ပဋိပဿမ္ဘနာ= ပွမစိတ်လလမ် မွေလှေ်ပွန်၊ ၄၀၊
၃၂၀၊

ပဋိပဿဒ္ဓိတတ္ထ= ဒဒ် (ဒဒက်တံကိုစေတ-
သိက်ခန္ဓပိပြကာမဂ်) မစိတ်လလမ် မွေလှေ်
ပွန်၊ ဓရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံစိတ်လလမ် ခန္ဓ
ပိပြကာမဂ်၊ ၄၀၊ ၃၂၀၊

ပဋိဗန္ဓု= သဘ်မလေဝ်ဗန်ဒက် (ပွေအာရီတုဟ်
တုဟ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ပဋိဝိရတိ= ဆုတ်ကလေင်တဲ သဘ်ပွမဝေင်ပါ၊
၂၉၉-၃၀၁၊

ပဋိဝိရောဓ= သဘ်ပွမစေ်စးဗွေမလောန်၊ ၄၁၈၊
၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

ပဋိဿတိ= ပွမဗျုဟ်မွေလှေ်ပွန်၊ ၁၄၊ ၁၃၅၈၊

ပဋိသင်္ခါ= ပွမဗ္ဗာရဏာ (နကိုညဏ်)၊ ၁၃၅၅၊

ပဋိသင်္ခါနဗလ= ပွမဗ္ဗာရဏာ ဟံချီဇာတ်
(ဗြဟ်ပွမဗ္ဗာရဏာ) ဒု-၁၃၁၊ ၁၃၆၀၊

ပဋိသင်္ခါ ဘောဇန= ပွမဗ္ဗာရဏာ ပွေစသုင်၊
၁၃၅၅၊

ပဋိသန္တာရ= ပွမဆက်ဖျပ်(နကိုအာမိသပစ္စယ်
ဓမ္မမဂ်) ပွမတိဝတ်ချိန်စတ်ဇိင်ဖျပ် လောက
ဝတ်၊ ၁၃၅၁၊

ပဋိဟညတိ= ပွမခွိုလျတ်၊ ၅၉၇၊ ၆၂၉၊ ၆၄၈၊

ပဋိဟညိ= ခွိုလျတ်ကျင်တဲ့၊ ၅၉၇၊ ၆၂၉၊ ၆၄၈၊

ပဋိဟညိဿတိ= ကြက်ခွိုလျတ်ရ၊ ၅၉၇၊ ၆၄၈၊

ပဋိဟညေ= ဂဗ္ဘခွိုလျတ်ရ၊ ၅၉၇၊ ၅၉၈၊ ၆၄၉၊

ပဌမဇ္ဈာန= ပဌမဇ္ဈာန၊ ၁၇၆-၂၇၇၊ ၅၇၈၊

ပဌမဘာဏဝါရ= အလန်ပွမဖောက် ဗွဲကိုပ်ကွာ၊ ခဏ်သကုတ် မဂ်ပ်ဖောက်ဗွဲကိုပ်ကွာ၊ ၆၄၅၊

ပဌမဘူမိ= ပဌမဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်) ၂၇၇၊ ၃၃၉-၃၆၀၊ ၅၁၉-၅၅၂၊

ပဌမဘူမိပတ္တိ= ပွမအာစိုပ်ပဌဘုံ (ကဆံင်သောတာပန်)၊ ၂၇၇၊ ၅၀၉-၅၅၂၊

ပဏ္ဍရ= သတ်ပွမဗုဒ္ဓအား၊ ၆၊ ၁၇၊ ၆၁၅၊

ပဏ္ဍိစ္စ= ဒိန္နဉာဏ်ကိုလညာတ်ဉာဏ်၊ ၁၆၊ ၁၀၇၆၊

ပဏ္ဍိတဓမ္မ= ခရီးမလောင်သွက် ညံင်ဂွံဒိဉာဏ်တုပညာ၊ ၃-၁၀၃၊ ၁၃၀၈၊

ပဏဝသဒ္ဓ= ရမုာင်ဖမ်ဖဏ်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

ပဏီတစိတ္တ= စိတ်သျှင်ပြဲ၊ ၂၆၉-၂၇၆၊

ပဏီတဓမ္မ= ခရီးလောကုတ္တိရ် မသျှင်ပြဲ၊ တိ-၁၄၊ ၁၀၃၄၊ ၁၄၂၅၊

ပဏီမိ= သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

ပတ္တဂန္ဓ= သူတူတူး၊ ၆၂၄-၆၂၇၊ ပတ္တရသ= ရှိတူး၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

ပတိဋ္ဌာဟ= သတ်မဒ်အရာဒတန် (ဒေက်တကိုလညာတ်မမှာရာ)၊ ၁၀၀၇၊ ၁၀၀၉၊

ပတောဒ= သတ်မတုပ်ကောလံကလး (နဒ်ဒ်မလောင်စတ် တွတ်နဂွံအာစိုပ်ဂွံင်သုာ် စိတ်မကြိမ်မံင်ဂွံင်မမှာရာ)၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၃၄၊ ၅၃၊ ၇၉၊ ၁၀၀၊ ၁၀၇၆၊

ပထဝီကသိဏ= ဇာန်မုံကိုအာရီ ပထဝီကသိုဏ်၊ ၁၆-၂၀၂၊ ၅၇၇၊ ၅၇၈၊

ပထဝီဓာတု= 'ပထဝီဓာတ်' သတ်မတွံဂးတိ (ဓာတ်တိ)၊ ၅၈၇၊ ၉၆၇၊ ၉၈၃၊

ပတ္တနာ= သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ပဒဘာဇနီ= ပွမပါပရအိတ် ဂကောဓရ်၊ ၁၅၇၊

ပဒဟတိ= ပုံလွီပရာရ၊ ၁၃၇၇၊

ပဒေါသ= သတ်ပွမပလီပလာ်မှာဒုတ် ဗွဲမလောန်၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

ပဓာနသ္မိ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတာ= ဒိန္နဉာဏ်ဟုံဆုတ်ကလောင် ပွဲ 'ဝီရိယ' ပွမလွီပရာ၊ (ခရီးမလောင်သွညံင်ဂွံဒိဉာဏ် ဟုံဆုတ်ကလောင် ပွဲပွမဇော်ပွပ်လွီပရာ ခရ်ကုသိုလ်)၊ ၃-၁၄၀၊ ၁၃၇၉၊

ပမောဒနာ= ပွမအိုတ်တိုဟ် ဗွဲမဂျိုင်၊ ၉၊ ၈၆၊ ၃၇၃၊

ပမောဟ= သတ်ပွမဝိဝိင် ဗွဲမလောန်၊ ၁၂၃၈၊

ပရက္ကမ= ပွမလွီပရာပတိတ်ဗြဟတ် ကဆံင်ကဆံင်၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၆၊ ၅၆၊ ၉၂၊ ၂၈၉၊ ၄၉၆၊ ၅၇၁၊

ပရကဋ္ဌကာ= ဂလာန်မကို ကတ်သွာန်ညး တွတ်သအာင်၊ ၁၃၅၀၊

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝ= ဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ၊ (မွှောင်ကိုချင်သွပ်တြိဘုံဂ် ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မပဒတ်မံင် ပွဲဘုံသျှင်အိုတ်)၊ ၁၂၈၇၊

ပရပုဂ္ဂလ= ပူဂိုလ်တို့ဟု၍၊ ၁၀၅၁၊
ပရလာဘ= ပွမကလိဝံ လာဘ်တို့ဟု၍၊
၁၁၂၆၊

ပရလောက= ပရလိုက်၊ ၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊
ပရသတ္တ= သတ်မွဲသအာင်၊ ၁၀၅၁၊
ပရာဘိသဇ္ဇနီ= (ဂလာန်)မခွီလျတ် ညးတို့ဟု၍
သအာင်ဗွဲမလောန် (ဂလာန်မခွီလျတ်လုက်
စုက်စိုတ်)၊ ၁၃၅၀၊

ပရာမဋ္ဌ= ချေမဒ်အာရီ၊ ဒဒက်တ်ကို ပရာ
မာသ'ဂမ္ဘိုင် ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ
ရံဝံမွဲးဟံပိုန် ပိုန်ဂ်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၄၊

ပရာမဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တ်ကိုပရာမဋ္ဌ၊
ဒု-၅၁၊ ၁၁၈၃၊ ၁၅၁၇၊

ပရာမဋ္ဌ နော ပရာမာသဓမ္မ= ခရ်မဒ်အာရီ
ပရာမာသကိုလော် ဟံဝံယုပရာမာသ၊ ဒု-
၅၃၊ ၁၁၈၈၊ ၁၅၂၂၊

ပရာမာသ= သတ်မလော်ဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗွဲမ
မှာရာ၊ ၃၈၁၊ ၃၉၂၊ ၁၀၀၇၊ ၁၂၄၀၊

ပရာမာသဓမ္မ= ခရ်မဝံယုပရာမာသ (ခရ်မ
လော်ဇ္ဇိတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ ရံဝံမွဲး ဟံပိုန်
ပိုန်ဂ်)၊ ဒု-၅၀၊ ၁၅၁၅၊

ပရာမာသ ပရာမဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်မဝံယု ပရာ
မာသတဲ မဒ်အာရီပရာမာသ၊ ဒု-၅၃၊ ၁၁၈၇၊
၁၅၂၁၊

ပရာမာသ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်သကိုကောံ
ပရာမာသ၊ ဒု-၅၂၊ ၁၁၈၆၊ ၁၅၂၀၊

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်
သကိုကောံပရာမာသကိုလော် မဒ်အာရီ ပရာ
မာသ၊ ဒု-၅၄၊ ၁၁၈၉၊ ၁၅၂၃၊

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ အပရာမဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်
သကိုကောံပရာမာသကို ဟံဒ်အာရီ ပရာ
မာသကို၊ ဒု-၅၄၊ ၁၁၉၀၊ ၁၅၂၄၊

ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်သကိုကောံ
ပရာမာသ၊ ဒု-၅၂၊ ၁၁၈၅၊ ၁၅၁၉၊

ပရိဏာယိကာ= ထပက်ခွင်တဲ သတ်မလော်
ကိုလော်အာ ဗွဲပွမတီ၊ သတ်မလော်ကိုဒွတ်
လုတ်ဒတဲဖို (ပညာ)၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၂၉၊ ၃၄၊
၅၃၊ ၇၉၊ ၁၀၀၊ ၁၀၇၆၊

ပရိတ္တ=မုံကို(အစောံသတ္တိမအောန်)၊ ြဟတ်
မအောန်၊ ၁၈၁-၁၈၇၊ ၁၉၀၊ ၅၈၄၊

ပရိတ္တဓမ္မ= ခရ်'ကာမ' မုံကိုအာနုတ်မအောန်၊
တိ-၁၂၊ ၁၀၂၆၊ ၁၄၁၇၊

ပရိတ္တာရမ္မဏ= ဇျာန်မုံကိုအာရီ မချန်
(မချောတ်သော)၊ ၁၈၁၊ ၂၁၁-၂၂၀၊

ပရိတ္တာရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်မုံကိုအာရီခရ်'ကာမ'
မုံကိုအာနုတ်မအောန်၊ တိ-၁၃၊ ၁၀၂၉၊
၁၄၂၀၊

ပရိဒေဝ= ပွမလရီအ်ယာံ၊ ၁၃၄၃၊
ပရိဘောဒ= ပွမဒကး ဗွဲပွဲပွဲ (ပွမလိုလ်
အိုတ်သို)၊ ၆၄၄၊ ၇၄၀၊

ပရိမဏ္ဍလ= ဗွဲအဝဏ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ပရိယာပန္န= ချေမတို့လုပ် ဗွဲဒဒိမ်ဝဋ်၊ ဒု-၉၆၊
၅၉၄၊ ၁၂၉၃၊

ပရိယာပန္နဓမ္မ= ခရ်မတို့လုပ် ဗွဲဒဒိမ်ဝဋ်၊ ဒု-
၉၆၊ ၁၂၉၃၊ ၁၆၀၇၊

ပရိယာဋ္ဌာန= သတ်မလော်ကလိုက်ကို ဗွဲပွဲပွဲ၊
၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

ပရိယောနာဟ= သတ်ပွမဘိင်တလိင် (ညံင်
ဟံဝံဂိုင်ကောတ်အာရီ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ခရ်မစိုန်
သကိုဂမ္ဘိုင်)ဗွဲပွဲပွဲ၊ ၁၁၆၃၊

ပရိသပ္ပနာ= (ဟံသုတ်အစောံ တုတ်နသုတ်
သွတ်တဲ သတ်မလော်ပြိုင်ဆဲ ကောတ်ဂုင်မံင်
ဗွဲပွဲပွဲ (ဒဒက်တ်ကိုအာရီ)၊ ၄၂၅၊

ပလိဂေခ= သတ်ပွမထွေန်စပ်ဗွဲပွဲပွဲ။ ၁၀၆၅၊
၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ပဝိစယ= သတ်ပွမစိုစွတ် ဗွဲတောင်ပကာရ
(ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ)၊ ၁၊ ၁၆၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၅၃၊ ၇၉၊
၁၀၇၆၊

ပဿတိ= ပုံညာတ်၊ ၅၉၆၊ ၆၁၆၊

ပသာဒ= သတ်မဖြိုင်ကောင် (ဗကောင်ဓာတ်)၊
၅၉၆-၆၁၅၊ ၆၉၄၊ ၉၇၅၊ ၉၈၂၊

ပသာရေန္တ= ညးမပွး (နိုင်တဲ)၊ ၆၃၅၊

ပဿဒ္ဓိ= ပွမစိုတ်လလမ်၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၃၂၊
၃၂၁၊

ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဇင်္ဂ= ပွမစိုတ်လလမ် မဒ်လဇ္ဇေ
အင်္ဂံ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ညဏ်) ပွမတိကေတ်
ဗွဲမဒးရ၊ ၃၂၀၊ ၃၂၁၊

ပဿန္တနာ= ပွမစိုတ်လလမ်၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၃၂၀၊
၃၂၁၊

ပဿိ= ညာတ်ကျင်တဲ၊ ၅၉၆၊ ၆၁၆၊

ပဿိဿတိ= ကြက်ညာတ်၊ ၅၉၆၊ ၆၁၆၊

ပဿေ= ဂဗ္ဘညာတ်၊ ၅၉၆၊ ၆၁၆၊

ပဟာသ= ပွမမိပ်သွောင် ဗွဲမဂ္ဂိုင်း၊ ၉၊ ၈၆၊
၂၈၅၊ ၃၇၃၊

ပါဠိပုဂ္ဂလိက= ငြိပ်ပုဂ္ဂိုလ်တုတ်တုတ်၊ ၁၀၅၀၊

ပါဏိသဒ္ဓ= ရမျာင်တဲ(ရမျာင်တက်တဲ)၊ ၆၂၀-
၆၂၃၊

ပါတုဘူတ= မဒ်ဗွဲမပြာကဋ်၊ ၁၀၄၁၊

ပါပမိတ္တတာ= ဒဒ်ညးမျှကိုမိတ်သဟာဲ ပရေအ်
ပရေအ် (ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညး မျှကို
မိတ်သဟာဲပရေအ်ပရေအ်)၊ ၃-၁၁၇၊

ပါမောဇ္ဇ= ပွမအိုတ်တိုဟ်၊ ၉၊ ၈၆၊ ၂၈၅၊
၃၇၃၊

ပါရိပူရိ= ပွမကိုပေင်၊ ၁၃၇၇၊

ပါလနာ= သတ်ပွမမင်မွဲ၊ ၁၉၊

ပါလိစ္စ= သတ်မလေပ်ကတိဗဒ်ကို သော်မဗု၊
၆၄၃၊ ၇၃၈၊

ပိတာ= (ဂုဏ်ဖို ပွမသွတ်မခိုတ်၊ ပွမသွတ်
ဟံ့ခိုတ်) ဗွဲလတူမအံက် (အပါ)၊

ပိယ= ညးမဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန်၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၂၁၊
၁၁၄၂၊

ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္တံ စရတိ=
ဃောမကျောန်ပတဲ ဒတဲဖို ဒဒက်တ်ကိုညး
အဲမသျှိုက်ဆာန်၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္တံ အစရိ=
ကျောန်ပတဲကျင် လလေင်ဖို ဒဒက်တ်ကိုညး
အဲမသျှိုက်ဆာန်တဲ၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္တံ စရိဿတိ=
ကြက်ကျောန်ပတဲ ဒတဲဖို ဒဒက်တ်ကိုညးအဲ
မသျှိုက်ဆာန်ရ၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊

ပိလာပနတာ= ဒဒ်မမက်ဂတင် (ညံင်ရဲသွော်
လိ၊ မမက်ဂတင်မင်လတူဍုင်) (ဟံ့စိန်ဝုန်
ဗွဲအာရီ)၊ ၁၃၅၆၊

ပိဟနာ= သတ်ပွမသျှိုက်ဆာန်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

ပီတ= ထင်၊ ၂၄၇၊

ပိတက= ထင် (သင်မိပ်စတ်စတ်)၊ ၆၁၆-
၆၁၉၊

ပိတကသိဏ=ဇျာန်မျှကိုအာရီ ဗွဲအဝဏ်
'ပိတ' ကသိုဏ်သင်ထင်၊ ၂၀၃၊

ပိတနိဒဿန= ဒ်သင်ထင် မတိုကုတ်တဲ
မပြာကဋ်၊

ပီတနိဘာသ= ချေမစိုနံသကိုကော်သံသံထပ်၊
၂၄၇၊

ပီတဝဏ္ဏ= မွှဲကိုသံထပ်၊ ၂၄၇၊

ပီတိ= ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ၁၊ ၉၊ ၆၂၊ ၈၃၊ ၈၆၊
၁၂၈၊ ၁၀၀၃၊

ပီတိဘူမိ= စိုတ်ဒ်အရာပီတိ ပွမသျှိုက်မျိုက်
မဒ်၊ ၁၀၀၃၊

ပီတိဝိရာဂ=ပွမကျဟ်မွဲပီတိ ပွမသျှိုက်မျိုက်၊
၁၆၃၊ ၁၇၂၊ ၂၅၃၊

ပီတိသဟဂတဓမ္မ= ခရ်မဒ်မွဲဟာန်ကော်ပီတိ
ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ တိ-၇၊ ဒု-၉၀၊ ၁၀၀၃၊
၁၅၉၅၊

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ= ပွမသျှိုက်မျိုက် မဒ်လဇ္ဈေ
အင်္ဂ ဒဒက်တ်ကို(မဂ်ဉာဏ်) ပွမတီကေတ်ဗွဲမ
ဒးရ၊ ၂၈၅၊

ပီတိသုခ= ဇရာန်မျိုက်ကို 'ပီတိ' ပွမသျှိုက်မျိုက်၊
'သုခ' ပွမဒ်တသိုခ်၊ ၁၆၀၊ ၁၆၈၊ ၂၅၅၊

ပုစ္ဆိကတာ= သတ်ပွမချီတေဝ် (ပွဲလာဘ်
သကာ) ညံင်ရဲကျိပ်ချီဗတ၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊
၁၂၃၆၊

ပုတ္တသာ= ပွမရာဒုာမိက် ပွဲကောန်ဇာတ်၊
၁၀၆၅၊

ပုထုဇ္ဇန= ပုထုဇ္ဇနံ၊ ၁၀၀၇၊

ပုပ္ဖဂန္ဓ= သျှိုက်ပက်၊ ၆၂၄-၆၂၇၊

ပုပ္ဖရသ= ရှိသာပက်၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

ပုပ္ဖ= ဗွဲကိုပ်ကွာ၊ ၁၆၅၊

ပုပ္ဖန္တ= သွက်ကိုပ်ကွာ (ဒဒက်တ်ကိုသံသာ)၊
(ခန္ဓမဒ်ကွဲင် ပွဲဘဝအတိက် ကိုပ်ကွာဂမ္တိုင်)၊
၁၀၀၈၊ ၁၃၂၆၊

ပုပ္ဖန္တာနုဒိဋ္ဌိ= ကွေတ်မဒွေတ်ဗက်လွေင်သွက်
ကိုပ်ကွာ (စောဲကိုခန္ဓဂမ္တိုင် မကေင်ဒ်ကွဲင်
ပွဲဘဝသံသာ အဆက်ဆက်ဂမ္တိုင် ဘဝကွာ
ကွာတေတ်တဲ ကွေတ်မမှာရာ မကတိုဒ်ကွဲင်)၊
၁၁၄၊

ပုပ္ဖန္တဉာဏ= ပွမတီကေတ် (ပွဲမပတမ်ကို
ခန္ဓဂမ္တိုင်မဒ်တဲ (ပွဲဘဝကိုပ်ကွာ)(ပုပ္ဖန္တဉာဏ်)၊
၁၀၆၃၊

ပုပ္ဖန္တေ အညာဏ= ပွမဟံတီကေတ် ပွဲကိုပ်
ကွာ(ပွဲမပတမ်ကိုခန္ဓဂမ္တိုင် မဒ်တဲ)၊ ၁၀၆၇၊
၁၁၀၆၊ ၁၂၃၈၊

ပုပ္ဖန္တေ ကင်္ခတိ= ပွဲသွေဟ်ပွာ ပွဲသွက်ကိုပ်
ကွာရ၊ ၁၁၂၃၊

ပုပ္ဖန္တာပရန္တေ ဉာဏ= ပွမတီကေတ်(ပွဲ
မပတမ်ကိုခန္ဓဒ်တဲ ကြက်ဒ်ဂမ္တိုင်) ပွဲသွက်ကွာ
သွက်လက်ကရံ၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ပုပ္ဖန္တာပရန္တေ အညာဏ= ပွမဟံတီကေတ်
(ပွဲမပတမ်ကို ခန္ဓဒ်တဲ ကြက်ဒ်ဂမ္တိုင်)၊
ပွဲသွက်ကွာ သွက်လက်ကရံ၊ ၁၀၆၇၊ ၁၁၀၆၊
၁၁၂၈၊ ၁၁၆၈၊ ၁၂၃၈၊

ပုပ္ဖေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ= ပွမတီကေတ်
မစိုနံသကို ကော်ပွမဒ်ဗျဟ် ထပ်ကိုထပ်
လွေင်ခန္ဓ မကေင်ပဒတ်ကွဲင်ဗွဲကိုပ်ကွာ (ဘဝ
ကွာကွာဂမ္တိုင်) ၁၃၈၀၊

ပုရာဏဝေဒနာ= ဝေဒနာတြေမ် (မကတိုဒ်
ဟိုတ်နူဟံစစ္စ)၊ ၁၃၅၅၊

ပုရိသကုပွဲတ္တ= အကဲအရာ မိုဟ်တြံ၊

ပုရိသတ္တ= ဒဒ်မိုဟ်တြံ၊ (သတ်ဒ်ဟိုတ်မိုဟ်
တြံ)၊ ၆၃၃၊ ၇၁၆၊ ၈၄၁၊

ပုရိသနိမိတ္တ=စုတ်သမ္ဘိမိုဟ်တြံ (ဟိုတ်မတီ
ကေတ်ရဲပွဲမွဲ မိုဟ်တြံ)၊ ၆၃၃၊ ၈၄၁၊

ပုရိသဘာဝ= သဘ်မှီဟ်တြုံ၊ ၆၃၃၊ ၈၄၁၊
 ပုရိသလိင်္ဂ= ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မှီဟ်တြုံ (မပတမ်
 ကိုနိုင်တဲသ့ဒ်တြုံ၊ ၆၃၃၊ ၈၄၁၊
 ပုရိသကပ္ပ= ဗိုပြင်(မပတမ်ကိုပွမအာကျင်)
 ဒဒက်တဲကိုမှီဟ်တြုံ၊ ၆၃၃၊ ၇၁၆၊ ၈၄၁၊
 ပုရိသိန္ဒြိယ= ပွမဝံအလိုသီ ပဲ့ဟိုတ်မှီဟ်တြုံ
 (ကွက်)၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၇၆၊
 ပုဠုဝက သညာသဟဂတ= ဇာန် မဒ်မွဲဟာန်
 ကောံသညာစုတ်သမ္ဘိ မဒ်ပွဲဇွ မှုကိုတူဂမ္ဘိုင်
 မတိတ်ကျင်မံင်၊ ၂၆၄၊
 ပူဇနာ= ပွမပူဇာ ၁၁၂၆၊
 ပေမနိယာ=(ဂလာန်)မသျှိုက်မှိုက်ပူဇ်၊ ၁၃၅၀၊
 ပေါရီ= ဂလာန် ညးချင်ဇော်ဂမ္ဘိုင် (ဂလာန်
 မယေန်သ္မာင်)၊ ၁၃၅၀၊
 ဖရသ= သဘ်ပွမသကာတ်မြဟ်၊ ၆၄၇-
 ၆၅၀၊
 ဖလ= ဖိုတူဉ် (ဖိုအဆက်)၊ ၁၃၆၉၊
 ဖလဂန္ဓ= သျှိုသတ်ဆု၊ ၆၂၄-၆၂၇၊
 ဖလရသ= ရှိုသတ်ဆု၊ ၆၂၈-၆၃၁၊
 ဖလသမင်္ဂီ= ပူဂိုလ် မသျှိုက်ပေင်ကောံဖိုလ်၊
 ၁၃၇၃၊
 ဖဿ= ပွမလုက်စုက်၊ ၁၊ ၂၊ ၇၁၊ ၁၀၇၊
 ၁၂၁၊ ၁၃၄၃၊
 ဖဿဟာရ= အထံက်အပင် မတွံဂး ပွမ
 လုက်စုက်၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၁၂၆၊
 ဖာဏိတ= တင်လာ၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊
 ဖာသုဝိဟာရ= ပွမဝံပဒတ် ဗွဲတသိုန်၊ ၁၃၅၅၊
 ဖုသတိ= တွတ်ဒွံရ၊ ၆၁၂၊ ၆၄၇၊

ဖုသနာ= အကဲအရာ ဗိုတွတ်ဒွံ၊ ၂၊ ၇၁၊
 ၅၆၉၊
 ဖုသိ= တွတ်ဒွံကျင်တဲ၊ ၆၁၂၊ ၆၄၇၊
 ဖုသိသတိ= ကြက်တွတ်ဒွံ၊ ၆၁၂၊ ၆၄၇၊
 ဖုသေ= ဂဗ္ဘတွတ်ဒွံ၊ ၆၁၂၊ ၆၄၇၊
 ဖောဠဗ္ဗ= တွတ်ဒွံ၊ ၆၁၂၊ ၆၄၇-၆၅၀၊ ၆၇၄၊
 ဖောဠဗ္ဗတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပဲ့တွတ်ဒွံ
 ဖောဠဗ္ဗာရီ၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊
 ဖောဠဗ္ဗဓာတု= သဘာဝတွတ်ဒွံ (ဖောဠဗ္ဗ
 ဓာတ်)၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၆၄၇-၆၅၀၊ ၁၃၄၀၊
 ဖောဠဗ္ဗယတန= တွတ်ဒွံ ဒှ်ဟိုတ် စိုတ်မတီ
 လုက်စုက်၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၅၉၃၊ ၆၄၆၊ ၆၅၈၊
 ဖောဠဗ္ဗရမ္မဏ= ဖောဠဗ္ဗာရီ၊ ၁၊ ၁၄၇၊ ၆၅၀၊
 ဖောဠဗ္ဗာသာ= ပွမရာဒ္ဒာမိက် ပဲ့တွတ်ဒွံ
 (ဖောဠဗ္ဗာရီ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊
 ဗလ= ဖြဟတ်၊(ပိုလ်) သဘ်ပွမဒိုင်ကျိုက်
 ဟံချီတေပ် ဟိုတ်နုဓရ်မစေံစးဂမ္ဘိုင်၊ ၁၂၁၊
 ၁၃၀၊ ၁၆၅၊ ၄၂၅၊
 ဗဟိဒ္ဓါ= ပဲ့မူးသန္တာန်၊ ၂၀၄၊ ၂၀၆-၂၄၉၊
 ၆၇၀၊
 ဗဟိဒ္ဓဓမ္မ= ဓရ်မဒ်ပဲ့ ‘ဗဟိဒ္ဓ’ မူးသန္တာန်၊ တိ-
 ၂၀၊ ၁၀၅၁၊ ၁၀၅၄၊ ၁၄၃၅၊
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဓမ္မ= ဓရ်မှိုက်ကိုအာရီ ‘ဗဟိဒ္ဓ’ မူး၊
 တိ-၂၁၊ ၁၀၅၄၊ ၁၄၃၇၊
 ဗဟုဇနကန္တာ= (ဂလာန်) မှိုက်ဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်
 မှိုက်၊ ၁၃၅၀၊
 ဗဟုဇနမနပါ= (ဂလာန်) မှိုက်ဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်
 မှိုက်၊ ၁၃၅၀၊
 ဗဟုလိကမ္မ= ပွမသ္မုဂ္ဂိုင်ဂိုင်ကိုအလန်၊ ၁၃၆၀၊

ဗဟုသုတ= ညးမျှကိုလမိင်လညာတ်မၤဂျိုင်၊
၁၃၃၅။

ဗာလကမ္မ= ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညး
သမ္မိ၊ ဒု-၁၀၃၊ ၁၃၀၇။

ဗာလျ= သဘ်ဒ်ဟိုတ် မှိတ်သမ္မိ၊ ၃၉၀။

ဗာဟိရဓမ္မ= ခရ်မၤ ပွဲ'ဗဟိဒ္ဓ' မူးသန္တာန်၊
ဒု-၆၆၊ ၁၂၁၄၊ ၁၁၅၄၈။

ဗာဟိရဇ္ဈပ= ရုပ်မၤ ပွဲ'မူးသန္တာန်၊ ၅၈၄။

ဗန္ဓန= သဘ်မလေပ်ဗန်ဒက် (သတ်ဂမ္မိုင်
ပွဲဒ်ဒိခိဝံဒ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၄၆။

ဗန္ဓနတ္ထ= သဘ်ပွမဗန်ဒက်ရုပ်၊ ၆၅၁။

ဗျပ္ပထ= အစီအဇန်ဂလာန်၊ ၆၃၆၊ ၇၂၂။
၈၅၀။

ဗျပ္ပနာ= သဘ်ပွမကိုအာစိုပ်ပွဲတောင် (စိုတ်
ပွဲအာရီ)၊ ၇၊ ၂၁၊ ၈၄၊ ၉၁၊ ၂၈၃၊ ၄၆၁။

ဗျာဓိဘယ= ဘဲယဲ၊ ပွမယဲဂ် မှာသို ပွဲအစောံ
ဘဲတဲ ဉာဏ်မကတိုဒ်ကွိုင်၊ ၁၃၇၆။

ဗျာပဇ္ဇနာ= အကာဲအရာ ဗိုလိုလ်ဖံက်ပွန်၊
၄၁၈၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၂၃၇။

ဗျာပဇ္ဇိတတ္ထ= ဒန်မလေပ်လိုလ်ဖံက်ပွန်၊
(ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ်လိုလ်ဖံက်ပွန်)၊ ၄၁၈၊
၄၁၉၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၆၀။

ဗျာပတ္တိ= သဘ်ပွမလိုလ်ဖံက်ပွန်၊ ၄၁၈၊
၁၁၂၀၊ ၁၁၆၀။

ဗျာပါဒ= ပွမကိုစိုတ်လိုလ်၊ ၄၁၃၊ ၁၅၀၃။

ဗျာပါဒကာယဂစ္ဆ= ပွမကိုစိုတ်လိုလ် မလေပ်
ဗန်ဒက် ဆက်ဖျပ် (ပွဲဒ်ဒိခိဝံဒ် 'နာမကာယ'
ဂကောံခရ်နာမ်၊ ၁၁၄၀။

ဗျာပါဒနီဝရဏ= ပွမကွာတ်လဒ်ဆေဝ်တာ
ကွဲမတွံဂး ပွမကိုစိုတ်လိုလ်၊ ၁၁၅၈၊ ၁၅၀၃။

ဗျဉ္ဇန= ယုမလေပ်ထွဲကို (အရထအဓိပ္ပါယ်)
၁၃၁၃၊ ၁၃၁၄၊ ၁၃၁၅။

ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟ= ပွမသင်ရိုသ် ဒွေတ်မ
ခိုတ်ပြ၊ ၁၃၅၅။

ဗြဟ္မလောက= ချိုင်ဗြို၊ ၁၂၈၉။

ဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာန= 'ဗြဟ္မဝိဟာဇ္ဈာန်' မကလိဝံ
ဗွဲအစောံ နမပဒတ်မပြ၊ ၂၅၁။

ဘဇနာ= ပွမနိဿယ်၊ ၁၃၃၃၊ ၁၃၃၅။

ဘတ္တိ= ပွမပြာပ်ခစ၊ ၁၃၃၃၊ ၁၃၃၅။

ဘဝ= ခရ်ဟိုတ်မကတိုဒ် (ကမ္မဘဝ)၊ ဌာန
မကတိုဒ်ကွိုင် (ဘုံဘဝ)၊ ၁၁၀၄၊ ၁၃၄၃။

ဘဝဆန္ဒ= ပွမရာဒွာမိက်ဘဝ၊ ၁၁၀၄၊ ၁၃၁၉။

ဘဝဇ္ဈောသာန= ဂိုတ်ကွဲဘဝတဲ ပွမကို
စိုပ်ဒတဲ (ပွမနွံပိုက်ရူပဘဝ အရူပဘဝ စိုက်
လအိတ် ဟံပွဲကိုပွမသေ့သေ့ဟ်)၊ ၁၁၀၄၊
၁၁၂၅၊ ၁၃၁၉။

ဘဝတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ရာဒွာမိက်ကိုဘဝ၊
ဒု-၁၁၀၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၀၄၊ ၁၂၃၆၊ ၁၃၁၉။

ဘဝဒိဋ္ဌိ= ကွေတ်မဒ်တဲ ပွဲအစောံ ဒဒက်တ်
ကိုဘဝမဗိုန်၊ (ပွဲအစောံအတ္တကို လောကကို
ရံပွဲမူး မဗိုန်)၊ ဒု-၁၁၁၊ ၁၃၂၀။

ဘဝနေတ္တိ= သဘ်ဒ်ဟိုတ် မရင်တိုင်ဏာဘဝ
(သတ်ဂမ္မိုင်)၊ (ဇုက်ဘဝ)၊ ၁၀၆၅။

ဘဝနန္ဒီ= ပွမသျှိုက်မျှိုက်ဘဝ၊ ၁၁၀၄၊ ၁၁၂၅။

ဘဝပရိဋ္ဌာဟ= ပွမကတ်ကတာန်မတွံဂး ပွမ
နွံပိုက်ကိုဘဝ၊ ၁၁၀၄၊ ၁၁၂၅။

ဘဝမုတ္တု= ပွမဗျောင်စိုတ် နဒ် မနွံပိုက်ကို
ဘဝ မဇုက်ကိုဗြဟ္မာတ်၊ ၁၁၀၄၊ ၁၁၂၅။

ဘဝရာဂ= ပွမစောဲလံကိုဘဝ၊ ၁၁၀၄၊ ၁၁၂၅။

ဘဝရာဂသံယောဇန= ပွမစောဲလာ်ပွဲရူပဘဝ
အရူပဘဝ (ဘဝရာဂသံယောဇိန်)၊ ၁၁၁၈၊
၁၄၇၇၊

ဘဝသိနေဟ= ထစိုတ် (ပွမထွေန်စပ်) ပွဲဘဝ၊
၁၁၀၄၊ ၁၁၂၅၊

ဘဝါသဝ= ပွမလောင်ဖွေပ်မတွံဂး ပွမနွံပွိုက်
ပွဲရူပ အရူပဘဝဂမ္တိုင်၊ ၁၁၀၂၊ ၁၁၁၄၊ ၁၄၆၅၊

ဘာဏဝါရ= အလန် နှိအရာမဖျောတ်၊
ခဏ်သကုတ် မဂပ်ပ်ဖျောတ် မွဲအလန်၊ ၅၅၊
၁၅၉၊ ၉၈၄၊

ဘာဝနာ= ပွမဇော်ပွပ်၊ ၁၃၆၁၊ ၁၃၇၉၊

ဘာဝနာဗလ= ပွမဇော်ပွပ် ဟုံချီတောင်
(ဇြဟတ်ပွမဇော်ပွပ်)၊ ဒု-၁၃၁၊ ၁၃၆၁၊

ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဓမ္မ= ခရ်မဂပ်ပ်ပါကွေံ
နကိုမဂ်လတူပိပြကာ မလောင်ကိုဇော်ပွပ်(ခရ်
သစ္စပန်ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ညာတ်ကေတ် နကို
သောတာပတ္တိမဂ်တဲ)၊ တိ-၈၊ ဒု-၈၄၊ ၁၀၁၁၊
၁၂၆၆၊ ၁၄၀၆၊ ၁၄၈၃၊

ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မုံ
ကိုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ် မဂပ်ပ်ပါကွေံဟိုတ်ရိုဟ်တွမ်
မဂပ်ပ်ပါကွေံ နကိုမဂ်လတူပိပြကာ၊ တိ-၉၊
ဒု-၈၆၊

ဘာဝယန္တ= ညးမလောင်ကိုဇော်ပွပ်၊ ၁၀၄၀၊
ဘာဝိတတ္ထ= ဒဒ်မလောင်ကိုဇော်ပွပ်တဲ၊ ၅၁၉၊
၅၂၄၊

ဘိယျောကမျတာ= ဒဒ်ညးမုံပွိုက်မွဲမလောန်၊
၁၃၇၈၊

ဘိယျောဘာဝ= ပွမကိုဇော်မောင် ဗွဲမလောန်၊
၁၃၇၇၊

ဘူတ= ချေံမပြာကဏ်၊ ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊

ဘူရီ= သာ်မတုပ်သုတ် ကောံတိသုန္ဒရီ၊
သာ်မလောင်မိပ်လဟိင် ပွဲအရထ မချာံစုတ်၊
၁၆၊ ၅၅၅၊ ၁၀၆၃၊ ၁၀၇၆၊

ဘောဒ= ပွမပါဒကး၊ ၆၄၄၊ ၇၄၀၊

ဘောရိသဒ္ဓ= ရမျာင်ဖမ်ဇော်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

ဘောဇနေ အမတ္တညူတာ= ဒဒ်ညးဟုံတီ
ကေတ်ဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိန်၊ (ခရ်မလောင်
သွညံင်ဂွံဒ် ညးဟုံတီကေတ် ဗွတ်ဗွတ်ပွဲ
ဘောဇိန်)၊ ဒု-၁၂၇၊ ၁၃၅၃၊

ဘောဇနေ မတ္တညူတာ= ဒဒ်ညးမတီကေတ်
ဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိန်၊ (ခရ်မလောင် သွညံင်ဂွံဒ်
ညးမတီကေတ်ဗွတ်ဗွတ်ပွဲဘောဇိန်)၊ ဒု-၁၂၈၊

ဘန္တတ္တံ စိတ္တဿ= ဒဒ်စိုတ်မချီတောင်၊ ၄၂၉၊
၁၁၆၅၊ ၁၂၄၃၊

မဂ္ဂ= ဇျာန်နှိဟိုတ် မအာစိုပ် ရူပဘုံ အရူပဘုံ၊
အရိယမဂ် နှိဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူကိလေသဂမ္တိုင်၊
အရိမဂ် မလောင်ဂစိုတ်ကွေံ ကိလေသဂမ္တိုင်၊
၁၂၁၊ ၁၁၀၉၊

မဂ္ဂင်္ဂ= အင်္ဂလဇော် ဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဟိုတ်မ
တိတ်ဗူး၊ ၂၈၃၊ ၅၅၅၊ ၁၁၃၉၊ ၁၁၇၆၊

မဂ္ဂပရိယာပန္န= ချေံမတိုလုပ်ပွဲမဂ် ဟိုတ်မ
တိတ်ဗူး၊ ၂၈၃၊ ၂၈၇၊ ၅၅၅၊ ၁၀၇၆၊

မဂ္ဂဖလ= ဖီဒဒက်တ်ကိုမဂ် မဂစိုတ်ကွေံ
ကိလေသဂမ္တိုင်တဲ မလောင်အာ(ဖိုလ်)၊ ၉၉၆၊
၉၉၉၊ ၁၁၂၈၊ ၁၀၃၄၊ ၁၁၀၉၊ ၁၁၁၇၊

မဂ္ဂသမ္ဗိကီ= ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကောံမဂ်၊ ၁၃၇၃၊

မဂ္ဂဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မုံကိုဟိုတ် မဂပ်ပ်သူးစ
ရဲဝွံမွဲမဂ် (မဂ္ဂဒဏ်ပြကာ) ခရ်မုံကိုဟိုတ်ရိုဟ်

တူမ်မတန်တံ ပွဲမင်(မလုပ်လို့ဟ်ပွဲမင်) တိ-
၁၆၊ ၁၄၂၉၊

မဂ္ဂိမိပတိဓမ္မ= ခရီးမျှော်ကို 'အဓိပတိ' နော်သကိုင်
သက မတွံဂးမင်၊

မဂ္ဂါရမ္မဏဓမ္မ= ခရီးမျှော်ကိုအာရီ မတွံဂးမင်၊
(ခရီးမသွေအာရီကိုမင်)၊ ဒု-၁၆၊ ၁၀၃၈၊ ၁၄၂၉၊

မစ္ဆ= က၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

မစ္ဆရာယိတတ္ထ= ဒဒိဉ္ဇည်းမလေပ်သအေတ်
သပါနီ၊ (ခရီးမလေပ်သွေကို ညံင်ဂွံဒိဉ္ဇည်းမလေပ်
သအေတ်သပါနီ)၊ ၁၁၂၇၊

မစ္ဆရိယ= ပွမသအေတ်သပါနီ၊ ၁၁၂၇၊

မစ္ဆရိယသညောဇန= 'မစ္ဆရိယ' သံယောဇနိန်
ပွမသအေတ်သပါနီ၊ ၁၁၁၈၊ ၁၁၂၇၊ ၁၁၃၆၊
၁၄၇၇၊

မစ္ဆရီ= ဉ္ဇည်းမသအေတ်သပါနီ၊ ၁၃၃၃၊

မစ္ဆေရ= သတ်ပွမသအေတ်သပါနီ၊ ၁၁၂၇၊

မဇ္ဈိမ (စိတ္တ)= စိတ်မဒ်လဒေါင်၊ ၂၆၉၊ ၁၇၀-
၂၇၆၊

မဇ္ဈိမဓမ္မ= ခရီးမဒ်လဒေါင်၊ တိ-၁၄၊ ၁၀၃၃၊
၁၄၂၄၊

မဏိ= မတ်မှိုက်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

မတ္တညုတာ= ဒဒိဉ္ဇည်းမလေပ်တိကေတ်ဗွတ်
ဗွတ်(ခရီးမလေပ်သွေကို ညံင်ဂွံဒိဉ္ဇည်းမတိကေတ်
ဗွတ်ဗွတ်)၊ ၁၃၅၅၊

မဒ= ပွမဇူမာဲ၊ ၁၃၅၃၊ ၁၃၅၅၊

မဒ္ဒဝ= ဒဒိဉ္ဇည်းမချီန်ချောတ် ကလိတ်
ကလောတ်၊ (ခရီးမလေပ်သွေကို ညံင်ဂွံဒိဉ္ဇည်း
မချီန်ချောတ် ကလိတ်ကလောတ်)၊ ဒု-၁၂၄၊
၁၃၄၇၊

မဒ္ဒဝတာ= ဒဒိဉ္ဇည်းမချီန်ချောတ် ကလိတ်
ကလောတ်၊ (ခရီးမလေပ်သွေကို ညံင်ဂွံဒိဉ္ဇည်းမ
ချီန်ချောတ် ကလိတ်ကလောတ်)၊ ၄၄၊ ၄၅၊
၆၃၉၊ ၇၃၀၊ ၈၆၂၊ ၁၃၄၇၊

မဓ= ခုတ်သဲ၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

မဓရ= ခုတ်ကြောံ၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

မန= (လှောင်ဏာအာရီတဲ) သတ်မလေပ်
တိ(စိတ်) ၆၊ ၁၇၊ ၆၃၊ ၄၃၆၊ ၄၅၁၊ ၄၆၀၊
၄၇၄၊

မနသိကာရကုသလတာ= ဒဒိဉ္ဇည်းမစီကူးပွဲပွမ
ပျပ်စိတ် သဘာဝဓာတ်ဂမ္တိုင်၊ (ခရီးမလေပ်
သွေကို ညံင်ဂွံဒိဉ္ဇည်းမစီကူး ပွဲပွမပျပ်စိတ်ဓာတ်
စုံဒဏ်ပြကာဂမ္တိုင်)၊ ဒု-၁၂၁၊ ၁၃၄၁၊

မနာပ= ဉ္ဇည်းမဂပ်ဝ်သျှိုက်မှိုက်၊ ၁၀၆၆၊

မနာပိယ= ခွဲမလေပ်ကိုနော်မောင်တစိတ်၊
၉၇၄၊

မနာယတန= ဒိအရာစိတ် ပွမတိ (ပွမဂွံအလို
အသီ ပွဲပွမတိ)၊ ၆၊ ၁၇၊ ၆၃၊ ၆၅၊ ၁၃၄၂၊

မနိန္ဒြိယ= ပွမတိကေတ် မဂွံအလိုသီ (ပွမ
ဂွံအလိုသီ ပွဲပွမတိ) ၁၊ ၆၊ ၁၇၊ ၆၃၊ ၆၅၊
၆၈၊ ၅၅၆၊ ၅၆၂၊ ၁၃၅၄၊

မနုဿသဒ္ဒ= ရမျာင်မှိုက်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

မနောကမ္မ= ကမ္မောန်မချပ်ပိုင်ခြာ နကိုစိတ်၊
၉၈၅၊ ၉၈၆၊ ၉၉၇၊ ၁၀၁၀၊ ၁၀၃၂၊

မနောဒုစရိတ= 'မနောဒုစရိတ်' နွေတ်ပွမ
ကောန်သရာမ်ပါပ် နကိုစိတ် (ကမ္မောန်ပွမ
ချပ်ပိုင်ခြာ)၊ ၁၃၀၁၊

မနောဓာတု= 'မနောဓာတ်' သတ်အယံ
မတ်မတိကေတ် (အာရီမသုန်ပြကာ)၊ ၅၆၂၊
၅၅၆၊ ၁၄၄၆၊

မနောဓာတု ဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂ်ဝိတိ
ကေတိနကို 'မနောဓာတ်' သတ်အယာမာတ်
မတိကေတိ(ပစ္ဆာရီ)၊ ၅၈၉၊ ၅၉၀၊ ၉၇၃၊ ၉၇၄၊
မနောပဒေါသ= သတ်စိတ်ပလီပလ်၊ ၁၀၆၆၊
၁၁၂၀၊ ၁၁၄၂၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

မနောဝိညာဏဓာတု= သတ်ပွမတိကေတိ
(အာရုံတြိပြကာ)ဗွေတွေင်၊ ၃၊ ၆၊ ၁၇၊ ၆၅၊
၁၄၄၆၊

မနောဝိညာဏဓာတု ဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂ်
တိကေတိနကို 'မနောဝိညာဏဓာတ်'၊ ၅၈၉၊
မနောဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂ်တိကေတိ
နကိုစိတ်၊ ၅၈၈၊ ၉၇၂၊

မနောဝိလေခ= သတ်မလေဝ်ဒ် ညံင်ရဲချူ
ခရက်စိတ် (ထဲထဲကြာန်ကြာန်)၊ ၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊
၁၁၂၃၊ ၁၂၄၁၊ ၁၂၆၃၊ ၁၂၇၀၊

မနောသုစရိတ= 'မနောသုစရိတ်' ပွမဒွေတ်
ဗွေဒးရဲး နကိုစိတ် (ကမ္မောန်မချပ်ပိုင်ခြာ)၊
၁၃၁၂၊

မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ= အထံက်အပင်
မတွံဂး ပွမဖအောင်ဗတိုက်စိတ် ဗွေဒးရဲး၊ ၇၀၊

မရဏဘယ= ဘဲချိုတ်၊ ညာတ်ကေတ်ပွမ
ဒးချိုတ် ဗွေအစောံဘဲတဲ ဉာဏ်မကတိုန်ကျင်၊
၁၁၇၆၊

မဟဂ္ဂတဓမ္မ= ခရ် 'မဟဂ္ဂိုတ်' မအာစိုပ်ဒ်
မသျှင်ပြ် (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ပူဂိုလ်
မသျှင်ပြ်၊ တိ-၁၂၊ ၁၄၁၈၊

မဟဂ္ဂတာရမ္မဏဓမ္မ=ခရ်မုံကိုအာရီမဟဂ္ဂိုတ်
မအာစိုပ်ဒ်မသျှင်ပြ်၊ တိ-၁၃၊ ၁၄၂၁၊

မဟာဘူတ= ရုပ်မပြာကင်ဇွေလဲ (မဟာ
ဘုတ်)၊ ၅၈၄၊ ၅၉၆-၆၃၁၊ ၁၂၁၇၊

မဟိကာ= လတိုပ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

မာတာ= ဂုဏ်ဖိုပွမကောန်ဗွေဒးရဲး ဗွေဒံဒးရဲး
(ပွဲလတူမိ)၊ ၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊

မာန= ပွမပတိုန်လဝ်မာန်၊ ၅၅၃၊ ၁၁၂၁၊ ၁၅၆၅၊

မာနနာ= ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ၁၁၂၆၊

မာနသ= သတ်ပွမတိ (စိတ်)၊ ၆၊ ၁၇၊ ၄၇၄၊

မာနသညောဇန= မာနသံယောဇိန် ပွမစွတ်
သမ္ဘိ (နမပတမ်ကို ရဲပွဲမွဲး အဲဟေင်ပြ်အိုတ်)၊
၁၁၁၈၊ ၁၁၂၁၊ ၁၁၃၆၊ ၁၄၇၇၊

မာယာ= သတ်ပွမဗွေတ်မတ်၊ ၁၁၆၅၊ ၁၂၃၆၊

မာရပါသ= ပးထွက်မာရ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

မာရဗဠိသ= ဇီခွေန်မာရ်၊ ၁၀၆၅၊

မာရဝိသယ= အရာဒတန်မာရ် (တွံရဲးမာရ်)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

မိစ္ဆတ္တ= သတ်မံက်ပွန်မှာရာ၊ ၃၈၁၊ ၃၉၂၊
၁၀၀၇၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၂၁၊ ၁၂၄၀၊

မိစ္ဆတ္တနိယတဓမ္မ= မုံသတ်မံက်ပွန် မှာရာ
ဂွံဒ်တဲ ခရ်မဗိုန် ဗွေအစောံမကိုဖို (ပွဲသက္ကုတြာ
စုတ်)၊ တိ-၁၅၊ ၁၀၃၅၊ ၁၄၂၆၊

မိစ္ဆာအာဇီဝ= ပွမဂယိုင်လမျို မမှာရာ၊ ၃၀၁၊

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ= လညာတ်မမှာရာ၊ ၃၆၅၊ ၃၈၁၊
၄၀၈၊

မိစ္ဆာပထ= ဂွံင်တရ်မမှာရာ၊ ၃၈၁၊ ၃၉၂၊
၁၀၀၇၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၂၁၊ ၁၂၄၀၊

မိစ္ဆာဝါယမ= ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွေမှာရာ၊
၃၆၅၊

မိစ္ဆာသမာဓိ= ပွမတန်ကြန် ဗွေမှာရာ၊ ၃၆၅၊

မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ= ပွမချပ် ဗွေမှာရာ၊ ၃၆၅၊

မိဒ္ဒ= ပွမဟံဒုင်စရင် (ဒဒက်တကိုစေတသိက်)
(ပွမလူဟ်ဒကဲ့ဇော်ဇဲ)၊ ၁၁၆၁၊ ၁၁၆၃၊

မုခါသိယ= ခွဲမလေပ်စ နကိုခွောင်ကအ်
(ပါင်)၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

မုတ္တ= သတ်ပွမဝိဝိင် (နဒဒ်နွံပိုက်ဇော်ကို
ဇြဟတ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

မုဋ္ဌသစ္စ= ဒဒ်ညးမုံကိုသတ်မဝိဝိင် (ခရ်မလေပ်
သွက်ညံင်ဂွံဒ်ညးမုံကိုသတ်မဝိဝိင်)၊ ၃-၁၂၉၊
၁၃၅၆၊

မုတရူပ= ရုပ်မဂပ်ဝိတိကေတ် (နကိုဃာန၊
ဇိဝါ၊ ကာယဝိညာဏ်)၊ ၅၈၆၊ ၉၆၆၊

မုတ္တ= ဗွဲ၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

မုဒိတာသဟဂတဇ္ဈာန=ဇ္ဈာန်မဒ်မ္မဟာန်ကောံ
'မုဒိတာ' ပွမမိပ်မြတ် (ဇ္ဈာန်မချိုက်ပေင်ကို
မုဒိတာ)၊ ၂၆၀၊ ၂၆၁၊

မုဒိသဒ္ဓ= ရမုပင်ဖမ်မန်ဒိုင်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

မုဒုက= သတ်ပွမချိုန်ဇျောတ်၊ ၆၄၇-၆၅၀၊

မုဒုတာ= ပွမချိုန်ညောန်၊ ၄၄၊ ၃၂၄၊ ၆၃၉၊
၈၆၂၊ ၁၃၄၇၊

မူလဂန္ဓ= သူရိုဟ်၊ ၆၂၄-၆၂၇၊

မူလရသ= ရှိသာတုမ်၊ ၆၂၈-၆၃၁၊

မေတ္တာယနာ= အကဲအရာ ဗိုသျှိုက်ဆာန်၊
၁၀၆၂၊

မေတ္တာယိတတ္ထ=ဒဒ်ညးမလေပ်သျှိုက်ဆာန်
(ခရ်မလေပ်သွက် ညံင်ဂွံဒ်ညးမလေပ်သျှိုက်
ဆာန်)၊ ၁၀၆၂၊

မေတ္တာသဟဂတဇ္ဈာန= ဇ္ဈာန်မဒ်မ္မဟာန်ကောံ
'မေတ္တာ' ပွမသျှိုက်ဆာန် (ဇ္ဈာန်မချိုက်ပေင်
ကောံမေတ္တာ)၊ ၂၅၁-၂၅၇၊

မေတ္တိ= သတ်ပွမသျှိုက်ဆာန်၊ ၁၀၆၂၊

မေဓာ= သတ်မလေပ်သျှိုက် ပျဲပျံသတ်
ဂမိုင် (ပညာ) ၁၆၊ ၂၁၊ ၂၉၊ ၁၀၇၆၊

မောဟ= ပွမဝိဝိင် ပွဲသတ်မသုစုတ် (ပွမဟံတိ
ကေတ်ခရ်ဉာ်)၊ ၃၆၅၊ ၃၉၀၊ ၁၂၁၅၊ ၁၅၆၅၊

မဉ္ဇိဋ္ဌက= သတ်ဗကေတ်ကြံင်ကြံင် (သတ်ဆီ
စာင်)၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

မညိတတ္ထ= ဒဒ်မလေပ်စုတ်သမ္ဘိ၊ ၁၁၂၀၊

မဏ္ဍန= ပွမကျိုင်ကျပ် ကယျိုင်ကယျပ်၊
၁၃၅၃၊ ၁၃၅၅၊ မံသ= ဖျုန်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊
၈၈၀၊

ယထာဒိဋ္ဌိဿ ပဓာန= လွီပရာ မဗွဲကို
ကွေတ်မသအးဇုဗွဲတောင်၊ ပတိတ်ဇြဟတ်
လွီပရာ ဒဒက်တကိုပူဂိုလ် မုံကိုကွေတ်
မဒိုဟ်ပြ မဗွဲထေက်ကြိုက်၊ ၁၃၇၅၊

ယပနာ= သတ်ပွမဒ်မံင် ဗွဲမတန်တ်၊ ၁၉၊ ၈၂၊
၂၉၅၊ ၃၈၀၊ ၄၆၇၊ ၆၃၄၊ ၉၇၉၊

ယာတြာ= ပွမယောင်ယာပ်သွတ်သုန်၊ ၁၃၅၅၊

ယာပနာ= သတ်ပွမကိုဒ်မံင် (ဗွဲမတန်တ်) ပွမ
ယောင်ယာပ်၊ ၁၉၊ ၈၂၊ ၁၃၅၅၊

ယိဋ္ဌ= ဂုဏ်ဖို ပွမပူဇ် (ဒါန်ဇော်) ယဇ်ဇော်၊
၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊

ယောဂ= သတ်ပွမကိုစိုန်သကို (ပွဲဒဒ်ဒိုင်ဝံင်)
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ယောဂဓမ္မ= ခရ်မဂွံယုယောဂ (ခရ်မလေပ်ကို
စိုန်သကိုပွဲဒဒ်ဒိုင်ဝံင်) ဒု- ၃၈၊

ယောဂနိယ= ခွဲမဒ်အာရီ ဒဒက်တကို
'ယောဂ' ပွမကိုစိုန်သကို(ပွဲဒဒ်ဒိုင်ဝံင်)၊ ၅၈၄၊
၅၉၄၊

ယောဂနိယဓမ္မ= ခရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တကို
ယောဂဂမိုင်၊ ဒု-၃၉၊

ယောဂနိယ နော ယောဂဓမ္မ= ခရ်မဒ်အာရီ
ယောဂဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဟံဝံယုယောဂ၊ ဒု-၄၁၊

ယောဂ ယောဂနိယဓမ္မ=ခရ်မဝံယုယောဂကို
မဒ်အာရီ ယောဂဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၄၂၊

ယောဂ ယောဂသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဝံယု
ယောဂကို မစိုန်သကိုကောယောဂကို၊ ဒု-
၄၂၊

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်သကိုကော
ယောဂ၊ ဒု-၄၀၊

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တ ယောဂနိယဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်
သကိုကောယောဂကိုလေဝ် မဒ်အာရီ ယောဂ
ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၄၃၊

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တ အယောဂနိယဓမ္မ= ခရ်ဟံ
စိုန်သကိုကောယောဂကို ဟံဒ်အာရီ ယောဂ
ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၄၃၊

ယောဂသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်သကိုကော
ယောဂ၊ ဒု-၄၀၊

ယောဂသမ္ပယုတ္တ နော ယောဂဓမ္မ= ခရ်မစိုန်
သကိုကောယောဂဟောင်တဲ ဟံဝံယုယောဂ၊
ဒု-၄၂၊

ယောနိသော= ဗွဲဟိုတ်မဗွဲ၊ ၁၃၅၅၊

ရဇ= လက်ကျိုက်၊ ၆၁၆- ၉၁၉၊

ရဇတ= သြန်၊ ၆၁၆- ၆၁၉၊

ရသ= ရှိသာ၊ ရသာရီ၊ ၆၀၈-၆၁၁၊ ၆၃၁၊

ရသတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပဲ့ရှ်သာ (ရသာရီ)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ရသဓာတု= သဘာဝရှိသာ (ရသဓာတ်)၊
၅၈၄၊ ၆၂၈-၆၃၁၊ ၇၀၈၊ ၁၃၄၀၊

ရဿ= ဝှံ၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ရသာယတန= ရှိသာဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိက္ခာန်၊
၅၈၄၊ ၅၉၃၊ ၅၉၅၊ ၆၂၈၊ ၁၃၄၂၊

ရသာရမ္မဏာ= ရသာရီ၊ ၁၊ ၁၄၇၊ ၁၅၀၊ ၅၅၆၊
ရသာသာ= ပွမရာဒ္ဒာမိက် ပဲ့ရှ်သာ (ရသာရီ)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ရာဂ= သတ်ပွမစောလံ၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊
ရူပ= ခရ်ရုပ် (ခရ်မလေဝ်ဖံက်ပွန်) ဗွဲအဝဏ်
ကသိုဏ် သတ်လမ္မက်ကို လမ္မက်ယောမ်
ယောမ်၊ ဒု-၁၀၉၊ ၂၀၄၊ ၂၀၆-၂၄၉၊ ၅၈၄၊
၁၄၁၃၊

ရူပကဏ္ဍ= သကုတ်ရုပ်၊ ၅၈၃၊ ၉၈၄၊
ရူပက္ခန္ဓ= ဗွပ်ရုပ်၊ ၉၉၀၊ ၁၀၂၆၊ ၁၀၃၃၊
၁၁၁၆၊

ရူပတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပဲ့ရှ်ပါရီ၊ ၁၀၆၅၊
၁၂၃၆၊

ရူပဓာတု= သဘာဝသတ် (ရူပဓာတ်)၊ ၅၈၄၊
၄၈၅၊ ၆၁၆-၆၁၉၊ ၆၉၈၊ ၁၃၄၀၊

ရူပရာဂ= ပွမထွေန်စပ် ပဲ့ရှ်ပါရီ၊ ၃၆၃၊ ၅၅၃၊

ရူပဝန္တ= မှုံကိုရုပ်၊ ၁၁၀၇၊

ရူပဝိဘတ္တိ= ခဏ်ဒ်အရာပိပရအ်ရုပ်၊ ၅၉၄၊

ရူပသင်္ဂဟ= ပွမရိုဟ်လို့ဟ်ရုပ်၊ ၅၈၄-၅၉၃၊

ရူပသညာ= သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်ပဲ့ဗွဲအဝဏ်
သတ်ကသိုဏ် (အာရီဒဒက်တ်ကိုရူပဇာန်အရူပ
ဇာန်ဂမ္ဘိုင်)၊ ၂၆၅၊ ၅၇၉၊

ရူပဿ အနိစ္စတာ= ‘ရူပဿ အနိစ္စတာရုပ်’
ပွမဟံဗိုန် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်၊ ၅၉၅၊ ၆၄၄၊ ၆၅၃၊
၆၆၇၊ ၇၇၀၊

ရူပဿ ဥပစယ= ‘ဥပစယ’ ရုပ်ပွမကတိုဒ်တို
ဒဒက်တ်ကို(ရုပ်မကတိုဒ်တို)၊ ၅၉၅၊ ၁၂၀၁၊

ရူပဿ ကမ္မညတာ= ပွမဒုင်စရင် ပွဲကမ္မောန် (နိပ္ပန္န)ရုပ် (ရုပ်မရင်တုင်ဒွေတိဗက်မာန် ညံင်ဝံ စိုပ်ဒတဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမိုင်)၊ ၅၁၄၊

ရူပဿ ဇေတတာ= ‘ရူပဿ ဇေတတာ’ ရုပ် ပွမဗျူအိုဟ်တြေမ် ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ၅၉၅၊ ၆၄၃၊ ၇၇၁၊

ရူပဿ မုဒုတာ= ပွမဗျူနိညောန် ဒဒက်တက် ‘နိပ္ပန္န’ ရုပ်၊ ၅၈၄၊

ရူပဿ လဟုတာ= ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ ဒဒက်တက် ‘နိပ္ပန္န’ ရုပ်၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၅၉၅၊ ၆၃၈၊ ၆၅၃၊ ၇၂၈၊ ၁၂၀၁၊

ရူပဿ သန္တတိ= ‘ရူပဿ သန္တတိရုပ်’ လှောင် ဃောမဇော်မောပ် ဒဒက်တက်ရုပ်၊ ၅၉၅၊ ၆၄၂၊ ၆၅၂၊ ၁၂၀၁၊

ရူပါယတန= သာ်ဒ်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ် မကတိုဒ်၊ ၅၈၄၊ ၅၈၅၊ ၅၉၃၊ ၅၉၅၊ ၆၁၆၊ ၁၄၅၇၊

ရူပါရမ္မဏ= သာ် ‘ရူပါရီ’ ၁၊ ၁၄၇၊ ၁၅၆၊ ရူပါဝစရ= တို့လုပ် ဂေတ်ဂေင် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ ၅၈၃၊ ၉၈၇၊ ၉၉၀၊ ၁၄၁၈၊

ရူပါဝစရ ကုသလ= ရူပါဝစရကုသိုလ်၊ ၁၆၀၊ ရူပါဝစရ တိကတိကဇာန= ရူပါဝစရ တိက တိကဇာန (နယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဇာန ၃၊ နယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါ ဝစရတတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမဇာန-၃) ၁၄၀၊

ရူပါဝစရ တိကစတုက္ကဇာန= ရူပါဝစရတိက စတုက္ကဇာန၊ (နယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ ဒုတိယ၊ တတိယဇာန ၃၊ နယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါ ဝစရပဌမ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇာန-၄) ၁၃၈၇၊

ရူပါဝစရ ဒုကတိကဇာန= ရူပါဝစရ ဒုက တိကဇာန (နယ်စတုက္ကမ္မ ရူပါဝစရပဌမ၊ ဒုတိယဇာန၊ နယ်ပဉ္စကမ္မ ရူပါဝစရ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယဇာန ၃)၊ ၁၄၀၂၊

ရူပါဝစရဓမ္မ= ခေင်တို့လုပ် ပွဲရူပဘုံတဲ မဒ်၊ ဒု-၉၄၊ ၁၂၈၉၊ ၁၆၀၃၊

ရူပါသာ= ပွမရာဒ္ဒာမိက် ပွဲသာ ‘ရူပါရီ’၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ရူပီ= ညးမုံကိုရူပဇာန၊ ၂၄၈၊

ရူပီဓမ္မ= ခေင် ‘ရုပ်’မုံသာပွမပုန်ဂတးဒု-၁၁၊ ၈၄၄၊ ၁၀၉၇၊ ၁၄၆၁၊

ရူပပတ္တိ= ပွမဒ် ပွဲရူပဘုံ၊ ၁၆၀၊ ၂၇၁၊

လတာ= သာ်မတုပ်ကောံဇုက်လွာ (မလောင် စန်ဇဲ) (လောဘ)၊ ၁၀၆၅၊

လဟုက= သာ်မသာသာ၊ ၆၄၇- ၆၅၀၊

လဟုတာ= ပွမပြဟ်ပြေဟ်သာသာ၊ ၄၂၊ ၈၅၉၊

လဟုပရိဏမတာ= ဒ်ဒ် ဒဒက်တက် ပွမ ကလောင်ပုန်မပြဟ် (မပြဟ်ပြေဟ်သာသာ)၊ ၁၄၂၊

လာဘမစ္ဆရိယ= ပွမသအေတ်သပါန်ပွဲ ကိုလာဘ်၊ ၁၁၂၇၊

လာဘာသာ= ပွမရာဒ္ဒာမိက် ပွဲအရာဝတ္ထု မဂပ်ဝ်ကလိဝံ (ပွဲလာဘ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

လီန= သာ်ပွမဆုတ်ကလောင် (ထိန)၊ ၁၁၆၂၊

လီယနာ= အကောံအရာ ဗိုဆုတ်ကလောင်၊ ၁၁၆၂၊

လီယိတတ္ထ= ဒ်ဒ်ညးမလောင်ဆုတ်ကလောင် (ခေင်မလောင်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညးမလောင်ဆုတ် ကလောင်)၊ ၁၁၆၂၊ ၁၂၄၂၊

လုဗ္ဗနာ= အကာဲအရာ ဗိုဗွဲပွဲက် (လောဘ)၊
၃၈၉၊ ၃၉၁။

လုဗ္ဗိတတ္ထ= ဒဒ်မလေပ်နွဲပွဲက်၊ ၃၈၉၊
လောက= သဘ်မလေပ်နွဲ မလေပ်လီ
(လောက)၊ ၅၉၆-၆၁၅၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၂၂။

လောကိယ= တို့လုပ် ပွဲလောက မလေပ်နွဲ
မလေပ်လီ၊ ၅၈၄၊ ၅၉၃။

လောကိယဓမ္မ= ခရ်မတို့လုပ် ပွဲလောက၊ ဒု-
၁၂၊ ၁၀၉၉၊ ၁၄၆၃။

လောကုတ္တရဇရာန= ဇရာနမလေပ်တိတ်ဗူး
နူလောက၊ ၂၇၇၊ ၃၃၉-၃၆၃၊ ၅၅၃။

လောကုတ္တရပဉ္စကနယ= လောကုတ္တရ်ဇရာန
(နယ်ပဉ္စက)၊ ၁၄၀၀။

လောကုတ္တရဓမ္မ= ခရ်မတိတ်ဗူး နူလောက၊
ဒု-၁၂၊ ၁၁၀၀၊ ၁၄၆၄။

လောဏိယ= စုံ၊ ၆၂၈-၆၃၁။

လောဘ= ပွမနွဲပွဲက်ထွေန်စပ်၊ ၃၆၅၊ ၁၅၆၅။
လောလုပ္ပ= သဘ်ပွမပွဲင်စး တံင်ဂြိ (လောဘ)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆။

လောလုပ္ပါယနာ= အကာဲအရာ ဗိုပွဲင်ထွေတံင်
ဂြိပွဲအာရီထပ်ကိုထပ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆။
လောလုပ္ပါယိတတ္ထ= ဒဒ်မလေပ်ပွဲင်စးတံင်ဂြိ
(ပွဲအာရီ ထပ်ကိုထပ်)၊ (ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဂွံနွဲ
ညးမလေပ်ပွဲင်စး တံင်ဂြိ ပွဲအာရီ ထပ်ကိုထပ်)၊
၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆။

လောဟိတက= ဗကေတ်၊ ချဲ၊ ၂၄၇၊ ၆၁၆-
၆၁၉။

လောဟိတကသိဏ= ဗိုအဝဏ်ဗကေတ်၊
ဇရာနမုံကိုအာရီ ဗိုအဝဏ် ‘လောဟိတ’
ကသိုဏ် သာဗကေတ်၊ ၂၀၃။

လောဟိတက နိဒဿန= ချဲဗကေတ် ဗွဲမတို
ကုတ်တဲမပြာကဉ်၊ ၂၄၇။

လောဟိတက နိဘာသ= မစိုန်သကိုကောံ
သာဗကေတ်၊ ၂၄၇။

လောဟိတကက ဝဏ္ဏ= မုံကိုသာဗကေတ်၊
၂၄၇။

လောဟိတက သညာသဟဂတ= မဒ်မွဲဟာန်
ကောံသညာစုတ်သတ္တိ မဒ်ပွဲဗွဲမလံက်လေတ်
ဇောဝံင် နကိုသိ၊ ၂၆၄။

လမ္ဗိလ= (ရှ်သာ) မဖျူးစူ (ကေက်)၊ ၆၂၈၊
ဝစီကမ္မ= ပွမဟိုဂး နကိုပါင် (ဝစီကမ်)၊ ၉၈၅၊
ဝစီဒုစ္စရိတ= ‘ဝစီဒုစ္စရိတ်’ ပွမဟိုဂးဒေတ်
လုတ်ပွမဟိုဂ် နကိုပါင် (ဂလာန်)၊ ၂၉၉။

ဝစီဘေဒ= ပွမမြော်ဂလာန်၊ ၇၂၂။

ဝစီဝိညတ္တိ= ပွမကိုတိကေတ်နကိုဂလာန်မြော်
(ပိုက်ဆန္ဒဇော) (ဝစီဝိညတ်)၊ ၅၈၄၊ ၁၂၀၁။

ဝစီသုစရိတ= ‘ဝစီသုစရိတ်’ ပွမဟိုဂးဒေတ်
လုတ်ခိုဟ်ပြ နကိုပါင်(ဂလာန်)၊ ၁၃၁၂။

ဝဇိရူပမ ဓမ္မ= ခရ်မတုပ်သုဟ်ကို ကမ်ဂိုတး
(မလေပ်ပလိုပလာ် ပါဒကးကောံ အရာဝတ္ထု
ဂမိုင်အိုတ်သို ပွဲဒုဒ်မဒတုံဇော ဟိုတ်နူမပလို
ပလာ်သောင်ကောံဗွဲသက္ကုသောဟ် ကိလေသ
ဂမိုင်အိုတ်သို ညံင်ဟဂွံကတိုဒ်ကျင် မွဲလှေပုန်
(ပညာ နွဲပွဲအရဟတ္တမဂ်)၊ ၁၃၀၆။

ဝဇ္ဇ= ခုမ် (အရာမခွမ်)၊ ၆၁၆-၆၁၉။

ဝဏ္ဏ မစ္ဆရိယ= ပွမသအေတ်သပါန်ပွဲ
ဂုဏ်သာ၊ ၁၁၂၇။

ဝဏ္ဏနိဘာ= သာအရံင်၊ ၆၁၆-၆၁၉။

ဝတ= ဒေတ်ဒဒ်ကတ်ကို (မပတမ်ကို ကွိုဉ်
ဂမိုင်၊ ၁၀၀၉။

ဝတ္တနာ= (ဆက်တိုက်) သတ်ဟိုတ်မကတိုင်း၊
၁၉၊ ၈၂၊ ၂၉၅၊ ၃၈၀၊ ၉၇၆၊

ဝတ္ထု= (ဝတ္ထု) အရာဒတန်နိဿယ ဒဒက်တ်
ကိုရန်နာမ်ဂမ္ဘိုင် မပတမ်ကိုဗဿ၊ ၅၈၊ ၅၉၆
၆၁၅၊

ဝန= သတ် (မလေပ်ပြာပ်အာ မလေပ်ဗာန်စပ်
အာရီတအ်ဂ်)၊ သတ်မတုပ်သွတ်ကောံဂြိုပ်
(နဒ်ဒ်မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ဒဒိမ်လလေင်ဖို)
(လောဘ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

ဝနထ= သတ်မလေပ်ပြာပ်အာ (မလေပ်
ဗာန်စပ်) အာရီတအ်ဂ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊
၁၂၃၆၊

ဝယ= ပွမလို၊ ၆၄၄၊ ၇၄၀၊

ပလိတ္တစတာ= သတ်ဟိုတ်စွာမဒညောအ်
(ဇရတာရုပ်)၊ ၆၄၃၊ ၇၃၈၊

ဝါစသိက= မဒ်ပွဲပါင်၊ ၁၃၄၉၊ ၁၃၇၂၊

ဝါစသိက ဝိတိက္ကမ= ပွမကလိလောန် မဒ်
ပွဲပါင်၊ ၁၃၆၈၊

ဝါစာ= ဂလာန်၊ ၆၃၆၊ ၇၂၂၊ ၈၅၀၊

ဝါစာ ဝစီဘောဒ= ပွမမြော်ပါင်မတွံဂး ဂလာန်၊
၆၃၆၊ ၈၅၀၊

ဝါတသဒ္ဒ= ရမျာင်ကျာ၊ (ရမျာင်ကျာမပိုက်)၊
၆၂၀-၆၂၃၊

ဝါဒိတသဒ္ဒ= ရမျာင်တိုင်တိုက်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

ဝါယမတိ= ပွဲလွီပရာ၊ ၁၃၇၇၊

ဝါယာမ= ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၆၊
၅၇၁၊

ဝါယောကသိဏ= ကသိုဏ်ကျာ၊ ဇာန်မုံကို
အာရီ ဗွီအဝဏ် 'ဝါယော' ကသိုဏ်ကျာ၊
၂၀၃၊

ဝါယောဂတ= ပွမဒ် ရံပွဲမး ကျာ၊ ၉၇၀၊

ဝါယောဓာတု= 'ဝါယောဓာတ်' သတ်မတွံဂး
ကျာ (သတ်ပွမချီတေဝ်)ဂရိုက်ပချီ၊ ၅၈၇၊
၆၄၇-၆၅၀၊ ၉၇၀၊

ဝိက္ခာယိတကသညာ= သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်
ပွဲဇွဲ ဒေဒိမ်နီကျာန် ကျီဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင် မကိတ်
စလပ် ပွဲအကောံအရာတေင်တေင်၊ ၂၆၄၊

ဝိခိတ္တကသညာ= သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်ပွဲဇွဲ
မကွတ်ထောံလပ် တေင်တေင်တုတ်တုတ်
တဲတုတ် နိုင်တုတ်၊ ၂၆၄၊

ဝိစယ= သတ်ပွမစိုစုတ် (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊
၁၆၊ ၂၀၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၅၃၊ ၇၉၊ ၂၉၂၊ ၁၀၇၆၊

ဝိစာရ= ပွမဇွတ်သပေါတ်၊ ၁၊ ၈၊ ၆၂၊ ၁၀၀၁၊

ဝိစိကိစ္ဆတိ= ပွဲချပ်ဗွာရ၊ ၁၁၆၇၊ ၁၁၂၃၊

ဝိစိကိစ္ဆာ= ချပ်ကေတ် သဘာဝတဲ သတ်
ဟိုတ်မချောင်စိုတ် (သုတ်သွတ်ဟုံမာန်) (ပွမ
သုတ်သွတ်အာရီဟုံမာန်၊ ပွမသွေဟုံပွာ)၊
၄၂၂၊ ၄၂၅၊ ၁၀၀၆၊ ၁၀၁၃၊ ၁၂၃၅၊ ၁၅၆၅၊

ဝိစိကိစ္ဆာ နီဝရဏ= ပွမကွတ်လဒီဆေဝ်
တာကောံ မတွံဂး ပွမသွေဟုံပွာ၊ ၁၁၅၈၊
၁၁၆၇၊ ၁၁၇၆၊ ၁၅၀၃၊

ဝိစိကိစ္ဆာသညောဇန= 'ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇနိ'
ပွမသွေဟုံပွာ၊ ၁၁၁၈၊ ၁၁၂၃၊ ၁၄၇၇၊

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ စိတ္တုပ္ပါဒ= စိုတ် စေတ-
သိက်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကိုဗွဲဗွဲ ကောံဝိစိကိစ္ဆာ၊
၁၄၀၅၊ ၁၄၀၈၊ ၁၄၂၈၊

ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တစိတ္တ= စိုတ်မစိုန်သကို
ကောံပွမသွေဟုံပွာ၊ ၄၄၂၊

ဝိစ္ဆိဒ္ဓကသညာ= သညာစုတ်သတ္တိ မဒ်ပွဲဇွဲ
မပိုတ်မံင် ပွဲလဒေါင် ဓါသကုတ်၊ ၂၆၄၊

ဝိဇ္ဇာ= ပွမထပက်ခွင်တိကေတ် (တိုက်ဒမ္မ၊ အဝိဇ္ဇာမောဟ မလေင်ကွိုင်ဂြောင် ခရံဉာ်)၊
ဒု- ၁၄၁၊ ၁၃၈၀၊

ဝိဇ္ဇာဘာဂီဓမ္မ= ခရံမလေင်ပြာပ်အာ ဝိဇ္ဇာ
ဒစာ်ပြကာ၊ ဒု-၁၀၁၊ ၁၃၀၃၊

ဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တကဓမ္မ= ခရံမစိုန်သကိုကောံ
ဝိဇ္ဇာ ဒစာ်ပြကာ၊ ၁၃၀၃၊

ဝိဇ္ဇူပမဓမ္မ= ခရံမတုပ်သွဟ်ကောံ ဇုက်လလီ
(မလေင်ကကိုယးတူးတိုက်ဒမ္မ၊ ဟိုတ်မလေင်
ကိုယးတူး မပါစူးကောံ ပွဲအထိုက်အတန်ဇုကု
ယောမန် ဟိုတ်ဒမ္မ၊အဝိဇ္ဇာမောဟ မလေင်
ကွိုင်ဂြောင်ကောံ ခရံသစ္စပန်ပြကာ မဉာ်စုတ်
ဂမ္မိုင်)(ပညာမန် ပွဲမဂ်သုဝိမိပြကာ)၊ ဒု-၁၀၂၊
၁၃၀၅၊

ဝဇ္ဇေ အဝဇ္ဇသညိတာ= ဒန်ညးမုံကို သညာ
စုတ်သမ္ဘိ ရံဉ္ဇမ္မး ဟံဉ္ဇကိုဒုဟ် ပွဲအရာမုံကိုဒုဟ်၊
၁၁၆၆၊

ဝိညာဏ= ဝိညာဏ် ပွမတိကေတ် ပွဲတောင်၊
၆၊ ၁၃၄၃၊

ဝိညာဏက္ခန္ဓ= ဗွင်ပွမတိကေတ် ပွဲတောင်
(စိုတ်)၊ ၆၊ ၁၃၁၆၊

ဝိညာဏဝန္တ= ပွမမုံကိုမတိကေတ် (စိုတ်)၊
၁၀၀၇၊

ဝိညာဏာဟာရ= အထံက်အပင် မတွံဂး
ပွမတိကေတ် ပွဲလောင်(စိုတ်) ၇၃၊ ၁၂၆၊

ဝိညာဏဉ္စာယတန= 'ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန်'
မုံကိုအာရီ အရာဒတန်မတွံဂး ဝိညာဏ် ဟံဉ္ဇ
ကိုလအိတ်၊ ၅၈၁၊ ၁၄၃၂၊ ၁၄၃၆၊

ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ= သညာစုတ်သမ္ဘိ
မန်ပွဲအာရီ အရာဒတန် မတွံဂးဝိညာဏ် ဟံဉ္ဇ
ကိုလအိတ်၊ ၂၆၆၊ ၂၇၄၊ ၅၈၀၊

ဝိညာဏဉ္စာယတနသမတိက္ကမ= ပွမကလိ
လောန်ကောံ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန် ပွဲမဒးရ၊
၅၈၁၊

ဝိညာတရူပ= ရုပ်မဂ်ဝိတိကေတ် (နကိုစိုတ်)၊
၅၈၆၊

ဝိညာပနာ= အကာဲအရာ မကိုတိ၊ ၆၃၅၊

ဝိညာပိတတ္ထ= ဒန်မလေင်ကိုတိကေတ်၊ ၆၃၅၊

ဝိညတ္တိ= အကာဲအရာ န်ဟိုတ် တိကေတ်ပွက်
ဆန္ဒဇုကု၊ ၅၈၅၊ ၆၃၅၊ ၇၂၂၊ ၈၄၇၊ ၈၅၀၊

ဝိတက္က= သတ်ပွမချင်ကေတ်ပွဲတောင် (သတ်
ပွမကိုအာစိုတ် စိုတ် အာရီ)၊ ၁၊ ၅၇၅၊

ဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမ= ပွမကလိလောန်
ပွဲတိအိုတ် ဒဒက်တကို 'ဝိတက်' ပွမချင်ဂမ္မိုင်၊
'ဝိစာရ' ပွမစိုတ်သပေါတ်၊ ၁၆၁၊ ၅၄၁၊ ၅၄၆၊
၅၅၀၊ ၅၇၈၊

ဝိတ္တိ= ပွမတရိုပ်ကိုစိုတ်၊ ၉၊ ၈၆၊ ၂၀၅၊ ၃၇၃၊
ဝိဒိတဓမ္မ= ခရံမပြာကဉ်၊ ၃၆၄၊

ဝိနီလကသညာ= သညာစုတ်သမ္ဘိ မန်ပွဲဇု
လမ္မက်ယောမ်၊ ၂၆၄၊

ဝိပရိဏာတ= ခွဲမဖံက်ပွန်တဲ၊ ၁၀၄၄၊

ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟ= သတ်ပွမဂိုင်ကေတ် ပွဲအ
စောံပွမဖံက်ပွန်မှာရာ၊ ၃၈၁၊ ၁၃၆၉၊

ဝိပဿနာ= ပွမဉာ်သို သတ်ဉာ်စုတ် ပွဲအစောံ
အကာဲအရာတောင်တောင် မပတမ်ကိုအနိစ္စ၊ ၁၊
၁၆၊ ၂၀၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၁၀၇၆၊ ၁၃၆၃၊

ဝိပါက= ဖိုကမ် (ဝိပက်)၊ ၄၃၁၊ ၁၃၉၀၊

ဝိပါကဓမ္မ= ခရံဖိုကမ် (ဝိပက်)၊ တိ-၁၃၉၀၊

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ= ခရံမလေင် ကတိုဗဒ်ကိုဖို
(ဝိပက်)၊ တိ-၃၊ ၉၉၂၊ ၁၃၉၁၊

ဝိပါကဟေတု= ဟိုတ်ဝိပက်၊ ၁၀၄၁၊
 ဝိပစ္စနီကာသာတကက= ဒဒ်ညးမလေပ်သာယာ
 ပွမဇော်စး၊ ၁၃၃၂၊
 ဝိပုဋ္ဌိကူလ ဂါဟိတာ= ဒဒ်ညးမျှံပကတိ မဂိုင်
 ကေတ်ပွမဇော်စး၊ ၁၃၃၂၊
 ဝိပုဗ္ဗကသညာ= သညာစုတ်သတ္တိမဒ်ပွဲဇွဲ မျှံကို
 ပတိုဟ် မဇောင်မံင်၊ ၂၆၄၊
 ဝိဘဝတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် ပွဲပွမဇော်စးအာ
 နူဘဝ (မဂပ်သုးရံပွဲမူး ဥစ္ဆေဒ)၊ ၁၀၆၅၊
 ၁၂၄၆၊
 ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ= ကွေတ်မဒ် ဗွဲအစောဒ်ဒက်တ်ကို
 ဘဝမပိုတ် (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ) ဒု-၁၁၁၊ ၁၃၂၁၊
 ဝိဘူသန= ပွမကိုဖျုန်ဇကု ဇော်မောင်ဖောအ်
 ပြေပ်တိုန်၊ ၁၃၅၃၊ ၁၃၅၅၊
 ဝိမတိ= ပွမဟုံတီ (ပွမချပ်ဗွာ) (ဝိစိကိစ္ဆာ)၊
 ၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊ ၁၁၆၇၊ ၁၂၄၁၊
 ဝိမုတ္တိ= ပွမတိတ်ဗူး၊ ဒု-၁၄၁၊ ၁၃၈၁၊
 ဝိမောက္ခဇ္ဈာန= ဇ္ဈာန်မတိတ်ဗူး နူခေပ်မဇော်စး
 ဂမိုင်၊ ၂၄၈၊
 ဝိရတိ= သတ်ပွမဝေင်ပေါ်ကွေ် ဗွဲတေ့င်
 (သတ်မလေပ်ဝေင်ပေါ်)၊ ၂၉၉-၃၀၁၊
 ဝိရောဓ= ပွမဇော်စး၊ ၄၁၈၊ ၄၁၉၊ ၁၀၆၆၊
 ၁၂၃၇၊
 ဝိလောကေန္တ= ညးမသိုရံင်လပါ်ဒစေင်၊ ၆၃၅၊
 ၈၄၇၊
 ဝိဝရ= ပထောင်၊ ၆၃၇၊ ၇၂၄၊ ၈၅၃၊
 ဝိဝရဂတ= ပွမဒ် ရံပွဲမူး ပထောင်၊ ၆၃၇၊
 ၇၂၄၊ ၈၅၃၊
 ဝိဝိစ္စ= လှူအာတု၊ ၁၆၀၊ ၁၆၇၊ ၁၇၆၊ ၅၅၃၊

ဝိဝေကဇ= ခွေ်မကတိုန်ကွိုင် ဟိုတ်နူလှူအာ
 နူနီဝရဏ၊ ၁၆၀၊
 ဝိဿဂန္ဓ= သူဃိဂအေဟ်ဖျုန်သွေက်၊ ၆၂၄၊
 ဝိသဋ္ဌ= သတ်မလေပ်ထွေန်စပ် ဗျာပ်တြး(ပွဲ
 မပတမ်ကို ရူပါရီဂမိုင်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၀၆၅၊
 ဝိသတ္တိကာ= သတ်မတုပ်သုတ် ကောံဂျီ၊
 ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊
 ဝိသမလောဘ= သတ်ပွမနွံပိုက် ဟုံသုတ်သုန်
 (ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် ဟုံညီသာသုတ်သုန်)၊
 ၁၀၆၅၊
 ဝိဟိသုပရတိ= ပွမပလီပလာ်ကွေ် ချောင်စိုတ်၊
 ၁၃၅၅၊
 ဝိတိက္ကမ= ပွမကလိလောန်၊ ၁၃၆၈၊
 ဝိမံသ= ညဏ်ပညာပွမစိုတ်စပ်စတ်၊ ၁၀၄၀၊
 ဝိမံသာဓိပတေယျ= မျှံကို 'အဓိပတိ' ဇော်သ
 ကိုပ်သက ပညာဟောင် ပွမစပ်စတ်စိုတ်၊
 ၂၆၉၊ ၁၀၄၀၊
 ဝိမံသာဓိပတေယျမဂ္ဂ= မဂ်မျှံကိုဇော်သကိုပ်
 သက ပညာ ပွမစိုတ်၊ ၁၀၄၀၊
 ဝိရိယ= ပွမလွီပရာပတိတ်ဇြဟတ်ကမ္မောန်
 ဒဒက်တ်ကိုညးမဂိုင်သကာ၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၆၊
 ၅၆၊ ၉၂၊ ၂၈၉၊ ၃၀၂၊
 ဝိရိယံ အာရဘတိ= ပွဲပတိတ်ဇြဟတ် ပွမ
 လွီပရာ၊ ၁၃၇၇၊
 ဝိရိယဗလ= ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဗိုန်ခိုင်
 ဟုံချီဇတပ် (ဝိရိယဗိုလ်) ၁၊ ၂၆၊ ၉၅၊ ၉၇၊
 ၁၁၄၊ ၄၃၀၊
 ဝိရိယာရမ္ဘ= ပွမလွီပရာပတိတ်ဇြဟတ်၊ ၁၃၊
 ၂၂၊ ၁၃၇၅၊

ဝီရိယာဓိပတေယျ= မှုံ့ကိုအဓိပတိ နှော်သကိုင်
သက 'ဝီရိယ' ဟောင် ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ၂၉၆၊
၅၅၂၊

ဝီရိယိန္ဒြိယ= ပွမဝံအလိုသီ ပတိတ်ဖြဟတ်၊
၁၊ ၅၇၁၊

ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ= ပွမပတိတ်ဖြဟတ် မဒ်အင်္ဂ
လဇ္ဈေ ဒဒက်တ်ကိုမဂ်ဉာဏ် ပွမတိကေတ်
ဗွမဒးရး၊ ၂၈၉၊ ၃၀၂၊ ၃၀၆၊ ၃၃၆၊

ဝေဒနာ= ပွမဒင်စသိုင်း၊ ၁၊ ၃၊ ၁၂၁၊ ၁၃၃၊
၁၄၇၊ ၁၃၄၃၊

ဝေဒနာက္ခန္ဓ= ဗွပ်ပွမဒင်စသိုင်း၊ ၆၆၊ ၆၉၊
၁၁၉၊ ၁၁၁၅၊

ဝေဒယိတ= ပွမဒင်စသိုင်း၊ ၂၈၆၊ ၂၉၄၊ ၃၆၇၊
၅၆၀၊

ဝေဒနာဝန္တ= မှုံ့ကိုဝေဒနာ ပွမဒင်စသိုင်း၊
၁၀၀၇၊

ဝေပုလ္လ= ပွမလဲ့လး ပေါအ်ဗြေပ်၊ ၁၃၇၇၊

ဝေဘဗျာ= ဒဒ်ညးမလေပ်ပါပရအ် (ညးမ
လေပ်သွပြာကဋ် မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ၁၆၊
၁၀၇၆၊

ဝေဝိစ္ဆ= သဘ်မလေပ်နွံပွိုက် အရာဝတ္ထုတူဟ်
တူဟ်ဂမ္တိုင်၊ 'လောဘ' ဒဒ်ဒက်တ်ကိုညး
ဟံ့ပွိုက် တူဟ်နကိုဗျာပ်တြး ဆက်ဆောံကောံ
ညးသအာင်မပတမ်ကို ဂြပ်ဇုကုဇု၊ ၁၀၆၅၊
၁၂၃၆၊

ဝေရမဏိ= သဘ်မလေပ်ပလိုပလာ်ကောံ
သုသတြ၊ (သဘ်မလေပ်ဝေင်ပါ)၊ ၂၉၉၊

ဝေလာ= အပိုင်အခြာသြင် (မတွံဂး ကာယ
ဒုစ္စရိတ်)၊ ၂၉၉-၃၀၁၊

ဝေဠုရိယ= မတ်မွိုက်ဝေဠုရိယ မှုံ့ကိုသတ်
စွာဒုန်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ဝေါဟာရ= ယုမဂပ်ဝ်ကော်ခစ၊ ၁၃၁၃-
၁၃၁၅၊

ဝန္တနာ= ပွမလောဝ်၊ ၁၁၂၆၊

သဉ္ဇတ္တရဓမ္မ= ခရ် 'လောကီ' မှုံ့ကိုခရ် မသျှင်ပြ်
လတူနူဇု၊ ၃-၉၉၊

သကစ္စကိရိယတာ= ဒဒ်ညးမှုံ့ကိုပွမသွ ဗွမ
ရှေ့သော်ရ် (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညးပွမ
သွရှေ့သော်ရ်)၊ ၁၃၇၉၊

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ= လညာတ်မမှာရာ ပွဲကာယ
(မဂပ်ဝ်ဟိုဂး ရံဝံမွဲး ခန္ဓမသုန်ပြကာ) မှုံ့တ်
ပြာကဋ်၊ ၁၀၀၆၊

သက္ကာရ= ပွမသွဗွမဒးရး (ပွမသွရှေ့သော်ရ်)၊
၁၁၂၆၊

သခိလဝါစတာ= ဒဒ်ညးမှုံ့ကိုဂလာန် မချိုန်
ချောတ်ဇိပ်ဂိုပ်၊ ၁၃၅၀၊

သဂါရဝတာ= ဒဒ်ညးမှုံ့ကို ပွမရှေ့သော်ရ်၊
၁၃၃၄၊

သစ္စာနုလောမိကဉာဏ= ပွမတိကေတ် ဗွမပ
ဗွဲကို ခရ်ညံ (သစ္စပန်)၊ ၁၃၇၃၊

သစ္စိကတဓမ္မ= ခရ်မဂပ်ဝ်သွ ဂတမတ်၊ ၃၆၄၊
သစ္စိကိရိယာ= ပွမသွဂတမတ်၊ ၃၆၄၊

သတ= ညးမချိုက်ပေင် ကောံသတ်၊ ၁၆၃၊
သတ္တအာပတ္တိက္ခန္ဓ= အာပတ်(ဒုဟ်) ထပုံဘုံ
(ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသ် ထုလ္လစ္စယံ ပါစိတ်
ပါဠိဒေသနိက် ဒုက္ကဋ် ဒုဗ္ဘာသိုသ်)၊ ၁၃၃၆၊

သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏ= ပွမတိကေတ်
ပွဲပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ် ဒဒက်တ်ကိုသတ်
ဂမ္တိုင်၊ ၁၃၈၀၊

သတ္တ= သတ်၊ ၁၃၈၀၊

သတ်= ပွမဗျူဟာ၊ ၁-၂၃၊ ၅၂၊ ၉၃၊ ၁၃၅၈၊

သတ်ကြွယ်= ပွမဗျူဟာ မဂ္ဂအလိုသီ၊ ၁၊ ၃၃၂၊

သတ်ဗလ= ပွမဗျူဟာ ဗွေခိုင်ကျိက် ဟံချီ
ဇောင်၊ (သတ်ဗိုလ်)၊ ၁၊ ၂၃၊ ၂၇၊ ၅၂၊ ၃၃၂၊
၁၂၅၈၊

သတ်မာ= ညးမုံကိုသတ်၊ ၁၆၃၊

သတ်သတ်ကြွယ်= ပွမဗျူဟာ မဂ္ဂအလိုသီ
မတွံးသတ်၊ ၂၃၊ ၂၇၊ ၅၂၊ ၇၇၊ ၉၃၊ ၁၃၅၈၊

သတ်သရဏတာ= အကဲအရာ ဗိုဗျူဟာ
မတွံးသတ်၊ ၁၄၊ ၂၃၊ ၂၇၊ ၅၂၊ ၇၇၊ ၁၃၅၈၊

သတ်သမ္မောဇ္ဈင်္ဂ= ပွမဗျူဟာ မဒ်လဇ္ဈင်္ဂအင်္ဂ
ဒဒက်တက်ပွမတိကေတ်ဗွေဒးရး (မဂ်ဉာဏ်)၊
၂၉၀၊ ၃၀၃၊ ၃၁၇၊ ၃၃၂၊

သတ္တ= ဝိုဟ်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

သဒ္ဓ= ရမ္ပာင်၊ ၆၂၀-၆၂၂၊

သဒ္ဓတဏှာ= ပွမထွေန်စပ် မဒ်ပွဲရမ္ပာင်
(သဒ္ဓါရီ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သဒ္ဓဓာတု= သဘာဝရမ္ပာင် (သဒ္ဓဓာတ်)၊
၂၅၈၄၊

သဒ္ဓဟနာ= အကဲအရာ ဗိုဗြင်ကောင်၊ ၁၂၊
၃၀၅၊

သဒ္ဓါယတန= ရမ္ပာင်ဟိုတ် စိုတ်မတိညာတ်၊
၅၈၄၊ ၅၉၃၊ ၅၉၅၊ ၆၂၀၊ ၆၅၃၊ ၈၀၀၊ ၁၃၄၂၊

သဒ္ဓါရမ္မဏ= သဒ္ဓါရီ၊ ၁၊ ၁၄၇၊ ၁၅၀၊ ၁၅၇၊
၆၂၃၊

သဒ္ဓါသာ= ပွမရာဒ္ဓာမိက် ပွဲရမ္ပာင် (သဒ္ဓါရီ)၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သဒ္ဓိသ= ညးမတုပ်သွဟ်၊ ၁၁၂၁၊

သဒ္ဓါ= ပွမဗြင်ကောင်၊ ၁၂၊ ၂၅၊ ၇၅၊ ၉၆၊
၁၃၃၅၊

သဒ္ဓါဗလ= ပွမပတေ ဗွေမဗိုဗ်ခိုင် ဟံချီဇောင်
(သဒ္ဓါဗိုလ်)၊ ၁၊ ၁၂၊ ၂၅၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၁၁၄၊ ၃၃၈၊

သဒ္ဓိကြွယ်= ပွမပတေ မဂ္ဂအလိုသီ၊ ၁၊ ၁၂၊
၂၈၈၊

သနိဒဿနဓမ္မ= ခရ်မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ ပွမ
ညာတ်(မဂ်ဝိညာတ်၊ မဂ္ဂညာတ်) ဒု-၉၊
၁၀၉၃၊ ၁၄၅၇၊

သနိဒဿနရူပ= ရပ်မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ ပွမ
ညာတ်(ဒဒ်မဂ်ဝိညာတ်) (မဂ်ဝိညာတ်၊
မဂ္ဂညာတ်)၊ ၅၈၄၊ ၆၅၆၊

သနိဒဿနသပ္ပဋိဃဓမ္မ= ခရ်မဒ်ပွဲဟာန်ကော့
ပွမညာတ်ကို ပွဲဟာန်ကော့ ပွမဒ်လျတ်ကို၊
တိ-၂၂၊ ၁၀၅၆၊ ၁၄၃၈၊

သပစ္စယဓမ္မ= ခရ်မကတိဒ် ဟိုတ်နူခရ်ဟိုတ်
ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ (မတွံး ကမ် စိုတ် ဥတု
အာဟာရ)၊ ဒု-၇၊ ၁၀၈၉၊

သပ္ပဋိဃဓမ္မ= ခရ်မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ပွမဒ်လျတ်၊
ဒု-၁၀၊ ၁၁၉၅၊ ၁၄၉၅၊

သပ္ပဋိရူပ= ရပ်မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ ပွမလက်စုက်
ဒ်လျတ်(ရပ်မလေပ်လက်စုက်ဒ်လျတ်)၊ ၅၈၄-
၅၈၆၊ ၅၉၆၊ ၆၅၈၊

သပ္ပဋိဿဝတာ= ဒဒ်ညးမုံကိုပွမကလင်၊
၁၃၃၄၊

သပ္ပိ= ကွေင်သွဟ်၊ ၆၄၅၊ ၇၄၂၊ ၈၈၀၊

သပ္ပိတိကဓမ္မ= ခရ်မုံကို'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မျိုက်၊
ဒု-၈၉၊ ၁၂၇၉၊ ၁၅၉၃၊

သပ္ပိတိကဘူမိ= စိုတ်မဒ်အရာ ပွဲဟာန်ကော့
ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ ၁၂၇၉၊

သပ္ပရိသဓမ္မ= ဓရ်ညးသပ္ပရိသ်၊ ၁၀၀၇၊
 သပ္ပရိသဓမ္မ အကောဝိဒ= ဟံစီကူးဆိုက်
 ဗဒက် ပွဲဓရ်ညးသပ္ပရိသ်၊ ၁၂၂၃၊ ၁၂၆၉၊
 သပ္ပရိသာနံ အဒဿာဝီ= ဟံမွဲပကတိ
 ညာတ်ကေတ်ညးသပ္ပရိသ်ဂမ္တိုင်(နကိုညာဏ်)၊
 ၁၂၂၃၊
 သပ္ပရိသဓမ္မ အဝိနီတာ= မဟဂင်ဝ်ဒွေံ
 ဗတောန်လင် ပွဲဓရ်ညးသပ္ပရိသ်၊ ၁၂၂၃၊
 ၁၂၆၂၊ ၁၂၆၉၊
 သဗ္ဗမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ= လညာတ်မမှာရာ အလုမ်
 အိုတ်သို၊ ၅၈၃၊
 သမညာ= ယုမဂင်ဝ်တိကေတ် ဗွဲမဒးရး၊
 ၁၃၁၃၊ ၁၃၁၄၊ ၁၃၁၅၊
 သမထ= ဓရ်မလေဝ်ကို စိုဟ်လလမ်(ဓရ်
 ကုသိုလ် မစှော်စးဂမ္တိုင်)၊ ဒု-၁၃၂၊ ၁၊ ၁၁၊
 ၁၅၊ ၂၈၊ ၅၄၊ ၁၃၆၂၊
 သမထနိမိတ္တ= ဓရ်ဟိုတ်ဒဒက်တက်‘သမထ’
 ပွမကိုစိုတ်လလမ်၊ ဒု-၁၃၃၊ ၁၃၆၄၊
 သမာဓိဇ= မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ‘သမာဓိ’ ပွမ
 တန်ကြန်၊ ၁၆၁၊ ၁၆၈၊ ၂၅၅၊
 သမာဓိန္ဒြိယ= ပွမတန်ကြန် မဝံအလိုသီ၊ ၁၊
 ၅၇၂၊
 သမာဓိဗလ= ပွမတန်တ ဗွဲမဗိုန်ဗတ် ဟံချီ
 ဇောဝ် (သမာဓိဗိုလ်)၊ ၁၊ ၁၁၊ ၁၅၊ ၅၇၀၊
 သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ= ပွမတန်ကြန် မဒ်‘အင်္ဂ’
 လစှော် ဒဒက်တက်ပွမတိကေတ် ဗွဲမဒးရး
 (မဂ်ညာဏ်)၊ ၂၈၇၊ ၂၉၁၊ ၃၀၄၊ ၃၃၇၊
 သမာပတ္တိ= ပွမအာစိုပ် (ပွမကလိလောန်)၊
 ၃၀၊ ၃၈၊ ၁၃၂၈၊ ၁၃၃၁၊

သမာပတ္တိ ကုသလတာ= ဒဒ်ညးမဆိုက်
 ဗဒက် ပွဲပွမလုပ်စသမာပတ် (ဓရ်မလေဝ်သွ
 ကိုညင်ဝံဒ်ညးမျှကိုညာဏ် ပါ်ပါ်ကော့ ပွမလုပ်စ
 သမာပတ်တု မတိကေတ်မာန်)၊ ဒု-၁၂၀၊
 ၁၃၃၈၊
 သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ= ဒဒ်ညးမစီကူး
 ဆိုက်ဗဒက် ပွဲပွမလုပ်ကတိနူသမာပတ်
 (ဓရ်မလေဝ်ကို ညင်ဝံဒ် ညးမျှကိုညာဏ်ပါ်ပါ်
 ကော့ပွမဒလိုက်ကတိ နူသမာပတ်တု မတိ
 ကေတ်မာန်)၊ ဒု-၁၂၀၊
 သမာပန္န= ညးမအာစိုပ် ဗွဲမဒးရး (ညးမလုပ်
 စဇျာန်)၊ ၁၂၈၉၊ ၁၂၉၁၊
 သမိဇ္ဈန္တ= ညးမကဝေန်၊ ၆၃၅၊ ၇၂၀၊ ၈၄၇၊
 သမုဋ္ဌိတ= ချေမတန်တ ဗွဲမဒးရး (ယောမ
 န်မံင်) ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကွာ(ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်
 ယောမဒ်လှဟ်)၊ ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊
 သမုဒ္ဒ= မှာသိုဒ်၊ (ဟိုတ်နူသဘ် ဖြိုင်ကိုတရိုပ်
 စိုတ်မာန် ပွဲပွမညာတ်ကေတ်ရူပါရုံ)ရုပ် မတုပ်
 သွဟ်ကော့မှာသိုဒ်၊ ၅၉၆၀၆၁၅၊
 သမုပ္ပန္န= ချေမဒ်ဗွဲမဒးရး ချေဒးယောမကတိဒ်
 ပွဲလတူသွက်ကိုပ်ကွာ (ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်ယော
 မဒ်)၊ ၁၀၄၁၊ ၁၀၄၆၊
 သရဏဓမ္မ= ဓရ်မျှကိုမပတမ်ကိုရာဂ ဟိုတ်မ
 လရိုအ်ယာံ၊ ဒု-၁၀၀၊ ၁၃၀၁၊ ၁၆၁၅၊
 သရိတာ= သဘ်ပွမချက်ချေက် (နပွမထွေန်
 စပ်)၊ သဘ်မတုပ်သွဟ်ကော့မီ မျှကိုဇောဝ်ဍုင်
 မပြဟ် (နဒ်ဒ် မရင်တုင်ဏာသတ်ဂမ္တိုင်
 ဒဒ်ဒ်ဝံင်)၊ (လောဘ)၊ ၁၀၆၅၊
 သဝိစာရဓမ္မ= ဓရ်မဒ်ပွဲဟာန်ကော့ ‘ဝိစာရ’
 ပွမဇွတ်သပေါတ် (ဓရ်မဗိုန်သကိုကော့ဝိစာရ)၊
 ဒု-၈၈၊ ၁၂၇၇၊ ၁၅၉၁၊

သဝိစာရဘူမိ= စိတ်ဒိအရာ မွဲဟာန်ကောံပွမ
ဇွိတ်သပေါတ်၊ ၁၂၇၇၊

သဝိတက္ကဓမ္မ= ခရ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိတက်’
ပွမချပ်၊ (ခရ်မစိုန်သကိုကောံ ဝိတက်)၊ ဒု-
၈၇၊ ၁၂၇၅၊ ၁၅၈၉၊

သဝိတက္ကဘူမိ= စိတ်ဒိအရာ မွဲဟာန်ကောံ
‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ကို ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွိတ်
သပေါတ်ကို (ခရ်မစိုန်သကိုကောံ ဝိတက်
ဝိစာရ ဓါပြုကာ)၊ တိ-၆၊ ၁၃၉၉၊

သဝိတက္ကသဝိစာရဘူမိ= စိတ်ဒိအရာ မွဲဟာန်
ကောံ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ကို ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွိတ်
သပေါတ်ကို၊ ၁၀၀၀၊

သဝိတက္က သဝိစာရ သမာပတ္တိ= ပွမလုပ်စ
မွဲကိုပွမချပ် ပွမဇွိတ်သပေါတ်၊ ၁၃၃၈၊

သဿတဒိဋ္ဌိ= ကွေတ်မဒ် ရဲဝံမွဲ (အတ္တကို
လောကကို) မဗိုန်၊ ဒု-၁၁၂၊

သဿတ= မွဲကိုပွမတန်ကြန်၊ ပွမဗိုန်ဗတ်၊
၁၁၀၅၊

သဟဓမ္မိက= သိက္ခာပိုင် ချံဒမိန်သဟဓရ်
ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ်မွဲစွဲ၊ ၁၃၃၂၊

သဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မွဲကို‘ဟိုတ်’ရိုဟ်တွမ်
ရိုဟ်ကွက်၊ ဒု-၂၊ ၁၀၇၉၊ ၁၄၄၃၊

သဟေတုက နဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မွဲကိုဟိုတ်
ရိုဟ်တွမ်ဟေင်တဲ ဟံဝံယုဟိုတ်ရိုဟ်တွမ်၊
ဒု-၄၊ ၁၀၈၄၊ ၁၄၄၈၊

သဌာယတန= ‘အာယတန’တြုကာ ဒ်အရာ
စိုတ်မကတိုဒ်၊ ၁၃၄၃၊

သာဓလျ= ဒ်ညးမွဲကိုဂလာန် မချိုန်ဇျောတ်
ဇိပ်ဂိုပ် (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမွဲကို
ဂလာန်မချိုန်ဇျောတ်ဇိပ်ဂိုပ်)၊ ဒု-၁၂၇၊ ၁၃၅၀၊

သာတဝေဒယိတ= ပွမဒုင်စသိုင် မသာယာ၊
၄၅၂၊

သာတ= ချံဒ်သတ်မသာယာ၊ ဒု၊ ၁၀၊ ၄၅၂၊

သာတစ္စကိရိယတာ= ပွမသွတ်ဟံပိုတ်၊ ၁၃၇၉၊

သာဒရတာ= အကဲအရာ ညးမွဲကိုပွမရော်
သော်ရ်၊ ၁၃၃၄၊

သာဒရိယ= ဒ်ညးမွဲကိုပွမရော်သော်ရ် (ခရ်မ
လေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညးမွဲကိုရော်သော်ရ်)၊
၁၃၃၄၊

သာဒု= သတ်မသာယာ (ရှိသာ မခိုဟ်ပြ)၊
၆၂၈-၆၃၁၊

သာဓကမျတာ= ဒ်ညးနွံပိုက်ကို အာရီ
မခိုဟ်ပြ (ခရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညးမွဲကို
အာရီ မခိုဟ်ပြ)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သာမညဗလ= ဖိုဒဒက်တ်ကိုမဂ် ဟိုတ်မ
လလမ်ကွေက်လေသ(ဖိုလ်ပန်ပြုကာ)၊ ၁၀၂၃၊

သာယတိ= ပွဲကွာန်ရ၊ ၆၀၈၊ ၆၂၈၊

သာယိ= ကွာန်တဲရ၊ ၆၀၈၊ ၆၂၈၊

သာယိဿတိ= ကြက်ကွာန်ရ၊ ၆၀၈၊ ၆၂၈၊

သာယေ= ဂဗ္ဘကွာန်ရ၊ ၆၀၈၊ ၆၂၈၊

သာရဂန္ဓ= သုကြက်၊ ၆၂၄-၆၂၇၊

သာရဇ္ဇနာ= အကဲအရာဗိုစောဲလံ၊ ၃၈၉၊

သာရဇ္ဇိတတ္ထ= ဒ်ညးမလေပ်စောဲလံ (ခရ်မ
လေပ်သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမလေပ်စောဲလံ)၊
၃၈၉၊ ၃၉၁၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သာရာဂ= သတ်ပွမစောဲလံ ဗွဲမသကာတ်၊
၃၈၉၊

သာရမ္မဏဓမ္မ= ခရ်မွဲကိုပွမသွအာရီ၊ ဒု-၅၅၊
၁၁၉၁၊ ၁၅၂၅၊

သာသဝ= ချေမဒ်အာရီ ဒဒက်တံကိုဓရ်
အာသဝ မလေဝ်ဇောဝ်မံင် (ပွဲသန္တာန်သတ်
ဂမ္ဘိုင်) လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟ၊ ၅၈၄၊

သာသဝဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ ဒဒက်တံကို
အာသဝဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၁၅၊ ၁၁၀၈၊ ၁၄၆၇၊

သာသဝ နော အာသဝဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီ
အာသဝဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ ဟံဂုံယုအာသာဝ၊
ဒု-၁၇၊ ၁၁၁၃၊ ၁၄၇၂၊

သိက္ခာ= နွေတ်၊ ၁၁၂၃၊

သိဗ္ဗိနီ= သတ်ပွမဇင်ဖျပ်(သတ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစော
စုတိပဋိသန္နိပုဒ်ဒိဋ္ဌိဝဋ်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သိနေဟ= ထဓိတ် (အပေါ-သတ်ပွမဗန်
ဒက်)၊ သတ်ပွမသျှိုက်ဆာန် (လောဘ)၊ ၆၅၁၊
၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သီလ= နွေတ်လုတ်၊ အလေံ၊ ၁၀၀၉၊ ၁၁၂၄၊
၁၁၄၃၊ ၁၂၇၁၊

သီလဗ္ဗတ= နွေတ်လုတ် (ဒဒက်တံမပတမ်
ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်)၊ ၁၀၀၉၊ ၁၁၂၄၊ ၁၁၄၃၊ ၁၂၇၁၊

သီလဗ္ဗတပရာမာသ= ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲအ
စောမမှာရာ ရံဝံမွဲ (နွေတ်လုတ် မပတမ်ကို
က္ခိဂ္ဂ မ္ဘိုင်တအ်ဂှ် သအးဇုးနူကိလေသရ)၊
၁၀၀၆၊ ၁၀၀၉၊ ၁၂၇၁၊

သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂုဏ္ဏ= ပွမဇိတ်
သပေါတ်ဗွဲအစောမမှာရာ ရံဝံမွဲ(နွေတ်လုတ်
မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်) မလေဝ်ဗန်ဒက်ဆက်ဖျပ်
(ပွဲဒိဋ္ဌိဝဋ်) 'နာမကာယ' ဂကောံဓရ်နာမ်တအ်
ဒ်ဟိုတ်မသအးဇုး ကိလေသရ)၊ ၁၁၄၀၊

သီလဗ္ဗတပရာမာသသညောဇု= 'သီလဗ္ဗတ
ပရာမာသသံယောဇိန်' ပွမဇိတ်သပေါတ်
ဗွဲအစောမမှာရာ ရံဝံမွဲနွေတ်လုတ် (မပတမ်

ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်တအ်)ဂှ် ဒ်ဟိုတ် သအးဇုးနူ
ကိလေသရ၊ ၁၁၁၈၊

သီလဗ္ဗတပါဒါန= 'သီလဗ္ဗတပါဒါန' ပွမစော
လံတ် ဗွဲသကာတ် ရံဝံမွဲ နွေတ်လုတ်
(မပတမ်ကိုက္ခိဂ္ဂမ္ဘိုင်တအ်)ဂှ် ဒ်ဟိုတ်သအးဇုး
နူကိလေသရ၊ ၁၂၁၉၊ ၁၅၅၃၊

သီလဝုဏ္ဏ= ညးမုံကိုနွေတ်သီလ၊ ၁၃၃၅၊
သီလဝိပတ္တိ= နွေတ်သီလမလိုလံ၊ ဒု-၁၃၅၊
၁၃၆၈၊

သီလဝိသုဒ္ဓိ= ပွမသအးဇုး ဒဒက်တံကိုနွေတ်
သီလ၊ ဒု-၁၃၇၊ ၁၃၇၂၊

သီလသမ္ပဒါ= ပွမချိုက်ပေင်ကို နွေတ်သီလ၊
ဒု-၁၃၆၊ ၁၃၇၀၊

သီလသံဝရ= ပွမမင်မွဲ နွေတ်သီလ၊ ၁၃၇၀၊
၁၃၇၂၊

သုကတကမ္မ= ကမ်မဂ်ပ်ပတဲလပ် ဗွဲမဒးရး၊
၁၃၆၉၊ ၁၃၇၁၊

သုက္ကကမ္မ= ဓရ်မဗုသအး (ဓရ်မလေဝ်သွကို
ညံင်ဂွံဒ်ညး မုံကိုတသိုဝ်၊ ညးမုံကိုပိဋ်မဇော)၊
ဒု-၁၀၄၊ ၁၃၁၀၊

သုခ= ပွမဒ်တသိုဝ်၊ ၁၊ ၁၀၊ ၈၃၊ ၁၂၈၊
၁၀၀၄၊

သုခပဋိပဒ= (ဇျာန်)မုံကိုနွေတ် မဒ်တသိုဝ်၊
(ဇျာန်)မဂ်ပ်ကလိဂွံနွေတ် ဒ်တသိုဝ်လော
သွာဂှ်၊ ၁၇၈-၁၈၀၊ ၅၅၁၊

သုခပဋိပဒသိပ္ပါဘိည= (ဇျာန်)မုံကိုနွေတ် မဒ်
တသိုဝ်၊ မုံကိုလညာတ်ညဏ် မပြဟ်ပြေဟ်၊
၃၄၁၊ ၃၄၂၊ ၃၅၅၊ ၃၅၆၊ ၅၂၇၊ ၅၅၃၊ ၅၄၂၊

သုခပဋိပဒသိပ္ပါဘိညသုညတ= မုံယုသုညတ
(နဒ်ဒ်မလုအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ) မုံကို

လညာတ်ဉာဏ်မပြတ်ပြေဟ်ဒွေတ်မဒ်တသိုၣ်၊
၃၄၈၊ ၃၄၉၊

သုခပဋိပဒ ဒန္တာဘိည= (ဇရာနံ)မျှော်ကုဒွေတ်
မဒ်တသိုၣ် မျှော်ကုလညာတ်ဉာဏ်မချိန်လျှ။
၃၄၈၊ ၃၄၂၊ ၃၅၆၊ ၅၂၇၊

သုခပဋိပဒ ဒန္တာဘိညသုညတ= မျှော်ယု၊
သုညတ ‘နဒဒ်မလှူအာ နူမပတမ်ကိုရာဂ’
မျှော်ကုဒွေတ် မဒ်တသိုၣ် မျှော်ကုလညာတ်ဉာဏ်
မချိန်လျှ။ ၃၄၇၊ ၃၄၉၊

သုခဘူမိ= စိတ်မဒ်အရာ ဒဒက်တ်ကို‘သုခ’
ပွမဒ်တသိုၣ်၊ ၉၈၈၊ ၁၀၀၄၊ ၁၂၈၃၊

သုခဝိဟာရီ= ညးမျှော်ပကတိ မပဒတ်ပွဲတသိုၣ်၊
၁၆၃၊

သုခဝေဒနာ= ပွမဒင်စသိုင်တသိုၣ်၊ ၃၊ ၆၀၊
၄၈၁၊

သုခဝေဒနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်သကို
ကျော်ပွမဒင်စသိုင်တသိုၣ်၊ တိ-၂၊ ၉၈၈၊
၁၃၈၇၊

သုခဝေဒယိတ= ပွမဒင်စသိုင်တသိုၣ်၊ ၄၄၅၊
၄၇၁၊

သုခသဟဂတကာယဝိညာဏ= ‘ကာယ
ဝိညာဏ်’ စိတ်မတီလုက်စုက် မဒ်ပွဲဟာန်
ကျော်ပွမဒ်တသိုၣ်၊ ၄၄၃၊

သုခသဟဂတဓမ္မ= ဓရ်(မစိုန်သကို) မဒ်ပွဲ
ဟာန်ကျော်‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုၣ်၊ တိ-၇၊ ဒု-
၉၁၊ ၁၀၀၄၊ ၁၂၈၃၊ ၁၅၉၇၊

သုခဿ ပဟာနာ= ပွမပါကျော် တသိုၣ်သုခ၊

၂၆၂၊ ၂၆၅-၂၆၈၊ ၂၇၃-၂၇၆၊ ၅၈၀၊
သုခသမ္ပဿ= တုတ်ခွံတသိုၣ်၊ ၆၄၇၊

သုခိန္ဒြိယ= ‘သုခိန္ဒြိယ’ ပွမဒ်တသိုၣ် မဝံအလိုသီ၊
၄၄၃၊ ၄၅၂၊

သုခုမရူပ= ရုပ်မချိန်ဇောတ်၊ ၅၈၄-၅၈၆၊
၆၇၅၊

သုဂန္ဓ= သုမုခိုဟ်၊ ၆၂၄-၆၂၇၊

သုညဂါမ= သိုမလှူသုန်ကြံ (ကွာန်မလိုလတ်
ဟံမဲ့ကိုညးမအုပ်စုပ်မံင်စံင်) မျှော်ကုပွမဆက်
ဆော်ကျော်စိတ်ဂမၠိုင် မဒ်ပွဲစက္ခုဒွါရတဲ ရုပ်မ
တုပ်သုဟ်ကျော် ကွာန်မလှူသုန်ကြံ (နဒဒ်
မတ်စူးအာနူတုတုဟ်ခြာ၊ ၅၉၆-၆၁၅၊ ၆၉၄၊
၆၉၆၊ ၇၁၀၊ ၉၈၂၊

သုညတ= (ဇရာနံ) မျှော်ယုသုညတ (နဒဒ်မလှူ
အာနူမပတမ်ကိုရာဂ)၊ ၃၄၃၊

သုညတဝါရ= ခဏ်သကုတ်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံ
တုတ်နထွေးတ် ပွမလှူအာနူ ဓမ္မဂမၠိုင်၊ ၁၂၁၊

သုဏာတိ= ပွဲမိင်၊ ၆၀၀၊ ၆၂၀၊

သုဏိ= မိင်တဲရ၊ ၆၀၀၊ ၆၂၀၊

သုဏိဿတိ= ကြက်မိင်ရ၊ ၆၀၀၊ ၆၂၀၊

သုဏေ= ဂဗ္ဘမိင်ရ၊ ၆၀၀၊ ၆၂၀၊

သုတရူပ= ရုပ်မဂပ်ဝ်မိင် နကိုကတောဝ်၊
၅၈၆၊ ၉၆၆၊

သုဒ္ဓိ= ပွမသအေးဇူး၊ ၁၀၀၉၊ ၁၁၂၄၊ ၁၂၇၁၊

သုတ္တ= သတ်မတုပ်သုဟ်ကျော်ဇုက် (နဒဒ်
မဗန်ဒက် ညံင်ဝံအာစိုပ်ပွမလိုလတ်လလောင်စို)
လောဘ၊ ၁၀၆၅၊ ၁၂၃၆၊

သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ= ပွမဟိုတွံ ဒွေတ်လက်သဏ်၊
၂၇၇၊

သုမနာ= အကာဲအရာ ဗိုတိက်၊ ၁၁၆၃၊

သုပိတတ္ထ= ဒဒ်ညးမတိက်၊ ၁၁၆၃၊

သုတ= အာရုံကသိုဏ် မစူးစရဲ၊ ၂၅၀၊

သုဝဏ္ဏ ဒုဗဏ္ဏ= မုံ့ကိုသော်မခိုဟ်၊ သော်ဟုံခိုဟ်၊
၂၂၃၊ ၂၄၅၊

သုရိယမဏ္ဍလ= ဗွီအဝဏ်တုံ၊ ၆၁၆-၆၁၉၊
သေက္ခ=ပူဂိုလ်သေက္ခဃောမဒေတ်(တုဟ်န
ဝံအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်) (မဂ်ပန်တု၊ ဖိုလ်
သွပ်ပိတု)၊ ၁၀၂၃၊

သေက္ခဓမ္မ= ခရ်မဒ်ဍုင် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်
သေက္ခဏ်တုဂမ္တို၊ တိ-၁၁၊ ၁၀၂၃၊ ၁၄၁၄၊

သေတုဃာတ= သတ်မဂစိုတ်ကွဲဟိုတ်
(ဒဒက်တကိုသရာမ်ပါပ်)၊ ၂၉၉-၃၀၁၊

သေယျ= ညးမသျှင်ပြု၊ ၁၁၂၁၊

သေဝနာ= ပွမပံင်ဖက်၊ ၁၃၃၃၊ ၁၃၃၅၊

သောက= ပွမစံင်တူ၊ ၁၃၄၃၊

သောတ= ကတောပ်၊ ၆၀၀-၆၀၃၊

သောတဓာတု= သဘာဝပွမမိင် (သောတ
ဓာတ်)၊ ၅၈၄၊ ၆၀၀-၆၀၃၊ ၇၀၄၊ ၁၃၄၀၊

သောတဝိညာဏ= စိုတ်မတီမိင် (သောတ
ဝိညာဏ်)၊ ၄၄၃၊ ၅၅၆၊ ၆၂၃၊ ၁၁၉၃၊ ၁၅၂၇၊

သောတဝိညာဏဓာတု= သဘာဝစိုတ်မတီ
မိင်(သောတဝိညာဏ်)၊ ၁၃၄၀၊

သောတဝိညေယျရူပ= ရုပ်မဂပ်ဝံတီကေတ်
(နကိုသောတဝိညာဏ်)၊ စိုတ်မတီမိင်၊ ၅၈၈၊
၉၇၄၊

သောတသမ္မဿ= 'ဗဿ' ပွမတုတ်ဒွံ မစိုန်
သကိုကောံစိုတ်မတီမိင်၊ ၅၈၄၊ ၆၀၃၊ ၆၉၀၊
၈၀၁၊

သောတာယတန= ဗကေင်ကတောပ်ဒ်အရာ
စိုတ်မတီမိင်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၃၊ ၅၉၅၊ ၁၃၄၂၊

သောတိန္ဒြိယ= ဗကေင်ကတောပ် မဝံအလိုသီ
ပွဲပွမမိင်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၁၊ ၅၉၂၊ ၉၇၉၊

သောပွ= သတ်ဟိုတ်မတီကံ၊ ၁၁၆၃၊

သောမနဿ= ပွမဒ်တသိုဒ်စိုတ်၊ ၁၆၅၊

သောမနဿသဟဂတ= မဒ်မွဲဟာန်ကောံ

သောမနဿဝေဒနာ၊ ၁၊ ၂၆၉၊ ၃၆၅၊ ၅၇၆၊

သောမနဿသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒ= သောမန-
ဿသဟဂိုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ၁၃၈၇၊ ၁၄၀၃၊

သောမနဿိန္ဒြိယ= ပွမဒ်တသိုဒ်စိုတ် ပွမဝံ
အလိုသီ၊ ၁၊ ၁၈၊ ၇၄၊ ၈၁၊ ၁၂၇၊ ၅၆၈၊

သောရစ္ဆ= ဒဒ်ညးမလဟိင် ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်
ပြဲ (ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဝံဒ် ညးမလဟိင်
ပွဲကမ္မောန်မခိုဟ်)၊ ဒု-၁၂၅၊ ၁၂၄၉၊

သောဝစသတတ= ဒဒ်ညးမဟိုဒ်ဘေတာန်
လေဝဲသွာ (ခရ်မလေပ်သွ ညံင်ဝံဒ်ညးမဟိုဂး
လေဝဲသွာ)၊ ဒု-၁၁၈၊ ၁၃၃၄၊

သောဝစသတတယ= ကမ္မောန်ဒဒက်တကို
ညးမုံ့ကိုဂလာန် မဟိုဂးလေဝဲသွာ၊ ၁၃၃၄၊

သောဝစသယိယ= ဒဒ်ကမ္မောန် ဒဒက်တကို
ညးမုံ့ကိုဂလာန် မဟိုဂးလေဝဲသွာ (ခရ်မလေပ်
သွကို ညံင်ဝံဒ် ညးမုံ့ကိုပွမကောန် မဟိုဂး
လေဝဲသွာ)၊ ၁၃၃၄၊

သောဠသံသ= စိုတ်ကွင်၊ ၆၁၆၊

သောဠသက္ခတ္တက= (အာရိပန်ပြကာကို ပွင်ကို
ဒေတ်ပန်ပြကာတုံ) နယံထွေးကိုဗိုဇာန်စိုတ်
ပြကာကတိုဒ်ကွင်)၊ ၁၈၆၊ ၂၆၃၊ ၂၆၅၊ ၂၆၈၊

သင်္ကပ္ပ= သတ်ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ ၇၊ ၂၁၊
၈၄၊ ၉၁၊ ၂၈၃၊ ၂၉၈၊ ၃၇၁၊ ၄၆၁၊

သံကိလိဋ္ဌဓမ္မ= ခရ်မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်
မလေပ်ရာန်သကိုတ် ချဲဒ်မိန်ကိလေသဂမ္တို
မဂပ်ဝံကိုကတ်ကတာန် မဂပ်ဝံရာန်သကိုတ်
(ခရ်အကုသိုလ် မစိုန်သကိုကောံကိလေသ)၊
ဒု-၇၇၊ ၁၅၆၆၊

သံကိလေသိကဓမ္မ= ဓရ်မထေက်ကြိုက်
တူဟန်ကလိဝံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ်ကတ်
ကတာန် မလေပ်ရာန်သကိုတ် (ဓရ်မဒ်အာရီ
ကိလေသဂမ္ဘိုင်)၊ ဒု-၇၆၊ ၁၅၆၇၊

သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်
သကိုးကောံကိလေသတဲ မဒ်အာရီကိလေသ
ဂမ္ဘိုင်၊ တိ-၅၊ ၉၉၇၊ ၁၃၉၆၊

သံကိလိဋ္ဌ နော ကိလေသဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်
သကိုးကောံကိလေသတဲ ဟံဝံယျကိလေသ၊
ဒု-၈၀၊ ၁၂၅၆၊ ၁၅၇၆၊

သံကိလေသိက နော ကိလေသဓမ္မ= ဓရ်မဒ်
အာရီကိလေသဟေင်တဲ ဟံဝံယျကိလေသ၊
ဒု-၇၉၊ ၁၂၅၄၊ ၁၅၇၄၊

သင်္ခ= ကျသင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

သင်္ခသဒ္ဓ= ရမျာင်ကျသင်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

သင်္ခတ (ရူပ)= (ရုပ်) ချေဒမိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်
ပန်ပြကာမတွံး (ကမ်၊စိုတ်၊ဥတု၊အာဟာရ)
မဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်၊ ၅၈၄၊ ၅၉၄၊

သင်္ခတဓမ္မ= ဓရ်ချေဒမိန် ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ပန်
ပြကာမတွံး (ကမ် စိုတ် ဥတု အာဟာရ)
မဂပ်ပ်ပြုပြင်စီရင်၊ ဒု-၈၊ ၁၄၅၅၊

သင်္ခါ= ယျမဂပ်ပ်ဟိုက် ဗွေဒးရး၊ ၁၃၁၃-
၁၃၁၅၊

သင်္ခါရ= ပွမစီရင်ပြုပြင်၊ ၁၀၀၇၊ ၁၀၄၁၊
၁၃၄၃၊

သင်္ခါရက္ခန္ဓ= ဗွေဓရ် မလေပ်ပြုပြင်စီရင်၊
၅၉၊ ၆၂၊ ၆၆၊ ၁၁၉၊ ၁၃၉၊ ၁၀၈၉၊ ၁၃၁၆၊

သင်္ခါရဝန္တ= မှုကိုသင်္ခါရ ပွမပြုပြင်စီရင်၊
၁၀၀၇၊

သင်္ဂ= သဘ်ပွမဗန်စပ်တောဲဖျပ်၊ ၁၀၆၅၊

သဉ္ဇေတနာ= အကဲအရာ ဗိုဆပ်ပျဟ် ဗွေ
ဒးရး (စေတနာ)၊ ၅၊ ၇၂၊ ၁၁၀၊ ၄၇၃၊

သဉ္ဇနနီ= စိုန်သကိုးကောံဒ်ဒိတ်တဲ သဘ်မလေပ်
ကိုကတိုဒ်၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သဉ္ဇာတ= ကတိုဒ်ကျင်ဗွေဒးရး၊ ၁၀၄၀၊ ၁၀၄၆၊

သဉ္ဇာနနာ= အကဲအရာဗိုစုတ်သမ္ဘိ၊ ၄၊ ၆၁၊

သဉ္ဇာနိတတ္ထ= ဒ်ဒ်မလေပ်စုတ်သမ္ဘိ၊ ၄၊ ၆၁၊
၁၀၉၊ ၁၁၃၊ ၂၈၀၊ ၄၃၄၊ ၄၅၈၊ ၄၇၂၊

သညာ= ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ၁၊ ၄၊ ၆၁၊ ၁၀၄၄၊
၁၀၅၀၊

သညာက္ခန္ဓ= ဗွေပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ၆၆၊ ၆၉၊
၁၃၂၆၊

သညာဝန္တ= မှုကိုသညာ ပွမစုတ်သမ္ဘိ၊ ၁၀၀၇၊

သညောဇနဓမ္မ= ဓရ်မဝံယျသံယောဇိန်(ဓရ်မ
လေပ်ဗန်ဒက်ဆက်စပ် ပွဲဒ်ဒိတ်ဝင်)၊ ဒု-၂၀၊
၁၁၁၈၊ ၁၄၇၇၊

သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်ဟံစိုန်သကိုးကောံ
သံယောဇိန်၊ ဒု-၂၂၊ ၁၁၃၃၊ ၁၄၈၂၊

သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ သညောဇနိယဓမ္မ=
ဓရ်ဟံစိုန်သကိုးကောံသံယောဇိန်တဲ မဒ်
အာရီသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၂၅၊ ၁၁၃၈၊ ၁၄၈၇၊

သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ အသညောဇနိယဓမ္မ=
ဓရ်ဟံစိုန်သကိုးကောံသံယောဇိန်ကို ဟံဒ်အာရီ
သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၂၅၊

သညောဇနသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မစိုန်သကို
ကောံသံယောဇိန်၊ ဒု-၂၂၊ ၁၁၃၂၊ ၁၄၈၁၊

သညောဇနသမ္ပယုတ္တ နော သညောဇနဓမ္မ=
ဓရ်မစိုန်သကိုးကောံ သံယောဇိန်တဲ ဟံဝံယျ
သံယောဇိန်၊ ဒု-၂၄၊ ၁၁၃၇၊ ၁၄၈၆၊

သညောဇန သညောဇန သမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံယျသံယောဇိန်ကိုတဲ့ မစိုန်သကိုကောံ သံယောဇိန်၊ ဒု-၂၄၊ ၁၁၃၆၊

သညောဇန သညောဇနိယဓမ္မ= ဓရ်မဂ္ဂံယျ သံယောဇိန်ကို မဒ်အာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒု-၂၃၊ ၁၁၃၄၊ ၁၄၈၃၊

သညောဇနိယဓမ္မ= ဓရ်မဒ်အာရီသံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်၊ ဒု-၂၁၊ ၁၁၃၀၊ ၁၄၇၉၊

သညောဇနိယ နော သညောဇနဓမ္မ= ဓရ်မဒ် အာရီ သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ဟေင်တဲ့ ဟံဂ္ဂံယျ သံယောဇိန်၊ ဒု-၂၃၊ ၁၁၃၅၊ ၁၄၈၄၊

သဏ္ဌိတိ= ပွမတန်တဗ္ဗမဒးရး၊ ၁၁၊ ၁၅၊ ၅၇၂၊

သဏှ= သတ်ပွမဇိဝ်ဂိုဝ်၊ ၆၄၇- ၆၅၀၊

သဏှဝါစတာ= ဒ်ညးမုံကိုဂလာန်မကလိတ် ကလောတ် (ဓရ်မလေပ်သွကို ညံင်ဂွံဒ်ညးမုံ ကိုဂလာန် မကလိတ်လောတ်)၊ ၁၃၅၀၊

သန္တိကေရူပ= ရပ်မကြပ်ညောန်(မတီကေတ် လောံသွာ)၊ ၅၈၄-၅၉၆၊ ၆၇၇၊

သန္တုဋ္ဌိတာ= ဒ်ညးမတရိပ်ကိုစိုတ် (ဓရ်မ လေပ်သွကိုညံင်ဂွံဒ်ညးမတရိပ်ကိုစိုတ်)၊ ၁၃၅၅၊

သတ္တာ= ကျပ်တြ၊ ၁၁၂၄၊

သန္တုန္တာ= ပွမခိုင်ကျိက်ဗ္ဗမဒးရး၊ ၆၃၅၊ ၈၄၇၊

သန္တုမ္ဘိတတ္ထ= ဒ်မခိုင်ကျိက် ဗ္ဗမဒးရး (ဓရ်မ လေပ်သွကို ညံင်ဂွံခိုင်ကျိက်ဗ္ဗမဒးရး)၊ ၆၃၅- ၇၂၀၊ ၈၄၇၊

သန္တဝ= သတ်ပွမပံင်ဖက် (သျှိုက်ဆာန်)၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သန္တိယာတသဒ္ဓ= ရမျာင် မဒ်လျတ် ကောံရင် သကအ်၊ ၆၂၀-၆၂၃၊

သမ္ပကောပ= သတ်ပွမစိုတ်ထေ (ထေပောတ် ဗ္ဗမလောန်)၊ ၁၀၆၆၊

သမ္ပဂ္ဂါဟ= သတ်ပွမသျှင်ပတိုန်၊ ၁၁၂၁၊

သမ္ပဇည= ပွမတီကေတ် ဗ္ဗတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ) (သတ်ပွမစင်ခြင်ဗ္ဗာရဏာ)၊ ၂၀၊ ၂၉၊ ၁၃၅၉၊

သမ္ပဇာန= ညးမချိုက်ပေင်ကောံ‘သမ္ပဇည’ ပွမတီကေတ် ဗ္ဗတောင်ပကာရ (ပိုင်ပိုင်ခြာခြာ ဗ္ဗမဒးရး)၊ ၁၆၃၊

သမ္ပတ္တနာ= သတ်ပွမရာဒ္ဓာမိက် ရန်တုအ်ဗ္ဗမ ဒးရး၊ ၁၀၆၅၊ ၁၁၄၁၊ ၁၂၃၆၊

သမ္ပဒေါသ= သတ်ပွမပလိုပလာ်မှာဒုဟ် ဗ္ဗမ သကာတ်မြတ်လောန်၊ ၁၀၆၆၊ ၁၁၆၀၊ ၁၂၃၇၊

သမ္ပသာဒန= ခေံမလေပ်ကိုစိုတ် ဖြိုင်ကေတ်တ ဗ္ဗမလောန် (ဇျာန်)၊ ၁၆၁၊

သမ္ပသနာ= အကောံအရာဗိုလုက်စုက် ဗ္ဗမ ဒးရး၊ ၂၊ ၇၁၊ ၁၀၇၊ ၄၃၂၊ ၄၇၀၊ ၅၅၄၊ ၅၆၉၊

သမ္ပသိတတ္ထ= ဒ်မလေပ်လုက်စုက် ဗ္ဗမ လောန်၊ ၁၊ ၇၁၊ ၁၅၁၊ ၂၇၈၊ ၄၇၀၊ ၅၅၄၊

သမ္ပဇနာ= ပွမနီဿယ် ဗ္ဗမဒးရး၊ ၁၃၃၃၊ ၁၃၃၅၊

သမ္ပတ္တိ= ပွမပြာပ်ခစ ဗ္ဗမဒးရး၊ ၁၃၃၃၊

သမ္ပတ္တနိယတဓမ္မ= မုံသတ်ဟံဖက်ပွန်ဂိုဒ်တဲ့ ဓရ်မကိုဖို(မပိုန် ပွမသက္ကခြာဇော)၊ တိ-၁၅၊ ၁၀၃၆၊ ၁၄၂၇၊

သမ္ပသဒ္ဓ= ရမျာင်မံင်၊ ဆာဝါင်၊ လေံချက်၊ ၆၂၀၊

သမ္ပာအာဇီဝ= ပွမဂယိုင်လမျို ဗ္ဗမဒးရး၊ ၂၇၇၊ ၃၀၁၊ ၃၃၈၊

သမ္မာကမ္မန္တ= ပွမကျောန်ကမ္မောန်ဗွဲမဒးရး (ပွမကျောန် ကမ္မောန်မချံပြ)၊ ၂၇၇၊ ၃၀၀၊ ၃၃၈၊

သမ္မာဒိဋ္ဌိ= ပွမတိညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး၊ (ပွမတိကေတ် ချံချံပြပြ)၊ ၁၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၃၄၊ ၃၇၊ ၅၃၊ ၈၉၊ ၁၃၇၊

သမ္မာဝါစာ= ပွမဟိုသွး ဗွဲမဒးရး (ပွမဟိုသွး ချံချံပြပြ)၊ ၂၇၇၊ ၂၉၉၊ ၃၃၈၊

သမ္မာဝါယာမ= ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ်ဗွဲမဒးရး၊ ၁၊ ၁၃၊ ၂၂၊ ၂၆၊ ၈၉၊ ၉၂၊ ၁၂၉၊ ၁၄၇၊ ၁၃၇၅၊

သမ္မာသတိ= ပွမဗိုဗျဟ် ဗွဲမဒးရး၊ ၁၊ ၁၄၊ ၂၃၊ ၂၇၊ ၅၂၊ ၈၉၊ ၉၃၊ ၁၂၉၊ ၁၃၅၈၊

သမ္မာသမာဓိ= ပွမတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး၊ ၁၊ ၁၁၊ ၁၅၊ ၂၄၊ ၅၄၊ ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၄၊ ၁၂၉၊ ၁၂၆၇၊

သမ္မာသင်္ကပ္ပ= ပွမချပ် ဗွဲမဒးရး၊ သဘ်ပွမချပ် မဂ်ဝ်ထိုင်သး မအာစိုပ် ဒဒ်ကုသိုလ်၊ ၁၊ ၇၊ ၃၃၈၊

သမ္မုဿနတာ= ဒဒ်ညးမျှံကိုသတိမဝိတ် (ခရ်မလေဝ်သွကို ညံင်ဝံဒ်ညး မျှံကိုသတိ မဝိတ်)၊ ၁၃၅၆၊

သမ္မောဟ= သဘ်ပွမဝိဝိင် ဗွဲပွဲပွဲ (ပွမဝိဝိင် ဗွဲမလောန်)၊ ၃၉၀၊

သံယောဇနိယ= မဒ်အာရီ ဒတဲဖို ဒဒ်ကတ်ကို သံယောဇနိဂမ္တိုင်၊ ၅၈၄၊

သလ္လက္ခဏာ= သဘ်ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲမဒးရး (မပတမ်ကိုအနိစ္စ)၊ ၁၆၊ ၂၀၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၁၀၇၆၊

သလ္လိယနာ= အကဲအရာဗိုဗျဟ်၊ ၁၁၆၂၊
သံဝရ= ပွမမင်ဗွဲ (ပွမကွာတ်လဒ်)၊ ၁၃၅၄၊

သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိသောပဓာန= ပွမလ္လိပရာ ဗွဲမဗွဲ ဒဒ်ကတ်ကိုညးမလကိုတ်၊ ဒု-၁၃၉၊ ၁၃၇၇၊

သံဝေဂ= ပွမဖေက်လကိုတ် (ပွဲဟိုတ်မထေက် ကိုဖေက်လကိုတ်ဂမ္တိုင်)၊ ဒု-၁၃၉၊ ၁၃၇၆၊

သံဝေဇနိယဌာန= ဟိုတ်မထေက်ကိုဖေက် လကိုတ်၊ ဒု-၁၃၉၊ ၁၃၇၆၊

သံသယ= သဘ်မလေဝ်ဒ် (မလေဝ်သွဟ်ဟ) နူပွဲပွဲ၊ ၄၂၅၊ ၁၀၀၈၊ ၁၂၄၁၊

သံသေဝနာ= ပွမပံင်ဖက် ဗွဲမဒးရး၊ ၁၃၃၃၊ ၁၃၃၅၊

သသင်္ခါရ= မဒ်ဗွဲဟာန်ကောံ ‘သင်္ခါရ’ ပွမ ဖအောင်ဗတိုက် ပွမပြုပြင်စီရင်၊ ၁၄၆၊ ၁၄၉၊ ၁၅၆၊ ၅၇၆၊

ဟတဝိက္ခိတ္တက သညာ= သညာစုတ်သမ္ဘိ မကတိုန် ပွဲဗွဲမကွဟ်ထောံလင် (တဲတုဟ်ဇိုင် တုဟ်)မကုတ်ထပိုတ်လင်နကိုစုန်မြ၊ ၂၆၄၊

ဟဒယ= ဂွမ်စိုတ်၊ ၆၊ ၁၇၆၃၊ ၇၃၊ ၈၀၊ ၄၇၄၊
ဟဒယင်္ဂမာ= (ဂလာန်)မတို့လုပ် ဂွမ်စိုတ်၊ ၁၃၅၀၊

ဟရိ= သင်္ခါတ်ကြိုင်ကြိုင်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ဟရိဝဏ္ဏ= အရံင်သင်္ခါတ်၊ ၆၁၆-၆၁၉၊

ဟာသ= ပွမမိပ်သွာင်၊ ၉၊ ၈၆၊ ၂၈၅၊ ၃၇၃၊

ဟိတေသိတာ= သဘ်ပွမကွဲသို ဒတဲဖို၊ ၁၀၆၂၊

ဟိရိ= ပွမဂ္ဂနူပွမသရာမ်ပါပ်၊ ဒု-၁၁၆၊ ၁၊ ၁၃၃၀၊

ဟိရိဗလ= ပွမဂ္ဂ နူပွမသရာမ်ပါပ် ဟံချီဇောင် (ဟိရိဗိုလ်)၊ ၁၊ ၃၀၊ ၉၅၊ ၁၀၁၊ ၁၃၀၊ ၃၃၈၊

ဟိရိယတိ= ပွဲဝှံရ၊ ၃၀၊ ၃၈၊ ၁၀၁၊ ၁၃၃၀၊
 ဟိရိယိတဗ္ဗ= (မပတမ်ကိုကာယဒုစ္စရိတ်)
 မထေက်ကိုဝှံ၊ ၃၀၊ ၃၈၊ ၁၀၁၊ ၁၃၂၈၊ ၁၃၃၀၊
 ဟိန= ညးမယုတ်သင်၊ ၁၁၂၊
 ဟိနစိတ္တ= စိုတ်မယုတ်သင်၊ ၂၆၉၊ ၂၇၀၊
 ၂၇၆၊
 ဟိနဓမ္မ= ခရ်မယုတ်သင်၊ ၁၄၊
 ဟုတ= (ဗြိ)ပွမဝံပူဇယဇ် ဒါနိသွတ်မတွံး
 ‘ဟုတ်’၊ ၁၃၆၈၊ ၁၃၇၁၊
 ဟေဋ္ဌိမ= မဒ်သွင်၊ ၁၀၂၃၊ ၁၄၁၄၊
 ဟေတု= ‘ဟိုတ်’မဒ်သဇိုင်ရိုဟ်တုမ်၊ ၁၂၁၊
 ၁၀၃၉၊ ၁၀၈၃၊ ၁၀၈၅၊ ၁၃၄၄၊
 ဟေတုဓမ္မ= ခရ်မဝံယု ‘ဟိုတ်’ သဇိုင်ဟိုတ်
 ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၁၊ ၁၀၅၉၊
 ဟေတုပိပ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်ဟံစိုန်သကိုကောံ
 ‘ဟိုတ်’ မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၃၊
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မစိုန်သကိုကောံ
 ‘ဟိုတ်’ မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၃၊ ၁၄၄၅၊

ဟေတုသမ္ပယုတ္တ နဟေတုဓမ္မ= ခရ်မစိုန်
 သကိုကောံ ‘ဟိုတ်’ မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်
 ဟေင်တဲ ဟံဝံယု ‘ဟိုတ်’ မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်
 ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၅၊ ၁၀၈၆၊ ၁၄၅၀၊
 ဟေတု သဟေတုကဓမ္မ= ခရ်မဝံယု ‘ဟိုတ်’
 မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်တဲ မ္မူကို ‘ဟိုတ်’ သဇိုင်
 ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-၄၊ ၁၀၈၃၊ ၁၄၄၇၊
 ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဓမ္မ= ခရ်မဝံယု
 ‘ဟိုတ်’ မဒ်သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်တဲ မစိုန်
 သကိုကောံ ‘ဟိုတ်’ သဇိုင်ဟိုတ်ရိုဟ်တုမ်၊ ဒု-
 ၅၊ ၁၀၈၅၊ ၁၄၄၉၊
 ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ=
 သတ်ဂ် ကြနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်ရ၊ ၁၁၀၅၊
 ၁၁၄၄၊
 ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော
 ပရံ မရဏာ= သတ်ဂ် ကြနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်
 လေင်ကတိုဒ်ရ၊ ဟံကတိုဒ်လေင်ဟံကတိုဒ်ရ၊
 ၁၁၀၅၊ ၁၁၄၄

ဝေါဟာရအဘိဓာန်ဗျိုင် တုဆဝံရ။

သမ္ဘိလောဓ ငွန်ဗွဲအကွၢ်

လောင်အကွၢ်

ငွန်ပိဒ်လိခ်

[အ]

အကုသလဝိပက်အဗျာကတစိုတ်	၂၂၆
အကုသလဝိပက်ပဉ္စဝိညာဏ်စိုတ်	၂၂၆
အကုသလဝိပါကမနောဓာတု (သမ္ပဋိစ္စနစိတ္တ)	၂၂၈
အကုသိုလ်ဟိုတ်ပိဋက	၄၁၉
အဇ္ဇဝဒုက်	၅၃၁
အဇ္ဈတ္တတိက်	၅/၄၁၅/၅၆၂
အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်	၆/၄၁၆/၅၆၂
အဇ္ဈတ္တဒုက်	၃၅၇
အဇ္ဈတ္တိကရုပ်မဒ်အပွဲ	၃၂၀
အညိန္ဒြီ	၁၅၁
အဋ္ဌက	၂၇၃
အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသ	၃၈၈
အတ္တဝါဒုပါဒါန်	၄၇၉
အတိတတိက်	၅/၄၁၃/၅၆၁
အတိတာရမ္မဏတိက်	၅/၄၁၄/၅၆၁
အဝိပတိပန်ဉ္စကောဏ်ဇာန်ဂမ္ဘိုင်	၁၄၉
အဝိဝစနဒုက်	၅၁၉
အနညာတညဿာမီတိန္ဒြီ	၁၂၇
အန္တဝါဒိဋ္ဌိ	၅၂၂
အန္တဝါဒိဋ္ဌိဒုက်	၅၂၂
အနိမိတ္တဇာန်	၂၁၀
အနုပါဒိဏ္ဍ အပဋိဃရုပ်	၃၆၆
အနုပါဒိဏ္ဍရုပ်	၃၆၅
အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ်	၃၁၇/၃၇၃/
အပရိယာပန္နဟိုတ်တြိဉ္စက	၄၂၄
အပဋိဃရုပ်	၃၁၈/၃၈၂
အပ္ပဏိဟိတဇာန်	၁၄၅/၁၄၅/၂၁၁

လောင်အကွၢ်

ငွန်ပိဒ်လိခ်

[အ]

အပ္ပဏိဟိတမူလကပဋိပဒါ	၁၄၆
အပ္ပဏိဟိတမဂ်	၁၄၅ ကျိပ်လိခ်
အပ္ပမာဏအပ္ပမာဏာရမ္မဏဇာန်	၈၄/ ၁၀၂
အပ္ပမာဏပရိတ္တာရမ္မဏဇာန်	၁၈၃/၂၁၂
အဗျာကတဟိုတ်ပိဋက	၈၄/၉၄
အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ	၄၅၂
အဘိဘာယတနဇာန်ဂမ္ဘိုင်	၉၁/၉၉ ကျိပ်လိခ်
အဘိဘာယတနသောဠကွတ္တုကနယ်	၁၀၈/ကျိပ်လိခ်
အဘိလာပ	၅၁၉/၅၂၀
မောဟ	၅၅/၁၃၃/၁၄၈/၄၂၅
အရူပါဝစရကုသိုလ်	၁၁၃/၁၁၈
အရူပါဝစရဝိပက်စိုတ်ပန်	၁၉၅
အရူပါဝစရကြိယာစိုတ်	၂၃၇
အရူပါဝစရဒုက်	၅၁၃/၆၁၇
အရူပါဝစရဟိုတ်တြိ	၄၂၄
အဝိဇ္ဇာဒုက်	၅၂၁
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဒုက်	၁၁၆၈
အဝိဇ္ဇာသံယောဇိန်	၄၄၆
အဝိဇ္ဇာသဝ	၄၃၇
အသန္တုဋ္ဌိတာဒုက်	၅၄၃
အဟိရိကဒုက်	၁၁၅/၁၃၂၈
အဟိုတ်ကြိယာအဗျာကတစိုတ်	၂၃၁
အဋ္ဌကွတ္တုကနယ်မထွေးကိုဗိုဒ်ဇာန်	
အစာသင်္ဂ	၉၉/၁၀၃/၁၀၇
အပနိယဓရ်ဟုံကိုကတ်ကတာန်	၅၁၉

လှောင်အကွပ်ရံ နှုတ်ပိုင်လိပ်

[အ]

အာကာသဓာတုရုပ်	၃၁၀/၃၂၉
အာစယဂါမိတိက်	၄/၄၀၆/၅၅၄
အာဇီဝမဋ္ဌကသီလ	၅၃၂
အာပတ္တိကုသလတာဒုက်	၂၄
အာပေါဓာတုရုပ်	၃၃၀/၃၈၆
အာမိသပဋိသန္တာရ	၅၃၃
အာယတနကုသလတာဒုက်	၅၂၉
အာယတနတိက်	
(ရူပကဏ္ဍ-တိက ရံင်ညိ)	၂၅၇
အာယတနဒုက်	
(ရူပကဏ္ဍ-ဒုက ရံင်ညိ)	
အာယတန	၅၉
အာရမ္မဏတိက်	
(ပွဲရူပကဏ္ဍတိကရံင်ညိ)	
အာရမ္မဏပဋိပဒါမိဿက	
အဋ္ဌကွတ္တုကနယ်	၉၅ ကျိပ်
အရမ္မဏပဋိပဒါ	
သောဠသကွတ္တုကနယ်	၈၅ ကျိပ်
အာရီဝါပြကာ	
(ဒွေအာရမ္မဏာနိ)	၉၄/၁၀၂-ကျိပ်
အာရီပနိပြကာ	
(စတ္တာရိအာရမ္မဏာနိ)	၈၃-ကျိပ်
အာသဝဂေါစ္ဆက	၈/၄၃၅/၅၇၂- ကျိပ်ဖအိုတ်
အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်	၈/၅၇၃
အာသဝဒုက်	၈/၄၃၅/၅၇၂
အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်	၈/၅၇၃-ကျိပ်
အာသဝသာသဝဒုက်	၈/၄၃၉/၅၇၄
အာသဝအာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်	၄၄၀
အာဟာရ	၄၆/၄၇/၅၉

လှောင်အကွပ်ရံ နှုတ်ပိုင်လိပ်

[အ]

အာရမ္မဏဒဏ်တမပတမ်ကို	
ကာယသမ္ပဿဇာဝေဒနာ	၃၂၃

[ဣ]

ဣန္ဒြိယမှိုင်	၄၄/၄၇/၄၉/၅၉
ဣန္ဒြိယရုပ်မဂ္ဂံအလိုအသီ	၃၁၈
ဣန္ဒြိယရုပ်	၃၈၃
ဣတ္ထိန္ဒြိယရုပ်	၃၀၉/၃၂၈
ဣန္ဒြိယတိက်(ပွဲရူပကဏ္ဍတိက- ရံင်ညိ)	၂၅၉
ဣန္ဒြိယေသုအဂုတ္တဒွါရတာဒုက်	၂၅/၅၃၃
ဣန္ဒြိယေသုဂုတ္တဒွါရတာဒုက်	၂၅/၅၃၅
ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ	၄၅၅

[ဥ]

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ	၅၂၂
ဥဒ္ဒေသဝါရ	၄၄/၆၁/လတူ-၆၈/၇၃
ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ	၄၆၁
ဥဒ္ဒါမာတကသညာ	၁၁၁
ဥပ္ပန္နတိက်	၅/၄၁၂/၅၆၀-ကျိပ်
ဥပါဒါရုပ်	၃၅၉/၃၆၃/၃၈၇
ဥပါဒါဒုက်	၄၇၆/၅၉၆
ဥပါဒါနဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက်	၄၈၃/၆၀၀
ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက	၄၇၈/၅၉၇-ကျိပ်
ဥပါဒါနိယဒုက်	၄၈၁/၅၉၉
ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တဥပါဒါနိယဒုက်	၄၈၄/၆၀၀
ဥပါဒါနဥပါဒါနိယဒုက်	၄၈၂/၅၉၉
ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တဒုက်	၄၈၂/၅၉၉
ဥပါဒါနိယဒုက်	၄၈၁/၅၉၈-ကျိပ်
ဥပါဒိဏ္ဍရုပ်	၃၆၄/၃၇၀

လွင်အကွၢ်

မုၢ်ပိၣ်လိၣ်

[၂]

ဥပါဒိဏ္ဍတိက်	၂/၃၉၅/၅၄၇
ဥပါဒိဏ္ဍဒုက်	၄၇၇/၅၉၇-ကျိပ်
ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ်	၃၇၂/၃၇၃/ ၃၇၅/၃၇၉
ဥပေက္ခာစတုတ္ထဇ္ဈာန်	၁၁၁
ဥပေက္ခာသဟဂတဒုက်	၅၁၂

[၉-ဩ]

ဇကက	၂၄၀
ဇကာဒသ	၂၇၅
ဇကာဒသနိဒ္ဒေသ	၃၉၁-ကျိပ်
ဩဃနိယဒုက်	၁၁
ဩဃဂေါစ္ဆက	၄၅၉/၅၈၄
ဩဃဒုက်	၅၈၄
ဩဃနိယဒုက်	၁၁
ဩဃသမ္ပယုတ္တဒုက်	၁၁
ဩဃဝိပ္ပယုတ္တ ဩဃနိယဒုက်	၁၁
ဩဠာရိက-ရုပ်ကြိင်မျိုလ်	၃၂၁

[က]

ကဏ္ဍဒုက်	၅၁၈
ကဏ္ဍ-ခရ်မကိုလမ္ဗက်	၅၁၈
ကဗဠိကာရအာဟာရရုပ်	၃၁၂/၃၃၂
ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ	၄၅၉
ကာမဝရကြိယာစိတ်မျှကိုဟိုတ်	၂၃၆
ကာမဝရကုသလပဒဘာဇနီ	၂၉-ကျိပ်
ကာမရာဂသံယောဇိန်	၄၄၂
ကာမဝရဒုက်	၅၁၂/၆၁၆
ကာမဝရဟိုတ်ဒစိတ်	၄၂၄
ကာမာသဝ	၄၃၆

လွင်အကွၢ်

မုၢ်ပိၣ်လိၣ်

[က]

ကရုဏာဇ္ဈာန်	၁၁၀
ကာမာဝရကုသိုလ်ပဌမစိတ်	၁/၄၄/၁၁၄
ကာမာဝရကုသိုလ်ဒုတိယစိတ်	၆၁/၁၁၅
ကာမာဝရကုသိုလ် တတိယစိတ်	၆၃
ကာမာဝရကုသိုလ် စတုတ္ထစိတ်	၆၄
ကာမာဝရကုသိုလ် ပဉ္စမစိတ်	၆၄
ကာမာဝရကုသိုလ် ဆဋ္ဌစိတ်	၆၈
ကာမာဝရကုသိုလ် သတ္တမစိတ်	၆၈
ကာမာဝရကုသိုလ် အဋ္ဌမစိတ်	၇၁
ကာမုပါဒါနိ	၄၇၈
ကာယဝိညာတ်ရုပ်	၃၁၀/၃၂၉
ကာယဝိညာဏဿ-	
န အာရမ္မဏရုပ်	၃၂၄
ကာယဝိညာဏဿ န ဝတ္ထုရုပ်	၃၂၂
ကာယဝိညေယျရုပ်	၃၈၇/၃၈၈/၃၈၉
ကာယသမ္ပဿဿ-	
နအာရမ္မဏရုပ်	၃၂၄
ကာယသမ္ပဿဿ နဝတ္ထုရုပ်	၃၂၂
ကာယာယတနရုပ်	၂၉၂
ကိရိယာမနောဓာတု	
(ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇနီစိတ်)	၂၃၁-ကျိပ်
ကိရိမနောဝိညာဏဓာတ် သောမနဿ-	
သဟဂိုတ်စိတ်(ဟသိတုပ္ပါဒိ)	၂၃၂
ကိလေသသမ္ပယုတ္တဒုက်	၁၈/၃၉၃
ကိလေသဂေါစ္ဆက	၁၇/၄၈၄/၆၀၁
ကိလေသဒုက်	၁၇/၄၈၄/၆၀၁
ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တသံကိလေသဒုက်	
	၁၉/၅၀၁/၆၀၆

လှောင်အကွရ်

မုန်ပိန်လိမ်

လှောင်အကွရ်

မုန်ပိန်လိမ်

[က]

ကိလေသ သံကိလိဋ္ဌဒုက် ၁၈/၄၉၄/၆၀၅
 ကိလေသ သံကိလေသိကဒုက်
 ၁၈/၄၉၄/၆၀၄
 ကုက္ကုစ္စ ၄၆၂
 ကုသလတိက် ၁/၃၉၃/၅၄၅
 ကုသလပဒဘာဇနီ(စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ) ၂၈
 ကုသိုလ်ဟိုတ်ပိ ၄၁၈/၄၂၄
 ကေနစိပိညေယျဒုက် ၈/၄၃၂/၅၇၁
 ကောဠာသဝါရ ၄၄/၆၃

[ခ-ဂ-ဃ]

ခဏ်စိုတ်စေတသိက်(စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ)
 ၂၈-ကျိပ်
 ခန္တိဒုက် ၂၅/၅၃၁
 ခန္တနိဒ္ဒေသ ၄၄-ကျိပ်
 ခန္တဂမ္ဘိုင် ၅၈/၅၉
 ခယေညာဏဒုက် ၂၇/၅၄၄
 ဂန္တဂန္တနိယဒုက် ၁၀/၄၅၇/၅၈၂
 ဂန္တဂန္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ၁၀/၄၅၇/၅၈၃
 ဂန္တဂေါစ္ဆက ၁၀/၄၅၁/၅၈၀
 ဂန္တနိယဒုက် ၁၀/၃၅၆/၅၈၁
 ဂန္တဝိပ္ပယုတ္တဂန္တနိယဒုက် ၁၀/၄၅၈
 ဂန္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ၁၀/၄၅၆/၅၈၂
 ဂန္တဝိပ္ပယုတ္တဂန္တနိယဒုက် ၄၅၈/၅၈၄
 ဂန္တာယတနရုပ် ၃၀၃
 ဃာနဝိညေယျရုပ် ၃၈၇/၃၈၈

[စ-ဆ]

စက္ခာယတနရုပ် ၂၇၉/၃၉၁
 စက္ခာဓာတုရုပ် ၃၂၆

[စ-ဆ]

စက္ခုန္တိယရုပ် ၃၂၇/၃၉၀
 စက္ခုပ္ပါဏ် ၁၇၆
 စက္ခုပ္ပါဏဿ နဝတ္ထရုပ် ၃၂၂
 စက္ခုပ္ပါဏဿ နအာရမ္မဏရုပ် ၃၂၃
 စက္ခုပ္ပါဏယျရုပ် ၃၈၇/၃၈၈
 စက္ခုသမ္ပဿဿ အာရမ္မဏရုပ် ၃၂၃
 စက္ခုသမ္ပဿဿ ဝတ္ထရုပ် ၃၂၁
 စတုက္က ၂၆၃
 စတုက္ကနိဒ္ဒေသ ၃၅၉
 စတုက္ကနယ်မထွေးကိုဗိုဉ်ဇျာန်ပန်သ် ၇၁
 စတုတ္ထမင်္ဂ ၁၅၁
 စတုတ္ထာရုပ္ပဇျာန် ၁၁၃/၁၂၁
 စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက် ၁၅/၄၇၂/၅၉၂
 စိတ္တသံသဋ္ဌာမုဋ္ဌာနဒုက် ၁၅/၄၇၄/၅၉၄
 စိတ္တသံသဋ္ဌာမုဋ္ဌာနသဟဘုဒုက်
 ၁၅/၄၇၅/၅၉၅
 စိတ္တသံသဋ္ဌာမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိဒုက်
 ၁၅/၄၇၅/၅၉၅
 စိတ္တဒုက် ၁၄/၄၇၁/၅၉၁
 စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ၁၄/၄၇၂/၅၉၂
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒုက် ၁၅/၄၇၃/၄၉၃
 စိတ္တသဟဘုဒုက် ၁၅/၄၇၃/၅၉၄
 စိတ္တသဟဘုရုပ်ကတိန်မဲ့စွဲ-
 ကောံစိုတ် ၃၂၀
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနရုပ်ကတိန်ဟိုတ်နူစိုတ် ၃၁၉
 စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဒုက် ၁၅/၄၇၄/၅၉၄
 စိတ္တာနုပရိဝတ္တိရုပ်-
 ဒွေတိယကလောင်စိုတ်တဲဒ် ၃၂၀
 စူဠန္တရဒုက် ၇/၄၃၀/၅၆၉/ကျိပ်
 စေတသိကဒုက် ၁၄/၄၇၂/၅၉၂

လွင်အကွပ်

မုန်ပိုင်လိပ်

လွင်အကွပ်

မုန်ပိုင်လိပ်

[၈-ဆ]

ဆက္က	၂၇၂-ကျိပ်
ဆက္ကနီဒွေသ	၃၈၇-ကျိပ်
ဆန္ဒာဓိပတေယျ အပ္ပဏိဟိတဇ္ဈာန်	၂၁၄/၂၁၈
ဆန္ဒာဓိပတေယျ အနိမိတ္တဇ္ဈာန်	၂၁၃/၂၁၈
ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုညတဇ္ဈာန်	၂၁၃/၂၁၉
ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုညတပဋိပဒါ	၂၁၅-ကျိပ်
ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ	၂၁၀-ကျိပ်
ဆန္ဒာဓိပတေယျ သုဒ္ဓိကသုညတ	၂၁၃-ကျိပ်

[၈-ဇ-ည]

ဇိဝ္ဗာယတနရုပ်	၂၈၉
ဇိဝ္ဗာဝိညေယျရုပ်	၃၈၈/၃၈၇
ဇိဝိတိန္ဒြရုပ်	၄၉/၃၀၉/၃၂၈
ဇ္ဈာန်နီဒွေသ	၄၉-ကျိပ်
ဇ္ဈာန်	၄၄/၅၉
ဇ္ဈာန်မသုန်သ်	၅၀-ကျိပ်
ဇ္ဈာန်ကော့ဒွေတ်ပန်သ်	၁၀၀
ဇ္ဈာန်မပတမ်ကိုပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏ	၈၃/၉၄
ဇ္ဈာန်မုံကိုအာရိဇေ မပတမ်ကို-	
ဗ္ဗိအဝဏ်ဉာဏ်သိုဏ်ဉာဏ်	၉၁
ဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင်မပတမ်ကို-	
ဝိနီလကသညာ	၁၁၂
ဉာဏ်မလေပ်ဖအိုတ်ကွေ့ကိလေသ	၅၄၄

[၈-ဇ-ည]

ဉာဏ်ဟုံလေပ်ကိုကိလေသကတိုဒ်-	
မွဲလှော်ဗွန်	၅၄၄
ဉာဏ်မုံကိုတြင်ဟုံမင်မွဲလပ်-	
မွဲလှော်တြင်တြ	၅၃၃

[၄-တ-ထ]

ဌာနကုသလတာဒုက်	၂၅/၅၃၀
တတိယမဂ်	၁၅၁
တတိယာရပ္ပဇ္ဈာန်	၁၁၃/၁၂၀
တပနီယဒုက်	၂၂/၅၁၉
တိကအတ္ထုဒ္ဓါရ	၅၄၅-ကျိပ်
တိကနိက္ခေပ	၃၉၃-ကျိပ်
တိကမာတိကာ	၁
တေဇောဓာတုရုပ်	၃၈၆
တေဘူမကကုသိုလ်	၁၁၄-ကျိပ်
ထိန	၄၆၀/၄၉၀
ထိန မိဒ္ဓနီဝရဏ	၄၆၀

[၃]

ဒသက	၂၇၄-ကျိပ်
ဒသကနီဒွေသ	၃၉၀-ကျိပ်
ဒဿနတိက်	၃/၄၀၀/၅၅၂
ဒဿနဟေတုတိက်	၃/၄၀၄/၅၅၃
ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုက်	၁၉/၅၀၂/၅၅၃
ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်	၅၀၅/၆၀၇
ဒိဋ္ဌာသဝ	၄၃၆
ဒိဋ္ဌိ	၄၈၉
ဒိဋ္ဌိပရာမသ	၄၆၇
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပနဒုက်	၂၇/၅၄၁

လှောင်အကွပ်

မှန်ပိုဒ်လိပ်

[ဒ]

ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်	၄၄၃
ဒိဋ္ဌါပါဒါန်	၄၄၃
ဒုကအတ္ထုဒ္ဓါရ	၅၆၄-ကျိပ်
ဒုကမာတိကာ	၆-ကျိပ်
ဒုက္ခပဋိပဒါနိပါဘိည	
အပ္ပဏိဟိတဇ္ဈာန်	၁၄၆
ဒုက္ခပဋိပဒါနိပါဘိညဇ္ဈာန်	

၈၂/၉၂/၁၀၀/၁၀၁

ဒုက္ခပဋိပဒါနိပါဘိညသုညတ	
ဆန္ဒာဓိပတေယျဇ္ဈာန်	၂၁၇
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညသုညတဇ္ဈာန်	၁၄၃
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည-	
အနိမိတ္တဆန္ဒာဓိပတေယျဇ္ဈာန်	
	၂၁၅/၂၂၀
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညအနိမိတ္တဇ္ဈာန်	
	၁၉၈/၂၀၂
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညအပ္ပဏိဟိတ-	
ဆန္ဒာဓိပတေယျဇ္ဈာန်	၂၁၆/၂၂၀
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိည-	
အပ္ပဏိဟိတပဌမဇ္ဈာန်	
	၁၉၈/၂၀၂/၂၀၆
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညသုညတ-	
ဆန္ဒာဓိပတေယျဇ္ဈာန်	၂၁၅
ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္တာဘိညသုညတဇ္ဈာန်	
	၁၄၃/၁၉၇/၂၀၂/၂၀၇
ဒုတိယဇ္ဈာန်	၇၁/၇၆/၈၄/၉၂/
	၉၃/၉၄/၉၇/၉၉/
	၁၀၆/၁၀၉/၁၁၁
ဒုတိယမဂ်	၁၅၀
ဒုတိယာရပ္ပဇ္ဈာန်	၁၁၃/၁၁၉

လှောင်အကွပ်

မှန်ပိုဒ်လိပ်

[ဒ]

ဒူရေ(ရုပ်သွက်ဝံတီမသေ့)	၃၂၁
ဒေါသမူပဌမစိုတ်	၁၆၈
ဒေါသမူဒုတိယစိုတ်	၁၇၁
ဒေါဝစသတာဒုက်	၂၃/၅၂၄
ဒေဝတပန်ပြကာ(စတသောပဋိပဒါ)	
	၈၂/၉၂

[ဓ]

ဓာတုကုသလတာဒုက်	၂၄/၅၂၈
ဓာတုတိက်(ရူပကဏ္ဍရံင်တိကညိ)	၂၅၈
ဓမ္မဓာတ်	၄၆/၅၈/၆၁
ဓမ္မဂမ္ဘိုင်	၅၉
ဓမ္မပဋိသန္တာရ	၅၃၃
ဓမ္မာယတန	၄၆/၅၈/၆၁
ဓမ္မာယတနပရိပန္နအနိဒဿန-	
အပ္ပဋိဃရုပ်	၃၉၂
ဓာတ်ဂမ္ဘိုင်	၅၉
ဓရ်အကုသိုလ်	၃၉၃/၅၄၅
ဓရ်အဂ္ဂန္တိယ	၄၅၆/၁၅၈၁
ဓရ်အစေတသိက	၄၇၂/၅၉၂
ဓရ်အဇ္ဈတ္တ	၄၁၅
ဓရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ	၄၁၆
ဓရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ	၄၁၆
ဓရ်အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ	၄၁၆
ဓရ်အတိက်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်	၅၆၁
ဓရ်အတိက်	၄၁၃
ဓရ်အတိတာရမ္မဏ	၄၁၄/၅၆၁
ဓရ်အဇ္ဈတ္တမဒ္ဓိပုသန္တာန်	၄၁၅/၅၆၁
ဓရ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓမဒ္ဓိပုသန္တာန်	
	၄၁၆/၅၆၂

လွင်အက္ခရ်

မုန်ပိုဒ်လိပ်

လွင်အက္ခရ်

မုန်ပိုဒ်လိပ်

[၁]

ခရ်အနာဂတ်	၄၁၄
ခရ်အနာဂတာရမ္မဏ	၄၁၅/၅၆၁
ခရ်အနာသဝ	၄၃၈
ခရ်အနိဒဿနအပ္ပဋိယ	၄၁၇/၅၆၄
ခရ်အနိယတ	၄၁၀/၅၁၅/၅၅၈/၆၁၈
ခရ်နိယျာနိက	၅၁၅/၆၁၇
ခရ်အနိဝရဏီယ	၄၆၄/၅၈၆
ခရ်အနတ္တရ	၅၁၆/၆၁၉
ခရ်အနုပ္ပန္န	၄၁၂
ခရ်အနုပါဒါနိယ	၄၈၁/၅၉၈
ခရ်အနုပါဒိဏ္ဍုအနုဒါနိယ	၃၉၆/၅၄၈
ခရ်အနုပါဒိဏ္ဍ	၄၇၇/၅၉၇
ခရ်အနုပါဒိဏ္ဍုပါဒါနိယ	၃၉၆/၅၄၇
ခရ်အပဝေယဂါမိ	၄၀၆/၅၅၄
ခရ်အပရာမဋ္ဌ	၄၆၉/၅၈၉
ခရ်အပ္ပစ္စယ	၄၃၀/၅၆၉
ခရ်အပ္ပဋိယ	၄၃၁/၅၇၀
ခရ်အပ္ပမာဏ	၄၀၈/၅၅၆
ခရ်အပ္ပမာဏာရမ္မဏ	၄၀၉/၅၅၆
ခရ်အပ္ပိတိက	၅၇၀/၆၁၂
ခရ်အဗျာကတဂမ္ဘိုင်	၂၄၀/၃၉၃/၅၄၅
ခရ်အမိဝစနဒုက္ခယုပညပ်	၅၁၉
ခရ်အမိဝစနပဌမဒ္ဒိဟိတ်ဒဏ်တံကို - ယုပညပ်	၅၁၉
ခရ်အရဏ	၅၁၆/၆၁၉
ခရ်အရူပါဝစရ	၅၁၃/၆၁၇
ခရ်အရူပီ	၄၃၂/၅၇၁
ခရ်အဝိစာရ	၅၁၀/၆၁၁
ခရ်အဝိဇ္ဇာဘာဂီ	၅၁၇
ခရ်အဝိတက္ကအဝိစာရ	၃၉၉/၅၄၉

[၁]

ခရ်အဝိတက္က	၅၀၉/၆၁၀
ခရ်အဝိတက္ကအဝိစာရမတ္တ	၃၉၈/၅၄၉
ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ	၄၉၃/၆၀၃
ခရ်အသံကိလေသိက	၄၉၂/၆၀၃
ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိက	
ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက	၅၄၈/၃၉၈
ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက	
ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက	၃၉၇/၅၄၈
ခရ်အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက	၄၃၀/၅၆၉
ခရ်သညောဇနိယ	၄၄၈/၅၇၈
ခရ်အသေက္ခ	၄၀၇/၅၅၄
ခရ်အဟေတုက	၅၆၆
ခရ်အာစယဂါမိ	၄၀၆/၅၅၄
ခရ်အာသဝအာသဝသမ္ပယုတ္တ	၅၇၄
ခရ်အာသဝပနိပြကာ	၄၃၅/၅၇၂
ခရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တအနာသဝ	၄၃၁/၅၇၅
ခရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တ	၄၃၉/၅၇၃
ခရ်အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝ	၄၄၁/၅၇၅
ခရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တ	၄၃၉/၅၇၃
ခရ်အာသဝသမ္ပယုတ္တနောအာသဝ	
ခရ်အာသဝ သာသဝ	၄၄၀/၅၇၄
ခရ်အာသဝ သာသဝ	၄၃၉/၅၇၄
ခရ်ဥပ္ပန္န	၄၁၂/၅၆၀
ခရ်ဥပါဒါ	၄၇၆/၅၉၆
ခရ်ဥပါဒါန ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တ	၄၈၃/၆၀၀
ခရ်ဥပါဒါန ဥပါဒါနိယ	၄၈၂/၅၉၉
ခရ်ဥပါဒါနိ	၄၇၈/၅၉၇
ခရ်ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ အနုပါဒါနိယ	
ခရ်ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒါနိယ	၄၈၄/၆၀၁
ခရ်ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တ ဥပါဒါနိယ	၄၈၄/၆၀၀

လှောင်အကွပ်

နှုတ်ပိုဒ်လိပ်

[၁]

ခရိုင်ပါဒါနဝိပယုတ္တ	၄၈၂/၅၉၉
ခရိုင်ပါဒါနသမ္ပယုတ္တ	၄၈၂/၅၉၉
ခရိုင်ပါဒါနသမ္ပယုတ္တ နောဥပါဒါန	၄၈၃
ခရိုင်ပါဒါနိယ	၁၆/၄၈၁/၅၉၈
ခရိုင်ပါဒါနိယ နောဥပါဒါန	၄၈၂/၅၉၉
ခရိုင်ပါဒိဏ္ဍ	၄၇၇/၅၉၇
ခရိုင်ပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယ	၃၉၅/၅၄၇
ခရိုင်ပါဒိ	၄၁၃
ခရိုင်ပေက္ခာသဟဂတ	၄၀၀/၅၁၂
	၅၅၁/၆၁၅
ခရိုင်ဩဃ	၄၅၉/၅၈၄
ခရိုင်ကာမဝစရ	၅၁၂
ခရိုင်ကိလေသ	၄၈၄/၆၀၁
ခရိုင်ကိလေသသမ္ပယုတ္တ-	
အသံကိလေသိက	၅၀၁
ခရိုင်ကိလေသဝိပယုတ္တ	၄၉၃/၆၀၄
ခရိုင်ကိလေသသမ္ပယုတ္တ-	
နောကိလေသ	၅၀၁/၆၀၅
ခရိုင်ကုသိုလ်	၃၉၃/၅၄၅
ခရိုင်ဂန္ထ	၄၅၁/၅၈၀
ခရိုင်ဂန္ထ ဂန္ထနိယ	၄၅၇/၅၈၂
ခရိုင်ဂန္ထသမ္ပယုတ္တနောဂန္ထ	၄၅၈/၅၈၃
ခရိုင်ဂန္ထဝိပယုတ္တ အဂန္ထနိယ	၄၅၈/၅၈၄
ခရိုင်ဂန္ထဝိပယုတ္တ	၄၅၆/၅၈၂
ခရိုင်စိတ္တ	၄၇၁/၅၉၁
ခရိုင်စိတ္တဝိပယုတ္တ	၄၇၂/၅၉၂
ခရိုင်စိတ္တသံသဌ	၄၇၂/၅၉၃
ခရိုင်စေတသိက်	၄၇၂/၅၉၂
ခရိုင်တပနီ-	
(မလေပ်ကိုကတ်ကတာနိ)	၅၁၉

လှောင်အကွပ်

နှုတ်ပိုဒ်လိပ်

[၁]

ခရိုင်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ	၅၅၂/၅၀၂
	၆၀၇
ခရိုင်ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက	
	၄၀၅/၅၀၅/၅၅၃/၆၀၈
ခရိုင် န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ	၆၀၇
ခရိုင် န အရူပါဝစရ	၅၁၄/၆၀၇
ခရိုင် န ဥပေက္ခာသဟဂတ	၅၁၂/၆၁၅
ခရိုင် န ကာမာဝစရ	၅၁၃/၆၁၆
ခရိုင် န ကေနစိဝိညေယျ	၄၃၂
ခရိုင် န ပီတိသဟဂတ	၅၁၁/၆၁၃
ခရိုင် န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ	၅၀၅/၆၀၈
ခရိုင် န ဘာဝနာယ-	
ပဟာတဗ္ဗဟေတုက	၅၀၈
ခရိုင် န ရူပါဝစရ	၅၁၃
ခရိုင် န သုခသဟဂတ	၅၁၁/၆၁၄
ခရိုင် န ဟေတု အဟေတုက	၄၂၉/၅၆၈
ခရိုင် န ဟေတု	၅၆၈
ခရိုင်နိရုတ္တိ မဂင်္ဂင်ဟိပတိတ်	၅၂၀
ခရိုင်မဂ္ဂုံယူနီဝရဏ	၄၅၉/၅၈၅
ခရိုင်နီဝရဏဝိပယုတ္တ	၄၆၄/၅၈၆
ခရိုင်နီဝရဏဝိပယုတ္တ-	
အနီဝရဏိယ	၄၆၇/၅၈၈
ခရိုင်နီဝရဏသမ္ပယုတ္တ-	
နောနီဝရဏိယ	၄၆၆/၅၈၇
ခရိုင်နီဝရဏိယ နောနီဝရဏ	၄၆၅/၅၈၆
ခရိုင်ပဏီတ	၅၅၈
ခရိုင်ပရာမသဝိပယုတ္တ	၄၆၉/၅၈၉
ခရိုင်ပရာမသဝိပယုတ္တ	
အပရာမဌ	၄၇၀/၅၉၁
ခရိုင်ပရာမဌနောပရာမသ	၄၇၀/၅၉၀

လွင်အကွၢ်

မုန်ပိန်လိခ်

လွင်အကွၢ်

မုန်ပိန်လိခ်

[၁]

ခရ် နေဝ အာစယဂါမိ	
န အပစယဂါမိ	၄၀၇
ခရ်နေဝါပစယဂါမိ နာပစယဂါမိ	၅၅၄
ခရ်နေဝဝိပါက နာဝိပါကဓမ္မ	၃၉၅
ခရ်နေဝ ဒဿနေန-	
နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ	၅၅၂/၄၀၄
ခရ်နေဝ ဒဿနေန နဘာဝနာယ-	
ပဟာတဗ္ဗဟေတုက	၅၅၄
ခရ်နေဝ သေက္ခ နာသေက္ခ	၅၅၅/၄၀၇
ခရ်နောအာသဝ	၅၇၂/၄၃၈
ခရ်နောဥပါဒါ	၄၇၆/၅၉၆
ခရ်နောဥပါဒါန	၄၈၁/၄၉၈
ခရ်နောကိလေသ	၄၉၁/၆၀၂
ခရ်နောဂန္ထ	၄၅၆/၅၈၁
ခရ်နောစိတ္တ	၄၇၁/၅၉၂
ခရ်နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ	၄၇၅/၅၉၅
ခရ်နောစိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟာတု	၄၇၅/၅၉၅
ခရ်နောနီဝရဏ	၄၆၃/၅၈၅
ခရ်နောပရာမာသ	၄၆၈/၅၈၈
ခရ်နောသညောဇန	၄၄၇
ခရ်ပစ္စုပ္ပန်	၄၁၄
ခရ်ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ	၄၁၅/၅၆၁
ခရ်ပညတ္တိပထ(မဒ္ဒိဟိတ်ဒဏ်တကီ-	
ရ်ဂမ္ဘိုင်မလေပ်ကိတိကေတ-	
ဗွဲတောင်ပကာရ)	၅၂၀
ခရ်ပီတိသဟာတ	၃၉၉/၅၁၁
	၅၅၀/၆၁၂
ခရ်ပဏ္ဍိတ မလေပ်သွညင်ဝံဒ်-	
တုပညာ	၅၁၈

[၁]

ခရ်ဗဟိဒ္ဓ	၄၁၅
ခရ်ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ	၄၁၆/၅၆၂
ခရ်ဗဟိဒ္ဓ မဒ္ဒိပွဲမူးသန္တာန်	၅၆၂
ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ	၄၀၃
	၅၀၅/၅၅၂/၆၀၇
ခရ်ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက	
	၄၀၅/၅၀၈/၅၄၃/၆၀၉
ခရ်မဂ္ဂဟေတု	၄၁၁/၅၅၉
ခရ်မဂ္ဂါမိပတိ	၄၁၂/၅၅၉
ခရ်မဂ္ဂါရမ္မဏ	၄၁၁/၅၅၉
ခရ်မဇ္ဈိမ	၄၀၉/၅၅၈
ခရ်မဟဂ္ဂတ	၄၀၈/၅၅၅
ခရ်မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ	၄၀၉/၅၅၆
ခရ်မိစ္ဆတ္တ	၄၁၀/၅၅၈
ခရ်ယောဂ	၄၅၉/၅၈၄
ခရ်ယေဝါပနက	၂၉-အိုတ်၊ ၄၃-သွင်၊
	၅၈-သွင်၊ ၆၁-သွင်၊ ၆၂-သွင်၊
လတူ-၆၃၊ လတူ-၆၆၊ ၆၇-သွင်၊	
လတူ-၇၀၊ လတူ-၇၂ နွံဓါ၊	
ခရ်ရူပါဝစရ	၅၁၃
ခရ်လောကီယ	၄၃၂/၅၇၁
ခရ်လောကုတ္တိရ်	၄၃၂/၅၇၁
ခရ်ဇိဝိပက်	၅၄၆
ခရ်ဝဇ္ဇိပမ	၅၁၇
ခရ်ဝိပါကမလေပ်ကတိဗဒ္ဒိကီဇိ	၅၄၇
ခရ်သမ္ပဉေ ပမစင်ခြင်ဗ္ဗာရဏာ	၅၃၇
ခရ်သမထ ပမညိုင်ဝတ်ကွေ	
ခရ်အကုသိုလ် မစေ့စးဂမ္ဘိုင်	၅၃၈
ခရ်သုက္က ဗုဒ္ဓအး	၅၁၈
ခရ်မစိုန်သကိုကောဒုက္ခဝေဒနာ	၃၉၄/၅၄၆

လှောင်အကွပ်

မှန်ပိုဒ်လိပ်

[၁]

ခရ်မစိုန်သကိုကျောံဟိုတ်	၄၂၇
ခရ်မုံကိုဟိုတ်	၄၂၇
ခရ်ဝံယူဟိုတ်	၄၁၇/၅၅၄
ခရ်ဟံဝံယူဟိုတ်	၄၂၆
ခရ်ဟံမွဲကိုဟိုတ်	၄၂၇
ခရ်ဟံမွဲကိုဟိုတ် မဂပ်ပ်ပါကျောံ	
နကိုမဂပ်ပ်	၄၀၆
ခရ်ဟိုတ်ညးလူတဝ်တး	၅၃၁
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးချိုဟ်ကောက်-	
ပွဲပွမလှိုင်ကတိုနူအာပတ်	၅၂၆
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးချိုဟ်ကောက်-	
ပွဲအာယတနစုံစါ	၅၂၉
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးချိုဟ်ကောက်ဆိုက်ဗဒက်-	
ပွဲအရာဟံသောင်ကိုဟိုတ်	၅၄၀
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးချိုဟ်ကောက်-	
ဆိုက်ဗဒက် ပွဲအရာဟိုတ်	၅၃၀
ခရ်ဟိုတ်ညးမုံကိုမိတ်ခိုဟ်	၄၂၅
ခရ်မဒ်ပွဲအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသန္တာန်	၅၆၂
ခရ်မစိုန်သကိုကျောံအဒုက္ခမသုခ-	
ဝေဒနာ	၅၄၆
ခရ်မစိုန်သကိုကျောံဥပေက္ခာဝေဒနာ	၃၉၄
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဟံတရိုပ်စိုတ်-	
ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်	၅၄၃
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးလဟိုင်-	
ပွဲကမ္မောန်ကောင်ကာ	၅၃၂
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးချိုဟ်ကောက်ပွဲပွမ-	
ပှပ်စိုတ်ဓာတ်စိုဒစံပြကာဂမ္ဘိုင်	၅၂၈
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဟံမွဲကိုညာဏ်-	
စင်ခြင်ချပ်ဗွာရဏာ	၅၃၇

လှောင်အကွပ်

မှန်ပိုဒ်လိပ်

[၁]

ခရ်ဟိုတ်ညးဟံတီဗုတ်ဗွတ်-	
ပွဲစုဘောဇိန်	၅၃၄
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးတီဗုတ်ဗွတ်-	
ပွဲစုဘောဇိန်	၅၃၆
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဒွေံဗတောန်ဝါတ်ဂါတ်	
	၅၂၄
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဒွေံဗတောန်လောံသွာ	၅၂၅
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဆိုက်ဗဒက်-	
ပွဲပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၅၂၉
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးကလိတ်ကလောတ်	၅၃၁
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးမုံကိုမိတ်မယုတ်မာ	၅၂၄
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဟိုဂလာန်-	
သျိုက်ဆာန်ကလိတ်ကလောတ်	၅၃၂
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဟံဆုတ်ကလောင်-	
ပွဲပွမသွလ္လိပရာ	၅၄၃
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးမင်မွဲထိုင်ဒင်ကူဇ္ဈိ-	
မပတမ်ကိုမတ်	၅၃၅
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးဟံမင်မွဲထိုင်ဒင်ကူဇ္ဈိ-	
မပတမ်ကိုမတ်	၅၃၃
ခရ်သံကိလိဋ္ဌ	၄၉၂/၆၀၃
ခရ်သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိက	၃၉၇
ခရ်သံကိလိဋ္ဌ နောကိလေသ	၄၉၅/၆၀၅
ခရ်သံကိလေသိက နောကိလေသ	၆၀၄
ခရ်သင်္ခတ	၄၃၀/၅၆၉
ခရ်သညောဇန	၄၄၁/၅၇၆
ခရ်သညောဇနဝိပယုတ္တ	၄၄၈/၅၇၈
ခရ်သညောဇနသမ္ပယုတ္တ-	
နောသညောဇန	၄၀၅/၅၇၉
ခရ်သညောဇနိယ နောသညောဇန	
	၃၃၈/၅၇၈

လွင်အကွၢ်

မုန်ပိန်လိခ်

လွင်အကွၢ်

မုန်ပိန်လိခ်

[ခ]

ခရ်သနီဒဿန သပ္ပဋိဃ	၄၁၆/၅၆၃
ခရ်သပ္ပဋိဃ	၄၃၁/၅၇၀
ခရ်သပိတိက	၅၁၀/၆၁၁
ခရ်သမ္ပတ္တနိယာတ	၄၁၀/၅၅၈
ခရ်သရဏ	၅၁၆/၆၁၉
ခရ်သဝိတက္က သဝိစာရ	၃၉၈/၅၄၉
ခရ်သဟေတုကနဟေတု	၄၂၈/၅၈၇
ခရ်သာသဝနောအာသဝ	၄၃၉/၅၇၄
ခရ်သုခသဟဂတ	၃၉၉/၅၁၁
	၅၅၁/၆၁၄
ခရ်သေက္ခ	၄၀၇/၅၅၄
ခရ်ဟေတုဝိပယုတ္တ	၄၂၉/၅၆၇
ခရ်ဟေတုသမ္ပယုတ္တ နဟေတု	၄၂၉
	၅၆၇
ခရ်မစိုန်သကိုကျောံသုခဝေဒနာ	၃၉၄/၅၄၅
ခရ်မ္မုကိုဟိုတ်မဂ်ဝိပါက္ခေ-	
နကိုသောတာပတ္တိမဂ်	၄၀၄
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးသတိမဂ်	၅၃၆
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးစိက္ခန္ဓာ ပွဲသဘာဝဓာတ်	၅၂၈
	၅၂၈
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးစိက္ခန္ဓာ ပွဲသမာပတ်	၅၂၇
ခရ်ဟိုတ်ဒ်ညးစိက္ခန္ဓာ ပွဲပမ္မလေဝိက်-	
ကတိနုသမာပတ်	၅၂၇

[န]

န အာကာသဓာတုရုပ်	၃၃၀
န အာပေါဓာတုရုပ်	၃၃၀
န ဣတ္ထိန္ဒြိယရုပ်	၃၂၈
န ဣန္ဒြိယ ဩဠာရိကရုပ်	၃၈၃
န ဣန္ဒြိယ အပ္ပဋိဃရုပ်	၃၉၁

[န]

န ဣန္ဒြိယ ဒူရေရုပ်	၃၈၄
န ဣန္ဒြိယ သန္တိကေရုပ်	၃၈၄
န ဣန္ဒြိယ သပ္ပဋိဃရုပ်	၃၉၁
န ဣန္ဒြိယ သုခမရုပ်	၃၈၃
န ကဗဠိကာရ အာဟာရရုပ်	၃၃၃
န ကာယဓာတုရုပ်	၃၂၆
န ကာယဝိညတ္တိရုပ်	၃၂၉
န ကာယာယတနရုပ်	၃၂၅
န ကာယိန္ဒြိယရုပ်	၃၂၇
န စက္ခာယတနရုပ်	၃၂၅
န စက္ခါန္ဒြိယရုပ်	၃၂၇
န စက္ခါဓာတုရုပ်	၃၂၆
န စိတ္တသမုဋ္ဌာန ရုပ်ဟံကတိဒ်-	
ဟိုတ်နုစိုတ်	၃၁၉
န စိတ္တသဟာဘု ရုပ်ဟံဒ်မ္မဲစွဲ-	
ကျောံစိုတ်	၃၂၀
န စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ရုပ်ဒွေတ်ဗက်-	
လွင်စိုတ်တဲ ဟံဒ်	၃၂၀
န ဇီဝိတိန္ဒြိယရုပ်	၃၂၈
န ပုရိသိန္ဒြိယရုပ်	၃၂၈
န ဖောဠဗ္ဗဓာတုရုပ်	၃၂၇
န ဖောဠဗ္ဗာယတနရုပ်	၃၂၆
န မဟာဘူတ ဩဠာရိကရုပ်	၃၈၄
န မဟာဘူတ ဒူရေရုပ်	၃၈၅
န မဟာဘူတ သန္တိကေရုပ်	၃၈၅
န မဟာဘူတ သုခမရုပ်	၃၈၄
န မဟာဘူတရုပ်	၃၁၈
န ရူပဓာတုရုပ်	၃၂၆
န ရူပါယတနရုပ်	၃၂၅
နဝနိဒ္ဒေသ	၃၈၉-ကျိပ်

လှေငါးအကွရ်

မုန်ပိုဒ်လိပ်

လှေငါးအကွရ်

မုန်ပိုဒ်လိပ်

[န]

န ဝစီဝိညတ္တိရုပ် ၃၂၉

န ဝိညတ္တိရုပ် ၃၁၈

န ဟေတု သဟေတုကဒုက် ၆/၄၂၉/၅၆၈

နာမ် ၅၂၀

နာမကမ္မ ၅၁၉

နာမဓေယျ ၅၁၉

နာမရူပဒုက် ၂၂/၅၂၀

နိက္ခေပကဏ္ဍ ၃၉၃-ကျိပ်

နိဒ္ဒေသဝါရ ၄၄/၅၉/၆၃/၆၇ ၇၀/၇၂

နိယတဒုက် ၂၁/၅၁၅/၆၁၈

နိယျာနိကဒုက် ၂၁/၅၁၄/၆၁၇

နိရုတ္တိဒုက် ၂၂/၅၂၀

နီဝရဏဂေါတ္ထက ၁၂/၄၅၉/၂၈၅

နီဝရဏ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒုက် ၁၃ ၄၆၅/၅၈၆

နီဝရဏ နီဝရဏိယဒုက် ၁၃/၄၆၅/၅၈၆

နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တ နီဝရဏိယဒုက် ၁၃/၅၆၇/၅၈၇

နီဝရဏိယဒုက် ၁၂/၄၆၄/၅၈၅

နောဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍရုပ် ၃၆၀

နောဥပါဒါ အနုပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ် ၃၆၂

နောဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဍရုပ် ၃၆၀

နောဥပါဒါ အပ္ပဋ္ဌိယရုပ် ၃၆၃

နောဥပါဒါ သပ္ပဋ္ဌိယရုပ် ၃၆၂

နောဥပါဒါ ဥပါဒိဏ္ဍပါဒါနိယရုပ် ၃၆၂

နောဥပါဒါ ဩဠာရိကရုပ် ၃၆၃

နောဥပါဒါ သုခမရုပ် ၃၆၃

[န]

နောဥပါဒါ ဒူရေရုပ် ၃၆၄

နောဥပါဒါ သန္တိကေရုပ် ၃၆၃

နောဥပါဒါရုပ် ၃၁၂

[ပ]

ပကိဏ္ဍဒုက်(ရူပကဏ္ဍ ဒုက ရံင်ညိ)

ပကိဏ္ဍတိက်(ရူပကရံင်တိက) ၂၅၀

ပဂ္ဂါဟဒုက် ၂၆/၅၃၉

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသ ၃၈၆

ပညတ္တိဒုက် ၂၂/၅၂၀

ပဋိဃသံယောဇိန် ၄၄၂

ပဋိသန္တာရဓါသ် ၅၃၃

ပဋိသင်္ခါနဗလဒုက် ၂၆/၅၃၇

ပဌမမဂ် ၁၂၂

ပဌမဇျာန် ၁၄၉

ပဌမမဂ်မပတမ်ကိုဒုတိယဇျာန် ၁၀၆-ကျိပ်

ပဌမာရူပဇျာန် ၁၁၃/၁၁၈

ပထဝီဓာတ်ရုပ် ၃၈၆

ပရာမာသဂေါတ္ထက ၁၃/၄၆၇/၅၈၈

ပရာမာသဒုက် ၁၃/၄၆၇/၅၈၈

ပရာမာသပရာမဋ္ဌဒုက် ၁၄/၄၇/၅၉၀

ပရာမာသသမ္ပယုတ္တဒုက် ၁၃/၄၆၉/၅၈၉

ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တ ပရာမဋ္ဌဒုက် ၁၄/၄၇၀/၅၉၀

ပရာမဋ္ဌဒုက် ၁၃/၄၆၉/၅၈၉

ပရိတ္တတိက် ၄/၄၀၈/၅၅၅

ပရိတ္တာရမ္မဏတိက် ၄/၄၀၈/၅၅၆

ပရိယာပန္နဒုက် ၂၀/၅၁၄/၆၁၇

ပိဋ္ဌဒုက် ၁၉/၅၀၂/၆၀၇-ကျိပ်

ပိတိတိက် ၃/၃၉၉/၅၅၀

လွင်အကွရ်

မုန်ပိန်လိခ်

လွင်အကွရ်

မုန်ပိန်လိခ်

[ပ]

ပီတိသဟဂတာဒုက်	၂၀/၅၁၁/၆၁၂
ပုဗ္ဗန္တာဒိဋ္ဌိဒုက်	၂၃/၅၂၂
ပုရိသိန္ဒြိယရုပ်	၃၂၈
ပဉ္စကနယ်မထွေးကိုဗိုဒ်ဇျာန်-	
မသုန်ပြကာ	၇၆-ကျိပ်
ပွမပါပရအ်ဗွင်အကုသိုလ်	၁၅၂-ကျိပ်
ပွမသအးဇူးဗွဲတွင်ဒေဒက်တ်ကို-	
ဒေတ်သီလ	၅၄၁
ပွမဒေတ်သီလလိုလ်	၅၃၉
ပွမချိုက်ပင်ကိုဒေတ်သီလ	၅၄၀
ပွမသအးဇူးဗွဲတွင်ဒေဒက်တ်ကွေတ်	
	၅၄၁/၅၄၁
ပွမကွေတ်လိုလ်	၅၃၉
ပွမချိုက်ပင်ကိုကွေတ်	၅၄၀
ပွမပါပရအ်ကိုဥပါဒါရုပ်-	
(ဥပါဒါဘာဇနီယ)	၂၇၈
ပွမထံက်ပင်သင်ရိုဟ်(ပဂ္ဂါဟ)	၅၃၉
ပွမဖေက်လကိုတ်ပွဲဟိုတ်-	
မထေက်ကိုလကိုတ်	၁၃၅/၅၄၂
ပွမဝတ်လောကချိုက်ပင်-	
(ပဋိသန္တာရ)	၅၃၃
ပွမထပက်ခွင်တီ(ဝိဇ္ဇာ)	၅၄၃
ပွမဗ္ဗာရဏာဗွဲမဗိုန်ဗတ်ဟွံချီတော်	
(ပဋိသင်္ခါနဗလ)	၅၃၇
ပွမဇော်ပွင် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ဟွံချီတော်	
(ဘာဝနာဗလ)	
ပွမဟွံကလိုလ်(အဝိက္ခေပ)	၅၃၈
ပွမပါပရအ်ရုပ် (ရူပဝိဘတ္တိ)	၅၃၉
ပွမတိတ်ဗူး(ဝိမုတ္တိ)	၅၄၄
ပွမအေင်ဒင်(ခန္တိ)	၅၃၁

[ဖ-ဗ]

ဖဿာဟာရ	၄၇
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနရုပ်	၃၁၇
ဖိုလ်ဝိပက်ဂမ္ဘိုင်	၁၉၇-ကျိပ်
ဗလနိဒ္ဒေသ	၅၂
ဗာလဒုက်	၂၁/၅၁၈
ဗာလ(ခရ်မလေပ်သွကိုညံင်ဝံဒ်	
သမ္ဘိ)	၅၁၈
ဗာဟိရရုပ်ဂမ္ဘိုင်	၃၃၃/၃၅၃
ဗာဟိရရုပ်မဒ်ဗူး	၃၂၀
ဗျဉ္ဇန	၅၁၉
ဗျာပါဒကာယဂန္ထ	၄၅၃
ဗျာပါဒနီဝရဏ	၄၆၀
ဗြဟ္မဝိဟာရဇျာန်ဂမ္ဘိုင်	၁၀၉
ဗိုလ်ထပ်သ်	၅၂

[ဘ]

ဘဝတဏှာ	၅၂၁
ဘဝဒိဋ္ဌိ	၅၂၁
ဘဝဒိဋ္ဌိဒုက်	၂၃/၅၂၁
ဘဝရာဂသံယောဇိန်	၄၄၅
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက်	၁၉/၅၀၅
	၆၀၇
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဒုက်	
	၁၉/၅၀၈/၆၀၉

[မ]

မဂ်မုံကိုအင်မသုန်သ်	၄၄/၅၀
မပတမ်ဒိဋ္ဌိရုပ်	၃၈၅
မဂ္ဂနိဒ္ဒေသ	၅၀
မဂ်	၅၉

လှောင်အကွရ်

မှန်ပိုဒ်လိခ်

လှောင်အကွရ်

မှန်ပိုဒ်လိခ်

[မ]

မဂ္ဂါရမ္မဏတိက်	၅/၄၁၁
မစ္ဆရိယသံယောဇဉ်	၄၁၇
မနာယတန	၅၆/၆၀
မနောဝိညာဏဓာတ်	၄၇/၅၇/၆၀
	၁၈၆/၁၉၀
မနောဝိညေယျရုပ်	၃၈၇
မနောဓာတု ဝိညေယျရုပ်	၃၈၈/၃၈၉
မနောဝိညာဏဓာတု ဝိညေယျရုပ်	၃၈၈/၃၈၉
မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ	၄၇
မဟန္တရဒုက်	၁၄/၄၇၁/၅၉၁-ကုဒ္ဒိပ်
မဟာကြိယာစိတ်ဂမ္ဘိုင်	၂၃၆
မဟာဘုတ်ရုပ်	၃၁၈
မဟာဘူတဒူရေရုပ်	၃၈၅
မဟာဝိပက်စိတ်ဒစံ	၁၉၃
မာန	၄၈၉
မိစ္ဆတ္တတိက်	၅/၄၁၀/၅၅၈
မိဒ္ဓ	၄၆၁
မုဋ္ဌဿစွဒုက်	၂၆/၅၃၆
မုဒိတာပဌမဇ္ဈာန်	၁၁၁
မေတ္တာပဌမဇ္ဈာန်	၁၀၈/၂၅၄
မောမူဟပဌမစိတ်	၁၇၁
မောမူဟဒုတိယစိတ်	၁၇၄

[ယ]

ယောဂဂေါစ္ဆက	၁၁/၄၅၉/၅၈၄
ယောဂဒုက်	၁၁/၅၈၄
ယောဂနိယဒုက်	၁၂
ယောဂ ယောဂနိယဒုက်	၁၂
ယောဂ ယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်	၁၂

[ယ]

ယောဂဝိပ္ပယုတ္တ ယောဂနိယဒုက်	၁၂
ယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်	၁၂

[ရ]

ရသာယတနရုပ်	၃၀၆
ရူပဓာတုရုပ်	၃၂၆
ရူပဿ အနိစ္စတာရုပ်	၃၁၂/၃၃၂
ရူပဿ ဥပစယရုပ်	၃၁၁/၃၃၂
ရူပဿ ကမ္မညတာရုပ်	၃၁၁/၃၃၁
ရူပဿ ဇေတတာရုပ်	၃၁၁/၃၃၂
ရူပဿ မုဒုတာရုပ်	၃၁၁/၃၃၀
ရူပဿ လဟုတာရုပ်	၃၁၀/၃၃၀
ရူပဿ သန္တတိရုပ်	၃၁၁/၃၃၁
ရူပါယတနရုပ်	၂၉၆/၃၂၅
ရူပါဝစရကြိယာစိတ်	၂၃၇
ရူပါဝစရကုသလပဒဘာဇနီ	၇၁
ရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်ဂမ္ဘိုင်	၇၁/၁၁၆
ရူပါဝစရဒုက်	၂၀/၅၁၃/၆၁၆
ရူပါဝစရဝိပက်စိတ်မသုန်	၁၉၄
ရူပါဝစရဟိတ်တြ	၄၂၄
ရူပီဒုက်	၇/၄၃၂/၅၇၀
ရုပ်မပတမ်ကိုသောတသမ္ပဿဿ	
အာရမ္မဏ	၃၂၃
ရုပ်မပတမ်ကိုသောတသမ္ပဿဿ	

ဝတ္ထု	၃၂၂
ရုပ်အရာနိဿယ မပတမ်	
စက္ခုဿမ္ပဿဇာဝေဒနာ	၃၂၁

[ယ]

လောကီယဒုက်	၄၃၂/၅၇၁
------------	---------

လောင်အကွန်

မုန်ပိုဒ်လိခ်

လောင်အကွန်

မုန်ပိုဒ်လိခ်

[ယ]

လောကုတ္တိရ်မင်	၁၄၉
လောဘမူ ပဌမစိုတ်	၁၅၂
လောဘမူ ဒုတိယစိုတ်	၁၆၁
လောဘမူ တတိယစိုတ်	၁၆၁
လောဘမူ စတုတ္ထစိုတ်	၁၆၃
လောဘမူ ပဉ္စမစိုတ်	၁၆၃
လောဘမူ ဆဋ္ဌစိုတ်	၁၆၆
လောဘမူ သတ္တမစိုတ်	၁၆၆
လောဘမူ အဋ္ဌမစိုတ်	၁၆၈
လွီပရာ မဗွဲကွေတ်မသအးဇး-	
ဗွဲတောင်	၅၄၁
လွီပရာ မဗွဲဒက်တ်ကိုညးဖက်-	
လကိုတ်	၅၄၂

[ဝ]

ဝစီဝိညတ်ရုပ်	၃၁၀/၃၂၉
ဝါယောဓာတ်ရုပ်	၃၈၆
ဝိပဿနာ ပွမမှ်သေဝ်တောင်	၅၃၈
ဝိပက်ဖိုစိုတ်မင်လတူပိမပတမ်ကို-	
ဒုတိယ	၂၂၄-ကျိပ်
ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ	၄၆၂
ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်	၄၄၄
ဝိဇ္ဇာဒုက်	၅၄၃
ဝိဇ္ဇာဘာဂီဒုက်	၂၁/၅၁၇
ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဒုက်	၂၇
ဝိဇ္ဇာပမဒုက်	၂၁/၅၁၇
ဝိညတ္တိရုပ်	၃၁၈
ဝိညာဏက္ခန္ဓ	၄၅/၅၇/၆၀
ဝိညာဏာဟာရ	၄၇
ဝိတက္ကတိက်	၅၄၉

[ဝ]

ဝိပါကတိက်	၃//၅၄၆
ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ	၅၂၁
ဝေဒနာက္ခန္ဓ	၄၄/၅၆/၆၀
ဝေဒနာတိက်	၁/၅၄၅/၃၉၄
ဝတ္ထုရုပ်ဂမ္ဘိုင်ဒက်တ်မပတမ်-	
ကာယသမ္ပဿဇာဝေဒနာ	၃၂၂

[သ]

သံကိလိဋ္ဌဒုက်	၁၈/၄၉၂/၆၀၃
သံကိလေသိကဒုက်	၁၇/၄၉၂/၆၀၂
သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကဒုက်	၃၉၇
သံဝေဒဒုက်	၂၇/၅၄၂
သဉ္ဇတ္တရဒုက်	၂၁/၅၁၆/၆၁၈
သက္ကယဒိဋ္ဌိ	၄၀၀/၄၀၄/၅၀၂/၅၀၆
သင်္ခတဒုက်	၇/၄၃၀/၅၆၉
သင်္ခါရက္ခန္ဓ	၄၅/၆၀/၆၇/၁၇၃
သညာက္ခန္ဓ	၄၄/၅၆/၆၀
သညောဇနဂေါစ္ဆက	၉/၄၄၁/၅၆၇
သညောဇနဒုက်	၉/၄၄၁
သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တ-	
သညောဇနိယဒုက်	၉/၄၅၁/၅၇၉
သညောဇန သညောဇန-	
သမ္ပယုတ္တဒုက်	၅/၄၉၉/၅၇၈
သညောဇန သညောဇနိယဒုက်	၉/၄၈၄
သညောဇနသမ္ပယုတ္တဒုက်	၉/၄၄၈/၅၇၈
သညောဇနိယဒုက်	၉/၄၄၇/၅၇၇
သဿတဒိဋ္ဌိဒုက်	၂၃/၅၇၈
သတ္တက	၂၇၂
သတိဒုက်	၂၆/၃၅၇
သဒ္ဓဓာတုရုပ်	၃၂၇

လှောင်အကွရ်

မှန်ပိုဒ်လိခ်

လှောင်အကွရ်

မှန်ပိုဒ်လိခ်

[သ]

[သ]

သဒ္ဓါယတနရုပ်	၃၀၀/၃၂၅
သပ္ပဋိဃက္ကန္တိယရုပ်	၃၈၁
သပ္ပဋိဃဒုက	၇/၄၃၁/၅၇၇
သပ္ပိတိကဒုက	၂၀/၅၉၀/၆၁၁
သနိဒဿနတိက	၆/၄၁၆/၅၆၃
သနိဒဿနဒုက	၃/၄၃၁/၅၆၉
သပ္ပဋိဃမဟာဘူတရုပ်	၃၈၂
သမထဒုက	၂၆/၅၃၈
သမထနိမိတ္တဒုက	၂၆/၅၃၈
သရဏဒုက	၂၁/၆၁၉
သဝိတက္ကဒုက	၁၉/၅၀၉/၆၀၉
သဝိစာရဒုက	၁၉/၅၀၉/၆၁၀
သမာပတ္တိကုသလတာဒုက	၂၄/၅၇၂
သဟိုတ်ကာမာဝစရကြိယာဂမ္ဘိုင်	၂၃၆
သဟေတုကဒုက	၆/၄၂၇/၅၆၅
သာဓလျဒုက	၂၅
သာရမ္မဏဒုက	၁၄/၅၉၁/၄၇၁
သာသဝဒုက	၈/၄၃၈/၅၇၂
သနိဒဿရုပ် မဂ်ဝိညာတ်	၃၁၇
သပ္ပဋိဃရုပ် မလေပ်ဒီလျတ်	၃၁၇
သန္တိကေရုပ် သွက်ဝံတိကြပ်ညောင်	၃၂၁
သီလဗ္ဗတပရာမသဂန္ထ	၄၀၂/၄၅၃/၅၀၄/၅၀၇
သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇိန်	၄၄၅
သီလဗ္ဗတုပါဒိန်	၄၇၉
သီလသမ္ပဒါဒုက	၂၇/၅၄၀
သီလဝိပတ္တိဒုက	၂၆/၅၃၉
သီလဝိသုဒ္ဓိဒုက	၂၆/၅၄၁
သုခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညဇျာန်	၁၀၁/၉၄၁

သုခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညပရိတ္တပရိတ္တာ-	
ရမ္မဏဇျာန်	၈၈/၉၇
သုခပဋိပဒါနိပ္ပါဘိညသုညတဇျာန်	၁၄၄
သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညဇျာန်	၈၂/၁၀၀
	၉၃/၁၄၁
သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညပရိတ္တ-	
ပရိတ္တာရမ္မဏဇျာန်	၈၇/၉၆
သုခပဋိပဒါဒန္တာဘိညသုညတဇျာန်	၁၄၄
သုခသဟဂတဒုက	၂၀/၅၁၁/၆၁၄
သုခမရုပ်ချိန်ညောင်	၃၂၁
သုညတဇျာန်	၂၁၀
သုညတမဂ်	၁၄၂
သုညတမူလပဋိပဒါ	၃၄၃
သုညတဝါရ	၅၈
သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပ	၂၅၇
သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာ	၂၁
သေက္ခတိက	၄/၄၀၇/၅၅၄
သောတဓာတုရုပ်	၃၂၆
သောတဝိညာဏ်	၁၇၉
သောတဝိညေယျရုပ်	၃၈၇/၃၈၈
သောတယတနရုပ်	၂၈၃/၃၂၅/၃၉၁
သောတိန္ဒြိယရုပ်	၃၉၀/၃၈၉/၃၂၇
သောဝစသတာဒုက	၂၃/၅၂၅
သံယောဇိန်ပိ မဂ်ဝိပါက္ခေ နက္ခိ	
သောတာပတ္တိမဂ်	၄၀၀
သတ်အဒေါသ	၃၇/၂၂/၁၃၃/၁၄၁၈
	၄၂၅
သတ်အနဘိဇ္ဈာ	၃၈
သတ်အနောတ္တပ္ပ	၃၅၉/၄၉၁/၅၂၃
သတ်အနောတ္တပ္ပဗိုလ်	၁၅၈

လေ့င်အကွၢ်

မွန်ပိုဒ်လိခ်

လေ့င်အကွၢ်

မွန်ပိုဒ်လိခ်

[သ]

[သ]

သတ်အဗျာပဒ	၃၈/၁၃၄
သတ်အဘိဇ္ဈာ	၁၅၈
သတ်အလောဘ	၃၇/၅၄/၁၃၃
	၄၁၈/၄၂၅
သတ်အဝိက္ခေပ	၅၇/၃၃၇/၃၉၇
သတ်အဟိရိက	၄၉၁/၅၂၃
သတ်အဟိရိကဗိုလ်	၁၅၇
သတ်ဥဒ္ဓစ္စ	၁၇၄
သတ်ဥပေက္ခာ	၆၆/၆၆/၁၆၄/၁၇၇
	၁၈၄/၁၉၁
သတ်ဥပေက္ခိန္ဒြိယ	၆၆/၁၆၅/၁၇၈
	၁၈၄/၁၉၁
သတ်ဩတ္တပ္ပ	၃၉/၁၃၅
သတ်ဩတ္တပ္ပဗိုလ်	၃၇/၁၃၃
သတ်ကာယကမ္မညတာ	၄၀/၁၃၆
သတ်ကာယပဿဒ္ဓိ	၃၉/၁၃၅
သတ်ကာယပါဂုညတာ	၄၁/၁၃၆
သတ်ကာယမုဒုတာ	၄၀/၁၃၆
သတ်ကာယလဟုတာ	၄၀/၁၃၅
သတ်ကာယုဇကတာ	၄၁/၁၃၇
သတ်စိတ္တကမ္မညတာ	၄၄/၁၃၆
သတ်စိတ္တပဿဒ္ဓိ	၄၄၀/၁၃၅
သတ်စိတ္တပါဂုညတာ	၄၁/၁၃၇
သတ်စိတ္တမုဒုတာ	၄၀/၁၃၆
သတ်စိတ္တလဟုတာ	၄၀/၁၃၆
သတ်စိတ္တကဂ္ဂတာ	၃၁/၁၂၅/၁၅၅
	၁၇၂/၁၇၈/၁၈၁
	၁၈၄/၁၈၈/၁၉၂
သတ်စိတ်	၃၀/၅၅/၆၀/၁၂၄
	၁၅၄/၁၇၇/၁၈၀/၁၈၄

	၁၈၇/၁၉၁
သတ်စိတ္တုဇကတာ	၄၁/၁၃၇
သတ်စေတနာ	၃၀/၅၅/၆၀/၁၂၄
	၁၅၄/၁၇၇/၁၈၀/၁၈၃
	၁၈၇/၁၉၉
သတ်ဇိဝိတိန္ဒြိယ	၃၃/၁၂၇/၁၅၆/၁၈၁
	၁၈၅/၁၈၈/၁၉၂
သတ်ဒုက္ခ	၁၆၇
သတ်ဒုက္ခိန္ဒြိယ	၂၂၅
သတ်ဒေါမနသိန္ဒြိယ	၁၆၉
သတ်ဒေါသ	၁၆၆
သတ်ပဂ္ဂါဟ	၄၃/၁၃၉/၁၅၉
သတ်ပညာဗိုလ်	၃၆/၃၅/၁၃၂
သတ်ပညိန္ဒြိယ	၃၂/၄၇/၁၂၆
သတ်ပီတိ	၃၁/၅၀/၁၂၄/၁၅၅/၁၈၈
သတ်ဖဿ	၂၉/၆၀/၆၆/၁၂၄/၁၅၃
	၁၆၄/၁၆၉/၁၇၂/၁၇၄/၁၇၆/၁၇၉
	၁၈၃/၁၈၆/၁၉၀
သတ်ဗျာပါဒ	၁၇၀
သတ်မနိန္ဒြိယ	၃၃/၄၉/၅၈/၆၁/၁၅၅
	၁၇၇/၁၈၁/၁၈၄/၁၈၇
သတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၅၆/၁၅၉
သတ်မိစ္ဆာဝါယမ	၁၅၆
သတ်မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ	၁၅၆
သတ်မိစ္ဆာသမာဓိ	၁၅၇
သတ်မောဟ	၁၅၈/၄၂၂/၄၈၈
သတ်လောဘ	၁၅၈/၄၁၉/၄၈၅
သတ်ဝိစာရ	၃၀/၅၀/၁၂၄/၁၅၄/၁၈၃
	၁၈၇/၁၉၁
သတ်ဝိစိကိစ္ဆာ	၁၇၂/၄၀၂/၄၉၀

လှောင်အကွၢ်	မူနီပိုဒ်လိခ်	လှောင်အကွၢ်	မူနီပိုဒ်လိခ်
[သ]		[သ]	
	၅၀၃/၅၀၆	သတ်သဒ္ဓါ	၃၁/၄၇/၁၂၅
သတ်ဝိတက်	၃၀/၅၀/၁၂၄/၁၅၄/၁၈၃	သတ်သမ္မာဝါယမ	၃၁/၅၁/၁၃၀
	၁၈၇/၁၉၀	သတ်သမ္မာသင်္ကပ္ပ	၅၁/၁၂၉
သတ်ဝိပဿနာ	၄၃/၁၃၈	သတ်သမ္မာသတိ	၃၅/၅၂
သတ်ဝိရိယိန္ဒြိယ	၄၈/၁၂၅/၁၅၅	သတ်သမ္မာသမာဓိ	၃၅/၅၂/၁၃၀
သတ်ဝိရိယဗိုလ်	၃၅/၅၃/၁၃၁/၁၅၇	သတ်သမ္ပညေ	၄၂/၁၃၇
သတ်ဝေဒနာ	၂၉/၅၅/၆၀/၁၂၃	သတ်သုခ	၃၁/၈၅၀/၁၅၄/၁၈၁/၁၈၈
	၁၅၃/၁၆၄/၁၆၉/၁၇၇/၁၈၀	သတ်သုခိန္ဒြိယ	၁၈၁
	၁၈၃/၁၈၇/၁၉၀	သတ်သောမနဿိန္ဒြိယ	၃၃/၄၉/၁၂၇
သတ်သမထ	၄၂/၁၃၈/၁၅၉/၅၃၈		၁၅၅/၁၈၈
သတ်သမာအာဇီဝ	၁၂၉	သတ်ဟိရီ	၃၉/၁၃၅
သတ်သမ္မာကမ္မန္တ	၁၂၉	သတ်ဟိရီဗိုလ်	၃၇/၅၄/၁၃၂
သတ်သမ္မာဝါစာ	၁၂၉		
သတ်သမာဒိဋ္ဌိ	၃၄/၃၉/၅၁/၁၂၈/၁၃၄	[ဟ]	
သတ်သမာဓိန္ဒြိယ	၃၂/၄၈/၁၂၆/၁၅၅	ဟိရီဒုက်	၅၁၄
သတ်သမာဓိဗိုလ်	၃၆/၁၃၁/၁၅၇	ဟိနတိက်	၄/၄၀၉/၅၅၈
သတ်သဒ္ဓါဗိုလ်	၃၅/၁၃၁	ဟေတုဂေါစ္ဆက	၄၁၇/၅၆၄

ဝံသဗ္ဗိလင်္ကာ လှောင်အကွၢ် တုရောင်။

C